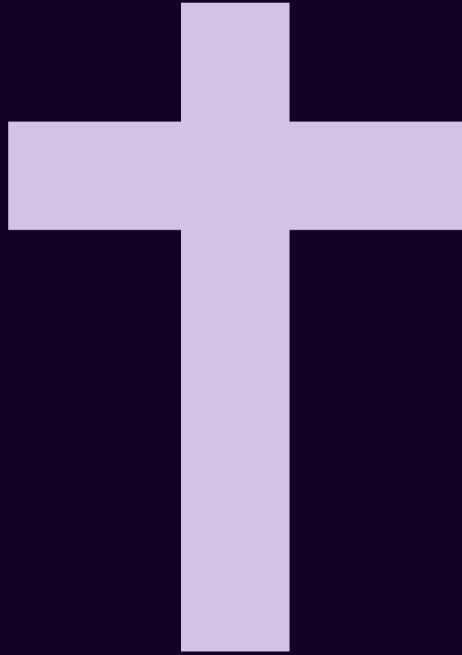

Etulo NT

Portions of the Holy Bible in the Etulo language of Nigeria

Etulo NT
Portions of the Holy Bible in the Etulo language of Nigeria

copyright © 2024 Initiative for the Translation and Development of African Languages

Language: (Etulo)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0. You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 9 Jul 2025

156b6685-3a62-5375-95ed-97245882cc90

Contents

iMatiu	1
iMaki	41
iLuku	67
iJɔn	111
Okyyɔkyɔ	144
Emi iRoma	185
1 Emi iKorinti	203
2 Emi iKorinti	220
Emi iGalatia	232
Emi Efesu	238
Emi iFyilipi	244
Emi iKolose	249
1 Emi iTesalonika	253
2 Emi iTesalonika	257
1 iTimoti	260
2 iTimoti	265
iTaitusu	269
iFyilimɔn	271
Emi iHibru	272
iJɛnsi	285
1 iPyita	290
2 iPyita	295
1 iJɔn	298
2 iJɔn	303
3 iJɔn	304
iJudu	305
Iba	307

Es Osuse mi ab mgbi iMatiu

Eto mgbi iYesu

¹ Odze eto mgbi iYesu iKrestu Ongwe iDevedi, ongwɛ Abrahan.

² Abrahan li otso Adziki, Adziki li otso iJeko, iJeko li otso iJuda beyi emi ongwunon,

³ iJuda li otso iPeredzi beyi iDzera, onoma li iTama, iPeredzi li otso iHezron, iHerizon li otso iRama,

⁴ iRama li otso Aminada, Aminada li otso iNashon; iNashon li otso iSamon,

⁵ iSamon li otso iBoadzi, ongwu onon li iRaha, iBoadzi li otso Obedi, ongwu onon li iRutu, Obedi li otso iJese;

⁶ iJese li otso Uto iDevedi; iDevedi li otso iSolomu ongwu onon li owa Uriah,

⁷ iSolomu li otso iRehobuan, iRehobuan li otso Abyija, Abyija li otso Asa,

⁸ Asa li otso iJehoshafa, iJehoshafa li otso iJoran, iJoran li otso Udzia;

⁹ Udzia li otso iJotan, iJotan li otso Ahadzi, Ahadzi li otso iHedzekia;

¹⁰ iHedzekia li otso iManase, iManase li otso Amon, Amon li otso iJosiah,

¹¹ iJosiah li otso iJekonia beyi emi ongwunon. Taman a kwu ma ofyee lu ese iBabylon.

¹² Ngwi egbe mgbi ama mi iBabylon wa ngye ne; iJekonia mba iShetie, iShetie mba iDzerubabe,

¹³ iDzerubabe mba Abyidu, Abyidu mba Eliakin, Eliakin mba Azoh;

¹⁴ Azoh na di mba iDzadoku, iDzadoku mba Akin, Akin mba Elidu,

¹⁵ Elidu mba Eliadza, Eliadza mba iMatan, iMatan mba iJeko;

¹⁶ iJeko mba iJose oba iMeri; li iMeri ongwu nmba iYesu ongwu a li kwun di iKrestu nani.

¹⁷ Eto nwita mbi Abrahan nghataa ke mbi iDevedi li iwyodene; Wita mbi iDevedi nghataa ke onon ngwi a gbe ma lu iBabylon li eto iwyodene yi onon ngwi a to abo ofyee mi iBabylon nghataa ba onon mgbi iMedzaya na kpaa li eto iwyodene.

Ombaamba mgbi iYesu iKrestu

¹⁸ Nene li ngha ngwi ombaamba mgbi iYesu iKrestu dze aani: Onon iMeri, ngwu iJose tsikwon dze ese, kpaa duuse no kyon yo, a din yi ifewo mi mfyee mgbi Onodzi Osaan.

¹⁹ Nghaduu iJose oban li inggise osuse, i minan onun ayiwi mi ododa ba ne, o kye weka gbɛɛ ongwu ka gha yan fyee.

²⁰ Dafi o le tsewodze ne ngha ne, ongyeso mgbi Otse wa tsetun mi elela, nyan gbɛɛ, <<IJose ongwɛ iDevedi, ka mio okyi kyelu iMeri lu ude abu gbɛɛ no li owa abu ba, ikyesine ifu ngwi o byi na li mi Onodzi Osaan.

²¹ O ka wa mba ongwongyulo, ta abu ka kwun iyi gbɛɛ iYesu, lubana o ka dulu emidan to mi ali ibwubwe mgbi ama.>>

²² Ungwo ntonɛ duu kyo ikye ombwo ondu odzedze mgbi Otse ongwu o gbo nye mbi oyegbo gbɛɛ,

²³ <<Ongwongyaa ibidrua ka wa byifu mba ongwongyulo, a ka kwun iyi di Imanue,>> itan gbɛɛ, <<Imgbasho dze yi eyi nani.>>

²⁴ Ngwi iJose kye una neta, o kyo dafi ongyeso mgbi Otse nyan mani, o kyi kyelu iMeri lu ude mgban yee owan.

²⁵ Kpaa o gbewo yan ba nghataa iMeri wa mba ongwongyulo, o si kwun iyi gbɛɛ iYesu.

2

Ama oyodze mi onosa

¹ Ngwi a mba iYesu mi iBetlehen mi iJudia duu neta, iHerude li uto mi onon nani, inggise ama oyodze mi onosa wa kaka iJerosalin,

² le byita gbɛɛ, <<Ongwe ongwu a mba nli Uto mgbi emi iJuda ne, a kyon ladze ole? Lubana eyi di mce mgban mi onosa, ngwi eyi ba owa sunun aani.>>

³ Ngwi uto iHerude fwo odze ne ngha ne, i kakan ewo beyi emi iJerosalin duu.

⁴ O kwu engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho beyi ama otso ola duu kwakye, o byi ma gbɛɛ li mi ole ngwi a ka mba iMedzaya ma?

⁵ A nyan gbɛɛ: <<Li mi iBetlehɛn mi iJudia, Lubana li ungwɔ ngwi oyegbo tsekise lɔ gbɛɛ:

⁶ << Kpaa abu, iBetlehɛn, mi ikpɛsɛ mgbi iJudia, o ka yama li igeli oyeyikpa mi iJudia ba; lubana li mbi abu ngwi inggise ogbe inggise teyi ka tɔ nka ngyo emidani Israi.> >>

⁷ Ta iHerude kwu ama oyodze ntona ela daada di byi ma ita klekle ni ongwu ye onɔ ngwi mɛɛ na tsetu ma mani.

⁸ O si nu ma ofɛ lu iBetlehɛn di nya ma gbɛɛ, <<Lu ka pitan saan na. Ni ema ka din taman ye wa nya ani, adzi ni ani kpaa ka su nun.>>

⁹ Ngwi a fwo odze ngwi uto gbo nɛ, a tase lu ta mɛɛ ongwu a di mi onosa ma gbe ma teyi nghataa ka kwulesɛ mi imbe ngwi ongwɛ na ladze mani.

¹⁰ Onɔ ngwi a di mɛɛ na ma, a dze yi atsa kwuba.

¹¹ Ta ama oyodze kaka ozu di ongwɛ yi onɔn iMeri, a kwesɛ su nun, nɛ a kwulu igbe mgbi ama dulu abashi, engyie ogbungbɛ yi iMire* gbe ghan umba.

¹² Nɛ ama oyodze ntona ye nyɛ ofɛ oka lu esɛ ude ma, lubana Imgbasho tsekise woma elela kwo ma adɔ gbɛɛ nu ma ka ye nyɛ mbi iHerude wuba.

A tsinya lu Igyibiti

¹³ Onɔ ngwi ama oyodze lu dzita emi iMeri nɛ, ongyeso mgbi Otse wa tsetu iJose mi elela owoowo nyan gbɛɛ: <<IHerude ka wa pita ongwɛ nɛ gbɛɛ ni ongwu ngwɔn. Nghane kyato, kyelu ongwɛ yi onɔn tsinya lu Igyibiti, to ele na nghataa ni ani wa nya ema gbɛɛ ni ema kyɛɛ ye se.>>

¹⁴ IJose kyato una mi otu na, kyi kyelu ongwɛ yi onɔn, lu Igyibiti.

¹⁵ O dze ele nghataa ba onɔ ngwi iHerude wa kwulu. Ungwɔnɛ kyo ikye onu odze ngwi Otse Imgbasho gbo nyɛ mbi oyegbo gbɛɛ, <<Ani kwu Ongwani ela tase mi Igyibiti,>> ma yɛɛ otsitsi.

Engbe ongwɔngwɔ

* **2:11 2:11** IMire li otse onu ungwɔ bwa ba.

¹⁶ Onɔ ngwi iHerude difwi dafi ama oyodze ntona kyɔn ikwangha ewo nɛ, eka kplɔko lon. O noola gbɛɛ nu ma kye ngwɔlu ali ongwongyulo ama mme onova efa yeyikpa sini mi iBetlehɛn beyi agwɔ ama nwatse don duu. O gbodze nɛ mi ikye odze ngwi ongwu fwo mbi ama oyodze ntonani.

¹⁷ Ta odze ngwi oyegbo iJeremia teyi gbo ma yɛɛ otsitsi gbɛɛ:

¹⁸ <<A fwo ela akwɔ mi iRama, akwɔ ikwu otseetse kpakpa iRacɛ le makwɔ ikye engbɛ mgban, o fwa onu ma gyilan, ikyesine a kwulu.>>

Oye lu iNadzareti

¹⁹ Ngwi iHerude kwulu nyɛ nɛ, ongyeso mgbi Otse kɛ mbi iJose mi elela owoowo mi Igyibiti

²⁰ ka gbɛɛ, <<kyato, kyelu ongwɛ yi onɔn, ye lu esɛ Israi, ikyesine ama nle fya ongwɔ ongwɛ nɛ ma kwulu wa.>>

²¹ Man iJose kyato, kyi kyelu ongwɛ yi onɔn ye luba Israi.

²² Nghaduu ngwi iJose fwo gbɛɛ Acelusi gyuto gbikye otson iHerude mi iJudia nɛ, o wimio oka kaka ele, a di won elela kwon adɔ nɛman, o ye lu ayese iGalalia

²³ ka dze igeli ngwi a kwun di iNadzareti nani. Nɛ odze ngwi oyegbo tsekise gbɔgbɛɛ: <<A ka kwun di inggise iNadzareti,>> na mbwumbwo.

3

Eso ogboogbo mgbi iJon okyo iBatisima

¹ Mi onɔ na iJon okyo iBatisima badze okwesɛ mi iJudia le gbeeso.

² O gbɛɛ, <<Kyata mi ali ibwubwe mgbi ema na ikyekye Esuto ongwu esho dze kwɛkwɛ.>>

³ IJon li ongwu oyegbo Adzaya tsekise gbodzan mi onɔ ngwi o gbɛɛ:

<<Inggise le kweela mi okwesɛ gbɛɛ, <melu ofɛ ikye Otse, no byi yeye na.> >>

⁴ A mɛ angwuto mgbi iJon mi andu ilakwumyi; o kye okpa bwa oshi, ungwogye mgban li okpa yi enewo.

⁵ Inggise tɔkye iJerosalin tole ba mbon beyi ali agwɔ mgbi iJudia yi ayese nto kwɛkwɛ yi ekyoo mgbi iJodan duu.

⁶ A fwi ali ibwubwe mgbi ama man iJɔn kyo ma iBatisima mi ekyoo iJodan.

⁷ Ngwi iJɔn di emi iFarasi yi emi iSadusi kwuba le ba mbon owa kyo iBatisima ne, o nya ma gbɛ: <<Ema engwe ogidzi ntonɛ! Li emɛ we ema odze gbɛ ni ema tsinya itingga mgbi Imgbasho nka wa ba na?

⁸ Wa owaawa ntso ambe itukwu okyata-kyata mani.

⁹ Dika tsewe gbɛ ema ka gbɔ yi ewema gbɛ, <Abrahan li otseyi ba.> Ani le nya ema gbɛ Imgbasho ka yagba kyata akwutse ntonɛ nu ma yɛ eto mgbi Abrahan!

¹⁰ Onenɛ kpaa Imgbasho kye ika ladze akpekwa le fe odzedze, ali ekwa nwa owaawa osuse ba duu a ka kye dzelu ngwuta di kye woke ola.

¹¹ <<Ani le kyo ema iBatisima yi eni otso ambe itukwu okyata-kyata. Kpaa ongwu nka wa ba mi iyikpa ani ma shewo ngha ani, ani me ogben okpafɔ ba. O ka kyo ema iBatisima mi Onodzi Osaan beyi ola.

¹² Okwuga mgban ofo ungwɔ byidze abɔ, o ka folu eto mgban kyi gbelu osuse duu woke oba, ikpaflo yɔ, o ka gbe toola mi ola nka myunu ba mani.>>

IJɔn kyo iYesu iBatisima

¹³ Mi onɔ na iYesu kye mi iGalalia wa kaka si ba mbi iJɔn mi ekyoo iJodan owa kyo iBatisima mbon.

¹⁴ Kpaa iJɔn fwa yan gbɛ, <<Li ani ngwu abu kika kyo ani iBatisima, ma kyɔne ngwi abu ba mbi ani?>>

¹⁵ Nghaduu iYesu nun uka gbɛ, <<Onenɛ yɔ no dze ngha; lubana li kyeme ngwi eyi ka kyo oweka mgbi Imgbasho.>> Man iJɔn gbela.

¹⁶ Ntunto ngwi iYesu kyo iBatisima di kyɛ mi eni neta, esho kwulu. Ta o di Onodzi Imgbasho kye le ba dafi anyama wa donke ewo.

¹⁷ Ta ela to mi esho gbɛ, <<Nene li Ongwani, ongwu itukwu-itukwu; li mbon ngwi ani dze yi atsa.>>

4

Igyila mgbi iYesu

¹ Ta Onodzi Osaan kye iYesu lu okwese ni iSatan ka mbadin.

² Dafi iYesu tukwondɔ egbe ngwusefa yi otu ngwusefa nye ne, enbwa don.

³ Ta iSatan ba mbon wa nyan gbɛ, <<Kini abu li ongwɛ Imgbasho yɔ, wo akwutse ntonɛ ola nu ma kyata yɛ ibredi.>>

⁴ Kpaa iYesu nun uka gbɛ: <<Afe lo gbɛ, inggise ka dze oshishe mi ibredi ta ba, kpaa li mi ali elodze nto mi ondu mgbi Imgbasho mani.>>

⁵ Ta iSatan di kyon lu ogalu osaan, kyon ka dɔke ikyikye ozu osunu Imgbasho, ⁶ o nyan gbɛ, <<Ni abu li ongwɛ Imgbasho yɔ, bulu lu ese. Lubana Afe lo gbɛ, <<Imgbasho ka wo engyeso mgban ola ikye abu,

a ka kye gbelu abu mi abɔ mgbi ama, ikyegbɛ ni abu ka kye afo tse akwutse ba.>>

⁷ iYesu nyan gbɛ, <<Afe di lo gbɛ, <ka mbadi Otse Imgbasho mgbi abu ba.> >>

⁸ iSatan di kyon lu ka tɔke unggwɔ nshigbo kpakpa di tson esuto mgbi ese duu beyi okwakwa mgbi ese. O nyan gbɛ:

⁹ <<Kini abu kwese sunu ani yɔ, ungwɔ ntonɛ duu n ka gbe nu abu.>>

¹⁰ Nghaduu iYesu nyan gbɛ, <<Ye enggenga iSatan! Lubana Afe lo gbɛ: <Sunu Otse Imgbasho mgbi abu, di li ongwu ta kyon idɔ.> >>

¹¹ Ta iSatan lu dzanta, man engyeso mgbi Imgbasho ba wa tobyun.

iYesu wita ogbeeso

¹² Ngwi iYesu fwo gbɛ a kye iJɔn woke obawi ne, o ye lu iGalalia.

¹³ O dzata iNadzareti si lu ka dze iKapenahun ndze mi ewuuto iGalalia mi aye mgbi iDzebulun beyi iNaftali

¹⁴ ikye ombwumbwo odze ngwi oyegbo Adzaya tsekise gbɔ mani gbɛ:

¹⁵ <<Ese iDzebulun yi iNaftali, ofe olu ekyoo okwukwo, mi olu iJodan,

iGalalia mgbi emi agwese

¹⁶ inggise ama nlato iifu a di osa okwukwo;

ama nlato iwulu ikwongye osa gbosa tu ma.>>

¹⁷ Wita mi onɔ na nghataa lu iyayi iYesu wita ogbeeso gbɛɛ <<kyata mi ali ibwubwe mgbi ema na, lubana esuto ongwi esho dze kwɛkwɛ.>>

IYesu kwu engwafɔɔn emi ababo ela

¹⁸ Dafi iYesu le kyikye nye ewekyoo okwukwo mgbi iGalalia nɛ, o di engwuneka nghi efa, iSaimon nli iPyita nani beyi ongwunon Andru. A tole ngwi uke mi uto lubana a li ama okwu mmbweni.

¹⁹ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Ba, wa kyɛdo ani na, ta ani ka kyata ema yɛɛ ama okwu inggise.>>

²⁰ A byakpa dzata uke mgbi ama kyɛdon.

²¹ O gble kiyayi nɛ, o di engwuno angbeka efa, iJensi beyi ongwunon iJon emi ongwɛ iDzebedi. A woto uwaa yi otsoma, le mɛ akɛ. IYesu kwu ma ela,

²² plɛ neta a dzita otsoma beyi uwaa si kyɛdon.

IYesu ngyɛlu emi ootse ootse

²³ IYesu kyikye kpatse iGalalia, le tso mi ozu okwakyɛ mgbi emi iJuda, le gbɔ Eso Osuse mgbi esuto, dile ngyɛlu inggise ootse idzidza-dzidza.

²⁴ Odze mgban si gbɔfwɛ kpatse ali imbe mi iSiria, ta inggise gbe ama ndotse ita idzidza-dzidza ba mbon, ama nle gyadze yi owulu-wulu, yi ama ngwu esɛ do ma ikye, ama odzekwulu yi ama ogbyikye tukwu esɛ, kpaa iYesu ngyɛlu ma ele duu.

²⁵ Ijiji inggise mi iGalalia yi iDekapoli yi iJerosalin yi iJudia beyi ayese nto oyombo ekyoo iJodan duu kyɛdon.

5

Eso atsa

¹ Mi onɔ ngwi iYesu di ibyi inggise nɛ, o toke ewunggwɔ ka sɔkɛ esɛ. Engwafɔɔn ba mbon,

² o si wita otso ma gbɛɛ:

³ <<Atsa dze yi ama ndze adze mi onodzi, lubana esuto ongwi esho li mgbi ama.

⁴ Atsa dze yi ama ndze yi etse ine oneneni, lubana Imgbasho ka gyila ma!

⁵ Atsa dze yi ama nsulu itukwu iyu, lubana a ka gyokwudɛ esɛ.

⁶ Atsa dze yi ama enbwa do ma ngwi ekweni di kwu ma ikye osaan mani,

lubana Imgbasho ka nu ma tolo.

⁷ Atsa dze yi ama odi elela, lubana Imgbasho ka di ma elela.

⁸ Atsa dze yi ama itukwu gbosa mi ifun, lubana a ka di Imgbasho.

⁹ Atsa dze yi ama oba yi iyu, lubana a ka kwu ma di engwɛ Imgbasho.

¹⁰ Atsa dze yi ama nli gbiiso ikye osaan mani,

lubana esuto ongwi esho li mgbi ama.

¹¹ <<Atsa dze yi ema ngwu a fya ema ito di nu ema iso di mwonya ibwubwe be ema ewo mi ikye ani mani.

¹² Dze yi atsa kpakpa na, ikyekye umba mgbi ema shewo mi esho, bana li ngha ngwi a nu ama ogbeese ama nteyi ema ma kpaa iso aali.

Mmwaa yi osa

¹³ <<Ema li mmwaa mgbi esɛ. Kpaa kini mmwaa fyumfya wuba ma, a ka kysinese non yɛ fyumfya? Ungwɔ ntishi ngwi a ka kyo yan yo, se li okye yangwuta ni inggise kye afo dzin.

¹⁴ <<Ema li osa mgbi esɛ. Ogalu okwukwo ndodze undɔ ka yagba dze daada ba.

¹⁵ Naadi inggise ka kye ipitila do di yile mgboko tukwun ba. Kpaa a ka kye doke mi ododa, no nu osa mbi ali inggise duu mi ifoozu.

¹⁶ Mi ito ofɛ nɛ yeye, ni osa mgbi ema gbosa mbi inggise, ikye nu ma di okyɔkyɔ mgbi ema osuse diyɛ tse Otsema ongwi esho.

Ola mbwumbwo

¹⁷ <<Ka tsewe gbɛɛ ani ba owa ndelu Ola naadi elodze mgbi emi Oyegbo ba; ani ba owa ndelu ma ba kpaa li owa nu ma mbwumbwo.

¹⁸ Ani nya ema otsitsi, esho yi esɛ ka nye, kpaa ambe olo ungwɔ nnghao shanye hona nghao yeyikpa ngwi a lo mi Ola onyi kpaa ka byulu ba. Nghataa alungwɔ duu ka wa mbwumbwo.

¹⁹ Ali inggise nfoola onyi nnghao shanye mi ola ntonɛ diye tso angbeka okyɔ nɔɔa yɔ, a ka kwun di olɛɛ mi esuto onzwi esho, kpaa ali inggise nkyɔ mi ola diye tso ola ntonɛ, a ka kwun di ogbagbadzidzi mi esuto onzwi esho.

²⁰ Lubana ani nya ema gbɛɛ sede osaan mgbi ema ka nɔɔa mgbi emi iFarasi beyi etsetse mgbi ola mgbi iMose bayɔ, ema kpaa ka kaka esuto onzwi esho na ba.

Inggise ongwɔngwɔ

²¹ <<Ema teyi fwo a gbɔ yi inggise tugbe gbɛɛ, <Ka ngwɔ inggise ba, ma ali inggise nngwɔ inggise tayɔ a ka gbɔn ikwɔ.>

²² Nghaduu ani le nya ema gbɛɛ inggise nkyitingga yi ongwunɔn yɔ, mɛ ogbɔn ikwɔ. Ali inggise ndi kwu ongwunɔn gbɛɛ, <Imbuu,> ka nu uka mi opiikwɔ okwukwo. Kpaa inggise ta nkwu ongwunɔn gbɛɛ, <Abu ikwangha inggise yɔ!> ka dɛ inoola mgbi udola.

²³ <<Nghanɛ, ni abu le nu umba mi iwashi wa wɛ gbɛɛ ongwunabu dɛ yi okakewo yi abu yɔ,

²⁴ dzita umba na mi iwashi. Teyi lu ka yile ide gye yi ongwunabu; ta yɛ wa nu umba mgbi abu.

²⁵ <<Yile ide gye plɛ yi ongyikyili mgbi abu ongwu nkyɛ abu le kɛ opiikwɔ. Kyo nɔɔa yan ngwi abu ka kye yan mi ofɛ mani, bana o ka kye abu wo inggise ogbiikwɔ abɔ, inggise ogbiikwɔ na dika kye abu wo adruba abɔ, man o ka kye abu woke obawi.

²⁶ N nya abu otsitsi, abu ka tɔ ba sede abu ka kpa mkpa ngwi abu dzeyan ma klekle olifo onyi kpaa ka sisi ba.

Amah

²⁷ <<Ema teyi fwo a gbɔgbɛɛ, <Ka kyo amah ba.>

²⁸ Kpaa n nya ema gbɛɛ inggise ta ndi ongyaa inɛ mbe anggwa yɔ, tsekise kyo amah yan mi itukwu mgban.

²⁹ Kini inɛ mgbi abu abugye nu abu kyungwɔ obube, kyi todulu ngwuta. I tatase ni alewo mgbi abu onyi nyanya nɔɔa onu ma kye ewo mgbi abu olɔlɔ ngwuta woke udola.

³⁰ Ni abɔ abugye mgbi abu di nu abu kyungwɔ obube yɔ, kye dzɛlu ngwuta.

Bana ka tatase ni alewo mgbi abu onyi nyanya nɔɔa onu ma kye ewo mgbi abu olɔlɔ ngwuta woke udola.

Eba oghaagha

³¹ <<A tsekise gbɔgbɛɛ, <Ali inggise nɔlɔ owan onya yɔ, li kyɛmɛ ngwi o ka nun afɛ ogheeba.>

³² Nghaduu ani nya ema gbɛɛ inggise ta nɔlɔ owan onya, ni li mi itɔdzɛ mgbi amah bayɔ, o non yɛɛ ongyaa amah, inggise ndi kye ongyaa ngwu a lɔn onya kyo amah.

Ofaafa

³³ <<Ema di fwo a nya inggise tugbe gbɛɛ, <Ka ndɛlu ofaafa mgbi ema ba, kpaa ngyo ondu odzɛɛdzɛ ngwi ema dɛ yi Otse mani.>

³⁴ Kpaa n nya ema, ka fa ba duudu: ni li mi esho kpaa, lubana li itsuuto mgbi Imgbasho;

³⁵ hona mi ikpɛsɛ, lubana li imbe okye atafo mgban dɔ ele; naadi mi iJerosalin, lubana li ogalu okwukwo mgbi Uto Ogbagbadzidzi.

³⁶ Dika fa mi ikye mgbi abu ba, lubana abu ka yagba onu alotu onyi mi ikye mgbi abu kpaa yɛɛ onzundzɛ hona onbyinbyi ba.

³⁷ Ungwɔ nli adzɛ bayɔ, <ɛɛn> mgbi ema no li <ɛɛn,> <Ei,> mgbi ema no li <Ei>; ungwɔ nngahaabɔ nɛ duu kye mbi owape olodu.

Inɛ yi inɛ

³⁸ <<Ema teyi fwo a gbɔgbɛɛ, <Inɛ yi inɛ, aba yi aba.>

³⁹ Kpaa n nya ema, ka kpumkpa obube mi ikye obube ba. Kini inggise ta abu afɛ mi atado abugye, kyata agya oka na kpaa nun.

⁴⁰ Ni inggise di mina okwu abu elikwɔ kye gbɛlu angwuto mgbi abu owoowo onzwi ifun yɔ, kye angwuto mgbi abu onzwi esɛ kpaa bankɛ ele.

⁴¹ Kini inggise si abu gbɛɛ ni abu kɛ afokyɛ onyi yan yɔ, kɛ yan afokyɛɛ efa.

⁴² Inggise nɔlɔ abu ungwɔ nun, dika fashi iyikpa tɛ inggise nmina ogbɛ mkpa mbi abu ba.

Odi engyikyili kpitukwu

⁴³ <<Ema teyi fwo a gbogbɛɛ, <Di inggise nwotsuude dɔ abu kpa abu itukwu ye di ongyikyili mgbi abu lanyi.>

⁴⁴ Nghaduu n nya ema: engyikyili mgbi ema nu ma kpa ema itukwu di bibo mi ikye ama nle nu ema iso,

⁴⁵ adzi ni ema li engwe mgbi Otsema ongwi esho. O li nu onɔ mgban tse emi obube yi emi osuse, di li kya mmbwo mbi emi osaan beyi emi ibwubwe kpaa.

⁴⁶ Kini ema tso okpitukwu mbi ama nkpa ema itukwu ta ma, li ali oyabo ema ka tu? Li ali ngwi ama ogbe udza ifyɛɛ kpaa li kyo daabaa?

⁴⁷ Ni ema di ta engwunema ta angba ma, idzidza mgbi ema yi inggise angbeka li ekye? Li nga ngwi ama o sunu Imgbasho ba kpaa li kyo daabawe?

⁴⁸ Wane, dze yeye na, dafi Otsema ongwi esho kpaa le yeye neni.

6

Onu emi abubo

¹ <<Gbewebyi ka kyo ali osuse mgbi ema mi ine inggise ikyegbɛɛ nu ma di ema ba. Ni ema kyo nga, ema ka tu umba mbi Otsema ndze esho na ba.

² <<Nghane ni abu gha inggise abubo umba yo, ka fo agba mi ele dafi emi ikpala li kyo mi ozu okwakyɛ mgbi emi ijuda beyi ingɔfɛ ikye ni inggise nu ma mmwe na ba. N nya ema otsitsi, a kyi gbelu umba mgbi ama ngye wa.

³ Ni abu gha inggise abubo umba yo, ka nu abo abube mgbi abu ye ungwɔ ngwi abugye le kyo ma ba.

⁴ Ikye ni umba mgbi abu oghaagha no dze mi odaada. Ta Otsabu, ongwu nli di mi odaada na, ka yilen kpa abu.

Ibo obɔɔbo

⁵ <<Ni ema di bibo yo, ka kyo dafi emi ikpala ba, lubana li kpa ma obibo kwuzunto mi ozu okwakyɛ mgbi emi ijuda beyi mi okwokyiikwokyi mgbi ingɔfɛ ikye ni inggise di ma. Ani nya ema otsitsi, a kyi gbelu umba mgbi ama ngye wa.

⁶ Yeba ni abu ka bibo yo, lu ifoozu mgbi abu, kye ofɛ tukwu man bibo mbi Otsabu,

ngwu a li din ba nani. Ta Otsabu, nli di mi odaada na, ka nu abu umba.

⁷ Nghaduu ni ema le bibo, ka kwondukwɔ dafi ama oye Imgbasho ba li kyo na ba, lubana a tsɛwe gbɛɛ li mi odze mgbi ama ogbɔɔgbɔ kwuba ma ngwi a ka fwo ma aali.

⁸ Ka dze dafi ama ba na, lubana Otsema teyi ye ungwɔ ama ngwi ema mina duuse ema wa bɔn.

⁹ <<Nɛ, ka li ofɛ ngwi ema kale bibo aani:

<< <Otseyi ndze esho,
nu ma nu mmwe mi iyi mgbi abu,

¹⁰ esuto mgbi abu no ba,
nu ma kyo owitukwu mgbi abu
mi ɛɛ nɛ dafi a li kyo mi esho mani.

¹¹ Nu eyi ungwogye mgbi
eyi ine ongwi alegbe-alegbe.

¹² Dze eyi ta yi obube mgbi eyi,
dafi eyi kpaa li dzita ama
nkyo eyi obube mani.

¹³ Dika kye eyi kaka imbadi ba,
kpaa dula eyi to mi abo inggise
obube*.>

¹⁴ Lubana ni ema dzata inggise nkyo ema obube yo, Otsema ongwi esho kpaa ka dzata ema.

¹⁵ Kpaa ni ema dzata inggise yi obube bayo, Otsema kpaa ka dzata ema yi obube mgbi ema ba.

Ondu otukwu-tukwu

¹⁶ <<Alonɔ ngwi ema tukwondɔ yo, ka mbiine ikye dafi emi ikpala li kyo na ba, bana a li mbiine ikye otso inggise gbɛɛ ama le tukwondɔ. N nya ema otsitsi a kyi gbelu umba mgbi ama ngye wa.

¹⁷ Nghaduu ni abu tukwondɔ yo, ngwune di kye engyie juwo ikye.

¹⁸ Ikye ni inggise ka difwi gbɛɛ abu le tukwondɔ ba, kpaa no li mbi Otsabu kyon, ongwu a li din ba; Otsabu nli di mi odaada na, ka kpa abu mkpa.

Aludu mi esho

¹⁹ <<Ka kye aludu mgbi ema da mi ɛɛ nɛ ba! Mi ɛɛ nɛ ewa yi mnkpe ka mbelu ma, emunyi dika gbobu kaka kye yili.

²⁰ Kpaa kye aludu mgbi ema da mi esho, imbe ngwi ewa beyi mnkpe ka

* **6:13 6:13** Lubana esuto li mgbi abu yi mfyɛ beyi okwɔkwɔ gyegwu. No dze nga.

yagba mbe ba, ngwi emumyi kpaa ka yagba gbobu kaka kye yili ba nani.

²¹ Bana li imbe ngwi aludu mgbi abu dze ma ngwi itukwu mgbi abu kpaa li dze aali.

Osa mgbi ewo

²² <<Ine li osa mgbi ewo. Ni ine mgbi abu tishi, ewo mgbi abu duu ka mbwo yi osa.

²³ Kpaa ni ine mgbi abu tishi bayo, ewo mgbi abu duu ka mbwo yi iifu. Kini osa nwodze mbi abu yifu yo, iifu na ka she saan!

²⁴ <<Inggise onyi ka kyo engyukwo efa ido ba. Kyayina o ka di oka lanyi, diye di oka kpan itukwu, hona o ka nghao sunu oka di kwu oka shanye. O ka yagba sunu Imgbasho yi awuya ono onyi ba.

Ka dze yi okakewo ba

²⁵ <<Nghane n nya ema, ka dze yi okakewo mi oshishe mgbi ema mi ungwo ngwi ema ka gye hona wa naadi ewo mgbi ema mi ungwo ngwi ema ka wo ba. Oshishe dze yi oyabo ngha ungwogye, ewo di dze yi oyabo ngha angwuto baa?

²⁶ Di mbi ingwuno emi esho, a li kya naadi she hona gbe da mi oba ba, nghaduu kpaa Otsema mi esho li nu ma ungwogye. Ema dze yi oyabo ngha ma bana?

²⁷ Li eme mbi ema mi itukwu ofeesho ka yagba ombwo ewon obyi onyi mi oshishe?

²⁸ <<Ne kyosine ngwi ema dze yi okakewo mi odze angwuto? Di onngaangga mgbi afutse dafi li she mani. A li kyido naadi gbo angwuto ba.

²⁹ Nghaduu n nya ema gbee iSolomu yi okwokwo mgban duu kpaa wo angwuto kw dafi onyi mbi afutse nton ba.

³⁰ Ni li ngha ngwi Imgbasho li to afutse nkwo dze mmene ine ekeka a ka kye dzelu ngwuta woke ola angwuto ma, kyosinese ngwi o ka nghao to ema angwuto ba? Ema ama oyeye sheema anye ne?

³¹ Nghane ka dze yi itukwu ofeesho gbee, <Li alungwo ngwi eyi ka gye?> Naadi <Li alungwo ngwi eyi ka wa?> Hona <Li alungwo ngwi eyi ka wo?> Ba.

³² Lubana ama oye Imgbasho ba kpaa li le kyedo ungwo ntoneni, kpaa Otsema ongwi esho ye gbee i wo ema yi ungwo ntoneni.

³³ Tatase teyi pita esuto mgbi Imgbasho yi osaan mgban, ta ungwo nton duu a ka gbe be ema ke ele.

³⁴ Dududu yo ka kye itukwu feesho mi ungwo ongwi ekeka ba, ni ekeka kye ine byi ewon. Alegbe dze yi okakewo ngwo mi ikye ewon.

7

Ofwo angbeka ikwo

¹ <<Ka fwikwo ba na, di ema kpaa a wa fwo ema ikwo.

² Lubana li mi ito ofe ngwi ema fwo angbeka ikwo ma, ngwi ema kpaa a ka fwo ema ikwo, di li ito ofe ngwi ema kye ofwo angbeka ikwo ma, ngwi a ka kye fwo ema ikwo aali.

³ <<Kyosine ngwi abu di ofufu ekwo mi ine mbi ongwunabu kpaa ngwi abu gbewebyi otsokpla nwodze ine mbi abu na ba?

⁴ Ka kyosinese abu ka nya ongwunabu gbee, <Detse nin dulu abu ofufu ekwo mi ine,> ngwi alono duu otsokpla wodge ine mbi abu?

⁵ Ema emi ikpala, ababo kyi dulu otsokpla nwodze ine mbi abu, ta abu ka dine saan odulu ofufu ekwo nwodze ine mbi ongwunabu nani.

⁶ <<Ka kye ungwo nle saan nu obwe ba na, dika kye itagwude mgbi ema ngwuta la obyia ba, kini ema kyo ngha yo, a ka kye atafoto do ma, di kyata kye ema kye nghalu ambulu-ambulu.

Bo, pita, tsaabo

⁷ <<Bo ta a ka kye nu ema, pita ta ema ka tu, tsaabo ta a ka kwulu ema ofe.

⁸ Bana ali inggise nbo duu li gbe, inggise npita li tu, inggise ndi tsaabo, ofe ka kwulu mi ikye mgban.

⁹ <<Li eme mbi ema, kini ongwun bon ibredi, se o ka kye ikwutse nun?

¹⁰ Naadi kini o bon mmbweni, ngwi o ka kye ifa nun?

¹¹ Kini ema, ama nli obube, kpaa ye okye umba osuse nu engwe ema ma, ka

kyosinɛse ngwi Otsema ongwi esho ka kye umba osuse nu ama nbɔn ba!

¹² Nghanɛ mi alungwɔ duu, kyɔ yi inggise angbeka dafi ema mina gbɛɛ a ki kyɔ yi ema mani, bana li mi ungwɔnɛ ngwi Ola bɛyi emi Oyegbɔ kwulu ngwuo aani.

Ofe okpenge yi ogbada

¹³ <<Kaka onufe ogalu okpenge. Lubana onufe ogalu otsɛɛ yi ofe ogbada-gbada li ofe olu imbe odzili-dzili, inggise kwuba le nye ele.

¹⁴ Kpaa onufe ogalu ogyɛngyɛ yi ofe okpenge na le lu imbe oshishe, ma li inggise gwee ta kpatɛ ofe nani.

Ekwɔ yi owawan

¹⁵ <<Gbɛwɛbyi oyegbɔ emi atsika. A li ba mbi ema kye okpa mmala tukwu ewo, kpaa mi idzidzɛ a li emi idukwɛbɛ obube.

¹⁶ Mi owawa mgbi ama ema ka difwi ma. Inggise ka yagba she mntsa mi olumu, naadi she olumu mi ato gbɛɛ?

¹⁷ Li ngha ngwi ekwɔ osuse duu li wa owawa osuse aali, kpaa ekwɔ obube yɔ li wa owawa obube.

¹⁸ Ekwɔ osuse ka yagba wa owawa obube ba, ekwɔ obube dika wa owawa osuse gbɛ ba.

¹⁹ Ali ekwɔ ta nwa owawa osuse bayɔ, a ka kye dzɛlu di kye ngwuta woke ola.

²⁰ Nghanɛ, li mi owawa mgbi ama ngwi ema ka difwi ma.

²¹ <<Li ali inggise nkwi ani gbɛɛ, <Otɛ, Otɛ,> ta ka kaka esuto mgbi Imgbasho ba, kpaa sede li ongwu nkɔ mi itukwu mgbi Otsani ongwu ndzɛ esho nani.

²² Inggise kwuba ka nya ani mi egbe na gbɛɛ, <Otɛ, Otɛ, eyi yegbɔ mi iyi mgbi abu, di lo onodzi emɛɛ onya tɔ di kyungwɔ ama okwulewo angbeka kwuba mi iyi mgbi abu baa?>

²³ Ta ani ka nya ma mi ododa gbɛɛ, <Ani ye ema ba. Lu enggengga na, ema emi ali ibwubwe ntoneni!>

Inggise efa ama ombɛ ozu

²⁴ <<Nghanɛ ali inggise nfwo elodzɛ mgbi ani ntonɛ di kyɔ mi ele dzɛ dafi inggise okwiine ngwu mbɛ ozu mgban mi ikye ikwutɛ mani.

²⁵ Mmbwo kya, akpeni kyɛɛ, awo di fa tsɛkɛ ozu nani, nghaduu i yagba gbobu ba, ikyesinɛ a wo itan mi ikye ikwutɛ.

²⁶ Nghaduu ali inggise nfwo odzɛ mgbi ani ntonɛ di kyɔ mi ele bayɔ, o dzɛ dafi ikwangha inggise ngwu mbɛ ozu mgban mi ikye mfyani mani.

²⁷ Mmbwo kya, akpeni kyɛɛ, awo di fa tsɛkɛ ozu nani, i yulu tukwu esɛ.>>

²⁸ Onɔ ngwi iYesu ngyɛlu ogbɔ ungwɔ ntonɛ nɛ, i kwulu ibyi inggise ntona ewo mi otsootso mgban,

²⁹ ikyesinɛ o tsungwɔ dafi inggise ndzɛ yi mfyɛ, li dafi mgbi etsetse mgbi ama, ama otso ola ba.

8

Inggise otsoma

¹ Onɔ ngwi o tashulu mi ewunggwɔ nɛ, ibyi inggise kyɛdɔn.

² Ongyulo ndzɛ yi otsoma ba wa kwonkɛ iyayi si nyan gbɛɛ, <<Otɛ, ni abu gbela yɔ, o ka nu ani yɛɛ saan.>>

³ IYesu naabɔ gbon ewo nyan gbɛɛ, <<Ani gbela, yɛɛ saan.>> Plɛ nɛta otsoma mgban gbosa.

⁴ Ta iYesu nyan gbɛɛ, <<Di gbɛɛ abu nya inggise onyi kpaa ungwɔnɛ ba. Kpaa lu, ka kye ewabu tso mbi ama ofife mgbi Imgbasho di nu umba ngwi iMose wo ema ola mani, otso obwendɛ mboma.>>

Oyɛyɛ onuunu mgbi ongyukwo oblakwutɛ

⁵ Onɔ ngwi iYesu kaka iKapenahun nɛ, ongyukwo oblakwutɛ ba mbon, wa mina oyabɔ.

⁶ O gbɛɛ, <<Otɛ, ongbidɔ mgbi ani kwulu afɔ yi abɔ ladzɛ udɛ le gyadze kpakpa.>>

⁷ IYesu nyan gbɛɛ, <<N ka kɛ ka ngyɛlun ootɛ.>>

⁸ Ta ongyukwo oblakwutɛ na si gbɛɛ, <<Otɛ, ani mɛ abu ka kaka iwulu endu mgbi ani ba. Gbɔɔgbɔ odzɛ ta, ewo mgbi ongbidɔ mgbi ani sika ngyɛ.

⁹ Lubana ani abuen li ongyulo nbyidzɛ abɔ mfyɛ, yi ama oblakwutɛ byito abɔ ani. Nin nya ongwunɛ gbɛɛ, <Lu>, O li lu, nin nya oka na gbɛɛ, <kwa!> O di li ba.

Ani li gbɔ yi onghidɔ mgbi ani gbɛɛ,
<Kyungwɔnɛni!> O di li kyɔn.>>

¹⁰ Onɔ ngwi iYesu fwo odzɛ nɛ nɛ, i kwulun ewo man o si gbɔ yi ama nkyɛdɔn ntona gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, ani tu inggise onyi kpaa mi Israi yi ito oyeyɛ onuunu okɔtɔndzi nɛ ye ba.

¹¹ N nya ema gbɛɛ inggise kwuba ka kye mi onosa yi onɔdɛ ba, dika kwu imbe mgbi ama mi oga yi Abraham, Adziki beyi iJeko mi esuto onzwi esho.

¹² Kpaa a ka lo ama esuto dze ikye ma tase lu iyifu, mi imbe ngwi ikwu otseetse yi aba ogyeegye ka dze mani.>>

¹³ Nɛ iYesu nya ongyukwo oblakwutse na gbɛɛ, <<Lu! Ka dze yeyɛ dafi abu noyeyɛ nani.>> Ta ootse ngyɛ lo onghidɔ mgban na mi onɔ na yeyɛ.

IYesu ngyɛlu ibyi inggise ootse

¹⁴ Ngwi iYesu kaka ude iPyita nɛ, o di awo bwa onowa iPyita ladzɛ akwulo.

¹⁵ O kye abɔ gbon ta awo ngyɛ lon, o si kyato wita ogbe ungwogye to ma.

¹⁶ Mi onɔnɔdɛ nɛ, a gbe inggise kwuba ama esɛ dɔ ma ikye ba mbon, nɛ o lo onodzi ntona tɔ mi elodzɛ onyi ta di nu emi ootse duu yɛɛ saan.

¹⁷ Nɛnɛ li ombwumbwo odzɛ ngwi oyegbɔ Adzaya tsekise gbɔn mani gbɛɛ: <<O kyi kyɛlu okakewo mgbi eyi di kyi kyɛlu ootse mgbi eyi duu.>>

Ama nka mɛ okyɛdɔ iYesu

¹⁸ Ngwi iYesu di ibyi inggise ntona to yan nɛ, o nondu gbɛɛ nu ma foye uto lu agya oka.

¹⁹ Ta otsetse mgbi ola mgbi iMose oka ba mbon wa gbɛɛ, <<Otsetse, ani ka kyɛdɔ abu mi ali imbe ngwi abu le kɛ duu.>>

²⁰ IYesu nyan gbɛɛ, <<Ogbalinya gbeka to yi ishɛ ingwunɔ emi esho kpaa to yi ude, nghaduu Ongwɛ Inggise dze yi imbe okye ikye da ba.>>

²¹ Ongwafɔ oka nyan gbɛɛ, <<Otse, ungwɔ onzwi ababɔ yɔ, detse nin ka kye Otsani ndzi se.>>

²² Nghaduu iYesu nyan gbɛɛ, <<Kyɛdɔ ani, dzata emi ikwukwɔ nu ma ndzi ewoma.>>

IYesu nu akpeni kwulu

²³ IYesu si kaka uwaa man emi ongwafɔn kyɛdɔn.

²⁴ Vla nɛta, onikyo awo gbokyɛɛ mi uto nani, nghanɛ akpeni le kadu yaokɛ uwaa. Nghaduu iYesu le nuna.

²⁵ Emi ongwafɔn kɛ ka kyilen, nyan gbɛɛ, <<Otse, dulu eyi tɔ! Di eyi le dzili!>>

²⁶ O nya ma gbɛɛ, <<Ema ngwu oyeyɛ onuunu mgbi ema shanyɛ nɛ, i kyɔsine ema dze yi imio kpakpa ngha?>> Ta o si kyato kyɔkyɔ yi awo beyi akpeni nani, i si kwulu tsiin.

²⁷ I kwulu inggise ntona ewo man a byita gbɛɛ, <<Nɛnɛ li ali ito inggise dɛn? Ngwi awo yi akpeni kpaa li fwon!>>

Engyulo efa ama ndzɛ yi esɛ ikye

²⁸ Ngwi iYesu foye dɔkɛ ayɛsɛ iGadarene nɛ, engyulo efa ama nto yi esɛ ikye tɔkyɛ imbe endzi wa tun. A sulu imoga ewo nghanɛ inggise onyi kpaa li nye ofɛ na ba.

²⁹ A kweela gbɛɛ, <<Li alungwɔ wo abu yi eyi, Ongwɛ Imgbasho? Abu ba owa nu eyi iso duuse ni onɔ ma wa gyɔɔ?>>

³⁰ Ibyi obya kwuto le gye ungwɔ, fyata yi ama gwee.

³¹ Emɛsɛ ntona tekyɛ yi iYesu gbɛɛ, <<Kini abu lolu eyi tɔ yɔ, nu eyi ofɛ ni eyi ka kaka ibyi obya ntonani.>>

³² IYesu nya ma gbɛɛ, <<Lu!>> Ta a si tɔ lu ka kaka ibyi obya ntonani, man obya ntona duu tsinya ka ngwuta mi agobo yaokɛ uto si kwulu mi eni.

³³ Ama ongyo obya ntona si tsinya lu ka kaka igeli kye odzɛ nɛ gbɔfwɛ kpatse duu yi ungwɔ nkyɔ yi engyulo ama nto yi esɛ ikye ntonani.

³⁴ Nɛ emi igeli na duu tase ka tu iYesu. Ngwi a din nɛ, a tekyɛ yan gbɛɛ non lu dzata ayɛsɛ mgbi ama.

9

IYesu ngyɛlu inggise nkwulu afɔ yi abɔ ootse

¹ IYesu kaka uwaa, foye luba igeli mgban.

² Engyulo angbeka kye inggise nkwulu afɔ yi abɔ ba mbon, ladzɛ amukwu. Ngwi iYesu di oyeyɛ onuunu mgbi ama nɛ, o nya inggise otummya na gbɛɛ, <<Ka teeyi

ba, ongwani; a dzita abu yi ali ibwubwe.>>

³ Mi ungwone ne, etsetse mgbi ola mgbi iMose angbeka gbo yi ewoma gbɛɛ, <<Inggise ne le fya Imgbasho ito!>>

⁴ Ngwi iYesu ye ewodze mgbi ama ne, o gbɛɛ, <<Kysine ngwi ema le tsewodze ibwubwe mi itukwu nghaa?

⁵ Li ole nghao suno ba: li ogbɛɛ, <A dzita abu yi ali ibwubwe,> naadi ogbɛɛ, <Kyato kyikye>?

⁶ Kpaa li ikye ni ema ye gbɛɛ Ongwe Inggise dze yi mfye mi ese ne odze inggise ta yi ali ibwubwe...>> Ta o nya inggise ntummya ma gbɛɛ, <<Kyato, kye amukwu mgbi abu lu ude.>>

⁷ Ongyulo ma si kyato lu ude.

⁸ Ngwi ibyi inggise ntona di ungwone ne, imio wo ma; man a si tse Imgbasho, ongwu nkye ito mfye na nu inggise mani.

Ela okwu-kwu mgbi iMatiu

⁹ Dafi iYesu dzata imbe na kiyayi ne, o di ongyulo ngwu a li kwun gbɛɛ iMatiu sodze imbe mgbi ama ogbe udza ifyee. O nyan gbɛɛ <<Kyedo ani,>> ta iMatiu si kyato kyedon.

¹⁰ Ngwi iYesu le gye oga ongwani onode mi ude iMatiu ne, ama ogbe udza ifyee gwuba yi <<emi ali ibwubwe>> ba wa gye ungwogye yan beyi engwafon.

¹¹ Ngwi emi iFarasi di ungwone ne, a byi engwafon gbɛɛ, <<Kysine otsetse mgbi ema le gye ungwogye yi ama ogbe udza ifyee beyi <emi ali ibwubwe>? >>

¹² Ngwi iYesu fwo odze ne ne, o gbɛɛ, <<Inggise ama nle saan mina inggise obwe ootse ba, kpaa li ama ndotse ta.

¹³ Nghaduu lu na ka kpayi ungwani ngwi odze ne tso mani: <Ani mina elela odiidi, yama li ife ofe-fe ba.> Ikyesine ani ba owa kwu ama osaan ela ba, kpaa li emi ali ibwubwe.>>

A byi iYesu ita mi odze

ondu otukwu-tukwu

¹⁴ Ne engwafon ifon ba wa byi iYesu gbɛɛ, <<Kysine ngwi eyi yi emi iFarasi li tukwond, kpaa engwafon abu li tukwond ba?>>

¹⁵ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ka kysine ngwi ingyoga mgbi obongyaa ofufe ka kyelela

ngwi o ka dze yi ama? Ono ka wa ba ngwi a ka kyi kyelu obongyaa ofufe mboma; ta a ka tukwond.

¹⁶ <<Inggise onyi kpaa li kye aye angwuto ofufe tukwu ishangli ba. Ikyesine otukwu-tukwu na ka kwodze von.

¹⁷ Naadi inggise li kye eneekwo ofufe yaoke ikpokpo eneekwo ogbugbe kpaa ba. Kini otsungwo kyo nga, ikpokpo na ka gbobu, eneekwo na ka yangwuta man ikpokpo na ka nyanya. Ei, a li kye eneekwo ofufe yaoke ikpokpo ofufe man ama duu ka nyanya ba.>>

Ongwongyaa ikwukwo beyi ongyaa ndotse

¹⁸ Dafi iYesu le gbodze ne, ongye ogbe inggise teyi ba wa gbe akwafon kwese mi iyayi mbon si gbɛɛ, <<Ongwani ongwu ongyaa kuma kwulu ta aani. Nghaduu ba wa kye abo mgbi abu gbon, ta o ka dze oshishe.>>

¹⁹ IYesu si kyato yi engwafon ke yan.

²⁰ Mi ono mata ongyaa nle ye eyi me onova iwyodefa ba mi iyikpa mgbi iYesu wa kye abo gbon ondu angwuto.

²¹ O gbo yi ewon gbɛɛ, <<Ni ani kye abo gbon gbo-gbo angwuto kpata, ootse mgbi ani ka ngye.>>

²² IYesu kyata din, si gbɛɛ, <<Fyumfye itukwu, ongwani; oyeye onuunu mgbi abu ngyelu abu ootse.>> Man ootse mgbi ongyaa na si ngye mi ono nani.

²³ Ngwi iYesu kaka ude ongye ogbe inggise teyi wa di ama ofo elete yi ibyi inggise tole wulu ne,

²⁴ o gbɛɛ, <<Lu enggengga na, ongwongyaa ne kwulu ba kpaa o le nanuna.>> A si shan isha.

²⁵ Ngwi a nu ibyi inggise ntona tase ne, iYesu kaka ifoozu ka byi ongwongyaa na mi abo, man o kyato.

²⁶ Odze ne si gbafwe kpatse ayese na duu.

IYesu kwulu obine efa ine

²⁷ Dafi iYesu dzata imbe na le lu ne, obine nghi efa kyedon, le kweela gbɛɛ, <<Di eyi elela, Ongwe iDevedi!>>

²⁸ Ngwi o ye lu onufozu ne, obine ntona si ba mbon, man o byi ma gbɛɛ, <<Ema

noyeyē gbēē ani ka yagba kwulu ema inēē?>> A gbēē, <<Eēn, Otse.>>

²⁹ Nē o kye abo gbo ma inē si gbēē, <<No kyo dafi oyeyē onuunu mgbi ema dze mani>>

³⁰ ta inē mgbi ama kwulu. IYesu kwo ma ado kpoklōo gbēē, <<Di gbēē ema nu inggise onyi ye odze mi ungwōnē ba na.>>

³¹ Nghaduu a tase ka kye odze mgban gbo kpatse ese na duu.

³² Ngwi iYesu yi engwafōon le tase nē, a kye inggise ngwu onodzi ibwubwe bwan non yēē ikplima ba mbon.

³³ IYesu lo onodzi emese na onya to ta, inggise ikplima na si gbodze. I kwulu ibyi inggise ntona ewo ta a gbēē, <<Nkonyonyi ito nē kpaa kyo mi ese Israi ye waba.>>

³⁴ Nghaduu emi iFarasi gbēē, <<Li ongyukwo mgbi emese nun mfyē se ngwi o le dlu onodzi emese to aali.>>

Elela kyo iYesu wo inggise ntonani

³⁵ IYesu kaka igeli yi agwude duu le tsungwo mi ozu okwakyē mgbi emi iJuda, le gbo Eso Osuse mgbi esuto dile ngyelu ali ootse yi ama ngwu i sisi loma ewo duu.

³⁶ Ngwi o di ibyi inggise nē, elela kyon wo ma, ikyekye a dze yi okakewo di yēē elela, inggise ogbe ma teyi dzema ba, dafi mmala ndze yi inggise ongyo ma ba mani.

³⁷ Ta iYesu nya engwafōon gbēē, <<Eto oshē-shē le gwuba, kpaa emi ido le gwee ta.

³⁸ Bo Otse mgbi eto oshē-shē no gbe emi ido ba okwo mgban.>>

10

IYesu do ama ogbikyon ntona eso

¹ IYesu kwu ama ogbikyon iwyodefa ntona ela ba mbon si kye mfyē nu ma gbēē nu ma lo onodzi ibwubwe onya di ngyelu ali inggise ngwu i sisi lon ewo yi ali ito ootse duu.

² Nene li iyi mgbi ama ogbikyon iwyodefa ma aani: Ababo li, iSaimon (ongwu a li kwun di iPyita nani) yi ongwunon Andru beyi iJensi ongwē iDzebedi yi ongwunon iJon

³ beyi iFyilipi yi iBatlomi yi iTomōsu yi iMatiu inggise ogbe udza ifyēē beyi iJensi ongwē Alfeo yi iTedusu

⁴ yi iSaimon Ogbodami beyi iJuda iSkaroti ongwu nkye iYesu gya nani.

⁵ Emi iwyodefa ntonē iYesu do ma eso wo ma ola ntonē gbēē: <<Ka kē mbi Udzengye ba na dika kaka igeli mgbi emi iSamaria onyi ba.

⁶ Kpaa kē mbi mmala mgbi emi Israi nbyulu mani.

⁷ Ni ema kē yo, gbeeso nya ma gbēē: <Esuto ongwi esho ma dze kwēkwē wa.>

⁸ Ngyelu ama ndotse duu ootse, kyile emi ikwukwo, nu emi otsoma yēē saan na, dlu onodzi emese to. Ema gbē ayayi, di kye nu ayayi na.

⁹ Ka yama kye abashi naadi iyudza onyina-nyina naadi itigbla mi igbe mgbi ema ba;

¹⁰ ka kye igbe byi mi okyēē nē ba, naadi angwuto oka hona okpafō naadi okwuta ba, ikyesine inggise ido mē ogye adze mgban.

¹¹ <<Ali igeli naadi agwude ngwi ema kaka duu, pita inggise ngwu mē di gbela ogbe ema dafi ingyoga mani, di dze udan nghataa ni ema dzata imbe nani.

¹² Ono ngwi ema kaka ude yo, kye angba kwu ma.

¹³ Ni ude ma gbē ema yo, ni iyu mgbi ema tila mi ele; non gbē ema bayo, iyu mgbi ema no yē lu mbi ema.

¹⁴ Ni inggise onyi gbē ema naadi fwo elodze mgbi ema bayo, gbolu onbulu mi afō mi ono ngwi ema dzata ude na hona igeli na mani.

¹⁵ N nya ema otsitsi, ka tatase lo iSodon yi iGomora mi egbe ikwo ma ngha igeli nani.

¹⁶ Ani le do ema eso tase dafi mmala mi idzidze emi idukwlebe mani. Nghane kwiine dafi ifa dika dze yi obube ba dafi anyama mani.

¹⁷ <<Gbewebyi inggise na, a ka gbe ema wo ama ogbiikwo abo di gbo ema ibe mi ozu okwakyē mgbi ama.

¹⁸ Ikye odze mgbi ani, a ka gbe ema ba wa kyo obwendē inai emi iGona yi emi uto beyi mbi emi Agwese.

¹⁹ Kpaa ono ngwi a bwa ema ma, ka teeyi mi odze ngwi ema ka gbo naadi dafi

ema ka gbɔn ba. Mi onɔ na Imgbasho ka nu ema elodze ngwi ema ka gbɔ mani.

²⁰ Ikyekye li ema kale gbɔdze ba, kpaa li Onodzi mgbi Otsema kale gbɔdze nye mbi ema.

²¹ <<Inggise ka kye ongwunɔn nu mi abɔ ikwongye nu ma ngwɔn, otsongwe kpaa dika kyo nga yi ongwan; engbe ka kye afo tweese yi otsoma di nu ma tu ikwongye.

²² Inggise duu ka di ema taanyi mi ikye ani, nghaduu inggise nkwlɛse kpɔklɔɔ ka dondu ma ka wato.

²³ Ni a nu ema adze mi imbe oka yo, tsinya lu imbe oka. N nya ema otsitsi, ema ka kpatse ogalu ama nto ese Israi duu bata Ongwe Inggise ka ye.

²⁴ <<Inggise okpayi ungwo li nga otsetse mgban ba, hona ongbido li nga ongyukwo mgban ba.

²⁵ Ni inggise okpayi ungwo wa yee dafi otsetse mgban yo, i gyo, ni ongbido kpaa wa yee dafi ongyukwo mgban yo, i gyo. Ni otsungwude kpaa a kwun gbɛe iBedzebu ma, emidan ma a ka kwu ma sine tsatso!

Ongwu a ka mio

²⁶ <<Nghane ka mio ma ba. Ungwo onyi ngwi a kye tukwu se ngwi a ka kye dese ba dzema ba, naadi kye da ngwi a ka nu ma ye ba dzema ba.

²⁷ Ungwo ngwi ani nya ema mi iyifu ma, gbɔn mi osa na; ungwo ngwi ani di nya ema mi odaada yo, dɔke ikyendu gbɔn tase na.

²⁸ Ka mio ama nka ngwo ikpewo kpaa ka yagba ngwo oshishe ba na ba. Tatase, mio ongwu nka dzili oshishe beyi ikpewo mi udola nani.

²⁹ A li kye ifyilo efa gya mi anini onyi baa? Nghaduu onyi mboma kpaa ka ngwuta ba ese ba sede li mi oweka mgbi Otsema.

³⁰ Alotu mi ikye mgbi ema duu a ye umbwon.

³¹ Nghane ka wimio ba; ema dze yi oyabo nga ifyilo.

³² <<Ali inggise ngbela ani mi ine inggise yo, ani kpaa ka gbelan mi ine Otsani ndze esho nani.

³³ Nghaduu ali inggise nfwani mi ine inggise yo, ani kpaa ka tangwan mi ine Otsani ndze esho nani.

³⁴ <<Ema tsewe gbɛe ani ba owa kye iyu ba esee? Ani ba yi iyu ba, kpaa li okwusunkli.

³⁵ Ani ba owa kyata
<< ongyulo yile afo tweese yi otson, ongwongyaa oyile afo tweese yi onon owongwe ka kye iga fyi yi onoban

³⁶ engyikyili mgbi inggise ka li mi eto mgban.>

³⁷ <<Ali inggise ngwu otson naadi onon kpan itukwu nga ani yo, o me oli ongwafɔ mgbi ani ba; ali inggise ngwu ongwan ongyulo naadi ongyaa kpan itukwu nga ani yo, o me oli ongwafɔ mgbi ani ba;

³⁸ ali inggise ndi kye ekwatsi mgban kyedo ani bayo, o me oli ongwafɔ mgbi ani ba.

³⁹ Ali inggise nfya odulu oshishe mgban to, oshishe na ka byulu lon, inggise ngwu oshishe mgban byulu lon mi ikye ani ma ka tun.

⁴⁰ <<Inggise ngbe ema yo gbe ani, ongwu ndi gbe ani gbe ongwu ndo ani eso mani.

⁴¹ Ali inggise ngbe oyegbo ikyegbɛe o li oyegbo yo, ka gbe umba mgbi oyegbo, inggise ndi gbe inggise nle saan ikyegbɛe o le saan yo, ka gbe umba mgbi inggise nle saan.

⁴² Ma ni inggise kye eni oyuyu mi ibwe kpata kye nu onyi mbi engbe ama oshilele ntonɛ ikyegbɛe o li ongwafɔ mgbi ani yo, n nya ema otsitsi, umba mgban ka yama byulu lon ba duudu.>>

11

IYesu yi iɔn okyo iBatisima

¹ Ngwi iYesu ngyelu owo ama ogbyikyon iwyodefa ola ne, o dzata imbe na lu le tsungwo dile gbeeso mi igeli emi iGalalia.

² Dafi iɔn fwo mi obawi ungwo ngwi iYesu le kyo ne, o do engwafɔ mgban eso

³ oka byi iYesu gbɛe, <<Abu li ongwu nka ba ma naadi ni eyi kye ine byi inggise oka idzidza?>>

⁴ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Yɛ lu ka nya iɔn ungwɔ ngwi ema fwo diye di nɛni:

⁵ Ama nbine le di, ama ntummya le kyikyɛ, ama ndzɛ yi otsoma, otsoma le ngyɛ loma, ama nkyado le fwo, emi ikwukwɔ le kyɛɛ luba oshishe, a di gbo Eso Osuse nya emi adzɛ.

⁶ Imgbasho ka kye mse bɛ ali inggise nfwa ani ba duu ewo mi ikye ungwɔ ngwi ani le kyɔ nɛni.>>

⁷ Dafi engwafɔ iɔn le lu nɛ, iYesu si wita ogbɔdzɛ mgbi iɔn nya inggise ntona gbɛɛ: <<Li ekyɛ ngwi ema kɛ okwɛsɛ le ka di? Li atakwu ngwi awo le fan maa?

⁸ Ni li ngha ba ma, li ekyɛ ngwi ema tase le ka di? Li inggise nwo angwuto osuse? Ei, ama nwo angwuto osuse to ude emi uto ma.

⁹ Nɛ li ekyɛ ngwi ema tase oka di? Li oyegbɔɔ? Eɛn, n nya ema, o nghaangha oyegbɔ.

¹⁰ Nɛnɛ li ongwu a lo mi ikyen gbɛɛ:

<< <N ka do ongyeso
mgbi ani teyi abu,
nka teyi ka mɛ abu ofɛ.>

¹¹ N nya ema otsitsi: Mi idzidze ama ngwu engyaa mba mi esɛ nɛ duu, inggise onyi kpaa shewo ngha iɔn okyɔ iBatisima ba; nghaduu ongwu n yeyikpa mi esuto ongwɛ esho ma, shewo nghan.

¹² Kyɛ mi egbe mgbi iɔn okyɔ iBatisima nghataa ba onɛnɛni, esuto ongwɛ esho gyadzɛ mi anglama, emi anglama di kye gbelu mi oglijo.

¹³ Ikyesine Oyegbɔ duu yi Ola mgbi iMose yegbɔ nghataa ba onɔ mgbi iɔn nani.

¹⁴ Ma ni ema dzɛ yi oweka ogbela yɔ, o li Elaija ongwu nkika ba mani.

¹⁵ Inggise ndzɛ yi ado yɔ, no fwo.

¹⁶ <<Li ekyɛ ngwi ani ka kye inggise ongwu onɛnɛ mba yan? A to dafi engbɛ soto mi ifyidu dile kwu angbeka ela gbɛɛ:

¹⁷ << <Eyi fo oca mi ikye ema kpaa ema shufwe ba,
eyi shashi ibɔ kpaa,
ema tsukwu ba.>

¹⁸ Lubana iɔn ba le gye naadi le wa ba, nɛ a gbɛɛ, <O dzɛ yi onodzi emɛsɛ.>

¹⁹ Ongwɛ Inggise ba le gye dile wa, nɛ a gbɛɛ, <Inggise nɛ li inggise okyɔ nggwɔ di

fyɛbyɛ, uka mgbi ama ogbɛ udza ifyɛɛ yi <<emi ali ibwubwe.>> > Kpaa ozoyeye tso to yɛyɛ mi okyɔɔkyɔ mgban.>>

Ikamba ikye ogalu ama nnoyɛyɛ ba

²⁰ Nɛ iYesu wita ogbɔdzɛ agya yi ogalu ama ngwi ongwu kyungwɔ okwulewo angbeka mi efu mani, ikyekyɛ a kyatitukwu ba.

²¹ <<Ahoo ikye abu, iKoradzin! Ahoo ikye abu, iBetsaida! Ni ungwɔ okwulewo ngwi a kyɔ mbi abu na ki li mi iTiru yi iSidon ngwi a kyɔn yɔ, a ki kyatitukwu gbegbe gbe ishangli wo ewo di mwa uto tukwu ewo.

²² Kpaa n nya ema Imgbasho ka di iTiru yi iSidon elela ngha ema mi egbe ikwɔ mani.

²³ Ma abu, iKapenahun, a ka kyile abu esho wɛ? Ei, abu ka lu esɛ mi udola. Ungwɔ okwulewo ngwi a kyɔ mbi abu na, ki li mi iSodon yɔ, kika tila dzɛ nghataa ba inɛ.

²⁴ Nghaduu n nya ema gbɛɛ Imgbasho ka nghao di iSodon elela ngha abu mi egbe ikwɔ mani.>>

Ba mbi ani wa tonya

²⁵ Mi onɔ na iYesu gbɛɛ, <<Ani tse abu, Otsani, Otse mgbi esho yi esɛ, ikyekyɛ abu kye ungwɔ ntonɛ da ama oyodzɛ yi ama okpayi afɛ, di kye ma tso engbɛ ama oshilele.

²⁶ Eɛn, Otsɔ, li ngha ngwi abu mina gbɛɛ no dzɛ aali.

²⁷ <<Alungwɔ duu Otsani kye wo ani abɔ. Inggise onyi kpaa ye Ongwɛ ba li Otsɔn ta, inggise onyi kpaa di ye Otsɔngwɛ ba se li Ongwɛ ta beyi ama ngwu Ongwɛ sadu okyon tso ma mani.

²⁸ <<Ba mbi ani na, ema ama ngwu ndɛ ngwi okye di lo ema mani, ta n ka nu ema onya.

²⁹ Kyelu onogblo mgbi ani di kpayi mbi ani na, ikyena ani le dumɔɔ di yile ewo esɛ mi itukwu, ta ema ka tu onya mi oshishe mgbi ema.

³⁰ Ikyekyɛ onogblo mgbi ani sunɔ ba, okye mgbi ani kpaa le pee.>>

12

Otsɛ mgbi egbe otonyewo

¹ Mi onɔ na emi iYesu kyikye nye okwɔ ungwogyowe. Enbwa dɔ engwafɔn ta a sile wulɔ ekwu le ngwunu bukwu.

² Ngwi emi iFarasi di ungwɔnɛ nɛ, a nyan gbɛɛ, <<Dii! Engwafɔ mgbi abu le kyungwɔ nli ola ba mi egbe otonyewo.>>

³ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Ema gbɔ ungwɔ ngwi uto iDevedi kɔ mi onɔ ngwi ongwu beyi ama nkye yan ngwi enbwa dɔ ma na ye wa lo?

⁴ O ka kaka ozu Imgbasho, kyi kyelu ibredi ongwi a kye nu Imgbasho umba, nli ola gbɛɛ se li ama ofife mgbi Imgbasho ta ka gye mani. Kye gye di kye nu ama nkye yan ma duu.

⁵ Naadi ema gbɔ mi afe mgbi ola gbɛɛ mi egbe otonyewo ama ofife mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin li kyidɔ kpaa ola li kye wuuta ba lo?

⁶ N nya ema ongwu nshewo ngha ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin na dze mmeneni.

⁷ Ni ema ki ye ito elodze ngbɛɛ, <N mina elela odiidi, yama li ife ofe-fe ba,> na yɔ, ema kika ngwɔ emi emyemye ikwɔ ba.

⁸ Ikyena Ongwe Inggise li Otse mgbi egbe otonyewo.>>

⁹ IYesu dzita imbe na lu ka kaka ozu okwakye mgbi ama,

¹⁰ nɛ inggise nwaawaa abɔ dze imbe nani. Ngwi a le pita itɔdze okye abɔ byi efu dula ongwufabɔ mbi iYesu nɛ, a byun gbɛɛ, <<Li ola ongyelu inggise ootse mi egbe otonyewoo?>>

¹¹ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Kini inggise mgbi ema onyi dze yi mmala, ma i gbese woke ishe mi egbe otonyewo ma, o ka dulun tɔ lo?

¹² Nghane inggise nghao dze yi oyabɔ ngha mmala! Li ola okyɔ osuse mi egbe otonyewo.>>

¹³ Ta o nya inggise na gbɛɛ, <<Na abɔ mgbi abu.>> Nɛ o na abɔ man i yee saan dafi oka nani.

¹⁴ Kpaa emi iFarasi tase le ka tsewe dafi ama ka ngwɔ iYesu mani.

Ongbidɔ ngwu Imgbasho dulun

¹⁵ Ngwi iYesu difwi ungwɔnɛ nɛ, o dzata imbe nani. Ibyi inggise kyedɔn, o di ngyelu ama nto yi ootse duu ootse,

¹⁶ wo ma ola gbɛɛ nu ma ka gbɔdze mgbi ongwu nya inggise onyi ba.

¹⁷ Ungwɔnɛ li ombwumbwo odze ntɔ ikpewo oyegbɔ Adzaya mani gbɛɛ,

¹⁸ <<Nene li ongbidɔ mgbi ani ngwu ani dulun,
o kpa ani itukwu,

n di dze yi atsa yan;

n kye Onodzi mgbi ani woke mbon,
o dika gbɔ otsitsi nya ese.

¹⁹ O ka shɔdze hona feela ba;
inggise onyi kpaa ka
fwo ela mgban mi ingɔfe ba.

²⁰ O ka gbikye engga
nkle ba,

naadi andekwɔ nle diwu
ma kpaa, o ka myunun ba,
nghataa ngwi o ka nu emyemye fwi tɔ.

²¹ Mi iyi mgban ese duu ka gbewebyi.>>

IYesu beyi iBedzebu

²² Ta a kye inggise ngwu ese dɔn ikye bine di li ikplima ba mbi iYesu, nɛ iYesu ngyelun ootse, man o gbɔdze ye di.

²³ I kwulu inggise ntona duu ewo, a si gbɛɛ, <<Nene ka li Ongwe iDevedi ma hoo?>>

²⁴ Kpaa ngwi emi iFarasi fwo odze nɛ mata, a si gbɛɛ, <<Li mi mfye mgbi iBedzebu uto emese ta, ngwi inggise nɛ lo onodzi emese onya tɔ aali.>>

²⁵ IYesu ye ewodze mgbi ama, nɛ o gbɛɛ, <<Ali esuto n gha yi ewon ka bulu, ali ogalu hona eto ndi gha yi ewon ka yagba kwudze ba.

²⁶ Ni iSatan lo iSatan onya tɔ, o gha yi ewon. Nghane ka kyɔnese esuto mgban ka kwudze?

²⁷ Nɛ ni ani lo onodzi emese tɔ mi mfye mgbi iBedzebu ma, emidema ma, li lo mi ali mfye? Ngyese li ama ka fwo ema ikwɔ.

²⁸ Kpaa ni ani lo onodzi emese tɔ mi Onodzi mgbi Imgbasho yɔ, esuto mgbi Imgbasho ba mbi ema sewani.

²⁹ <<Naadi inggise ka kyɔsine ka kaka ude inggise enepe gbelun okye gbe, sede o ka bwa inggise enepe na adi baa? Duuse o ka gben okye.

³⁰ <<Ongye ndze yi ani bayɔ, kye afo twese yi ani. Ongwu ndi gbe ngwikwo yi ani ba le bulu-bulu.

³¹ Nghanɛ n nya ema, alobube yi ito duu, a ka kye to inggise mkpa, kpaa ito ofya Onodzi yɔ, a ka yama kye to inggise mkpa ba.

³² Ali inggise ngbɔdze mi ikpewo Ongwe Inggise duu, a ka dzanta yi obube. Kpaa ongwu ngbɔdze mi ikpewo Onodzi Osaan yɔ, a ka yama dzanta yi obube ba, mi onɔ ongwɔ onɛnɛ yi onɔ ongwɔ iyayi kpaa.

³³ <<Ekwa osuse li wa owawa osuse, ekwa obube di li wa owawa obube. A li difwi ekwa mi owawa mgban.

³⁴ Ema emi ongwɛ ogidzi ntonɛ, ka kɔsine ngwi ema nli ibwubwe nɛ ka gbɔdze osuse? Bana ewodze ongwɔ itukwu li fwi tɔ mi ondu.

³⁵ Inggise osuse li tɔ yi ewodze osuse mi itukwu mgban, inggise obube di li tɔ yi ewodze obube mi itukwu mgban.

³⁶ Nghaduu n le nya ema gbɛɛ ali inggise duu ka nu uka mi ali elodze onbwaa ngwi a gbɔ ma mi egbe ikwa.

³⁷ Bana mi elodze mgbi abu o ka gye emyemyɛ, mi elodze mgbi abu, a dika ngwa abu ikwa.>>

Ambɛ mgbi iJona

³⁸ Neta emi iFarasi angbeka yi etsetse mgbi ola nyan gbɛɛ, <<Otsetse, eyi mina odi ambɛ okwulewo mbi abu.>>

³⁹ O nu uka gbɛɛ, <<Eto imbali yi eto amah li byita ambɛ okwulewo! Kpaa a ka nun onyi ba sede li ambɛ mgbi oyegbɔ iJona ta.

⁴⁰ Dafi iJona nose la ifu mmbweni okwukwo egbe eta na, li ngha ngwi Ongwe Inggise ka la mi ikpɛsɛ egbe eta aali.

⁴¹ Emi iNinive ka kyato mi egbe ikwa yi eto nɛ di ngwa ma ikwa; ikyesine a kyatitukwu mi esɔ ogbɔgbɔ mgbi iJona, ma onɛnɛ ongwu nshewo ngha iJona dze mmeneni.

⁴² Apodza ongwɔ agwudu ka kyato mi egbe ikwa yi eto nɛ di ngwa ma ikwa; ikyena o tɔkyɛ imbe ngwi esɛ dondu owa fwo ozoyeye mgbi iSolomu, ma onɛnɛ ongwu nshewo ngha iSolomu dze mmeneni.

⁴³ <<Onɔ ngwi onodzi obube tɔ mbi inggise ma, o li le ga mi imbe ongwɔngwa

le pita imbe ngwi o ka tonya, kpaa non ka tu bayɔ,

⁴⁴ o si li gbɛɛ, <N ka yidɔ lu imbe mgbɛn ogbugbe.> Ni o yɛ wa to, di ozu na la ayayi, a fyan di kye melu saan yɔ.

⁴⁵ O ka yɛ lu ka gbe angbeka ntimbali ngha ongwu nghi egyafa, man a ka ba wa sɔke ele. Nghanɛ odzɛɛdze mgbi inggise na li timbi nghaabo ogbugbe. Li ngha nka dze yi eto imbali nɛ aali.>>

Onɔ iYesu yi engwunɔn

⁴⁶ Ngwi iYesu kale gbɔdze yi ibyi inggise nɛ, onɔn yi engwunɔn kwudze to esɛ, le mina ogbɔdze yan. [

⁴⁷ Inggise oka nyan gbɛɛ, <<Onabu yi engwunabu to esɛ, a mina ogbɔdze yi abu.>>]*

⁴⁸ IYesu byita gbɛɛ, <<Li emɛ li onani, di li ele li emi ongwunani?>>

⁴⁹ O tso abɔ mbi engwafɔn si gbɛɛ, <<Li onani yi engwunani aani.

⁵⁰ Bana ali inggise nkɔ mi oweka mgbi Otsani ongwɔ esho yɔ, o li ongwunani ongwu ongyulo yi ongyaa bɛyi onani.>>

13

Utsa mgbi inggise ofwe eto

¹ Mi egbe na kpɔɔ iYesu tase mi ozu dika sɔke onduuto.

² Ibyi inggise kwuba kwutokɛ yan nɛ o kaka ka sise mi ifu uwaa, ta inggise angbeka duu tokɛ agobo.

³ Nghanɛ o gbɔdze kwuba yi ama mi itaodze gbɛɛ: <<Inggise okwa tase oka fwe eto mgban.

⁴ Dafi o le fwe eto nɛ, angbeka yangwuta mi ofɛ, man ingwunɔ ba wa kyi salu gye.

⁵ Angbeka yangwuta mi imbe akwutɛ, mi imbe ngwi ekyɛ le kwuba ba. I lumbye vla, ikyekyɛ ekyɛ she mi ele ba.

⁶ Kpaa ngwi onɔ wa tɛ nɛ, ungwogye ntona ndzili, ikyekyɛ a taakpa ba.

⁷ Eto angbeka yangwuta mi ato, ato she yi ama nu ma gbuffyo.

⁸ Eto angbeka kpɔɔ di yangwuta mi ekyɛ osuse wa owawa ngha ongwu a teyi kya ma akpe ideli, ngwuseta naadi osudiwyo.

* 12:47 12:47 Ambulu nɛ dze mi olɔɔlo angbeka ba.

⁹ Inggise ndze yi ado ya, no fwo.>>

¹⁰ Ta engwafɔ mgban ba mbon wa byita gbɛɛ, <<Kyonese ngwi abu le gbɔdze yi inggise mi itaodze nghaa?>>

¹¹ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ozoyeye mgbi ungwɔ ama odaada mgbi esuto ongwɔ esho ma, a kye nu ema, kpaa ama ya, a kye nu ma ba.

¹² Ali inggise ndzeyan ya, a ka mbwon mmbwo o dika dzeyan kpakpa. Kpaa ali inggise ndze yi ungwɔ bayɔ, ogyengye ngwi o dzeyan ma kpaa a ka kye gbelu mbon.

¹³ Li ikyengha ngwi ani le gbɔdze yi ama mi itaodze aali,

<<Bana a le di, kpaa a le difwi ba;
a dile fwo kpaa, le gbosa loma ba.

¹⁴ Ungwɔ ntonɛ mbwumbwo odze ngwi oyegbo Adzaya gbo ma yeye gbɛɛ,
<< <Ema kale fwo kpaa ka yama gbosa lo
ema ba;

Ema kale di kpaa ema ka yama difwi
ba.

¹⁵ Bana itukwu mgbi inggise ntonɛ tiishu,
li fyima mfyɛ ofwo mi ado mgbi ama
kpaa,

a di kye inɛ mgbi ama kpaa tukwu.

Bana a ki di mi inɛ,

di fwo mi ado,

di difwi mi itukwu mgbi ama,

di kyata ya,

ani kika ngyelu ma ootse.>

¹⁶ Nghaduu mse dze yi ema ikyekye inɛ
mgbi ema di, ado mgbi ema di fwo.

¹⁷ Bana n nya ema otsitsi, i mina oyegbo
kwuba beyi inggise ama osaan odi ungwɔ
ama ema di nɛ, kpaa a di ba, odi nu ma
fwo ungwɔ ngwi ema fwo ntonɛ kpaa, a
fwo ba.

¹⁸ <<Nghane gado mi ungwɔ ngwi
itaodze mgbi inggise ofwe eto nɛ tso mani:

¹⁹ Mi onɔ ngwi inggise fwo esɔ mgbi
esuto ma di difwi bayɔ, olodu li ba wa
lafwa ungwɔ ngwi a kye kya mbon mani.
Nene li eto ngwi a fwe mi ondoofɛ ma
aani.

²⁰ Ongwu ngbe eto n yangwuta mi imbe
akwutɛ ma li inggise nfwo elodze na di
gban vla yi atsa.

²¹ Kpaa ngwi o dze yi akpa bayɔ, o la mi
ongwonɔ gwee ta. Ngwi okakewo hona

adze ba mi ikye elodze na man, o gbese
vla.

²² Ongwu ngbe eto ama n yangwuta mi
ifu ato ma li inggise nfwo elodze na kpaa
okakewo ongwɔ ɛɛ nɛ beyi okpagyewo
mgbi awuya loka wo elodze na, non wa
owawa wuba.

²³ Nghaduu ongwu ngbe eto ama n
yangwuta mi ekye osuse ma li ongwu
nfwo elodze na di difwin. O wa owawa
mɛ dafi ideli, ngwuseta naadi akpe
osudiwyo mgbi ungwɔ ngwi a kye kya
mani.>>

Utsa mgbi eto obube

²⁴ IYesu nya ma utsa oka gbɛɛ, <<Esuto
ongwi esho dze dafi inggise nkye eto
osuse ka kya mi okwɔ mgban.

²⁵ Kpaa mi onɔ ngwi ali inggise duu
nuna mata, ongyikyili mgban ba wa kya
eto obube mi ifu ekwu, si ye lu.

²⁶ Mi onɔ ngwi ekwu na she dile fwe
neta, eto obube ntona kpaa fwe.

²⁷ <<Engbidɔ mgbi otsungwɔ okwɔ na
ba mbon wa gbɛɛ, <Ongyukwo, li eto
osuse ngwi abu kya mi okwɔ mgbi abu
baa? Li mi ole ngwi eto obube ntona kye
se ba?>

²⁸ <<O nu uka gbɛɛ, <Li ongyikyili
kyungwonɛni.>

<<Engbidɔ ntona si byun gbɛɛ, <I
mina abu ni eyi ka kyi kwɔlu maa?>

²⁹ <<O gbɛɛ, <Ei, ikyekye ni ema le kwɔ
eto obube ntona, ema ka kwɔlu ekwu
tablikyi yi ama.

³⁰ Dzata ma duu nu ma she yi ewoma
nghataa ba mi onɔ oshe-she. Mi onɔ na se
ani ka nya ama oshe eto gbɛɛ, <Teyi kyi
gbelu eto obube ntona kyi bwalu mi
indinde gbe toola; di kyi gbelu ekwu
ntona kwakye gbe wa wo ani ke oba.> >>

Utsa inene unkwodzi beyi okwuna

³¹ IYesu di nya ama utsa oka gbɛɛ:
<<Esuto ongwɔ esho dze dafi inene
unkwodzi ngwi inggise kye kya mi okwɔ
mgban.

³² Ngwi le gyengye ngha ali eto ungwɔ
duu nɛ kpaa, no lumbye ya, li she ngha
ali ekwɔ duu man li yɛ ekwɔ okwukwo,
nghane ingwunɔ emi esho li ba wa lude
mi abon.>>

³³ O di nya ma utsa oka kpɔɔ gbɛɛ:
<<Esuto ongwi esho dze dafi okwuna
ngwi ongyaa kye takye yi ofumbu ngwi
ganyan kpatse ele mani.>>

³⁴ IYesu gbɔ ungwɔ ntonɛ duu nya ibyi
inggise mi utsa; ungwɔ onyi ngwi o nya
ma mi utsa ba dzema ba.

³⁵ Nghane i mbwumbwo yeye mi ungwɔ
ngwi a gbɔ nye mbi oyegbɔ gbɛɛ:

<<N ka kwulu ondu mgbi ani gbodze mi
utsa,
n ka gbɔ ungwɔ ama nto daada wita
kye onɔ ngwi a ta ese majo.>>

Osa mi utsa mgbi eto obube

³⁶ Ta o dzata ibyi inggise di lu ifoozu.
Engwafɔɔn ba mbon wa gbɛɛ, <<Nu eyi
osa mi utsa mgbi eto obube mi okwɔ
neni.>>

³⁷ O gbɛɛ, <<Ongwu nkya eto osuse ma
li Ongwe Inggise.

³⁸ Okwɔ na li ese duu, eto osuse na
kwudze mi ikye mgbi emi ongwe esuto.
Eto obube ntona li engwe mgbi onodzi
ibwubwe,

³⁹ ongyikyili ongwu nkya eto ntona ma
li olodu. Onɔ oshɛ-she na li egbe ngwi ese
ka ngye, ama oshɛ eto ntona li engyesɔ.

⁴⁰ <<Dafi a kwɔlu eto obube ntona gbe
toola na, li ngha nka dze mi egbe ongwi
olele aali.

⁴¹ Ongwe Inggise ka dɔ engyesɔ mgban
eso tase, man a ka wa kyi kwɔlu alungwɔ
ama nle nu ungwɔ obube kyo beyi ama
nle kyungwɔ ibwubwe duu tase mi esuto
mgban.

⁴² A ka ngwi ma woke amoola, li imbe
na ngwi a kale tsukwu diye gyaaba aali.

⁴³ Neta ama osaan ntona ka kwɔ dafi
onɔ mi esuto mgbi Otsɔma. Inggise ndze
yi ado yɔ, no fwo.

Utsa mgbi aludu odaada

⁴⁴ <<Esuto ongwi esho dze dafi aludu da
dze okwɔ. Onɔ ngwi inggise oka wa tu
neta, o yilen kye da si yido lu yi atsa ka
gbelu ungwɔ mgban duu gbe gya, kye
udza ma ka gyalu okwɔ nani.

⁴⁵ <<Esuto ongwi esho di dze dafi
inggise okyumnya le pita itagwude ama
osuse mani.

⁴⁶ Ngwi o ka di ongwi ndze yi oyabo
kpakpa neta, o lu ka salu ungwɔ mgban
duu gbe gya yile udza ma ka gyalu
itagwude nani.

Utsa mgbi uke

⁴⁷ <<Esuto ongwi esho di dze dafi uke
ngwi a kye wo mi uto di kwu ali ito
mmbweni duu mani.

⁴⁸ Onɔ ngwi mmbwe mbwo uke ma,
ama otuntse li kwon luba ese. Ta a li sise
salu mmbwe ama osuse gbe yaokɛ uya,
kpaa ama obube ntona yɔ, a li gbe ma
yangwuta.

⁴⁹ Li ngha nka dze mi onɔ ngwi ese ka
dondu aali. Engyesɔ ka ba wa ghalu emi
imbali mbi emi osaan

⁵⁰ di ngwi ma woke amoola, imbe ngwi
ikwu otseetse yi aba ogyeegye ka dze
mani.

⁵¹ IYesu byi engwafɔɔn gbɛɛ, <<Ema
difwi ungwɔ ntonɛ duu we?

A nu uka gbɛɛ, <<Eɛn.>>

⁵² O nya ma gbɛɛ, <<Nghane ali otsetse
mgbi ola ngwu a tson ungwɔ mgbi esuto
ongwi esho dze dafi otsungwude ngbe
ungwɔ ama ofufe yi ogbugbe mi oba
mgban ba ese mani.>>

A kwu iYesu shanye mi ogalu mgban

⁵³ Ngwi iYesu tsuutsa ntonɛ ngye nɛ, o
dzata imbe nani.

⁵⁴ Ngwi o luba ogalu mgban nɛ, o wita
otso inggise ungwɔ mi ozu okwakye mgbi
ama, i di kwulu ma ewo. Ta a gbɛɛ, <<Li
mi ole ngwi inggise nɛ tu ozoyeye yi mfye
ama okwulewo ntonɛ ngha?>>

⁵⁵ <<Nene li ongwe inggise ogbokwo
ungwɔ nɛ lo? Li ongwu onɔn li iMeri,
ngwu emi ongwunɔn li iJensi yi iJose yi
iSaimon beyi iJuda nɛ baa?

⁵⁶ Emi ongwunɔn emi engyaa duu to yi
eyi mmene den baa? Nghane li mi ole
ngwi inggise nɛ tu ungwɔ ntonɛ duu
nghaa?>>

⁵⁷ Man i kpa ma yan wuba.

Nghaduu iYesu nya ma gbɛɛ,
<<Oyegbɔ dze yi mmwe mi igeli mgban
beyi ude mgban ba.>>

⁵⁸ Ta o kyungwɔ ama okwulewo kwuba
mi imbe na wuba ikyekye a noyeye ba
nghao.

14

A dze iJon okyo iBatisima ikye

¹ Mi onɔ na iHerude uto mgbi emi iGalalia fwo odze mgbi iYesu,

² ta o nya emi ido mgban gbɛɛ, <<Nɛnɛ li iJon okyo iBatisima mani, o kyato mi ikwu! Li ngha ngwi mfye okyungwo okwulewo le to mbon aani.>>

³ Lubana iHerude nu ma bwa iJon di bwan adi kyon woke obawi mi ikye mgbi iHerodia, owa ongwunon iFyilipi,

⁴ ikyena iJon teyi nyan gbɛɛ, <<Li ola ba onu abu kyon.>>

⁵ iHerude mina ongwɔ iJon, kpaa o mio ibyi inggise, ikyekye a kyon wuuta dafi oyegbo mani.

⁶ Ngwi egbe oga owe egbe ngwi a mba iHerude kwokyi nɛ, ongwɛ iHerodia ongwu ongyaa ba wa shufwe nu ma di man i kpa iHerude kpakpa

⁷ ta o zondɔ ye fa gbɛɛ alungwo ngwi ongwongyaa na mina duu ongwu ka kye nun.

⁸ Nghaduu onon tunwo, man o gbɛɛ, <<Kye ikye mgbi iJon okyo iBatisima mi akpetɛ wa nu ani mmeneni.>>

⁹ I kaka uto iHerude ewo, kpaa ikyegbɛɛ o teyi zondɔ mi inɛ ingyoga mgban nɛ, o woola gbɛɛ nu ma kyo ngha

¹⁰ si nu ma ka dzɛlu iJon ikye mi obawi.

¹¹ A kye ikye ma mi akpetɛ kaka wa nu ongwongyaa nani, o kyi kye ka nu onon.

¹² Engwafɔ iJon ba wa kye ikwo mgban ka ndzi. Ta a lu ka nya iYesu.

IYesu nu inggise idubu eda ungwogye

¹³ Ngwi iYesu fwo ungwɔ nkɔ nɛta, o dzata imbe na kaka uwaa lu imbe ndede ka dze yuon. Ngwi ibyi inggise fwo ungwɔnɛ nɛ, a to mi ifu igeli mi afɛɛse kyɛɔn.

¹⁴ Ngwi iYesu ka kaka dili ibyi inggise nɛ, elela kyon wo ma, o di ngyɛlu ma ootse.

¹⁵ Dafi onɔ dze kwɛkwɛ ogbɛɛ nɛ, engwafɔn ba mbon wa gbɛɛ, <<Imbe nɛ li ifoshe, onɔ di gbɛɛ wa, nu ibyi inggise ntone ofɛ nu ma lu, zukwu nu ma lu emi agwudɛ ka gya ewoma ungwogye.>>

¹⁶ IYesu gbɛɛ, <<Dze mbiso a ka lu ba. Nu ma ungwogye nu ma gye na.>>

¹⁷ A gbɛɛ, <<Eyi dze yi ibredi nghi eda ta yi abatsa efa.>>

¹⁸ O gbɛɛ, <<Kye wa nin na.>>

¹⁹ Ta o woola ni ibyi ntona sise mi oshɛ. O kyɛlu ibredi eda beyi abatsa efa ntona si kyile inɛ esho, ta Imgbasho angba man kye mwalu ibredi ntona kye nu engwafɔ mgban, engwafɔn si kye gha ibyi inggise ntonani.

²⁰ Ama duu gye tolo, engwafɔ iYesu di sa ambulu ama nsisi ma mi uya nghi iwyodefa.

²¹ Mmbwo inggise ama ngye ungwogye ma mɛ dafi engyulɔ idubu eda hini, a kye engyaa yi engbɛ wele ba.

IYesu kyikye mi ikye eni

²² Mina nɛta iYesu nu emi ongwafɔn kaka uwaa teyi ongwu fooye, ikye ni ongwu nu ibyi inggise ntona ofɛ lu se.

²³ Ngwi o wa nu ibyi inggise ofɛ nye nɛta, o tokɛ unggwo ongwu yuon oka bibɔ, ngwi onɔ wa gbɛɛ nɛ, o dze imbe na yuon,

²⁴ Nghaduu uwaa teyi fyata yi agobo wa, akpeni le ngwin ikyekye awo le fa shayɛ.

²⁵ Mi ikyegbe nɛ, iYesu lu le ka tu ma, le kyikye mi ikye eni.

²⁶ Ngwi engwafɔn din le kyikye mi ikye eni nɛ, i kwulu ma ewo. A gbɛɛ, <<Li onodzi ikwukwo,>> a si makwo to yi imio.

²⁷ Kpaa iYesu nya ma vla gbɛɛ: <<Fyumfye itukwu na! Li ani. Ka mio ba na.>>

²⁸ Ta iPyita si kwun ela gbɛɛ, <<Otɛ, ni li abu yo, nya ani nin kyikye mi ikye eni ka tu abu.>>

²⁹ O si gbɛɛ, <<Ba.>>

Ta iPyita tase mi uwaa, kyikye mi ikye eni le ka tu iYesu.

³⁰ Kpaa ngwi iPyita di awo nɛ, imio won man o wita osu lu iteeni, o makwo to gbɛɛ, <<Otɛ, dulin to!>>

³¹ Mina ta iYesu na abɔ byun. O gbɛɛ, <<Abu ndze yi oyeye onuunu gyengye nɛ, kyonɛ ngwi itukwu dze abu efefa ngha?>>

³² Ngwi a kaka uwaa mata, awo si kwulu.

³³ Ta ama nwoto uwaa na sunun, le gbɛɛ, <<Otsitsi otsitsi abu li Ongwe Imgbasho.>>

³⁴ Dafi a fooye nē, a kye afo dōke ikpese iGenesareti.

³⁵ Ngwi emi imbe na difwi iYesu nē, a dēso kpatse imbe na duu. Ta inggise gbe emidama ama ndotse duu ba mbon

³⁶ di tekye nun gbēe no nu emi ootse ntona kye abo gbon ondu angwuto ta, nghanē ama nkye abo gbon duu, ootse gbosa loma.

15

Osaan beyi okpekpe

¹ Ta emi iFarasi angbeka yi etsetse mgbi ola kye mi iJerosalin ba mbi iYesu wa byin gbēe,

² <<Kyōnē ngwi engwafō mgbi abu le mbelu aletō ngwi engyukwo tso eyi nghaa? A li sabo duuse gye ungwogye ba!>>

³ IYesu nu uka gbēe, <<Kyōnē ngwi ema li mbe ola mgbi Imgbasho mi ikye ungwō etō mgbi ema?

⁴ Bana Imgbasho gbēe, <Sunu otsabu yi onabu> ma <Ali inggise nfya otson yi onon ito yō, o ka kwulu kyemē.>

⁵ Nghaduu ema li gbēe li ayin ni inggise nya ama omba ma gbēe, <Gyen aba, n ka yagba tobyi ema ba. Ikyesine n tsekise zondu okye ungwō ngwi ani kika kye nu ema ma, nu Imgbasho.>

⁶ Mi ito ofe nē ema li gbēe, dze mbiso ngwi a ka sunu ama omba ma ba. Nghanē ema kyi ndelu elodze Imgbasho ikye aletō mgbi ema.

⁷ Ema emi ikpala ntonē! Oyegbo Adzaya teyi gbo ayin mi ikpewo ema gbēe,

⁸ << <Inggise ntonē li sunu ani mi ikpondu mgbi ama ta, kpaa itukwu mgbi ama yō, dze mbombo yi ani.

⁹ A le sunu ani ayayi; bana otsootso mgbi ama duu kpaa li ola mgbi inggise ta.> >>

¹⁰ IYesu kwu ibyi inggise ela ba mbon wa nya ma gbēe, <<Gado no di gbosa lo ema na.

¹¹ Li ungwō nkaka ondu mbi inggise ma li nu otsungwōn <tsiidza> ba, kpaa li ungwō ntase mi ondu mbon ma, li non <tsiidza> aali.>>

¹² Ta engwafōon wa byun gbēe, <<Abu ye dafi itukwu wulu emi iFarasi ntona ngwi a fwo odze nē ma wē?>>

¹³ O nu uka gbēe, <<Ali ekwō ngwi li Otsani ongwi esho kye ye ba duu, a ka kye todulu yi akpa.

¹⁴ Dzata ma; a li ama ogbe obine teyi. Kini obine kye obine oka teyi yō, ama duu ka gbese woke ishe.>>

¹⁵ IPyita gbēe, <<Nu eyi osa mi utsa neni.>>

¹⁶ IYesu byi ma gbēe, <<Nghataa ba onenē kpaa ema difwi odze nē wa lo?

¹⁷ Ema di dafi alungwō nkaka ondu li nye lu ifu a di li kye nyalu ngwuta mi inenē ma baa?

¹⁸ Kpaa ungwō ama nli tō mi ondu ma li kye mi itukwu, di li ungwō ntona li nu inggise <tsiidza> aali.

¹⁹ Bana li mi itukwu ngwi ewodze ibwubwe, ongwō inggise yi amah okyōkyō yi inē okyeekye yi mmyi yi obwende atsika beyi ito li tō aali.

²⁰ Li ungwō ntonē li nu inggise <tsiidza> aali, kpaa osabo bata gye ungwogye, ka nu inggise <tsiidza> ba dududu.>>

Oyeye onuunu mgbi ongyaa iKana

²¹ Ngwi iYesu dzata imbe na nē, o lu ayese mgbi iTiru yi iSidon.

²² Ta ongyaa iKana ndze ayese na ba mbon wa makwō gbēe, <<Otse, Ongwē iDevedi, di ani elela! Ese dō ongwani ongwu ongyaa ikye she.>>

²³ IYesu gbo elodze onyi ba. Nē engwafōon ba mbon wa tekye yan gbēe, <<Nu ongyaa nē ofe no lu, bana o le makwō kye eyi iyikpa.>>

²⁴ O gbēe, <<A dō ani esō mbi mmala mgbi Israi nbyulu ma kyoona.>>

²⁵ Ongyaa ma ba wa kwese mi iyayi mbon, o gbēe, <<Otse, ya ani abo!>>

²⁶ IYesu nu uka gbēe, <<Li ayin okye ungwogye mgbi engwē ngwuta to obwe ba.>>

²⁷ Ongyaa na gbēe, <<Een, Otse, obwe kpaa li gye ambulu ungwogye ama n yangwuta mi adinyatse mgbi otsungwude mani.>>

²⁸ Man iYesu nu uka gbēe, <<Ongyaa, oyeye onuunu mgbi abu shewo! Ungwō

angbeka di gbɛɛ o li iJeremia hona onyi mbi ama ogbɛɛɛ.>>

¹⁵ IYesu byita gbɛɛ, <<Nghane ema ma, ema gbɛɛ ani li eme?>>

¹⁶ Ne iSaimon iPyita nu uka gbɛɛ, <<Abu li iMedzaya,[†] Ongwe Imgbasho oshishe.>>

¹⁷ IYesu nyan gbɛɛ, <<Mse no be abu ewo, iSaimon ongwɛ iJona, bana li inggise nya abu ungwɔne ba, kpaa kye mbi Otsani ongwɛ esho.

¹⁸ Nghane n kwu abu gbɛɛ iPyita,[‡] ma li mi ikye ikwutse ne n ka mbe okwakye mgbi emi iKrestu mgbi ani, ma onufozu udola ka yagba tukwu ofe ba.

¹⁹ N ka gbe ungwɔ okwulu ofe esuto ongwɛ esho duu nu abu; alungwɔ ngwi abu kyi bwalu mi ese ne duu, a ka kye bwalu mi esho, alungwɔ ngwi abu di kye shelu mi ese ne duu, a ka kye shelu mi esho.>>

²⁰ Ta o kwo engwafɔɔn ado gbɛɛ nu ma ka nya inggise onyi gbɛɛ ongwu li iMedzaya ma ba.

IYesu yegbo ikwu ewon

²¹ Mi onɔ na lu iyayi iYesu wita onya engwafɔɔn gbɛɛ li kyeme ngwi ongwu ka ke iJerosalin ka gbiiɔ mi ungwɔ kwuba mi abo engyukwo emi Israi yi engyukwo ama ofife beyi etsetse mgbi ola, a dika ngwɔ ongwu kyeme, nghaduu mi egbe ongwu ta ma ongwu ka kyee mi ikwu.

²² Ne iPyita kyon lu enggenga ka wita okyɔkyɔ yan gbɛɛ, <<Imgbasho no tukwu ofe nani, Otse! Ungwɔne ka yama kyɔ abu ba!>>

²³ IYesu kyata ye nya iPyita gbɛɛ, <<Ye iyikpa mbi ani, iSatan! Abu li ungwɔ onu ani ese ogboogbo; bana abu kye ungwɔ ama nli mgbi Imgbasho ma wuuta ba, se li mgbi inggise kyon.>>

²⁴ Ta iYesu nya engwafɔɔn gbɛɛ, <<Kini inggise mina okyedɔ ani yɔ, li kyeme ngwi o ka tangwe ewon ye kye ekwatsi mgban kyedɔ ani.

²⁵ Lubana ali inggise nmina ona oshishe mgban tɔ yɔ, oshishe mgban ka byulu, kpaa inggise nnu oshishe mgban byulu ikye ani duu ka tun.

²⁶ Ni inggise tu alungwɔ mi ese duu kpaa ni oshishe mgban nyanya lon ma, oyabo li ekye? Naadi li ekye ngwi inggise ka kye nu gbikye oshishe mgban?

²⁷ Lubana Ongwe Inggise ka wa ba mi okwɔkwɔ mgbi Otsɔn yi engyesɔ mgban, ne o ka nu ali inggise umba mi okyɔkyɔ mgbi otsungwɔn.

²⁸ N nya ema otsitsi, ema angbeka kwudze mmene ma, nka di ikwu ine ba nghataa wa di Ongwe Inggise kye le ba mi esuto mgban.>>

17

Okwɔkwɔ mgbi iYesu

¹ Ngwi i wa nye egbe egyin ne, iYesu kyelu iPyita yi iJensi beyi ongwunɔn iJɔn, si teyi ma ofe lu ka dɔke unggwɔ oshigbo to efu yuoma.

² Mi imbe na a kyatan mi inai ma. Ine mgban kwɔkwɔ dafi onɔ, angwuto mgban tundze kpledede dafi osa mani.

³ Labolabo ne iMose beyi Elaija mblegba tu ma, le gbɔdze yi iYesu.

⁴ Ne iPyita si nya iYesu gbɛɛ, <<Otse, i tishi ni eyi dze mmeneni. Ni abu gbela yɔ, n ki kle afu nghi eta, onyi ikye abu, onyi ikye iMose oka ikye Elaija.>>

⁵ Dafi o kale kiyayi yi odze ogbɔɔgbo neta, akpa okwɔkwɔ gbiiwulu tukwu ma, ela si tɔ mi akpa na gbɛɛ, <<Nene li Ongwani itukwu-tukwu; i kpa Ani yan saan. Fwon na!>>

⁶ Ngwi engwafɔ mgbi iYesu fwo ungwɔne ne, a si lake ese kye ine tukwu ese, yi imio.

⁷ Neta iYesu si ba wa kye abo gbo ma ewo. O nya ma gbɛɛ, <<Kyato, ka wimio ba na.>>

⁸ Ngwi a kyile ine esho ne, a yama di inggise onyi wuba se iYesu ta.

⁹ Dafi a tashulu mi unggwɔ le luba ese ne, iYesu wo ma ola gbɛɛ, <<Ka yama gbo ungwɔ ngwi ema di ne nya inggise onyi ba, nghataa se ni a wa kyile Ongwe Inggise mi ikwu.>>

¹⁰ Engwafɔ mgbi iYesu byun gbɛɛ, <<Kycsinese ngwi etsetse mgbi ola lile gbɔgbɛɛ Elaija ka wa ba ababo kyeme?>>

[†] 16:16 16:16 Ngwi li iKrestu mi ondu iGriki nani. [‡] 16:18 16:18 Iyi iPyita na itan di ikwutse mi ondu iGriki.

¹¹ Man iYesu nu uka gbɛɛ, <<Li otsitsi, Elaija ka ba wa yile alungwɔ mɛ dzɛkɛ yɛyɛ.

¹² Nghaduu n nya ema, Elaija ba wa, kpaa a yama difwin ba nɛ a kyɔn alungwɔ ngwi a mina duu. Mi ito ofɛ na kpɔɔ Ongwɛ Inggisɛ ka wa gyadzɛ mi abo ma.>>

¹³ Ta engwafɔɔn si difwi gbɛɛ li iɔn okyɔ iBatisima ngwi o le gbɔdzɛ mgban nya ama aali.

Ongwongyulɔ ngwu a dulun onodzi emɛsɛ

¹⁴ Dafi a yidɔ wa tu ibyi inggisɛ nɛ, ongyulɔ oka ba wa kwokiyayi iYesu.

¹⁵ O nyan gbɛɛ, <<Otɛɛ, di ongwani ongwu ongyulɔ nɛ elela. O li dzɛkwulu pyiipyii mi onɔ ngwi i wa dzɛsin, o li gye onikyɔ adzɛ oshewo saan. O li gbɛsɛ tsɛkɛ ola hona mi eni alonɔ ngwi i dzɛsun duu.

¹⁶ N kyon ba mbi engwafɔ mgbi abu, kpaa a yagba ongyelun ootɛ nɛ ba.>>

¹⁷ Nɛ iYesu gbɛɛ, <<Kpei, eto ndzɛ yi oyɛyɛ onuunu ba di dzɛ kpenyɛ-kpenyɛ nɛ! Ka kye onɔ sinɛ ngwi ani ka dzɛ yi ema? Ka kye onɔ sinɛ ngwi ani ka kyungwɔ yi ema? Kye ongwongyulɔ ma ba mbi ani mmeneni!>>

¹⁸ Ta iYesu kyɔkyɔ yi onodzi obube nani, man onodzi ma tase mbi ongwongyulɔ nani, mi onɔ na jo ootɛ mgban ngyɛ.

¹⁹ Nɛ engwafɔ mgbi iYesu si ba mbon fyɛɛ wa byun gbɛɛ, <<Kycsinɛsɛ ngwi eyi yagba lo onodzi obube nɛ onya tɔ gbɛ ba?>>

²⁰ Man iYesu nya ma gbɛɛ, <<Li ikyegbɛɛ ema dzɛ yi oyɛyɛ onuunu shanye mani. N nya ema otsitsi, kini ema dzɛ yi oyɛyɛ onuunu ndzɛ tsiklimbyi dafi inɛnɛ unkwodzi hini yɔ, ema ka nya unggwɔ gbɛɛ, <Kyato mmɛnɛ lu mbo> ka yagba kyɔ ngha. Nkonyi ka ndɛ ema okyɔkyɔ ba.>>

²¹ (Kpaa ito nɛ li yama tɔ ngha ba, sɛdɛ li mi ibɔ bɛyi ondu otukwu-tukwu kpɔklɔ!)*

²² Ngwi a wa kwakye yi ewoma mi iGalalia nɛ, iYesu nya ma gbɛɛ, <<A ka wa kye Ongwɛ Inggisɛ wo inggisɛ kɛ abɔ.

²³ A ka ngwɔn, ta mi egbe ongwu ta ma Imgbasho ka kyilen mi ikwu.>> Nɛta engwafɔɔn si yɛɛ elela.

Udza IDracama

²⁴ Ngwi iYesu yi engwafɔɔn wa kaka iKapenahun nɛ, ama ogbɛ udza IDracama† ba mbi iPyita wa byun gbɛɛ, <<Otsetɛ mgbi ema nɛ li kpa udza ifyɛɛ mgbi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin lo?>>

²⁵ O gbɛɛ, <<Eɛn, o li kpa.>> Ngwi iPyita wa kaka ozu nɛta, iYesu li inggisɛ ongwu ababɔ ogbɔdzɛ. O byita gbɛɛ, <<Abu tsɛwɛ sinɛ, iSaimɔn? Li mbi ele ngwi uto emi ɛsɛ li gbɛ udza ifyɛɛ, li mbi engwɛ ma engyulɔ naadi li mbi inggisɛ angbeka?>>

²⁶ Nɛ iPyita nu uka gbɛɛ, <<Li mbi inggisɛ angbeka.>> Ta iYesu gbɛɛ, <<Ngyɛsɛ emi ongwɛ ma wele ba.>>

²⁷ <<Nghaduu ni eyi ka foola mgbi ama bayɔ, lu uto ka ngwi alii. Kye mmbweni ongwɛ ababɔ ngwi abu kwu ma; kwulun ondu ta o ka tu iwai awuya. Kyelu kye wa nu ma mi ikye udza ifyɛɛ mgbi ani yi abu.>>

18

Ongwu nshewo ngha mi esuto ongwi esho

¹ Mi onɔ na engwafɔ iYesu ba mbon wa byun gbɛɛ, <<Li emɛni shewo ngha mi esuto ongwi esho?>>

² Nɛ iYesu kwu ongwɛ ogyengyɛ ela ba wa non dzɛkɛ mi idzidzɛ ma.

³ O gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, sɛdɛ ni ema kyata di yɛɛ dafi engbɛ ama oshilelɛ bayɔ, ema ka kaka esuto ongwi esho ba.

⁴ Nghanɛ, ali inggisɛ n yile ewon ɛsɛ dafi ongwɛ nɛ yɔ, ka shewo ngha mi esuto ongwi esho.

⁵ <<Ali inggisɛ ndi gbɛ ongwongbɛ dafi ongwu nɛ mi iyi mgbi ani yɔ, gbɛ ani.

⁶ Kpaa ni inggisɛ onyi nu onyi mbi ama oshilelɛ ntonɛ ngwu noyɛyɛ mbi ani nɛ

* **17:21 17:21** Ambulu nɛ dzɛ mi olɔɔɔ angbeka ba. † **17:24 17:24** IDracama li udza ifyɛɛ mgbi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, ngwi ali ongyulɔ iJuda li kpaa akpɛ efa mi onova mani.

kyo alobube yo, ka tatase nu ma kye onikyikwɔ okpinangwɔ shaan onbukwɔ kyen ka ngwuta mi ole ozunubyi mi idzidze ekyoo okwukwo.

⁷ <<Ahoo ikye ese mi ikye ungwɔ nnu inggise kyo alobube mani! Ito ungwɔ ntona ka wa dze kyeme-kyeme, nghane ikamba ka wa dze mi ikye inggise ngwu ito ungwɔ ntona ka kye ikpewon ba mani!

⁸ Ni abo naadi afo mgbi abu nu abu kyungwɔ obube yo, kye dzelu ngwuta. Ka tatase ni abu kaka oshishe yi mmya otaata hona ogbyikye-gbyikye ngha onu abu dze yi abo efa beyi afo efa nu ma kye abu ngwuta woke ola nka gye gyegwu nani.

⁹ Kini ine mgbi abu nu abu kyungwɔ obube yo, kye todulu ngwuta. Ka tatase ni abu kaka oshishe yi ine onyi ngha odze yi ine efa nu ma kye abu ngwuta woke udola.

Utsa mgbi mmala nbyulu

¹⁰ <<Ka di gbɛ engbe ama oshilele ntonɛ li unkaba ba na. Bana n nya ema gbɛ engyeso mgbi ama mi esho li di ine Otsani ongwi esho along duu.

¹¹ (Bana Ongwe Inggise ba owa nagbe inggise ama nbyulu mani.)*

¹² <<Ema tsewe sine? Kini inggise dze yi mmala ideli onyi, ma onyi mi efu byulu lu mbeka ma, o ka dzata ngwusene don iwyo diwyegyanɛ ntona mi unggwɔ lu oka pita onyi nbyulu wooshe na baa?

¹³ Ki non ka kpakyon yo, n nya ema otsitsi, o ka tsatsa kpakpa ikye mmala onyi nbyulu na ngha ngwusene don iwyo diwyegyanɛ nbyulu wooshe ba ntonani.

¹⁴ Mi ito ofe ne kpɔ Otsema ndze esho dze yi oweka gbɛ onyi mbi engbe ama oshilele ntonɛ nu ma byulu ba.

Ongwunɔ nkyo abu obube

¹⁵ <<Kini ongwunabu kyo abu obube yo, ke ka non difwi obube mgban, mi idzidze ema efa ta. Ki non gadɔ mi elodze mgbi abu yo, abu yilen dze ofe waali.

¹⁶ Nghaduu non yama gbela fwo bayo, kye inggise onyi naadi efa beke yoo wafɔ

ke mbon, ikyegbɛ nu ma yile odze me mi obwendɛ mgbi inggise efa hona eta mani.

¹⁷ Ki non fwa ofwo ma yo, nya okwakye mgbi emi iKrestu, non di fwa ofwo okwakye mgbi emi iKrestu kpaa yo, kyo yan dafi abu kika kyo yi inggise ola angwula naadi inggise ogbe udza ifyee mani.

¹⁸ <<N nya ema otsitsi, alungwɔ ngwi ema kye bwalu mi ese ne duu a teyi kye bwalu mi esho wa, alungwɔ ngwi ema di kye shɛlu mi ese ne duu a teyi kye shɛlu mi esho wa.

¹⁹ <<N di nya ema gbɛ ni ema efa mi ese bwondu bo ungwɔ yo, Otsani ndze esho na ka kyo ema ele.

²⁰ Bana imbe ngwi inggise efa naadi eta kwakye mi iyi mgbi ani ma, Ani dze ele yi ama.>>

Utsa mgbi ongbido odi elela ba

²¹ Ta iPyita wa byi iYesu gbɛ, <<Otsɛ, li akpe emine ngwi ani ka dzata ongwunani ki non kyo ani obube? No li akpe egyafa hinii?>>

²² IYesu nyan gbɛ, <<N nya abu, akpe egyafa ta ba, kpaa li akpe ngwuseta don iwyo diwyegyafa.

²³ <<Nghane, esuto ongwi esho dze dafi uto oka nkwo engbido mgban ama ngbe mkpa mbon ela ba gbɛ nu ma nya ongwu mmbwo mkpa ngwi a dze yi ongwu efu mani.

²⁴ Dafi o wita okyungwɔne ne, a kye ongyulo oka ba mbon ndzeyan mkpa me imilion ibyibi.

²⁵ Ngwi o yagba okpa mkpa na gbɛ ba ne, ongyukwo na si noola gbɛ ongwu yi owan yi engbe yi alungwɔ ngwi o dzeyan tsatsadu ni a gbe ma gya kpa mkpa nani.

²⁶ <<Ongbido na si gbe akwafɔ kwese tekye nun gbɛ, <Shitukwu yi ani, n ka wa kpa abu alungwɔ duu.>

²⁷ Ongyukwo mgban si din elela. O dzanta yi mkpa nani di non lu.

²⁸ <<Ta ongbido na tase lu ese, o ka kpatse yi odon ongbido oka ndzeyan mkpa me dafi idubu ngwusefa don iwyo sini. O kpaklin kye abo fyin onbukwɔ

* **18:11 18:11** Ambulu ne dze mi olɔɔlo angbeka ba.

gbɛɛ, <Kpa ani mkpa ngwi abu dɛ yi ani efu mani!>

²⁹ <<Ongbido odon na si gbe akwafɔ kwɛsɛ di tɛkyɛ nun gbɛɛ, <Shitukwu yi ani, n ka wa yile udza mgbi abu kpa abu.>

³⁰ <<Nghaduu o fwa. O kɛ ka nu ma bwa ongyulɔ na wɔkɛ obawi gbɛɛ sɛdɛ no kpan mkpa.

³¹ Ngwi engbido angbeka di ungwɔ nkyɔ nɛ, i wulu ma ewo saan man a kɛ ka nya ongyukwo mgbi ama ungwɔ nkiyayi duu.

³² <<Ta ongyukwo ma kwu ongbido na ela ba mbon nyan gbɛɛ, <Abu ongbido ndɛ yi imbali nɛ, n dzita abu yi udza ngwi abu dɛ yi ani ele duu ikyegbɛɛ abu tɛkyɛ nu ani.

³³ Abu kpa ki di odo oka na elela dafi ani di abu na baa?>

³⁴ Ongyukwo na nyɛ yi itingga kyen wo ama odi mi obawi abɔ gbɛɛ nu ma nun adɛ saan, nghataa se non yile mkpa ngwi o gye na kpa klɛklɛ.

³⁵ <<Nɛ li ngha ngwi Otsani ongyi esho ka kyo yi ali inggise mgbi ema, se ni ema dzita ongwunema yi obube itukwu onyi.>>

19

Eba oghaagha

¹ Ngwi iYesu ngyɛlu odɛ ntonɛ ogbɔɔgbɔ bɛyi ama nɛ, o lu dzata iGalalia di kaka mi ayɛsɛ mgbi iJudia lu oyombo iJodan.

² Ibyi inggise tukwun iyikpa kyɛ, man o ngyɛlu ma ootse mi imbe nani.

³ Emi iFarasi angbeka ba mbon ikye owa mbadin. A byin gbɛɛ, <<Li ola ni ongyulɔ gheeba yi owan mi ali itɔdɛ duu?>>

⁴ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ema gbo ye walo? Gbɛɛ mi owita-wita ma Atta <ta ongyulɔ yi ongyaa,>

⁵ di gbɛɛ, <Mi itɔdɛ nɛ, ongyulɔ ka dzita otson bɛyi onon yɛ kwokyi yi owan, ta ama efa ka yɛɛ ikpewo onyi.>

⁶ Nɛ a li efa wuba, kpaa a li onyi. Ikyenghanɛ ungwɔ ngwi Imgbasho kye kwokyi yi eka yɔ, ni inggise onyi ka yama ghalu ma ba.>>

⁷ A byita gbɛɛ, <<Nghama kyɔsine ngwi iMose woola gbɛɛ ongyulɔ no dɛ afɛ ogheeba nu owan di lon onya lu?>>

⁸ IYesu gbɛɛ, <<iMose nose nu ema ofɛ ogheeba yi owema ikyegbɛɛ itukwu mgbi ema tiishu. Nghaduu li ngha ngwi i dɛ mi owita-wita ma ba.

⁹ N nya ema gbɛɛ ali inggise n gheeba yi owan, ni li ikye amah ba di kye ongyaa oka yɔ, kyo amah.>>

¹⁰ Ta engwafɔɔn nyan gbɛɛ, <<Ni li ngha ungwɔ dɛ yi ongyulɔ yi owan yɔ, i tatase okye ongyaa ba.>>

¹¹ Nghaduu iYesu gbɛɛ, <<Li ali inggise duu ka gbela odɛ nɛ ba, kpaa li ama ngwu a kye nu ma mata.

¹² Lubana angbeka li adumongyaa ikyesine li ngha ngwi a mba ma aali; angbeka li inggise kyo ma nu ma yɛɛ ngha aali; angbeka di fwa okye ongyaa ikye esuto ongyi esho. Inggise nka gbela yi odɛ nɛ yɔ no gbela.>>

¹³ Neta a gbe engbɛ ama oshilele ba mbi iYesu gbɛɛ no kye abɔ gbo ma ewo di bibɔ wo ma. Kpaa engwafɔɔn kyɔkyɔ yi ama ngbe ma ba mani.

¹⁴ IYesu gbɛɛ, <<Nu engbɛ ama oshilele ofɛ nu ma ba mbi ani, ka yama kwɔ ma ba, bana esuto ongyi esho dɛ ikye ito ntoneni.>>

¹⁵ Ngwi o kye abɔ gbo ma ewo nɛ, o lu dzata imbe nani.

Mmafa inggise aludu

¹⁶ Nghane ongyulɔ oka ka ba mbi iYesu wa byita gbɛɛ, <<Otsetse, li alungwɔ osuse ngwi ani ka kyo kyɛmɛ se tu oshishe ogyegwu?>>

¹⁷ IYesu nyan gbɛɛ, <<I kyɔsine ngwi abu byi ani ita ungwɔ nli osuse? Inggise li Onyi ta nli osuse. Ni abu mina otu oshishe yɔ, ngyo ola duu.>>

¹⁸ Ongyulɔ na gbɛɛ, <<Li ole?>>

IYesu gbɛɛ, << <Ka ngwɔ inggise ba, ka kyo amah ba, ka yimi ba, ka kyo obwendɛ atsika ba,

¹⁹ sunu otsabu yi onabu, di di inggise owatse dɔ abu kpa abu itukwu dafi ewabu mani.> >>

²⁰ Ongyulo mmafa na gbɛɛ, <<Ola ntone duu n li ngwo ma. Li ekye sisi ngwi ani ka kyo?>>

²¹ IYesu nyan gbɛɛ, <<Ni abu mina odze nyaan yo, lu ka gbe alungwo ngwi abu dzeayan duu gya kye udza ma nu emi adze, ta o ka dze yi aludu mi esho. Ta o si ye wa kyedo ani.>>

²² Ngwi ongyulo mmafa na fwo ungwone ne, o lu yi mtse obaaba, ikyena o dze yi aludu shewo.

²³ Nghane iYesu nya engwafoon gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, ka fyumfye kpakpa ni inggise udza kaka esuto ongyi esho.

²⁴ N di nya ema, ka fyumfye ba onu ilakwumyi nye to ifeedi ngha onu inggise udza kaka esuto mgbi Imgbasho.>>

²⁵ Ngwi engwafon ntone fwo ungwone ne, i kwulu ma ewo kwuba ta a byita gbɛɛ, <<Li eme tsatso ka wato?>>

²⁶ IYesu di ma ine si gbɛɛ, <<Mbi inggise owamye yo ito ungwone ka kyo gbe ba, kpaa yi Imgbasho yo, alungwo duu li kyeme.>>

²⁷ Neman iPyita gbo yan gbɛɛ, <<Eyi dzita alungwo duu kyedo abu! Nghane li ekye ka dze ikye eyi?>>

²⁸ IYesu nya ma gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, onon ngwi Ongwe Inggise ka sɔke itsuuto mgban okwokwo mi ese ongyi iyayi ma, ema ama nkyedo ani duu ka sɔke itsuuto iwyodefa, le gbo eto mgbi Israi iwyodefa ikwo.

²⁹ Ali inggise ndi dzata ude hona emi ongwunon engyulo yi engyaa naadi otson yi onon hona engbe beyi okwo mi ikye ani duu ka tun akpe ideli-ideli, a dika gyokwude oshishe igyegwu.

³⁰ Nghaduu emi ababo kwuba ka yee emi olele, emi olele ma ka yee ababo.

20

Utsa mgbi ama okyido mi okwo

¹ <<Lubana esuto ongyi esho dze dafi otsungwo okwo ntase mi egbeegbe oka gbe inggise nu ma wa kyon ido mi okwo awawekwo mgban mani.

² O si gbela okpa ma awuya ngwi a li kpa emi ido mi egbe ololo man nu ma lu okwo mgban ka wita ido.

³ <<Mi obyi egyane ongyi egbege o di tase ka di angbeka gbeka to ifyidu le kyo unkonyi ba.

⁴ O nya ma gbɛɛ, <Ema kpaa lu ka kyo ani ido mi okwo na, ta n ka kpa ema awuya ngwi i wogyo okpa mani.>

⁵ Neta a si lu.

<<O di wa tase mi obyi iwyodefa yi obyi ongyi ta dika kyo ngha.

⁶ Ba obyi eda ongyi onode, o tase dika di angbeka kpoo to imbe nani. O byi ma gbɛɛ, <Kycsine ngwi ema to mmene kye egbege le kyo unkaba?>

⁷ A nu uka gbɛɛ, << <Ikyekye inggise onyi kpaa kye eyi ido ba.>

<<O gbo yi ama gbɛɛ, <Ema kpaa lu ka kyo ani ido mi okwo na.>

⁸ <<Ngwi onon wa gbese ne, otsungwo okwo ma nya inggise nkye ine le byi emi ido mgbi ongyi ma gbɛɛ, <Kwu emi ido ela kpa ma awuya mgbi ama, wita mbi ama ani kye ma ido olele lu mbi emi ababo.>

⁹ <<Ama ngwu a kye ma ido mi obyi eda ma, a kpa ma udza ido mgbi egbe ololo.

¹⁰ Onon ngwi ama a kye ma ido ababo ba owa gbe awuya mgbi ama ne, a tsewe gbɛɛ ama ka nghao gbe. Nghaduu ama kpaa a kpa ma udza ido mgbi egbe ololo.

¹¹ Ngwi a kye gbelu ne, a wita okwu otsungwo okwo ondukwo.

¹² A gbɛɛ, <Inggise ama ngwu a kye ma ido olele ntone kyido obyi onyi ta, ma abu kpa ma ungwonyi yi eyi ngwu tsigege kyido ni onon tse eyi nghataa egbe ololo.>

¹³ <<Nghaduu o nu onyi mi ele uka gbɛɛ, <Ano, ani kyo ema ogye ba. Ema gbela okyido egbe ololo mi udza ngwi a teyi li kpa ma baa?>

¹⁴ Kye awuya mgbi ema lu na. I mina ani okpa inggise ngwu ani kyon ido olele ne udza ungwonyi dafi ani kpa ema neni.

¹⁵ Ani dze yi ofe okyungwo ani mina yi awuya mgbi ani baa? Naadi le wulu ema ewo ikyegbe di ani kyo osuse yi angbeka?>

¹⁶ <<Nghane emi olele ka li ababo, emi ababo dika li olele.>>

IYesu di gbodze ikwu ewon

¹⁷ Ngwi iYesu le kɛ iJerosalin nɛ, o gbe engwafɔ mgban iwyodefa ntona lu enggengga si nya ma gbɛɛ,

¹⁸ <<Eyi le lu iJerosalin, ma a ka kye Ongwɛ Inggisɛ wo engyukwo ama ofifɛ bɛyi etsetse mgbi ola abɔ. A ka ngwɔn ikwɔ ikwongye

¹⁹ dika yilon nu emi agwɛsɛ, a ka nyan agya di gbon onitse yɛ ngwɔn mi ekwatsi. Mi egbe ongwu ta ma a ka kyilen mi ikwu!>>

Imina mgbi onɔngwɛ

²⁰ Nɛ owa iDzebedi ba mbi iYesu yi emi ongwɔn engyulɔ, ngwi o gbe akwafɔ kwɛsɛ nɛ, o si mina abɔ oyaaya mbon.

²¹ IYesu byun gbɛɛ, <<Li ekyɛ ngwi abu mina?>>

O gbɛɛ, <<Zondu yi ani gbɛɛ engwɛ ani efa ntonɛ, oka ka sɔ abu abugye oka dika sɔ abubɛ mi esuto mgbi abu.>>

²² Nghaduu iYesu nya ma gbɛɛ, <<Ema ye ungwɔ ngwi ema le bɔ ma ba. Ema ka wa mi ibwɛ ngwi ani ka wa ma gbɛɛ?>>

A nu uka gbɛɛ, <<Eyi ka wa.>>

²³ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Ema ka wa mi ibwɛ mgbi ani otsitsi. Nghaduu osɔ mi abugye hona abubɛ mgbi ani yɔ, li idɔ mgbi ani onu ofɛ ba. Imbe ntonɛ dze ikye mgbi ama ngwu Otsani mɛ ikye ma mani.>>

²⁴ Onɔ ngwi iwyo ntona fwo ungwɔnɛ nɛ, a kyitingga yi engwuneka efa ntonani.

²⁵ Man iYesu si kwu ma ela kwakye gbɛɛ, <<Ema ye ama ngwu a di gbɛɛ a mɛ ogbe Udzengye teyi li kyɔ mfye mboma, engyukwo ama oshewo mi idzidze ma li kyɔ mfye mi ikpewo ma.

²⁶ Dze ngha yi ema ba. Tatase yɔ, ali inggisɛ nmina oyɛɛ angbodzi mi idzidze ema yɔ, no li ongbidɔ mgbi ema kyɛmɛ-kyɛmɛ,

²⁷ ali inggisɛ ndi mina oli ababɔ yɔ, no li ofyɛɛ mgbi ema kyɛmɛ-kyɛmɛ,

²⁸ dafi Ongwɛ Inggisɛ kpaa ba gbɛɛ nu ma kyɔn idɔ ba, kpaa owa kyɔ-kyɔ inggisɛ idɔ, di kye oshishe mgban nu ikye odulu inggisɛ ibyibi wato neni.>>

A kwulu obinɛ efa inɛ

²⁹ Ngwi emi iYesu le dzata iJeriko nɛ, ijiji inggisɛ kyɛdɔn.

³⁰ Inggisɛ ama obinɛ efa sɔto ondoofɛ, ngwi a fwo gbɛɛ iYesu le nyɛ ofɛ na nɛ, a kweela gbɛɛ, <<Otɛ, Ongwɛ iDevedi, di eyi elela!>>

³¹ Ijiji inggisɛ ntona kyɔkyɔ yi ama di nya ma gbɛɛ nu ma dede, kpaa a nghao kweela duu gbɛɛ, <<Otɛ, Ongwɛ iDevedi, di eyi elela!>>

³² IYesu kwulɛsɛ di kwu ma ela, si byi ma gbɛɛ, <<Li alungwɔ mina ema gbɛɛ ni ani kyɔ ema ele?>>

³³ A nu uka gbɛɛ, <<Otɛ, i mina eyi odinɛ.>>

³⁴ IYesu si di ma elela man kye abɔ gbo ma inɛ. Labolabɔ mata inɛ kwulu loma man a kyɛdɔn.

21

Okakaakaka onghaangha

¹ Ngwi iYesu yi engwafɔɔn dze kwɛkwɛ yi iJerosalin wa kaka iBetifege mi Unggwɔ Olivi nɛ, iYesu si dɔ engwafɔɔn efa esɔ,

² nya ma gbɛɛ, <<Kɛ ogalu ndze ema iyayi nani, ni ema kaka jo ema ka di itaklimyi shadze yi ongwɔn. Kyi shɛlu ma wa nin na.

³ Kini inggisɛ byi ema ita yɔ, nyan gbɛɛ odze wo Otɛ yi ama ta inggisɛ ma ka byakpa nu ema ofɛ ni ema kye shɛlu luba.>>

⁴ Ungwɔnɛ kiyayi ikye onu elodze ngwi oyegbɔ gbo ma dondu yɛyɛ gbɛɛ:

⁵ <<Gbo nya ogalu mgbi iDzayɔn gbɛɛ,

<Di uto mgbi abu,

nkyɛ le ba mbi abu na,

o le dumɔɔ di kyɛ le ba mi ikye

itaklimyi,

mi ikye ongwɛ itaklimyi.> >>

⁶ Engwafɔ ntonɛ ka kyɔ yɛyɛ dafi iYesu dɔ ma esɔ mani.

⁷ A kye itaklimyi yi ongwɛ itaklimyi ongyulɔ na ba, gbe angwuto mgbi ama tukwu ma kɛ ekpo man iYesu dɔkɛ ele.

⁸ Ibyi inggisɛ kwuba gbe angwuto mgbi ama take ofɛ, angbeka dze afutse gbe take ofɛ.

⁹ Ibyi inggisɛ ama nteyin bɛyi ama nkyan iyikpa gbakwɔ gbɛɛ,

<<Osana, mbi Ongwɛ iDevedi!

Mse dze yi ongwu nba

mi iyi mgbi Otɛ mani!>>

¹⁰ Ngwi iYesu kaka iJerosalin nɛ, ogalu tsatsa yɛɛ yayaaya, a sile byita gbɛɛ, <<Nɛnɛ li emɛ lo?>>

¹¹ Ibyi inggise ntona nu uka gbɛɛ, <<Nɛnɛ li iYesu, oyegbo nkyɛ iNadzareti mi iGalalia mani.>>

IYesu mi ifoozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin

¹² IYesu kaka ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin man kye lolu ama okyummya mi imbe na tase. O kyi kyata adinyatse mgbi ama onyine awuya tukwuke ese, beyi itse otunto mgbi ama okye anyama gya.

¹³ O nya ma gbɛɛ, <<Afe lo gbɛɛ, <Ozu mgbi ani ka li ozu ibo,> kpaa ema kye kyata yɛɛ imbe mgbi <ama ozoofɛ.> >>

¹⁴ Emi obine yi ama otummya ba mbon mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, ta o ngyelu ma ootse.

¹⁵ Kpaa itingga kyo engyukwo ama ofife yi etsetse mgbi ola ngwi a di ungwɔ ama okwulewo ngwi iYesu kyo di fwo engbe tole gbakwo mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin gbɛɛ, <<Osana mbi Ongwe iDevedi mani.>>

¹⁶ A byun gbɛɛ, <<Abu fwo odze ngwi engbe ntonɛ le gbo nɛ wɛ?>>

IYesu gbɛɛ, <<Eɛn, abu teyi gbo imbe ngwi Afe gbɛɛ, <<Engbe yi engweyeyi

kale shashi otseetsɛ na lo?>>

¹⁷ O si dzata ma tase mi ogalu na lu ka la iBetani.

Andundu ngweeni

¹⁸ Mi egbegbeegbe ngwi iYesu ye le luba ogalu neta enbwa don.

¹⁹ O dili andundu mi ondoofɛ, si ke kwɛkwɛ kpaa tu unka mi ele ba sede afe ta. O si gbo yan gbɛɛ, <<Abu ka wa owawa wuba!>> Labolabo mata ekwo na ngweeni.

²⁰ Ngwi engwafɔɔn dili ungwɔnɛ nɛ, ewo waa loma man a byita gbɛɛ, <<I kyɔsinɛse andundu nɛ ngweeni vla ngha?>>

²¹ IYesu nu uka gbɛɛ, <<N le nya ema otsitsi, ni ema noyɛye di dze yi itukwu efefa bayɔ, ema ka kyungwo ngwi a kyo yi ekwo andundu nɛ ta ba, kpaa ema ka

yagba nya unggwo gbɛɛ, <kye ewabu lu ka ngwuta woke ekyoo okwukwo> o dika kyo ngha yeye.

²² Alungwo ngwi ema bo mi ibo di noyɛye yɔ, a ka nu ema.>>

A byita odze mi odze mfye mgbi iYesu

²³ IYesu kaka akangga ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, dafi o le tso nɛman engyukwo ama ofife beyi engyukwo emi Israi ba mbon wa byun gbɛɛ, <<Li mi ali mfye ngwi abu le kyungwɔnɛ, li emɛ nu abu mfye nɛ?>>

²⁴ IYesu gbɛɛ, <<Ani kpaa ka byi ema ita onyi. Ni ema nu ani uka yɔ, n ka nya ema mfye ngwi ani le kyungwo ntonɛ mani.

²⁵ IBatisima mgbi iJon kye mi ole? Li mi esho mbi Imgbasho naadi li mbi inggise?>>

A kponya yi ewoma mi odze nɛ si gbɛɛ, <<Kini eyi gbɛɛ, <Li mi esho yɔ,> o ka byita gbɛɛ, <Nghane kyɔsinɛ ngwi ema nun oyɛye ba?>

²⁶ Kpaa ni eyi gbɛɛ, <Li mbi inggise yɔ> eyi le pyio inggise, lubana inggise duu gbela gbɛɛ iJon li oyegbo.>>

²⁷ Nghane a si nu iYesu uka gbɛɛ, <<Eyi ye ba.>>

O gbɛɛ, <<Ngyɛse ani kpaa ka nya ema mfye ngwi ani le kyungwo ntonɛ ba.>>

Utsa engwe ngbi efa

²⁸ <<Ema tsɛwe sinɛ? Ongyulo oka nose dze, o dze yi engwengyulo efa. O ke mbi ongwu ongyukwo ka nyan gbɛɛ, <Ongwani, lu ka kyido inɛ mi okwo.>

²⁹ <<O fwa gbɛɛ, <N ka ke ba,> nghaduu o wa kyatitukwu ye ke.

³⁰ <<Nɛ otsoma ye ke mbi ongwan oka na dika nyan ngha yeye. O nya otsɔn gbɛɛ, <N gbela, otsani,> kpaa o ke wuba.

³¹ <<Mi idzidze ama efa ntonɛ ma, li ole kyo itukwu otsɔn?>>

A gbɛɛ, <<Ongwu ongyukwo nani.>>

IYesu nya ma gbɛɛ, <<N le nya ema otsitsi, ama ogbe udza ifyɛɛ yi owagbai engyaa ka kaka esuto mgbi Imgbasho kise ema.

³² Lubana iJon ba mbi ema owa tso ema ofɛ mgbi osaan, kpaa ema nun oyɛye ba,

nghaduu ama ogbe udza ifyee yi owagbai engyaa ntona nun oyeye. Ngwi ema di ungwo ntona ne kpaa ema yagba kyata noyeye ba.

Utsa mgbi ama ogbiine byi okwo awawekwo

³³ <<Gado mi utsa oka: Otsungwo ikpese oka nose ye ekwo. O loka won, o tise ogbe eni awawekwo, di ta otila ongyo okwo. O kye okwo ma wo emi okwo angbeka abo si lu agaba.

³⁴ Ngwi ono osheto wa dze kwekwe ne, o do engbido mgban eso mbi ama ngwu o kye okwo wo ma abo ntona gbee nu ma ka gbe owawekwo mgban wa nun.

³⁵ <<Emi okwo ntona kye bwalu engbe ntona; a gbo oka ibe, ngwolu oka, di tse ongwu ta ma ikwutse.

³⁶ Nghane o diye do engbido eso nghaabo ogbugbe, emi okwo ntona di kyo yi ama ngha yeye.

³⁷ O do ongwani abuan eso olele, o gbee, <a ka nu ongwani mmwe.>

³⁸ <<Nghaduu ngwi emi okwo ntona dili ongwani neta, a gbo yi ewoma gbee, <Nene li ongwu nka gyokwude ma aani, ba ni i tawon azukwu ni okwude yee mgbi eyi.>

³⁹ A bwan kyon ngwi nye ikyiishi mgbi okwo ekwo na lu ese di ngwon.

⁴⁰ IYesu byi ma gbee, <<Ita ungwone ma, ni otsungwo okwo na wa ba ma, o ka kyo yi emi okwo ntona sine?>>

⁴¹ A nu uka gbee, <<O ka dzili emi imbali ntona mi ikwu elela, di yile okwo na wo emi okwo angbeka abo, ama nkale nun awawekwo mgban mi alono osheto duu mani.>>

⁴² IYesu gbo yi ama gbee, <<Ema gbo mi Afe ngbee,

<< <Ikwutse ngwi ama omba ozu

fwan ma li ongwu

ye kwulu ikye ozu mi esho na ye wa lo;

Ungwone li ungwo ngwi Otse kyo,

ma i kwulewo mi ine mgbi eyi

badenn?>

⁴³ <<Nghane n le nya ema gbee a ka kyi kyelu esuto mgbi Imgbasho mbi ema

yilen kye nu inggise ama nka ba yi owawan mani.

⁴⁴ (Inggise ngyeke ikwutse ne ka fwa ambulu-ambulu, kpaa ongwu ikwutse ne gyan yo o ka jiyee.>>)*

⁴⁵ Ono ngwi engyukwo ama ofife beyi emi iFarasi fwo utsa mgbi iYesu ne, a yeta gbee o le gbodze ne ikye mgbi ama.

⁴⁶ A pita ofe ni ama kpaklin, nghaduu a pyio ibyi inggise ntonani, ikyekye inggise noyeye gbee o li oyegbo.

22

Utsa oga eba okwokiikwokyi

¹ IYesu diye gbodze yi ama mi utsa kpoo gbee:

² <<Esuto mgbi Imgbasho dze dafi uto nwewo oga eba okwokiikwokyi ikye ongwani ongyulo mani.

³ O do engbido mgban eso mbi ama ngwu a bo ma oga ma gbee nu ma ba, nghaduu a fwa obaaba.

⁴ <<Ne o diye do engbido angbeka eso kpoo gbee, <Nya ama ngwu ani bo ma oga ma gbee ani ngyelu ungwogye okyockyo wa: Mnda mgbi ani ongyulo yi mnda olubu-lubu a ngwo di kye fwalu ma wa, ne alungwo duu dze le fe-fe. Ba oga eba okwokiikwokyi na.>

⁵ <<Kpaa a nu itukwu mi ele ba di lu ungwo ma, oka lu okwo mgban, oka lu mmya mgban.

⁶ Angbeka ama nsisi ma kpali engbido ntona nu ma iso di ngwolu ma.

⁷ Uto na si nye yi itingga. O do ogbakwu mgban eso ka dzili ama ongwu inggise ntona di kye ma ogalu toola.

⁸ <<Neman o nya engbido mgban gbee, <Oga eba okwokiikwokyi ne gyo wa, ama ngwu ani bo ma ma, a me oba ba.

⁹ Lu imbe ngwi ofe gha, ka bo ali inggise ngwu ema tu duu oga neni.>

¹⁰ Ta engbido ntona tase lu emi ingofe ka wulu inggise ngwu ma tu duu, ama osuse yi obube wa yaoke, ozu oga byakpa flengba yi ingyoga.

¹¹ <<Nghaduu ngwi uto ba owa kpadi ingyoga neta, o dili ongyulo oka n wo angwuto oga ba mi ele.

* 21:44 21:44 Olcolo angbeka dze yi ambulu ne na.

¹² O byita gbɛɛ, <Uka, abu nye ole kaka mmɛnɛ ngwi abu wo angwuto oga ba?> Ongyulo na byakpa ndɛ wifwɛ.

¹³ <<Nɛ uto nya ama ogbe inɛ byi oga gbɛɛ, <Bwalun abɔ yi afɔ, kyon ngwuta lu esɛ mi iifu, imbe ngwi ikwu otseetse bɛyi aba ogyeegyɛ ka dzɛ mani.>

¹⁴ <<Lubana a bɔ inggise kwuba, kpaa li gwee ta ngwi a sadu.>>

Okpa iSidza udza ifyɛɛ

¹⁵ Nghane emi iFarasi tase ka tsɛwɛ ofɛ ngwi ama ka non gbo mi elodze ni ama bwan.

¹⁶ A dɔ engwafɔ mgbi ama bɛyi emidi iHerude esɔ mbon. A gbɛɛ, <<Otsetse, eyi ye abu li inggise oyɛyɛ, abu di li tso ofɛ mgbi Imgbasho mi otsitsi. Inggise li yagba tu abu wo ba ikyekye i kwokyi abu yi odzɛedze mgbi ama ba.

¹⁷ Nya eyi ka, abu di sinɛ? Li ola ni eyi kpa iSidza udza ifyɛɛ naadi li ola ba?>>

¹⁸ Nghane iYesu difwi owitukwu mgbi ama obube, nɛ o gbɛɛ, <<Ema emi ikpala ntonɛ, kyɔsinɛ ngwi ema le mina okya ani ukya?

¹⁹ Tso ani iwai awuya ngwi ema li kpa ifyɛɛ ele ma na.>> A kye ikobo mgbi ama ba wa tson,

²⁰ O byi ma gbɛɛ, <<Li onodzi bɛyi olɔɔɔ mgbi emɛ dɛn?>>

²¹ A nu uka gbɛɛ, <<Li mgbi iSidza.>>

O si nya ma gbɛɛ, <<Kye ungwɔ nli mgbi iSidza nu iSidza, di kye ungwɔ mgbi Imgbasho nu Imgbasho.>>

²² Ngwi a fwo odze nɛ mata ewo fwe loma. Man a dzatan lu imbe oka.

Okye ongyaa mi onɔ okyɛɛ mi ikwu

²³ Mi egbe na kpɔɔ, emi iSadusi, ama nli gbɛɛ okyɛɛ mi ikwu dzema ba ma, ba mbon yi ita.

²⁴ A gbɛɛ, <<Otsetse, iMose nya eyi gbɛɛ ni ongyulo tu ongwɛ ba ta kwulu yɔ, ni ongwunɔn yile owakwadɛ na kyɛmɛ-kyɛmɛ mban engbɛ.

²⁵ Engwunɔ ewoma engyulo nghi egyafa to yi eyi. Ongwu ababɔ kye ongyaa kpaa kye okwudɛ dze ba man kwulu dzata owan nu ongwu fan.

²⁶ Ongwu na bɛyi ongwu ta nghataa lu mbi ongwu gyafa duu a tu ongwɛ ba.

²⁷ Mi ongyeengye yɔ ongyaa na kpaa wa kwulu.

²⁸ Nghane mi onɔ okyɛɛ mi ikwu ma, o ka li owa emɛ yɛyɛ mi idzidze ama egyafa na, ngwi ama duu kyon?>>

²⁹ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ema le wɛndɛ, ikyekye ema ye odze ngwi Afɛ gbɔ hona mfye mgbi Imgbasho ba.

³⁰ Mi onɔ okyɛɛ mi ikwu ma, inggise ka kye ongyaa hona kye ongwɛ nu eba ba; a ka to dafi engyɛsɔ emi esho mani.

³¹ Kpaa mi odze okyɛɛ mi ikwu yɔ, ema gbɔ ungwɔ ngwi Imgbasho nya ema ngwi o gbɛɛ,

³² <Ani li Imgbasho ngwu Abrahan, Adziki, yi iJeko le sunun mani.> O li Imgbasho mgbi emi ikwukwɔ ba kpaa mgbi emi oshishe.>>

³³ Ngwi inggise ntona fwo otsootso mgban nɛ, i kwulu ma ewo.

Ola onghaangha

³⁴ Ngwi emi iFarasi fwo gbɛɛ iYesu gbɔdze dze emi iSadusi umyɛ nɛ, a wa kwakye yi ewoma.

³⁵ Onyi mboma, n ye Ola mgbi emi iJuda saan, mbadin yi ita nɛ gbɛɛ:

³⁶ <<Otsetse, li Ola ole nghaangha mi Ola duu?>>

³⁷ IYesu nu uka gbɛɛ, << <Otse Imgbasho mgbi abu no kpa abu yi eka mgbi abu duu, yi oshishe mgbi abu duu, bɛyi itukwu mgbi abu duu.>

³⁸ Nɛnɛ li ola ongwɛ ababɔ di nghaangha joni.

³⁹ Ongwu fan ndze dafi ongwunɛ yɔ, inggise nwatse dɔ abu no kpa abu itukwu dafi ewabu mani.

⁴⁰ Ola yi emi Oyegbɔ duu kye abɔ byi ola efa ntoneni.>>

IKrestu ma li Ongwɛ emɛ

⁴¹ Ngwi emi iFarasi kwakye to mbonyi nɛ, iYesu byi ma gbɛɛ,

⁴² <<Ema tsɛwɛ sinɛ mi odze iMedzaya? O li ongwɛ emɛ?>>

A gbɛɛ, <<O li Ongwɛ iDevedi.>>

⁴³ O gbɔ nya ma gbɛɛ, <<I wo sinɛ ngwi iDevedi nose le gbɔdze mi Onodzi se kwun gbɛɛ <Otse>? Bana o gbɛɛ,

44 << <Otse Imgbasho gbo nya *Otse mgbi ani gbɛɛ:

<<Sɔke abugye mgbi ani nghataa nin wa nu engyikyili mgbi abu,

yɛɛ itse mgbi abu ogbe afo to ele.>> >

45 Ni iDevedi kwun di <Otse iMedzaya> wali, kyɔsine ngwi o dika li ongwana?>>

46 Inggise onyi yagba dulu elodze nun uka gbɛ ba, wita mi egbe na lu iyayi inggise onyi fya-fya byun ita wuba.

23

Ikamba nghi egyafa

1 Neta iYesu si nya ibyi inggise ntona beyi engwafɔɔn gbɛɛ:

2 <<Etsetse mgbi ola ntonɛ beyi emi iFarasi li sise mi itse mgbi iMose.

3 Nghane ema ka kyɛdo elodze mgbi ama, di kyungwo ngwi a nya ema gbɛɛ ni ema kyo duu. Kpaa ka kyɛdo okyɔkyɔ mgbi ama ba na, ikyekye a li kyungwo ngwi ama li gbɔn ma ba.

4 A li kwu okye kpakpa do inggise ikye, kpaa ama abuoma li wewo okye ongwufabo gbo ele ba.

5 <<Alungwo ngwi a kyo duu li ikyegbɛɛ ni inggise di ama: A li lo ambulu ibyibyilo woke ongwimu kye bwake ebeshu beyi alubo, a di li nu ondu angwuto mgbi ama tunto ikye ni inggise di gbɛɛ di ama le sunu Imgbasho.

6 Li kpa ma oso imbe mmwe mi oga, beyi itse onghaangha mi ozu okwakye mgbi emi iJuda;

7 A li mina gbɛɛ a kile ta ama angba kye ifyidu ni a di kwu ama gbɛɛ <Etsetse okwukwo.>

8 <<Nghaduu tishi nu ma kwu ema di <Etsetse okwukwo> ba, lubana ema dze yi ongyukwo onyi ta, ema duu li ongwuno ewema.

9 Dika kwu inggise onyonyi mi ɛɛɛ nɛ di <Otsema> ba, bana ema sulu Otsema Onyi ta, o dze esho.

10 Li ayin ba nu ma kwu ema gbɛɛ <otsetse,> ikyena ema sulu Otsetse Onyi kyoon, o li iMedzaya.

11 Ongwu nshewo ngha mi idzidze mgbi ema ma ka li ongbido mgbi ema.

12 Lubana ali inggise nkyile ewon esho yo a ka yilen ese, kpaa inggise n yile ewon ese yo a ka kyilen esho.

13 <<Ikamba ikye ema etsetse mgbi ola beyi emi iFarasi, ema emi ikpala ntoneni! Ema tukwu inggise ofɛ okaka esuto ongwɛ esho, ema abuema kpaa kaka ba, ama nle fya okaka ma kpaa ema le nu ma ofɛ okaka ba.

14 (<<Ahoo ikye ema, etsetse mgbi ola yi emi iFarasi, ema emi ikpala ntoneni! Ema li kyo emi owakwade ogye di tso osaan mi ibo obo tunto. Nghane Imgbasho ka kwo ema ado kpakpa.>>)*

15 <<Ahoo ikye ema, etsetse mgbi ola yi emi iFarasi, ema emi ikpala ntoneni! Ema li ga kwo ekyoo okwukwo yi ɛɛ tsatsa ikye otu inggise onyi ongwu nka kyɛdo ema, ni ema wa tun yo, ema di li non yɛɛ ongbɛ mgbi udola dze ema wo akpe efa.>>

16 <<Ikamba ikye ema, obine ama ngbe inggise teyi! Ema li gbɛɛ, <Ni inggise fa yi ozu okwukwo osunu Imgbasho yo li itodze ba; kpaa ni inggise fa yi abashi mgbi ozu okwukwo osunu Imgbasho yo, o ka kyɔn kyeme-kyeme.

17 Ema ikwangha obine ntonɛ! Li ole ngha: abashi, naadi ozu okwukwo osunu Imgbasho ngwi nu abashi yɛɛ saan na?

18 Ema di li gbɛɛ, <Kini inggise fa mi iwashi yo li itodze ba; kpaa ni inggise fa yi umba ndodze ele na yo, o ka kyɔn kyeme-kyeme.>

19 Ema obine ntonɛ! Li ole ngha: umba na, naadi iwashi ngwi nu umba na yɛɛ saan na?

20 Nghane, inggise nfa yi iwashi yo, o fa yi iwashi beyi alungwo ndodze ele duu.

21 Inggise ndi fa yi ozu okwukwo osunu Imgbasho yo, o fa mi ele beyi Imgbasho ndze ele na kpaa.

22 Inggise nfa mi esho yo, o fa mi itsuuto mgbi Imgbasho beyi ongwu nsodze ele nani.

23 <<Ahoo ikye ema, etsetse mgbi ola yi emi iFarasi, ema emi ikpala ntoneni! Ema li nu onyi ikye iwyo mi alungwo ama nli nu ungwogye gbungbe duu. Nghaduu ema li kye ola nnghao wuuta ma wuuta

* 22:44 22:44 Otse ongwu fan nɛ li iMedzaya.

* 23:14 23:14 Ambulu nɛ dze mi olɔɔlɔ angbeka ba.

ba, emyemye yi elela odiidi oyeye
okyockyo. Ema ki nghao le kyo ama
nwuuta ntonɛ duuse angbeka ntonani.

24 Ema obine ama ogbe inggisɛ teyi
ntone! Ema li selu imatso mi eni mgbi
ema owaawa yangwuta kpaa kye
ilakwumyi mbe.

25 <<Ikamba mi ikye ema, etsetse mgbi
ola yi emi iFarasi, ema emi ikpala ntonè!
Ema li salu ewo inumbèe yi inungгаа,
kpaa mi ifun yɔ li mbwo yi nggwɔ yi ofu.

²⁶ Emi iFarasi ama obine! Teyi kyi salu inumbɛɛ yi inungga mi ifun, ta esaan kpaa ka yɛɛ saan.

27 <<Ahoo ikye ema, etsetse mgbi ola yi emi iFarasi, ema emi ikpala ntoneni! Ema dze dafi endzi ngwi a gbon enotse onzundze, ngwi i tishi odiidi mi ese kpaa mi ifun yo akpukpu mgbi emi ikwukwo li mbweele beyi alungwo ama okpekpe duu mani.

²⁸ Mi ito ofe ne kpoo, ema li tso inggise
gbɛɛ ema le saan kpaa mi idzidze ya, ema
mbwo yi oshu yi imbali.

29 <<Ahoo ikye ema, etsetse mgbi ola yi
emi iFarasi, ema emi ikpala ntoneni! Ema
li mbe endzi mgbi ama ogbæse diyè mæ
endzi mgbi inggisè ama osuse ingwinda.

³⁰ Ema di gbɛɛ, <Ni ema ki dze mi onɔ
mgbi otsikyema tugbe mayo, ema kika
wo abɔ mi ikwu mgbi ama ogbɛɛɛ ba.>

³¹ Nghanɛ ema kɔ ewema obwende obube dafi ema gbɛɛ di ema li engwiba mgbi ama nngwɔ ama ogbɛɛɛ mani.

³² Kiyayi ngyelu ungwō ngwi emi
otsikyema wita nani!

33 <<Ema ifa! Emi ongwe ogidzi ntonè!
Ema ka kyosinèse ngwi a ka ngwo ema
ikwo ni ema lu udola ba?

³⁴ Nghanɛ ani le kye ama ogbɛɛɛ yi
ama oyodze bɛyi etsetse dɛso nu ema.
Angbeka mboma ema ka ngwo di gbokwo
ma; angbeka yo ema ka gbo ma onitse mi
ozu okwakyɛ mgbi emi iJuda dika lo ma
to mi igeli oka lu igeli oka.

³⁵ Ikyenghane, a ka bwa ema mi ikye ikwu mgbi inggise ama osaan ngwu a ngwo mi ese ne duu, wita mi ikwu inggise osaan Ebel lu mi ikwu iDzakaria ongwɛ iBelekia ngwu ema ngwo mi idzidze ozu

okwukwo osunu Imgbasho beyi iwashi
ofife nani.

³⁶ N nya ema otsitsi, ungwone duu ka do eto ne ikye.

37 <<Ekyi! iJerosalin, iJerosalin, abu
nngwɔ ama ogbɛɛɛ di tse ama ngwu a do
ma esɔ mbi abu akwutɛ nɛ, onɔ ke ngwi
ani gbili ogbe emi ongwabu kwakye
mbonyi dafi onogbi li kwulu engwaan wo
asha neni, nghaduu abu gbela ba.

³⁸ Dika, a dzata ozu okwukwo mgbi
ema osunu Imgbasho yεε okwudε waana.

³⁹ Lubana n nya ema, ema ka din wuba
se ni ema wa gbɛɛ, <Mse dze yi ongwu
nba mi iyi mgbi Otse na se.> >>

24

Ambé mgbí ɛsɛ ongyɛngye

¹ IYesu dzata ozu okwukwo osunu
Imgbasho mi iJerosalin le lu imbe oka
man engwafọ mgban gble tun ikye onyan
odze idabo mgbi ozu nani.

² O byi ma gbæ, <<Ema di ozu ntonè duu wê? N nya ema otsitsi a ka wa dzata akwutse onyi kpaa dɔ ikye oka ba; a ka bulu ma duu kwutoke ese.>>

³ Dafi iYesu soddze unggwa Olivi ne,
engwafoon ba mbon fyee, a gbée, <<Nya
eyi, li alono ngwi ungwone ka kyo, ma li
alungwa ka tso ambe mgbi obaaba mgbi
abu yi mgbi ongyeengye ese?>>

⁴ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Gbɛwɛbyi saan na, ni inggise wa kpagya ema wo ba.

⁵ Lubana inggise kwuba ka ba mi iyi mgbi ani, le gbæ, <Ani li iMedzaya,> a dika kpagya inggise kwuba wo.

⁶ Ema ka fwo ika yi a gbɛɛ mgbi ika, kpaa ka tsaatsa ewo ba na. Itɔ ungwɔ ntonɛ ka kyɔ kyɛmɛ, nghaduu ongyɛngyɛ ka kye iyayi.

⁷ Eɛe oka ka kyɛe ika yi eɛe oka, esuto
oka ka kyɛe ika yi esuto oka. Obyoyanu
(enbwa) yi eɛe osuusu ka dze mi imbe
idzidza-dzidza.

⁸Ungwo ntonε duu li owita-wita mgbi
iso.

⁹ <<Neta a ka bwa ema lu ka nu ema iso di ngwo ema, ese duu ka di ema lanyi mi ikye ani.

¹⁰ Mi onɔ na inggise kwuba ka yeyikpa mi oyeye onuunu ye kye ewoma dakwo diye di ewoma lanyɪ,

¹¹ oyegbo atsika kwuba ka to di kpagya inggise kwuba wo.

¹² Ikyegbɛɛ ali ibwubwe ka wa gbɔfwɛ nɛ, okpitukwu mgbi inggise kwuba ka yuyu,

¹³ nghaduu inggise nkwulese kpɔklɔ ba ongyɛngye yɔ, o ka wato.

¹⁴ Eso Osuse mgbi esuto nɛ a ka gbɔn mi ese tsatsa dafi obwende mbi ayese duu mani, taman ongyɛngye mgbi ese sika ba.

¹⁵ <<Onɔ ngwi ema di <Ungwo Idza> ye wa dze mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin dafi oyegbo iDanɛ teyi gbɔ na yɔ, inggise ogbo afe no difwi

¹⁶ nɛ ama nto mi iJudia duu nu ma tsinya lu unggwo.

¹⁷ Ni inggise onyi ndɔdze endoozu mgban tashulu o wa kye unkonyi tase mi ozu ba.

¹⁸ Ni inggise onyi mi okwo ka yido ke iyikpa oka gbe angwuto mgban ba.

¹⁹ Egbe ntona ka li egbe obube kpakpa mbi engyaa emi ifu beyi enengwe ama nbyi engwe abɔ!

²⁰ Bibɔ na, ni onɔ otsinya mgbi ema na no wa li owa hona egbe otonyewo ba.

²¹ Lubana onɔ na ka li onɔ adze yi omani ito ngwi a ta ese inose nghataa ba nene lu iyayi kpaa a di ye waba mani.

²² Ni Imgbasho ki kye mwalu egbe ntona bayɔ, inggise onyi ki wato ba, kpaa mi ikye ama ngwu a ple sadulu ma ma yɔ, Imgbasho ka kyi mwalu egbe ntonani.

²³ Mi onɔ na ni inggise nya abu gbɛɛ, <Dii, iMedzaya dzana!> Hona, <O dzali!> Ka noyeye mi ele ba.

²⁴ Lubana Imedzaya atsika yi oyegbo emi atsika ka wa gbɔfwɛ di tso ambe okwukwo yi ungwo ama okwulewo ikye okpagya ama ngwu a sadu ma kpaa wo, ni li kyeme-kyeme yɔ.

²⁵ Dika, n ple nya ema duuse ni onɔ ma wa gyɔ.

²⁶ <<Nghane ni inggise nya ema gbɛɛ, <O to dze imbe okplagada aali,> ka tase ba, hona, <O wodze ifoozu ana,> ka noyeye mi ele ba.

²⁷ Lubana dafi mmbwo li naabo mi onosa ngwi a li di to onode nɛ, li ngha ngwi obaaba mgbi Ongwe Inggise ka dze aali.

²⁸ Li imbe ngwi ikwo la ma ngwi mmpo li kwakye aali.

²⁹ <<Ni egbe okakewo okwukwo wa nye gwee taman,

<< onɔ ka yifu,
ofyia kpaa ka fya wuba,
mce ka yangwuta mi esho,
a ka su mfyɛ emi esho.>

³⁰ <<Mi onɔ na ambe mgbi Ongwe Inggise ka to mi esho, man ali ayese mi ese nɛ duu ka nye yi ikwu. A ka di Ongwe Inggise kye le ba mi akpa emi esho, yi mfyɛ beyi okwokwo oshewo.

³¹ O dika do engyeso mgban eso nu ma fo agba okwukwo kweela, a dika gbe emidan ama ngwu a teyi sa ma ma kwakye mi ayese ene ntonɛ duu, mi owita-wita mgbi agya esho oka nghataa lu oka.

³² <<Onene kpayi ozoyeye nɛ mbi andundu na: Labɔlabɔ ngwi abɔn kyinda ngwi afe to mi ele mata, ema li ye gbɛɛ akyonova dze kwekwe wa.

³³ Nghane, ni ema di ungwo ntonɛ duu, ema li ye gbɛɛ dze kwekwe yi onufozu wa.

³⁴ N nya ema otsitsi, eto nɛ ka nye waba sede ungwo ntonɛ ka kyo se.

³⁵ Esho yi ese ka nye, kpaa elodze mgbi ani ka yama nye ba.

Inggise onyi ye egbe hona obyi ma ba

³⁶ <<Inggise onyi ye odze egbe hona onɔ ma ba, engyeso emi esho hona Ongwe kpaa ye ba sede li Imgbasho yuon.

³⁷ Dafi ndze nose mi egbe mgbi iNua mani, li ngha nka dze mi obaaba mgbi Ongwe Inggise kpaa aali.

³⁸ Lubana duuse ni onikyo eni-ayɔ wa ba yɔ inggise tole gye ye wa, le kye engyaa dile kye engwe nu eba, nghataa ba egbe ngwi iNua kaka uwaa mani;

³⁹ a yama ye ungwo onyi nka ba ma ese ba nghataa onikyo eni-ayɔ wa kyi gbelu ma lu. Li ngha nka wa dze mi obaaba mgbi Ongwe Inggise aali.

⁴⁰ Ne inggise efa ka to okwɔ a ka kyi kyelu onyi lu dzata oka.

⁴¹ Engyaa efa kale kpinangwɔ mi ikwɔɔ, a ka kyi kyelu onyi lu dzata oka.

⁴² <<Nghane ngyo le fe na, lubana ema yama ye egbe ngwi Otse mgbi ema ka ye ma ba.

⁴³ Ungwɔne no gbosa lo ema; ni otsungwude ki ye onɔ ngwi emunyi kye le ba mi otu yɔ, o ki ngyo le fe, o kika gbela nu ma gbobun ozu kaka ba.

⁴⁴ Nghane abu kpaa ka wewo dzeɛdze kyeme, lubana Ongwe Inggise ka ye mi onɔ ngwi abu tsewe ba mani.

⁴⁵ <<Li eme tsatso li ongbido oyeye di kwiine? Li ongwu ongyukwo gbe engbido mi ude mgban won abɔ gbɛɛ no le nu ma ungwogye mi onɔ yeye mani.

⁴⁶ Ka tɔ tishi lo ongbido na kini ongyukwo mgban ye wa tun le kyo ngha yɔ.

⁴⁷ N nya ema otsitsi o ka gbe alungwɔ mgban duu don ubɔ.

⁴⁸ Kpaa kini ongbido na timbali di nya ewon gbɛɛ, <Ongyukwo mgbi ani ka dze imbe na onɔ ka she,>

⁴⁹ man wita ogbo engbido emidan ibe, le gye diye wa yi ama ofyɛbye yɔ,

⁵⁰ Ongyukwo mgbi ongbido na ka yido mi egbe hona onɔ ngwi o ye ba mani.

⁵¹ O ka nun adze di kyon woke mbonyi yi emi ikpala, imbe ngwi ikwu otseetse yi aba ogyeegye ka dze mani.

25

Utsa ibidrua iwyo

¹ Mi onɔ na esuto ongwi esho ka dze dafi ibidrua engwengyaa iwyo ama nkye ipitila mgbi ama ke oka kpatse obongyaa ofufe mani.

² Eda mboma li imbuu eda diye kwiine.

³ Imbuu ntona gbe ipitila mgbi ama byi kpaa engyie yɔ a byi ba.

⁴ Kpaa ama okwiine ntona gbe ipitila beyi engyie mi ikpɔkpɔ byi.

⁵ Obongyaa ofufe mbe onɔ obaaba kwuba, man a nde sile mwuna.

⁶ <<Mi idzidze otu neta a wita ogbaakwɔ gbɛɛ, obongyaa ofufe kaka wa! Tɔ wa kpatsan na!>

⁷ Neman ibidrua ntona duu kyato una kyile ipitila mgbi ama esho.

⁸ Emi ikwangha ntona nya ama oyodze gbɛɛ, <Mwa engyie mgbi ema gwee nu eyi na; di ipitila mgbi eyi le myunu.>

⁹ A gbɛɛ, << <Ei, kaba ka me eyi yi ema ba. Tatase ke mbi ama okye engyie gya ka gya mgbi ema na.>

¹⁰ <<Kpaa dafi a kale keeke ofe oka gya engyie neta, obongyaa ofufe si kaka. Ibidrua ama nwewo ntona si kaka ifun mi imbe oga eba okwokyikwokyie ma yan. Man a si yile ofe tukwu.

¹¹ <<Onɔ gwee ta angbeka ntona kpaa yido. A gbɛɛ, <Ongyukwo! Ongyukwo!> Kwulu eyi ofe!>

¹² <<Nghaduu o nu uka gbɛɛ, <N nya ema otsitsi, ani ye ema ba.>

¹³ <<Nghane ngyo le fe na, ikyena ema ye egbe hona onɔ ba.

Utsa mgbi iwai awuya

¹⁴ <<Dika dze dafi inggise nle ke agaba, kwu engbido mgban ela gbe okye mgban wo ma abɔ.

¹⁵ O nu onyi ma igbe efa yi isule iwyo, oka igbe onyi, oka ma o nun isule iwyo, ali inggise duu dafi mmye mgban me mani. Ta o si lu agaba mgban.

¹⁶ Inggise ngbe igbe efa yi isule iwyo ma lu akponyi ka kye mgban fashabɔ diye tu igbe efa yi isule iwyo mbwokede ele.

¹⁷ Li ngha yeye ngwi ongwu ndze yi igbe onyi na kpaa diye tu onyi mbwokede ele aali.

¹⁸ Nghaduu ongwu ngbe isule iwyo na, ngwi o lu ma jo ka tise mi ese kye udza mgbi ongyukwo mgban da mi ele.

¹⁹ Onɔ wa ke gblɔgɔdɔ ne ongyukwo mgbi engbido ntona ye wa kyo okwakye yi ama mi odze mmya mani.

²⁰ Inggise ngbe igbe efa yi isule iwyo na di kye igbe efa yi isule iwyo mbwokede ele wa gbɛɛ, <Ongyukwo, abu nu ani oyeye yi igbe efa yi isule iwyo. Dii, n tu igbe efa yi isule iwyo mbwo ikyen aana.>

²¹ <<Ongyukwo mgban gbɔ nyan gbɛɛ, <N nuu abɔ, ongbido osuse oyeye! Ngwi abu tso oyeye mi ungwɔ ogwee ne, n ka nu abu gbinebyi ani ungwɔ kwuba. Ba wa tsatsa yi ongyukwo mgbi abu!>

²² <<Inggise ngwu o nun igbe onyi na kpaa ba. O gbɛɛ, <Ongyukwo, Abu nu ani oyeyɛ yi igbe onyi; dii, n tu onyi mbwoke ele aana.>

²³ <<Ongyukwo mgban nyan gbɛɛ, <N nuu abɔ, ongbidɔ osuse oyeyɛ! Ngwi abu tso oyeyɛ mi ungwɔ ogwee nɛ; n ka nu abu gbinebyi ani ungwɔ kwuba. Ba wa tsatsa yi ongyukwo mgbi abu!>

²⁴ <<Ta inggise ongwu ngbɛ isule iwyo na ba. O gbɛɛ, <Ongyukwo, ani teyi ye dafi abu li inggise ofyumfye ali mani, abu li she mi imbe ngwi abu kya ba di li gbe ngwikwo mi imbe ngwi abu fwe eto ba mani.

²⁵ Nghane ani mio tase lu ka kye awuya mgbi abu da mi ese. Dii, ungwɔ dzani.>

²⁶ <<Ongyukwo mgban nun uka gbɛɛ, <Abu ongbidɔ ntimbali di wo ewewa nɛ! Ngwi abu plɛ ye gbɛɛ ani li she mi imbe ngwi ani kya ba, di li gbe ngwikwo mi imbe ngwi ani fwe eto ba nɛ,

²⁷ i tishi se waali, abu ki kye ani udza da mi ozu awuya, ikyegbɛɛ nin wa yɛ yɔ, n ki dulu udza mgben yi eni owaawa.

²⁸ << <Gbɛlu isule iwyo na mbon na di yilen nu ongwu ndze yi igbe efa yi isule iwyo nani.

²⁹ Lubana ali inggise nsulun yɔ a ka mbwon ele, o dika sulun dzii. Ali inggise nsulun bayɔ, ungwɔ ngwi o sulun ma kpaa a ka kyi gbelun ele.

³⁰ Di kye ayayi ongbidɔ na ngwuta lu ese, mi iifu, imbe ngwi ikwu otsetse yi aba ogyeegye ka dze mani.>

Mmala beyi mndo

³¹ Onɔ ngwi Ongwe Inggise ka ba mi okwɔkwɔ mgban yi engyesɔ duu yan ma, o ka sɔ itsuuto mgban mi okwɔkwɔ ongwɛ esho.

³² Ɛse duu ka kwakye mi iyayi mbon, ta o ka kyi ghalu inggise yi ewoma dafi inggise ongyo ifyungwɔ li kyi ghalu mmala yi mndo neni.

³³ O ka gbe mmala toke abugye di gbe mndo toke abube.

³⁴ <<Ta uto ka gbɔ yi ama nto mi abugye ma gbɛɛ, <Ba na, ema ngwu Otsani kye mse be ema ewo ntoneni; gyokwudɛ mgbi

ema na, esuto ngwi a kyi melu dzeke ikye ema wita mi onɔ ngwi a ta ɛse mani.

³⁵ Lubana enbwa dɔ ani ema nin ungwɔ nin gye, ekweni kwin ema di nin ungwɔ nin wa, ani li ingyoga ema di gbɛ ani,

³⁶ ibiba angwuto kwin ema ten angwuto, ootse den ema gbeka byin, n wo obawi ema di wa kpadi ani.>

³⁷ Ta ama onyaan ka nun uka gbɛɛ, <Otse li engga ngwi eyi di abu dze enbwa se byi abu enbwa, hona kwu ekweni di kye ungwɔ nu abu wa?

³⁸ Li engga ngwi abu li ingyoga se eyi gbɛ abu, naadi dze ibiba angwuto se to abu angwuto?

³⁹ Li alonɔ ngwi eyi di abu dotse hona wo obawi se ka kpadi abu?

⁴⁰ Uto na ka nu uka gbɛɛ, <N nya ema otsitsi, alungwɔ ngwi ema kyo yi inggise onyi ama ngwu i nghama ewo mi idzidze emi ongwunani ntonɛ yɔ, li ani ngwu ema kyo yi ani.

⁴¹ Ta o sika nya ama nto mi abube mgban ntona gbɛɛ, <Noofɛ mmene na, ema ama a wo ema ikamba nɛ, lu ifu ola ngwi a mewo ikye olodu yi engyesɔ mgban nani.

⁴² Lubana enbwa den kpaa ema nin unkonyi nin gye ba, ekweni kwin kpaa ema nin unkonyi nin wa ba,

⁴³ n li ingyoga kpaa ema gben ba, ibiba angwuto kwin kpaa i ten angwuto ba, n dotse di wodze obawi kpaa i gbeka byin ba.>

⁴⁴ <<Ama kpaa ka byita gbɛɛ, <Otse, li alonɔ ngwi eyi di enbwa naadi ekweni kwu abu, hona li ingyoga hona dze ibiba angwuto naadi dotse hona wo obawi, se ya abu abɔ ba?

⁴⁵ <<O ka nu uka gbɛɛ, <N nya ema otsitsi, ekyɛkyɛ ngwi ema kyo yi inggise onyi mi idzidze ama ngwu i ngha ma ewo ntonɛ ba duu, li ani ngwu ema kyo yi ani ba aali.

⁴⁶ <<Ta a sika ye atata lu mi ado okwookwo ogyegwu, nghaduu ama onyaan ntona sika kaka oshishe ogyegwu.>>

A wibu iYesu

¹ Ngwi iYesu gbodze ntone ngye duu ne, o nya engwafɔn gbɛɛ,

² <<Dafi ema ye gbɛɛ oga owe owato-wato mgbi emi Israi sisi egbe efa ne, a ka kye Ongwe Inggise wo engyikyili abo nu ma gbokwon ngwon.>>

³ Ne engyukwo ama ofife yi emi obotse mgbi ama kwakye mi ude okwukwo inggise ofife, ngwu iyin di iKayafa mani,

⁴ a si tsewe obwa iYesu daada lu ka ngwon.

⁵ A gbɛɛ, <<nghaduu no ka li mi onɔ oga ba, kpakpana inggise ntona ka kyo ablodze.>>

A kye engyie kyi iYesu ikye mi iBetani

⁶ Ngwi iYesu ka dze iBetani mi ude iSaimon inggise otsoma ne,

⁷ ongyaa ba mbon yi ikpokpo alabasta ogbungbe nfyumfyummya kpakpa, wa kye yawon ikye ngwi o kwodze ongongo mi ewo adinyatse.

⁸ Dafi engwafɔ iYesu di ungwone ne, itingga kyo ma. A byita gbɛɛ, <<Li ali engyie ombeembe ngha?>>

⁹ <<A ki kye engyie ne gya mi mmya okwukwo kye awuya na nu emi adze.>>

¹⁰ Ngwi iYesu ye ungwone ne, o gbo yi ama gbɛɛ, <<Kyon ngwi ema le nu ongyaa ne okakewo? O kyungwo nsunse yi ani.

¹¹ Emi adze ka dze yi ema alono duu, kpaa ani ka dze yi ema alono duu ba.

¹² Onɔ ngwi o kye engyie ogbungbe ne kyi ani ewo na, o kyon ikye omelu ani ni a wa kye ani ndzi.

¹³ N nya ema otsitsi, ali imbe ngwi a gbo Eso Osuse ne mi ese ololo duu, ungwɔ ngwi o kyo ne kpaa a ka gbɔn, ikye owe odze mgban.>>

IJuda gbela okye iYesu gya

¹⁴ Ne onyi mbi emi iwyodefa ntona, ongwu a li kwun di iJuda Iskaroti, ke mbi engyukwo ama ofife

¹⁵ ka byita gbɛɛ, <<Ni ani kyon wo ema abo ma li ekye ngwi ema weka onu ani?>> Neta a kyi gbɔlu isule osudiwo kye nun.

¹⁶ Wita mi onɔ na iJuda le pita ofe ni ongwu kyon wo ma abo.

Ungwogye mgbi Otse ongwi olele

¹⁷ Mi egbe ongwi ababo mgbi oga ibredi ngwi a kye okwuna wele ba ma, emi ongwafɔ iYesu ba mbon wa byita gbɛɛ, <<Li mi ole ngwi abu mina gbɛɛ ni eyi me abu imbe ni abu wa gye oga owe owato-wato mgbi emi Israi?>>

¹⁸ O nya ma gbɛɛ, <<Ke mbi inggise oka mi ifu ogalu ka nyan gbɛɛ, <Otsetse gbɛɛ: onɔ ngwi a kye dze ani ma dze kwɛkwɛ. N ka ka gye oga owe owato-wato mgbi emi Israi mi ude abu yi engwafɔ mgbi ani.> >>

¹⁹ Nghane engwafɔ ntona si kyo dafi iYesu tso ma mani man a si wewo oga owe owato-wato mgbi emi Israi.

²⁰ Ngwi onɔ gbese ne, iYesu kwo ongongo le gye ungwogye mi adinyatse yi emidan iwyodefa ntonani.

²¹ Ngwi a le gye ungwogye ne, o gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, onyi mbi ema ka kye ani gya.>>

²² Engwafɔn si yee elela wita ogbo yan onyonyi gbɛɛ, <<Otse, mi otsitsi li ani ba lo?>>

²³ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Li onyi mi idzidze ema nle gye ungwogye yi ani ne ka kye ani gya.

²⁴ Ongwe Inggise ka lu dafi Afe lo ikyon ma yeye. Kpaa ahoo mi ikye inggise nkye Ongwe Inggise gya mani! Tatase a ki mban ba.>>

²⁵ Ne iJuda nka kyon gya ma gbɛɛ, <<Otsetse, mi otsitsi li ani ba lo?>> IYesu nu uka gbɛɛ, <<O gbo wali.>>

²⁶ Ngwi a le gye ungwogye ne, iYesu kyi kyelu ibredi, kye angba nu Imgbasho man kye mwalu, di kye nu engwafɔ mgban, gbɛɛ, <<Gbɛ gye na; nene li ewo mgbi ani.>>

²⁷ Ne o kyi kyelu ibwe yi eneekwo mi ele, kye angba nu Imgbasho di kye nu ma, si gbɛɛ, <<Ema duu, wa na.

²⁸ Nene li eyi mgbi ani mgbi ondu odzedze, ngwi a kye kyi ikye okye ali ibwubwe ta ibyi inggise mkpa.

²⁹ N nya ema, wita onene nghataa lu iyayi n ka weni awawa ekwo ne wuba nghataa ba egbe ngwi ani ka wa wan ofufe yi ema mi esuto mgbi Otsani mani.>>

³⁰ Ono ngwi a shashi onyi otse Imgbasho ngye ne, a tase lu unggwo olivi.

IYesu teyi gbo angwe ota-ta mgbi iPyita

³¹ Ta iYesu nya ma gbɛɛ, <<Mi otu ine neni ema duu ka yeyikpa mi ikye odze ani, lubana Afe lo gbɛɛ: << <N ka kwudowo inggise ongyo ifyungwo, man ifyungwo mmala ka ganya.>

³² Nghaduu ono ani wa kyato yo, n ka teyi ema lu iGalalia.>>

³³ IPyita nyan gbɛɛ, <<Ni inggise duu yeyikpa mi ikye odze abu kpaa, ani ka ye ba.>>

³⁴ IYesu gbo yi iPyita gbɛɛ, <<N nya abu otsitsi, mi otu ine neni, duuse ni ogbigbi teela, abu ka tangwe ani akpe eta.>>

³⁵ Nghaduu iPyita biibe gbɛɛ, <<Yeba ni ani ka kwulu yi abu kpaa, n ka tangwe abu ba.>> Man engwafɔ angbeka ntona kpaa gbo elodze onyi.

IYesu bibo mi iGesemani

³⁶ IYesu ke imbe ngwi a li kwun di iGesemani yi engwafɔ mgban, o si nya ma gbɛɛ, <<So mmene na, ni ani ke mmana ka bibo.>>

³⁷ O kye iPyita yi emi ongwe iDzebedi nghi efa wafɔ yan, o kyelela saan di dze mi okakewo.

³⁸ O nya ma gbɛɛ, <<Ani kyelela she jo ke ikwongye kpaa. Dze mmene, di ngyo yi ani na.>>

³⁹ Ngwi o gbleke iyayi gwee ne, o lake ese kye ine tukwu ese bibo gbɛɛ, <<Otsani, ni li kyeme yo, kyi kyelu ibwe adze ne mbi ani. Nghaduu no ka li oweka mgbi ani ba, kpaa oweka mgbi abu no kyo.>>

⁴⁰ Ne o yido luba mbi engwafɔɔn si wa di ma le nuna. O byi iPyita gbɛɛ, <<Ema ka yagba ngyo yi ani mi obyi onyi kpaa lo?

⁴¹ <<Ngyo di bibo ikye ni ema ka gbese mi imbadi ba mani. Onodzi le mina, kpaa ewo yo dzatsi.>>

⁴² O diye lu akpe ongwu fan ka bibo gbɛɛ, <<Otsani, ni li kyeme okyelu ibwe adze ne ba, se ni ani wan yo, owitukwu mgbi abu no kyo.>>

⁴³ Ngwi o di ye ne, o di tu ma le nuna, ikyekye akwukwine mgbi ama sundo.

⁴⁴ Nghane o diye dze ma ta kpoo dika bibo akpe ongwu ta, le gbo elodze na kpoo.

⁴⁵ O ye ba mbi engwafɔ mgban di gbo yi ama gbɛɛ, <<Ema kale nuna dile tonya maa? Dii, obyi ma dze kwekwe, ngwi a ka kye Ongwe Inggise wo emi ibwubwe abo wa.

⁴⁶ Kyato, i ke na! Inggise nkye ani gya ma o dze na!>>

A bwa iYesu

⁴⁷ Ngwi o kale gbodze ne, iJuda, onyi mbi emi iwyodefa ntona, wa to. Ibyi inggise byi okwusunkli beyi okwuta ama osundo kye yan kye, ngwi li engyukwo ama ofife beyi emi obotse mgbi ama do ma eso.

⁴⁸ IJuda nkyon gya na teyi bwondu yi ama gbɛɛ: <<Ongwu ani kye ondu kwon ataka ma li ongyulo ma aali; bwan na.>>

⁴⁹ IJuda kwake mbi iYesu akponyi, si gbɛɛ, <<N tangba, Otsetse!>> Man kye ondu kwon ataka.

⁵⁰ IYesu nyan gbɛɛ, <<Oya, kyungwo abu ba ikyon mani.>> Ta inggise ntona gbleba, dze iYesu wo bwan.

⁵¹ Labolabo neta, emidi iYesu onyi kye ngwalu okwusunkli mgban kye kwodze ongbido mgbi okwukwo inggise ofife ado.

⁵² IYesu nyan gbɛɛ, <<Yile okwusunkli mgbi abu woke mbi ikwukwun, ikyesine ama nngwa okwusunkli duu ka kwulu mi okwusunkli.

⁵³ Ema tsewe gbɛɛ ani ka kwu Otsani ela, ta o ka byakpa gbe engyeso ngha obyi* engyeso iwyodefa deso nu ani lo?

⁵⁴ Nghama ka kyosinese ngwi Afe ngbee ungwone ka kyo mi ito ofe ne kyeme na mbwumbwo?>>

⁵⁵ Mi ono na iYesu gbo yi ibyi inggise ntona gbɛɛ, <<Ani gbe ama onghaado teyi se, ngwi ema kye yi okwusunkli beyi okwuta ama osundo owa bwa anii? Alegbe ani li so akangga ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin le tsungwo kpaa ema bwa ani ba.

⁵⁶ Nghaduu ungwone kyo ikye ni ungwu ngwi ama ogbeese lo ma mbwumbwo.>>

* 26:53 26:53 Obyi ongyeso onyi li engyeso idubu egyin.

Neta engwafɔ mgbi iYesu duu dzanta tsinya lu.

IYesu mi inai okwakye

⁵⁷ Ama nbwa iYesu ma kyon ke mbi iKayafa, okwukwo inggise ofife, imbe ngwi etsetse mgbi ola beyi engyukwo kwakye mani.

⁵⁸ Nghaduu iPyita kyan iyikpa mbombo, nghataa kaka ifyude okwukwo inggise ofife. O kaka ka sise yi ama ongyoongyo ntona ikye odi ungwo nka kiyayi mani.

⁵⁹ Engyukwo ama ofife beyi okwakye duu le pita itodze atsika ni ama kye abo byi ele ngwo iYesu.

⁶⁰ Ama okyo obwende atsika kwuba to ba ese, nghaduu a tu itodze onyi ba, owa ngye-nye inggise efa to ba

⁶¹ wa gbɛɛ, <<Inggise ne gbɛɛ, <Ani ka yagba kyi gbobu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin di yilen mbe mi egbe eta.>>

⁶² Ne okwukwo inggise ofife kyato di byi iYesu gbɛɛ, <<Abu ka nu uka mi odze ngwi a le gbo kwu iyi abu ne lo?>>

⁶³ Kpaa iYesu dze shili. Okwukwo inggise ofife na nyan gbɛɛ, <<Ani gbabo nu abu mi iyi mgbi Imgbasho ndze oshishe nani: Nya eyi ni abu li iMedzaya, Ongwe Imgbasho ma yo.>>

⁶⁴ IYesu gbɛɛ, <<Eɛn, dafi abu gbo mani. Kpaa n nya ema duu gbɛɛ naa: Mi iyayi ema ka di Ongwe Inggise sodze abugye mgbi Ongwu nnga yi mfyɛ kye akpa mi esho.>>

⁶⁵ Neta okwukwo inggise ofife na si fawa ewon angwuto di gbɛɛ, <<O fya Imgbasho ito! Kyosine ngwi eyi dika mina obwende angbeka? Dika, onene ema fwo ito neni.

⁶⁶ Ema tsewe sine?>> A gbɛɛ, <<O me ondu ikwongye.

⁶⁷ Neta a kyanggwo kyon ine di gbon. Angbeka tan afe

⁶⁸ di gbɛɛ, <<Yegbo nya eyi ka, abu iKrestu. Li emɛ kwudwo abu okwuta?>>

IPyita tangwe iYesu

⁶⁹ Mi onɔ na iPyita sodze ifyude uto, man ongwongyiɔ ba mbon. O gbɛɛ,

<<Abu kpaa li onyi mbi ama nkyɛ yi iYesu ongwɛ iGalalia.>>

⁷⁰ Kpaa iPyita tangwe mi inai ma duu. O gbɛɛ, <<Ani ye odze ngwi abu le gbo na ba.>>

⁷¹ Ne o tase lu onufoka, imbe ngwi ongwongyaa oka din di nya inggise ama nto mmana ma gbɛɛ, <<Inggise ne dze yi iYesu ongwɛ iNadzareti.>>

⁷² O di tangwe, yi ofaafa gbɛɛ: <<Ani ye inggise na ba!>>

⁷³ I kye onɔ bwee ne, ama nto mmana ma ke mbi iPyita ka gbɛɛ, <<Mi otsitsi abu li onyi mboma, ikyesine ela mgbi abu mi ikye kye abu gya.>>

⁷⁴ Ta o si wita owo ewon ikamba di fa gbɛɛ, <<Ani ye inggise na ba!>> Labolabo mata ogbigbi si teela.

⁷⁵ Man iPyita we elodze ngwi iYesu teyi gbo yan mani gbɛɛ: <<Duuse ni ogbigbi teela, abu ka tangwe ani akpe eta.>> Ta o tase ka tsukwu kpakpa.

27

IJuda kye ewon widɔkwo

¹ Mi egbegbe byibiibi, engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho beyi engyukwo emi ese na duu bwalu ondu okyi ngwɔlu iYesu.

² A bwan adi, kyon lu ka nu mi abo mgbi iPlatu, iGona mani.

³ Mi onɔ ngwi iJuda, ongwu nkyon gya na, di gbɛɛ iYesu le lu ondu ikwu ne, itukwu mgban kyata man o yile isule osudiwo na lu ka nu engyukwo ama ofife beyi engyukwo mgbi emi iJuda.

⁴ O gbɛɛ, <<Ani kyungwo obube, dafi ani kye inggise nkyo obube ye ba gya mani.>>

A nun uka gbɛɛ, <<Mgbi eyi dikye? Nana li okakewo mgbi abu,>>

⁵ Nghane iJuda kye udza na fwe toma ke ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin man lu. Ta o si lu ka kye ewon widɔkwo.

⁶ Engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho kye salu isule ntonani si gbɛɛ, <<Li ola ba okye udza ne woke imu mgbi eyi, bana li udza eyi.>>

⁷ Nghane a gbela okye udza na gya ikpese yi inggise ombɛ ishe no li imbe ogbe ingyoga ndzi mi ele.

⁸ Li ikyengha ngwi a li kwu imbe na gbɛɛ ikpɛsɛ mgbi eyi nghataa ba inɛ aani.

⁹ Ta odzɛ ngwi Oyegbo iJeremia gbo ma mbwumbwo gbɛɛ: <<A kyi salu isule osudiwyo ntonani, mmya ngwi emi Israi gbela kpa mi ikye iYesu mani,

¹⁰ man a kye udza ma gya ikpɛsɛ yi inggise ombɛ ishe, dafi Otse Imgbasho teyi wo ani ola mani.>>

IPlatu byi iYesu ita

¹¹ Mi onɔ na iYesu kwudzɛ iyayi iGona, iGona si byun gbɛɛ, <<Abu li uto mgbi emi iJudaa?>> iYesu nyan gbɛɛ, <<Dafi abu gbo mani.>>

¹² Onɔ ngwi engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho bɛyi engyukwo mgbi emi iJuda maayi ban nɛ, o kwondu onyi ba.

¹³ Nɛ iPlatu byun gbɛɛ, <<Abu fwo obwendɛ ngwi a gbe ba mi ikye abu nɛ lo?>>

¹⁴ Kpaa iYesu kwondu ba, di nu uka mi itɔdzɛ onyi kpaa ba, i kwulu iGona ewo kpakpa.

¹⁵ Onɔ nɛ i teyi li aletɔ mgbi iGona mi onɔ oga owɛ owatɔ-watɔ mgbi emi Israi, odulu inggise onyi mi obawi ongwu emi Israi gbela won mani.

¹⁶ Mi onɔ na a dzɛ yi ibwubwe inggise oka mi obawi, iyin di iBaraba.

¹⁷ Dafi emi Israi kwakye duu nɛta, iPlatu byi ma gbɛɛ, <<Li emɛ ngwu ema mina gbɛɛ ni ani dula nu ema; li iBaraba naadi iYesu ngwu a li kwun di iMedzaya na?>>

¹⁸ Lubana o ye dafi li mi ikyili ngwi a kye iYesu ba mbi ongwu mani.

¹⁹ Dafi iPlatu ka sɔdzɛ itse ogbiikwo nɛ, owan dɛsɔ nɛ gbɛɛ, <<Ka dzɛ yi unkonyi okyɔ yi inggise ndzɛ yi obube ba nɛ ba, lubana ani gyadzɛ kwuba inɛ mi elela mi ikye mgban.>>

²⁰ Nghaduu engyukwo ama ofife bɛyi engyukwo mgbi emi iJuda tu ibyi inggise ntona wo gbɛɛ nu ma bo iBaraba kpaa iYesu yɔ nu ma ka ngwɔn.

²¹ IGona byi ma gbɛɛ, <<Li emɛ mi idzidzɛ inggise efa ntonɛ ngwi ema mina gbɛɛ ni ani dula nu ema?>>

A wulu gbɛɛ, <<IBaraba.>>

²² IPlatu byi ma gbɛɛ, <<Nghanɛ nin kyɔsine yi iYesu ngwu a li kwun di iMedzaya nɛ?>>

Ama duu wulu gbɛɛ, <<Gbokwon mi ekwatsi.>>

²³ IPlatu byita gbɛɛ, <<dikye? Li alungwɔ obube ngwi o kyo?>>

Kpaa a nghao feela okwukwo gbɛɛ, <<Gbokwon mi ekwatsi.>>

²⁴ Ngwi iPlatu di gbɛɛ odzɛ mgbi ongwu le kaka ma adɔ ba, eye kpaa dile fya okyɛ nɛ, o mweni di sabɔ mi inai ma. O gbɛɛ, <<Ani dzɛ yi obube mi eyi mgbi inggise nɛ ba, li idɔ mgbi ema!>>

²⁵ Inggise ntona duu nu uka gbɛɛ, <<Ni eyi mgban dikye eyi yi engwɛ eyi duu!>>

²⁶ Ta o dula iBaraba nu ma: Kpaa iYesu yɔ, o nu ma gbon onitse ngyɛ taman, kyon wo ma abɔ gbɛɛ nu ma ka gbokwon mi ekwatsi.

Eblakwutɛ nya iYesu agya

²⁷ Ta ama oblakwutɛ mgbi iGona na kye iYesu lu agya oka mi ifyudɛ uto di gbe oby i oblakwutɛ duu kpakekɛ won.

²⁸ A dulun angwuto di gbe awulu omuma jaan won ewo,

²⁹ diye fulu akata mi ato tukwun ikye. A di kye okwuta won kɛ abugye, ye kwɛsɛ mi iyayi mgban nyan agya gbɛɛ, <<Eyi ta abu angba, uto mgbi emi iJuda!>>

³⁰ A kyanggwo kyin, di kye gbɛlu okwuta na mi abɔ mgban yilen gbon mi ikye dudo-dudo.

³¹ Ngwi a nyan addi ngyɛ nɛ, a kye dulun awulu na mi ewo ye gbe angwuto mgban won. Man a tawon lu oka gbokwon mi ekwatsi ngwɔn.

A gbokwo iYesu mi ekwatsi

³² Dafi a le tase nɛ, a kpatɛ ongyulo ongwu iSirini, iyin di iSaimon, neman a siin gbɛɛ non kye ekwatsi nani.

³³ A wa kaka imbe ngwi a li kwun gbɛɛ iGogota (Ngwi itan di idingbo nani.)

³⁴ Mi imbe na a kye eneekwo ngwi a kye takye yi mɛɛ nu iYesu gbɛɛ non wa, kpaa ngwi o mbadi nɛ, o fwa owan.

³⁵ Ngwi a gbokwon mi ekwatsi nyɛ nɛ, a kye ghalu angwuto mgban mi efa ogboogbo.

³⁶ Man a sɔkɛ, le ngyon mmanani.

³⁷ Mi onye ikye mgban ke esho gwee, a kye itodze ngwi a kye won ewo ma kyi lolu beke ele gbee: NENE LI IYESU, UTO MGBI EMI IJUDA.

³⁸ Emumyi ama ofofe nghi efa kpaa a gbokwo ma yan, onyi mi abugye mgban yi oka mi abube mgban.

³⁹ Ama nnye kwekwe gbe ito tukwun ewo, dile ngwi ikye,

⁴⁰ ye le gbee, <<Abu nka gbobu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin di yilen mbe mi egbe eta ta ne, dulu ewabu to! Tashulu mi ekwatsi, kini abu li Ongwe Imgbasho yo!>>

⁴¹ Li ito ofe ne kpoo ngwi engyukwo mgbi ama ofife mgbi Imgbasho yi etsetse mgbi ola mgbi iMose beyi engyukwo mgbi emi iJuda mwibwa nyan aali.

⁴² A gbee, <<O dulu angbeka to kpaa o yagba dulu ewon ba! Non li uto mgbi emi Israi yo! Non tashulu mi ekwatsi, ta eyi ka nun oyeye.>

⁴³ O nu Imgbasho oyeye. Ni Imgbasho dulun oneneni ki non kpan itukwu yo, lubana o gbee <Ani li Ongwe Imgbasho.>>

⁴⁴ Li ito ofe ne kpoo ngwi emumyi ama ngwu a gbokwo ma yan mi ekwatsi ntona kpaa yawon ito aali.

Ikwi iYesu

⁴⁵ I wita mi obyi iwyodefa nghataa ba obyi eta ongw i onode imbe yifu kpatse ese duu.

⁴⁶ Dafi obyi eta hini iYesu makwo tase mi ela okwukwo gbee, <<Elio, Elio, lama sabatani?>> -Itan gbee, <<Imgbasho mgbi ani, Imgbasho mgbi ani, kyone ngwi abu dzani ta?>>

⁴⁷ Ono ngwi angbeka nkwudze mmana fwo akwo ne ma a gbee, <<O le kwu Elaija ela.>>

⁴⁸ Labolabo mata onyi mi idzidze mgbi ama tsinya ka kye isoso. O kye tswoke eneeke onono, kye bwake anggekwo, di kye nu iYesu gbee non wa.

⁴⁹ Kpaa inggise ama nsisi duu gbee, <<Kwulese na, ni eyi di kana Elaija kyema ka wa dulun to.>>

⁵⁰ Ngwi iYesu diye makwo to mi ela okwukwo neman, o si yulu.

⁵¹ Mi ono na mata angwuto ntsedze ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin na gbua efa wita kye esho nghataa to ese. Ikpepe suusu man unggwo kadze.

⁵² Endzi gbeka kwulu lake asisa man ikpewo mgbi inggise ama osaan nteyi kwulu ma a kyile ma yee oshishe.

⁵³ A tase mi endzi, ngwi iYesu kye mi ikwu nye duu ne, a lu kaka ogalu osaan nani di tsetu inggise ibyibi.

⁵⁴ Dafi okwukwo ogbakwu beyi ama nto yan le ngwo iYesu di ese osuusu beyi unggwo ama nkyo duu ne, i kwulu ma ewo, a diye gbo to gbee, <<Otsitsi o li Ongwe Imgbasho!>>

⁵⁵ Engyaa kwuba to imbe na, le di ke mbotunto. A kyedo iYesu kye iGalalia ikye oyan abo mi imina mgban.

⁵⁶ Mi idzidze mgbi ama li iMeri iMagidalin, iMeri ono iJensi yi iJose, beyi owa iDzebedi.

A ndzi iYesu

⁵⁷ Dafi ono le gbese ne, inggise aludu oka mi Arimatia, iyin di iJose, o teyi kye ewon yee ongwafo mgbi iYesu.

⁵⁸ O ke mbi iPlatu ka bon ikwo mgbi iYesu, man iPlatu nondu gbee nu ma kye nun.

⁵⁹ IJose kyelu ikwo nani, kye angwuto ofufe ndiwon,

⁶⁰ kye ka ndzi mi endzi mgbi ongw ofufe ngwi o cefo mi unggwo. O mulu ikwutse okwukwo kye tukwuke ondendzi si di ofan nye.

⁶¹ iMeri iMagidalin yi iMeri oka na soto fashi ine tse endzi nani.

Inggise ongyo endzi

⁶² Tegblifan ma, li egbe otonyewo, engyukwo mgbi ama ofife mgbi Imgbasho beyi emi iFarasi ke mbi iPlatu.

⁶³ A gbee, <<Ongyukwo eyi we gbee ono ngwi inggise ogbatsika na ka dze oshishe ma, o gbee, <Ni i wa nye egbe eta ani ka kye mi ikwu.>

⁶⁴ Nghane noola ikye nu ma ngwo endzi na saan nghataa ba egbe eta nani. Bana, emi ongwafoon ka wa kye yili ikwo na diye nya ibyi inggise gbee o kye mi ikwu. Okpagyewo ongw olele ne ka wa timbi ngha ongw ababo.>>

⁶⁵ IPlatu nya ma gbɛɛ, <<Kye ama ongyoongyo na, lu, ka ngyo endzi na dafi ema yagba mani.>>

⁶⁶ Nghane a lu ka kye kwobe ondendzi na mi ikwutse nani di gbe ama ongyoongyo le ngyo.

28

Okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu

¹ Ngwi egbe otonyido wa nye nɛ, mi egbegbe ototu mi egbe iladi, iMeri iMagidalin yi iMeri oka na kɛ oka di endzi.

² Vla neta ikpɛsɛ suusu kpakpa, ta Ongyeso mgbi Otse tashulu kye esho ba esɛ, wa munu ikwutse na lu iyikpa di sɔke ele.

³ Odzɛɛdze mgban dze dafi mmbwo onaabo, angwuto mgban di gbosa dafi ofufu itu.

⁴ Ama ongyoongyo ntona imio wo ma yan kpakpa man a shigakwu diye gbese lake esɛ dafi a kwulu mani.

⁵ Ongyeso na nya engyaa ntona gbɛɛ, <<Ka mio ba na, lubana ani ye li iYesu ngwu a gbokwon mi ekwatsi na ngwi ema le pitan.

⁶ O dze mmɛnɛ ba; o kyɛɛ mi ikwu, dafi o teyi gbo mani. Ba wa di imbe ngwi a kyon la ma na.

⁷ Nghane ye lu ple-ple ka nya engwafɔɔn gbɛɛ: <O kyɛɛ mi ikwu di teyi ema le lu iGalalia ma. Li mi imbe na ema ka din.> Li ungwo ngwi ani ba owa nya ema aani.>>

⁸ Ta imio wo engyaa ntonani, nghaduu a dze yi atsa kpakpa, man a dzata endzi tsinya lu ple-ple ka nya engwafɔɔn.

⁹ Vla neta iYesu kpatse ma. O nya ma gbɛɛ, <<Iyu no dze yi ema.>> A ye ba mbon, wa kpaklin afɔ di sunun.

¹⁰ IYesu si nya ma gbɛɛ, <<Ka mio ba na. Lu ka nya emidani nu ma lu iGalalia; a ka di ani mi imbe nani.>>

Odze ogbɔɔgbo mgbi ama ongyo endzi

¹¹ Dafi engyaa ntona kpatse ofɛ le lu nɛ, angbeka mi idzidze mgbi ama ongyoongyo ntona kaka ifu ogalu ka gbo nya engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho alungwo nkyo duu.

¹² Ono ngwi engyukwo ama ofife kwakye yi engyukwo mgbi emi iJuda ma a tsewodze si kye awuya kpakpa nu ama oblakwutse,

¹³ nya ma gbɛɛ, <<Ema ka gbɔgbɛɛ, <Engwafɔɔn ba mi otu wa kye yili ikwo mgban lu mi ono ngwi eyi le nuna mani.>

¹⁴ Kini odze nɛ to ado mgbi iGona yo, eyi ka nyan odze nka man dika dula ema to mi okakewo mani.>>

¹⁵ Nghane ama oblakwutse ntona gbelu udza na di kyo dafi a nya ma ma yeye. Ta utsa nɛ a gbɔn kpatse mbi emi iJuda nghataa ba inɛ.

Ido okwukwo

¹⁶ Ta engwafɔ iwyodonyi ntona lu iGalalia, mi unggwo ngwi iYesu teyi nya ma gbɛɛ nu ma lu ele mani.

¹⁷ Ngwi a din nɛ, a sunun, kpaa angbeka tangwe.

¹⁸ Nɛ iYesu ba mboma wa gbɛɛ, <<Ali mfyɛ mi esho yi esɛ duu a kye nu ani.

¹⁹ Nghane lu dika nu inggise mi esɛ duu yeɛ engwafɔ mgbi ani, kyo ma iBatisima mi iyi mgbi Otse yi Ongwe beyi Onodzi Osaan,

²⁰ di tso ma ongyo alungwo ngwi ani wo ema ola mi ele duu. N dika dze yi ema along duu, nghataa kɛ ongyɛngye esɛ.>>

Es Osuse mi ab mghi iMaki

IJon okyo iBatisima me ofe

¹ Owita-wita mghi Eso Osuse mi ikpewo iYesu iKrestu, Ongwe Imgbasho.

² A tsekise lo mi afe mghi oyegbo Adzaya gbɛɛ:

<<N ka do ongyeso mghi ani no teyi abu, ka me abu ofe>>

³ <<Ela inggise le kwu mi okwese gbɛɛ, <Me Otse ofe,

man ofe no byi klididi.> >>

⁴ Ta iJon okyo iBatisima ba, le kyo iBatisima mi okwese dile gbeeso mghi iBatisima okyatitukwu nu ma dzata inggise yi ali ibwubwe.

⁵ Ese iJudia duu beyi inggise emi iJerosalin to ke mbon. Le fwi ali ibwubwe mghi ama, iJon dile kyo ma iBatisima mi ekyoo mghi iJodan.

⁶ IJon wo angwuto ngwi a me mi andu ilakwumyi, yi okpa mmbwaba mi oshi mgban, ma o li gye okpa yi enewo.

⁷ Nene li eso mgban nose aani: <<Inggise oka kye ani iyikpa, O fyumfye ngha ani, odi okpafɔ mgban kpaa ani me oshɛ ba.

⁸ Ani le kyo ema iBatisima yi eni, nghaduu ongwu ka kyo ema iBatisima yi Onodzi Osaan.>>

Ibatisima yi igyila mghi iYesu

⁹ Egbe oka ne iYesu kyato mi igeli iNadzareti mi ayese iGalalia wa to ta, iJon si kyɔn iBatisima mi ekyoo iJodan.

¹⁰ Dafi iYesu le kyato mi eni ne, o di esho kwulu man Onodzi kye esho ba mbon dafi anyama mani.

¹¹ Ta ela kye esho gbɛɛ: <<Abu li Ongwe Ani mghi itukwu-itukwu; i kpa ani yi abu saan.>>

¹² Onodzi byakpa kyon deso lu okwese akponyi,

¹³ o dze okwese egbe ngwusefa, ngwi iSatan le gyilan. O dze yi emi mmbwaboshe, engyeso dile tobyun.

IYesu kwu engwafɔ emi ababo ela

¹⁴ Ngwi a wa kye iJon woke obawi ne, iYesu kaka ifu iGalalia, le gbɔ Eso Osuse mghi Imgbasho.

¹⁵ O gbɛɛ, <<Ono ma gyo wa. Esuto mghi Imgbasho dze kwekwe. Kyatitukwu mi ali ibwubwe mghi ema di noyeye mi Eso Osuse ne na!>>

¹⁶ Dafi iYesu nose le kyikye mi ewuuto mghi iGalalia ne, o di iSaimon yi Andru ongwunon le ngwi uke mi uto, ikyena a li ama otuntse.

¹⁷ O nya ma gbɛɛ, <<Kyedo ani na, ta n ka nu ema yee ama okwu inggise, ka li mmbweni wuba.>>

¹⁸ Ntunto neta a dzata uke mghi ama kyedon.

¹⁹ Ngwi o gbleke iyayi gwee ne, o di iJensi ongwɛ iDzebedi beyi ongwunon iJon mi uwaa, tole me uke mghi ama.

²⁰ O mbe ono ba ta kwu ma ela, ta a dzata otsoma mi uwaa yi ama ngwu a kye ma ido untse si kyedo iYesu.

IYesu lo onodzi obube onya

²¹ A lu iKapenahun, man ngwi egbe otonyido wa ba ne, iYesu kaka ifoozu okwakye mghi emi iJuda si wita otsungwo.

²² I kwulu inggise ntona ewo mi ungwo otsootso mgban, ikyekye o tso ma dafi inggise ongwu ndze yi mfyɛ mani, dze dafi mghi etsetse mghi ola ntona ba.

²³ Mi ono ma ta, inggise oka mi ozu okwakye mghi emi iJuda ngwu ese don ikye teela gbɛɛ,

²⁴ <<Li alungwo ngwi abu mina yi eyi, iYesu ongwɛ iNadzareti? Abu ba owa dzili eyii? Ani ye inggise ngwu abu dze mani, Ongwe Osaan mghi Imgbasho!>>

²⁵ iYesu kyokyo yan gbɛɛ, <<Yile ondu tukwu! Tase mbon!>>

²⁶ Onodzi obube na siin mfyumfye yi ela otaata man si to dzanta.

²⁷ I kwulu inggise ntona ewo kpakpa ta a byi ewoma gbɛɛ, <<Li ekye den? Otsootso ofufe nkye yi mfyɛ! O li wo onodzi ibwubwe kpaa ola ta a li fwon.>>

²⁸ Odze mgban si gbɔfwe vla kpatse ayese iGalalia duu.

IYesu ngyelu inggise gwuba ootse

²⁹ Ngwi a dzata ozu okwakye mgbi emi iJuda mata, a lu yi iJensi beyi iJon mi ude mgbi iSaimon yi Andru.

³⁰ Awo bwa Onowa iSaimon ladze ese, man a nya iYesu odze mgban.

³¹ Nghane o ke mbon, yan abo kyilen sokunto. Awo na dzanta man o si wita ogbe ungowye nu ma.

³² Mi onode na ngwi onode kaka ese neta, inggise ntona gbe emi ootse beyi ama ese do ma ikye ba mbi iYesu.

³³ Emi igeli na duu kwakye mi onufe,

³⁴ man iYesu ngyelu inggise gwuba ootse idzidza-dzidza. O di lo onodzi emese gwuba onya, kpaa o gbela ni onodzi emese gbodze ba ikyekye a ye ito inggise ngwu o dze mani.

IYesu gbeeso mi iGalalia

³⁵ Mi egbegbe otutu ngwi imbe ka yifu ne, iYesu kyato dzata ude lu imbe ngwi o ka dze yuon, bibo mi ele.

³⁶ Ne iSaimon yi angbeka ntona lu le pitan,

³⁷ ngwi a tun ne, a nyan gbese, <<Ali inggise duu le pita abu!>>

³⁸ Ne iYesu nya ma gbese, <<I ke agwo angbeka ama nto kwekwe neni, zukwu nin ka gbeeso mi ele kpaa, lubana li ikye ungow ngwi ani ba ma aali.>>

³⁹ Nghane o dzagaba kpatse iGalalia, le gbeeso mi ozu okwakye mgbi emi iJuda dile lo emi onodzi emese to.

IYesu ngyelu inggise otsoma

⁴⁰ Inggise ndotsoma ba mbi iYesu wa kwakwafo ese tekye nun gbese, <<Ni abu mina yo, o ki nu ani yee saan.>>

⁴¹ Ngwi iYesu li di elela kpakpa neman o na abo mgban gbo inggise na ewo di nyan gbese, <<Ani mina; yee saan!>>

⁴² Ple neta otsoma dzanta man ootse mgban ngye.

⁴³ IYesu si byakpa nun ofe no lu di kwon ado saan gbese:

⁴⁴ <<Di gbese abu nya inggise onyi odze ne ba. Kpaa lu ka kye ewabu tso inggise ofife mgbi Imgbasho di fife dafi iMose nose woala ikye oyee saan mani, no li obwendee mboma.>>

⁴⁵ Nghaduu o lu le ka gbodze ele dzii, dile gbodwe utsa nani. Ikyenghane, iYesu

yagba kaka igeli na mi ododa wuba kpaa lu ka dzekere imbe oklii. Jokpaa inggise ntona dile ba mbon mi ali agya duu.

2

IYesu kyile inggise ngbikye tukwu ese

¹ Ngwi egbe wa sisi gwee ne, iYesu si yido lu iKapenahun, inggise ntona si fwo gbese o ye kaka ude.

² Ta inggise kwuba kwakye mbonyi, nghane imbe dzema wuba, onufe mi ese kpaa imbe dze ba. IYesu sile gbeeso nya ma.

³ Ta inggise angbeka nghi ene wa to, kye inggise ngbikye tukwu ese le ba mbi iYesu.

⁴ Dafi a yagba kyon kaka mbi iYesu ba ikye ibyi inggise ne, a ka fle ikpendu mi ikye mgbi iYesu yeye man kyon tashulu yi amukwu wa lakiyayi iYesu.

⁵ Ngwi iYesu di oyeye onuunu mgbi ama ne, o nya inggise ngbikye tukwu ese na gbese, <<Ongwe, a dzita abu yi ali ibwubwe mgbi abu.>>

⁶ Etsetse mgbi ola mgbi iMose angbeka soto mmanani, a le tsewe mi itukwu mgbi ama gbese,

⁷ <<Kysinese inggise ne gbodze ngha? O le kwu Imgbasho shanye! Li eme ka dze inggise ta yi obube se Imgbasho yuon ta baa?>>

⁸ Ple neta, iYesu ka ye mi onodzi mgban gbese li ungow ngwi a le tsewe mi itukwu mgbi ama joaali, man o nya ma gbese, <<I kysine ngwi ema le tsewe ito ungow ntona?>>

⁹ Li ole nghao suno ba: onya inggise ngbikye tukwu ese na gbese, <A dze abu ta yi ali ibwubwe,> naadi o gbese, <Kyato, kyelu obutu mgbi abu kyikye?>

¹⁰ Nghaduu li onu ema ye gbese Ongwe Inggise dze yi mfye mi ese ne odze inggise ta yi ali ibwubwe...>> O nya inggise ogbikye tukwu ese na gbese,

¹¹ <<N nya abu, kyato, kyelu obutu mgbi abu lu ude.>>

¹² O kyato, kyelu obutu mgban si kyikye mi inai ma duu. Ungwone kwulu ali inggise duu ewo man a si tse Imgbasho, le gbese, <<Eyi yama di ito ungwone ye ba!>>

IYesu kwu iLevi ela

¹³ Ne iYesu di yidɔ kɛ ondu uto mgbi iGalalia. Ibyi inggise ba mbon, ta o si wita otso ma.

¹⁴ Dafi o kyikye le kɛ nɛ, o di inggise ogbɛ udza ifyɛɛ, iLevi ongwɛ Alfeɔ sɔdze opo ogbɛ udza ifyɛɛ. Man iYesu nyan gbɛɛ, <<Kyɛdɔ ani,>> ta iLevi kyato kyɛdɔn.

¹⁵ Dafi iYesu le gye ungwogye ongwɛ onɔde mi ude iLevi nɛ, ama ogbɛ udza ifyɛɛ kwuba yi <<emi ali ibwubwe angbeka>> tole gye ungwogye biyan bɛyi engwafɔɔn, lubana inggise kwuba kyɛdɔn.

¹⁶ Ngwi etsetse mgbi ola mgbi iMose ama nli emi iFarasi din le gye ungwogye yi <<emi ali ibwubwe>> yi ama ogbɛ udza ifyɛɛ nɛ, a byi engwafɔɔn gbɛɛ: <<Kysine ngwi ongyukwo mgbi ema le gye ungwogye yi ama ogbɛ udza ifyɛɛ yi <emi ali ibwubwe>? >>

¹⁷ Ngwi iYesu fwo ungwɔnɛ nɛ, o nya ma gbɛɛ, <<Li ama nle saan ma li mina inggise obwe ootse ba, kpaa li emi ootse. Ani ba owa kwu ama nle saan ela ba, kpaa li emi ali ibwubwe.>>

A byi iYesu ita mi odze ondu otukwu-tukwu

¹⁸ Onɔ oka nɛ ama okye yi iɔn okyɔ iBatisima bɛyi emi iFarasi tole tukwɔndu. Inggise angbeka si ba wa byi iYesu gbɛɛ, <<Kysinɛ ngwi engwafɔ mgbi iɔn okyɔ iBatisima bɛyi engwafɔ mgbi emi iFarasi tole tukwɔndu, kpaa engwafɔ mgbi abu le tukwɔndu ba?>>

¹⁹ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Ingyoga emi oga mgbi eba ka tukwɔndu onɔ ngwi obongyaa dze yi ama maa? Ungwɔ ka dze ngha ba du. Ngwi a ka dze yi obongyaa tayo, a ka yama tukwɔndu ba.

²⁰ Nghaduu onɔ kyema ngwi a ka kyɛ kyelu obongyaa mi idzidze ma ta a ka tukwɔndu.

²¹ <<Inggise onyi li kye aye angwuto ofufe kye tukwu ogbugbe ba. Ki non kyo ngha, aye ofufe na ka kyɛ kwolu di fawa angwuto ogbugbe nani, dika nu ifo na yɛɛ vɔn.

²² Inggise onyi dika kye enee kwɔ ofufe yaokɛ ikpɔkpɔ enee kwɔ ogbugbe ba,

ikyekye enee kwɔ na ka nu ikpɔkpɔ gbobu, man enee kwɔ bɛyi ikpɔkpɔ duu ka nyanya. Kyɛmɛ yɔ a ka kye enee kwɔ ofufe yaokɛ ikpɔkpɔ ofufe.>>

Otse mgbi egbe otonyewo mgbi emi iJuda

²³ Egbe otonyidɔ mgbi emi iJuda oka nɛ, iYesu le kyikye nyɛ okwɔ ungwogye, dafi engwafɔɔn wafɔ yan le kɛ nɛ, a wita ole ngwunu ungwogye.

²⁴ Emi iFarasi gbɔ yan gbɛɛ, <<Dika, kysine ngwi a le kyungwɔ nli ola ba mi egbe otonyewo ngha?>>

²⁵ IYesu si nya ma gbɛɛ, <<Ema gbɔ ungwɔ ngwi iDevedi yi emi ibugen nose kyo mi onɔ ngwi enbwa dɔ ma ngwi a di dze mi imina na baa?

²⁶ Mi onɔ ngwi Abiata nose li okwukwo inggise ofife mgbi Imgbasho mani, iDevedi kaka ozu mgbi Imgbasho ka gye ibredi ngwi a kye mse bɛ ele kye dzekɛ kyoon, ngwi ola gbɛɛ li ama ofife mgbi Imgbasho ta ka gye mani. O di kye nu emi ibugen kpaa.>>

²⁷ Nɛ iYesu nya ma gbɛɛ, <<A ta egbe otonyewo mi ikye inggise, li inggise ngwi a ta mi ikye egbe otonyewo ba.

²⁸ Nghane Ongwe Inggise li Otse mgbi egbe otonyewo kpaa.>>

3

Inggise nkwulu abɔ

¹ Onoka nɛ iYesu kɛ ozu okwakye mgbi emi iJuda, man inggise nkwulu abɔ dze ele.

² Angbeka mi ele le pita itɔdze ni ama kye abɔ byi efu nun obube, nghane a gbe ine fyakwun ikye odi non ka ngyɛlu inggise na ootse mi egbe otonyewo yɔ.

³ Nɛ iYesu nya inggise okwulu abɔ na gbɛɛ, <<Kyato dzekunto mi inai ali inggise duu.>>

⁴ Ta iYesu byi ma gbɛɛ, <<Li ole nghao li ola mi egbe otonyewo: okyɔ osuse naadi okyɔ obube, odulu oshishe wato naadi ongwɔngwɔ?>> Kpaa a gbɔdze onyi ba.

⁵ O kyidi ma kpatse yi itingga man i kakan ewo lu byulu mi itukwu otiishu mgbi ama nani, iYesu nya inggise na gbɛɛ,

<<Na abo mgbi abu.>> O nan to, man abo mgban byakpa yee saan.

⁶ Man emi iFarasi ntona tase lu ka tsewe yi emidi iHerude dafi ama ka kyo duse ngwo iYesu mani.

Ijiji inggise kyedo iYesu

⁷ Man iYesu tase yi engwafoon lu uto iGalalia, ne ibyi inggise mi iGalalia kyedon.

⁸ Ngwi a fwo alungwo ngwi o le kyo ne, inggise kwuba mi iJudia, iJerosalin, Idumia yi imbe angbeka mi oyombo ekyoo iJodan beyi imbe angbeka kwekwe yi ogalu iTire yi iSidon ba mbon.

⁹ Ikyegbee inggise mbwo lamyee ne, iYesu nya engwafoon gbee nu ma pita ongwuwaa dze faefe ongwu, di a wa dzi ongwu beke ese.

¹⁰ Lubana o ngyelu inggise kwuba ootse, nghanee ama nto yi ootse idzidza-dzidza le na kiyayi ikye ni ama kye abo gbon.

¹¹ Alono ngwi onodzi okpekpe din yo, a li gbese lakiyayi mbon dile makwo gbee, <<Abu li Ongwe Imgbasho.>>

¹² Nghaduu o wo ma ola kpakpa gbee nu ma ka gbo nya inggise onyi ito inggise ngwi ongwu dze ba.

IYesu sadu ama ogbikyon iwyodefa

¹³ IYesu to lu esho mi ewunggwao si kwu ama ongwu mina ma ela, ta a ba mbon.

¹⁴ Ne o sadu iwyodefa mboma gbee nu ma li ama ogbikye ongwu, ikyegbee nu ma dze yi ongwu, ni ongwu di do ma tase ka gbeeso

¹⁵ odi dze yi mfyee ngyelu ootse di lo onodzi ibwubwe to.

¹⁶ Ntone li iwyodefa ama o sadu ma aani: iSaimon (ongwu o nun iyi di iPyita)

¹⁷ iJensi ongwee iDzebedi beyi ongwunon iJon (mboma o nu ma iyi di iBonege, ngwi itan gbee emi ongwee akpala),

¹⁸ Andru, iFyilipi, iBatlomi, iMatiu, iTomoso, iJensi ongwee Alfeo, iTedusu yi iSaimon Ogbodami

¹⁹ beyi iJuda Iskaroti, ongwu nkye iYesu gya nani.

IYesu beyi uto mgbi onodzi emese

²⁰ Ne iYesu kaka ude, ta ibyi inggise di kwakye kpoo, man iYesu yi engwafoon yagba ogye ungwogye kpaa gbe ba.

²¹ Ono ngwi eto mgban fwo odze ne ne, a lu ikye oka gbekabyin, ikyekye a gbee, <<O dze mi odzedze mgban wuba.>>

²² Man ama otso ola mgbi iMose nkye mi iJerosalin gbee, <<Onodzi iBedzebu wodze mbi inggise neni! O dile lo onodzi emese to mi mfyee nani.>>

²³ Nghanee iYesu kwu ma ela gbodze yi ama mi utsa gbee: <<ISatan ka lo iSatan onya to sine?

²⁴ Ni esuto gha yi ewoma, esuto na ka yagba kwudze gbe ba.

²⁵ Ni ude gha yi ewoma, ude na ka yagba kwudze gbe ba.

²⁶ Ma ni iSatan kye afi twese yi ewon di ye gha, o ka kwudze gbe ba; ongyeengye mgban ba sewaali.

²⁷ Mi odzimo yo, inggise onyi kpaa ka yagba kaka ude inggise mfyee gben okye ba, sede o ka tsekise bwa inggise mfyee na adi. Duuse o ka gben okye.

²⁸ N nya ema otsitsi, ali ibwubwe yi ito ngwi inggise le fya Imgbasho duu a ka kye toma mkpa.

²⁹ Nghaduu inggise ta nkwu Onodzi Osaan fyito, a ka dzanta yi obube ba; ikyekye o kyo alobube nli gyegwu.>>

³⁰ IYesu gbodze ne ikyekye a le gbee, <<O dze yi onodzi obube mbon.>>

Ono iYesu yi emi ongwunon

³¹ Ne ono iYesu yi emi ongwunon wa to. A kwulese mi ese si do inggise oka ke ifun oka kwun ela.

³² Ibyi inggise sese kpakeke won, a si nyan gbee, <<Onabu yi engwunabu to ese le pita abu.>>

³³ IYesu si byita gbee, <<Li angbele li emi onani yi engwunani?>>

³⁴ Ta o ndine mbi ama nso kpakeke won ma si gbee, <<Dii, ntone li emi onani yi engwunani aani!

³⁵ Ali inggise nkyo owitukwu mgbi Imgbasho li ongwunani ongyulo yi ongyaa beyi onani.>>

4

Utsa mgbi inggise ofwe eto

¹ IYesu di wita otso ma mi ondu uto. Ibyi ama nkpaekere won ma mbwo nyese neta, o kaka soker ifu uwaa nbedze uto mani, inggise ntona duu kwutoke agobo.

² O tso ma ungwo kwuba mi utsa, mi otsootso mgban ma o gbere:

³ <<Gado! Inggise okwo tase oka fwe eto.

⁴ Dafi o le fwe neta, angbeka ngwuta mi ofe, ingwuno wa kye salu gye.

⁵ Angbeka ngwuta mi akwutse, imbe ngwi ekye me ma saan ba, a ndzili labo-labo, ikyekye ekye na le hilehile.

⁶ Ngwi onwa tse ne, a gbufyo, kwulu ikyekye a sulu akpa ba.

⁷ Eto angbeka yaoke ato, ato ntona she tukwu ma, man a yagba fwe ba.

⁸ Nghaduu eto angbeka yangwuta mi ekye osuse, lu to, i she diye wa kwuba, ngha ongwabi ababo na akpe osudiwoyo, ngwuseta, hona akpe ideli kpaa.>>

⁹ Ta IYesu gber, <<Inggise nsulu ado ofwoofwo yo, no fwo.>>

¹⁰ Ngwi o kwudze yuon ne, emi iwyodefa beyi ama nkpaekere won ma byun ita mi utsa nani.

¹¹ O nya ma gber, <<A kye ungwo odaada mgbi esuto mgbi Imgbasho kye gbo nya ema. Kpaa ama nto ese yo, alungwo duu sede ka li mi utsa ngwi a ka gbon nya ma

¹² ikye,

<< <Nu ma di kpaa,
a ka sakwulun ba,
nu ma fwo kpaa,
ka gbosa loma ba;

kana a ka wa kyata
nu ma dzita ma yi ali ibwubwe!> >>

¹³ Ta iYesu byi ma gber, <<Utsa ne gbosa lo ema lo? Nghama ka kyosine ngwi utsa oka ka gbosa lo ema?

¹⁴ Inggise okwo kye elodze Imgbasho fwe.

¹⁵ Inggise angbeka to dafi eto n yangwuta mi ofe nani. Labolabo ngwi a fwo mata, iSatan wa kye gbelu elodze ngwi a kye fwe mboma mani.

¹⁶ Angbeka to dafi eto n yangwuta mi imbe akwutse mani, a fwo elodze na akponyi ta a kye gbelu yi atsa.

¹⁷ Nghaduu ngwi a dze yi akpa ba ne, a dze onwa gwee ta. Ngwi okakewo hona iso wa ba mi ikye elodze na neta, a byakpa ye atata.

¹⁸ Angbeka di to dafi eto ngwi a fwe yaoke ato mani, a fwo elodze neni;

¹⁹ kpaa okakewo mgbi ese ne, okpagyewo mgbi aludu, yi imina mgbi ungwo angbeka wa kaka, di dze elodze ne mmye, no wa wuba.

²⁰ Angbeka to dafi eto ngwi a fwe mi ekye osuse, a fwo elodze na kye gbelu, i wa ngha ungwo ngwi a kye fwe na akpe osudiwoyo, ngwuseta, ideli jokpaa.>>

IPitila mi ikye adinyatse

²¹ O di byi ma gber, <<Ema li kye ipitila kaka ikye okye mgboko tukwun, hona kye woke ifagwudoo? Li mi ikye adinyatse ngwi ema li kye doker baa?

²² Lubana ungwo ndze mi odaada duu ka yee gedee, alungwo ngwi a di kye tukwulu kpaa ka do ese mi ododa.

²³ Inggise ndze yi ado ofwoofwo yo, no fwo.>>

²⁴ O kiyayi gber, <<Kye eka byi saan mi ungwo ngwi abu fwo mani, li ombaamba ngwi abu mba ma ngwi a ka mba nu abu aali, jo nghaangha kpaa.

²⁵ Ali inggise nsulun yo a ka ye mbwon, ongwu nsulun ba ma, ogwee ngwi o dzeyan ma kpaa a ka kye gbelu mbon.>>

Utsa mgbi eto osheeshe

²⁶ O diye gber, <<Esuto mgbi Imgbasho dze sini: dze dafi inggise kye eto ungwo fwe mi ikpese mani.

²⁷ Otu yi onwa, ki non lasisa hona le nuna kpaa, o ye dafi i kyo se eto na le she ba.

²⁸ Li ikpese li nu ungwogye lumbye, ababo itan li to, man li wa ngwiide, se wo inene.

²⁹ Labo-labo ngwi eto na mye mata, o li kye agebe doker ele, ikyekye onwa ongwata eto gyoo.>>

Utsa mgbi inene unkwodzi

³⁰ IYesu diye gber, <<Li alungwo ngwi eyi ka gber esuto mgbi Imgbasho lun,

naadi li ali utsa ngwi eyi ka kye tso ambe mi ele?

³¹ Dze dafi inene unkwodzi, nshanye ngha inene ali ekwo ngwi abu kye ye mi ikpese mani.

³² Nghaduu ni a kye ye, li she di yee gbagbadzidzi ngha ali ekwo mi okwo duu, li tsaabo okwukwo jo ingwuno emi esho kpaa li ba wa lude mi abon.>>

³³ Yi utsa mbito ntonɛ, iYesu gbo elodze ne yi ama, o gbon kwuba gyo nu ma difwi mani.

³⁴ O li dzedze gbodze yi ama ba sede mi utsa. Nghaduu non wa to yuon yi engwafɔ mgban yo, o li nu ma osa mi alungwo duu.

IYesu nu awo kwulu

³⁵ Onode mi egbe nani, o nya engwafɔn gbɛɛ, <<I ke oyombo na.>>

³⁶ Ngwi a dzata ibyi inggise mi iyikpa ne, a kye iYesu wafɔ yi ama, mi uwaa ngwi o tsekise sodze efu mani. Uwaa angbeka kpaa kyedon.

³⁷ Onikyawo gbokyee, gbe akpeni le yaoke uwaa jo uwaa dze kwekwe osulu.

³⁸ IYesu ladze ifu uwaa kye ikye dɔdze ungwo okye ikye do efu le nuna, engwafɔn kyilon, a byun gbɛɛ, <<Otsetse, ni eyi mbe eni kwulu kpaa li itɔdze mbi abu ba lo?>>

³⁹ O gbokyee, feela yi awo diye nya akpeni gbɛɛ, <<Dede! Dze shilididi!>> Man awo kwulu, imbe yee tsiin!

⁴⁰ O nya engwafɔn gbɛɛ, <<Kycsine ngwi ema tsimio ngha? Ema sulu oyeye onuunu walo?>>

⁴¹ Idzidzi kwulu ma, a ye byi ewoma gbɛɛ, <<Nene li eme? Ngwi awo beyi akpeni kpaa li fwon?>>

5

IYesu lo onodzi emese to mbi inggise

¹ A foyombo uto lu ayese iGeraseni nani.

² Ngwi iYesu tase mi uwaa mata, ongyulo oka yi onodzi okpekpe to mi imbe endzi wa tun.

³ Inggise ne li la imbe endzi, inggise onyi dzema nka bwan adi gbe ba, kwoba yi ashi kpaa.

⁴ Bana a li teyi bwan afɔ yi abo, kpaa o li byi ashi yi iyudza ntona kye gbodze dulo afɔ to. Inggise onyi fyumfye me osin bese ba.

⁵ Otu yi ono mi imbe endzi beyi undo ntona o li le teela diye dze ewon ifwa mi akwutse.

⁶ Ngwi o dili iYesu mbombo mata, o tsinya ka gbe akwafɔ kwoke ese mfyumfye mi iyayi iYesu.

⁷ O feela kpakpa, <<Li ekye wo abu yi ani. IYesu, Ongwe Imgbasho ngwu ngha mi esho? Fa mbi Imgbasho gbɛɛ abu ka nu ani adze ba!>>

⁸ Ikyesine iYesu teyi nyan gbɛɛ, <<Abu onodzi ibwubwe tase mbi inggise neni!>>

⁹ Ta iYesu byun gbɛɛ, <<Iyi abu di eme?>>

O nu uka gbɛɛ, <<Iyi ani gbɛɛ ibyibyi, ikyekye eyi le kwuba.>>

¹⁰ O si tekye diye gbabo nu iYesu gbɛɛ, no ka lo ama onya dzata imbe ne ba.

¹¹ Obyia ibyibyi tole gye ungwogye kwekwe mi undo mi imbe nani.

¹² Onodzi ibwubwe ntona tekye nu iYesu gbɛɛ, <<Lolu eyi kaka obya ntoneni; noofe ni eyi kaka mboma.>>

¹³ O nu ma ofe, man onodzi ibwubwe ntona tase lu ka yaoke mbi obya ntonani. Obyi obya na me dafi idubu efa sini, a tashulu mi agblo yaoke uto si dzili.

¹⁴ Ama ongyo obya ntona tsinya lu ka gbo mi igeli beyi ayese nani. Inggise gbe ewoma tase le wa di ungwo nkiyayi mani.

¹⁵ Ngwi a ba mbi iYesu ne, a si di inggise ngwu ese gbeka don ikye nani, sodze mmana, wo angwuto, itukwu mgban yee saan, man a tsimio.

¹⁶ Ama ndi mani a gbo nya inggise ungwo nkyo ongyulo ngwu ese don ikye nani, beyi odze mgbi obya ntona kpaa.

¹⁷ Nghane inggise ntona wita oteekye nu iYesu gbɛɛ no dzata ayese mgbi ama.

¹⁸ Dafi iYesu le kaka ifu uwaa ne, inggise ngwu ese don ikye na tekye gbɛɛ ongwu ki lu yan.

¹⁹ IYesu gbela ba, kpaa o gbɛɛ, <<Lu ude mbi eto mgbi abu dika nya ma ungwo okwukwo ngwi Otse Imgbasho kyo yi abu, beyi ito elela ngwi o di abu neni.>>

²⁰ Inggise na si lu ka wita le gbo mi iDekapoli (ogalu iwyo ntona) ungwo okwukwo ngwi iYesu kyo mi ikye mgbi ongwu nani. I si kwulu inggise duu ewo.

Ongwongyaa Ikwukwo beyi Ongyaa Odotse

²¹ Ono ngwi iYesu diye fa mi uwaa dake oyombo uto ne, ibyi inggise kwuba kpakeke won ngwi o kwudze ondu uto mani.

²² Man onyi mi idzidze mgbi ama oteyi mi ozu okwakye mgbi emi iJuda, iyin di iJaru badze imbe nani, ngwi o dili iYesu neta o si lanke ese mi iyayi,

²³ diye tekye nun saan gbæ, <<Ongwani ongyaa ongwu ongbungbe le kwulu, tsuutsu ba wa kye abo mgbi abu gbon ewo azukwu ni ewo mgban gbosa no dze oshishe.>>

²⁴ Nghane iYesu wafɔ yan.

Ijiji inggise kyan iyikpa kwuba, imbe flengba lon.

²⁵ Ongyaa oka kpaa dze mmana ngwu teka ogyiye onova iwyodefa.

²⁶ O gyiso kwuba mi abo mgbi ama obwe ootse, di kye mbelu ungwo ngwi o sulun duu, ngwi ewo kika gbosa ne ootse nghao kekiyayi.

²⁷ Ngwi o fwo odze iYesu ne, o si gbuoke idzidze inggise wa kye abo gbon angwuto mi iyikpa,

²⁸ ikyekye o tsewe gbæ, <<kini ani kye abo gbon angwuto kpaa ta, ootse mgben ka ngye.>>

²⁹ Labolabo ne eyi odeede mgban dze man o si difwi mi idzidze ewo mgban dafi iso na gbosa mani.

³⁰ IYesu jakpa difwi akponyi dafi mfye to lo ongwu mi ewo mani. O kyata ine byi ibyi inggise ntona si byita gbæ, <<li eme kye abo gbo ani angwuto?>>

³¹ Emi ongwafɔ mgban nun uka gbæ, <<Abu di inggise tsiiby wo abu, kpaa abu dile byita gbæ, <Li eme kye abo gbo anii?> >>

³² Nghaduu iYesu kiyayi ondin inggise nkyo ngha mani.

³³ Ngwi ongyaa na difwi ungwo nkyon ne, o si ba wa lake ese mi iyayi iYesu, ewo

le shiishi lon yi imio, o si nyan otsitsi ungwo ndze duu.

³⁴ O nyan gbæ, <<Ongyaa, oyeye onuunu mgbi abu ngyelu abu ootse. Ke ise diye to mi iso mgbi abu neni.>>

³⁵ Ngwi iYesu kale gbodze neta, engyulo angbeka tokye ude iJaru, inggise oteyi mi ozu okwakye mgbi emi iJuda. A gbæ, <<Ongwabu kwulu ma li ekye ngwi abu kale kaka otsetse ewo?>>

³⁶ IYesu gbadikye mi odze ngwi a gbo na man, O si nya ongye oteyi ozu okwakye mgbi emi iJuda na gbæ, <<ka tsimio ba, noyeye ta i ngye.>>

³⁷ O nu inggise onyi kyan iyikpa ba sede iPyita, iJensi yi iJon ongwuno iJensi ta.

³⁸ Ngwi a ba ude ongye oteyi ozu okwakye mgbi emi iJuda ne, iYesu di imbe yee yuu yi akwo beyi ikwu otsetse mi ela okwukwo.

³⁹ O kaka ifun di nya ma gbæ, <<I kyosine ngwi ema nu imbe suusu yi ikwu otsetse ngha? Ongwe ne kwulu ba kpaa o nanuna ta.>>

⁴⁰ Nghaduu a shan isha.

Ono ngwi o nu ma tase neman, o kyi kyelu ama omban beyi engwafɔ mgban nghi eta ntona kaka ifoozu imbe ngwi ongwe se ladze mani.

⁴¹ O kpalun abo nyan gbæ, <<Italita kumi!>> (Itan gbæ, <<Ongwongyaa ongbungbe, ani le nya abu gbæ, kyato!>>).

⁴² Labolabo neta ongwongyaa na kyee dzekunto le kyikye yilili kpatse (o li onova iwyodefa). Mi ungwone i kwulu ma ewo saan.

⁴³ O wo ma ola kpoklo gbæ nu ma ka nu inggise onyi ye odze ele ba, o diye nya ma gbæ nu ma nun ungwogye no gye.

6

A fwa iYesu mi iNadzareti

¹ IYesu dzata imbe na ye lu igeli mgban, emi ongwafɔn wafɔ yan.

² Ngwi egbe otonyido mgbi emi iJuda wa gyo ne, o wita otso mi ozu okwakye mgbi emi iJuda, i kwulu ibyi inggise ama nfwo ma ewo.

A byita gbæ, <<Li mi ole ngwi ongyulo ne tu ungwo ntona? O tu ito ozoyeye ne

mi ole jo le kyungwɔ ama okwulewo nɛ ngha lo!

³ Nɛnɛ li inggise ogbokwo ungwɔ nɛ baa? Ongwɛ iMeri ongwunɔ yi iJensi, iJosisi, iJuda beyi iSaimon nɛ ba na? Emi ongwunon engyaa to yi eyi den baa?>> Man itukwu wulu ma yan.

⁴ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Oyegbo li dɛɛ yi mmwɛ mi igeli, yi eto beyi ude mgban ba.>>

⁵ IYesu gbela kyungwɔ okwulewo mi imbe na wuba, sede li inggise emi ootse gwee ta ngwi o kye abo gbo ma ewo nu ootse mgbi ama ngyɛ.

⁶ I kwulu iYesu ewo yi okwoba-kwoba oyeyɛ onuunu mgbi ama nani.

IYesu dɔ engwafɔɔn iwyodefa ntonɛ esɔ

Ta iYesu kyikye kpatɛ le tso mi agwɔ agwɔ.

⁷ Ngwi o kwu iwyodefa ntona ela ba mbon nɛ, o si kwu ma bɛ efa efa dɔ ma esɔ, diyɛ nu ma mfyɛ ongha onodzi ibwubwe.

⁸ Li ola ama ngwi o woma aani: <<Mi agaba nɛ, ka kye unkonyi byi ba na, ibredi ba, igbe ba, awuya mi ashiko ba sede okwuta ta.

⁹ Gbe okpafɔ wo na, kpaa ka gbe abu ngbi efa byi ba.

¹⁰ Ali ude ngwi ema ka kaka duu, dɛɛ ele nghataa mbiso ngwi ema ka dzata igeli nani.

¹¹ Ali imbe ngwi a gbɛ ema hona fwo ema bayɔ, kye gbolu ombulu mi afɔ mi onɔ ngwi ema le lu mani, no yɛɛ obwendɛ obube mi ikye ma.>>

¹² A tase ka gbeesɔ gbɛɛ inggise nu ma kyatitukwu.

¹³ A lo emɛɛ onya to mbi inggise kwuba, di kye engyie kyi inggise ama ndotse kwuba ikye di ngyɛlu ma ootse.

A dɛɛ iJɔn okyɔ iBatisima ikye

¹⁴ Uto iHerude fwo odɛɛ nɛni, dafi iyi mgbi iYesu gbɔfwe kpatɛ mani. Angbeka tole gbɛɛ, <<IJɔn okyɔ iBatisima kyɛɛ mi ikwu, li ngha ngwi mfyɛ ama okwulewo le kyido nyɛ mbon aali.>>

¹⁵ Angbeka gbɛɛ, <<O li Elaija.>>

Angbeka kiyayi gbɛɛ, <<O li oyegbo, ndɛɛ dafi onyi mi idzidɛ oyegbo emi tugbe ntonani.>>

¹⁶ Nghaduu ngwi iHerude fwo ungwɔnɛ nɛ, o gbɛɛ, <<IJɔn inggise ngwu ani dzan ikye na, yɛ kyɛɛ mi ikwu!>>

¹⁷ Bana iHerude abuan noola nu ma bwa iJɔn, nu ma bwan adi di kyon ka woke obawi. O kyungwɔnɛ ngha mi ikye iHerodia, owa iFyilipi ongwunon ngwu o gbelun yɛɛ owan nani.

¹⁸ Bana iJɔn teyi le nya iHerude gbɛɛ, <<Li ola ba ni abu gbelu ongwunabu ongyaa.>>

¹⁹ Neman iHerodia sulu owitukwu obube yi iJɔn jo i minan ongwɔn kpaa o yagba ba,

²⁰ ikyekye iHerude le mio iJɔn dile ngyon, ikyesinɛ o yon dafi o li inggise onyaan dile saan mani. Ngwi iHerude fwo iJɔn nɛta ewo fwe lon, jokpaa i kpan ole fwon.

²¹ Mi ongyɛɛnggyɛ nɛ onɔ osuse wa ba. Mi egbe ombaamba mgban, iHerude kyo oga mi ikye mgbi emi ido mgban ama okwukwo yi oblakwutɛ ama onoola beyi engyulo ama oteyi ɛsɛ iGalalia.

²² Ngwi ongwɛ iHerodia ongwu ongyaa ba idzidɛ wa shufwe nɛ, i nu iHerude beyi ingyoga oga mgban atsa.

Uto nya ongwongyaa na gbɛɛ, <<Bo ani ungwɔ ngwi abu mina duu ani ka kye nu abu.>>

²³ Man o zondɔ yan mi ofaafa gbɛɛ, <<Alungwɔ ngwi abu bo duu n ka nu abu, ka mɛ anggai esuto mgbi ani.>>

²⁴ Ongwongyaa tase ka byi onon gbɛɛ, <<Li ekyɛ ngwi ani ka bo nu ma kye nu ani?>>

Onon gbɛɛ, <<Ikye mgbi iJɔn okyɔ iBatisima.>>

²⁵ Ongwongyaa byakpa yewo lu ifun mbi uto yi ibo nani: <<Ani mina ikye mgbi iJɔn okyɔ iBatisima mi akpetɛ onɛnɛni.>>

²⁶ Itukwu wulu uto kpakpa, nghaduu, ikyegbɛɛ o teyi fa mi inai ingyoga mgban nɛ, o yagba kwɔn gbɛ ba.

²⁷ O byakpa wo ongyɛ ongwɔ inggise ola gbɛɛ no ba yi ikye mgbi iJɔn akponyi. Inggise na ka kye dzɛlu iJɔn ikye mi obawi,

²⁸ si ye yi ikye ma mi akpete. Wa nu ongwongyaa se, ta o kye ka nu onon.

²⁹ Ngwi a fwo ungwone nghanē, engwafɔ mgbi iɔn wa kye ikwɔ mgban ka ndzi.

IYesu byi inggise idubu eda enbwa

³⁰ Ama ogbikye iYesu ye wa kpakēkē won le nyan ungwɔ ngwi ama kyo diye tso tsatsa.

³¹ Ne ikyegbē ibyi inggise angbeka tole ba ba angbeka tole lu lu ngwi a tu onɔ ogye ungwɔ kpaa ba nē, o nya ma gbē, <<Bakē yi ani mi imbe ndede ni ema ka tonya na.>>

³² Nghanē a wafɔ yi ewoma mi uwaa dzekyo lu mbi imbe dede mani.

³³ Nghaduu ibyi inggise di dafi a le lu nē, a difwi ma di ye imbe ngwi a le kē mani ta a tsinya tɔ mi igeli duu kye mwaamwa teyi ma ka kaka.

³⁴ Ngwi iYesu tase mi uwaa diye dili ibyi inggise nē, elela kyɔn wo ma, ikyekye a yē dafi mmala ama ndze yi inggise ongyo ma ba mani. Ta o di tso ma ungwɔ kwuba.

³⁵ Mi onɔ na, dafi onɔ le gbese wa, nē engwafɔ mgban ba mbon, wa nyan gbē, <<Imbe nē li ifoshē, onɔ di kē byulu.

³⁶ Nu inggise ntonē ofe zukwu nu ma lu ogalu ama nto kwēkwē ka gya ungwogye abuoma gye.>>

³⁷ Nghaduu o gbē, <<Ema kye ungwɔ nu ma gye na.>>

A nyan gbē, <<Nana ka mē udza ofyia egyata mgbi inggise idɔ onyi! Ni eyi ka mbe itɔ udza na kpakpa ogya ibredi nu ma gye?>>

³⁸ O byita gbē, <<Ema sulu ibredi ololo nghi emine? Kē ka kyidi na.>>

Ngwi a kē ka kye gbɔlu nē, a gbē, <<IBredi ololo nghi eda yi abatsa efa.>>

³⁹ Nghanē iYesu nu ma elodze gbē, nu ma nu inggise ntonē duu sise ibwi-ibwi mi oshē indinda neni.

⁴⁰ Man a si sise mi otsotsa, ideli ideli beyi ngwusefa dɔn iwiyiwo.

⁴¹ Ngwi o kyi kyelu ibredi eda yi abatsa efa ntona, di kyile inē esho nē, o kye angba nu Imgbasho man kye mwalu ibredi ntonani. Kye nu engwafɔn gbē nu ma kye gha ibyi inggise ntonani. O di

kye ghalu abatsa efa ntona gyaakye ma duu.

⁴² Ama duu gye tolo.

⁴³ Engwafɔ mgban kye salu ambulu ibredi yi abatsa nsisi ma mbwo uya iwyodefa kyē-kyē.

⁴⁴ Mmbwo engyulo ama ngye ma li idubu eda.

IYesu kyikye mi ikye eni

⁴⁵ Ngwi iYesu le wo ibyi inggise ntona ofe nē, o nu engwafɔn plē kaka uwaa teyun lu iBetsaida,

⁴⁶ Ngwi iYesu dzata ma nē, o tōke lu ewunggwɔ le ka bibo.

⁴⁷ Mi oba onɔde nē, uwaa kye ama ntona ka to idzidze uto, ongwu tila dze ese yuon.

⁴⁸ O di engwafɔ mgban tole gbili yi akpeni, ikyekye awo le nu ma okakewo, mi obyi enē ongwɔ ikyegbe o tɔ ka tu ma, le kyikye mi ikye eni. O ba dafi o ka wa nyē ma mani,

⁴⁹ kpa ngwi a di dafi o le kyikye mi ikye eni nē, a tsēwē gbē o li onodzi inggise ikwukwɔ. Man a gbobakwɔ,

⁵⁰ ikyekye ama duu din tsimio.

Mi onɔ nata, o si nya ma gbē, <<Fyumfye itukwu na! Ka yama mio ba na, li ani.>>

⁵¹ Nē o kaka uwaa yi ama man awo kwulēsē akponyi. Ta ewo fwe loma tsatsa,

⁵² ikyesinē ungwɔ okwulewo mgbi ibredi na gbosa loma ba; lubana a kye itukwu tiishu.

⁵³ Ngwi a dzekyo nē, a ka bēesē mi iGenesareti di kye uwaa shadi mi ele.

⁵⁴ Labolabɔ ngwi a tɔ mi uwaa neman inggise byakpa dilifwi iYesu.

⁵⁵ A wulu onya mi ayēsē na duu gbe emi ootse mi obutu lukwun kē imbe ngwi a fwo gbē o dze duu.

⁵⁶ Ali imbe mi agwɔ ngwi o kē duu, igeli hona agya esē, a li gbe emi ootse wa lake ifyidu. A gbaɔ nun gbē o ki nu ama kye abɔ gbo-gbo ondu angwuto mgban kpaa ta, ama nkye abɔ gbon duu ewo gbosa loma.

¹ Emi iFarasi beyi etsetse mgbi ola mgbi iMose angbeka ama nkye mi iJerusalem kpakeke wo iYesu man

² a di engwafɔ iYesu angbeka le gye una yi abɔ <<oshimbi-shimbi>> ali ma, a sabɔ ba.

³ (Emi iFarasi yi emi iJuda duu a li dze-dze ta gye ungowogye ba, a li sabɔ mbisɔ ola mgbi ama ma se, okyɔ aletɔ mgbi ama.

⁴ Kini a ye yi ungowogye mi idu, a li nye-nye gye ba sede a ka san. A di li kyo aletɔ mgbi ama angbeka kwuba, dafi osa ibwe yi okye ama okyɔ ungowogye beyi emi uga sini.)

⁵ Nghane emi iFarasi yi etsetse mgbi ola mgbi iMose byi iYesu ita gbɛɛ: <<Kysine ngwi engwafɔ mgbi abu li dze mi aletɔ mgbi engyukwo ba, ngwi a li gye ungow yi abɔ oshimbi-shimbi nga?>>

⁶ O gbɛɛ: <<Adzaya gbɔ li ayin mi onɔ ngwi o gbɔ ela oyegbɔ mi odze ewe mgbi ema; dafi a tsekise lo mani gbɛɛ:

<< <Inggise ntonɛ li nu ani mmwe mi ikpɔkpɔndu ta, nghaduu itukwu mgbi ama dze mbombo yi ani.

⁷ A li sunu ani li ayayi, Otsootso mgbi ama li ola mgbi inggise owamye.>

⁸ Ema kye ola mgbi Imgbasho ngwuta yile abɔ byike ola etɔ mgbi inggise owamye.>>

⁹ Man iYesu nya ma gbɛɛ: <<Ema li dze yi ofe nkpa ema okye abɔ byike ele kye ola mgbi Imgbasho ngwuta ye kyedɔ otsootso mgbi ema!

¹⁰ Lubana iMose gbɛɛ: <Nu otsabu yi onabu mmwe,> ma <Ali inggise ndi fya otson hona onon ito yɔ, nu ma ngwon kyeme.>

¹¹ Nghaduu ema li gbɛɛ li ayin ni inggise nya ama omba ma gbɛɛ, <Gyen aba, n ka yagba tobyi ema ba. Ikyesine n tsekise zonu okye ungow ngwi ani kika kye nu ema ma, nu Imgbasho,

¹² nghane ema li non kyo unkonyi kpaa mi ikye otson naadi onon wuba.

¹³ Ikyenghane ema kye ngwɔlu elodze Imgbasho mi aletɔ mgbi ema ngwi ema

gbeto emidema ese nani. Ema di li kyungwo kwuba ito nani.>>

¹⁴ IYesu diye kwu ibyi inggise ela ba mbon di gbɛɛ, <<Ema duu gadɔ mbi ani, di difwi ungowone na.

¹⁵ Nkonyi nka kaka mbi inggise se ka non tsiidza dzema ba. Kpaa li ungow ama nto mbi inggise ba ese mani. Li ama li non tsiidza aali.>>

¹⁶ (Inggise ndze yi adɔ yɔ non fwo.)*

¹⁷ Mi onɔ ngwi o dzita ibyi inggise lu ka kaka ozu ne, engwafɔn byun ita odze mi utsa neni.

¹⁸ IYesu byita gbɛɛ, <<Ema yama difwi odze ani le gbɔ ne walo? Ema ye saan dafi ungowogye ngwi abu kyi gye lu ifu ka nu abu <tsiidza> ba lo?

¹⁹ Lubana li lu itukwu mgban ba kpaa li lu ifu, di li yidɔ to mi ewo mgban luba ese.>> (Mi odze ngwi iYesu gbɔ ne, o tso gbɛɛ ali ungowogye duu <<Me ngwi a ka gye.>>)

²⁰ O kiyayi gbɛɛ: <<Li ungow nto mbi inggise ma li non <tsiidza aali.>

²¹ Lubana li mi itukwu mgbi inggise mi idzidze, li ba yi ewe otsetse ibwubwe, amah-ibwubwe, mmyi, inggise ongowongwo, amah,

²² nggwɔ, okye inggise wo itukwu, okpayewo, imina mgbi ali ibwubwe, odi tanyi, agya, ohaha beyi ikwangha.

²³ Ungwo ibwubwe ntonɛ duu li mi itukwu ngwi a li to di li nu inggise <yeɛ kpekpe aali.> >>

Oyeye onuunu mgbi ongyaa mi iSaronishia

²⁴ IYesu lu dzata imbe nani ye lu ewo igeli iTiru. O kaka ozu kpaa i minan gbɛɛ inggise onyi no ka ye ba; nghaduu kpaa o yagba kye ewon da ba.

²⁵ Dafi ongyaa ngwu onghan dze yi onodzi ibwubwe ka fwo odze mgban ne, o ba wa gbese lanke iyayi.

²⁶ Ongyaa na li iGriki, a mban mi ayese iSiafonishia mi iSiria. O tekye nu iYesu gbɛɛ non lolu emese na to mbi onghan ongwu ongyaa.

²⁷ Nghaduu iYesu nyan gbɛɛ, <<Ababo ni engbe nu ma gye ungowogye dafi a mina

* **7:16 7:16** Ambulu ne dze mi olɔlɔ angbeka ba. Olɔlɔ angbeka kwuba kye dzake enggenga.

duuse, lubana li ayin ba okye ungwogye ndze mi ikye engbe ngwuta nu obwe.>>

²⁸ Ongyaa na nun uka gbɛɛ, <<Eɛn, Otse iYesu, obwe ama nlato ifo adinyatse ogye ungwogye mgbi engbe kpaa, li gye ambulu ama nngwuta mani.>>

²⁹ IYesu si nyan gbɛɛ, <<Mi ito uka ngwi abu nu ani nɛ, ye lu ude abu; emese na dzita ongwabu onghi ongyaa na wa.>>

³⁰ O lu ude ta o ka di onghan ladze akwulo, dafi emese na teyi to mbon lu wa.

IYesu ngyelu inggise ikplima

³¹ Ta iYesu dzata ewo igeli iTiru ye nye iSidon, lu uto iGalalia to lu ayese mgbi iDekapoli, igeli iwyo ntonani.

³² Inggise angbeka kye inggise nkyado di li fyonmfye ogbode ba mbon, si tekye nun gbɛɛ no kye abo gbon ewo.

³³ Nghanɛ o kyon lu enggenga, dzata ibyi inggise ntonani, iYesu gbe ongwufabo wonke ado. Man o kyanggwo toke ongwufabo di kye be inggise na mi ide.

³⁴ Ta iYesu ndine ke esho diye sandu man o nyan gbɛɛ, <<Efata!>> (Itan gbɛɛ, <<kwulu!>>).

³⁵ Mi ungwɔ ngwi iYesu kyo nɛ, ado mgbi inggise na kwulu, ide mgban di sheta ta o wita ogbode to saan.

³⁶ IYesu kwo ma ado gbɛɛ nu ma ka nya inggise onyi ba. Nghaduu ngwi o le kwunewo okwo ma ado nɛ, a nghao le kiyayi ogbode mi ele.

³⁷ Nɛ ama duu ungwɔ okwulewo na kyi gbelu ma so. A gbogbɛɛ, <<O kyo alungwo duu saan, o nu ama okyado fwo di nu emi ikplima gbode.>>

8

IYesu byi inggise idubu ene enbwa

¹ Mi egbe ntona ibyi inggise angbeka di kwakye. Dafi a dze yi unkonyi kpaa ngwi a ka gye ba nɛ, IYesu kwu engwafoon ela ba mbon si nya ma gbɛɛ,

² <<Elela kyo ani wo inggise ntoneni; a to yi ani mmenɛ egbe eta waani, ma a dze yi unkonyi ogyeegye ba.

³ Kini ani nu ma ofe gbɛɛ nu ma lu ude yi enbwa ifu yo, a ka kwanadza mi ofe, ikyesine angbeka kye imbe otunto.>>

⁴ Emi ongwafoon byun gbɛɛ, <<Nghanɛ li mi ole mi ifoshe nɛ ngwi inggise ka tu ibredi me obyima enbwa?>>

⁵ IYesu byi ma gbɛɛ, <<Li ibredi emine ngwi ema dzeyan?>> A gbɛɛ, <<Egyafa.>>

⁶ O nya ibyi inggise ntona gbɛɛ nu ma sise mi ombulu. Ngwi o kye gbelu ibredi egyafa ntona di ta Imgbasho angba nɛ, o kye mwalu gbe nu engwafoon gbɛɛ nu ma gha ibyi inggise ntonani, a si kyo ngha.

⁷ A di dze yi engwe abatsa kpaa gwee, iYesu di ta Imgbasho angba mi engwe abatsa ntonani di nya engwafoon nu ma kye gha ma.

⁸ Inggise ntona gye di tolo. Ngwi a gye nye nɛ, engwafoon kye salu ambulu ama nsisi ma mbwo uya egyafa.

⁹ Inggise me dafi idubu ene to mi ononani. Ngwi iYesu nu ma ofe nu ma lu neta,

¹⁰ o kaka uwaa yi engwafoon lu ayese iDamanuta.

Emi iFarasi mina ambe okwulewo

¹¹ Emi iFarasi ba mbi iYesu wa wita obyuni ita. Ikye ombadin, a pita ambe onghi esho mbon.

¹² O sandu lu byulu si gbɛɛ, <<Kysine ngwi eto nɛ le mina ambe okwulewo? Otsitsi ani le nya ema, ambe onyi kpaa a ka kye nu ma ba.>>

¹³ Ta iYesu lu dzamata, yido lu ka kaka uwaa si foyombo uto na lu agya oka.

Okwuna mgbi emi iFarasi yi iHerude

¹⁴ Engwafon iYesu gblimo okye ibredi byi, sede li onyi onghi a kye yan mi uwaa mata.

¹⁵ IYesu kwo ma ado gbɛɛ, <<Gbewebyi ewema na. Gbinebyi okwuna mgbi emi iFarasi beyi mgbi iHerude nani.>>

¹⁶ A kponya odze nɛ yi ewoma si gbɛɛ, <<Li ikyegbɛɛ eyi dze yi ibredi ba mani.>>

¹⁷ IYesu difwi odze ngwi a tole gbo yi ewoma nɛ, o byi ma gbɛɛ: <<Kysinese ngwi ema le gbode gbɛɛ ema dze yi ibredi ba? Ema kale dine ba naa kale gbosa lo ema ba maa? Itukwu mgbi ema tiishuu?

¹⁸ Ema dze yi ine kpaa li yagba di lo, di dze yi ado kpaa li yagba ofwo lo? Ema we wulo?

¹⁹ Mi onɔ ngwi ani gha ibredi nghi eda mi ikye inggise idubu eda ma, ema gbe ambulu mbwo uya emine?>>

A nun uka gbɛɛ, <<Iwyodefa.>>

²⁰ <<Ngwi ani di gha ibredi nghi egyafa mi ikye inggise idubu ene ma, li uya emine ngwi ema gbe ambulu mbweele?>>

A gbɛɛ, <<Egyafa.>>

²¹ IYesu byi ma gbɛɛ, <<Kale gbosa lo ema ba maa?>>

IYesu kwulu ongyulo obine ine mi iBetsaida

²² A ba iBetsaida, man inggise angbeka kye ongyulo obine ba wa tekye nu iYesu gbɛɛ no kye abɔ gbon.

²³ O byi ongyulo obine na abɔ di kyon tase dzata ogalu. Ngwi o kyanggwo kyin ine di kye abɔ ban nɛ, iYesu byun gbɛɛ, <<Abu di ungwo?>>

²⁴ Obine na ndine ke esho si gbɛɛ, <<Ani di ibyi inggise, a to dafi ekwo mani le kyikye kpatse.>>

²⁵ IYesu diye kye abɔ gbon ine. Ta ine mgban kwulu, ine mgban ye, man o di alungwo duu saan.

²⁶ Nɛ iYesu won ofɛ lu ude, di won ola gbɛɛ, <<Ka ye ke ogalu na wuba.>>

IPyita fwi iKrestu

²⁷ IYesu yi engwafɔɔn lu kaka agwo ama nto kwɛkwɛ yi iSisiria iFyilipi. Mi ofɛ ma o byi ma gbɛɛ, <<Inggise li kwu ani di emɛ?>>

²⁸ A nyan gbɛɛ, <<Angbeka li gbɛɛ iɔn okyɔ iBatisima, angbeka gbɛɛ Elaija; angbeka yɔ li gbɛɛ, onyi mi idzidze ama ogbɛɛɛ.>>

²⁹ Nɛ o byita gbɛɛ, <<Nghane ema ma! Ema li kwu ani di emɛ?>>

IPyita nun uka gbɛɛ, <<Abu li iKrestu mani.>>

³⁰ IYesu kwo ma ado gbɛɛ nu ma ka nya inggise onyi odze mgbi ongwu ba.

IYesu gbɔdze ikwu ewon

³¹ Ta iYesu wita otso emi ongwaɔɔn gbɛɛ Ongwe Inggise ka gyadze ungwo kwuba kyeme, engyukwo dika fwan, engyukwo ama ofife, beyi etsetse mgbi ola mgbi iMose. A ka ngwɔn mi egbe ongwu ta o dika kyɛɛ mi ikwu.

³² O gbɔdze nɛ mi ododa yi engwaɔɔn, man iPyita kyen lu enggengga sika wita okyɔkyɔ yan.

³³ Kpaa ngwi iYesu kyata ine di engwaɔɔn nɛ, o fwa yi iPyita. O nyan gbɛɛ, <<Kwleke mmeneni iSatan! Abu dze yi ungwo mi itukwu ama nli mgbi Imgbasho ba, kpaa li mi ewe otsetse mgbi inggise.>>

³⁴ Man o kwu ibyi inggise ntona ela beyi emi ongwaɔɔn ba mbon si nya ma gbɛɛ: <<Ni i mina inggise o kyɛɔ ani yɔ, o ka tangwe ewon dika kye ekwatsi mgban kyɛɔ ani.

³⁵ Lubana ali inggise nmina odulu oshishe mgban to yɔ, ka byulu lon, kpaa ali inggise nnu oshishe mgban byulu mi ikye ani yi Eso Osuse yɔ, ka dulu oshishe mgban to.

³⁶ Li ali oyabo inggise ka tu kini a kye ese duu nun, kpaa oshishe mgban nyanya?

³⁷ Naadi li alungwo ngwi inggise ka kye nu ikye onyine yi oshishe mgban?

³⁸ Kini inggise kwayiwi ani yi eso mgbi ani mi ese amah yi eto ali ibwubwe nɛ yɔ, Ongwe Inggise kpaa ka kwayiwi otsungwɔn mi onɔ ngwi o ka ba mi okwɔkwɔ mgbi Otsɔn yi engyeso ama osaan mani.>>

9

¹ Ta iYesu nya ma gbɛɛ, <<Ani nya ema otsitsi, inggise angbeka kwulese to mmeneni a ka kwulu ba nghataa a ka di obaaba mgbi esuto mgbi Imgbasho yi mfye.>>

Okwɔkwɔ mgbi iYesu

² Ngwi i wa nye egbe egyin nɛ, iYesu kyelu iPyita, iɔnsi yi iɔn wafɔ yan kye ma toke lu unggwo mi esho, ka to ele yuoma. Mi imbe na odzedze mgban kyata mi inai ma.

³ Angwuto mgban kyata tundze kplodede, i tundze ngha ngwi inggise ka kye enotse san no dze ngha gbɛ.

⁴ Ta Elaija yi iMose wa mblegba tu ma, sile kponya yi iYesu.

⁵ IPyita gbɔ yi iYesu gbɛɛ, <<Otsetse, i tishi ni eyi to mmeneni. Ni eyi kle afu

nghi eta, onyi ikye abu, onyi ikye iMose, oka ikye Elaija.>>

⁶ (O ye odze ngwi o ka gbo ba, ikyena imio wo ma kpakpa.)

⁷ Ta akpa to mi esho wa gbiiwulu tukwu ma, ela si to mi iwulu na gbɛ: <<Nene li Ongwani itukwu-itukwu. Gado mbon na!>>

⁸ Labolabo mata a ndine kpatse, kpaa a di inggise onyi yi ama wuba se li iYesu yuon.

⁹ Dafi a le tashulu mi unggwo luba ese ne, iYesu wo ma ola gbɛ nu ma ka nya inggise onyi ungwo ngwi a di ne ba nghataa se ni Ongwe Inggise wa kyee mi ikwu.

¹⁰ A kye odze ne da mi itukwu mgbi ama, a ye le kponya ungwo ngwi <<okyee mi ikwu>> tso mani.

¹¹ Ta a byun gbɛ, <<Kysine ngwi etsetse mgbi ola mgbi iMose gbogbɛ Elaija ka teyi iKrestu ba?>>

¹² IYesu nu ma uka gbɛ, <<Mi otsitsi, Elaija teyi ba, wa yile alungwo duu me le fe-fe. Kpaa li Afe ma kpoo di teyi lo gbɛ Ongwe Inggise ka gyadze kpakpa a dika fwan baa?>>

¹³ Nghaduu ani le nya ema, Elaija teyi ba wa, kpaa a kyo yan dafi a mina, yeye dafi Afe lo ikyon mani.>>

IYesu dulu onodzi obube to mbi ongwyulo

¹⁴ Ngwi iYesu yi engwafoon eta ntona ye wa tu angbeka ntona ne, a di ibyi inggise kpakeke wo ma beyi etsetse mgbi ola mgbi iMose tole tangwodze yi ama.

¹⁵ Ngwi ine mgbi inggise ntona gbo yi iYesu ne, i kwulu ma ewo man a tsinya ke mbon ka tan angba.

¹⁶ IYesu byi emi ongwafoon gbɛ, <<Li alungwo ngwi ema le tangwe yi ama mi ele?>>

¹⁷ Ongyulo oka mi ibyi na nun uka gbɛ, <<Otsetse, ani kye ongwani ongyulo ba mbi abu, o dze yi onodzi obube li non gbodze gbɛ ba.

¹⁸ Alono ngwi i dzesin duu, li kyon ngwuta lake ese. O li mbwuuvu ondu, le gyaaba, di li ngwafwa kpokloo. Ani nya

engwafu abu gbɛ nu ma lo onodzi na to, kpaa a yagba ba.>>

¹⁹ IYesu gbɛ, <<Kpei, ema eto ama onoyeye ba ntona, ani ka dze yi ema ono ka tunto sine? Ani ka shitukwu yi ema ono ka tunto sine? Kye ongwe ma ba mbi ani.>>

²⁰ A si kyon ba mbon. Ngwi onodzi na di iYesu labolabo mata, o kye ongwe na gyese le kwokwo. O gbese lake ese dile myini kpatse, le tsuuvu ondu.

²¹ IYesu byi otsongwe na gbɛ, <<I kye ono sine ngwi o dze nga?>>

O gbɛ, <<Kye ese mban.

²² Li kyon ngwuta woke ola naadi eni ikye ongwon. Nghanɛ ni abu ka yagba kyungwo mi ele yo, di eyi elela ya eyi abo.>>

²³ IYesu gbɛ, <<Li ungwo ogbɛ kini abu yagbaa? Alungwo duu ka yagba kyo kyeme mbi inggise nnoyeye.>>

²⁴ Labolabo ne otsongwe na kweela gbɛ, <<Ani noyeye; tobyi ani ni ani kekiyayi mi oyeye onuunu.>>

²⁵ Ngwi iYesu di gbɛ ibyi inggise tsinya le wa di ne, o fwa yi onodzi obube na gbɛ, <<Abu onodzi okyado beyi ikplima ne, ani wo abu ola, tase mbon dika ye kaka mbon wuba.>>

²⁶ Onodzi na teela di nu ongwe na tsa si to dzanta. Ongwe na lake dafi inggise ikwukwo man ali inggise duu gbɛ, <<O kwulu.>>

²⁷ Nghaduu iYesu byin abo kyilen esho ta o si dzekunto.

²⁸ Ono ngwi iYesu wa kaka ifoozu ne, engwafoon byin ita daada gbɛ, <<Kysinese ngwi eyi yagba lon to ba?>>

²⁹ O nya ma gbɛ, <<Ita ne ka to mi ibo kyoona ta!>>*

IYesu di gbodze mi ikye ikwu ewon

³⁰ A lu dzata imbe nani, nye ifu iGalalia. IYesu mina gbɛ ni inggise onyi kpaa ye imbe ngwi ama to ba,

³¹ ikyekye o le tso engwafu mban gbɛ, <<A ka wa kye Ongwe Inggise gya mi abo inggise. A ka ngwon, ni i wa nye egbe eta ta o ka kyee mi ikwu.>>

* 9:29 9:29 Ololo angbeka gbɛ li mi ibo yi ondu otukwu-tukwu.

³² Nghaduu a difwi owitukwu mgban ba, i di wo ma imio obyun ita mi ele.

Li eme shewo ngha?

³³ A ba iKapenahun. Ono ngwi o wodze ozu ne, o byi ma gbæ, <<Li alungwo ngwi ema le tangwe ikyen mi ofe?>>

³⁴ Kpaa a kwondu ba ikyekye mi ofe ma a teyi tangwodze gbæ li eme shewo ngha.

³⁵ IYesu si sòke ese, kwu iwyodefa ntona ela nya ma gbæ, <<Kini inggise mina oli ababo yo, li kyeme o ka li olele dika li ongbido mgbi angbeka duu.>>

³⁶ O nu ongwæ ongbungbe wa kwudzeke idzidze mgbi ama. O kye abo don alubo, si nya ma gbæ,

³⁷ <<Inggise ta ngbe onyi mi idzidze engbe ntona mi iyi mgbi ani yo, o gbe ani; ma inggise ta ngbe ani yo, gbe ani ta ba kpaa li ongwu ndo ani eso mani.>>

Inggise nkyili eyi ba duu li emideyi

³⁸ IJon gbæ, <<Otsetse, eyi di inggise oka le lo onodzi emese onya to mi iyi mgbi abu kpaa eyi nyan gbæ non nya, ikyekye o li onyi mbi eyi ba.>>

³⁹ Ne iYesu gbæ, <<Ka non nya ba, inggise onyi nkyungwo okwulewo mi iyi mgbi ani se ka ye kyata gbodze oka obube ikpewo ani dzema ba,

⁴⁰ lubana ali inggise nkye iga fyi yi eyi bayo dze yi eyi.

⁴¹ N nya ema otsitsi, inggise ta nnu abu eni mi ibwe mi iyi mgbi ani ikyegbæ ema li emi iKrestu yo, li kyeme-kyeme umba mgban ka nyan ba.

Onu inggise gbese mi obube

⁴² <<Ma kini inggise onyi nu onyi mi ito engbe ama oshilele ama nnoyeye mbi ani ntona gbese mi alobube yo, ka tatase lon nu ma kye onikwo shan onbukwo kyon ngwuta woke ekyoo okwukwo.

⁴³ Kini abo mgbi abu onyi li nu abu le gbese mi alobube yo, kye dzelu ngwuta. I tatase ni abu kaka oshishe yi mmya nga onu abu kaka udola yi abo efa.

⁴⁴ (Imbe ngwi awi mgbi ama li kwulu ba, ngwi ola na kpaa li gye myunu ba nani.)[†]

⁴⁵ Ma kini afo mgbi abu onyi nu abu gbese mi alobube yo, kye dzelu ngwuta. I tatase ni abu kaka oshishe yi afo onyi odzedze nga ngwi abu ka dze yi afo efa nu ma di kye abu ngwuta woke udola mani.

⁴⁶ (Imbe ngwi awi mgbi ama li kwulu ba, ngwi ola na kpaa li gye myunu ba nani.)[‡]

⁴⁷ Ma kini ine mgbi abu li nu abu le gbese mi alobube yo, kye todulu ngwuta. I tatase ni abu kaka esuto mgbi Imgbasho yi ine onyi nga odze yi ine efa nu ma kye abu ngwuta woke udola,

⁴⁸ imbe ngwi

<< awi mgbi ama li kwulu ba, ngwi ola na kpaa li gye myunu ba nani.>

⁴⁹ Ama nkyedo ani duu ka nye mi iso dafi inggise li kye mmwaa dzi ungwo ofife mgbi ama se kye toola mani.

⁵⁰ <<Mmwaa tishi, nghaduu ni mmwaa dze yi mfya wuba, ema ka kyosinese non ye dze yi mfya? Fyumfya dafi mmwaa yi ewema, di dze mi iyu yi ewema na.>>

10

IYesu tsungwo mi odze eba oghaagha

¹ Neta iYesu si lu dzata imbe na ka kaka ayesé iJudia di fa ekyoo iJodan. Ibyi inggise di ba mbon, ta dafi o teyi li kyo mani, o tso ma.

² Emi iFarasi angbeka ba wa mbadin yi ita gbæ, <<Li ola ni ongyulo gheeba yi owaan?>>

³ IYesu byi ma gbæ, <<iMose wo ema ola sine?>>

⁴ A gbogbæ, <<iMose gbela gbæ ni ongyulo dze afe ogheeba duuse lo ongyaa onya lu.>>

⁵ IYesu si nya ma gbæ, <<IMose wo ema ola ne ikyekye ema fyumfye nu ma tso ema ungwo.

⁶ Kpaa mi owita-wita mgbi ese ma Imgbasho <Me ongyulo yi ongyaa kyoona.>

⁷ <Ikyenghane ongyulo ka dzata otson yi onon yido kwokyi yi owan,

[†] 9:44 9:44 Ambulu ne dze mi olcolo angbeka ba. [‡] 9:46 9:46 Ambulu ne kpaa dze mi olcolo angbeka ba.

⁸ ta ama efa ka yɛɛ ikpewo onyi.>
Hinine a yama li ikpewo efa wuba, kpaa a yɛɛ ewo onyi.

⁹ Nghane ungwɔ ngwi Imgbasho kye kwokyi yi eka yɔ, ni inggise ka gha ma ba.>>

¹⁰ Ngwi a yidɔ lu ozu nɛ, emi ongwafo iYesu byun ita mi ikye ungwɔnɛni.

¹¹ O nu uka gbɛɛ, <<Ali ongyulo ngheeba yi owan yɛ lu ka kye ongyaa oka yɔ, le kyɔ amah biyan.

¹² Ma kini ongyaa tɔ mi ude oban yɛ lu ka bongyulo oka yɔ, o kyɔ amah.>>

Engbe ama ogyengye yi iYesu

¹³ Ibyi inggise gbe engbe ama ogyengye le ba mbi iYesu onon kye abɔ gbo ma ewo, nghaduu engwafɔɔn fwa yi ama.

¹⁴ Ngwi iYesu di ungwɔnɛ nɛ, o kyitingga. O nya ma gbɛɛ, <<Dzata engbe ama oshilele nu ma ba mbi ani, ka yama kwɔ ma ba, bana esuto mgbi Imgbasho dze mi ikye ama ntonɛ sini.

¹⁵ N nya ema otsitsi, ali inggise nka gbe esuto mgbi Imgbasho dafi ongwe ogyengye bayɔ, ka yagba kaka ele ba.>>

¹⁶ Nɛ o si kyelu engbe ama ogyengye ntonɛ byike abɔ mgban, kye abɔ dɔ ma kye mse be ma ewo.

Mmafa inggise awuya

¹⁷ Dafi iYesu kye ofɛ dikye le lu nɛ, ongyulo oka tsinya ke mbon ka kye akwafɔ kwoke ese mi iyayin. O byita gbɛɛ, <<Otsetse osuse, li ekyɛ ngwi ani ka kyɔ kyɛmɛ-kyɛmɛ otu oshishe igyegwu?>>

¹⁸ IYesu nyan gbɛɛ, <<Kysine ngwi abu kwu ani di osuse? Inggise onyi yama li osuse ba sede li Imgbasho yuon ta.

¹⁹ Abu ye ola: <Ka ngwɔ inggise ba, gbaamah ba, ka yimi ba, ka yama kyɔ obwendɛ atsika ba, ka kyɔ inggise ogye ba, sunu otsabu yi onabu.> >>

²⁰ O nya iYesu gbɛɛ, <<Otsetse, ungwɔ ntonɛ duu ani kyɔ ma nye ngwi ani ka li ongbe mani.>>

²¹ Ta iYesu din inɛ si dze yi okpitukwu mbon. O nyan gbɛɛ, <<Ungwɔ onyi sisi mbi abu, lu, ka kye alungwɔ ngwi abu dzeɣan duu gya kye awuya ma nu emi

adze, ta abu ka dze yi aludu mi esho. Taman ye, ba wa kyɛdɔ ani.>>

²² Mi elodze nɛ inɛ mgbi inggise na si kyata mi ikye yɛɛ tsikitsiki. O tase yi mtse lu, ikyena o dze yi aludu shewo kpakpa.

²³ Nɛ iYesu si kyata inɛ kyidi nya emi ongwafoɔn gbɛɛ, <<Ka fyumfye kpakpa ni inggise aludu kaka esuto mgbi Imgbasho!>>

²⁴ I kwulu engwafɔɔn ewo mi elodze mgban. Kpaa iYesu di yile odze nɛ gbo gbɛɛ, <<Engbe, dafi i sunɔ okaka esuto mgbi Imgbasho maa!

²⁵ Ka nghao sunɔ ba onu ilakwumyi kaka ifo edi fato ngha onu inggise udza kaka esuto mgbi Imgbasho.>>

²⁶ Nɛ i nghao kwulu emi ongwafoɔn ewo, ta a gbo yi ewoma gbɛɛ, <<Nghama li emɛ tsatso ka watɔ?>>

²⁷ IYesu di ma inɛ si gbɛɛ, <<Mbi inggise yɔ ungwɔ ka yagba dze ngha gbe ba, nghaduu mbi Imgbasho yɔ ka yagba dze ngha; bana mbi Imgbasho yɔ alungwɔ duu dze kyɛmɛ-kyɛmɛ.>>

²⁸ IPyita si nyan gbɛɛ, <<Eyi dzata alungwɔ duu kyɛdɔ abu!>>

²⁹ IYesu nu uka gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, inggise onyi ngwu dzata ude naadi emi ongwanɔn engyulo yi engyaa naadi onon yi otson hona engbe naadi okwɔ mi ikye ani beyi Eso Osuse yɔ,

³⁰ ka yama ndan owa yidɔ tuun mi onɔ ngwi eyi wodze ele nɛ beyi onɔ ongwi iyayi ba.

³¹ Nghaduu emi ababɔ gwuba ka wa yɛɛ emi olele, emi olele dika yɛɛ emi ababɔ.>>

IYesu di gbɔdze ikwu ewon

³² A kye ofɛ dikye le lu iJerosalin, iYesu teyi ofɛ, man i kwulu emi ongwafoɔn ewo, ama nkyɛ ma iyikpa kpaa imio wo ma. Ta o di gbleke enggengga yi emi iwyodefa ntona nya ma ungwɔ nka wa kyɔ ongwu mani.

³³ O gbɔgbɛɛ, <<Eyi le lu iJerosalin, nɛ a ka kye Ongwe Inggise wo engyukwo ama ofife yi etsetse mgbi ola abɔ. A ka ngwɔn ikwɔ ikwongye di kyon wo Udzengye abɔ,

³⁴ a ka nyan agya di kyanggwɔ kyin ye gbon ibe di ngwɔn. Ni i wa mɛ egbe eta, o ka kyato mi ikwu.>>

Ibo mgbi iJensi beyi iJon

³⁵ Ta iJensi yi iJon, emi ongwē iDzebedi, ka ba mbi iYesu. A nyan gbēē, <<Otsetse, eyi mina gbēē abu ki kyo eyi alungwo ngwi eyi mina duu.>>

³⁶ IYesu byita gbēē, <<Li ekye ngwi ema mina gbēē ni ani kyo ema ele?>>

³⁷ A gbēē, <<Ni onyi mbi eyi so abugye mgbi abu oka mi abube mi okwoko mgbi abu.>>

³⁸ Ne iYesu gbēē, <<Ema yama ye ungwō ngwi ema tole mina na ba. Ema ka yagba wa mi ibwē ngwi ani ka wa naadi kyo iBatisima ngwi a kyo ani ma gbēē?>>

³⁹ A nu uka gbēē, <<Eyi ka yagba.>> Man iYesu si nya ma gbēē, <<Ema ka wa mi ibwē ngwi ani wa di kyo iBatisima ngwi ani kyo mani,

⁴⁰ nghaduu oso abugye hona abube mgbi ani yama li ani ka nu ofe ba. Imbe ntonē dze mi ikye mgbi ama a kye dze ma mani.>>

⁴¹ Ngwi iwoyo ntona fwo ungwōne nē, itingga kyo ma kpakpa yi iJensi beyi iJon.

⁴² Man iYesu si kwu ma ela kwakye gbogbēē, <<Ema ye ama ngwu a di gbēē a mē ogbe Udzengye teyi li kyo mfye mboma, engyukwo ama oshewo mi idzidze ma li kyo mfye ikpewo ma.

⁴³ Mbi ema yama li ngha ba. Kini inggise onyi mbi ema mina oyē ongbodzi inggise yo, li kyemē-kyemē no yē ongbido mgbi angbeka,

⁴⁴ ma ali inggise nmina oli ongwi ababo yo, li kyemē-kyemē no yē ofyē mgbi ema duu.

⁴⁵ Bana Ongwē Inggise abuan ba ikyegbēē nu ma wa kyōn ido ba, kpaa owa kyoko yido, odi kye oshishe mgbān nu ikye onagbe ibyi inggise.>>

IYesu kwulu iBatimayo ine

⁴⁶ Ne a si luba iJeriko. Dafi iYesu yi engwafōn yi ibyi inggise wafō ungwonyi le tase dzata igeli nē, inggise obinē ngwu a li kwun di iBatimayo (itan di, Ongwē iTimayo), sodze ewo ofe le bibo.

⁴⁷ Ngwi o fwo gbēē li iYesu ongwi iNadzareti nē, o wita okweela gbēē, <<iYesu, Ongwē iDevedi, di ani elela!>>

⁴⁸ Ibyi inggise kwōn di nyan gbēē non yile ondu tukwu shili-shili, kpaa o kweela nghaabo ogbugbe gbēē, <<Ongwē iDevedi, di ani elela!>>

⁴⁹ Ta iYesu si kwulēsē gbogbēē, <<Kwun ela na.>> A si kwu obinē na ela gbēē, <<Dze yi atsa! Kyato nto! O le kwu abu ela.>>

⁵⁰ O si gbe angwuto mgbān ngwuta mi agya oka, kyato vla kē mbi iYesu.

⁵¹ Ne iYesu byun gbēē, <<Li alungwō ngwi abu mina gbēē ni ani kyo abu ele?>>

Inggise obinē na gbēē, <<Otsetse, ani mina gbēē n ki dinē.>>

⁵² Ta iYesu gbēē, <<Lu, oyeyē onuunu mgbi abu ngyelu abu ootse.>> Vla-vla ma jo inē mgbān kwulu o di diye kyēdo iYesu mi ofe le lu.

11*IYesu kaka iJerosalin mi onghaangha*

¹ Dafi a dze kwēkwē okaka iJerosalin di ba iBetifege beyi iBetani mi Unggwō Olivi nē, iYesu do engwafōn efa eso,

² o gbo yi ama gbēē, <<Kē agwō ndze ema iyayi nani, ni ema kaka ele yo, ema ka di ongwē itaklimyi shadze ele, ngwi inggise onyi tōn ye waba. Shan kye ba mmeneni.

³ Kini inggise byi ema gbēē, <Kyōsine ngwi ema le kyungwōne ngha yo?> Nyan gbēē, <Odze wo Otse iYesu mi ele o ka wa yilen mi onō gwee.> >>

⁴ Ta a si kē ka tu ongwē itaklimyi shadze onufe kye inē byi ofe. Dafi a le shan neta,

⁵ inggise angbeka nkwulēsē to imbe na byi ma gbēē, <<Li alungwō ngwi ema le kyo, ema le she ongwē itaklimyi nē?>>

⁶ Ne a nu uka dafi iYesu tsekise nya ma mani, man inggise ntona si dzamata nu ma kye lu.

⁷ Ngwi a kye ongwē itaklimyi ma ba mbi iYesu nē, a kye angwuto mgbi ama tukwun ekpo man iYesu tōdōke ele.

⁸ Ibyi inggise gbe angwuto mgbi ama tase mi ofe, angbeka dze afe otse mi ondu okwō ngwuta tokē ese mi ofe.

⁹ Ama nteyi tole kiyayi yi ama nkyēdo ma ma, kweela gbēē,

* 11:9 11:9 Osana li iyi mi ondu iHibru itan di Nagbe! I yē iyi ungwō otsetse

<<Osana!*

Mse no dze yi ongwu nba
mi iyi mgbi Otse Imgbasho neni!>>

10 <<Mse no dze yi
esuto mgbi otseyi iDevedi nka ba
nani!

Osana mi onghaangha!>>

11 Ne iYesu wa kaka iJerosalin si lu mi
ozu okwukwo osunu Imgbasho mi
iJerosalin nani. O kyidi alungwo tsatsadu,
nghaduu ngwi onɔ gbese wa ne, o tase lu
iBetani yi iwyodefa ntonani.

IYesu lo inggise onya

*to mi ozu okwukwo osunu Imgbasho
mi iJerosalin*

12 Tegblifan dafi a le dzata ogalu mgbi
iBetani ne, enbwa do iYesu.

13 O di andundu kwo mbombo yi afe mi
efu yugu-yugu, o si ke oka kyidi kaba
awawa to ele. Ngwi o ka to itan ne, o
yama tu unkonyi ba se afe ta, ikyena li
onɔ mgban owa owawa ba.

14 O si nya ekwo na gbɛɛ, <<Inggise onyi
ka yama tu awawa mbi abu gye wuba.>>
Emi ongwafɔn fwo dafi o gbo nga mani.

15 Ngwi a kaka iJerosalin ne, iYesu kaka
ozu okwukwo osunu Imgbasho mi
iJerosalin na man wita olo ama nle
kyummya beyi ama nle gya mi imbe na
onya to. O tsamu adinyatse mgbi ama nle
nyine udza beyi itse oso efu mgbi ama nle
kye ingyakpa gya,

16 di nu inggise onyi ofe gbɛɛ non
kyummya mi idzidze ozu okwukwo
osunu Imgbasho na ba.

17 Man o si le tso ma ungwɔ, o gbɔgbɛɛ,
<<Afe lo gbɛɛ:

<< <A ka kwu ozu mgbi ani gbɛɛ
ozu ibo mgbi ese duu baa>?
Nghaduu ema kyatan yee <imbe mgbi
emumyi ama oblofe.> >>

18 Ngwi engyukwo ama ofife beyi
etsetse mgbi ola fwo ungwone neta a si
wita opita ofe ngwi a ka ngwon, bana a
mion, ikyekye le kwulu inggise duu ewo
mi otsootso mgban.

19 Ngwi onɔ gbese ne, a to dzata ogalu.

Andundu ongwongwo

† 11:26 11:26 Ambulu ne dze mi obolo angbeka ba.

20 Mi egbegbe, ngwi a le lu ne, a di
andundu na ngwo wita kye akpa lu ikyen.

21 Ta iPyita we di nya iYesu gbɛɛ,
<<Otsetse, dii! Ekwo andundu ngwi abu
won ikamba ne ngwo!>>

22 IYesu si nyan gbɛɛ, <<Dze yi oyeye
onuunu mbi Imgbasho.

23 N nya ema otsitsi, yeba ni inggise nya
ungwo ne gbɛɛ, <Lu, kye ewabu ka
ngwuta mi ekyoo okwukwo,> di yama
dze yi angwe mi itukwu ba di noyeye gbɛɛ
ungwo ngwi ongwu gbo na ka kyo nga
yo, a ka kyon ele.

24 Nghane n nya ema, alungwo ngwi
ema bo mi ibo yo, noyeye gbɛɛ ema tun
wa, ta dika li mgbi ema.

25 Mi onɔ ngwi ema kwulesɛ le bibo yo,
dzata angbeka ama nkya ema obube. Ta
Otsema ndze esho na ka dzita ema yi ali
ibwubwe mgbi ema.>> [

26 kpaa ni abu dzata inggise yi obube
bayo, Otsabu ndze esho kpaa ka dzita abu
yi obube mgbi abu ba.]†

Ita mi odze mfye mgbi iYesu

27 A di ba wa kaka iJerosalin, ta ngwi
iYesu le kyikye kye mi aye ozu okwukwo
osunu Imgbasho ne, engyukwo ama ofife
yi etsetse mgbi ola beyi engyukwo emi
iJuda ba mbon.

28 A byita gbɛɛ, <<Li mi ali mfye ngwi
abu le kyungwo ntonɛ? Di li emɛ nu abu
mfye okyungwo ntonɛ?>>

29 Ne iYesu si gbɛɛ, <<Ani kpaa ka byi
ema ita onyi ta. Nu ani uka na, ta n ka
nya ema imbe ngwi ani tu mfye le
kyungwo ntoneni.

30 Nyen na, iBatisima mgbi iJon ne tokye
mi esho naadi mbi inggise?>>

31 A si gbo yi ewoma gbɛɛ, <<Kini eyi
gbɛɛ, <Kye mi esho,> o ka byita gbɛɛ, <Ma
kyosine ngwi ema nun oyeye ba?>

32 Kpaa ni eyi gbɛɛ, <Kye mbi inggise
yo>....>> (A tsimio ibyi inggise, bana ali
inggise ye jo gbɛɛ iJon li oyegbo.)

33 Ne a nu iYesu uka gbɛɛ, <<Eyi ye
imbe ngwi i tokye ba.>>

Man iYesu gbogbɛɛ, <<Ngyɛsɛ ani kpaa ka nya ɛma ito mɛyɛ ngwi ani le kyungwo ntonɛ ba.>>

12

Utsa mgbi emi ibwubwe ngwu a kye okwo wo ma abo

¹ O si wita ogbɔdze yi ama mi utsa gbɛɛ: <<Inggisɛ shi okwo awawekwo*. O mbɛ ogalu kpakɛkɛ won, di tisɛ ogbɛ eni owawa ekwo di tuo otila ikye ongyo. Ta o kye okwo na wo emi okwo angbeka abo si lu agaba.

² Mi onɔ oshɛ eto mani, o do ongbido mgban ɛso mbi ama ngwu o kye okwo wo ma abo ma gbɛɛ non ka gbɛ owawa ekwo ongyi okwo na mboma.

³ Kpaa a kpaklin, gbon lon onya lu abubo.

⁴ Ta o di do ongbido oka ɛso mboma; a kye ungyo zudoɔn ikye onun ayiwi.

⁵ Otsungwo okwo na diye do oka, ongyu na a kyon kye ngwolu. O di do angbeka kwuba, angbeka ma, a gbo ma, angbeka yo, a ngwo ma.

⁶ <<Otsungwo okwo sisi yi inggisɛ onyi ta odeso, ongyan ongyu ongyulo, ongyu nkpan itukwu saan. O dɔnso olele gbɛɛ, <A ka nu ongwani mmwe.>

⁷ <<Nghaduu ama odi mi okwo ntona gbo yi eka gbɛɛ, <Nɛnɛ li ongyɛ nka gyokwude ma aani. Ba na, ni eyi ngwolon, ta okwude ka yɛ mgbi eyi.>

⁸ Nɛ a si kyon kye ngwolu, di kye ikwo mgban ngwi tase mi okwo.

⁹ <<Li alungwo ngwi otsungwo okwo na ka kyo? O ka ba wa ngwolu ama ngwu o kye okwo wo ma abo ntona di yile okwo nu angbeka.

¹⁰ Ema gbo Afɛ nɛ walo: << <Akwutse ngwi ama ombe ozu fwan ma i yɛ okwulu ikye ozu;

¹¹ li Otse Imgbasho kyungwonɛni, nekpa li ungyo okwulewo mbi eyii?>>

¹² Ta a pita ofɛ obwan ikyekye a ye dafi o gbo utsa na ikye mgbi ama. Nghaduu a le mio ibyi inggisɛ; nɛ a si dzanta lu.

Okpa udza ifyɛɛ nu iSidza (Uto mgbi emi iRoma)

¹³ A do emi iFarasi angbeka ɛso mi iyikpa yi emi iHerude mbi iYesu ikye oka bwan mi elodze mgban.

¹⁴ A ba mbon wa gbɛɛ, <<Otsetse, eyi ye abu li inggisɛ otsitsi. Abu li mio inggisɛ ba, ikyekye abu li kye oshewo nu inggisɛ mi odzɛɛdze mgbi ama ba; kpaa abu li tso ofɛ mgbi Imgbasho imbisɔn-mbisɔn yi otsitsi. Nɛ li ola ni eyi kpa udza ifyɛɛ nu iSidza naadi li ola ba?

¹⁵ Ni eyi kpa naadi ni eyi ka kpa ba?>>

Nghaduu iYesu ye ɛwe mgbi ama, o nu ma uka gbɛɛ, <<Kyonɛ ngwi ɛma le mina okya ani ukya? Kye isule ma wa nin di.>>

¹⁶ A kye isule ma ba, man o byi ma gbɛɛ, <<Nɛnɛ li onodzi mgbi emɛ dɔdze ele? Di li olɔɔlɔ mgbi emɛ?>>

A gbɛɛ, <<Li mgbi iSidza.>>

¹⁷ IYesu si nya ma gbɛɛ, <<Kye ungyo mgbi iSidza nu iSidza di kye mgbi Imgbasho nu Imgbasho.>>

Man i kwulu ma ewo biyan.

Eba mi onɔ okyɛɛ mi ikwu

¹⁸ Nghane emi iSadusi, ama ngbɛɛ okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu dzema ba ma, ba mbi iYesu yi ita.

¹⁹ A gbɛɛ, <<Otsetse, iMose lo gbɛɛ ni ongwuno inggisɛ kwulu dzata ongyaa kpaa mba engbɛ bayo, inggisɛ na no yile owakwade na kyemɛ-kyemɛ di mba engbɛ mi ikye ongwuno ongyu nkwulu nani.

²⁰ Engwuneka nghi egyafa nose to. Ongwu ababo kye ongyaa kwulu dzata ongyɛ onyi ba.

²¹ Ongwu fan yile owakwade na, kpaa o di kwulu dzata ongyɛ onyi ba. Ongwu ta kpaa li ngha.

²² Mi otsitsi, onyonyi mbi engyulo egyafa ntonɛ dzata eto onyi ba. Ongyɛngyɛ duu, ongyaa na kpaa wa kwulu.

²³ Mi egbe ngwi inggisɛ ka kyɛɛ mi ikwu ma li emɛ ngwu ongyaa nɛ ka li owan, ngwi ama egyafa duu kyon?>>

* 12:1 12:1 Ekwo nɛ li wa owawa ngwi emi Israi nose li kye mɛ ungyo owawa yan.

²⁴ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ema boofɛ ikyegbɛɛ di ema ye ungwɔ ngwi Afɛ lɔ ba di ye mfyɛ mgbi Imgbasho kpaa ba.

²⁵ Bana mi onɔ ngwi inggise ka kyɛɛ mi ikwu mani, a ka kye ongyaa hona kye ongwɛ nu eba wuba; a ka to dafi engyɛso emi esho mani.

²⁶ Mi ikye odzɛ okyɛɛ mi ikwu nɛ, ema gbɔ mi Afɛ mgbi iMose, mi odzɛ mgbi oshɛ na walo? Dafi Imgbasho nyan gbɛɛ, <Ani li Imgbasho mgbi Abrahan, Imgbasho mgbi Adziki di li Imgbasho mgbi iJeko ma baa>?

²⁷ O li Imgbasho mgbi emi ikwukwɔ ba, kpaa Imgbasho mgbi emi oshishe. Ema le boofɛ timbi saan!>>

Ola onghaangha

²⁸ Onyi mi etsetse mgbi ola mgbi iMose ba wa fwo ma le tangwodzɛ. Dafi o di gbɛɛ iYesu nu ma uka osuse nɛta, o si byun gbɛɛ, <<Mi ola duu ma, li ole nghao wuuta?>>

²⁹ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ongwu nnghao wuuta ma, li ongwu aani: <Fwo na, ema emi Israi, Otse Imgbasho mgbi eyi, Otse na li onyi.

³⁰ Otse Imgbasho mgbi abu no kpa abu itukwu yi itukwu mgbi abu duu yi oshishe mgbi abu duu beyi mfyɛ mgbi abu duu.>

³¹ Ongwu fan yɔ: <Inggise nwatse dɔ abu no kpa abu itukwu dafi ewabu mani.> Ola oka dzɛma nshewo ngha ola ntonɛ ba.>>

³² Otsetse mgbi ola na nu iYesu uka gbɛɛ, <<Otsetse, abu gbɔ tishi. Abu li ayin ogbɔgbɛɛ Imgbasho li onyi oka dzɛma ba se ongwu ta mani.

³³ Onon kpa abu itukwu, yi itukwu mgbi abu duu yi oyeye mgbi abu duu beyi mfyɛ mgbi abu duu, inggise ongwu nwatse dɔ abu no di kpa abu itukwu dafi ewabu na, li ungwɔ nwuuta ngha umba ama otoola beyi ama ofifɛ duu.>>

³⁴ Ngwi iYesu di gbɛɛ o nu uka mi ozoyeye nɛ, o nyan gbɛɛ, <<Abu dze mbombo yi esuto mgbi Imgbasho ba.>> Ta mi onɔ na lu iyayi inggise onyi kpaa yagba byun ita angbeka wuba.

IKrestu nɛ li Ongwɛ emɛ?

³⁵ Ngwi iYesu le tso mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin nɛ, o si byita gbɛɛ, <<Kyɔsinɛse ngwi etsetse mgbi ola mgbi iMose gbɔgbɛɛ Ongwu Imgbasho zonu gbɛɛ o ka wa dula ɛsɛ wato (iKrestu) ma li Ongwɛ iDevedi?

³⁶ Onodzi Osaan kye iDevedi abuan kpaa teyi non gbɛɛ:

<< <Otse Imgbasho nya Otse mgbi ani gbɛɛ:

<<Sɔkɛ mi abugye mgbi ani nghataa ni ani wa nu engyikyili mgbi abu yɛɛ itse mgbi abu ogbe afɔ dɔ efu.>> >

³⁷ iDevedi abuan kwun di <Otse.> Nghane ka kyɔsinɛse ngwi o ka li ongwɛn?>>

Ibyi inggise ntona fwo otsootso mgbi iYesu yi atsa mi itukwu mgbi ama.

IYesu kwo adɔ mi otsootso mgbi etsetse mgbi ola

³⁸ Mi otsootso mgbi iYesu ma, o gbɛɛ, <<Kye ine byi etsetse mgbi ola na. A li mina okyikye yi angwuto owulu-wulu nu ma dile ta ma angba mi ifyidu,

³⁹ odi sɔ itse ngwi a nghao kye wuuta mi ozu okwakye mgbi emi iJuda yi imbe okpɔngɔ mi oga.

⁴⁰ A li gye mmgbɛ mi udɛ mgbi emi owakwade di li bibɔ tunto otso gbɛɛ ama tishi. Itɔ inggise ntona Imgbasho ka kwo ma adɔ she kpakpa.>>

Umba mgbi owakwade

⁴¹ Man iYesu sise mi agya imbe ngwi a gbe umba le woke, le di ibyi inggise kye udza mgbi ama le woke mi ashiko mgbi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin. Ama odzɛ yi udza kwuba kpaa kye udza mgbi ama le woke ele.

⁴² Nghaduu ongyaa owakwade adzɛ ba wa nu anini efa, ngwi mɛ ikobo onyi ta.

⁴³ Nɛ iYesu si kwu engwafɔɔn ela ba mbon nya ma gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, ongyaa owakwade adzɛ nɛ nghao kye woke mi ashiko ngha angbeka duu.

⁴⁴ Ama duu a nu mi odzɛedzɛ mgbi aludu mgbi ama; kpaa owakwade nɛ yɔ, li mi adzɛ mgbɛn ngwi o nu, li ungwɔ ngwi o dze biyan duu onon dze oshishe mani.>>

13

Ambɛ mgbi ɛsɛ ongyɛngyɛ

¹ Dafi iYesu le tase mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin neta, onyi mbi engwafɔɔn nyan gbɛɛ, <<Dii, Otsetse! Li ali ito akwutse osugbo-osugbo den! Li ali ito ozu ogbosine nghalo!>>

² IYesu nyan gbɛɛ, <<Abu di ozu ama oshewo ntonɛ wɛ? Ikwutse onyi mmene kpaa ka sisi do ikye oka ba; ali ikwutse duu a ka wa kye gboɔ tukwu ɛsɛ.>>

³ Ngwi iYesu sise mi Unggwɔ Olivi mi agya ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin nɛ, iPyita yi iJensi yi iJɔn bɛyi Andru byun daada gbɛɛ,

⁴ <<Nya eyi, li alono ngwi ungwɔ ntonɛ ka wa kyɔ? Dika li ali ambɛ ka tso gbɛɛ ungwɔ ntonɛ le ka mbwumbwo?>>

⁵ IYesu nya ma gbɛɛ: <<Gbɛwɛbyi na, ka nu inggise kpagya ema wo ba.

⁶ Inggise kwuba ka ba mi iyi mgbi ani, le gbatsika gbɛɛ, <Li ani li iKrestu mani,> dika kpagya inggise wo kwuba.

⁷ Mi onɔ ngwi ema fwo ika bɛyi odzɛ a gbɛɛ mgbi ika yɔ, ka teeyi ba na. Bana ungwɔ ntonɛ duu ka kyɔ kyɛmɛ-kyɛmɛ, kpaa li ongyɛngyɛ ɛsɛ wa daaba.

⁸ ɛsɛ ka kyɛɛ ika bɛyi ɛsɛ oka, ɛsuto ka kyɛɛ ika bɛyi ɛsuto oka. ɛsɛ osuusu ka dze mi imbe idzidza-dzidza, bɛyi enbwa. Ungwɔ ntonɛ li owita-wita mgbi iso.

⁹ <<Gbɛwɛbyi ewema kyɛmɛ-kyɛmɛ na. A ka kye ema nu mi abɔ okwakye mgbi ama ogbiikwɔ nu ma gbo ema ibe mi ozu okwakye mgbi emi iJuda. Mi ikye mgbi ani a ka kye ema ba inɛ emi iGona yi emi uto dafi obwendɛ mboma.

¹⁰ Ma ɛso Osuse nɛ a ka teyi gbɔn kyɛmɛ-kyɛmɛ mi ɛsɛ duu.

¹¹ Kini a bwa ema kye ba owa gbɔ ema ikwɔ yɔ, itukwu no ka teyi kaka ema ewo mi odzɛ ngwi ema ka gbɔ ba. Nghaduu gbɔ ali odzɛ ngwi a kye ba mbi ema mi onɔ na mani, bana li ema kale gbɔdzɛ ba, elodzɛ mgbi ema ka kye mbi Onodzi Osaan.

¹² <<Inggise ka kye ongwunɔn nu ikwu, otsongwɛ kpaa ka kye ongwɔn nu. Engbɛ ka ngha ama omba ma adɔ di nu ma kwikwu.

¹³ Inggise duu ka kyili ema mi ikye ani, nghaduu inggise nkwulesɛ kpɔklɔɔ ba ongyɛngyɛ ka wato.

¹⁴ <<Mi onɔ ngwi ema di ungwɔ <idza nka nu odzili-dzili> kwulesɛ dze imbe ngwi i wogyɔ gbɛɛ ki dze bayɔ, inggise nle gbɔ ungwɔ olɔɔlɔ ma no difwi, nɛ ama nto iJudia nu ma tsinya lu ungwɔ.

¹⁵ Ni inggise onyi ndɔdzɛ ikyendu mgban ka tashulu ba ɛsɛ naadi kaka ozu oka kye ungwɔ onyi tase ba.

¹⁶ Ni inggise onyi nkɛdzɛ okwɔ kpaa ye ba ude owa gbe angwuto mgban ba.

¹⁷ Nghaduu odzɛ ka tu engyaa ama nto yi ifewo yi ama nle nu engbɛ abɛ mi egbe ntonani!

¹⁸ Ema bibɔ gbɛɛ ungwɔnɛ no ka kyɔ mi owa ba,

¹⁹ ikyekye egbe ntona ka li egbe adzɛ ngwi Imgbasho ta ɛsɛ jo ito adzɛ na yama dze ngha ye ba, ma dika dze ngha onɔ onyi kpaa wuba.

²⁰ Kini Otse Imgbasho kye mwalu egbe ntona bayɔ, inggise onyi kika wato ba. Kpaa mi ikye ama ngwu o sadu mayɔ, o kye mwalu egbe nani.

²¹ Mi onɔ na kini inggise nya ema gbɛɛ, <Dii, Ongwu Imgbasho zonu gbɛɛ o ka dula ɛsɛ wato ma (iKrestu) dzana!> Hona, <Dii, o dze aali!> Ka noyɛyɛ mi ele ba.

²² Bana emi iKrestu atsika bɛyi oyegbo emi atsika ka tole kyɔ ambɛ bɛyi ungwɔ ama okwukwo ikye okpagya ama a sadu ma ma wo, ki no li kyɛmɛ-kyɛmɛ yɔ.

²³ Nghane gbɛwɛbyi ewema na; ani teyi nya ema alungwɔ duuse ni onɔ na wa gyɔ.

²⁴ <<Nghaduu ni adzɛ na wa nye mata, << onɔ ka yifu,

ofyia dika tso osa mgban wuba;

²⁵ mɛɛ ka yangwuta mi esho,

Imgbasho ka kyɔ mfye, alungwɔ mi esho duu ka suusu.>

²⁶ <<Mi onɔ na inggise ka di Ongwɛ Inggise kye akpa mi esho yi mfye okwulewo bɛyi okwɔkwɔ.

²⁷ Ta o ka do engyesɔ mgban ɛso mi ayɛsɛ enɛ wa gbe ama ngwu o sadu mi odondu mgbi ɛsɛ nghataa lu mi odondu mgbi esho ma duu kwakye mbonyi.

²⁸ <<Ikyenghane kpayi ozoyeye nɛ mbi ekwɔ andundu na: Ni abɔn kyinda di

baafe mata, ema li ye dafi li akyonova mani.

²⁹ Nghaduukpaa, ni ema di ungwo ntonɛ le kyo yo, ye na gbɛɛ dze kwɛkwɛ, jo okaka onufozu.

³⁰ N le nya ema otsitsi, ungwo ntonɛ duu ka kyo se esɛ nɛ ka ngyɛ.

³¹ Esho yi esɛ ka nye, kpaa elodze mgbi ani ka yagba nye ba.

Inggise ye egbe hona onɔ ma ba

³² <<Inggise onyi ye egbe hona onɔ ma ba, engyeso emi esho kpaa ye ba, naadi Ongwɛ, kpaa li Otse Imgbasho yuon ye.

³³ Kwasisa di ngyo na! Bana ema ye egbe ngwi onɔ na ka ba ba.

³⁴ Dze dafi inggise le lu agaba: O dzata ude di gbe engbido mgban toke mi ungwo mgban duu, ali inggise mgbi ama yo o nun ido mgban, di nya ongwu ndze onufozu ma gbɛɛ non ngyo.

³⁵ <<Nghane le ngyo na bana ema ye onɔ ngwi otsungwude na ka ye ba, kyayina ka li mi onode, naadi ka li mi idzidze otu, hona mi onɔ ngwi ogbigbi ka teela, naadi ka li mi ikyegbe ho.

³⁶ Ki non ye bwabwa kpaa, no ka tu ema le nuna ba.

³⁷ Ungwo ngwi ani le nya ema nɛ, n le nya ali inggise duu gbɛɛ: <Ngyo na!> >>

14

A kye engyie kyi iYesu ikye mi iBetani

¹ I sisi mɛ egbe efa ngwi oga owe owato-wato mgbi emi Israi beyi ibredi ngwi a kye okwuna wo efu ba ka wa gyo neta, engyukwo ama ofife beyi etsetse mgbi ola mgbi iMose tole pita ofe mi oshu ngwi ama ka bwa iYesu di ngwon mani.

² A gbogbɛɛ, <<Kpaa no ka li mi egbe oga ba, bana inggise ka ndeye.>>

³ Mi onɔ ngwi iYesu dze iBetani mani, o sise ogye ungwogye mi ude inggise ongwu a li kwun di iSaimon inggise otsoma, ongyaa ba yi engyie ofyunfummya mi ikpokpo alabasta*, engyie mgbi ekwo iNadi† yuon. O kye ikpokpo alabasta na

ondun kye kwulu, kye engyie ma yawo iYesu ikye.

⁴ Ama nto mi onɔ na ma, tole gbo mi itingga-itingga yi ewoma gbɛɛ, <<Nene li engyie ombeembe den lo?

⁵ A ki kye gya mɛ udza nngaha udza ido onova onyi di kye udza ma gha emi adze.>> A si kyokyo yi ongyaa na mi itingga-itingga.

⁶ Nghaduu iYesu gbɛɛ, <<Ema dzanta na. Kyone ngwi ema le kakan ewo ngha? O kyungwo nli osuse yi ani.

⁷ Bana emi adze to yi ema alono duu, ema ka ya ma abo alono ngwi ema mina duu. Kpaa ani yo, ema ka tu ani alono ba.

⁸ O kyungwo ngwi o yagba okyo. O kyi ani engyie mi ewo duuse ni onɔ ondzi ani wa gyo.

⁹ N nya ema otsitsi, mi ali imbe ngwi a le gbo Eso Osuse kpatse esɛ duu, ungwo ngwi o kyo nɛ a ka gbɔn, ikye ole wan.>>

¹⁰ Ta iJuda iSkaroti, ongwu nli onyi mbi emi iwyodefa ntona, ke mbi engyukwo ama ofife oka kye iYesu gya yi ama.

¹¹ I kpa ma ofwo odze neni a di zonu onun awuya. Nghane o pita ofe okyon wo ma abo.

Ungwogye mgbi Otse iYesu ongwu olele.

¹² Mi egbe ongwu ababo mgbi oga ibredi ngwi a kye okwuna wo efu ba, ngwi li ungwo eto mgbi ama ofife yi mmala oga owe owato-wato mgbi emi Israi nɛ, engwafɔ mgbi iYesu byun gbɛɛ, <<Li mi ole ngwi abu mina ni eyi ke ka melu abu imbe ogye oga owe owato-wato mgbi emi Israi nɛ?>>

¹³ Neta o do engwafɔn efa eso, nya ma gbɛɛ, <<Kaka ifu igeli na, ongyulo kye ishe eni dikye ka wa kpatse ema. Kyedon na.

¹⁴ Imbe ngwi o kaka ma, nya otsungwude ma gbɛɛ, <Otsetse byita gbɛɛ: Ozu ingyoga mgbi ani, ngwi ani ka gye oga owe owato-wato mgbi emi Israi yi emi ongwafɔ mgbi ani ma ko?>

¹⁵ Ta o ka tso ema ozu okwukwo mi ozeesho, ngwi a gbe okye to ele le fɛɛfɛ. Kye melu mi ikye eweyi na.>>

* 14:3 14:3 Alabasta na li ongwɛ ishe ngwi a li man tishi ine saan mi ikwutse ngwi a li kwu di alabasta mi ondudze mgbi ama † 14:3 14:3 Ekwo iNadi li ekwo ndze esɛ iDia ngwi a li kye kyo engyie ogbungbe yan.

¹⁶ Emi ongwafɔ ntona si lu ifu igeli ka di ungwɔ ntona yeye dafi iYesu nya ma mani. Nɛ a kye kyɔlu ungwogyɛ oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi Israi.

¹⁷ Onɔ wa gbɛsɛ nɛta, iYesu wa kaka bɛyi emi iwyodefa ntonani.

¹⁸ Ngwi a sise kwongongo le gye ungwogyɛ mi adinyatse nɛta, o gbɔgbɛɛ, <<Ani le nya ema otsitsi, onyi mbi ema ka kye ani gya, o sɔ le gye ungwogyɛ yi ani mmɛnɛ kpaa.>>

¹⁹ A si yɛɛ elela dile byun onyonyi gbɛɛ, <<Li ani ba lɔ?>>

²⁰ Nghaduu iYesu nya ma gbɛɛ, <<Li onyi mbi emi iwyodefa, ama nkyɛ abɔ wo uga yi ani nɛni.

²¹ Ongwɛ Inggisɛ ka lu yeye dafi Afɛ lɔ mi ikyɛn mani. Kpaa ahoo mi ikyɛ inggisɛ ongwu nkyɛ Ongwɛ Inggisɛ gya mani! Ka tatase gbɛɛ a ki mban ba.>>

²² Ngwi a le gye ungwogyɛ nɛ, iYesu kyɛlu ibredi, ta Imgbasho angba man kye mwalu, kye nu emi ongwafɔn gbɛɛ, <<Gbɛ na; nɛnɛ li ikpewo mgbi ani.>>

²³ O di kyi kyɛlu ibwɛ, ta Imgbasho angba di kye nu ma, ama duu wa mi efu.

²⁴ O nya ma gbɛɛ, <<Nɛnɛ li eyi mgbi ondu odzɛɛdzɛ mgbi ani, ongwɛ a kye yawo mi ikyɛ ibyi inggisɛ.

²⁵ Ani le nya ema otsitsi, n ka weni awawa ekwɔ nɛ wuba nghataa mi egbe ngwi n ka wan ofufɛ mi esuto mgbi Imgbasho mani.>>

²⁶ Ngwi a shashi nɛta, a tasɛ lu Unggwɔ Olivi.

iYesu teyi gbɔ dafi iPyita ka wa tangwɛ ongwu

²⁷ Ta iYesu si nya ma gbɛɛ, <<Ema duu ka tangwɛ ani, bana Afɛ lɔ gbɛɛ: <<N ka gbɔ inggisɛ ongyo ifyungwɔ ta, mmala ka ganya.>

²⁸ Nghaduu ni ani wa kyato mi ikwu yɔ, n ka teyi ema kaka iGalalia.>>

²⁹ Kpaa iPyita gbɔ mi ododa gbɛɛ, <<Kini inggisɛ duu tangwɛ kpaa, ani ka tangwɛ ba.>>

³⁰ Man iYesu nyan gbɛɛ, <<N nya abu otsitsi, mi otu inɛ nɛni, duuse ni ogbigbi teela akpe efa yɔ, abu ka tangwɛ ani akpe eta.>>

³¹ Nghaduu iPyita biibɛ mi ela mfye gbɛɛ, <<Kini li ikwu kpaa ani ka kwulu yi abu, n ka tangwɛ abu ba.>> Angbeka ntona duu kpaa gbɔ ngha.

iYesu mi iGesemani

³² A kɛ imbe ngwi ali kwun di iGesemani, ta iYesu gbɔ yi emi ongwafɔn gbɛɛ, <<Sisɛ mmɛnɛ na nin ka bibɔ.>>

³³ O kyi kyɛlu iPyita yi iJɛnsi bɛyi iJɔn lu yan, man o wita ogyadzɛ mi itukwu kpakpa i di kakan ewo.

³⁴ Nɛ o nya ma gbɛɛ, <<Elela okyɔɔkyɔ gbɛlu oshishe mgbi ani duu sɔ nghataa kaka mi odzɛɛdzɛ mgbi ikwongye kpaa, nɛ dzɛ mmɛnɛ le ngyo na.>>

³⁵ O si kiyayi gwee ta, kwoke esɛ bibɔ gbɛɛ no li kyɛmɛ-kyɛmɛ yɔ, ni obyɛ nɛ nyɛ ongwu.

³⁶ O si gbɔgbɛɛ, <<Baba, Otsani, alungwɔ dzɛ kyɛmɛ-kyɛmɛ mbi abu. Kyi kyɛlu ibwɛ adzɛ nɛ mbi ani. Kpaa no ka li mi owitukwu mgbi ani ba, no li mi owitukwu mgbi abu.>>

³⁷ Ta o yidɔ wa tu engwafɔn tole nuna. O si nya iPyita gbɛɛ, <<i>Saimɔn, abu le nunaa? Obyɛ onyi kpaa abu ka yagba ngyo lɔ?

³⁸ Ngyo di bibɔ ikyɛgbɛɛ ni ema ka gbɛsɛ mi imbadi ba. Onodzi yɔ le dzɛ yi oweka, kpaa ewo dzatsi.>>

³⁹ O diyɛ lu ka bɔ itɔ ibɔ ngwi o teyi bɔ mani.

⁴⁰ Mi onɔ ngwi o yɛ mani, o diyɛ tu ma tole nuna, ikyɛkyɛ akwukwinɛ lo loma. A yɛ odzɛ ngwi a ka gbɔ nyan ba.

⁴¹ Ngwi o yɛ akpe ongwu ta nɛ, o gbɔ yi ama gbɛɛ, <<Ema kale nuna dile tonya maa? I gyo ngha! Onɔ ma gyo wa! Dika, a kye Ongwɛ Inggisɛ wo emi ibwubwɛ abɔ wa.

⁴² Kyato i kɛ na! Inggisɛ nkyɛ ani gya ma ba wa!>>

A bwa iYesu

⁴³ Ngwi o kale gbɔdzɛ nɛta, iJuda, onyi mbi iwyodefa ntona, ba wa to. Ibyi inggisɛ to yan, a sha okwusunkli yi itsitsi okwuta, ngwi li engyukwo ama ofifɛ bɛyi etsetse mgbi ola mgbi iMose yi emyɛnɛ dɔ ma esɔ.

⁴⁴ Mi itɔnɔ nɛ ongyɛ okyon gya na wewo tso ma ambe duu gbɛɛ: <<Ongwu

ani kye ondu kwon ataka ma li ongwu aali; bwan ngyon kyon lu na.>>

⁴⁵ Vla neta iJuda ke mbi iYesu, o gbogbɛɛ, <<Otsetse!>> Man kye ondu kwon ataka.

⁴⁶ Engyulo ntona si kpakli iYesu di bwan.

⁴⁷ Ta onyi mi idzidze mgbi ama nkwulese to kwɛkwɛ na kye ngwalu okwusunkli mgban kye kwodze ado onyi mgbi ongbido mgbi okwukwo inggise ofife.

⁴⁸ Ne iYesu gbɛɛ, <<Ani li inggise ogbe ama oblofe teyi se ngwi ema ba mbi ani yi okwusunkli yi itsitsi okwuta owa bwa anii?

⁴⁹ Alegbe ani li dze yi ema, le tso mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, kpaa ema bwa ani ba. Nghaduu li kyeme ngwi Afe ka mbwumbwo.>>

⁵⁰ Ta ali inggise duu tangwan tsinya dzanta.

⁵¹ Ongwe mmafa oka, kye angwuto ondlendle nghaama, le kyedo iYesu. Mi ono ngwi a bwan mani,

⁵² o tsinya dzata angwuto mgban mi iyikpa, lu ibiba.

A kye iYesu ba mbi ama odi mi ola

⁵³ Ne a kye iYesu ke mbi okwukwo inggise ofife, beyi engyukwo ama ofife duu, yi engyukwo emi iJuda yi etsetse mgbi ola kwakye mbonyi.

⁵⁴ IPyita si kyan iyikpa mbombo, nghataa ka kaka imbe ogbiikwo mgbi okwukwo inggise ofife. Mmana o sise yi ama ongyoongyo dile wola.

⁵⁵ Engyukwo ama ofife beyi okwakye mgbi ama odi mi ola duu tole pita obwendɛ mi ikpewo iYesu ikyegbɛɛ nu ma ngwon, kpaa a tu onyi ba.

⁵⁶ Bana inggise kwuba gbɔ obwendɛ atsika mi ikpewon, kpaa elodze mgbi ama kwokyi yi eka ba.

⁵⁷ Ne inggise angbeka di kyato nu obwendɛ atsika mi ikpewon gbɛɛ:

⁵⁸ <<Eyi fwon le gbogbɛɛ, <N ka kye ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin ngwi inggise mbe mi abo ne kye gbobu diye mbe oka mi egbe eta, ongwu li abo mgbi inggise mbe ba mani.> >>

⁵⁹ Nghaduukpaa obwendɛ mgbi ama na kwokyi ba.

⁶⁰ Ta okwukwo inggise ofife kyato mi ine mgbi ama si byi iYesu gbɛɛ, <<Abu ka nu uka lo? Li ali obwendɛ ngwi inggise ntonɛ le kye ba ikpewo abu ngha?>>

⁶¹ Kpaa iYesu kwulu ondu nu ma uka ba. Okwukwo inggise ofife na di byun gbɛɛ, <<Abu li iKrestu, Ongwe Imgbasho Ongha yi mse naa?>>

⁶² IYesu si gbɛɛ, <<Li ani ma aani. Ema dika wa di Ongwe Inggise ka so abugye mgbi Ongwu Nghaangha dika kye akpa mi esho.>>

⁶³ Okwukwo inggise ofife na si kye nghalu angwuto mgban. O byita gbɛɛ, <<Kyonɛ ngwi eyi di mina obwendɛ angbeka?>>

⁶⁴ <<Ema fwo ito ntonɛ ma, ema tsɛwe sine?>>

Ama duu nu iYesu obube gbɛɛ o gyo ondu ikwongye.

⁶⁵ Ta angbeka wita okyanggwo kyin ewo; a kye ungwo bwan ine, kwon asa, di nyan gbɛɛ, <<Di yegbo ka!>> Ta inggise ama ongyoongyo na byin di gbon ibe.

IPyita tangwe iYesu

⁶⁶ Mi ono ngwi iPyita ka dze ese mi ifyude neta, ongwongyaa onyi mi idzidze engbido mgbi okwukwo inggise ofife nani, ba wa kaka.

⁶⁷ Ngwi o di iPyita le wola neta, o din ine si gbleke kwɛkwɛ yan.

O nyan gbɛɛ, <<Abu kpaa li kye yi iYesu ongwu iNadzareti.>>

⁶⁸ Nghaduu iPyita tangwe gbɛɛ, <<Ani yon hona difwi odze ngwi abu le gbɔ ne kpaa ba,>> man o tase mi onufe okakaakaka.

⁶⁹ Ngwi ongwongyiido na din mmana ne, o di nya ama nkwudze to ma gbɛɛ, <<Inggise ne kpaa li onyi mboma.>>

⁷⁰ IPyita di tangwe.

I wa dze gwee neta, ama nkwudze to kwɛkwɛ na nya iPyita gbɛɛ, <<Li otsitsi abu li onyi mi idzidze ma, bana abu li emi iGalalia.>>

⁷¹ Ta iPyita wita owo ewon ikamba di fa yi ama gbɛɛ, <<Ani ye inggise ngwu ema le gbodze kwu iyin ne ba.>>

⁷² Mina neta ogbigbi teela akpe efa. Ta iPyita we elodze ongwi iYesu gbo yan gbɛɛ: <<Ogbigbi ka teela akpe efa waba ta, abu ka tangwe ani akpe eta mani.>> Man o si nye yi ikwu otseetse.

15

A kye iYesu ba inai iPlatu

¹ Mi egbegbe otutu neta, engyukwo ama ofife yi engyukwo mgbi emi iJuda beyi etsetse mgbi ola yi okwakye mgbi ama ogbiikwo gbela yi ewoma. A si bwalu iYesu kyon wa nu iPlatu (ongwu nli iGona mgbi emi iRoma nani).

² IPlatu si byi iYesu gbɛɛ, <<Abu li uto mgbi emi iJudaa?>>

Nɛ iYesu nun uka gbɛɛ, <<Eɛn, dafi abu gbo mani.>>

³ Engyukwo ama ofife du ongwufabo mbon mi itodze kwuba.

⁴ Nɛ iPlatu diye byun gbɛɛ, <<Abu ka nu ani uka lo? Di umbwo ungwɔ ngwi a le du ongwufabo mbi abu ikye ma neni.>>

⁵ Nghaduu iYesu di nun uka ba kpɔɔ, ta i si kwulu iPlatu ewo.

⁶ Alono oga owe owato-wato mgbi emi Israi yo, iPlatu li dulu inggise onyi mi obawi, ongwu emi iJuda mina mani.

⁷ Ongyulo oka ngwu a li kwun di iBaraba wodze obawi. A bwalun yi inggise angbeka ka woke obawi ikyegbɛɛ a ngwɔ inggise ono ngwi a le kyo ablodze.

⁸ Ibyi inggise wulu ba mbi iPlatu wa nyan gbɛɛ no kyo yi ama ungwɔ ngwi o li tsekise kyo mani.

⁹ Man iPlatu byita gbɛɛ, <<Ema mina gbɛɛ ni ani dzata uto mgbi emi iJuda nu emaa?>>

¹⁰ Ikyesine o ye dafi li uwaba ngwi engyukwo ama ofife kye iYesu wa nun mani.

¹¹ Kpaa engyukwo ama ofife si fyi ibyi inggise ntona mfye itukwu gbɛɛ nu ma nu iPlatu dzita iBaraba no ka li iYesu ba.

¹² IPlatu byi ma gbɛɛ, <<Li ekye nin kyo yi ongwu ema kwun di uto mgbi emi iJuda nɛ?>>

¹³ A wulu gbɛɛ, <<Ngwɔn mi ekwatsi!>>

¹⁴ IPlatu byita gbɛɛ, <<Li alungwo obube ngwi o kyo?>>

Kpaa a nghao gbo mi ela okwukwo gbɛɛ, <<Ngwɔn mi ekwatsi!>>

¹⁵ Ngwi o mina okyo itukwu mgbi ibyi nɛ, iPlatu si dzata iBaraba nu ma. O nu ma gbo iYesu onitse ibyibyi si kyon nu ma oka ngwɔ mi ekwatsi.

Ama oblakwutse nya iYesu agya.

¹⁶ Ama oblakwutse si kye iYesu lu ude iGona, mi imbe o li so gbiikwo si kwu ewoma ela tsatsa kwakye.

¹⁷ A kye angwuto omuma shinishini won, di kyi shili akata ato kye tukwun ikye.

¹⁸ Ta a wita onyan agya gbɛɛ, <<Eyi ta abu angba uto mgbi emi iJuda!>>

¹⁹ A diye kye okwuta le gbon mi ikye di kyanggwɔ kyin. Man a gbe akwafɔ kwese diye sunun.

²⁰ Ngwi a nyan agya nɛ, a dulun angwuto omuma shinishini na kye mgban won. Ta a kyon tase oka ngwɔ mi ekwatsi.

A gbokwo iYesu mi ekwatsi

²¹ Ongyulo oka mi igeli iSirini, ngwu a li kwun di iSaimon, otso Alekidzanda beyi iRufu, ye kye ese mgban nye le lu. A siin gbɛɛ non kye ekwatsi nani.

²² Nɛ a kye iYesu ba imbe ngwi a li kwun di iGogota nani (ngwi itan di Imbe Ikpalikye).

²³ Ta a kye enee kwɔ takye yi otse oyulu ungwɔ owulewo nun gbɛɛ no wa, kpaa o fwa owaawa.

²⁴ Man a kyon gbokwo mi ekwatsi. A gbelun angwuto kye ghalu, a gbeefa ikye odi ungwɔ ngwi ali inggise ka tu mani.

²⁵ Li obyi ongwu gyanɛ mi egbegbe ngwi a kyon gbokwo ekwatsi.

²⁶ A lo ungwɔ ama ngwi a du ongwufabo mbon mi ele ma gbɛɛ: UTɔ MGBI EMI IJUDA.

²⁷ A gbokwo ama ofoofɛ nghi efa biyan, onyi mi abugye mgban yi oka mi abube.

²⁸ (Nɛ Afɛ mbwumbwo odze ngbɛɛ, <<A gbon wo umbwo yi ama ofoola.>>)*

* 15:28 15:28 Ambulu nɛ dze mi olɔɔlɔ angbeka ba.

²⁹ Ama nle nye ofe gbe ito tukwun kpakpa, le ngwi ikye dile gbɛɛ, <<Oho! Abu ngbɛɛ o ka gbobu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin diye kyi mbelu mi egbe eta nɛ,

³⁰ tashulu mi ekwatsi ba ese di dulu ewabu to ka!>>

³¹ Li ngha ngwi engyukwo ama ofife beyi etsetse mgbi ola kpaa le nyan agya yi ewoma gbɛɛ, <<O li dulu angbeka to, kpaa o yagba dulu ewon to wuba!

³² Ni iKrestu, uto mgbi emi Israi nɛ, tashulu onene mi ekwatsi ba ese, ni eyi di diye noyeyɛ.>> Ama ngwu a kye ma gbokwo ekwatsi biyan kpaa fan ese.

³³ Mi onɔ idzidze ude yeyɛ neta ese duu yifu nghataa ba obyi eta mi onode.

³⁴ Mi obyi ongwu ta mi onode na, iYesu si makwo mi ela okwukwo gbɛɛ, <<Eli, Eli, lama sabatani?>> Ngwi itan gbɛɛ, <<Imgbasho mgbi ani, Imgbasho mgbi ani, li ekye ngwi abu le dzanita?>>

³⁵ Ngwi ama nkwulesɛ to kwekwe fwo ungwone nɛ, a gbogbɛɛ, <<Gado na, o le kwu Elaija ela.>>

³⁶ Ongyulo onyi mboma tsinya ke, kye isoso woke enekwo onuno, kye fake ekwo si kyilen kye nu iYesu gbɛɛ no wa. Man o gbogbɛɛ, <<Dzanta na. Ni eyi di kyayina Elaija ka wa tashulun ba ese.>>

³⁷ IYesu gbobakwo mi ela okwukwo man o si yulu.

³⁸ Ta angwuto ngwi a kye tse mi idzidze ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin na gbua efa mi esho nghataa luba ese.

³⁹ Ngwi agyegika mgbi ama oblakwutse, ongwu nkwulesɛ mmana mi inai iYesu, fwo akwo mgban ye di dafi o kwulu nɛ, o gbogbɛɛ, <<Otsitsi inggise nɛ li Ongwe Imgbasho!>>

⁴⁰ Engyaa angbeka kwulesɛ mbombo le di ungwone nle kiyayi mani. Mi idzidze ma li iMeri iMagidalin beyi iMeri onɔ iJensi ongbungbe beyi iJosisi yi iSalomi.

⁴¹ Mi iGalalia engyaa ntonɛ nose li kye yi iYesu dile yan abo kpaa. Engyaa angbeka kwuba nba biyan mi iJerosalin kpaa to imbe nani.

Ondziindzi mgbi iYesu

⁴² Li egbe owewo (obwi egbe otonyewo). Ngwi onɔ le gbese nɛ,

⁴³ iJose ongwu Arimatia, inggise okpongo mi idzidze okwakyɛ mgbi ama ogbiikwo, ongwu abuan le fe obaaba mgbi esuto mgbi Imgbasho. O ke yi imio ba mbi iPlatu ka bon ikwo mgbi iYesu.

⁴⁴ Nɛ i kwulu iPlatu ewo ofwo gbɛɛ iYesu kwulu wa. O kwu ongyukwo mgbi ama oblakwutse na ela, o byun ita ni iYesu kwulu wa yo.

⁴⁵ Ngwi o wa fwo mi ondu ongyukwo mgbi ama oblakwutse gbɛɛ dze ngha nɛ, o kye ikwo na nu iJose.

⁴⁶ Ta iJose gya angwuto ondlendle, o kye sulu ikwo mgbi iYesu kye ndiwoke angwuto na man kyon ndzi mi endzi ngwi a cɛfo ikwutse. Ta o tsamu ofishi tukwu ondendzi.

⁴⁷ Nɛ iMeri iMagidalin beyi iMeri onɔ iJosisi di imbe ngwi a kyon ndzi mani.

16

Okyɛ-kyɛ mi ikwu

¹ Ngwi egbe otonyido wa nye nɛ, iMeri iMagidalin beyi iMeri onɔ iJensi yi iSalomi gya engyie ogbungbe ikyegbɛɛ ni ama ka kye gyuwu ikwo mgbi iYesu.

² Mi egbegbe byibiibi mi egbe ongwu ababo mi ikyidu (egbe iladi) ngwi onɔ le to neni. A si to ofe le lu endzi,

³ a byi eka ita mi ofe gbɛɛ, <<Li emɛ ka mulu eyi ofishi mi ondendzi nɛ?>>

⁴ Kpaa ngwi a kyile ikye esho nɛ, a di gbɛɛ ofishi ngwi a kye tukwu ondendzi ma mulu.

⁵ Ngwi a kaka endzi nɛ, a di ongwongyulo mmafa wo angwuto onzundze sodze agya abugye mi endzi, ta i kwulu ma ewo.

⁶ Ongyulo na nya ma gbɛɛ, <<Ka tsimio ba na. Ema le pita iYesu ongwu iNadzareti, ongwu a ngwon mi ekwatsi nani. O kyato mi ikwu! O dze mmene wuba. Di imbe ngwi a kyon la ma na.

⁷ Nghane ema ye lu na ka nya engwafɔ mgban yi iPyita gbɛɛ, <O teyi ema le lu iGalalia ma. Ema ka din mi imbe na, dafi o tsekise nya ema mani.> >>

⁸ Engyaa ntona si tase mi endzi tsinya. Ewo shi igakwu loma i di wo ma endɛ. A gbɔdzɛ yi inggise onyi kpaa wuba, ikyena imio wo ma.

⁹ [Ngwi iYesu kyato mi egbe iladi mi egbegbe nɛ, o kye ewon tso mbi iMeri iMagidalin ababɔ, ongwu o lɔ onodzi ibwubwe tɔ mbon nghi egyafa nani.

¹⁰ O si lu ka nya ama nkyɛ yan tole tsukwu dile makwɔ mani.

¹¹ Ngwi a fwo gbɛɛ iYesu dze oshishe, ongyaa na din nɛ kpaa, a noyɛyɛ mi ele ba.

¹² Onɔ wa nyɛ nɛ, iYesu di kye ewon tso emi ongwafɔɔn angbeka nghi efa mi ofɛ oka idzidza onɔ ngwi a le kyikyɛ mi ɛsɛ na mani.

¹³ A si yɛ wa nya angbeka ntona; kpaa a nu ma oyɛyɛ ba.

¹⁴ Onɔ gwee nɛ, iYesu di mblegba to iwyodonyi ntona ngwi a le gye ungwogye; o shɔdzɛ yi ama mi oyɛyɛ onuunu ba bɛyi ikyegbɛɛ a fwa kye itukwu tiishu onoyɛyɛ mbi ama ndin onɔ ngwi o kyato mi ikwongye mani.

¹⁵ Man o nya ma gbɛɛ, <<Lu ɛsɛ ka gbɔ Eɔ Osuse nɛ nya ali inggise duu.

¹⁶ Ali inggise nnoyɛyɛ ngwi a di kyon iBatisima yɔ, o ka watɔ, nghaduu inggise nnoyɛyɛ bayɔ, o ka dzili.

¹⁷ Ambe ntonɛ dika kyɛdɔ ama nnoyɛyɛ: Mi iyi mgbi ani a ka lɔ onodzi ibwubwe tase; a dika gbɔ ondudze ofufɛ;

¹⁸ a ka kye abɔ byi ifa; ni a wa otse ikwongye kpaa unkonyi ka kyɔ ma ba du; a dika kye abɔ gbɔ ama ndotse ta ootse ka ngyɛ loma.>>

¹⁹ Ngwi Otse iYesu gbɔdzɛ nɛ yi ama ngyɛ nɛta, Imgbasho kyon lu esho, o sika sɔkɛ abugye mgbi Imgbasho. ²⁰ Nɛ emi ongwafɔɔn si tase ka gbeesɔ mi ali imbe duu, ta Otse Imgbasho kyidɔ yi ama dile mbwumbwo mi elodze mgban yi ambe nkyɛdɔ mani.]*

* **16:20 16:20** Ambulu ngwi wita mi egyane lu osu dze mi olɔɔlɔ tugbe mgbi ondu iGrikii ngwi a di nghao kye ma wuuta ma ba.

Es̃ Osuse mi ab̃ mgbi iLuku

¹ Dafi inggise kwuba fya olo ungwo nkiyayi mi idzidze mgbi eyi ne,

² ungwo ololo ne ba mbi eyi mi abo mgbi ama ndi ine-ine di li engbido, ama nkye ewoma fife mi elodze na mani.

³ Nghane, iTiofילו otsungwude, dafi ani abuani kya mi odze ne saan mi owita-wita ne, n di gb̃e i tishi nin lon imbison-mbison mi ikye abu, ⁴ zukwu ni abu difwi otsitsi mgbi ungwo ngwi a tso abu nani.

*A teyi gbo ombaamba mgbi ifon
okyo iBatisima.*

⁵ Mi onɔ ngwi iHerude li uto mgbi iJudia mani, inggise ofife mgbi Imgbasho oka iyin gb̃e iDzakaria, mi aye inggise ofife mgbi Imgbasho mgbi Abyija nani; owan Elidzabeti kpaa li mi eto mgbi Eron (ongwu kpaa li eto mgbi inggise ofife mgbi Imgbasho).

⁶ Ama efa duu le nyaan mi ine Imgbasho, a ngyo ola di gbela yi odze owe-we mgbi Otse Imgbasho, a sulu idza ewo ba du.

⁷ Nghaduu a dze yi ongwe ba, ikyesine Elidzabeti li ogyoma; ama duu egbe mgbi ama ke.

⁸ Egbe oka ne, iDzakaria dze ondido mgban mgbi inggise ofife mgbi Imgbasho mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin mi onɔ ngwi ido dikyon.

⁹ A sadun mi efa ogboogbo, dafi nli ola mgbi ama ofife mgbi Imgbasho mani, gb̃e no kaka **ozu idzidz̃** mgbi Imgbasho mi imbe iwashi okye ungwo ogbungbe toola.

¹⁰ Onɔ ngwi iDzakaria kye ungwo ogbungbe na le toola ne, ibyi inggise ama osunu Imgbasho kwutoke ese le bibo.

¹¹ Man ongyeso mgbi Otse Imgbasho mblegba tun, o kwudzeke abugye mgbi iwashi okye ungwo ogbungbe toola.

¹² Ngwi iDzakaria di ongyeso ne, i kakan ewo, imio di won.

¹³ Ongyeso nyan gb̃e, <<Ka mio ba, iDzakaria; Imgbasho fwo ibo mgbi abu. Owaabu Elidzabeti ka mba abu ongwongyulo, o ka kwun iyi di ifon.

¹⁴ Abu ka dze yi atsa diye shisha. Ibyi inggise angbeka ka tsatsa mi ombaamba mgbi ongwe nani.

¹⁵ Ongwe na ka li angbodzi inggise mi ine mgbi Otse Imgbasho, o ka wa ebye hona ungwo ofyumfye ba, o ka mbwo yi Onodzi Osaan wita mi onɔ ngwi onon byifun mani.

¹⁶ O ka kyata emi Israi kwuba, yile ma luba mbi Otse Imgbasho mgbi ama.

¹⁷ Ongwe na ka dze Otse Imgbasho iyayi, o ka dze dafi Elaija mi Onodzi beyi mfye, okyatitukwu mgbi etsengwe ye luba mbi engwe, ama onghaado ye luba ozoyeye mgbi ama osaan, adzi ni ongwu kye melu inggise mgbi Otse toke le fan feefe.>>

¹⁸ iDzakaria byi ongyeso na gb̃e, <<Li mi ali ofe ngwi ani ka ye gb̃e ungwone ka wa dze ngha? Bana ani kye, owaani kpaa kye.>>

¹⁹ Ongyeso nun uka gb̃e, <<Li ani iGebre, ani kwudze mi ine Imgbasho, ongwu ndo ani eso gb̃e ni ani gbo nya abu di kye elodze osuse ne ba mbi abu mani.

²⁰ Dafi abu noyeye mi ungwo nka wa kyo mi onɔ mgban ba ne, o ka ye ikplima di yagba ogbode wuba, nghataa egbe ngwi owa abu ka wa fwise mani.>>

²¹ Nghane, ama ntole fe iDzakaria mi ese ma i kwulu ma ewo dafi o mbe onɔ kwuba mi ifoozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin ngha mani.

²² Ngwi o wa to luba ese ma, o yagba gbode yi ama wuba, man a difwi gb̃e o di ungwo mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, o ye le gbode yi ama mi abo ta o si ye ikplima.

²³ Ngwi onɔ ido mgban mi ozu Imgbasho wa ngye neman, o ye lu udan.

²⁴ Onɔ wa nye gwee neta, owan Elidzabeti si tilude, o kye ewon da ofyia eda.

²⁵ O gb̃e, <<Li Otse Imgbasho kyungwone yi ani, mi olele ne o nu ikyese

dɔ ani di kyelu ayiwi mgbi ani mi ine inggise.>>

A teyi gbo ombaamba mgbi iYesu

²⁶ Ngwi ifu mgbi Elidzabeti wa li ofyia egyin mata, Imgbasho dɔ ongyeso iGebre ke ogalu iNadzareti, mi ayese mgbi iGalalia,

²⁷ mbi ibidrua ongyaa ngwu a li kwun gbɛɛ iMeri, ngwu inggise oka mi eto mgbi iDevedi. Ongwu a li kwun di iJose, tsikwɔn dze ese nani.

²⁸ Ongyeso na ba mbon, o tan angba di nyan gbɛɛ, <<Abu ngwu ikyese dɔ abu kpakpa nɛ! Otse Imgbasho dze yi abu.>>

²⁹ Itukwu gbo-gbo lo iMeri kwuba mi elodze mgbi ongyeso neni, i di kwulun ewo mi ito angba na dafi ka dze mani.

³⁰ Ongyeso iGebre nyan gbɛɛ, <<Ka mio ba, iMeri, bana ikyese dɔ abu mbi Otse Imgbasho.

³¹ Abu ka wa byifu di mba ongwongyulo, o ka kwun iyi gbɛɛ iYesu.

³² O ka li angbodzi inggise a dika kwun gbɛɛ Ongwe mgbi Ongwu Nghaangha mi esho. Otse Imgbasho dika kye itsuuto mgbi otson iDevedi kye nun.

³³ O ka li Uto mi eto mgbi iJeko gyegwu, esuto mgban ka dondu ba.>>

³⁴ IMeri byi ongyeso na gbɛɛ, <<Ungwone ka dze ngha sine? Ngwi ani ye ongyulo waba.>>

³⁵ Ongyeso nu uka gbɛɛ, <<Onodzi Osaan ka kyi gbɛlu abu so, mfyɛ mgbi Ongwu Nghaangha mi esho dika gbiiwulu tukwu abu. Nɛ Ongwe Osaan ngwu abu ka wa mba na, a ka kwun gbɛɛ Ongwe Imgbasho.

³⁶ Elidzabeti, odo abu ngwu a tsɛwe gbɛɛ o li ogyoma nani, o dze yi ewefa ofyia egyin waani.

³⁷ Lubana ungwo ngwi Imgbasho ka kyo gbɛ ba dzema ba.>>

³⁸ IMeri gbɛɛ, <<Ani li ongwongyiido mgbi Otse Imgbasho, no kyo yi ani dafi abu gbo neni.>> Man ongyeso na lu dzatan.

IMeri ka kpadi Elidzabeti

³⁹ Mi onɔ na iMeri wewo di yewo lu ogalu mi ewungwo mi ese iJudia.

⁴⁰ O ka kaka ude iDzakaria, man o ta Elidzabeti angba.

⁴¹ Ngwi Elidzabeti fwo angba mgbi iMeri nɛ, ongwe gbokyɛ lon mi ifu. Ta Elidzabeti si mbwo yi Onodzi Osaan.

⁴² O gbo mi ela okwukwo gbɛɛ, <<Mse dze yi abu mi idzidze engyaa duu yi ongwe ngwu abu ka mba nani.

⁴³ Kyosine ngwi ikyese den ngha, ngwi onɔ Otse mgbi ani ba mbi ani?

⁴⁴ Bana ngwi ani fwo angba mgbi abu mata, ongwe gbokyɛ len mi ifu yi atsa.

⁴⁵ Mse no dze yi abu ngwu noyɛye gbɛɛ, odze ngwi Otse Imgbasho gbo yi abu ka wa dondu yeye mani.>>

IMeri tse Imgbasho yi ashi

⁴⁶ IMeri gbɛɛ,

<<Itukwu mgbi ani tse Otse Imgbasho

⁴⁷ oshishe mgben dze yi atsa

mi ikye Imgbasho Onagbe ani,

⁴⁸ lubana o we

ani nli unka ba, ongwongyiido mgban.

Wita mi onene lu iyayi

eto duu kale kwu ani gbɛɛ ogbumse,

⁴⁹ bana Imgbasho odatu

kyungwo okwukwo mi ikye ani,

Osaan li iyi mgban.

⁵⁰ Elela odiidi mgban li na ke,

mbi ama nli sunun,

mi eto nghataa ke eto.

⁵¹ O kyungwo ama odatu mi abo mgban;

o kye ganya ama okyile ewo esho,

mi ewe otseetse mgbi ama.

⁵² O tashulu ama nso uto mi itse mgbi

ama

kpaa o kyile ama oyile ewo ese esho.

⁵³ Ama ngwu enbwa dɔ ma ma,

o mbwo ma yi ungwo osuse,

kpaa emi awuya yo,

o wo ma ofe abubo.

⁵⁴ O tobyi ongwongbe,

mgban Israi,

mi ondu odzedze mgban yi emi otseyi

⁵⁵ mbi Abraham beyi engwiba mgban gyegwu.>>

⁵⁶ IMeri la mbi Elidzabeti me dafi ofyia eta man ye lu ude.

Ombaamba mgbi

ijon okyo iBatisima

⁵⁷ Ngwi onɔ imba mgbi Elidzabeti wa gyo neta, o mba ongwongyulo.

⁵⁸ Emi ongwunɔn beyi ama owatse don fwo gbɛɛ Otse Imgbasho tso elela odiidi kpakpa mbon nɛ, a tsatsa yan.

⁵⁹ Ongwe wa mbwo egbe egyata nɛ, a ba owa kyan ikye, ma dze mbiso ngwi a ka yile iyi otson kyɔn gbɛɛ, iDzakaria.

⁶⁰ Nghaduu onɔn nya ma gbɛɛ, <<Ei! Dze mbiso ngwi a ka kwun di iɔn.>>

⁶¹ A nyan gbɛɛ, <<Inggise onyi mi eto mgbi abu dze yi iyi na ba.>>

⁶² A gbɔdze yi iDzakaria mi abɔ gbɛɛ nu ma ye iyi ngwi o mina okyo ongwɛ na mani.

⁶³ O kyo ambɛ gbɛɛ nu ma nun ongwɛ akwukwo olo ungwɔ, o si lo iyin gbɛɛ, <<Iɔn.>> Ta i kwulu ali inggise duu ewo.

⁶⁴ Labolabɔ nɛman ondu mgbi iDzakaria kwulu ta itiide she lon o di wita gbɔdze, le tse Imgbasho.

⁶⁵ Ama nwatse don duu i kwulu ma ewo, inggise ama nto esɛ undɔ mgbi iJudia duu le gbɔdze ungwɔ okwulewo ntoneni.

⁶⁶ Ali inggise nfwo odze nɛ le tsewe mi ele, le byita gbɛɛ, <<Li ali ito inggise ngwi ongwɛ nɛ ka wa dze?>> Bana mfyɛ mgbi Imgbasho dzeɣan.

Ashi mgbi iDzakaria

⁶⁷ Ta otson iDzakaria mbwo yi Onodzi Osaan man o wita ogbɔdze mi ela oyegbɔ gbɛɛ:

⁶⁸ <<Nu ma tse Otse,
Imgbasho mgbi emi Israi,
lubana o ba wa tobyi emidan di nagbe ma.

⁶⁹ O kye otlesɛ mgbi owato-wato tuo ikye eyi,
mi eto mgbi ongwongbe mgban iDevedi.

⁷⁰ Dafi o gbɔ nye mbi
oyegbɔ osaan emi tugbe

⁷¹ gbɛɛ ongwu ka dulu eyi to
mi abɔ engyikyili mgbi eyi,
beyi mi abɔ mgbi ama ngwu di eyi lanyi

⁷² ikye otso elela odiidi mbi emi otseyi
diye we ondu odzɛɛdze mgban osaan,

⁷³ ofaafa ngwi o fa
yi otseyi Abrahan:

⁷⁴ odulu eyi to mi abɔ engyikyili mgbi eyi,
ikye onu eyi sunun yi imio ba

⁷⁵ mi osaan beyi osaan mi iyayi mgban,
mi egbe oshishe mgbi eyi duu.

⁷⁶ Abu ongwani, a ka kwu abu gbɛɛ,
oyegbɔ mgbi Ongwu Nnngaangha mi esho;

lubana abu ka teyi Otse ikye omelun ofɛ.

⁷⁷ Onu emidan difwi odze mgbi
owato-wato
mi odzita ma yi ali ibwubwe.

⁷⁸ Mi ikye elela odiidi oleewo
mgbi Imgbasho mgbi eyi,
ikyegbɛɛ ni osa dafi onɔ mi esho,
gbosa ba esɛ mbi eyi

⁷⁹ azukwu no wa nu osa mbi ama nwoto
iyifu

beyi iwulu ikwongye duu,
ongyo eyi afɔ byi ofɛ iyu.>>

⁸⁰ Nɛ ongwɛ na she di yeɛ kpɔklɔɔ mi
onodzi, o la okwese nghataa se o wa kye
ewon tso emi Israi mi ododa.

2

Ombaamba mgbi iYesu

¹ Mi onɔ na iSidza (uto) Ogostu, uto
mgbi emi iRoma noola gbɛɛ nu ma lo
mmbwo inggise mi esɛ iRoma tsatsadu.

² Nene li mmbwo olɔɔɔ ongwɛ ababɔ mi
onɔ ngwi iKwirinu li iGona odi mi esɛ
iSiria mani.

³ Ali inggise lu oka lo mmbwo mi esɛ
udan.

⁴ IJose kyato mi igeli iNadzareti mi
ayese iGalalia, lu iBetlehen ogalu mgbi
iDevedi mi ayese iJudia, ikyekye o to mi
eto mgbi iDevedi.

⁵ O kɛ oka lo mmbwo na yi iMeri,
ongwu o tsikwɔn dze esɛ dze yi ifewo
nani.

⁶ Ngwi a ka to iBetlehen neta imba
kwun,

⁷ o si mbongwe mgban ovle,
ongwongyulo. O kye oshata ndiwon kyon
lake ikpɔkɔ, lubana a tu imbe mi ozu
ingyoga ba.

Ama ongyo ifyungwo yi engyeso

⁸ Ama ongyo ifyungwo angbeka to agya
esɛ nani, a lato oshe tole ngyo ifyungwo
mgbi ama mi otu.

⁹ Ongyeso mgbi Otse Imgbasho wa
mblegba tu ma, ta okwɔkwɔ mgbi Otse

gbosa kpakeke wo ma, ne imio wo ma kpakpa.

¹⁰ Kpaa ongyeso nya ma gbɛɛ, <<Ka mio ba na, ikyena ani ba yi ema Eso Osuse mgbi atsa ngwi shewo nka dze ikye ali inggise duu.

¹¹ Inɛ ne mi ogalu mgbi iDevedi a mba ema ongye Onagbɛ, o li iKrestu Otse.*

¹² Ungwo nka li ambɛ mbi ema yo, ema ka di ongwɛ eyeyi a kyon ndi wodze oshata ladze ikpokɔ.>>

¹³ Plɛ neta ibyi engyeso emi esho ba wa tu ongyeso nani, le tse Imgbasho dile gbɛɛ,

¹⁴ <<Okwɔkwɔ no dze yi Imgbasho ngwu Ngha mi esho, mi ɛɛ ne iyu no dze yi ama ngwu ikyese mgban do ma mani.>>

¹⁵ Ono ngwi engyeso dzamata ye lu esho mata, ama ongyo ifyungwo gbo yi ewoma gbɛɛ, <<Ba i kɛ iBetlehɛn ni i ka di ungwɔ nkyɔ se ngwi Otse Imgbasho nya eyi odze ele neni.>>

¹⁶ A byakpa lu maama si ka dili iJose yi iMeri beyi ongwɛ eyeyi na ladze ikpokɔ.

¹⁷ Mi ono ngwi ama ongyo ifyungwo ntona di ongwɛ mata, a le gbɔdze ngwi ongyeso nya ma mi ikpewo ongwɛ neni.

¹⁸ Ama nfwo odze ne duu i kwulu ma ewo mi odze ngwi ama ongyo ifyungwo gbo mi ikpewo ongwɛ neni.

¹⁹ Nghaduu iMeri kwulu ungwɔ ntonɛ duu woke itukwu diyɛ le tsɛwɛ mi ele.

²⁰ Ama ongyo ifyungwo ntona yido lu, le kyile iyi Imgbasho deesho dile tsan mi alungwo ngwi ama fwo diyɛ di, ngwi kyo yeyɛ dafi a plɛ nya ama mani.

A kye iYesu dubo Imgbasho

²¹ A mban nye egbe egyata, ngwi li egbe a ka kyan ikye neman, a si kwun iyi gbɛɛ, iYesu, iyi ngwi ongyeso teyi nu duuse a wa byifun mani.

²² Ngwi egbe ogbiye mgbi ama wa gyo dafi ola mgbi iMose gbo ma ne, iJose yi iMeri kye iYesu kɛ iJerosalin oka kyon dubo Otse Imgbasho.

²³ (Dafi a lo mi ola mgbi Otse gbɛɛ, <<Ali ongwongyulo ovle ngwu a mba duu nu ma kye dubo Otse Imgbasho>>),

²⁴ odi fifɛ dafi ola mgbi Imgbasho gbo mani: <<Anyama nghi efa, hona ibidrua ingyakpa efa.>>

²⁵ Mi ono na inggise oka dze iJerosalin a kwun di iSimion, o le saan di gbekabyi ido mgbi Imgbasho. Ongwu nose le fe owato-wato mgbi emi Israi, Onodzi Osaan nose dzezan.

²⁶ Onodzi Osaan teyi kye tson gbɛɛ o ka di ikwongye inɛ waba, imbisɔ ngwi o ka di iKrestu Otse.

²⁷ Onodzi kye iSimion teyi ka kaka ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin. Mi ono na iJose yi iMeri kye ongwɛ iYesu ba owa kyo yan dafi aletɔ mgbi ola mgbi ama mina mani.

²⁸ ISimion si kye gbɛlu ongwɛ na byike abo mgban le tse Imgbasho gbɛɛ:

²⁹ <<Otse onghaangha, dafi abu mbwo ondu odzɛɛdze mgbi abu ne, dzata ongbido mgbi abu onɛnɛ no lu mi iyu.

³⁰ Lubana inɛ mgbɛn di owato-wato mgbi abu,

³¹ ngwi abu kye melu dzɛkɛ mi inɛ inggise duu.

³² Li osa nka dze mbi emi agwɛɛ odi kye okwɔkwɔ ba mbi emidabu Israi.>>

³³ I kwulu iJose yi iMeri ewo mi elodze ngwi iSimion gbo mi ikpewo ongwɛ ma neni.

³⁴ ISimion kye mse bɛ ma ewo diyɛ nya iMeri gbɛɛ, <<Ongwɛ ne, Imgbasho kyon dze ikye odzili-dzili beyi owato-wato mgbi ibyi inggise mi Israi. O dika li ambɛ ngwi inggise kwuba ka fwan.

³⁵ Ikye ni ewodze mgbi inggise ibyibyi wa do ododa. Ta okwusunkli ka suwo abu itukwu kpaa.>>

³⁶ Oyegbo oka kpaa nose dze, ongyaa ngwu a li kwun di Anna, ongwɛ iFanue, mi agwo mgbi Ashe. O kye kpakpa; o dze yi oban mɛ onova egyafa ta oban si kwulu dzanta.

³⁷ O yɛɛ owakwade mɛ onova ngwusene don ɛnɛ. O dzata ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin ba, kpaa o li sunu

* **2:11 2:11** Ongwu Otse Imgbasho zondɔ gbɛɛ o ka wa dɔlu ɛɛ to mani.

Imgbasho onɔ yi otu mi ondu
otukwu-tukwu yi ibo.

³⁸ Mi obyi na yeye o kaka si ta
Imgbasho angba dile gbɔdze mgbi ongwɛ
na nya ama ntole fɛ owato-wato mgbi
iJerosalin duu.

³⁹ Onɔ ngwi iJose yi iMeri ngyɛlu
alungwɔ ngwi ola mgbi Otse mina ma, a
yɛ luba ogalu mgbi ama iNadzareti mi
ayese iGalalia.

⁴⁰ Ongwɛ na she diye fyumfye; o mbwo
yi ozoyeye, ikyese mgbi Imgbasho
dzeyan.

⁴¹ Ali onova ama omba iYesu li kɛ
iJerosalin ikye oka kyo oga owe
owato-wato mgbi emi Israi.

⁴² Mi onɔ ngwi iYesu li onova iwyodefa
ma, o si kɛ oga nɛ yi ama omban, dafi li
aletɔ mgbi ama mani.

⁴³ Egbe ngwi oga wa ngyɛ nɛ a yɛ le lu
ude, ta ongwɛ iYesu tila mi iyikpa mi
iJerosalin, kpaa ama omban ye ba.

⁴⁴ IJose yi iMeri tsɛwɛ gbɛɛ di iYesu kye
yi ama mi idzidze ibyi inggise, nghane a
kyikye mi egbe olɔɔ. Man a wita opitan
mbi odo ma beyi oka ma.

⁴⁵ Dafi a din ba nɛ, a yido lu iJerosalin
le ka pita.

⁴⁶ Mi egbe ongwu ta ma, a wa tun mi
ozu okwukwo osunu Imgbasho mi
iJerosalin sɔdze mi idzidze etsetse, le fwo
ma dile byi ma ita. ⁴⁷ Ama nfwon duu, i
kwulu ma ewo mi ozoyeye beyi uka
mgban onuunu.

⁴⁸ Onɔ ngwi ama omban wa din nɛ, i
kwulu ma ewo. Onɔn si byun gbɛɛ,
<<Ongwani, kyɔsine ngwi abu
kyungwɔnɛ yi eyi ngha? Otsabu yi ani
gbili abu ndengye.>>

⁴⁹ IYesu byi ma gbɛɛ, <<Kyɔsine ngwi
ema le pita ani? Ema ye dafi i wo gbɛɛ
ani ka dze mi ozu mgbi Otsani baa?>>

⁵⁰ Nghaduu elodze ngwi o nya ma na
gbosa loma ba.

⁵¹ Ta iYesu wafɔ yi ama lu iNadzareti
dile siikye nu ma. Onɔn kwulu elodze
ntone duu woke itukwu mbon.

⁵² IYesu she mi ikpewo beyi ozoyeye,
ikyese mgbi Imgbasho dzeyan, inggise
duu gbela yan.

3

IJon okyo iBatisima mɛ ofɛ

¹ Mi onova ongwɛ iwyodeda ngwi
iSidza (uto) iTiberu li uto mi iRoma mani,
iPontu iPlatu li iGona mi ayese iJudia,
iHerude li atɔtse mi ayese iGalalia,
ongwunɔn iFyilipi li atɔtse mi Ituria beyi
iTirakoni, iLisania di li atɔtse mi Abilen.

² Mi onɔ ngwi Anna beyi iKayafa li
okwukwo inggise ofife mgbi Imgbasho
ma, elodze mgbi Imgbasho ba mbi iJon
ongwɛ iDzakaria mi okwese.

³ O kaka ali imbe mi ewekyoo mgbi
iJodan, le gbeeso gbɛɛ, <<Kyata mi ali
ibwubwe mgbi ema nu ma kyo ema
iBatisima ikye nu ma dzita ema yi ali
ibwubwe.>>

⁴ Dafi oyegbo Adzaya tsekise lo gbɛɛ:
<<Ela mgbi inggise le kwu mi okwese
gbɛɛ:

<Mɛlu ofɛ ikye mgbi
Otse no byi yeye na,

⁵ Ali ufe duu nu ma yilen tukwu,
ali unggwɔ beyi undo
duu nu ma kye gbobu.

Ofe ama nkwenggengga
ma nu ma kye nalu byi yeye,
ofɛ ama nli ishishɛ duu ni a kye tukwulu.

⁶ Ta inggise owamyɛ duu ka
di owato-wato mgbi Imgbasho.> >>

⁷ IJon nya ibyi inggise ama nba gbɛɛ no
wa kyo ma iBatisima ma gbɛɛ, <<Ema
engwɛ ogidzi ntonɛ! Li emɛ wɛ ema odze
gbɛɛ ni ema tsinya itingga mgbi
Imgbasho, nkyɛ iyayi na?

⁸ Nghane ema kyo ali otso itukwu
okyata-kyata mgbi ema, Ka nya ewema
gbɛɛ, <Eyi li engwɛ mgbi Abrahan ta si
ngye ba.> Lubana n nya ema Imgbasho
ka yagba kyata akwutse ntonɛ yɛɛ engwɛ
Abrahan gbe.

⁹ Ika ladze iteekwo le fɛɛfɛ, ali ekwo n
wa owawa osuse ba duu, a ka kye dzɛlu
ngwuta woke ola.>>

¹⁰ Inggise ntona byun gbɛɛ, <<Ni eyi
kyɔsine?>>

¹¹ IJon nya ma gbɛɛ, <<Inggise ndze yi
abu nghi efa yo, no kye onyi nu odon, abu
ndze yi ungwogyɛ yo gha yi inggise oka.>>

¹² Ama ogbɛ udza ifyɛ kpaa ba owa kɔ iBatisima, a byun gbɛ, <<Otsetse, eyi ma ni eyi kyɔsine?>>

¹³ O nya ma gbɛ, <<Ka yama gbɛ awuya nyɛ obyɪ ba.>>

¹⁴ Oblakwutɛ angbeka kpaa byun gbɛ, <<Eyi ma ni eyi kyɔsine?>>

O nya ma gbɛ, <<Ka yama gbɛ inggise awuya mi abumfyɛ ba dika gbe odzɛ tukwu inggise ewo mi atsika ba, udza ofya mgbi ema no gyɔlo ema.>>

¹⁵ Inggise ntona le fɛ yi ɛwɛ ogbebyi dile tsewɛ mi itukwu gbɛ naadi iJɔn li iKrestu,* ngwu ama le fɛ ma hoo!

¹⁶ IJɔn nu ma uka gbɛ, <<Ani le kɔ ema iBatisima yi eni. Nghaduu Ongwu nshewo ngha ani kyɛma, ngwu odi okpafɔ mgban kpaa ani mɛ oshɛ ba. O ka kɔ ema iBatisima mi Onodzi Osaan mgbi Imgbasho bɛyi ola.

¹⁷ Okwuga byidzɛ abɔ mgban, o ka folu ungwogyowe kye gbelu inɛnɛ osuse woke oba, ashuwe yɔ o ka kye toola mi ola ngwi li gyegwu.>>

¹⁸ IJɔn kwu inggise ntona ɛwɛ wo mi elodzɛ angbeka kwuba di gbɔ Esɔ Osuse nya ma.

¹⁹ Dafi iJɔn fwa mi otsitsi tse iHerude atɔtɛ inɛ ikyegbɛ o kyɛlu iHerodia owa ongwunɔn iFyilipi bɛyi alungwɔ obube angbeka ngwi o tsekise kɔ nɛ,

²⁰ iHerude diyɛ kɔ alobube ndatu ngha duu: O bwalu iJɔn woke obawi.

IBatisima bɛyi odzɛ etɔ mgbi iYesu

²¹ Ngwi iJɔn kɔ ali inggise duu iBatisima nɛ, o kɔ iYesu kpaa iBatisima. Mi onɔ ngwi iYesu le bibɔ nɛta, esho kwulu,

²² man Onodzi Osaan tashulu ba mbon dafi anyama mani, ɛla di tɔ mi esho gbɛ, <<Abu li Ongwani nkpaani itukwu; i kpɔni yi abu saan.>>

²³ Onɔ ngwi iYesu li onova osudiwyo ma, o wita idɔ mgban. Ali inggise tsewɛ gbɛ o li ongwɛ iJose,

nli ongwɛ iHeli,

²⁴ ongwɛ iMatati,

ongwɛ iLevi, ongwɛ iMelki,

ongwɛ iJenai, ongwɛ iJose,

²⁵ ongwɛ iMatatia, ongwɛ Emosu,

ongwɛ iNahun, ongwɛ Esili,

ongwɛ iNaga,

²⁶ ongwɛ iMaati,

ongwɛ iMatatia, ongwɛ iSeme,

ongwɛ iJoseki, ongwɛ iJoda,

²⁷ ongwɛ iJonan, ongwɛ iResa,

ongwɛ iDzerubabɛ, ongwɛ iShetiɛ,

ongwɛ iNeri,

²⁸ ongwɛ iMelki,

ongwɛ Addi, ongwɛ iKosan,

ongwɛ Elimanda, ongwɛ Eri,

²⁹ ongwɛ iJoshua, ongwɛ Eliadza,

ongwɛ iJorin, ongwɛ iMatati,

ongwɛ iLevi,

³⁰ ongwɛ iSimion,

ongwɛ iJuda, ongwɛ iJose,

ongwɛ iJonan, ongwɛ Eliakin,

³¹ ongwɛ iMelia, ongwɛ iMena,

ongwɛ iMatata, ongwɛ iNatan,

ongwɛ iDevedi,

³² ongwɛ iJese,

ongwɛ Obɛdi, ongwɛ iBoadzi,

ongwɛ iSalmon, ongwɛ iNashon,

³³ ongwɛ Aminada, ongwɛ iRan,

ongwɛ iHerizon, ongwɛ iPeredzi,

ongwɛ iJuda,

³⁴ ongwɛ iJeko,

ongwɛ Adziki, ongwɛ Abraham,

ongwɛ iTera, ongwɛ iNahɔ,

³⁵ ongwɛ iSerɔgu, ongwɛ iReu,

ongwɛ iPelegi, ongwɛ Ebel,

ongwɛ iSala,

³⁶ ongwɛ iKaina,

ongwɛ Afadza, ongwɛ iShen,

ongwɛ iNua, ongwɛ iLameki,

³⁷ ongwɛ iMetusela, ongwɛ Enɔku,

ongwɛ iJaredi, ongwɛ iMahalale,

ongwɛ iKaina,

³⁸ ongwɛ Enɔsh,

ongwɛ iSeti, ongwɛ Adan,

Ongwɛ Imgbasho.

4

Imbadi mgbi iYesu

* **3:15 3:15** Ongwu Otse Imgbasho zondɔ gbɛ o ka wa dɔlu ɛsɛ tɔ mani.

¹ IYesu mbwo yi Onodzi Osaan, o ye mi ekyoo mgbi iJodan, ta Onodzi kyon teyi lu okwese,

² mi imbe na iSatan gyilan mi egbe ngwusefa. Mi egbe ntona duu o gye unkonyi ba, ngwi egbe ntona wa nye ne, enbwa si don.

³ Ta iSatan nyan gbɛɛ, <<Kini abu li Ongwe Imgbasho yɔ, nya ikwutse ne no kyata yɛɛ ibredi.>>

⁴ IYesu nun uka gbɛɛ, <<Afe lo gbɛɛ: <Li mi ibredi ta ngwi inggise ka dze oshishe ba.> >>

⁵ ISatan di kyon lu ka dɔke imbe oshigbo, o tson esuto mgbi ese duu.

⁶ Ta iSatan nyan gbɛɛ, <<N ka kye ali mfye duu nu abu beyi okwɔkwɔ mgbi ese neni, lubana a kye mfye beyi okwɔkwɔ kye nu ani, ani ka yagba okye nu ali inggise ngwu ani mina duu.

⁷ Nghanɛ, kini abu sunu ani yɔ, ungwɔ ntonɛ duu ka yɛɛ mgbi abu.>>

⁸ Kpaa iYesu nun uka gbɛɛ, <<Afe lo gbɛɛ: <Sunu Otse Imgbasho mgbi abu di li ongwu ta kyon ido.> >>

⁹ ISatan di kye iYesu lu iJerosalin ka kyon dɔke ikyikye ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin. O nyan gbɛɛ, <<Kini abu li Ongwe Imgbasho yɔ, bulu lu ese.

¹⁰ Lubana Afe lo gbɛɛ:

<< <O ka wo engyeso mgban ola ikye abu gbɛɛ nu ma
ngyo abu saan;

¹¹ ni abu bulu le lu ese a ka kye gbɛlu abu mi abɔ mgbi ama ikyegbɛɛ
ni abu ka kye afo tse akwutse ba.> >>

¹² Nghaduu iYesu nu uka gbɛɛ, <<Afe lo gbɛɛ <Ka mbadi Otse Imgbasho mgbi abu ba.> >>

¹³ Mi onɔ ngwi iSatan ngyelu ogyila iYesu ne, o lu dzanta, o nyan gbɛɛ, se egbe oka.

IYesu wita ido mgban

¹⁴ IYesu ye luba iGalalia mi mfye mgbi Onodzi, ta odze mgban si gbɔfwɛ kpatse ese na duu.

¹⁵ O tso mi ozu okwakye mgbi emi iJuda, ali inggise duu tsan.

A fwa iYesu mi iNadzareti

¹⁶ Ta iYesu ke iNadzareti imbe ngwi o she mani, o ka kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda mi egbe otonyido dafi o li tsekise kyo mani. O kyato dzekunto ogbo afe,

¹⁷ a kye afe ofulu-fulu mgbi oyegbo Adzaya kye nun. O kye nalu afe na, o tu imbe ngwi Afe lo gbɛɛ;

¹⁸ <<Onodzi mgbi Otse dze mbi ani, lubana o kye engyie Kyi ani, onu ani gbo Eso Osuse nya emi adze.

O do ani eso ogbo oto-to
mi iso nya ama nwoto obawi,
beyi onu ama nbine dine,
onu ama ngwu a si ma,
to myee-myee.

¹⁹ Odi gbɔgbɛɛ onɔ gyo ngwi Otse Imgbasho
ka dulu emidan wato.>>

²⁰ O si kye fulu afe na, yilen nu inggise oyabo nkye nun mani, man sɔke ese. Ta ali inggise ama nwoto ozu okwakye mgbi emi iJuda na duu gbe ine fyakwun.

²¹ Ta iYesu wita ogbɔdze yi ama gbɛɛ, <<Ine ne, odze ngwi Afe lo ne mbwumbwo mi ado mgbi ema.>>

²² Ali inggise duu gbɔdze osuse ikpewon; i di kwulu ma ewo mi ito elodze osuse nle to mi ondu mbon nani. A si byi ewoma gbɛɛ <<Nene li ongwɛ iJose ne baa?>>

²³ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Li otsitsi ema ka nya ani utsa ngha gbɛ, gbɛɛ: <Inggise obwe ootse, bwe ewabu: di kyungwo ngwi abu le kyo mi iKapenahun ma mi ese ude abu.>

²⁴ <<Otsitsi ani le nya ema, oyegbo onyonyi kpaa a li gbela yan mi ese udan ba.

²⁵ I mina ani ni ema ye gbɛɛ engyaa owakwade to ese Israi kwuba mi onɔ mgbi Elaija, mi onɔ ngwi mmbwo kya ba me onova eta yi ofyia egyin ngwi enbwa gbo kpatse ese duu mani.

²⁶ Nghaduukpaa Imgbasho do Elaija eso ke mbi owakwade onyi kpaa mi Israi ba, se li owakwade mi iDzarefati mi ogalu iShidon ta.

²⁷ Emi Israi kwuba to yi otsoma mi onɔ mgbi Elaisha oyegbo nghaduu Imgbasho ngyelu inggise onyi kpaa otsoma ba, se li iNama inggise iSiria ta.>>

²⁸ Ngwi o gbodze ne yi ama nga ne, ali inggise mi ozu okwakye mgbi emi iJuda na duu nye yi itingga.

²⁹ Ta a kyato, a lon onya tase mi ese ude ama, a kyon tase lu ikpozu ude le ka kyon dake undo ongwi a mbe igeli mgbi ama mi ele mani, ikye oka tsamun ngwuta lu agblo.

³⁰ Nghaduu, o se wo ma ewo lu ofe mgban.

IYesu lo onodzi obube onya

³¹ Ne iYesu si lu iKapenahun, igeli mi iGalalia, mi egbe otonyido, ka wita otso ma.

³² I kwulu ma ewo mi otsootso mgban, ikyesine eso mgban kye yi mfye.

³³ Mi ozu okwakye mgbi emi iJuda na, inggise oka dze ele ngwu dze yi ese ikye, onodzi obube. O teela mi ela okwukwo gbee,

³⁴ <<Kpei! iYesu ongwi iNadzareti, li alungwo mina abu okyo yi eyi? Abu ba owa dzili eyii? Ani ye abu, abu li Ongwe Osaan mgbi Imgbasho.>>

³⁵ Nghaduu, iYesu kyokyo yan gbee, <<Dede, tase mbon.>> Ta onodzi obube na kyon gyese mi idzidze ma, man tase mbon, kpaa o yama kyon unkonyi ba.

³⁶ I kwulu ma ewo, ta a sile gbo yi ewoma gbee, <<Nene li ali odze lo! Lubana o gbodze mi ela mfye yi onodzi ibwubwe ta a fwon diye tase.>>

³⁷ Man odze mgban si gbofwe kpatse ese na beyi ese ama nto yi ama kwekwe duu.

IYesu ngyelu ibyi inggise ootse

³⁸ O si kyato mi ozu okwakye mgbi emi iJuda, lu ude iSaimon, on o na awo bwa onowa iSaimon ladze ese le tsaatsa, ne a nya iYesu gbee no yan abo.

³⁹ Ta iYesu si ke ka klese mbon, o kyokyo yi awo na, man i to dzanta. Onowa iSaimon si kyato wita gbe ungowye le nu ma.

⁴⁰ Mi ononode, a gbe emi ootse idzidza-dzidza ba mbi iYesu, ta o kye abo gbo ali inggise ewo, man ootse ngye loma.

⁴¹ Enedzi ibwubwe kpaa to mbi inggise kwuba le kwu ela gbee, <<Abu li Ongwe Imgbasho.>> Nghaduu o kwo ma ado di

nu ma ofe ogbodze ba ikyesine, a ye dafi o li iKrestu mani.

⁴² Ngwi egbe fa ne, iYesu tase lu imbe ngwi inggise dze ele ba; ibyi inggise to tole pitan, ngwi a wa to mbon ne, i mina ma omben on o, ikyegbee no ka lu dzata ma ba.

⁴³ Nghaduu iYesu nya ma gbee, <<Li kyeme ngwi ani ka gbo Eso Osuse mgbi esuto mgbi Imgbasho ne mi igeli angbeka kpaa, lubana li itodze ne ngwi Imgbasho do ani eso ba mmene aani.>>

⁴⁴ O sile gbo Eso mi emi ozu okwakye mgbi emi iJuda kpatse iJudia.

5

Engwaf mgbi iYesu emi ababo

¹ Egbe oka ne, iYesu kwulesa dze ewuuto mgbi iGenesareti, ibyi inggise kpakeke won tole fwo odze Imgbasho.

² Ne o ndine ka gbo yi uwaa nghi efa beto onduuto kpaa ama otuntse woto ele ba, a tase le sa uke mgbi ama.

³ O kaka uwaa oka ongwi li mgbi iSaimon, man nyan gbee no tsamu uwaa kaka eni gwee, ta o soka ese mi uwaa si tso ma ungow.

⁴ On o ngwi o ngyelu ogbodze yi ama ne, o nya iSaimon gbee, <<Gbleke ole, ka wo uke ni ema kwu mmbwe.>>

⁵ iSaimon nun uka gbee, <<Ongyukwo, eyi kwo uke mi otu nghataa ni egbe fa mi adze kpakpa, kpaa eyi kwu oshagye ba; kpaa li abu gbo mayo n ka kye wo.>>

⁶ Ngwi a kyo dafi iYesu nya ma ne, a kwu mmbwe kpakpa, man uke mgbi ama wita ofawa.

⁷ Ne a fle ama otuntse angbeka ama nwoto uwaa oka ntona abo gbee nu ma wa ya ma abo, ne a si kwu mmbwe mbwo uwaa efa ntona kyee dile fya osulu-sulu.

⁸ Ngwi iSaimon iPyita di ungowone nghanne, o ka kye akwaf kwoke ese mi iyayi mgbi iYesu, o nyan gbee, <<Lu dze ani ta, Otse, lubana ani li inggise alobube.>>

⁹ Ikyekye ongwu beyi ama nto yan duu i kwulu ma ewo mi ito mmbwe ngwi ama kwu kwuba nani.

¹⁰ Li nga ngwi iJensi beyi iJon emi ongwne iDzebedi ama nle tuntse yi

iSaimon na kpaa i kwulu ma ewo aali. Nghaduu, iYesu nya iSaimon gbɛɛ, <<Ka mio ba, wita mi onɛnɛ lu iyayi ka li inggise ngwi ema kale kwu.>>

¹¹ Ta a kye kwolu uwaa mgbi ama dɔkɛ ese, a dzata alungwɔ duu kyɛdɔn.

Inggise ongwu iYesu ngyɛlun otsoma

¹² Dafi iYesu dɛ mi igeli oka nɛ, inggise oka ba mbon ongwu otsoma gban ewo sɔ. Ngwi o di iYesu nɛ, o lake ese kye ine tukwu ese, tɛkyɛ nun gbɛɛ, <<Otse, ni abu ki gbela, o ka yagba nu ani yɛɛ saan.>>

¹³ IYesu na abɔ gbon ewo nyan gbɛɛ, <<Ani gbela, yɛɛ saan!>> Mi onɔ na ta otsoma ngyɛ lon.

¹⁴ Nɛ iYesu kwon adɔ gbɛɛ, <<Ka ka gbo nya inggise ba, kpaa kye ewabu lu ka tso inggise ofɛ mgbi Imgbasho di nu umba dafi iMose woala mani, mi oyɛɛ saan mgbi abu, zukwu no yɛɛ obwɛndɛ mbo ma.>>

¹⁵ Nghaduu odɛ mgban nghao le gbɔfwɛ-gbɔfwɛ, ta ibyi inggise nghao le ba ikye ofwon di non ngyɛlu ma ootse.

¹⁶ Kpaa iYesu li lu ka dzɛkɛ imbe ndede le bibɔ.

IYesu ngyɛlu inggise ongwu alewo mgban kwulu ootse

¹⁷ Egbe oka nɛ, iYesu le tsungwɔ nɛta, emi iFarasi bɛyi etsetse mgbi ola mgbi iMose, ama nkyɛ mi ali udɛ mi iGalalia, mi iJudia bɛyi iJerosalin duu soto ele, mfye mgbi Otse Imgbasho kpaa dzɛyan ikye onon ongyɛlu ma ootse.

¹⁸ Inggise angbeka si kye inggise ngwu alewo mgban kwulu mi amuku, a fya okyon kaka ozu okyon lakiyayi iYesu.

¹⁹ Kpaa dafi a tu ofɛ okyɔ ngha ba ikye ibyi inggise nɛ, a lu ka tɔkɛ ikpendu, kyon nyɛ ikpendu mi amuku nyɛ idzidɛ ibyi inggise nghataa lu iyayi iYesu.

²⁰ Dafi iYesu di oyɛye onuunu mgbi ama nghanɛ, o gbɛɛ, <<Uka, a kye ali ibwubwe mgbi abu ta abu mkpa.>>

²¹ Ta emi iFarasi bɛyi etsetse mgbi ola, wita otɛwodɛ gbɛɛ, <<O tɛwɛ gbɛɛ ongwu li ali inggise? Odɛ na li ito! Li

Imgbasho yuon ka dzata inggise yi obube!>>

²² Nghaduu ngwi iYesu ye ewodɛ mgbi ama nɛ, o byi ma gbɛɛ, <<Li ali ewodɛ ngwi ema le tɛ mi itukwu mgbi ema da?

²³ Li ekye nghao li adɛ ba: Li ogbɛɛ, a dzita abu yi ali ibwubwe mgbi abu naadi li ogbɛɛ: <Kyato kyikye?>

²⁴ Kpaa li ikye onu ema ye gbɛɛ Ongwɛ Inggise dɛ yi mfye mi ɛɛ nɛ odɛ inggise ta yi ali ibwubwe...>> O gbo yi inggise ngwu alewo mgban kwulu na gbɛɛ, <<Ani le nya abu kyato, kyelu amuku mgbi abu lu udɛ.>>

²⁵ Labɔlabɔ mata, inggise ngwu alewo mgban kwulu na kyato dzɛkunto mi ine mgbi ama, o kyi kyelu amuku mgban ongwɛ a kyon wele ba ma lu udɛ le tɛ Imgbasho.

²⁶ Ali inggise duu ewo waa loma, a si tɛ Imgbasho. Imio wo ma nɛta a gbɛɛ <<Eyi di ungwɔ ama okwulewo ine.>>

IYesu kwu iLevi ela

²⁷ Ngwi iYesu ngyɛ nɛ, o tase ta o di inggise ogbɛ udza ifyɛ ngwu a li kwun di iLevi sɔdɛ mi ozu ogbɛ udza ifyɛ. O si nyan gbɛɛ, <<Kyɛdɔ ani.>>

²⁸ Man iLevi kyato dzata alungwɔ duu kyɛdɔn.

²⁹ Nɛ iLevi kyɔn oga okwukwo mi udɛ mgban, ama ogbɛ udza ifyɛ kwuba bɛyi angbeka kpaa le gye ungwogye yi ama.

³⁰ Kpaa emi iFarasi bɛyi emidi ama, ama otso ola mgbi iMose le ndaandu, le byi engwafɔ mgbi iYesu gbɛɛ, <<Kyonɛ ngwi ema le gye ungwogye dile wa yi ama ogbɛ udza ifyɛ bɛyi emi ali ibwubwe*?>>

³¹ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Li inggise ama ndɛ saan li le pita inggise obwotse ba, kpaa li inggise ama ndotse.

³² Ani ba ikye owa kwu ama osaan ela ba, kpaa li ama nle saan ba mani, ikye nu ma kyatitukwu.>>

Ita mi odɛ ondu otukwu-tukwu

³³ A gbo yi iYesu gbɛɛ, <<Engwafɔ mgbi ijɔn li tukwondɛ dile bibɔ alonɔ duu,

* **5:30 5:30** *Ali ibwubwe* Ama ogbɛ udza ifyɛ mi onɔ na nose a li kye ma wuuta wuba ikyena li emi iRoma ma kye ma idɔ mi idzidɛ emidi ama. A di li sii emidi ama okpaa udza ifyɛ di mwa dɔ efu. Nghanɛ emi iJuda li kwu ma gbɛɛ emi ali ibwubwe.

engwafɔ mgbi emi iFarasi kpaa, nghaduu emidabu le gye di wa along duu.>>

³⁴ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Ema ka yagba osi ama nbato oga ongyaa ofufe gbɛɛ nu ma tukwondɔ mi onɔ ngwi ongyaa ofufe ka dze yi ama na gbɛɛ?

³⁵ Nghaduu egbe kyɛma ngwi a ka kyɛ kyelu obongyaa ofufe, ta mi egbe ntona, ama kpaa ka tukwondɔ.>>

³⁶ O diyɛ nya ma utsa gbɛɛ, <<Inggise onyi kpaa ka mwadze angwuto ofufe kye tukwukɛ angwuto ogbugbe ba. Ki non kyɔ ngha, o ka fawa angwuto ofufe na ta ba, ayɛ angwuto ofufe na dika kwokyi yi ogbugbe na ba.

³⁷ Inggise onyi kpaa ka kye enee kwɔ ofufe yaoke ikpɔkpɔ ogbugbe ba. Ki non kyɔ ngha yɔ, enee kwɔ ofufe na ka kye gbobu ikpɔkpɔ nani, enee kwɔ na kpaa ka yangwuta nyanya beyi ikpɔkpɔ na duu.

³⁸ Kpaa a li kye enee kwɔ ofufe yaoke ikpɔkpɔ ofufe.

³⁹ Inggise onyi nle wa enee kwɔ ogbugbe se ngwi ofufe ka minan dzɛma ba, o ka gbɛɛ: <Ogbugbe nghao tishi.> >>

6

Ekwu oshɛ-shɛ mi egbe otonyidɔ

¹ Mi egbe otonyidɔ oka nɛ, emi iYesu le kyikyɛ nyɛ ifu okwɔ ekwu, ta engwafɔɔn le shɛ ekwu, ngwunu mi atabɔ le bukwu.

² Kpaa emi iFarasi angbeka byi ma gbɛɛ, <<Kysine ngwi ema le kyungwɔ nli ola ba mi egbe otonyidɔ ngha?>>

³ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Ema gbɔ ungwɔ ngwi uto iDewedi kyɔ mi onɔ ngwi ongwu beyi emi ibuge mgban ngwi enbwa dɔ ma na ye wa lo?

⁴ O ka kaka ozu Imgbasho, kyɛ kyelu ibredi ongwɔ a kye dɔ Imgbasho ubɔ, kye gye di kye nu ama nkyɛ yan ma duu. Ongwi ola gbɛɛ se li inggise ama ofife mgbi Imgbasho ta ka gye mani.>>

⁵ Nɛ iYesu nya ma gbɛɛ, <<Ongwɛ Inggise li Otse mgbi egbe otonyidɔ.>>

Inggise owaa abɔ

* **6:15 6:15 Ogbodami** Li inggise ngwu li mina kpakpa onagbe emidan. Mi Israi mi onɔ mgbi iYesu ma itishe oka dze ngwi mina kpakpa onagbe emi Israi mi abumfye mbi emi iRomanu, iSaimon onyi mbi ama ngwu iYesu sadu ma ogbikyon kyɛ mi itishe nani.

⁶ Mi egbe otonyidɔ oka nɛ, iYesu kaka ozu okwakyɛ mgbi emi iJuda le tso, nɛ inggise oka wodze ele ongwu abɔ abugye mgban waawaa.

⁷ Emi iFarasi beyi etsetse mgbi ola gbe ine fyakwun ikye nu ma di ni o ka bwe inggise na mi egbe otonyidɔ yɔ, ni ama tu itɔdze okye abɔ byi ele kwun elikwɔ.

⁸ Nghaduu iYesu ye ewodze mgbi ama otsetse man o si nya inggise owaa abɔ na gbɛɛ, <<Kyato wa dzɛkɛ mi iyayi mgbi ali inggise duu.>> Ta o kyato wa kwulese dzɛkɛ.

⁹ Nghane iYesu nya ma gbɛɛ, <<Ani le byi ema ita, li ole li ola mgbi eyi ngwi li ayin okyɔkyɔ mi egbe otonyidɔ: li okyɔ osuse naadi li okyɔ obube, li odulu oshishe naadi li odzili oshishe?>>

¹⁰ IYesu ndine di ma kpatse si nya inggise owaa abɔ na gbɛɛ, <<Na abɔ mgbi abu.>> O si kyɔ ngha, ta abɔ mgban yɛɛ saan.

¹¹ Nghaduu itukwu fu loma a si wita ogbɔ yi ewoma ungwɔ ngwi ama ka kyɔ yi iYesu mani.

IYesu sadu ama ogbikyon iwyodefa

¹² Egbe oka nose nɛ iYesu tase lu unggwɔ le ka bibɔ, o kye otu na duu bibɔ mbi Imgbasho.

¹³ Ngwi egbe wa fa nɛ, o kwu ama nkyɛdɔn duu ela takye man, o sadu engyulo iwyodefa, o kwu ma gbɛɛ, <<Ama ogbikye ani.>>

¹⁴ ISaimon ongwu o kyɔn iyi oka gbɛɛ iPyita, beyi ongwunɔn Andru, yi iJensi, yi iJon, yi iFyilipi, yi iBatlomi,

¹⁵ yi iMatiu, yi iTomɔsu, yi iJensi ongwɛ Alfeɔ, yi iSaimon ongwu a kwun gbɛɛ Ogbodami*,

¹⁶ yi iJuda ongwɛ iJensi beyi iJuda Iskaroti ongwu n wa yɛɛ inggise okyon gya nani.

Mse yi ikamba

¹⁷ Neta emi iYesu tashulu mi unggwɔ wa kwulese mi imbe ogblagadaa. Ama okyɛdɔn kwuto ele beyi ibyi inggise mi ali

aye iJudia, iJerosalin yi ewekyoo mgbi iTiru beyi iSidon duu.

¹⁸ A ba ikye owa fwon, no di ngyelu ma ootse. Ama ngwu onodzi ibwubwe kaka ma ewo duu o ngyelu ma ele.

¹⁹ Ta inggise ibyibyi le nana okye abo gbon, lubana ama nkye abo gbon duu mfyē tō mbon ngyelu ma ootse.

²⁰ IYesu kye inē byi ama okyēdon, o nya ma gbē:

<<No kpa ema ewo ema emi adze, lubana esuto mgbi Imgbasho dze ikye ema.

²¹ No kpa ema ewo ema ngwu enbwa le dō ema oneneni, lubana ema ka wa tolo.

No kpa ema ewo ema ama nle tsukwu oneneni, lubana ema ka wa shisha.

²² No kpa ema ewo mi onō ngwi inggise di ema kyili,

nu ma di kye ema wuuta ba di fya ema ito,

di fwa ema gbē ema li emi ibwubwe mi ikye mgbi Ongwe Inggise.

²³ <<Dze yi atsa mi egbe nani di shufwe yi atsa, ikyesinē umbā mgbi ema shewo mi esho. Lubana li ngha ngwi emi otsikyo ma kyo yi ama ogbēese aali.

²⁴ <<Kpaa ahoo mbi ema ama nli aludu, Lubana ema tu omyē-myē mgbi ema wa.

²⁵ Odze ka tu ema, ema ama ntolo oneneni,

Lubana enbwa ka wa dō ema. Ahoo mi ikye ema ama nle shisha oneneni, ema ka wa buntse diyē tsukwu.

²⁶ Odze ka tu ema, ema ngwu ali inggise li le gbodze osuse ikpewo ema, lubana li ngha ngwi emi otsikyo ma kyo yi oyegbo emi atsika aali.

Okpitukwu mbi emi ikyili

²⁷ <<Nghaduu ani le nya ema ama ntole fwo ani nē gbē: Engyikyili mgbi ema nu ma kpa ema itukwu, kyo osuse yi ama ndi ema taanyi,

²⁸ kyumse yi ama nfya ema ito di bibo ikye ama nkyo yi ema timbi-timbi.

²⁹ Kini inggise ta abu afe mi atado agya oka yo, kyata agya oka na kpaa nun. Kini inggise kye gbelu abu angwuto owoowo ongwi ifun yo, ka kwo otsungwon okye gbelu abu angwuto ongwi ese ba.

³⁰ Ali inggise nbo abu ungwō duu, ka kwo otsungwon ba, ni inggise di gbē ungwō mbi abu ka kwun mkpa gbē no yilen wa nu abu ba.

³¹ Kyo yi angbeka dafi i mina ema gbē ni a kyo yi ema mani.

³² <<Kini abu kyo okpitukwu yi ama nkpa abu itukwu ta ma, li ali oyabo ngwi abu ka tu? Lubana li ngha ngwi emi ali ibwubwe kpaa li di ama ngwu ama kpa ma itukwu ma, kpa ma itukwu aali.

³³ Ni abu di kyo osuse yi ama nli kyo osuse yi abu ta ma, li ali oyabo ngwi abu ka tu? Lubana li ngha ngwi emi ali ibwubwe kpaa li kyo aali.

³⁴ Kini ema gha ama ngwu ema ye gbē a ka yilen kpa ema ta umbā ma, li ali oyabo ngwi ema ka tu? Lubana li ngha ngwi emi ali ibwubwe kpaa li kye nu ama ngwu a ye gbē a ka yilen kpa ma kyē ma aali.

³⁵ Nghaduu, engyikyili mgbi ema nu ma kpa ema itukwu, kyo osuse yi ama, di kye nu ma gbē nu ma ka yilen kpa ema ba. Ta umbā mgbi ema kale gbagbadzidzi, ema dika li engwē mgbi Ongwu Nghaangha mi Esho, lubana o li kyo osuse yi ama ungwō li mē ma inē ba yi emi imbali.

³⁶ Dze yi elela odiidi dafi Otsema kpaa li di elela neni.

Ogbo angbeka ikwo

³⁷ <<Ka gbiikwo ba, ta ema kpaa a ka gbo ema ikwo ba. Ka ngwō inggise ikwo ba ta ema kpaa a ka ngwō ema ikwo ba. Dzita inggise yi obube, ta ema kpaa a ka dzita ema yi obube mgbi ema.

³⁸ Nu, ta ema kpaa Imgbasho ka yilen nu ema. Ombaamba osuse, ongwi a siin, ngwi a kwonwo saan, ngwi di mbwo le yangwuta, Imgbasho ka kye nu ema; ikyesinē li ombaamba ngwi ema mba ma, ngwi Imgbasho ka yilen mba nu ema aali.>>

³⁹ IYesu diye nya ma utsa gbɛɛ, <<Inggisɛ obinɛ ka kye obinɛ oka teyi gbɛɛ? Ama efa duu a ka gbɛsɛ woke ishe baa?

⁴⁰ Inggisɛ okpayi-kpayi ka ye ngha otsetse mgban ba, kpaa ali inggisɛ ngwu a tson saan ka dɛɛ dafi otsetse mgban mani.

⁴¹ <<Kycsine ngwi abu li di efɛ nwodɛɛ inɛ mbi ongwunabu kpaa li difwi otsokplekwɔ nwodɛɛ inɛ mgbi abu na ba?

⁴² Ka kycsine abu ka nya ongwunabu gbɛɛ: <Ongwunani detse nin dulu abu efɛ mi inɛ, ngwi otsokplekwɔ wodɛɛ inɛ mbi abu?> Abu inggisɛ ikpala nɛ, tsekise dulu otsokplekwɔ nwodɛɛ inɛ mbi abu na duuse o ka dinɛ saan odulu efɛ nwodɛɛ inɛ mbi ongwunabu nani.

Ekwɔ beyi owawa mgban

⁴³ <<Ekwɔ osuse li wa owawa obube ba, hona ekwɔ obube li wa owawa osuse ba.

⁴⁴ Ali ekwɔ duu a li difwin mi owawa mgban, inggisɛ li she andundu mi ato ba, naadi a li she owawa ekwɔ mi afwe ba.

⁴⁵ Inggisɛ osuse li dulu ungwɔ osuse ama ngwi o kye da mi itukwu mgban, inggisɛ ibwubwe li dulu ungwɔ ibwubwe ama ngwi o kye da mi itukwu mgban, lubana dafi i mbwon itukwu ma ngwi ondu li gbo tɔ aali.

Ama okyedɔ iYesu mi otsitsi

⁴⁶ <<Kycsine ngwi ema li kwu ani gbɛɛ, <Otse, Otse> kpaa li kyungwɔ ngwi ani gbo ba?

⁴⁷ Ani ka tso ema dafi inggisɛ nba mbi ani wa fwo elodɛɛ mgbi ani diye kyo mi ele dɛɛ mani.

⁴⁸ O dɛɛ dafi inggisɛ nle mbe ozu, o ple tishɛ kɛ di wo itozu mi akwutse. Mi onɔ ngwi ekyoo taayɔ, akpeni wa tseke ele kpaa i kyon unkaba, ikyesine a mban saan.

⁴⁹ Nghaduu inggisɛ nfwo elodɛɛ mgbi ani diye kyo mi ele ba, o dɛɛ dafi inggisɛ nmbe ozu mgban mi ikye mfyɛn wo itozu ba mani. Onɔ ngwi akpeni okwukwo wa tseke ele nɛ, ozu na gbobu tukwu ese gbluu!>>

7

Oyeyɛ onuunu mgbi ongyukwo oblakwutse mgbi emi iRoma

¹ Dafi iYesu ngyɛlu odɛɛ ogbɔɔgbɔ yi ibyi inggisɛ tsatsadu nɛ, o si kaka iKapenahun.

² Mi igeli na, ongbidɔ mgbi ongyukwo oblakwutse oka ngwu kpan itukwu saan dotse dɛɛ kwɛkwɛ okwulu-kwulu.

³ Ongyukwo oblakwutse mgbi emi iRoma nɛ si fwo odɛɛ mgbi iYesu, o dɔ engyukwo emi iJuda angbeka esɔ gbɛɛ nu ma ka nyan no ba wa ngyɛlu ongbidɔ mgbi ongwu ootse.

⁴ Nɛ a ka tɛkyɛ nu iYesu gbɛɛ, <<Inggisɛ nɛ mina abɔ oyaaya mbi abu kyɛmɛ-kyɛmɛ.

⁵ Ikyekye esɛ mgbi eyi kpan itukwu, o di mbe eyi ozu okwakye.>>

⁶ Nɛ iYesu si wafɔ yi ama.

Dafi iYesu dɛɛ kwɛkwɛ okaka ude nɛ, ongyukwo oblakwutse mgbi emi iRoma na dɔ emi okan angbeka esɔ nu ma ka nyan gbɛɛ, <<Otse, ka nu ewabu okakewo wuba, ikyena ani mɛ ongwu abu ka ba onufozu mgbi ani ba.

⁷ Ani mɛ okɛ mbi abu ba. Nghane gbo elodɛɛ ta ootse mgbi ongbidɔ mgbi ani ka ngyɛ.

⁸ Ikyena ani abuen kpaa n li inggisɛ nbyidɛɛ abɔ mfyɛ, yi emi oblakwutse mi abɔ ani, ni ani nya ongwunɛ gbɛɛ, <Lu,> o li lu. N di li gbo yi oka gbɛɛ, <Kwa> o di li ba. N di li nya ongbɛ mgben gbɛɛ, <Kyungwɔnɛni,> o di li kyo ngha.>>

⁹ Ngwi iYesu fwo odɛɛ nɛ nghane, i kwulun ewo yan, o kyata inɛ mbi ibyi ama nkyan iyikpa ma si gbɛɛ, <<N nya ema, n tu itɔ oyeyɛ onuunu nshewo itɔ nɛ ye ba, kwo mbi emi Israi kpaa.>>

¹⁰ Engyeso ntona ye lu ude ka tu ongbidɔ na yɛɛ saan.

IYesu kyile ongwɛ owakwade mi ikwu

¹¹ Ngwi i wa nyɛ neta iYesu wafɔ yi engwafɔɔn beyi ibyi inggisɛ le lu mi igeli ngwi a li kwun di iNai.

¹² Dafi a dɛɛ kwɛkwɛ okaka onufe ogalu nɛ, a kye ikwɔ tɔ le kɛ ongwu nli ongwɛ onyi kpokpo mgbi owakwade. Nghane ibyi inggisɛ mi ogalu na wafɔ yan.

¹³ Ngwi Otse iYesu din nɛ, elela kyon won, o si gbɛɛ, <<Ka tsukwu ba.>>

¹⁴ Ne iYesu ke kwekwe kye abo gbo ogba, ama nsisi ntona kwulesε. O gbεε, <<Ongwongyulo, kyato.>>

¹⁵ Neta inggise ikwukwo ma si kyato so nto wita ogbode, iYesu yilen nu onon.

¹⁶ Ama duu imio wo ma man a le tse Imgbasho. A gbεε, <<Oyegbo okwukwo to mi idzidze mgbi eyi: Imgbasho ba owa ya emidan abo.>>

¹⁷ Odze mgbi iYesu si gbofwe kpatse iJudia beyi εε angbeka ama nwo otsee do ma duu.

IYesu yi iJon okyo iBatisima

¹⁸ Engwafɔ mgbi iJon nyan ungwɔ ama ngwi iYesu kyo duu, o kwu efa ela,

¹⁹ o do ma εso gbεε nu ma ke ka byi Otse iYesu gbεε, <<Li abu li ongwu iJon gbogbεε o kyema le ba ma, naadi ni eyi gbe inε byi inggise oka idzidza?>>

²⁰ Mi onɔ ngwi emi εso ntona ba mbi iYesu nε, a gbεε, <<IJon okyo iBatisima do eyi εso mbi abu gbεε ni eyi wa byita gbεε: <Abu li ongwu nkyε ka ba ma naadi ni eyi gbe inε byi inggise oka?> >>

²¹ Mi onɔ na iYesu ngyelu ibyi inggise ootse idzidza-dzidza, beyi onodzi ibwubwe, di nu ama nbine dine.

²² O si nu emi εso ntona uka gbεε, <<Yido lu ka nya iJon ungwɔ ngwi ema di diye fwo: Ama nbine ye le di, ama ngwu afɔ waawaa le kyikye, ama ndo otsoma, otsoma mgbi ama ngye, ama nkyado le fwo, ama nkwalu le kyato mi ikwu, a le gbo Eso Osuse nya emi adze.

²³ Imgbasho ka kye mse dze yi ali inggise nfwɔ ani ba mi ungwɔ ama ani kyo mani.>>

²⁴ Onɔ ngwi emi εso mgbi iJon lu nε, iYesu wita ogbode yi ibyi inggise mi odze mgbi iJon gbεε: <<Li alungwɔ ngwi ema ke okwese le ka di? Li atakwu ngwi awo le fan ntonaa?

²⁵ Ki no li ngha ba ma, li alungwɔ ngwi ema ke le ka di? Li ongyulo nwo angwuto osuse? Ama nwo angwuto ofyunfummya beyi ama ogye εε a li to ude uto.

²⁶ Wane li alungwɔ ngwi ema tase le ka di? Li oyegbo? Eεn, ani le nya ema, o ngha oyegbo.

²⁷ Nene li ongwu a lo ungwɔ ikyen gbεε:

<< <Dii, ani ka do ongyeso

mgbi ani no teyi abu,

ongwu nka teyi ka me abu ofε mani.>

²⁸ Ani le nya ema, inggise ngwu ongyaa mba ma duu, onyi kpaa dzema nshewo ngha iJon ba; Nghaduu inggise nli olele mi esuto mgbi Imgbasho shewo nghan.>>

²⁹ (Ali inggise beyi ama ogbe udza ifyεε ngwu fwon duu, gbela Imgbasho, lubana iJon tsekise kyo ma iBatisima.

³⁰ Kpaa emi iFarasi beyi ama oye ola fwa oweka mgbi Imgbasho mi ikye mgbi ama, ikyesine a fwa onu iJon kyo ma iBatisima.)

³¹ <<Ma li alungwɔ ngwi ani ka kye inggise emi eto ne mba yan? A to sine?

³² A to dafi engbe ama nto ifyidu le kwu ewoma ela gbεε:

<<Eyi gbla ema ozuna,

kpaa ema shufwe ba,

Eyi shashi ibo,

kpaa ema tsukwu ba!

³³ Lubana iJon okyo iBatisima ba, o li gye ungwogye ba, di li wa eneekwo ba; ema gbεε: <Eε don ikye.>

³⁴ Ongwe Inggise ba le gye diye wa, kpaa ema li gbεε: <Dii, o li inggise okyo nggwɔ yi inggise ofya εbye di li oka ama ogbe udza ifyεε beyi emi ali ibwubwe.>

³⁵ Nghaduu ozoyeye li tso otsitsi to mbi ama nkyedon mani.>>

Owagbai ongyaa kye engyie kyi iYesu afɔ

³⁶ Inggise iFarasi oka bo iYesu ungwogye ongwɔ onode mi ude mgbɔn, o ka sɔke imbe ogye ungwogye.

³⁷ Onɔ ngwi ongyaa owagbai ngwu dze igeli na, ka fwo dafi iYesu le gye ungwogye mi ozu mgbi inggise iFarasi nε, o kye ikpokpo alabasta mgbi engyie ogbungbe,

³⁸ wa kwulesε mi iyikpa iYesu le tsukwu kye etse kyin afɔ. Di kyi fwolu yi otu mgbɔn, o kye ondu le kwon afɔ diye kye engyie ogbungbe yawon afɔ.

³⁹ Ngwi inggise iFarasi ngwu boon ungwogye na di nghanε, o gbo yi ewon gbεε: <<Inggise nε ki li oyegbo yo, o ki ye ito ongyaa nkye abo le gbon ewo ne beyi iyi obube ngwi o dzeɣan neni.>>

⁴⁰ Ta iYesu nyan gbɛɛ, <<i>Saimɔn, ani dɛɛ yi odɛɛ ngwi n ka gbɔ yi abu.>> O gbɛɛ, <<Gbɔka otsetse!>>

⁴¹ <<Inggisɛ onu mkpa oka dɛɛ yi ama ngban mkpa nghi efa: Oka dɛɛyan isule ideli eda, oka ma li isule ngwusefa dɔn iwyo.

⁴² Ama efa duu yagba okpaakpa ba, ta o dɛɛ ma ta. Li emɛ ngwu inggisɛ onu mkpa na ka nghao kpan itukwu?>>

⁴³ ISaimɔn nun uka gbɛɛ, <<N tɛwɛ gbɛɛ, li ongwu o dzanta yi mkpa kwuba nani.>> IYesu gbɛɛ, <<O gbɔ ayin.>>

⁴⁴ O si kyata inɛ kɛ mbi ongyaa na nya iSaimɔn gbɛɛ, <<Abu di ongyaa nɛ wɛ? Ani ba udɛ abu kpaa abu nu ani eni osaafɔ ba, kpaa ongyaa nɛ nu ani afɔ yɛɛ eneni yi etse, di kye fwɔlu yi otu mgban.

⁴⁵ Abu ta ani angba yi ondu okwo ani ataka ba, kpaa ongyaa nɛ kye onɔ ngwi ani ba mmɛnɛ ma jo, o tonya okye ondu kwo ani afɔ waba.

⁴⁶ Abu kye engyie kyi ani ikye ba, nghaduu ongwu yɔ kye engyie ogbungbe kyi ani afɔ.

⁴⁷ Hinine ani le nya abu gbɛɛ a dzanta yi ali ibwubwe kwuba, ikyesinɛ o tso okpitukwu kwuba. Kpaa inggisɛ ongwu a dzanta gwee, li tso okpitukwu gwee ta.>>

⁴⁸ Ta iYesu nya ongyaa na gbɛɛ, <<A dzita abu yi ali ibwubwe mgbi abu.>>

⁴⁹ Ingyoga angbeka ama nle gye ungowye yi ama wita ogbɔ yi ewoma gbɛɛ, <<Nɛnɛ li emɛ ngwu ali ibwubwe kpaa o li dɛɛ inggisɛ ta yan?>>

⁵⁰ IYesu nya ongyaa na gbɛɛ, <<Oyɛyɛ onuunu mgbi abu dulu abu wato, lu mi iyu.>>

8

Engyaa ama nwafo yi iYesu

¹ Dafi egbe wa nyɛ gwee nɛ, iYesu le kyikye nyɛ ifu igeli yi agwo idzidza-dzidza le gbɔ Esɔ Osuse mgbi esuto mgbi Imgbasho. Ama ogbikyon kye yan,

² beyi engyaa angbeka ngwu a ngyelu ma ootse onodzi ibwubwe beyi ootse ita idzidza-dzidza: li iMeri ngwu a li kwun di iMagidalin, ongwu a lo onodzi emɛɛ tɔ mbon egyafa nani;

³ beyi iJoana, owa iKudza, nli ikye mgbi emi ido mi opiikwo mgbi iHerude; beyi iSudzana, beyi engyaa angbeka kwuba ama nli kye ungwɔ mgbi ama abuoma kye ya emi iYesu abɔ mani.

Utsa mgbi inggisɛ ofwe eto

⁴ Ngwi ibyi inggisɛ tole kwakye, angbeka dile ba mbi iYesu mi igeli idzidza-dzidza nɛ, iYesu nya ma odɛɛ mi utsa gbɛɛ:

⁵ <<Inggisɛ ofwe eto tase o ka fwe eto. Dafi o fwe neta, angbeka yangwuta mi ofɛ a kye afɔ dzin, ingwunɔ emi esho ba wa kyi salu gye.

⁶ Angbeka yangwuta mi akwutɛ; dafi i lumbye nɛ, a ngwɔ dunto ikyekye a tu eni ba.

⁷ Eto angbeka yangwuta mi ifaato, ato she beyi ama nu ma gbuffyo.

⁸ Angbeka yangwuta mi ekyɛ osuse, a lumbye yɛ wa owawa akpe ngwuseda ngha ongwɔ a kye kya mani.>>

IYesu si kwu ela gbɛɛ: <<Inggisɛ ndɛɛ yi adɔ ofwoofwo yɔ, no fwo!>>

Itɔdɛ mgbi utsa

⁹ Engwafɔ iYesu byun ita mi ungwɔ ngwi utsa nɛ tso mani.

¹⁰ Nɛ o gbɛɛ, <<Ema yɔ, a nu ema ye ungwɔ ama odaada ongwɔ esuto mgbi Imgbasho, kpaa angbeka yɔ, li mi utsa ta ngwi ani li gbɔdɛɛ yi ama, ikyegbɛɛ:

<< <Mi odiidi kpaa,

a ka di ba,

beyi ofwoofwo,

ni a fwo kpaa ka gbosa loma ba.>

¹¹ <<Li ngha ngwi utsa nɛ dɛɛ aani: Eto, li elodɛ Imgbasho.

¹² Eto ama n yangwuta mi ofɛ na, i tso gbɛɛ dɛɛ mi ikye ama nfwo kpaa iSatan ba wa kye gbɛlu elodɛ na mi itukwu mgbi ama, ikyegbɛɛ nu ma dɛɛ yi oyɛyɛ onuunu ni a dulu ma wato ba.

¹³ Eto ama n yangwuta mi akwutɛ ma, a dɛɛ mi ikye inggisɛ ama nfwo esɔ diye kyi gbɛlu yi atsa, kpaa a yagba dɛɛ yi akpa ba, a noyɛyɛ mi onɔ gwee ta, ngwi imbadi wa ba nɛ, a gbɛɛɛ.

¹⁴ Eto ama n yangwuta mi ifaato ma, a dɛɛ mi ikye inggisɛ ama nfwo, kpaa okakewo beyi aludu yi oshishe ofyunfya

ongwi eɛ nɛ loka wo ma nɛta, a yɛ wa owawa wuba.

¹⁵ Eto ama n yangwuta mi ekyɛ osuse ma, a dɛ mi ikyɛ inggise ama nfwo elodɛ mgbi Imgbasho, yilen sise mi itukwu mgbi ama osuse yi osunu mani, a shitukwu nghataa yɛ wa owawa.

Utsa mgbi ipitila

¹⁶ <<Inggise onyi dzɛma nka kye ipitila do duuse yile mgboko tukwu ele ba, naadi yilen dzɛke ifagwudo ba, kpaa o ka kye dɔke mi ododa, ikyegbɛ inggise ama nle kaka nu ma di osa!

¹⁷ Lubana alungwo ndɛ mi odaada duu, a ka kye to mi ododa, beyi ungow ama ngwi a kye tukwu duu, a dika kye kwulu to mi ododa.

¹⁸ Nghane gbewɛbyi, mi ofwoofwo ngwi ema fwo nɛni, ikyekye inggise ndɛ yi ungow ma, a ka mbwon mbwoombwo, kpaa inggise ndɛ yi ungow ba, ogyengye ngwi o tɛwɛ gbɛ ongwu dzeyan ma kpaa, a ka kye gbɛlu mbon.>>

Ono iYesu beyi emi ongwunɔn

¹⁹ Ono iYesu beyi emi ongwunɔn ba mbon, kpaa a yagba to mbon gbɛ ba ikyɛ ibyi inggise.

²⁰ Inggise oka nyan gbɛ, <<Onabu beyi emi ongwunabu kwulɛɛ to eɛ, a mina odi abu.>>

²¹ IYesu nya ma duu gbɛ, <<Ama nle fwo elodɛ Imgbasho diye kyo mi ele ma, li ama nli emi onani beyi emi ongwunani aali.>>

IYesu nu onikyo awo kwulu

²² Egbe oka nɛta, iYesu si kaka uwaa yi engwafɔn, o nya ma gbɛ, <<Eyi ka foyombo uto.>> A si kyato olu.

²³ Ngwi a le lu nɛ, iYesu nauna. Nɛ onikyo awo ba wa fa mi uto, nghane uwaa le mweeni, ta a dɛ mi okakewo kpakpa.

²⁴ Man a ba mbon wa kyilen, a nyan gbɛ, <<Ongyukwo, Ongyukwo! Eyi le dzili!>>

IYesu kyato fa awo yi akpeni ela: onikyo awo kwulu, man imbe yɛɛ tsiin.

²⁵ O nya engwafɔn gbɛ, <<Oyɛɛ onuunu mgbi ema ko?>>

Kpaa dafi i kwulu ma ewo imio diye wo ma nɛ, a gbo yi ewoma gbɛ, <<Nɛnɛ li ali

inggise den? O fa awo yi akpeni ela ta a fwon!>>

Inggise iGeraseni ngwu eɛ don ikyɛ

²⁶ Emi iYesu si fooye ka kaka ogalu iGeraseni, nli oyombo uto iGalalia nani.

²⁷ Ngwi iYesu fa dɔke eɛ nɛta, o tsa yi inggise oka mi igeli nani, ngwu eɛ don ikyɛ. O nya yi angwuto owoowo onɔ kɛ, o di li la uɛ ba, li imbe endzi ta ngwi o li la.

²⁸ Ngwi o di iYesu nɛ, o makwo mi ela okwukwo, o lanke iyayi, yɛ kwu ela mfyumfye gbɛ, <<Li ekyɛ wo abu yi ani, iYesu, Ongwɛ Imgbasho nnga mi esho? N le tɛkyɛ nu abu, ka nu ani adɛ ba!>>

²⁹ IYesu plɛ woola gbɛ, ni onodzi ibwubwe na tase mbon. Lubana a li bwan mi onɔ ibyibyi, kye ashi won tan itse, ikyɛ ole ngyon, kpaa o li gbɔdɛ adi nani, onodzi ibwubwe li lon lu okwɛɛ.

³⁰ IYesu byun gbɛ, <<Iyi abu di emɛ?>> O nyan gbɛ: <<Ibyibyi>> bana onodzi ibwubwe kaka mbon kwuba.

³¹ Onodzi ibwubwe ntona tɛkyɛ nu iYesu gbɛ no ka lo ama onya ka yaoke ikplisɛ na ba.

³² Obyia ibyibyi kwuto le gye ungow mi ewunggow. Onodzi ibwubwe ntona si le tɛkyɛ yi iYesu gbɛ no nu ama ofɛ ni ama lu ka kaka obya, man o si nu ma ofɛ.

³³ Ta onodzi ibwubwe ntona tase mbi inggise na lu ka kaka mbi obya ntonani. Obyi obya ntona nye yi onya kye ikyɛ byi ufe lu ka yaoke uto si dzili mi eni.

³⁴ Ama ntole ngyo obya ntona di ungow nkya mani ta a si tsinya lu ka kye odɛ nɛ gbɔfwɛ nya ma mi igeli beyi ama nto okwo mi agya na duu.

³⁵ Nɛ inggise tase le ka di ungow nkya mani. A si ba mbi iYesu, wa tu inggise ongwu onodzi ibwubwe to mbon ma, sɔdɛ iyayi mgbi iYesu, o wo angwuto ewo di dɛ yi ozoyeye saan; ta i kwulu ma ewo.

³⁶ Ama nteyi di ma nya angbeka dafi i kyo se inggise ngwu onodzi ibwubwe kaka mbon na yɛɛ saan mani.

³⁷ Ta inggise ama nto eɛ iGeraseni duu nya iYesu gbɛ no lu, ikyekye imio wo ma. Man o si kaka uwaa lu.

³⁸ Inggise ongwu onodzi ibwubwe to mbon na tekye yi iYesu gbɛɛ ni ongwu lu yan. Kpaa iYesu nyan gbɛɛ,

³⁹ <<Ye lu ude abu, ka gbo ungwɔ ngwi Imgbasho kyo yi abu neni.>> Inggise na ye lu le kyikye ke igeli-igeli, le gbo ungwɔ ngwi iYesu kyo yan mani.

Ongwe iJaru beyi ongyaa ndotse

⁴⁰ Ngwi iYesu ye luba ne, ibyi inggise gban yi atsa, ikyekye a tole fan.

⁴¹ Ne inggise oka ba, a li kwun di iJaru, o li ongyukwo mi ozu okwakye mgbi emi iJuda, o kwese mi iyayi iYesu, si tekye yan gbɛɛ no ke ude ongwu.

⁴² Ikyekye ongwani ongwu ongyaa onyi kpokpo, ngwu me onova iwyodefa, le fiyiku.

Dafi iYesu le ke ne, ibyi inggise tukwun kpakpa.

⁴³ Mi idzidze inggise ntona, ongyaa oka dze le yeeyi me onova iwyodefa. O kye mbelu aludu mgban duu mbi ama obwotse, kpaa onyonyi yan abo ba.

⁴⁴ O kaka ifu ibyi inggise ntona wa kye abo gbo iYesu ondu angwuto mi iyikpa, labolabo mata eyi dze lon.

⁴⁵ IYesu gbɛɛ, <<Li eme kye abo gbo ani?>>

Ama duu le tangwe, iPyita gbɛɛ, <<Ongyukwo, ibyi inggise ama nkpakeke wo abu ye mba yi abu ne abu le byita gbɛɛ: <Li eme kye abo gbo ani ewoo?> >>

⁴⁶ Nghaduu iYesu gbɛɛ, <<Inggise kye ewo gbo ani, bana n kwu ambe dafi mfye to mbi ani mani.>>

⁴⁷ Ongyaa na di dafi ongwu dze mi odaada wuba ne, o ba yi ewo otsaatsa wa kwese mi iyayi mbi iYesu. O gbo mi ine mgbi inggise tsatsa dafi i kyo se ongwu kye abo gbon ondu angwuto, ngwi ewo mgbi ongwu kpa di gbosa mina mani.

⁴⁸ Ne iYesu nyan gbɛɛ, <<Ongwongyaa, oyeye mgbi abu onuunu dula abu to. Lu mi iyu.>>

⁴⁹ Ono ngwi iYesu le gbodze ne mata, inggise oka mi ude iJaru, ongyukwo mi ozu okwakye mgbi emi iJuda na ba, o gbɛɛ, <<Ongwabu ongwu ongyaa na kwulu wa: Ka kaka Otsetse ewo wuba.>>

⁵⁰ Ngwi iYesu fwo nghane, o nya iJaru gbɛɛ, <<Ka teeyi ba, dze yi oyeye onuunu, ta ootse mgban ka ngye.>>

⁵¹ Dafi iYesu ka kaka ude iJaru ne, o gbela onu inggise onyi kpaa kaka ozu yan ba, se li iPyita yi iJon beyi iJensi yi otso ongwongyaa na beyi onon ta.

⁵² Ali inggise duu le tsukwu dile kyelela mi ikye ongwɛ nani. Nghaduu iYesu gbɛɛ, <<Ka tsukwu ba na, lubana ongwɛ ne kwulu ba, o nanuna ta.>>

⁵³ Ama duu shan isha ikwangha, ikyekye a ye gbɛɛ di o kwulu.

⁵⁴ Kpaa ngwi iYesu byin abo ne, o gbɛɛ, <<Ongwani, kyato!>>

⁵⁵ Ta oshishe mgban ye, man o kyato ple. IYesu si nya ma gbɛɛ, nu ma kye ungwogye non gye.

⁵⁶ I kwulu ama o mban ma ewo, nghaduu iYesu wo ma ola gbɛɛ nu ma ka nya inggise onyi ungwɔ nkyo ne ba.

9

IYesu do ama ogbikyon iwyodefa eso

¹ Ono ngwi iYesu kwu iwyodefa ntona kwakye ne, o kye mfye nu ma ikye nu ma lo ali ito onodzi ibwubwe onya di ngyelu ootse,

² o di do ma eso gbɛɛ nu ma gbeeso mgbi esuto mgbi Imgbasho di ngyelu ama ndotse ootse.

³ O nya ma gbɛɛ: <<Ka kye unka byi mi okye ne ba na, okwuta ba, igbe ba, ungwogye ba, awuya ba, angwuto kpaa ba.

⁴ Ali ude ngwi ema kaka efu duu, dze ele nghataa imbisɔ ngwi ema ka dzata igeli nani.

⁵ Ni inggise gbe ema bayo, dzata igeli na di kye gbolu ombulu mi afo mgbi ema otso ambe ado okwookwo mboma.>>

⁶ Ama okye yi iYesu si lu kaka mi agwo ude yi agwo ude le gbo Eso Osuse neni dile ngyelu ibyi inggise ootse mi ali imbe duu.

Odze kaka iHerude ewo

⁷ Ngwi iHerude atotse fwo odze nle kiyayi ne, i si kakan ewo. Inggise angbeka tole gbɛɛ iJon okyo iBatisima ye kye mi ikwu.

⁸ Angbeka tole gbɛɛ oyegbo Elaija yido wa, hona onyi mi oyegbo emi tugbe ntona diye kyee mi ikwu.

⁹ Nghaduu iHerude gbɛɛ, <<Ani nu ma dze iJon ikye! Ma li eme ngwu ani le fwo odzan kpakpa ngha?>> I mina iHerude kpakpa otsa ine yi iYesu.

IYesu byi inggise idubu eda enbwa

¹⁰ Ama ogbikye iYesu si yido wa nyan ungwɔ ngwi ama kyo duu. Man o kye ma daada lu yan mi igeli mgbi iBetsaida,

¹¹ nghaduu ibyi inggise ka difwi imbe ngwi a lu neman a si lukwun. O gbɛ ma di nya ma odze mgbi esuto mgbi Imgbasho, di ngyelu ama i wo ma gbɛɛ ni a ngyelu ma ootse duu.

¹² Ngwi onɔ le ka gbese ne, emi iwyodefa ntona ba mbi iYesu wa gbɛɛ, <<Nu ijiji inggise ntonɛ ofe, nu ma lu igeli yi ayese mi agya neni. A mina imbe ngwi a ka la di tu ungwogye, ikyekye imbe ngwi eyi dze ne li imbe okplagada!>>

¹³ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Nu ma ungwɔ nu ma gye na.>> Kpaa a gbɛɛ, <<Eyi dze yi ibredi nghi eda beyi mmbweni efa ta. Ni eyi ka byi inggise ntonɛ duu enbwa yo, sede eyi ka lu ka gyaagya ungwogye.>>

¹⁴ (A me engyulo idubu eda sini.)

Nghaduu iYesu nya engwafɔn gbɛɛ, <<Nu ma sise ibwi-ibwi me mmbwo ngwusefa don iwyo, ngwusefa don iwyo hini.>>

¹⁵ Engwafɔn kyo ngha yeye, ali inggise duu sise.

¹⁶ IYesu kyi kyelu ibredi beke yi mmbweni ntona man kyile ine ke esho, o bibo di kye mwalu. Ta o kye nu ama okye yan nu ma kye gha ma.

¹⁷ Ama duu gye di tolo, ambulu nsisi ma a kye gbelu mbwo uya nghi iwyodefa.

Eme li iYesu

¹⁸ Egbe oka ngwi iYesu dze yuon le bibo ne, ama okye yan to biyan man o byi ma gbɛɛ, <<Inggise li gbɛɛ ani li eme?>>

¹⁹ A nu uka gbɛɛ, <<Angbeka gbɛɛ abu li iJon okyo iBatisima; angbeka gbɛɛ oyegbo Elaija; angbeka li gbɛɛ oyegbo oka tugbe yido ba.>>

²⁰ Nghane iYesu byi ma gbɛɛ, <<Ema ma ema gbɛɛ ani li eme?>>

IPyita nun uka gbɛɛ, <<Abu li iKrestu* mgbi Imgbasho.>>

²¹ IYesu kwo ma ado kpakpa gbɛɛ nu ma ka nya inggise onyi odze ne ba.

IYesu gbɔdze mi adze yi odze ikwongye mgban

²² IYesu si nya ama okye yan gbɛɛ, <<Ongwe Inggise ka gbiiso mi ungwɔ kwuba engyukwo yi ama ofife mgbi Imgbasho beyi ama otso ola mgbi iMose, ka ngwon kyeme-kyeme. Nghaduu mi egbe ongwu ta ma Imgbasho ka kyilen luba oshishe.>>

²³ Ne o nya ma duu gbɛɛ: <<Ali inggise nmina okyedo ani yo, li kyeme ngwi o ka tangwe ewon ye kyelu ekwatsi mgban kyedo ani alegbe-alegbe.

²⁴ Ikyena ali inggise nmina odulu oshishe mgban to yo ka byulu lon, kpaa inggise ngwu oshishe mgban byulu mi ikye mgbi ani yo, ka dulun to.

²⁵ Li ali oyabo ngwi inggise ka tu, ni otsungwon tu ese duu kpaa oshishe mgban dzili?

²⁶ Ni inggise kwayiwi ani yi eso mgbi ani, Ongwe Inggise ka kwayiwi inggise nani mi onɔ ngwi o ye mi okwɔkwo mgban beyi okwɔkwo mgbi Otson Imgbasho beyi engyeso mgban ama osaan mani.

²⁷ N nya ema otsitsi, angbeka to mmene nka di ikwongye ine ba nghataa ngwi a ka di esuto mgbi Imgbasho.>>

Okwɔkwo mgbi iYesu

²⁸ Ngwi iYesu gbɔdze ntonɛ nye egbe egyata neta, o kyi kyelu iPyita beyi iJon yi ijensi lu yan mi unggwo oka bibo.

²⁹ Ngwi o kale bibo ne, ine mgban si kyata, angwuto mgban tundze ye kwo dafi mmbwo onaabo mani.

³⁰ Ple neta, engyulo efa: iMose yi Elaija, to wita ogbɔdze yi iYesu.

³¹ A to mi okwɔkwo ongwɔ esho sile gbɔdze mgbi ikwu mgbi iYesu ndze kwekwe ombwumbwo mi iJerosalin mani.

* 9:20 9:20 Ongwu Imgbasho zonu gbɛɛ o ka wa dula ese wato mani.

³² IPyita yi angbeka si nuna lu byulu, onɔ ngwi a kyato nɛ, a di iYesu yi okwɔkwɔ mgban yi inggise nghi efa toyan.

³³ Dafi iMose yi Elaija wita olu nɛ, iPyita nya iYesu gbɛɛ, <<Ongyukwo, i tishi ni eyi ki to mmenɛni! Ni eyi kle afu eta, onyi ikye abu, onyi ikye iMose, onyi ikye Elaija.>> (Nghaduu o ye odzɛ ngwi o le gbɔ ma ba.)

³⁴ Ngwi o kale gbɔdzɛ nɛ, akpa tɔ gbiiwulu tukwu ma; man ama okye yi iYesu wimio dafi akpa wa tukwu ma mani.

³⁵ Ta ela tɔ mi akpa na gbɛɛ, <<Nɛnɛ li Ongwani, ongwu ani dudu-dudu; gado mbon na.>>

³⁶ Ngwi ela na dede mata, iYesu si dze mmana yuon. A kye ungwɔnɛ da, di nya inggise onyi kpaa ungwɔ ngwi ama di mi onɔ na ba.

IYesu lɔ onodzi ibwubwe tɔ mbi ongwongyulo

³⁷ Tegblifan, ngwi a tashulu mi unggwo nɛ ibyi inggise wa tu iYesu.

³⁸ Inggise mi ifu ibyi kwu ela gbɛɛ, <<Otsetse, ani gbabɔ nu abu kye inɛ byi ongwani, o li onyi kpokpo.

³⁹ Onodzi obube li dzɛsin non le teela; o li dzɛkwulu li tsuuvu ondu. Ni kyon li fyumfye odzanta dile dzilin kpaa.

⁴⁰ Ani gbabɔ nu engwafɔ mgbi abu gbɛɛ nu ma dudu onodzi na tɔ, kpaa a yagba ba.>>

⁴¹ IYesu si gbɛɛ, <<Ema eto ndze yi oyeye onuunu ba dile kpekpe nɛ! Ka kye onɔ sine ngwi ani ka dze yi ema yi itukwu oshiishi?>> Man o nya inggise na gbɛɛ, <<Kye ongwabu ma ba mmenɛni.>>

⁴² Ngwi a kyon ba nɛ, onodzi obube na di kyon zudɔwɛɛ o di dzɛkwulu fyumfye. IYesu fwa yi onodzi obube na, man o ngyɛlu ongwɛ na ootse di yilen nu otɔn.

⁴³ I kwulu ali inggise ewo mi ogbagbadzidzi mfye ngwi Imgbasho kyo nani.

Ngwi i kale kwulu ali inggise ewo mi ungwɔ ngwi iYesu kyo duu nɛ, o nya ama okye yan gbɛɛ,

⁴⁴ <<Gado mi odzɛ ngwi ani le gbɔ nya ema nɛni: A ka kye Ongwɛ Inggise wo engyikyili mgban abɔ.>>

⁴⁵ Kpaa ama okye yan kwu ambe odzɛ na ba. Itan da ma daada, nɛ a yagba difwi ba, imio kpaa di wo ma obyin ita.

Li emɛ shewo ngha?

⁴⁶ Angwodzɛ tɔ mi idzidzɛ mgbi ama okye yi iYesu gbɛɛ li emɛ mboma shewo ngha.

⁴⁷ IYesu ye ungwɔ ngwi a le tsewe neta, o si kye ongbɛ kwulese dzɛke agya mgban.

⁴⁸ O nya ma gbɛɛ, <<Inggise ngbɛ itɔ ongwɛ nɛ mi iyi mgbi ani gbɛ ani; o di gbɛ inggise ngwu ndɔ ani esɔ mani. Ikyena ongwu nghao yeyikpa mi idzidzɛ ema duu ma nghao shewo.>>

Inggise nfwa ema ba li mgbi ema

⁴⁹ Iɔn gbɔ nya iYesu gbɛɛ, <<Ongyukwo, eyi di inggise oka le dudu onodzi emese mi iyi mgbi abu eyi fwa yan gbɛɛ non nya, ikyekye o li onyi mbi eyi ba.>>

⁵⁰ IYesu nyan gbɛɛ, <<Ka yama non nya ba, lubana inggise nfwa ema bayɔ li mgbi ema.>>

Emi iBatlomi fwa iYesu

⁵¹ Dafi onɔ wa dze kwekwe ngwi a ka kye iYesu lu esho nɛ, o ngyɛlu odzɛ mi itukwu mgban si byi ofɛ abɔ le lu iJerosalin.

⁵² O dɔ emi esɔ angbeka teyin, lu mi agwɔ oka mi iSamaria oka melu alungwɔ duu le fan;

⁵³ kpaa inggise emi imbe na gban ba, ikyekye o dze yi oweka olu iJerosalin.

⁵⁴ Onɔ ngwi iJensi yi iɔn di ungwɔnɛ nɛ, a gbɛɛ, <<Otse, i mina abu gbɛɛ ni eyi kwu ola ela mi esho ba ese wa kye ma gyee?>>

⁵⁵ Nghaduu iYesu kyata fwa yi ama,

⁵⁶ ta a si lu agwɔ oka.

Itɔdzɛ okyɛdɔ iYesu

⁵⁷ Dafi emi iYesu le lu ofɛ mgbi ama nɛ, ongyulo oka nya iYesu gbɛɛ, <<N ka kyɛdɔ abu ali imbe ngwi abu le ke duu.>>

⁵⁸ IYesu nyan gbɛɛ, <<Emi ogbalinya to yi ishe, ingwunɔ emi esho dze yi ude, kpaa Ongwɛ Inggise dze yi imbe okye ikye da ba.>>

⁵⁹ O di nya inggise oka gbɛɛ, <<Kyɛdo ani.>>

Kpaa ongyulo ma gbɛɛ, <<Otse, ababo nu ani ofɛ nin ka gbinebyi otsani nghataa kyon ndzi se.>>

⁶⁰ IYesu nyan gbɛɛ, <<Ni emi ikwukwo ndzi ewoma, kpaa abu lu ka gbeeso mgbi esuto mgbi Imgbasho.>>

⁶¹ Inggise oka di gbɛɛ, <<N ka kyɛdo abu, Otse; kpaa nin ka nya emidani gbɛɛ se egbe oka se.>>

⁶² IYesu si nyan gbɛɛ, <<Inggise nkye abo byi ikwukwo oshookwo, wita oshookwo diye le ndine ke iyikpa yo, o me unkonyi mi esuto mgbi Imgbasho ba.>>

10

IYesu do inggise ngwuseta don iwo diwyefa eso

¹ Ta Otse iYesu dulu inggise ngwuseta don iwo diwyefa. Si do ma eso efefa, nu ma teyi ongwu ke ali igeli beyi imbe ngwi ongwu ka wa ke duu.

² O nya ma gbɛɛ, <<Eto oshɛ-shɛ le kwuba, kpaa emi ido le gwee ta. Ema bibo mbi Otse Imgbasho mgbi eto oshɛ-shɛ, non do emi ido mgban eso nu ma wa shɛ eto.

³ Lu na! Lubana ani le do ema eso dafi engwe mmala mi ifu emi idukwɛbe mani.

⁴ Ka kye ashiko naadi igbe oke agaba hona okpafɔ oka ba. Ka kwulese mi ofɛ tangba yi inggise ba na.

⁵ <<Ono ngwi ema kaka ude inggise yo, tsekise gbogbɛɛ, iyu mgbi Imgbasho no dze ude neni.

⁶ Kini inggise iyu dze ude na yo, iyu mgbi Imgbasho ka kaka mbi otsungwon, kpaa ki no dzema ba, iyu mgbi Imgbasho ka ye luba mbi ema.

⁷ Ka kyikye mi ude-ude ba na. La mbonyi, le gye, diye wa alungwo ngwi a kye nu ema duu, lubana inggise ido gyo ni a kpan.

⁸ <<Ni ema kaka igeli, nu ma kyo ema ono yo, gye alungwo ngwi a kye nu ema duu.

⁹ Bwe ama ndotse to ele ma na, diye nya ma gbɛɛ: <Esuto mgbi Imgbasho dze kwekwe yi ema.>

¹⁰ Nghaduu, igeli nfwɛ ogbe ema yo, tase lu ingofɛ ka gbɛɛ,

¹¹ <Ombulu ongwɛ ogalu mgbi ema nto eyi ka afɔ nɛ, eyi ka kye gbolu dafi ambe ado okwookwo mbi ema. Di ye na gbɛɛ esuto mgbi Imgbasho dze kwekwe.>

¹² N nya ema gbɛɛ, mi egbe na ka tatase lo ogalu mgbi iSodon ngha ogalu nani.

Ogalu ama nnoyɛɛ ba

¹³ <<Ahoo! Abu ogalu mgbi iKoradzin yi abu iBetsaida; ema ka gyadzɛ. Ikyekye ungwɔ okwulewo ongwɛ a kyo mbi ema nɛ, ki li mi ogalu mgbi iTiru yi iSidon yo, a ki kyatitukwu mi ali ibwubwe mgbi ama gbegbe, a ki kye ishangli wo ewo ye myini mi uto.

¹⁴ Nghaduu ka tatase mbi iTiru yi iSidon mi egbe ikwo ngha ema.

¹⁵ Abu ogalu mgbi iKapenahun, a ka kyile abu esho wɛ? Ei, abu ka lu ese mi imbe mgbi emi ikwukwo.>>

¹⁶ IYesu si nya ama okye yan gbɛɛ, <<Inggise nfwo ema fwo ani. Ongwu nfwa ema fwa ani. Ongwu nfwa ani fwa Imgbasho ndo ani eso nani.>>

Oyɛɛɛ mgbi emi ngwuseta don iwo diwyefa

¹⁷ Emi ngwuseta don iwo-diwo-efa ntona yido yi atsa wa gbɛɛ, <<Otse iYesu, mi iyi mgbi abu emi onodzi emese kpaa le sunu eyi.>>

¹⁸ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<N di iSatan gbese kye esho dafi mmbwo le naabo mani.

¹⁹ Ani tsekise kye mfye nu ema okye afɔ dzi ifa beyi mnaa odi ngha mfye mgbi ongyikyili mgbi ema, unkonyi kpaa ka kyo ema ba.

²⁰ Nghaduu ka tsatsa na gbɛɛ di emi onodzi ibwubwe sunu ema ba. Kpaa, tsatsa ikyegbɛɛ a lo ema iyi mi esho.>>

IYesu tsatsa

²¹ Mi ono na kpoo iYesu mbwo yi atsa mi Onodzi Osaan, o gbɛɛ, <<Ani ta abu angba Otsani, Otse mgbi esho yi ese, ikyekye abu kye ungwɔ ntonɛ da ama ntsewe gbɛɛ di ama kwiine diye yodze mani, kpaa abu kwulu iba nya engbe.

Ɛɛn, Otsani, li ngha ngwi i kpaa abu gbɛɛ no dɛ aali.

²² <<Otsani kye alungwɔ duu wo ani abɔ. Inggisɛ onyi ye ongwu nli Ongwɛ ba li Otson ta, inggisɛ onyi kpaa di ye Otson ba li Ongwɛ ta beyi ama ngwu Ongwɛ sadu okye Otson tso ma mani.>>

²³ Man iYesu kyata mbi engwafɔɔn ntona gbɔ yi ama daada gbɛɛ, <<Mse no bɛ ama ndi ungwɔ ema di nɛ ewo!

²⁴ N nya ema gbɛɛ i mina ibyi oyegbɔ yi ibyi uto gbɛɛ ama ki di ungwɔ ngwi ema di nɛ, kpaa a di ba, odi fwo ungwɔ ngwi ema fwo nɛ, kpaa a yagba fwo ba.>>

Utsa mgbi inggisɛ iSamaria osuse ngwu ya inggisɛ oka abɔ

²⁵ Onɔɔlɔɔ ma inggisɛ oye ola mgbi iMose saan kyatunto ombadi iYesu, o gbɛɛ, <<Otsetse, li alungwɔ ngwi ani ka kɔ se ngwi ani ka tu oshishe igyegwu?>>

²⁶ IYesu nyan gbɛɛ <<Ola mgbi iMose gbɔsinɛ? Abu li gbɔn sinɛ?>>

²⁷ O si nu uka gbɛɛ, <<Aɛ lɔ gbɛɛ: <Otɛ Imgbasho no kpa abu itukwu yi itukwu mgbi abu duu yi oshishe mgbi abu duu yi mɛye mgbi abu duu yi oyeye mgbi abu duu>; di, <Inggisɛ nwatse dɔ abu kpa abu itukwu dafi ewabu mani.> >>

²⁸ IYesu nyan gbɛɛ, <<O gbɔ ayin; lu ka kɔ ngha ta o ka dɛ oshishe.>>

²⁹ Kpaa dafi o mina otso oye-ye mgban nɛ, o byi iYesu gbɛɛ <<Li emɛ li inggisɛ owatse dɔ ani?>>

³⁰ IYesu si nyan gbɛɛ: <<Inggisɛ iJuda oka kye mi iJerosalin le kɛ iJeriko, o ka kaka abɔ emumyi ama ofofɛ. A gbɔn ibe di kyon angwuto mi ewo kye dulu dzanta lake ofɛ le fyikwu.

³¹ I wa yɛɛ gbɛɛ inggisɛ ofifɛ mgbi Imgbasho oka wa le nyɛ ofɛ na kpɔɔ, o di inggisɛ na ta, o nyɛ enggengga lu.

³² Inggisɛ iLevi nli kyidɔ mi ozu okwakye mgbi emi iJuda kpaa kɔ ngha, ngwi o di inggisɛ na nɛ, ongwu kpaa nyɛ enggengga lu.

³³ Nghaduu inggisɛ iSamaria oka nli ingyoga le kɛ agaba, o wa to imbe ngwi inggisɛ na ladɛ, ngwi o din nɛ, elela kyon won kpakpa.

³⁴ O kɛ kwɛkwɛ yan, o san ifwa mi ewo kye otse yawon ele. O kyon dɔkɛ itaklimyi mgban kyon lu ozu ingyoga ka gbeka byun saan.

³⁵ Tegblifan nɛ, o dulu udza nmɛ okpa idɔ egbe efa sini kye nu inggisɛ odi mi imbe ingyoga nani, o nyan gbɛɛ: <Bwen saan, ni ani yɛ, ungwɔ ngwi abu mbe mi ikyon duu ni ngha ngha kpaa, n ka yilen kpaa abu.> >>

³⁶ IYesu byita gbɛɛ, <<Mi idzidɛ inggisɛ eta ntona li emɛ li inggisɛ owatse dɔ inggisɛ ongwu nkaka abɔ emumyi na?>>

³⁷ Inggisɛ oye ola na nun uka gbɛɛ, <<Li inggisɛ ongwu ndin elela nani.>>

IYesu nyan gbɛɛ, <<Lu ka kɔ ngha.>>

IYesu kaka udɛ iMata yi iMeri

³⁸ Dafi iYesu yi engwafɔɔn kye ikye dɔ le lu iJerosalin nɛ, o wa kaka agwɔ oka, ongyaa oka ngwu a li kwun di iMata gban kaka udɛ mgban.

³⁹ O dɛ yi ongwunɔn ongwu ongyaa, iyin di iMeri, ngwu ka sɔkɛ iyayi Otɛ iYesu le fwo elodɛ mgban.

⁴⁰ Kpaa i kaka iMata ewo kpakpa yi ungwɔ okyɔkyɔ nshewo ngwi ongwu ka kɔ mani. O ba wa byi iYesu gbɛɛ, <<Otɛ, i kpa abu dafi ongwunani dzata idɔ duu tsaani abɔ nɛɛ? Ngyɛse nyan no wa tobyi ani.>>

⁴¹ Otɛ nun uka gbɛɛ, <<iMata, iMata, i kaka abu ewo, eka di kplɔkɔ lo abu mi ungwɔ kwuba;

⁴² ungwɔ li onyi ta ndɛ kyɛmɛ-kyɛmɛ. iMeri kye ayɛ ngwi nghao tishi, ngwi a ka kye gbɛlu mbon ba mani.>>

11

IYesu tso ibɔ obɔɔɔ

¹ Egbe oka nɛ, iYesu le bibɔ mi imbe oka. Mi onɔ ngwi o ngyɛlu ibɔ obɔɔɔ nɛ, ongwafɔ mgban onyi ba mbon wa nyan gbɛɛ, <<Otɛ, tso eyi obibɔ dafi iJɔn tso engwafɔ mgban nani.>>

² O nya ma gbɛɛ, <<Onɔ ngwi ema ka bibɔ yɔ, gbɛɛ:

<< <Otseyi, nu ma nu mmwe mi iyi mgbi abu.

Ni esuto mgbi abu ba.

³ Nu eyi ungwogyɛ mgbi eyi

ongwi alegbe-alegbe.

⁴ Dze eyi ta yi ali ibwubwe mgbi eyi,
dafi eyi kpaa li dzata
ama nkyo eyi obube mani.
Dika kye eyi kaka igyila ba;
kpaa dulu eyi to mi obube.> >>

⁵ IYesu di nya ma gbɛɛ, <<Li eme mbi
ema ndze yi uka, ka ke mbon mi idzidze
otu ka nyan gbɛɛ, <Okani, tobyi ani yi
ibredi ngbi eta;

⁶ ikyesine okani oka dzagaba wa kaka
mbi ani, ma n dze yi unkonyi ngwi n ka
kye non gye ba.>

⁷ <<Ma o nu uka mi ozu dzidze gbɛɛ,
<Ka kaka ani ewo ba; onufozu tukwu,
engbe mgbi ani di lato yi ani mi akwulo.
Nghane n ka yagba kyato ba wa nu abu
unkonyi ba.>

⁸ N nya ema, o ka kyato ba wa nun mi
ikyegbɛɛ o li okan ba, kpaa mi ikyegbɛɛ o
bo kyo ewewa ba, li ikyengha o ka kyato
wa nun dafi o mina duu aali.

⁹ <<N di nya ema: Bo na ta a ka nu ema,
di pita na, ta ema ka tu; tsaabo na, ta a ka
kwulu ema onufozu.

¹⁰ Lubana otsungwon nbo ka gbɛ.
Ongwu npita ka tu. Ongwu ntsaabo, a ka
kwulun ofɛ.

¹¹ <<Li eme mbi ema etsengwe ngwu
ongwan ka bon mmbweni, se o ka nun ifa
gbikye mmbweni?

¹² Naadi o bon akyogbi, ngwi o ka kye
mnaa nun?

¹³ Ni ema emi ali ibwubwe ye onu
engbe mgbi ema umba osuse ma, ka
kyonese Otsema ongwi esho ka nghao nu
ama nbon Onodzi Osaan ba.>>

IYesu yi uto mgbi emese

¹⁴ Egbe oka ne, iYesu lo ikplima emese
onya. Ono ngwi emese na to ne, inggise
ngwu onodzi emese na non yee ikplima
ma gbodze, ta i kwulu ibyi inggise ntona
ewo.

¹⁵ Angbeka gbɛɛ, <<IYesu lo emese onya
yi mfye mgbi iBedzebu ongwu nli ikye
mgbi emese nani.>>

¹⁶ Angbeka le mbadin, a mina ambe
ongwi esho mbon.

¹⁷ IYesu ye ewodze mgbi ama ne, o nya
ma gbɛɛ: <<Ali esuto ngwi gbua mi ikyili

yo, a ka bulu, ude ngwi di gha yi ewon ka
bulu.

¹⁸ Ni iSatan kpaa gha yi ewon ma, ka
kyonese esuto mgban ka kwudze?
Lubana ema gbɛɛ ani lo emese onya yi
mfye mgbi iBedzebu.

¹⁹ Kini ani lo emese onya yi mfye mgbi
iBedzebu ma, li mfye mgbi eme ngwi
engbe mgbi ema li lo emese onya? Ngyese
engbe mgbi ema ka gbo ema ikwo.

²⁰ Kpaa ni li mi mfye mgbi Imgbasho
ngwi ani lo emese onya yo, esuto mgbi
Imgbasho ba mbi ema sewaani.

²¹ <<Ni inggise ndze yi mfye di dze yi
okyiika, ngyo ude mgban yo, alungwo
ngwi o dzezan duu ka dze kyoon.

²² Nghaduu ni inggise ndze yi mfye
nghan ba wa gblika yan yo, o ka nghan
diye gbelun okyiika ngwi o le tsaabo igegge
yan mani, o dika kyi ghalu okwude
mgban yi inggise angbeka.

²³ <<Inggise ndze yi ani bayo, kye afo
twese yi ani. Ongwu ngbe ngwikwo yi ani
bayo, le bulu-bulu.

²⁴ <<Ono ngwi onodzi emese to mbi
inggise, o li lu ivu le ka pita imbe otonya.
Ki non tu imbe bayo, o li gbɛɛ; <N ka yido
lu ude ani ogbugbe.>

²⁵ Non ye ba udan ogbugbe wa di a kyi
melu imbe ma dzeke saan yo.

²⁶ O li ye lu ka kwu emese angbeka
egyafa ama ntimbali nghan mani, a ka ba
wa kaka sise mi ele. Taman odzedze
mgbi inggise na ka timbi nghaabo
ogbugbe.>>

²⁷ Dafi iYesu le gbodze le ke ne, ongyaa
oka mi idzidze ibyi inggise ntona si kyile
ela esho gbɛɛ, <<Mse no dze yi ifu ngwi
mba abu, beyi abe ngwi abu ngha nani.>>

²⁸ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Nghaduukpaa li
inggise nfwo elodze mgbi Imgbasho di
kyo mi ele yeye mani ka gbumse.>>

Ambe mgbi ijona

²⁹ Dafi ibyi inggise shili kye iYesu wo
idzidze ne, o gbɛɛ, <<Nene li eto obube! O
le mina ambe, kpaa o ka tu onyi ba sede
ambe mgbi **ijona** ta.

³⁰ Dafi ijona li ambe mbi emi iNinive
na, li ngha ngwi Ongwe Inggise ka li ambe
mbi eto ne aani.

³¹ Apodza ongwí **aca** ka kye afo twese yi inggise emi eto neni mi egbe ikwo dika nu ma obube, lubana o kye mbi ese dondu owa fwo ozoyeye mgbi uto iSolomu, dinaa, ongwu nshewo nga iSolomu dze mmeneni.

³² Inggise emi iNinive kpaa ka kye afo twese yi emi eto neni mi egbe ikwo diye nu ma obube; ikyena a kyatitukwu mi ono ngwi a fwo elodze ogbógbó mgbi iJona nani, ma onene ongwu nshewo nga iJona dze aani.

Osa mgbi ewo.

³³ <<Inggise onyi nka kye ola do se ka kye da di kye mgboko tukwu ele dzema ba. O ka kye fake imbe ododa ngwi ali inggise nkaka duu ka di osa mani.

³⁴ Ine mgbi abu li ipitila mgbi ewo mgbi abu. Kini ine mgbi abu tishi yo, ewo mgbi abu duu ka mbwo yi osa. Kpaa kini ine mgbi abu tishi bayo, ewo mgbi abu kpaa dika mbwo yi iifu.

³⁵ Ikyenghane, di gbée, osa ndze mbi abu no ka li iifu ba.

³⁶ Nghane, kini ewo mgbi abu duu mbwo yi osa yi alewo onyi kpaa yifu bayo, ka mbwo yi osa dafi osa mgbi ipitila li nu abu osa neni.>>

IYesu tsaafó mi ungwó mgbi emi iFarasi yi ama otso ola mgbi iMose

³⁷ Ngwi iYesu ngyelu odze ogbógbó ne, inggise iFarasi wa bcon gbée no ba wa gye ungwogye mi ude mgbán; ta o ka sòke ogye ungwogye.

³⁸ Nghaduu inggise iFarasi na, difwi gbée iYesu sabo mi odzedze aletó mgbi ama ba ta, wita ogye ungwogye, ne i kwulun ewo.

³⁹ Otse iYesu si nyan gbée, <<Onene, ema emi iFarasi li sa ewo alubata yi inunggaa, kpaa mi idzidze mgbi ema yo li mbwo yi nggwó yi imbali.

⁴⁰ Ema ikwangha inggise ntone! Li ongwu nme idzidze ma, me ese kpaa baa?

⁴¹ Ne nu emi adze umba yi itukwu osaan na, ta alungwó duu ka dze ema saan.

⁴² <<Ahoo! Mi ikye ema emi iFarasi, ema li kye onyi mi ikye iwyo ongwí okwó

mgbi ema duu mbwo yi ungwó dafi indzafé, atsubo, beyi ungwó angbeka kye nu Imgbasho. Kpaa ema li kyo inggise ogye, Imgbasho di kpaa ema itukwu ba. Li ungwó ndze imbisó ngwi ema ki tsekise kyo duuse angbeka ntona aali.

⁴³ <<Ahoo! Mi ikye ema emi iFarasi, li kpa ema oso imbe mmwe mi ozu okwakyé mgbi emi iJuda di nu ma le ta ema angba yi mmwe mi ifyidu.

⁴⁴ <<Ahoo! Mi ikye ema ama olóoló yi emi iFarasi, emi ikpala, ema dze dafi endzi ngwi ambe mgbán byulu, ngwi inggise li kyikyé nyé ele kpaa a li difwi ba mani.>>

⁴⁵ Inggise otso ola mgbi iMose oka nun uka gbée, <<Otsetse, dafi ngwi abu gbo ungwó ntone ne, eyi kpaa abu fya eyi ito.>>

⁴⁶ IYesu gbée, <<Ahoo! Mi ikye ema ama otso ola mgbi iMose, ikyekye ema li gbe iso gwuba do inggise ikye kpaa ema li kye ongwufabó onyi gbo ele ikye oya ma abó ba.

⁴⁷ <<Ahoo! Mi ikye ema, ema mbe endzi mgbi ama ogbée ngwu li emi otsikyema ngwó tugbe mani.

⁴⁸ Ne ema tso gbée ungwó ngwi a kyo na li ayin; a ngwó ama ogbée, ema di mbe ma endzi.

⁴⁹ Mi ikyenghane, Imgbasho mi ozoyeye mgbán gbée, <Ani ka do ama ogbée yi ama ogbikye ani eso mboma, angbeka a ka ngwó ma diye nu angbeka adze.>

⁵⁰ Nghane, eto neni a ka kwo ma ado mi ikwu mgbi ama ogbée ngwu a ngwó mi owita-wita mgbi ese nani.

⁵¹ Wita mi ikwu mgbi Ebel lu ka kaka ikwu iDzakaria, ongwu ma ngwón mi idzidze ozu mgbi Imgbasho yi iwashi ofife nani. N nya ema mi otsitsi, a ka kwo eto ne ado mi ungwó ntone duu.

⁵² <<Ahoo! Mi ikye ema ama otso ola, lubana ema kyi kyelu ungwó okwulu ofe mgbi ozoyeye mgbi Imgbasho. Ema abuema kpaa kaka ba, diye noofe gbée ama nle kaka nu ma kaka ba.>>

⁵³ Ngwi iYesu ngyelu odze ntone ogbógbó ne, o dzata imbe nani, ne emi iFarasi yi ama otso ola mgbi emi iJuda

wita ole ban ibe di kyitingga gbɛɛ no
gbɔdɛ mi ungwɔ gwuba,

⁵⁴ zukwu ni ama tu ofe di nun obube
mi odɛ ama ntɔ mi ondu mbon nli ayin
ba mani.

12

*Adɔ okwookwo beyi okwu
inggisɛ ewe wo*

¹ Ngwi inggisɛ idubu ibyibi wa
kwutokɛ mbonyi nɛ, a sile dzi ewoma afo,
man iYesu wita ogbɔdɛ ababɔ nya
engwafɔɔn gbɛɛ: <<Kɔ dumɔɔ yi otsootso
mgbi emi iFarasi, ngwi li ewe nli gbɔfwe
dafi okwuna mi ibredi nani.

² Onɔ kyema ngwi alungwɔ ndɛ mi
odaada duu ka dɔ ododa, ungwɔ ngwi a
di kye da duu a ka kye dɛɛɛ.

³ Ungwɔ ngwi abu gbɔ mi iyifu a ka fwo
mi osa, ungwɔ ngwi abu di gbɔn mi adɔ
mi ifoozu idzidɛ dika gbela tɔ mi
ikyendu.

⁴ <<N nya ema, emi okani, ka mio ama
nka ngwɔ ikpewo ta ka kɔ unka gbe
wuba na ba.

⁵ Kpaa n ka tso ema ongwu ema ka
mion mani: Mio ongwu, ki non kye
ngwɔlu ikpewo, o di dɛ yi mfye okye abu
woke imbe adɛ nani. Eɛn, ani nya ema,
mion na.

⁶ A li kye ifyilo nghi eda gya mi anini
efa baa? Nghaduu ifyilo onyi kpaa
Imgbasho gblimɔn ba.

⁷ Nghane, otu mi ikye mgbi ema duu
Imgbasho ye mmbwon. Ka mio ba na;
ema ngha ifyilo ibyibi.

⁸ <<Ani nya ema, inggisɛ ta nkyɔ
obwendɛ mgbi ani mi inɛ inggisɛ yɔ,
Ongwɔ Inggisɔ kpaa ka kɔ obwendɛ
mgban mi inɛ engyesɔ mgbi Imgbasho.

⁹ Nghaduu inggisɛ ntangwe ani mi inɛ
inggisɛ yɔ, ongwu kpaa Ongwe Inggisɛ ka
tangwan mi inɛ engyesɔ mgbi Imgbasho.

¹⁰ Ali inggisɛ ngbɔdɛ obube mi ikye
Ongwe Inggisɛ, a ka dzanta yi obube,
kpaa ongwu nfyɔ Onodzi Osaan ito yɔ, a
ka dzanta ba.

¹¹ <<Onɔ ngwi a kye ema ba inɛ ikwɔ
mi ozu okwakye mgbi emi iJuda beyi inɛ
emi atɔtɛ beyi inɛ mgbi emi ola ma, no

ka kaka ema ewo dafi ema ka na ewema
naadi odɛ ngwi ema ka gbɔ ba.

¹² Ikyena Onodzi Osaan ka nya ema
odɛ ngwi ema ka gbɔ mi onɔ na mani.>>

Utsa mgbi ikwangha inggisɛ aludu

¹³ Inggisɛ oka mi ifu ibyi nya iYesu gbɛɛ,
<<Otsetse, nya ongwunani no kye ghalu
okwudɛ ngwi otseyi dzanta nu eyi nɛ yi
ani.>>

¹⁴ iYesu si nun uka gbɛɛ, <<Okani, li
emɛ nu ani mfye ogbiikwɔ naadi ogha
ema okwudɛ?>>

¹⁵ Ta o nya ma gbɛɛ, <<Gbɛwɛbyi! Ngyo
ewema mi ali ofe mgbi nggwɔ duu;
oshishe mgbi inggisɛ dɛ mi aludu mgban
ba.>>

¹⁶ Man o nya ma utsa nɛ gbɛɛ: <<Ikpɛsɛ
mgbi inggisɛ udza oka tishi ungwogye.

¹⁷ O tɛwɛ mi itukwu mgban gbɛɛ, <Li
ekye ngwi ani ka kɔ? Ani dɛ yi imbe
ngwi ani ka gbe ungwogye mgbi ani to
ba.>

¹⁸ <<Nɛ o gbɔgbɛɛ, <Li ungwɔ ani ka kɔ
aani. N ka kye bulu emi oba mgbi ani
yidɔ mbɛ ama okwukwo, man ani ka gbe
ungwogyowe yi okye mgbi ani duu da mi
efu.

¹⁹ Ta n ka nya ewen gbɛɛ, <<Abu dɛ yi
ungwɔ osuse kwuba to nka kye onova
ibyibi. Yile itukwu bɛɛ; gye, wa diyɛ dɛ
yi atsa.>> >

²⁰ <<Kpaa Imgbasho nyan gbɛɛ, <Abu
ikwangha nɛ! Mi otu inɛ neni n ka mina
oshishe mgbi abu mbi abu. Nɛ li emɛ ka
kye gbelu ungwɔ ngwi abu gbe to ikye
ewabu nɛ?>

²¹ <<Li ngha nka dɛ yi ali inggisɛ ngbe
ungwɔ to ikye ewon kpaa li aludu mbi
Imgbasho ba aali.>>

No ka kaka ema ewo ba

²² Ta iYesu nya engwafɔɔn gbɛɛ:
<<Nghane ani nya ema, no ka kaka ema
ewo mi oshishe mgbi ema ba, ungwɔ
ngwi ema ka gye, naadi mi ikye ewo
mgbi ema, ungwɔ ngwi ema ka wo.

²³ Oshishe ngha ungwogye, ewo di
ngha angwuto.

²⁴ Di emi ajaglama: A li kya naadi she
ba, a dɛ yi ozu hona oba okye ungwɔ da
ba, nghaduu Imgbasho li byi ma enbwa.
Ema dɛ yi oyabɔ ngha ingwunɔ duu!

²⁵ Li eme mbi ema mi itukwu oshanye mgban ka yagba ombwo obyi onyi mi oshishe mgban?

²⁶ Ma ni itukwu oshanye ka yagba ngyelu ungwɔ ogyengye nga ba wali, oyabo li ekye onu ewema itukwu shanye mi ungwɔ angbeka?

²⁷ <<Di dafi onggangga oshɛ li she mani. A li kyidɔ naadi gbo ewoma angwuto ba. Nghaduu **iSolomu** mi okwɔkwɔ mgban nose wewo tishi dafi onyi mbi onggangga ntonɛ ba.

²⁸ Ni li nga ngwi Imgbasho li nu oshe mi okwɔ ngwi dze inɛ, ekeka a ka kye toola sunse ma, ka kyɔsinɛse ngwi o ka nghao kye inɛ byi ema ba? Ema ngwu oyeye onuunu mgbi ema shanye ntoneni!

²⁹ Nghane, no ka kaka ema ewo mi ungwɔ ngwi ema ka gye naadi wa ba; dika dze yi angwodze mi itukwu kpaa ba.

³⁰ Bana li ama n ye Imgbasho ba li kyedɔ ungwɔ ntoneni, ma Otsema ye dafi ema mina ungwɔ ntonɛ mani.

³¹ Nghaduu pita esuto mgbi Imgbasho ababo, ta a ka gbe ungwɔ ntonɛ duu mbwo ema kɛ ele.

³² <<Ka mio ba na, engwafɔ ama okpa ani itukwu, ikyena i mina Otsema okye esuto nu ema.

³³ Gbelu ungwɔ ngwi ema dzeɣan duu gya kye udza gha emi adze. Ema ka tu ungwɔ ama osuse nka li gyegwu, aludu mi esho nka ngye ba, imbe ngwi emumyi ka ba kwɛkwɛ naadi ikwukwu ka kye gye ba mani.

³⁴ Lubana imbe ngwi aludu mgbi ema dzema, li mmana ngwi itukwu mgbi ema kpaa li dze aali.

Ongyo le fɛ

³⁵ <<Wewo okyidɔ di nu ipitila mgbi ema le gbe,

³⁶ dafi engbidɔ tole fɛ oyɛɛye mgbi ongyukwo mgbi ama mi eba okwokyiikwokyi, ikyegbɛ non ye wa tsaabo ta a ka kwulun ofɛ vla mani.

³⁷ Ka sunse mbi engbidɔ onɔ ngwi ongyukwo ye tu ma le ngyo mani. N nya ema otsitsi, ongwu aboon ka wewo gbe ma sisɛ kye oga nu ma gye.

³⁸ Ka sunse mbi engbidɔ ama ngwu ongyukwo mgbi ama wa tu ma wewo

mani, ye ba non ba mi idzidze otu naadi mi ikyegbe kpaa.

³⁹ Kpaa difwi odze neni: Ni otsungwo ozu ki ye onɔ ngwi emumyi ka ba yɔ, o kika non gbobun ozu kaka ba.

⁴⁰ Ema kpaa li kyɛmɛ ngwi ema ka wewo, ikyekye Ongwe Inggise ka ba mi obyi ngwi ema gbinebyi ma ba.>>

⁴¹ IPyita byita gbɛɛ, <<Otse, abu le gbo utsa nɛ nya eyi yueyi naadi li ali inggise duu?>>

⁴² Otse iYesu si gbɛɛ, <<Li eme li ongbidɔ oyeye di kwiinɛ? Li ongwu ngbeka byi ungwɔ, ngwi ongyukwo kyon dzeke ikye ogbinebyi engbidɔ mgban onu ma ungwogye mi onɔ nwogyo mani.

⁴³ Ka tishi mbi ongbidɔ ngwu ongyukwo mgban wa tun le kyo nga mi onɔ ngwi o ye mani.

⁴⁴ N nya ema otsitsi, o ka kyon dzeke ogbinebyi ungwɔ mgban duu.

⁴⁵ Nghaduu ni ongbidɔ na nya ewon gbɛɛ, <Ongyukwo mgbi ani le kye onɔ tunto oyɛɛye,> man wita ogbo engyulo yi engyiido ibe dile gye ye wa fya yɔ.

⁴⁶ Ongyukwo mgbi ongbidɔ na ka yidɔ mi egbe ngwi o kye inɛ byi ma ba beyi obyi ngwi o ye ba. O ka non gyiso kpakpa di kyon dzeke imbe mgbi ama onghaadɔ.

⁴⁷ <<Ongbidɔ ongwu n ye ungwɔ ngwi ongyukwo mgban mina, kpaa wewo ba di kyungwɔ ma bayɔ, a ka gbon onitse kwuba.

⁴⁸ Nghaduu ongwu n ye ba di kyungwɔ ngwi li oyeye ba, a ka gbon onitse gwee. Mbi ali inggise ngwu a nun kwuba a dika mina kwuba mbon; ongwu a di nun dzii a dika pita mbon dzii.

IYesu ba yi ogbua-gbua

⁴⁹ <<Ani ba ɛsɛ nɛ yi ola, ma dafi i dze ani ma kile gbɛ kpaa wa!

⁵⁰ Kpaa ani dze yi iBatisima mgbi iso ngwi ani ka wa kaka ele, ma n ka gyiso ongwu itukwu nghataa se ka wa ngye.

⁵¹ Ema tsɛwɛ gbɛɛ ani ba owa kye iyu ba ɛsɛ? Ei, n nya ema, li ogha inggise yi ewoma.

⁵² I wita onene nghataa lu iyayi inggise ka li eda mi etɔ onyi a ka gbua yi ewema,

eta ka kye afo twese yi efa, efa dika kye afo twese yi eta.

⁵³ A ka wa gha yi ewoma, otsongwe yi ongwani ongyulo, ongwongyulo yi otson, onongwe yi ongwani ongwu ongyaa, ongwongyaa yi onon, onobongyaa yi owongwaan, owongwe yi onoban.>>

Odifwi onɔ

⁵⁴ Ne iYesu nya ibyi inggise gbee, <<Ono ngwi ema di akpa tseto mi onosa, mi ono nata ema li gbee, <Mmbwo ka wa kya,> man di li kya.

⁵⁵ Ma onɔ ngwi awo ongwu agwudu wa fa, ema li gbee, <Imbe ka wa dziwu,> man di li dze nga.

⁵⁶ Ema emi ikpala ntonɛ! Ema ye onu osa mi odzedze mgbi ese beyi akpa mi esho. Kyosine ngwi ema ye onu osa mi odzedze ongwu onene wuba?

⁵⁷ <<Kyone ngwi ema fwikwo abuema mi ungwɔ nli ayin wuba?

⁵⁸ Ni abu le ke opiikwo yi ongyikyili mgbi abu yɔ, fya kpakpa ni abu yile ide gye yan mi ofe, ni abu kyɔ nga ba, a ka kwo abu ba ine inggise ogbiikwo, ongwu nka kye abu wo obaka abɔ, ta a sika kye abu woke obawi.

⁵⁹ N nya abu, o ka tase ba nghataa imbisɔ ngwi abu ka kpa anini mgbi abu ongwu olele ngwi a wo abu mani.>>

13

Kyatitukwu hona dzili

¹ Mi onɔ nani, inggise angbeka to imbe na nnya iYesu gbee di iPlatu ngwɔ emi iGalalia angbeka ni eyi mgbi ama takye yi ife ngwi a le fe mani.

² IYesu si nu uka gbee, <<Ema tsewe gbee emi iGalalia ngwu a ngwɔ ma nga na nghao li emi ali ibwubwe nga emi iGalalia angbeka ntonaa?

³ Ei, li nga ba! Kpaa n nya ema, ni ema kyata mi ali ibwubwe mgbi ema bayɔ, ema ka kwulu dafi ama kpaa kwulu nani.

⁴ Inggise iwyodegyata ama nkwulu onɔ ngwi ozu oshigbo mi iSilon gbobu si ma na ma, ema tsewe gbee a kyɔ obube nga angbeka ama nto iJerosalin naa?

⁵ Ei, li nga ba! Nghaduu n nya ema, ni ema kyata mi ali ibwubwe mgbi ema bayɔ, ema kpaa ka wa dzili duu.>>

Utsa mgbi andundu ogyoma

⁶ Ta iYesu nya ma utsa ne gbee: <<Inggise oka nose kye ekwo ngwi a li kwun di andundu kye ye mi okwo mgban. O li ka kpadi gbee, ni i wa owawa yɔ, kpaa o li tu ba.

⁷ Ne o nya inggise nle ngyo okwo na gbee, <I me onova eta ngwi ani le ba wa kpadi ekwo ne gbee ni ani tu awawa mi ele, kpaa n tu ba. Kye dze ngwuta! Kyosine ngwi o le tukwu imbe?>

⁸ <<Nghaduu inggise ongyo okwo nu uka gbee, <Ongyukwo, di dzanta onova onyi; n ka tise nye ewon gbe ibwa yawon.

⁹ Ki non wa owawa onova nkye ne, tishi! Ni li nga bayɔ, kye dze ngwuta.> >>

IYesu kyile ongyaa ngbikye mi egbe otonyido

¹⁰ IYesu le tsungwɔ mi egbe otonyido mi ozu okwakye mgbi emi iJuda oka,

¹¹ man ongyaa oka dze imbe na ngwu onodzi obube non dotse fulu me onova iwyodegyata, o kile li yagba zunto kpaakpa gbe ba.

¹² Ngwi iYesu din ne, o kwun ela ba iyayi si nyan gbee, <<Ongyaa, a she abu adita mi ootse mgbi abu!>>

¹³ O kye abɔ gbon, labɔlabɔ neta, o si kyato dzekunto kpaakpa man le tse Imgbasho.

¹⁴ Itingga kyɔ inggise okye okwakye teyi gbee di iYesu ngyelu ootse mi egbe otonyido, o si nya inggise ntona gbee, <<Ali ikyidu dze yi egbe egyin ngwi eyi ka kyido, nghane ba mi egbe ntoneni, ni a ngyelu ema ootse, kpa no ka li egbe otonyido ba.>>

¹⁵ Otse iYesu nun uka gbee, <<Ema emi ikpala ntonɛ! Ali inggise mgbi ema li kyi shelu mnda naadi itaklimyi mgban mi ifatoba kye ka weni mi egbe otonyido baa?

¹⁶ Nghane ongyaa ne kye mi etɔ mgbi Abraham, kpaa iSatan bwan adi me onova iwyodegyata. Wane i tishi gbee nu ma shan adi mi egbe otonyido ba naadi?>>

¹⁷ Ngwi iYesu gbɔdze nɛ nɛ, ayiwi kwu engyikyili mgban. Kpaa inggise ntona duu i kpa ma mi ungwɔ okwulewo ngwi o le kyo nani.

Utsa mgbi inɛnɛ nkwoɔzi beyi okwuna

¹⁸ Neta iYesu byita gbɛɛ, <<Esuto mgbi Imgbasho nɛ dɛ sɛnɛ? Li ekye ngwi ani ka kye mba yan?

¹⁹ Dɛ dafi inɛnɛ nkwoɔzi, ngwi inggise kye ka fwe mi okwɔ mgban. I she yɛɛ ekwɔ, ingwunɔ li lude mi abɔn.>>

²⁰ IYesu di byita gbɛɛ, <<Li alungwɔ ngwi ani ka kye esuto mgbi Imgbasho mba yan?

²¹ Dɛ dafi ongyaa kye okwuna tablikyi yi ofumbu nshe mi ikpɔkpɔ di bwuo ewon kpatse mani.>>

Onufe okpenge

²² Ta iYesu nyɛ igeli-igeli beyi agwɔ emi oshɛ le tsungwɔ ngwi o le lu iJerosalin mani.

²³ Inggise oka byun gbɛɛ, <<Otse, li inggise gwee ta ka watɔɔ?>>

O nya ma gbɛɛ,

²⁴ <<Fya mi ofyaafya mgbi ema ni ema kaka mi onufe okpenge nani, ikyena inggise kwuba ka fya gbɛɛ nu ma kaka esuto mgbi Imgbasho nghaduu a ka yagba ba.

²⁵ Otsungwɔ ozu ka kyato yile onufe tukwu, ema ka tila to esɛ le tsaabo yɛ gbaabo gbɛɛ, <Kwulu eyi onufe, ongyukwo!>

<<Nghaduu o ka nu uka gbɛɛ, <Ani ye ema hona ye imbe ngwi ema tɔkyɛ ba.>

²⁶ <<Ta ema ka gbɛɛ, <Eyi gye diyɛ wa yi abu, abu di tso mi igeli mgbi eyi kpaa!>

²⁷ <<Nghaduu o dika gbɛɛ, <Ani ye ema naadi imbe ngwi ema tɔkyɛ ba. Lu enggenga mbi ani na, ema emi ali ibwubwe ntonɛni!>

²⁸ <<Akwo omaama beyi aba ogyeegye ka dɛ imbe nani, onɔ ngwi ema di Abrahan yi Adziki yi iJeko beyi ama ogbɛɛɛ duu mi esuto mgbi Imgbasho kpaa ema abuema a ka kye ema ngwuta lu esɛ mani!

²⁹ Ibyi inggise ka kye mi onosa yi onɔɔɛ, beyi aca yi agwudu, dika wa sɔ oga mi esuto mgbi Imgbasho.

³⁰ Nghane emi olɛɛ ka yɛɛ emi ababo, emi ababo dika yɛɛ emi olɛɛ.>>

IYesu tsukwu ikye iJerosalin

³¹ Mi onɔ na emi iFarasi angbeka ba mbi iYesu wa nyan gbɛɛ, <<Dzata imbe nɛ lu imbe oka. IHerude mina ongwɔ abu.>>

³² IYesu si nu ma uka gbɛɛ, <<Kɛ ka nya ogbalinya na gbɛɛ, <N ka dulu emɛɛ di ngyɛlu ibyi inggise ootse inɛ yi ekeka mi egbe ongwu ta ma, n ka ngyɛlu idɔ mgbi ani.>

³³ Nghaduu n ka byi ofɛ mgbi ani abo inɛ yi ekeka yi egbetanɛ, lubana i tishi gbɛɛ nu ma ngwɔ oyegbo mi imbe oka ba li mi iJerosalin ta.

³⁴ <<Ekyi, iJerosalin, iJerosalin, abu nngwɔ ama ogbɛɛɛ di tse ama ngwu a do ma esɔ mbi abu akwutse, dafi ani gbili okye emi ongwabu kwakye yi eka, dafi onogbi li kwulu engwaan wokɛ asha, kpaa ema nu ani ofɛ ba!

³⁵ Dika, a dzita ude mgbi ema yɛɛ okwude waana. N le nya ema, ema ka di ani wuba nghataa sede ni ema wa gbɛɛ, <Ogbumse li ongwu nba mi iyi mgbi Otse Imgbasho se.> >>

14

IYesu kɛ ude inggise iFarasi

¹ Egbe otonyidɔ oka nɛ, iYesu kɛ le ka gye oga mi ude mgbi inggise iFarasi imɔ oka, a si kye inɛ fyakwun.

² Neta inggise oka ngwu afɔ yi abo weeni ba mbi iYesu.

³ Nɛ iYesu byi ama otso ola mgbi iMose beyi emi iFarasi ita gbɛɛ, <<Ola mgbi eyi noofɛ ongyɛlu ootse mi egbe otonyidɔ naadi i nu ba?>>

⁴ Kpaa a dede shilididi. Ta iYesu byi inggise na abɔ, man o ngyɛlun ootse di dzanta non lu.

⁵ IYesu si byi emi iFarasi ntona gbɛɛ, <<Ni onyi mbi ema dɛ yi ongwɛ naadi mnda ngbɛɛ wokɛ ibuga mi egbe otonyidɔ ma, o ka dulun to plɛ lo?>>

⁶ Nghaduu a yagba nu uka ba.

IYesu gbɔdze mgbi ewo oyile esɛ

⁷ Ngwi iYesu difwi dafi ama nba oga ntonɛ le sadu imbe mmwɛ abuoma nɛ, o nya ma utsa nɛ gbɛɛ:

⁸ <<Ni inggise bɔ abu oga mgbi eba okwokyiikwokyi yɔ, ka sise mi imbe mmwe ba. Ikyayina inggise oka nshewo ngha abu kpaa a bɔɔn.

⁹ Ni li ngha, inggise nbɔ ema ma, ka ba wa nya abu gbɛɛ, <Ni abu kye itse mgbi abu nu inggise neni.> Ta abu ka tu ayiwi ye ka sɔkɛ imbe okwushanyɛ.

¹⁰ Nghaduu, nu ma bɔ abu oga yɔ, lu ka sɔkɛ imbe ngwi ye esɛ tsatsadu mani, ni inggise nbɔ abu wa nya abu gbɛɛ, <Kyato, okani, lu itse ntatase nani.> Ta abu ka dze yi mmwe mi ine mbi ama ngwu a bɔ ma ntonani.

¹¹ Lubana ali inggise nkyile ewon esho duu a ka yilen esɛ. Kpaa ongwu n yile ewon esɛ, a ka kyilen esho.>>

¹² Ta iYesu si nya inggise nbɔɔn oga na gbɛɛ, <<Ni abu kyɔ oga mi onɔ naadi onɔnɔdɛ, ka bɔ emi okaabu ba naadi emi ongwunabu naadi odo abu hona emi aludu ama nwatse dɔ abu ba; ikyena a ka yidɔ bɔ abu ikye oyilen kpaa abu mkpaa.

¹³ Ni abu kyɔ oga yɔ, bɔ emi adze, yi ama ngbikye tukwu esɛ, yi ama ntummya, yi ama nbine,

¹⁴ ta Imgbasho ka kye mse bɛ abu ewo. Ikyekye a ka yagba kpa abu mkpa gbɛ ba, Imgbasho ka yilen kpa abu mi egbe ngwi emi osaan ka kyato mi ikwu mani.>>

Utsa mgbi andɛfɛ oga

¹⁵ Onɔ ngwi inggise onyi mbi ama nsɔto oga biyan fwo odzɛ nɛ nɛ, o nya iYesu gbɛɛ, <<Inggise nka sɔ oga mi esuto mgbi Imgbasho ka gbumse.>>

¹⁶ IYesu nyan gbɛɛ: <<Inggise oka nose le kyɔ andɛfɛ oga si bɔ inggise kwuba.

¹⁷ Ngwi onɔ oga ma wa gyɔ nɛ, o dɔ ongye ogbesɔ mgban gbɛɛ no kɛ ka nya ama ngwu ongwu bɔ ma gbɛɛ, <Ba na, lubana alungwɔ duu ngyɛ le fɛ-fɛ wa.>

¹⁸ <<Kpaa ama duu wita o nu itɔdze idzidza-dzidza. Ongwu ababɔ nya ongye ogbesɔ gbɛɛ, <Ani gya ikpɛsɛ, ma li kyemɛ ngwi ani ka ka kpadi. N tekyɛ nu abu, nu ani ofɛ.>

¹⁹ <<Oka gbɛɛ, <Ani gya mnda efefa imbe eda, n kwa le ka mbadi ma aani. Tsuutsu nu ani ofɛ.>

²⁰ <<Oka di gbɛɛ, <Ani kwa kye ongyaa ofufɛ, nghanɛ n ka yagba kɛ ba.>

²¹ <<Ongye ogbesɔ nɛ yidɔ ka nya ongyukwo mgban odzɛ ntonɛ duu. Ta otsungwudɛ nyɛ yi itingga kpakpa man wo ongye ogbesɔ mgban ola gbɛɛ, <Lu emi ingɔfɛ plɛ bɛyi emi abɔfɛ mgbi igeli ka gbe emi adze yi ama ntummya yi ama nbine yi ama ngbikye tukwu esɛ duu ba.>

²² <<Ongye ogbesɔ na gbɛɛ, <Ongyukwo, ola ngwi abu wo na ani kyɔ mi ele wa, kpaa imbe ka dze mi ikye inggise angbeka.>

²³ <<Nghanɛ ongyukwo nya ongye ogbesɔ gbɛɛ, <Tasɛ lu emi onɔɔfɛ bɛyi aye ofɛ ka bɔ ali inggise ngwu abu di duu nu ma ba, zukwu ni udɛ mgbi ani mbwo.

²⁴ N nya ema, inggise ama ngwu ani plɛ bɔ ma ntona onyi kpaa ka ta oga mgbi ani kpane ba!> >>

Itɔdze onu abu li ongwafɔ mgbi iYesu

²⁵ Ibyi inggise wafɔ yi iYesu le kɛ, man o kyata nya ma gbɛɛ:

²⁶ <<Inggise ntangwɛ otsɔn yi onɔn, owan yi engbɛ mgban, emi ongwunɔn engyulɔ yi engyaa naadi oshishe mgban bayɔ, o ka li ongwafɔ mgbi ani ba.

²⁷ Inggise ndi kye ekwatsi mgban kyɛdɔ ani bayɔ, o ka li ongwafɔ mgbi ani ba.

²⁸ <<Ni i dze gbɛɛ onyi mbi ema mina o mbɛ ozu oshigbo yɔ, o ka plɛ sise kyɔ mmbwo mi ungwɔ ngwi i ka kyen ombɛ ozu ma ngyɛ baa?

²⁹ Bana ki non wo itozu kpaa di yagba ngyɛlu bayɔ, ali inggise ndi duu ka shan isha

³⁰ gbɛɛ, <Amu nɛ kwaabɔ ombɛɛmbɛ kpaa yagba ngyɛlu ba.>

³¹ <<Naadi li ali uto nle ka gblika yi uto oka. Ka tsekise sise tsewɛ ki non ka yagba yi engyilika nghi idubu iwyo oka gblika yi uto ndzɛ yi engyilika nghi idubu osu ba?

³² Non ka yagba ba, o ka dɔ ama ogbesɔ mgban nu ma ka yile ide gye ngwu ma ka dze mbombo yi ama mani.

³³ Nghanɛ, inggise mgbi ema ta nkyɛ alungwɔ mgban duu nu ba, o ka li ongwafɔ mgbi ani ba.

³⁴ <<Mmwaa tishi, kpaa ni mmwaa fyumfya wuba ma, a ka kyosinɛse non di fyumfya dafi mmwaa?

³⁵ Dika tishi mi ikpɛsɛ naadi ogbagye ibwa wuba; a ka kye yangwuta.

<<Inggisɛ ndzɛ yi adɔ yɔ, otsungwɔn no fwo.>>

15

Utsa mgbi mmala nbyulu

¹ Egbe oka nɛ, ama ogbɛ udza ifyɛɛ bɛyi emi ali ibwubwe wa kwakye ikye ofwo iYesu.

² Nghaduu emi iFarasi bɛyi ama otso ola mgbi iMose wita okwondukwɔ gbɛɛ, <<Inggisɛ nɛ gbela yi emi ali ibwubwe diyɛ le gye ungwogye yi ama kpaa!>>

³ Nɛ iYesu nya ma utsa sini:

⁴ <<Ni inggisɛ oka mbi ema dzɛ yi mmala nghi ideli onyi ma onyi byulu mi efu, li ekɛ ngwi o ka kyɔ? O ka dzata ngwusɛnɛ dɔn iwyo diwyegyane ntona mi imbe ododa lu ka pita onyi nbyulu na nghataa se non tuun baa?

⁵ Onɔ ngwi o ka tuun ma, o ka tsatsa kye dɔkɛ olubɔ

⁶ le lu udɛ. Non wa to udɛ, o ka kwu emi okan bɛyi ama nwotsuudɛ dɔn ela gbɛɛ, <Tsatsa yi ani na; ikyekye ani ka tu mmala nbyulu ma wa.>

⁷ N nya ema gbɛɛ mi itɔ ofɛ nɛ kpɔɔ atsa ka dzɛ esho kwuba mi ikye inggisɛ alobube onyi nkyata luba mbi Imgbasho ngha inggisɛ ama osaan ngwusɛnɛ dɔn iwyo diwyegyane ngwu mina okyata ba ntonani.

Utsa mgbi anini nbyulu

⁸ <<Naadi ni ongyaa dzɛ yi anini nghi iwyo onyi byulu mi ele ma o ka kyosinɛ? O ka kye ipitila dɔ kyi waalu ozu di pita yi ɛwɛ ogbebyi nghataa se non di baa?

⁹ Onɔ ngwi o ka tu ma, o ka kwu emi okan bɛyi ama nwotsuudɛ dɔn ela gbɛɛ, <Tsatsa yi ani na ikyekye ani ka tu anini nbyulu ma wa.>

¹⁰ Mi itɔ ofɛ nɛ kpɔɔ, n nya ema, atsa ka dzɛ mi inɛ engyɛsɔ mgbi Imgbasho mi ikye inggisɛ alobube onyi nkyatitukwu mani.>>

Utsa mgbi ongwɛ nbyulu

¹¹ IYesu di kiyayi gbɛɛ: <<Inggisɛ oka nose dzɛ yi engwengyulɔ nghi efa.

¹² Ongwu ongbungbɛ nya otson gbɛɛ, <Otsani, kye okwudɛ ndzɛ mi ikye mgbi ani ma nu ani.> Nɛ otson si kye ghalu okwudɛ nu engwaan efa ntonani.

¹³ <<Egbe nyɛ gwee ta, onghan ongwu ongbungbɛ si kye gbelu alungwɔ mgban. O kyato lu ɛsɛ mbombo mi imbe na ma, o kye mbelu awuya mgban duu mi oshishe ayayi.

¹⁴ Onɔ ngwi o kye mbelu alungwɔ duu nɛ, okɔtɔndzi enbwa kaka ɛsɛ na duu, man o yɛ abubɔ yi unkonyi ogyeegye ba.

¹⁵ Nɛ o kɛ oka kyɔ inggisɛ oka idɔ mi ɛsɛ nani, inggisɛ na kyon dɛsɔ lu okwɔ mgban oka kye inɛ byun obyia.

¹⁶ O mina gbɛɛ ongwu ki gye ungwogye ngwi obyia ntona le gye mani, kpaa inggisɛ nun unkonyi non gye ba.

¹⁷ <<Mi onɔ ngwi o wa yile itukwu bɛsɛ nɛ, o gbɔ yi ewon gbɛɛ, <Mi udɛ, ama okyɔ otsani idɔ kpaa a dzɛ yi ungwogye ogyeegye gyɔloma, ma mmɛnɛ ani le kwulu enbwa!

¹⁸ N ka yɛ lu udɛ mbi otsani ka nyan gbɛɛ: Otsɛn, ani kyɔ Imgbasho obube yi abu.

¹⁹ Nghane ani mɛ gyɔ ngwi a ka kwu ani gbɛɛ ongwabu wuba; nu ani yɛ dafi emi idɔ mgbi abu mani.>

²⁰ Man o kyato yɛ lu mbi otson.

<<Nghaduu ngwi o ka kye mbombo mani, otson din ta elela kyon won; o tsinya ka tsɛkwulu onghan, si kwokyi ondu yan.

²¹ <<Ongwan si nyan gbɛɛ, <Otsɛn, ani kyɔ Imgbasho obube yi abu, nghane ani mɛ ngwi a ka kwu ani di ongwabu wuba.>

²² <<Kpaa otson kwu ongbidɔ mgban ela gbɛɛ, <Vla! Ka kye angwuto ntishi ngha mi ozu kye wa won. Kye ongwashi won ongwufabɔ yi okpafɔ won afɔ.

²³ Lu ka kye andefɛ mnda ongyulɔ wa ngwɔlu ni eyi gye di tsatsa.

²⁴ Ikyena ongwani nɛ kwulu kpaa onɛnɛ o dzɛ oshishe; o byulu kpaa onɛnɛ a din.> Ta a wita oga.

²⁵ <<Mi onɔ na, onghan ongwu ongyukwo nose dzɛ okwɔ. Ngwi o yɛ wa

to ondu ude ne, o fwo ungwɔ ogboogbo yi ifwe.

²⁶ Nghanɛ o si kwu ongbido oka ela byun gbɛɛ, <Li alungwɔ le kiyayi?>

²⁷ O nun uka gbɛɛ, <Ongwunabu yido luba ude, otsabu kye ngwɔlu andefe mnda ikyekye o ye ise.>

²⁸ <<Ongwunɔn ongwu ongyukwo si kyitingga kpakpa gbɛɛ ongwu ka kaka ude wuba. Otsɔn tase wa tekye nun gbɛɛ non kaka.

²⁹ Kpaa o nu otsɔn uka gbɛɛ, <Di! Onova ntonɛ duu ani kyɔ abu ido dafi ofyɛɛ mani, ma akponyi kpaa ani ngha abu ado ye ba. Nghaduu abu nu ani ongwɛ mndo kpaa gbɛɛ nin kyɔ oga yi emi okɛɛn ba!

³⁰ Kpaa onɔ ngwi ongwabu ne kye mbelu ungwɔ mgbi abu duu yi owagbai engyaa ye luba ude ne, abu ngwɔn andefe mnda!>

³¹ <<Otsɔn si nun uka gbɛɛ, <Ongwani, abu dze yi ani alonɔ duu, ma alungwɔ ngwi ani dzeyan duu li mgbi abu.

³² Nghaduu dze mbiso ngwi eyi ka gye oga di tsatsa, ikyekye ongwunabu kwulu, kpaa onene o dze oshishe; o byulu kpaa onene a din.> >>

16

Ongyukwo ido okwiine

¹ IYesu nya engwafɔɔn gbɛɛ: <<Inggise udza oka nose dze o dze yi ongyukwiido ngwu kye ine le byun udza. Ta a kwu ongyukwiido ne elikwɔ mbi otsungwude mgban gbɛɛ o le gyon awuya.

² Nghanɛ, o kwun ela, nyan gbɛɛ, <Li ali odze ngwi ani le fwo mi ikpewo abu ngha? Lɔlu ungwɔ mgbi ani ama nbyito abɔ abu tsatsadu wa nin, ikyekye abu me okye ine byi ani ungwɔ wuba.>

³ <<Ongyukwo ido na ye gbo yi ewon mi itukwu gbɛɛ, <Ani ka kyɔsine onene, ngwi otsungwude mgbi ani le nya yi ani ido ne? Ani dze yi mfyɛ me oshookwɔ ba, ayiwi li kwu ani obibo.

⁴ Ani ye ungwɔ ngwi ani ka kyɔ wa, ikyegbɛɛ nu ma wa nya yi ani ido mmene kpaa, inggise ka gbe ani mi ude mgbi ama mani.>

⁵ <<Ta o kwu ama ngye mkpa mbi otsungwude mgban ela onyonyi, o byi

ongwu ababɔ gbɛɛ, <Abu gye mkpa mbi otsungwude mgbi ani me sine?>

⁶ <<O nyan gbɛɛ, <Li ikpɔkpɔ **engyie olivi** ideli egyata.>

<<Ongyukwo ido na nyan gbɛɛ, <Kye afe mkpa mgbi abu na sise vla, lo ideli ene.>

⁷ <<O diye byi ongwu fan gbɛɛ, <Abu ma, o gye mkpa sine?>

<<O gbɛɛ, <Li oba alakama (ndze dafi itsikapa nani) idubu onyi.>

<<Ongyukwo ido na nyan gbɛɛ, <Kye afe mkpa mgbi abu, lo ideli egyata.>

⁸ <<Otsungwude na tse ongyukwiido ndze yi otsitsi ewo ba na ikyekye o kyungwɔ mi ine okwuukwu. Bana inggise emi ese ongwɔ onene nghao ye ogbewɛbyi ungwɔ mgbi ama ngha inggise emi osa.>>

⁹ IYesu kiyayi gbɛɛ, <<N le nya ema, kye aludu ngwi abu dzeyan kwu uka yi inggise mi ese neni, ikyegbɛɛ ni i wa dzema wuba kpaa, a ka gbe ema mi ude ogyegwu.

¹⁰ <<Inggise ongwu ndze yi oyeye mi ungwɔ ogyengye ma, o ka dze yi oyeye mi ungwɔ okwukwo kpaa, inggise n yagba kye ine byi ungwɔ ogyengye saan ba, ungwɔ okwukwo kpaa o ka yagba kye ine byin saan ba.

¹¹ Ne kini ema di dze yi oyeye mi aludu ongwɔ ese ne ba, li eme ka kye awuya otsitsi ongwɔ nkyɛ mbi Imgbasho wo ema abɔ?

¹² Ma ni ema di dze yi oyeye mi ungwɔ mgbi inggise oka ba ma, li eme ka kye ungwɔ mgban kye nu ema gbɛɛ no yee mgbi ema?

¹³ <<Ongbido onyi ka yagba kyɔ engyukwo efa ido ba. Lubana o ka di onyi tanyi diye di oka kpan itukwu, hona o ka gha yi onyi ye lu ka beke yi oka. Ema ka yagba kyɔ Imgbasho ido beyi udza ononyi gbe ba.>>

¹⁴ Mi onɔ ngwi emi iFarasi, ama ngwu udza kpa ma kpakpa fwo odze ne duu mata, a wita onyan odze agya.

¹⁵ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Ema li ama nfwo ewema ikwɔ gbɛɛ di ema le saan mi ine inggise, nghaduu Imgbasho ye itukwu mgbi ema. Bana ungwɔ ndze yi mmwe mbi inggise ma li ungwɔ idza mi ine Imgbasho.

Otsootso mgbi iYesu angbeka

¹⁶ <<Ola mgbi iMose beyi ungwɔ ama ngwi ama ogbɛɛɛ lo ma a gbɔn nghataa ba onɔ mgbi iJɔn okyɔ iBatisima. Wita mi onɔ na, a le gbɔ Eso Osuse mgbi esuto mgbi Imgbasho, ali inggise duu le kaka ele mi mfyumfye.

¹⁷ Sunɔ ba onu esho yi ese byulu ngha onu ambe onyi byulu mi ola.

¹⁸ <<Ali inggise ngwu gha yi owan ye lu ka kye ongyaa oka yɔ, li amah ngwi o le kyo, inggise nkye ongyaa ngwu gheeba yi oban le kyo amah.

Utsa mgbi inggise udza beyi iLadzaru

¹⁹ <<Inggise udza oka nose dze nli wo angwuto omuma shinishini di tishi ndlendle, o di dze mi oshishe omyee-myee alegbe-alegbe.

²⁰ Mi onufoka mgban a li kye inggise obibo ba wa lake, o saasu ewo a li kwun di iLadzaru,

²¹ o li mina ogye ambulu ungwogye ama nli ngwuta mi adinyatse ogye ungwogye mgbi inggise udza nani. Obwe li ba wa kpanan ifwa.

²² <<Ta inggise obibo na wa kwulu, engyeso emi esho kyon lu mi iyayi Abraham. Inggise udza na kpaa wa kwulu, a kyon ndzi.

²³ O lu udola (ihade) ka dze mi iso kpakpa, o kyile ine esho si di Abraham mbombo, iLadzaru sɔdze yan.

²⁴ O kwun ela ke gbɛɛ, <Abraham Otsen, di ani elela dɔ iLadzaru eso no kye ongwufabo bake eni wa yulu ani ide, bana n dze mi iso okwulewo mi ola neni!>

²⁵ <<Nghaduu Abraham nyan gbɛɛ, <Ongwani, we mi onɔ ngwi abu dze oshishe, abu tu ungwɔ ama osuse-osuse, nghaduu iLadzaru tu ungwɔ ama obube, nghaduu onene o sɔ kpan, kpaa abu yɔ dze mi iso kpaakpaa.

²⁶ Ongyɛngye mgbi ungwɔne duu, ikplishe ladze mi idzidze mgbi eyi, ongwɔ inggise oka ka fa ke mbi oka gbe ba.>

²⁷ <<Ta inggise udza na nu uka gbɛɛ, <N tekye nu abu, Abraham otsen, dɔ iLadzaru eso ke ude otsani,

²⁸ bana ani dze yi engwunani mgbi ifu engyulo nghi eda toma. No ke ka kwo ma

adɔ ikye onu ma ka ba imbe iso owulewo ne ba.>

²⁹ <<Abraham nu uka gbɛɛ, <Emi engwunabu dze yi ola mgbi iMose beyi afe mgbi ama ogbɛɛɛ okwo ma adɔ, nu ma fwo ma.>

³⁰ <<Inggise udza na gbɛɛ, <Ei, otsani Abraham, nana ta ka me ba. Kpaa ni inggise oka kyato mbi emi ikwukwɔ ye ke mboma ta a ka kyatitukwu mi ali ibwubwe mgbi ama.>

³¹ <<Abraham gbɔ yan gbɛɛ, <Kini a fwo ola mgbi iMose beyi afe mgbi ama ogbɛɛɛ bayɔ, ni inggise oka kyee mbi emi ikwukwɔ kpaa a ka nu itukwu mi ele ba.>>

17

Obube, oyeye, ido

¹ IYesu nya engwafɔɔn gbɛɛ: <<Ungwɔ ama nli nu inggise kyo obube ma li kyeme a ka ba, nghaduu ahoo mi ikye inggise ngwu ungwɔ obube ntonɛ nye mbon ba mani.

² I tatase nu ma kye ikwɔɔ shaan onbukwɔ kyon ngwuta mi ekyoo okwukwo ngha non nu onyi mi idzidze engbe ntonɛ kyungwɔ obube.

³ Nghane, gbewebyi ewema na.

<<Ni ongwunabu kyungwɔ obube, fwa yan, ki non kyatitukwu yɔ, dzanta yi obube mgban.

⁴ Ki non kyo abu ungwɔ obube akpe egyafa mi egbe onyi, diye ba mbi abu akpe egyafa gbɛɛ, <Ani kyatitukwu yɔ,> dzanta yi obube mgban.>>

⁵ Ama ogbikye iYesu nyan gbɛɛ, <<Mbwo eyi oyeye onuunul!>>

⁶ Otse iYesu si gbɛɛ, <<Ni oyeye mgbi ema le gyengye dafi inene nkwodzi yɔ, ema ka nya ita ulɔ ne gbɛɛ, <Kwɔlu ewabu yi akpa, kye ewabu ka kwoke mi ekyoo okwukwo,> ta o ka fwo ema.

⁷ <<Kyi kye gbɛɛ onyi mbi ema dze yi ongbidɔ nle shin okwɔ naadi le kye ine byin ifyungwɔ. O ka nya ongbidɔ na mi onɔ ngwi o kyee okwɔ ma gbɛɛ, <Ba i ke ka sise gye ungwogye onene?>

⁸ Ungwɔ ka dze ngha ba, o ka gbɛɛ, <Kyo ungwogye ngwi ani ka gye mi otu neni,

kye angwuto wo ewo, fe ni ani gye di wa ta, abu ka wa gye mgbi abu olele baa?>

⁹ Ongyukwo na ka ta ongbido na angba mi ikyegbee di o kyungwo ngwi o nyan gbee non kyo maa?

¹⁰ Mbi ema kpaa, li ngha ndze aali, mi onwo ngwi ema kyungwo ngwi a wo ema duu ma, gbo na gbee, <Eyi li engbe ama okyido, eyi me ogbe umba ba, eyi kyido ongw i wo imbiswo ngwi eyi ka kyo mata.>>

IYesu ngyelu inggise iwyo otsoma

¹¹ Ngwi iYesu to ofe le ke iJerosalin ne, o nye otsee mgbi iSamaria beyi iGalalia.

¹² Dafi o le ke oka kaka agwo oka ne, emi otsoma nghi iwyo si tun. A kwulese mbombo

¹³ si kwun ela mi ela okwukwo gbee, <<iYesu, Ongyukwo, di eyi elela!>>

¹⁴ Dafi iYesu di ma neta, o nya ma gbee, <<Lu na, ka kye ewema tso ama ofife mgbi Imgbasho.>> Ngwi a to ofe le ke neta, otsoma gbosa loma.

¹⁵ Onyi mi idzidze mgbi ama di dafi otsoma gbosa lon neta, o yido ba le tse Imgbasho mi ela okwukwo.

¹⁶ O ba wa lake ese mi iyayi iYesu ye tan angba. O li inggise iSamaria.

¹⁷ IYesu byita gbee, <<Li inggise iwyo ngwu otsoma gbosa loma baa? Inggise egyane ntona ko?>

¹⁸ Inggise onyi kpaa yido o wa tse Imgbasho ba se li ingyoga ne taa?>>

¹⁹ Man o nyan gbee, <<Kyato lu, oyeye onuunu mgbi abu nu abu wato.>>

Obaaba mgbi esuto mgbi Imgbasho

²⁰ Emi iFarasi angbeka byi iYesu ita onwo ngwi esuto mgbi Imgbasho ka ba mani, o nu ma uka gbee, <<Esuto mgbi Imgbasho ka ba dafi ema gbe ine byi na ba,

²¹ naadi inggise ka gbee, <O dze na, hona o dze aali ba,> bana esuto mgbi Imgbasho dze mi idzidze ema.>>*

²² Nghane o nya engwafon gbee, <<Onwo kyema ngwi ema ka mina odi egbe onyi mi egbe mgbi **Ongw** **Inggis**, kpaa ema ka di ba.

²³ Inggise angbeka ka nya ema gbee, <O dze aali!> Naadi <O dze na!> Nghaduu ka yama kyedo ma ba.

²⁴ Dafi mmbwo li naabo ni esho agya onyi gbosa nghataa ka to agya oka ne, li ngha ngwi egbe mgbi Ongwe Inggise kpaa ka dze aali.

²⁵ Kpaa ababo adze ka kyon mi ungwo kwuba kyeme, eto emi onene dika fwan.

²⁶ <<Dafi i dze mi egbe mgbi iNua nani, li ngha nka wa dze mi egbe ngwi Ongwe Inggise ka ye ma aali.

²⁷ Ali inggise duu le gye ye wa, engyulo le kye engyaa, a kye engyaa le nu eba nghataa ba mi egbe ngwi iNua kaka uwaa okwukwo nani. Ta eni ayo ba wa dzili ma duu.

²⁸ <<Di li ungwonyi dafi mi onwo mgbi iLoti mani. Ali inggise tole gye ye wa, a tole kyummya, le kya eto dile mbe ozu.

²⁹ Kpaa mi egbe ngwi iLoti tase mi ogalu iSodon ma, ola beyi enotse nli nu ola gbe mfyumfye kya mi esho ba ese wa dzili ma duu.

³⁰ <<Li ngha nka dze mi egbe ngwi a ka kye Ongwe Inggise tso ma aali.

³¹ Mi egbe na, inggise ndodze ikyendu mgban no ka tashulu ba ikye owa gbelu okye mgban mi ozu ba. Ka li ungwonyi yi inggise ndze okwo, no ka ye ba ude owa kye unkonyi ba.

³² We ungwo nkyo owa iLoti nani.

³³ Ali inggise nmina odze oshishe yo, oshishe mgban ka byulu, ongwu ndzata oshishe mgban gbee no byulu yo, ka ye tun.

³⁴ N nya ema mi otu nani, inggise efa ka lato akwulo onyi; a ka kyi kyelu onyi dzata oka.

³⁵ Engyaa efa ka tole kpinangwo yi ewoma mi ikwo; a ka kyelu onyi dzata oka.>>

³⁶ (Inggise efa ka to okwo; a ka kyi kyelu onyi dzata oka.)†

³⁷ Engwafon mgbi iYesu si byun gbee, <<Li mi ole, Otse?>>

O nu ma uka gbee, <<Li imbe ngwi ungwo ikwukwo la ma ngwi mpo li kwakye aali.>>

* 17:21 17:21 Naadi dze mi itukwu mgbi ema. † 17:36 17:36 Ololo kwuba dze yi ambulu ne ba.

18

Utsa mgbi owakwade o biibe odze

¹ Ne iYesu nya engwafoon utsa otso ma gbɛɛ nu ma le bibo alono, nu ma ka nde ba.

² O gbɛɛ: <<Mi ogalu oka ma inggise ogbiikwo oka dze nli mio Imgbasho hona kye inggise wuuta ba.

³ Ne owakwade oka dze mi ogalu na nli ba mbon le tekye mi ikye emyemye mgban gbɛɛ, <Ya ani abo mi ikye inggise ngwu kwokyi odze yi ani neni.>

⁴ <<Ono she ngwi ongye ogbiikwo na fwa okyungwo mi ele. Nghaduu mi ongyeengye ne, o gbo yi ewon gbɛɛ, <Dafi ngwi ani li mio Imgbasho hona kye inggise wuuta ba ne kpaa,

⁵ mi ikye okakewo ngwi owakwade ne kale nu ani ne, n ka di mi ele azukwu no tu emyemye mgban. Ni ani kyo ba, o ka nin ndengye yi okakewo mgban oba alono neni!> >>

⁶ Man Otse iYesu gbɛɛ, <<Gado mi odze ngwi ongye ogbiikwo ebɛɛ na gbo mani.

⁷ Nghane Imgbasho ka yagba gbiikwo emyemye wo emidan, ama nle makwo yan otu yi ono le mina abo oyaaya ne baa? O ka kiyayi ofwo ma ngwutaa?

⁸ N nya ema, o ka di gbɛɛ a tu emyemye ple jo. Nghaduu, ono ngwi Ongwe Inggise ka ye ma, o ka tu oyeye onuunu mi ese ne joo?>>

Utsa mgbi inggise iFarasi yi inggise ogbe udza ifyee

⁹ IYesu diye gbo utsa ne nya ama ndze yi abo otsigege gbɛɛ ama le saan yuoma, di kye angbeka wuuta ba ma gbɛɛ

¹⁰ <<Inggise efa ke ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin oka bibo. Onyi li inggise iFarasi, oka li inggise ogbe udza ifyee.

¹¹ Inggise iFarasi na kwuzunto le bibo mi ikye ewon gbɛɛ: <Imgbasho, ani ta abu angba ikyegbɛɛ ani dze dafi inggise angbeka ba; dafi ama ofofe yi emi ali ibwubwe yi emi amah hona dafi inggise ogbe udza ifyee ne ba.

¹² Ani li tukwondudu akpe efa mi ikyidu onyi, ani di li nu Imgbasho onyi mi ikye iwyo mi alungwo ngwi ani tu duu.>

¹³ <<Kpaa inggise ogbe udza ifyee na dzeke fyata, o yagba kyile ine esho kpaa ba, o kye abo mgban beke igegɛ si gbɛɛ, <Imgbasho, di ani elela, ani li inggise alobube.>

¹⁴ <<N nya ema gbɛɛ inggise ne lu ude mgban yi emyemye mi ine Imgbasho nga inggise oka nani. Bana ali inggise ta nkyile ewon esho a ka yilen ese, ongwu ndi yile ewon ese a ka kyilen esho.>>

IYesu yi engbe ama oshilele

¹⁵ Inggise gbe engbe ama oshilele ba mbi iYesu ikye no wa kye abo gbo ma. Ngwi engwafoon di nga neta, a kwɔ ma oba mbon.

¹⁶ Kpaa iYesu kwu engbe ntona ela ba mbon si gbɛɛ, <<Dzata engbe ntonɛ nu ma ba mbi ani, ka kwɔ ma ba, lubana esuto mgbi Imgbasho dze ikye ito ntoneni.

¹⁷ N le nya ema otsitsi, ali inggise ngbe esuto mgbi Imgbasho dafi ongwongbe ba ka kaka ele ba.>>

Inggise aludu ogbe inggise teyi

¹⁸ Ongyukwo oka ogbe inggise teyi byi iYesu ita gbɛɛ, <<Otsetse osuse, li alungwo ngwi ani ka kyo kyeme se n ka tu oshishe igyegwu?>>

¹⁹ IYesu byun gbɛɛ, <<I kyosinese ngwi abu le kwu ani di osuse? Inggise onyi kpaa le saan ba se li Imgbasho yuon.

²⁰ Abu ye ola ntoneni: <Ka ndaamah ba, ka ngwo inggise ba, ka yimi ba, ka kyo obwendɛ atsika ba, sunu otsabu yi onabu.> >>

²¹ O gbɛɛ, <<Ani ngyo ola ntonɛ duu kye ono ngwi ani li ongbɛ ma jo.>>

²² Ngwi iYesu fwo ungwone ne, o nyan gbɛɛ, <<Ungwo onyi kwoba mbi abu kpoo. Gbelu alungwo ngwi abu dzeyan duu gbe gya kye udza nu emi adze, taman abu ka dze yi aludu mi esho. Ta ye wa kyedo ani.>>

²³ Mi ono ngwi inggise na fwo ungwone ne, o buntse. Lubana o li inggise ndze yi aludu kpakpa.

²⁴ IYesu di dafi o she ewo ta ba ne, o gbɛɛ, <<Ka fyumfye kpakpa ni inggise udza kaka esuto mgbi Imgbasho!

²⁵ Mi otsitsi yɔ, ka sunɔ ba ni ilakwumyi nye ifo edi ngha onu inggise udza kaka esuto mgbi Imgbasho.>>

²⁶ Ama nfwo odze ne byita gbɛɛ, <<Li emɛ tsatso ka watɔ?>>

²⁷ IYesu gbɛɛ, <<Ungwɔ nli kyemɛ-kyemɛ mbi inggise ba li kyemɛ-kyemɛ mbi Imgbasho.>>

²⁸ IPyita nyan gbɛɛ, <<Dii! Eyi dzata alungwɔ ngwi eyi dzeyan duu kyɛdɔ abu.>>

²⁹ IYesu nya ma gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, ali inggise ngwu dzata ude naadi owan hona emi ongwunɔn naadi ama omban hona emi ongwɔn mi ikye esuto mgbi Imgbasho yɔ,

³⁰ a ka yilen nu ma kwuba mi onɔ ngwi eyi wele neni. A dika tu oshishe igyegwu mi onɔ ongwɔn iyayi kpaa.>>

IYesu diye gbɔdze ikwu ewon akpe ongwu ta

³¹ IYesu gbe ama ogbikyon iwyodefa ntona lu enggengga ka nya ma gbɛɛ, <<Eyi le lu iJerosalin, ta alungwɔ ngwi oyegbo lo mi ikye Ongwe Inggise ma duu ka mbwumbwo.

³² A ka kyon wo Udzengye abɔ. A ka nyan odze agya, fyan ito, kyanggwɔ kyin, gbon onitse diye ngwɔn.

³³ Mi egbe ongwu ta ma o ka kyato mi ikwu.>>

³⁴ Nghaduu engwafɔ mgban yagba difwi ungwɔ ntonɛ onyi ba. Itan daada loma, a di yagba ye ungwɔ ngwi iYesu le gbɔdzan ma ba.

IYesu kwulu obine obibo ine

³⁵ Dafi iYesu le to kwɛkwɛ mi iJeriko nɛ, inggise obine oka sɔdze mi ondoofɛ, le bibɔ.

³⁶ Mi onɔ ngwi o fwo ibyi inggise le nye nɛ, o byita ungwɔ nle kiyayi mani.

³⁷ A nyan gbɛɛ, <<Li iYesu ongwɔ iNadzareti le nye.>>

³⁸ O kwu ela mi ela okwukwo gbɛɛ, <<IYesu, Ongwe iDevedi, di ani elela!>>

³⁹ Ama nto iyayi mbon fan ela nyan gbɛɛ no tukwɔndu, kpaa o di kwu ela okwukwo nghaangha, <<Ongwe iDevedi, di ani elela!>>

⁴⁰ Nɛ iYesu kwulese woola gbɛɛ nu ma kye inggise obine na ba mbon. Ngwi o ba kwɛkwɛ nɛta, iYesu byun gbɛɛ,

⁴¹ <<Li alungwɔ ngwi abu mina gbɛɛ ni ani kyɔ abu ele?>>

O gbɛɛ, <<Otse, ani mina odine.>>

⁴² IYesu si gbɔ yan gbɛɛ, <<Inɛ no kwulu lo abu; oyeye mgbi abu nu abu yɛɛ saan.>>

⁴³ Labɔlabɔ mata, o si dine, kyɛdɔ iYesu, dile tse Imgbasho. Ngwi inggise duu di ungwɔnɛ nɛ, ama kpaa tse Imgbasho.

19

IYesu beyi iDzakyyu

¹ IYesu kaka iJeriko nye-nye le lu.

² Ongyulo dze imbe na ngwu a li kwun di iDzakyyu; o li ongyukwo mgbi ama ogbe udza ifyɛɛ di dze yi aludu.

³ O mina odi ito inggise ngwu iYesu dze mani, nghaduu ngwi o shigbo ba nɛ, o yagba odin ba ikye ibyi inggise.

⁴ Nɛ o tsinya lu iyayi ka tɔke ekwo andundu ni ongwu din, ikyesine iYesu kye le nye ofɛ nani.

⁵ Ngwi iYesu to imbe na yeye nɛta, o ndine kɛ esho si nyan gbɛɛ, <<iDzakyyu, tashulu vla-vla. Li kyemɛ-kyemɛ n ka kaka ude abu ine.>>

⁶ Nɛ o tashulu vla si gban yi atsa.

⁷ Inggise tsatsa di ungwɔneni man, a wita ondandu gbɛɛ, <<O le kɛ ingyoga mi ude inggise ali ibwubwe.>>*

⁸ Nghaduu iDzakyyu dzɛkunto gbɔ yi Otse iYesu gbɛɛ, <<Dii, Otse! Mmenɛ jo n ka kye aye ungwɔ mgbi ani ngwi ani tulun kyɔ nu ema adze, ki ani kyɔ inggise ogye, ni li ekyekye kpaa, n ka kpa otsungwɔn mkpa akpe ene.>>

⁹ IYesu gbɔ yan gbɛɛ, <<Inɛ nɛ abu yi emidabu duu tu owatɔ-watɔ, ikyesine inggise nɛ kpaa, li ongwɛ Abraham.

¹⁰ Bana Ongwe Inggise ba ikye owa pita ye dulu ungwɔ nbyulu ma watɔ.>>

Utsa mgbi engbido iwyo

¹¹ Dafi a le gadɔ mi ungwɔnɛ nɛ, iYesu kiyayi onya ma utsa, ikyesine o dze kwɛkwɛ yi iJerosalin, man inggise tsewe

* 19:7 19:7 A kye ama ogbe udza ifyɛ gbɛɛ a li inggise imɔ ba.

gbɛɛ esuto mgbi Imgbasho ka byakpa ba akponyi.

¹² IYesu gbɔgbɛɛ: <<Ongwɛ uto oka wewo okɛ anengye adzi nu ma ka kye abɔ uto dɔn ikye di yidɔ.

¹³ Nɛ o kwu engbidɔ mgban nghi iwyo ela si nu ali inggise mgbi ama awuya ngwi mɛ dafi awuya okpa idɔ ofyia eta sini. O gbɛɛ, <Kylu awuya nɛ fashi abɔ di tu ungwɔ ele na, duuse nin wa yidɔ.>

¹⁴ <<Nghaduu emi ɛɛ udan dun tanyi man a dɔ inggise angbeka ɛɔ mbon oka gbɔgbɛɛ, <Eyi mina gbɛɛ inggise nɛ no ka li uto mgbi eyi ba.>

¹⁵ <<A gyon uto man o yɛ luba udɛ. Ta o dɛɔ mbi engbidɔ ngwu ongwu nu ma awuya ma, ikye oye eni owaawa ngwi a tu mi ele mani.

¹⁶ <<Inggise ongwu ababɔ ba wa gbɔgbɛɛ, <Ongyukwo, awuya ngwi abu kye nu ani ma yɛ mbwumbwo nghi iwyo.>

¹⁷ <<Ongyukwo nu uka gbɛɛ, <N nu abu abɔ ongbidɔ mgbi ani osuse. Ikyegbɛɛ abu dɛɛ yi oyeyɛ mi ungwɔ ogwee nɛ, kye inɛ byi igeli okwukwo nghi iwyo.>

¹⁸ <<Ongwu fan ba wa gbɔgbɛɛ, <Ongyukwo, awuya mgbi abu yɛ mbwumbwo nghi eda.>

¹⁹ <<Ongyukwo mgban si nu uka gbɛɛ, <Kye inɛ byi igeli okwukwo nghi eda.>

²⁰ <<Nɛ ongbidɔ oka di ba wa gbɔgbɛɛ, <Ongyukwo, awuya mgbi abu dɛɛ na; ani kye da mi ayangwuto.

²¹ Ani tsimio abu, ikyesinɛ abu li inggise ngwu fyumfye ali kpakpa. Abu li dudu mi imbe ngwi abu kye da ba, di li shɛ mi imbe ngwi abu kya ba.>

²² <<Ongyukwo mgban nun uka gbɛɛ, <N ka gbɔ abu ikwɔ mi elodɛ mgbi abu, abu ongbidɔ imbali nɛni, abu yɛ gbɛɛ ani li inggise ofyumfye ali, n li dudu mi imbe ngwi ani kye da ba, di li shɛ mi imbe ngwi ani kya ba.

²³ Kyɔsinɛ ngwi abu kye awuya mgbi ani ka wɔkɛ mi ozu awuya ba? Mi oyɛɛɛ mgbi ani, n kika tu eni owaawa mi efu.>

²⁴ <<Ta o nya ama nkwudɛ to yan ma gbɛɛ, <Gbelu awuya na mi abɔ mgban kye nu inggise ndzeyan nghi iwyo nani.>

²⁵ <<A gbɔgbɛɛ, ongyukwo, <Ongwu na tsekise dɛɛ yi iwyo wa.>

²⁶ <<O nu uka gbɛɛ, <N nya ema gbɛɛ mbi ali inggise ntulun ma a dika mbwon ele kpɔɔ, kpaa ama ndɛɛ yi unkonyi ba ma, ongwɔ o dɛɛyan ma kpaa a ka kyi gbelu.

²⁷ Kpaa emi ikyili mgbi ani ngwu mina gbɛɛ nin ka dɛɛ uto mi ikye ma ba nɛ, gbe ma ba wa ngwɔ ma mi iyayi ani mmeneni.> >>

Okakaakaka onghaangha mgbi iYesu

²⁸ Ngwi iYesu gbɔdɛ nɛ ngyɛ nɛ, o kye ofɛ dikye olu iJerosalin.

²⁹ Dafi o wa to kwɛkwɛ mi ongwɛ igeli ngwi a li kwun di iBetifege yi iBetani mi undɔ ngwi a li kwun di unggwɔ mgbi Olivi nɛ, o dɔ engwafɔɔn efa ɛɔ nya ma gbɛɛ,

³⁰ <<Lu mi ogalu ndɛɛ ema iyayi nani, ni ema kaka ele yɔ, ema ka di ongwɛ itaklimyi shadi mmanani, ngwi inggise onyi kpaa tɔɔn yɛ waba. Kyi shɛlu ba mmeneni.

³¹ Kini inggise byi ema gbɛɛ, <Kyɔsinɛ ngwi ema le shan yɔ?> Nyan gbɛɛ, <Odɛɛ wo Otɛɛ yan.> >>

³² Ama ngwu iYesu dɔ ma ɛɔ ma si kɛ ka di itaklimyi dafi o tsekise nya ma mani.

³³ Ngwi a le shan nɛta, emi otsungwɔn byi ma gbɛɛ, <<Kyɔsinɛ ngwi ema le shɛ itaklimyi nɛ?>>

³⁴ A nu uka gbɛɛ, <<Odɛɛ wo Otɛɛ yan.>>

³⁵ A kyen ba wa nu iYesu, man kye angwuto mgbi ama kye tukwu ongwɛ itaklimyi na ekpo di ya iYesu abɔ dɔkɛ ele.

³⁶ Dafi o tɔɔn le kɛ nɛ, ibyi inggise gbe angwuto le tase mi ofɛ.

³⁷ Ngwi o ba kwɛkwɛ mi imbe ngwi ofɛ nyɛ lu unggwɔ Olivi nɛ, engwafɔ duu wita le tsatsa dile tɛ Imgbasho mi ela okwukwo mi alungwɔ okwulewo ngwi ama di nani.

³⁸ Le gbɛɛ,
<<Mse no dɛɛ yi uto ongwu nba
mi iyi mgbi Otɛɛ Imgbasho nɛni!
Iyu mi esho beyi okwɔkwɔ
mi imbe Onghaangha duu!>>

³⁹ Emi iFarasi angbeka mi idzidze ibyi inggise ntona gbo yi iYesu gbɛɛ, <<Otsetse, fwa yi engwafɔ ntoneni.>>

⁴⁰ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<N nya ema, kini a dede kpaa, akwutse ka gbaakwɔ.>>

⁴¹ Ngwi iYesu ba kwɛkwɛ wa di iJerosalin nɛ, o tsukwu mi ikye inggise emi igeli nani.

⁴² O gbɔgbɛɛ, <<Ni abu, ki ye ungwɔ ama nka ba yi abu iyu ine kpaa ta. Nghaduu onɛnɛ i daada mi ine mgbi ema.

⁴³ Egbe ka wa kwulu abu abɔ ngwi emi ikyili mgbi abu ka loka kye abu wo idzidze di fyi abu mi ali agya duu.

⁴⁴ A ka fyi abu bɛkɛ esɛ, abu yi inggise ama nto yi abu duu. A ka dzata ikwutse onyi kpaa dɔ ikye oka ba, ikyesinɛ abu fwa o difwi onɔ ngwi Imgbasho ba owa dulu abu watɔ.>>

IYesu mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin

⁴⁵ Ta iYesu kaka ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin man wita olɔlu ama nle kyummya† tase.

⁴⁶ O nya ma gbɛɛ, <<Afɛ lɔ gbɛɛ, <Ozu mgbi ani ka li ozu obibɔ; kpaa ema kye yɛɛ imbe odaada mgbi emumyi.> >>

⁴⁷ Alegbe o le tso mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin nani. Kpaa engyukwo ama ofifɛ mgbi Imgbasho, etsetse mgbi ola mgbi iMose bɛyi emi angbodzi inggise le fya gbɛɛ ama ki ngwɔn.

⁴⁸ Nghaduu a tu ofɛ onyi ongwɔn ba, ikyesinɛ ali inggise kye itukwu shake mi elodze mgban.

20

A byi iYesu ita mi odze mfye mgban

¹ Egbe oka mi idzidze egbe ntonɛ nɛ, iYesu le tso ibyi inggise mi ifoozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin dile gbo Esɔ Osuse, ta engyukwo ama ofifɛ mgbi Imgbasho bɛyi ama otso ola mgbi iMose bɛkɛ yi ama okye esɛ teyi, ba mbon.

² A gbo yan gbɛɛ, <<Nya eyi, li mi ali mfye ngwi abu le kyungwɔ ntonɛ, li emɛ nu abu mfye nɛ?>>

³ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Ani kpaa ka byi ema ita. Nya ani na,

⁴ iBatisima mgbi iJɔn nɛ, kye mbi Imgbasho mi esho naadi kye mbi inggise?>>

⁵ A si tsɛwɛ yi ewoma gbɛɛ, <<Kini eyi gbɛɛ, <Kye mbi Imgbasho mi esho yɔ,> o ka byita gbɛɛ, <Kyɔsinɛ ngwi ema nun oyɛyɛ ba?>

⁶ Kpaa ni eyi gbɔgbɛɛ, <Kye mbi inggise yɔ,> ali inggise duu ka tsɛ eyi akwutse, ikyesinɛ a kye gbɛɛ iJɔn li oyegbɔ.>>

⁷ Nɛ, a nu uka gbɛɛ, <<Eyi ye imbe ngwi i tokye ba.>>

⁸ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Ngyɛsɛ ani kpaa ka nya ema itɔ mfye ngwi ani kye le kyungwɔ ntonɛ ba.>>

Utsa mgbi ama ngwu a kye okwɔ dɔ ma ubɔ

⁹ IYesu si kiyayi o nya inggise utsa neni gbɛɛ: <<Inggise oka nose ye ekwɔ ama onaana mi okwɔ mgban man kye nu emi okwɔ angbeka mi ondu odzɛɛdze, si lu agaba onɔ kɛ.

¹⁰ Ngwi onɔ oshɛ etɔ wa gyɔ nɛ, o si dɔ ongbidɔ mgban esɔ mbi ama ngwu o kye okwɔ dɔ ma ubɔ ntonani, ikyegbɛɛ nu ma nun awawekwɔ nli mgbi ongwu mi okwɔ nani. Nghaduu ama ngwu o kye okwɔ dɔ ma ubɔ ntona gbon ibe lɔn onya lu abubɔ.

¹¹ O di dɔ ongbidɔ oka esɔ, ongwu na kpaa a di gbon nun ayiwi saan, lɔn onya lu abubɔ.

¹² O di dɔ inggise ongwu ta esɔ kpɔɔ, a gbon ibe tan mmya di lɔn onya tase lu.

¹³ <<Ta otsungwɔ okwɔ na gbɔgbɛɛ, <N ka kyɔsinɛ dɛn? Ani ka dɔ ongwani esɔ, ongwu nkpen itukwu neni; i kyayina a ka nun mmwɛ.>

¹⁴ <<Nghaduu ngwi ama o kye okwɔ dɔ ma ubɔ ntona dun nɛ, a kye ondu wɛɛsɛ yi ewoma gbɛɛ, <Nɛnɛ li ongwɛ ogye okwudan aani. Detse ni i gbongwɔn, ni okwude nɛ yɛɛ mgbi eyi.>

¹⁵ A si kwon tase mi okwɔ man gbongwɔn.

<<Nghama li alungwɔ ngwi otsungwɔ okwɔ na ka kyo yi ama?

† 19:45 19:45 A tole kye ungwɔ ama ofifɛ gya mmala, ingyakpa, mndɔ yi engyie, enee kwɔ yi mmwaa.

16 O ka ba wa kye ama ngwu o kye okwɔ dɔ ma ubɔ ntona tsatsaduu kye ngwɔlu di yile okwɔ na nu inggise angbeka.>> Mi onɔ ngwi inggise ntona fwo ungwɔnɛ nɛ, a gbɔgbɛɛ, <<Ungwɔnɛ no ka dɛɛ ngha ba!>>

17 IYesu kye inɛ byi ma yeyɛ si byita gbɛɛ, <<Nghane li alungwɔ ngwi olɔɔlɔ nɛ tso dɛn:

<< <Ikwutɛ ngwi ama ombɛ ozu fwan mani li **ongwu** yɛ kwulu ikye ozu.>

18 Ali inggise ngbɛɛ gyɛkɛ ikwutɛ na ka gɔbu ambulu-ambulu, kpaa inggise ngwu i ka gyan ma o ka jiye.>>

19 Etsetse mgbi ola beyi engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho le pita ofɛ ngwi ama ka bwan tsoli, ikyesine a ye ta gbɛɛ o gbɔ utsa nɛ li mi ikye mgbi ama. Nghaduu a le tsimio ibyi inggise.

Okpaa udza ifyɛ mbi iSidza

20 Nɛ a gbinebyin saan. A dɔ ama owodi ɛsɔ, ama nkɔ ɛwɛ gbɛɛ ama li emi otsitsi mani. A weka obwa iYesu mi ungwɔ ngwi o gbɔ adzi nu ma kyon nu mi abɔ mfyɛ mgbi iGɔna.

21 Ama owodi ntona si byi iYesu gbɛɛ: <<Otsetse, eyi ye abu li gbɔdɛ di tsungwɔ nle yeyɛ, abu di li kye idzidza dɛɛ ba, kpaa li tso ofɛ mgbi Imgbasho yeyɛ yi otsitsi.

22 Li ayin ni eyi kpa udza ifyɛ nu iSidza* naadi li ayin ba?>>

23 O difwi ɛwɛ mgbi ama nɛta o gbɔ yi ama gbɛɛ,

24 <<Kye udza ma tsen n di, li onodzi beyi olɔɔlɔ mgbi emɛ dɔ efu dɛn?>>

A gbɛɛ, <<Li mgbi iSidza.>>

25 O nya ma gbɛɛ, <<Kye ungwɔ mgbi iSidza nu iSidza, mgbi Imgbasho nu Imgbasho.>>

26 A yagba bwan yi elodɛ ondu mi elodɛ ngwi o gbɔ mmana mi ododa na ba. Man i kwulu ma ewo mi uka nani, a si yɛ shilididi.

Okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu beyi ongyaa okyeekye

* **20:22 20:22** iSidzaLi iyi uto mgbi emi iRoma. Imgbasho zonu gbɛɛ o ka wa dula ɛɛ watɔ.

27 Emi iSadusi angbeka, ama ngbɛɛ okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu dzɛma ba ma, ba mbi iYesu yi ita.

28 A gbɛɛ, <<Otsetse, iMose lɔ afɛ nu eyi gbɛɛ kini ongwunɔ inggise kwulu dzata ongyaa, kpaa o dɛɛ yi engbɛ bayɔ, ongyulo na ka yile owakwadɛ na kyɛmɛ-kyɛmɛ, ikye otu engbɛ mi ikye ongwunɔn nani.

29 Nose emi ongwunɔ ifu nghi egyafa to. Ongwu ababɔ kye ongyaa ta kwulu tu ongwɛ ba.

30 Ongwu fan

31 beyi ongwu ta yilen owakwadɛ, li ungwonyi nghataa ongwu gyafa, kpaa a tu ongwɛ ba man a kwulu duu.

32 Ongyɛngyɛ duu ongyaa na kpaa wa kwulu.

33 Nghanema, mi egbe olɛɛ ngwi emi ikwukwɔ ka kyato ma, o ka li owa emɛ, ngwi engyulo egyafa ntona duu kyon?>>

34 IYesu nu uka gbɛɛ, <<Inggise emi egbe nɛ li le kye engyaa, a dile kye engyaa nu engyulo.

35 Kpaa ama ngwu a kye ma wuuta gbɛɛ di a mɛ owo atɛ mi onɔ na beyi mi okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu a ka yama kye ongyaa hona bongyulo ba,

36 bana a ka kwulu wuba, a to dafi engyɛsɔ. A li emi ongwɛ Imgbasho, ikyekyɛ a li ama ngwu a kyile ma mi ikwongye.

37 Nghaduu mi utsa mgbi oshe okwoola, iMose kpaa tso gbɛɛ emi ikwukwɔ kyato mi ikwu, bana o kwu Otɛ Imgbasho gbɛɛ, Imgbasho mgbi Abraham, yi Adziki beyi iJeko.

38 Ongwu li Imgbasho mgbi emi ikwukwɔ ba, kpaa mgbi emi oshishe, bana mbon alungwɔ duu dɛɛ oshishe.>>

39 Etsetse mgbi ola angbeka si gbɔgbɛɛ, <<O nu uka saan, Otsetse!>>

40 Man a byun ita onyi wuba.

IKrestu ma li Ongwɛ emɛ?

41 Ta iYesu nya ma gbɛɛ, <<Kyonɛɛ ngwi a gbɛɛ iKrestu† li ongwɛ iDɛvedi?

42 iDɛvedi abon gbɔ mi afɛ mgbi iPaslami gbɛɛ:

<< <Otɛ Imgbasho gbɔ

† **20:41 20:41** iKrestuNgwu a li kwu di iMedzaya Ongwu Otɛ

yi Otse mgbi ani gbɛɛ:
 <<Sɔke abugye mgbi ani
⁴³ nghataa nin nu engyikyili mgbi abu
 yɛɛ itse mgbi abu ogbe afo do efu.>> >
⁴⁴ IDEvedi kwun gbɛɛ Otse. Nghane o dika
 li ongwani sine?>>
⁴⁵ Ngwi inggise duu le fwon ne, iYesu
 nya engwafoon gbɛɛ,
⁴⁶ <<Gbɛwɛbyi etsetse mgbi ola, ama nli
 kpa ma okyikye kpatse yi angwuto
 owulu-wulu di li kpa ma onu ma le ta ma
 angba mi ifyidu kye, a di li kye itse imo
 mi ozu okwakye mgbi emi iJuda beyi
 imbe ama oshewo mi oga.
⁴⁷ A di li kyo emi owakwade ogye mi
 ungwɔ ngwi a ki kye kyo oyabo mi ude
 mgbi ama di li kyile ewoma esho mi ibo
 obo tunto. Ito inggise ntona a ka nghao
 nu ma adze timbi.>>

21

Umba onuunu mgbi owakwade

¹ Dafi iYesu kyile ine esho ne, o di emi
 awuya kye umba mgbi ama le woke mi
 okye ogbe umba mi ozu okwukwo osunu
 Imgbasho mi iJerosalin.

² O diyɛ di owakwade ngwu dze adze
 kye anini nghi efa wa woke okye ogbe
 umba.

³ IYesu gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi,
 owakwade ndze adze ne nu ngha angbeka
 ntona duu.

⁴ Lubana emi awuya ntonɛ duu fwe-fwe
 mi aludu mgbi ama kye nu; kpaa ongwu
 mi abubo mgban kye ungwɔ ngwi o ka
 dze oshishe mi ele duu kye nu.>>

IYesu gbɔdze ambɛ ongyɛngye mgbi ɛɛ

⁵ Engwafoon angbeka le gbɔdze mi mse
 beyi idabo ngwi a kyo mi akwutse ongwu
 ozu okwukwo osunu Imgbasho mi
 iJerosalin beyi umba ngwi a kye nu
 Imgbasho. Nghaduu iYesu gbɛɛ,

⁶ <<Ungwɔ ngwi ema di mmene ne, ono
 kyema ngwi a ka dzata ikwutse onyi do
 ikye oka ba; ama duu a ka kye bulu
 tukwu ɛɛ.>>

⁷ Ne a byun gbɛɛ, <<Otsetse, li engga
 ngwi ungwɔ ntonɛ ka kyo? Naadi li ali

ambe ka tso gbɛɛ ungwɔ ntonɛ dze
 kwɛkwɛ okyɔkyɔ?>>

⁸ IYesu nu ma uka gbɛɛ: <<Gbɛwɛbyi
 adzi nu ma ka kpagyama wo ba. Ikyesine
 inggise kwuba ka ba mi iyi mgbi ani, le
 kye ewoma gbɛɛ, <Li ani ongwu ma
 aani,> dika gbɛɛ, <Ono ma gyo wa.>
 Nghaduu ka kyedo ma ba.

⁹ Ono ngwi ema fwo odze ika beyi
 ablodze, ka mio ba. Ungwɔ ntonɛ ka kyo
 kyeme duuse, kpaa ongyɛngye mgbi ɛɛ
 ka ba labolabo ma ba.>>

¹⁰ Ta iYesu nya ma gbɛɛ: <<ɛɛ oka ka
 kyɛɛ ika yi ɛɛ oka, esuto oka dika kyɛɛ
 ika yi esuto oka.

¹¹ Ikpɛɛɛ osuusu ka dze kpakpa, onikyo
 enbwa omba enbwa beyi ootse ibwubwe
 ka gbɔfwe mi imbe idzidza-dzidza, yi
 ungwɔ ama okwulewo beyi ambɛ ama
 okwukwo mi esho.

¹² <<Kpaa duuse ni ungwɔ ntonɛ kyo, a
 ka gbe abo do ema ewo dika nu ema
 okotondzi adze. A ka kye ema nu mi ozu
 okwakye mgbi emi iJuda beyi obawi, dika
 kye ema ba mi ine mgbi emi uto beyi emi
 iGona, tsatsadu mi ikye iyi mgbi ani.

¹³ Ungwɔne ka nu ema ofe okyo
 obwendɛ mgbi ani.

¹⁴ Nghaduu bwa itukwu mgbi ema, no
 ka kaka ema ewo dafi ema ka na ewema
 duuse ni egbe wa gyo ba.

¹⁵ Lubana ani ka nu ema elodze beyi
 ozoyeye ngwi engyikyili mgbi ema ka
 yagba onatsondu yi ema ba.

¹⁶ Ama omba ema, engwunema, emi
 odo ema beyi emi oka ema, ka wa kye
 ema gya, a dika ngwɔ ema angbeka.

¹⁷ Inggise duu ka di ema tanyi mi ikye
 iyi mgbi ani.

¹⁸ Nghaduu alotu mgbi ema onyi ka
 kwɔ ba.

¹⁹ Mi okwulese mgbi ema kpokloɔ ema
 ka tu oshishe.

IYesu gbɔ odzili-dzili mgbi iJerosalin

²⁰ <<Ono ngwi ema wa di emi
 oblakwutse kpakeke wo iJerosalin ma, ye
 na gbɛɛ odzili-dzili mgban dze kwɛkwɛ.

²¹ Nghane ama nto iJudia nu ma tsinya
 lu ungwɔ, ama nto ogalu nu ma tase,

ama ndi nto esise nu ma ka ye kaka ogalu ba.

²² Lubana nene li onɔ ngwi Imgbasho ka nu emi ogalu nɛ adɛ kpakpa ikye ombwumbwo ungwɔ ngwi a tsekise lo mani.

²³ Ka kwulewo kpakpa mbi engyaa ama nto yi ifewo mi egbe ntona beyi enengwe ama nto yi engwe abo! Okakewo ka dɛ kpakpa mi esɛ na beyi itingga mgbi Imgbasho mi ikye inggise ntoneni.

²⁴ A ka ngwɔ angbeka yi okwusunkli dika kwu angbeka ofyɛ gbe ma lu kpatɛ esɛ duu. Udzengye ka kye afɔ tɔdɔ iJerosalin nghataa onɔ mgbi Udzengye ka wa ngyɛ.

Obaaba mgbi Ongwe Inggise

²⁵ <<Amɛ ka wa tɔ mi onɔ yi ofyia beyi mɛɛ. Mi ikpɛɛ, esɛ duu ka dɛ mi iso beyi okakewo mi owulu-wulu yi okadu-kadu mgbi ekyoo okwukwo.

²⁶ Ibyi inggise ka dzɛkwulu yi imio, mi odifwi-difwi mgbi ungwɔ ngwi kye le ba esɛ nɛ mani, lubana ali mfyɛ ongwɔ esho duu ka suusu.

²⁷ Mi onɔ na a ka di Ongwe Inggise kye le ba mi akpa mi esho yi mfyɛ beyi okwɔkwɔ oshewo.

²⁸ Onɔ ngwi ungwɔ ntonɛ wita okyɔkyɔ ma, kyato dzɛkunto kyile ikye mgbi ema esho, lubana owatɔ-watɔ mgbi ema dɛ kwɛkwɛ.>>

Ungwɔ okpayi-kpayi mi ekwɔ andundu

²⁹ Ta iYesu nya ma utsa nɛ gbɛɛ: <<Kyidi andundu beyi ekwɔ angbeka duu na.

³⁰ Onɔ ngwi a wita okyinda ma, ema li di abuema di ye gbɛɛ akyonova dɛ kwɛkwɛ wa.

³¹ Ngwi i dɛ nghanɛ, ni ema di ungwɔ ntonɛ le kyɔ yɔ, ye na ta gbɛɛ esuto mgbi Imgbasho dɛ kwɛkwɛ.

³² <<N nya ema otsitsi, etɔ nɛ ka nyɛ ba nghataa se ungwɔ ntonɛ ka kyɔ.

³³ Esho yi esɛ ka wa nyɛ, kpaa elodze mgbi ani ka yama nyɛ ba.

Adɔ okwookwo

³⁴ <<Gbɛwɛbyi na, ka kye itukwu mgbi ema dɛ mi ungwɔ ogyeegye yi ungwɔ owa fya beyi itukwu oshanye mi oshishe

ongwi esɛ nɛ ba, ikye ni egbe na ka fa tu ema bwabwa

³⁵ dafi ukya ba mani. Lubana egbe na ka ba mbi ali inggise ndɛ esɛ duu.

³⁶ Lasisa le ngyo along na, di bibɔ gbɛɛ ni ema yagba watɔ mi ungwɔ ama nka wa kyɔ duu, adzi ni ema wa yagba kwudze mi inɛ Ongwe Inggise mani.>>

³⁷ Alegbe mi onɔ, iYesu li le tsungwɔ mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, kpaa mi otu yɔ o li lu ka la undɔ ngwi a li kwun di unggwɔ olivi nani.

³⁸ Ali ebgegbe inggise kwuba li tɔ owa fwon mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin.

22

IJuda gbela okye iYesu gya

¹ Oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi Israi mgbi ibredi ngwi a li kye okwuna wele ba ma le gyo,

² neta engyukwo ama ofifɛ mgbi Imgbasho beyi etsetse mgbi ola le pita ofɛ ngwi ama ka ngwɔ iYesu daada, bana a le mio ibyi inggise.

³ Nghanɛ iSatan kaka mbi iJuda ongwu a li kwun di Iskarɔti, nli onyi mbi emi iwyodefa ntonani.

⁴ O kɛ mbi engyukwo ama ofifɛ mgbi Imgbasho beyi ama nle ngyo mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin nani, ka kye ondu wɛɛɛ yi ama dafi ongwu ka kye iYesu gya mani.

⁵ I kpaa ma neta a gbela onun awuya.

⁶ O gbela, dile pita ofɛ ngwi ongwu ka kye iYesu gya yi ama onɔ ngwi ibyi inggise ka dzeyan ba mani.

Ungwogye mgbi iYesu ongwɔ olele

⁷ Egbe ibredi ngwi a kye okwuna wele ba ma gyo, ngwi a ka ngwɔ ongwummala mgbi oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi Israi.

⁸ IYesu dɔ iPyita beyi iJɔn esɔ, gbɛɛ, <<Lu na ka wewo oga ongwɔ eyi ka gye yi eweyi mani.>>

⁹ A byita gbɛɛ, <<Li mi ole ngwi mina abu gbɛɛ ni eyi ka wewo oga?>>

¹⁰ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Dafi ema kaka ogalu mata, inggise nkyɛ ishe eni ka

kpatse ema. Kyedon ka kaka ude ngwi o ka kaka mani,

¹¹ di nya otsungwude na gbɛɛ, <Otsetse byita gbɛɛ: Ozu ingyoga ko, ngwi ani ka wa gye oga owe owato-wato mgbi emi Israi beyi engwafɛɛn?>

¹² Ta o ka tso ema ifoozu ogbada-gbada ongwi esho, beyi okye duu mi ele. Kye melu imbe mani.>>

¹³ A si lu ka di alungwo duu yeye dafi iYesu teyi nya ma mani. Ta a wewo oga owe owato-wato mgbi emi Israi mi ele.

¹⁴ Ngwi obyi ma wa gyo ne, iYesu beyi ama ogbikyon sise ogye oga.

¹⁵ Man o nya ma gbɛɛ, <<N mina kpakpa ogye oga owe owato-wato mgbi emi Israi ne yi ema duuse nin wa gyadze.

¹⁶ N le nya ema, ani ka gye oga ne wuba, nghataa sede ongwi a ka wa gye mi esuto mgbi Imgbasho mani.>>

¹⁷ Ono ngwi o kyi kyelu ibwe mgbi eneekwo ne, o ta Imgbasho angba si gbɛɛ, <<Gbɛ wa yi ewema na.

¹⁸ Bana n nya ema, n ka yama wa eneekwo mgbi ekwo onaana ne wuba nghataa esuto mgbi Imgbasho ka wa ba.>>

¹⁹ Ta o kyi kyelu ibredi di ta Imgbasho angba kye mwalu, yilen kye nu ma, gbɛɛ, <<Nene li ikpewo mgbi ani ngwi a kye nu ikye ema; kyungwone ikye ole we ani na.>>

²⁰ Mi ito ofe na kpoo, ngwi a gye ungwogye ngye ne, o kyi kyelu ibwe, gbɛɛ, <<Nene li ibwe mgbi ondu odzedze ofufe yi eyi mgbi ani ngwi a kye kyi ikye ema.

²¹ Nghaduu abo mgbi inggise nle pita ani ikye ma, wo le gye ungwogye mmene yi ani.

²² Bana Ongwe Inggise ka kwulu kyeme-kyeme dafi a lo ikyon mani, kpaa ahoo mi ikye inggise nkye Ongwe Inggise gya mani.>>

²³ A wita obyi ewoma ita ongwu nka kyo ito ungwone mi idzidze mgbi ama mani.

²⁴ Angwodze di to mi idzidze mgbi ama gbɛɛ li eme mbi ama shewo ngha.

²⁵ IYesu si nya ma gbɛɛ, <<Uto mgbi Udzengye mi ese ne li si emidama; man

ama ogbe inggise teyi ntona di li ye gbɛɛ ama li abuge mgbi ali inggise duu.

²⁶ Kpaa mbi ema no ka dze ngha ba. Nghaduu ongwu nshewo ngha mi idzidze ema ma non yile ewon ese yee dafi ongbɛ ogyengye mani, ongwu ngbe inggise teyi ma no yee dafi ongbido.

²⁷ Bana li eme le kpongo ngha? Inggise ngwu sooso ma naadi, ongwu nle kyido ma? Ongwu nsooso na ngha! Ani dze mi idzidze ema dafi ongbido mani.

²⁸ Ema li ama nfyi ani anya mi ono imbadi mgbi ani.

²⁹ N di kye esuto nu ema, dafi Otsani kye nu ani mani,

³⁰ ikyegbɛɛ ni ema gye di wa mi imbe ungwogye mgbi ani mi esuto mgbi ani di soke itsuuto, le gbo agwo mgbi Israi iwyodefa ikwo.

³¹ <<ISaimon, iSaimon, iSatan pita ofe owa kye kwoolu ema dafi a li kwoo ekwu mi okwuga neni.

³² Kpaa ani bibo mi ikye abu, iSaimon, gbɛɛ ni oyeye onuunu mgbi abu ka yeyikpa ba. Ma ono ngwi abu kyata ye luba yo, fyi emi engwunabu mfye itukwu.>>

³³ Nghaduu iPyita nun uka gbɛɛ, <<Otse, ani wewo okaka obawi diye kwulu yi abu.>>

³⁴ IYesu nyan gbɛɛ, <<N nya abu, iPyita, ine neni ogbigbi ka teela waba ta abu ka tangwe ani akpe eta.>>

³⁵ IYesu di byi ma gbɛɛ, <<Ono ngwi ani do ema eso yi ashiko ba, igbe hona okpafɔ ba ma, ungwɔ kwo ema obaa?>>

A gbɛɛ, <<Nkonyi kwo eyi oba ba.>>

³⁶ O nya ma gbɛɛ, <<Nghaduu onene ni ema dze yi ashiko yo, kye, beyi igbe kpaa; ma kini ema dze yi okwusunkli bayo, kye angwuto mgbi ema gya ye gya onyi na.

³⁷ Afe lo gbɛɛ: <A gbɛɛ mmbwo woke yi ama ofoola>; n di nya ema gbɛɛ ungwone ka mbwumbwo mbi ani kyeme. Eɛn, ungwɔ ngwi a lo mi ikpewo ani na le ke ombwumbwo wa.>>

³⁸ Engwafɛɛn si gbɛɛ, <<Di, Otse, okwusunkli efa to mmene na.>>

IYesu gbɛɛ, <<I gyo ngha.>>

IYesu bibo mi Unggwɔ Olivi

³⁹ IYesu tase dafi o li teyi kyo mani lu mi Unggwɔ Olivi, ne engwafɔɔn kyedɔn.

⁴⁰ Ngwi o ka kaka imbe na ne, o nya ma gbɛɛ, <<Bibo na adzi ni ema ka gbɛɛ mi igyila ba.>>

⁴¹ O gbleke gwee dzata ma, o gbe akwafɔ kwɛɛ si bibo gbɛɛ,

⁴² <<Otsen, ni li oweka mgbi abu yo, kyi kyelu ibwe adze ne mbi ani; nghaduu ka kyo mi oweka mgbi ani ba, kpaa kyo mi oweka mgbi abu.>>

⁴³ Man ongyeso mi esho mblegba tun di fyonfye itukwu.

⁴⁴ Ngwi o kaka iso kpakpa ne, o bibo mi itukwu onyi, man andze mgban kyata yɛɛ dafi eyi mani le wulo kyike ese.

⁴⁵ Ono ngwi o kyato mi ibo ne, o wa tu engwafɔɔn tole nuna ikyekye a kyelela ndengye.

⁴⁶ O byi ma gbɛɛ, <<Kycsine ngwi ema le nuna? Kyato bibo na ikyegbɛɛ ni ema ka gbɛɛ mi igyila ba mani.>>

A bwa iYesu

⁴⁷ Ngwi iYesu kale gbɔdze ne, ibyi inggise wa kaka, ta inggise ngwu a li kwun di iJuda, nli onyi mbi emi iwyodefa, teyi ma. O ba kwɛkwɛ wa kye ondu kwo iYesu ataka,

⁴⁸ nghaduu iYesu byun gbɛɛ, <<IJuda, li mi ondu okwo ataka ngwi abu ka kye Ongwe Inggise gyaa?>>

⁴⁹ Ngwi ama nkyedɔ iYesu di dafi ungwɔ ka wa kyo ne, a gbɛɛ, <<Otse, ni eyi gblibe yi okwusunkli mgbi eyii?>>

⁵⁰ Onyi mi idzidze mgbi ama kyi kwɔdze adɔ abugye mgbi ongbidɔ mgbi okwukwo inggise ofife.

⁵¹ Kpaa iYesu gbɛɛ, <<I gyo ngha!>> Man o si yile inggise na adɔ beke.

⁵² Neta iYesu nya engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho beyi ama nle ngyo mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin beyi engyukwo emi iJuda, ama nba mbon na gbɛɛ, <<Kycsinese, ngwi ema ba mbi ani yi okwusunkli beyi okwuta dafi ani li inggise ofofɛ nghaa?>>

⁵³ Alegbe ani li dze yi ema mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin,

kpaa ema bwa ani ba. Nghaduu nene li ono mgbi ema ngwi iyifu so uto aani.>>

IPyita tangwe iYesu

⁵⁴ Nghane a bwa iYesu, a kyon lu ude mgbi okwukwo inggise ofife mgbi Imgbasho. IPyita kye ma iyikpa mbombo.

⁵⁵ A kye ola wo ifye le we, iPyita kpaa so le we yi ama.

⁵⁶ Ongwongyiido din dafi o sodze le wola ne, o din ine si gbɛɛ, <<Inggise ne kpaa dze yi iYesu.>>

⁵⁷ Nghaduu o tangwe gbɛɛ, <<Ongyaa, ani yama yen ba.>>

⁵⁸ Ngwi ono ke gwee ne, inggise oka di gbɛɛ, <<Abu kpaa li onyi mboma.>>

IPyita gbɛɛ, <<Ongyulo, li ani ba.>>

⁵⁹ I me dafi obyi onyi sini ta inggise oka biibe gbɛɛ, <<Otsitsi inggise ne li kye yan, bana o li inggise iGalalia.>>

⁶⁰ Ne iPyita gbɛɛ, <<Inggise ne, ani yama ye ungwɔ ngwi abu le gbɔ na ba!>> Labɔlabɔ ngwi o kale gbɔdze neta, ogbigbi teela.

⁶¹ Otse iYesu si kyata ine byi iPyita yeye. Man iPyita we odze ngwi iYesu gbɔ yan mani gbɛɛ: <<Duuse ni ogbigbi wa teela mi otu ine neni, abu ka tangwe ani akpe eta.>>

⁶² Man iPyita tase lu ese ka tsukwu kpakpa.

⁶³ Ama nle ngyo iYesu ma wita onyan agya dile gbon ibe.

⁶⁴ A kye ungwɔ bwan ine di byita gbɛɛ, <<Yegbo ka! Li eme kye ungwɔ gbo abu?>>

⁶⁵ A di gbɔ agya angbeka kwuba nyan.

A kye iYesu ba inai iPlatu beyi iHerude

⁶⁶ Ngwi egbe wa fa ne, okwakye mgbi engyukwo emi iJuda, ngwi engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho yi etsetse mgbi ola ba wa kwakye ne, a kye iYesu ke mboma.

⁶⁷ A gbɛɛ, <<Ni abu li iKrestu* mayo, nya eyi.>>

IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Ni ani nya ema kpaa ema ka nu ani oyeye ba,

* 22:67 22:67 Ongwu Imgbasho zondɔ gbɛɛ o ka wa dula ese wato ma mani.

⁶⁸ ma ni ani byi ema ita kpaa ema ka yagba onu ani uka ba.

⁶⁹ Nghaduu i wita mi onene lu iyayi, Ongwe Inggise ka so mi abugye mgbi Imgbasho Ongha yi mfye.>>

⁷⁰ Ama duu byun gbɛɛ, <<Li abu nɛ li Ongwe Imgbashoo?>>

O nya ma gbɛɛ, <<Ema gbɛɛ ani li ongwu.>>

⁷¹ Ta a di gbɛɛ, <<Kyonɛ ngwi eyi di mina obwende angbeka? Bana eyi abueyi fwo mi ondun.>>

23

A kye iYesu ba iyayi iPlatu

¹ Ta ibyi inggise ama nkwakye duu kyato kye iYesu kɛ mbi iPlatu iGona mgbi emi iRoma.

² A le mwonya odze ban gbɛɛ, <<Eyi tu inggise nɛ le nu emideyi boofɛ. O di fwa gbɛɛ nu ma ka kpa udza ifyɛɛ nu iSidza ba. O di gbɛɛ ongwu li iKrestu, Uto.>>

³ Nɛ iPlatu byi iYesu gbɛɛ, <<Abu li uto mgbi emi iJudaa?>>

iYesu nu uka gbɛɛ, <<En, li ngha dafi abu gbo mani.>>

⁴ iPlatu si diyɛ nya engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho beyi ibyi inggise gbɛɛ, <<N di inggise nɛ yi obube ba.>>

⁵ Kpaa a nghao biibe gbɛɛ, <<O le tsungwo di ba yi okakewo mi ali imbe duu mi iJudia. O wita mi iGalalia ba wa kaka iJudia mmeneni.>>

⁶ Dafi iPlatu fwo odze nɛ nɛ, o byita kini iYesu li inggise iGalalia yo.

⁷ Ngwi o ye gbɛɛ iYesu kye mi iGalalia imbe ngwi iHerude li uto nɛ, o kyon deso lu mbi iHerude, ongwu nose kpaa baaba dze iJerosalin mi onɔ nani.

⁸ Ngwi iHerude di iYesu nɛ, i kpan kpakpa, bana onɔ kɛ ngwi o le mina odin. Mi odze mgban ngwi o fwo ma, i minan odin no kyungwo okwulewo ngwi o le kyo mani.

⁹ Nɛ iHerude byi iYesu ita kwuba, nghaduu o nun uka ba.

¹⁰ Neta engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho beyi ama otso ola mgbi iMose kyatunto si mwonya odze ban mi ali ito ali ibwubwe duu.

¹¹ Ta iHerude beyi eblakwutse mgban nya iYesu odze agya diyɛ shan isha ikwangha. A kye angwuto uto okwɔkwɔ won ewo, yilen lu ka nu iPlatu.

¹² Egbe na iHerude yi iPlatu yɛɛ uka, bana a tsekise dze mi ikyili yi ewoma.

¹³ iPlatu si kwu engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho yi ama ogbe inggise teyi beyi ibyi inggise kwakye,

¹⁴ si nya ma gbɛɛ, <<Ema kye inggise nɛ ba mbi ani gbɛɛ li ongwu le wɛ ibyi inggise odze gbɛɛ nu ma kyo odze oshiishi. Ani kya mi inɛ mgbi ema nghaduu, n din yi ungwo ngwi ema le dulu ongwufabo mbon na ba.

¹⁵ iHerude kpa tun yi obube ba, bana o yilen deso ba wa nu eyi; dafi ema di nɛ, inggise nɛ kyo unkonyi mɛ ngwi o ka kwulu ba.

¹⁶ Nghane, n ka nu ma gbon ibe ta dzanta.>>

¹⁷ (iPlatu gbo ngha ikyesine mi onɔ oga owe owato-wato mgbi emi Israi ma, li wogyo gbɛɛ o ka dulu onyi mbi ama nwoto obawi ikye emi iJuda.)

¹⁸ A si feela ondonyi gbɛɛ, <<Ngwolu inggise neni! Dzata iBaraba nu eyi!>>

¹⁹ (iBaraba wodze obawi ikyegbɛɛ o kyo ablodze mi igeli di ngwo inggise.)

²⁰ Dafi iPlatu mina odzata iYesu nɛ, o di gbɔdze yi ama.

²¹ Nghaduu a kiyayi yi ela ofaafa gbɛɛ, <<Gbokwon! Ngwɔlun!>>

²² iPlatu gbo yi ama akpe ongwu ta ma gbɛɛ: <<Mi ekyɛ? Li ali alobube ngwi o kyo? Ani tun yi obube mɛ onon kwulu ba. Nghane n ka nu ma gbon ibe ta dzanta.>>

²³ Kpaa a kiyayi ofeela gbɛɛ nu ma ngwɔn, man ela mgbi ama nghan.

²⁴ Nɛ iPlatu ye gbela yi owitukwu mgbi ama.

²⁵ O dulu inggise nwodze obawi ikyegbɛɛ o kyo ablodze di ngwo inggise, ongwu ibyi inggise ntona mina mani, di dzata iYesu nu ma dafi a mina mani.

A gbokwo iYesu

²⁶ Dafi ama oblakwutse kye iYesu le lu nɛ, a bwa iSaimon inggise mi iSirini, ongwu tokye mi okwo le kaka igeli nani, man a bwan kye ekwatsi mgbi iYesu nun gbɛɛ no kye kyɛdon.

²⁷ Ibyi inggise kye ma iyikpa, beyi engyaa ama nle kyelela dile tsukwu won.

²⁸ Kpaa iYesu kyata ine di ma si gbɛɛ, <<Engwengyaa emi iJerosalin, ka tsukwu ikye ani ba; tsukwu ikye ewema beyi engbɛ mgbi ema na.

²⁹ Bana onɔ kyema ngwi ema ka gbɛɛ, <Mse dze yi engyaa ama nli ogyoma, ifu nmbongwɛ ba yi abɛ ngwi a nghaan ye waba mani!>

³⁰ Ta <<A ka gbɔ yi unggwɔ ntonɛ gbɛɛ, <<Yulu tukwu eyi!>>

Beyi undɔ ntonɛ gbɛɛ, <<Gbobu tukwu eyi!>> >

³¹ Bana ni inggise kyungwɔ ntonɛ mi onɔ ngwi ekwɔ li eyuyu waali, ni ekwɔ wa ngwɔ ma ka dze sinɛ?>>

³² Ama ofofɛ nghi efa angbeka kpaa a kye ma tɔ owa ngwɔ.

³³ Ngwi a ba imbe ngwi a li kwun di dingbo nɛ, a kyon gbokwo ekwatsi, ama ofofɛ ntona kpaa a kye ma gbokwo ekwatsi, onyi mi abugye yi oka mi abubɛ mgban.

³⁴ Nɛ iYesu gbɛɛ, <<Otsani, dzamata, bana a ye ungwɔ ngwi a le kɔ ba.>> Man a kyen angwuto kye ghalu mi efa ogboogbo.

³⁵ Inggise ibyibyi kwuto le di; nghaduu ama ogbe inggise teyi tole nyan agya gbɛɛ, <<O li dula angbeka watɔ; non dula ewon tɔ ki non li iKrestu mgbi Imgbasho, ongwu Imgbasho dula gbɛɛ o ka wa dula esɛ watɔ ma yɔ!>>

³⁶ Ama oblakwutɛ kpaa ba wa fan esɛ. A kye enee kwɔ omama kye nun

³⁷ di gbɛɛ, <<Kini abu li uto mgbi emi iJuda yɔ, dula ewabu tɔ.>>

³⁸ A lɔ ambɛ bɛkɛ ekwatsi mi ikye mgban gbɛɛ: <<Nɛnɛ li Uto mgbi emi iJuda.>>

³⁹ Onyi mbi ama ofofɛ ngwu a gbokwo ma yan nyan agya gbɛɛ: <<Abu li iKrestu ma baa? Dula ewabu tɔ beyi eyi lɔ!>>

⁴⁰ Nghaduu oka na kyɔkyɔ yan gbɛɛ, <<Abu li mio Imgbasho lɔ, bana abu kpaa dze mi odzili-dzili neni?

⁴¹ Eyi yɔ, eyi le gbiiso ayin, bana eyi tu ungwɔ nmɛ mi ali ibwubwe ngwi eyi kyɔ.

Kpaa inggise nɛ yama kyɔ unkonyi obube ba.>>

⁴² Ta o gbɛɛ, <<i>Yesu, wɛ ani mi onɔ ngwi abu kaka esuto mgbi abu.>>

⁴³ IYesu si nyan gbɛɛ, <<Otsitsi n nya abu, ine nɛ abu ka dze yi ani mi esuto mgbi Imgbasho.>>

Ikwi iYesu

⁴⁴ Ta ngwi onɔ dɔ idzidze ude nɛ, esɛ duu yifu nghataa obyɛ eta ongwɛ onɔde,

⁴⁵ bana onɔ tse wuba. Man angwuto ngwi a kye tse onufe idzidze ozu osaan mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin na si gbua efa.

⁴⁶ Ta iYesu makwɔ mi ela okwukwo gbɛɛ, <<Otsani, n kye onodzi mgbi ani woke abɔ mgbi abu.>> Ngwi o gbɔdze nɛ mata, o si yulu.

⁴⁷ Dafi ongyukwo mgbi ama oblakwutɛ mgbi iRoma di ungwɔ nkɔ nɛ, o tse Imgbasho di gbɛɛ, <<Otsitsi inggise nɛ le saan.>>

⁴⁸ Ngwi ibyi inggise ama nkwakye odi ungwɔ nle kiyayi di ungwɔ nkɔ nɛ, eka kwowina loma ta a lu.

⁴⁹ Nghaduu emi odon duu, beyi engyaa ama nkyedɔn mi iGalalia kwulɛsɛ fyata le di ungwɔ ntoneni.

Ondziindzi mgbi iYesu

⁵⁰ Mi onɔ na inggise oka dze ngwu a li kwun di iJose, ongwu li onyi mbi ama odi mi ola mgbi emi iJuda, o li inggise osuse dile saan kpaa,

⁵¹ ongwu gbela yi owitukwu beyi okyɔkyɔ mgbi emidan ama odi mi ola mi ikye iYesu na ba. O li inggise mi ogalu Arimatia ayɛsɛ mgbi iJudia o dile fɛ obaaba mgbi esuto mgbi Imgbasho.

⁵² Inggise nɛ kɛ mbi iPlatu ka bɔn ikwɔ mgbi iYesu.

⁵³ Ta o kye sulu ikwɔ mgbi iYesu ba esɛ, o si kye angwuto onzundze ndiwon kyon ka ndzi mi endzi ngwi a cɛfo mi ikwutɛ, ongwɛ a teyi kye ikwɔ ndzi mi ele ye waba mani.

⁵⁴ Ungwɔnɛ kyɔ egbe idɔ eda mi onɔde, ngwi a le wewo ikye egbe otonyewo.

⁵⁵ Engyaa ama nwafɔ yi iYesu mi iGalalia ntona kyedɔ iJose wa di endzi di di dafi a kyon ka ndzi mi ele mani.

⁵⁶ Nε a ye lu ka mε ungwɔ ogbungbε yi engyie ngwi a ka kye gyuon ewo. Nghaduu a tonya mi egbe otonyewo dafi ola mgbi ama gbɔ mani.

24

Okyεε-kyεε mi ikwongye

¹ Mi egbe ongwi ababɔ mi ikyidu*, mi egbegbe byibyi byi, engyaa ntona kye ungwɔ ogbungbε yi engyie ngwi a mε ma, kε endzi.

² A kε ka di a kyi mulu ikwutε ma mi ondendzi,

³ Ngwi a kaka ele nε, a tu ikwɔ mgbi Otε iYesu ba.

⁴ Dafi a le tsewε mi ele nε, vla neta engyulo nghi efa kwulεε kwεkwε yi ama, wo angwuto onzundε dafi mmbwo onaabɔ mani.

⁵ Imio wo engyaa ntona ta a si kye inε kwεε, engyulo ntona nya ma gbεε, <<Kyɔnε ngwi ema le pita inggisε oshishe mi imbe emi ikwukwɔ?

⁶ O dε mmεnε ba; o kyεε mi ikwu! Wε dafi o tsekise nya ema, ngwi o ka dε yi ema mi iGalalia mani gbεε:

⁷ <A ka kye Ongwε Inggisε wo emi ali ibwubwe abɔ kyεmε, a ka gbokwon mi ekwatsi nghataa o ka kwulu, kpaa mi egbe ongwu ta ma o ka kyεε mi ikwu.> >>

⁸ Ta engyaa ntona wε elodε mgban.

⁹ Ngwi a ye mi endzi luba nε, a kye ungwɔ ntonε duu kye nya ama ogbikye iYesu iwyodonyi ntonani beyi angbeka duu.

¹⁰ Li iMeri iMagidalin yi iJoana beyi iMeri onɔ iJensi, beyi angbeka nto yi ama, nya ama ogbikye iYesu odε neni.

¹¹ Nghaduu ama ogbikye iYesu nu engyaa ntona oyεyε ba, ikyekye elodε mgbi ama dε dafi li odε ikwangha mani.

¹² Nε iPyita kyato tsinya lu mi endzi. O ka klεε di mi idzidε endzi man di angwuto ngwi a kye ikwɔ mgbi iYesu ndiwo ma lato yuoma, ta o si ye lu, le tsewε yuon ungwɔ nkyɔ nani.

Mi ofε Emau

¹³ Nε mi egbe nata ama okyεdɔ iYesu efa le kε agwɔ oka ngwi a li kwun di

Emau, ngwi mε dafi imai egyafa sini okyεε kε iJerosalin.

¹⁴ A le kponya yi ewoma mi ungwɔ ama nkyɔ duu.

¹⁵ Dafi a le gbɔdzε dile kponya mi ungwɔ ntonε yi ewoma nε, iYesu abuon ba wa wafɔ yi ama;

¹⁶ kpaa a tukwu ma inε odifwin.

¹⁷ Nε iYesu byi ma gbεε, <<Li ekyε ngwi ema le gbɔ le kε?>>

A kwulεε, a shε inε ta ba.

¹⁸ Onyi mbi ama efa na, ongwu a li kwun di iKlopa, byun gbεε, <<Li abu ta li ingyoga mi iJerosalin ngwu ye ungwɔ ama nkyɔ mi egbe ntonε ba dεn?>>

¹⁹ Nghaduu iYesu byita gbεε, <<Li alungwɔ?>>

A gbεε, <<Li odε mgbi iYesu inggisε ongwi iNadzareti. O li oyegbɔ, elodε mgban dε yi mfye beyi okyɔkkyɔ mi inai Imgbasho yi inggisε duu.

²⁰ Engyukwo ama ofifε mgbi Imgbasho beyi ama ogbe eyi teyi kyon nu ama ndε yi mfye nu ma ngwɔn ikwɔ ikwongye, di kyon gbokwo mi ekwatsi;

²¹ Ma eyi gbekabyi gbεε o li ongwu nkyε owa dulu emi Israi watɔ mani. Ma li ekyε oka, nghaduu li egbe ongwu ta inε ngwi ungwɔ ntonε kyo waani.

²² Nghane, engyaa angbeka mi idzidε mgbi eyi kyungwɔ okwulu eyi ewo. A kε endzi mi egbegbe ototu neni,

²³ kpaa yama tu ikwɔ mgban ba. A ye ba wa nya eyi gbεε di ama di inε odiidi mgbi engyεsɔ, ngwu nya ma gbεε o dε oshishe.

²⁴ Nε emideyi angbeka kε endzi ka di dafi engyaa ntona tsekise gbɔ mani, nghaduu ongwu yɔ a din ba.>>

²⁵ Ta iYesu nya ma gbεε, <<Kyɔnε ema li ikwangha ngha, di kyɔnε ngwi ema kyo itukwu lɔ onoyεyε mi alungwɔ ngwi ama ogbεεε gbɔ dε ese ngha?

²⁶ Dε mbisɔ ngwi iKrestu ma ka gbiisɔ mi ungwɔ ntonε diyε kaka udε mgban okwɔkwɔ mi esho baa?>>

²⁷ O si nu ma osa mi ungwɔ ngwi Afe gbɔ mi ikye ongwu, wita mbi iMose beyi oyegbɔ angbeka duu.

* **24:1 24:1** Egbe ongwi ababɔ mi ikyidu Mbi emi iJuda yɔ, li egbe iLadi.

²⁸ Dafi a dze kwekwe okaka agwo ngwi a le ke ma ne, iYesu kyo dafi o ka nye lu iyayi mani.

²⁹ Nghaduu a tekye yan kpakpa gbɛɛ, <<dze yi eyi, bana onɔ dze kwekwe ogbese egbe ine ne kpaa le ngye wa.>> Man iYesu kaka ikye oka dze yi ama.

³⁰ Ngwi o sɔke ogye ungowye yi ama ne, o kyi kyelu ibredi, kye mse be ele, kye mwalu si kye nu ma.

³¹ Ta ine mgbi ama kwulu a si difwin, man o byulu wo ma ine.

³² Engwafɔ ntona byi ewoma gbɛɛ, <<Ngwi o le gbɔdze yi eyi mi ofe le ke dile nu eyi osa mi ungow ngwi Afe gbo ma, itukwu gbɛegbe lo eyi baa?>>

³³ A si kyato akponyi ye luba iJerosalin. A wa tu iwyodonyi ntona beyi angbeka kwakye to imbe nani

³⁴ di gbɛɛ, <<Li otsitsi! Otse iYesu kye mi ikwu, o di mblegba tu iSaimon.>>

³⁵ Ta ama okyedɔ iYesu efa ntona nya ma ungow ngwi kyo mi ofe, dafi ama di difwi iYesu mi onɔ ngwi o kye mwalu ibredi mani.

IYesu mblegba tu engwafɔ mgban

³⁶ Mi onɔ ngwi a kale gbɔdze mi ikye ungowne ne, iYesu abuan kwudze mi idzidze mgbi ama di gbo yi ama gbɛɛ, <<Iyu no dze yi ema.>>

³⁷ Ne i kwulu ma ewo imio di wo ma kpakpa, a le tsewe gbɛɛ ama di onodzi inggise ikwukwo.

³⁸ Ta iYesu nya ma gbɛɛ, <<Kysine ngwi i le kaka ema ewo, ngwi itukwu di dze ema efefa ngha?

³⁹ Di abɔ yi afɔ mgbi ani na. Li ani abuen! Ema kye abɔ gbo ani di; bana onodzi inggise ikwukwo dze yi ikpewo yi akpukpu dafi ema di ani dzeɣan ne ba.>>

⁴⁰ Ngwi o gbɔdze ne mata, o kye abɔ yi afɔ mgban tso ma.

⁴¹ Dafi a kale noyeye mi ele ba ikye gbɛɛ i kwulu ma ewo a di dze yi atsa ne, o byi ma gbɛɛ, <<Ema dze yi ungow ogyeegye mmene we?>>

⁴² A si kye ambulu mmbweni oshaasha yi ikpokpewo nun,

⁴³ man o kye gye mi inai ma.

⁴⁴ O nya ma gbɛɛ, <<Nene li ungow ngwi ani nya ema onɔ ngwi ani ka dze yi ema mani: Alungwo ngwi a lo mi ola mgbi iMose beyi olɔɔɔ mgbi ama ogbese yi iPaslami duu mbwumbwo kyeme mi ikpewo ani.>>

⁴⁵ Ne o kwulu ma itukwu onu ma difwi Afe mgbi Imgbasho,

⁴⁶ o nya ma gbɛɛ, <<Nene li ungow ngwi a lo ma aani: iKrestu ma ka gyadze di kwulu di kye mi ikwu mi egbe ongwu ta,

⁴⁷ ne a kale gbeeso mgbi itukwu okyata-kyata beyi odzata inggise yi ali ibwubwe mi iyi mgban mi ese duu, wita mi iJerosalin.

⁴⁸ Ema li obwende mi ungow ntoneni.

⁴⁹ Ani ka kye ungow ngwi Otsani Imgbasho zonu ma kye dɛso nu ema; kpaa tila to ogalu iJerosalin na nghataa ni Imgbasho wa kye mfyɛ mi esho nu ema se.>>

IYesu ye lu esho

⁵⁰ Onɔ ngwi iYesu gbe engwafɔɔn tase lu iBetani ne, o kyile abɔ esho di kye mse be ma ewo.

⁵¹ Ngwi o kye mse le be ma ewo ne, o dzata ma ta a si kyon lu esho. ⁵² Ta a sunun diye luba iJerosalin yi atsa kpakpa.

⁵³ Ne a kiyayi otse Imgbasho mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, alegbe-alegbe.

Es Osuse mi ab mgbi iJon

Elodze yee inggise

¹ Mi owita-wita mgbi ese ma Elodze dze, Elodze na dze yi Imgbasho, Elodze na di li Imgbasho.

² O dze yi Imgbasho mi owita-wita mani.

³ Alungwo ngwi Imgbasho ta duu nye mbon, ni li Ongwu bayo ungwō ngwi Imgbasho ta duu o ki ta ba.

⁴ Li mbon ngwi oshishe dze, ma oshishe na li osa mgbi inggise.

⁵ Osa na di gbosa mi iifu kpaa iifu difwin gbe ba.

⁶ Imgbasho kye inggise oka deso ba, iyin di iJon.

⁷ O ba ikye owa nu obwende mgbi osa na, adzi ni inggise duu noyeye mi osa nani.

⁸ Li ongwu abuan li osa ma ba, o ba ikye owa kyo osa na obwende ta.

⁹ Osa otsitsi nka nu ali inggise odifwi-difwi ma ka kyema le ba ese neni.*

¹⁰ O teyi dze ese neni, dafi Imgbasho ta ese ne mbon ne kpaa, emi ese difwin ba.

¹¹ O ba mbi ama nli mgban kpaa a gbela gban ba.

¹² Nghaduukpaa ama ngban mani, mbi ama nnoyeye mi iyi mgban ma, o nu ma ofe oyee emi ongwē Imgbasho,

¹³ engwe ngwu a mba ma mi mmbwe yi eyi ba, hona mi ewe otsetse mgbi inggise owamyē naadi mi owitukwu mgbi obongyaa ba, kpaa nli ombaamba mgbi Imgbasho mi onodzi mani.

¹⁴ Ta Elodze na yee inggise wa dze yi eyi. Eyī di okwōkwō mgban, okwōkwō mgbi Ongwē Imgbasho Onyi kpokpo, ntōkye mbi Otse Imgbasho, ngwu elela mgban mbwo le fe-fe beyi otsitsi nani.

¹⁵ IJon kyo obwende ikyon. O di gbo mi ela okwukwo gbēe, <<Nene li ongwu ani

gbēe, <Ongwu nkye ani iyikpa ma o ngha ani, ikyekye o teyi ani dze.>>

¹⁶ Elela mgban nle dzii ikye eyi ne, nu eyi duu gbumse idzidza-dzidza.

¹⁷ Bana a kye ola nu mi abo mgbi iMose; elela beyi otsitsi ba mi abo mgbi iYesu iKrestu.†

¹⁸ Inggise onyi di Imgbasho ye ba, sede li Ongwē onyi kpokpo ndi li Imgbasho mi otsitsi di wodze ifafō yi Otson nani, li ongwu tso eyi dafi Imgbasho dze aali.

IJon okyo iBatisima tangwe gbēe ongwu li iKrestu ba

¹⁹ Ono oka ne, engyukwo emi iJuda ama nto iJerosalin do ama ofife mgbi Imgbasho beyi emi iLevi eso nu ma ka byi iJon ita gbēe, o li eme.

²⁰ O kye da ma ba, o gbēe, <<Ani li iKrestu ma ba.>>

²¹ A byun gbēe, <<Nghama abu li eme? Abu li Elaijaa?>> O gbēe, <<Ei li ani ba.>>

<<Abu li oyegbo maa?>>

O gbēe, <<Ei.>>

²² Mi ongyeengye ne a si byun gbēe, <<Abu li eme? Nu eyi elodze ngwi eyi ka yilen ka nya ama ndo eyi eso ntonani. Abu gbosine mi ikye ewabu?>>

²³ IJon nu ma uka mi elodze mgbi oyegbo Adzaya gbēe, <<Ani li ela mgbi ongwu nle kwu mi okwese gbēe, <Melu ofe mgbi Otse no byi yeye.>>

²⁴ Ama ngwu a do ma eso ma li emi iFarasi.

²⁵ A byun gbēe, <<Ni abu li iKrestu, naadi Elaija, hona oyegbo kpaa ba ma, i kyosine ngwi abu le kyo inggise iBatisima?>>

²⁶ IJon nu uka gbēe, <<Ani le kyo inggise iBatisima yi eni, kpaa inggise oka kwudze idzidze mgbi ema, ongwu ema yon ba.

²⁷ O kye ani iyikpa, odi okpafō mgban kpaa ani me oshe ba.>>

²⁸ Ungwō ntone duu kiyayi mi iBetani, mi oyombo ekyoo iJodan, imbe ngwi iJon le kyo inggise iBatisima mani.

Dii ongwummala mgbi Imgbasho

²⁹ Tegblifan iJon di iYesu kye le ba mbon neta o gbēe, <<Dii ongwummala

* **1:9 1:9** Naadi nene li osa otsitsi nka nu odifwi-difwi mbi ali inggise ngwu ba ese neni. † **1:17 1:17** Ongwu Imgbasho zonu gbēe o ka ba wa dula ese wato ma.

mgbi Imgbasho, ongwu nkyi kyelu alobube mgbi ese mani!

³⁰ Li ongwu ani nya ema odze mgban gbɛɛ, <Inggise oka kyema ngwu ngha ani, ikyekye o teyi ani dze.>

³¹ Ani abuanı kpa a nose yon ba, kpa a itɔdze ngwi ani ba le kyo inggise iBatisima yi eni ma, li ikye okyon tso mbi emi Israi.>>

³² Ta iJon si nu ma obwende neni: <<Ani di Onodzi Osaan tashulu mi esho dafi anyama mani wa tila donke ewo.

³³ Ani kika yon ba, nghaduu Imgbasho ndo ani eso owa kyo inggise iBatisima yi eni ma nya ani gbɛɛ, <Ongyulo ngwu abu di Onodzi mgbi ani tila donke ewo ma, li ongwu ka kyo inggise iBatisima yi Onodzi Osaan aali.>

³⁴ Ani di kyo obwende gbɛɛ nene li Ongwe Imgbasho.>>

Engwafɔ mgbi iYesu emi ababo

³⁵ Tegblifan ne iJon diye kwudze yi engwafɔn ngbi efa.

³⁶ Ngwi o dili iYesu nye le lu neta o gbɛɛ, <<Dii, li Ongwe Mmala mgbi Imgbasho ma aani!>>

³⁷ Ngwi engwafɔ mgban ntonɛ fwo odze ngwi o gbo neta, a kyedo iYesu.

³⁸ Ngwi iYesu kyata di ma kyan iyikpa ne, o byita gbɛɛ, <<Li ekye ngwi ema mina?>>

A gbɛɛ, <<Otsetse, li mi ole ngwi abu dze?>>

³⁹ O gbɛɛ, <<Ba ta ema ka di.>>

Man a ke ka di imbe ngwi o dze mani, diye dzezan mi egbe na ololo duu. Ono li obyı ene ongwı onode sini.

⁴⁰ Andru, ongwunɔ iSaimon iPyita, li onyi mi idzidze inggise efa ama nfwo odze ngwi iJon gbo di kyedo iYesu mani.

⁴¹ Ungwo ababo ngwi Andru kyo yo, o pita iSaimon ongwunon nyan gbɛɛ, <<Eyi tu Onagbe ngwu Imgbasho zonu ma wa>> (ongwu nli iKrestu nani).

⁴² Ne o si kyon luba mbi iYesu.

iYesu din ine si gbɛɛ, <<Abu li iSaimon ongwɛ iJon. A ka kwu abu di iKefa>> (ngwi a li kwun di iPyita, ngwi itan li ikwutse nani).

iYesu kwu iFyilipi beyi iNatanie ela

⁴³ Tegblifan iYesu wewo le lu iGalalia. O wa tu iFyilipi si nyan gbɛɛ, <<Kyedo ani.>>

⁴⁴ iFyilipi li inggise mi iBetsaida imbe onyi yi Andru beyi iPyita.

⁴⁵ iFyilipi tu iNatanie si nyan gbɛɛ, <<Eyi tu ongwu iMose lo odze mgban mi afe mgbi ola, ongwu ama ogbese kpa a lo odze mgban nani, iYesu ongwı iNadzareti, ongwɛ iJose.>>

⁴⁶ Ta iNatanie byita gbɛɛ, <<Ungwo osuse ka yagba to mi iNadzaretii?>>

iFyilipi gbɛɛ, <<Ba wa di.>>

⁴⁷ Ngwi iYesu di iNatanie kye le to kwekwe ne, o gbodze mi ikpewon gbɛɛ, <<Nene li inggise Israi otsitsi, ongwu atsika onyi dze mbon ba.>>

⁴⁸ iNatanie byita gbɛɛ, <<Abu kyosinese ye ani?>>

iYesu nu uka gbɛɛ, <<Ani di abu ngwi abu ka dze ita andundu duuse ni iFyilipi wa kwu abu ela.>>

⁴⁹ Man iNatanie byakpa ghatɔ gbɛɛ, <<Otsetse, abu li Ongwe Imgbasho; abu li Uto mgbi Israi.>>

⁵⁰ iYesu gbɛɛ, <<Abu noyeye ikyekye ani nya abu gbɛɛ ani di abu mi ita andundu. O ka wa di ungwo ama nshewo ngha ntona kpa a.>>

⁵¹ O diye kiyayi gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, ema ka di esho ka kwulu lake asisa, engyeso mgbi Imgbasho kale ke esho ye ba ese mbi Ongwe Inggise.>>

2

iYesu kyata eni yee enekwo

¹ Mi egbe ongwu ta ma eba okwokyikwokyi dze ogalu iKana mi ese iGalalia. Ono iYesu dze ele,

² ne iYesu yi engwafɔ mgban kpa a a bo ma eba okwokyikwokyi nani.

³ Ngwi enekwo wa ngye ne, ono iYesu nyan gbɛɛ, <<A sulu enekwo wuba.>>

⁴ iYesu nyan gbɛɛ, <<Onen, li ekye ngwi abu kye ani le woke ele? Ono mgbi ani gyo waba.>>

⁵ Onon si nya engbido ntona gbɛɛ, <<Kyo alungwo ngwi o nya ema duu.>>

⁶ Atankpe akwutse mgbi eni ngbi egyin to kwekwe mi imbe nani, ito ngwi emi

iJuda li sa ewoma mi odzɛɛdze aletɔ mgbi ama mani, ali atankpɛ li kye ikpɔkpɔ eni mɛ osu lu osudiwyo.

⁷ IYesu nya engbidɔ ntona gbɛɛ, <<Kweni mbwo atankpɛ ntonɛ na.>> A si kweni mbwo ma kyɛɛ kyɛɛ.

⁸ Ta o nya ma gbɛɛ, <<Onɛnɛ yɔ, mwa ka nu ongyukwo mgbi oga nɛ tsatso na.>>

A si kyo dafi o gbɔ mani,

⁹ man ongyukwo mgbi oga nɛ mbadi eni ngwi o kyatan yɛɛ eneeakwa nani. O ye imbe ngwi eneeakwa nɛ tɔkyɛ ba, kpaa engbidɔ ama nkweni ma ye. O kwu obongyaa ofufe ela lu enggengga,

¹⁰ ka gbɛɛ, <<Ali inggisɛ li teyi kye eneeakwa osuse tase se wa kye obube ba olele onɔ ngwi ingyoga wa ungwɔ kpakpa mani, nghaduu abu kye osuse da nghataa ba onɛnɛni.>>

¹¹ Nɛnɛ li ambɛ okwulewo ongwɔ ababɔ ngwi iYesu kyo mi iKana mi iGalalia. O kye okwɔkwɔ mgban tso, neta engwafɔ mgban si kye oyɛyɛ onuunu mgbi ama byikɛ mbon.

IYesu gbosa ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin

¹² Ungwɔnɛ wa ngyɛ man o lu iKapenahun yi onɔn yi emi ongwunɔn bɛyi engwafɔ mgban. A la imbe na egbe efa.

¹³ Ngwi oga owɛ owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda na wa dze kwɛkwɛ nɛ, iYesu lu iJerosalin.

¹⁴ O ka to ifoozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin nani, o di inggisɛ tole kye mnda, mmala yi anyama le gya, angbeka sɔto ewo adinyatse tole nyinɛ awuya.

¹⁵ Ta o shi onitse mi osha, si lɔ ma onya duu tase mi ifoozu okwukwo osunu Imgbasho, bɛyi emi mmala yi mnda tsatɛ; o kye ganya awuya mi adinyatse mgbi ama onyine awuya di kyi kyata adinyatse ma tukwu esɛ.

¹⁶ Ama nkyɛ anyama le gya ma o nya ma gbɛɛ, <<Gbelu ungwɔ ntonɛ tase mmɛnɛ na! Kyɔnɛ ngwi ema kyata ozu mgbi Otsani yɛɛ idu!>>

¹⁷ Engwafɔ wɛ dafi a lɔ gbɛɛ, <<Okpitukwu mgbi ani mi ikye ozu mgbi

abu le gbɛ mi itukwu mgbi ani dafi ola mani.>>

¹⁸ Emi iJuda byita gbɛɛ, <<Li ali ambɛ okwulewo ngwi abu ka yagba tso eyi zukwu ni eyi difwi mfye ngwi abu sulun se kyo itɔ ungwɔ ntonɛnɛ?>>

¹⁹ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Gbobu ozu okwukwo osunu Imgbasho nɛni, ta ani ka yilen mbɛ mi egbe eta.>>

²⁰ Emi iJuda byun gbɛɛ, <<I kye onova ngwusefa dɔn egyin ombɛ ozu neni, nghanɛ abu ka yilen mbɛ mi egbe eta taa?>>

²¹ Nghaduu ozu okwukwo osunu Imgbasho ngwi o le gbɔdzan na li ewo mgban.

²² Mi onɔ ngwi a wa kyilon mi ikwongye ma se engwafɔn wa ka wɛ odze ngwi o teyi gbɔ nani. Man a si noyɛyɛ mi afɛ bɛyi elodze ngwi iYesu teyi gbɔ.

²³ Dafi o ka dze iJerosalin mi oga owɛ owatɔ-watɔ mgbi emi Israi nɛ, inggisɛ kwuba di ambɛ okwulewo ama ngwi o le kyo neta, a noyɛyɛ mi iyi mgban.

²⁴ Nghaduu iYesu gbela kye ewon nu ma ba, bana o ye ngyɛ ali inggisɛ duu.

²⁵ O mina obwendɛ mgbi inggisɛ ikye inggisɛ ba, ikyekyɛ o teyi ye ungwɔ nwodze mbi inggisɛ mani.

3

INikodemu kɛ mbi iYesu

¹ Inggisɛ iFarasi oka nose dze iyin di iNikodemu, o li onyi mi idzidze mgbi ama o gbe emi iJuda teyi.

² O ba mbi iYesu mi otu wa nyan gbɛɛ, <<Otsetse, eyi ye abu li otsetse nkyɛ mbi Imgbasho. Bana inggisɛ onyi ka yagba kyo ambɛ okwulewo ama ngwi abu le kyo nɛ ba ni Imgbasho dzeyan bayɔ.>>

³ IYesu nu uka gbɛɛ, <<N le nya abu otsitsi, inggisɛ onyi ka yagba di esuto mgbi Imgbasho gbɛ ba se ni a yilen mba akpe efa.>>

⁴ INikodemu byita gbɛɛ, <<A ka kyɔsinɛse yile inggisɛ mba ngwi o yɛɛ omyinɛ nɛ? O ka yagba yɛ kaka ifu mbi onɔn akpe ongwu fan ni a yilon mba gbɛɛ?>>

⁵ IYesu gbɛɛ, <<N le nya abu otsitsi, inggise onyi ka kaka esuto mgbi Imgbasho ba se a ka mban mi eni beyi Onodzi.

⁶ Mmbwɛ yi eyi li mba mmbwɛ yi eyi, Onodzi li mba onodzi.

⁷ No ka kwulu abu ewo mi odzɛ ngwi ani gbɔgbɛɛ, <Se a ka yile abu mba na ba.>

⁸ Awo li fa lu imbe ngwi i mina. Abu ka fwo owulu-wulu mgban kpaa abu ka ye imbe ngwi i tɔkyɛ hona imbe ngwi i le kɛ ba. Li ngha ndzɛ yi ali inggise ngwu a mban mi Onodzi aali.>>

⁹ Nɛ iNikodemu byita gbɛɛ, <<Ka kyɔsinɛsɛ ungwɔnɛ ka dzɛ ngha gbɛ?>>

¹⁰ IYesu gbɛɛ, <<Ngwi abu li otsetse mgbi emi Israi nɛ kpaa, abu yagba difwi ungwɔ ntonɛ lo?>>

¹¹ N le nya abu otsitsi, eyi ye ungwɔ ngwi eyi le gbɔ, eyi dile nu obwendɛ mi ungwɔ ngwi eyi di, nghaduu ema gbela yi obwendɛ mgbi eyi ba.

¹² Ani gbɔdzɛ yi abu mi ungwɔ ongwɛ ɛsɛ nɛ kpaa abu noyɛyɛ ba; ma ka kyɔsinɛsɛ ngwi abu ka noyɛyɛ kini Ani gbɔdzɛ yi abu mi ungwɔ ongwɛ esho?

¹³ Inggise onyi kpaa kɛ esho ye ba se li Ongwɛ Inggise nkyɛ esho nɛni.

¹⁴ Dafi iMose nose byi ifa kyilen esho mi okwɛsɛ na li ngha a ka wa kyile Ongwɛ Inggise esho kyɛmɛ aali,

¹⁵ adzi inggise ngwu noyɛyɛ mbon yɔ no ka dzili ba, kpaa no tu oshishe gyegwu.

¹⁶ <<Lubana Imgbasho di ɛsɛ nɛ kpan itukwu jo o kye Ongwan onyi kpokpo nu, gbɛɛ ali inggise nnun oyɛyɛ ta no ka dzili ba, kpaa no tu oshishe igyegwu.

¹⁷ Bana Imgbasho dɔ Ongwan ɛsɔ ba ɛsɛ ikyɛ owa fwo ɛsɛ ikwɔ nun obube ba, kpaa li ikyɛ ni ɛsɛ watɔ ikpewon.

¹⁸ Ali inggise nnun oyɛyɛ yɔ o ka dzili ba, kpaa ali inggise nnun oyɛyɛ bayɔ teyi dzili wa ikyekyɛ o noyɛyɛ mi iyi mgbi Ongwɛ Imgbasho onyi kpokpo na ba.

¹⁹ Nɛnɛ li ikwɔ ma aani: Osa ba ɛsɛ nɛni, kpaa inggise nghao mina iifu ngha osa ikyekyɛ okyɔɔkyɔ mgbi ama li ibwubwe.

²⁰ Ali inggise nkyungwɔ ibwubwe yɔ, o di osa lanyɛ nghanɛ o ka gbela ba imbe ngwi osa dzɛ ba di ali ibwubwe mgban wa dɔ ododa.

²¹ Nghaduu inggise nkyɛ otsitsi teyi yɔ, o ka ba imbe ngwi osa dzɛ zukwu nu ma difwi saan gbɛɛ ungwɔ ngwi ongwu kyɔ nɛ kye mbi Imgbasho.>>

Obwendɛ mgbi iJon ikyɛ iYesu

²² Ngwi ungwɔnɛ wa nye nɛta iYesu yi engwafɔɔn tase lu ikpɛsɛ iJudia, ka kye egbe gwee yi ama le kyɔ ma iBatisima.

²³ Onɔ na iJon kpaa le kyɔ iBatisima mi Ayenɔ kwɛkwɛ yi iSalin, ikyekyɛ eni kwoba ba, inggise dile ba tonya ba gbɛɛ ni iJon kyɔ ma iBatisima.

²⁴ (Ungwɔnɛ li onɔ ngwi a kye iJon wo obawi waba mani.)

²⁵ Angwodzɛ tɔ mi idzidzɛ mgbi engwafɔ iJon angbeka beyi inggise iJuda oka mi odzɛ ewo ofwɔɔfwɔ.

²⁶ A ba mbi iJon wa gbɔ yan gbɛɛ, <<Otsetse, inggise ndzɛ yi abu nose mi oyombo iJodan ongwu abu kyɔ obwendɛ saan mi ikyon na, o le kyɔ iBatisima, ma ali inggise duu le lu mbon.>>

²⁷ IJon nu uka mi odzɛ nɛ gbɛɛ, <<Inggise ka yagba kyungwɔ ba sede ni Imgbasho ongwɛ esho kye nun yɔ.

²⁸ Ema abuemaa ka kyɔ obwendɛ gbɛɛ ani teyi nya ema gbɛɛ, <Ani li iKrestu ma ba a dɔɔdɔ ani ɛsɔ teyun ta.>

²⁹ Ongyaa ofufɛ li mgbi obongyaa ofufɛ. Uka mgbi obongyaa li fwoofwo yi obongyaa, o di li mbwo yi atsa onɔ ngwi o fwo ela mgbi obongyaa mani. Atsa na li mgbi ani, di li ngha ngwi atsa mgbi ani li mbwumbwo aali.

³⁰ IYesu ka sheeshe lu iyayi, ani ka yɛɛyɛ ɛsɛ.

³¹ <<Ongwu nkyɛ esho ba ma ngha duu, ongwu ntɔkyɛ ɛsɛ ma li mgbi ɛsɛ, o li gbɔdzɛ dafi inggise nkyɛ ɛsɛ. Ongwu nkyɛ esho ma ngha duu.

³² O kyɔ obwendɛ mi ungwɔ ama ngwi o fwo diyɛ di, kpaa inggise onyi gbela yi obwendɛ mgban ba.

³³ Inggise ngbela yan gbela gbɛɛ Imgbasho li otsitsi.

³⁴ Lubana ongwu Imgbasho dɔn ɛsɔ ma gbɔ elodzɛ mgbi Imgbasho, Imgbasho nun mfyɛ mgbi Onodzi odondu ba.

³⁵ O kpa Otson itukwu o di kye alungwɔ duu dɔn ubɔ.

³⁶ Ali inggise ngwu nu Ongwe oyeye yo dze yi oshishe ogyegwu, ali inggise nfwā Ongwe yo ka di oshishe ba, lubana itingga mgbi Imgbasho ka dzezan gyegwu.>>

4

IYesu gbɔdze yi ongyaa iSamaria

¹ Emi iFarasi fwo gbɛɛ iYesu nghao le tu ama okyedɔn dile kyɔ ma iBatisima nghan ijon,

² yama li iYesu abɔn le kyɔ iBatisima ba, kpaa li engwafɔn le kyɔ.

³ IYesu wa ye nghanɛ man, o dzata ayɛɛ mgbi iJudia yidɔ lu iGalalia.

⁴ I wogyɔ ngwi o ka nye ongyi iSamaria.

⁵ Nɛ o wa to igeli mgbi iSamaria oka ngwi a li kwun di iSika, kwekwe yi ongwɛ imbe ngwi iJeko kye nu iJose ongyan nani.

⁶ Ibuga mgbi iJeko dze imbe nani, dafi indɛ mgbi agaba kwu iYesu nɛ, o sise mi ewo ibuga ngwi onɔ dɔ idzidze ude sini.

⁷ Onɔ ngwi ongyaa iSamaria ba owa kweni nɛ, iYesu byun gbɛɛ, <<O ka nu ani eni owawa wɛ?>>

⁸ (Engwafɔ mgban lu ifu igeli oka gya ungyogye.)

⁹ Ongyaa iSamaria na nyan gbɛɛ, <<Abu li inggise iJuda, ani li ongyaa iBatlomi. Kyɔsineɛ ngwi abu le bɔ ani eni owawa?>> (Bana emi iJuda li kwokyi yi emi iBatlomi ba.)

¹⁰ IYesu gbɛɛ, <<Ni abu ki ye umba mgbi Imgbasho ndze mi ikye mgbi abu beyi inggise nle bɔ abu eni owawa nɛ yo, abu kika bɔ ta, o kika nu abu eni mgbi oshishe.>>

¹¹ Ongyaa na gbɛɛ, <<Ongyukwo, abu dze yi odi okweni ba, ibu nɛ kɛ ma abu ka tu eni mgbi oshishe nɛ mi ole?

¹² Abu shewo nghan otseyi iJeko nkye ibuga nɛ nu eyi di weni mi ele abun, ngwi engbe mgban kpaa wa beyi ifyungwɔ mgban naa?>>

¹³ IYesu nyan gbɛɛ, <<Ali inggise nweni nɛ yo ekweni ka ye kwun,

¹⁴ kpaa ali inggise nweni ngwi Ani kye nun yo ekweni ka kwun wuba. Mi otsitsi, eni ngwi Ani kye nun na ka yaan uteeni

di kale fɛ nghataa kaka oshishe gyegwu.>>

¹⁵ Ongyaa na nyan gbɛɛ, <<Ongyukwo, nu ani eni nani adzi ni ekweni ka kwin wuba, nin di nya yi eni owa kwɔkwɔ.>>

¹⁶ IYesu nyan gbɛɛ, <<Ka kwu obabu ela no ba.>>

¹⁷ O gbɛɛ, <<Ani dze yi ongyulo ba.>>

IYesu gbɛɛ, <<O gbɔ ayin dafi abu gbɛɛ abu dze yi ongyulo ba nani.

¹⁸ Otsitsi, abu teyi sulu engyulo nghan eda, ongwu abu dzezan onenɛ nɛ kpaa li obabu ba. Odze ngwi abu kwa gbɔ nɛ li otsitsi.>>

¹⁹ Ongyaa na gbɛɛ, <<Ongyukwo, dze ani dafi abu li oyegbɔ mani.

²⁰ Emi otseyi teyi li sunu Imgbasho mi unggwɔ neni, nghaduu ema emi iJuda yo li gbɛɛ li mi iJerosalin kyemɛ ngwi eyi ka sunu Imgbasho.>>

²¹ IYesu ghatɔ gbɛɛ, <<Ongyaa, nu ani oyeye, onɔ kyema ngwi ema ka wa sunu Otse Imgbasho mi unggwɔ nɛ hona mi iJerosalin kpaa wuba.

²² Ema emi iBatlomi le sunu unggwɔ ngwi ema yon ba; eyi emi iJuda yo, eyi le sunu unggwɔ ngwi eyi yon, bana owatɔ-watɔ kyɛ mbi emi iJuda.

²³ Lubana onɔ kyema di li onɔ ma aani, ngwi ali inggise osunu mi otsitsi ka sunu Otson Imgbasho mi onodzi beyi otsitsi kyemɛ, lubana li itɔ ama osunu ngwu Otso Imgbasho le pita ma aali.

²⁴ Imgbasho li Onodzi, ama osunun nu ma sunun mi onodzi beyi otsitsi kyemɛ.>>

²⁵ Ongyaa na gbɛɛ, <<Ani ye Onagbe (ongwu a kwun di iKrestu ma) kyema. Onɔ ngwi o wa ba yo, o ka nu eyi osa mi alungwɔ duu.>>

²⁶ Man iYesu ghatɔ gbɛɛ, <<Li ani ma jo le gbɔdze yi abu aani.>>

Engwafɔ iYesu ye wa tun

²⁷ Mi onɔ na mata engwafɔ mgban ye man i kwulu ma ewo dafi iYesu le gbɔdze yi ongyaa mani. Nghaduu inggise onyi byita gbɛɛ, <<Li ekyɛ ngwi abu mina naadi kyɔnɛ ngwi abu le kponya yi ongyaa baa?>>

²⁸ Ta ongyaa na dzata ishe eni mgban, ye lu igeli ka nya ali inggise duu gbɛɛ,

²⁹ <<Ba na, wa di inggise ngwu nya ani alungwo ngwi ani ple kyo tsatsa neni. Li iKrestu ma den hoo?>>

³⁰ A tase mi ogalu kpatse ofe le lu mbon.

³¹ Duuse nu ma ba ya, engwafon tekye yan gbɛɛ, <<Otsetse, gye ungowogye.>>

³² Nghaduu iYesu nya ma gbɛɛ, <<Ani sulu ungowogye ongwɛi ema ye ba mani.>>

³³ Neman engwafon tole gbo yi ewoma gbɛɛ, <<Naadi inggise oka kye ungowogye wa nun?>>

³⁴ IYesu gbɛɛ, <<Ungwogye mgbi ani, li okyo itukwu mgbi Ongwu ndo ani eso di ngyelu ido mgban ngwi o wo ani mani.

³⁵ Ema li gbɛɛ, <I sisi ofyia ene duuse ono oshɛ eto ka gyo baa?> Nin nya ema, kwulu ine di okwo na! A mye gyo oshɛ-shɛ.

³⁶ Onene kpaa a le kpa inggise oshɛ eto mi ido mgban, o dile shɛ eto mgbi oshishe ogyegwu na oneneni, ikye ni inggise ofwe eto beyi inggise oshɛ eto wa dze yi atsa yi ewoma.

³⁷ Nghane elodze ngbɛɛ, <Inggise oka fwe-fwe eto oka di shɛ-shɛ na li otsitsi.>

³⁸ N do ema eso le ka shɛ eto ngwi li ema kya ba. Angbeka teyi kyolu ido nsuno mani ta ema tu mgbede mi ido mgbi ama.>>

Emi iBatlomi kwuba noyeye

³⁹ Emi iSamaria kwuba mi igeli na nu iYesu oyeye mi ikye obwendɛ mgbi ongyaa nani, ngwi o gbɛɛ, <<O nya ani alungwo ngwi ani teyi kyo tsatsadu.>>

⁴⁰ Nghane ngwi emi iSamaria ba mbon nɛ, a tekye nun gbɛɛ no dze yi ama, man o si lela yi ama egbe efa.

⁴¹ Elodze mgban ogboogbo nu inggise kwuba yɛɛ ama onoyeye.

⁴² A nya ongyaa na gbɛɛ, <<Eyi noyeye mi elodze ngwi abu nya eyi na ta ba, onene eyi fwo mi ado ibeyi, eyi di ye gbɛɛ ongyulo nɛ otsitsi-otsitsi o li Onagbe mgbi ɛɛ neni.>>

IYesu ngyelu ongwɛ ongyukwiido oka ootse

⁴³ Ngwi egbe efa na nye neta iYesu lu iGalalia.

⁴⁴ (Bana ongwu abuan teyi gbɛɛ oyegbo sulu mmwɛ mi ɛɛ udan ba.)

⁴⁵ Ngwi o kaka iGalalia neman emi iGalalia kyon ono. A di ungwɔ ama ngwi o kyo mi iJerosalin tsatsa mi oga owe owato-wato mgbi emi Israi nani, ikyekye ama kpaa kɛ ele.

⁴⁶ O diye kɛ igeli iKana mi ayɛɛ mgbi iGalalia imbe ngwi o kyata eni yɛɛ eneekwo nani. Ongbodzi inggise ido mgbi uto oka ongan la ootse mi ɛɛ iKapenahun.

⁴⁷ Ngwi inggise nɛ fwo gbɛɛ iYesu dzata iJudia luba iGalalia nɛ, o si kɛ mbon ka tekye nun gbɛɛ no ba wa bwe ongan ongwu ndotse kaka ikwongye nani.

⁴⁸ Nɛ iYesu nyan gbɛɛ, <<Se ni ema di ambe yi ungwɔ okwulewo bayo ema ka noyeye ba.>>

⁴⁹ Ongbodzi inggise ido mgbi uto na gbɛɛ, <<Ongyukwo, ba vla duuse ni ongwani wa kwulu.>>

⁵⁰ IYesu gbɛɛ, <<O ka yagba lu, unka ka kyo ongwabu ba.>> Inggise na gbela yi odze ngwi iYesu gbo nɛ taman o si lu.

⁵¹ Ngwi o kale kɛ ofe mani engbido mgban wa nyan gbɛɛ ewo gbosa lo ongan.

⁵² O byi ma ono ngwi ewo gbosa lon mani, a gbɛɛ, <<Li obyɛ onyi mi ono ngwi awo dzanta.>>

⁵³ Man otson difwi dafi li ono na yeye ngwi iYesu gbɛɛ, <<Ongwabu ka dze oshishe.>> Neta ongwu yi eto mgban duu noyeye.

⁵⁴ Li ambe okwulewo ongwu fan ngwi iYesu kyo mi ono ngwi o dzata iJudia luba iGalalia aani.

5

IYesu ngyelu inggise ootse mi ondu ibu

¹ Ono oka nɛ, iYesu di yido kɛ iJerosalin mi oga mgbi emi iJuda.

² Ibu mmala dze ogalu iJerosalin ngwi a li kwun di Onufe Ogalu Mmala ngwi dze yi iwulu opo nghi eda, iyin mi ondu iHibru li iBetesda.

³ Ibyi inggise ama ndotse lato opo ntonani, ama obine, ama ogbikye tukwu ɛɛ, beyi ama ngwu alewo kwulu. [

⁴ Ongyeso li kye esho wa kaka eni nani, di kyo akpeni: inggise ongwu ababo

nkaka mi onɔ ngwi akpeni le gbo na yɔ, ali ootse mgban duu li ngye.]

⁵ Inggise oka nose ladze mmanani ngwu dotse onova osudiwyo diwyegyata.

⁶ Onɔ ngwi iYesu din ladze mmana di difwi gbɛɛ o dze mi ootse na onɔ kɛ nɛ, o byun gbɛɛ, <<I mina abu gbɛɛ ni ootse mgbi abu ngye?>>

⁷ Inggise ootse na si nu uka gbɛɛ, <<Ongyukwo, ani dze yi inggise onyi nka ya ani abɔ kye ani kaka ibu onɔ ngwi a kyɔ akpeni ba. Ni ani le fya gbɛɛ nin kaka ta inggise oka li teyi ani.>>

⁸ Nɛ iYesu nyan gbɛɛ, <<Kyato! Kyi kyelu obutu mgbi abu, kyikyɛ.>>

⁹ Labolabɔ mata ootse mgban ngye; o kyi kyelu obutu mgban si kyikyɛ.

Mi egbe ngwi ungwɔnɛ kyɔ ma li egbe otonyewo,

¹⁰ nɛta emi iJuda ntona nya inggise ngwu a ngyelun ootse na gbɛɛ, <<Li egbe otonyewo; ola fwa gbɛɛ ni abu ka kye obutu mgbi abu ba.>>

¹¹ Nghaduu o nu uka gbɛɛ, <<Inggise ongwu ngyelu ani ootse na nya ani gbɛɛ, <Kyi kyelu obutu mgbi abu kyikyɛ.> >>

¹² Nɛ a byun gbɛɛ, <<Li ali inggise nya abu gbɛɛ ni abu kyelu obutu mgbi abu kyikyɛ?>>

¹³ Inggise ngwu a ngyelun ootse na ye inggise ma ba, ikyekye iYesu lu dzanta kaka ifu ibyi inggise.

¹⁴ Onɔ gwee nɛ iYesu wa din mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin si nyan gbɛɛ, <<Dika, abu yɛɛ saan oneneni. Ka kyɔ alobube wuba di ungwɔ ntimbi nghaabɔ nɛ wa kyɔ abu.>>

¹⁵ Inggise na yɛ lu ka nya emi iJuda ntona gbɛɛ li iYesu dzikan ngyelu ongwu ootse.

Oshishe ikpewo Ongwe

¹⁶ Nghane emi iJuda ntona wita opita iYesu mgbekye ngwi o ngyelu inggise ootse mi egbe otonyewo.

¹⁷ IYesu si nya ma gbɛɛ, <<Otsani le kyidɔ mgban alonɔ duu, li ngha ngwi ani kpaa le kyɔ aani.>>

¹⁸ Mi ikye odze nɛ emi iJuda ntonɛ fya mi oglijo mgbi ama duu ongwɔn; ikyegbɛɛ o le mbe ola mgbi egbe

otonyewo ta ba, kpaa o dile kwu Imgbasho gbɛɛ Otsongwu, okye ewon yɛɛ ungwonyi yi Imgbasho.

Mfye mgbi Ongwe

¹⁹ IYesu nu ma uka sini: <<N nya ema otsitsi, Ongwe ka yagba kyɔ unkonyi abun ba; o ka kyungwɔ ngwi o di Otsɔn le kyɔ ma kyoon ta, bana alungwɔ ngwi Otsɔn kyɔ ma Ongwe kpaa li kyɔ ngha yeye.

²⁰ Ikyesine Otsongwe di Ongwe kpan itukwu di tson alungwɔ ngwi Ongwu li kyɔ duu. Eɛn, ikyegbɛɛ no kwulu ema ewo yɔ, ungwɔ ama ngha ongyelu inggise nɛ ootse kpaa, Otsɔn ka kye tson.

²¹ Dafi Otsɔn li kyile inggise ikwukwɔ di li kye oshishe nu ma nɛ, li ngha ngwi Ongwe kpaa li kye nu ama ngwu ongwu mina okye nu aali.

²² Nghaduukpaa Otsani li gbɔ inggise onyi ikwɔ ba, o yile ikwɔ ogbɔgbɔ duu wo Ongwe abɔ,

²³ ikyegbɛɛ nu ma kye mmwe nu Ongwe dafi a li kye nu Otsɔn kpaa yeye mani. Inggise nkye mmwe nu Ongwe ba Otsɔn ndɔn esɔ ma kpaa o nun mmwe ba.

²⁴ <<N nya ema otsitsi, inggise nfwo elodze mgbi ani di nu ongwu ndɔ ani esɔ ma oyeye yɔ, o dze yi oshishe ogyegwu. O dika dzili ba; o fa mi ikwongye luba oshishe.

²⁵ N nya ema otsitsi, onɔ kyema, i di ba kpaa wa ngwi emi ikwukwɔ ka fwo ela mgbi Ongwe Imgbasho, ama nfwo ma ka dze oshishe.

²⁶ Dafi Otsongwe dze yi oshishe abun nɛ, li ngha ngwi o nu Ongwe kpaa dze yi oshishe abun aali.

²⁷ Nghane o di nun mfye ogbiikwɔ ikyekye o li Ongwe Inggise.

²⁸ <<No ka kwulu ema ewo mi ungwɔnɛ ba, ikyena onɔ kyema ngwi ama nlato endzi duu ka fwo ela mgban

²⁹ di tase mi endzi. Ama nkyɔ osuse ka kyato dze oshishe, ama nkyɔ obube ka kyato kaka odzili-dzili.

³⁰ Ani abuen ka yagba kyɔ unkonyi ba; ani li gbiikwɔ dafi ani fwo ma kyoon, ma ikwɔ mgbi ani li otsitsi, ikyesine ani mina

okyungwo ongwi itukwu ani ba, kpaa itukwu mgbi ongwu ndo ani eso mani.

Obwendε mi odze mgbi iYesu

³¹ <<Ni ani kyo obwendε mi odze mgbi ani abuan yɔ, obwendε na wuuta ba.

³² Inggise oka dzema nli kyo obwendε mi odze mgbi ani, ma ani ye obwendε mgban li otsitsi.

³³ <<Abu dεso ke mbi iJon, o di kyo obwendε mi ikye otsitsi.

³⁴ Li ogbεε Ani mina obwendε mgbi inggise owamye ba; kpaa Ani gbo ntone ikyegbεε ni ema wato.

³⁵ IJon nose dze dafi ipitila nle gbε dile gbosa mani, ema dze yi atsa mi ongwono gwee ikye ogbε osa mgban.

³⁶ <<Ani dze yi obwendε nsundo ngha mgbi iJon nani. Mi ikye ido ngwi Otsani kye nu ani gbεε ni ani ngyelu neni, ngwi ani le kyo nε, i tso obwendε gbεε Otsani do ani eso.

³⁷ Otsani ndo ani eso abuan teyi kyo obwendε mi odze mgbi ani. Ema fwo ela mgban hona di odzεdze mgban ye ba,

³⁸ elodze mgban kpaa wodze mbi ema ba, ikyena ema nu ongwu o don eso ne oyeye ba.

³⁹ Ema kpayi elodze Imgbasho nε saan ikyekye ema tsεwe gbεε li mi ele ngwi ema tu oshishe gyegwu. Ma li elodze Imgbasho ntone kyo obwendε mi ikye odze mgbi ani,

⁴⁰ nghaduu ema fwa oba mbi ani wa tu oshishe.

⁴¹ <<Ani mina mmwe mgbi inggise owamye ba,

⁴² kpaa ani ye ema. Ani ye dafi ema dze yi okpitukwu mgbi Imgbasho mi itukwu mgbi ema ba mani.

⁴³ Ani ba mi iyi mgbi Otsani, nghaduu ema gbε ani ba; kpaa ni inggise oka ba mi iyi mgbi ewon yɔ, ema ka gban.

⁴⁴ Ema ka noyeye sinε, ngwi ema le mina mmwe mbi ewema, kpaa le pita mmwe nkye mbi Imgbasho yuon ta ba?

⁴⁵ <<Nghaduu ka tsεwe gbεε li Ani ka gbε odze wo ema ewo mbi Otsani ba. Li iMose ngwu ema kye itukwu mgbi ema byi mbon na ka gbε odze wo ema ewo aali.

⁴⁶ Ni ema ki nu iMose oyeye yɔ, ema kika nu ani kpaa oyeye, ikyesinε o lo ungwo mi odze mgbi ani.

⁴⁷ Kpaa ngwi ema noyeye mi ungwo ngwi o lo ba nε, ema ka noyeye mi odze ngwi ani gbo sinε?>>

6

IFesu byi inggise idubu eda enbwa

¹ Ngwi ungwone wa nye nε, iYesu fooye lu byulu mi agya Ekyoo Okwukwo mgbi iGalalia (ngwi a di li kwun di ekyoo iTiberia kpaa nani),

² nε ibyi inggise kpakpa kyedon ikyekye a di ambe okwulewo ngwi o kyo mbi emi ootse mani.

³ Man iYesu to lu unggwo ka sise yi emi ongwafoon.

⁴ Oga owe owato-wato mgbi emi iJuda dze kwεkwε mi ono mani.

⁵ Ngwi iYesu kyile inε esho di ibyi inggise kpakpa kye le ba mbi ongwu nε, o si byi iFyilipi gbεε, <<Li mi ole ngwi eyi ka gya ibredi nu inggise ntone gye?>>

⁶ IFesu byita nε ikye ombadun ta, ikyesinε o teyi ye mi itukwu mgban ungwo ngwi ongwu ka kyo.

⁷ IFyilipi nun uka gbεε, <<Udza okpa ido mgbi ofyia egyata kpaa ka mε ogya ibredi nu ma tsan aba kpatse ba!>>

⁸ Ongwafo mgbi iYesu oka, Andru, ongwuno iSaimon iPyita si gbεε,

⁹ <<Ongwongyulo dze mmeneni ngwu dze yi ibredi ngwi a kyo mi ibale nghi eda beyi ongwe abatsa efa, ntone ka to ole mbi ibyi inggise ntone?>>

¹⁰ IFesu si gbεε, <<Ni inggise ntone sise.>> Oshε kyinda mi imbe na kpakpa man inggise ntona sise mi ele, engyulo mε dafi idubu eda sini.

¹¹ IFesu si kyelu ibredi kye angba nu Imgbasho man kye nu engwafo mgban nu ma kye gha inggise ntonani, o di kyo ngha yi mmbweni yeye, ama duu gye dafi a mina mani.

¹² Ngwi inggise duu tu gye gyolo ma nε, o si nya engwafoon gbεε, <<Kyi salu ambulu nsisi ma kwakye mbonyi ni unkonyi ka nyanya ba na.>>

13 A si kye salu ambulu ibredi ibale nghi eda ngwi a gye sisi ma mbwo uya nghi iwyodefa.

14 Dafi inggise ntona di ambɛ okwulewo ngwi iYesu kyo nɛ, a gbɛɛ, <<Mi otsitsi yɔ, nɛnɛ li oyegbo nwogyɔ gbɛɛ o ka ba esɛ mani.>>

15 Ngwi iYesu di gbɛɛ, a wewo ogye ongwu uto mi abumfye nɛ, o wulɛ lu unggwo ka dze yuon.

IYesu kyikye mi ikye eni

16 Mi onɔde nani, engwafɔn kɛ uto,

17 a kaka uwaa le fooye lu iKapenahun dafi imbe yifu wa, kpaa iYesu ba wa tu ma waba.

18 Awo wa le fa fyumfye, dile gbe akpeni.

19 Dafi a fa uwaa kɛ mɛ imai eta naadi eta dɔ itsitsi nɛ, a di iYesu kyikye mi ikye eni le ba kwɛkwɛ yi ama, ta imio wo ma.

20 Nghaduu o nya ma gbɛɛ, <<Li Ani, ka mio ba na.>>

21 Nɛ a mina okyon kaka uwaa, ntunto neta uwaa to ondu esɛ mi imbe ngwi a le kɛ mani.

22 Tegblifan ibyi inggise ama nto oye uto agya oka nɛ difwi gbɛɛ li uwaa onyi ta bɛdzɛ mmana edɛdɛ ma iYesu edɛdɛ kaka yi engwafɔn ba, a lu yuoma.

23 Nɛ uwaa angbeka kye iTiberia wa bɛsɛ kwɛkwɛ yi imbe ngwi inggise ntona gye ibredi mi onɔ ngwi Otse iYesu nose kye angba nu Imgbasho nani.

24 Ngwi ibyi inggise ntona di gbɛɛ, iYesu naadi engwafɔ mgban to mmana wuba nɛ, a kaka uwaa ntona lu oyombo iKapenahun oka pitan.

IYesu ungwogye mgbi oshishe

25 Ngwi a tun mi oyombo uto nɛ, a byun gbɛɛ, <<Otsetse, li alonɔ ngwi abu to mmɛnɛ?>>

26 IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, ema le pita ani ikyegbɛɛ di ema di ambɛ okwulewo ba, kpaa li ikyegbɛɛ ema gye ungwogye kpakpa tolo.

27 Ka kyidɔ mi ikye ungwogye nli mbe ba, kpaa mi ikye ungwogye nka dze ba oshishe igyegwu ngwi Ongwɛ Inggise ka kye nu ema mani, ikyesinɛ Imgbasho Otson teyi kye ambɛ mgbi ogbela unggwo nun.>>

28 Nɛ a byi iYesu gbɛɛ, <<Li alungwo ngwi eyi ka kyo kyɛmɛ ikye okyidɔ ama ngwi Imgbasho mina?>>

29 IYesu si nu uka gbɛɛ, <<Idɔ mgbi Imgbasho ma li ongwu aani: li onoyeye mbi ongwu Imgbasho dɔn esɔ nɛni.>>

30 Nghane a byun gbɛɛ, <<Li ali ambɛ okwulewo ngwi abu ka kyo ikye ni eyi diyɛ nu abu oyeye? Li alungwo ngwi abu ka kyo?

31 Emi otsikyeyi nose gye imana nkyɛ esho kye, mi okwɛsɛ dafi ngwi a tsekise lo gbɛɛ: <O kye ungwogye kye esho nu ma gye mani.> >>

32 IYesu nya ma gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, li iMose kye ungwogye nkyɛ esho na nu ema ba, kpaa li Otsani kye ungwogye otsitsi nkyɛ esho na nu ema.

33 Ikyekye ungwogye mgbi Imgbasho li ongwu nkyɛ esho ba esɛ wa kye oshishe nu esɛ nɛni.>>

34 A gbɛɛ, <<Ongyukwo, le nu eyi ungwogye na alegbe-alegbe.>>

35 Nɛ iYesu nya ma gbɛɛ, <<Li ani li ungwogye mgbi oshishe, inggise nba mbi ani yɔ enbwa ka dɔn wuba, inggise ndi nu ani oyeye yɔ ekweni ka kwun wuba.

36 Kpaa dafi Ani nya ema ma, ema di ani wa, nghaduu ema noyeye ba.

37 Ama ngwu Otsani kye ma nu ani duu a ka ba mbi ani, ali inggise ndi ba mbi Ani duu n ka lon onya ba.

38 Ikyena Ani kye esho ba esɛ owa kyo owitukwu mgbi ani ba, kpaa okyo owitukwu mgbi ongwu ndɔ ani esɔ mani.

39 Ma nɛnɛ li owitukwu mgbi ongwu ndɔ ani esɔ ma aani: gbɛɛ ama ngwu ongwu gbe nu ani duu onyi kpaa no ka byulu mi ele ba, kpaa ni Ani kyile ma esho mi egbe ongwi olɛɛ.

40 Lubana owitukwu mgbi Otsani li ogbɛɛ, ali inggise ndi Ongwɛ di nun oyeye ka tu oshishe gyegwu, Ani dika kyilen mi ikwu mi egbe ongwi olɛɛ mani.>>

41 Mi unggwɔnɛ emi iJuda wita ondandu mi ikye odze mgbi iYesu ikyekye o gbɛɛ, <<Ani li ungwogye nkyɛ esho ba esɛ.>>

42 A gbɛɛ, <<Nɛnɛ li iYesu lo, ongwɛ iJose, ongwu eyi ye otson yi onɔn nɛ baa?

Kyosine ngwi o ka gbo onene gbee, Ani kye esho ba ese?>>

⁴³ IYesu nya ma gbee, <<Nya ondandu yi ewema na.>>

⁴⁴ <<Inggise onyi kpaa ka ba mbi ani ba se Otsani ndo ani eso ma kwon ba mbi ani, ani dika kyilen mi ikwu mi egbe ongwilele mani.

⁴⁵ A teyi lo mi afe mgbi ama ogbeese gbee: <Imgbasho ka tso ma tsatsa.> Ali inggise ngaado mbi Otsani di kpayi mbon yo ka ba mbi ani.

⁴⁶ Inggise onyi kpaa di Otsani ye ba, li ongwu nkye mbi Imgbasho ne ta, li ongwu yuon di Otsan aali.

⁴⁷ N nya ema otsitsi, inggise nnoyeye dze yi oshishe gyegwu.

⁴⁸ Ani li ungwogye mgbi oshishe.

⁴⁹ Emi otsikyema gye imana mi imbe okplagada ungwogye nkye esho ba ese nani, nghaduu kpaa a kwulu.

⁵⁰ Kpaa ungwogye nkye esho ba ese dze mmeneni, ngwi inggise ka gye di kwulu wuba.

⁵¹ Ani li ungwogye mgbi oshishe nkye esho ba ese. Inggise ta ngye ungwogye ne o ka dze oshishe gyegwu, ungwogye ne li ikpewo mgbi ani ongwu ani ka kye nu mi ikye oshishe mgbi ese.>>

⁵² Ne emi iJuda ntona wita otangwe yi ewoma mi itodze ngwi iYesu gbo nani, gbee, <<Kyosine ngwi inggise ne ka kye ikpewo mgban nu eyi gye?>>

⁵³ IYesu nya ma gbee, <<N nya ema otsitsi se ni ema gye ikpewo mgbi Ongwe Inggise di wa eyi mgban bayo, ema dze yi oshishe mbi ema ba.

⁵⁴ Ali inggise ngye ikpewo mgbi ani diyee wa eyi mgbi ani dze yi oshishe igyegwu, ani dika kyilen mi ikwu mi egbe ongwilele.

⁵⁵ Ikyesine, ikpewo mgbi ani li ungwogye otsitsi, eyi mgbi ani di li ungwu owawa otsitsi.

⁵⁶ Inggise ta ngye ikpewo mgbi ani di wa eyi mgbi ani wodze mbi ani, ani kpaa wodze mbon.

⁵⁷ Yeye dafi Otsani ndze oshishe do ani eso mani, ani di dze oshishe li ikye Otsani nani, nghanee inggise ngye di wa mbi ani yo, ka dze oshishe ikye ani.

⁵⁸ Nene li ungwogye nkye esho ba ese mani, emi otsikyema gye imana nghaduu a kwulu, kpaa inggise nbyi ewon enbwa yi ungwogye ngwi ani kye nu ne, ka dze oshishe gyegwu.>>

⁵⁹ IYesu gbodze ne mi ono ngwi o le tsungwo mi ozu okwakye mgbi emi iJuda mi iKapenahun mani.

Engwafu mgbi iYesu kwuba dzatan

⁶⁰ Ngwi a fwo odze ne nghanee, engwafu mgbi iYesu kwuba gbee, <<Otsootso ne fyumfye, li eme ka gbelan?>>

⁶¹ IYesu ye dafi engwafuon tole ndandu mi odze neni, o si byi ma gbee, <<Odze ne nu ema ka dzani taa?

⁶² Kini ema di Ongwe Inggise ye lu esho mi imbe ngwi o teyi dze ma ema ka gbosine?

⁶³ Onodzi mgbi Imgbasho li nu oshishe; mfye mgbi inggise owamyee dze yi oyabo ba duudu. Elodze ngwi ani gbo nya ema ntona li onodzi, a di li oshishe kpaa.

⁶⁴ Nghaduu ema angbeka to ma ngwu noyeye ba.>> Ikyesine iYesu teyi ye mi owita-wita ama ngwu noyeye ba mi idzidze ema, yi ongwu nka wa kyen gya mani.

⁶⁵ O kiyayi gbee, <<Li ungwu ngwi ani nya ema gbee inggise onyi kpaa ka ba mbi ani ba se Otsani nun ofe ma aani.>>

⁶⁶ Wita mi ono na emi ongwafuon kwuba kyata iyikpa di kyedon wuba.

⁶⁷ Nghanee iYesu byi engwafu mgban iwyodefa ntona gbee, <<Ema kpaa i mina ema odzata anii?>>

⁶⁸ ISaimon iPyita nu uka gbee, <<Otse li mbi eme eyi ka ke? Abu dze yi elodze mgbi oshishe ogyegwu.

⁶⁹ Eyi noyeye di ye gbee abu li iKrestu, ongwu Imgbasho oshishe.>>

⁷⁰ Ne iYesu gbee, <<Ani sadu ema nghi iwyodefa baa? Nghaduu onyi mbi ema li olodu!>>

⁷¹ (O gbodze mgbi iJuda ongwu Iskaroti, ikyesine ngwi o li onyi mbi ongwafuon ne kpaa, o ka wa kye ongwu gya.)

7

Emi ongwuno iYesu nun oyeye ba

¹ Ngwi ungwone wa nye ne, iYesu kaka iJudia ba kpaa lu le kyikyē mi iGalalia, ikyekyē ama ogbe emi iJuda teyi le pita ofe okyelun oshishe.

² Nghaduu ngwi oga iTabenako mgbi emi iJuda wa dze kwekwe ne,

³ emi ongwuno iYesu nyan gbē, <<I wogyo ngwi abu ka dzata imbe ne lu iJudia adzi ni emi ongwafu abu nu ma di ungwā ama okwulewo ngwi abu li kyo ntoneni.

⁴ Inggise nmina gbē ni inggise yon, li kyungwā mi odaada ba. Ngwi abu le kyungwā ntone wa ne, kye ewabu tso ni eše di.>>

⁵ Lubana emi ongwunon kpaa nun oyeyē ba.

⁶ Ikyenghane iYesu nya ma gbē, <<Ono mgbi ani yeyē ma gyo waba; mbi ema yo alono duu le yeyē.

⁷ Eše ka di ema tanyi ba, kpaa ani yo i din tanyi, ikyekyē ani kyo obwendē gbē ungwā ngwi o le kyo li ibwubwe.

⁸ Ema kē oga na. Ani le kē oga ne waba ikyekyē ono mgbi ani yeyē ma gyo waba.>>

⁹ Ngwi iYesu gbodze ne ne, o tila dze iGalalia.

¹⁰ Nghaduukpaa, ngwi emi ongwunon lu oga neman, ongwu kpaa wa kē. O kē mi ododa ba, kpaa mi odaada.

¹¹ Mi oga na ma, emi iJuda tole ndinan dile byita gbē, <<O kō?>>

¹² Ibyi inggise ntona tole ndandu kpatse mi ikye mgbi iYesu, angbeka gbē, <<O li inggise osuse.>> Angbeka nu uka gbē, <<Ei o le kpagya inggise wo.>>

¹³ Nghaduu inggise gbodze mgban mi ododa ba ikyekyē a le mio emi iJuda.

IYesu tsungwā mi oga

¹⁴ Ono ngwi oga to idzidze ma se, iYesu wa kē ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin ka wita ungwā otsootso.

¹⁵ I kwulu emi iJuda ntona ewo man a byita gbē, <<Kysine ngwi inggise ne ye ungwā kpakpa, ma ngwi inggise onyi kpaa tson ba?>>

¹⁶ IYesu nu uka gbē, <<Otsootso ne li mgbi ani ba. Kye mbi Ongwu ndo ani eso mani.

¹⁷ Ali inggise ngwu i minan okyo itukwu mgbi Imgbasho ka fya oye kana otsootso ne kye mbi Imgbasho naadi li mgbi ikyibani.

¹⁸ Inggise nli gbodze mgbi ibon li kyo ngha ikye otu mmwē mgbi ewon, kpaa inggise nkyido mi ikye mmwē mgbi ongwu ndon eso ma yo li inggise oyeyē; atsika onyi dze mi odze mgban ba.

¹⁹ IMose nose kye ola nu ema baa? Nghaduu inggise mgbi ema onyonyi kpaa kyo mi ele ba. Kylene ngwi ema le fya ongwā ani?>>

²⁰ Inggise ntona gbē, <<Eše do abu ikye. Li eme le fya ongwā abu?>>

²¹ IYesu nya ma gbē, <<Ani kyungwā okwulewo onyi kpata, man i kwulu ema duu ewo.

²² Nghaduu, iMose nu ema ola okyiikyē (kpaa li mbi iMose ngwi ola na to ba, li mbi emi otsikyema), ema li kye ongwē ikye mi egbe otonyewo.

²³ Kini a ka kye ongwē ikye mi egbe otonyewo ikye ofoola mgbi iMose ba waali, kysine ngwi ema le kyitingga yi ani gbē di ani ngyelu inggise ololo ootse mi egbe otonyewo?

²⁴ Ka gbiikwā mi ungwā ngwi ema di ma kyoon ba, gbiikwā mi ungwā nli emyemye mani.>>

Li iKrestu ma deen?

²⁵ Mi ono na ma inggise angbeka mi iJerosalin wita obyi ewoma gbē, <<Nene li ongyulo ngwu a le fya ongwā ma lo?

²⁶ O dze mmene, le gbodze mi ododa ma a le kwondu won ba, ama ogbe eyi teyi difwi gbē o li iKrestu ma waa?

²⁷ Kpaa eyi ye imbe ngwi inggise ne tokye; ono ngwi iKrestu ma wa ba yo, inggise onyi ka ye imbe ngwi o tokye ba.>>

²⁸ Ta ngwi iYesu kale tso mi ozu okwukwo osunu Imgbasho ne, o gbo mi ela okwukwo gbē, <<Ene, ema ye ani, ema di ye imbe ngwi ani kye mani. Ani dze mmene ikyibani ba, ongwu ndo ani eso ma li otsitsi. Ema yon ba,

²⁹ nghaduu ani yon ikyekyē ani kye mbon o di do ani eso.>>

³⁰ Ne a fya obwan, kpaa inggise onyi yagba okye abo gbon ba ikyekye onɔ mgban gyo waba.

³¹ Inggise kwuba mi ifu ibyi kye oyeye onuunu mgbi ama byi mbon kpɔɔ. A gbɛɛ, <<Ni iKrestu ma wa ba yo, o ka kyo ambe ama nghao kwulewo ngha inggise nɛ?>>

³² Dafi emi iFarasi fwo ibyi inggise tole ndandu mi ungwɔ ntonɛ mi ikpewo iYesu nɛ, engyukwo ama ofife beyi emi iFarasi dɔ ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin gbɛɛ nu ma ka bwa iYesu.

³³ iYesu gbɛɛ, <<Ani ka dze yi ema ongwono gwee ta, man N ka ye lu mbi Ongwu ndɔ ani esɔ mani.

³⁴ Ema ka pita ani, kpaa ema ka tu ani ba; imbe ngwi ani dze kpaa ema ka ke gbe ba.>>

³⁵ Emi iJuda ntona gbo yi ewoma gbɛɛ, <<Li mi ole ngwi inggise nɛ weka olu ngwi eyi ka din ba? O ka lu imbe ngwi emideyi ganya to mi idzidze emi iGriki ma, dika tso emi iGrikii?

³⁶ Oweka mgban sine ngwi o gbɛɛ, <Ema ka pita ani, kpaa ema ka tu ani ba, ma imbe ngwi ani dze ema dika ba gbe ba?>>

³⁷ Mi egbe ongwɔ olɛɛ beyi egbe ingblimɔ mi oga na ma iYesu dzɛkunto, di gbo mi ela okwukwo gbɛɛ, <<Ni ekweni kwu inggise yo, non ba wa wa mbi ani.

³⁸ Ali inggise nnu ani oyeye dafi Afe gbo ma, ifogbe mgbi eni oshishe ka fe to mbon.>>

³⁹ Mi odze nɛ iYesu kye ine byi Onodzi Osaan ngwi ama nnu ongwu oyeye ka wa gbe mani. Nghataa ba onɔ na a kye Onodzi ma nu waba, ikyekye iYesu kaka okwɔkwɔ oshewo mgban ma waba.

⁴⁰ Onɔ ngwi ibyi inggise ntona fwo odze ngwi o gbo nɛ angbeka gbɛɛ, <<Otsitsi-otsitsi, inggise nɛ li Oyegbo mani.>>

⁴¹ Angbeka gbɛɛ, <<O li iKrestu mani.>>

Angbeka di byita gbɛɛ, <<iKrestu ka to mi iGalalia sine?

⁴² Afe gbɛɛ iKrestu ka to mi eto mgbi iDevedi mi iBetlehen, ogalu ngwi iDevedi dze bawɛ?>>

⁴³ Itɔdze neta inggise ntonɛ si gha ikye iYesu.

⁴⁴ Angbeka mina obwan, nghaduu inggise onyi kye abo gbon ewo ba.

Oyeye onuunu ba mgbi engyukwo emi iJuda

⁴⁵ Ongyɛengye yo ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin yidɔ ke mbi engyukwo ama ofife yi emi iFarasi, a byi ama ongyoongyo ntona gbɛɛ, <<Kyonɛ ngwi ema kye iYesu ba mmɛnɛ ba?>>

⁴⁶ Ama ongyoongyo ntona nu uka gbɛɛ, <<Inggise onyonyi yama gbɔdze dafi ngwi inggise nɛ gbo ye ba.>>

⁴⁷ Emi iFarasi byi ma gbɛɛ, <<Ema tso gbɛɛ, ema kpaa o kpagya ema woo?>>

⁴⁸ <<Ama ogbe inggise teyi hona emi iFarasi onyi nun oyeye yee?

⁴⁹ Ei! Kpaa ibyi inggise ama n ye unkonyi mi ola mgbi iMose ba ntonɛ, ikamba dze ikye ma.>>

⁵⁰ iNikodemu, nteyi ke mbi iYesu, di li onyi mboma ma byita gbɛɛ,

⁵¹ <<Ola mgbi eyi noofɛ gbɛɛ ni eyi fwo mbi inggise ba ta ngwɔn ikwɔɔ?>>

⁵² A si nun uka gbɛɛ, <<Abu kpaa kye iGalaliaa? Tsewe mi ele, ta abu ka difwi gbɛɛ oyegbo li to mi iGalalia ba.>>

[⁵³ Ta ali inggise duu lu ude mgban.]

8

Ongyaa ngwu a bwan mi amah

[¹ Ta iYesu lu Unggwɔ Olivi.

² Tegblifan mi egbegbe ototu nɛ, o diye lu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin nani, inggise duu kwakye kpaklili won, man o si sise otso ma.

³ Etsetse mgbi ola mgbi iMose beyi emi iFarasi kye ongyaa ngwu a bwan mi amah ba. A non dzɛkunto mi ine ibyi ntona

⁴ si nya iYesu gbɛɛ, <<Otsetse, a bwa ongyaa nɛ le kyo amah.

⁵ Mi ola ma iMose nu eyi ofɛ otsengwɔ ito ongyaa nɛ mi akwutse, ma abu gbo dikye?>>

⁶ A tole byun ita nɛ ikye okyan ukya di tu itɔdze okye abo byi ele.

Kpaa iYesu klɛsɛ wita olɔ ungwɔ mi esɛ mi ongwufabɔ mgban.

⁷ Dafi a kiyayi obyun ita nɛ, o kyile ikye esho si nya ma gbɛɛ, <<Ni inggise onyi mi idzidze ema kyungwɔ obube ye bayɔ, otsungwɔ no li ababɔ otsan ikwutɛ.>>

⁸ O diyɛ klɛsɛ wita olɔ ungwɔ mi esɛ.

⁹ Mi odzɛ nɛ, ama nfwo ma wita olu onyonyi, ama nli engyukwo ma teyi, nghataa wa sisi iYesu yi ongyaa na ka kwuzunto mi imbe nani.

¹⁰ IYesu kyile ikye esho byi ongyaa na gbɛɛ, <<Ongyaa, a kɔ? Inggise onyi kpaa sisi onu abu obube wulo?>>

¹¹ O gbɛɛ, <<Onyi kpaa ba, ongyukwo.>>

IYesu si gbɛɛ, <<Ngyɛsɛ, ani kpaa nu abu obube ba. Lu kpaa ka kyɔ alobube wuba.>>*

IYesu li osa mgbi ɛsɛ

¹² IYesu di gbɔdze yi inggise ntonɛni, o gbɛɛ, <<Ani li osa mgbi ɛsɛ. Ali inggise nkyɛdɔ ani yɔ o ka yama kyikye mi iifu ba, kpaa o ka dze yi osa mgbi oshishe.>>

¹³ Emi iFarasi si kwun shanye gbɛɛ, <<Abu kwudze mmɛnɛ le kyɔ ewabu obwendɛ; obwendɛ mgbi abu wuuta ba.>>

¹⁴ IYesu si nya ma gbɛɛ, <<Ni Ani kyɔ ewani obwendɛ kpaa, obwendɛ mgbi Ani wuuta, ikyekye Ani ye imbe ngwi Ani tɔkyɛ beyi imbe ngwi Ani le kɛ mani. Nghaduu ema dze yi ozoyeye mi imbe ngwi Ani tɔkyɛ hona le kɛ ba.

¹⁵ Ema li fwikwɔ mi odzɛdzɛ mgbi inggise owamye; kpaa Ani li fwo inggise onyi ikwɔ ba.

¹⁶ Ma ni ani gbiikwɔ yɔ, ikwɔ ogbɔɔgbɔ mgbi ani ka li ayin, ikyesinɛ ani dze yuen ba. Ani dze yi Otsani, ongwu ndɔ ani esɔ mani.

¹⁷ Mi ola mgbi ema ma a lɔ gbɛɛ obwendɛ mgbi inggise efa li wuuta.

¹⁸ Ani li ongwu nkyɔ ewani obwendɛ; obwendɛ mgbi ani oka li Otsani, ongwu ndɔ ani esɔ mani.>>

¹⁹ A si byi iYesu gbɛɛ, <<Otsabu kɔ?>>

IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Ema ye ani hona Otsani ba. Ema ki ye ani yɔ, i kika ye Otsani kpaa.>>

²⁰ IYesu gbɔdze ntonɛ mi onɔ ngwi o le tsungwɔ mi akangga ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin kwɛkwɛ yi imbe ngwi a li kye umba woke nani. Nghaduu inggise onyi bwan ba, ikyekye onɔ mgban gyo waba.

²¹ Akpe oka nɛ, iYesu di nya ma gbɛɛ, <<Ani le lu, ma ema ka pita ani, i dika kwulu mi alobube mgbi ema. Imbe ngwi ani le lu ma, ema ka yagba kɛ ba.>>

²² Odzɛ nɛ nu emi iJuda ntona byita gbɛɛ, <<O ka ngwɔ ewoon? Li ungwɔ ma ngwi o gbɛɛ, <Imbe ngwi ani le lu ma ema ka ba gbɛ ba daa?>>

²³ Nghaduu iYesu kiyayi gbɛɛ, <<Ema kye mi esɛ; ani kye mi esho. Ema li emi esɛ nɛni; ani li emi esɛ nɛ ba.

²⁴ Ani teyi nya ema gbɛɛ ema ka kwulu mi ali ibwubwe mgbi ema; kini ema noyeye gbɛɛ ani li ongwu ani gbɛɛ ani dze ma bayɔ, ema ka kwulu otsitsi mi ali ibwubwe mgbi ema.>>

²⁵ A byun gbɛɛ, <<Abu li emɛ?>>

IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ani li itɔ inggise ngwu ani teyi nya ema gbɛɛ ani dze mani.

²⁶ Ani dze yi odzɛ kpakpa ofwo ema ikwɔ mi ele. Kpaa ongwu ndɔ ani esɔ ma li otsitsi, odzɛ ngwi ani fwo mbon ma n li kye nya esɛ.>>

²⁷ A yagba difwi gbɛɛ o le nya ma odzɛ mgbi Otsɔn ba.

²⁸ Nghane iYesu nya ma gbɛɛ, <<Onɔ ngwi ema kyile Ongwɛ Inggise desho mata, ema ka ye gbɛɛ Ani li inggise ngwu ani tso gbɛɛ di Ani dze mani. Ani dika kyɔ unkonyi mgbi ikyibani ba kpaa Ani li gbɔ ungwɔ ngwi Otsani tso Ani ma yeye.

²⁹ Ongwu ndɔ ani esɔ ma dze yi ani; o dzata ani yuen ba, ikyesinɛ Ani li kyungwɔ nli kpan alonɔ duu.>>

³⁰ Ngwi o gbɔ elodze ntonɛnɛ, inggise kwuba nun oyeye.

Otsitsi ka she abu adi ta

³¹ Mbi emi iJuda ama nnun oyeye ma, iYesu gbɛɛ, <<Ni ema kwudze mi otsootso mgbi ani yɔ, ema li ama okyɛdɔ ani yeye.

³² Ema ka ye otsitsi, ta otsitsi ka she ema adi ta.>>

* 8:11 8:11 Olɔɔlɔ emi tugbe angbeka sulu ambulu nɛ ba: 7:53–8:11.

³³ A nun uka gbɛɛ, <<Eyi li eto mgbi Abrahan, eyi li ofyɛɛ mgbi inggise onyi ye ba. Kyɔsine ngwi abu dika gbɛɛ a ka she eyi adi ta?>>

³⁴ IYesu gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, inggise nle kyɔ alobube tayo li ofyɛɛ mgbi alobube.

³⁵ Ofyɛɛ dze yi imbe igyegwu mi eto ba, kpaa ongwɛ li mgbi eto gyegwu.

³⁶ Nghane ni ongwɛ she ema adi ta yo, ema ka sheta otsitsi.

³⁷ Ani ye ema li eto mgbi Abrahan. Nghaduu ema wewo ongwɔ ani, ikyekye elodze mgbi ani wodze itukwu mbi ema ba.

³⁸ Ani le nya ema ungwɔ ngwi ani di mi inai Otsani, ema di li kyungwɔ ngwi ema fwo mbi otsema mani.>>

³⁹ A nyan gbɛɛ, <<Abrahan li otseyi.>>

IYesu gbɛɛ, <<Ni ema ki li emi ongwɛ Abrahan yo, ema kile kyungwɔ ngwi Abrahan kyɔ mani.

⁴⁰ Ngwi i dze nɛ, ema weka ongwɔ ani, ikyegbɛɛ ani nya ema otsitsi ngwi ani fwo mbi Imgbasho mani. Abrahan kyɔ ito ungwɔ ntonɛ ba.

⁴¹ Ema le kyungwɔ ama ngwi otsema teyi kyɔn mani.>>

A gbɛɛ, <<Eyi li ofyɛɛ ba. Otsɔ ngwi eyi dzeyan li Imgbasho abuan.>>

Emi ongwɛ Owape olodu

⁴² IYesu nya ma gbɛɛ, <<Ni Imgbasho ki li Otsema yo, ani kika kpema itukwu, ikyesine ani kye mbi Imgbasho badze mmene onene aani. Ani ba mgbi ikyibani ba; kpaa li ongwu do ani eso.

⁴³ Kyɔsine ngwi ema le difwi odze ngwi ani le gbo ba? Li ikyegbɛɛ ema le gbela odze ngwi ani le gbo ba mani.

⁴⁴ Ema li mgbi otsema, Olodu, di mina ema okyɔ oweka mgbi otsema. O li inggise ogbongwɔ inggise mi owita-wita ma jo, o kwudze mi otsitsi ba, bana otsitsi dze mbon ma ba. Mi onɔ ngwi o mwonya ma, o li gbɔdze mi odzedze mgban, bana o li inggise omwonya di li otse mgbi onya omwaamwa.

⁴⁵ Nghaduu ikyegbɛɛ ani nya ema otsitsi nɛ, ema nu ani oyeye ba!

⁴⁶ Inggise mgbi ema onyi ka yagba tso abo mi obube mgbi ani we? Ni ani le nya

ema otsitsi ma, i kyɔsine ngwi ema nu ani oyeye ba?

⁴⁷ Ongwu nli mgbi Imgbasho li fwon. Itɔdze ngwi ema li fwo ba ma li ikyegbɛɛ ema li mgbi Imgbasho ba.>>

IYesu yi Abrahan

⁴⁸ A byi iYesu gbɛɛ, <<Eyi gbo ayin mi ogbɛɛ abu li inggise iSamaria ese di do abu ikye ba naadi?>>

⁴⁹ IYesu gbɛɛ, <<Ese do ani ikye ba, kpaa Ani nu Otsani mmwe nghaduu ema nu ani mmwe ba.

⁵⁰ Ani le pita okwɔkwɔ mi ikye ewen ba; kpaa inggise dzema ngwu pitan, di li ongwu li ongye ogbiikwɔ aali.

⁵¹ N nya ema otsitsi, kini inggise ngyo elodze mgbi ani yo, o ka di ikwongye ine ba.>>

⁵² Mi ikye odze nɛ emi iJuda ntonɛ kwulu ela gbɛɛ, <<Onene eyi ye gbɛɛ ese do abu ikye otsitsi! Abrahan kwulu, li nga ngwi ama ogbɛɛ kpaa kwulu aali, nghaduu abu gbɛɛ ni inggise ngyo elodze mgbi abu yo, o ka di ikwongye ine ba.

⁵³ Abu shewo nga otseyi Abrahan? O kwulu, li nga ngwi ama ogbɛɛ kpaa kwulu aali. Abu tsewe di abu li eme?>>

⁵⁴ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ni Ani nu ewani okwɔkwɔ yo, okwɔkwɔ mgbi ani na wuuta ba. Otsani, ongwu ema li gbɛɛ o li Imgbasho mgbi ema na, li ongwu nu ani okwɔkwɔ aali.

⁵⁵ Ema yen ba, kpaa Ani yen. Kini Ani gbɛɛ di Ani yen bayo, n ka li inggise omwonya dafi ema mani, nghaduu Ani yen di ngyo elodze mgban.

⁵⁶ Otsema Abrahan dze yi atsa mi ewe otsetse odi egbe obaaba mgbi ani; o di egbe na diye dze yi atsa.>>

⁵⁷ Emi iJuda ntona nyan gbɛɛ, <<Abu me onova ngwusefa don iwyo kpaa waba, ta abu di Abrahan ye!>>

⁵⁸ IYesu si gbɛɛ, <<Duuse nu ma mba Abrahan yo, ani ple dze!>>

⁵⁹ Mi itɔdze nɛ, a sa akwutse gbɛɛ a ka tsan, kpaa iYesu kye ewon da, wule tase dzata ikpese mgbi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin nani.

9

IYesu kwulu inggise nbine kye ifu ine

¹ Dafi iYesu kyikye le ke neta, o di ongyulo ongwu nbine kye ifu.

² Engwafoon byun gbɛɛ, <<Otsetse, li emɛ kyo obube, inggise ne naadi ama omban, ngwi a mban bine kye ifu?>>

³ Ne iYesu gbɛɛ, <<Li inggise ne naadi ama omban kyo obube ba, kpaa ungwone kyo ikyegbɛɛ ido mgbi Imgbasho no tso ambe mi oshishe mgban.

⁴ Dafi onɔ ka desho ne, li kyeme ngwi eyi ka kyido mgbi Ongwu ndo ani eso nani. Otu kyema, ngwi inggise onyi ka kyido wuba.

⁵ Ngwi Ani ka dze ese ne ne, Ani li osa mgbi ese.>>

⁶ Ngwi o gbodze ne ngha ne, o kyanggwɔ tokese, o bwili ekye mi anggwɔ si kye gyuwu ongyulo na ine. ⁷ O nyan gbɛɛ, <<Lu, ka ngwune mi uta mgbi iSilon>> (ita iyi ne gbɛɛ deeso). Neta ongyulo na lu ka ngwune, si ye luba ude le dine.

⁸ Ama nwatse ude don beyi ama nteyi li din le bibo ma byita gbɛɛ, <<Nene li ongyulo nli teyi so le bibo ne lo?>>

⁹ Angbeka gbogbɛɛ, li ongwu.

Angbeka gbɛɛ, <<Ei, o lun luulu ta.>>

Nghaduu ongwu abuon le kali-kali gbɛɛ, <<Li ani ma aani.>>

¹⁰ Ne a byita gbɛɛ, <<Kycsinese ine mgbi abu kwulu?>>

¹¹ O nya ma gbɛɛ, <<Ongyulo ngwu a kwun di iYesu na bwili ekye kye gyuwu ani ine. O nya ani gbɛɛ ni ani lu iSilon ka ngwune. Dafi ani lu ka ngwune netaman, ani si dine.>>

¹² A byun gbɛɛ, <<Inggise ma ko?>>

O gbɛɛ, <<Ani ye ba.>>

Emi iFarasi kya mi odze ine okwulu-kwulu nani

¹³ A kye ongyulo nbine na ba mbi emi iFarasi.

¹⁴ Egbe ngwi iYesu bwili ekye kwulu ongyulo na ine ma, li egbe otonyewo.

¹⁵ Nghane emi iFarasi kpaa di byun ita dafi i kyo se ngwi ine mgban kwulu mani. Inggise na nu uka gbɛɛ, <<O bwili ekye kye gyuwu ani ine, ani ka ngwune taman n sile di aani.>>

¹⁶ Emi iFarasi angbeka gbɛɛ, <<Inggise ne kye mbi Imgbasho ba, bana o we egbe otonyewo ba.>>

Nghaduu angbeka byita gbɛɛ, <<Kycnese inggise alobube ka kyo ambe okwulewo ngha?>> Ikyenghane a si gheefa.

¹⁷ Mi ongyeengye ma a diyɛ kyata byi inggise obine na gbɛɛ, <<Abu ma, o gbo sine ikpewon? Li ine mgbi abu ngwi o kwulu.>>

Inggise na nu uka gbɛɛ, <<O li oyegbo.>>

¹⁸ Emi ijuda noyɛye gbɛɛ di inggise na teyi bine se ine wa kwulu lon ba, mbise ngwi a deso mbi ama omban.

¹⁹ A byita gbɛɛ, <<Nene li ongwɛ emaa? Li ongwu ema gbɛɛ di a mban bine kye ifu ma deen? Kycnese ngwi o le di onene?>>

²⁰ Ama omban nu uka gbɛɛ, <<Eyi ye o li ongwɛ eyi, eyi di ye o bine kye ifu.

²¹ Nghaduu eyi ye dafi i kyo se o le dine onene ba, naadi eyi ye inggise nkwulun ine ba. Byun na. O li ongbɛ wuba; o ka gbodze ikye ewon.>>

²² Ama omban gbodze ne ikyekye a le mio emi ijuda, bana emi ijuda teyi bwalu ondu gbɛɛ inggise ta nnoyɛye gbɛɛ iYesu li iKrestu yo, a ka dulun to mi ozu okwakye mgbi emi ijuda.

²³ Li ikyengha ngwi ama omban gbogbɛɛ, <<O li ongbɛ wuba; byun na aali.>>

²⁴ Akpe ongwu fan, a kwu inggise nteyi bine kye ifu na ela. A gbɛɛ, <<Kye oshewo nu Imgbasho, eyi ye inggise ne li inggise alobube.>>

²⁵ O si nu uka gbɛɛ, <<Kini o li inggise alobube hona o li inggise alobube ba kpaa, ani ye ba. Ungwo onyi ngwi ani ye yo. Ani teyi bine, kpaa onene ani le di!>>

²⁶ Nghane a byun gbɛɛ, <<O kycsine yi abu? O kwulu abu ine sine?>>

²⁷ O gbɛɛ, <<Ani teyi nya ema kpaa ema gado ba. Li alungwo mina ema odi fwo? Ema mina oyɛɛ engwafoon naadi?>>

²⁸ Ta a wulun ito di gbɛɛ, <<Abu li ongwafɔ mgbi inggise neni! Eyi yo, eyi li engwafɔ mgbi iMose!

²⁹ Eyi ye gbɛɛ Imgbasho gbodze yi iMose, kpaa inggise ne yo, eyi yama ye imbe ngwi o tokye kpaa ba.>>

³⁰ Ongyulo na nu uka gbɛɛ, <<Ungwɔnɛ li ungwɔ okwulewo! Dafi ema ye imbe ngwi o tɔkyɛ ba, kpaa o kwulu ani inɛ nɛni.

³¹ Eyi ye dafi Imgbasho li fwo odzɛ mgbi emi ali ibwubwe ba mani. O li fwo odzɛ mgbi inggisɛ oyɛyɛ ongwu nle kyɔ oweka mgban.

³² Kyɛ onɔ ngwi a ta ɛsɛ nghataa ba onɛnɛni, inggisɛ onyi kpaa fwo gbɛɛ a kwulu inggisɛ ongwu nbinɛ kyɛ ifu inɛ ye ba.

³³ Ongyulo nɛ ki kyɛ mbi Imgbasho bayɔ, o ki kyɔ unkonyi gbɛ ba.>>

³⁴ Mi elodzɛ nɛ a nu uka gbɛɛ, <<A mba abu yi alobube kyɛ ifu; kyɔnɛsɛ ngwi abu le tso eyi!>> Man a tsamun tase.

Inɛ obu mi onodzi

³⁵ IYɛsu si fwo dafi a tsamun tase mani, ngwi o wa tun nɛ, o gbɛɛ, <<Abu noyɛyɛ mbi Ongwɛ Inggisɛ joo?>>

³⁶ Ongyulo na byita gbɛɛ, <<O li emɛ, ongyukwo? Nya ani zukwu ni ani wa nun oyɛyɛ.>>

³⁷ IYɛsu si gbɛɛ, <<Onɛnɛ abu din; mi otsitsi, li ongwu nle gbɔdzɛ yi abu nɛni.>>

³⁸ Ongyulo na gbɔgbɛɛ, <<Otɛ, ani noyɛyɛ,>> man o sunun.

³⁹ IYɛsu gbɛɛ, <<Ani ba ɛsɛ nɛ ikyɛ ikwɔ ogbɔɔgbɔ, ikyɛgbɛɛ obinɛ non di, ama ntole di ma nu ma yɛɛ obinɛ.>>

⁴⁰ Emi iFarasi angbeka nto yan ma fwon le gbɔ ngha nɛta, a byun gbɛɛ, <<Ekyɛgbɔɔ? Eyi kpaa binɛ?>>

⁴¹ Nɛ iYɛsu gbɛɛ, <<Kini ema li obinɛ yɔ, ema ki gye obube mi alobube ba; kpaa onɛnɛ ngwi ema le tso gbɛɛ ema le dinɛ nɛ, alobube mgbi ema ka dzɛ yi ema.

10

Inggisɛ ongyo mmala osuse

¹ <<Mi otsitsi-otsitsi yɔ, n le nya ema, inggisɛ ongwu nkaka mi onufoka mgbi ifatoba mmala ba, kpaa ka tɔ kaka mi ofɛ angbeka yɔ, o li emumyi beyi inggisɛ ofofɛ.

² Nghaduu inggisɛ nkaka mi onufɛ li inggisɛ ongyo mmala.

³ Inggisɛ ongyoongyo li kwulu onufoka, mmala li fwo ela mgban. O li kwu mmala mgban ela mi iyi, di li gbe ma tase.

⁴ Mi onɔ ngwi o gbe ama nli mgban tsatsa tase ma, o li teyi ofɛ, man mmala mgban di li kyɛdɔn, ikyekyɛ a ye ela mgban.

⁵ Kpaa a ka yama kyɛdɔ ingyoga ba; otsitsi, a ka tsinyan ikyesinɛ a yagba difwi ela mgbi ingyoga ba.>>

⁶ IYɛsu gbɔ itaodzɛ nɛni, kpaa ungwɔ ngwi o le nya ma gbosa lo ma ba.

⁷ Nghanɛ iYɛsu diyɛ gbɔgbɛɛ, <<N le nya ema otsitsi, ani li onufoka mgbi mmala.

⁸ Ama nteyi ani ba duu li emumyi beyi ama ofofɛ, nghaduu mmala fwo ma ba.

⁹ Ani li onufɛ; ali inggisɛ nkaka nye mbi ani yɔ, o ka watɔ. O ka kaka tase, di tu ungwogye.

¹⁰ Emumyi li ba ikyɛ owa yi di ngwɔ diyɛ dzili; ani ba gbɛɛ nu ma tu oshishe, di tuun dzii.

¹¹ <<Ani li inggisɛ ongyo mmala osuse mani. Inggisɛ ongyo mmala osuse li kye oshishe mgban lasɛ ikyɛ mmala mgban.

¹² Inggisɛ ngwu a kyon idɔ ongyo mmala yɔ, mmala li mgban ba. Nghanɛ onɔ ngwi o di idukwlebe kyɛ le ba ma, o li dzata mmala ntona tsinya lu. Ta idukwlebe li ba wa kwu mmala di ganya ma.

¹³ Inggisɛ na tsinya ikyekyɛ o li inggisɛ ngwu a kyon kyeekyɛ idɔ ta unkonyi won yi mmala ntona ba.

¹⁴ <<Ani li inggisɛ ongyo ifyungwɔ osuse; ani ye mmala mgbi ani, mmala mgbi ani kpaa ye ani.

¹⁵ Dafi Otsani ye Ani, Ani kpaa di ye Otsani mani, Ani di kye oshishe mgbi Ani nu mi ikyɛ mmala.

¹⁶ Ani dzɛ yi mmala angbeka ama nwoto ifatoba yi ama ntonɛ ba. Ama kpaa li kyɛmɛ ngwi ani ka gbe ma ba. Ama kpaa ka fwo ela mgbi ani dika yɛɛ obyɛ ifyungwɔ onyi yi inggisɛ ongyo ifyungwɔ onyi.

¹⁷ Itɔdzɛ ngwi Ani kpa Otsani itukwu yɔ, li ikyɛgbɛɛ Ani kye oshishe mgbi Ani nu, ikyɛ odi yidɔ kyi kyelu.

¹⁸ Inggisɛ onyi kpaa ka yagba gbɛ Ani oshishe ba, Ani ka kye nu abuani. Ani dzɛ

yi mfye okye nu di dze yi mfye okyi kyelu. Ola ne Ani gbe mbi Otsani.>>

¹⁹ Mi ikye elodze ntonɛ, emi iJuda di dze yi ogbua-gbua yi ewoma.

²⁰ Ama kwuba gbɛɛ, <<Ese don ikye o dile wede. Kyɔnɛ ngwi eyi le gado mbon?>>

²¹ Nghaduu angbeka gbɛɛ, <<Elodze ntonɛ li mgbi inggise ngwu ese don ikye ba. Emese ka yagba kwulu obine ine gbɛɛ?>>

Emi iJuda fwa iYesu

²² Li onɔ oga owe-we mgbi okye ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin dubo Imgbasho. Li mi onɔ ofu,

²³ ne iYesu le kyikye mi akangga ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, mi iwulu onufozu mgbi iSolomu nani.

²⁴ Emi iJuda kwakye kpakeke won, le gbɛɛ, <<Ka kye onɔ sine ngwi abu kale tsili-tsili eyi ngha? Kini abu li iKrestu ma yɔ, nya eyi mi ododa.>>

²⁵ iYesu gbɛɛ, <<Ani nya ema, kpaa ema noyeye ba. Ungwo ama okwulewo ngwi Ani kyɔ mi iyi mgbi Otsani ne, gbo odzedze mgbi ani,

²⁶ nghaduu ema noyeye ba ikyekye ema li mmala mgbi ani ba.

²⁷ Mmala mgbi ani li fwo ela mgbi ani; ani ye ma, a di li kyedo ani.

²⁸ Ani nu ma oshishe gyegwu, a dika dzili wuba; inggise onyi kpaa dika lafwa ma mi abo mgbi ani ba.

²⁹ Otsani, nkye ma do ani ubo ma, shewo ngha ali inggise duu; inggise onyi kpaa ka lafwa ma mi abo mgbi Otsani ba.

³⁰ Ani yi Otsani eyi li onyi.>>

³¹ Emi iJuda di kye akwutse gbɛɛ a ka tsan,

³² nghaduu iYesu gbɛɛ, <<Ani tso ema ungwɔ okwulewo ama nshewo kwuba mbi Otsani. Li ikye ole mi efu ngwi ema ka tse ani akwutse?>>

³³ Emi iJuda gbɛɛ, <<Eyi le tse abu akwutse mi ikye ungwɔ ntonɛ onyi kpaa ba, li mi ikye ito ofya Imgbasho, ikyesine abu nli inggise owamye ne, le tso gbɛɛ abu li Imgbasho.>>

³⁴ iYesu si nya ma gbɛɛ, <<A lo mi ola mgbi ema gbɛɛ, <Ani gbɛɛ ema li emi imgbasho baa>?

³⁵ Ki non kwu ma di emi imgbasho ma, li mbi ele ngwi elodze Imgbasho ba, ngwi Afe ka yagba nyine ba.

³⁶ Ongwu Otsɔn dudu-dudu dafi li mgban abuan di kye deso ba ese ne maye? Kyɔsine ngwi ema dudu ongwufabo mbi Ani gbɛɛ Ani le fyito ikyekye ani gbɛɛ, <Ani li Ongwe Imgbasho>?

³⁷ Ni Ani le kyido mgbi Otsani bayo, ka nu ani oyeye ba na.

³⁸ Kpaa ni ani le kyɔ yɔ, ni ema nu ani oyeye ba kpaa, nu ido okwulewo ntona oyeye na, ikye ni ema ye diye difwi dafi Otsani dze mbi ani, ani kpaa di dze mbi Otsani mani.>>

³⁹ A di fya obwan, nghaduu o dzidze to mi abo ma lu.

⁴⁰ Ta iYesu yido foyombo iJodan lu imbe ngwi iJon teyi le kyɔ iBatisima ababo mani. O ka dzekɛ ele.

⁴¹ Inggise di ba mbon kpakpa. A gbɛɛ, <<iJon kyɔ ambe okwulewo onyi ba, kpaa alungwo ngwi iJon gbo mi ikye ongyulo ne duu li otsitsi.>>

⁴² Inggise kwuba si nu iYesu oyeye mi imbe nani.

11

Ikwu iLadzar

¹ Onene inggise ngwu a li kwun di iLadzar dotse. O kye mi iBetani, mi agwo mgbi iMeri beyi ongwunon iMata.

² iMeri ne, li ongwu ongwunon iLadzar onene ladze ese mi ootse aani, di li ongwu kpoo ka wa kye engyie ogbungbe kyi iYesu afo di kye folu mi otu mgban.

³ Nghane emi ongwunon engyaa deeso mbi iYesu gbɛɛ, <<Otse, ongwu nkpaabu itukwu na dotse.>>

⁴ Mi onɔ ngwi iYesu fwo ungwone mata, o gbogbɛɛ, <<Ootse ne ka ngye mi ikwongye ba. Ei, li mi ikye okwokwo mgbi Imgbasho adzi ni Ongwe Imgbasho tu okwokwo mi ele.>>

⁵ iYesu di iMata yi ongwunon ongwu ongyaa beyi iLadzar kpan itukwu.

⁶ Nghaduu, ngwi o fwo gbɛɛ iLadzarɔ dotse nɛ, o diyɛ dɛɛ imbe ngwi o dɛɛ na egbe efa kpɔɔ.

⁷ Ta o nya engwafɔɔn gbɛɛ, <<Yido ke iJudia na.>>

⁸ A gbɛɛ, <<Otsetse, li enggeengga ngwi emi iJuda fya otɛɛ abu akwutɛɛ, nghane abu diyɛ le ke imbe naa?>>

⁹ IYesu gbɛɛ, <<Obyi li iwyodefa mi egbe baa? Inggise nkyikye mi onɔ ka tsiishi ba, ikyekye o li di osa ongwɛɛ ese neni.

¹⁰ Li mi onɔ ngwi o kyikye mi otu mata ngwi o li tsiishi, ikyekye osa dɛɛ ba.>>

¹¹ Ngwi o gbɔdɛɛ nɛ nye nɛ, o kiyayi onya ma gbɛɛ, <<Okeyi iLadzarɔ nuna, kpaa n le ke ele oka kyilen una.>>

¹² Engwafɔɔn nu uka gbɛɛ, <<Otɛɛ, ki non nuna yɔ, o ka tu iyu.>>

¹³ IYesu le gbɔdɛɛ ikwu mgbi iLadzarɔ, kpaa engwafɔɔn tɛwɛ gbɛɛ o le gbɔdɛɛ una onana mgbi atta neni.

¹⁴ Nɛta o si nya ma mi ododa gbɛɛ, <<iLadzarɔ kwulu,

¹⁵ ma mi ikye mgbi ema yɔ, ani dɛɛ yi atsa dafi ngwi ani dɛɛ ele ba mani, ikyegbɛɛ ni ema noyɛyɛ. Nghaduu i ke ka din na.>>

¹⁶ Nɛ iTomɔsu (ngwu a li kwun gbɛɛ ongwɛ efa na), nya engwafɔ mgbi iYesu angbeka ntona gbɛɛ, <<Ba ni eyi kpaa ke na, adzi ni eyi ka kwulu biyan.>>

IYesu gyila emi ongwunɔn engyaa

¹⁷ IYesu ka kaka, dafi a kye iLadzarɔ ndzi mɛ egbe enɛ wa.

¹⁸ Okyɛɛ mi iJerosalin ba iBetani sisi gwee omɛ imai efa,

¹⁹ emi iJuda kwuba di ba mbi iMata yi iMeri owa gyila ma mi ikwu ongwunɔ ma.

²⁰ Ngwi iMata fwo dafi iYesu kye nɛta, o tase oka kpatsan, nghaduu iMeri tila dɛɛ uɔɛ.

²¹ IMata nya iYesu gbɛɛ, <<Otɛɛ, ni abu ki dɛɛ mmɛnɛ yɔ, ongwunani ki kwulu ba.

²² Nghaduu ani ye gbɛɛ mi onɛnɛ kpaa Imgbasho ka kyɔ abu alungwɔ ngwi abu bɔ duu.>>

²³ IYesu si nyan gbɛɛ, <<Ongwunabu ka ye kyɛɛ.>>

²⁴ IMata gbɛɛ, <<Ani ye o ka ye kyɛɛ mi okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu mi egbe ongwɛɛ oleɛ mani.>>

²⁵ IYesu gbɛɛ, <<Ani li okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu beyi oshishe. Inggise nnu ani oyɛyɛ yɔ, o ka dɛɛ oshishe, yeba non kwulu kpaa;

²⁶ ma inggise ta ndɛɛ oshishe di nu ani oyɛyɛ ka kwulu ba. Abu noyɛyɛ mi odɛɛ nɛ wɛ?>>

²⁷ IMata nyan gbɛɛ, <<ɛɛn, Otɛɛ, ani noyɛyɛ gbɛɛ abu li iMedzaya, Ongwe Imgbasho, ongwu nka ba ese nɛ mani.>>

²⁸ Ngwi o gbɔdɛɛ nɛ nye mata, o yido kwu ongwunɔn iMeri ela ke enggengga gbɛɛ, <<Otsetse dɛɛ mmɛnɛni, o le pita abu.>>

²⁹ Ngwi iMeri fwo ungwɔnɛ nɛ, o kyato vla ke mbi iYesu.

³⁰ Mi onɔ na iYesu kaka ogalu na waba, kpaa o ka dɛɛ imbe ngwi iMata ka tun nani.

³¹ Ngwi emi iJuda ama nbato yi iMeri mi uɔɛ, le gyilan na, di dafi o kyato vla tase nɛta, a si kyedɔn, tɛwɛ gbɛɛ o le lu endzi ka tsukwu mi ele.

³² Ngwi iMeri ka to imbe ngwi iYesu dɛɛ di din mata, o gbɛɛ lanke iyayi di gbɛɛ, <<Otɛɛ, ni abu ki dɛɛ mmɛnɛ yɔ, ongwunani ki kwulu ba.>>

³³ Ngwi iYesu din le tsukwu, yi emi iJuda ama nbato yan ntona kpaa tole tsukwu nɛ, itukwu mu lon mi onodzi i di kakan ewo.

³⁴ O byita gbɛɛ, <<Ema kyon da mi ole?>>

A gbɛɛ, <<Ba wa di, Otɛɛ.>>

³⁵ IYesu tsukwu.

³⁶ Ta emi iJuda gbɔgbɛɛ, <<Di dafi o kpan itukwu maa!>>

³⁷ Nghaduu angbeka mi efu gbɛɛ, <<Ongwu nkwulu obine ine nɛ kyɔnɛ ngwi o kyɛ ndɛɛ ikwu inggise nɛ wuba?>>

IYesu kyile iLadzarɔ mi ikwu

³⁸ Dafi itukwu nghao fu-fu lo iYesu nɛ, o ke endzi. Li endzi olo ngwi a di kye ikwutɛɛ tukwu ondufan.

³⁹ O gbɛɛ, <<Mulu ikwutɛɛ neni.>>

IMata, ongwu ongwunɔn kwulu na gbɛɛ, <<Kpaa, Otɛɛ, mi onɛnɛ o ka li odikiyi, lubana o la endzi egbe enɛ waani.>>

⁴⁰ Neta iYesu gbɛɛ, <<Ani teyi nya abu gbɛɛ kini abu noyeyɛ yɔ, abu ka di okwɔkwɔ mgbi Imgbasho baa?>>

⁴¹ Ta a kyi mulu ikwutɛ nani. Nɛ iYesu kyile inɛ esho, si gbɛɛ, <<Otsani, Ani ta abu angba dafi abu fwo (ibo mgbi) ani wa mani.

⁴² Ani ye dafi abu li fwo (ibo mgbi) Ani alonɔ mani, kpaa n le gbɔdze nɛ mi ikye abɔ oyaaya mgbi inggise ama nkwudze to mmɛnɛ neni, ikye nu ma noyeyɛ gbɛɛ di abu dɔ ani esɔ.>>

⁴³ Ngwi o gbɔdze nɛ mata, iYesu kwu ela okwukwo gbɛɛ, <<ILadzarɔ, tase!>>

⁴⁴ Inggise ikwukwɔ na si tase, yi ayangwuto ngwi a kye ndiwon afɔ yi abɔ, yi ongwi a kye bwan inɛ mani.

Man iYesu nya ma gbɛɛ, <<Shelun angwuto ikwɔ na non lu.>>

A wibu ongwo iYesu

⁴⁵ Nɛ emi iJuda ibyibyi ama nba angba ikwu mbi iMeri, di ungwɔ ngwi iYesu kyo netaman, a nun oyeyɛ.

⁴⁶ Nghaduu angbeka mi efu lu mbi emi iFarasi ka dakwɔ ungwɔ ngwi iYesu kyo mani.

⁴⁷ Nɛ okwukwo inggise ama ofife beyi emi iFarasi kwu ela okwakye mgbi osɔɔsɔ mgbi ama ogbiikwɔ.

A byita gbɛɛ, <<Li alungwɔ ngwi eyi ka kyo? Inggise nɛ le kyo ambe ama okwulewo kwuba.

⁴⁸ Kini eyi dzatan le kiyayi ngha yɔ, ali inggise duu ka wa nun oyeyɛ, nghane emi iRoma ka ba wa kyi gbelu imbe mgbi eyi beyi esɛ mgbi eyi kpaa.>>

⁴⁹ Ta onyi mi ifu ma, iyin di iKayafa, ongwu li okwukwo inggise ofife mi onova nani, nya ma gbɛɛ, <<Ema ye unkonyi ba duu!

⁵⁰ Ema yama difwi gbɛɛ i tatase ni inggise onyi kwulu mi ikye ibyi inggise ngha ogbɛɛ ni esɛ mgbi eyi duu dzili ba.>>

⁵¹ Li mi owitukwu mgban ngwi o gbɔdze nɛ ba, kpaa li dafi o li okwukwo inggise ofife mi onova na mani, o gbɔ ela oyegbɔ gbɛɛ iYesu ka kwulu mi ikye esɛ mgbi iJuda duu,

⁵² dika li ikye mgbi esɛ na ta ba kpaa ka li mi ikye engwe mgbi Imgbasho ama

nganya ntona mi oyile ma luba mbonyi di nu ma yɛ onyi.

⁵³ Nɛ i wita mi egbe na lu iyayi, a wibu ongwo iYesu.

⁵⁴ Nghane iYesu di kyikyɛ mi ododa mi idzidze emi iJuda wuba. Kpaa o lu ayese ndze kwɛkwɛ yi okwese, mi agwɔ ngwi a li kwun di iFren nani, ka dze efu yi engwafɔɔn.

⁵⁵ Ngwi onɔ oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda dze kwɛkwɛ nɛ, inggise kwuba le lu iJerosalin ikye oka fwo ewo duuse ni oga owe owatɔ-watɔ wa gyɔ.

⁵⁶ A kale pita iYesu, dafi a kwudze to mi akangga ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin nɛ, a le byi ewoma gbɛɛ, <<Ema le tsɛwe sine? O ka ba Oga nɛ ba naadi?>>

⁵⁷ Nghaduu engyukwo ama ofife beyi emi iFarasi teyi noola gbɛɛ kini inggise ye imbe ngwi iYesu dze yɔ, non gbɔ adzi nu ma ka bwan.

12

A kye engyie kyi iYesu mi iBetani

¹ Ngwi oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda sisi egbe egyin nɛ, iYesu si kaka iBetani, imbe ngwi iLadzarɔ ongwu iYesu kyilon mi ikwu dze nani.

² A kyo oga ongwi onɔde ikye mmwe mgbi iYesu mi imbe nani. IMata gbe oga nu, iLadzarɔ kpaa sɔdze adinyatɛ ogye ungwogyɛ yi iYesu.

³ Nɛ iMeri kyi kyelu ikpen engyie olɔlɔ ongwi fyunfyumnya saan kye tulu kyi iYesu afɔ. Di kyi folu yi otu mgban, man mmgbɛ mgbi engyie na kyi gbelu ozu sɔ.

⁴ Kpaa engwafɔ mgbi iYesu onyi, iJuda Iskarɔti ongwu nka wa kyon gya ma byita gbɛɛ,

⁵ <<Kycosine ngwi a kye engyie nɛ gya kye awuya na gha emi adze ba? I mɛ udza okpa ido onova olɔlɔ.>>

⁶ O gbɔdze nɛ ikyegbɛɛ di o kye emi adze wuuta ba, kpaa li ikyegbɛɛ o li emumyi; ngwi o li inggise okye ashiko da nɛ, o li ya ewon abɔ mi ungwɔ ngwi a kye woke ele mani.

⁷ IYesu gbɛɛ, <<Dzanta kɛ. O kye engyie nɛ dzɛkɛ mi ikye egbe owa ndzi ani.

⁸ Ema ka dze yi emi adze mi idzidze ema alonɔ duu, kpaa ema ka dze yi ani alonɔ ba.>>

⁹ Ibyi inggise emi iJuda difwi gbɛɛ iYesu dze imbe nani man a ba, mi ikyon ta ba kpaa owa di iLadzaru, ongwu iYesu kyilon mi ikwongye nani.

¹⁰ Ne engyukwo ama ofife mgbi Imgbasho dze yi oweka okyi ngwɔlu iLadzaru kpaa,

¹¹ lubana mi ikye mgbi iLadzaru emi iJuda kwuba le dzata engyukwo mgbi ama ye nu iYesu oyeye.

IYesu kaka mi oglijo

¹² Tegblifan ibyi inggise kpakpa ama nba oga owe owato-wato mgbi emi iJuda fwo gbɛɛ iYesu kye ofe dikye le ba iJerosalin ne,

¹³ a gbe abaade tase oka tun, le gbaakwo gbɛɛ,
<<Osana!

Mse no be Inggise ngwu ba mi iyi mgbi Otse ewo!

Mse no be Uto mgbi emi Israi ewo!>>

¹⁴ IYesu tu ongwɛ itaklimyi dɔke ele, dafi a teyi lo mi afe gbɛɛ,

¹⁵ <<Ka mio ba na, engwengwengyaa mgbi iDzayon;

dii, uto mgbi abu kye aali,
o dɔdze ongwɛ itaklimyi.>>

¹⁶ Mi ababo ma engwafɔ mgban difwi ungwɔ ntonɛ ba. Li onɔ ngwi a nu iYesu okwɔkwɔ nye ma se, a kuma difwi gbɛɛ ungwɔ ngwi a kyɔn ntonɛ, Afe ple lo dze ese ikyon.

¹⁷ Ikyenghanɛ ibyi inggise ama nto yan mi onɔ ngwi o kwu iLadzaru ela tase mi endzi di kyilon mi ikwu ma, kiyayi okye elodze na gbɔfwɛ.

¹⁸ Ikyegbɛɛ inggise kwuba fwo ambe okwulewo ngwi o kyɔ ne, a tase oka tun.

¹⁹ Ne emi iFarasi gbo yi ewoma gbɛɛ, <<Dii, ungwɔne le kye eyi ke mbeka ba. Di dafi ese duu kyedɔn mani!>>

IYesu gbɔdze ikwu ewon

²⁰ Emi iGriki angbeka ke oka sunu mi oga owe owato-wato mgbi emi iJuda nani.

²¹ A ba mbi iFyilipi, ongwu kye mi iBetsaida mi iGalalia na, yi imina. A gbɛɛ, <<Ongyukwo, i mina eyi odi iYesu.>>

²² IFyilipi si ke ka nya Andru; Andru yi iFyilipi diye lu ka nya iYesu.

²³ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Obyi ngwi Ongwɛ Inggise ka gbe okwɔkwɔ ma gyo wa.

²⁴ N nya ema otsitsi, ni inenekwu ngwuta lake ese ma ni i bwa bayɔ, ka li inene onyi kpɔɔ; kpaa non bwa yo, ka mba kwuba.

²⁵ Inggise ndi oshishe mgban kpan itukwu yo, oshishe na ka nyanya lon, kpaa ongwu ndi oshishe mgban tan anyi mi ese ne yo, ka kyon kaka oshishe ogyegwu.

²⁶ Ali inggise nkya ani idɔ ka kyedɔ ani kyeme; imbe ngwi ani dze ma, ongbido mgbi ani kpaa ka dze ele. Otsani ka nu ongwu nli kyɔ ani idɔ ma mmwɛ.

²⁷ <<Onene itukwu mgbi Ani dze mi okakewo, ma li alungwo ngwi ani ka gbo? Nin gbɛɛ, <Otsani, dulu Ani to mi obyi nɛ>? Ei, li mi itɔdze ne ye ye ngwi Ani kaka obyi ne aani.

²⁸ Otsani, kye okwɔkwɔ nu iyi mgbi abu!>>

Ta ela to mi esho gbɛɛ, <<N kye okwɔkwɔ nu mi ele wa, ma n dika nun okwɔkwɔ kpɔɔ.>>

²⁹ Ibyi inggise ama nto mmana ma fwo ungwɔ na di gbɛɛ akpala gbo; angbeka gbɛɛ ongyeso gbɔdze yan.

³⁰ IYesu gbɛɛ, <<Ela ne ba mi ikye mgbi ani ba, kpaa li mi ikye oyabo mgbi ema.

³¹ Onene li onɔ ngwi a ka gbo ese ne ikwo, li onene ngwi a ka lo ongwuuto ongwu ese ne onya to.

³² Nghaduu Ani, onɔ ngwi a wa kyile Ani esho mi ese ne yo, N ka kwo inggise duu ba mbi ani.>>

³³ O gbo ungwɔne ikye otso ito ikwu ngwi ongwu ka wa kwu mani.

³⁴ Ibyi inggise gbɛɛ, <<Eyi fwo mi Afe gbɛɛ iMedzaya ma ka dze gyegwu, ma kyɔne ngwi abu ka gbɛɛ, <A ka kye Ongwɛ Inggise lu esho kyeme>? Li eme li Ongwɛ Inggise ne?>>

³⁵ IYesu si nya ma gbɛɛ, <<Ema ka wa tu osa mi ongwonɔ mi iyayi. Kyikye mi onɔ ngwi ema ka dze yi osa neni, duuse ni otu wa to tu ema. Inggise nli kyikye mi iyifu li ye imbe ngwi o le ke ba.

³⁶ Ema noyeye mi osa ngwi ema ka dzeayan neni, ikye ni ema wa ye emi ongwē osa.>> Ngwi o ngyelu odze ogbōgbō mata, o si lu ka da.

Emi iJuda fwa onu iYesu oyeye

³⁷ Ambe ama okwulewo ngwi iYesu kyo mi inai ma ne kpaa, a nun oyeye ba.

³⁸ Ungwone kyo ikye ombwumbwo elodze mgbi oyegbo Adzaya ngbee:

<<Otse, li eme noyeye mi eso mgbi eyi, di li eme ngwu mfye mgbi Otse tso to ododa mbon?>>

³⁹ Li mi itodze ne ngwi a yagba noyeye ba aali, ikyena, dafi Adzaya kpaa gbo mbeka ma gbee:

⁴⁰ <<O tukwu ma ine di nu itukwu mgbi ama tiishu, nghanē a ka di mi ine mgbi ama wuba, naadi difwi mi itukwu mgbi ama ba, hona kyatitukwu ni ani bwe ma ba.>>

⁴¹ Adzaya gbodze ne ikyekye o di okwōkwō mgbi iYesu di gbodze mi efu.

⁴² Nghaduu mi ono na kpoo angbeka kwuba mi idzidze ama ogbe inggise teyi nun oyeye. Kpaa mi ikye mgbi emi iFarasi a yama gbo oyeye onuunu mgbi ama tase ese ba, ikyesine a le mio gbee a wa dulu ma to mi ozu okwakyē mgbi emi iJuda.

⁴³ Lubana a mina otseetse mgbi inggise ngha otseetse mgbi Imgbasho.

⁴⁴ IYesu gbo mi ela okwukwo gbee, <<Ni inggise nu ani oyeye yo, li ani ta ngwi o noyeye ba, kpaa o nu ongwu ndo ani eso ma oyeye.

⁴⁵ Inggise ndi ani yo, o di ongwu ndo ani eso mani.

⁴⁶ Ani ba ese ne dafi osa, ikyegbee ali inggise ongwu nu ani oyeye yo non ka dze mi iifu ba.

⁴⁷ <<Mbi inggise ongwu nfwo elodze mgbi ani kpaa ngyo ma bayo, ani gbōn ikwō ba. Bana ani ba owa gbo ese ikwō ba, kpaa owa dulun to.

⁴⁸ Ikwō dze mi ikye mgbi ongwu nfwa ani diye gbe elodze mgbi ani ba mani; elodze ngwi ani gbo na kpoo ka ngwōn ikwō mi egbe ongwī olele.

⁴⁹ Bana ani le gbodze mgbi ikyibani ba, kpaa li Otsani ndo ani eso ma wo ani ola

mi ungwō ngwi ani ka gbo yi ito ofe ngwi ani dika gbōn mani.

⁵⁰ Ani ye gbee ola mgban li nu oshishe gyegwu. Nghanē alungwō ngwi ani gbo yo le yeye yi ungwō ngwi Otsani nya ani gbee ni ani gbo mani.>>

13

IYesu sa engwafōon afo

¹ Duuse nu ma wa gye oga owe owato-wato mgbi emi iJuda. IYesu ye dafi ono mgban ngye owa dzata ese ne ye lu mbi Otson. Ngwi ama nli mgban kpan itukwu ka to ese ne ne, o si tso ma okpitukwu mgban ngye kkekē.

² Dafi a so ungwogye ongwī onode neman, Olodu tu iJuda Iskaroti ongwē iSaimon wo, owa kye iYesu gya.

³ IYesu ye dafi Otson nun mfye mi alungwō duu mani, di ye dafi ongwu kye mbi Imgbasho dile ye lu mbi Imgbasho mani.

⁴ Ne o kyato mi ita ungwogye fwadulu angwuto ongwī ese kye oshata to oshi.

⁵ O kyi mwalu eni woke okye wita le sa emi ongwafōon afo, yile oshata na fwo ma afo.

⁶ O wa to mbi iSaimon iPyita, ongwu nbyun gbee, <<Otse, abu ka sa ani afo?>>

⁷ IYesu nu uka gbee, <<Onene ema yama ye ungwō ngwi ani le kyo ne waba, kpaa ema ka wa ye mi iyayi.>>

⁸ iPyita gbee, <<Ei, o ka yama sa ani afo ba.>>

IYesu gbee, <<Kini ani sa abu afo bayo, abu wo ate yi ani ba.>>

⁹ iSaimon iPyita si gbee, <<Ngyese, Otse, no ka li afo ta ba, sa ani abo yi ikye kpaa!>>

¹⁰ IYesu nu uka gbee, <<Inggise nteyi shuwo yo i wogyo ngwi o ka saafō ta; ikyekye ewo mgban duu teyi le saan wa. Ema le saan, kpaa li ema duu ba.>>

¹¹ Bana iYesu ye otsungwōn nka wa kye ongwu gya mani, li ngha ngwi o gbee li ema duu le saan ba aali.

¹² Dafi o sa ma afo ngye ne, o yile angwuto wo ye luba imbe mgban. O si byi ma gbee, <<Ema difwi ungwō ngwi ani kyo yi ema ne we?>>

¹³ <<Ema li kwu ani gbɛɛ, <Otsetse> yi <Otse> li ayin yeyɛ, li ungwɔ ngwi ani dɛɛ aali.

¹⁴ Onɛnɛ ngwi ani, Otse yi Otsetse mgbi ema, sa ema afo nɛ, ema kpaa ka yɛ sa ewema afo ngha.

¹⁵ N tso ema ambɛ ngha ikye ni ema kyo dafi ani kyo yi ema neni.

¹⁶ N nya ema otsitsi ongbido yama dɛɛ yi oshewo ngha ongyukwo mgban ba, naadi ongyeso ngha ongwu ndon eso ma ba.

¹⁷ Ngwi ema ye ungwɔ ntonɛ onɛnɛ nɛ, ema ka tu mse kini ema kyo ma yo.

IYesu plɛ gbɔ dafi a ka wa kye ongwu gya mani

¹⁸ <<N yama le gbɔ yi ema duu ba; n ye ama ani sadu mani. Nghaduu nɛnɛ li ikye ni ungwɔ ngwi a lo dɛɛ Afe gbɛɛ: Ongwu nkye abo wo uga yi ani nɛ ka yile iga fyi yen na no mbwumbwo.

¹⁹ <<N le nya ema onɛnɛ duuse no wa kyo, ikyegbɛɛ no wa kyo yo ema ka noyeyɛ mi ito inggise ngwu Ani dɛɛ mani.

²⁰ N nya ema otsitsi, ali inggise ngbɛ inggise ngwu ani don eso tayo gbɛ ani; ma inggise ta ongwu gbɛ Ani yo gbɛ ongwu ndo ani eso mani.>>

²¹ IYesu gbɔdɛ nɛ ngyɛ man i kakan ewo mi onodzi ta o kyo obwendɛ gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, onyi mbi ema ka wa kye ani gya.>>

²² Engwafɔɔn ndine di ewoma, ikye ni ama difwi inggise ngwu o le gbɔdɛ na ikyen mani.

²³ Oka mi idzidɛ ma, ongwafɔ nkpa iYesu itukwu, so don.

²⁴ ISaimon iPyita kyo ongwu nkpa iYesu itukwu na abo gbɛɛ, <<Byun li emɛ ngwi o le gbɔdɛ na yan.>>

²⁵ O kye ewo ge iYesu kɛ, si byun gbɛɛ, <<Otse li emɛni lo?>>

²⁶ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Li ongwu ani ka kye anggayɛ ibredi nɛ ba kye nun mani.>> Nɛ, o kye anggayɛ ibredi na ba, kye nu iJuda Iskaroti, ongwɛ iSaimon nani.

²⁷ Ntunto ngwi iJuda kye gbɛlu ibredi neman, iSatan si kaka mbon.

IYesu nyan gbɛɛ, <<Ungwɔ nwo abu owa kyo ma, kyɔn plɛ-plɛ tsatso!>>

²⁸ Nghaduu inggise onyi mi ita ungwogye difwi ungwɔ nkyɔ se ngwi iYesu gbɔdɛ nɛ yan ma ba.

²⁹ Dafi iJuda li uto igbe nɛ, angbeka tsɛwɛ gbɛɛ iYesu le nyan gbɛɛ no ka gya ungwɔ ngwi ama ka wa kyo aboyaaya ele mi oga owɛ owato-wato mgbi emi iJuda, hona kye ungwɔ nu emi adɛɛ.

³⁰ Labolabo ngwi iJuda kyi gbɛlu ibredi neta, o to lu esɛ. Ma li mi otu.

IYesu gbɔ dafi iPyita ka wa tangwɛ ongwu mani

³¹ Ngwi iJuda to lu nɛ, iYesu gbɔgbɛɛ, <<Onɛnɛ Ongwɛ Inggise tu okwɔkwɔ wa, Imgbasho kpaa tu okwɔkwɔ mbon.

³² Kini Imgbasho tu okwɔkwɔ mbon yo, Imgbasho ka nu Ongwɛ okwɔkwɔ mbi ewon, dika nu okwɔkwɔ ma akponyi.

³³ <<Engbɛ mgbi ani, ani ka dɛɛ yi ema onɔ gblɔgɔdo wuba. Ema ka pita ani, dafi n nya emi iJuda ma n dile nya ema onɛnɛ ngha yeyɛ: Imbe ngwi ani le kɛ ma, ema ka ba gbɛ ba.

³⁴ <<Ani le wo ema ola ofufɛ: Kpa ewema itukwu na. Dafi ema kpa ani itukwu nɛ, li ngha ema kpaa ka kpa ewema itukwu aali.

³⁵ Ni ema le kyo ngha yo inggise duu ka ye gbɛɛ ema li engwafɔ mgbi ani.>>

³⁶ ISaimon iPyita byun gbɛɛ, <<Otse, li mi ole ngwi abu le kɛ?>>

IYesu gbɛɛ, <<Imbe ngwi ani le kɛ ma, ema ka kyɛdo onɛnɛ gbɛ ba, nghaduu ema ka wa kyɛdo mi onɔ ongwɛ iyayi.>>

³⁷ IPyita byita gbɛɛ, <<Otse, kyɔsine ngwi ani ka yagba kyɛdo abu onɛnɛ gbɛ ba? Ani ka kye oshishe mgbi ani nu mi ikye abu.>>

³⁸ IYesu si gbɛɛ, <<Mi odzimɔ abu ka kye oshishe mgbi abu nu mi ikye anii? N nya abu otsitsi, ogbigbi ka teela waba ta, abu ka tangwɛ ani akpe eta!

14

IYesu kwu engwafɔɔn ewɛ wo

¹ <<Ka nu itukwu kaka ema ewo ba. Nu Imgbasho oyeyɛ; di nu ani kpaa oyeyɛ na;

² Mi ude Otsen ozu kwuto; ki li ngha bayo, n ki nya ema. Ani le lu ele oka yile imbe mɛ ikye ema.

³ Ni Ani ka yile imbe me ikye ema yo, n ka ye wa gbe ema ka dze yi Ani adzi imbe ngwi Ani dze ma ema kpaa ka dze.

⁴ Ema ye ofe oke imbe ngwi ani le lu mani.>>

IYesu li ofe oke mbi Otsan

⁵ ITomosu nyan gbɛɛ, <<Otse, eyi ye imbe ngwi abu le ke ba, ma ka kysinese eyi ka ye ofe?>>

⁶ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ani li ofe yi otsitsi beyi oshishe. Inggise onyi ka yagba ke mbi Otsani ba se o ka nye mbi ani.

⁷ Ema ki ye ani saan yo, ema kika ye Otsani kpaa. Wita onene lu iyayi, ema yon di din waani.>>

⁸ IFyilipi gbɛɛ, <<Otse, tso eyi Otsabu mani ta sika gyolo eyi.>>

⁹ IYesu nyan gbɛɛ, <<IFyilipi, ngwi Ani dze yi ema onɔ gblɔgɔɔ ne kpaa abu ye ani lo? Ali inggise ndi ani yo li Otsani ma ngwi o di. Kysine ngwi abu gbɛɛ, <Tso eyi Otsani ma>

¹⁰ Abu noyeye dafi Ani dze mbi Otsani, Otsani kpaa di dze mbi ani baa? Elodze ngwi Ani le nya ema ne li mgbi ani abuen ta ba. Kpaa li Otsani ndze mbi ani ma, le kyido mgban aani.

¹¹ Nu Ani oyeye dafi Ani gbɛɛ Ani dze mbi Otsani, Otsani kpaa di dze mbi ani neni; hona ni i nde sine-sine kpaa ema noyeye mi ambe mgbi ungwo okwulewo ntoneni.

¹² N nya ema otsitsi, ali inggise ndze yi oyeye onuunu mbi ani ka kyungwo ama ngwi Ani teyi le kyo ntoneni. O ka kyungwo ama nnga ntone kpaa, ikyekye n le lu mbi Otsani.

¹³ N ka kyo alungwo ngwi ema bo mi iyi mgbi ani duu, adzi ni Ongwe kye okwɔkwɔ nu Otsan.

¹⁴ Ema ka yagba bo alungwo duu mi iyi mgbi ani, n dika kyo ema ele.

IYesu zonda Onodzi Osaan

¹⁵ <<Kini ani kpa ema itukwu yo, ema ka ngwo ola ngwi Ani wo ema mani.

¹⁶ N dika bo Otsani, ta o ka nu ema Ongye okwu ema ewe wo oka, ongwu nka dze yi ema gyegwu mani,

¹⁷ Onodzi mgbi otsitsi nani. Eɛ ka gban ba, ikyekye o yon hona din kpaa ba.

Nghaduu ema yon, lubana o dze yi ema dika wo mbi ema kpaa.

¹⁸ N ka dzata ema dafi ongwokwu ba; n ka ye ba mbi ema.

¹⁹ Mi ongwono gwee eɛ ka di ani wuba, kpaa ema yo ka di ani. Ikyesine Ani dze oshishe, ema kpaa ka dze oshishe.

²⁰ Mi egbe na ema ka wa difwi dafi ani dze mbi Otsani, ema wo mbi ani, ani di wo mbi ema mani.

²¹ Ali inggise ndze yi ola mgbi ani di li ngwo ma yo, li ongwu ani kpan itukwu. Inggise ani kpan itukwu yo o ka kpa Otsani itukwu, ani kpaa o dika kpa ani itukwu, n dika kye ewani tson.>>

²² Ta iJuda (li mgbi Iskaroti na ba) gbɛɛ, <<Otse, kysinese ngwi abu witukwu okye ewabu tso eɛ ba ngwi li eyi ta?>>

²³ IYesu nu uka gbɛɛ, <<Kini ani kpa inggise itukwu yo, o ka kyedo otsootso mgbi ani. O dika kpa Otsani itukwu, eyi dika ba mbon wa dzeyan.

²⁴ Inggise ngwu ani kpan itukwu bayo, o ka kyedo otsootso mgbi ani ba. Elodze ngwi ema li fwo ntone li mgbi ani ba; a li mgbi Otsani ndo ani eso mani.

²⁵ <<Ani le nya ema ungwo ntone duu ngwi ani ka dze yi ema neni.

²⁶ Kpaa Ongye okwewewo, Onodzi Osaan, ngwu Otsani ka kye deso mi iyi mgbi ani na, ka tso ema ungwo duu diye we ema alungwo ama ngwi ani teyi gbo nya ema duu.

²⁷ N dzata iyu yi ema; n kye iyu mgbi ani nu ema. N kye nu ema dafi eɛ li nu ma ba. Ka nu itukwu sha ema anye ba dika tsimio ba na.

²⁸ <<Ema fwo dafi ani gbɛɛ, <N le lu mbeka n dika ye ba mbi ema mani.> Ni ani kpa ema itukwu yo, ema ka tsatsa gbɛɛ Ani le lu mbi Otsani, lubana Otsani shewo nnga Ani.

²⁹ N nya ema onene duuse no wa kyo, ikyegbe no wa kyo yo, ni ema noyeye mani.

³⁰ N ka gbodze yi ema gblɔgɔɔ wuba, lubana ongwuuto ongwɛ eɛ ne kyema. O dze yi mfyɛ mbi ani ba,

³¹ kpaa eɛ no ye kyeme gbɛɛ Otsani kpa ani itukwu, ani di li kyungwo ngwi Otsani wo ani ola ma yeye.

<<Kyato; ni eyi lu dzata imbe ne na.

15

Ekwo enekwo yi abon

¹ <<IYesu nya engwafon gbɛɛ: Ani li ekwo enekwo otsitsi, Otsen li inggise ogbinebyi ekwo.

² O li kyi dzelu ali abo ndze mbi ani wa owawa ba ma ngwuta, kpaa o li kye gbombo akyikyen mi abo ngwi wa owawa mani, ikye no kiyayi owa awawa kwuba.

³ Ema teyi le saan mi ikye elodze ngwi Ani ple gbo nya ema nani.

⁴ Kwudze mbi ani na, ta Ani kpaa ka kwudze mbi ema. Abo ka yagba wa owawa ikyibon ba, sede o ka kwokyi mi iteekwo kyeme. Ema kpaa ka yagba wa owawa ba sede ni ema kwudze mbi ani.

⁵ Ani li ekwo enekwo ema li abo. Kini inggise kwudze mbi ani yo, ani kpaa ka kwudze mbon, o ka wa awawa nghaabo ogbugbe; ni li Ani bayo ema ka kyo unkonyi gbe ba.

⁶ Ali inggise nkwdze mbi ani bayo, o dze dafi abekwo ngwi a kyi fwelu ngwuta non ngwo mani; ito abekwo ntona a li sa ma woke ola nu ma gyola.

⁷ Kini ema kwudze mbi ani elodze mgbi ani kpaa di dze mbi ema yo, ema ka bo alungwo ngwi ema mina duu a ka kye nu ema.

⁸ Ungwone li ikye onu Otsani okwokwo, ogbɛɛ ni ema wa awawa nghaabo ogbugbe, nu ma di difwi gbɛɛ ema li engwafon ani.

⁹ Dafi Ani kpa Otsani itukwu ne, li ngha ngwi ema kpa ani itukwu aali, onene kwudze mi okpitukwu mgbi ani na.

¹⁰ Kini ema ngyo ola mgben yo, ema ka kwudze mi okpitukwu mgben, dafi ani kpaa ngyo ola mgbi Otsen di kwudze mi okpitukwu mgban neni.

¹¹ Ani nya ema ungwone ikye ni atsa mgbi ani dze mbi ema, adzi ni atsa mgbi ema mbwumbwo.

¹² Ola mgbi Ani ma li ongwu aani: Di ewema kpa eka itukwu dafi ema kpa Ani itukwu neni.

¹³ Inggise onyi dze yi okpitukwu ngwi she ngha ongwone ba, ogbɛɛ inggise kye

oshishe mgban lase mi ikye mgbi emi okaan.

¹⁴ Ema li emi okani kini ema ngyo ola ngwi ani wo ema yo.

¹⁵ Ani kwu ema gbɛɛ engbido wuba, ikyesine ongbido ye ungwō ngwi ongyukwo mgban li kyo ba. Nghane, n kwu ema gbɛɛ emi okani, bana alungwo ngwi ani kpayi mbi Otsani duu ani nu ema ye.

¹⁶ Li ema dulu Ani ba, kpaa Ani dulu ema di wo ema ido gbɛɛ ni ema lu ka wa owawa nka li gyegwu. Ta Otsani ka nu ema alungwo ngwi ema pita mi iyi mgbi ani duu.

¹⁷ Nene li ola ngwi ani wo ema: Di eka kpa eka itukwu na.

Ese di engwafon tanyi

¹⁸ <<Kini ese di ema tanyi yo, we gbɛɛ i tsekise di ani tanyi.

¹⁹ Kini ema li mgbi ese yo, ema kika kpan dafi ema li mgban mani. Dafi i dze nghane, ema li mgbi ese ne ba, kpaa ani dulu ema to mi ese. Li ikyengha ngwi ese di ema tanyi aali.

²⁰ We odze ngwi ani tsekise gbo yi ema gbɛɛ: <Ongbido onyi shewo ngha ongyukwo mgban ba nani.> Kini a gbo ani odze ewo yo, a dika gbo ema kpaa ngha. Kini a sunu otsootso mgbi ani, a ka sunu otsootso mgbi ema kpaa.

²¹ A ka kyo yi ema mi ito ofe ne mi ikye iyi mgbi ani, ikyesine a ye Ongwu ndo ani eso ma ba.

²² Ni ani ki teyi ba wa gbodze yi ama bayo, a kika dze yi obube mi alobube mgbi ama ba. Nghaduu onene ne ema ka yagba natsondu mi obube mgbi ema wuba.

²³ Inggise ongwu ndi ani kyili di Otsani kpaa kyili.

²⁴ Ni ani ki kyo mi idzidze mgbi ama ungwō ngwi inggise oka teyi kyo mi idzidze mgbi ama ye bayo, a kika dze yi obube mi alobube mgbi ama ba. Kpaa onene a di ungwō ama okwulewo ntona duu, nghaduu kpaa a di ani kyili yi Otsani duu.

²⁵ Nghaduu nene li ombwumbwo ungwō ngwi a lo mi Ola mgbi ama gbɛɛ: <A di ani kyili mi itodze ba nani.>

²⁶ <<Ni ongye Okwewewo, Onodzi mgbi otsitsi ntokyē mbi Otsani ongwu ani ka wa dɔn esɔ mbi ema ma, wa ba yɔ, o ka kyɔ obwendɛ mi ikye ani.

²⁷ Li kyemɛ ema kpaa ka kyɔ obwendɛ, ikyesinɛ ema dze yi ani kye mi owita-wita.

16

¹ <<Ungwɔ ntonɛ duu Ani tsekise nya ema ikyegbɛɛ ni ema ka boofɛ ba.

² A ka wa dulu ema tɔ mi ozu okwakye mgbi emi iJuda; mi otsitsi, onɔ kyema ngwi ali inggise ngwu ngwɔ ema duu ka tsewe gbɛɛ ongwu le kyɔ Imgbasho idɔ.

³ A ka kyɔ itɔ ungwɔ ntonɛni ikyesinɛ, a ye Otsani hona ani ba.

⁴ Ani tsekise nya ema ungwɔ ntonɛni, ikyegbɛɛ ni onɔ ma wa gyɔ ema ka we gbɛɛ ani tsekise kwo ema adɔ. Ani nya ema ungwɔnɛ mi ababɔ ma ba, ikyekye ani ka dze yi ema.

Idɔ mgbi Onodzi Osaan

⁵ <<Onɛnɛ Ani le lu mbi ongwu ndɔ ani esɔ mani, nghaduu onyi mbi ema kpaa byi ani ita gbɛɛ, <Li mi ole ngwi abu le lu baa?>

⁶ Ikyegbɛɛ Ani nya ema ungwɔ ntonɛ nɛ, ema yɛɛ elela.

⁷ Nghaduu Ani le nya ema otsitsi: Li mi abɔ oyaaya mgbi ema ngwi Ani le lu dze ema ta aani. Sede Ani ka lu dze ema ta bayɔ, Ongye okwewewo na ka ba mbi ema ba; Kpaa kini Ani lu, Ani ka dɔnsɔ mbi ema.

⁸ Non wa ba yɔ, o ka fwo esɛ ikwɔ mi ikye alobube yi osaan:

⁹ mi ayɛ mgbi obube yɔ, li ikyegbɛɛ a nu ani oyeyɛ ba;

¹⁰ mi ayɛ mgbi osaan yɔ, li mi ikyegbɛɛ Ani le lu mbi Otsani, mi imbe ngwi ema ka di ani alonɔ-alonɔ wuba;

¹¹ mi ayɛ mgbi ikwɔ ogbɔɔgbɔ yɔ, li ikyegbɛɛ ongwuuto mgbi esɛ nɛ, a tsekise gbɔn ikwɔ.

¹² <<Ani ka dze yi odze kpakpa ogbɔ yi ema, nghaduu i mbwo nyese ngwi ema ka difwi ngye oneneni.

¹³ Kpaa onɔ ngwi ongwu, Onodzi mgbi otsitsi, wa ba yɔ, o ka ngyo ema kaka ali otsitsi duu. O ka gbɔdze mgbi ikyibɔn ba;

o ka gbɔdze ngwi o fwo ma kyoon ta, o dika nya ema ungwɔ nka kye iyayi mani.

¹⁴ O ka kye okwɔkwɔ ba mbi ani ikyekye o ka kye odze ngwi Ani gbɔ yilen nya ema.

¹⁵ Alungwɔ nli mgbi Otsani li mgbi ani. Li ikyengha ngwi ani gbɛɛ Onodzi ka todulu mi ungwɔ nli ngwi ani kye nu di nu ema yon aali.

¹⁶ <<Mi ongwonɔ gwee ema ka wa di ani wuba, dika tunto bata ema dika wa di ani.>>

Okakewo mgbi engwafɔ iYesu ka yɛɛ atsa

¹⁷ Engwafɔ mgbi iYesu angbeka gbɔ yi ewoma gbɛɛ, <<O kye inɛ byi sinɛ ngwi o gbɛɛ, <Mi ongwonɔ gwee ema ka di ani wuba, dika tunto bata ema dika wa di ani,> <Ikyekye ani le lu mbi Otsani?> >>

¹⁸ A kiyayi obyita gbɛɛ, <<Ongwonɔ gwee nɛ ma, <tso sinɛ?> Eyi difwi odze ngwi o le gbɔ nɛ ba.>>

¹⁹ Ngwi iYesu di gbɛɛ i mina ma obyɪ ongwu ita mi odze nɛ nɛ, o nya ma gbɛɛ, <<Ema le byi ewema ita mi odze ngwi Ani gbɛɛ, <Mi ongwonɔ gwee ema ka wa di ani wuba, dika tunto bata ema dika wa di ani nɛɛ?>

²⁰ Ani nya ema otsitsi, ema ka wa tsukwu di kyelela nghaduu esɛ ka dze yi atsa kwuba. Ema ka wa dze mi okakewo, kpaa okakewo mgbi ema ka wa yɛɛ atsa.

²¹ Ongyaa nle gblimba li dze yi owulu-wulu kpakpa ikyekye onɔ imba mgban gyɔ; kpaa mi onɔ ngwi o mbongwe yɔ, o li gblimɔ yi owulu-wulu nani ikyesinɛ atsa mgban li ogbɛɛ ongwu mbimba mi esɛ neni.

²² Li ngha ndze yi ema aani: Onɛnɛ li onɔ okakewo mgbi ema, kpaa Ani dika ye di ema ta ema ka dze yi atsa, ma inggise onyi kpaa ka gbelu ema atsa na ba.

²³ Mi egbe na ema ka byi ani ita ungwɔ onyi kpaa wuba. N nya ema otsitsi, Otsani ka kye alungwɔ ngwi ema bɔ mi iyi mgbi ani duu nu ema.

²⁴ Nghataa ba onɛnɛ kpaa ema bɔ unkonyi mi iyi mgbi ani waba. Bɔ na ta ema ka gbɛ, man ema ka dze yi atsa kpakpa.

²⁵ <<Nghaduu ani teyi le gbodze yi ema mi itaodze, onɔ kyema ngwi ani ka wa gbo ito ondudze ne yi ema wuba, kpaa n ka wa nya ema odze mgbi Otsani mi ododa.

²⁶ Mi egbe na ema ka bo mi iyi mgbi ani. Ani le gbɛɛ n ka bo Otsani mi ikye ema ba.

²⁷ Ei, Otsani abuon di ema kpan itukwu ikyesine Ani kpa ema itukwu ema di noyeye gbɛɛ Ani kye mbi Imgbasho.

²⁸ Ani kye mbi Otsani di wa kaka ese neni; onene ani le dzata ese ne diye lu mbi Otsani.>>

²⁹ Ta engwafɔ iYesu gbɛɛ, <<Onene abu le gbodze yi eyi gbosa di li mi itaodze wuba.

³⁰ Onene eyi di gbɛɛ abu yengye alungwo duu di mina gbɛɛ ni inggise onyi kpaa no ka byi abu ita angbeka wuba. Ungwone nu eyi noyeye gbɛɛ abu kye mbi Imgbasho.>>

³¹ IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<Ema noyeye onene?

³² Nghaduu onɔ kyema, di li onɔ ma joani, onɔ ngwi a ka ganya ema, ali inggise ka lu ude mgban. Ema ka dzata ani yuen. Kpaa Ani dze yuen ba, lubana Otsani dze yi ani.

³³ <<Ani teyi nya ema ungwɔ ntonɛ, ikyegbɛɛ ni ema tu iyu ikpewo ani. Mi ese ne ema ka dze yi okakewo. Nghaduu bwalu itukwu na! Ani ngha ese wa.>>

17

IYesu bibo mi ikye ewon

¹ Dafi iYesu gbodze ne ngye ne, o kyile ine esho si bibo gbɛɛ:

<<Otsani, onɔ ma gyo wa. Kye Okwɔkwɔ nu ongwabu, adzi ni Ongwabu kpaa kye okwɔkwɔ nu abu.

² Bana abu teyi kye mfye nun mi ikye mgbi ali inggise duu gbɛɛ no kye oshishe gyegwu nu ama abu kye nun duu.

³ Ma li oshishe gyegwu aani: li onu ma ye abu, Imgbasho otsitsi yuon, beyi iYesu iKrestu, ongwu abu don eso neni.

⁴ Ani kye okwɔkwɔ nu abu mi ese mi ongyelu ido ngwi abu kye nu ani gbɛɛ ni ani kyo mani.

⁵ Ikyenghane, Otsani, nu ani okwɔkwɔ mi inai abu okwɔkwɔ ngwi ani teyi dzeyan yi abu duuse ese wa wita nani.>>

IYesu bibo mi ikye engwafɔɔn

⁶ <<Ani kye abu tso mbi ama abu kye nu ani mi ese neni. A teyi li mgbi abu; abu kye ma nu ani a di ngyo elodze mgbi abu.

⁷ Onene a ye gbɛɛ ungwɔ ngwi Ani dzeyan duu kye mbi abu.

⁸ Lubana ani kye elodze ngwi abu kye nu ani ma nu ma a di kyi gbelu. A ye saan gbɛɛ ani kye mbi abu, a di noyeye gbɛɛ abu do ani eso.

⁹ Ani bibo mi ikye ma. Ani le bibo mi ikye mgbi ese ba, kpaa li mi ikye mgbi ama ngwu abu teyi gbe ma nu ani, ikyesine a li mgbi abu.

¹⁰ Alungwo ani dzeyan duu li mgbi abu, alungwo abu di dzeyan duu li mgbi ani. Ani di tu okwɔkwɔ ikpewo ma.

¹¹ Ani ka dze ese ne wuba, kpaa ama ka to ese neni, ani kyema le lu mbi abu. Otsani Osaan, ngyo ma mi mfye mgbi iyi mgbi abu, iyi ngwi abu kye nu ani ikye nu ma yee onyi dafi eyi kpaa li onyi neni.

¹² Mi onɔ ngwi ani ka dze yi ama ma, ani ngyo ma di kye ma dze saan mi iyi ngwi abu kye nu ani. Onyi kpaa byulu ba sede li onyi ongwu dze mi ikye odzili-dzili, ikyegbɛɛ ni elodze mgbi Afe mbwumbwo nani.>>

¹³ <<Ani kyema le ba mbi abu oneneni, nghaduu ani gbo ungwɔ ntonɛ ngwi ani ka dze ese neni, ikyegbɛɛ nu ma tu atsa kpakpa dafi ani kpaa tu neni.

¹⁴ Ani teyi kye elodze mgbi abu nu ma wa, kpaa ese di ma kyili, ikyekye a li mgbi ese ne wuba dafi ani kpaa li mgbi ese ne ba neni.

¹⁵ Ibo mgbi ani li ikyegbɛɛ ni abu kye gbelu ma mi ese ne ba, kpaa li ikyegbɛɛ ni abu ngyo ma mi abo emi obube.

¹⁶ A li mgbi ese ne ba, dafi ani kpaa li mgbi ese ne ba neni.

¹⁷ Kye ma kyi salu mi otsitsi mgbi abu; elodze mgbi abu li otsitsi.

¹⁸ Dafi abu dɔ ani esɔ ba esɛ nɛ nɛ, ani kpaa dɔ ma esɔ mi esɛ.

¹⁹ Mi ikye mgbi ama ani kye ewani kyi salu, adzi ni a kyi salu ma saan.>>

IYesu bibo ikye ama onoyeye duu

²⁰ <<Ibo mgbi ani li ikye ma yuoma ba. Ani bibo ikye ama nka wa noyeye mbi ani mi esɔ mgbi ama ogbɔɔgbɔ kpaa,

²¹ gbɛɛ ama duu nu ma wa yɛɛ onyi, Otsani, dafi abu dze mbi ani ngwi ani kpaa dze mbi abu neni. Ni ama kpaa dze mbi eyi ikye ni esɛ noyeye gbɛɛ abu dɔ ani esɔ.

²² Ani kye okwɔkwɔ ngwi abu kye nu ani ma nu ma wa, ikyegbɛɛ nu ma li onyi, dafi eyi kpaa li onyi neni:

²³ Ani wo mboma abu di wo mbi ani. Ni a gbe ma duu kwakye yɛɛ ondonyi onu esɛ ye gbɛɛ abu dɔ ani esɔ, a di kpa abu itukwu yeye dafi ani kpa abu itukwu neni.>>

²⁴ <<Otsani, ani mina gbɛɛ ama ngwu abu kye nu ani ma nu ma dze yi ani mi imbe ngwi ani dze mani, odi di okwɔkwɔ mgbi ani, okwɔkwɔ ngwi abu kye nu ani ikyesine ani kpa abu itukwu duuse ni abu ta esɛ nani.>>

²⁵ <<Otsani Osaan, dafi esɛ ye abu ba nɛ kpaa, ani ye abu, ma engwafɔ ntonɛ ye dafi abu dɔ ani esɔ.

²⁶ Ani teyi kye abu tso ma, dika kiyayi ole kye abu tso ikyegbɛɛ okpitukwu mgbi abu mbi ani no dze mboma ani abuen kpaa dika dze mboma.>>

18

A bwa iYesu

¹ Ono ngwi iYesu bibo ngye nɛ, ongwu yi engwafɔn fa ufe mgbi iKidron. Mi oyombo na okwɔ ekwɔ dze, a si kaka efu.

² IJuda, nkyon gya na, ye imbe nani, ikyesine iYesu li teyi kwakye mi imbe na alono yi engwafɔn.

³ IJuda si ba okwɔ ekwɔ nani, o gbe obyɪ oblakwutse mgbi emi iRoma beyi ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgbasho angbeka nkye mbi engyukwo ama ofife beyi emi iFarasi teyi. A gbe ola byi yi okyiika.

⁴ Ngwi iYesu teyi ye alungwɔ nka wa kyon nɛ, o tase ka byi ma gbɛɛ, <<Li emɛ ngwi ema le pitan?>>

⁵ A nu uka gbɛɛ, <<IYesu ongwɪ iNadzareti.>>

IYesu gbɛɛ, <<Li ani ma aani.>> (iJuda ongwu nkyon gya na, kwudze mmana yi ama.)

⁶ Ono ngwi iYesu gbɛɛ, <<Li ani ma aani,>> neta a yeyikpa zudɔwoke esɛ.

⁷ O diye byi ma gbɛɛ, <<Li emɛ ngwi ema le pitan?>>

A di gbɛɛ, <<IYesu ongwɪ iNadzareti.>>

⁸ IYesu gbɛɛ, <<N teyi nya ema gbɛɛ li ani ma aani. Kini ema le pita ani yɔ, ni inggise ntonɛ lu na.>>

⁹ Ungwone kyo ikyegbɛɛ elodze ngwi o teyi gbɔ ma no mbwumbwo: <<Ani nu onyi kpaa byulu mi ama ngwu abu gbe nu ani ntonɛ ba.>>

¹⁰ Nɛ iSaimon iPyita, ongwu ndze yi okwusunkli na, kye ngwalu kye kwɔdze adɔ abugye mgbi ongbidɔ mgbi okwukwo inggise ofife. (Ongbidɔ na iyin di iMalku.)

¹¹ Nghaduu iYesu wo iPyita ola gbɛɛ, <<Yile okwusunkli mgbi abu woke ifwe. Nin ka wa ibwe ngwi Otsani kye nu ani nɛ baa?>>

A kye iYesu ke mbi Anna

¹² Obyi oblakwutse yi ongyukwo mgbi ama beyi ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgbasho bwalu iYesu. A bwan adi,

¹³ si kyon ke mbi Anna ababɔ, ongwu li otsowa iKayafa, nli okwukwo inggise ofife mi onova na mani.

¹⁴ iKayafa li ongwu teyi we emi iJuda ewe gbɛɛ i tatase gbɛɛ ni inggise onyi kwulu mi ikye ibyi inggise mani.

IPyita tangwe iYesu akpe ongwɪ ababɔ

¹⁵ iSaimon iPyita yi ongwafɔ oka kyedɔ iYesu. Ikyekye ongwafɔ nɛ okwukwo inggise ofife na yon, nghane o kaka yi iYesu mi idzidze ude mgbi okwukwo inggise ofife nani,

¹⁶ kpaa iPyita yɔ kwudze onufoka mi esɛ. Ta ongwafɔ oka, ngwu okwukwo inggise ofife yon na, ye wa gbɔdze yi ongwongyaa ndze ondu idɔ mi onufoka, man o kye iPyita kaka idzidze.

17 Ongwongyaa mi onufe na byi iPyita gbɛɛ, <<Abu kpaa li onyi mi engwafɔ mgban lɔ?>>

O gbɛɛ, <<Li Ani ba.>>

18 Onɔ ma ofu le yi, nɛ engbidɔ beyi ama ongyoongyo kwudɛ kpakɛkɛ wo ola ngwi a kye wo le wɛ mani. IPyita kpaa kwudɛ le wola yi ama.

Okwukwo inggise ofife byi iYesu ita

19 Nghanɛ, okwukwo inggise ofife na byi iYesu ita mi odɛ mgbi engwafɔɔn beyi otsootso mgban.

20 IYesu nu uka gbɛɛ, <<Ani gbɔdɛ nya ɛɛ mi ododa, n li tso alonɔ mi ozu okwakye mgbi emi iJuda hona mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, imbe ngwi emi iJuda duu li kwakye nani. N gbɔdɛ onyi mi odaada ba.

21 Kysinɛse ngwi abu le byi ani ita? Byi ama nfwo ani mani. Otsitsi a ye ungwɔ ngwi ani gbɔ.>>

22 Mi onɔ ngwi iYesu gbɔdɛ nɛ ma, onyi mbi ama ongyoongyo ndɛ kwekwe yan ma tan afe mi inɛ. O byita gbɛɛ, <<Li ngha ngwi a li nu okwukwo inggise ofife uka daa?>>

23 IYesu gbɛɛ, <<Kini ani gbɔ ungwɔ nli ayin bayɔ, tso ani obwendɛ mi ungwɔ nli obube mani. Kpaa kini ani gbɔ otsitsi ma, kyɔnɛ ngwi abu ta ani afe?>>

24 Neta Anna si kyon dɛɔ, yi adi mi abɔ, lu mbi iKayafa, okwukwo inggise ofife nani.

IPyita tangwɛ iYesu akpe ongwu fan yi ongwu ta

25 Dafi iSaimon iPyita ka kwudɛ le wola nɛ, a di byun gbɛɛ, <<Abu li onyi mi engwafɔɔn wɛ?>>

O tangwɛ gbɛɛ, <<Li ani ba.>>

26 Nghaduu onyi mbi ama ongyoongyo mgbi okwukwo inggise ofife na, ongwu nli odo yi ongyulɔ ngwu iPyita teyi dzan adɔ na, fwa ikwangha yi iPyita gbɛɛ, <<Ani di abu yi iYesu mi okwɔ baa?>>

27 IPyita di tangwɛ, labɔlabɔ neta ogbigbi wita oteela.

IPlatu fwo iYesu ikwɔ

28 Ta emi iJuda kyelu iYesu mbi iKayafa lu opiikwɔ mgbi iGɔna inggise iRoma.

Onɔ na li egbegbe ototu, mi ikye ofwa idza owa ndɛlu ma oga owɛ owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda nɛ, emi iJuda fwa okaka udɛ iGɔna.

29 IPlatu tase kɛ mboma ka byita gbɛɛ, <<Li ali itɔdɛ ngwi ema kye le ba mi ikpewo ongyulɔ nɛ?>>

30 A nu uka gbɛɛ, <<Inggise nɛ ki kyungwɔ obube bayɔ, eyi ki kyon ba mbi abu ba.>>

31 IPlatu gbɔgbɛɛ, <<Nghanɛ kyon abuemaka gbɔn ikwɔ mi ola mgbi ema na.>>

Emi iJuda fwa gbɛɛ, <<Ola nu eyi ofɛ ongwɔ inggise ba.>>

32 Ungwɔnɛ kyɔ ikyegbɛɛ odɛ ngwi iYesu teyi gbɔ mi itɔ ikwu ngwi ongwu ka wa kwu ma no mbwumbwo.

33 IPlatu si yɛ kaka ifoozu, kwu iYesu ela ba di byun gbɛɛ, <<Abu li uto mgbi emi iJudaa?>>

34 IYesu byun gbɛɛ, <<Li ɛwɛ otɛɛtɛ mgbi abu naadi inggise angbeka nya abu odɛ mi ikye ani?>>

35 IPlatu gbɛɛ, <<Ani li emi iJudaa? Li emidabu yi engyukwo ama ofife mgbi abu kye abu ba mbi ani aani. Li alungwɔ abu kyɔ?>>

36 IYesu gbɛɛ, <<Esuto mgbi ani li ongwɛ ɛɛ nɛ ba. Ki li ongwɛ ɛɛ nɛ yɔ, engbidɔ mgbɛn kika gblika ikye otukwu ofɛ onu emi iJuda bwa ani. Nghaduu esuto mgbi ani dɛ mbeka.>>

37 IPlatu gbɛɛ, <<Ngyɛse, abu li uto!>>

IYesu nu uka gbɛɛ, <<O gbɔ ayin ogbɛɛ di ani li uto. Mi otsitsi yɔ, li itɔdɛ nɛ ngwi a mba ani, di li itɔdɛ nɛ ngwi ani ba ɛɛ neni, ikye okyɔ obwendɛ mi otsitsi nani. Ali inggise ndɛ mi agya mgbi otsitsi yɔ li fwo ani.>>

38 IPlatu byita gbɛɛ, <<Li alungwɔ li otsitsi?>> Mi odɛ nɛ o di tase kɛ mbi emi iJuda ka gbɔgbɛɛ, <<N tun yi obube ba.

39 Ema dɛ yi aletɔ mgbi ema onu ani dula inggise onyi mi obawi mi onɔ oga owɛ owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda nu ema. Ema mina gbɛɛ ni ani dula uto mgbi emi iJudaa?>>

40 Nghaduu a wulu ela gbɛɛ, <<Ei, no ka li ongwu ba! Kye iBaraba nu eyi!>> Onɔ na iBaraba wo abɔ mi ablodɛ.

19

A ngwɔ iYesu ikwɔ owa gbokwon

¹ Ta iPlatu woola nu ma gbo iYesu onitse.

² Ama oblakwutse ndi akata ato kye tukwun ikye. A kye awulu omuma shinishini kye won

³ diyɛ kɛ mbon dudo-dudo, gbɛɛ, <<Eyi ta abu angba, uto mgbi emi iJuda!>> A dile tukwun afe mi ine.

⁴ IPlatu di tase ba esɛ wa gbɔ yi emi iJuda gbɛɛ, <<Dii, ani kyon le ba esɛ mbi ema ni ema ye gbɛɛ ani tun yi obube mi elikwɔ ngwi ema kwun nɛ ba.>>

⁵ Ngwi iYesu tase ba esɛ yi akata ato mi ikye beyi awulu omuma shinishini mi ewo nɛ, iPlatu nya ma gbɛɛ, <<Ongyulo ma dze na!>>

⁶ Plɛ ngwi engyukwo ama ofife beyi ama ongyoongyo mgbi ama din nɛ, a wulu gbɛɛ, <<Gbokwon mi ekwatsi! Gbokwon mi ekwatsi!>>

Nghaduu iPlatu gbɛɛ, <<Ema kyon ka gbokwo mi ekwatsi abue ma na. Mbi ani yɔ, ani tu itɔdze mi elikwɔ mgban ba.>>

⁷ Emi iJuda biibe gbɛɛ, <<Eyi dze yi ola, ma mi ola mgbi eyi mayɔ, o ka kwulu kyɛmɛ, ikyena o kye ewon gbɛɛ ongwu li Ongwe Imgbasho.>>

⁸ Ngwi iPlatu fwo ungwɔnɛ nɛ, i nghao kwulun ewo,

⁹ ta o diyɛ kaka ifyudɛ. O byi iYesu gbɛɛ, <<Abu kye mi ole?>> Nghaduu iYesu kwondu won ba.

¹⁰ IPlatu gbɛɛ, <<Abu fwa ogbɔdze yi anii? Abu difwi gbɛɛ ani dze yi mfye odzata abu hona gbokwo abu mi ekwatsi baa?>>

¹¹ IYesu gbɛɛ, <<Abu kika dze yi mfye mi ikye ani ba, ni a ki kye nu abu kye esho bayɔ. Nghaduukpaa ongwu nkye ani nu mi abɔ mgbi ema na, nghao kyo obube duu.>>

¹² Wita mi onɔ na lu iyayi, iPlatu fya odzata iYesu, kpaa emi iJuda kiyayi owulu gbɛɛ, <<Kini abu dzata ongyulo nɛ lu yɔ, abu li oka iSidza wuba. Ali inggise nkye ewon gbɛɛ ongwu li uto duu kye iga le fyɛsɛ yi iSidza.>>

¹³ Ngwi iPlatu fwo odze nɛ nɛ, o ka kye iYesu luba esɛ man sɔke itse ogbiikwɔ mi

imbe ngwi a li kwun di Ikwutse (ngwi a li kwun mi ondudze Aramai gbɛɛ iGabata nani).

¹⁴ Li mi egbe owewo mgbi oga owe owato-wato mgbi emi iJuda, di li mi onɔ idzizudɛ.

Nɛ iPlatu nya emi iJuda gbɛɛ, <<Uto mgbi ema dzana.>>

¹⁵ Nghaduu a wulu gbɛɛ, <<Kyon lu mmeneni! Kyon lu mmeneni! Gbokwon ngwɔn!>>

Ta iPlatu byita gbɛɛ, <<Nin gbokwo uto mgbi ema mi ekwatsi!>>

Engyukwo ama ofife gbɛɛ, <<Eyi dze yi uto oka ba li iSidza yuon.>>

¹⁶ Mi ongyɛngye duu iPlatu kyon nu ma gbɛɛ nu ma ka gbokwon mi ekwatsi.

A gbokwo iYesu

Man ama oblakwutse kye iYesu lu.

¹⁷ Ngwi o kye ekwatsi mgban nɛ, o lu imbe idingbo (ngwi a li kwun mi ondudze Aramai di iGogota nani).

¹⁸ Mi imbe nɛ a gbokwon yi inggise efa, oka mi abugye yi oka mi abube, iYesu wo idzidze.

¹⁹ IPlatu nu ma lo ungwɔ kye beke mi ekwatsi. I gbɔgbɛɛ: IYESU ONGWI INADZARETI, UTO MGBI EMI IJUDA.

²⁰ Emi iJuda kwuba gbɔ ambe neni, bana imbe ngwi a gbokwo iYesu ma dze kwɛkwɛ yi igeli okwukwo, ambe na a lon mi ondu Aramai, iLatin yi iGriki.

²¹ Engyukwo ama ofife mgbi emi iJuda fwa yi iPlatu gbɛɛ, <<Ka lo gbɛɛ, <Uto mgbi emi iJuda ba,> kpaa gbɛɛ ongyulo nɛ li kye ewon gbɛɛ ongwu li uto mgbi emi iJuda.>>

²² IPlatu gbɛɛ, <<Ungwɔ ngwi ani lo yɔ, ani lo setawaali.>>

²³ Onɔ ngwi ama oblakwutse gbokwo iYesu mi ekwatsi ngye nɛ, a kyi gbelu angwuto mgban, kyi ghalu imbe enɛ, onyi mi ikye mgbi ali inggise mgbi ama, i sisi awulu mgban. Angwuto nɛ dze yi okwokyiikwokyi ba, li ungwonyi kye esho lu esɛ.

²⁴ Ama oblakwutse ntona gbɔ yi ewoma gbɛɛ, <<Eyi ka fawa angwuto nɛ ba, eyi ka gbo efa mi ele ni eyi ye inggise nka li mgban.>>

Ungwone kyo ikye ombwumbwo
ungwo ntsekise dze mi Afe gbɛɛ,

<<A kye ghalu angwuto
mgbi ani nu ewoma
di gbo efa mi abu mgbi ani.>>

Li ungwo ngwi ama oblakwutse kyo aani.

²⁵ Ono iYesu kwudze kwɛkwɛ yi ekwatsi
mgbi iYesu yi oshanon, yi iMeri owa
iKlopa, beyi iMeri iMagidalin.

²⁶ Dafi iYesu di onon mi imbe na, yi
ongwafon ngwu kpan itukwu kwudze
yan nɛ, iYesu nya onon gbɛɛ, <<Ongyaa
ongwabu dzana,>>

²⁷ o diye gbo yi ongwafon na gbɛɛ,
<<Onabu dzana.>> Wita mi ono na
nghataa lu iyayi, ongwafon na kye iMeri
lu ude mgban.

Ikwu iYesu

²⁸ Ono gwee nɛ, iYesu ye dafi alungwo
duu ngyɛ, ma ikyegbɛɛ ni ungwo ndze mi
Afe mbwumbwo yo, O gbɛɛ, <<ekweni
kwin.>>

²⁹ Mi imbe na atankpe eneeke
ofyunfummya ba dze ele, nghane a kye
isoso tswoke ele, kye fake anggekwo ihiso,
kyilen be iYesu ke ikpondu.

³⁰ Ngwi iYesu wa duu nɛ, o gbɛɛ, <<I
ngye wa.>> Ta, o kye onbukwo ngwuta si
yulu.

³¹ Ungwone kyo mi obwi, tegblifan li
egbe otonyewo mgbi emi iJuda. Ikyegbɛɛ
emi iJuda mina gbɛɛ ni ikwo ntona fato
ekwatsi mi egbe otonyewo ba nɛ, a ka bo
iPlatu ofe gbɛɛ nu ma gbikye ma afo di
tashulu ikwo ntonani.

³² Ama oblakwutse ba wa gbikye afo
efa mgbi inggise ongwu ababo ngwu a
kyon gbokwo mi ekwatsi yi iYesu dika
gbikye mgbi oka nani.

³³ Nghaduu ngwi a ba mbi iYesu ma, a
difwi dafi o teyi kwulu wa nɛ, a gbikyen
afo wuba.

³⁴ Neta, inggise oblakwutse oka kye
okpa kwo iYesu mi esa, ta eyi yi eni fe lon
mi esa.

³⁵ Inggise ndi ma kyo obwendɛ,
obwendɛ mgban li otsitsi. O ye gbɛɛ
ongwu gbo otsitsi, di kyo obwendɛ
ikyegbɛɛ ni ema kpaa ki noyɛɛ.

³⁶ Ungwo ntonɛ kyo adzi ni ondu
odzeɛdze ngwi Afe dze gbɛɛ <<Akpukpu
mgban onyi kpaa a ka gbikyen ba,>> na
no mbwumbwo.

³⁷ Dafi Afe oka di gbɛɛ, <<A ka di ongwu
a kwon okpa nani.>>

A ndzi iYesu

³⁸ Ono gwee nɛ, iJose ongwi Arimatia
wa bo iPlatu ikwo mgbi iYesu. IJose kpaa
li ongwafo mgbi iYesu, o wa bo mi odaada
ikyekye o le mio emi iJuda. Dafi iPlatu
nun ofe nɛ, o wa kyi kyelu ikwo mgbi
iYesu lu.

³⁹ O kye beyi iNikodemu, ongyulo nteyi
ke mbi iYesu mi otu nani. INikodemu ba
yi ungwo ama ogbungbe kwuba ngwi a
kye bwuo yi ewoma me mlo dafi
ngwuseta don iwyo diwyeda sini.

⁴⁰ Ngwi a kyi kyelu ikwo mgbi iYesu nɛ,
ama efa kye ikwo na ndi woke angwuto
yi ungwo ama ogbungbe ntonani. A
kyungwone dafi emi iJuda li ndzi inggise
mi aletɔ mgbi ama mani.

⁴¹ Imbe ngwi a gbokwo iYesu mi
ekwatsi na, li mi okwo, di li mi okwo na
ngwi endzi ofufe dze ele, ongwu a ndzi
inggise mi ele ye waba.

⁴² Ikyegbɛɛ li egbe owewo mgbi emi
iJuda mi ikye egbe otonyewo, endzi di
dze kwɛkwɛ nɛ, a kye iYesu ndzi mi ele.

20

Endzi nla ayayi

¹ Egbe Iladi mi egbegbe ototu nɛ, iMeri
iMagidalin ke endzi ka di dafi ikwutse
ngwi a kye tukwu ondendzi na a kye
mulu. ² Nɛ o nye yi onya ke mbi iSaimon
iPyita beyi ongwafo oka, ongwu nkpa
iYesu itukwu nani, ka gbɛɛ, <<A kyi dula
Otse iYesu mi endzi, ma eyi ye imbe ngwi
a kyon ka lake ba.>>

³ Ta iPyita yi ongwafo na kyato olu
imbe ngwi endzi dze mani.

⁴ Ama efa le lu onyonya, kpaa ongwafo
oka na tsinya ngha iPyita teyi ka to
itendzi ababo.

⁵ O klɛɛ wine mi ifun kpaa li angwuto
ngwi a kye ndi wo iYesu mata ladze ele,
nghaduu o kaka ifun ba.

⁶ Ne iSaimon iPyita, ngwu kyan iyikpa ma, wa to si kaka lu ifendzi. O di angwuto ikwo ntona lato ifun,

⁷ beyi ayangwuto ngwi a kye bwa iYesu ikye nani. Angwuto na fulu ewon, i lake idzidza yi ongwi a ndzin mi ele mani.

⁸ Ongyængye yo, ongwafo oka ongwu nteyi kaka itendzi ababo na kpaa, kaka ifun ka di si noyeye.

⁹ (Nghaduukpaa i gbosa lo ma mi odze ngwi Afe gbæe iYesu ka kyæe mi ikwu na ba.)

IYesu mblegba tu iMeri iMagidalin

¹⁰ Ta engwafo ntona yido lu ude mgbi ama,

¹¹ kpaa iMeri yo tila dze itendzi le tsukwu. Dafi o le tsukwu ne, o klese le wine mi ifendzi

¹² man di engyeso nghi efa wo angwuto onzundze, a soto imbe ngwi a teyi kye ikwo mgbi iYesu la mani, onyi mi ikye oka mi atafu.

¹³ A byun gbæe, <<Ongyaa, li ekye ngwi abu le tsukwu?>>

O gbæe, <<A kyi kyelu ikwo mgbi Otse iYesu mgbi ani lu, ma ani ye imbe ngwi a kyon ka lake ba.>>

¹⁴ Ngwi o gbodze ne mata, o ndine kpatse man o di iYesu kwudze imbe nani, nghaduu o difwi gbæe li iYesu ba.

¹⁵ IYesu gbæe, <<Ongyaa, li ekye ngwi abu le tsukwu? Li eme ngwu abu le ndinan?>> Ongyaa na tsewe gbæe o li otsungwo okwo, o gbæe, <<Ongyukwo, kini abu kyon lu yo, nya ani imbe ngwi abu kyon lake mani nin nka kyi kye.>>

¹⁶ IYesu gbæe, <<IMeri!>>

O kyata ine byun man kwu ela okwukwo mi ondu Aramai gbæe, <<IRaboni!>> (Ngwi itan gbæe otsetse).

¹⁷ IYesu gbæe, <<Ka tsekwulin ba, ikyesine N yido lu mbi Otsen waba. Nghaduukpaa lu ka nya emi ongwunani gbæe, <Ani le yido lu mbi Otsani beyi Otsema, mbi Imgbasho mgbi Ani yi Imgbasho mgbi ema.>>

¹⁸ IMeri iMagidalin kye eso ne lu mbi engwafon gbæe, <<Ani di Otse iYesu!>> O di nya ma gbæe o nya ongwu ungwu ntoneni.

IYesu mblegba tu engwafon

¹⁹ Mi onode mi egbe iLadi na, ngwi engwafon kwakye yi eka ne, a kye ofe tukwu bana a le mio emi iJuda, iYesu ba wa kwudzeke idzidze mgbi ama si gbæe, <<Iyu no dze yi ema!>>

²⁰ Ngwi o gbo ungwone nye ne, o gbe abo tso ma beyi esa. Engwafon tsatsa kwuba mi ono ngwi a di Otse iYesu mani.

²¹ IYesu di gbæe, <<Iyu non dze yi ema! Dafi Otsani do ani eso ne, ani kpaa le do ema ngha.>>

²² Yi odze na ta, o tufu ma wo si gbæe, <<Gbæ Onodzi Osaan na.

²³ Kini ema dzata inggise yi ali ibwubwe mgban yo, a dzanta yan, kini ema dzatan bayo, a dzanta ba sewaali.>>

IYesu mblegba tu iTomosu

²⁴ Nghaduu iTomosu (ongwu a li kwun di ongwefa nani), onyi mbi emi iwyodefa ntona dze yi ama mi ono ngwi iYesu ba ma ba.

²⁵ Nghane engwafo angbeka ntona nyan gbæe, <<Eyi di Otse iYesu!>>

Kpaa o nya ma gbæe, <<Li kyeme ngwi ani ka di emi ambe mgbi ikusa mi abo mgban di kye ongwufabo ke imbe a gbokwon ikusa ntona, di kye abo mgbi ani kaan esa bayo, n ka noyeye ba.>>

²⁶ Ngwi i wa nye egbe egyata ne, engwafo mgban di woto yi eka, iTomosu kpaa wodze yi ama. Dafi onufozu tukwu ne kpaa, iYesu wa kwudzeke idzidze ma di gbæe, <<Iyu no dze yi ema!>>

²⁷ Ta o nya iTomosu gbæe, <<Kye ongwufabo mgbi abu beke mmeneni, di atabo mgbi ani. Na abo mgbi abu ba esa mgbi ani, ka tangwe wuba kpaa noyeye.>>

²⁸ iTomosu si kwun gbæe, <<Otse mgbi ani yi Imgbasho mgbi ani!>>

²⁹ IYesu nyan gbæe, <<Ikyegbæe abu di ani ne, abu nu ani oyeye, mse no dze yi inggise ama ndi ani ba kpaa noyeye mani.>>

³⁰ IYesu kyo ambe ungwu angbeka okwulewo gwuba mi inai engwafon, ngwi a lo ma wo afe ne ba.

³¹ Kpaa ntona a lo ma ikyegbæe ni ema noyeye gbæe iYesu li iMedzaya, Ongwe

Imgbasho, di li ikyegbɛɛ ni ema noyɛyɛ mi iyi mgban ta ema ka tu oshishe.

21

IYesu tsetu engwafɔ egyafa.

¹ Ngwi ungwɔnɛ wa nyɛ nɛ, iYesu di tsetu emi ongwaƆɔn, mi ekyoo okwukwo mgbi iTiberia. Li itɔ ofɛ ngwi i kyɔ joani:

² iSaimɔn iPyita, iTɔmɔsu (ngwi a li kwun di ongweƆa nani) iNatanie ongwi iKana mi ɛɛɛ iGalalia, emi ongwe iDzebedi, bɛyi engwafɔ mgbi iYesu angbeka eƆa kpaa to mbonyi.

³ iSaimɔn iPyita nya ma gbɛɛ, <<Ani le lu mtɛ ota-ta,>> a gbɛɛ, <<Eyi kpaa ka kɛ yi abu.>> Ta a si tase ka kaka uwaa, kpaa mi otu na duu a kwu unkonyi ba.

⁴ Mi egbegbe ototu nɛ iYesu wa kwudzɛkɛ mi agobo, kpaa emi engwaƆɔn yagba difwi gbɛɛ li iYesu ba.

⁵ O kwu ma ela kɛ gbɛɛ, <<Emi okani, ema kwu nka wa lo?>>

A nun uka gbɛɛ, <<Ei.>>

⁶ O nya ma gbɛɛ, <<Ngwi Ibriji mgbi ema mi abugye mgbi uwaa ta ema ka kwu ungwɔ.>> Ngwi a kyɔ ngha nɛta, a yagba okwo uke kaka uwaa ba, ikye mmbweni kwuba ngwi a kwu mani.

⁷ Ta ongwaƆɔ nkpa iYesu itukwu na nya iPyita gbɛɛ, <<Li Otɛ iYesu!>> Ngwi iSaimɔn iPyita fwo gbɛɛ, <<Li Otɛ nɛ,>> o kye angwuto mgban ongwi ɛɛ tukwu (lubana o teyi kye kwulu mi ewo) man ngwa gyɛkɛ eni.

⁸ EngwaƆɔ angbeka ntona kyɛɔɔ mi uwaa, a kwo uke yi mmbwe ngwi mbweele ma luba agobo, ikyesinɛ i tunto yi agobo ba, i mɛ dafi akwubɔ ideli onyi hini.

⁹ Ngwi a tɔ lu agobo nɛ, a di ibredi ladɛ, angola le gbɛ mmbweni di dɔdɛ ele.

¹⁰ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Dulu mmbwe ngwi ema kwa kwu nɛ ba na.>>

¹¹ iSaimɔn iPyita tɔdɔkɛ uwaa di kye kwolu uke dɔkɛ ɛɛɛ. Mmbweni okwukwo mbweele, duu li ideli onyi yi ngwuseƆa dɔn iwyo diwyeta, ma dafi mmbwe ntona le kwuba nɛ kpaa uke fawa ba.

¹² IYesu nya ma gbɛɛ, <<Ba wa tiikye na.>> Onyi mi ifu ma kpaa shitukwu byun ita gbɛɛ, <<Abu li emɛ ba>> A ye dafi li Otɛ iYesu mani.

¹³ IYesu wa kyelu ibredi ma kye nu ma, di kyɔ ngha yɛyɛ yi mmbweni ma kpaa

¹⁴ Nɛnɛ li akpe ongwu ta ngwi iYesu mblegba tu emi ongwaƆɔn mi onɔ ngwi o kye mi ikwu aani.

IYesu yile iPyita dɛ ofɛ

¹⁵ Onɔ ngwi a gye ungwogye ngyɛ nɛ, iYesu byi iSaimɔn iPyita ita gbɛɛ, <<iSaimɔn ongwe iJon, otsitsi-otsitsi ani kpa abu itukwu ngha ungwɔ ntonɛ?>>

O gbɛɛ, <<Eɛn, Otɛ, abu ye dafi abu kpa ani itukwu mani.>>

IYesu nyan gbɛɛ, <<Byi mmala mgbi ani enbwa.>>

¹⁶ IYesu di byun gbɛɛ, <<iSaimɔn ongwe iJon, ani kpa abu itukwu otsitsii?>>

O nu uka gbɛɛ, <<Eɛn, Otɛ iYesu, abu ye dafi abu kpa ani itukwu mani.>>

IYesu nyan gbɛɛ, <<Gbewebyi mmala mgbi ani.>>

¹⁷ Akpe ongwu ta o byin gbɛɛ, <<iSaimɔn ongwe iJon, ani kpa abu itukwu?>>

iPyita wulu itukwu ikyesinɛ iYesu byun akpe ongwu ta gbɛɛ, <<Ani kpa abu itukwu?>> O gbɛɛ, <<Otɛ, abu ye alungwɔ duu; abu ye gbɛɛ abu kpa ani itukwu.>>

IYesu nyan gbɛɛ, <<Byi mmala mgbi ani enbwa.

¹⁸ N nya abu otsitsi, onɔ ngwi abu li mmafa ma, o li gbe angwuto wo ewo di kɛ imbe ngwi abu mina duu, kpaa onɔ ngwi abu yɛɛ ishongye abu ka na abo mgbi abu eƆa, inggise oka ka gbe angwuto wo abu di kye abu kɛ imbe nmɛna abu okɛkɛ ba mani.>>

¹⁹ IYesu gbɔ ungwɔnɛ ikye otso ito ikwu mgbi iPyita ngwi o ka wa kwu kye okwɔkwɔ nu Imgbasho mani. Ta o nyan gbɛɛ, <<Kyɛɔɔ ani!>>

²⁰ iPyita kyata inɛ man di ongwaƆɔ nkpa iYesu itukwu na kye ma iyikpa. (Li ongwu nsɔ kye ewo ge iYesu mi onɔ ngwi a le gye ungwogye ongwi olele di li ongwu teyi byi iYesu gbɛɛ, <<Otɛ, li emɛ ka kye abu gya?>>)

²¹ Ono ngwi iPyita din ne, o byi iYesu gbɛɛ, <<Otse, li ekye ngwi inggise ne ka kyo?>>

²² IYesu nu uka gbɛɛ, <<kini ani mina gbɛɛ no dze oshishe nghataa ni ani wa ye ba ma, li ekye mgbi ema mi ele? Abu yo kyɛdo ani.>>

²³ Mi ikye odze ne, ayayi odze gbɔfwɛ mbi emi ongwunon gbɛɛ ongwafɔ ne ka kwulu ba. Nghaduu iYesu gbɛɛ o ka kwulu ba ba, o gbɔɔgbɔ ta gbɛɛ, <<Kini ani mina gbɛɛ non dze oshishe nghataa ni ani wa ye ma, li ekye mgbi ema mi ele?>>

²⁴ Nene li ongwafɔ nkyɔ obwendɛ mi ungwo ntonɛ duu di lo ma toke ese. Eyi ye dafi obwendɛ mgban li otsitsi mani.

²⁵ IYesu kyungwo angbeka kpaa kwuba. Ni a ki lo alungwo duu toke ese yo, n tsewe gbɛɛ ese duu kpaa imbe kika dze ogbe afe ntona toke ba.

Okyɔɔkyɔ mgbi ama ogbikye iYesu

A kye iYesu lu esho

¹ Otsungwude iTiofyilo, mi olɔɔlɔ mgbi ani ongwɔ ababɔ ma, n lo alungwɔ ngwi iYesu wita okyɔɔkyɔ diye tso

² nghataa ba egbe ngwi a kyon lu esho, ngwi o wo ama ngwu o sadu ma li ama Ogbikyon ola mi mfye mgbi Onodzi Osaan ngye mani.

³ Ngwi o gbiiso nye ne, o kye ewon tso mbi inggise ntonɛ di nu ma obwende kwuba saan gbɛɛ ongwu dze oshishe. O kye ewon tso ma me egbe ngwusefa di gbɔdze esuto mgbi Imgbasho nya ma.

⁴ Onoka ngwi o kwakye yi ama, le gye ungwogye yi ama ne, o nya ma gbɛɛ: <<Ka tase dzata iJerosalin ba na, kpaa fe umba ngwi Otsani zonu, ngwi ema tsekise fwo ani gbɔdze efu nani.

⁵ Bana iJon okyɔ iBatisima kyo iBatisima yi eni ta, nghaduu egbe sisi gwee ta a ka kyo ema iBatisima yi Onodzi Osaan.>>

⁶ Ngwi a ka to yi ewoma ne, a byun gbɛɛ, <<Otse, li mi onɔne ngwi abu ka yile esuto mgbi emi Israi nu maa?>>

⁷ Ne iYesu nya ma gbɛɛ: <<I wogyɔ ngwi ema ka ye egbe yi onɔ ngwi Otsani kye dze mi mfye mgban ba.

⁸ Kpaa ema ka gbe mfye mi onɔ ngwi Onodzi Osaan ba mbi ema mani, ta ema ka ye emi obwende mgbi ani mi iJerosalin yi iJudia yi iSamaria nghataa kpatse ese duu.>>

⁹ Ngwi iYesu gbɔ ungwɔne ngye neta, a kyon mi inai ma lu esho, man akpa tukwu ma ine odin.

¹⁰ A si kye ine fyakwu esho dafi o le lu mani, vla neta engyulo nghi efa wo angwuto onzundze kwudzeke kwekwe yi ama.

¹¹ Engyulo ntona gbɛɛ, <<Emi iGalalia, li ekye ngwi ema to mmenɛ kye ine byi esho nghaa? iYesu ngwu a kyon inai ema lu esho ne, di li ito ofe ne kpɔɔ ngwi o dika ye ba ese neni.>>

A dulu iMataya gbikye iJuda

¹² Ta ama ogbikye iYesu si yido mi iJerosalin mi Unggwɔ Olivi nani, ngwi me dafi itsitsi imai okyɛɛ mi ele ba ogalu iJerosalin.

¹³ Ngwi a wa kaka iJerosalin ne, a lu ozeesho mi imbe ngwi a lato mani. Ama nto ma li iPyita, iJon, iJensi, Andru, iFyilipi, iTomɔsu, iBatlomi, iMatiu, iJensi ongwɛ Alfeɔ yi iSaimon ogbodami na beyi iJuda ongwɛ iJensi.

¹⁴ Ama duu kwakye mbonyi le bibo alono duu, angbeka nto beyi ama li engyaa yi iMeri onɔ iYesu beyi emi ongwunon.

¹⁵ Mi egbe ntona iPyita kyato nto mi idzidze mgbi ama onoyeye ntona (okwakye nme mmbwo dafi ideli onyi don osu sini)

¹⁶ si gbɛɛ, <<Emi ongwunani, i wogyɔ ngwi Afe ka mbwumbwo mi ungwɔ ngwi Onodzi Osaan tsekise gbɔ to mi ondu iDevedi mi ikpewo iJuda, ongwu nme ofe nu ma bwa iYesu nani.

¹⁷ Ongwu nose li onyi mi ate mgbi eyi di kyido ne yi eyi kpaa.>>

¹⁸ (Udza ngwi iJuda tu mi alobube mgban ma, o kye gya ikpese, ngwi non kye ewon widakwo. Ikwo mgban mwe gbobu efwee yangwuta.

¹⁹ Ali inggise mi iJerosalin fwo ungwɔneni, ne a kwu imbe na mi ondudze mgbi ama di Akedama, ngwi itan gbɛɛ, ikpese eyi.)

²⁰ iPyita kiyayi gbɛɛ, <<Bana, a lo mi Afe mgbi iPaslami gbɛɛ, << <Ni imbe mgban na la ayayi; ni inggise onyi kpaa ka dze ele ba,> << <Ni inggise oka di kyi kyelu imbe ido mgban nani.>

²¹ Nghane li kyeme-kyeme ngwi eyi ka dulu inggise onyi mbi engyulo ama ntonɛ, ongwu nteyi le kye yi eyi alono duu ngwi Otse iYesu ka dze yi eyi mani,

²² eyi mina inggise onyi nka kyo obwende mgbi iYesu ne yi eyi. Ma dika li inggise ndze yi eyi wita mi onɔ ngwi iJon kyo iYesu iBatisima nghataa ba onɔ ngwi a kyi kyelu iYesu mbi eyi lu esho nani.>>

²³ Ne a si dulu engyulo efa ba iyayi: Onyi ma a li kwun di iJostusu ngwu iyin

oka li iBasaba (iyin oka di li iTɔmɔsu) iyi oka ma li iMataya.

²⁴ A si bibɔ gbɛɛ, <<Otɛ Imgbasho, abu ye itukwu ali inggise duu. Tso eyi inggise ongwu abu sadu mi idzidze inggise efa ntonɛ

²⁵ ongwu nka kyelu imbe idɔ mgbi ama ogbikye iYesu nɛ, ngwi iJuda dzanta lu imbe ndze mi ikyon mani.>>

²⁶ Ta a gbɛɛfa, efa si kwu iMataya; man a kyon mbwoke yi iwyodonyi ntonani.

2

Obaaba mgbi Onodzi Osaan

¹ Ngwi egbe iPentikɔsu* wa gyo nɛ, ama duu kwakye mbonyi.

² Vla nɛta adu kye esho dafi onikyawo wa yaoke ozu ngwi a soto mani.

³ A di ungwɔ ndze dafi amoola ganya wa dɔke ikye mgbi ama duu.

⁴ Ama duu si mbwo yi Onodzi Osaan man wita le gbɔ ondudze angbeka dafi Onodzi kye ma teyi mani.

⁵ Mi onɔ na, emi iJuda ama ndze yi imio mgbi Imgbasho kye mi ayɛsɛ duu wa kwakye mi iJerosalin.

⁶ Onɔ ngwi a fwo adu nɛ nɛ, ibyi inggise kwakye. Nghaduu i kwulu ma ewo, ikyekye ali inggise fwo ma le gbɔ ondudze mgbi ongwu.

⁷ I kwulu ma ewo kpakpa, a si byita gbɛɛ, <<Inggise ama nle gbɔdze ntonɛ duu li emi iGalalia baa?

⁸ Ma i kyɔsinɛsɛ ngwi eyi fwo ama duu le gbɔ ondudze mgbi eyi?

⁹ Emi iPatia, iMede yi Elami; iMesopotamia, iJudia beyi iKapadosia, iPontu yi Asia,

¹⁰ iFrijia yi iPamfyilia, Igyibiti beyi aye mgbi iLibyia kwɛkwɛ yi iSereni, ingyoga mgbi iRoma

¹¹ (yi emi iJuda beyi ama ngwu kyatitukwu ye le sunu Imgbasho mgbi emi iJuda duu), emi iKrete beyi emi Arabia, eyi fwo ma le gbɔ ungwɔ okwulewo mgbi Imgbasho mi ondudze mgbi eyi!>>

¹² I kwulu ma ewo a di wɛndɛ, a si byi ewoma gbɛɛ, <<Ungwɔnɛ tso sine?>>

¹³ Angbeka gbɔ ibwa nya ama onoyɛyɛ ntona gbɛɛ, <<A wa ɛbye le fya.>>

IPyita gbɔdze yi ibyi inggise

¹⁴ Nɛ iPyita kyato dzekunto yi iwyodonyi ntonani, kyile ela mgban gbɔdze yi ibyi inggise ntona gbɛɛ: <<Emidani emi iJuda beyi ema ama nto iJerosalin duu, detse nin gbɔfwe odze nɛ nya ema; gadɔ saan mi odze ngwi ani le nya ema neni.

¹⁵ Inggise ntonɛ le fya ɛbye, dafi ema tsɛwɛ na ba. Kwa li obyɛ egyptɛ mi egbegbe ta aani!

¹⁶ Ei, ungwɔnɛ li ungwɔ ngwi oyegbɔ iJowɛ tsekise gbɔn dze esɛ gbɛɛ:

¹⁷ << Imgbasho gbɛɛ, mi egbe ongwɛ olɛɛ, ani ka kye Onodzi mgbi ani yaoke mbi ali inggise duu.

Engwe ema engyulo yi engyaa kale yegbɔ, engbe mmafa mgbi ema kale di inɛ odiidi, engyukwo mgbi ema kale woowo elela.

¹⁸ Mbi engbidɔ mgbi ani kpaa, engyulo yi engyaa duu, n ka kye Onodzi mgbi ani yaoke mboma mi egbe ntonani, man a ka yegbɔ.

¹⁹ N ka kyɔ ambe okwulewo mi esho mbyoo beyi ungwɔ ama okwulewo mi iteesɛ, otso gbɛɛ di ani dze yi mfye.

N ka tiika mi esɛ adzi ni inggise ngwɔ ewoma, ola dika gbimbe sɔ yi iwu.

²⁰ A ka kyata onɔ yɛɛ iyifu, di kyata ofyia yɛɛ eyi duuse ni egbe oshewo beyi okwɔkwɔ mgbi Otɛ no ba.

²¹ Nghanɛ ali inggise nkwu mi iyi mgbi Otɛ duu ka tu owato.>

²² <<Emi Israi, gadɔ mi odze nɛ na; iYesu ongwɛ iNadzareti nose li inggise ngwu Imgbasho gbela yan di kyɔ ambe okwulewo mbi ema nyɛ mbon, dafi ema abuema ye mani.

* **2:1 2:1 iPentikɔsu** Li oga ngwi emi Israi li kyon mi onɔ ngwi oga owɛ owato-wato mgbi emi Israi nyɛ egbe ngwusefa dɔn iwyo mani.

²³ Inggise nē a kyon wo ema abo mi owitukwu mgbi Imgbasho beyi oye-ye mgbān; ma ema noofe ni emi imbali, gbokwon ngwōn mi ekwatsi.

²⁴ Nghaduu Imgbasho kyilon mi ikwu, dulun to mi owulewo mgbi ikwongye, lubana li kyeme-kyeme ni ikwongye bwan adi ba.

²⁵ IDEvedi gbodze mgbān gbē: << <Ani di Otse dze yi ani alono duu. Ikyegbē o dze abugye mgbi ani nē, ani ka teeyi ba.

²⁶ Nghane itukwu mgbi ani sheta ide mgbi ani di dze yi atsa; ikpewo mgbi ani kpaa ka dze mi ewe ogbebyi,

²⁷ lubana abu ka dzita ani mi endzi ba, hona abu ka dzita Ongwabu Osaan no bwa ba.

²⁸ Abu nu ani ye ofe oshishe; abu ka mbwo ani yi atsa mi ifafo mgbi abu.>

²⁹ <<Emi ongwunani, ani ka nya ema yi abo otsigegē gbē IDEvedi nli ikye mgbi ema na kwulu a kyon ndzi, ma endzi mgbān dze mmene nghataa ba inē.

³⁰ Kpaa ongwu nose li oyegbo di ye dafi Imgbasho zonu yan kpoklo gbē ongwu ka wa kye ongwiba mgbān oka sōke itsuuto mgbān mani.

³¹ Ngwi IDEvedi di ungwō ndze iyayi nē, o gbodze okyē-kyē mi ikwu mgbi iMedzaya nani, gbē a dzanta mi endzi ba, naadi ikwō mgbān bwa ba.

³² Imgbasho teyi kyile iYesu nē luba oshishe, ma eyi duu li obwende mgbi otsitsi neni.

³³ A kyilon esho sōke abugye mgbi Imgbasho, o gbē Onodzi Osaan ngwi Otson zonu mani di kye ungwō ngwi ema le di diyē fwo onene nē yaokē.

³⁴ Lubana li IDEvedi nose lu esho ba, nghaduu o gbē, << <Otse Imgbasho gbo yi Otse mgbi ani gbē:

<<Sōke abugye mgbi ani

³⁵ nghatakata ni Ani nu engyikyili mgbi abu yē

itse mgbi abu ogbe afo do ele.>> >

³⁶ <<Ikyenghane emi Israi duu nu ma ye ungwōneni: Imgbasho nu iYesu, ngwu

ema gbokwon mi ekwatsi nē, yē Otse beyi iKrestu.>>

³⁷ Ngwi inggise ntone fwo odze nē nē, eka dze loma ta a byi iPyita beyi ama ogbikye iYesu angbeka ntona gbē, <<Emi ongwuneyi, eyi ka kyosine?>>

³⁸ IPyita nu uka gbē, <<Kyatitukwu nu ma kyo ema iBatisima, mi iyi mgbi iYesu iKrestu mi ikye odzita ema yi ali ibwubwe. Ta ema ka gbē umba mgbi Onodzi Osaan.

³⁹ Ondu odzedze nē dze ikye ema yi emi ongwē ema beyi ama nto mbombo ikye ama ngwu Otse Imgbasho mgbi eyi ka kwu ma ela duu mani.>>

⁴⁰ O di kwo ma ado yi elodze angbeka kwuba; di tekye nu ma gbē, <<Dulu ewema tase mi ungwō nka wa kyo eto obube neni.>>

⁴¹ Ama ngbē eso mgbān ma a kyo ma iBatisima, i nē inggise idubu eta mbwoke mbwo mgbi ama mi egbe nani.

Okwakye mgbi ama onoyeye

⁴² A kye ewoma tswoke mi otsootso mgbi ama ogbikye iYesu beyi okwakye, ungwogye ogyeegye yi ewoma, ibredi oghaagha beyi ibo obobbo.

⁴³ I kwulu ali inggise duu ewo, ama ogbikye iYesu ntona di kyo ambe ama okwulewo gwuba.

⁴⁴ Ama onoyeye duu to yi eka di li kyo alungwō duu ungwonyi.

⁴⁵ A kye ungwō ngwi ama dzeyan beyi okye duu gya, di gha nu ali inggise duu dafi okakewo mgbi otsungwōn dze mani.

⁴⁶ Alegbe a li kiyayi okwakye yi ewoma mi ifyude ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin. A li gha ibredi mi ude mgbi ama di li gye yi ewoma mi atsa yi itukwu onyi,

⁴⁷ le tse Imgbasho dile tu mgbede mbi inggise duu. Nē Otse Imgbasho sile mbwo ama ngwu o dulu ma wato ma mmbwo alegbe-alegbe.

3

IPyita kyile inggise ngbikye tukwu ese le bibo

¹ Egbe oka nē iPyita beyi iJon le kē ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin

mi onɔ ibɔ mi obyɪ eta ngwi onɔ tashulu akpa.

² Onɔ na inggise oka ngwu gbikye tukwu ese kye ifu, a li kyon ka sɔke onufozu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin ngwi a li kwun di osunse nani, le bɔ inggise ama nle kaka ozu ungwɔ alegbe-alegbe.

³ Onɔ ngwi o di iPyita yi iJɔn le kaka nɛ, o bɔ ma awuya.

⁴ iPyita yi iJɔn kye inɛ byun yeye. iPyita si gbɛɛ <<Kye inɛ byi eyi!>>

⁵ Inggise na si kye itukwu byike mboma, le tsɛwɛ gbɛɛ ongwu ka tu ungwɔ mboma.

⁶ Man iPyita gbɛɛ, <<N dze yi iyudza onzundze yi Abashi ba, kpaa ungwɔ ngwi ani dzeɣan ma, n ka kye nu abu. Mi iyi mgbi iYesu iKrestu ongwɔ iNadzareti kyato kyikye.>>

⁷ Ngwi o byin mi abugye nɛ, o yan abɔ non kyato, labɔlabɔ nɛta afo mgbi inggise na si fyumfyɛ.

⁸ O ta yile afo dzɛkɛ ese man wita okyikye. Nɛ o si lu yi ama mi ifyude ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, le kyikye tablika dile tsɛ Imgbasho.

⁹ Ngwi inggise duu din le kyikye dile tsɛ Imgbasho nɛ,

¹⁰ a difwin dafi ka li inggise nli sɔ le bibɔ mi onufozu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin ngwi a li kwun di osunse nani, ta i kwulu ma ewo kpakpa mi ungwɔ nkyɔ yan mani.

iPyita gbɔdze yi ama ntongwine tole di mani

¹¹ Ngwi inggise obɔ ungwɔ ye wa beke yi iPyita yi iJɔn nɛ i kwulu inggise ntona duu ewo ta a ba onyonya wa tu ma mi imbe ngwi a li kwun di iwulu onufe mgbi iSolomu nani.

¹² Ngwi iPyita di nghane, o nya ma gbɛɛ: <<Emi Israi, kyɔsine ngwi ungwɔne le kwulu ema ewo? Kyɔsine ngwi ema le di eyi inɛ dafi li mfye naadi osaan mgbi eyi ngwi eyi nu inggise nɛ kyikye?

¹³ Imgbasho mgbi Abraham, Adziki beyi iJeko; Imgbasho mgbi emi otseyi, kye okwɔkwɔ nu ongbido mgban iYesu. Ema kyon nu gbɛɛ nu ma ngwɔn, di tangwan

mi inai iPlatu, bana o mina odzanta non lu.

¹⁴ Ema tangwɛ Ongwu nle Saan dile Nyaan nani, di mina gbɛɛ a ki dulu inggise ongwɔ inggise nu ema.

¹⁵ Ema ngwɔ otsungwɔ oshishe, nghaduu Imgbasho kyilon mi ikwu. Eyi li obwende mi ungwɔneni.

¹⁶ Li oyeye onuunu mi iyi mgbi iYesu ngwi inggise ema di, di yon nɛ yɛɛ saan aani. Li iyi mgbi iYesu beyi oyeye onuunu nkyɛ mbon ma nu ootse ngyɛ lo inggise nɛ saan, ngwi ema di neni.

¹⁷ <<Onɛnɛ, emi ongwunani, ani ye ta gbɛɛ ema kyungwɔne mi inɛ obuubu, dafi ama okye ema teyi kpaa tsekise kyo mani.

¹⁸ Nghaduu li ito ofɛ ngwi Imgbasho mbwumbwo ungwɔ ngwi ongwu tsekise gbɔn nye mbi ama ogbɛɛse aali, gbɛɛ iMedzaya mgbi ongwu ka wa gyadze.

¹⁹ Kyatitukwu yido luba mbi Imgbasho na, adzi ni Otse dze ema ta yi ali ibwubwe mgbi ema, onɔ onya otooto ka kye mbi Otse,

²⁰ onɔ di kyɛma ngwi Otse ka nu ema mfye ofufe. O ka kye iYesu dɛsɔ nu ema, iMedzaya mgban ngwu o dulu-dulu nani.

²¹ Li kyɛmɛ ngwi o ka tila dze esho nghataa ngwi onɔ ka gyo ngwi Imgbasho ka yile alungwɔ duu sise, dafi o zonu gbegbe nye mbi oyegbo mgban ama osaan mani.

²² Ikyesine iMose gbɛɛ, <Otse Imgbasho mgbi ema ka dulu oyegbo dafi ani mi idzidze ema nu ema; li kyɛmɛ ema ka gado mi alungwɔ ngwi o nya ema duu.

²³ Ali inggise ngwu gado fwon ba duu a ka dulun mbi engwɛ Imgbasho dzɛkɛ enggenga.>

²⁴ <<Mi otsitsi ama ogbɛɛse wita mbi iSamue lu mbi angbeka duu, teyi gbɔdze ungwɔ ama ntole kyo mi ese ongwɔ onɛnɛ neni.

²⁵ Nghane ema li ama gyokwude mgbi ama ogbɛɛse beyi ondu odzɛɛdze ngwi Imgbasho dze yi otsema mani. O nya Abraham gbɛɛ, <Ikpewo eto mgbi abu inggise mi ese duu ka tu mse.>

²⁶ Onɔ ngwi Imgbasho dulu ongbido mgban ma, o kyon dɛsɔ mbi ema ababo

ikye okye mse bɛ ema ewo mi okyata
ema mi imbali mgbi ema.>>

4

A kye iPyita yi iɔn ba inɛ okwakye mgbi emi iJuda

¹ Ama ofife mgbi Imgbasho yi inggise
ogbe obaka ama ongyo ozu okwukwo
osunu Imgbasho mi iJerosalin teyi beyi
emi iSadusi ba mbi iPyita yi iɔn mi ono
ngwi a kale gbɔdze yi inggise ntona mani.

² I kaka ma ewo kpakpa ikyekye ama
ogbikye iYesu le tso inggise ntona dile gbo
okyee-kyee mi ikwu mgbi iYesu kpaa.

³ A bwa iPyita yi iɔn, ma ikyegbɛe ono
gbesɛ nɛ, a kye ma woke obawi nghataa
egbe fa.

⁴ Nghaduu ibyi inggise ama nfwo esɔ na
duu noyeyɛ, nɛ mmbwo mgbi ama okyedɔ
iYesu si she mɛ dafi idubu eda sini.

⁵ Tegblifan nɛ, ama ogbe inggise teyi,
engyukwo beyi etsetse mgbi ola mgbi
iMose kwakye mi iJerosalin.

⁶ Anna okwukwo inggise ofife na dɛ
mmanani, yi iKayafa, iɔn, Alekidzanda
beyi inggise angbeka mi etɔ mgbi
okwukwo inggise ofife nani.

⁷ A nu ma kye iPyita beyi iɔn ba inai
ma, si wita obyi ma gbɛɛ: <<Li mi ali mfye
naadi ali iyi ngwi ema le kyungwɔnɛ?>>

⁸ Nɛ iPyita, ngwu Onodzi Osaan shewo
mbon na, nya ma gbɛɛ: <<Ema ama oteyi
beyi engyukwo mgbi inggise ntonenɛ!

⁹ Yeba ni a kwu eyi ela gbɛɛ ni eyi nu
uka mi ikye ali osuse ngwi eyi kyo yi
inggise ngwu gbikye tukwu esɛ nɛ, di
byita dafi a kyilon yo,

¹⁰ ngyɛsɛ ye odzɛ nɛ na, ema yi emi
Israi duu: Li mi iyi mgbi iYesu iKrestu
ongwi iNadzareti, ongwu ema kyon
gbokwo ekwatsi kpaa ngwu Imgbasho
kyilon mi ikwu na, ngwi ootse mgbi
inggise nɛ ngyɛ ngwi o kwuzunto mi inai
ema aani.

¹¹ O li
<< Ikwutse ngwi ema ama ombe ozu
fwan,
ngwi i wa yɛɛ ikwutse okwulu ikye
ozu mani.>

¹² Owato dzɛ mbi inggise oka ba, ikyesine
iyi oka dzɛma mi esɛ nɛ ngwi a kye nu
gbɛɛ inggise ka wato kyemɛ ba.>>

¹³ Ngwi okwakye di abɔ otsigɛɛ mgbi
iPyita beyi iɔn di difwi gbɛɛ a kpai afe
ba, a li inggise ama n ye unka ba nɛ, i
kwulu ma ewo man a kwambe gbɛɛ
inggise ntonɛ nose dɛ yi iYesu.

¹⁴ Nghaduu ngwi a di inggise ongwu a
ngyelun ootse na kwudzɛ yi ama nɛ, odzɛ
onyi kpaa dzɛma ngwi a ka gbo ba.

¹⁵ Nghane a nya ma gbɛɛ nu ma dzata
okwakye, ta a si wita okponya yi ewoma.

¹⁶ A byita gbɛɛ, <<Li alungwɔ ngwi eyi
ka kyo yi engyulo ntonɛ?>> <<Bana ali
inggise ndzɛ iJerosalin duu ye gbɛɛ a
kyungwɔ okwulewo okwukwo, ma eyi ka
tangwan gbɛ ba.

¹⁷ Kpaa onu ungwɔnɛ kwulese mi
ogbɔfwɛ kiyayi mi idzidzɛ inggise yo, eyi
ka wo inggise ntonɛ ola kyemɛ gbɛɛ, nu
ma ka gbɔdze yi inggise onyi kpaa mi iyi
nɛ wuba.>>

¹⁸ Nɛ a di kwu ma ela ba ifun si wo ma
ola gbɛɛ, nu ma ka gbɔdze hona tsungwɔ
mi iyi mgbi iYesu wuba du.

¹⁹ Nghaduu iPyita yi iɔn nu uka gbɛɛ,
<<Tsewe abuema na ni i tishi mi inɛ
Imgbasho gbɛɛ ni eyi fwo ema dzata
Imgbasho yo.

²⁰ Lubana eyi ka yagba sɔ shili mi
ungwɔ ngwi eyi di diyɛ fwo gbɛ ba.>>

²¹ Ngwi a di wo ma ola yɛɛɛ nɛ, a nu
ma lu. A yagba ye dafi ama ka kwo ma
ado ba, ikyekye ali inggise duu le tse
Imgbasho mi ungwɔ nkyɔ nye nani.

²² Ikyesine inggise ngwu a ngyelun
ootse kwulewo na, ngha onova ngwusefa
wa.

Ibo mgbi ama onoyeyɛ

²³ Ngwi a dɛ ma ta ma; iPyita yi iɔn
yido lu mbi emidama ka nya ma alungwɔ
ngwi engyukwo ama ofife yi emi obotse
gbo yi ama mani.

²⁴ Ono ngwi a fwo odzɛ nɛ nɛ, a kyile
ela mgbi ama esho yi eka mi ibo mbi
Imgbasho. A gbɛɛ <<Otse Imgbasho
onghaangha, abu ta esho yi esɛ yi ekyoo
okwukwo, yi alungwɔ nto efu duu.

²⁵ Abu gbɔdze mi Onodzi Osaan nye ondu mgbi ongbido mgbi abu, otseyi iDevedi gbɛ:

<< <Kyɔne ngwi Udzengye le kyitingga ngwi inggise dile tsewodze ikwangha?

²⁶ Uto ongwi ɛse ne li tsewe ika man ama ogbe inggise teyi li kwakye yi eka

kye afo tsewe yi Otse Imgbasho beyi iMedzaya mgban kpaa.>

²⁷ Mi otsitsi yo, iHerude yi iPontu iPlatu kye ewoma kwakye yi Udzengye beyi emi Israi mi ogalu neni ikye okye afo tsewe yi ongbido mgbi abu osaan iYesu, ongwu abu kye engyie kyun ikye nani.

²⁸ A kyungwo ngwi mfyɛ yi oweka mgbi abu teyi kye bwalu dze ɛse gbɛ ka kyo mani.

²⁹ Ngwi i dze nghanɛ Otse Imgbasho, di mi ega odzɛdzɛ mgbi ama di tobyi engbido mgbi abu nu ma gbeeso mgbi abu yi abo otsigɛɛ.

³⁰ Na abo mgbi abu ikye ongyɛlu ootse di kyo ambɛ ama okwulewo yi ungwɔ okwulewo mi iyi mgbi ongbido mgbi abu osaan iYesu.>>

³¹ Ngwi a bibo ngyɛ ne, imbe ngwi a kwakye ma suusu. Ta ama duu a mbwo ma yi Onodzi Osaan man a si gbeeso Imgbasho yi abo otsigɛɛ.

Ama onoyɛyɛ gha ungwɔ ngwi ama dzɛyan

³² Ama onoyɛyɛ ntona duu dze yi itukwu onyi. Onyi mboma kpaa li tso gbɛ ungwɔ ngwi ongwu dzɛyan li mgbi ongwu ba, kpaa a li kye ghalu alungwo ngwi a dzɛyan duu.

³³ Yi mfyɛ okwulewo ama ogbikye iYesu ntona kiyayi okyo obwendɛ mi okyɛɛ-kyɛɛ mgbi Otse iYesu mi ikwu, elela mgbi Imgbasho di dze yi ama kpakpa.

³⁴ Ungwɔ kwo inggise onyi kpaa oba mi idzidze ma ba. Ikyesinɛ alono duu ama ndze yi ikpɛsɛ naadi ozu li kye gya, kye awuya ngwi a kye gya ma ba

³⁵ wa nu ama ogbikye iYesu, ta a li gha nu ali inggise dafi imina mgbi otsungwon dze mani.

³⁶ IJose, inggise iLevi kye mi iSapru, ongwu ama ogbikye iYesu kwun di

iBanabasi (ngwi itan gbɛ ongwɛ onu itukwu ofyumfyɛ-fyumfyɛ),

³⁷ kye ikpɛsɛ mgban gya kyɛlu awuya ma ba wa lakiyayi ama ogbikye iYesu.

5

Anania yi iSafira

¹ Ne inggise ngwu iyin di Anania, beyi owan iSafira, kpaa kye ikpɛsɛ gya.

² Yi oye-ye mgbi owan saan o kye mwalu awuya na da ikye ewon, man kye ongwi nsisi ma ba wa lakiyayi mgbi ama ogbikye iYesu.

³ IPyita si gbɛ, <<Anania, kyɔsinɛ ngwi iSatan gbɛ abu itukwu so nghaa, ngwi abu mwonya nya Onodzi Osaan di kye mwalu awuya ngwi abu kye ikpɛsɛ gya kye dze ewabu kɛ?

⁴ I ple li mgbi abu duuse abu kye gya lo? Ma ngwi abu kye gya ma, awuya ma li mgbi abu baa? Li alungwo nu abu tsewe okyo ito ungwɔne? Li inggise ngwu abu mwonya nya ba, kpaa li Imgbasho.>>

⁵ Ngwi Anania fwo odze ne mata, o si gbɛsɛ kwulu. Ne imio wo ali inggise nfwo ungwɔ nkyɔ na duu.

⁶ Nɛta engbɛ mmafa to ba wa kye ikwo mgban ndi woke angwuto, kyon lu ka ndzi.

⁷ I nye obyi eta man owan wa kaka, o ye ungwɔ nkyɔ waba.

⁸ IPyita byun gbɛ, <<Nya ani, li mmya ngwi abu yi Anania tu mi ikpɛsɛ na dɛɛn?>> O gbɛ, <<ɛɛn, li mmya ma aani.>>

⁹ IPyita nyan gbɛ, <<Kyɔsinɛ ngwi ema bwondu ombadi Onodzi mgbi Otse Imgbasho? Di! Atafɔ mgbi inggise ama nkyɛ obabu ndzi to onufe aali, ma a dika kye abu kpaa tase.>>

¹⁰ Mi ono na mata o gbɛsɛ lakiyayi mgbi iPyita si kwulu. Ne engbɛ mmafa ntona kaka ifun, ngwi a di gbɛ o kwulu ne, a kyon tase lu ka ndzi mi ewo endzi mgbi oban.

¹¹ Imio wo emi iKrestu kpakpa beyi ama nfwo ungwɔ nkyɔ na duu.

Ama ogbikye iYesu ngyɛlu ibyi inggise ootse

¹² Ama ogbikye iYesu kyo ambe ama okwulewo ibyibi yi ungwò ama okwulewo mi idzidze inggise ntonani. Ma ama onoyeye ntona duu li kwakye yi ewoma mi iwulu onufe mgbi iSolomu.

¹³ Dafi inggise kye ma wuuta kpakpa ne kpaa, inggise onyi li boofe ka kwakye yi ama ba.

¹⁴ Nghaduu, engyulo yi engyaa kwuba noyeye mbi Otse di mbwo ma mmbwo.

¹⁵ Ikyenghane, inggise kye ama ndotse ba ondoofe wa lake akwulo yi obutu gbée ni i ndende kpaa onodzi mgbi iPyita no gbo tukwu angbeka mi ele mi onó ngwi o le nye mani.

¹⁶ A gbe ibyi inggise kye igeli ama nto kwekwe wa kwakye mi iJerosalin, ama ndotse yi ama ngwu onodzi ibwubwe ngwunu ma, a si ngyelu ama duu ootse.

A nu ama ogbikye iYesu iso

¹⁷ Ne okwukwo inggise ofife beyi ama okyedon duu, ama nto mi aye mgbi iSadusi ma, yee okyo ama ogbikye iYesu uwaba.

¹⁸ A bwa ama ogbikye iYesu ntona gbe ma woke obawi ndze ikye ali inggise duu mani.

¹⁹ Nghaduu, mi otu ma ongyeso mgbi Otse kyi kwulu onufe obawi gbe ma tase.

²⁰ O gbée, <<Lu na, ka kwudzake mi ifyude ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, di nya inggise ntona eso mgbi oshishe ofufe ne yeye.>>

²¹ Ngwi egbe fa ne, a kaka imbe kwakye mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, dafi a ple nya ma mani, si wita otso inggise ntonani.

Ono ngwi okwukwo inggise ofife yi ama okyedon wa to ne, a kwu ewoma ela kwakye beyi engyukwo emi Israi duu. Ta a deso ke obawi gbée nu ma kye ama ogbikye iYesu ntona wa nu ma.

²² Nghaduu ngwi a ka to obawi ne, emi ido ntona di ma mmana ba. Ne a yido ka nya ma gbée,

²³ <<Eyi ke ka di obawi tukwu saan, yi ama ongyoongyo kwudze to onufe; kpaa ngwi eyi kwulu onufe ne, eyi di inggise onyi mi ifun ba.>>

²⁴ Ngwi ongyukwo obaka mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin beyi engyukwo ama ofife fwo eso ne ma i wo ma ende, a le tsewe ungwò nkiyayi mani.

²⁵ Ne inggise oka si ba wa gbée, <<Dika! Engyulo ngwu ema gbe ma wo obawi ntona, to ifyude ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin le tsungwò ma.>>

²⁶ Mi odze na na, inggise ogbe ama ongyo obawi teyi ke yi emi ido mgban ka kye ama ogbikye iYesu ntona luba. A kyo mi mfyé ba, ikyekye a mio gbée inggise ntona wa tse ama akwutse.

²⁷ Ngwi a kye ama ogbikye iYesu ba ne, a nu ma ba inai kwakye adzi nii okwukwo inggise ofife byi ma ita.

²⁸ O gbée, <<Eyi wo ema ola kpoklò gbée ni ema ka tsungwò mi iyi ne ba. Nghaduu ema gbófwe otsootso mgbi ema mi iJerosalin wa, di mina onu eyi gye obube mi eyi mgbi inggise neni.>>

²⁹ IPyita yi ama ogbikye iYesu angbeka ntona nu uka gbée: <<Li Imgbasho ngwu eyi ka kyo ola mgban kyeme aali li inggise ba!

³⁰ Imgbasho mgbi emi otseyi kyile iYesu mi ikwu, ongwu ema ngwón mi okyon gbokwo ekwatsi nani.

³¹ Imgbasho kyilon esho kyon dzeke abugye mgbi ongwu dafi Ongwuuto yi Onagbe mani, adzi non nu okyatitukwu beyi odzita inggise yi ali ibwubwe mbi emi Israi.

³² Eyi li obwendé mgbi ungwò ntoneni, beyi Onodzi Osaan ongwu Imgbasho kye nu ama osunun na kpaa.>>

³³ Ono ngwi emi kwakye ntoné fwo odze ne ma, itukwu fu loma kpakpa a di mina okye ngwolu ma.

³⁴ Nghaduu inggise iFarasi ngwu a li kwun gbée iGamalie, otsetse mgbi ola mgbi iMose, ongwu inggise ntona tsatsadu nun mmwe, kyato mi kwakye noola gbée ni a kye ama ogbikye iYesu ntona toke ese mi onó gwee se.

³⁵ Ne o si gbodze yi ama gbée: <<Ema emi Israi, kyo dumò mi ungwò ngwi ema tsewe okyo yi engyulo ntoné neni.

³⁶ Ongwe ono ngwi nye ma iTeuda to, le tso gbée ongwu li ungwò, ne inggise me

ideli ene kyedon. A ngwon, ama okyedon duu ganya, ta alungwo duu yee mnana.

³⁷ Ongwu nye, iJuda onghi iGalalia to mi egbe olo umbwo man inggise ibyibi di kyedon. Ongwu kpaa a ngwon, ta ama okyedon duu ganya.

³⁸ Inghawane, mi odze ne, ani le we ema odze gbee: dzata engyulo ntone nu ma lu! Ikyesine ni itodze hona okpoko mghi ama tiita mbi inggise owamye yo, ka dondu.

³⁹ Kpaa ni i kye mbi Imgbasho yo, ema ka yagba ngha ma ba; ema ka di ewema kye afo twese yi Imgbasho ta.>>

⁴⁰ A si gbe elodze mghan, ta a kwu ama ogbikye iYesu ela si gbo ma ibe. Man wo ma ola gbee, nu ma ka gbodze mi iyi mghi iYesu wuba, si nu ma lu.

⁴¹ Ama ogbikye iYesu ntona dzita okwakye, le tsatsa ikyekye Imgbasho kye ama wuuta dafi ama gyadze tu ayiwi mi ikye iyi mghi iYesu mani.

⁴² Alegbe-alegbe, mi okwakye mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin beyi ude ude, a yama nya ole tso dile gbo Eso Osuse gbee iYesu li iMedzaya ba.

6

A sadu inggise egyafa

¹ Mi ono ngwi engwafu mghi iYesu wale mbwo kpakpa ne, emi iJuda ama ogbo ondu iGriki le kwondukwo ikye ama ogbo ondu iHibru ikyekye a kye owakwade mghi ama wuuta mi ungowye ngwi a li gha alegbe-alegbe na ba.

² Nghane ama ogbikye iYesu iwyodefa ntona kwu ama onoyeye ntona duu kwakye si gbee, <<Ka li ayin ba kini eyi dzita ido mghi elodze Imgbasho ye le gha ungowye yo.

³ Emi ongunani, sadu engyulo egyafa mi idzidze ema, ama ngwu ema ye gbee a dze yi Onodzi saan yi ozoyeye mani. Eyi ka yile ido ne wo ma abo

⁴ ta eyi ka yile itukwu mghi eyi nu mi ibo yi ido mghi elodze Imgbasho.>>

⁵ Ewodze ne kpa inggise ntona duu. A sadu iStivin, inggise ngwu mbwo yi oyeye onuunu beyi Onodzi Osaan; iFyilipi kpaa, iProkoru, iNikano, iTimon, iPamena, beyi

iNikola ongwu nkye mi Antiochu, nkyata luba odze Imgbasho mghi emi iJuda nani.

⁶ A gbe inggise ntona tso ama ogbikye iYesu, man a bibo woma di kye abo do ma ikye.

⁷ Nghane elodze Imgbasho gbafwe. Mmbwo mghi engwafu iYesu mi iJerosalin she kpakpa, ne ama ofife kwuba yee ama onoyeye.

A bwa iStivin

⁸ Ne iStivin, inggise ngwu elela mghi Imgbasho dze mbon yi mfyee kpakpa, kyungwo ama okwulewo yi ambe okwulewo mi idzidze inggise ntonani.

⁹ Ne, inggise angbeka mi ozu okwakye mghi ofyee ama a she ma adi ta wita otangwodze yi iStivin. A li emi iJuda ama nkye iSirini yi Alekdzandra beyi ayese mghi iSilisia yi Asia.

¹⁰ Nghaduu a yagba kye afo twese yi ozoyeye mghan hona Onodzi ndze mbon ma ba.

¹¹ Ne a we inggise angbeka ewe daada ikye nu ma gbee, <<Eyi fwo iStivin gbo elodze ofya iMose yi Imgbasho ito.>>

¹² Mi odze ne, a kyile inggise ntona angbi yi engyukwo beyi etsetse mghi ola mghi iMose. A bwa iStivin kyon ba okwakye.

¹³ A gbe ama omwonya angbeka ba, wa mwonya gbee, <<Inggise ne nya ogbodze obube ikpewo imbe osaan ne beyi ola waba.

¹⁴ Ikyesine eyi fwon le gbogbee iYesu onghi iNadzareti ne ka bulu imbe ne di nyine aletu ngwi iMose kye wo eyi abo neni.>>

¹⁵ Ama nsoto okwakye duu kye ine fyakwu iStivin, man a di ine mghan dze dafi ine mghi ongyeso mani.

7

Elodze mghi iStivin mbi okwakye

¹ Ne okwukwo inggise ofife byun gbee, <<Odze ntone li otsitsii?>>

² iStivin nu uka gbee: <<Emi ongunani yi emi otsani, gado mbi ani na! Imgbasho mghi okwukwo to tu otseyi Abraham ngwi o ka dze iMesopotamia mani, duuse o wa dze iHaran.

³ Imgbasho gbɛɛ, <Dzita ɛsɛ mgbi abu yi emidabu, lu ikpɛsɛ ngwi ani ka tso abu mani.>

⁴ <<Nghanɛ o dzita ikpɛsɛ mgbi emi iCadia lu ka sɔ iHaran. Ngwi otson wa kwulu nyɛ nɛ, Imgbasho don ɛsɔ ba ikpɛsɛ ngwi ema todzɛ ele onɛnɛ nɛni.

⁵ Imgbasho nun okwudɛ onyi mmɛnɛ ba, atafɔ ikpɛsɛ onyi kpaa ba. Nghaduu Imgbasho zonu yan gbɛɛ ongwu yi eto mgban ka yɛɛ otsungwɔ ikpɛsɛ nɛni, nghataa gyegwu. Mi onɔ na Abraham dze yi ongwɛ waba.

⁶ Li odzɛ ngwi Imgbasho gbɔ yan aani: <Eto mgbi ema ka li ingyoga mi ɛsɛ ngwi li mgbi ama ba, a ka kwu ma ofyɛɛ di nu ma adzɛ mi onova ideli ɛnɛ.

⁷ Imgbasho gbɛɛ, nghaduu ani ka kwo ɛsɛ ngwi a to ele dafi ofyɛɛ ma adɔ, ngyɛduu a ka tase mi ɛsɛ na wa sunu ani mi imbe nɛni.>

⁸ Nɛ o nu Abraham ondu odzɛɛdzɛ mgbi ikyɛ okyɛ-kyɛ. Man Abraham yɛɛ otso Adziki di kyan ikyɛ ngwi a mban nyɛ egbe egyata mani. Adziki wa yɛɛ otso ijeko, ijeko di wa yɛɛ otso iwyodefa emi otsikyeyi ntonani.

⁹ <<Ikyɛgbɛɛ emi otsikyeyi ntona di iJose tanyi nɛ, a kyon gya dafi ofyɛɛ lu Igyibiti. Nghaduu Imgbasho dzɛyan

¹⁰ di dulun to mi okakewo mgban duu. Imgbasho nu iJose ozoyeye di yan abɔ nu untɛ osuse don mbi iFaro uto mgbi emi Igyibiti; nghanɛ o non yɛɛ inggise ogbe emi Igyibiti teyi yi uɛ mgbi ongwu duu.

¹¹ <<Nɛ omani wa dɔ mi Igyibiti yi iKana duu, kye adzɛ kpakpa ba, emi otseyi si tu ungwogye wuba.

¹² Onɔ ngwi ijeko fwo gbɛɛ ungwogyowe dze Igyibiti nɛ, o dɔ emi otseyi ɛsɔ kɛ ele ababɔ.

¹³ Mi okɛɛke mgbi ama ongwu fan ma, iJose nya emi ongwunɔn inggise ngwu ongwu dze mani, man iFaro si ye odzɛ eto mgbi iJose.

¹⁴ Ngwi ungwɔnɛ nyɛ nɛ, iJose dɛsɔ mbi otson ijeko yi eto mgban duu, a li ngwuseta don iwyo diwyeda duudu.

¹⁵ Nɛ ijeko si lu Igyibiti, li mi imbe na ngwi ama duu ka kwulu aali.

¹⁶ A yile ikwɔ mgbi ama luba iShɛkɛn wa ndzi mi endzi ngwi Abraham gya nose mi abɔ mgbi emi ongwɛ iHamɔ mi awuya mani.

¹⁷ <<Ngwi onɔ wa mba ngwi Imgbasho ka mbwo ondu odzɛɛdzɛ yi Abraham nɛ, mmbwo mgbi emideyi mi Igyibiti she kpakpa.

¹⁸ Nɛ uto ofufɛ, ngwu ye unkonyi mi odzɛ mgbi iJose ba, yɛɛ uto mgbi Igyibiti.

¹⁹ O ngwunu emideyi di si emi otsikyeyi, gbɛɛ nu ma gbe engwengyulo eyeyi ngwuta adzi nu ma kwulu.

²⁰ <<Mi onɔ na a mba iMose, ma o li nngwadza mi inɛ mgbi Imgbasho. A gbɛwɛ byun mi uɛ otson ofyia eta.

²¹ Ngwi a kyon to dzata uɛ nɛ, ongwɛ iFaro ongwu ongyaa kyon si byun dafi ongwani mani.

²² A tso iMose ozoyeye mgbi emi Igyibiti tsatsa, o diye datu mi elodzɛ yi okýòòkú.

²³ <<Onɔ ngwi iMose li onova ngwusefa ma, itukwu kyɛɛ lon oka kpadi emi Israi emidan.

²⁴ O di onyi mi ele ngwu inggise Igyibiti le nun adzɛ, nghanɛ o kɛ oka tobyun di kpumkpa ikyon mi okyi ngwɔlu inggise Igyibiti nani.

²⁵ iMose tsɛwɛ gbɛɛ, emidongwu ka difwi gbɛɛ Imgbasho kye ongwu le kyidɔ ikyɛ odulu ma to, nghaduu kpaa a difwi ba.

²⁶ Tegblifan iMose wa kpatse yi emi Israi nghi efa tole gblibe. O fya oyile ma gyiide mi ogbɛɛ, <Engyulo, ema li engwunɔ ewe kyɔsine ngwi ema mina ota ewema mmya?>

²⁷ <<Nghaduu ongwu nle kyɔ yi oka timbi ma tsamu iMose lu enggengga si gbɛɛ, <Li emɛ nu abu mfyɛ okyɛ eyi teyi di gbɔ eyi ikwɔ?

²⁸ I mina abu ongwɔ ani dafi abu ngwɔ inggise Igyibiti edɛɛ naa?>

²⁹ Ngwi iMose fwo odzɛ nɛ nɛ, o tsinya lu iMidian, imbe ngwi o ka dze ingyoga di kye ongyaa mba engbɛ efa.

³⁰ <<Ngwi i wa nyɛ onova ngwusefa nɛ, ongyɛsɔ mblegba tu iMose mi ambɛ mgbi oshe ogyola mi imbe okplagada kwekwɛ yi Unggwɔ iSinai.

³¹ Ngwi iMose di ungwɔnɛ nɛ, i kwulun ewo. Ngwi o gbo kɛ kwɛkwɛ oka di saan nɛ, o fwo ela mgbi Otɛ Imgbasho gbɛɛ:

³² <Ani li Imgbasho mgbi emi otsabu, Imgbasho mgbi Abraham, Adziki yi iJeko.> iMose tsaatsa yi imio di yagba kye inɛ byi ola na wuba.

³³ <<Nɛ Otɛ Imgbasho si nyan gbɛɛ, <Kyi dula okpafo mgbi abu; ikyekye imbe ngwi abu kwudɛ nɛ li imbe osaan.

³⁴ Ani di adɛ mgbi emidani mi Igyibiti wa. Ani fwo andu omama mgbi ama di ba esɛ owa shɛ ma adi ta. Ba onɛnɛni, n ka do abu esɔ yɛ kɛ Igyibiti.>

³⁵ <<Nɛnɛ li iMose ngwu a teyi fwan yi elodɛ gbɛɛ, <Li emɛ nu abu li inggise ogbe eyi teyi di gbo eyi ikwo?> Li iMose nɛ kpɔo ngwu Imgbasho nye mbi ongyeso mblegba tun ngwi oshɛ le gyola mani. Don esɔ no ka li inggise ogbe ma teyi di dula ma to.

³⁶ O gbe ma tasɛ mi Igyibiti di kyungwo ama okwulewo yi emi ambɛ okwulewo mi Igyibiti, mi ekyoo omuma okwukwo yi imbe okplagada mi onova ngwusefa.

³⁷ <<Nɛnɛ li iMose ngwu nya emi Israi gbɛɛ, <Imgbasho ka kye oyegbo ndɛ dafi ani mi idzidɛ ema desɔ nu ema mani.>

³⁸ O wodɛ okwakye mi imbe okplagada, yi ongyeso ngbɔdɛ yan mi Unggwɔ ngwi iSinai, beyi emi otseyi; o di gbɛ elodɛ oshishe okye wa gbo nya eyi.

³⁹ <<Nghaduu emi otsikyeyi gbela yan ba. A fwan, di mina gbɛɛ ama ki yɛ lu Igyibiti.

⁴⁰ A nya Eron gbɛɛ, <Mɛ eyi Imgbasho ama nka kye eyi teyi mani. Lubana iMose ngbe eyi to mi Igyibiti nɛ, eyi ye ungwɔ nkyɔn ba!>

⁴¹ Nana li onɔ nose ngwi a mɛ adagyɛ mi odzɛɛdɛ mgbi ongwumnda mani. A gbe ifɛ ofɛ-fɛ ba ele di kyo oga osunu ungwɔ ngwi ama mɛ mi abɔ mgbi ama.

⁴² Nghane Imgbasho fashi iyikpa tɛ ma yile osusunu mgbi ama nu mɛ mi esho. Ungwɔnɛ kwokyi yi ungwɔ ngwi a lo mi Afɛ mgbi ama ogbɛɛɛ gbɛɛ:

<< <Emi Israi! Li ani ngwu ema ngwɔ ifyungwɔ di fifɛ nu mi onova ngwusefa mi imbe okplagadaa?

⁴³ Emi adagyɛ ngwi ema mɛ osunu nani, ema kyile ude angwula ongwɔ iMoleki esho yi mɛ

mgbi Imgbasho mgbi ema iRefanu. Nghane n ka lo ema onya lu ano oka> nye-nye iBabyilon kpaa.

⁴⁴ <<Emi otsikyeyi dɛ yi iTabenako obwendɛ yi ama mi oshɛ. A man dafi Imgbasho tso iMose mi odzɛɛdɛ ngwi o di mani.

⁴⁵ Dafi a kyi gbɛlu iTabenako nɛ, emi otseyi kyi kyelu byi yi ama, mi onɔ ngwi iJoshua kye ma teyi kaka esɛ ngwi Imgbasho kyi gbɛlu nu ma nani. I tila dɛ ikpɛɛ na nghataa ba onɔ mgbi iDevedi,

⁴⁶ ngwu ikyese mgbi Imgbasho don, o di don ibɔ gbɛɛ ni ongwu mɛ imbe ngwi Imgbasho mgbi iJeko ka dɛ nani.

⁴⁷ Kpaa li iSolomu mbaan ozu nani.

⁴⁸ <<Nghaduu, onghaangha na, li la ozu ngwi inggise mɛ ba. Dafi oyegbo gbɔgbɛɛ:

⁴⁹ << <Esho li esuto mgbi ani, esɛ li imbe mgbi ani ogbe afo do. Li ali ito ozu ngwi abu ka mɛ ani ele?

Li ngha Imgbasho gbo aali. Naadi li mi ole ngwi imbe mgbi ani otonya ka dɛ?

⁵⁰ Li abɔ mgbi ani mɛ ungwɔ ntonɛ duu baa?>

⁵¹ <<Ema ama ndoto ibiba dzɔgbɔ di kyiikyɛ mi itukwu yi ado ba nɛni! Ema to yeyɛ dafi emi otsema mani: Ema li kye afo twɛɛ yi Onodzi Osaan alono duu!

⁵² Oyegbo teyi dzɛma ngwu emi otsikyema nose nun iso baa? A kye ngwɔlu ama ngbo obaaba mgbi ongwu nle saan na kpaa. Ma onɛnɛ ema kyon gya di ngwɔn wa.

⁵³ Ema ama ngbe ola ngwi nye abɔ ongyeso mgbi Imgbasho kpaa kyo mi ele ba nɛni.>>

A tɛ iStivin akwutɛ

⁵⁴ Ngwi emi okwakye fwo odɛ nɛ mi ondu mgban nɛ, a nye yi itingga di kwolu inɛ ikye yan.

⁵⁵ Kpaa iStivin, mbwo yi Onodzi Osaan, o ndine kɛ esho si di okwɔkwɔ mgbi Imgbasho yi iYesu kwudɛ abugye mgbi Imgbasho.

⁵⁶ O gbɛɛ, <<Dika, ani di esho kwulu Ongwe Inggise di kwudze abugye mgbi Imgbasho.>>

⁵⁷ Mi odze nɛ a kye abɔ tukwu adɔ mgbi ama, le kwu ela mi ela okwukwo, ama duu kyɛɛ tukwun,

⁵⁸ kwon tase mi ogalu si wita otsan akwutse. Nghanɛ, emi obwendɛ gbe angwuto mgbi ama wa tokɛ iyayi mgbi ongwe mmafa ngwu a li kwun di iSol nani.

⁵⁹ Ngwi a le tsan akwutse nɛ, iStivin bibɔ gbɛɛ, <<Otse iYesu, kyɛ gbɛlu onodzi mgbi ani.>>

⁶⁰ Nɛ o gbe akwafo kwoke ese makwo to ese gbɛɛ, <<Otse, ka wɛ alobube nɛ ikye ma ba.>> Ngwi o gbɔdze nɛ mata, o si yulu.

8

¹ iSol dze imbe nani di gbela ikwu iStivin.

iSol nu emi iKrestu iso

Mi egbe na iso gboɔu to ikye emi iKrestu mi iJerosalin, nɛ ama duu ganya kpatse iJudia yi iSamaria, i sisi ama ogbikye iYesu yuoma.

² Emidi Imgbasho kye iStivin ndzi di tsukwu kpakpa ikyon.

³ Nghaduu iSol wita odzili emi iKrestu. O le kaka ude ude, le kwo ama onoyɛɛ engyulo yi engyaa gbe ma woke obawi.

iFyilipi gbeeso mi iBatlomi

⁴ Ama ngwu a ganya ma na, gbeeso nɛ mi ali imbe ngwi a ke duu.

⁵ iFyilipi ke ogalu oka mi iSamaria ka gbeeso mgbi iKrestu mi ele.

⁶ Ngwi ibyi ntona fwo iFyilipi di di ambɛ okwulewo ngwi o kyo nɛ, a nghao gbekabyi mi odze ngwi o gbo mani.

⁷ Onodzi ama okpekpɛ tase mbi inggise ibyibyi yi ela ota-ta, ama ngwu alewo kwulu yi ama ngbikye tukwu ese kwuba a ngyɛlu ma ootse.

⁸ Man atsa si dze ogalu na kpakpa.

iSaimon inggise obudei

⁹ Inggise oka dze ogalu na li kyo obudei onɔ ke, li kwulu emi iSamaria duu ewo kpakpa, a li kwun di iSaimon. O tsaabo igɛge gbɛɛ ongwu li ongbodzi inggise.

¹⁰ Ta ali inggise, ama nshewo yi ama n ye ese duu, kye eka mgbi ama nu mbon si li wulu gbɛɛ, <<Inggise nɛ li mfye mgbi Imgbasho ngwi a ye gbɛɛ li mfye ogbagbadzidzi mani.>>

¹¹ A kyɛdon ikyekye onɔ ke ngwi o le kyungwo okwulu ma ewo yi obudei mgban.

¹² Kpaa ngwi a nu iFyilipi oyɛɛ dafi o gbo Eso Osuse mgbi esuto mgbi Imgbasho beyi iyi mgbi iYesu iKrestu nɛ, a kyo ma iBatisima, engyulo yi engyaa duu.

¹³ iSaimon abuan noyɛɛ ta a kyon iBatisima. O di kyɛdo iFyilipi mi ali imbe duu, i kwulun ewo mi ambɛ okwulewo kpakpa yi ungwo ama okwulewo ngwi o di ntonani.

¹⁴ Onɔ ngwi ama ogbikye iYesu mi iJerosalin fwo gbɛɛ, emi iSamaria gbɛ Imgbasho nɛ, a do iPyita yi iJon eso ke mboma.

¹⁵ Ngwi a ka to nɛ, a bibɔ wo ma ikyegbɛɛ nu ma gbɛ Onodzi Osaan,

¹⁶ ikyena Onodzi Osaan ba mbi inggise mgbi ama onyi waba; a kyo ma iBatisima mi iyi mgbi Otse iYesu kyon.

¹⁷ Nɛ iPyita yi iJon kye abɔ do ma ikye ta a si gbɛ Onodzi Osaan.

¹⁸ Ngwi iSaimon di gbɛɛ li mi abɔ mgbi ama ogbikye iYesu okye do ma ikye ta ngwi a kye Onodzi nu nɛ, o kye awuya ba mboma

¹⁹ si gbɛɛ, <<Nu ani kpaa mfye nɛni, adzi ni ali inggise ngwu ani kye abɔ gbon duu no gbɛ Onodzi Osaan.>>

²⁰ iPyita nu uka gbɛɛ: <<Ni awuya mgbi abu dzili beyi abu duu, ikyesine abu tsewe gbɛɛ abu ka gya umba mgbi Imgbasho yi awuya!

²¹ Abu dze yi aye hona umba mi ido nɛ ba, ikyekye itukwu mgbi abu le saan mbi Imgbasho ba.

²² Kyatitukwu mi imbali nɛni di bibɔ mbi Otse. Kpakpana o ka dzita abu mi odze yi ito ewodze ngwi abu dzeyan mi itukwu mbi abu nɛni.

²³ Ikyekye ani di gbɛɛ abu mbwo yi uno beyi adi obwa-bwa mi alobube.>>

²⁴ Nɛ iSaimon nu uka gbɛɛ, <<Bo Otse Imgbasho ibɔ ikye ani adzi ni ungwo

ngwi abu gbo ntone onyi kpaa no ka kyo ani ba mani.>>

²⁵ Ono ngwi a kyo obwende di gbeeso mgbi Otse ngye ne, iPyita yi iJon yido le lu iJerosalin, le gbo Eso Osuse mi agwo ibyibi mi iSamaria.

IFyilipi yi inggise iTiopia

²⁶ Ne ongyeso mgbi Otse nya iFyilipi gbee, <<Lu ofe atese, ofe okplagada nkye mi iJerosalin lu iGadza nani.>>

²⁷ Neta o si to ofe le lu, ngwi o le ke ofe ne, o kpatse adumongyaa inggise iTiopia, inggise imo nle di mi awuya mgbi iKandase duu, Apodza mgbi emi iTiopia mani. Inggise ne ke iJerosalin oka sunu Imgbasho,

²⁸ ngwi o sodze mmya ye le lu ude mgban ne, o le gbo afe mgbi oyegbo Adzaya.

²⁹ Onodzi nya iFyilipi gbee, <<Ke ka kwudzeke kwekwe yi mmya nani.>>

³⁰ IFyilipi si tsinya ke kwekwe yi mmya na si fwo inggise na le gbo afe mgbi oyegbo Adzaya. IFyilipi byita gbee, <<Ungwo ngwi abu gbo na gbosa lo abuu?>>

³¹ O gbee, <<Ka gbosa lo ani sine, sede inggise oka ka kye gbofwe nya ani se lo?>> Nghane o bo iFyilipi gbee no wa so yan.

³² Inggise na le gbo imbe ngbee, <<A kyon teyi dafi ongwummala ngwi a kye le ka ngwo mani. O di dze shili dafi ongwummala ngwi a dzan andu, kpaa o kwondu ba mani.

³³ Mi ayiwi mgban yo, a non gye emyemye ba. Li eme ka gbodze eto mgban?

Lubana a kyi kyelun oshishe mi ese neni.>>

³⁴ Adumongyaa na byi iFyilipi gbee, <<Tsuutsu nya ani, li eme ngwu oyegbo le gbodzan, li mi ikye ongwu abuan naadi inggise oka idzidza?>>

³⁵ Ta iFyilipi si wita yi imbe mgbi Afe na yeye nyan Eso Osuse mgbi iYesu.

³⁶ Ngwi a le ke ofe ne, a wa to imbe ngwi eni dze, ta adumongyaa na gbee,

<<Dii, eni dze aani. Kyone ngwi a ka kyo ani iBatisima ba?>> [

³⁷ IFyilipi gbee, <<Kini abu noyeye yi itukwu mgbi abu duu yo, a ka yagba kyo abu.>> Adumongyaa na si gbee, <<N noyeye gbee iYesu iKrestu li Ongwe Imgbasho.>>]*

³⁸ O byakpaa gbee nu ma kwulese yi mmya. IFyilipi yi inggise na tashulu kaka eni man iFyilipi kyon iBatisima.

³⁹ Mi ono ngwi a tase mi eni ma, Onodzi mgbi Otse wa kyi kyelu iFyilipi lu akponyi, man adumongyaa na din wuba, kpaa lu ungwon le tsatsa.

⁴⁰ IFyilipi ka to mi Azotu le kyikye kye, le gbo Eso Osuse mi ali igeli duu nghataa ka kaka iSisiria.

9

ISol kyatitukwu

¹ Mi ongwono na, iSol kale pita ofe obube ongwwo engwafu mgbi Otse. O ke mbi okwukwo inggise ofife

² ka bon gbee non lo afe kwuba ke mi ozu okwakye mgbi emi iJuda nto iDamasiko, ikyegbee kini ongwu tu inggise nka dze ito Ofe na yo, ni li ongyulo naadi ongyaa kpaa ni ongwu kwun ofyee luba iJerosalin.

³ Ngwi o dze kwekwe okaka iDamasiko neta, osa tokye esho wa dzanwo akponyi.

⁴ O gbese lake ese si fwo ela le nyan gbee, <<iSol, iSol, li ekye ngwi abu le nu ani iso?>>

⁵ ISol byita gbee, <<Li abu emeni Otse?>>

Ela na nu uka gbee, <<Li ani iYesu ngwu abu le nu ani iso mani.

⁶ Kyato onene kaka ifu ogalu, ta a ka nya abu ungwwo ngwi abu ka kyo kyeme-kyeme mani.>>

⁷ Inggise ama nkye yi iSol na mmye dzema; ikyesine a fwo ela na kpaa a di inggise ba.

⁸ ISol kyato mi ese, ngwi o kwulu ine ne, o yagba odine wuba. Ne a byin abo kaka iDamasiko.

⁹ O bine dze imbe na egbe eta, o gye ungwwo hona wa ungwwo kpaa ba.

* 8:37 8:37 Ambulu ne dze mi ololo angbeka ba.

¹⁰ Mi iDamasiko ma ongwafo oka dze ele iyin di Anania. Otse kwun ela mi ine odiidi gbɛɛ, <<Anania!>>

O gbela gbɛɛ, <<Uwoo, Otse.>>

¹¹ Otse nyan gbɛɛ, <<Lu ofe ngwi iyin gbɛɛ Byi yeye nani ke ude iJuda ka byita inggise ongwɛ iTasu ngwu iyin di iSol, o le bibo mi abo ma.

¹² O di inggise ngwu a li kwun di Anania ba mi ine odiidi wa kye abo le don ikye, ikye okwulun ine.>>

¹³ Kpaa Anania gbɛɛ, <<Otse, ani fwo inggise ibiyi le gbodze ungwɛ obube ama inggise ne kyo yi emi osaan mi iJerosalin.

¹⁴ Ma o di gbɛ mfyɛ mbi engyukwo ama ofife badze owa bwa ali inggise nle kwu mi iyi mgbi abu duu.>>

¹⁵ Nghaduu Otse nya Anania gbɛɛ, <<Ke! Inggise ne li okyiido ngwi ani dulun okye iyi ani ke mbi Udzengye yi uto mgbi ama beyi emi Israi duu.

¹⁶ Ma n ka tson dafi o ka gbiiso mi ikye iyi mgbi ani kyeme-kyeme mani.>>

¹⁷ Ta Anania si lu ka kaka ozu mani, ngwi o kye abo do iSol ikye ne, o gbɛɛ, <<Ongwunen iSol, Otse iYesu ngwu tsetu abu mi ofe mi ono ngwi abu le ba mmene nani, do ani eso ikyegbɛɛ ni abu ye dine diye mbwo yi Onodzi Osaan.>>

¹⁸ Labolabo mata, ungwɛ dafi akwukwu mmbweni to ngwuta mi ine mgbi iSol, ta o diye le di. O kyato taman a kyon iBatisima,

¹⁹ ngwi o wa gye ungwogye neta o si yile ewo bese.

ISol gbeeso mi iDamasiko beyi iJerosalin

ISol kye egbe gwee yi engwafo mgbi iYesu mi iDamasiko.

²⁰ O byakpa wita ogbeeso mi ozu okwakyɛ mgbi emi iJuda gbɛɛ iYesu li Ongwe Imgbasho.

²¹ Ama nfwon duu i kwulu ma ewo ta a byita gbɛɛ, <<Nene li ongyulo nle nu ama nle kwu mi iyi ne iso mi iJerosalin ma baa? Ma o di ba mmene owa bwa ma gbe ma lu ka nu engyukwo ama ofife naadi?>>

²² Nghaduu eso ogboogbo mgbi iSol nghao fyumfyɛ di non kwulu emi iJuda

ama nto iDamasiko ewo mi otso gbɛɛ iYesu li iMedzaya.

²³ Ngwi i wa ke goɔ ne, emi iJuda wibu ongwɔn,

²⁴ kpaa iSol difwi oweka mgbi ama. Otu yi ono a gbinebyi onufe ogalu le ngyo ikye ongwɔn.

²⁵ Nghaduu ama okyedon kyen woke uya mi otu kyon nye ifo mi ewishi luba ese.

²⁶ Ngwi o wa kaka iJerosalin ne, o fya gbɛɛ ni ongwu kwakye yi engwafo mgbi iYesu, kpaa ama duu tsimion, a noyeye gbɛɛ o li ongwafo otsitsi ba.

²⁷ Kpaa iBanabasi kyon ba mbi ama ogbikyɛ iYesu. O nya ma dafi mi ono ngwi iSol le ke okyee ma o di Otse iYesu, Otse di gbodze yan, dafi o di gbeeso mi iyi mgbi iYesu mi iDamasiko yi imio ba mani.

²⁸ Nghane iSol dze yi ama mi iJerosalin shewota, le gbodze yi abo otsigegɛ mi iyi mgbi Otse.

²⁹ O li gbodze di tangwodze yi emi iJuda ama ogbo ondu iGriki, kpaa a fya ongwɔn.

³⁰ Ngwi ama onoyeye wa difwi nghane, a kyon lu iSisiria, di kyon deso lu iTasu.

³¹ Ta ali okwakyɛ mgbi emi iKrestu mi iJudia, iGalalia beyi iSamaria duu dze mi iyu ono nani. Onodzi Osaan si ya ma abo nu ma fyumfyɛ di she mi mmbwo, di dze yi imio mgbi Otse.

Odze mgbi Aeni yi iDokasi

³² Dafi iPyita le dzagaba kpatse ese na duu ne, o ke oka kpadi emi osaan mi iLida.

³³ Mi imbe na o tu inggise ngwu a li kwun di Aeni, kwulu afo yi abo ladze akwulo onova egyata.

³⁴ iPyita nyan gbɛɛ, <<Aeni iYesu iKrestu ngyelu abu ootse. Kyato kyi kyelu akwulo mgbi abu.>> Aeni byakpa kyato akponyi.

³⁵ Ama nto iLida beyi iSharon duu di Aeni man kyata yee ama okyedon Otse.

³⁶ Ongwafo ongyaa oka dze iJopa iyin di iTabyita (ngwi itan di iDokasi mi ondu iGriki), o li le kyungwo ama osuse di ya emi abubo abo alono duu.

³⁷ Mi itono na o dotse si kwulu, a sho ikwo mgban ewo kye ka do mi ozeesho.

Ongyeso osaan nyan gbɛɛ no nu abu ba uɔe mgban adzi non fwo odze ngwi abu ka gbo nyan mani.>>

²³ Nɛ iPyita gbɛ ma kaka uɔe dafi ingyoga mgban mani.

IPyita kɛ uɔe iKɔnelu

Tegblifan nɛ iPyita kyato okyɛɛ yi ama, ama onoyɛɛ angbeka mi iJopa kpaa di wafɔ yi ama.

²⁴ Ngwi egbe di fa nɛ, o kaka iSisiria. iKɔnelu kye inɛ kwo ofɛ le fɛ ma di kwu eto beyi abuge mgban duu kwakye.

²⁵ Dafi iPyita wa to uɔe ma nɛ, iKɔnelu wa kwesɛ mi iyayi mbon di sunun.

²⁶ Kpaa iPyita kye abɔ byun nyan gbɛɛ, <<kyato, ani kpaa li inggise owamye dafi abu.>>

²⁷ Ngwi iPyita kale gbɔdze yan nɛ, iPyita lu idzidze ozu ka di ibyi inggise kwakye to.

²⁸ O nya ma gbɛɛ: <<Ema ye saan ta gbɛɛ ola mgbi eyi fwa gbɛɛ inggise emi iJuda no ka kwakye yi Udzengye hona kɛ ingyoga mi udan ba. Nghaduu Imgbasho tso ani gbɛɛ ni ani ka kwu inggise owamye gbɛɛ o le kpɛkpɛ hona tsiidza ba.

²⁹ Nghane ngwi ema deso mbi ani ma, ani tsondu ba ani ba. Ema deso mbi ani li ali itɔdze?>>

³⁰ iKɔnelu nu uka gbɛɛ, <<Egbe enɛ inɛ waani ani wɔdze ozu mbi ani le bibo mi obyɛ eta ito onɔ neni. Nɛta inggise wo angwuto onzundze kwɔkwɔ wa mblegba tu ani

³¹ <<Si gbɛɛ, <iKɔnelu Imgbasho fwo ibo mgbi abu di wɛ umba ngwi abu le gha emi adze mani.

³² Nghane deso kɛ iJopa mbi iSaimon ngwu a li kwun di iPyita nani. O kɛdze ingyoga mi uɔe iSaimon inggise nli kyido okpa, ndze ondekyoo okwukwo nani.>

³³ Man ani byakpa deso mbi abu, i tishi dafi abu di ba mani. Onɛnɛ eyi duu kwakye mmenɛni mi inai Imgbasho ikye ofwo alungwo ngwi Imgbasho wo abu ola gbɛɛ ni abu nya eyi mani.>>

³⁴ iPyita si wita ogbɔdze gbɛɛ: <<Onɛnɛ ani difwi otsitsi gbɛɛ Imgbasho li tso osadu-sadu ba

³⁵ kpaa li gbela yi inggise mi ali agwo nli mion di kyungwo nli ayin mani.

³⁶ Ema ye esɔ ngwi Imgbasho do mbi emi Israi, onya ma Esɔ Osuse mgbi iyu ngwi nye mbi iYesu iKrestu, ongwu nli Otse mgbi alungwo duu nani.

³⁷ Ema ye ungwo nkyɔ mi ikpɛsɛ iJudia duu, wita mi iGalalia mi onɔ ngwi iJon gbeeso mgbi iBatisima nye

³⁸ dafi Imgbasho kye engyie kyi iYesu ongwu iNadzareti ikye yi Onodzi Osaan beyi mfye, dafi o dile kyikye kpatse le kyungwo osuse dile ngyɛlu ama ngbeka woto abumfye mgbi onodzi ibwubwe duu ootse, ikyesine Imgbasho dze biyan.

³⁹ <<Eyi li obwendɛ mi alungwo ngwi o kyo mi esɛ iJuda beyi iJerosalin duu. A ngwon mi okyon gbokwo ekwatsi,

⁴⁰ nghaduu Imgbasho kyilon mi ikwu mi egbe ongwu ta mani di nu ma dun.

⁴¹ Li ali inggise duu din ba, kpaa li ama Imgbasho sadulu ma mbi eyi ama ngye di wa yan mi onɔ ngwi o kyato mi ikwu ma li obwendɛ aali.

⁴² O wo eyi ola gbɛɛ ni eyi gbeeso nya inggise di kyo obwendɛ gbɛɛ li ongwu ngwu Imgbasho dula gbɛɛ ni ongwu li inggise ogbo emi oshishe beyi emi ikwukwo ikwo.

⁴³ Oyegbo duu kyo obwendɛ mi ikyon gbɛɛ ali inggise nnun oyɛɛ duu a zanta yi alobube mi iyi mgban.>>

⁴⁴ Ngwi iPyita kale gbo elodze ntonɛ nɛ, Onodzi Osaan kaka mbi ali inggise ama nfwo esɔ na duu.

⁴⁵ I kwulu emi iJuda ama nkyiikye di noyɛɛ wafɔ yi iPyita ma ewo dafi umba mgbi Onodzi Osaan kpaa a kye nu Udzengye mani.

⁴⁶ Lubana a fwo ma le gbo ondudze angbeka dile tse Imgbasho.

Nɛta iPyita gbɛɛ,

⁴⁷ <<Inggise oka dzɛma nka fwa gbɛɛ nu ma ka kyo inggise ntonɛ iBatisima mi eni ba gbɛɛ? Lubana a gbɛ Onodzi Osaan dafi eyi kpaa gbɛ neni.>>

⁴⁸ iPyita nu ondu gbɛɛ nu ma kyo ma iBatisima mi iyi mgbi iYesu iKrestu. Nɛ a si nya iPyita gbɛɛ no dze yi ama mi egbe gwee.

11

IPyita nu okwakye mgbi emi iKrestu mi iJerosalin osa

¹ Ama ogbikye iYesu beyi ama onoyeye angbeka mi iJudia duu fwo dafi Udzengye kpaa gbɛ elodze Imgbasho mani.

² Dafi iPyita wa kaka iJerosalin neta, ama nnoyeye kyiikeye kwun shanye

³ gbɛɛ, <<Abu ka kaka ude ama okyiikye ba gye ungwogye yi ama.>>

⁴ IPyita wita di gbo alungwo duu nya ma klekle dafi i kyo mani:

⁵ <<Ani dze igeli iJopa le bibo, ani nuna lu kpini si di ine odiidi. Ani di ungwo dafi akwukwo ogbada a kye odi tsan mi okoko ene kye esho luba ese, di li imbe ani dze ma yeye ngwi i ba.

⁶ Ani wine ke ifun man di mmbwaba ama owo afɔ ene, mmbwaba ama okwukwo, mmbwaba ama okwo ifu ese, beyi ingwuno emi esho.

⁷ Ta ani fwo ela le nya ani gbɛɛ, <Kyato iPyita, ngwolu ma gye.>

⁸ <<Ani nu uka gbɛɛ, <Otse mi otsitsi yo ungwo ka dze ngha gbɛ ba. Lubana ani gye ungwo onyi ntsiidza naadi le kpekpe ye ba.>

⁹ <<Ela na diye nya ani gbɛɛ, <Ka kwu ungwo onyonyi ngwi Imgbasho kye melu saan gbɛɛ ungwo idza ba.>

¹⁰ Ungwone kyo ngha akpe eta, man a di kyi kwolu ye lu esho.

¹¹ <<Mi onɔ nata engyulo nghi eta ngwu a do ma eso kye iSisiria ba mbi ani wa kwulese to ude ngwi ani ladze mani.

¹² Onodzi nya ani gbɛɛ ni ani ka kwagbini owafɔ lu yi ama ba. Ama onoyeye nghi egyin ntonɛ kpaa tawo ani, ka kaka ude inggise nani.

¹³ O nya eyi dafi ongyeso mblegba tu ongwu mi ozu mgban di gbɛɛ, <Deso ke mbi iSaimon mi iJopa ngwu a li kwun di iPyita nani.

¹⁴ O ka nya abu eso ngwi abu yi eto mgbi abu duu ka wato mi ele mani.>

¹⁵ <<Dafi ani wita ogbɔdze nɛ, Onodzi Osaan ba mboma dafi i teyi ba mbi eyi mi owita-wita nani.

¹⁶ Ta ani we odze ngwi Otse nose gbo mani, gbɛɛ: <iJɔn kyo iBatisima mi eni,

kpaa a ka kyo ema iBatisima mi Onodzi Osaan.>

¹⁷ Nghane kini Imgbasho nu ma umba ungwonyi dafi o nu eyi ama nnoyeye mbi Otse iYesu iKrestu nɛ ma, ani li emɛ mi onɔ na okye afɔ twese fwa yi Imgbasho?>>

¹⁸ Ngwi a fwo ungwone nɛ, a kiyayi otangwodze wuba man tse Imgbasho, le gbɛɛ, <<Alima, Imgbasho gbela yi Udzengye kpaa odzita ma yi obube nu ma tu oshishe.>>

Adua mi Antioku

¹⁹ Ikyenghane, ama onoyeye nganya ikye ikwu iStivin nɛ, tse lu iFonishia, iSapru, beyi Antioku, le gbeeso nya emi iJuda yuoma kyoon.

²⁰ Angbeka mboma, dafi i dze duu kpaa, a li emi iSapru beyi iSirini, lu Antioku ka wita ogbɔdze yi emi iGriki kpaa, le nya ma Eso Osuse mgbi Otse iYesu.

²¹ Abumfye mgbi Otse dze yi ama, nɛ inggise kwuba noyeye di kyata luba mbi Otse.

²² Odze nɛ kaka ado mgbi emi okwakye mgbi emi iKrestu mi iJerosalin, man a do iBanabasi eso ke Antioku.

²³ Ngwi o ka kaka di di dafi Imgbasho kye mse be inggise ntona ewo nɛ, atsa tsan o di fyuma mfye itukwu duu gbɛɛ nu ma kwulese mi otsitsi mbi Otse yi itukwu mgbi ama duu.

²⁴ Lubana iBanabasi li inggise osuse, di mbwo yi Onodzi Osaan beyi oyeye onuunu. Ikyenghane inggise kwuba luba mbi Otse.

²⁵ Nɛ iBanabasi ke iTasu oka pita iSol,

²⁶ ngwi o ka tun nɛ, o kyon luba Antioku. Mi onova na duu iBanabasi yi iSol li kwakye yi okwakye mgbi emi iKrestu di tso ibyi inggise kpakpa ungwo. Li mi Antioku ababo ngwi a wita okwu ama okyedɔ iYesu di emi iKrestu.

²⁷ Mi onɔ nɛ oyegbo angbeka kye iJerosalin bato Antioku.

²⁸ Onyi mboma, ngwu iyin di Agabu, kyato gbese nye mi Onodzi gbɛɛ onikyenbwa ka gbo kpatse ese iRoma. (Ungwone kyo mi onɔ ngwi iKladiosu li uto.)

²⁹ Ama okyɛdɔ iYesu mi Antioku kye ali itɔ oyabɔ ngwi ama dzɛyan duu dɛsɔ nu emi ongwunɔ ma mi iJudia.

³⁰ Ungwɔ ngwi a li kɔ yɔ, a li kye umba mgbi ama dɛsɔ nye mbi iBanabasi yi iSol kɛ mbi engyukwo mgbi ama mi iJerosalin.

12

IPyita tɔ mi obawi mi ofɛ okwulewo

¹ Li mi itɔnɔ nɛ ngwi uto iHerude* wita obwa emi iKrestu angbeka, yi oweka onu ma iso.

² O teyi ngwɔ iJensi ongwunɔ iJɔn mi okwusunkli.

³ Ngwi o di gbɛɛ i kpa emi iJuda nɛ, o kiyayi di bwa iPyita kpaa. Ungwɔnɛ kɔ mi onɔ mgbi ibredi ngwi a li kye okwuna wele ba nani.

⁴ Dafi o bwan nɛ, o kyon woke obawi di kyon dɔ ama ongyoongyo ubɔ, oblakwutɛ eneɛnɛ mi otsa enɛ duu. iHerude dze yi oweka owa dulun tɔ ba wa gbɔn ikwɔ mi ododa mi onɔ ngwi oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi Israi ngyɛ mani.

⁵ IPyita tila wodze obawi, kpaa okwakye mgbi emi iKrestu yɔ le bibɔ mi itukwu onyi mbi Imgbasho ikyon.

⁶ Mi obwi egbe ngwi iHerude ka kyon tɔ wa gbɔn ikwɔ ma, iPyita la le nuna mi idzidze oblakwutɛ nghi efa, a bwan adi agya efa, ama ongyoongyo di to onufe okakaakaka.

⁷ Plɛ nɛta ongyeso mgbi Otse wa mblegba tu ma ta obawi si gbosa. O kye abɔ mu iPyita mi agya kyilen una, o nyan gbɛɛ, <<Kyato Plɛ!>> Man ashi ntona shɛ lon mi owashi abɔ yangwuta.

⁸ Ongyeso na si nyan gbɛɛ, <<Gbe angwuto mgbi abu wo bɛyi okpafɔ.>> IPyita si kɔ ngha. Ongyeso na di nyan gbɛɛ, kye angwuto ofu mgbi abu tukwu kyɛdɔ ani.

⁹ IPyita kyɛdon tase mi obawi, kpaa i gbosa lon gbɛɛ ungwɔ ngwi ongyeso le kɔ na li otsitsi ba, o tsɛwɛ gbɛɛ ongwu le woowo elela.

¹⁰ A nye imbe ongyoongyo ongwu ababɔ bɛyi ongwu fan, di wa to onufe ashashi

ntɔ lu ogalu nani. I kwulu ewon, man a nye ele tase. Ngwi a kyikye lu byulu nɛ, ongyeso na byulu dzanta.

¹¹ Nɛta iPyita difwi di gbɛɛ, <<Onɛnɛ ani ye yɛyɛ gbɛɛ Otse dɔ ongyeso mgban gbɛɛ no wa dula ani tɔ mi abumfye mgbi iHerude bɛyi alungwɔ ngwi emi iJuda le tsɛwɛ ikye ani duu.>>

¹² Ngwi o wa difwi ungwɔnɛ nɛ, o lu ude iMeri onɔ iJɔn, ngwi a di li kwun gbɛɛ iMaki, imbe ngwi ibyi inggisɛ kwakye to dile bibɔ.

¹³ IPyita tsaabɔ mi onufe ongwu esɛ, man ongwongyiɔdɔ ngwu iyin di iRoda ba owa ye inggisɛ ndze onufe mani.

¹⁴ Ngwi o difwi ela mgbi iPyita nɛ, atsa atsan nyɛsɛ o kwulu ofɛ wuba kpaa yɛ tsinya lu dile kwu-ela gbɛɛ, <<iPyita dze onufe ma!>>

¹⁵ Kpaa a nyan gbɛɛ, <<O dze yi ikye yɛyɛ ba.>> Dafi o kale kiyayi gbɛɛ di li otsitsi nɛ, a nyan gbɛɛ, <<Ka li ongyeso mgban kyɛmɛ.>>

¹⁶ Nghaduu iPyita yɔ kale tsaabɔ kpɔɔ ma, ngwi a wa kye kwulu ofɛ nɛ, a din man i kwulu ma ewo.

¹⁷ IPyita kɔ ma abɔ gbɛɛ nu ma dede si tsuutsa dafi Otse dula ongwu tɔ mi obawi mani. O di gbɛɛ, <<Nya iJensi bɛyi ama onoyɛyɛ odze mi ungwɔnɛni.>> Neman o si lu imbe oka.

¹⁸ Ngwi egbe fa nɛ, ɛndɛ olɛlɛ efu ba dze mi idzidze ama oblakwutɛ mi ungwɔ nkɔ yi iPyita nani.

¹⁹ Ngwi iHerude gbilin kpatɛ din ba nɛ, o diyɛ kya mbi ama ongyoongyo ntonani si nu ondu gbɛɛ nu ma ngwɔ ma.

Ikwi iHerude

Nɛ iHerude kyɛɛ mi iJudia lu iSisiria ka kye egbe gwee mi ele.

²⁰ iHerude teyi dze yi odze oshiishi yi emi iTiru bɛyi iSidon; a yɛ kwakye yi ewoma di pita ofɛ ogbɔdze yan. Ngwi a tu oyabɔ mgbi iBlastu, ongbidɔ mgbi uto yuon ngwu a nun oyɛyɛ nɛ, a kɛ mbi uto ka pita iyu, ikyekye li esɛ mgbi uto na li nu ma ungwogye.

²¹ Mi egbe ngwi a kye dze ma, iHerude gbe angwuto mgban mgbi uto wo ewo,

* 12:1 12:1 **iHerude** nɛ li ongwiba mgbi iHerude ongwu ababɔ.

sòkè itsuutò mgbán man gbòdè yí ama mi ododa.

²² A wulu gbèè, <<Nèné lí elá mgbi Imgbasho lí mgbi inggìsè bá.>>

²³ Ikyegbèè iHerude tsé Imgbasho bá nè, Ongyèsò mgbi Otse tan afè, ta o gbaangbi byakpa kwulu.

²⁴ Nghaduukpaa elodze mgbi Imgbasho kiyayi osheeshe di gbòfwè.

²⁵ Ngwi iBanabasi bèyi iSol ngyèlu ungwò ngwi a kè ma nè, a yè mi iJerosalin, a kye iJón ngwu a lí kwun di iMaki na wafò yí ama.

13

A dò iBanabasi yí iSol esò

¹ Mi okwakyè mgbi emi iKrestu mi Antiòku ma, ama ogbèèè yí etsetse to ele; lí iBanabasi yí iSimìon ngwu a lí kwun di iNaija bèyi iLushò ongwí iSirini yí iMane (ongwu nshe bèyi iHerude iGóna* nani) yí iSol.

² Ngwi a tole sunu Otse dile tukwondú nè, Onodzi Osaan gbò yí ama gbèè, <<Dulu iBanabasi yí iSol dzèkè idzidza mi ikye idò ngwi ani kwu ma elá ikyon mani.

³ Ngwi a tukwondú diye bibò neta, a gbe abò dò ma ikye di wo ma ofè lu.

Mi iSapru

⁴ Ngwi Onodzi Osaan dò ma esò nè, iBanabasi yí iSol byi ofè abò lu ka kaka iSelushia si kaka uwaa dzèkyo lu ibu ongwí iSapru.

⁵ Ngwi a wa to iSalami nè, a gbeesò mgbi Imgbasho mi ozu okwakyè mgbi emi iJuda. IJón iMaki kye yí ama le tobyi ma.

⁶ A kyikye kpatse ibu na nghataa wa kaka iPafosu. Mi imbe nè a kpatse yí inggìsè iJuda otseefa di lí oyegbò atsika ngwu iyin di iBa-iYésu,

⁷ nli kye yí iSejio iPàòlòsu iGóna ongwí ibu nani. IGóna na, lí inggìsè ndzé yí ozoyeye saan, o dèso mbi iBanabasi yí iSol ikyekye o mina ofwo elodze Imgbasho.

⁸ Kpaa Elimasi inggìsè otseefa na (bana lí ita iyi mgbán aali) kaka ma idzidze fwa

yí iGóna na gbèè no ka noyèyè mi odze ngwi iBanabasi yí iSol le gbò na bá.

⁹ Nè iSol, ngwu iyin oka di iPol, nmbwo yí Onodzi Osaan na tongwine byi Elimasi nyan gbèè,

¹⁰ <<Abu ongwè owapè olodu nli ongyikyili mgbi alungwò osuse duu nè! Abu mbwo yí alí ewè yí okpagyewo duu. Abu ka nya ombe ofè mgbi Otse nli ayin nè lo?

¹¹ Nghané abò mgbi Otse kpakli abu wa. O ka binè, mi ongwonò gwee o ka di osa mgbi onò bá.>>

Ntunto neta inè tuubu lon man o yèè pwaapwa dile mina inggìsè nka kwon abò tò mani.

¹² Ngwi iGóna di ungwò nkýò nè, o noyèyè, bana i kwulun ewo mi otsootso odze mgbi Otse.

Mi iPisidia ongwí Antiòku

¹³ IPol yí emi afokyèè mgbán kaka uwaa mi iPafosu luba iPega, igeli mi iPamfýilia, lí imbe na ngwi iJón ngwu iyin oka di iMaki na dzita ma yè lu iJerosalin aali.

¹⁴ Mi iPega ma, a kyato lu Antiòku ongwí iPisidia. Mi egbe otonyewo nè, a kaka ozu okwakyè mgbi emi iJuda di sise.

¹⁵ Onò ngwi a gbò mi afè mgbi Ola mgbi iMose bèyi afè mgbi emi Oyegbò nyè neta, ama odi mi ozu okwakyè mgbi emi iJuda na dèso mboma gbèè, <<Emi ongwunani, ní ema dze yí esò mgbi onu itukwu ofyumfye-fyumfye ikye inggìsè ntone yò, gbò ná.>>

¹⁶ IPol dzèkunto kyo ma abò si gbèè: <<Emi Israi bèyi Udzengye ama osunu Imgbasho, gadò mbi ani ná!

¹⁷ Imgbasho mgbi emi Israi dula emi otseyi; o nu ma okiyayi mi onò ngwi a to Igyibiti mani, mi abumfye odatu o dula ma tò mi èsè nani,

¹⁸ o shitukwu yí okýòòkú mgbi ama mi afutse onova ngwusefa,

¹⁹ di dzili agwèèè egyafa mi iKana kye ikpèsè mgbi ama kye nu emidi ongwu no yèè okwudè mgbi ama.

²⁰ Ungwò ntone duu kye mè onova ideli enè ngwusefa dòn iwyo.

* 13:1 13:1 iHerude Antipa nè lí ongwè iHerude ongwí ababò

<<Ngwi ungwɔnɛ kyɔ nyɛ nɛ, Imgbasho gbe ama ogbiikwɔ nu ma nghataa ba onɔ mgbi oyegbo iSamue.

²¹ Nɛ inggise ntona si mina uto, man Imgbasho kye iSol ongwɛ iKish, mi udzɛ mgbi iBenjamin nu ma, o sɔ uto onova ngwusefa.

²² Ngwi o wa dulu iSol uto nɛ, o nu iDevedi yɛɛ uto mgbi ama. O kyɔ obwendɛ ikyon gbɛɛ: <Ani tu iDevedi ongwɛ iJese inggise ongwɛ itukwu mgbi ani, o ka kyɔ alungwɔ duu ngwi ani mina gbɛɛ no kyɔ mani.>

²³ <<Mi etɔ mgbi inggise nɛ, Imgbasho kye ongye Onagbɛ iYesu nu emi Israi, dafi o zondɔ mani.

²⁴ Duuse ni iYesu wita idɔ yɔ, iJɔn gbeesɔ okyatitukwu beyi iBatisima nya ali inggise duu mi Israi.

²⁵ Ngwi iJɔn le ngyɛlu idɔ mgban nɛ, o byi ma gbɛɛ: <Ema tsɛwɛ gbɛɛ ani li emɛ? Ani li ongwu ma ba. Ei, o kyɛma mi iyikpa ani, odi okpafɔ mgban kpaa ani mɛ oshe ba.>

²⁶ <<Emi ongwunani, engwɛ Abrahan, beyi Udzengye ama omio Imgbasho, li ikye mgbi eyi ngwi a kye esɔ mgbi owato-wato nɛ ba aani.

²⁷ Inggise emi iJerosalin beyi ama ogbe ma teyi difwi itɔ inggise ngwu iYesu dze ma ba, kpaa mi ongwɔn ikwɔ yɔ, a mbwumbwo ungwɔ ngwi ama ogbɛɛɛɛ li tsekise gbɔ mi alegbe otonyewo mani.

²⁸ Dafi a tu itɔdze nɛ ongwɔn ba nɛ kpaa, a nya iPlatu gbɛɛ no nu ondu nu ma ka ngwɔn.

²⁹ Ngwi a kyɔ kyɔlu alungwɔ ngwi a lɔ ikpewon duu ma ngyɛ nɛ, a tashulun mi ekwatsi di kyon ndzi.

³⁰ Nghaduu Imgbasho kyilon mi ikwongye,

³¹ egbe ibyi byi ama nwafo yan mi iGalalia kɛ iJerosalin ma din. A li obwendɛ mgban mbi emideyi onɛnɛni.

³² <<Eyi le nya ema Esɔ Osuse nɛni: Li ungwɔ ngwi Imgbasho zondɔ yi emi otseyi

³³ o mbwumbwo ikye eyi emi ongwama, mi okyile iYesu mi ikwongye. Dafi a tsekise lɔn mi afɛ mgbi ashi ongwu fan mani gbɛɛ:

<< <Abu li Ongwani; inɛ nɛ ani yɛɛ Otsabu.>

³⁴ Ikyegbɛɛ Imgbasho kyilen mi ikwu, dika non bwa ba nɛ kpaa, a lɔn mi elodze ntonɛni gbɛɛ: << <N ka kye ondu odzɛɛdze osaan beyi mse ingblimɔ ngwi ani teyi dze yi iDevedi ma nu abu.>

³⁵ Li ngha ngwi a lɔ imbe oka gbɛɛ: << <Abu ka nu Ongwabu Osaan mbee ba aali.>

³⁶ <<Lubana ngwi iDevedi kyɔ oweka mgbi Imgbasho ngyɛ duu nɛ, o kwulu; a kyon ndzi yi emi otson ikpewo mgban bwa.

³⁷ Nghaduu ongwu Imgbasho kyilon mi ikwu na bwa ba.

³⁸ <<Ikyenghanɛ, emi ongwunani, i mina ani gbɛɛ ni ema ye gbɛɛ li ikpewo iYesu ngwi a gbeesɔ odzita inggise yi ali ibwubwe nya ema aani.

³⁹ Mi ikpewon ali inggise ngwu noyeye duu gye emyɛmyɛ, ola mgbi iMose yagba kyungwɔnɛ ba.

⁴⁰ Gbɛwɛbyi ni ungwɔ ngwi ama ogbɛɛɛɛ gbɔ ntona no ka kyɔ ema ba ungwɔ ama ngbɛɛ:

⁴¹ << <Dii, ema ama ogbɔ agya, kwu Imgbasho shanye ntonɛ, ka kwulu ema ewo, ema dika dzili.

Ani ka kyungwɔ mi egbe mgbi ema ngwi ema ka noyeye ba yeba ni inggise nyaanya ema kpaa.> >>

⁴² Dafi iPol yi iBanabasi le dzita ozu okwakye mgbi emi iJuda nɛ, inggise ntona bɔ ma gbɛɛ nu ma di wa gbɔdze mi itɔdze ntonɛ mi egbe otonyidɔ nkyɛ nɛni.

⁴³ Onɔ ngwi a ngyɛlu okwakye nɛ, emi iJuda ibyi byi beyi ama nkyata le sunu odzɛ Imgbasho mgbi emi iJuda ma, kyɛdɔ iPol yi iBanabasi, a gbɔdze yi ama di nu ma itukwu ofyumfye-fyumfye gbɛɛ nu ma kiyayi odzɛ mi elela mgbi Imgbasho.

⁴⁴ Mi egbe otonyidɔ ngbɔdɔ ma, i dze dafi inggise mi ogalu duu kwakye ikye ofwo elodze mgbi Otse mani.

⁴⁵ Ngwi emi iJuda di ibyi inggise ntona nɛ, a kaka uwaba dile fyito mi odzɛ ngwi iPol le gbɔ mani.

⁴⁶ Nɛ iPol yi iBanabasi nu ma uka yi abɔ otsigɛɛ gbɛɛ: <<Dzɛ gyo ngwi eyi

kika gbɔdzɛ Imgbasho nya ema ababɔ. Kpaa ngwi ema fwan di kye ewema wuuta otu oshishe igyegwu ba nɛ, eyi yile inɛ byi Udzengye onɛnɛni.

⁴⁷ Lubana nɛnɛ li ungwɔ ngwi Otse wo eyi ola mi ele aani gbɛɛ:

<< <Ani nu abu li osa mbi Udzengye, ikyegbɛɛ ni abu kye esɔ mgbi owatɔ-watɔ kpatse ɛsɛ.> >>

⁴⁸ Onɔ ngwi Udzengye fwo odzɛ nɛ nɛ, ewo sheta lo ma a di kye mmwɛ nu elodze mgbi Otse; ama ngwu a di sadu ma ikye oshishe igyegwu duu noyɛyɛ.

⁴⁹ Elodze mgbi Otse si gbɔfwɛ kpatse ayɛsɛ na duu.

⁵⁰ Nghaduu emi iJuda kaka mbi engyaa ama omio Imgbasho ama nle kpɔngɔ beyi inggise ama ogbe inggise teyi mi ogalu nani. A nu ma wita eye yi iPol beyi iBanabasi, di lo ma onya tɔ mi ayɛsɛ nani.

⁵¹ Nghane a kyi gbolu ombulu mi afɔ mgbi ama dafi a gbela yi ama ba mani, ta a si lu iKonu.

⁵² Man engwafɔ si mbwo yi atsa beyi Onodzi Osaan.

14

IPol yi iBanabasi mi iKonu

¹ iPol yi iBanabasi ka kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda mi iKonu dafi a teyi li kyɔ mani. Mi ele ma a gbeeso saan ta mmbwo inggise kwuba mi iJuda beyi Udzengye onoyɛyɛ.

² Kpaa emi iJuda ama nfwɛ onoyɛyɛ ntona kwo Udzengye ntona wo nu ma kyitingga yi iPol beyi iBanabasi.

³ Nghane iPol yi iBanabasi kye onɔ kpakpa mi ele, le gbɔdzɛ mgbi Otse mi ododa. Otse tso gbɛɛ esɔ mgbi elela mgban na li otsitsi mi onu ma mfye okyungwɔ beyi ambɛ ama okwulewo.

⁴ Emi ogalu na gheefa, angbeka yɛ agya mgbi emi iJuda, angbeka yɛ agya mgbi ama ogbikye iYesu.

⁵ Ta Udzengye yi emi iJuda beyi engyukwo mgbi ama duu, wibu onu iPol beyi iBanabasi adzɛ di tse ma akwutse.

⁶ Nghaduu ngwi a wa ye odzɛ ele nɛ a tsinya lu iLikonia igeli mgbi iListra beyi iDebe beyi ɛsɛ ama nkpaɛɛ won,

⁷ dika gbeeso osuse mi imbe ntonani.

Mi iListra beyi iDebe

⁸ Inggise oka dze iListra waawaa afɔ, tummya kye ifu di kyikyɛ ye ba.

⁹ O kye adɔ ge le fwo iPol dafi o le gbɔdzɛ mani. iPol kye inɛ byin yɛyɛ, difwi gbɛɛ o dze yi oyɛyɛ onuunu ongyelun ootse,

¹⁰ si kwu ela tɔ gbɛɛ, <<Kyato dzekunto mi afɔ mgbi abu!>> Mi elodze nɛ, inggise na ta lu esho si wita okyikyɛ.

¹¹ Onɔ ngwi ibyi ntona di ungwɔ ngwi iPol kyɔ nɛ, a wulu mi ondu iLikonia gbɛɛ, <<Imgbasho gbeka ba mbi eyi mi odzɛdzɛ mgbi inggise owamyɛ wa!>>

¹² iBanabasi a kwun gbɛɛ iDzeu, a di kwu iPol gbɛɛ iHɛmɛ* ikyesinɛ o li inggise oteyi odzɛ ogbɔgbɔ.

¹³ Ta inggise ofife mgbi imgbasho mgbi iDzeu, ngwu ozu ofife mgban dze kyila yi igeli okwukwo nani, ba yi engyulumnda beyi ofumbu wa to onufɛ ogalu igeli ikyesinɛ ongwu beyi ibyi inggise ntona mina ofife nu iPol beyi iBanabasi.

¹⁴ Nghaduu ngwi iPol yi iBanabasi fwo ungwɔnɛ nɛ, a fawa angwuto mgbi ama tsinya kaka idzidze ibyi inggise, le weela gbɛɛ:

¹⁵ <<Engyulɔ, kyɔsinɛ ngwi ema le kyungwɔnɛ nghaa? Eyi kpaa li inggise owamyɛ ta dafi ema mani. Eyi kye esɔ osuse nɛ le wa nu ema, le nya ema gbɛɛ ni ema kyata mi ayayi ungwɔ ntonɛni luba mbi Imgbasho oshishe, ongwu nta esho yi ɛsɛ beyi ekyoo okwukwo beyi alungwɔ ama nto efu duu nani.

¹⁶ Tugbe ma, Imgbasho li nu ali ɛsɛ duu kyɔ owitukwu mgbi ama.

¹⁷ Nghaduu o li nya okye ewon tso ma ba. O tso ema mse mgban mi onu ema mmbwo di nu etɔ ungwogye she mi onɔ mgban; o nu ema ungwogye kpakpa di mbwo ema yi atsa mi itukwu.>>

¹⁸ Yi elodze ntonɛ duu kpaa, i fyi ma mfye okwɔ ibyi inggise ntona ofife nu ma.

* 14:12 14:12 iDzeu li iyi Imgbasho okwukwo mgbi emi iGriki. iHɛmɛ li Imgbasho ogbɔdzɛ mgbi iDzeu

¹⁹ Ta emi iJuda angbeka kye mi Antioku beyi iKonu wa kwolu ibyi inggise luba agya mgbi ama. Ne a tse iPol akwutse di kwon tase mi ogalu nani, le tsewe gbɛɛ o kwulu.

²⁰ Kpaa ngwi engwafɔ wa kpakeke won ne, o kyato diye lu ogalu nani. Tegblifan ma ongwu beyi iBanabasi dzata imbe na lu iDebe.

A yidɔ lu Antioku mi iSiria

²¹ A gbeeso osuse mi igeli okwukwo nani di tu inggise ama onoyeye kwuba. Man a ye lu iListra, iKonu beyi Antioku,

²² a yile engwafɔ dze ofe di kwu ma ewewo gbɛɛ nu ma noyeye mi otsitsi. A di nya ma gbɛɛ, <<Eyi ka nye mi adze kpakpa ikye okaka esuto mgbi Imgbasho.>>

²³ iPol beyi iBanabasi dudu engyukwo nu ma mi ali okwakye mgbi emi iKrestu duu, yi ibɔ obɔɔɔɔ beyi ondu otukwu-tukwu, a kye ma dubɔ Otse, ongwu a kye oyeye onuunu mgbi ama byi mbon nani.

²⁴ A nye ongwu iPisidia, a wa kaka iPamfylia,

²⁵ ngwi a gbeeso mi iPega ngye ne, a kye ikye dɔ lu Atalia.

²⁶ Mi Atalia ma a dzekyo mi uwaa yidɔ lu Antioku, imbe ngwi a kye ma dubɔ elela mgbi Imgbasho mi ikye idɔ ngwi a kyo ngye nani.

²⁷ Ngwi a kaka imbe na ma, a gbe emi iKrestu kwakye mbonyi di nya ma alungwɔ ngwi Imgbasho kyo nye mbi ama, dafi o di kwulu ofe mgbi oyeye onuunu mbi Udzengye kpaa mani.

²⁸ A si dze yi engwafɔ mi imbe na onɔ tunto.

15

Okwakye mgbi engyukwo mi iJerosalin

¹ Inggise angbeka kye mi iJudia wa kaka Antioku man le tso ama onoyeye ntona gbɛɛ: <<Sede a ka kye ema ikye mi otsootso mgbi iMose bayɔ, ema ka yagba otu owatɔ-watɔ ba.>>

² Mi odze ne iPol beyi iBanabasi si kaka angwodze ota-ta yi ama kpakpa. Ta a si

dulu iPol yi iBanabasi, beyi ama onoyeye angbeka, gbɛɛ nu ma lu iJerosalin ka di ama ogbikye iYesu beyi engyukwo mi odze neni.

³ Opokwakye mgbi emi iKrestu dɔ ma eso nu ma byi ofe abɔ, dafi a kyikye nye iFonishia beyi iSamaria ne, a gbɔ dafi Udzengye kpaa kyata ye luba mbi Imgbasho mani. Elodze ne nu ama onoyeye duu ewo osheta kpaakpaa.

⁴ Ngwi a wa kaka iJerosalin ne, okwakye mgbi emi iKrestu yi ama ogbikye iYesu beyi engyukwo duu gbɛ ma, neta a nya ma alungwɔ ngwi Imgbasho kyo nye mbi ama duu.

⁵ Ta ama onoyeye angbeka ama ndze agya mgbi emi iFarasi ma kye toke unto si gbɔgbɛɛ, <<Li kyeme-kyeme ngwi a ka nu Udzengye kyikye, di ngyo ola mgbi iMose.>>

⁶ Nghanɛ ama ogbikye iYesu beyi engyukwo kyi ikye kwokyi yi ewoma ikye odi mi odze neni.

⁷ Ngwi a gbɔdze kpakpa ne, iPyita kye unto si gbɔdze yi ama gbɛɛ, <<Emi ongwunani, ema ye dafi mi onɔ ama nye ma Imgbasho dudu ani mi idzidze ema ogbɔ Eso Osuse mi ondu mgbi ani ni Udzengye fwo di noyeye mani.

⁸ Imgbasho n ye itukwu mgbi inggise duu ma, tso gbɛɛ di ongwu gbɛ Udzengye mi okye Onodzi Osaan nu ma, yeye dafi o kyo yi eyi neni.

⁹ O tso idzidza mgbi eyi yi ama ba, lubana o salu ma itukwu yee saan ikyekye a noyeye.

¹⁰ Nghama, kyosine ngwi ema le fya ombadi Imgbasho mi okye okye egyeegye ngwi eyi naadi emi otseyi yagba okye ye ba kye dɔ engwafɔ ikye?

¹¹ Ei! Eyi noyeye gbɛɛ li mi elela mgbi Otse mgbi eyi iYesu ngwi a dudu eyi tɔ, dafi ama kpaa a dudu ma tɔ nani.>>

¹² Okwakye na duu zumye le gadɔ mbi iPol beyi iBanabasi dafi a le nya ma odze ungwɔ ama okwulewo beyi ambe ama ngwi Imgbasho kyo yi Udzengye nye mbi ama mani.

¹³ Onɔ ngwi a ngye ne, iJensi gbɔdze tɔ gbɛɛ: <<Engwunani, gadɔ mbi ani na.

¹⁴ ISaimon tsuutsa nya eyi dafi mi ababo ma Imgbasho tso oweka mgban mi odulu Udzengye angbeka nu ma yee emidan mani.

¹⁵ Elodze mgbi ama ogbeese kpaa kwokyi yi ungwone, dafi a lo mi Afe mani gbee:

¹⁶ << Ni ungwone nye ani ka yido di yile esuto mgbi iDevedi sise.

Ikpishi mgban ani ka yilen mbe, dika non dze mi odzedze mgban,

¹⁷ adzi ni inggise owamye ama nsisi duu pita Otse, beyi Udzengye ama ndze yi iyi mgbi ani duu,

li ngha ngwi Otse nkyungwo ntonene gbo aali>

¹⁸ ungwona a teyi yen mi owita-wita mgbi ese majo.

¹⁹ <<Nghane, ani le ngyelu gbee, ni eyi ka non yee okye mbi Udzengye ama nle kyata luba mbi Imgbasho ba.

²⁰ Tatase ni eyi lo ma afe, nya ma nu ma dulu abo mi ungwogye ngwi a kye fife nu angwula, mi amah idza, mi mmbwe mmbwaba ngwi a tsili-tsili ma onbukwo beyi mi ali eyi duu.

²¹ Lubana a gbo ola mgbi iMose mi ali ogalu ono ke di gbom mi imbe okwakye mgbi emi iJuda ali egbe otonyewo duu.>>

Okwakye lo afe mbi Udzengye ama onoyeye

²² Ta ama ogbikye iYesu yi engyukwo, beyi okwakye mgbi emi iKrestu ololo duu, bwondu dulu emidama angbeka di do ma eso lu Antioku yi iPol beyi iBanabasi. A dulu iJuda (ngwi a li kwun gbee iBasaba) beyi iSaila, inggise efa ntone a nu ma mmwe kpaakpaa mi idzidze mgbi ama onoyeye.

²³ A kye afe ntone do ma eso a lo mi ele gbee:

Ama ogbikye iYesu yi engyukwo, beyi emi engwunema, deso angba mbi ema Udzengye emi engwuneeyi mi Antioku, iSiria, beyi iSilisia.

²⁴ Eyi fwo gbee angbeka mbi eyi to mi oye-ye mgbi eyi ba di nu ema okakewo,

nu ema iso mi itukwu mi odze ngwi a gbo mani.

²⁵ Nghane eyi duu gbela odulu inggise angbeka yi emi okeyi ingblimo iBanabasi yi iPol di do ma eso mbi ema.

²⁶ Inggise ntone kye oshishe mgbi ama lase mi ikye iyi mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu.

²⁷ Nghawane eyi le do iJuda yi iSaila eso nu ma ka kyo obwende ongwí ondu mi ungwó ngwi eyi le lo ntoneni.

²⁸ I kpa Onodzi Osaan beyi eyi ombwo ema okye ngha ungwó ntone ba, sede li ama ndze kyeme-kyeme neni.

²⁹ Ema ka gye ungwogye ngwi a kye fife nu angwula ba, ungwó eyeeyi ba, ema dika gye mmbwe mmbwaba ngwi a tsili-tsili ma onbukwo ba, di dulu abo mi amah idza. Kini ema kyungwo ntone bayo, li ayin seali.

Ke saan na.

³⁰ Inggise ntona kyee okyee lu Antioku, ka kwu emi iKrestu kwakye mbonyi kye afe ma nu ma.

³¹ Inggise ntona gbo afe nani ewo di sheta loma ikyesine li eso okwu ma ewewo.

³² IJuda yi iSaila, ama abuoma li oyegbo, a gbodze kpakpa okwu ama onoyeye ntona ewewo di yile ma dze ofe.

³³ Ngwi a kye egbe gwee mi ele ne, ama onoyeye ntona wo ma ofe mi iyu nu ma yido lu ka tu ama ndo ma eso mani.

³⁴ (Nghaduukpaa iSaila yo i kpan odze imbe nani.)*

³⁵ Kpaa iPol beyi iBanabasi tila dze Antioku, ne ama beyi inggise angbeka kwuba tso diye gbeeso mgbi Otse mi ele.

IPol gha yi iBanabasi

³⁶ I wa la gwee ne iPol gbo yi iBanabasi gbee, <<Ba ni eyi ye ka kpadi emi ongwuneyi mi ali igeli ngwi eyi gbeeso mgbi Otse mi ele duu, di di dafi a le kyo mani.>>

³⁷ I mina iBanabasi okye iJon, ngwu a di li kwun gbee iMaki na, wafó yi ama,

³⁸ kpaa iPol tsewe gbee li ayin ba okyon wafó yi ama, ikyesine o tse dzamata mi iPamfyilia di nya okyido yi ama.

* 15:34 15:34 Afe angbeka dze yi ambulu ne ba

³⁹ A dze yi angwodze fyumfye kpakpa yi ewoma nɛman a gha okyɛɛ. IBanabasi kyelu iMaki fooye lu iSapru,

⁴⁰ nghaduu iPol dulu iSaila lu yan, ngwi a le lu nɛ, ama onoyɛyɛ kye ma woke iwulu abɔ mgbi Otse.

⁴¹ O kyikyɛ kpatse iSiria beyi iSilisia, le fyi okwakye mgbi emi iKrestu mfye itukwu.

16

Agaba mgbi iPol ongwu fan

¹ IPol beyi iSaila kɛ iDebe, a di nyɛ kɛ iListra, imbe ngwi inggise onoyɛyɛ ngwu a li kwun di iTimoti dze, Onon li emi iJuda di noyɛyɛ. Nghaduu otsɔn li emi iGriki.

² Ama onoyɛyɛ mi iListra beyi iKonu duu gbɔdze osuse ikpewo iTimoti.

³ Nghane i mina iPol okyon wafɔ kɛ agaba yan, ikyenghane o kyan ikyɛ ikyɛ mgbi emi iJuda ama nto imbe na mani, ikyena ama duu ye gbɛɛ otsɔn li emi iGriki.

⁴ Ngwi a le dzagaba mi igeli igeli kye nɛ, a kye ewodze ngwi ama ogbikyɛ iYesu beyi engyukwo emi iJerosalin kye bwalu ma, gbɔ nya inggise ntona ikyegbɛɛ nu ma sunu mi ele.

⁵ Nghane ozu okwakye mgbi emi iKrestu duu fyumfye kpakpa mi oyɛyɛ onuunu dile mbwoombwo mi mmbwo mgbi ama alegbe-alegbe.

Ela okwuukwu mi iMasidonia

⁶ Akpe oka nɛ iPol beyi emidan dzagaba nyɛ iFrijia beyi iGalatia, ikyena Onodzi Osaan nya ma gbɛɛ nu ma ka yama gbeeso mi ayɛɛ mgbi Asia ba.

⁷ Ngwi a wa to otsee iMisia nɛ, i mina ma okaka iBitinia, nghaduu Onodzi mgbi iYesu nu ma ofɛ nu ma kaka ba.

⁸ Nghane ta a si wikye nyɛ ongwɛ iMisia lu iTroa.

⁹ Mi otu na iPol si di ine odiidi. O di ongyulo mi iMasidonia, le tekyɛ yan gbɛɛ, <<Ba iMasidonia wa ya eyi abɔ.>>

¹⁰ Ngwi iPol di ine odiidi nyɛ nɛ, eyi si wewo akponyi lu iMasidonia. ikyekye eyi kyi kye gbɛɛ, Imgbasho kwu eyi ela gbɛɛ ni eyi ka gbɔ Eso Osuse nya ma mi imbe nani.

ILedia mi iFyilipi noyɛyɛ mbi iYesu

¹¹ Eyi kaka uwaa mi iTroa dzekyo dɔkɛ ibu iSamotre, tegblifan nɛ eyi bɛɛ mi iNiapoli.

¹² Mi imbe na eyi lu iFyilipi, ogalu ongwɛ ababɔ mi agwɔ iMasidonia nbyidze abumfye mgbi iRoma nani; eyi la imbe na egbe ibyibi.

¹³ Mi egbe otonyewo nɛ, eyi tase dzita onufe ogalu lu ondekyoo, imbe ngwi eyi tsewe gbɛɛ emi iJuda ka kwakye le bibɔ mani. Eyi sise di wita ogbɔdze yi engyaa angbeka ama nkwakye mi imbe na mani.

¹⁴ Onyi mi idzidze ma nle fwo eyi ma li iLedia mi iTyatira, o li gbe angwuto ondlendle gya. O li sunu Imgbasho, nɛ Otse Imgbasho kwulun itukwu non gbela odze ngwi iPol le gbɔ mani.

¹⁵ Ngwi a kyon iBatisima beyi emidan duu nɛ, o bɔ eyi gbɛɛ ni eyi ba udan. O gbɛɛ, <<Ni ema kye ani gbɛɛ ani noyɛyɛ mbi Otse yɔ, ba wa la ude ani na.>> O biibe yi eyi, ta eyi si kɛ.

IPol beyi iSaila mi obawi

¹⁶ Egbe oka ngwi eyi le kɛ imbe obibo nɛ, eyi kpatse yi ongwongyaa ofyɛɛ ngwu esɛ dɔn ikyɛ di li ongye ogbɛɛɛ. O li tseefa kwo awuya kpakpa nu emi otsidɔn.

¹⁷ Ongwongyaa nɛ kyɛdɔ iPol yi eyi le kwu-ela gbɛɛ, <<Inggise ntonɛ li engbidɔ mgbi Imgbasho onghaangha, a le nya ema ofɛ ngwi ema ka wato mani.>>

¹⁸ O kiyayi ogbɔdze nɛ alegbe-alegbe, nghataa itukwu wa wulu iPol man o kyata nya onodzi obube nwodze mbon na gbɛɛ, <<N wo abu ola mi iyi mgbi iYesu iKrestu tase mbon!>> Onodzi na si to dzanta mi onɔ nani.

¹⁹ Ngwi emi otsidɔ ofyɛɛ na difwi gbɛɛ ofɛ otu awuya mgbi ama tukwu nɛ, a si kpakli iPol yi iSaila kwo ma kpeɛkpeɛ lu ifyidu ka wo emi mfye abɔ.

²⁰ A gbe ma ba mbi ama ogbiikwo wa gbɛɛ, <<Engyulo ntonɛ li emi iJuda, a le ba yi okakewo mi igeli mgbi eyi kpakpa.

²¹ A tole tso aletɔ nli ayin ba mbi eyi emi iRoma.>>

²² Ibyi si yaokɛ okyɔ eye yi iPol beyi iSaila, ama ogbiikwo kyi nghalu ma angwuto di noola gbɛɛ nu ma gbo ma ibe.

²³ Ngwi a gbo ma ibe saan nɛ, a gbe ma woke obawi. A si wo ongye ongyoongyo na ola gbɛɛ no ngyo ma saan.

²⁴ Ngwi a woola nghanɛ, inggise ongyo obawi na si gbe ma woke mi idzidzɛ obawi di ta ma itse mi afo.

²⁵ Mi idzidzɛ otu nɛ, iPol beyi iSaila tole bibɔ dile shashi mbi Imgbasho. Inggise angbeka mi ifu obawi tole fwo ma dafi a le shashi mani. ²⁶ Ntunto nɛ, ikpɛsɛ suusu kpakpa man itozu mgbi obawi suusu. Onufe obawi duu kwulu akponyi, ta itse ngwi a ta ama nwoto obawi duu shɛ.

²⁷ Ngwi inggise ongyo obawi wa gbokyato neta, o dili onufe obawi tsatsa lato asisa, o si kye ngwalu okwusunkli mgban ikye ongwɔ ewon, ikyekye o tsewɛ gbɛɛ emi obawi duu tse lu.

²⁸ Hinine iPol fan ela gbɛɛ, <<Ka yama ngwɔ ewoo ba! Eyi duu ka todzɛ aana!>>

²⁹ Ongye ongyo obawi kwu ela ola si maama lu ifun ka gbɛsɛ lakiyayi iPol beyi iSaila le shi adagba gbagbaagba.

³⁰ O gbe ma tase wa byi ma gbɛɛ, <<Engyukwo, li ekyɛ n ka kyo kyɛmɛ-kyɛmɛ se n ka watɔ?>>

³¹ A nyan gbɛɛ, <<Nu oyɛyɛ mbi Otse iYesu ta abu ka tu owatɔ-watɔ beyi ude mgbi abu duu.>>

³² Neta a si gbo elodze mgbi Otse iYesu nyan beyi ama nto udan duu.

³³ Ngwi ka li otu mani, inggise ongyo obawi na gbe ma ka sa ma ifwa mi ewo tsatsadu; ntunto mata a si kyɔn iBatisima beyi emidan duu.

³⁴ Inggise ongyo obawi na gbe ma tɔ luba ude mgban wa nu ma ungwogye, o mbwo yi atsa, ikyekye o yɛɛ owa noyɛyɛ mbi Imgbasho, ongwu yi etɔ mgban duu.

³⁵ Ngwi egbe wa fa nɛ, ama ogbiikwɔ dɔ obaka mgbi ama esɔ mbi inggise ongyo obawi na gbɛɛ: <<Nu inggise ntona ofɛ nu ma lu.>>

³⁶ Inggise ngyo obawi nɛ si nya iPol gbɛɛ, <<Ama ogbiikwɔ ntona desɔ gbɛɛ ni a dzita abu beyi iSaila. Onɛnɛ ema ka lu. Lu mi iyu na.>>

³⁷ Nghaduu iPol nya obaka ntona gbɛɛ: <<A gbo eyi ibe mi ododa ikwɔ kpaa a yama fwo eyi ba, dafi eyi li emi iRoma nɛ

kpaa a di gbe eyi wo obawi. Nghama onɛnɛ a mina odzita eyi ni eyi lu nghan mgbanta imimaa? N fwa! Nya nu ma ba abuoma wa dulu eyi tase.>>

³⁸ Obaka ntonɛ si yɛ lu ka nya ama ogbiikwɔ ntona nghan, dafi a ka fwo gbɛɛ iPol yi iSaila li emi iRoma nɛ, imio wo ma.

³⁹ A lukwu ma kɛ obawi ka nu ma aba ogyeegye. A gbe ma tase wa tɛkyɛ nu ma gbɛɛ nu ma lu dzita ogalu mgbi ama.

⁴⁰ Nghaduu iPol beyi iSaila yidɔ luba ude iLedia, mmana a wa tu ama onoyɛyɛ angbeka, a di kwu ma ewɛ wo duuse a kwa lu dzita igeli nani.

17

IPol gbeesɔ mi iTesalonika

¹ Ngwi iPol beyi emi okan dzagaba ka nyɛ ongwɔ Amfipoli yi Apolonia nɛ, a wa to iTesalonika, imbe na ozu okwakye mgbi emi iJuda dze efu.

² Dafi iPol teyi li kyo mani, o ka kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda, man si kponya yi ama mi Afɛ mi egbe otonyewo nghi eta,

³ le nu ma osa diyɛ le tso ma ambɛ gbɛɛ iMedzaya ma ka gyadzɛ kyɛmɛ di kyɛɛ mi ikwongye. O gbɛɛ, <<iYesu ngwu ani le gbɔdzan nya ema nɛ li iMedzaya mani.>>

⁴ Emi iJuda angbeka noyɛyɛ di yɛɛ ama okyɛdɔ iPol beyi iSaila, dafi emi iGriki ibyibyi ama omio Imgbasho beyi engyaa imɔ angbeka kwuba kpaa kyo mani.

⁵ Nghaduu emi iJuda angbeka kyoofu, nghanɛ a kwu ama ondeye angbeka kwakye mi ifyidu, a yɛɛ ondu onyi man si wita eye mi ogalu nani. A tsinya ka kaka ude iJason le pita iPol beyi iSaila ikye okye ma luba esɛ wa nu ibyi inggise.

⁶ Dafi a yama tu ma mi imbe na ba nɛ, a si kwo iJason yi ama onoyɛyɛ angbeka gbe ma kɛ mbi engyukwo emi igeli, le kwu-ela gbɛɛ: <<Inggise ama nle nu okakewo kpatse esɛ duu nɛ, bato mmɛnɛ onɛnɛni,

⁷ ma iJason gbe ma kaka ude mgban. Ama duu tole foola ngwi iSidza wo, a tole gbɛɛ utɔ oka dze ngwu a li kwun di iYesu.>>

⁸ Ngwi a fwo odze ne nɔgha ne, igeli duu ye yaaya.

⁹ Ta a nu iJasɔn beyi angbeka ntona kpaa udza ogbe-abɔ se nu ma lu.

IPol beyi iSaila mi iBeria

¹⁰ Mi otu na ama onoyeye kye iPol beyi iSaila deso lu iBeria. Ngwi a ka to imbe na ne, a kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda.

¹¹ Emi iBeria dze yi ali osuse nɔgha emi iTesalonika, lubana a gbe eso na yi atsa kpakpa dile kya mi Afe alegbe-alegbe ikye odi ni odze ngwi iPol gbo na li otsitsi yo.

¹² Emi iJuda ibyibyi noyeye, dafi ibyi engyaa imo emi iGriki beyi engyulo kpaa kyo nani.

¹³ Nghaduu ngwi emi iJuda angbeka mi iTesalonika kwambe gbee iPol le gbo elodze Imgbasho mi iBeria ne, a lo ke imbe na ka teeye.

¹⁴ Ne ama onoyeye byakpa kye iPol deso lu ondiiga, kpaa iSaila beyi iTimoti tila mi iBeria.

¹⁵ Ama nwafo beyi iPol ntona tawon nghataa ke Aten, ne a si yido lu iBeria yi eso mbi iSaila beyi iTimoti gbee nu ma vla-vla ka tun.

IPol gbeeso mi Aten

¹⁶ Ngwi iPol kale dzegiyi ma mi Aten ne, eka kwowina lon kpakpa mi ikye angwula ama ngbiimbe mi ifu ogalu nani.

¹⁷ Nghanɛ o li kponya yi emi iJuda beyi emi iGriki ama omio Imgbasho mi ozu okwakye mgbi emi iJuda, beyi inggise ama ngwu o tu ma mi ifyidu kpaa alegbe-alegbe.

¹⁸ IPol kaka angwe ota-ta yi obyi etsetse angbeka ngwu a li kwu ma gbee Epikuria yi iStoki a li inggise ama otsewodze kpakpa. Angbeka mi ele byita gbee, <<Li ali odze ngwi inggise ntso gbee ongwu ye nɔgha duu ne le mina ogbo?>> Angbeka gbee, <<Dze dafi o le gbodze Imgbasho ongwu anengye mani.>> A gbodze ne nɔgha ikyekye iPol le gbo Eso Osuse mi odze mgbi iYesu beyi okyee-kyee mgban mi ikwu.

¹⁹ Ne a kyon ke okwakye mgbi Ariopagu, mmana ma a byun gbee, <<Ni eyi ye li ali otsootso ofufe ngwi abu le tso kye den?

²⁰ Abu le kye odze angbeka ama nfyi eyi mfyɛ ofwoofwo kpakpa ba, nghanɛ eyi mina oye itan.>>

²¹ (Emi Aten yi ingyoga mgbi ama ngwu lato yi ama duu, li kye ono okyo nkonyonyi wuba, kpaa a li le gbodze di gado mi odze ama ofufe.)

²² Neta iPol kyato dzekiyayi okwakye mgbi emi Ariopago si gbee: <<Ema emi Aten! N difwi gbee ema li sunu Imgbasho angbeka saan mi ali ito ofe duu.

²³ Ikyena n kyikye wodi agwo mgbi ema, n di ungwɔ ama ngwi ema le sunu ma mani, n di iwashi oka a lo ungwɔ mi efu gbee; IKYENGHANE UNGWɔ NGWI EMA TOLE SUNUN DAFI IMGBASHO NGWU A YEN BA NA, n ka gbodzan nya ema.

²⁴ <<Imgbasho ne li ongwu ta ese beyi alungwo ama nto efu duu na, li Otse mgbi esho yi ese, o li yama la ozu ngwi a mbe mi abo ba.

²⁵ O mina unkonyi mi abo mgbi inggise owamye ba, ikyekye i won yi unka ba, lubana li ongwu abuon li nu ali inggise oshishe yi mmye beyi ungwɔ angbeka duu aali.

²⁶ Ikpewo inggise onyi Imgbasho ta inggise ama nto ese tsatsadu, ikyegbee ese duu no li mgbi ama; li ongwu di kye ono dze ali inggise duu beyi imbe ngwi a ka dze yeye mani.

²⁷ Imgbasho kyungwone nɔgha ikye ni inggise ye ongwu, pita ongwu di tu ongwu, nghaduu o dze mbotunto yi eyi ba.

²⁸ <Lubana li mbon ngwi eyi dze oshishe di li kyikye kye di dze mi odzedze mgbi eyi.> Dafi ama olo ungwɔ mgbi abu angbeka gbo mani gbee, <Eyi li eto mgban.>

²⁹ <<Nghanɛ dafi eyi li eto mgbi Imgbasho ne, ni eyi ka tsewe gbee odzedze mgban dze dafi abashi naadi iyudza onzundze okwɔkwɔ hona ikwutse naadi ungwɔ okpaakpa ngwi inggise kpa mi ozoyeye mgban ba.

³⁰ Tugbe ma Imgbasho kye ado onghaangha ito ne wuuta ba, kpaa onene yo o woola gbee ni ali inggise mi ali imbe duu kyatitukwu mi ofe obube mgbi ama.

³¹ Lubana o kye egbe dze ngwi o ka wa fwo ɛɛ duu ikwɔ mi otsitsi mi abɔ mgbi iYesu ngwu o tsekise dula nani. Imgbasho tsekise tso obwendɛ nɛ mbi ali inggise duu mi okyile iYesu mi ikwu.>>

³² Onɔ ngwi a fwo iPol gbɔdze mgbi okyɛ-kyɛ mi ikwu nɛ, angbeka shan isha, kpaa angbeka gbɛɛ, <<I mina eyi odi fwo abu mi itɔdze nɛ onoka.>>

³³ Ngwi a gbɔdze nɛ mata, iPol si lu dzata okwakye.

³⁴ Nghaduu inggise angbeka gbela kyɛdɔ iPol di yɛɛ ama onoyɛɛ. Onyi mi idzidze mgbi ama li iDionasu, inggise mi okwakye mgbi Ariopago, bɛyi iwata ngwu iyin di iDamari bɛyi angbeka kwuba.

18

IPol kɛ iKorinti

¹ Ngwi ungwɔnɛ nyɛ nɛ, iPol dzita Aten lu iKorinti.

² Li mmana ngwi o tu inggise iJuda ngwu a li kwu iyin di Akwila, o li inggise mi iPontu, o kwa kye mi Itali yi owan iPrisila onɔ kɛ waba, ikyekye uto iKladiosu woola gbɛɛ emi iJuda duu nu ma dzita iRoma. Nɛ iPol si kɛ oka di ma,

³ ma ikyegbɛɛ ongwu kpaa li inggise otuo opo dafi ama kpaa li tuo nɛ, o tila dze le kyidɔ yi ama.

⁴ Alegbe otonyewo duu o li ka kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda, le fya ikye ni ongwu kyata emi iJuda bɛyi emi iGriki itukwu.

⁵ Onɔ ngwi iSaila bɛyi iTimoti yidɔ mi iMasidonia nɛ, iPol kyelu onɔ mgban duu nu mi ɛsɔ ogbɔɔgbɔ di kyɔ obwendɛ mbi emi iJuda gbɛɛ, <<iYesu li iMedzaya mani.

⁶ Kpaa ngwi emi iJuda gbela yi iPol wuba yidɔ le fyan ito nɛ, o gbo angwuto mgban otso ma gbɛɛ di a le tangwɛ Imgbasho di nya ma gbɛɛ, <<Eyi mgbi ema no dikye ema! Ani yɔ, ani kyidɔ mgbi ani saan. Wita onɛnɛ lu iyayi n le lu ka gbeeso nya Udzengye.>>

⁷ Nɛ iPol si dzita ozu okwakye mgbi emi iJuda lu ude nwatse dɔn mani, ude iTaitusu iJostusu ongwu nli Udzengye li sunu Imgbasho nani.

⁸ IKrispu, ongyukwo mi ozu okwakye mgbi emi iJuda, bɛyi eto mgban olɔlɔ duu

noyɛɛ mbi Otse iYesu; bɛyi emi iKorinti gwuba ama nfwo iPol noyɛɛ a di kyɔ ma iBatisima.

⁹ Otu oka ma, Otse iYesu gbɔdze yi iPol mi inɛ odiidi gbɛɛ, <<Ka yama wo imio ba; kiyayi ogbɔɔgbɔ, dika tukwondɔ ba.

¹⁰ Ikyesinɛ n dze bɛyi abu, ma inggise onyonyi ka yama dze abu wo di kyɔ abu ibli ba, ikyekye ani to yi inggise kwuba mi ogalu neni.>>

¹¹ Nghanɛ iPol la imbe na onova onyi yi ofyia egyin le tso ma elodze Imgbasho.

¹² Nghaduu onɔ ngwi iGalio gye iGɔna mgbi Akaya ma, emi iJuda dze iPol wo bwan kyon lu opiikwɔ.

¹³ A gbɛɛ, <<Ongyulo nɛ, le fya okyata inggise nu ma sunu Imgbasho mi ofɛ ngwi ola mgbi eyi gbela ba.>>

¹⁴ Ngwi iPol kwa wewo ogbɔɔdze nɛ, iGalio nya emi iJuda gbɛɛ, <<Ni ema emi iJuda kile kwondukwɔ mi ungwɔ obube hona alobube ntimbi kpakpa yɔ, n kika yagba kyungwɔ mi efu.

¹⁵ Kpaa ngwi i yɛɛ angwodze mi ikye odze ogbɔɔgbɔ yi iyi, bɛyi ola mgbi ema nɛ, yile odze mgbi ema mɛ abuema na. N ka yama wo abɔ mi ito ntona ba.>>

¹⁶ Neman o lɔ ma onya tase mi ozu ikwɔ.

¹⁷ Ta ama duu kpakli iSɔstɛnɛ nkye ozu okwakye mgbi emi iJuda teyi mani di gbon mi iyayi opiikwɔ. Nghaduu iGalio gbine ngwuta i kakan ewo ba.

IPol yidɔ lu Antioku mi iSiria

¹⁸ iPol la iKorinti egbe ibyibi. Ta o dzita ama onoyɛɛ, kye ikye dɔ onye ongwɔ eni lu iSiria. O wafɔ yi iPrisila yi oban Akwila. Duuse non lu yɔ, o nyɛ wulo otu mi iSɛnkria, ikye ombwo ondu odzɛɛdze ngwi o dze mani.

¹⁹ A ka kaka Efesu, man iPol dzita iPrisila bɛyi Akwila. Ongwu abɔn kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda ka kponya yi ama.

²⁰ Ngwi a nyan gbɛɛ no la yi ama kpakpa nɛ, o fwa.

²¹ Ngwi o ka lu nɛ, o zondɔ gbɛɛ, <<N ka yidɔ ba mbi ema, ni li oweka mgbi Imgbasho yɔ.>> Neta o si kaka uwaa lu dzata Efesu.

²² Ngwi o kaka iSisiria nɛ, o ka ta emi iKrestu angba di nye lu Antiokɔ.

²³ Dafi o la Antiokɔ kye egbe gwee nɛ, iPol kyato mi imbe na dzagaba kɛ imbe idzidza-dzidza kpatɛ ayɛsɛ iGalatia bɛyi iFrijia, le kwu ama onoyɛyɛ ɛwɛ wo.

Apolo wita idɔ mgban

²⁴ Nghane inggise iJuda ngwu iyin di Apolo, ngwu a mban mi ogalu Alekdzandra ba Efesu. O li ongyulo ngwu kpayi afe, di dɛ yi ozoyeye mgbi Ibyibyilo saan.

²⁵ A tson Ofɛ mgbi Otɛ, ngwi o le fu mi onodzi nɛ, o gbɔdɛ di tso odɛ mgbi iYesu mi itukwu onyi, nghaduu o ye odɛ iBatisima mgbi iJɔn kyoon ta.

²⁶ O si wita odɛ ogbɔɔgbɔ yi abɔ otsigɛɛ mi ozu okwakye mgbi emi iJuda. Ngwi iPrisila bɛyi Akwila fwon nɛ, a kyon lu ude ama ka nun osa mi Ofɛ mgbi Otɛ saan.

²⁷ Onɔ ngwi i wa wo Apolo okɛ Akaya nɛ, ama onoyɛyɛ fyonmfye itukwu, di lɔ afe mbi ama okyedɔ mi imbe na gbɛɛ nu ma gban abɔ efa. Okakaakaka mgban ma, o dɛ yi abɔ oyaaya mbi ama Imgbasho nu ma noyɛyɛ mi elela mgban mani.

²⁸ Ikyena o tangwodɛ yi emi iJuda kpɔklɔ di ngha ma mi ododa, tso ma ambe mi Afe saan gbɛɛ iYesu li iMedzaya.

19

Agaba mgbi iPol ongwu ta

¹ Ngwi Apolo ka dɛ iKorinti nɛ, iPol nye ongwu afɛsɛ wa kaka Efesu.

Mmanana o tu ama onoyɛyɛ angbeka

² di byi ma gbɛɛ, <<Ema gbɛ Onodzi Osaan onɔ ngwi ema noyɛyɛ ma wɛ?>>

A gbɛɛ, <<Ei, eyi fwo kpaa gbɛɛ Onodzi Osaan dɛ ma ba.>>

³ Nɛ iPol byi ma gbɛɛ, <<Nghama li ali ito iBatisima ngwi a kɔɔ ema?>>

A nu uka gbɛɛ, <<IBatisima mgbi iJɔn.>>

⁴ iPol si gbɔgbɛɛ, <<IBatisima mgbi iJɔn li iBatisima itukwu okyata-kyata. IJɔn nya inggise ntona gbɛɛ nu ma noyɛyɛ mbi ongwu nka wa ba mi iyikpa ongwu mani, li iYesu waali.>>

⁵ Ngwi a fwo odɛ nɛ nɛ, a kɔɔ ma iBatisima mi iyi mgbi Otɛ iYesu.

⁶ Dafi iPol kye abɔ dɔ ma ikye nɛ, Onodzi Osaan kaka mboma, a si gbɔ ondudɛ angbeka di yegbɔ.

⁷ Mmbwo mgbi ama duu mɛ iwyodefa.

⁸ iPol kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda di gbɔdɛ yi ama mi ododa nghataa ofyia eta, le tangwodɛ di biibe yi ama mi ikye odɛ esuto mgbi Imgbasho.

⁹ Nghaduu angbeka mi ifu ma fyumfye ikye di fwa onoyɛyɛ, di kwu Ofɛ mgbi Otɛ fyito mi ododa. Nɛ iPol dzita ma di kyi gbelu ama onoyɛyɛ ntona wafɔ biyan lu kale tso ma alegbe mi ozu otsuungwɔ mgbi iTiranu.

¹⁰ Ungwɔnɛ kiyayi mɛ onova efa, nghataa emi iJuda bɛyi emi iGriki ama nto ayɛsɛ mgbi Asia duu fwo elodɛ mgbi Otɛ.

¹¹ Imgbasho nye ikpewo iPol kyungwɔ ama okwulewo,

¹² Nghane gbaka ayangwuto ofwɔ ine bɛyi ishisha angwuto ngwi a kye gbo iPol ewo kpaa, ni a kye kɛ ni emi ootse kye abɔ gbo efu ootse mgbi ama li ngye onodzi ibwubwe kpaa li tɔ dzamata.

¹³ Emi iJuda angbeka ama ntolɛ gaaga tsili kye le lɔ onodzi ibwubwe onya, a fya okwu mi iyi mgbi Otɛ iYesu mi ikye ama ngwu esɛ dɔ ma ikye gbɛɛ ni esɛ tɔ lu. A le gbɔgbɛɛ, <<Mi iyi iYesu, ongwu iPol li le gbeeso mgban na, tase lu na.>>

¹⁴ Emi ongwɛ iSkeva, ongyukwo inggise ofife mgbi emi iJuda, nghi egyafa, tole kyungwɔnɛni.

¹⁵ Egbe oka nɛ onodzi ibwubwe nu ma uka gbɛɛ, <<iYesu ani yen, iPol kpaa ani ye odzan, nghama ema li ele?>>

¹⁶ Nghane inggise ndɛ yi onodzi obube bulu gye ma di ngha ma yi mfye. O sulu ma onikyibe, a si tsinya dzata ude mgban ibiba yi eyi mi ewo.

¹⁷ Onɔ ngwi emi iJuda bɛyi emi iGriki nto Efesu wa ye ungwɔnɛ nɛ, imio wo ma, ta iyi mgbi Otɛ iYesu si gye mmwe kpakpa.

¹⁸ Ibyi inggise ama nnoyɛyɛ tɔ ba mi ododa wa fwi ali ibwubwe ngwi ama kɔɔ mani.

¹⁹ Inggise ibyibyi ama okɔɔ obudei, gbe afe ofulu-fulu mgbi ama kwakye gbe toola mi ine ibyi inggise. Ngwi a kyi gbɔlu

mmya mgbi umbwo afe ntona ne, i me iDracama idubu ngwusefa don iwoyo.*

²⁰ Mi ito ofe ne elodze mgbi Otse gbɔfwe di nghao fyumfye.

²¹ Ngwi ungwo ntona duu kyo nye ne, iPol wewo olu iJerosalin, o nye ongwi iMasidonia beyi Acaya. O gbɛɛ, <<Ni ani ka kaka iJerosalin yo, n ka ke iRoma kpaa kyeme-kyeme.>>

²² O do ama okyido biyan nghi efa, iTimoti beyi Erastu, ke iMasidonia, ongwu yo tila dze mi ayese mgbi Asia ongwono gwee se.

Onɔgbɛ to mi Efesu

²³ Mi itono na onikyeeye gbokyee mi ikye Ofe mgbi Otse iYesu.

²⁴ Inggise onda iyudza onzundze okwɔkwo, iyin gbɛɛ iDemetrio, li ongwu me ozoka Atemi, ungwone li nu ma awuya ongyeengye ba, li mmya ongbungbe ba mbi ama onduufa.

²⁵ O kwu ama onduufa kwakye, beyi ama ndze mi ito ofe ido pita li ungwonyi mani, si gbɛɛ: <<Engyulo, ema ye li mi idabo ne ngwi eyi li tu aludu mgbi eyi.

²⁶ Ema di diye fwo, dafi iPol biibe yi ibyi inggise mi Efesu mmeneni wo ma ende, sisi gwee ki li ayese mgbi Asia duu. O gbɛɛ Imgbasho ama ngwu inggise me ma meeme mi abo ntona duu, a yama li Imgbasho ba dududu.

²⁷ Odze obube dze ana, yama li idabo mgbi eyi neta ngwi iyi mgban osuse ka byulu ba, kpaa ozoka mgbi imgbasho ongyaa oshewo Atemi kpaa ka yee ungwo onyadi, ongwu imgbasho ongyaa abon ngwu a li sunun kpatse ayese Asia yi ese ololo duu na, a ka kye bulu ugabaidu mgban oshewo nani.>>

²⁸ Ngwi a fwo ungwone ne, itukwu gyaabyi loma man a wita owulu gbɛɛ: <<Oshewo li Atemi mgbi emi Efesu!>>

²⁹ Labolabo neta igeli yee onɔgbɛ-onɔgbɛ. Inggise ntona kye bwalu iGayosu beyi Aristako, ongwu li ongwe afokyee mgbi iPol kye mi iMasidonia, a si wafɔ ondonyi dafi a li inggise onyi mani kaka imbe okwakye okwukwo.

³⁰ IPol mina okye ewon to iyayi ibyi inggise, kpaa ama okyedo gbelon ba.

³¹ Engyukwo emi ido angbeka mi ayese na, ama nli oka iPol deso tekye nun gbɛɛ non ka yama lele kye ewon ke imbe okwakye okwukwo na ba.

³² Okwakye wende. Angbeka tole wulu mi itodze oka angbeka mi itodze idzidza. Angbeka ye itodze nkye ma kedze imbe na ba.

³³ Emi iJuda tsamu Alekidzanda dzekiyayi ibyi inggise man angbeka mi ibyi inggise tole nyan odze ngwi o ka gbo mani. O si kyo ma abo gbɛɛ nu ma dze shilididi ikye ni ongwu natsondu onagbe ewon, mi inai ma.

³⁴ Ngwi a wa difwi gbɛɛ o li emi iJuda ne, ama duu wulu ondonyi me dafi obyi efa hini gbɛɛ: <<Oshewo li Atemi mgbi emi Efesu!>>

³⁵ Ongye ololo mgbi ogalu okwukwo tukwu ma ondu, o nya ibyi inggise gbɛɛ: <<Ema emi Efesu, li eme mi ese ye gbɛɛ igeli mgbi Efesu li ogalu osunu angbodzi Imgbasho ongyaa Atemi ba di ye dafi onodzi mgban, nngwuta kye esho ma dze imbe ne ba?

³⁶ Nghane, dafi a ka tangwe otsitsi ne gbe ba ne, li ayin ni ema yile itukwu bese di kyo unkonyi mi ikwangha ba.

³⁷ Ema gbe engyulo ntona ba mmene, nghaduu a yama yi ozoka unkonyi hona kwu ashu mgbi eyi shanye ba.

³⁸ Nghane, kini iDemetrio beyi ama okyidabo yan dze yi okakewo yi inggise yo, opiikwo lasisa, emi ola kpaa to. Nu ma ka kwelikwo mmanani.

³⁹ Nghaduu ni odze ka dzema ngwi ema mina okye ba yo, li kyeme ni a kye melu mi okwakye ndze mi ola mani.

⁴⁰ Dafi i dze nghane, ungwo nkyo ine ne a ka yagba maayi be eyi gbɛɛ di li eyi teeye. Eyi ka yagba tangwe mi ikye onɔgbɛ ne naadi nu itodze nka me ba.>>

⁴¹ Ngwi o gbodze ne ngye mata, o si nu okwakye ganya.

20

IPol nye ongwi iMasidonia yi iGriki

* 19:19 19:19 IDracama onyi li udza okpa ido mi egbe onyi

¹ Ono ngwi eye wa ngye ne, iPol deso mbi ama onoyeye, ngwi o fyuma mfye itukwu ne, o nya ma gbæ se egbe oka man kye ofe dikye lu iMasidonia.

² O si dzagaba nye imbe nani, o nya ma elodze kpakpa ofyuma mfye itukwu, mi olele ne o ka kaka iGriki,

³ o la imbe na ofyia eta. Ikyekye emi iJuda wibu okyon ungwo obube dafi o wewo okaka uwaa lu iSiria mani, ne o kyatitukwu yido wikye ka nye ongwi iMasidonia.

⁴ Ama ntawon li iSopata ongwe iPerusu ngwu kye mi iBeria, Aristako beyi iSekundu yi iGayosu emi iTesalonika, mi iDebe, iTimoti kpaa, yi iTaciko beyi iTrofimu mi ayese mgbi Asia.

⁵ Inggise ntona wikye lu ka dze giyi eyi mi iTroa.

⁶ Nghaduu ngwi oga ibredi ngwi a kye okwuna wo efu ba wa nye ne, eyi kaka uwaa mi iFyilipi kye egbe eda duuse kwa lu ka tu angbeka ntona mi iTroa, eyi la ele ikyidu ololo.

A kyile iYutuku mi ikwu mi iTroa

⁷ Egbe ongwi ababo mi ikyidu* ma eyi kwakye ikye ogye oga. IPol gbodze yi ama, ma ikyegbæ o weka olu tegblifan ne, o kiyayi yi onya okpaaakpaa yi ama nghataa otu gheefa.

⁸ A gbe ola ipitila doto mi ifoozu ongwi esho imbe ngwi eyi kwakye mani.

⁹ Ongwongyulo mmafa ngwu a li kwun di iYutuku sodze ofe awo le mwuna. Dafi iPol kale kiyayi yi odze ogbɔɔgbɔ ne, una wa ngwon lu kpini, o si gbese kye esho wa zudɔwoke ese man a ka kyon ikwukwo tatso.

¹⁰ Nghaduu iPol tashulu luba ese, o tukwuke ikwo nani tsɛkwulun. O si nya ma gbæ, <<Ka yama teeyi ba na, o dze oshishe!>>

¹¹ Ta o diye toke lu esho kye ghalu ibredi gye yi ama. Ngwi o gbodze yi ama nghataa ni egbe fa neman, o si lu.

¹² Inggise ntona si kyi kyelu ongwongyulo mmafa ne lu ude oshishe itukwu di fyuma mfye kpakpa.

* **20:7 20:7** Egbe ongwi ababo mi ikyidu li egbe iladi mbi emi iJuda. Li egbe ngwi iYesu kye mi ikwu man emi iKrestu kyata yee egbe osunu Imgbasho mani.

IPol nya engyukwo emi Efesu gbæ se egbe oka

¹³ IPol nya eyi gbæ ni eyi nye ongwi uwaa teyi ongwu lu Aso, ka kye ongwu mi imbe nani, ikyesine o le lu imbe na mi afæse.

¹⁴ Ngwi o tu eyi mi Aso ma, eyi kyon wo uwaa lu iMitilene.

¹⁵ Tegblifan ma, eyi dzata imbe na dzekyo wa to kwekwe yi ibu iKio. Egbe oka ne eyi dzekyo dake ibu iSamosi, di kaka iMiletu tegblifan.

¹⁶ IPol di wewo nu ma fan nye ongwi eni lu dzata Efesu, ikye ombe ono mi ayese mgbi Asia wuba, lubana i won okaka iJerosalin ple, duuse ni oga iPentikosu wa gyo.

¹⁷ Mi iMiletu ma, iPol deso ke Efesu ikye engyukwo emi iKrestu gbæ nu ma ba wa tu ongwu.

¹⁸ Ngwi a wa kaka ne, o gbo yi ama gbæ: <<Ema ye odzædze ngwi ani dze mi ono ngwi ani dze yi ema ma duu, wita mi egbe ongwi ababo ngwi ani ba ese Asia mani.

¹⁹ N kyo Otse ido mi ewo oyile ese beyi etse ine. N di shitukwu mi ali imbadi yi iso ngwi emi iJuda wibu ani mi ele duu.

²⁰ Ema ye n yama yeyikpa ogbo ungwo ndze yi oyabo nya ema mi ododa ba, mi ude ema hona mbi ibyi inggise kpaa.

²¹ Ani gbo nya emi iJuda beyi emi iGriki gbæ li kyeme nu ma kyatitukwu luba mbi Imgbasho di dze yi oyeye onuunu mbi Otse mgbi eyi iYesu.

²² <<Nghane onene, Onodzi Osaan si ani le lu iJerosalin, nghaduu n yama ye ungwo nka kiyayi yen mi imbe na ba.

²³ Kpaa ungwo ngwi ani ye li onyi ta, ali ogalu ngwi ani kaka efu duu, Onodzi Osaan li le kwen ado gbæ obawi beyi adze ogyeegye dze ani ese ma.

²⁴ Nghaduukpaa n kye oshishe mben gbæ li unkonyi ba, ni ani ki yagba ngyelu onya otse-tse beyi ido ngwi Otse iYesu kye wo ani abo ne kpata ido okyo obwende mi Eso Osuse mgbi elela mgbi Imgbasho neni.

25 <<Onene, n ye ta gbɛ inggise onyonyi mi idzidze ema ngwu ani gbeeso esuto mgbi Imgbasho nyan, ka yama di ani wuba.

26 Nghanɛ, n le nya ema mi ododa onongwune gbɛ, n yama dze yi obube mi odzili-dzili mgbi inggise onyonyi ba.

27 Lubana ani fwijiwo onya ema oweka mgbi Imgbasho duu ba.

28 Gbewedze ewema beyi ifyungwo ama Onodzi Osaan gbe wo ema abo gbɛ ni ema le di mboma mani. Li inggise ama ongyo emi iKrestu mgbi Otse†, ngwu ongwu gyaagya yi eyi mgban ntoneni.

29 Ani ye ta gbɛ ni ani wa dzita imbe nɛ yɔ, emi idukwlebe ibwubwe, ka ba idzidze ema a ka yama dzita ifyungwo ba.

30 Mi idzidze ema kpaa, angbeka ka to nka kyata otsitsi, ikye otu ama okyedɔ ma.

31 Nghanɛ gbewebyi na! Wɛ na gbɛ mi onova eta n yama kwulesɛ okwo ali inggise mgbi ema adɔ mi otu yi onɔ yi etse inɛ ba.

32 Onene n kye ema dɔ Imgbasho ubo yi esɔ mgbi elelan, nka nu ema she di nu ema okwude mi idzidze ama ngwu a kye ma kyi salu duu.

33 N yama mina iyudza onzundze hona abashi naadi angwuto mgbi inggise onyi ba.

34 Ema abuema duu ye gbɛ abo mgbi ani ntonɛ nu ani ungwɔ ngwi ani mina tsatsadu beyi imina mgbi ama okye yi ani kpaa.

35 Alungwo ani kyo duu, ani tso ema dafi mi ito ido okwunewo nɛ eyi ka ya emi abubo yi emi ootse abo kyeme-kyeme, ole wɛ elodze ama ngwi Otse iYesu abun gbɔ mani gbɛ: <Mse dze mi onuunu ngha ogbe-gbe.> >>

36 Ngwi iPol gbɔdze nɛ ngye nɛ, o si gbe akwafɔ kwese yi ama duu bibo.

37 Neta ama duu si nye yi ikwu otseetse, a tsɛkwulun di nyan gbɛ se egbe oka yi okpitukwu.

38 Ungwo nnghao nu eka kplɔkɔ lo ma yɔ, li elodze ngwi o gbɛ a ka yama di ongwu wuba nani. Taman a si tawon ka kaka uwaa.

21

IPol ke iJerosalin

1 Ngwi o nya ma gbɛ se egbe oka duu nɛ, eyi si nye ongwɛ eni byakpa lu iKosu yeyɛ. Tegblifan ma eyi ke iRode di nye lu iPatara.

2 Ngwi eyi tu uwaa ongwɛ nle lu iFonishia nɛ, eyi kaka si kyɛ okyɛ.

3 Dafi eyi di iSapru ke nɛ, eyi nye ongwɛ atiise mgban mi uwaa lu iSiria. Eyi ka bese mi iTai, imbe ngwi iwudza mgbi eyi ka dulu okye mani.

4 Ka kpatse yi ama onoyeyɛ angbeka emi imbe nani, nɛ eyi la yi ama ikyidu onyi. Ama okyedɔ ntonɛ, mi ikpewo Onodzi Osaan yegbo gbɛ iPol no ka ke iJerosalin ba.

5 Nghaduu ngwi onɔ mgbi eyi wa ngye nɛ, Eyi dzata imbe na wikye lu iyayi. Ama okyedɔ yi owama beyi engbe duu tawo eyi tase mi ifyigeli, nɛman eyi kwese bibo mi ondiiga.

6 Ngwi eyi kyo eka se egbe oka ngye nɛ, eyi kaka iwudza, man ama si yido lu ude.

7 Eyi kiyayi yi agaba mgbi eyi mi iTai ka bese mi iPitolemai, imbe na eyi tangba yi ama onoyeyɛ di dze yi ama egbe onyi.

8 Tegblifan nɛ, eyi dzita ma wa kaka iSisiria di dze ude iFyilipi inggise ogbeeso, o li onyi mbi inggise egyafa ngwu a dulu ma gbɛ nu ma gha ungwogye mi iJerosalin mani.

9 O dze yi engwengyaa nghi enɛ ama nbongyulo waba li yegbo.

10 Ngwi eyi la imbe na egbe ibyibyi nɛ, oyegbo oka ngwu a li kwun di Agabu kye iJudia ba.

11 Ngwi o nye ba mbi eyi nɛ, o kyi kyelu okpa obwa oshi mgbi iPol, kye bwa ewon afɔ beyi abo duu si gbɛ, <<Onodzi Osaan gbɔgbɛ, <Li ito ofɛ nɛ emi iJuda ama nto iJerosalin ka bwa otsungwo okpa nɛ adi kyon wo Udzengye abo aali.> >>

12 Ngwi eyi fwo ungwone nɛ, eyi beyi inggise ama nto mmanana tekye yi iPol gbɛ no ka ke iJerosalin ba.

13 Nghaduu iPol gbɛ, <<Kyonɛ ngwi ema le tsukwu dile gbua ani eka? Ani wewo ikye adi obwa-bwa ta ba, kpaa odi

† 20:28 20:28 Otse mmene nɛ li Imgbasho mi olɔɔɔ angbeka

kwulu mi iJerosalin ikye iyi mgbi Otse iYesu.>>

¹⁴ Dafi i yɛe gbɛɛ eyi ka kyɔkyɔ yan gbe ba nɛ, eyi si dɛe abɔ ta nyan gbɛɛ, <<Ni oweka mgbi Imgbasho kyɔ.>>

¹⁵ Ngwi egbe ntonɛ wa nyɛ nɛ, eyi kyi gbelu okye mgbi eyi si lu iJerosalin.

¹⁶ Ama okyɛdɔ angbeka mi iSisiria wafɔ yi eyi di kye eyi ba ude Mnason, imbe ngwi i wo gbɛɛ eyi ka dɛe mani. Ongwu nose li ongyulo nkyɛ mi iSapru di li onyi mbi ama okyɛdɔ emi ababɔ ntonani.

Okakaakaka mgbi iPol mi iJerosalin

¹⁷ Ngwi eyi kaka iJerosalin nɛ, ama onoyɛɛ gbe eyi abɔ efa.

¹⁸ Tegblifan nɛ iPol beyi eyi angbeka duu kɛ oka di iJensi, engyukwo emi iKrestu mi iJerosalin duu kpaa todɛe ele.

¹⁹ iPol kye angba kwulu ma di kyatse odɛe nya ma klekle ungwɔ ngwi Imgbasho kyɔ yi Udzengye mi ikpewo idɔ ngwi ongwu kyɔ mani.

²⁰ Ngwi a fwo ungwɔnɛ mata, a si tse Imgbasho. Ta a nya iPol gbɛɛ: <<Anɔ, o di dafi umbwo inggise idubu ibyibi mi iJuda kyatitukwu, di dɛe yi itukwu olola ongyo Ola mgbi iMose mani.

²¹ A nya ma gbɛɛ abu le tso emi iJuda ama nto idzidɛ Udzengye gbɛɛ nu ma kyata dzita Ola iMose, le nya ma gbɛɛ nu ma ka kye engwɛ ma ikye ba hona kyɔ aletɔ mgbi eyi ba.

²² Li kyɛmɛ ngwi a ka fwo gbɛɛ abu badɛ, nghane li ekyɛ i ka kyɔ?

²³ Ngyɛɛ kyungwɔ ngwi eyi nya abu mani. Engyulo ɛnɛ to mmɛnɛ yi eyi ama nzondu yi Imgbasho.

²⁴ Wafɔ yi ama, ni ema wewo lu mi ewo ofwɔ-fwɔ mgbi ama mani di kpa mi ungwɔ ngwi a kyɔ duu, adzi ni a kpalu ma otu. Ta ali inggise ka ye gbɛɛ otsitsi dɛe mi odɛe ngwi a le gbɔ ikpewo abu nɛ ba, kpa i tso gbɛɛ abu abuabu gbela yi ola mgbi iMose.

²⁵ Nghaduu mbi Udzengye ama onoyɛɛ yɔ, eyi teyi lɔ oweka mgbi eyi kɛ mboma gbɛɛ nu ma dɛe enggengga mi ungwogye ngwi a kye fifɛ nu angwula, yi eyi, yi mmbwɛ ngwi a ngwɔ mfyumfyɛ beyi amah idza.>>

²⁶ Tegblifan nɛ, iPol kye Engyulo ntonɛ ka fwo ewo yi ama. Nɛ o si kɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin oka nu ma ye egbe ngwi ewo ofwɔ-fwɔ nɛ ka dondu ngwi a dika nu umba ikye ali inggise mgbi ama mani.

A bwa iPol

²⁷ Ngwi egbe egyafa ntona wa dɛe kwɛkwɛ ongyɛngyɛ nɛ, emi iJuda angbeka mi ayɛɛ mgbi Asia di iPol mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin. A si kyile etase angbi man a bwan,

²⁸ le teela gbɛɛ, <<Emi Israi, ya eyi abɔ na! Nɛnɛ li ongyulo nle tsungwɔ nli ayin ba kpatɛ mi ikpewo eyi yi ola mgbi eyi beyi imbe nɛ mani. Ungwɔ oka nbɛ efu yɔ, o gbe emi iGriki kaka ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin di kwo idza kaka imbe Osaan nɛni.>>

²⁹ (Lubana a tsekise di iTrofimu inggise emi Efesu yi iPol mi ogalu, a si kyi kyelu mi itukwu mgbi ama gbɛɛ iPol kyon kaka ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin.)

³⁰ Ogalu na duu gbokyɛɛ, inggise kye onyonya mi ali agya duu. Ngwi a kpakli iPol nɛ, a kwon tɔ mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, labɔlabɔ neta a gbe onufɛ gytukwu.

³¹ Ngwi a le fya ongwɔn nɛ, akwɔ mgbi odɛe nɛ kaka mbi agyegika mgbi oblakwutɛ mgbi emi iRoma gbɛɛ ogalu iJerosalin duu yɛ kwutukwutu.

³² Akponyi man agyegika na gbe engyukwo oblakwutɛ angbeka beyi engbɛ oblakwutɛ si tsinya lukwu ibyi inggise. Onɔ ngwi emi ablodɛ ntona dili agyegika beyi eblakwutɛ mgban nɛ, a nya ogbo iPol ibe.

³³ Ta agyegika na ba wa bwa iPol di woola gbɛɛ nu ma bwan adi yi ashi efa. Nɛ o si byun itɔ inggise ngwu o dɛe beyi ungwɔ ngwi o kyɔ mani.

³⁴ Mi idzidɛ ibyi inggise ntona angbeka tole gbɔ itɔdɛ idzidza mi ela okwukwo, angbeka di li itɔdɛ idzidza, ngwi i fyumfyɛ gbɛɛ agyegika na no difwi otsitsi odɛe mi ikye onɔgbɛ nɛ, o si woola nu ma kye iPol lu ogalu oblakwutɛ.

³⁵ Dafi iPol wa to afɔ otɔkɛ ozu nɛ, ablodzɛ mgbi ibyi inggisɛ ntona she nyɛsɛ i yɛɛ gbɛɛ oblakwutɛ ntona ka kyon kye-kye.

³⁶ Ibyi inggisɛ ama nkyɛ ma iyikpa ma tole wulu gbɛɛ, <<Ngyɛlu yan na!>>

IPol gbɔdzɛ yi ijiji inggisɛ

³⁷ Dafi ama oblakwutɛ wewo okye iPol lu ogalu mgbi ama nɛ, o si byi agyegika gbɛɛ, <<Nin gbɔdzɛ yɔɔ lɔ?>>

Agyegika na byun gbɛɛ, <<O li gbɔ iGriki wɛ?

³⁸ Abu li inggisɛ Igyibiti ngwu wita eye di gbe ama ongwɔ inggisɛ idubu ɛnɛ lu imbe okplagada onoka nose ma wɛ?>>

³⁹ IPol si nu uka gbɛɛ, <<Ani li emi iJuda, n kye mi iTasu mi ogalu iSilisia, ogalu ingblimɔ. Tsuutsu nin gbɔdzɛ yi inggisɛ ntonɛni.>>

⁴⁰ Ngwi o gbe ofɛ mbi agyegika nɛ, iPol kwudzɛkɛ afɔ otɔkɛ ozu di kyɔ ibyi inggisɛ ntona abɔ. Ngwi a dede nɛ, o gbɔ yi ama mi ondu Aramai gbɛɛ:

22

¹ <<Emi ongwunani bɛyi emi otsani, gadɔ dafi ani ka natsondu ewen onɛnɛ nɛni.>>

² Onɔ ngwi a fwon le gbɔdzɛ yi ama mi ondu Aramai nɛ, a si zumyɛ.

Nɛta iPol gbɛɛ:

³ <<Ani li inggisɛ iJuda, a mba ani mi iTasu mi iSilisia, kpaa ani she mi igeli nɛni. Mi abɔ mgbi iGamalie a nyɛ ani klekle mi ola mgbi emi otseyi, n di fyumfye itukwu mbi Imgbasho yɛyɛ dafi ema kpaa dzɛ inɛ nɛni.

⁴ Ani nu ama okyɛɔ Ofɛ nɛ isɔ nghataa kaka ikwongye mgbi ama, di bwa engyaa yi engyulɔ gbe ma wo obawi.

⁵ Okwukwo inggisɛ ofifɛ bɛyi engyukwo okwakye duu kpaa ka kyɔ obwendɛ. A di nu ani afɛ kɛ mbi emi ongwunɔma ama nto iDamasiko, ikye oka bwa ma dafi emi obawi mani, gbe ma ba iJerosalin wa kwo ma adɔ.

⁶ <<Mi onɔ idzidzɛ udɛ ngwi ani dzɛ kwɛkwɛ okaka iDamasiko nɛta, osa tɔkyɛ esho wa dzaniwo akponyi.

⁷ Man ani gyɛkɛ esɛ si fwo ela le gbɔ yi ani gbɛɛ, <ISol! iSol! Kyɔsɛnɛ ngwi abu le nu ani isɔ?>

⁸ Ani byun gbɛɛ, << <Li abu emɛ Otɛ?

O nya ani gbɛɛ, << <Ani li iYesu ongwɛ iNadzareti, ngwu abu le nun isɔ mani.

⁹ Ama nkyɛ yi ani di osa nani, kpaa a fwo ela mgbi ongwu nle gbɔdzɛ yi ani ma ba.

¹⁰ Ani byun gbɛɛ, << <Li alungwɔ ngwi ani ka kyɔ?>

Otɛ nya ani gbɛɛ, << <Kyato; lu iDamasiko. Mi imbe na a ka nya abu alungwɔ ngwi a kye dzɛ gbɛɛ abu ka kyɔ duu.>

¹¹ Ama nkyɛ yi ani ma byi ani abɔ kaka iDamasiko, ikyɛsɛnɛ osa na bulu ani inɛ.

¹² <<Ongyulɔ iyin gbɛɛ Anania ba owa di ani. O li ngyo ola saan di dzɛ yi mmwɛ mbi emi iJuda ama nto imbe na duu.

¹³ O kwulesɛ dzɛ ani kɛ agya si nya ani gbɛɛ, <<Ongwunani iSol, inɛ mgbi abu no kwulu!>> Mi onɔ na yɛyɛ ta ani yagba dun.

¹⁴ <<O si nya ani gbɛɛ, <Imgbasho mgbi emi otseyi dula abu gbɛɛ ni abu ye oweka mgban di di Ongwu Nle Nyaan na diyɛ fwo odzɛ mi ondun.

¹⁵ Abu ka li obwendɛ mgban mbi inggisɛ duu mi ungwɔ ngwi abu di diyɛ fwo nɛni.

¹⁶ Ma li ekyɛ ngwi abu le fɛ onɛnɛ? Kyato, kwu mi iyi mgban nu ma kyɔ abu iBatisima di salu ali ibwubwe mgbi abu ngwuta.>

¹⁷ <<Ngwi ani yɛ luba iJerosalin dile bibɔ mi ozu okwukwo osunu Imgbasho nɛ, ani di inɛ odiidi

¹⁸ di di Otɛ iYesu le gbɔdzɛ yi ani gbɛɛ, <Lu dzata iJerosalin Plɛ, ikyɛsɛnɛ a ka gbɛla obwendɛ mgbi abu onuunu ikye ani ba.>

¹⁹ Nghaduu ani gbɛɛ, << <Otɛ, inggisɛ ntonɛ ye ani dafi ani kyikye mi ozu okwakye mgbi emi iJuda kpatɛ, ikye ogbe ama nnoyɛyɛ mi iyi mgbi abu wo obawi di gbo ma ibe mani.

²⁰ Onɔ ngwi a tsengwɔ iStivin ikyegbɛɛ o le kyɔ obwendɛ mi iyi mgbi abu ma, ani kwudzɛ ele di gbɛla yi ongwɔngwɔ mgban di ngyo angwuto mgbi ama nle ngwɔn mani.>

²¹ <<Ta Otse iYesu si nya ani gbɛɛ, <Lu, ani ka dɔ abu esɔ lu kpini mbi Udzenye.> >>

IPol inggise iRoma

²² Ibyi inggise gadɔ mbi iPol nghataa o gbɔdze nɛ ngyɛ. Man a kyile ela ondoni gbɛɛ, <<Ngwɔn na, o mɛ odze oshishe ba!>>

²³ Dafi a le wulu di fwadulu angwuto mgbi ama ngwuta dile tombulu ke esho nɛ,

²⁴ agyegika nu ondu nu ma kye iPol kaka ogalu oblakwutse. O nu ondu gbɛɛ nu ma gbon di byun ita, nu ma ye ungwo nkyɔ duuse ibyi inggise tole fan ela ngha mani.

²⁵ Dafi a nan lasɛ ogbon nɛ, iPol byi ongyukwo oblakwutse nkwudze mmana ma gbɛɛ, <<Li ola ni abu gbo inggise iRoma ngwu a gbɔn ikwɔ di tun yi obube ba kpaa ibee?>>

²⁶ Ngwi ongyukwo na fwo ngha nɛ, o ke mbi okwukwo ogbakwu na ka kye tson gbɛɛ, <<Li ekyɛ abu le kyɔ? Inggise nɛ li inggise iRoma.>>

²⁷ Okwukwo ogbakwu na ke mbi iPol ka byun gbɛɛ, <<Nya ani n di abu li inggise iRoma?>>

O gbɛɛ, <<ɛɛn, ani li inggise iRoma.

²⁸ Nɛ okwukwo ogbakwu na gbɛɛ, <<Ani kpa udza she ikye oyɛɛ inggise iRoma.>>

IPol nyan gbɛɛ, <<Nghaduu ani yɔ ani li imba mgbi iRoma.>>

²⁹ Ama nwewo obyin ita ma byakpa yeyikpa. Okwukwo ogbakwu na abuan ewo waa lon onɔ ngwi o difwi gbɛɛ iPol li inggise iRoma kpaa ongwu tan itse mani.

IPol kɛdze inɛ okwakye mgbi emi iJuda

³⁰ Tegblifan, ngwi i mina agyegika na oye itɔdze yɛyɛ ngwi emi iJuda gbe odze tukwu iPol ewo nɛ, o shan adi ta di nu ondu ni engyukwo ama ofife beyi okwakye mgbi engyukwo duu kwakye. Ta o si kye iPol ba non dzekunto mi iyayi ma.

23

¹ IPol kye inɛ byi okwakye mgbi engyukwo emi iJuda yɛyɛ si gbɛɛ, <<Emi

engwunani, ani kyidɔ mgbi ani mbi Imgbasho mi itukwu asisa nghataa ba inɛ.>>

² Mi odze nɛ okwukwo inggise ofife Anania nu ama nkwulese to kwɛkwɛ yi iPol ondu gbɛɛ nu ma gbobun ondu.

³ Nɛ iPol nya Anania gbɛɛ, <<Imgbasho ka ta abu afe, abu inggise ikpala nɛni! Abu sɔ mmana le gbɔ ani ikwɔ mi odzɛɛdze mgbi Ola, nghaduu abu abuabu foola mi onu ondu gbɛɛ nu ma ta ani afe!>>

⁴ Ama nkwudze yi iPol ntona byun gbɛɛ, <<Abu shitukwu le fya okwukwo inggise ofife mgbi Imgbasho itoo?>>

⁵ IPol gbɛɛ, <<Engwunani, ani yama ye gbɛɛ o li okwukwo inggise ofife ba, lubana a lɔ gbɛɛ, <Ka gbɔdze obube ikpewo inggise ogbe emidabu teyi ba.> >>

⁶ Ngwi iPol ye gbɛɛ angbeka li emi iSadusi angbeka di li emi iFarasi nɛ, o makwɔ yi okwakye mgbi engyukwo ntona gbɛɛ, <<Emi ongwunani, ani li inggise iFarasi, di li ongwɛ inggise iFarasi. A le gbɔ ani ikwɔ ikyegbɛɛ ani kye eka byi okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwongye.>>

⁷ Onɔ ngwi o gbɔdze nɛ ngha nɛ, odze oshiishi tɔ mi idzidze mgbi emi iFarasi beyi emi iSadusi, man okwakye na gheefa.

⁸ (Emi iSadusi noyɛyɛ gbɛɛ okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu, beyi engyɛsɔ naadi emi onodzi dzema ba, kpaa emi iFarasi noyɛyɛ mi ungwo ntonɛ duu.)

⁹ Odze oshiishi yɛɛ okwukwo nɛman etsetse mgbi ola angbeka ama nli emi iFarasi toke unto di tangwɛ kpɔklɔ gbɛɛ, <<Eyi tu unkonyi obube mbi inggise nɛ ba,>> A byi ma gbɛɛ, <<Ni li onodzi hona ongyɛsɔ gbɔdze yan ma yɛ?>>

¹⁰ Odze oshiishi na yɛɛ eye man okwukwo ogbakwu na mio gbɛɛ a ka kyi fwalu iPol ambulu-ambulu. O woola gbɛɛ oblakwutse nu ma ka kye kyi gbelu mi abɔ mfye yilen luba ogalu oblakwutse.

¹¹ Mi otu ongwɛ egbe na Otse wa dzeke yi iPol nyan gbɛɛ, <<Fyumfye itukwu! Dafi abu gbɔdze mgbi ani mi iJerosalin na, li ngha ngwi abu dika gbɔ kyɛmɛ mi igeli iRoma aali.>>

A wibu ongwɔ iPol

¹² Mi egbegbe nɛ emi iJuda kwakye di bwalu ondu mi ofaafa gbɛɛ ama ka gye hona wa ungwɔ ba sede ama ngwɔlu iPol.

¹³ Inggisɛ nɛnha ngwusefa ama nwodzɛ mi ondu obwa-bwa nɛni.

¹⁴ A kɛ mbi engyukwo ama ofifɛ bɛyi engyukwo emi iJuda ka nya ma gbɛɛ, <<Eyi bwa mi ofaafa kpɔklɔɔ gbɛɛ eyi ka gye unkonyi ba sede eyi ngwɔlu iPol.

¹⁵ Nghawanɛ, ema yi okwakye mgbi engyukwo emi iJuda dɛsɔ mbi okwukwo ogbakwu mi ikpala no kyen ba mbi ema gbɛɛ, i mina ema ofwo itɔdzɛ saan mi odzɛ mgban. Eyi wewo ogbongwɔn duuse no wa to mmɛnɛni.>>

¹⁶ Kpaa ngwi ongwɛ ongwunɔ iPol fwo nɛnha nɛ, o lu ogalu oblakwutɛ ka nya iPol.

¹⁷ Ta iPol kwu ongyukwo oblakwutɛ ntona onyi ela nyan gbɛɛ, <<Kye ongwummafa nɛ kɛ mbi okwukwo ogbakwu, o dze yi odzimɔ onyan.>>

¹⁸ Nghanɛ o kyon kɛ mbi okwukwo ogbakwu nani. O nyan gbɛɛ, <<IPol inggisɛ mi obawi na dɛsɔ mbi ani nya ani gbɛɛ ni ani kye mmafa nɛ ba mbi abu ikyekye o dze yi odzimɔ onya abu.>>

¹⁹ Okwukwo ogbakwu na byi ongwongyulo mmafa na abɔ, kwon lu enggengga si byun gbɛɛ, <<Li ali odzɛ ngwi abu dzeyan onya ani?>>

²⁰ O nyan gbɛɛ, <<Emi iJuda bwondu onya abu ni abu kye iPol ba okwakye mgbi engyukwo emi iJuda ekeka mi ɛwɛ gbɛɛ ama mina oye itɔdzɛ yɛyɛ mi odzɛ mgban.

²¹ Ka gbela yi ma ba, ikyesinɛ inggisɛ nɛnha ngwusefa da to oshe le fan. A fa gbɛɛ ama ka gye hona wa ungwɔ ba sede ama ngwɔ iPol. A wewo ngyɛ onɛnɛ le fɛ ogbela-gbela mgbi abu mi oweka mgbi ama.>>

²² Okwukwo ogbakwu na wo ongyulo mmafa na ofɛ di kwon adɔ gbɛɛ, <<Ka nya inggisɛ onyi kpaa gbɛɛ di abu nya ani odzɛ nɛ loo.>>

A nyinɛ iPol lu iSidzaria

²³ Ta o kwu engyukwo mgbi ama oblakwutɛ efa ela si nu ma ondu gbɛɛ, <<Gbe oblakwutɛ ideli efa yi ama oto

mmya ngwuseta dɔn iwyo bɛyi emi asho ideli efa nu ma wewo okɛ iSisiria mi obyɛ egyanɛ mi otu inɛ.

²⁴ Di wewo yi mmya angbeka nka kye iPol kɛ mbi iGɔna iFelisi saan mani.>>

²⁵ O lɔ afɛ sini:

²⁶ IKladiɔsu iLisia, Ugabaidu, iGɔna iFelisi:

N ta abu angba.

²⁷ Inggisɛ nɛ emi iJuda bwan di wewo ongwɔn, kpaa ani ba yi ibyi oblakwutɛ wa nagban, ikyekye ani fwo gbɛɛ o li imba mgbi iRoma.

²⁸ Ani mina oye ungwɔ ngwi a le gbe odzɛ tukwun ewo mani, nghanɛ ani kyon ba mbi okwakye mgbi engyukwo emi iJuda.

²⁹ Man ani wa difwi gbɛɛ a le gbe odzɛ tukwun ewo mi ikye ola mgbi ama, nghaduu itɔdzɛ onyi ngwi a nu ngwi mɛ ongwɔn hona kyen wo obawi dzɛma ba.

³⁰ Onɔ ngwi a nya ani ungwɔ ngwi a kye weka okyɔ yi inggisɛ nɛ mata, ani kyon dɛsɔ lu mbi abu akponyi. Ani di nu ondu gbɛɛ ama ngbe odzɛ tukwun ewo ntona nu ma gbɔ itɔdzɛ mgbi ama ma nya abu.

³¹ Nghanɛ oblakwutɛ ntona kyidɔ ngwi a nu ma ondu mani, a kye iPol wafɔ yi ama kyon lu byulu kaka Antipatri mi otu nani.

³² Tegblifan ma emi mmya tawon lu kpaa emi afɛɛsɛ yɔ yidɔ luba ogalu mgbi oblakwutɛ.

³³ Ngwi emi mmya ntona ka kaka iSisiria nɛ, a kye afɛ ma nu iGɔna di kye iPol kpaa won abɔ.

³⁴ IGɔna gbɔ afɛ na si byita ayɛsɛ ngwi o kye ele mani. Ngwi o difwi gbɛɛ o kye mi iSilisia nɛ,

³⁵ o gbɛɛ, <<Ani ka fwo odzɛ mgbi abu mi onɔ ngwi ama ngbe odzɛ tukwu abu ewo kaka mmɛnɛ mani.>> Ta o wo ma ola gbɛɛ nu ma kye iPol lu uɔɔ uto iHerude ka ngyon.

24

A fwo iPol ikwɔ mi inai iFelisi

¹ Ngwi i kye egbe eda nɛ okwukwo inggisɛ ofifɛ Anania ba wa kaka iSidzaria yi engyukwo angbeka bɛyi inggisɛ oye ola iyin di iTetulo, a si gbe itɔdzɛ ngwi a le

gbe odzɛ tukwu iPol ewo mi ele ma to iGɔna esɛ.

² Ngwi a kwu iPol ela kaka ifun nɛ, iTetulo kye itɔdzɛ mgbi elikwɔ mgban tso iFelisi gbɛɛ, <<Eyi to mi iyu mi abɔ abu onɔ she, inɛ mgbi abu odiidi na di ba yi okiyayi mi esɛ nɛni.

³ Ugabaidu iFelisi, mi ali imbe yi ali ofɛ duu, eyi gbela ungwɔnɛ di gbede nu abu kwuba.

⁴ Nghaduu ombe abu onɔ bayɔ, n le bɔ gbɛɛ o ki shitukwu diyɛ fwo eyi gwee.

⁵ <<Eyi difwi gbɛɛ inggise nɛ li inggise oteeye, o li tu ola eye wo mi idzidzɛ mgbi emi iJuda mi esɛ duu. O li inggise ogbe emi iNadzareti teyi mi eye

⁶ o di fya okye ayiwi kaka ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin; nghanɛ eyi kpaklin. [Di mina ogbɔn ikwɔ mi ola mgbi eyi.

⁷ Kpaa agyegika iLisia ba mfyumfye wa kyon kyi lafwa mbi eyi,

⁸ kwu ama nkwun elikwɔ ntonɛ ela nu ma ba]*, ni abu byi ma ita abuabu ta abu ka yagba otu otsitsi mi odzɛ ngwi eyi gbe le tukwun ewo ntonɛni.>>

⁹ Emi iJuda ntona gbela wo odzɛ ngwi a gbe tukwun ewo ntonani, dile tso gbɛɛ odzɛ ntonɛ li otsitsi.

¹⁰ Ngwi iGɔna kɔ iPol abɔ gbɛɛ no gbɔdzɛ nɛ, o si wita ogbɔdzɛ gbɛɛ: <<Ani ye i kye onova ibyibyi ngwi abu li inggise ogbiikwɔ mi esɛ nɛni; nghanɛ n dze yi atsa onatsondu ewen.

¹¹ O ka yagba byi inggise angbeka fwo i ngha egbe iwyodefa waba ngwi ani kɛ iJerosalin oka sunu.

¹² Ama ogbe odzɛ tukwu ani ewo ntonɛ yama din le tangwodzɛ yi inggise onyi mi ozu okwukwo osunu Imgbasho hona tu inggise wo mi ozu okwakye mgbi emi iJuda naadi mbeka onyonyi mi ogalu ba.

¹³ A dika yagba nu osa mi odzɛ onyi ngwi a gbe le tukwu ani ewo nɛ ba.

¹⁴ Nghaduu, ani gbela dafi engyukwo mgbi ama tsɛwɛ gbɛɛ ofɛ mgbi Otɛ ngwi ani le kyɛɔ na li ayin ba mani. Kpaa ani kale sunu Imgbasho ngwi emi otsikyani sunu mani. Ani di noyɛyɛ mi alungwɔ

ngwi a lɔ mi ola mgbi iMose beyi afɛ mgbi ama ogbɛɛɛ duu

¹⁵ ani di dze yi ɛwɛ ogbe byiibyi mbi Imgbasho ungwonyi dafi inggise ntonɛni, gbɛɛ emi osaan beyi emi imbali duu ka kyɛɛ mi ikwu.

¹⁶ Nghanɛ ani li fya alonɔ ni itukwu mgbi ani dze saan mi inɛ Imgbasho beyi inggise.

¹⁷ <<Ngwi ani wa dzɛma ba onova ibyibyi nɛ, n ba iJerosalin ikye okye umba wa nu emiden emi adzɛ di fifɛ nu Imgbasho.

¹⁸ Ani fwɔlu ewani yɛɛ saan mi onɔ ngwi a tu ani mi ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho le kyungwɔnɛ mani. Ibyi inggise to yi ani hona ani ndeye yi inggise oka ba.

¹⁹ Nghaduu emi iJuda angbeka to ayɛɛ mgbi Asia, ngwi i gbuo a ki to mmenɛ mi inai abu nu ma sulu obwendɛ obube ikpewo ani yɔ a ki kɔ.

²⁰ Hona ama nto mmenɛnɛ nu ma gbɔ ungwɔ obube ngwu ma tu mbi ani mi onɔ ngwi ani kwudzɛ mi inai okwakye mgbi engyukwo emi iJuda mani.

²¹ Li mi ikye ungwɔ onyi ngwi ani kyile ela esho onɔ ngwi ani kwudzɛ inai ma na ta: <Li itɔdzɛ mgbi okyɛɛ mi ikwu ngwi abu le gbɔ ani ikwɔ inɛ aani.> >>

²² Nghanɛ iFelisi n ye odzɛ Ofɛ mgbi Otɛ saan nɛ, tsamu egbe ikwɔ lu iyayi. O gbɛɛ, <<Ni iLisia okwukwo ogbakwu wa ba ta n ka ngyɛlu ikwɔ mgbi abu nɛni.>>

²³ O wo ongyukwo oblakwutɛ ola gbɛɛ no nu ma ngyo iPol kpaa nu ma ka kyon tukwu ba di nu emi okan ofɛ nu ma tobyun mi imina mgban.

²⁴ Ngwi egbe nyɛ gwee nɛ, iFelisi yi owan iDrusila, nli ongyaa emi iJuda na waba. O dɛsɔ nu ma kye iPol ba wa fwon dafi o le gbɔdzɛ oyɛyɛ onuunu mbi iYɛsu iKrestu mani.

²⁵ Dafi iPol le tsuutsa mgbi odzɛ saan, yi obwa ewo fyii beyi ikwɔ ogbɔgbɔ nkyɛ iyayi nɛ, imio wo iFelisi man o gbɛɛ, <<I gyo ngha tsatso! O ka yagba lu. Nin wa tu onɔ ta, n ka dɛsɔ mbi abu.>>

²⁶ Mi itonɔ na, iFelisi tsɛwɛ gbɛɛ iPol ka kye akwatsa wo ongwu ondu, nghanɛ o

* 24:8 24:8 Ambulu nɛ dze mi olɔɔlɔ angbeka ba.

tonya odẽsɔ mbon ba.

²⁷ Ngwi i nye onova efa nɛ, iPoshio iFestusu dɔkɛ uto gbikye iFelisi, kpaa ikyegbɛɛ i mina iFelisi okyumse yi emi iJuda nɛ, o dzata iPol mi obawi.

25

IFestusu gbo iPol ikwɔ

¹ Ngwi iFestusu gyyuto kye egbe eta nɛ, o dzata iSisiria lu iJerosalin,

² imbe na engyukwo ama ofife bɛyi engyukwo emi iJuda ba mbon wa gbe itɔdze obube mgbi iPol tonkɛ esɛ.

³ A si byakpa mina abɔ oyaaya mbi iFestusu gbɛɛ, no tobyi ama kye nyinɛ iPol luba iJerosalin maama, ali ma a le wewo owa kwo ofɛ ngwɔn.

⁴ IFestusu nu uka gbɛɛ, <<A kye iPol dzɛkɛ iSisiria, ma ani abuen kpaa n le kɛ ele dzikan-dzikan.

⁵ Yeba non kɔ obube yɔ, ni ama ogbe ema teyi angbeka wafɔ yi ani ka gbo obube ngwi o kɔ ma, mi imbe nani.

⁶ Ngwi iFestusu kye egbe egyata naadi iwyo yi ama nɛ, o si lu iSisiria, tegblifan nɛ o kwu ela gbɛɛ nu ma kwakye mi opiikwɔ di noola gbɛɛ nu ma kye iPol ba mbi ongwu.

⁷ Ngwi iPol wa to nɛ, emi iJuda ama nkyɛ mi iJerosalin ba ma loka won, gbe odzɛ okwulewo ama nli otsitsi ba le tukwun ewo.

⁸ Ta iPol si natsondu gbɛɛ: <<N kyungwɔ obube onyi mi ikpewo ola mgbi emi iJuda naadi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin hona iSidza ba.>>

⁹ Ngwi i mina iFestusu okyungwɔ gbɛɛ no kpa emi iJuda nɛ, o nya iPol gbɛɛ, <<O ka gbela okɛ iJerosalin azukwu ni ani ka fwo abu ikwɔ mi itɔdze obube ntonɛ wɛ?>>

¹⁰ IPol gbɛɛ: <<Ani kwudzɛ mi opiikwɔ mgbi iSidza onɛnɛni, li imbe ngbuo gbɛɛ a ka gbo ani ikwɔ aani. Abu abubu ye saan n kɔ emi iJuda obube onyi ba.

¹¹ Kini ani kɔ obube yɔ, n fwa okwulu ba. Kpaa ni odzɛ obube ngwi emi iJuda gbe tukwu ani ewo nɛ li otsitsi bayɔ, inggise onyi sulu ofɛ okye ani wo ma abɔ ba. N tɛkyɛ ni iSidza abuan fwo ani ikwɔ!>>

¹² Ngwi iFestusu kye bwalu ondu yi ama osɔ ikwɔ yan nɛ, o nya iPol gbɛɛ: <<O tɛkyɛ nu iSidza nɛ li mbi iSidza o ka kɛ!>>

IFestusu tsewodzɛ yi Uto Agripa

¹³ I kye ongwɛ egbe gwee nɛ Uto Agripa yi iBenisi kaka iSisiria oka kye mmwɛ nu iFestusu.

¹⁴ Ngwi i yɛ gbɛɛ a ka la egbe ibyibyi mi imbe na nɛ, iFestusu kponya odzɛ mgbi iPol na yi uto. O gbɛɛ: <<Inggise oka dze mmɛnɛ ma ngwu iFelisi dzanta wo obawi.

¹⁵ Onɔ ngwi ani kɛ iJerosalin ma, engyukwo ama ofife yi engyukwo mgbi emi iJuda gbe odzɛ obube tukwun ewo di gbɛɛ nu ma ngwɔn ikwɔ.

¹⁶ N nya ma gbɛɛ yama li aletɔ mgbi emi iRoma okye inggise nu ama ngbe odzɛ obube le tukwun ewo ba, sede a ka nun ofɛ no natsondu ewon mi odzɛ obube ngwi a gbe tukwun ewo mani.

¹⁷ Onɔ ngwi a ba mmɛnɛ yi ani ma, ani mbe onɔ yi ikwɔ na wuba, kpaa n byakpa kwu ela ni a kwakye mi ozu ikwɔ tegblifan si nu ma kyon ba.

¹⁸ Ngwi ama ogbe odzɛ tukwun ewo kyato ogbɔdze nɛ, a yama kwu iyi ungwɔ obube ama ani tsewɛ ma ba.

¹⁹ Ungwɔ ngwi a yɛ kɔ yɔ, a yɛ le gbo onɔgbɛ biyan mi ikye odzɛ Imgbasho mgbi ama bɛyi odzɛ mgbi inggise ikwukwɔ ngwu a kwun di iYesu ngwu iPol le tso gbɛɛ o dze oshishe nani.

²⁰ I wo ani endɛ dafi n ka kya mi itɔ ikwɔ nɛ mani; nghanɛ n yɛ byun ita ni o ka gbela kɛ iJerosalin nu ma ka kya mi itɔdze ntonɛ yɔ.

²¹ Ngwi iPol tɛkyɛ gbɛɛ nu ma kye ongwu nu dafi oweka mgbi ongyufa dze ma nɛ, n woola gbɛɛ nu ma kwunewo ongyon saan nghataa ba onɔ ngwi ani ka kyon kɛ mbi iSidza mani.>>

²² Ta Agripa nya iFestusu gbɛɛ, <<I mina ani ofwo ongyulo nɛ abuen.>> O gbɛɛ, <<Ekeka ta o ka fwon.>>

IPol mi inai Agripa

²³ Tegblifan nɛ, Agripa yi iBenisi wewo datu kaka ozu okwakye yi engyukwo oblakwutɛ ama olɔngbo-lɔngbo bɛyi ama

ogbe inggise teyi mi ogalu nani. IFestusu si woola nu ma kye iPol kaka ifun.

²⁴ IFestusu gbɛɛ: <<Uto Agripa yi ema ama nto mmɛnɛ yi eyi duu, ema di ongyulo nɛ lɔɔ! Emi iJuda duu biibe yi ani mi iJerosalin beyi iSidzaria mmenɛni, le feela gbɛɛ o mɛ ngwi o ki dɛ oshishe wuba.

²⁵ N difwi gbɛɛ o kyungwɔ mɛ ondu ikwu ba, kpaa ikyegbɛɛ o kye akwɔ mgban kɛ mbi ongyufa nɛ, n kye weka okyon dɛsɔ lu iRoma.

²⁶ Nghaduu n sulu itɔdɛ onyonyi ngwi n ka lɔ nu Ugabaidu ikye inggise nɛ ba. Nɛ n kyon ba inai ema duu, onghaangha duu yɔ mbi abu uto Agripa, azukwu ni ema kyan di kana n ka tu itɔdɛ ngwi n ka lɔ.

²⁷ Lubana i tso ozoyeye ba, olɔ itɔdɛ obube ikye inggise obawi ba ta kyon dɛsɔ lu mbi Ugabaidu.>>

26

¹ Nɛ Agripa nya iPol gbɛɛ, <<N nu abu ofɛ gbɔdɛ mgbi abu mani.>> Nɛta iPol kyo abɔ si wita ogbondu ewon gbɛɛ:

² Uto Agripa ikyese dɛn okwudɛ inai abu inɛ ogbondu ewani mi ungwɔ obube ngwi emi iJuda gbe tukwu ani ewo duu neni,

³ onghaangha duu ngwi abu ye aletɔ beyi angwodɛ mgbi emi iJuda saan neni. Nghanɛ n tɛkyɛ nu abu shitukwu gen adɔ saan.

⁴ <<Emi iJuda duu ye odzɛɛdɛ mgbi ani kye ongbe, mi okyɛɛ esɛ mgbi ani mi esɛ mgbi ani, beyi iJerosalin kpaa.

⁵ A teyi ye ani onɔ kɛ onenɛni dika kyo obwendɛ, ni imina ma yɔ, ani li emi iFarasi ama ngwu nghao fyumfye mi odɛ Imgbasho mgbi eyi neni.

⁶ Ikyenghanɛ li mi ikye ɛwɛ ogbe byiibyi mi ondu odzɛɛdɛ ngwi Imgbasho dɛ yi emi otseyi ma ngwi a le fwo ani ikwɔ inɛ aani.

⁷ Li ondu odzɛɛdɛ ngwi agwɔ mgbi eyi iwyodefa le sunu Imgbasho onɔ yi otu gbɛɛ ni ama wa di dafi i ka ba mani. Uto dee, li ikye ɛwɛ ogbe byiibyi nɛ ngwi emi iJuda le dulu ongwufabɔ mbi ani aani.

⁸ Kyɔnɛse i fyi ema mfyɛ onoyɛyɛ gbɛɛ Imgbasho li kyile inggise mi ikwu?

⁹ <<Ani abuanɛ kpaa teyi gbela gbɛɛ i gbuo nin kyo alungwɔ ama ndzɛ kyɛmɛ duu ikye okye afɔ twɛsɛ yi iyi mgbi iYesu ongwɛ iNadzareti neni.

¹⁰ Di li ungwɔ ngwi ani kyo mi iJerosalin yɛyɛ kpaa aali. Mi ogbela-gbela mgbi engyukwo ama ofifɛ n gbe emi osaan kwuba wokɛ obawi, ani di li onyi mbi ama nwo abɔ ogbela gbɛɛ ni a gbo ma ikwɔ ngwɔ ma.

¹¹ Onɔ ibyiibyi n kyikyɛ mi ozu okwakye mgbi emi iJuda idzidza-dzidza ikye okwo ma adɔ, di li fya osi ma nu ma fya Imgbasho ito. Dafi itingga kyo ani yi ama ma, n lu anengye kpaa oka nu ma iso.

¹² N kyɛɛ okɛ itɔ agaba nɛ mi iDamasiko mi ondu onuunu yi ogbela-gbela mgbi engyukwo ama ofifɛ.

¹³ Uto dee, ngwi onɔ dɔ idzidɛ uɛ ngwi ani kye ofɛ dikye le kɛ nɛ, ani di osa kye esho, gbosa ngha onɔ, naabɔ yawo ani yi ama nwafɔ yi ani mani.

¹⁴ Eyi duu zudɔ wokɛ esɛ, man ani fwo ela le gbo yi ani mi ondu Aramiki* gbɛɛ, <iSol, iSol, kyɔnɛ abu le nu ani iso ngha? Mnda ka yagba kye afɔ twɛsɛ yi okwuta ogbon ba.>

¹⁵ <<Ta ani byita gbɛɛ, <Li abu emɛ, Otse?> Otse nu uka gbɛɛ, << <Li ani iYesu ngwu abu le nu ani iso mani.

¹⁶ Onenɛ kyato dzekunto. Ani mblegba tu abu ikye okye abu yɛ ongbidɔ beyi obwendɛ mi ungwɔ ngwi abu di mbi ani beyi ungwɔ ani ka tso abu mani.

¹⁷ N ka nagbe abu mi abɔ emidabu yi abɔ Udzengye. N le dɔ abu esɔ mboma

¹⁸ ikye okwulu ma inɛ di kyata ma mi iyifu luba osa, beyi mfyɛ mgbi iSatan luba abɔ mgbi Imgbasho, azukwu ni a dzita ma yi ali ibwubwe di gbe ma toke mbonyi yi ama ngwu a salu ma yɛ saan mi oyɛyɛ onuunu mbi ani mani.>

¹⁹ <<Nghanɛ, uto Agripa, n yama nghaadɔ mi inɛ odiidi nkyɛ esho na ba.

²⁰ N wita mi iDamasiko, luba iJerosalin yi iJudia duu, beyi Anengye kpaa. N gbɛɛsɔ gbɛɛ nu ma kyata luba mbi

* 26:14 26:14 Hona iHibru

Imgbasho nu ma di tso okyata-kyata mgbi ama mi okýwókýwó.

²¹ Li itódze ngwi emi iJuda kpakli ani mi ifyude ozu okwukwo osunu Imgbasho di fya ongwó ani ma aali.

²² Nghaduu n tu otobyi-tobyi mgbi Imgbasho nghataa ba iné, n di kwudze mméné ikýe okýwó obwéndé nya ama nshewo beyi ama n yeyikpa kpaa. Ani le gbódze onyonyi ngha ungwó ngwi ama ogbéese beyi iMose gbéé ka wa kýwó ma ba

²³ gbéé iMedzaya ka gyadze, ngwi o di li inggise ongwu ababó owa kýéé mi ikwu né, o ka gbó osa nya emidan beyi Udzengye.>>

²⁴ Duuse ni iPol ngyelu ogbondu ewon yó, iFestusu dzan elodze ondu, o gbó mi ela esho gbéé, <<Eka kwagbódó loo iPol! Afé mgbó okpayi kwuba né nu ikýe kyata loo.>>

²⁵ iPol gbéé, <<Ikýe kyata lo ani ba, ugabaidu iFestusu,>> <<Odze ngwi ani le gbó li otsitsi di li ingblimó.

²⁶ Utó bē yi ungwó ntoneni, n ka yagba gbódze biyan itukwu asisa. N noyeyé gbéé ungwó ntoné onyi kpaa byulu lon mi ikýe waba, ikýekýe a kyon mi odaada ba.

²⁷ Utó Agripa, abu nu ama ogbéese oyeyéé? N ye o nu.>>

²⁸ Ta Agripa nya iPol gbéé, <<Abu tsewe gbéé mi ongwónó gwee neta elodze mgbi abu ka yagba kyata ani yéé inggise iKrestuu?>>

²⁹ iPol nu uka gbéé, ni li onó bwee hona onó gblógódó kpaa, N le bó Imgbasho ibó gbéé, no wa li abu yuwoo ta ba kpaa ama nle fwo ani iné né duu ki kyata dze dafi ani sini, kpaa itse yó nu ma ka ta ema ba.>>

³⁰ Utó yi iGóna yi iBenisi beyi ama nsoto yi ama duu kyato.

³¹ A dzata ifoozu, ngwi a kyi ge ewoma né a gbéé, <<Inggise né le kyungwó onyonyi ngwi mé ondu ikwongye hona kaka obawi ba.>>

³² Agripa nya iFestusu gbéé, <<iPol ki teyi tekýe gbéé ni iSidza gbón ikwó bayó, o mé odzanta.

¹ Ngwi ondu wa bwa gbéé uwaa ka gbe eyi lu iTali né, a kye iPol yi emi obawi angbeka wo ongyukwo oblakwutse ongwu nli ikýe odi mi obyi oblakwutse mgbi ugabaidu ngwu a li kwun di iJuliýwsu na abó.

² Eyi kýéé yi uwaa mi Adramatun eyi wewo obése mi iga ama nto ondekyoo mi ayese mgbi Asia di nyé kaka onekýoo. Aristaku, inggise iMasidonia ngwu nkýe mi iTesalonika na, kýe yi eyi.

³ Tegblifan né, eyi bese mi iSidon; né iJuliýwsu di iPol elela, nun ofé no ké mbi emi okan adzi nu ma nun ungwó ama nminan.

⁴ Mmana eyi diyé lu onekýoo di nyé kwékwe yi ibu ongwi iSapru ikýekýe awo gbeleyi wuba.

⁵ Ngwi eyi fa uwaa dzekýo onekýoo mi iga mgbi iSilisia yi iPamfyilia né, eyi ka bese mi iMira ongwi iLisia nani.

⁶ Mi imbe na ongyukwo oblakwutse di iwudza ongwi Alekdzandra le lu Itali man gbe eyi woke ele.

⁷ Eyi lu dumó-dumó mi egbe ibyibyi yi adze kpakpa ka nyé kwékwe yi iSinidó. Ngwi awo gbela ni eyi kye iné byi imbe ngwi eyi le ké ma ba né, eyi yé kye iné byi oyombo iSamó ikýe ni ibu ongwi iKrete na tukwu eyi awo mani.

⁸ Eyi nyé ondiiga né mi iso wa to imbe ngwi a kwun di iFé Hevun, kwékwe yi ogalu iLasía.

⁹ Eyi mbe onó kpakpa nyé wa, ma okýéé ongwi iwudza né yéé okakewo ikýesine onó Oga otukwondú ngwi a li dzata inggise yi alobube kpaa nyé wa. Nghané iPol wé ma ewodze gbéé,

¹⁰ <<Engyulo, n le di gbéé agaba né ka ba yi eyi odzili-dzili dika nu iwudza yi okýe beyi oshishe mgbi eyi kpaa nyanya.>>

¹¹ Nghaduu ongyukwo oblakwutse na gbela odze oweéwe mgbi iPol ba kpaa kyédó elodze mgbi inggise ofa iwudza beyi otsungwó iwudza.

¹² Dafi iga iFé Hevun na tishi ola ele nghataa ni ogba ngye ba né, inggise kwuba gbela gbéé ni eyi kiyayi yi okýéé, ka la iFóni nghataa ni ogba ngye. Nené li iga mi iKrete nkýe iné byi

27

iPol nyé ongwi uwaa ké iRoma

okwokyiikwokyi mgbi aca yi onɔde beyi agwudu yi onɔde nani.

Onikyawo

¹³ Ngwi awo aca wita ofa fee neman, a tsewe gbɛɛ di ama tu ungwɔ ngwi ama mina ma wa; nɛ a takye ashi obwa iwudza kwulese ngwuta woke iwudza, si kye ondu agobo iKrete dikye.

¹⁴ Ono gwee neta awo okwokyiikwokyi mgbi agwudu yi onosa gbokyɛ mfyumfye kye ibu wa fa eyi lu onekyoo.

¹⁵ Awo na wa tsekɛ iwudza ta eyi yagba fa iwudza kye inɛ byi awo wuba; neta eyi nya yi iwudza ofaafa nɛ awo kyi gbelu iwudza le lu.

¹⁶ Ngwi eyi nye lu ongwɛ ibu ngwi a li kwun di iKauda nɛ, eyi fya kpakpa se wa yagba onu uwaa ongbungbɛ na gbobu ba.

¹⁷ Ngwi a kyi kyelu uwaa ongbungbɛ woke ifun nɛ, a kye odi bwalu iwudza beke. Ngwi a mio gbɛɛ di iwudza ka ka kwo ese mi mfyɛn mgbi iSati nɛ, a takye ashi obyi iwudza kwulese ngwuta woke eni ni iwudza le kwo lu dumɔ-dumɔ.

¹⁸ Tegblifan, dafi awo na kale fa nghaabo le gbobulu iwudza nɛ a wita omwa okye yangwuta mi eni.

¹⁹ Mi egbe ongwu ta nɛ, a kye abo mgbi ama abuoma she okye iwudza angbeka yangwuta.

²⁰ Ngwi onɔ hona ofyia kpaa eyi di ma wuba egbe ibyibi, onikyawo kpaa kale fa nɛ, eyi gbewɛ ngwuta gbɛɛ eyi ka wato wuba.

²¹ Dafi inggise ntonɛ kyikye onɔ tunto tu ungwogye gye ba nɛ, iPol kyato nya ma gbɛɛ: <<Engyulo, ema ki gbela odze mgbi ani owe-we mi iKrete gbɛɛ ni ema ka fa ba na yɔ; ungwɔ ama nnyanya di byulu lo ema ntonɛ kika kyo ba.

²² Nghaduu onɛnɛ, ani kwu ema ewe wo gbɛɛ ni ema kiyayi mi itukwu mgbi ema fyumfye-fyumfye, ikyekye inggise mgbi ema onyi kpaa ka byulu ba, sede li iwudza ta ka nyanya.

²³ Mi otu ongwu dede na, ongyeso mgbi Imgbasho mgbi ani ngwu ani li sunun na wa kwudze kwɛkwɛ yi ani

²⁴ si nya ani gbɛɛ, <Ka wimio ba iPol, iSidza ka fwo abu ikwo kyɛmɛ; ma di li

ikye mgbi abu Imgbasho ka dzata ama nwoto iwudza yi abu ntonɛ duu oshishe.

²⁵ Nghane fyumfye itukwu kpɔɔ na engyulo, lubana ani noyɛyɛ gbɛɛ ungwɔ ngwi Imgbasho gbo nɛ ka kyo ngha yɛyɛ.

²⁶ Nghaduukpaa, iwudza mgbi eyi ka ka fatila dɔke ibu mbeka.>>

Iwudza fatila

²⁷ Mi otu ongwɛ iwyodenɛ ma kpaa awo na ka kye eyi le ga kye Onekyoo Adratiki, ngwi otu wa gheefa nɛ, ama ofa iwudza difwi gbɛɛ ama le dze kwɛkwɛ yi ondikiyi.

²⁸ A mba okɛɛke mgbi eni si di gbɛɛ li atafɔ ideli onyi don osu. I kye onɔ gwee nɛ, a di mba tu atafɔ ngwusene don iwyo.

²⁹ Ngwi eyi le mio gbɛɛ eyi ka wa gyeke akwutse nɛ, a kyi takye iyudza obwa iwudza kwulese nghi enɛ yaokɛ eni mi iyikpa di bibo gbɛɛ ni egbe fa.

³⁰ Ngwi i mina ama ofa iwudza otse dzamata nɛ, a kyi shelu uwaa ongbungbɛ na woke eni tole kyo ewe dafi ama takye iyudza okwu iwudza kwulese le ngwuta woke eni mi iyayi mani.

³¹ Ta iPol nya okwukwo ogbakwu beyi oblakwutse ntona gbɛɛ, <<Ni inggise ntonɛ to dzata iwudza yɔ ema ka wato ba.>>

³² Nghane oblakwutse ntona kye dzɛlu odi ngwi a kye ongwuwaa na sha ele ma non fɛ lu.

³³ Duuse ni egbe fa nɛ, iPol tɛkyɛ yi ama duu gbɛɛ ni a gye ungwogye. O gbɛɛ, <<Egbe iwyodenɛ inɛ waani, itukwu kaka ema ewo jo ema gye unkonyi ba.

³⁴ Kpaa onɛnɛ n tɛkyɛ nu ema gbɛɛ ni ema gye ungwogye adzi ni ema dze oshishe. Lubana alotu onyi kpaa ka kwo mi ikye mgbi inggise onyi ba.

³⁵ Ngwi iPol gbɔdze nɛ ngye nɛ, o kyi gbelu ibredi angbeka si ta Imgbasho angba mi inai ma duu. Kyi mwalu wita ogyeegye.

³⁶ Ama duu fyumfye itukwu di gye ungwogye abuoma.

³⁷ Eyi ama nwoto iwudza duu li inggise ideli efa ngwuseta don iwyo diwyegyɛn.

³⁸ Ngwi a gye ungwogye dafi a mina ma nɛ, a kyi gbelu ungwogyowe nsisi duu

yangwuta mi onekyoo ikye okyi mwalu mlo mi iwudza.

³⁹ Ngwi egbe wa fa nɛ, ama ofa iwudza difwi agobo ma wuba, kpaa a di iga mfyan. Nghane a tsewodze gbɛɛ ni ama yagba yɔ, ama ka fa iwudza na nyɛ mfyan ka bɛkɛ esɛ.

⁴⁰ Dafi a kye dzɛlu iyudza okwu iwudza kwulɛsɛ nɛ, a dzitama mi eni di kye shɛlu odi ama ntse anghi ntona mi onɔ na kpɔɔ. Ta a kyile angwuto ogbaawo iwudza ikyegbɛɛ ni awo fa iwudza bɛkɛ iga.

⁴¹ Nghaduu iwudza kwo esɛ kye ikye shawokɛ mfyan kye inɛnɛ byi esho fatila yagba okiyayi wuba man akpeni gbobu iwudza mi iyikpa.

⁴² Ama oblakwutɛ tɛwɛ okyi ngwɔlu emi obawi ntonani di a wa tɛ eni lu agobo ka tɛbyulu.

⁴³ Nghaduu i mina okwukwo ogbakwu na odulu oshishe mgbi iPol watɔ, nɛ o kwɔ ma oweka mgbi ama ikyenghanɛ o wo ama n ye eni otɛɛtɛ ola gbɛɛ nu ma tɛ eni lu agobo.

⁴⁴ Ama nsisi ka gbe igɛgɛ tukwu otsokplekwɔ beyi ombwumbwu uwaa lu agobo. Li ngha ngwi eyi duu bɛsɛ saan aali.

28

Ibu ongwi iMɔta

¹ Ngwi eyi wa bɛsɛ saan nɛ eyi difwi gbɛɛ li mi ibu ongwi iMɔta.

² Emi ibu ntona tso eyi okpitukwu ngwi eyi din ye ba. A gbe eyi di mɛ ola wo eyi ikyekyɛ mmbwo le kya ofu dile yi.

³ iPol waa akyikye ekwɔ kwutokɛ, ngwi o le sa wokɛ ola nɛ, ogidzi ngwi olola non tɛsɛ ton tandri won abɔ.

⁴ Ngwi emi ibu di ifa na fatila kwodze abɔ nɛ, a gbɔ yi ewoma gbɛɛ, <<Inggisɛ nɛ ka li inggisɛ ongwɔ inggisɛ kyɛmɛ-kyɛmɛ; lubana dafi o watɔ mi ekyoo okwukwo nɛ kpaa, obube mgban ka non dze oshishe ba.>>

⁵ Kpaa iPol ngwi ifa na wokɛ ola unka di kyɔn ba.

⁶ Inggisɛ ntona kye ɛwɛ byi gbɛɛ o ka mwe ewo naadi tɛɛsɛ kwulu ntunto.

Nghaduu ngwi a fɛ onɔ kɛ di di unkonyi okakewo kyɔn ba nɛ, a kyatitukwu mgbi ama di gbɛɛ o li Imgbasho.

⁷ Ogalu dze kwɛkwɛ mi imbe na ngwi li mgbi iPobilu, uto mgbi ibu nani. O gbɛ eyi mi udan abɔ efa di kyɔ yi eyi saan egbe eta.

⁸ Otson dotse ladze esɛ, awo bwan o dile nya adama. iPol kaka ka din, ngwi o bibɔ won ngyɛ nɛ, o gbɛ abɔ dɔn ikye di ngyɛlun ootse.

⁹ Ngwi ungwɔnɛ kyɔ nyɛ nɛ, emi ootse angbeka mi ibu na duu ba, a di ngyɛlu ma ootse.

¹⁰ A nu eyi mmwɛ mi ofɛ idzidza-dzidza, ngwi eyi di wa wewo onyɛ ongwɛ eni lu nɛ, a nu eyi alungwɔ ngwi eyi mina mi ikye okyɛɛ nani.

iPol kaka iRoma

¹¹ Ngwi i wa nyɛ ofyia eta nɛ, eyi kaka iwudza oka ngwi a dzanta mi ibu na owa olɔlɔ olu. Li iwudza ongwɛ Alekdzandra ngwi a kye ambɛ dze ikyen gbɛɛ Imgbasho ongwɛfa.*

¹² Eyi wa bɛsɛ mi iSiraku, di la ele egbe eta.

¹³ Mi imbe na eyi di nyɛ ongwɛ eni ka kaka iRejun. Tegblifan man awo iwu gbokyyɛ, ngwi i di fa egbe oka nɛ eyi to iPuteli.

¹⁴ Mi imbe na eyi tu ama okyɛdɔ iYesu angbeka, a bɔ eyi wa la yi ama ikyidu olɔlɔ. Man eyi si kyɛɛ wa kaka iRoma.

¹⁵ Ama okyɛdɔ iYesu emi imbe na teyi fwo gbɛɛ eyi kyɛma, man a lukwu eyi nghataa luba idu Apio beyi imbe ngwi a kwun gbɛɛ Ozu eta mgbi ingyoga owa kpatɛ eyi. Ngwi iPol dili ma nɛ, o ta Imgbasho angba itukwu di fyonmfye.

¹⁶ Ngwi eyi ka kaka iRoma ma, a nu iPol ofɛ gbɛɛ no la ozu yuon kpaa oblakwutɛ nu ma ngyon.

iPol gbeesɔ mi iRoma ngwi a le ngyon

¹⁷ Ngwi i kye egbe eta nɛ, iPol kwu engyukwo emi iJuda kwakye, dafi a wa kwakye nɛ, iPol nya ma gbɛɛ: <<Emi ongwunani, ani kyɔ nkonyonyi ongha emideyi adɔ naadi aletɔ mgbi emi

* **28:11 28:11** Imgbasho ongwɛfa ntona, a li kwu ma gbɛɛ iKasto beyi iPolɔsu. A li emi ongwɛ iDzeu Imgbasho mgbi emi iGriki. A li di mbi ama okyikye mi eni.

otsikyeyi ba, kpaa a bwa ani mi iJerosalin di kye ani wo emi iRoma abɔ.

¹⁸ A kya mi odze mgbi ani di mina ma odzita ani ikyesine ani kyungwɔ obube nme ondu ikwongye ba.

¹⁹ Kpaa emi iJuda fwa, nghane i yɛ kyemɛ ngwi ani ka tɛkyɛ nu ma yile ani luba mbi iSidza. Nghaduu ani dze yi odze onyi ogbe tukwu emidani ewo ba.

²⁰ Li itɔdze ne ngwi ani gbɛɛ ni ani di ema di gbɔdze yi ema. Li mi ikye ɛwe ogbe byiiby mgbi emi Israi ma ngwi a bwa ani adi mi ashi ne aani.>>

²¹ A nun uka gbɛɛ, <<Eyi tu afɛ onyi nkyɛ mi iJudia mi ikye odze mgbi abu ba, emi ongwuneyi onyi nkyɛ mi imbe na nya eyi hona gbɔdze obube onyi mi ikpewo abu ba.

²² Nghaduu i mina eyi ofwo ɛwe otseɛtse mgbi abu, lubana eyi ye dafi inggise mi ali imbe duu le gbɔdze osuse ba ikpewo aye inggise ntona mani.>>

²³ A kye egbe dze owa kwakye yi iPol, di ba mi mmbwo kpakpa nghaabo ogbugbe mi imbe ngwi o dze mani. O li gbɔdze esuto mgbi Imgbasho nya ma mi egbegbe nghataa onɔ li gbese dile biibe yi ama mi ola mgbi iMose beyi oyegbo gbɛɛ nu ma noyɛyɛ mbi iYesu.

²⁴ Engyukwo angbeka mboma noyɛyɛ mi odze ngwi o gbɔ mani, kpaa angbeka yɔ gbela ba.

²⁵ Dafi angwodze tɔ mi idzidze mgbi ama ne, a wita oganya mi onɔ ngwi iPol ngyɛlu odze ne ogbɔgbɔ mani gbɛɛ: <<Onodzi Osaan na gbɔdze otsitsi mi ikye mgbi emi otsikyema mi onɔ ngwi o gbɔdze nye mbi oyegbo Adzaya mani gbɛɛ:

²⁶ << <Kɛ mbi inggise ntone dika nya ma gbɛɛ,

<<Ema kale fwo alonɔ kpaa ka yama gbosa lo ema ba; ema kale di alonɔ kpaa ema ka yama difwi ba.>>

²⁷ Itukwu mgbi inggise ntone tiishu; a li fwo kpaa gbadikye, a di kye ine mgbi ama tukwu. Lubana a kika di yi ine mgbi ama, fwo mi adɔ mgbi ama, difwi mi itukwu mgbi ama di kyata ba mbi ani Imgbasho ta ani kika ngyɛlu ma ootse.>

²⁸ << <Ikyenghanɛ ani mina ni ema ye gbɛɛ owato-wato mgbi Imgbasho ne a kye deso nu Udzengye, ama yɔ a ka kyi gbelu!>>

²⁹ Ngwi iPol gbɔ elodze ntone ngyɛ ne, emi iJuda si lu kale tangwodze yi ewoma kpakpa.†

³⁰ iPol kwu ozu onova efa le gbɛ inggise ama nba owa din duu.

³¹ Ngwi imbe fyin ba ne, o gbeeso mgbi esuto mgbi Imgbasho yi abɔ otsigegɛ di tsungwɔ mgbi Otse iYesu iKrestu.

† 28:29 28:29 Ambulu ne dze mi olɔɔlɔ angbeka ba

Afi mgbi iPol mbi ama onoyi Emi iRoma

IPol lo afe ke mbi emi iRoma

¹ Afe ne kye mbi iPol, ongbido mgbi iKrestu iYesu, ongwu a kwun ela non gbikye iYesu, ngwu a di dulun dzake ikye ogbo Eso Osuse mgbi Imgbasho nani.

² Eso Osuse ne Imgbasho ple zondur nye mbi ama ogbeese mi Afe Osaan.

³ Eso Osuse ne li odze mgbi Ongwan, mi odzedze mgbi inggise owamye ya, o li ongwiba mgbi iDevedi.

⁴ A kyon tso gbee o li ongwu Imgbasho mi ondo ngwi a kyilon mi ikwu mi mfyemgbi Onodzi Osaan nani: O li iYesu iKrestu Otse mgbi eyi.

⁵ Li mi ikpewon beyi ikye iyi mgban ngwi eyi yee ama ogbikye iYesu ngwi mtse di do eyi otso Udze duu ofe gbee nu ma siikye nu di dze yi oyeye onuunu aani.

⁶ Ema kpaa wodze idzidze ama ngwu a kwu ma ela gbee nu ma yee emidi iYesu iKrestu neni.

⁷ Ani le lo afe ne ke mbi ema emi iRoma, nkpa Imgbasho itukwu ngwu O di kwu ema ela gbee, ni ema li emi osaan nani: Elela yi iyu nkye mbi Imgbasho Otseyi yi Otse iYesu iKrestu na no dze yi ema duu.

I mina iPol oke iRoma

⁸ Ababo ya, angba mgbi ani le ke mbi Imgbasho mben ikpewo iYesu iKrestu ikye ema duu, ikyena a gbodze oyeye onuunu mgbi ema kpatse ese duu.

⁹ Imgbasho, Ongwu ani li kyon ido itukwu onyi mi ogbeeso osuse mgbi ongwana na li obwendemgben dafi n li we ema alono

¹⁰ mi ibo mben obobo mani. N di bo gbee kpakpana Imgbasho ka nu ani ofe nin ba mbi ema.

¹¹ I mina ani odi ema adzi nin kye umba mgbi onodzi nu ema onu ema fyumfyembi oyeye mgbi ema onuunu,

¹² ikyegbee, ni eyi fyi eka mfyembi itukwu mi oyeye onuunu mgbi ewe.

¹³ I mina ani gbee ema ki ye emi ongwunani, dafi ondo ibyibi ani weka oke mbi ema mani, kpaa ofe nin ba nghataa ba oneneni. I mimen gbee nin ka tu ama okyatitukwu mi idzidze ema, yeye dafi ani tu mi idzidze udze angbeka kpaa nani.

¹⁴ N dze yi ido okyo yi emi iGriki beyi emi iGriki ba kpaa, ikye ama okwiine beyi ogbadro duu.

¹⁵ Li nga ngwi i tse ani olo kpakpa ogbo Eso Osuse nya ema ama nto iRoma aali.

¹⁶ Bana ayiwi kwu ani ogbo Eso Osuse ne ba, ikyekye li mfyemgbi Imgbasho ikye owato-wato mgbi ali inggise nnoyeye duu: ababo ikye emi iJuda duuse Udzengye.

¹⁷ Lubana Eso Osuse ne Imgbasho kye tso ofe ngwi inggise ka dze nyaan yi Ongwu mani: ngwi li mi oyeye onuunu mi owita-wita nghataa ka dondu. Yeye dafi Afe lo mani gbee: <<Ama osaan ka dze oshishe mi oyeye onuunu.>>

Itingga mgbi Imgbasho ikye inggise owamye

¹⁸ Itingga mgbi Imgbasho ne tsoto mi esho ikye ama ngbela yan ba duu yi emi imbaali ama nli si otsitsi bese yi imbaali mgbi ama mani.

¹⁹ Lubana ungwando ndze gyo ngwi a ka ye Imgbasho daada ba, ikyekye Imgbasho kye tso ma gedee.

²⁰ Inggise sulu itodze ogbee n ki ye wuba, lubana wita mi ondo ese ota-ta majo, odzedze mgbi Imgbasho ngwi a li din ba, mfyemgban ogyegwu, mbiso onghaangha mgban duu, O nu ma di saan adzi ni inggise ka yagba tangwan ba du.

²¹ Lubana ngwi a ye Imgbasho ne kpaa, a li nun mmwe gyo yan hona tan angba ba, kpaa ewe otsetse mgbi ama yee ayayi, ikwangha itukwu mgbi ama yifu.

²² Ama ya tsewe gbee ama kwiine, nghaduu a yee emi ikwangha

²³ ngwi a kile sunu Imgbasho nli kwulu ba na ma, a ye le sunu adagye ngwi a kpakpa dze dafi inggise naadi ingwuno naadi mmbwaba hona ungwando ama okwo ifu ese (nli kwulu ntonani).

²⁴ Nghanɛ Imgbasho dzata ma nu ma kɔ alungwɔ ayiwi ngwi itukwu mgbi ama mina mani. Ewodzɛ idza mgbi ama nu ma kyungwɔ ayiwi ola yi ewoma di nu ikpewo mgbi ama mmwɛ wuba.

²⁵ A kyi nyinɛ otsitsi mgbi Imgbasho yi atsika, yɛ le sunu ungwɔ ama Imgbasho taata nɔha Imgbasho ntaata ungwɔ, nme ngwi a ka tsan gyegwu nani. No dzɛ nɔha.

²⁶ Mi itodzɛ nɛ Imgbasho dzata ma nu ma le mina ungwɔ ayiwi. Engyaa mgbi ama kpaa le la yi engyulo dafi atta ta ma wuba, yɛ le la yi ewoma.

²⁷ Mi ito ofɛ nɛ kpɔɔ engyulo kpaa dzata abɔ ola yi engyaa yɛ le la yi ewoma. Engyulo le kyungwɔ ayiwi yi ewoma, di tu umba mgbi adɔ okwookwo ngwi gɔɔ yi ikwangha ali mgbi ama nani.

²⁸ Okiyayi yɔ, ngwi a fwa ogbela Imgbasho nɛ, O dzata ma ni ewodzɛ ikwangha mgbi ama kye ma teyi. Li ikyengha ngwi a le kɔ idza nwogɔɔ a ki le kɔ ba aali.

²⁹ Imbali gbɛ ma sɔ, ungwɔ ibwubwe yi nggwɔ yi mmgbɛ. Anyi mbwo ma itukwu yi inggisɛ ongwɔɔngwɔ yi ibɛ ogboogbo yi okpagyewo beyi inggisɛ okye wo itukwu. A li ama odziidzɛ,

³⁰ ama ogbaagya yi ama Imgbasho ta ma anyi, ama ofyito yi emi imoga beyi abɔ otsigɛgɛ; a li ba yi ofɛ ofufɛ okyungwɔ obubɛ; di li nɔha ama omba ma adɔ;

³¹ a dzɛ yi ozoyeyɛ ba, oyeyɛ onuunu ba, a tishi itukwu ba, a li di elela ba.

³² Ngwi a yɛ dafi ola mgbi Imgbasho gbɛɛ, inggisɛ nkɔ ito ali ntonɛ gɔɔ ondu ikwongye nɛ kpaa, a kɛkɛkiyayi okyungwɔ ntonɛnɛ ta ba kpaa, a li tu ama nle kɔ ito ali nɛ wo nu ma kiyayi.

2

Ikɔ mgbi Imgbasho oyeyɛ mani

¹ Nghanɛ, ema ama nli fwo inggisɛ angbeka ikɔ nɛ, dzɛ yi ɛkyɛ oto-to wuba, lubana mi ali ito ofɛ ngwi ema le fwo angbeka ikɔ duu, ema le ngyelu yi ewema, ikyekye ungwɔ ngwi ema le fwo angbeka ikɔ mi ele nɛ, ema le kɔ ma tsatsa.

² Ikyenghanɛ eyi yɛ ta gbɛɛ ikɔ ofwoofwo mgbi Imgbasho mbi ama nle kɔ ito ungwɔ ntonɛ li mi otsitsi.

³ Nghanɛ ni abu inggisɛ ɛwɛwɛ le fwo ma ikɔ dile kɔ ungwonyi yi ama ma, o tɛwɛ gbɛɛ o ka wato mi ikɔ ofwoofwo mgbi Imgbashoo?

⁴ Naadi ema kwu itukwu oleewo mgbi Imgbasho okwulewo yi onyɔtsɛ beyi itukwu mɔban oshiishi nɛ shanyɛ? Mi otsitsi yɔ ema yɛ dafi Imgbasho di eyi elela mani, ikyesinɛ o le tobyi eyi ni eyi kyata mi ali ibwubwe mgbi eyi.

⁵ Kpaa mi ikyɛ adɔ onghaangha beyi itukwu otiishu mgbi ema yɔ, ema le gbɛ adɔ okwookwo ngwikwo le fɛ egbɛ itingga mgbi Imgbasho, onɔ ngwi ikɔ mɔban ofwoofwo mgbi otsitsi na kawa tsoto mani.

⁶ Imgbasho <<Ka wa nu ali inggisɛ yeyɛ dafi otsungwɔn kɔ mani.>>

⁷ Ama nkwunewo kɔ osusɛ kyɛdɔ okwɔkwɔ, yi mmwɛ beyi oshishe nka dondu ba na, o ka nu ma oshishe ogyegwu.

⁸ Nghaduu ama nli tsuntsli di fwa otsitsi dile kyɛdɔ ofɛ ibwubwe yɔ, itingga yi itukwu owulu-wulu ka dzɛ ikyɛ ma.

⁹ Okakewo yi isɔ okwulewo ka dzɛ ikyɛ ali inggisɛ owamyɛ nkyungwɔ ibwubwe yɔ: ababɔ mbi emi iJuda, man mbi ama nli emi iJuda ba;

¹⁰ nghaduu Imgbasho ka kye okwɔkwɔ, mmwɛ yi iyu nu ali inggisɛ nkɔ osusɛ duu: ababɔ mbi emi iJuda, beyi mbi ama nli emi iJuda ba.

¹¹ Lubana Imgbasho li tso osadu-sadu ba.

¹² Ama nkɔ obubɛ ngwi ola dzɛ waba ma kpaa, a ka ngwɔ ma ikɔ imbisɔ ngwi a dzɛ yi ola ba mani, ama nkɔ obubɛ ngwi ola dzɛ yɔ, a dika ngwɔ ma ikɔ mi ola mani.

¹³ Lubana li ama nfwoofwo ola mata le saan mi inɛ Imgbasho ba, kpaa li ama nngyo ola ma ngwi a ka kwu ma di ama osaan aali.

¹⁴ (Udzengye dzɛ yi ola ba, kpaa nu ma le kɔ dafi ola mina ma yɔ, i yɛ ola mboma, dafi a dzɛ yi ola ba nɛ kpaa.

¹⁵ A tso ambɛ gbɛɛ ungwɔ ngwi ola

mina ma, a lo ma mi itukwu mgbi ama, dafi ewodze mgbi ama kpaa dile kyo obwende mani. Ewe otseetse mgbi ama kpaa le nu ma obube hona nagbe ma.)

¹⁶ Ungwone ka wa kyo mi egbe ngwi Imgbasho ka nu iYesu iKrestu gbo inggise ikwo mi ungwoma a le kyo daada, dafi Eso Osuse mgben gbo mani.

Emi iJuda beyi ola

¹⁷ Ikyenghane, ni abu kwu ewabu di emi iJuda; di kye abo byike ola, di kye odzedze mgbi abu yi Imgbasho le kwaayi;

¹⁸ di ye owitukwu mgban ye gbela yi ungwoma nnghaangha ikyekye ola tso abu;

¹⁹ di gbela otsitsi gbex abu li inggise otso obine ofe, di li osa mgbi ama nwoto iyifu,

²⁰ abu li inggise owe emi ikwangha odze, abu li otsetse mgbi engbe ama oshilele, ikyekye abu ye odzedze mgbi ola beyi otsitsi mgban,

²¹ nghama abu, o li tso angbeka, kyone ngwi o tso ewoo wuba? Abu nle gbeeso gbex ni inggise ka yimi ba ne, o kale yimii?

²² Abu nli gbex ni inggise ka kyo amah ba ne, o li kyo amah? Abu ngwu angwula ta abu anyi ne, o li yimi mi ozu angwulaa?

²³ Abu nli kyile ewo esho yi ola ne, o li kwu Imgbasho shanye mi ola ofaafaa?

²⁴ Dafi a lo mi afe gbex: <<A fya iyi Imgbasho ito mi Anengye ikye abu.>>

²⁵ Kini abu ngwo ola yo, ikye sulu oyabo, kpaa ni abu foola yo, abu yee dafi o kyiikeye ye kpaa ba.

²⁶ Ki ama nkyikeye ba le kyungwo ama ola mina ma, Imgbasho ka di ma dafi ama nkyikeye ntona baa?

²⁷ Mi otsitsi yo, Ama nli emi iJuda ba ngwu a kyan ikye ba kpaa ngwo ola yo, ka yagba nu abu ngwu dze yi ola di kyiikeye kpaa foola ma gye obube.

²⁸ Inggise nkyikeye mi mmbwe yi eyi taman ka yee emi iJuda otsitsi ba.

²⁹ Ei, inggise emi iJuda otsitsi yo, li inggise ngwu itukwu mgban le saan yi Imgbasho mani. Ikye okyeekeye otsitsi ne, di li osunu ola ngwi a lo mi afe ta ba; kpaa li itukwu okyata-kyata nkye mi Onodzi mgbi Imgbasho nani. Inggise

nkyatitukwu na li mina gbex, ni inggise tse ongwu ba, kpaa ni Imgbasho tse ongwu.

3

Imgbasho li nyine ba

¹ Ni inggise li emi iJuda, o ngha angbeka mi ekye? Naadi oyabo mgbi ikye okye-kye li ekye?

² Dze yi oyabo mi ali ito ofe duu! Ababo yo, li ama Imgbasho kye elodze mgban wo ma abo.

³ Ni emi iJuda angbeka dze yi oyeye onuunu ba ma? Oyeye mgbi ama onuunu ba na ka yagba nde Imgbasho ombwo ondu odzedze mgbaan?

⁴ Onoka ba du! Ki ali inggise duu li gbatsika kpaa, Imgbasho li gbo otsitsi. Dafi Afe lo mani gbex:

<<Ikye ni Abu gbodze yo,
ni a di gbex Abu gbo ayin,
ni Abu di gbiikwo yo,
ni Abu di ngha.>>

⁵ Nghaduu kini okpekpe mgbi eyi nu osaan mgbi Imgbasho nghao tsoto saan ma, eyi ka gbosine? Eyi ka gbex Imgbasho kyo ayin ba okyitingga yi eyii? (N byita odze ma dafi ikwangha inggise mani.)

⁶ Li ngha ba du! Ki Imgbasho li gbiikwo mi otsitsi ba ma, O gbo ese ikwo sine?

⁷ Inggise oka ka tangwe gbex, <<Kini atsika ngben ogboogbo nu otsitsi mgbi Imgbasho beyi okwokwo mgban sheeshe waali, kyone ngwi Imgbasho dika kwo ani ado?>>

⁸ Inggise angbeka kye ondu le wo eyi ewo mi atsika di eyi gbex, <<Tatase okyo obube kpakpa!>> Ama nle gbo ito odze ntonene me ngwi Imgbasho ka ngwo ma ikwo.

Inggise onyi kpa le saan ba

⁹ Nghanema eyi duu ka ngyelu sine? Eyi emi iJuda tatase ngha ama nli emi iJuda ba ntonaa? Ba dududu! Eyi teyi kyi gbolu ngye wa, gbex, emi iJuda yi ama nli emi iJuda ba kpaa li ofyee mgbi alobube ungwonyi.

¹⁰ Dafi a lo mi Afe mani gbex: <<Inggise onyi osaan dzema ba,
ei onyi kpaa ba;

11 inggise onyi odze yi ozoyeye kpaa dzema ba,
 inggise onyi kpaa pita oye Imgbasho ba.

12 Ama duu kyata iyikpa,
 a yee ayayi duu;
 inggise onyi kpaa kyo osuse ba,
 onyi kpaa ba.

13 Elodze mgbi ama dze dafi endzi ngbofo le nukwo mani;
 ikyide mgbi ama li gbatsika.
 Unka mgbi ogidzi dode
 ikpondu mgbi ama.

14 Ikamba yi elodze ama onuno mbwo ma ondu.

15 Afo mgbi ama dze vla-vla
 o ka dze eyi kyi ese;

16 ido mgbi ama li onu inggise
 kaka iso ali imbe ngwi a ke duu,

17 a ye ofe odze mi iyu ba.

18 A dze yi imio mgbi Imgbasho ba du.>>

19 Onene eyi ye gbex alungwo ngwi ola gbo yo, i gbo yi ama nwoto abo ola mani,
 ikye ni ali inggise ka natsondu yi
 Imgbasho wuba.

20 Nghanx Imgbasho ka yama gbela yi
 inggise gbex o le saan mi ikye ola
 ongyoongyo ba, lubana li ola li nu eyi
 difwi gbex eyi kyo obube.

Osaan ikpewo oyeye onuunu

21 Nghaduu dula ola dexe ese onene kpaa, osaan nkye mbi Imgbasho ma a nu eyi yen wa, ngwi ola beyi ama ogbexx mgbi Imgbasho kyo obwende.

22 Osaan nkye mbi Imgbasho ne ba ikpewo oyeye onuunu mbi iYesu iKrestu ikye ama nnoyeye duu. Idzidza dzema ba,

23 lubana inggise duu kyo obube di dzitsi mi okwoko mgbi Imgbasho,

24 kpaa Imgbasho nu eyi gye emyemye ayayi mi elela mgban mi owato-wato nba ikpewo iKrestu iYesu nani.

25 Imgbasho kyon nu dafi ife ofexfe, mi onoyeye mi eyi mgban. O kyungwone ikye okye emyemye mgban tso, ife ne tso gbex, Imgbasho kyo osuse dafi o kwo ama nkyo obube mi ono ngwi nye na ado ba mani,

26 o kyungwone ikye otso gbex ongwu li inggise ogbiikwo osuse mi ono ongwu

onene neni, ikye ni ongwu gye emyemye di nu ama nnoyeye mbi iYesu gye emyemye.

27 Nghanx abo otsigex ko? A kye dexe enggenga. Mi ali ito ofe? Li mi ola ongyoongyo? Ei, kpaa li mi oyeye onuunu ngwi eyi ka gye emyemye.

28 Lubana eyi kye abo byi gbex inggise li gye emyemye li mi ola ongyoongyo ba, kpaa li mi oyeye onuunu.

29 Imgbasho ne li Imgbasho mgbi emi iJuda yuomaa? O li Imgbasho mgbi Udzengye kpaa baa? Eex, li mgbi Udzengye kpaa,

30 Ngwi Imgbasho li onyi ta ne, li ongwu ka nu ama okyiikye beyi ama okyiikye ba duu emyemye.

31 Nghanema, eyi ka kyi ngwolu ola do ikye oyeye onuunu nax? Onoka ba du! I ka kekiiyayi onu ola mmwe.

4

Abrahan gye emyemye mi oyeye onuunu

1 Ikyenghanx li ekye ngwi eyi ka gbex otsikyeyi Abrahan difwi mi itode ne?

2 Ni Abrahan gye emyemye ikye ido yo, o dze yi ungwo otsabo igex ele, kpaa li mbi Imgbasho ba.

3 Afe gbo dikye? <<Abrahan nu Imgbasho oyeye, Imgbasho kyon gbex o li inggise osaan.>>

4 Kini inggise kyido yo, awuya ngwi a li kpan na a li di gbex li umba ba, kpaa li ungwo nwogyo a ka kyo.

5 Nghaduukpaa, inggise ama nli kyido ba kpaa li nu Imgbasho ongwu nli nu emi imbaali kpaa gye emyemye na oyeye yo, a li kye oyeye onuunu mgbi ama gbex di li osaan.

6 IDEvedi kpaa gbo ngha ono ngwi o gbode inggise nkyido ba kpaa Imgbasho non gye emyemye ma gbex mse dze yan:

7 <<Mse dze yi ama ngwu a dzamata yi obube,
 di tukwulu ma alobube mani.

8 Mse dze yi inggise ngwu Otse ka kye alobube mgban wuuta ba mani.>>

9 Mse ne dze ikye ama okyiikye kyon na naa dze ikye ama nkyiikye ba kpaa?

Eyi teyi li gbɛɛ oyeyɛ onuunu mgbi Abrahan nu ma kwun di inggise osaan.

¹⁰ Otsɛ-tɛ na ba mi ali ito ofɛ? A tsan duuse non kyikye naadi o kyikye se? A tsan duuse o wa kyikye!

¹¹ O di gbɛ ambɛ ikye, ambɛ mgbi osaan ngwi o tu mi oyeyɛ onuunu mi onɔ ngwi o kyikye waba mani. Ikyenghanɛ, o li otso ama nkyikye waba kpaa noyeyɛ duu, adzi ni a kwu ma di ama osaan.

¹² O di li otso ama nkyekyikye ta ba kpaa le kyikye mi oyeyɛ onuunu ngwi Abrahan tun duuse wa kyikye nani.

¹³ Li mi abɔ ola ngwi Abrahan yi eto mgban tu ondu odzɛɛdɛ gbɛɛ, o ka gyokwudɛ ɛɛ ba, kpaa li mi osaan nkyɛ mi oyeyɛ onuunu nani.

¹⁴ Lubana ni ama nle kyɛɔ ola ntona yɛɛ ama gyokwudɛ yɔ, oyeyɛ onuunu dɛ yi oyabɔ wuba ondu odzɛɛdɛ mgban kpaa yɛɛ ayayi.

¹⁵ Ikyekye ola li ba yi itingga. Imbe ngwi ola dɛ bayɔ ola ofaafa kpaa dɛ ba.

¹⁶ Nghanɛ, ondu odzɛɛdɛ li ba mi oyeyɛ onuunu, adzi ni elela di dɛ ikye eto mgbi Abrahan duu. Ondu odzɛɛdɛ otsitsi nɛ dɛ ikye ama nli mgbi ola kyoon ba, kpaa li mbi ama nsulu oyeyɛ onuunu mgbi Abrahan nani. O li otseyi duu.

¹⁷ Dafi Afe tsekise lo ma gbɛɛ: <<Ani nu abu li otso ɛɛ ibyibi.>> O li otseyi mi inɛ Imgbasho, ongwu o nun oyeyɛ nani, Imgbasho nli kyile emi ikwukwɔ, di li kwu ungwɔ ama ndzema ba dafi a tsekise dɛ nani.

¹⁸ Ngwi dɛ dafi ɛwɛ ogbe byiibi dzema ba nɛ kpaa, Abrahan gbewɛbyi noyeyɛ. Nghanɛ o yɛɛ otso ɛɛ ibyibi, yeyɛ dafi Imgbasho teyi nyan mani gbɛɛ, <<Li ngha ngwi engwiba mgbi abu ka mbwo aali.>>

¹⁹ Ngwi Abrahan mɛ onova ideli onyi nɛ kpaa, oyeyɛ onuunu mgban shanyɛ ba. O ye dafi ongwu dɛ kwɛkwɛ okwulu, owan iSara kpaa kye ka mbongwɛ wuba mani.

²⁰ Nghaduu Abrahan tangwɛ ondu odzɛɛdɛ mgbi Imgbasho ba, kpaa kɛɛkiyayi mi oyeyɛ mgban onuunu di kye okwɔkwɔ nu Imgbasho,

²¹ ikyesinɛ o ye saan ta gbɛɛ Imgbasho dɛ yi mfye okyungwɔ ngwi o zondɔ nani.

²² Li ikyengha <<ngwi a gbela yan gbɛɛ o le saan aali.>>

²³ Elodɛ ngwi a lo gbɛɛ <<a gbela yan na>> a lon li ikye mgban yuon ba,

²⁴ kpaa li ikye eyi ama Imgbasho ka gbela gbɛɛ eyi le saan ikye gbɛɛ eyi noyeyɛ mbi ongwu Imgbasho nkyile iYesu Otɛ mgbi eyi mi ikwongye mani.

²⁵ A kyon nu mi abɔ ikwongye mi ikye ali ibwubwe mgbi eyi di kyilon mi ikwongye ikye ni eyi gye emyemyɛ mi inɛ Imgbasho.

5

Iyu yi atsa

¹ Nghawanɛ, dafi eyi gye emyemyɛ mi oyeyɛ onuunu nɛ, eyi sulu iyu yi Imgbasho mgbi eyi ikpewo Otɛ mgbi eyi iYesu iKrestu,

² ongwu eyi tu ofɛ kaka elela ongwu eyi kwudɛ ele onɛnɛ nɛ mi oyeyɛ onuunu neni. Eyid dɛ yi atsa yi ɛwɛ ogbe byiibi otu okwɔkwɔ mgbi Imgbasho nani.

³ Li ngha ta ba, kpaa eyi di tsatsa mi iso mgbi eyi, ikyekye eyi ye ta gbɛɛ iso li ba yi itukwu oshiishi;

⁴ itukwu oshiishi li ba yi itukwu ofyumfye, itukwu ofyumfye li ba yi ɛwɛ ogbebyi.

⁵ ɛwɛ ogbe byiibi di li nu eyi ayiwi ba, ikyekye Imgbasho kye okpitukwu mgban yawo eyi kɛ itukwu nyɛ mi Onodzi Osaan ngwi O kye nu eyi nani.

⁶ Ngwi onɔ wa gyo yeyɛ nɛ, iKrestu kwulu ikye eyi mi onɔ ngwi eyi dɛ yi mfye ba kale ngha Imgbasho adɔ mani.

⁷ I fyumfye ni inggise kwulu ikye inggise osaan, kpaa mi ikye inggise osuse saan yɔ, kaba inggise ka yagba kwulu.

⁸ Nghaduu Imgbasho kye okpitukwu mgban tso eyi mi ito ofɛ neni: Ngwi eyi ka li emi ali ibwubwe majo iKrestu kwulu ikye eyi.

⁹ Ngwi eyi gye emyemyɛ mi eyi mgban wa nɛ, a ka dɛ eyi mi itingga mgbi Imgbasho ikpewon sinɛ ngha lo?

¹⁰ Lubana onɔ ngwi eyi ka li engyikyili mgbi Imgbasho ma, a yile eyi gyiide yan mi ikwu ongwɛn, ikyegbɛɛ a yile eyi

gyiide nɛ, eyi ka wa wato ikpewo okyɛɛ-kyɛɛ mgban mi ikwu sinɛ ngha lo?

¹¹ Ungwɔnɛ li ngha ta ba, kpaa eyi di tsatsa mbi Imgbasho ikpewo Otse mgbi eyi iYesu iKrestu, mi oyile eyi gyiide yi Imgbasho.

Ikwongye ba ikpewo Adan, Oshishe kye ikpewo iKrestu

¹² Nghanɛ, dafi alobube kaka esɛ ikpewo inggise onyi, ikwongye di kaka esɛ ikpewo alobube nɛ, inggise duu tu ikwongye, ikyekye ali inggise duu kyo obube.

¹³ Lubana duuse ni a kye ola nu yo, alobube teyi dze esɛ nɛni. Kpaa a kye alobube wuuta ba ikyesinɛ ola dzema waba.

¹⁴ Ndze nghanɛ kpaa, ikwongye wita kye onɔ mgbi Adan nghataa ba onɔ mgbi iMose jo kaka mbi ama nfoola dafi Adan ndze dafi iKrestu nka wa ba na ba mani.

¹⁵ Nghaduu umba ungwo ngwi iYesu kyo na dze dafi ado onghaangha na ba. Lubana ki ibyi inggise kwulu ikye ado onghaangha mgbi inggise onyi yo, mbi inggise onyi iYesu iKrestu na umba itukwu oleewo mgbi Imgbasho nkye mbon ka gbɔfwe mbi ibyi inggise!

¹⁶ Odi kiyayi yo, umba mgbi Imgbasho dze dafi alobube ngwi Adan kyo na ba. Ikwɔ kyɛdo alobube onyi na di ba yi odzili-dzili, kpaa umba na yo kyɛdo ado onghaangha mgbi inggise ibyibyi di nu ma gye emyemyɛ.

¹⁷ Lubana ki ado onghaangha mgbi inggise onyi, nu ikwongye gyuto ikpewo inggise onyi na waali, ka dze sinɛ mbi ama ngbe elela mgbi Imgbasho dzii beyi umba mgbi osaan ngyuto mboma ikpewo inggise onyi iYesu iKrestu na!

¹⁸ Nghawanɛ, dafi ado onghaangha onyi ba yi odzili-dzili mbi inggise duu nɛ, li ngha ngwi ali osaan onyi ba yi emyemyɛ nka nu inggise duu tu oshishe yeyɛ aali.

¹⁹ Lubana dafi ado onghaangha mgbi inggise onyi nu inggise duu yɛɛ emi alobube nɛ, li ngha ngwi osiikyenu mgbi inggise onyi ka nu inggise ibyibyi yɛɛ saan kpaa aali.

²⁰ A kye ola na ba ikye ni obube tsoto; kpaa ni obube tsoto yo, elela Imgbasho nghao tsoto duu.

²¹ Ikyenghanɛ, dafi alobube gbe inggise duu teyi kaka ikwongye nɛ, li ngha ngwi elela mgbi Imgbasho nnu eyi osaan na gbe eyi teyi onɛnɛ, nu eyi tu oshishe gyegwu ikpewo iYesu iKrestu Otse mgbi eyi aali.

6

Eyi kwulu mi alobube, yɛ dze oshishe mi iKrestu

¹ I ka gbɔn sinɛ waden? Ni eyi kɛɛkiyayi okyo alobube zukwu ni elela sheeshee?

² Onoka lo! Ni eyi kwulu mi alobube waali; kyɔsinɛ se eyi di kale kyɔn kpɔɔ?

³ Naadi ema ye dafi eyi ama ngwu a kyo eyi iBatisima mbi iYesu iKrestu nɛ, a kyo eyi iBatisima kaka ikwongye mgban ma wɛ?

⁴ Nghanɛ a gbe eyi ndzi yan nye mi iBatisima kaka ikwongye ikyegbɛɛ, dafi a kyile iKrestu mi ikwongye mi okwɔkwɔ mgbi Otson nɛ, eyi kpaa kawa dze mi oshishe ofufɛ.

⁵ Dafi a gbe eyi kwokyi yan mi ikwongye nghanɛ, li kyɛmɛ a dika gbe eyi kwokyi yan mi okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu.

⁶ Lubana eyi ye odzɛɛdze mgbi eyi ogbugbe na a kye gbokwo yan ikye ongyɛlu yi ikpewo mgbi alobube nani, zukwu ni eyi ka li ofyɛɛ mgbi alobube wuba.

⁷ Inggise nkwulu yi iKrestu ta wa yo, o wato mi alobube.

⁸ Onɛnɛ kini eyi kwulu yi iKrestu yo, eyi noyeyɛ ta gbɛɛ i dika wa dze oshishe yan.

⁹ Lubana eyi ye ta gbɛɛ ngwi a kyile iKrestu mi ikwu nɛ, o ka yama kwulu wuba; ikwongye sulu mfyɛ onghan wuba.

¹⁰ Ikwu ngwi iYesu kwu na, o kwikwu akponyi ikye odzili alobube; kpaa oshishe ngwi o dze na, o dze ikye Imgbasho kyon.

¹¹ Mi ito ofɛ na kpɔɔ, kye ewema gbɛɛ ema kwulu ikye odze mi alobube wuba, kpaa wɛ gbɛɛ iKrestu iYesu nu ema oshishe mbi Imgbasho.

¹² Ikyenghane ka nu alobube gyuto mi ikpewo mgbi abu nli kwulu ne ba, di abu wa sunu imina mgban ibwubwe.

¹³ Ka yama kye alewo mgbi ema nu ali ibwubwe no yee okye mgbi imbaali ba. Kye ewema nu Imgbasho, dafi ama ngwu a dulu ma to mi ikwongye luba oshishe mani; di kye alewo mgbi ema nun dafi okyiido mgbi osaan mani.

¹⁴ Nghawane, ka nu alobube kye ema teyi ba, ikyekye ema byidze abo ola ba, kpaa abo elela.

Ofyee mgbi osaan

¹⁵ Ungwo ntone duu ma itan sine? Eyi ka kiyayi okyo obube ikyegbee eyi woto abo ola ba kpaa woto abo elela nghaoo? Onoka ba du!

¹⁶ Ema ye dafi ema li ofyee mgbi inggise ngwu ema le siikyenun ma we? Ema ka yagba li ofyee mgbi alobube di kwulu, hona ofyee ama osiikyenu Imgbasho, nka nu ema dze mi ofe mgbi osaan.

¹⁷ Nghaduu eyi ta Imgbasho angba gbee, nose ma ema li ofyee mgbi alobube kpaa onene yo, ema ye kyedo ito otsootso ngwi a tso ema ne itukwu onyi.

¹⁸ A she ema adi mi ifu alobube, ema yee ofyee mgbi osaan.

¹⁹ N le gbodze ne mi odzedze mgbi inggise owamye ikyekye ema nde mi odzedze mgbi atta mgbi ema. Dafi ema li kye alewo mgbi ema yee ofyee nu idza ni ali ibwubwe mgbi ema le sheeshe wele ma, onene kye alewo mgbi ema yee ofyee nu osaan nka kye ema kaka osaan kpaa mani.

²⁰ Ono ngwi ema li ofyee mgbi alobube ma, ungwo kwu osaan akye yi ema ba.

²¹ Li ali oyabo ngwi ema tu mi ono na mi ungwo ama n yee ema ungwo ayiwi onene ne? Bana ungwo ntona li ba yi ikwongye mi ongyeengye!

²² Nghaduu onene ngwi a dulu ema to mi abo alobube di yee ofyee mgbi Imgbasho ne, oyabo ngwi ema tu ma kye ema kaka osaan. Ongyeengye mgban di li oshishe ogyegwu.

²³ Lubana mkpa alobube li ikwongye, kpaa umba mgbi Imgbasho li oshishe ogyegwu mbi iKrestu iYesu Otse mgbi eyi.

7

To mi abo ola luba mbi iKrestu

¹ Emi ongwunani, ema ama nbe mi ola ntonene, ema ye dafi ola li kyido mi ikpewo inggise ono ngwi otsungwon dze oshishe ma ta baa?

² Dze sini, ola tso gbee ongyaa dze ikye oban ono ngwi o ka dze oshishe mani. Nghaduu ni oban kwulu yo, o to mi abo ola nani.

³ Nghawane, ki non kyuka yi ongyulo oka ngwi oban ka dze oshishe yo, o kyo amah. Kpaa ni oban wa kwulu yo, o to mi abo ola nani. Non ye bongyulo oka jokpa, o yama li ongyaa amah wuba.

⁴ Ne, emi ongwunani, ema kpaa ola nwodze mbi ema na kwulu ikpewo ikwu iKrestu, ikye ni ema li mgbi iKrestu ongwu a kyilon mi ikwu ikye ni eyi wa owaawa mbi Imgbasho nani.

⁵ Lubana ngwi odzedze ibwubwe mgbi atta kye eyi teyi ma, imina obube ngwi ola kye ba ma le kyido mbi eyi, man alungwo ngwi eyi kyo duu ngye mi ikwongye.

⁶ Nghaduu onene ngwi eyi kwulu mi ungwo nple kwu eyi ofyee ne, eyi to mi abo ola ikye ni eyi ki kyungwo mi odzedze ofufe mgbi Onodzi, no ka li imbisio mgbi ola ogbugbe ngwi a loolo na ba.

Ogbili-gbili mgbi alobube yi ola mi itukwu

⁷ I ka gbɔn sine wa den? Ola ne li ungwo obubee? Ono oka ba du! Mi otsitsi ki li ola bayo, n kika ye ungwo nli alobube ba du. N kika ye ungwo nli odi mbe angwo ba du, ni ola ki gbee, <<Ka yama di ungwo mbe angwo bayo.>>

⁸ Li ofe ngwi ola kye ba nani, ngwi alobube tu ofe okwokyle ali imina obube duu mbi ani aani. Kini ola dzema bayo, alobube dze yi mfyee wuba.

⁹ Duuse ni ani ye ola yo, ani dze oshishe; kpaa ngwi ola wa ba ne, alobube fwi to dze oshishe man ani kwulu.

¹⁰ N difwi gbee ola se ndze yi oweka okye oshishe ba ma, ye kye-kye ikwongye ba.

¹¹ Lubana alobube tu ofe ikpewo ola kpagya ani wo, di ngwo ani.

¹² Nghawane, ola le saan, ali ola le ayin di tishi.

¹³ Ungwo ntishi ne di yee ikwongye mbi anii? Onoka ba du! Ikyegbee nu ma difwi alobube gbee di li alobube yo, i kye ikwongye ba mbi ani ikpewo ungwo osuse, adzi ni alobube yee alobube yeye ikpewo ola mani.

¹⁴ Eyi ye ta gbee ola li ungwo ongw onodzi, nghaduu ani dze mi odzedze mgbi ali ibwubwe mgbi atta, a kyen gya yi alobube dafi ofyee mani.

¹⁵ Ani yama ye ungwo ani le kyo ba. Lubana ungwo ngwi ani mina okyo ma n li kyon ba, kpaa ungwo nta ani anyi ma n li kyon.

¹⁶ Ni ani di kyungwo ngwi ani mina okyo ba ma kpaa, n di li gbela gbee ola tishi.

¹⁷ Ngwi i dze nghanee yama li ani yuen le kyo ba kpaa, li alobube nwodze mben mani.

¹⁸ N ye ta gbee mi atta mgbi ani ibwubwe nani, unkonyi osuse wodze mbi ani ba. Bana n sulu imina okyungwo osuse kpaa, n li yagba kyon ba.

¹⁹ Lubana ungwo osuse ngwi ani mina okyo ma n li kyo ba, li obube ngwi ani mina okyo ba ma, n li kiyayi okyo aali.

²⁰ Kini ani le kyungwo ngwi ani mina okyon bayo, yama li ani yuen le kyo wuba, kpaa li alobube nwodze mbi ani ma le kyo aali.

²¹ Ne n difwi gbee mfye oka le tsamu ani, ono ngwi i mina ani okyungwo osuse ma, ungwo obube li kye ani teyi.

²² Lubana n gbela yi ola mgbi Imgbasho itukwu onyi;

²³ nghaduu n difwi mfye oka idzidza nle gblika yi itukwu mgbi ani, i di nu ani yee ofyee alobube nkye ani le teyi mi alungwo ngwi ani le kyo duu.

²⁴ Li ali ito ishisha inggise ngwi ani dze den! Li eme ka nagbe ani mi abo atta mgbi ani nkye ani le lu ikwongye ne?

²⁵ N ta Imgbasho angba ikpewo iYesu iKrestu Otse mgbi eyi!

Nghawane, ani abuen mi itukwu mgben yo, n li ofyee mi ola mgbi Imgbasho, kpaa mi odzedze mgbi

mmbwe yi eyi yo, mfye oka le tsamu ani ni ani kyo alobube.

8

Oshishe ongw onodzi

¹ Nghanee, onene odzili-dzili yama dze ikye ama ndze mi ifu iKrestu iYesu ba,

² ikyekye ikpewo iKrestu iYesu mfye mgbi Onodzi nu oshishe shen adi ta mi mfye mgbi alobube yi ikwongye.

³ Lubana ungwo ngwi ola yagba kyo ba, ikyegbee odzedze mgbi inggise owamyee sulu mfye mme ba ma, Imgbasho kyon. O kye onghan deso ba mi odzedze mgbi inggise owamyee, ikye owa kyi kyelu ado okwookwo mgbi alobube mi ikpewo mgban,

⁴ adzi ni a di osaan ngwi a gbee ni eyi dze mi ola ma mbi eyi ama nle kyedo odzedze mgbi mmbwe yi eyi ba kpaa le kyedo odzedze mgbi Onodzi neni.

⁵ Ama ngwu mmbwe yi eyi kye ma le teyi yo, li gbe itukwu mgbi ama byi ungwo ngwi mmbwe yi eyi mina mani; kpaa ama Onodzi kye ma le teyi, li gbe itukwu ma byi ungwo ama Onodzi mina.

⁶ Itukwu mgbi inggise ngwi alobube kye le teyi yo li ikwongye, nghaduu itukwu ngwi Onodzi kye le teyi yo, li oshishe yi iyu.

⁷ Kpaa itukwu alobube, li dze mi ogblogo yi Imgbasho. Li yama sunu ola mgbi Imgbasho ba, hona dika yagba kpaa ba.

⁸ Ama ngwu mmbwe yi eyi kye ma le teyi yo, ka yagba kyungwo okpa Imgbasho ba.

⁹ Ema ta yo, mmbwe yi eyi kye ema le teyi ba kpaa li Onodzi, kini Onodzi mgbi Imgbasho wodze mbi ema yo. Ma ali inggise ndze yi Onodzi mgbi iKrestu ba wa, o li mgbi iKrestu luba.

¹⁰ Nghaduu ni iKrestu dze mbi abu yo, ewo mgbi abu kwulu ikye alobube, kpaa onodzi mgbi abu dze oshishe ikye osaan.

¹¹ Ma ni Onodzi mgbi Ongwu nkyile iYesu mi ikwu na wodze mbi abu yo, Ongwu nkyile iKrestu mi ikwu na dika nye mi Onodzi mgban nwodze mbi abu ne, dulu abu mi ikwongye luba oshishe.

¹² Nghanɛ, emi ongwunani, eyi li ofyɛɛ mgbi imina ongwi ɛɛ nɛ ba, nɛ eyi sulu itɔdzɛ okyedɔ imina ongwi ɛɛ wuba.

¹³ Lubana ni abu dɛ mgbi mmbwɛ yi eyi yɔ, o ka kwulu; kpaa ni abu dɛ mi Onodzi, kyɪ kyelu imina obube mgbi ewo ngwuta yɔ, o ka dɛ oshishe.

¹⁴ Ama ngwu Onodzi mgbi Imgbasho kye ma le teyi yɔ, a li emi ongwe Imgbasho.

¹⁵ Ikyesinɛ ema gbɛ onodzi nnu ema yɛɛ ofyɛɛ nka mio wuba, kpaa ema gbɛ Onodzi nnu ema yɛɛ engwɛ Imgbasho mani. Ma mi ikpewo Onodzi nɛ eyi kwun gbɛɛ, <<Baba, Otseyi.>>

¹⁶ Onodzi na abɔn kyɔ obwɛndɛ yi onodzi mgbi eyi gbɛɛ eyi li emi ongwe Imgbasho.

¹⁷ Ma ngwi eyi li engwɛ nɛ, eyi li ama gyokwudɛ mgban. Eyi li ama gyokwudɛ Imgbasho ungwonyi yi iKrestu. Eyi ka gyadzɛ yi iKrestu, ma ni eyi gyadzɛ yi iKrestu yɔ, eyi dika kaka okwɔkwɔ mgban yan.

Okwɔkwɔ ongwi iyayi

¹⁸ Ani noyɛyɛ gbɛɛ adzɛ ngwi eyi le gye onɛnɛ nɛ yama mɛ mi okwɔkwɔ ngwi a kawa kye tso eyi ma ba.

¹⁹ Ɛɛ duu le tsoolo ni ama wa di dafi Imgbasho ka kye emi ongwɔn tso mani.

²⁰ Lubana a nu ɛɛ duu ndengyɛ, yama li itukwu ɛɛ ba, kpaa li itukwu Imgbasho non dzɛkɛ ngha, yi ɛwɛ ogbe byi

²¹ gbɛɛ ɛɛ abuan ka watɔ mi adi mgbi ungwɔ ombeembe ngwi a bwan na luba ewo oshɛta okwɔkwɔ mgbi emi ongwe Imgbasho.

²² Lubana eyi ye dafi ɛɛ duu le maandu dafi imba ongwe mani, nghataa ba onɔ dzikan nɛni.

²³ Yama li ɛɛ yuon ta ba, eyi abueyi ama nka wa tu owawa ongwi ababɔ mgbi Onodzi ma jokpaa, le maandu mi itukwu le fɛ onɔ ngwi a ka gbɛ eyi dafi engwɛ, bɛkɛ yi ikpewo ofufɛ ngwi a zondɔ okye nu eyi mani.

²⁴ Ikyesinɛ li mi ɛwɛ ogbe byiibyi nɛ ngwi eyi watɔ aani. Kpaa ɛwɛ ogbe byiibyi ongwi a di yɔ, yama li ɛwɛ ogbe

byiibyi luba du. Li emɛ li kye ɛwɛ byi ungwɔ ngwi ongwu teyi dzɛyan?

²⁵ Kpaa ni eyi gbɛwɛbyi ungwɔ ngwi eyi plɛ dzɛyan wa bayɔ, i ka shitukwu fɛ.

²⁶ Mi itɔ ofɛ na kpɔɔ, Onodzi li tobyi eyi onɔ ngwi eyi dɛ ewo atsi mani. Eyi ye ungwɔ ngbuo ngwi eyi ka bibɔ ikyen ba, kpaa Onodzi li bɔ ikye eyi yi andu omaama ngwi a ka gbɔn gbɛ ba mani.

²⁷ Imgbasho nli kyidi itukwu mgbi eyi ma ye oweka mgbi Onodzi, ikyekye Onodzi li bɔ ikye emi osaan dafi owitukwu mgbi Imgbasho dɛ mani.

Eyi shewo ngha ama onghaangha

²⁸ Eyi di ye gbɛɛ alungwɔ nba mbi eyi duu li Imgbasho nu ofɛ gbɛɛ no tɔ lo ama ongwu kpa ma itukwu ma tishi, ama ngwu a kwu ma ela mi itɔdzɛ mgbi ongwu mani.

²⁹ Lubana ama Imgbasho teyi ye ma ma, o kye ma dzɛkɛ dafi emi Ongwan, adzi nu ma yɛɛ yɛyɛ dafi Ongwɛ nli Ongwovlɛ mgbi emi ongwunɔn duu.

³⁰ Ama ngwu o di plɛ kye ma dɛ ma, o kwu ma ela; ama ngwu o kwu ma ela ma, o di nu ma gye emyɛmyɛ; ama ngwu o di nu ma gye emyɛmyɛ ma, o di kye okwɔkwɔ mgban nu ma.

³¹ Li ali uka tsatso ngwi eyi ka nu ikye ungwɔ ntonɛ? Ni Imgbasho dɛ yi eyi ma li emɛni ka fyinyɛnɛ yi eyi?

³² Ongwu nkyɛ abɔ tukwu ongwɔn ba, kpaa kyon nu mi ikye eyi duu na, ka kyɔsinɛɛ o ka di eyi elela kye alungwɔ duu nu eyi ba.

³³ Li emɛ ka gbɛ odzɛ tukwu ama Imgbasho sadu ma nɛ ewo? Li Imgbasho li nu inggise gye emyɛmyɛ.

³⁴ Li ongwu emɛ ka ngwɔ eyi ikwɔ dɔ? Inggisɛ dzɛma ba, lubana iKrestu iYesu kwulu mi ikye eyi a di kyilon luba oshishe ikye eyi, o di sɔdzɛ imbe mmwɛ mi abugye mgbi Imgbasho le tɛkyɛ ikye eyi.

³⁵ Li emɛ ka gha eyi yi okpitukwu mgbi iKrestu? Li okakewo naadi adzɛ naadi iso hona enbwa hona ibiba naadi inoola naadi okwusunkli?

³⁶ Dafi Afɛ lɔ ma gbɛɛ, <<Mi ikye abu Imgbasho,

eyi li tsigegɛ yi ikwongye alonɔ duu;
A di eyi dafi mmala ngwi a le
ka kye eba gbon onbukwɔ mani.>>

³⁷ Mi ungwɔnɛ duu kpaa eyi shewo
ngha ama onghaangha ikpewo iKrestu
ndi eyi kpan itukwu nani.

³⁸ Lubana n ye saan gbɛɛ ikwongye
hona oshishe, naadi engyɛsɔ hona onodzi
ibwubwe, hona onɔ ongwɔ onɛnɛ naadi
onɔ ongwɔ iyayi, hona ali ito mfyɛ duu,

³⁹ naadi mfyɛ ongwɔ esho hona mfyɛ
ongwɔ ikpɛsɛ, hona ungwɔ ngwi a ta duu,
ka yagba ghalu eyi yi okpitukwu mgbi
Imgbasho ndzɛ mi idzidzɛ eyi yi iKrestu
iYesu Otse mgbi eyi nɛ ba.

9

Imgbasho sadu emi Israi

¹ N le gbɔ otsitsi mbi iKrestu, n le
mwonya ba, itukwu mgben kpaa nin
obube ba, Onodzi Osaan li obwɛndɛ
mgben,

² Eka kwowina len kpakpa itukwu di
wulin jo dondu ba.

³ Bana n mina gbɛɛ ani abuen a ki wo
ani ikamba di dzabɔ yi iKrestu mi ikye
emi ongwunani, emi Israi ama nli eto yi
ani neni.

⁴ A li emidi Imgbasho ngwu Imgbasho
kyelu ma nu ma yɛɛ eto mgban.
Imgbasho tso ma okwɔkwɔ mgban. O
bwondu yi ama di kye ola mgban nu ma.
Ozu osunu Imgbasho mi iJerosalin na
bɛyi ondu Imgbasho dzɛ duu li mgbi ama.

⁵ Li ama li inyabyi, di li mboma ngwi
iKrestu to eto mi ɛsɛ neni, ongwu nli
Imgbasho onghaangha neni. Nu ma tsan
gyegwu! No dzɛ ngha.

⁶ No ka dzɛ dafi elodzimgbasho wɛɛsɛ
ba. Lubana li ama ntɔ eto mi Israi duu li
emi Israi yɛyɛ ba.

⁷ Dafi eto mgbi Abraham tsatsa li emi
ongwiba mgbi Abraham ba neni.
Imgbasho nya Abraham gbɛɛ, <<Li ikpewo
Adziki ngwi abu ka tu eto ngwi Ani zonu
yi abu nani.>>

⁸ Ungwɔnɛ tso gbɛɛ, li engwɛ ama
Abraham mba abɔn li emi ongwɛ
Imgbasho kyemɛ-kyemɛ ba, kpaa li engwɛ
ama Abraham mba mi ondu odzɛɛdzɛ ma

ngwu a kye ma wuuta gbɛɛ engwiba
mgbi Abraham aali.

⁹ Lubana li ela mgbi ondu odzɛɛdzɛ ma
aani: <<Onova nkyɛ nɛ mi ito onɔ nɛ yɛyɛ
n ka yidɔ, iSara ka byi ongwɛ abɔ.>>

¹⁰ Li nana ta ba, ongwɛfa mgbi iRebeka
ntona a sulu otsɔma onyi, otsikyeyi
Adziki.

¹¹ Nghaduu, duuse ni a mba engwɛfa
ntona, naadi nu ma wa kyo obube hona
osuse yo, Imgbasho nya iRebeka gbɛɛ
ongwan ongwu okwukwo na kale kyo
ongwu ongbungbɛ idɔ. Imgbasho gbɔdzɛ
nɛ ikye otso gbɛɛ ongwu dulu ongwɔ
itukwu ongwu wa, ma yama li ikye
unkoka ngwi a kyo ba,

¹² li mi idɔ okyɔɔkyɔ ba, kpaa li mbi
Imgbasho ongwu nkwu ela mani, a nyan
gbɛɛ, <<Okwukwo na kale kyo ongwu
ongbungbɛ idɔ.>>

¹³ Yɛyɛ dafi Afɛ lo mani gbɛɛ, <<iJeko
kpen itukwu, kpaa Isol ten anyi.>>

¹⁴ Nghane i ka gbɔn sine tso? Imgbasho
kyɔ ebɛbɛ? Ngha ba dududu!

¹⁵ Lubana o gbɔ nya iMose gbɛɛ,
<<Inggisɛ ngwu ani mina n ka dun elela,
inggisɛ ngwu ani di mina n ka kyo elela
won.>>

¹⁶ Nghane, ungwɔ ndzɛ mbiso gbɛɛ ka
dze yo, li imina hona ofyaafya mgbi
inggisɛ ba, kpaa li elela odiidi mgbi
Imgbasho.

¹⁷ Li ngha ma ngwi Imgbasho gbɔ nya
iFaro mi Afɛ gbɛɛ, <<Li mi itɔdzɛ nɛ yɛyɛ
ngwi ani kyile abu desho, gbɛɛ nin tso
mfyɛ mgben mboo, adzi ni a gbɔdzɛn
kpatse ɛsɛ duu.>>

¹⁸ Nghane Imgbasho sulu elela odiidi
mbi inggisɛ ngwu i kpan odin elela mani,
o di li kye ali inggisɛ ngwu i kpan duu
itukwu tiishu.

¹⁹ Inggisɛ oka mbi ema ka byi ani gbɛɛ:
<<Nɛ kyɔnɛ ngwi Imgbasho di li nu eyi
obube? Lubana li emɛ ka kyɔ ndɛlu
owitukwu mgbi Imgbasho?>>

²⁰ Ei, ka gbɔ ngha ba. Abu li emɛ,
inggisɛ owamye hini, ka tangwɛ yi
Imgbasho? Ungwɔ ngwi a ta-ta ka yagba
nya Ongwu ntan ma gbɛɛ, <<Kyɔnɛ abu ta
ani dzɛ ngha gbɛɛ?>>

²¹ Ongye ombɛ ishe sulu ofɛ okye akwiibe onyi ma mbɛ ishe ama a ka kyungwɔ ingblimɔ di mbɛ angbeka ngwi a ka kyungwɔ imɔ mi ele ba gbɛ lo?

²² Kabana Imgbasho mina otso itingga yi mfyɛ mgban mbi ali inggise ngwu o mina odzilin duu, nghaduu o shitukwu yi ama.

²³ Kaba o kyungwɔnɛ ikye otso okwɔkwɔ mgbi ongwu mi onɔ ngwi ongwu dzɛ yi elela odiidi mbi ama ongwu kyi mɛlu ma tokɛ gbɛɛ ni a tu okwɔkwɔ mgbi ongwu mani.

²⁴ Eyi kpaa wodzɛ mbi ama ngwu o sadu mani, li emi iJuda ta ba, Udzengye kpaa.

²⁵ Dafi Otse gbɔ yɛyɛ mi afɛ mgbi iHosia mani gbɛɛ:

<<A yama li <inggise mgben>
ba kpaa n ka kwu ma gbɛɛ,
<Emiden>;
n ka tso okpitukwu mbi inggise
ama ngwu a
tso okpitukwu yi ama ye ba mani.

²⁶ O diyɛ gbɛɛ,
<<Imbe ngwi a plɛ nya ma gbɛɛ,
<Ema li emidani ba na,>
li mi ele yɛyɛ ngwi a
dika kwu ma gbɛɛ,
<Emi ongwe Imgbasho oshishe.> >>

²⁷ Ongye ogbɛɛɛ Adzaya gbobakwɔ ikye emi Israi gbɛɛ:

<<Dafi mmbwo mgbi emi Israi dze
dafi mfyɛn mi onekyoo
nɛ kpaa, li gwee ni ta ka wato.

²⁸ Lubana Otse ka kwo
ɛɛ adɔ plɛ,
ma dika li dafi
o gbɔgbɛɛ ongwu ka kyo ma yɛyɛ.>>

²⁹ Dze yɛyɛ dafi Adzaya tsekise gbɔ
mani gbɛɛ:
<<Ni Otse Ongha yi mfyɛ ki dzata eto
mgbi eyi
angbeka oshishe bayɔ,
eyi kika dzili dafi iSodon yi iGomora
mani.>>

Emi Israi noyɛyɛ ba

³⁰ Ni i gbɔn sinɛ tsatso? Udzengye ama ngbli mi odzɛ osaan ba kpaa, tun mi oyɛyɛ onuunu.

³¹ Kpaa emi Israi ama ngbli gbɛɛ ama ki dze osaan yi Imgbasho ma kpaa tun ba.

³² Kyɔnɛ ngwi a tu ba? Ikyekye a pita li mi oyɛyɛ onuunu ba, kpaa a pita dafi li mi idɔ mgbi ama okyɔɔkyɔ mani. Ali nɛ yɛɛ iKrestu ngwi inggise le tsiishi mi ele.

³³ Dafi a lo mani gbɛɛ, <<Dika, n kye iKrestu la emi iDzayɔn nu ma le tsiishi beyi ikwutse nnu ma le gbɛɛɛ mani, nghaduu inggise nnun oyɛyɛ yɔ, ka gyayiwi ba.>>

10

¹ Emi ongwunani, oweka yi ibɔ mgbi ani mbi Imgbasho ikye emi Israi yɔ, li ogbɛɛ a ki wato.

² Lubana n ka kyo obwendɛ ikye ma gbɛɛ Imgbasho gbɛ ma itukwu sɔ, kpaa a difwi ofɛ ngwi a ka kyɛɔ Imgbasho ba.

³ Dafi a yama ye osaan nkyɛ mbi Imgbasho na ba le di gbɛɛ ama ki kyo osaan mgbi ikyibo ma nɛ, a gbela nu osaan mgbi Imgbasho kye ma teyi ba.

⁴ Lubana iKrestu ngyɛlu yi ola, ikye ni ama nnun oyɛyɛ duu, yɛɛ saan yi Imgbasho.

⁵ IMose nu osa mi osaan ngwi a li tu mi ola mani o gbɛɛ, <<Inggise nkyungwɔ ama ola gbɔ yɔ, ka dze oshishe.>>

⁶ Nghaduu osaan ndzɛ mi oyɛyɛ onuunu ma gbɛɛ, <<Ka yama gbɔ mi itukwu mgbi abu gbɛɛ, <Li emɛ ka kɛ esho?> >> (ka kye iKrestu ba esɛ)

⁷ <<naadi, <Li emɛ ka lu esɛ kpini?> >> (gbɛɛ no kyile iKrestu mbi emi ikwukwɔ).

⁸ Imbe odzɛ nɛ kyinebyi ma li ongwu aani: <<Eso mgbi Imgbasho dze kwekwɛ yi abu, dze ikpondu mgbi abu beyi itukwu mgbɔɔ,>> ali ma, li eso mgbi oyɛyɛ onuunu ngwi eyi le gbɔ nɛni.

⁹ Kini abu gbɔ mi ondu mgbi abu gbɛɛ, <<IYesu li Otse,>> di noyɛyɛ mi itukwu mgbi abu gbɛɛ Imgbasho kyilen mbi emi ikwukwɔ yɔ, o ka wato.

¹⁰ Lubana li mi oyɛyɛ onuunu mgbi ema mi itukwu ngwi ema gye emyɛmyɛ, di li obwendɛ ngwi ema kyo mi ondu mgbi ema ma, ngwi a dula ema wato aali.

¹¹ Dafi Afɛ gbɔ mani gbɛɛ, <<Ali inggise nnun oyɛyɛ duu, ka gyayiwi ba.>>

¹² Lubana idzidza dze mbi emi iJuda yi Udzengye ba, Otse onyi ma li mgbi ama duu di li kye mse be ama nkwi mi iyi mgban duu ewo kpakpa,

¹³ ikyesine, <<Ali inggise nkwi mi iyi mgbi Otse duu ka wato.>>

¹⁴ Nghanε, ka kyone, ngwi a ka kwu mi iyi mgbi ongwu a nun oyeye ba? Dika kyone ngwi a ka noyeye mbi ongwu a fwo odzan ba? A dika kysinese fwo ni inggise gbo nya ma ba?

¹⁵ Ni a do ma eso ba ma a ka kyone gbo? Dafi Afe gbo mani gbεε, <<Ama nle wa gbo Eso Osuse ma obaaba mgbi ama sunse saan!>>

¹⁶ Kpaa li emi Israi duu gbela Eso Osuse ne ba. Lubana Adzaya gbεε, <<Otse, li eme nu eso mgbi eyi oyeye?>>

¹⁷ Ongwikpa yo, oyeye onuunu kye mi ofwoofwo, ofwo eso ogboogbo mgbi elodze iKrestu.

¹⁸ Nghaduu n le byita gbεε, a yama fwo ba naadi? Mi otsitsi yo a fwo, <<Ela mgbi ama gbɔfwe kaka ese duu, elodze mgbi ama kpatse imbe ese dondu duu.>>

¹⁹ N dile byita gbεε, Israi yama tu osa ba naadi? Ababo yo, iMose gbεε, <<N ka nu ema di ese nli unkonyi ba ma kyofu; n ka nu ese ndifwi unkonyi ba ma kyo ema itingga.>>

²⁰ Adzaya di gbo yi imio ba gbεε, <<Inggise ama npita ani ba ma li ama di di ani aali; N kye ewen tso mbi ama nle byita ani kpaa ba mani.>>

²¹ Nghaduu mi odze mgbi Israi yo Imgbasho gbεε, <<I kye egbe ololo ngwi ani na abo ke mbi ama onghaado beyi ama nfw a onoyeye ntonani.>>

11

Emi Israi ama nkale kyo oyeye mbi Imgbasho

¹ Nghanε n le byita gbεε, Imgbasho fwa emidan naadi? Onoka ba du! Ani li inggise Israi abuen, ongwiba mgbi Abraham, mi agwo mgbi iBenjamin nani.

² Imgbasho yama fwa emidan ama o teyi ye ma na ba. Ema ye odze ngwi Afe gbo ikye Elaija dafi o fyewo yi Imgbasho ikye emi Israi ma lo:

³ <<Otse, a kyi ngwolu ama ogbeese mgbi abu di kyi gbobulu abu iwashi ntonani; li ani onyi ta sisi, a dile fya ongw a ani>>?

⁴ Ma Imgbasho nose nun uka sine? <<Ani nu inggise idubu egyafa sisi ama nfw a okwakwafɔ nu iBaa.>>

⁵ Onene kpaa inggise sisi to ma ama Imgbasho sadu ma mi elela.

⁶ Ki li mi elela yo, yama li ido okyɔkyɔ wuba. Ni li otsitsi yo, elela ka li elela wuba.

⁷ Ungwone tso gbεε osaan ngwi emi Israi le gbili mi itukwu mgbi ama onyi ma kpaa a tu ba, li ama a sadu ma gwee ma ta tu. Kpaa ama nsisi duu gbadikye,

⁸ dafi Afe lo mani gbεε, <<Imgbasho nu ma itukwu yε mbuumbu, a sulu ine kpaa a li di ba, a sulu ado kpaa a li fwo ba, nghataa ba ine.>>

⁹ IDEvedi di gbεε, <<Ni oga mgbi ama yε mmbwalii yi ukya, nka nu ma ese ogboogbo ngwi li ado okwookwo ngyo yi ama mani.

¹⁰ Inε no bulu lo ma mi ikye zukwu nu ma ka yagba di ba, ni ekpo fulu loma mi iso gyegwu.>>

Abekwo a kwokyi ma mani

¹¹ N diye byita gbεε, emi Israi tsiishi gbese lamyε okyεε-kyεε? Onoka ba dududu! Ola ofaafa mgbi ama nu owato-wato ba mbi Udzengye adzi ni Israi di kyofu.

¹² Kpaa kini ado onghaangha mgbi ama yε mse mbi ese, ese ogboogbo mgbi ama di yε mse mbi Udzengye, emi iJuda duu wa gbelan ma, ito aludu ngwi inggise mi ese duu ka tu ma ka shewo sine!

¹³ N le gbɔdze yi ema Udzengye. Dafi ani li ongye ogbikye iYesu mbi ema Udzengye ne, n ka dze yi abo otsigεge mi ido mgben

¹⁴ yi ewε ogbebyi gbεε kaba n ka kyile emiden itukwu esho nu ma kyofu, emi iJuda nu ma wato.

¹⁵ Lubana kini ofwaafwa ngwi emi Israi fwa Imgbasho ne yile ese duu gyiide yi Imgbasho ma, ogbela-gbela mgbi ama ka li ekyε tsatso? Ka dze dafi okyile emi ikwukwo luba oshishe.

¹⁶ Kini a kye anggayi ibredi nu Imgbasho yɔ, ibredi olɔlɔ duu kpaa li mgban, ni a di gbe akpekwa nu Imgbasho yɔ, abekwa kpaa li mgban.

¹⁷ Ema Udzengye dze dafi abekwa olivi ntaagbo ngwi a kye kwokyi yi ekwa olivi ongwi inggise okwa yeeye mani. Ema gbikye abɔ angbeka ngwi a fwelu ma ngwuta nani. Ma mi itɔdze nɛ, ema kpaa li tu mse ndze mbi ekwa olivi ngwi a kwokyi-kwokyi nani.

¹⁸ Nghaduu ka yama tsewe gbɛɛ abu tatase ngha abɔ ngwi a fwelu ma yangwuta na ba. We ta gbɛɛ, li abu le fyi akpekwa anya ba kpaa li akpa le fyi abu anya aali.

¹⁹ Kaba abu ka gbɔgbɛɛ, <<A kyi fwelu abɔ ntonɛ yangwuta ikye okye ani kwokyi mi ele.>>

²⁰ Li otsitsi waali. A kyi fwelu ma ikyekye a noyeye ba, kpaa abu kwudze mi oyeye onuunu. Ka li inggise ohaha ba, kpaa dze yi imio ewo.

²¹ Dafi Imgbasho di emi iJuda ama nli abɔ mgbi atta elela ba nɛ, ema kpaa o ka di ema elela ba ngha aali.

²² Onenɛ ema di dafi Imgbasho nuno di leewo ma lɔ, o nuno yi ama ngbɛɛ mani, kpaa o leewo yi ema, o dika kiyayi oleewo yi ema kini ema kiyayi yi oleewo mgban nɛ yɔ, ni li ngha bayɔ, ema kpaa a ka kyi fwelu ema ngwuta.

²³ Ni a fyumfyikye wuba ye noyeye yɔ, a ka yile ma kwokyi, ikyesinɛ Imgbasho ka yagba yile ma kwokyi.

²⁴ Ngwi i dze ngha duu kpaa, yama li ayin ba odulu abɔ olivi ongwi ntaagbo kye wa kwokyi mi ekwa olivi osuse. Nghane yama li adze ba ni Imgbasho yile abɔ olivi osuse ongwi a kyi fwe ngwuta yilen kwokyi mi ita ma!

Emi Israi duu ka wato

²⁵ Emi ongwunani, i minen gbɛɛ ni ema difwi ungwɔ odaada nɛni, adzi ni ema ka kyile ewo esho ba: Emi Israi angbeka kye itukwu tiishu, a dika kɛɛkiyayi mbinose ngwi mmbwo mgbi Udzengye ka ba ngye mbi Imgbasho.

²⁶ Taman emi Israi duu ka wato, dafi a lɔ mi Afɛ mani gbɛɛ: <<Ongye odulu

inggise wato ma ka kye iDzayɔn; o ka kyata emi Israi nu ma nya okwu Imgbasho shanyɛ.

²⁷ Dika li ondu obwaabwa mgbi ani yi ama onɔ
ngwi n ka kyi kyelu alobube mgbi ama mani.>>

²⁸ A kye emi Israi gbɛɛ a li engyikyili mgbi Imgbasho, ikye ni Eso Osuse kaka mbi ema Udzengye. Nghaduu a ka li ama ngwu a sadu ma, a di kpa Imgbasho itukwu ikye emi otsikyɔma.

²⁹ Lubana ni Imgbasho kye umba nu inggise yɔ, o li ye kyi gbɛlu wuba, ama ngwu o kwu ma ela kpaa, o li ye fwa ma wuba.

³⁰ Yeye dafi ema onoka nose ngha Imgbasho adɔ kpaa a di ema elela ikye adɔ onghaangha mgbi emi Israi nani,

³¹ nghane ama kpaa ye nghaado ikyegbɛɛ ni Imgbasho di ama elela mi elela odiidi ngwi o di ema nani.

³² Imgbasho gbe ali inggise duu woke obawi mi adɔ onghaangha mgbi ama, adzi ni ongwu wa di ma duu elela.

Tse Imgbasho

³³ Eheen, inggise oyagba kyi mbalu aludu yi

ozoyeye mgbi Imgbasho dzema ba!
Inggise

ka yagba difwi owitukwu mgban hona nu osa mi ungwɔ ama o li kyo gbɛ ba!

³⁴ Li emeni ye itukwu Otse?

Hona li emeni wan odze ye?

³⁵ Li emɛ nu Imgbasho ungwɔ gbɛɛ no wa yilen kpan ye?

³⁶ Lubana alungwɔ duu tɔkye mbon, alungwɔ duu nye mbon dika ye lu mbon duu.

Okwakwa duu li mgban gyegwu! No dze ngha.

12

Ifɛ ofɛ-fɛ mgbi oshishe

¹ Ikyenghane, emi ongwunani, n tɛkye nu ema, mi elela odiidi mgbi Imgbasho, gbɛɛ ni ema kye ewo mgbi ema fifɛ mgbi oshishe osaan nu Imgbasho adzi ni Imgbasho dze yi atsa. Ikyesinɛ li ofɛ ntishi ni ema sunu Imgbasho mi onodzi aani.

² Ka kye ali mgbi ɛsɛ nɛ yi ungwɔ eto mgbi ama ba na, kpaa ni Imgbasho kyata ema yɛɛ inggise ofufe mi ewodze mgbi ema otseɛtse. Ta ema ka yagba ye owitukwu mgbi Imgbasho ikye ema, ntishi di kpaan mani.

³ Lubana mi elela ngwi Imgbasho dzɛyan ikye ani kye idɔ nɛ wo ani abɔ nɛ, n le nya ema duu gbɛɛ, ka di ewema miine nye obyɪ ba, tatase yɔ yile ewema ɛsɛ mi ɛwɛ otseɛtse mgbi ema, mi odzɛɛdze mgbi oyeye onuunu ngwi Imgbasho mba kye nu ema mani.

⁴ Yeye dafi ali ogyengye mbi eyi sulu ikpewo onyi yi alewo ibyibyi neni, alewo ntonɛ di sulu idɔ mgbi ama idzidza-dzidza,

⁵ nghanɛ mbi iKrestu yɔ ngwi eyi li ibyibyi nɛ eyi yɛɛ ikpewo onyi, ma ali alewo duu li mgbi ewoma.

⁶ Eyi to yi umba idzidza-dzidza, mi odzɛɛdze mgbi elela ngwi Imgbasho dzɛyan ikye eyi mani. Kini umba mgbi inggise li idɔ oyegbɔ yɔ, no kyo gyɔ-gyɔ dafi oyeye onuunu mgban tso mani.

⁷ Ni li okyo angbeka idɔ yɔ, no kyo ma idɔ, ni li otsootso yɔ, no tso,

⁸ ni li ofyi inggise mfye itukwu yɔ, no fyi ma mfye itukwu, ni li odi mi imina mgbi angbeka yɔ, no nu dzii, ni li ogbe inggise teyi yɔ, no gbe ma teyi saan, ni li odi elela yɔ, no kyo yi ewo osheta.

Okpitukwu

⁹ Okpitukwu no li mi otsitsi. Ungwɔ obube no ta abu anyi; dzɛɛ beke yi ungwɔ osuse.

¹⁰ Di ewema kpitukwu dafi engwunewe mani. Nu angbeka mmwe ngha ewabu.

¹¹ Ka yama kyo ewewa mi idɔ mgbi Otse ononyi ba, kpaa zola mi Onodzi di kiyayi okyon idɔ.

¹² Dze yi atsa mi ɛwɛ ogbe byiibyi na, shitukwu mi adze dika nde yi ibɔ obɔɔɔba ba.

¹³ Ghalu ungwɔ ngwi abu sulun yi emidi Imgbasho ama ungwɔ kwoma oba. Kiyayi oshabɔta.

¹⁴ Bɔ Imgbasho ibɔ no kye mse be ama nle nu abu iso ma ewo; no ka li ikamba ba.

¹⁵ Tsatsa yi ama nle tsatsa; kye abɔ tiko yi ama nkye abɔ tiko mani.

¹⁶ Dze ondonyi yi ewema na. Ka yama kyile ewo esho ba, kpaa gye tsa yi inggise ama n yeyikpa kpaa mani. Ka di ewema miine ba.

¹⁷ Ka yama yile mkpa ungwɔ obube kpa inggise mi obube ba. Gbeka dze no kyungwɔ nli ayin mi ine ali inggise duu.

¹⁸ Fya mi ofyaafya mgbi abu no dze mi iyu yi ali inggise duu.

¹⁹ Emi okani ka yama kpa mkpa ba na, dzata abɔ ni Imgbasho kpumkpa na abɔn, lubana a lɔ mi Afe gbɛɛ, <<Mkpa okpaakpa li idɔ mgbi ani; n ka yilen kpa,>> Li ngha Otse gbɔ aali.

²⁰ Tatase yɔ, <<Ka nu enbwa dɔ ongyikyili mgbɔɔ hona nu ekweni kwun ba, kpaa nun ungwogye no gye di nun ungwɔ owawa no wa. Kini abu kyo ngha yɔ, o gbe angola oyɔɔ tukwun ikye.>>

²¹ Ka yama nu ungwɔ obube ngha abu ba, kpaa ngha ungwɔ obube yi osuse okyɔɔkyɔ.

13

Sunu ama ogbe ɛsɛ teyi

¹ Ali inggise duu no sunu ama ogbe ɛsɛ teyi kyemɛ, lubana mfye oka dzema ba sede li onghi Imgbasho kye dze mani. Mfye ama nto ɛsɛ nɛ duu li Imgbasho ta ma.

² Ikyenghanɛ ama ntuo afɔ ɛsɛ yi mfye nɛ duu le tuo afɔ ɛsɛ yi ungwɔ ngwi Imgbasho kye dze, ama ndi kyo ngha duu a ka gbɔ ma ikwɔ.

³ Lubana ama ogbe ɛsɛ teyi yama li sulu owitukwu obube mbi ama nle kyo ali osuse ba, sede mbi ama okyo ali ibwubwe mata. I mina abu odze yi ewo osheta mbi inggise mfye baa? Ngyese kyungwɔ osuse ta o ka tse abu.

⁴ Bana o li ongbidɔ mgbi Imgbasho ikye okyo yi abu saan. Kpaa kini abu le kyo obube yɔ, mio, lubana okwusunkli ngwi o kye byabɔ na li ayayi ba. O li ongbidɔ mgbi Imgbasho, o li inggise nka ba yi adɔ okwookwo mbi ama okyo obube.

⁵ Ikyenghanɛ, li kyemɛ-kyemɛ ni abu sunu mfye, li ikye adɔ okwookwo kyemɛ

ba kpaa dafi itukwu mgbi abu tso abu
mani.

6 Di li itódze ngwi ema li kpa udza ifyèè
kpa ma aani, bana emi mfyè ntonè a li
engbido mgbi Imgbasho, a kyi kyelu onò
mgbi ama duu ogbinebyi esè.

⁷ Alungwɔ ngwi abu sulu inggiɛ ele
duu kye nun: kini abu kpa udza ifyɛ wa
bayɔ, fya no kpa; ni li udza idu oka-ka yɔ,
nu ma ka; ni li mmwe yɔ, nu mmwe; ni li
oshewo yɔ, nu oshewo.

Tso okpitukwu, lubana Egbe ma Mba

⁸ Ka nu mkpa dọ abu ikye ba, sede mkpa onu ema kpa ewe itukwu ta, lubana inggisè ndi odon kpan itukwu yọ, o nu ola mbwumbwo.

9 Ola ma gbɛɛ, <<Ka gbo amah ba,>>
 <<Ka ngwɔ inggise ba,>> <<Ka yimi ba,>>
 <<Ka di ungwɔ engye mbe anggwa ba,>>
 ola angbeka nsisi duu a kwulu woke
 mbonyi gbɛɛ: <<Di inggise ama nwatse do
 abu kpa abu itukwu dafi ewabu mani.>>

¹⁰ Okpitukwu dze yi ungwɔ obube ikye odon ba. Nghane ni abu dze yi okpitukwu yɔ, abu ngyelu ola duu.

¹¹ Le kyungwōneni, difwi onō ongwi onēneni. Onō gyo ngwi ema ka kyato mi una onaana, ikyekye owato-wato mgbi eyi nghao dze kwekwe onene ngha ababo nose ngwi eyi noveve mani.

12 Otu ne ke kpini wa; egbe dze kwekwe
ofaafa. Nghanε ni eyi dzata ali ama ngwi
eyi li kyo ma mi iyifu ntonani di gbe
okyiika mgbi osa wo ewo.

¹³ Ni i le kyungwo mi oloola, dafi ngbuo okyo mi onɔ mani, no ka li mi oga ibwubwe yi ebye ofyaafya ba, no ka li mi amah ba, kale gbɔngbɛ hona kyofu yi ewema ba na.

¹⁴ Nghaduu, gbɛ Otɛɛ iYɛsu iKɛstu wo
ewo, dika tɛwɛ ofɛ ngwi abu ka kyɔ
imina mgbi ali ibwubwe ba.

14

Ka ngwɔ ewema ikwɔ ba

¹ Gbela yi inggise ngwu oyeye onuunu mgban fyumfye ba kpaa, kale natsondu mi ewodze mgbi ama otseetse ba.

² Oyeye onuunu mgbi inggise oka li non gye alungwo duu, kpaa inggise oka ngwu

oyeye mgbán fýumfýe báyo, lí gýe afòdòò kyon.

³ Inggise nli gye alungwɔ duu na no ka di ongwu nli gye afodɔɔ ta na gbɛɛ di o li unka ba ba. Inggise ndi li sadu-sadu ungwogye na, no ka di ongwu nli gye duu na gbɛɛ o dze mi itɔdze ba ba, lubana Imgbasho gbela yi ama duu.

⁴ Abu li eme ogbo ongbido mgbi inggise
oka ikwo? Non wende hona le kyo ayin
kpaa li ongyukwo mgban ka ye. Li Otse
ka non kyungwo nli ayin gbe, di li
ongyukwo mgban ka nun emyemye aali.

5 Inggise oka li di gbɛɛ egbe oka le saan
nɔgha oka; inggise oka li di gbɛɛ egbe duu
li ungwonyi. Ali inggise no di dafi itukwu
mgbani nyan mani.

⁶ Inggisè nli di egbe oka gbɛɛ i nghao le saan na, le kyɔ ngha okye mmwɛ nu Otse. Inggisè nli gye mmbwɛ na, le gye ikye okye mmwɛ nu Otse, lubana o li ta Imgbasho angba; inggisè nfwɛ mmbwɛ na kpaa, fwa ikye okye mmwɛ nu Otse di li ta Imgbasho angba.

⁷ Lubana eyi dze oshishe ikye eweyi hona kwulu ikye eweyi ba.

⁸ Kini eyi dze oshishe ya, i dze ikye Otse; kini eyi di kwulu kpaa, i kwulu ikye Otse. Nghane, ni eyi dze oshishe hona kwulu kpaa, eyi li mgbi Otse.

⁹ Li itodze ne yeye ngwi iKrestu kwulu diye kyee ikyegbæ ni ongwu li Otse mgbi emi ikwukwo yi emi oshishe duu aali.

¹⁰ Ema ma, li ikye ekye ngwi ema le ngwo emi ongwunema ikwo? Hona kyone ngwi ema le di ongwunema gbæ a li unka ba? Lubana egbe kyema ngwi Imgbasho ka gbo eyi duu ikwo.

11 Ikyesinē Otse gbó mi Afé gbée, <<Ani fa mi oshishe mgbi ani gbée ali akwafó duu ka kwése nu ani, ali idé dika kyo obwende kye otseetse nu Imgbasho!>>

¹² Inghawane, ali inggise duu ka wa gbo
ungwa ngwi otsungwon kyo nya
Imgbasho.

¹³ Nghane ni eyi nya ogbo eweyi ikwo. Tatase, fya kyo ali nka wo ongwunabu ekle ba mani.

¹⁴ Ngwi ani dze mi ifu Otse iYesu ne, n
difwi saan gbɛɛ ungwogye onyi ka nu ani

tsiidza ba. Nghaduu ni inggise di gbɛɛ ungwɔ tsiidza yɔ, i tsiidza mbon sewaali.

¹⁵ Kini ongwunabu le tu esɛ ogboogbo mi ungwɔ ngwi abu le gye yɔ, okyɔɔkyɔ mgbi abu tso okpitukwu wuba. Ka yama nu ongwunabu ongwu iKrestu kwulu ikyon dzili ikye ungwɔ ogyeegye mgbi abu ba.

¹⁶ Ka noofɛ ni inggise gbɔdzɛ obube kwu iyi ungwɔ ngwi abu di gbɛɛ li osuse na ba.

¹⁷ Bana esuto mgbi Imgbasho li ungwɔ ogyeegye hona ungwɔ owaawa ba, kpaa li osaan, li iyu bɛyi atsa mi Onodzi Osaan.

¹⁸ Ni inggise kyɔ iKrestu idɔ mi ito ofɛ nɛ yɔ li kpa Imgbasho, di li kpa inggise kpaa.

¹⁹ Ni eyi fya mi ofyaafya mgbi eyi duu okyungwɔ nka ba yi iyu, di tobyi eweyi ikye ni eyi fyumfye mi oyɛyɛ onuunu mgbi eyi mani.

²⁰ Ka yama kyi mbelu idɔ mgbi Imgbasho ikye ungwogye ba. Ali ungwogye duu li osuse, kpaa li ayin ba ni abu gye ungwɔ nka nu inggise oka esɛ ogboogbo yɔ.

²¹ Tatase ogye mmbwɛ, naadi wa enekwɔ hona kyɔ unkoka nka nu ongwunabu esɛ ogboogbo ba mani.

²² Oyɛyɛ onuunu ngwi abu tulun mi ungwɔ ntonɛ ma no li abu yi Imgbasho efa ta. Mse dɛɛ yi inggise ndɛɛ yi itukwu efefa ba mi ungwɔ ngwi o gbela okyɔ mani.

²³ Nghaduu inggise ngwu itukwu dzan efefa mi ungwɔ ngwi o le gye yɔ a ngwɔn ikwɔ, ikyekyɛ o gye yi oyɛyɛ onuunu ba. Alungwɔ ngwi inggise kyɔ mi oyɛyɛ onuunu ba duu li alobube.

15

¹ Eyɛ ama oyɛyɛ onuunu mgbi eyi fyumfye nɛ, ni eyi tobyi ama nfyumfye ba ntonani. Ni eyi kale kyungwɔ okpa eweyi kyon ba.

² Ni eyi duu kyungwɔ nka kpa ama nwatse dɔ eyi ikye oyabo mgbi ama di fyu ma mfye itukwu mi oyɛyɛ onuunu mgbi ama.

³ Lubana iKrestu abuan kpaa kyungwɔ gbɛɛ no kpa ewon ba, dafi Afɛ gbɔ mani

gbɛɛ, <<Ito ngwi a le fya abu Imgbasho ma li ani ngwu a le fya.>>

⁴ Bana alungwɔ ngwi a lɔ mi Afɛ tugbe duu li ikye otso di nu eyi itukwu ofyumfye adzi ni eyi gbekabyi.

⁵ Ni Imgbasho nli nu itukwu oshiishi di kwu inggise ɛwɛ wo na nu ema onodzi odɛɛ ondonyi ngwi ema le kyɛdɔ iKrestu iYesu neni,

⁶ adzi ni ema tsɛ Imgbasho Otsɔ iYesu iKrestu Otɛ mgbi eyi mi ondonyi yi itukwu onyi mani.

⁷ Gbela yi ewema na, yɛyɛ dafi iKrestu gbela yi ema neni, ikye ni iyi Imgbasho gye oshewo.

⁸ Bana n nya ema gbɛɛ iKrestu ba dafi ongbidɔ mbi emi iJuda ikye otso gbɛɛ Imgbasho kyɔ ondu ngwi o dɛɛ yi emi otsikyɔma mani

⁹ adzi ni Udzengye kye iyi Imgbasho desho mi elela ngwi o di ma nani, bana Afɛ lɔ gbɛɛ,

<<Ikyenghanɛ n ka tsɛ iyi abu mi idzidɛ Udzengye; N ka shashi mi iyi mgbi abu.>>

¹⁰ Afɛ di lɔ gbɛɛ, <<Ema Udzengye tsatsa yi emidi Imgbasho na.>>

¹¹ A di lɔ gbɛɛ, <<Inggise mi esɛ duu nu ma kyile iyi Otɛ desho di shin ashi mmwɛ.>>

¹² Adzaya di lɔ gbɛɛ, <<Mi inyabyi mgbi iJese, inggise ka wa tɔ mi ele nka li uto mi esɛ duu; Udzengye duu ka gbɛwɛbyi mbon.>>

¹³ Ni Imgbasho nli nu ɛwɛ ogbe byiibyɛ na mbwo ema yi atsa bɛyi iyu dafi ema nun oyɛyɛ neni, ikye ni ɛwɛ ogbe byiibyɛ mgbi ema mbwo mi mfye mgbi Onodzi Osaan.

IPol inggise ogbeeso nya Udzengye

¹⁴ Emi ongwunani, ani abuen kpaa n gbela gbɛɛ ema li kyɔ osuse kpakpa di sulu oyɛyɛ di mɛ otso ewema.

¹⁵ Ani lɔ afɛ nya ema mi itɔdzɛ angbeka saan, n diyɛ le wɛ ema, ikye elela ngwi Imgbasho di ani neni.

¹⁶ O dula ani oli inggise ogbeeso mgbi iKrestu iYesu nya Udzengye di kyidɔ mgbi inggise ofifɛ ogbɔ Esɔ Osuse mgbi Imgbasho, ikye ni Udzengye yɛɛ umba

osuse ngwi Imgbasho gbela yan, ngwi Onodzi Osaan kyi salu ma mani.

¹⁷ Ikyenghanɛ n dɛɛ yi abɔ otsigɛɛ mbi iKrestu iYesu mi idɔ ngwi ani le kyo Imgbasho ele nɛni.

¹⁸ N ka yama kyo odzasha ogbɔdɛɛ oka idzidza ba sede ungwɔ ngwi iKrestu kyo nyɛ ikpewo ani ogbe Udzengye teyi nu ma sunu Imgbasho mi ungwɔ ngwi ani gbɔ diyɛ kyo mani,

¹⁹ mi mfye mgbi ambɛ yi ungwɔ ama okwulewo, mi mfye mgbi Onodzi Osaan. Nghanɛ wita mi iJerosalin nghataa lu ililikun n gbɔ Esɔ Osuse mgbi iKrestu nɛ saan.

²⁰ Teyi li imina mgbi ani ogbɔ Esɔ Osuse mi imbe ngwi a ye iKrestu waba, adzi nin wa le mbɛ dɔkɛ itozu mgbi inggise oka ba mani.

²¹ Nghaduu dafi a lɔ mi Afɛ mani gbɛɛ, <<Ama ngwu a teyi nya ma odzɛ mgban waba ka wa din, beyi ama nteyi fwo waba kpaa ka tu osa.>>

²² Li itɔdzɛ nɛ ngwi ani li tu onɔ oka kpadi ema ba aali.

Oweka mgbi iPol okɛ iRoma

²³ Nghaduu onɛnɛ ngwi ani sulu imbe okyidɔ mi ayɛsɛ ntɔnɛ wuba, ngwi i di dɛɛ ani itukwu onova ibyibyi odi ema nɛ,

²⁴ n weka onyɛ kpadi ema onɔ ngwi n kale kɛ iSpen mani. Tonya di kyo atsa yi ema ongwɔnɔ gwee adzi ni ema yɛn abɔ mi okyɛɛ mgbɛn.

²⁵ Ngwi i dɛɛ ngha duu nɛ kpaa, n dɛɛ ofɛ le lu iJerosalin oka tobyi emi osaan.

²⁶ Lubana i kpa emi iMasidonia yi emi Acaya onu umba ikye emi osaan ndzɛ abubɔ mi iJerosalin.

²⁷ A kyo yi atsa, mi otsitsi yɔ i gbuo ngwi a ki kyo ngha yi ama. Lubana ni Udzengye tu mse ongwɔ onodzi mbi emi iJuda yɔ, ama kpaa i gbuo nu ma kyi ghalu ungwɔ ama ngwi a sulun ma yi emi iJuda.

²⁸ Nin kye awuya nɛ nu ma ngyɛ yɔ, n ka nyɛ kpadi ema se wa lu iSpen.

²⁹ N ye onɔ ngwi ani ka ba mbi ema ma, n ka kye yi mse mgbi iKrestu kyɛɛ.

³⁰ Emi ongwunani, n tekyɛ nu ema mbi Otɛɛ iYesu iKrestu beyi mi okpitukwu

mgbi Onodzi gbɛɛ, bɔ Imgbasho ibɔ kpɔklɔɔ mi ikye ogbili-gbili mgbɛn nɛni.

³¹ Bibɔ ikye nin watɔ mi abɔ emi iJudia ama nnoyɛɛ ba, ni emi osaan mi iJerosalin di gbela yi idɔ ngwi ani le kyo,

³² adzi ni Imgbasho nin ofɛ nin ba mbi ema yi atsa, adzi ni eyi kwu eweyi ewɛ wo.

³³ Ni Imgbasho onu iyu na dɛɛ yi ema duu. No dɛɛ ngha.

16

Angba mgbi ikyibɛn

¹ N tɛɛ ongwuneyi ongwu ongyaa iFoebɛ, nli ongyiidɔ mi okwakye mgbi emi iKrestu mi iSɛnkria nani.

² N le gbɛɛ ni ema gban dafi i gbuo ogbɛ inggise nnoyɛɛ mbi Otɛɛ di yan abɔ mi onɔ ngwi o mina oyabɔ mbi ema mani, lubana o tobyi inggise kwuba, ani abuen kpaa.

³ Ta iPrisila yi Akwila angba, ama nle kyidɔ iKrestu iYesu yi ani ungwonyi ntonani.

⁴ A kye oshishe mgbi ama lasɛ ikye ani kpaa. Okwakye mgbi emi iKrestu mi Udzengye duu gbɛdɛ nu ma li ani yuwen ba.

⁵ Ta emi iKrestu ama nli kwakye mi udɛ ma na kpaa angba. Ta Epenetu okani itukwu-tukwu nli inggise ababɔ okyatitukwu mi ayɛsɛ mgbi Asia luba iKrestu na kpaa angba.

⁶ Ta iMeri nli kwunewo idɔ ikye ema na angba.

⁷ Ta Androniko yi iJunaya emi oden, ama nkaka obawi yɛn na angba. Ama ogbikye iYesu li nu ma mmwɛ nngwashaba, a di teyi ani dɛɛ mi ifu iKrestu kpaa.

⁸ Ta Ampliyatu nkpa ani itukwu mbi Otɛɛ na angba.

⁹ Ta Ubanu ngwu nkwokyi abɔ yi eyi mi idɔ iKrestu na angba, di ta okani imɔ iStaci angba.

¹⁰ Ta Apele ongwu a mbadin di gbela yan mi ifu iKrestu na angba. Ta emidi Aristobulu angba.

¹¹ Ta oden iHerodion angba. Ta emidi iNasiso ama nto mi ifu Otɛɛ ma angba.

¹² Ta iTrafena yi iTrafosa engyaa ama nkyɔ Otse idɔ kpɔklɔɔ na angba. Ta okani imɔ iPesi, ongyaa oka ndi kwunewo idɔ mi ifu Otse na angba.

¹³ Ta iRufu ngwu Otse dulun na, beyi onɔn n yɛɛ dafi onani kpaa na angba.

¹⁴ Ta Asinkrito, iFlegɔn, iHeme, iPatroba, iHema beyi emi iKrestu ama nto yi ama ma angba.

¹⁵ Ta iFyilologo yi iJulia yi iNelio beyi ongwunɔn ongwɔ ongyaa, di ta Olimpa beyi emi osaan ama nto yi ama duu angba.

¹⁶ Ta ewema angba tsɛkwulu ewema na. Okwakye emi iKrestu duu le ta ema angba.

¹⁷ N le tɛkyɛ nu ema emi ongwunani gbɛɛ, ni ema gbɛwɛbyi ama nli ba yi ogbua-gbua di li wo ema ekle yi otsootso nnye idzidza yi otsootso ngwi ema teyi kpayi nani. Fyata yi ama.

¹⁸ Lubana itɔ inggise ntona yama le sunu Otse iKrestu mgbi eyi ba, kpaa a le kye ikye ifu mgbi ama. A li kpanya ogbadɔ wo yi ondu ofyumfya mgbi ama.

¹⁹ Ali inggise duu fwo dafi ema li siikyenu mani, nghane n dɛɛ yi atsa kpakpa ikye ema; nghaduu i minen gbɛɛ ni ema difwi ungwo nli osuse, dulu abɔ mi ungwo obube.

²⁰ Imgbasho iyu na ka dziyɛ iSatan dzikan-dzikan ni ema kye afɔ dzin. Ni elela mgbi Otse iYesu mgbi eyi dɛɛ yi ema.

²¹ ITimoti ngwu eyi le kyidɔ yi eka, dɛsɔ angba mbi ema, li ngha ngwi iLusio yi iJasɔn beyi iSosipata emi odo ani ntonɛ kpaa dɛsɔ angba aali.

²² Ani iTedio, nɔ afɛ nɛ, le ta ema angba mbi Otse.

²³ IGayɔsu, inggise oshabɔta ngwu ani yi emi iKrestu duu tu mgbede mbon na, le ta ema angba. Erasto, nli di mi ali idɔ mi ogalu na yi ongwuneyi iKwatu tole ta ema angba.

²⁴ Ni elela mgbi Otse iYesu iKrestu mgbi eyi dɛɛ yi ema duu. No dɛɛ ngha.*

²⁵ Ba ni eyi kye oshewo nu Imgbasho Ongwu n yagba nu ema kwudɛ kpɔklɔɔ mi oyɛyɛ onuunu mgbi ema, dafi Eso

Osuse mgbi iYesu iKrestu lɔ ngwi ani gbɔ kwulu iba ungwo odaada ngwi a kye da onɔ tunto nya ema neni.

²⁶ Nghaduu onɛnɛ i fwi tɔ a di yen mi ungwo olɔɔlɔ mgbi ama ogbɛɛɛ mi ola ngwi Imgbasho ogyegwu na wo mani, adzi ni ɛsɛ duu noyɛyɛ di siikye nun.

²⁷ Ni okwɔkwɔ dɛɛ mbi Imgbasho nkwiinɛ yuon na mi ikpewo iYesu iKrestu gyegwu-gyegwu! No dɛɛ ngha.

* 16:24 16:24 Ambulu nɛ dɛɛ mi olɔɔlɔ angbeka ba

Af mgbi iPol ongwí abab mbi ama onoy Emi iKorinti

¹ Afé nē kye mbi ani iPol ngwu Imgbasho kwu ani ela mi oweka mgban gbée ni ani li inggise ogbikye iKrestu iYesu beyi iSostene ongwuneyi neni.

² Ani le lo ké mbi emi odzimgbasho mi iKorinti, mbi ama ngwu a salu ma mbi iKrestu iYesu diye kwu ma ela owa yée saan, beyi ama nli kwu mi iyi mgbí iYesu iKrestu mgbí eyi mi ali imbe duu gbée, Otse mgbí ama beyi mgbí eyi nani.

³ Elela beyi iyu nkye mbi Otseyi Imgbasho beyi Otse iYesu iKrestu na no dze yi ema.

Angba otaata

⁴ Ani li ta Imgbasho angba alonɔ duu ikye ema mi ikye elela ngwi o kye nu ema mi ikpewo iYesu iKrestu nani.

⁵ Lubana li mbon ngwi ema yée aludu mi ali ito ofe duu, mi odze ogbɔɔgbɔ beyi ozoyeye mgbí ema aani,

⁶ Ikyena obwendé mgbí eyi ikye iKrestu to gedee mbi ema.

⁷ Nghané ema kwoba yi umba mgbí onodzi ba dafi i dze ema kwakwo mi oyéeyé mgbí iYesu iKrestu nani.

⁸ O ka nu ema mfye nghataa ké ongyéengye, zukwu ni a wa di ema yi obube mi egbe ngwi Otse mgbí eyi iYesu iKrestu ka ye na ba mani.

⁹ Imgbasho nkwi abu ela kaka okwakye-kwakye yi ongwán iYesu iKrestu Otse mgbí eyi na li otsitsi.

Obgua-gbua mbi emi iKrestu

¹⁰ Emi ongwunani mi ifu iKrestu, n le tekye nu ema mi iyi mgbí Otse iYesu iKrestu gbée ni ema gbela yi ewema. Ka gha yi ewema ba. Éwé otseétse yi ungwɔ okyɔɔkyɔ mgbí ema no tso gbée ema dze ondonyi.

¹¹ Emi ongwunani mi ifu iKrestu, n fwo mbi inggise angbeka mi ude iKlio gbée ema le kyo odze oshiishi yi ewema.

¹² N fwo di ema angbeka le gbée, <<Ani le kyédɔ iPol>> oka gbée, <<Ani le kyédɔ Apolo>> oka gbée, <<Ani le kyédɔ iKefa>> oka di gbée, <<Ani le kyédɔ iKrestu.>>

¹³ IKrestu ghaa? Li iPol ngwu a gbokwo mi ekwatsi gbée no kwikwu ikye ali ibwubwe mgbí emaa? Naadi li iyi mgbí iPol ngwi a kyo ema iBatisima?

¹⁴ N ta Imgbasho angba ikyekye ani kyo inggise onyi kpaa iBatisima ba, li iKrispu beyi iGayɔsu kyoon,

¹⁵ nghané inggise onyi ka yagba gbée di a kyo ema iBatisima mi iyi mgbí ani ba.

¹⁶ (N wé dafi li eto mgbí iStefana kyoon ta ngwi ani kyo ma iBatisima mani, n yagba wé ni ani kyo eto oka ba.)

¹⁷ Lubana iKrestu yama dɔ ani esɔ owa kyo iBatisima ba, kpaa li ogbɔ Esɔ Osuse yi ozoyeye mgbí inggise owamyé ba. Ikye ni mfye mgbí iKrestu mi ekwatsi na no ka yée ayayi ba mani.

IKrestu li ozoyeye yi mfye mgbí Imgbasho

¹⁸ Lubana esɔ ogbɔɔgbɔ mgbí ekwatsi li dze too mi adɔ mgbí ama nle dzili mani, nghaduu mbi eyi ama nwato yɔ, esɔ na li mfye mgbí Imgbasho.

¹⁹ Afé gbée, <<N ka kyi mbelu ozoyeye mgbí inggise ama okwiine mani. Ama ntsewé gbée ama ye nyese na n ka wo ma endé.>>

²⁰ Inggise okwiine ma kɔ? Inggise okpayi ungwɔ ma kɔ? Ama okya mi odze ongwí egbe nē ma kɔ? Imgbasho tso gbée ozoyeye mgbí esé nē li ikwangha daabaa?

²¹ Lubana Imgbasho mi ozoyeye mgban nu inggise difwi ongwu mi ozoyeye mgbí inggise owamyé ba. Tatase ma yɔ, li mi esɔ ngwi eyi le gbɔ ngwi a le kwun di ikwangha ungwɔ nē ngwi Imgbasho nu ama nnoyeye mi ele wato aani.

²² Emi iJuda mina ambe okwulewo, kpaa emi iGriki mina ozoyeye.

²³ Nghaduu eyi le gbeesɔ mgbí iKrestu ngwu a gbokwon nani: O li ikwutse otsiishi mgbí emi iJuda di li ikwangha ungwɔ mbi Udzengye,

²⁴ nghaduu mbi ama ngwu Imgbasho kwu ma ela mi idzidze emi iJuda beyi

iGriki yɔ, iKrestu li mfyɛ bɛyi ozoyeye mgbi Imgbasho.

²⁵ Lubana ikwangha mgbi Imgbasho nga ozoyeye mgbi inggise, ewo odzaatsi mgbi Imgbasho fyumfyɛ nga ɛnɛpɛ mgbi inggise.

²⁶ Emi ongwunani, tsewɛ itɔ inggise ngwu ema dɛ duuse ngwi a wa kwu ema ela mani. Li ema tsatsa kwiinɛ mi odzɛɛdɛ mgbi inggise ba; li duu fwiiyi ba; li ema duu a mba ema mi aludu ba.

²⁷ Nghaduu Imgbasho sadu ungwɔ ama ɛsɛ li kwu ma di ikwangha ma ikye onu ama oyodɛ ayiwi. O di sadu ungwɔ ama ndɛngyɛ emi ɛsɛ nɛ ikye onu emi mfyɛ ayiwi.

²⁸ Imgbasho sadu ungwɔ mgbi ɛsɛ nɛ ama ngwi a kwushanyɛ bɛyi ungwɔ ngwi a kye wuuta ba, bɛyi ungwɔ ngwi a kye ma gbɛɛ li unka ba ma nga ungwɔ ama emi ɛsɛ nɛ di gbɛɛ li ungwɔ imɔ mani,

²⁹ ikye ni inggise onyi ka tsa abigɛɛ yan ba.

³⁰ Li mi ikye Imgbasho ngwi ema dɛ mbi iKrestu iYesu aani, ongwu n yɛɛ ozoyeye mgbi eyi nkyɛ mbi Imgbasho nli onyaan yi osaan mgbi eyi di li owatɔ-watɔ mgbi eyi aani.

³¹ Ikyenghanɛ, Afɛ lɔ gbɛɛ, <<Inggise nka tsaabo igɛɛ yɔ, no tsaabo igɛɛ mbi Otse.>>

2

IPol gbeeso mgbi iKrestu ongwu a gbokwon mi ekwatsi

¹ Emi ongwunani mi ifu iKrestu, onɔ ngwi ani ba mbi ema ma n yama fwi iba mgbi Imgbasho nya ema yi ondu omyɛmyɛ hona yi ozoyeye odatu ba.

² Lubana ngwi ani dɛ yi ema ma, n mina oye unkoka ba, sede li ogbeeso mgbi iKrestu yi ikwu mgban mi ekwatsi kyon.

³ Nose ngwi ani ba mbi ema ma n dɛ dafi ndzinubu mani, yi imio ewo kpakpa.

⁴ Elodɛ ngwi ani gbeeso mi ele li elodɛ mgbi inɛ okwuukwu hona elodɛ ogyila inggise ba, kpaa li mi abumfyɛ mgbi Onodzi,

⁵ adzi ni oyɛyɛ onuunu mgbi ema no ka dɛ mi ozoyeye mgbi inggise owamyɛ ba, kpaa no li mi mfyɛ mgbi Imgbasho.

Iba nkyɛ mi Onodzi mgbi Imgbasho

⁶ Nghaduu, eyi li gbeeso mgbi ozoyeye yi ama nmyotse mi onodzi mani, kpaa li mi ozoyeye ongwɛ ɛsɛ nɛ hona mgbi utɔ ongwɛ egbe nɛ ngwu ozoyeye mgbi ama le wa byulu na ba.

⁷ Kpaa, ozoyeye ngwi eyi le gbɔ nɛ, li ozoyeye mgbi Imgbasho ndɛ mi odaada ngwi inggise yon ba, kpaa Imgbasho abuon kye dzɛkɛ mi okwɔkwɔ mgbi eyi se a kwuma ta ɛsɛ.

⁸ Ama oteyi ɛsɛ onyi kpaa difwi ozoyeye nɛ ba, a ki difwi yɔ, a ki yama gbokwo Otse mgbi okwɔkwɔ mi ekwatsi ba.

⁹ Nghaduu, Afɛ lɔ gbɛɛ: <<Ungwɔ ngwi inɛ din ye waba, ngwi adɔ onyi fwon waba, ngwi itukwu onyi kpaa tsewɛ gbɛɛ ka kyɔ ba mani, li ungwɔ ngwi Imgbasho kyi melu dzɛkɛ ikye ama ndin kpa ma itukwu ma aali.>>

¹⁰ Nghaduu Imgbasho kye tso eyi nye mbi Onodzi mgban. Onodzi na li ye alungwɔ duu kwo yi ungwɔ ama nlu kpini mbi Imgbasho kpaa.

¹¹ Lubana li emɛ ka ye ewodɛ ongwɛ itukwu mgbi inggise? Sede li onodzi mgbi inggise nani, li itɔ ofɛ na yɛyɛ ngwi inggise onyi ka ye ewodɛ mgbi Imgbasho ba aali, sede li Onodzi mgbi Imgbasho ta.

¹² Eyi yama gbɛ onodzi ongwɛ ɛsɛ nɛ ba, kpaa li Onodzi nkyɛ mbi Imgbasho adzi ni eyi tu osa mi ungwɔ ama Imgbasho gbe nu eyi ayayi neni.

¹³ Nghane eyi le gbɔdɛ mi ɛwɛ otseɛtse mgbi inggise owamyɛ ba, kpaa li mi ɛwɛ otseɛtse mgbi Onodzi mgbi Imgbasho. Di li Onodzi nɛ kpɔɔ li nu eyi tse ungwɔ ongwɛ Onodzi nya inggise ama nto mi onodzi aani.

¹⁴ Nghaduu inggise ndɛ yi Onodzi Osaan na bayɔ, ka gbela ungwɔ nkyɛ mbi Onodzi mgbi Imgbasho na ba, ikyesine a li ayayi ungwɔ mbon, dika gbosa lon kpaa ba, ikyekye a li ungwɔ emi onodzi.

¹⁵ Inggise ndɛ mi onodzi yɔ, ka yagba fwo alungwɔ duu ikwɔ, kpaa ongwu

abuon yɔ, inggise onyi ka yagba fwon ikwɔ ba.

¹⁶ Lubana Afɛ gbɛɛ, <<Li emɛ ye owitukwu mgbi Otɛ ngwi otsungwɔn ka wan odzɛ?>> Nghaduu eyi dze yi itukwu mgbi iKrestu nani.

3

Ogbua-gbua mbi emi iKrestu

¹ Emi ongwunani, n yagba gbɔdze yi ema dafi inggise ama nto mi Onodzi ba, kpaa dafi inggise emi ɛɛ nɛ mani, ikyekye ema to dafi engweyeyi mi ifu iKrestu.

² Ani nu ema enaabe, li ungwogye okpɔkɔ ba, ikyesinɛ ema mɛ mi ele ba. Nghataa ba onɛnɛ kpaa, ema mɛ waba.

³ Ema ka li emi ɛɛ. Lubana ngwi uwaba yi odzɛ oshiishi ka dze idzidze ema nɛ, ema li emi ɛɛ daabaa? Ema le kyɔ dafi emi ɛwɛwɛ bana?

⁴ Bana ni inggise le gbɛɛ, <<N le kyɛdo iPol,>> oka dile gbɛɛ, <<N le kyɛdo Apolo ma,>> ema le kyɔ dafi emi ɛwɛwɛ daabaa?

⁵ Nghama li emɛ li Apolo? Li emɛ di li iPol? Eyi li engbido mgbi Imgbasho ta aani. Li ikpewo eyi ngwi ema noyɛyɛ, dafi Otɛ kye wo eyi abɔ gbɛɛ ni eyi kyɔ mani.

⁶ Ani kya etɔ, Apolo yawo eni, kpaa li Imgbasho non she.

⁷ Nghane inggise nkye kya yi ongwu n yawo eni ma li unka ba, kpaa li Imgbasho yuon, nli nu ungwɔ she nani.

⁸ Inggise nkye ye beyi ongwu yawo eni na duu le kyido ungwonyi. Ali inggise dika gbɛ umba mi odzɛedze ido mgban.

⁹ Lubana eyi li ama okyido yi Imgbasho; kpaa ema yɔ li okwɔ mgbi Imgbasho. Ema di li ozu mgbi Imgbasho kpaa.

¹⁰ Mi elela ngwi Imgbasho di ani ma, ani wo itozu dafi inggise n ye ozu ombɛɛmbɛ saan mani, ta inggise oka le mbɛ dɔkɛ ele. Nghaduu ali inggise nle mbɛ duu no mbɛ mi ozoyeye.

¹¹ Lubana inggise onyi ka yagba wo itozu oka idzidza yi ongwu Imgbasho tsekise wo nli iYesu iKrestu nɛ ba.

¹² Ali inggise nkye abashi, hona iyudza onzundze hona akwutɛ ofyunfummya

hona ekwɔ hona enggwɔ naadi angganggo, le mbɛ dɔ itozu nɛ duu,

¹³ a ka kye ido mgban tso dafi i dze mani, ikyekye Egbe na ka kye dɔ ododa. A ka kye mbadi mi ola, man ola ka tso odzɛedze ido mgbi ali inggise duu.

¹⁴ Inggise ngwu ido mgban gyola bayo, o ka gbɛ umba.

¹⁵ Kpaa ni i gyola yɔ, o gyadze labɔ; ongwu abuon a ka dulun tɔ, nghaduu o ka wato dafi inggise nwato mi amoola mani.

¹⁶ Ema ye dafi ema abuema li ozu mgbi Imgbasho, Onodzi mgbi Imgbasho di wodze mbi ema ma wɛ?

¹⁷ Ali inggise nkyi mbelu ozu mgbi Imgbasho yɔ, Imgbasho ka dzilin. Lubana ozu mgbi Imgbasho le saan, ema abuema li ozu nani.

¹⁸ Ka yama kpaagya ewema wo ba. Ki inggise mi idzidze ema tɛwɛ gbɛɛ ongwu yodze mi odzɛedze mgbi ɛɛ ongwu onɛnɛ yɔ, no yɛɛ <<ikwangha>> adzi no wa yɛɛ inggise okwiinɛ.

¹⁹ Lubana ozoyeye mgbi ɛɛ nɛ li ikwangha mbi Imgbasho. Dafi Afɛ lo mani gbɛɛ, <<O li bwa ama okwiinɛ mi angwe mgbi ama.>>

²⁰ Afɛ di gbɛɛ, <<Otɛ ye dafi ɛwɛ otɛɛtɛ mgbi ama okwiinɛ li ayayi mani.>>

²¹ Ikyenghanɛ, ka kye odzɛedze mgbi inggise tsaabo igɛgɛ ele ba! Alungwɔ duu li mgbi abu,

²² ni li iPol hona Apolo hona iKefa naadi ɛɛ hona oshishe naadi ikwongye naadi onɛnɛ hona iyayi duu li mgbi ema,

²³ ema li mgbi iKrestu, iKrestu li mgbi Imgbasho.

4

Ama ogbikye iKrestu

¹ Ikyenghanɛ, ema di eyi dafi engbido mgbi iKrestu yi ama ngwu a kye ido odaada mgbi Imgbasho wo eyi abɔ gbɛɛ ni eyi gbo mani.

² Onɛnɛ a mina gbɛɛ ama ngwu a kyi ido wo ma abɔ ma, li kyɛmɛ nu ma le kyɔn mi otsitsi.

³ Ni ema hona opiikwɔ gbɔ ani ikwɔ kpaa li itɔdze ba. Mi otsitsi yɔ, ani abuen kpaa li gbɔ ewani ikwɔ ba.

⁴ Itukwu mgbi ani le saan, kpaa nana tso gbɛɛ ani le saan bɛɛ ba. Li Otse li ongye ogbɔ ani ikwɔ.

⁵ Nghane ka fwo inggise onyi ikwɔ duuse ni onɔ ma gyo ba; fɛ nghataa ni Otse ye se. O ka kye ungwɔ ndze mi iyifu beyi itukwu inggise dɔ ododa. Li mi onɔ na Imgbasho ka tse ali inggise ngyo ngwi o ka tsan aali.

⁶ Ikyenghane emi ongwunani, n kye ewani yi Apolo tso ambɛ ikye oyabɔ mgbi ema, adzi ni ema di ambɛ mbi eyi mi odze ngwi a gbɔgbɛɛ, <<Ka foola mi ungwɔ ngwi a lɔ dze ese ne ba.>> Ta ema ka nya ogbɛɛ inggise oka ngha oka.

⁷ Lubana li eme nu ema tatase ngha angbeka? Li alungwɔ ngwi abu dzeɣan se ngwi a kye nu abu nuunu ba? Ma ni a kye nu abu nuunu waali, kyosinese abu le tsaabɔ igegɛ?

⁸ Ema teyi dze yi alungwɔ ngwi ema mina wa! Ema teyi li emi awuya wa! Ema yɛɛ uto, ngwi eyi li uto ba ne kpaa? I mina ani gbɛɛ ema ki yɛɛ uto otsitsi, zukwu ni eyi kpaa yɛɛ uto yi ema!

⁹ Lubana i dzen gbɛɛ Imgbasho kye eyi ama ogbikye iYesu dzɛkɛ imbe nnghao yeyikpa duu mani. Eyi to dafi inggise ngwu a ngwɔ ma ikwɔ kye ma le ka ngwɔ mi ododa mani. A nu eyi yɛɛ imbe okwakye mi ine engyesɔ beyi inggise mi ese duu.

¹⁰ Eɛɛ di eyi gbɛɛ eyi li ikwangha ikye iKrestu, kpaa ema yɔ iKrestu nu ema kwiine! A di gbɛɛ eyi le shɛshɛ, kpaa ema yɔ ema fyumfye! A li kwu eyi shanye, nghaduu a li nu ema mmwe!

¹¹ Nghataa ba obyi nɛni eyi dze enbwa yi ekweni ifu, eyi le to ishangli; a kyɔdulu eyi kpakpa, eyi dze yi ude ba.

¹² Eyi li kyidɔ kpakpa mi abɔ mgbi eyi. Onɔ ngwi inggise wo eyi ikamba yɔ, eyi li kye mse be ma ewo; onɔ ngwi a nu eyi iso ma, eyi li shitukwu;

¹³ Onɔ ngwi a fya eyi ito, eyi li nu uka yi elodze oleewo. Nghataa ba onenɛni a kye eyi yɛɛ ungwɔ isha, eyi dze dafi ishibe mgbi ese nɛni!

¹⁴ N le lɔ ema afɛ nɛ, li ikye onu ema ayiwi ba, kpaa li ikye okwo ema adɔ, dafi emi ongwani ama osuse mani.

¹⁵ Lubana ni ema sulu ama ogbekabyi ema idubu iwyo mi ifu iKrestu kpaa, otsema li ibyibi ba. Ikyesine mi ifu iKrestu iYesu yɔ, ani yɛɛ otsema ikpewo Eso osuse nɛni.

¹⁶ Nghane n le tɛkyɛ gbɛɛ ni ema kye afo ani.

¹⁷ Mi itɔdze nɛ n le dɔ ongwani itukwu-tukwu ongwu nnoyɛɛ mi ifu iKrestu, iTimoti, eso mbi ema. O ka wɛ ema ofɛ oshishe ngwi ani dze ele mi ifu iKrestu iYesu kwokyi yi ungwɔ ani tso mi okwakye mgbi emi iKrestu mi ali imbe duu mani.

¹⁸ Ema angbeka yɛɛ ama okyile ewo esho, ikyekye ema tsewe gbɛɛ ani kyɛma kawa kpadi ema ba.

¹⁹ Nghaduu ni Otse gbela yɔ, n ka ba mbi ema dzikan-dzikan, ta n ka difwi dafi ama okyile ewo esho le gbɔdze ma ta ba, kpaa ito mfye ngwi a dzeɣan mani.

²⁰ Lubana esuto mgbi Imgbasho li odze ondu ta ba, kpaa li mi abumfye.

²¹ Li ole ka nghao kpa ema? Nin ba mbi ema yi onitse naadi okpitukwu yi itukwu iyu?

5

Idza mi ifu emi iKrestu

¹ A wa kwelikwɔ gbɛɛ amah idza le kiyayi mi idzidze ema, ito ngwi ama n ye Imgbasho ba jokpaa li kyɔn ba mani: inggise oka le la yi owa otson.

² Ma ema le tsaasha! Tatase ema kile buntse di dudu ongwunema nkyungwɔne ma to mi idzidze ema ba naa?

³ Dafi ani dze yi ema ine-ine ba ne kpaa, n dze yi ema mi onodzi, n di fwo inggise nkyungwɔne ma ikwɔ kpaa wa, yeyɛ dafi n dze yi ema mani.

⁴ Onɔ ngwi ema kwakye mi iyi mgbi Otse mgbi eyi iYesu ma, ani dze yi ema mi onodzi, mfye mgbi Otse mgbi eyi iYesu di dze yi ema.

⁵ Kye inggise nɛ wo iSatan abɔ na, adzi ni a dzili odzedze mgban mgbi mmbwe yi eyi, ni onodzi mgban wa wato mi egbe ngwi Otse ka ye mani.

⁶ Ewo okyile esho mgbi ema na tishi ba. Ema ye dafi ongwɛ okwuna gwee kpaa li gbɛlu ofumbu sɔ ma wɛ?

⁷ Kyi dulu okwuna alobube ogbugbe na mbi ema zukwu ni ema dɛ dafi ofumbu ofufɛ ngwi a kye okwuna wele ba mani, di li ungwɔ ema dɛ kpaa aali. Lubana a kye iKrestu, Ongwummala oga owe owatɔ-watɔ mgbi eyi fifɛ wa.

⁸ Nghane ni eyi ka kyɔ Oga nɛ yi okwuna imbaali yi ali ibwubwe ba, kpaa no li mi ogye okwuna mgbi emyemye beyi otsitsi nani.

⁹ Ani teyi lɔ ema afɛ gbɛɛ ni ema ka kwakye yi emi amah ba.

¹⁰ Nghaduu n kyinebyi emi esɛ nɛ ama nle kyɔ amah hona le kyɔ nggwɔ di yimi naadi sunu angwula ntona ba. Ni li ngha yɔ ka tso gbɛɛ ema ka dzata esɛ neni.

¹¹ Kpaa ani le lɔ nya ema gbɛɛ ni ema ka yama bɛ ewo yi inggise nkwi ewon gbɛɛ ongwu li inggise onoyeyɛ kpaa widza hona li kyɔ nggwɔ hona li sunu angwula hona li inggise ombe inggise iyi hona li fyebye naadi yimi na ba. Ka kye abɔ wo uga yi ito inggise na kpaa ba.

¹² Li idɔ mgbi ani ofwo emi esise ikwɔ ba. Kpaa li idɔ mgbi ema ofwo ama nli emi iKrestu se kale kyɔ obube mi ito ofɛ nɛ ma ikwɔ.

¹³ Imgbasho ka fwo emi esise ikwɔ. Kpaa ema yɔ Afɛ lɔ gbɛɛ, <<Lɔ inggise obube na tase mi idzidze ema na.>>

6

Emi iKrestu kwu eka elikwɔ

¹ Kini inggise mi idzidze ema sulu okakewo yi oka ma, o ka kyon kwelikwɔ mbi ama oye Imgbasho ba ntona naa o ka kyon kɛ mbi emi odzimgbasho?

² Ema ye dafi li emi osaan ka gbɔ esɛ ikwɔ lɔ? Ma ni li ema ka gbɔ esɛ ikwɔ wali, li ambululu odzɛ ntonɛ ngwi ema ka mɛ gbɛ ba dɛɛn?

³ Ema ye dafi eyi kawa gbɔ engyeso ikwɔ wɛ? Se ka fwikye ungwɔ ongwɔ esɛ nɛ!

⁴ Nghane, kini ema sulu okakewo ito ntonɛ yɔ, yeba ni li inggise nfyumfye mi iKrestu ba kpaa nu ma dulun no gbiikwɔ nani!

⁵ N le gbɔdzɛ nɛ ikye onu ema ayiwi. Ema sulu inggise onyi ongwu nkwiine mɛ ogbɔ ama onoyeyɛ ikwɔ mi idzidze ema baa?

⁶ Nghaduu engwuneka mi ifu iKrestu le kye ewoma kwelikwɔ mbi ama onoyeyɛ ba!

⁷ Ikyegbɛɛ ema sulu okakewo mi idzidze ema nɛ i tso saan gbɛɛ odzɛ ngha ema. Tatase ni ongwunema kyɔ ema obube ngha onu ema kye ewema kɛ mbi emi esɛ baa? Tatase ni inggise kyɔkyɔ ema ogye lɔ?

⁸ Otimbi ngha yɔ, ema abuema li kyɔ ogye di kyɔ ewema obube kpaa.

⁹ Ema ye dafi ama otimbali ka kaka ude Imgbasho ba ma wɛ? Ni a ka kpagya ema wo ba ama okyɔ amah hona emi angwula hona ama ola yi owinggise hona owagbai engyulɔ hona amah idza, ongyulɔ ola yi ongyulɔ,

¹⁰ hona emumyi, hona ama okyɔ nggwɔ, hona ama ofyebye, hona ama ombe inggise iyi, naadi ama ogbɛ inggise ungwɔ mi abumfye duu ka kaka esuto mgbi Imgbasho ba.

¹¹ Li ngha ngwi ema angbeka nose dze aali. Kpaa a kyɔ sholu ema, a nu ema yɛɛ saan di gye emyemye mi iyi mgbi Otse iYesu iKrestu ikpewo Onodzi mgbi Imgbasho mgbi eyi.

Ka gbaamah ba

¹² <<A nu ani ofɛ okyɔ alungwɔ duu>> kpaa li alungwɔ duu sulu abɔ oyaaya ba. <<A nu ani ofɛ okyɔ alungwɔ duu,>> kpaa n ka yama nu unkonyi gbɛ ani sɔ ba.

¹³ <<Ungwogyɛ dɛ ikye ifu, ifu di dɛ ikye ungwogyɛ>> nghaduu Imgbasho ka dzili ma duu. Ikpewo dɛ ikye amah ba, kpaa li ikye mgbi Otse nli otsungwɔ ikpewo nani.

¹⁴ Imgbasho kyile Otse mi ikwu mi abumfye mgban, o dika kyile eyi kpaa.

¹⁵ Ema yagba ye dafi ewo mgbi ema li alewo mgbi iKrestu ma wɛ? Nghama li ayin nin kye alewo mgbi iKrestu kwokyi yi mgbi owagbaili? Onoka lɔ!

¹⁶ Ema ye dafi inggise nkyɛ ewon kwokyi yi owagbai yɔ, o yɛɛ ungwonyi

yan mi ikpewo ma wε? Bana Afε lo gbεε,
<<Ama efa ka yεε ikpewo onyi.>>

¹⁷ Nghaduu inggise nkye ewon kwokyi
yi Otse yɔ, o yεε ungwonyi yan mi onodzi.

¹⁸ Dulu abo mi amah na. Alobube
angbeka duu ni inggise kyo kpaa li
kwokyi yi ikpewo mgban ba, kpaa inggise
nkyo amah yɔ, o kyo ikpewo mgban
obube.

¹⁹ Ema ye dafi ikpewo mgbi ema li ozu
mgbi Onodzi Osaan, nwodze mbi ema,
ngwi ema gbε mbi Imgbasho na baa?
Ema li mgbi ewema ba,

²⁰ a gya ema gyaagya mi mmya
okwukwo. Nghanε kye ikpewo mgbi ema
kyido nka nu Imgbasho mmwe mani.

7

Odze ongyaa okyeekye

¹ Li odze ngwi ani sulun mi afε ngwi
ema lo ani na aani. Kini inggise kye
ongyaa ba kpaa li ungwɔ obube ba.

² Kpaa ngwi amah shayε nε, i gbuo ni
ali ongyulo sulu ongyaa mgban, ni ali
ongyaa kpaa bongyulo.

³ Ongyulo no gbewo yi owan mi ono
ngwi owan dze yi imina mani, ongyaa
kpaa no di gbewo yi oban ono ngwi oban
dze yi imina mani.

⁴ Ewo mgbi owongyulo li mgban yuon
ba li mgbi oban kpaa. Di li ngha, ewo
mgbi obongyaa kpaa li mgban yuon ba, li
mgbi owan kpaa aali.

⁵ Ka fwa ogbewo yi ewema ba na sede
ni ema bwondu yɔ, ikye ni ema tu ono
bibɔ. Ni i ngye yɔ, diye gbewo yi eka ikye
ni iSatan ka gyila ema ni ema gbese mi
imbadi ba, ikyekye ewo ka yagba dze
ngha gbε ba.

⁶ Ani le siisi ema mi odze nε ba, kpaa li
odze owe-wε ta.

⁷ I mina ani gbεε engyulo duu ki dze
dafi ani mani. Nghaduu Imgbasho nu ali
inggise umba mgban; o nu oka ongwunε,
o nu oka ongwunani.

⁸ Mbi ologba yi owakwade yɔ, n le nya
ma gbεε tatase nu ma kiyayi odze yuoma
dafi ani dze yuwen neni.

⁹ Nghaduu kini ema ka yagba bwa
ewema fyii bayɔ, kye ongyaa na, lubana
tatase okye ongyaa ngha ole ndengye kye
yi imina.

¹⁰ Ema ama nkye ongyaa hona
bongyulo yɔ, ongyaa no ka gha yi oban
ba.

¹¹ Nghaduu ni ongyaa gheeba yi oban
yɔ, no ka bongyulo oka wuba, ni i yεε
kyeme yɔ, no yε ka tu oban ogbugbe.
Obongyaa kpaa no ka gheeba yi owan ba.

¹² Mbi angbeka yɔ n gbεε, (nεnε li
ewodze mgbi ani, li mgbi Otse ba): Kini
inggise iKrestu sulu owan ngwu noyeye
ba kpaa gbela odze yan yɔ, no ka yama
gheeba yan ba.

¹³ Kini ongyaa iKrestu kpaa bongyulo
onoyeye ba kpaa gbela okiyayi dzeɣan yɔ,
no ka yama gheeba yan ba.

¹⁴ Lubana obongyaa onoyeye ba na, a
kyon kyi salu ikpewo owan, ongyaa
nnoyeye ba na kpaa, a kyon kyi salu
ikpewo oban ngwu noyeye nani. No li
ngha bayɔ emi ongweema kika le kpekpe,
mi ongwe emi ali ibwubwe, kpaa ngwi i
dze ngha nε, a le osaan.

¹⁵ Nghaduu ni ongwu nnoyeye ba na
biibe ogheeba yɔ, no gha. Ongyulo hona
ongyaa nnoyeye yɔ, dze yi obube mi ito
ofε na ba; Imgbasho kwu eyi ela gbεε ni
eyi to mi iyu.

¹⁶ Ongyaa, kaba li abu ka dulu obɔɔ
wato! Abu ongyulo kpaa kaba li abu ka
dulu owɔɔ wato?

¹⁷ Nghaduukpaa, ali inggise no kwudze
mi ido ngwi Otse kye won abo ngwi
Imgbasho kwun ela mi ele mani. Nene li
ola ngwi ani kye dze mbi emi iKrestu duu
aani.

¹⁸ Inggise dze nteyi kyiikeye se nu ma wa
kwun elaa? No ka fwolu ambε ikye na ba.
Inggise dze nkyiikeye bata a kwun elaa? Ye
no ka kyiikeye wuba.

¹⁹ Ikye okye-kye hona ikye okye-kye ba
duu li itɔdze ba, ungwɔ okwukwo yɔ li
ongyo ola mgbi Imgbasho.

²⁰ Ali inggise no tila dze mi imbiso ngwi
o dze se Imgbasho kwun ela mani.

²¹ Abu teyi li ofyεε se Imgbasho wa kwu
abu elaa? No ka kaka abu ewo ba, kpaa

ni abu ye ofe owato mi abo ofyee na yo, fya wato.

²² Lubana inggise nli ofyee mi onɔ ngwi Otse kwun ela ma li inggise odubo ewon mbi Otse; O li ungwonyi yi inggise nteyi dubo ewon se Otse wa kwun ela mani, o yee ofyee mgbi iKrestu.

²³ Imgbasho gya ema gyaagya mi mmya okwukwo; nghanɛ ka yee ofyee inggise ba na.

²⁴ Emi ongwunani, ali inggise no kwudze dafi otsungwon dze se Imgbasho kwun ela mani.

²⁵ Nghaduu mbi ama nbeba wa bayo: Otse wen ola ba, kpaa n le gbo owitukwu mgbi ani dafi inggise ngwu menbwa mi elela odiidi mgbi Otse ngwu a ka fwon mani.

²⁶ Mi ikye okakewo ongwi onene nɛ, n tsewe gbɛɛ tatase ni ema tila dze dafi ema dze nani.

²⁷ Abu kye ongyaa waa? Ka pita ofe ogheeba ba. Abu li ologbaa? Ka pita ongyaa okyeekye ba.

²⁸ Ni abu kye ongyaa yo, abu kyo obube ba; Kini ologba di kye ongyaa hona bongyulo kpaa, o kyo obube ba. Nghaduu ama nkye ongyaa ka dze yi okakewo ongwi ese nɛ kwuba, nghanɛ i mina ani gbɛɛ ni ema ka kaka iso nɛ ba.

²⁹ Emi ongwunani, odze ani le gbo ma n le gbɛɛ, onɔ ngwi Otse ka ye ma sisi kwe. Wita onene nghataa lu iyayi ama nsulu engyaa nu ma dze dafi a sulun ba mani;

³⁰ inggise ama nle tsukwu, nu ma kyo dafi a le tsukwu ba mani; ama nle tsatsa, nu ma dze dafi a le tsatsa ba mani; ama ngha ungwɔ, nu ma kyo dafi li ungwɔ mgbi ama okye ka da ba mani;

³¹ ama nle kyo oyabo yi ungwɔ ongwi ese nɛ, nu ma ka dzile beke ele ba. Lubana ese nɛ dafi eyi ye ma ka nye kan-kan.

³² I mina ani gbɛɛ ni ema ka dze mi okakewo ba. Ologba li nghao gbekabyi ido mgbi Otse, dafi ongwu ka kyo se ngwi ka kpa Otse mani.

³³ Nghaduu ongyulo nkye ongyaa yo li kye eka byi ungwɔ emi ese neni, dafi ongwu ka kyo se nka kpa owan mani,

³⁴ man itukwu li yee efefa lon. Ongyaa nsulu ongyulo ba naadi ibidrua yo, itukwu mgban li fado mi ido mgbi Otse, oweka mgban li okye ewon do Otse ubo mi mmbwe yi eyi beyi onodzi. Nghaduu ongyaa nbongyulo yo, itukwu mgban li nghao byi ungwɔ ongwi ese neni, dafi ongwu ka kyo se ni itukwu sheta lo oban mani.

³⁵ N le gbodze nɛ ikye mgbede mgbi ema, li ikye otukwu ema ofe ba, kpaa li ikye ni ema dze mi ofe nli ayin, ndze yi itukwu efefa ba di kyo Otse ido itukwu asisa.

³⁶ Inggise ntsewe gbɛɛ ongwu le kyo yi ongwongyaa ngwu o kye ashua won onbukwo gbosa ba,* ma egbe mgbi ongwongyaa dile ke o di di gbɛɛ i gyo lo ongwu okye ongyaa yo, no kyo dafi i won itukwu mani. O le kyungwo obube ba. Nu ma kye ewoma.

³⁷ Kpaa ongyulo nkyi bwalu mi itukwu mgban, ngwi a siin siisi ba, nka yagba kyo dafi itukwu mgban nyan, di kyi kye mi itukwu mgban gbɛɛ ongwu ka kye ongwongyaa na wuba kpaa, o kyo ayin.

³⁸ Inghawane, ongwu nkye ongwongyaa na kyo ayin, ongwu ndi fwa okye na kpaa nghao kyo ayin duu.

³⁹ Ongyaa sulu ofe odzata ongyulo onɔ ngwi o ka dze oshishe ba, kpaa onɔ ngwi oban kwulu yo, o ka bongyulo ngwi o di kpan duu, kpaa no li ongyulo iKrestu.

⁴⁰ Mi odiidi mgbi ani yo, non tila dze yuon o ka nghao dze yi atsa, n tsewe gbɛɛ ani kpaa dze yi Onodzi mgbi Imgbasho.

8

Ungwogyɛ ngwi a kye fifɛ nu angwula

¹ Nghanɛ mi odze ungwogyɛ ngwi a kye fifɛ nu angwula yo: eyi duu sulu ozoyeye mi ele. Ozoyeye li nu inggise tsaasha, kpaa okpitukwu li mbeembe lu iyayi.

² Mi otsitsi yo inggise ama ntsewe gbɛɛ ama ye ngyɛ na, a ye unkonyi ba dududu.

³ Kpaa inggise ngwu Imgbasho kpan itukwu yo Imgbasho yen.

⁴ Ikyenghane, mi itodze ogye ungwɔ ngwi a kye fifɛ nu angwula yo: eyi duu ye

* **7:36 7:36** Imbe nɛ li ongyulo mbe ongwongyaa onɔ, onoka li li ama omban.

gbɛ angwula li unkonyi mi esɛ ba, eyi ye gbɛ Imgbasho li onyi ta.

⁵ Lubana a li kwu ungwɔ mi esho bɛyi esɛ kwuba di imgbasho bɛyi otɛ, kpaa onyi mi ele li Imgbasho hona otɛ ba,

⁶ nghaduu mgbi eyi yɔ Imgbasho li onyi ta, o li Otseyi ngwu alungwɔ tɔkyɛ mbon, li mbon ngwi eyi dɛ oshishe; Otɛ iYesu iKrestu kpaa di li onyi ta, li ikpewon ngwi alungwɔ duu tɔkyɛ, di li ikpewon ngwi eyi dɛ oshishe aani.

⁷ Ngwi i dɛ ngha duu nɛ kpaa, li inggise duu ye otsitsi nɛ ba. Inggise angbeka bɛ yi angwula jo a noyɛyɛ gbɛ angwula li ungwɔ oshishe, hinine nu ma gye ungwogye ngwi a kye fifɛ nu angwula yɔ, li dɛ ma gbɛ di li ungwogye mgbi angwula abuan, ngwi ɛwɛ otɛɛtɛ mgbi ama fyumfye ba nɛ, a li tɛwɛ gbɛ ama kyo obube.

⁸ Nghaduu ungwogye li kye eyi ba kwɛkwɛ yi Imgbasho ba; ni eyi gye ungwogye hona gye ba kpaa eyi nyɛ idzidza mbi Imgbasho ba.

⁹ Gbɛwɛbyi saan, ni ungwogye angwula mgbi abu ogyeegye ka nu inggise ama nfyumfye itukwu ba esɛ ogboogbo ba.

¹⁰ Lubana, ni inggise nfyumfye itukwu ba di abu ngwu sulu ozoyeye nɛ le gye ungwɔ mi ozu angwula ma, ka nun itukwu ofyumfye-fyumfye ogye ungwogye angwula na ba wɛ?

¹¹ Nghane ongwunabu nfyumfye itukwu ba ngwu iKrestu kwulu ikyen na ka dzili ikye ozoyeye mgbi abu neni.

¹² Ni abu kyo emi ongwunabu obube mi ito ofɛ nɛ, di ta ɛwɛ otɛɛtɛ mgbi ama nfyumfye ba na mmya yɔ, abu kyo iKrestu obube.

¹³ Nghane, ni ungwogye mgbi ani ogyeegye ka nu ongwunani esɛ ogboogbo yɔ, n ka gye mmbwɛ wuba, ikye nin ka nun esɛ ogboogbo ba.

9

Mfye mgbi inggise ogbikye iYesu

¹ N dɛ ikyiben baa? Ani li inggise ogbikye iYesu lo? N di iYesu Otɛ mgbi eyi

ye bana? Ema li idabo mgbi ani mbi Otɛ baa?

² Kini inggise angbeka di gbɛ ani li inggise ogbikye iYesu ba kpaa, mbi ema yɔ ani li inggise ogbikye iYesu! Lubana ema li ambɛ otso gbɛ ani li inggise ogbikye iYesu.

³ Nɛnɛ li atsondu mgbi ani onaana mbi ama nka kwo ani osha aani.

⁴ Eyi dɛ yi ofɛ ogye ungwogye di wa ungwɔ owaawa baa?

⁵ Eyi dɛ yi ofɛ okye oveyi ongwu nnoyɛyɛ wafɔ yi eyi dafi ama ogbikye iYesu angbeka yi emi ongwunɔ Otɛ bɛyi iKefa li kyo na lo?

⁶ Naadi i yɛ kyɛmɛ gbɛ li Ani yi iBanabasi ta ka kyidɔ ikye obyɛ eweyi?

⁷ Li ali oblakwutɛ ka yɛ kpa ewon udza ofyia? Li emɛ ka ye ekwɔ se ka gye owawan ba? Li emɛ ka ngyo ifyungwɔ se ka wa enaabe ifyungwɔ na ba?

⁸ N le gbɔdɛ nɛ mi ozoyeye mgbi inggise owamyɛ taa? Ola kpaa gbɔ ngha yɛyɛ baa?

⁹ Lubana a lo mi Ola mgbi iMose gbɛ: <<Ka yama kye ukɛ wo mnda ondu onɔ ngwi o le kyidɔ ba.>> Li mnda ngwi Imgbasho gbɔdɛ nɛ kyinebyiin?

¹⁰ Mi otsitsi yɔ o gbɔdɛ nɛ ikye eyi, naadi ngha ba? Li ngha, a lo ikye eyi, ikyekye inggise oshookwɔ yi inggise ogbo ungwogyowe duu ɛwɛ ogbe byiɛbyi mgbi ama li ikye otu ungwogye mi okwɔ nani.

¹¹ Ni eyi kye etɔ mgbi onodzi kya mbi ema wali, i she lamyɛ ni eyi tu ungwɔ mgbi esɛ nɛ mbi emaa?

¹² Ni inggise angbeka kpaa ema le tobyi ma ma, ema ka nghao tobyi eyi baa?

Nghaduu eyi yama gbinebyi ito ofɛ nɛ ba. Kpaa ikye owo Esɔ Osuse mgbi iKrestu ekle bayɔ, ungwɔ ngwi ema nu eyi duu li gyɔlo eyi.

¹³ Ema ye dafi ama nli kyidɔ mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin li tu ungwogye mgbi ama mi ele, ama nli fifɛ mi iwashi kpaa li gye atafɔ ifɛ ma wɛ?

¹⁴ Mi ito ofɛ nɛ kpɔɔ, Otɛ noola gbɛ nu ma byi ama ogbo Esɔ Osuse kpaa enbwa.

¹⁵ Kpaa odze wo ani yi ungwo ntonɛ onyi ba, n dile lo afe ne ikyegbɛɛ ni ema kyo ani ungwo ntonɛ ba. Tatase nin kwulu onu inggise kwo ani abo otsigegɛ neni.

¹⁶ Nghaduu, ni ani le gbo Eso Osuse kpaa n li kyile ewo esho ba, ikyekye li Imgbasho kye ido ne wo ani abo. Ahoo mi ikye ani ki nin gbo Eso Osuse ne bayo!

¹⁷ Ni ani di itukwu ani le gbeeso ne yo, n sulu umba, kpaa nin le gbo itukwu ani bayo, n le kyokkyido ngwi a kye wo ani abo ma ta.

¹⁸ Nghanema umba mgbi ani li ekye? Li ofe ogbeeso ne ayayi di mina gbɛɛ ungwo ndze ikye ani ma nu ma kyo ani ele kyeme-kyeme ba.

¹⁹ Ngwi ani dubo ewen di byabo inggise ba ne kpaa, n kye ewani yee ofyee mgbi ali inggise duu, ikye ni ani tu inggise mbwo kpakpa mani.

²⁰ Ono ngwi ani dze yi emi iJuda yo, ani li yee dafi inggise iJuda mani, ikye okwo ma ba mbi iKrestu. Mbi ama nbyito abo ola yo, ani li kye ewani yee dafi inggise nbyidze abo ola mani (ngwi ani byidze abo ola ba ne kpa), ikye okwo ma ba mbi iKrestu.

²¹ Mbi ama nsulu ola ba ma ani li yee dafi inggise osulu ola ba (nghaduu ani kye ola mgbi Imgbasho ngwuta ba, ani byidze abo ola mgbi iKrestu), ikye ni ani kwo ma ba mbi iKrestu.

²² Ani yee sheshe mi idzidze ama osheshe, ikye otu inggise ama nle sheshe. Ani yee alungwo duu mbi ali inggise duu, ikyegbɛɛ mi ali ito ofe duu kpaa nin dulu angbeka wato.

²³ Ani kyungwo ntonɛ ikye Eso Osuse, adzi nin tu mse mi ele mani.

²⁴ Ema ye dafi ama odayayi onya li mbwo kpaa li onyi ta li kye umba ma we? Tsinya mbiso ni i tu umba na.

²⁵ Inggise ama nli dayayi mi ole duu a li kpai saan. A li kyo ikye otu umba ongwi ka la ba; nghaduu eyi li kyo ikye otu umba nka la gyegwu mani.

²⁶ Nghanɛ ani li tsinya dafi inggise nle tsinya too-too ba, ani li gbibe dafi inggise nle ngwi asa mi awo ma ba.

²⁷ Ei, ani li nye ikpewo mgbi ani di non yee ofyee mgbi ani ikye ni ani gbeeso nya angbeka ikye ani abuen kpaa ni umba wa nyen ba mani.

10

Ka sunu adagyɛ ba

¹ Emi ongwunani, ka yama gblimo ungwo nkyo emi otsikyeyi tugbe ngwi Imgbasho kye iwulu akpa tukwu ma nu ma nye ikpese ongwongwo fa mi onekyoo omuma na ba.

² Ungwona dze dafi iBatisima ngwi a kyo ma nu ma yee ama okyedɔ iMose mani.

³ Ama duu gye ungwogye ongwi onodzi ungwonyi

⁴ diye wa ungwo owawa ongwi onodzi ungwonyi; lubana a weni ikwutse onodzi nkye yi ama mani, ikwutse na di li iKrestu.

⁵ Nghaduukpaa Imgbasho sulu atsa yi angbeka kwuba mi idzidze ma ba; a kwulu jo ikwo mgbi ama gbe okwese dzii.

⁶ Ungwone nose kyo ikye otso ambe ikye ni eyi ka kye itukwu mgbi eyi fake ungwo obube dafi ama kyo na wuba.

⁷ Ka li inggise ola angwula dafi angbeka nose kyo na ba; Bana Afe lo gbɛɛ: <<Inggise ntona sise ikye ogye di wa diye kyato shufwe.>>

⁸ Ni eyi ka kyo amah dafi angbeka kyo se inggise idubu osudeta kwulu mi egbe onyi na ba.

⁹ Ni eyi ka mbadi Otse dafi angbeka mbadi se ifa ngwo ma ma ba.

¹⁰ Ka yama ndandu dafi angbeka kyo se ongyeso ikwongye ngwo ma na ba.

¹¹ Ungwo ntonɛ kyo ma ikye otso ambe, a di kyi lolu ma ikye okwo eyi ama ndze oshishe mi ono ese odondu ne ado.

¹² Nghanɛ, kini abu ye gbɛɛ di abu kwudze kpoklo yo, gbewebyi ni o ka gbese ba!

¹³ Ito igyila nba mbi abu duu li idzidza yi ongwi nba mbi inggise angbeka ma ba, li ba mbi inggise angbeka kpaa nga. Nghaduu Imgbasho li kwudze mi ola mgban; O ka gbela ni igyila nka nga abu mmye ba mbi abu ba. Kpaa ono ngwi a

gyila abu yɔ, O ka ba yi abu ofe ongha igyila nani.

Oga angwula beyi oga mgbi Otse

¹⁴ Nghanɛ emi okani osuse, nya osunu angwula na.

¹⁵ N le gbɔdze yi inggise ama odifwi odze, byi ewema ita mi odze ngwi ani gbɔ neni.

¹⁶ Ibwe mgbi mse ngwi eyi li kye mse be ele ne, li ondu odzedze mgbi eyi mgbi iKrestu baa? Naadi ibredi ngwi eyi li gha ne li ondu odzedze mgbi ikpewo mgbi iKrestu baa?

¹⁷ Lubana ibredi ne li onyi ngwi eyi duu li gha, ne eyi duu yee ikpewo onyi.

¹⁸ Di mi odzedze mgbi emi iSrai: ama ngye ungwo ife ma sunu Imgbasho mi iwashi baa?

¹⁹ Nghanɛ ani le gbɛ angwula hona ungowye ngwi a kye fife nu angwula li ungwo imɔ kpawɛ?

²⁰ Ei, ani le gbɔ ngha ba! Emi angwula li fife nu emese, li mbi Imgbasho ba, ma i mina ani gbɛ ni ema wa li abuge yi emese ba.

²¹ Abu ka yagba wa ibwe mgbi Otse diye wa mgbi emese ba; o ka yagba be angha mi adinyatse ungowye mgbi otse yi mgbi emese ba.

²² Eyi le mila oba yi ofu okyeekye mbi Otse? Eyi fyumfye ngha Otse?

Odubɔ ewoo mgbi inggise onoyeye

²³ <<A nu eyi ofe okyɔ alungwo duu>> kpaa li alungwo duu tishi ba. <<A nu eyi ofe okyɔ alungwo duu>> kpaa li alungwo duu ka tobyi eyi ba.

²⁴ Inggise no ka yama pita ungwo osuse ikye ewon ba, kpaa ikye angbeka.

²⁵ Abu ka yagba gye ali mmbwe ngwi abu gya mi idu duu, ka yama byita imbe ngwi i tokye ba di itukwu wa nu abu obube.

²⁶ Lubana, <<Ese beyi ungwo ama nto ele duu li mgbi Otse.>>

²⁷ Kini inggise onoyeye ba bɔ abu oga ma abu gbela ke yɔ, gye alungwo ngwi o kye dze abu ese duu, ka byiibi ita ba di itukwu wa nu abu obube.

²⁸ Kpaa ni inggise teyi nya abu gbɛ, <<A kye ungowye ne fife nu angwula

yɔ>> ka gye ba, ikye inggise ngwu nya abu na beyi ikye itukwu onuunu obube

²⁹ ka li ikyegbɛ itukwu nu abu obube ba, kpaa inggise oka nani. Kyɔsine ngwi ani ka kyo itukwu ani se itukwu ka nye ka nu inggise oka obube?

³⁰ Kini ani gye ungowye na yi angba ota Imgbasho wali, kyɔsine inggise oka ka mbe ani iyi gbɛ di ani kyo obube?

³¹ Nghanɛ ni abu gye hona wa naadi alungwo ngwi abu le kyo duu, kyɔn mi ikye okwɔkwɔ mgbi Imgbasho.

³² Ka nu inggise onyi ese ogboogbo ba, yeba ni li inggise iJuda, hona iGriki hona okwakyɛ mgbi emi iKrestu kpaa,

³³ dafi ani le fya okyungwo gbɛ no kpa inggise mi ali ito ofe duu ne kpaa. Lubana n le pita mse mi ikye ewani ba kpaa mi ikye inggise ibyibi, ikyegbɛ kana a wa wato.

11

¹ Kyɛdo ambe mbi ani na dafi ani kpaa le kyɛdo ambe mbi iKrestu neni.

Ola mgbi osunu mi ododa

² Ani tse ema dafi ema we yen mi alungwo diye gbewebyi otsootso ama ani gbe nu ema ntonɛ yeye mani.

³ Onene i mina ani onu ema difwi gbɛ ikye mgbi ali ongyulo li iKrestu, ikye mgbi ali ongyaa li ongyulo, ikye mgbi iKrestu di li Imgbasho.

⁴ Ongyulo ta ngwu bibo hona gbeeso kye angwikye tukwu yɔ, o nu ikye mgban (iKrestu) mmwe ba.

⁵ Ali ongyaa ndi bibo hona gbeeso yi ikye asisa yɔ, o nu ikye mgban (oban) mmwe ba, li ikondu dafi a kpalun otu mani.

⁶ Ni ongyaa ka yama kye ungwo bwa ikye bayo no nu ma wulon otu; ma ni li ungwo ayiwi mbon owulo otu yɔ, no kye ungwo bwa ikye.

⁷ Ngwi ongyulo dze mi odzedze beyi okwɔkwɔ mgbi Imgbasho ne, dze mbiso ngwi ongyulo ka kye ungwo tukwu ikye ba; nghaduu ongyaa li okwɔkwɔ mgbi ongyulo.

⁸ Lubana ongyulo to ikpewo ongyaa ba kpaa li ongyaa to ikpewo ongyulo aali;

⁹ A yama ta ongyulo ikye ongyaa ba kpaa li ongyaa ngwu a ta ikye ongyulo.

¹⁰ Mi itodze ne, beyi ikye engyeso emi esho yo, tishi ni ongyaa sulu ambe mgbi mfye mi ikye mgban.

¹¹ Nghaduukpaa, mbi Otse yo, ongyaa byabo ongyulo, ongyulo kpaa byabo ongyaa.

¹² Lubana dafi ongyaa to ikpewo ongyulo na li ngha ngwi ongyaa kpaa di mba ongyulo yeye aali. Kpaa alungwo duu kye mbi Imgbasho.

¹³ Gbo otsitsi abuabu: li ayin ni ongyaa bibo mbi Imgbasho ikye asisaa?

¹⁴ Kye ateese ma jo li ungwō ayiwi ni otu mgbi ongyulo ngwu gbo onbukwo,

¹⁵ nghaduu kini ongyaa sulu otu tunto mi ikye yo, li ingwinda mbon: Lubana a kye otu nun ikye otukwun ikye blibli.

¹⁶ Ni i dze inggise otangwodze ne yo, eyi hona emi iKrestu sulu ali oka idzidza osunu ba.

Ungwogye mgbi Otse ongyi onode

¹⁷ Mi otsootso ntonē yo n yama tse ema ba, lubana okwakye mgbi ema li ba yi ombeembe ngha osuse.

¹⁸ Ungwō ongyi ababo, n fwo gbēē ni ema wa tu eka mi okwakye mgbi emi iKrestu yo, ogbua-gbua li dze idzidze ema, n pita onoyeye mi ele.

¹⁹ Li ungwō otsetsewo ba, idzidza to gede-gede mi idzidze ema ikye ni Imgbasho difwi ema ama nle kyo ayin mani.

²⁰ Ni ema wa kwakye yo, li oga mgbi Otse ngwi ema li gye ba.

²¹ Lubana ema li kwaafō giyi oka mi onō ngwi ema le gye ma ba. Inggise oka li lu yi enbwa ifu, oka li gye di wa fya.

²² Ema sulu ude ngwi ema ka gye di wa mi ele lo? Naadi ema kyi kye ozu mgbi Imgbasho yee ayayi diye nya ama nsulu unka ba ntonē adi? Ni ani ki gbosine yi ema? Ni ani ki tse ema yi ito ali nee? N ka tse ba!

²³ Lubana ungwō ngwi ani tun mbi Otse ma ngwi ani kye nu ema aali: Otse iYesu kyi kyelu ibredi mi otu ngwi a kyon gya mani,

²⁴ ta ngwi o kye angba nu Imgbasho ne, o kye mwalu si gbēē, <<Nene li ikpewo

mgbi ani, ngwi dze ikye ema; kyungwōne ikye ni ema le we ani na.>>

²⁵ Mi ito ofe na kpoo, o di kyi kyelu ibwe di gbēē, <<Ibwe ne li ondu odzeedze ofufe mi eyi mgbi ani; kyo ngha yeye onō ngwi i ka wan mani, ikye ole we ani.>>

²⁶ Lubana alono ngwi ema gye Ibredi di wa ibwe ne yo, ema le noola ikwu Otse nghataa mbise o ka ye.

²⁷ Ikyenghane, ali inggise ngye ibredi diye wa ibwe mgbi Otse ne mi ofe nli ayin bayo, o kyo obube mi ikpewo beyi eyi mgbi Otse.

²⁸ I tishi ni inggise kyidi odzeedze mgban duuse no wa gye ibredi na diye wa mi ibwe nani.

²⁹ Lubana inggise ta ngwu gye di wa kpaa difwi gbēē li ikpewo mgbi Otse bayo, o fwo ewon ikwo.

³⁰ Li ungwō nkyo se ngwi ema kwuba ndengye di dotse, ma ema ibyibi di kwulu kpaa wa.

³¹ Nghaduu ni eyi kyidi odzeedze mgbi ewe saan yo, eyi ka ke inai ikwo mgbi Imgbasho ba.

³² Ni Otse Imgbasho gbo eyi ikwo yo, O kwo eyi ado ikyegbēē ni a wa ngwo eyi ikwo ungwonyi yi ese ba mani.

³³ Nghane, emi ongwunani, ni ema ba owa gye ungwogye mgbi Otse yo, fe ewema na.

³⁴ Inggise mgbi ema ngwu enbwa don yo, no gye ungwō kye ude, ikyegbēē onō ngwi ema wa kwakye yi eka ma no ka yee ungwō ikwo ofwoofwo ba mani. Ni ani di wa ba ta n ka tso ema ofe angbeka mbweele.

12

¹ Emi ongwunani, i mina ani gbēē ni ema ka dze mi ine obuubu mi odze umba mgbi onodzi badu.

² Onō ngwi ema li emi angwula ma, ema ye dafi mi ali ito ofe duu a li nu ema boofe ikye osunu angwula nli yagba gbodze kpaa ba na mani.

³ Nghane n le nya ema gbēē, inggise nle gbodze mi Onodzi mgbi Imgbasho ka yagba fya iYesu ito ba. Inggise onyi dika yagba gbēē, <<iYesu li Otse ba,>> sede mi mfye mgbi Onodzi Osaan.

⁴ Uмба mgbi onodzi to ita idzidza-dzidza, nghaduu ka li Onodzi onyi mani.

⁵ Ofɛ okyɔ Otɛ idɔ li ita idzidza-dzidza, kpaa ka li Otɛ onyi mata.

⁶ Ofɛ okyidɔ mbwo yi ita, nghaduu li Imgbasho onyi ma li kyo ma nye mbi ali inggise duu.

⁷ A kye umba mgbi Onodzi nu ali inggise duu ikye ni eyi ya eweyi abɔ.

⁸ Inggise oka a nun Onodzi mgbi ozoyeye, oka yɔ a nun Onodzi mgbi okpayi ungwɔ di difwi,

⁹ li Onodzi onyi ma kpɔɔ li nu inggise oyeye onuunu, di li nu umba ongyɛlu ootse kpaa aali.

¹⁰ Mbi oka yɔ li mfye okyungwɔ okwulewo, mbi oka li ogbɔ ungwɔ nka kyo mi onɔ onzwi iyayi, mbi oka li odifwi idzidza mgbi emi onodzi, mbi oka yɔ li ogbɔ ondudɛ ita idzidza-dzidza, oka jo yɔ li okyata ondudɛ kpaa.

¹¹ Ntone duu ka li idɔ mgbi Onodzi onyi nani, o di li kye nu ali inggise dafi o di kpan mani.

Ewo onyi yi alewo kwuba

¹² Dafi ewo li onyi kpaa sulu alewo kwuba nɛ, li ngha ngwi i dɛ yi iKrestu kpaa aali.

¹³ Lubana a kyo eyi duu iBatisima mi Onodzi onyi ni eyi yɛ alewo onyi, ni li emi iJuda hona emi iGriki, ofyɛ naadi ongwɛ kpaa a nu eyi duu Onodzi onyi na ni eyi wa.

¹⁴ Ewo sulu alewo onyi ta ba, kpaa li alewo kwuba.

¹⁵ Kini afɔ yeba gbɛɛ, <<N li abɔ ba nɛ n yama li ayɛ mgbi ewo nɛ bayɔ,>> Mi itɔdɛ nɛ afɔ ka yagba dulu ewon tɔ mi alewo gbɛ ba.

¹⁶ Kini adɔ gbɛɛ, <<Ikyegbɛɛ ani li inɛ ba nɛ, n wodɛ alewo nɛ ba,>> itɔdɛ nɛ ka yagba ndan oli ikpewo nɛ gbɛ ba.

¹⁷ Kini ewo tsatsa li inɛ ma, ofwoofwo kika dɛ ole? Kini ewo tsatsa li adɔ ma, nkwo ofwoofwo kika dɛ ole?

¹⁸ Nghaduu Imgbasho ye dafi ongwu gbe alewo tokɛ mi oloola mi ewo mani. Olele duu li dafi ongwu mina gbɛɛ no dɛ mani.

¹⁹ Ni alewo duu li onyi ma, ewo olɔlɔ kika dɛ ole?

²⁰ Ngwi i dɛ nghane alewo le kwuba kpaa ewo li onyi ta.

²¹ Inɛ ka yagba nya abɔ gbɛɛ, <<I kwokyin yɔ ba ba!>> Hona ikye ka yagba nya afɔ gbɛɛ, <<I kwokyin yɔ ba ba!>>

²² Mi otsitsi yɔ, alewo ama nshanye di wuuta ba ma, li ama nli kyeme-kyeme aali,

²³ Alewo ama ngwi eyi li tɛwɛ gbɛɛ di a sulu mmwɛ ba ma, eyi li nghao wo ma okpa. Alewo ama ngbosa saan ba ma, eyi li kye ma dɔ ododa ba,

²⁴ nghaduu eyi li yagba wewo yi alewo ama nto gede-gede nɛ saan ngha ba. Nghaduu Imgbasho gbe alewo duu kwokyi ikyegbɛɛ ama n yeyikpa kpaa nu ma tu mmwɛ.

²⁵ Ikye ni oghaagha wa dɛ mi ewo ba, kpaa nu ma tobyi ewoma.

²⁶ Kini alewo onyi kaka isɔ yɔ, ali alewo duu ka kaka isɔ na yan; kini alewo onyi tu mmwɛ yɔ, ali alewo duu ka tsatsa yan ungwonyi.

²⁷ Onɛnɛ ema li ewo mgbi iKrestu, ali inggise mbi ema duu li alewo mgban.

²⁸ Mi obyɛ iKrestu yɔ Imgbasho teyi sa ama ogbikye iYesu, ongwu fan ama ogbɛɛɛ, ongwu ta etsetse, beyi ama okyungwɔ okwulewo, beyi ama osulu umba ongyɛlu ootse, ama nli yagba otobyi angbeka, ama nsulu umba ogbe inggise teyi, beyi ama ogbɔ ondudɛ idzidza-dzidza.

²⁹ Li ama duu li ama ogbikye iYesuu? Li ama duu li oyegbɔɔ? Li ama duu li otsetsee? Li ama duu li kyungwɔ okwulewoo?

³⁰ Li ama duu sulu umba ongyɛlu ootsee? Li ama duu li gbɔ ondudɛ idzidza-dzidzaa? Li ama duu li kyata ondudɛɛ?

³¹ Imina mgbi ema no dɛ mi umba ama okwukwo mani.

Nghane n ka tso ema ofɛ nnghao tishi ma onɛnɛni.

13

Okpitukwu

¹ Kini ani yagba ogbo ondudze mgbi inggise beyi mgbi engyeso, kpaa sulu okpitukwu bayo, ani dze dafi ashi ngwi a kye le gbo yi ewoma hona ongwumfo ngwi a le sun mani.

² Ki ani dze yi umba oyegbo diye dze yi ozoyeye ogbo ungwɔ ama odaada yi ali ozoyeye duu, di dze yi oyeye onuunu nka yagba kyile unggwo gbe, kpaa ni ani sulu okpitukwu bayo, ani li unkonyi ba.

³ Kini ani gbe ungwɔ ngwi ani sulun duu nu emi adze diye kye ikpewo mgbi ani nu ma toola, kpaa ni ani sulu okpitukwu bayo, i tobyi ani ba.

⁴ Okpitukwu li itukwu oshiishi, li mse okyɔɔkyɔ, li kyɔ uwaba ba, li tsaabo igegbe ba, li kyile ewo esho ba.

⁵ Li fyumfye ikye ba, li pita ungwɔ ikye ewon ba, li dzedze kyitingga ba, li kye odze obube wo itukwu ba.

⁶ Okpitukwu li kwokyi yi ungwɔ obube ba, kpaa li dze yi atsa yi ungwɔ nli otsitsi mani.

⁷ Okpitukwu li ngwo, li nu inggise oyeye, li sulu ewe ogbe byiibi, li kwu onyotse.

⁸ Okpitukwu li yama weese ba, nghaduu imbe ngwi elodze oyegbo to duu kawa ngye; imbe ngwi ondudze to, ka kwutsee se; imbe ngwi ozoyeye dze li wa nye.

⁹ Lubana eyi li ye sheeshe, di li yegbo sheeshe,

¹⁰ nghaduu ni oyeye osaan wa ba yo, oyeye osheshe li noofe.

¹¹ Ono ngwi ani li ongbunge ma, n li gbodze dafi ongbɛ, n li tsewodze dafi ongbɛ, n li sakwulu odze imbisɔ ongbɛ. Ngwi ani wa yee ongyukwo ne, n dzata ali yi okyɔɔkyɔ mgbi ongbɛ nani.

¹² Onene eyi le di byini-byini dafi onodzi mi idzinggi mani; kpaa eyi kawa di ine ine. Onene ani ye sheeshe, kpaa n dika wa ye bese, dafi Imgbasho ye ani bese neni.

¹³ Onene li ungwɔ eta ntonɛ ta dze, oyeye onuunu yi eka ogbe byiibi beyi okpitukwu. Kpaa onghaangha duu li okpitukwu.

14

Umba oyegbo beyi ondudze

¹ Kyedo ofe mgbi okpitukwu di dze yi imina kpakpa mi ikye umba onodzi na. Onghaangha duu yo umba oyegbo.

² Lubana inggise nle gbo ondudze yo, o le gbodze yi inggise ba kpaa li Imgbasho. Otsitsi inggise onyi kpaa li tu osa mbon ba; o li le gbo ungwɔ ama odaada mi onodzi mban.

³ Nghaduu inggise nle gbodze oyegbo yo, le gbodze yi inggise ikye okwu ma ewe wo nu ma fyumfye itukwu di dze myee-myee.

⁴ Inggise nle gbo ondudze ngwi inggise difwi bayo le tobyi ewon ta, kpaa ongwu nle gbo ondu oyegbo yo le tobyi okwakye mgbi emi iKrestu duu.

⁵ I mina ani gbee, ali inggise duu kile gbo ondudze angbeka, nghaduu ka tatase lo ani ni ema le yegbo yo. Lubana inggise nle yegbo shewo ngha ongwu nle gbo ondudze angbeka, sede no nu osa ikye otobyi okwakye mgbi emi iKrestu yo.

⁶ Emi ongwunani, onene ni ani ba mbi ema wa le gbo ondudze angbeka ma, n tobyi ema mi ekye, sede ni ani kwulu iba hona ozoyeye hona yegbo naadi ewodze se ka ya ema abo baa?

⁷ Mi odze ungwɔ ama ndze oshishe ba li gbela dafi ozuna yi elete ne, ni ela mgbi ama li ungwonyi ma, a kika kyosinese ye idzidza mgbi ama.

⁸ Ni agba di kweela to saan ba ma li eme ka wewo ika?

⁹ Li ngha ndze yi abu aali. Ni abu gbodze mi ozoyeye mi ondudze mgbi abu ba ma inggise ka kyosine ye odze ngwi abu le gbo? Ka dze dafi abu le gbodze yaoke awo ta mani.

¹⁰ Ondudze mbwo mi ese li otsitsi, kpaa ama duu a li gbo ma yi itaan.

¹¹ Kini inggise le gbo ondudze ma ni ani le difwi bayo ani yan duu ka yee ingyoga ewe.

¹² Li ngha ndze yi abu aali. Dafi i mina abu otu umba mgbi onodzi ne, sadulu umba ama nka dze yi okwakye mgbi emi odzimgbasho abo oyaaya mani.

¹³ Mi itodze ne, ali inggise nle gbo ondudze ngwi a yen bayo, no bibo no tu mfye onu osa mi ungwɔ ngwi o le gbɔn mani.

¹⁴ Lubana ni ani bibo mi ondudze ngwi a yen bayo, onodzi mgbi ani bibo sewaali kpaa itukwu ka to yi unkonyi ba.

¹⁵ Nghanē n ka kyosine den? N ka bibo yi onodzi mgben dika bibo mi itukwu kpaa. N ka shashi yi onodzi beyi itukwu mgben kpaa.

¹⁶ Kini abu le tse Imgbasho yi onodzi mgbi abu ma, inggise ngwu wo yi abu ngwi i gbosa lon ba na ka kyosinese gbela gbēē <<no dze ngha>> mi angba ota-ta mgbi abu na?

¹⁷ Angba mgbi abu na ka menbwa saan, kpaa inggise oka na tu oyabo mi ele ba.

¹⁸ N ta Imgbasho angba dafi ani li gbo ondudze ongwī a fwon ba ngha ema duu.

¹⁹ Nghaduu mi okwakye mgbi emi odzimgbasho yo, i tatase nin gbo elodze eda mi ondudze ngwi a yen ngha ngwi ani ka gbo elodze idubu iwoyo mi ondudze ngwi inggise yen ba mani.

²⁰ Emi ongwunani, nya otsewodze dafi engbe na, ka ye obube ba dafi engbe, kpaa tsewodze dafi ongyukwo.

²¹ A lo mi afe gbēē, <<N ka nu ingyoga gbodze yi inggise ntonē mi ondudze beyi ikyiide ngwi a yen ba, nghaduu kpaa a ka fwo ani ba,>> li Otse gbodze neni.

²² Ikyenghanē, ondudze ngwi angbeka yen ba nē li ambe ndze ikye ama onoyeye ba, kpaa dze ikye ama nnoyeye ba mani, nghaduu odze oyegbo dze ikye mgbi ama onoyeye, li ikye ama onoyeye ba na ba.

²³ Nghanē, ni okwakye mgbi emi odzimgbasho duu kwakye mbonyi ma ama duu le gbo ondudze ngwi a yen ba, ma ni inggise ama ngwu i gbosa lo ma ba yi ama onoyeye ba wa kaka ma, a ka gbēē ema duu le wede bana?

²⁴ Kpaa ni ali inggise duu le gbo elodze oyegbo ma inggise ngwu noyeye hona ngwi i gbosa lon ba wa kaka yo, ka gbosa lon mbi ali inggise duu gbēē ongwu li inggise obube,

²⁵ man o ka fwi ungwō odaada ama nwoto itukwu mbon di yē okwakwafo sunu Imgbasho diye gbēē, <<Mi otsitsi Imgbasho dze yi ema.>>

Osunu mi oloola

²⁶ Eyi ka gbosine waden, emi ongwunani? Ono ngwi ema kwakye yo, kyungwo nka gbosa lo ali inggise duu, ni inggise oka li inggise oshashi, oka no li inggise otsootso, oka no li inggise ofwi iba mgbi Imgbasho, oka no li inggise ogbeeso mi ondudze ngwi a yen ba, oka kpoo no li inggise onu osa mi ondudze nani. Ungwo ntonē duu no li ikye oyabo mgbi okwakye mgbi emi odzimgbasho.

²⁷ Ni inggise ka gbodze mi ondudze ngwi a yen bayo, no ka ngha inggise efa naadi eta ba, nu ma gbo onyonyi, ni inggise oka di dze onu osa kyeme-kyeme.

²⁸ Ni inggise dzema onu osa bayo, inggise na no tukwondū mi okwakye, no gbodze mi itukwu mgban yi Imgbasho efa.

²⁹ Ama ogbeese efa hona eta ama ndze yi eso mgbi Imgbasho nu ma gbodze, angbeka duu nu ma gado saan fwo ungwō ngwi a le gbo mani.

³⁰ Ma ni ine odiidi ba mbi inggise oka ngwu sodze ese yo ongwu nle gbodze na no kwulese.

³¹ Lubana, ema ka yagba gbeeso onyonyi ni ali inggise tu ungwō otsootso na di fyumfye itukwu mani.

³² Oyegbo no fe no dikyon se no gbo.

³³ Lubana Imgbasho li Imgbasho oba yi ende owoowo ba, kpaa O li Imgbasho mgbi iyu.

Mi ali okwakye mgbi emi osaan duu,

³⁴ engyaa nu ma so shili mi okwakye mgbi emi odzimgbasho. A nu ma ofe ogbodze ba, dafi ola mgbi emi iJuda tso mani, nu ma fwoofwo.

³⁵ Kini ungwō wo engyaa ende yo nu ma byi oba ma mi ude, lubana li ungwō ayiwi kwuba ni engyaa gbodze mi okwakye mgbi emi odzimgbasho.

³⁶ Elodzimgbasho nē tokye mbi emaa? Naadi li mbi ema ta ngwi elodze nē fatilaa?

³⁷ Kini inggise tsewe gbēē ongwu li oyegbo hona dze yi umba mgbi onodzi yo, o ka ye dafi li ola ngwi Otse abun wo ngwi ani le lo mani.

³⁸ Inggise nbyi elodze nē mi abube yo, a kawa kyon dzeke abube.

³⁹ Nghanɛ emi ongwunani, itukwu no dɛɛ ema olola ogbeeso, dika kwɔ ma ondudɛ angbeka ogbɔɔgbɔ ba.

⁴⁰ Kpaa ni a kyɔ alungwɔ duu saan no di dɛɛ mi ola kpaa.

15

Okɛɛ-kyɛɛ mgbi iKrestu mi ikwu

¹ Emi ongwunani, i mina ani owɛ ema esɔ osuse ngwi n plɛ gbɔ nya ema ngwi ema gbɛ di kwulɛsɛ dɛɛ efu nɛni.

² Kini ema byi Esɔ Osuse ngwi ani gbɔ nya ema nɛ saan yɔ ema watɔ, kpaa ni li nɛɛɛ bayɔ oyɛyɛ onuunu mgbi ema duu weeni.

³ Lubana ani nya ema esɔ ingblimɔ dafi a kye nu ani mani gbɛɛ: iKrestu kwulu ikye ali ibwubwe mgbi eyi dafi Afɛ lo mani,

⁴ a kyon ndzi, mi egbe ongwu ta ma a kyilen mi ikwu,

⁵ O di mblegba tu iPyita, beyi iwyodefa ntonani.

⁶ Ngwi ungwɔnɛ kyɔ nyɛ nɛ, O di mblegba tu emi iKrestu angbeka ngwu mmbwo mgbi ama nɛɛɛ ideli eda ononyi, angbeka mi ele ka to oshishe ma, kpaa angbeka yɔ kwulu wa.

⁷ Nɛ O mblegba tu iJɛnsi di wa mblegba tu ama ogbikyon duu,

⁸ ongyɛngye duu yɔ, O mblegba tu ani ngwu a mba ani mi itɔdzɛ ba nɛni.

⁹ Lubana ani nɛɛɛ yɛyikpa mbi ama ogbikye iYesu duu, ani gbuo ngwi a ki kwu ani gbɛɛ inggise ogbikye iYesu kpaa ba, ikyesine ani nu emi odzimgbasho isɔ.

¹⁰ Nghaduu li mi elela mgbi Imgbasho ngwi ani yɛɛ ungwɔ ani dɛɛ nɛ aani, elela mɛɛɛ nɛ kyidɔ mbi ani saan. N kyidɔ nɛɛɛ ma duu, li onghaangha mgbi ani ba kpaa li elela mgbi Imgbasho ndɛɛ yi ani mani.

¹¹ Ungwɔ okwukwo yɔ, ni li ani hona ama gbeeso kpaa ka li esɔ ma onyi ta, di li esɔ nɛ ngwi ema noyɛyɛ mi ele aani.

Okɛɛ-kyɛɛ mgbi emi ikwukwo

¹² Kini eyi gbeeso gbɛɛ a kyile iKrestu mi ikwu waali, kyɔsine ngwi ema angbeka li gbɛɛ okɛɛ-kyɛɛ mi ikwu dzɛɛɛ ba?

¹³ Kini okɛɛ mi ikwu dzɛɛɛ bayɔ, iYesu kpaa a kyilon ba.

¹⁴ Ma ni a kyile iYesu bayɔ, esɔ mgbi eyi ogbɔɔgbɔ beyi oyɛyɛ mgbi ema onuunu duu weeni.

¹⁵ Li nɛɛɛ ta ba, a di eyi dafi obwɛndɛ ama ogbatsika mi odzimgbasho, lubana eyi gbɛɛ Imgbasho kyile iKrestu mi ikwu. Kpaa O kyilon luba, ni li otsitsi gbɛɛ a li kyile emi ikwukwo bayɔ.

¹⁶ Lubana ni a ka kyile emi ikwukwo bayɔ, iYesu kpaa a kyilon ba sewaalo.

¹⁷ Ma ni a kyile iKrestu bayɔ, oyɛyɛ onuunu mgbi ema weeni, ema ka woto ifu ali ibwubwe mgbi ema.

¹⁸ No li nɛɛɛ yɔ, ama ngwu nuna mi ifu iKrestu kpaa a tila-tila jo.

¹⁹ No li mi itɔdzɛ nɛ ta ngwi eyi kye ɛwɛ ogbe byiibyi mgbi eyi byi mbi iKrestu yɔ, eyi yɛɛ ungwɔ elela nɛɛɛ mi esɛ duu.

²⁰ Nghaduu mi otsitsi yɔ, a kyile iKrestu mi ikwu, o di li ongwovɛ mgbi emi ikwukwo duu.

²¹ Lubana dafi ikwongye nyɛ mbi inggise onyi nɛ, li nɛɛɛ ngwi okɛɛ-kyɛɛ mi ikwu kpaa nyɛ mbi inggise onyi aali.

²² Bana, ngwi inggise duu tu ikwongye ikpewo Adan nɛ, li nɛɛɛ ngwi eyi duu ka tu oshishe ikpewo iKrestu aali.

²³ Nghaduu ali inggise onɔ mɛɛɛ dɛɛ, iKrestu li ongwovɛ, onɔ ngwi o wa yɛ ta a ka kyile emidan.

²⁴ Ta esɛ ka ngyɛ, man o ka dzili alungwɔ duu beyi mfye yile esuto wo Imgbasho Otson abɔ.

²⁵ Lubana iKrestu ka kyuuto nghataa mbise o ka talu engyikyili mɛɛɛɛ wɛɛɛ.

²⁶ Ongyikyili ongwɔ olɛɛ o ka dzilin yɔ li ikwongye.

²⁷ Lubana odɛɛ ngwi Afɛ gbɛɛ, <<O ka gbɛ alungwɔ duu won abɔ nɛ kpaa.>> Imgbasho wodɛɛ <<Alungwɔ duu>> na ba, ikyekye li Imgbasho abɔn kye alungwɔ duu wo iKrestu abɔ aali.

²⁸ Onɔ ngwi alungwɔ duu wɔkɛ abɔ mgbi ongwɛ Imgbasho ma o ka yile ewon wo Imgbasho kɛ abɔ, ikye ni Imgbasho li Ugabaidu.

²⁹ Kini okɛɛ mi ikwu dzɛɛɛ ba ma, ama ngwu a kyɔ ma iBatisima mi ikye

emi ikwukwɔ ntona ka kyɔsinɛ? Ni inggise li kyɛ mi ikwu ba dududu ma, kyɔnɛ a le kyɔ inggise iBatisima gbikye ma?

³⁰ Eyi ma kyɔnɛ ngwi eyi di kye onbukwɔ mgbi eyi le nu eba ali obyi duu?

³¹ Ani kye ewen le bɔ ikwu alegbe, li abɔ otsigɛɛ ngwi ani sulun mbi ema mi ikye iKrestu ma nin le gbɔdzɛ nɛ ngha aani.

³² Ki ani tsiibe yi mmbwaba emi Efesu mi ɛwɛ otɛɛtɛ mgbi mmbwɛ yi eyi tama, li ali oyabɔ ngwi ani tu? Kpaa nu ma li kyile emi ikwukwɔ bayɔ, <<Ba ni eyi gye di wa na, ikyesinɛ ekeka i ka kwulu.>>

³³ Ka nu ma kyɔ ema ikwanghewo ba, uka obube li mbe inggise osuse.

³⁴ Yile itukwu bɛsɛ di nya yi ali ibwubwe na, ikye onu ema ayiwi yɔ inggise angbeka toma ngwu yama difwi Imgbasho waba.

Ikpewo nkyɛ mi ikwu

³⁵ Kaba inggise oka ka byita gbɛɛ, <<A ka kyile emi ikwukwɔ sinɛ? A ka kyɛ yi ali ito ewo?>>

³⁶ Ka li ikwangha ba na, etɔ ungwɔ li bwa kyɛmɛ se wa lumbye tɔ esɛ.

³⁷ Inɛnɛ ungwɔ ngwi abu kye kya li idzidza yi mmbye nli wa lu tɔ nani.

³⁸ Ali etɔ ungwɔ duu Imgbasho li nu ma ewo ngwi O di kpan mani.

³⁹ Ikpewo duu li ungwonyi ba, inggise sulu ikpewo idzidza, mgbi mmbwaba yi ingwunɔ bɛyi mmbweni kpaa li idzidza-dzidza.

⁴⁰ Ewo emi esho to ma se ewo emi esɛ kpaa kwa to; ewo ongwɔ esho dze yi ito okwɔkwɔ mgban, se ewo ongwɔ esɛ kwa dze yi ito okwɔkwɔ mgban aali.

⁴¹ Onɔ dze yi ito okwɔkwɔ mgban, ofyia kpaa dze yi mgban, mɛ kpaa to yi mgbi ama, okwɔkwɔ mgbi mɛ angbeka kpaa di nye idzidza yi angbeka.

⁴² Li ngha nkawa dze yi okyɛ-kyɛ mi ikwu aali. Ikpewo ongwɔ a kye ndzi na ka bwa, kpaa ongwɔ a ka kyilon na ka bwa wuba gyegwu.

⁴³ A li kye ikpewo ndzi mi mmwɛ ba, kpaa a li kyilen mi okwɔkwɔ; a li kye ndzi mi ewo odzaatsi, nghaduu a li kyile mi mfyɛ;

⁴⁴ A li ndzi mi ikpewo mgbi mmbwɛ yi eyi, a li kyilen mi ikpewo ongwɔ onodzi.

Kini ikpewo mgbi mmbwɛ yi eyi dze yɔ, ikpewo mgbi onodzi kpaa dze.

⁴⁵ Li ngha ngwi a lɔ gbɛɛ, <<Adan ongwɔ ababɔ na li inggise oshishe>> Ongwu olɛlɛ li onodzi onu oshishe aali.

⁴⁶ Mgbi atta li ba ababɔ se mgbi onodzi li wa ba olɛlɛ.

⁴⁷ Adan ongwɔ ababɔ na li mi ombulu ongwɔ esɛ ngwi a man, kpaa ongwɔ fan na yɔ kyɛ mi esho.

⁴⁸ Ali inggise nli mgbi esɛ yɔ, ewo mgban li ungwonyi yi ongwɔ a mɛ mi ombulu ongwɔ esɛ nɛni. Ama nli mgbi esho yɔ, a li ungwonyi yi ongwɔ nkyɛ esho nani.

⁴⁹ Dafi ngwi eyi kye otsonodzi mgbi inggise ongwɔ esɛ nɛ nɛ, li ngha ngwi eyi dika kye otsonodzi mgbi ongwɔ nkyɛ esho na aali.

⁵⁰ N le nya ema emi ongwunani saan gbɛɛ, mmbwɛ yi eyi ka yagba gyokwudɛ esutɔ mgbi Imgbasho ba, hona ungwɔ odzili-dzili ka yagba gyokwudɛ ungwɔ nka dzili ba na ba.

⁵¹ Gado nin nya ema ungwɔ odaada na, li eyi duu ka kwulu ba, kpaa eyi duu a ka kyata eyi.

⁵² Ka le vla dafi a li blinɛ nɛni, mi onɔ ngwi a ka fo agba ongwɔ olɛlɛ mani. Lubana agba kawa fo man a ka kyile ikpewo ama nka kwulu wuba ntonani. Ta a ka nyinɛ eyi ikye ni eyi ka kwulu wuba.

⁵³ Ikyesinɛ ikpewo nli dzili nɛ ka kyata yɛɛ ikpewo odzili wuba, ikpewo nli kwulu nɛ ka yɛɛ ikpewo okwulu wuba.

⁵⁴ Onɔ ngwi ikpewo odzili-dzili nɛ yɛɛ ikpewo odzili wuba ikpewo okwulu-kwulu kpaa yɛɛ ikpewo nka kwulu wuba ta ungwɔ ngwi a lɔ gbɛɛ, <<Onghaangha kye ikwongye mbe,>> na ka kaka yɛyɛ.

⁵⁵ <<Ikwongye, onghaangha mgbi abu kɔ? Ikwongye oto-to mgbi abu ma di dze ole?>>

⁵⁶ Oto-to mgbi ikwongye li alobube, mfyɛ mgbi alobube di li ola.

⁵⁷ Nghaduu eyi ka ta Imgbasho angba dafi o nu eyi onghaangha mbi Otɛɛ iYesu iKrestu mani.

⁵⁸ Nghanɛ emi ongwunani ama okpa ani itukwu, kwudɛ kpɔklɔɔ di kye ewema duu nu ikye idɔ mgbi otɛ na, ikyekye ema ye dafi idɔ mgbi ema ka weeni ba mani.

16

Umba onuunu ikye ama onoyɛɛ

¹ Nghanɛ mi ikye umba mgbi ama osunu Imgbasho mi ayɛɛ mgbi iJudia na yɔ, kɔ yɛɛ dafi ani nya emi iKrestu mi iGalatia gbɛɛ nu ma kɔ nani.

² Mi egbe onzwi ababɔ mi ali ikyidu, ali inggise no kye ongwɛ udza le da, dafi o li tu mani. Ikye ni ani wa ba yɔ, a ka kyadzɛ gbɛ umba wuba mani.

³ Ni ani wa kaka ta, n ka kye afɛ okye inggise tso nu ama ema sadu di dɔ ma eso yi umba mgbi ema lu iJerosalin ntonani.

⁴ Ni i gbuo gyɔ ni ani kpaa kɛ yɔ, a sika wafɔ yɛn.

IPol tɛwɛ agaba

⁵ Ni ani ngyɛlu okyɛɛ mi iMasidonia ta n ka ba mbi ema, ikyesinɛ n weka onyɛ onzwi iMasedonia.

⁶ Ye kɔ ba n ka kye ongwonɔ gwee yi ema, hona n ka kye owa olɔlɔ nɛ duu yi ema, adzi ni ema tobyi ani mi agaba angbeka ngwi n ka kɛ duu.

⁷ I minen odzɛɛdzɛ agaba nyɛ di di ema ta ba, i minen okye egbe efa yi ema, kini Imgbasho noofɛ yɔ.

⁸ Nghaduu n ka tila dzɛ Efesu nghataa ba onɔ iPentikosu,

⁹ ikyekye ofɛ la ani asisa gbadaa okyidɔ mmeneni, kpaa inggise kwuba gbela yɛn ba.

¹⁰ Kini iTimoti wa ba yɔ, di na gbɛɛ unkonyi nka ba yan imio dzɛma ba na. Lubana o kyidɔ mgbi Otɛ yɛɛ dafi ani le kɔ neni.

¹¹ Inggise onyi no wa fwa ogban ba. Won ofɛ bɛyi emi ongwuneyi ntona nu ma ye luba mbi ani na, n le giinɛ ma.

¹² Mi odzɛ mgbi ongwuneyi Apolo yɔ, ani biban gbɛɛ no wafɔ yi engwuneyi ntonɛ kpaa ewo kyɛ lon esho ba, o kawa ba onɔ ngwi o tu onɔ mani.

¹³ Gbɛwɛbyi na, kwudɛ kpɔklɔɔ mi oyɛɛ onuunu, li inggise ama otsabɔ igɛɛ di fyumfyɛ itukwu na.

¹⁴ Kɔ alungwɔ duu mi okpitukwu.

¹⁵ Ema ye dafi etɔ mgbi iStefana li ababɔ mi ayɛɛ mgbi Acaya okyatitukwu mani, a di kye ewoma nu mi idɔ mgbi emi osaan. N le tɛkyɛ nu ema emi ongwunani gbɛɛ,

¹⁶ ni ema sunu itɔ inggise ntoneni bɛyi ama nle kyidɔ itɔ mgbi ama neni.

¹⁷ N tsatsa onɔ ngwi iStefana yi iFotunatu bɛyi Akayikɔ ba mben mani, ikyekye a le tobyi ani gbikye ema.

¹⁸ Lubana a nu itukwu bɛ ani yi ema esɛ. Itɔ inggise ntona gbuo a ki nu ma umba.

Angba olɛlɛ

¹⁹ Obyi iKrestu emi ayɛɛ mgbi Asia nu ema angba kwuba. Akwila yi iPrisila bɛyi emi iKrestu ama nkwakye mi udɛ ama kpaa le ta ema angba lɛlɛ mi iyi mgbi Otɛ.

²⁰ Ama onoyɛɛ duu le ta ema angba. Ta ewema angba di tɛkwulu ewema mi ofɛ osaan na.

²¹ Li ani iPol lɔ afɛ angba nɛ abuen.

²² Inggise ngwu Otɛ kpan itukwu bayɔ ikamba ikyon. Otɛ ki yɛ plɛ!

²³ Ni elela mgbi Otɛ iYesu dzɛ yi ema.

²⁴ Okpitukwu mgbi ani no kɛ mbi ali inggise ndzɛ mbi iKrestu iYesu duu. No dzɛ ngha.

Afi mgbi iPol ongwu fan mbi ama onoyi Emi iKorinti

¹ Afe ne kye mbi ani iPol ngwu Imgbasho kwin ela ogbikye iYesu iKrestu mi oweka mgban, beyi iTimoti ongwuneyi le ke mbi okwakye mgbi emi odzimgbasho mi iKorinti, beyi emi osaan mi ese Acaya duu gbæ:

² Elela beyi iyu nkye mbi Otseyi Imgbasho beyi Otse iYesu iKrestu na, no dze yi ema.

IPol ta Imgbasho angba

³ Ba ni i tse Imgbasho Otsɔ Otse mgbi eyi iYesu iKrestu, Otsɔ odi elela beyi Imgbasho nli nu omye-myee duu,

⁴ ongwu ndi li nu eyi omye-myee mi ali okakewo duu, ikyegbæ ni eyi kpaa nu ama ndze yi okakewo omye-myee ngwi eyi abueyi gbe mbi Imgbasho mani.

⁵ Lubana dafi adze ogyeegye mgbi iKrestu fe kaka oshishe mgbi eyi ne, li ngha ngwi omye-myee kpaa fe yaoke mbi eyi mi ikpewo iKrestu aali.

⁶ Kini eyi dze mi okakewo yɔ, li ikye iyu beyi owato-wato mgbi ema. Ni eyi dze myeemyee yɔ, li mi ikye omye-myee mgbi ema nkye mi onyotse okwuukwu mgbi ema yi itukwu oshiishi mi adze ngwi eyi gye yi eka ungwonyi nani.

⁷ Ma ewe ogbe byiibyi mgbi eyi ikye ema le kpɔklɔ, ikyesine eyi ye gbæ dafi ema gyadze ungwonyi yi eyi ne, li ngha ngwi ema dika dze mi omye-myee mgbi eyi kpaa aali.

⁸ I mina eyi gbæ ni ema ka dze ikwukwu mi adze ngwi eyi gye mi ayese mgbi Asia na ba emi engwuneeyi. Eyikaka iso ngwi ngha eyi mmye, ikyenghane oshishe kpaa to sisi eyi itukwu.

⁹ Mi otsitsi yɔ, itukwu mgbi eyi yee dafi a gbɔ eyi ikwɔ ikwongye mani. Nghaduu ungwone kyo ikyegbæ ni eyi ka kye abo tsigegæ ikye eweyi ba, kpaa mbi Imgbasho ongwu nli kyile inggise mi ikwongye nani.

¹⁰ Imgbasho dula eyi to mi ito imio ikwongye nani, o dika dula eyi to. Mbon eyi gbewebyi gbæ o dika kiyayi odulu eyi to kpɔɔ,

¹¹ dafi ema le tobyi eyi mi ibo neni. Ibyi inggise ka ta Imgbasho angba ikye ema, mi mse ngwi eyi gbe mi ibo ntonɛ neni.

IPol kyata oweka mgban

¹² Onenɛ li abo otsigegæ mgbi eyi aani: ewe otsetse tso obwendɛ gbæ eyi bwa eweyi fyii mi ese, onghaangha duu mi odzedze mgbi eyi beyi ema, mi osaan beyi odze mi otsitsi nkye mbi Imgbasho nani. Eyikyungwo ntonɛ mi ozoyeye mgbi ese ne ba, kpaa li mi elela odiidi mgbi Imgbasho.

¹³ Lubana eyi lo ungwɔ oka ngwi ema ka gbɔn gbe hona difwin ba luba. Ani gbekabyi gbæ,

¹⁴ dafi ema difwi eyi mi agya oka ne, ema kawa difwi saan gbæ ema ka tsaabo igegæ mbi eyi, dafi eyi kpaa ka tsaabo igegæ mbi ema mi egbe ngwi Otse iYesu ka yido mani.

¹⁵ Ikyegbæ ani dze yi abo otsigegæ mi efu ne, n tsewe oteyi ke mbi ema ikye ni ema tu mgbede akpe efa.

¹⁶ N tsewe onye mbi ema onani ka ke iMasidonia di ye mi iMasedonia nye mbi ema, ni ema di wo ani ofe lu iJudia.

¹⁷ Ono ani tsewe ungwone ma, ani byin loɔ? Naadi ani dze dafi inggise ama nli gbela odze gbæ, <<ɛɛn hona ei ikye no kpa inggise angbeka maa>>?

¹⁸ Nghaduu, dafi Imgbasho li nyine ba ne, eso mgbi eyi mbi ema li <<ɛɛn yi ei ba.>>

¹⁹ Lubana eso mgbi Ongwe Imgbasho, iYesu iKrestu ngwu ani yi iSaila beyi iTimoti gbɔ mi idzidze ema ne, li odze mgbi <<ɛɛn yi ei ba>> kpaa mbon li <<ɛɛn along duu.>>

²⁰ Lubana mmbwo ondu odzedze ngwi Imgbasho dze duu, li <<ɛɛn>> mbi iKrestu. Nghane eyi li kyo <<no dze ngha>> mi ikpewon ikye okye okwɔkwɔ nu Imgbasho.

²¹ Ikyenghane li Imgbasho nu eyi yi ema kwudze kpɔklɔ mbi iKrestu. Li ongwu sadulu eyi,

²² o kye ambɛ otso gbɛɛ eyi li mgban dɛ eyi diyɛ kye onodzi mgban woke itukwu mgbi eyi dafi ambɛ mani, otso obwendɛ ungwɔ nkyɛ iyayi.

²³ Imgbasho nu ani ofɛ ni ani kɛ iKorinti ba, ikye ni ema to myɛɛmyɛɛ.

²⁴ Eyi yama le si ema siisi mi oyɛyɛ onuunu mgbi ema ba, kpaa eyi le kyidɔ yi ema ikye atsa mgbi ema, ikyekyɛ li mi oyɛyɛ onuunu ngwi ema kwudɛ kpɔklɔ aani.

2

¹ Nghanɛ n bwalu mi itukwu mgben gbɛɛ n ka dzagaba oka kɛ mbi ema oka nu ema itukwu owulu-wulu wuba.

² Lubana ni ani nu ema itukwu owulu-wulu ma, li ele sisi toma nka nu ani atsa, li ema ama ani nu ema itukwu owulu-wulu nɛ banaa?

³ Li ikyengha ani lɔ kɛ mbi ema aali, gbɛɛ nin wa ba yɔ, nin ka sulu itukwu owulu-wulu yi ama nka nu ani ewo sheta ntona ba mani. N dɛ yi abɔ otsigɛɛ ikye ema duu, ikyesinɛ ema duu ka dɛ mi atsa yi ani.

⁴ Lubana ani lɔ ema afɛ nɛ mi itukwu owulu-wulu yi itingga mi igɛɛ yi etse inɛ kpakpa, ikye onu ema itukwu owulu-wulu ba, kpaa ni ema ye dafi okpitukwu mgbi ani ikye ema dɛ mani.

Okye alobube ta inggise mkpa

⁵ Ni inggise ba yi inggise itukwu owulu-wulu yɔ, otsungwɔ yama nu ani itukwu owulu-wulu dafi o nu ema ibyibyi na jo ole gbɔn mwonya wele kye ba.

⁶ Adɔ okwookwo ngwi ibyi kwon na gyɔgyɔ yan.

⁷ Nghanɛ i wogyɔ ni a dzanta di gyilan, ikye no ka kyelela lamyɛ ba mani.

⁸ Ikyenghanɛ, ani gbabɔ nu ema, gbɛɛ ni ema yile okpitukwu mgbi ema mbon tson.

⁹ Itɔdɛ ngwi ani lɔ afɛ nɛ mbi ema ma, li ikye ombadi di ye kini ema ka yagba siikyenu mi alungwɔ duu yɔ.

¹⁰ Ali inggise ngwu ema dzanta yi obube yɔ, Ani kpaa dzanta. Ma ungwɔ ngwi Ani dzanta na, ni ungwɔ di dɛ ngwi a ka dzanta yɔ, Ani dzanta yan, nɛ yeba

ni ungwɔ dɛ ongwɔ a ka dzanta yɔ n dzitan mi ikye iKrestu ikye ema,

¹¹ ikye ni iSatan ka si eyi ikye wɛɛɛ ba mani. Lubana oweka mgban da eyi daada ba.

Ama ogbo Eso mgbi ondu odɛɛdɛ ofufe

¹² Onɔ ngwi ani kɛ iTroa oka gbeeso mgbi iKrestu ma, ani difwi gbɛɛ Otɛ plɛ mɛ ani ofɛ wa.

¹³ Nghaduu itukwu bɛ ani esɛ mi ele ba, ikyekyɛ n yama kwokyi inɛ yi ongwunɛn iTaitusu mi imbe na ba. Nghanɛ n nya ma gbɛɛ se egbe oka, man si nyɛ lu iMasidonia.

¹⁴ Nghaduu n ta Imgbasho angba, ongwu nli gbe eyi teyi mi onghaangha mgban mbi iKrestu nani, o di nu eyi gbɔfwɛ ozoyeye mgbi iKrestu mi ali imbe duu dafi mmgbɛ mani.

¹⁵ Lubana mbi Imgbasho eyi li mmgbɛ mgbi iKrestu mi idzidɛ ama a dulu ma watɔ beyi ama nle dzili mani.

¹⁶ Mbi ama nle dzili yɔ, eyi nukwɔ ikwukwɔ; mbi ama a dulu ma watɔ yɔ, eyi gbungbɛ inggise oshishe. Ma li emɛ mɛ okyɔ itɔ idɔ na?

¹⁷ Eyi dɛ dafi inggise angbeka nli gbɔdɛ Imgbasho ikye otu eni owaawa na ba, nghaduu, mbi iKrestu eyi le gbɔ otsitsi, dafi inggise ama a dɔ ma eso kye mbi Imgbasho mani.

3

¹ Eyi dile kyile eweshoo? Naadi eyi mina okye afɛ ka tso ema hona gbɛ afɛ mbi ema dafi angbeka li kyo maa?

² Ema abuea gbikye afɛ mgbi eyi, ngwi a lɔ wodɛ itukwu mbi eyi, ngwi ali inggise duu ye di gbɔn.

³ Ema tso gbɛɛ ema li afɛ nkyɛ mbi iKrestu, ambɛ idɔ mgbi eyi, a lɔn mi eniibe ba kpaa a lɔn mi Onodzi mgbi Imgbasho oshishe, li mi ikwutse opata ba, kpaa li mi itukwu mgbi inggise owamyɛ.

⁴ Itɔ abɔ otsigɛɛ nɛ li mgbi eyi mi ikpewo iKrestu mi inai Imgbasho.

⁵ Li ikyegbɛɛ eyi mɛ okyungwɔ ntonɛ abueyi ba, kpaa li Imgbasho nu eyi mfyɛ okyidɔ ntoneni.

⁶ O nu eyi me ogbeeso mgbi ondu odzedze ofufe, yama li mi afe ololo ba kpaa li mi Onodzi; lubana afe ololo na li ba yi ikwongye, kpaa Onodzi li nu oshishe.

Okwakwa mgbi ondu odzedze ofufe

⁷ Ola ogbugbe ngwi a lo mi ikwutse na ba yi ikwongye, nghaduu Imgbasho kye nu yi okwakwa. Ngwi okwakwa na le sila ne kpaa, ola na nu ine mgbi iMose kwo ni emi Israi yagba kyinebyin ba.

⁸ Nghane ka kysinese ngwi ido mgbi Onodzi ka kwo nghaabo na ba?

⁹ Kini ido nba yi inggise odzili-dzili dze yi okwakwa mgban ma, ido nba yi osaan ka kwo sine na nghalo!

¹⁰ Okwakwa nba onene shewo ne, nu ungwo ogbugbe na dze yi okwakwa wuba du.

¹¹ Ni ungwo nle sila ogbugbe na dze yi okwakwa ma, okwakwa mgbi ungwo nli gyegwu na ka she sine ngha!

¹² Nghane, ngwi eyi dze yi ito ewe ogbe byiibyi ne ne, eyi dze yi abo otsigage.

¹³ Eyi yama dze dafi iMose nkye ayangwuto tukwu ine blii ikye ni emi Israi ka di osila-sila mgbi okwakwa na ba na ba.

¹⁴ Nghaduu alono ngwi a gbo ola na yo, ayangwuto na li tukwu ma itukwu ofwo ola nani nghataa ba ine, lubana li mbi iKrestu ta ngwi a ka yagba kyi kwulu ayangwuto nani.

¹⁵ Nghataa ba ine ni a gbo ola mgbi iMose kpaa, ayangwuto ka tukwu ma itukwu ma.

¹⁶ Nghaduu alono ngwi inggise kyata luba mbi Imgbasho yo, a li kyi kwulun ayangwuto nani.

¹⁷ Ikyenghane Otse li Onodzi, ma ali imbe ngwi Onodzi mgbi Otse dze yo, ewo osheta-sheta dze efu.

¹⁸ Ma eyi ama ayangwuto tukwu eyi ine ba ntone, eyi ka dze dafi idzinggi nka kye okwakwa mgbi Otse tso mani. Ma dafi Onodzi mgbi Otse le kyido mbi eyi ne, eyi ka nghao yee dafi ongwu mani di nghao kye okwakwa mgban tso.

4

Aludu nwodze ishe ibiibe

¹ Nghane, dafi li ikpewo elela odiidi mgbi Imgbasho ngwi eyi tu ido ne ne, i ka yile itukwu iyikpa mi ele ba.

² Ikyenghane, eyi fwa ofe ungwo ama odaada beyi ofe ayiwi, eyi kpagya inggise wo hona mwonya mi elodzimgbasho ba. Mi ofe oka yo, eyi kye otsitsi tsoto saan, eyi kye eweyi nu ikye okyo oweka mgbi ali inggise duu mi ine Imgbasho.

³ Ma ni Eso Osuse mgbi eyi gbosa bayo, i gbosa ba mbi ama nle dzili mani.

⁴ Imgbasho ongwu ese onene ne blu ama onoyeye ba ine ongwu itukwu, ikye nu ma ka yama di osa mgbi Eso Osuse nli okwakwa mgbi iKrestu nli odzedze mgbi Imgbasho ne ba.

⁵ Lubana eyi le gbeeso mgbi eweyi ba, kpaa li eso gbeye iYesu iKrestu li Otse di gbogbeye eyi li engbido mgbi ema mi ikye iYesu.

⁶ Ikyesine ka li Imgbasho ngbeye, <<Ni osa tsoto mi iifu ma,>> nu osa mgban tso mi itukwu mgbi eyi ikye onu eyi difwi ozoyeye mgbi okwakwa mgbi Imgbasho mi inai iKrestu aali.

⁷ Kpaa eyi dze yi aludu wodze asuusu, otso gbeye mfye ama onghaangha duu kye mbi Imgbasho li mbi eyi ba.

⁸ A si eyi kpakpa mi ali agya duu, kpaa a yama dziye eyi ba; i kaka eyi ewo, kpaa eyi yama dze ewo atsi ba!

⁹ A nu eyi iso kpaa a kye eyi ngwuta ba; a gbo eyi tukwu ese kpaa a dzili eyi ba.

¹⁰ Alono duu eyi li kye iso ikwongye mgbi iYesu mi ewo mgbi eyi le ga kye, adzi ni oshishe mgbi iYesu na tsoto mi ewo mgbi eyi.

¹¹ Lubana eyi ama ndze oshishe ntone a li kye eyi le nu ikwongye alono duu ikye iYesu, adzi ni oshishe mgban no fwi to mi ikpewo mgbi eyi nka bwa neni.

¹² Nghane, ikwongye le kyido mbi eyi ama ogbikye iYesu, kpaa oshishe le kyido mbi ema.

¹³ Afe lo gbeye, <<Ani gbo ikyekye ani noyeye; mi ito oyeye onuunu na, eyi kpaa gbo ikyesine eyi noyeye,

¹⁴ ikyekye eyi ye gbæ ongwu nkyile Otse iYesu mi ikwu na dika wa kyile eyi kpaa mi ikwu yi iYesu dika kye eyi yi ema tso mi inai Imgbasho.

¹⁵ Ungwɔ ntonɛ duu li mi ikye abɔ oyaaya mgbi ema, ikye ni elela nle to mbi inggise kwuba-kwuba na no nu angba ota-ta mbwo fɛ yangwuta ikye okwɔkwɔ mgbi Imgbasho.

¹⁶ Nghane eyi yama gbeka ngwuta ba. Mi inɛ yɔ i dze dafi eyi le nyanya mani, nghaduu mi onodzi yɔ eyi le yɛ ofufɛ alegbe-alegbe ta aali.

¹⁷ Lubana okakewo ama oshilele ntonɛ le mɛ eyi ofɛ okaka okwɔkwɔ igyegwu nkawa nu adzɛ mgbi eyi ogyeegye duu yɛ dafi li unka ba mani.

¹⁸ Ikyenghane eyi kye inɛ mgbi eyi byi ungwɔ ama eyi li di inɛ-inɛ ba, kpaa li mi ungwɔ ama eyi li di ma mi inɛ ba mani. Lubana ungwɔ ama eyi li di ma inɛ-inɛ ntonɛ kawa nye, nghaduu ungwɔ ama eyi li di ma ba ntona li gyegwu.

5

Imbe odzɛɛdze mgbi eyi mi esho

¹ Lubana eyi ye gbæ kini a kye afu ngwi eyi lato ele mi ɛɛ nɛ kye nghalu kpaa, eyi dze yi uɔ ngwi Imgbasho mbɛ eyi ele, uɔ nli gyegwu mi esho, ngwi a mbɛ mi abɔ mgbi inggise owamyɛ ba mani.

² Ikyenghane eyi le sandu, le gbekabyi gbæ a kawa to eyi angwuto yi imbe onghi eyi kawa dze mi esho,

³ ikyesinɛ kini a to eyi angwuto yɔ, eyi ka dze ibiba wuba.

⁴ Lubana dafi eyi ka lato afu nɛ nɛ, okye le lo eyi, eyi dile sandu, ikyena i mina eyi odzɛ ibiba ba kpaa nu ma to eyi angwuto yi odzɛɛdze onghi esho, ikye ni oshishe igyegwu kye ungwɔ ndzɛ mi mmbwɛ yi eyi nɛ mbe.

⁵ Nghane li Imgbasho ta eyi mi itɔdze mgban di kye Onodzi mgban nu eyi, otso ambɛ gbæ li ungwɔ nkawa dze.

⁶ Ikyenghane eyi dze yi abɔ otsigegɛ along duu di ye gbæ ngwi eyi ka dze uɔ mi ikpewo nɛ nɛ, eyi dze enggengga yi Otse.

⁷ Eyi dze oshishe mi oyeyɛ onuunu, yama li mi odiidi ba.

⁸ Ani gbæ, eyi dze yi abɔ otsigegɛ di mina odzata ikpewo nɛni di dze uɔ eyi Otse.

⁹ Nghane ni eyi dze mi ikpewo nɛ hona dzata ikpewo nɛ kpaa, li imina mgbi eyi okyɔ owitukwu mgban.

¹⁰ Lubana ali inggise duu ka ba inai iKrestu, ikye non fwo eyi ikwɔ. O dika nu ali inggise umba ngɔ yi idɔ ngwi otsungwɔn kyɔ mi onɔ ngwi o ka dze oshishe mani, yeba ni li osuse hona obube kpaa.

Idɔ oyile ide gye

¹¹ Nghane, eyi ye ungwɔ nli mmwɛ onu Otse Imgbasho mani, eyi li biibe yi inggise gbæ nu ma difwi. Odzɛɛdze mgbi eyi le gblegedɛ mi inɛ Imgbasho, n di tsɛwɛ gbæ le gblegedɛ mi itukwu mgbi ema kpaa.

¹² Eyi dile fya otse eweyi mi inɛ ema wuba, kpaa le nu ema ofɛ okye abɔ tsa igɛgɛ ikpewo eyi, ikye ni ema nu ama nli tsaabɔ igɛgɛ mi ungwɔ ama a li di mi inɛ ngha ungwɔ nwoto itukwu ma uka.

¹³ Ni i dze dafi eyi li emi ede yɔ, li ikye mgbi Imgbasho; kpaa ni eyi dze saan yɔ, li mi ikye mgbi ema.

¹⁴ Lubana li okpitukwu mgbi iKrestu non dze ngha aali, ikyekye eyi difwi dafi inggise onyi kwulu mi ikye ali inggise tsatsadu mani, ikyenghane inggise duu kwulu.

¹⁵ iKrestu kwulu ikye ali inggise duu, ikye ni ama ndzɛ oshishe duu dze oshishe ikye ewoma wuba kpaa no li mi ikye ongwu nkulu ikye ma, ngwu a di kyilon mi ikwu nani.

¹⁶ Nɛ, wita onɛnɛ nghataa lu iyayi eyi li nu inggise mmwɛ mi odzɛɛdze mgbi mmbwɛ yi eyi ba. Dafi eyi teyi nu iKrestu mmwɛ mi itɔ ofɛ nɛ nye nɛ kpaa, onɛnɛ eyi le kyɔ ngha wuba.

¹⁷ Nghane, kini inggise dze mi ifu iKrestu yɔ, otsungwɔn li atta ofufɛ; odzɛɛdze mgbi otsungwɔn ogbugbe nye, otsungwɔn yɛ inggise ofufɛ!

¹⁸ Ungwɔntone duu kye mbi Imgbasho, ongwu nyile eyi gyiide yi ewon ikpewo iKrestu di wo eyi ido oyile ide gye nani:

¹⁹ lubana Imgbasho kye alobube mgbi inggise wuuta ba, o yile inggise gyiide yi ewon ikpewo iKrestu. O di kye ido ogbeeso yile ide gye wo eyi abo.

²⁰ Ikyenghane eyi li ama ogbikye iKrestu, i dze dafi Imgbasho kye ekye ootoo mgban le nye ikpewo eyi mani. Eyi le tekye nu ema gbikye iKrestu gbɛ: Yile ewema gyiide yi Imgbasho na.

²¹ Imgbasho nu ongwu ndze yi alobube ba na yee ife mgbi alobube ikye eyi, adzi ni eyi yee ama osaan mbon mi inai Ongwu.

6

¹ Dafi eyi li ama okyido yi Imgbasho ne, eyi le tekye nu ema gbɛ elela mgbi Imgbasho ngwi ema gbɛ na no ka nyanya ba.

² Lubana Afe gbɛ, <<Mi onɔ oyabo mgbi ani ma, ani fwo akwo mgbi abu, mi egbe owato-wato ma kpaa ani ya abu abo.>> N nya ema, onene li onɔ oyabo mgbi Imgbasho, onene li egbe owato-wato.

IPol kaka adze

³ Eyi yama kye ofishi tukwu inggise onyonyi ofe ba, ikye nu ma ka di obube mi ido mgbi eyi ba.

⁴ Tatase yo ngwi eyi li engbido mgbi Imgbasho ne, eyi kye eweyi nu mi ali ofe duu: mi itukwu oshiishi kpakpa; mi onɔ okakewo; mi onɔ okenyɛ-kenyɛ yi onɔ iso;

⁵ mi onɔ ibe ogboogbo, mi onɔ obawi yi onɔ ablodze; mi onɔ okyido kpoklo, onuna mi otu ba beyi onɔ enbwa;

⁶ mi onɔ odze saan, onɔ odifwi-difwi, onɔ okwu onyotse di kyumse; mi Onodzi Osaan beyi mi okpitukwu otsitsi;

⁷ mi odze ogboogbo otsitsi beyi mi mfye mgbi Imgbasho; yi okyiika mgbi odze saan mi abugye beyi abube;

⁸ nye mi okwɔkwo beyi okwushanye, ogbodze obube beyi odze osuse; ingblimo, nghaduu inggise li gbɛ eyi li ama omwonya;

⁹ a ye eyi, nghaduu a kye dafi a ye eyi ba mani; a kye eyi gbɛ eyi le kwulu, kpaa eyi ka dze oshishe; a sulu eyi ibe, nghaduu a ngwo eyi ba;

¹⁰ a di eyi dafi eyi le kyelela, kpaa eyi dze yi atsa alono duu; a di eyi dafi eyi li emi adze, nghaduu eyi le nu inggise kwuba yee emi aludu; a di eyi dafi eyi dze yi nka ba, kpaa eyi sulu alungwo duu.

¹¹ Eyi gbodze yi ema emi iKorinti yi itukwu asisa, di kwulu itukwu mgbi eyi nu ema.

¹² Eyi yile okpitukwu mgbi eyi da ema daada ba, kpaa ema le kye mgbi ema da eyi.

¹³ N le gbodze yi ema dafi n kika gbo yi emi ongwani mani, inghawanɛ ema kpaa kwulu itukwu mgbi ema nu eyi na.

Ka li ungwonyi yi emi ese ba

¹⁴ Ka li ungwonyi yi emi ese ba. Lubana li alungwo kwokyi osaan yi imbaali? Naadi li alungwo kwokyi osa yi iifu?

¹⁵ Li ali ogbela-gbela dze idzidze iKrestu yi ude angwula? Li alungwo kwokyi inggise oye Imgbasho yi inggise oye Imgbasho ba?

¹⁶ Li alungwo kwokyi ozu mgbi Imgbasho yi angwula? Lubana eyi li ozu mgbi Imgbasho oshishe. Dafi Imgbasho gbo mani gbɛ: <<Ani ka dze yi ama di kyikye yi ama, ani dika li Imgbasho mgbi ama, a dika li emidani.

¹⁷ Ikyenghane tase mboma di gbua yi ama na, li ngha ngwi Otse gbo dali. Ka kye abo gbo ungwɔ idza ba, ta ani ka gbɛ ema.

¹⁸ N ka li Otsema, ema dika li emi ongwani engyulo yi engyaa, li ngha ngwi Otse onghaangha gbo aali.>>

7

¹ Emi okeyi, ngwi ondu odzɛɛdze ntone dze mbi eyi ne, ni eyi dze kyila yi ungwɔ ama nli nu ewo beyi onodzi tsiidza mani, ni eyi kye mmwe nu Imgbasho ni eyi fya di dze yeye dafi ongwu mani.

IPol tsatsa

² Mɛ ofɛ ikye eyi mi itukwu mgbi ema, eyi yama kɔ inggise onyonyi obube ba, eyi mbe inggise onyonyi ba, eyi yama kɔ inggise ogye ba.

³ N le gbɔdze nɛ ikye ofwa ema ba; dafi ani teyi gbɔ mani gbɛɛ, ema ka dze eyi itukwu alonɔ duu, yeba ni eyi dze oshishe hona kwulu kpaa.

⁴ Ani dze yi abɔ otsigegɛ mbi ema kpakpa; Ani li dze yi ewo okyile esho mbi ema kwuba. Ema kwu ani ewe wo kpakpa; mi ali okakewo ngwi eyi tulun duu kpaa atsa mgbi ani ka dondu ba.

⁵ Onɔ ngwi eyi wa kaka iMasidonia ma, eyi yama tu onɔ otonya ba, okakewo loka wo eyi. Engyikyili nu eyi okakewo mi ese, kpaa mi itukwu yɔ, imio gbɛ eyi sɔ.

⁶ Nghaduu Imgbasho nli kwu ama ngwu a kye ma wuuta ba ewe wo na, kwu eyi ewe wo mi obaaba mgbi iTaitusu,

⁷ di li mi obaaba mgban ta ba, nghaduu li mi ewe ngwi ema kwun wo nani. O nya eyi dafi ema mina odi ani yi elela ngwi ema le kɔ ikye ani dafi ema di kye ani wuuta mani, ikyenghane atsa mgbi ani she ngaabɔ ogbugbe.

⁸ Yeba ni afe mgbi ani nu ema kye abɔ tiko kpaa, N makwɔ gbɛɛ n ki ye ba. Nghaduu N gbɛɛ N ki ye mi ele, ikyesine N di gbɛɛ afe mgbi ani ta ema mmya, kpaa li mi ongwonɔ gwee ta,

⁹ nghaduu onene Ani dze yi atsa, ikyegbɛɛ di ani nu ema aba ogyeegye ba, kpaa li ikyegbɛɛ elela okyɔɔkyɔ mgbi ema nu ema itukwu okyata-kyata. Lubana elela okyɔɔkyɔ mgbi ema li oweka mgbi Imgbasho ikyenghane eyi dze ema ifwa mi ofe onyonyi ba.

¹⁰ Elela okyɔɔkyɔ nli mgbi Imgbasho li ba yi itukwu okyata-kyata nli kye inggise kaka owatɔ-watɔ ngwi n ki ye li dze ele ba mani, kpaa elela okyɔɔkyɔ ongwɛ ese nɛ li ba yi ikwongye.

¹¹ Di ungwɔ ngwi elela okyɔɔkyɔ nli mgbi Imgbasho nɛ kɔ mbi ema neni: ema mina okyi tso mi otsitsi gbɛɛ di ema li emyemye, Ema kyitingga, I kwulu ema ewo, Le dze ema kwɔkwɔ odi gbɛɛ a ki kɔ otsitsi, Ema tso saan gbɛɛ di ema dze yi emyemye mi ikye odze neni.

¹² Nghane ngwi ani lɔ kɛ mbi ema nɛ kpaa, yama li mi ikye mgbi ongwu nkyɔ obube na hona ongwu a kyon obube na ba, kpaa li ikyegbɛɛ ni ema di abuema dafi ema gbela yi eyi mi inai Imgbasho mani.

¹³ Ungwɔntone duu kwu eyi ewe wo. Ungwɔ okyi beke yi ewe okwu wo ngwi eyi tu nɛ yɔ, i kpa eyi kwuba odi dafi iTaitusu dze yi atsa mani, ikyekye onodzi mgban bese mi okyɔɔkyɔ mgbi ema duu.

¹⁴ Ani kye ema tsaabɔ igegɛ biyan, ema di nu ani ayiwi ba. Nghaduu dafi odze ngwi eyi nya ema duu li otsitsi ma, li nga i tso gbɛɛ ayi ngwi eyi kye ema le kwo yi iTaitusu na kpaa li otsitsi aali.

¹⁵ Ngwi o ka we gbɛɛ ema duu sunu, gbɛ ongwu yi imio yi ewo oshiishi nɛ, okpitukwu mgban mi ikye ema nghao sheeshe.

¹⁶ N dze yi atsa N ka dze yi abɔ otsigegɛ mbi ema bese.

8

Umba ogha dzii

¹ Emi ongwunani, i mina eyi gbɛɛ ni ema ye itɔ mse ngwi Imgbasho kɔ yi emi iKrestu mi iMasidonia mani.

² Ngwi a nye mi iso kpakpa di dze abubɔ saan nɛ kpaa, a shabɔta dzii.

³ Lubana ani kɔ obwendɛ gbɛɛ a nu dzii dafi a yagba mani, a di nu jo nga mfye mgbi ama kpaa. A di kyon mi itukwu asisa,

⁴ a tekye yi eyi gbɛɛ a ki nu ama ofe ni ama nu emi osaan umba mi ikye idɔ neni.

⁵ A di kɔ dafi eyi mina ma ba, kpaa ababɔ yɔ a kye ewoma nu mbi Otse di kye ewoma nu mbi eyi yeye dafi Imgbasho mina gbɛɛ nu ma kɔ mani.

⁶ Nghane eyi tekye nu iTaitusu, ongwu nteyi tso ema ofe mi umba mgbi ema onuunu nani, gbɛɛ no ye kɛ mbi ema ka ngyelu idɔ mgbi umba oghaagha mgbi ema nani.

⁷ Dafi ema kɔ alungwɔ duu saan mi oyeye onuunu yi elodze ogbɔgbɔ yi ozoyeye yi okwunewo saan beyi mi okpitukwu ikye eyi nɛ, fya ni ema nghao kɔ mi elela mgbi idɔ mgbi umba onuunu neni.

⁸ Li ola n le wo ema ba, kpaa i minen ombadi okpitukwu mgbi ema otsitsi nani ikye okye mba yi okwunewo mgbi angbeka.

⁹ Lubana ema ye elela mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu, dafi nose o dze aludu mani, nghaduu mi ikye mgbi ema o yee adze, ikye ni ema yee emi aludu mi ikpewo adze mgban nani.

¹⁰ Nene li ewodze nnghao tishi mi odze ne ngwi ani kye le nu ema aani: Onova nnye ne ema li emi ababo oghumba ta ba kpaa di dze yi oweka okyo ngha.

¹¹ Ikyenghane ngyelu ido nani, adzi ni oweka ngwi ema dzeyan mi ikye ido ne ma, mbwumbwo, kyon mi odzeedze ungwo ngwi ema dzeyan mani.

¹² Lubana ni inggise dze yi oweka onuunu yo, umba mgban kpaa a li gban mi odzeedze ungwo ngwi o dzeyan mani, li mi odzeedze ungwo ngwi o dzeyan ba ma ba.

¹³ Oweka mgbi eyi li ogbee ni a sulu angbeka okye ni okye lo angbeka ba, kpaa li ogbee ni eyi li ungwonyi.

¹⁴ Ongwi ema dzeyan kwuba onene ne ka tobyi ma mi imina mgbi ama, ni ama di wa dzeyan kwuba a dika tobyi ema mi imina mgbi ema. Ta ema ka li ungwonyi,

¹⁵ dafi Afe gbo mani gbex: <<Ongwu ngbe ungwo ngwikwo kpakpa ma dzeyan nyese ba, ongwu ngbe ngwikwo gwee ma dzeyan gwegweligwe ba.>>

ITaitusu yi emi ibuge mgban

¹⁶ Ani ta Imgbasho, ngwu nu iTaitusu itukwu osuse ikye ema dafi ani kpaa dzeyan ne angba.

¹⁷ Lubana iTaitusu gbela yi ekye mgbi eyi oto-to ta ba, kpaa o le ba mbi ema yi ewe ogbe byiiby kpakpa yi oweka mgban.

¹⁸ Eyi dile do ongwuneyi mi iKrestu ongwu emi iKrestu duu tsan mi ido mgban mgbi Eso Osuse ogbocgbo na waf biyan.

¹⁹ Ombwo efu yo, emi iKrestu duu dulun gbex no tawo eyi dafi eyi kye umba ngwi a nu mi ikye okye mmwe nu Otse abun kye ka nu, odi tso oweka mgbi eyi mi abo oyaaya.

²⁰ Eyi mina gbex ni inggise onyi ka di ende mi onikyo umba ngwi ema nu itukwu onyi ne ba.

²¹ Lubana eyi le nye mi iso okyungwo nli ayin mani, li mi ine mgbi Otse ta ba, mi ine inggise kpaa.

²² Odi kiyayi mi odze ne yo, eyi le do ongwuneyi oka ongwu nli tso eyi alono gbex ongwu dze yi itukwu ofyumfye-fyumfye na waf yi ama, o di mina otobyi ema onene nghaabo ogbugbe ikyekye o nu ema oyeye saan.

²³ ITaitusu yo, li ibuge mgbi ani, eyi dile kyido mi idzidze ema ungwonyi; nghaduu emi ongwuneyi angbeka ntono yo, a li ama emi iKrestu do ma eso, a di li mmwe mbi iKrestu.

²⁴ Ikyenghane tso inggise ntono ambe okpitukwu mgbi ema beyi itodze ngwi eyi dze yi abo otsigegex ikye ema neni, adzi ni emi odzimbasho di.

9

¹ Odze dzema ngwi ani ka lo nya ema ikye abo oyaaya ngwi ema ya emi osaan ne ba.

² Lubana ani ye ewo le gba ema gbaagba oyabo, ani dile tsaabo igegex yi emi iMasidonia mi ele, le nya ma gbex kye onova nnye ne jo ema emi Acaya wewo onuunu; ma okyocokyo mgbi ema na nu ama kwuba kyex itukwu esho.

³ Nghaduu n le do emi ongwuneyi eta ntono eso ikye ni abo otsigegex mgbi eyi ikye ema mi odze ne no ka yee atsika ba, nghaduu ni ema ki wewo, dafi ani gbex ni ema wo mani.

⁴ Lubana ni emi iMasidonia waf yi ani wa di gbex ema wewo bayo, odze eyi le gbo ikye ema duu li odze ayayi, eyi ka gyayiwi mi abo otsigegex mgbi eyi ikye ema, kpaa ema ka nghao gyayiwi.

⁵ I yee nghanex ani di gbex li kyeme-kyeme onu emi ongwuneyi ntono teyi ka kpadi ema di ngyelu ewo owoowo ikye umba ngwi ema zonda onu dzii nani. Ta umba mgbi ema ka dze le faefe dika tso gbex ema nu ikyekye i wo ema, a si ema siisi ba.

Eto okya dzii

⁶ Wɛ na gbɛɛ: Inggisɛ nkya gwee ka she gwee, inggisɛ nkya dzii dika she dzii.

⁷ Ali inggisɛ no nu ungwɔ ngwi o tsɛwɛ mi itukwu mgban gbɛɛ ongwu ka nu mani, No ka nu mi ewewa naadi mi osiisi ba, lubana li kpa Imgbasho yi inggisɛ onu umba yi atsa.

⁸ Ta Imgbasho ka yagba nu mse mgban dɛɛ yi ema dzii, ikye ni ema dɛɛ yi alungwɔ duu, alonɔ duu di fwe nu inggisɛ angbeka mani.

⁹ Dafi Afɛ lɔ mani gbɛɛ: <<O kye umba mgban fwe nu emi adɛɛ dzii; osaan mgban li gyegwu-gyegwu.>>

¹⁰ Ikyenghanɛ, Imgbasho nli kye etɔ nu inggisɛ ofwe etɔ beyi ungwogye na dika nu oba mgbi etɔ ungwogye mgbi ema mbwo dika nu umba oshe-she mgbi osaan mgbi ema na yɛɛ dzii.

¹¹ A ka nu ema yɛɛ aludu mi ali ofɛ duu ikye ni ema ghumba dzii alonɔ duu, man mi ikpewo eyi umba mgbi ema ogha dzii na ka yɛɛ angba ota-ta mbi Imgbasho.

¹² Idɔ ngwi ema tole kyo nɛ, le nu oyabɔ mbi emidi Imgbasho yuoma ba, le tso ofɛ ota Imgbasho angba mi ofɛ idzidza-dzidza.

¹³ Ikye idɔ ngwi ema kyo kye ewema tso nɛ, inggisɛ ka tsɛ Imgbasho ikye obwendɛ mgbi Esɔ Osuse mgbi iKrestu nɛni, beyi umba ngwi ema gha ma yi inggisɛ angbeka dzii nani.

¹⁴ Ma mi ibɔ mgbi ama ikye ema yɔ, itukwu mgbi ama ka byidɛ mbi ema, ikye elela okwulewo ngwi Imgbasho kye nu ema nani.

¹⁵ Nɛ i ta Imgbasho angba mi umba mgban okwulewo ngwi a ka gbɔn gbɛ ba nɛni!

10

IPol natsondu idɔ mgban

¹ Ani iPol abuen le tekɛɛ nu ema mi itukwu oleewo beyi ewo oyile esɛ mgbi iKrestu, ngwi ema li di gbɛɛ ani li <<inggisɛ otishaali>> onɔ ngwi ani dɛɛ yi ema, <<kpaa li inggisɛ ofyunfyali>> onɔ ngwi ani fyata yi ema nani!

² N tekɛɛ gbɛɛ, ka nu ani wa dɛɛ nya-nya yi ema onɔ ngwi ani wa yɛ ba ma

ba; lubana ani noyɛyɛ gbɛɛ n ka koodɛɛ yi ama ngbɛɛ eyi li kyungwɔ mi odzɛɛdɛ mgbi mmbwɛ yi eyi mani.

³ Lubana eyi to esɛ nɛni, kpaa eyi li gblika dafi esɛ li gbo na ba.

⁴ Okyiika mgbi eyi li mgbi mmbwɛ yi eyi ba, kpaa li okyiika nfyumfye kye mbi Imgbasho okyi gbobu ali ogalu mgbi engyikyili duu.

⁵ Eyi li kyi bulu angwodɛɛ yi ali ɛwɛ okyɔɔkyɔ ama n yile afɔ twɛsɛ yi ozoyeye mgbi Imgbasho duu, eyi di li kyi bwalu ali ewodɛɛ duu adi ikye nu ma sunu iKrestu.

⁶ Ni ema di tso ikye osu-su mgbi ema ngye yɔ, eyi ka wewo okwo ali inggisɛ nfwɔ okyɔ mi ola duu adɔ.

⁷ Ema li di kwletse-kwletse ta. Ni inggisɛ dɛɛ yi abɔ otsigɛɛ gbɛɛ ongwu li mgbi iKrestu yɔ, no ye ta gbɛɛ eyi kpaa li mgbi iKrestu yɛyɛ dafi ongwu mani.

⁸ Ka dɛɛ dafi ani le tsaabɔ igɛɛ nyɛsɛ mi mfyɛ ngwi Otɛ kye nu eyi gbɛɛ ni eyi tobyi ema yama li odzili ema ba nɛni, nghaduu ayiwi kwu ani mi ele ba.

⁹ No ka yama dɛɛ dafi afɛ ngwi ani le lɔ nɛ, li ikye oba yi ema imio ba.

¹⁰ Lubana angbeka li gbɛɛ, <<Afɛ mgbi iPol li datu di li siisi inggisɛ, kpaa mi inɛ-inɛ yɔ o li aple inggisɛ elodɛɛ mgban kpaa menbwa ba.>>

¹¹ Ito inggisɛ ntona nu ma ye gbɛɛ ungwɔ ngwi eyi lɔ ngwi a di mi afɛ na, li ungwɔ ngwi eyi ka kyo onɔ ngwi eyi dɛɛ inɛ-inɛ mani.

¹² Ni eyi ka kye eweyi dzɛkɛ hona mba yi inggisɛ ama nli tekpo na ba. Dafi a li kye ewoma mba yi eka mani, i tso gbɛɛ a kwiinɛ ba.

¹³ Eyi ka tsaabɔ igɛɛ mi ungwɔ ndɛɛ yi itɔdɛɛ mbi eyi ba ba. Eyi ka tsaabɔ igɛɛ mi idɔ ngwi Imgbasho wo eyi gbɛɛ ni eyi kyo mata, ema kpaa woto idɔ nɛni.

¹⁴ Ngwi i yɛɛ gbɛɛ ema kpaa woto idɔ nɛ nɛ, eyi le kyile ewo esho nyɛsɛ ba ni eyi ki ba mbi ema bayɔ, lubana eyi gbeesɔ mgbi iKrestu nɛ lu kpini kaka mbi ema kpaa.

¹⁵ Naadi eyi tsaabɔ igɛɛ mi idɔ ngwi inggisɛ angbeka teyi kyo ba. ɛwɛ mgbi eyi ogbe byiibyɛ li ogbɛɛ, dafi oyɛyɛ onuunu mgbi ema le kɛɛkiyayi nɛ, idɔ mgbi eyi mi

idzidze ema ka tsɛɛ kpakpa,

¹⁶ Ikyegbɛɛ ni eyi gbɔ Eso Osuse nye-nye ayɛsɛ ngwi ema to nani. Lubana eyi mina otsabɔ igɛgɛ mi idɔ ngwi a teyi kyɔ mi ayɛsɛ mgbi inggise oka ba.

¹⁷ Afe gbɔ saan gbɛɛ, <<Inggise nle tsaabɔ igɛgɛ yɔ, no tsaabɔ igɛgɛ mbi Otɛ.>>

¹⁸ Lubana li inggise nle gbɔ osuse mgbi ewon ma ngwi a gbela yan ba, kpaa li inggise ngwu Otɛ gbela yan mani.

11

IPol beyi ama ogbikye iYesu emi atsika

¹ I minen gbɛɛ ema ki shitukwu yen mi ongwɛ ikwangha mgben neni; ma ema le kyɔ nga kpaa wa.

² N le kyoofu inggise Imgbasho ikye ema. Ema dze dafi ongwongyaa n ye ongyulo waba, ngwu ani zondɔ gbɛɛ o ka bongyulo onyi nli iKrestu abun nani.

³ Nghaduu imio wen gbɛɛ, dafi ifa nose kpaga Ifa wo mi ewe nɛ, kaba itukwu mgbi ema kawa lu enggenga mi otsitsi beyi osuusunu ngwi ema le sunu iKrestu neni.

⁴ Lubana ni inggise ba wa gbɔdze iYesu oka idzidza yi iYesu ngwu eyi le gbɔ nɛ, hona ni ema gbɛ onodzi idzidza yi ongwu ema teyi gbɛ nɛ naadi gbɛ eso oka idzidza yi eso ngwi ema tsekise fwo nɛ yɔ, ema li gbela yan ple.

⁵ Nghaduu n tsɛwe gbɛɛ <<ama ogbikye iYesu ama okpongɔ ntona>> a nga ani ba.

⁶ Kanaba ani li inggise ngwu a tso ani odze ogbɔgbɔ saan ba, kpaa n dze yi ozoyeye. Eyi nu odze nɛ gbosa lo ema mi ali ofɛ duu.

⁷ Nghane li ungwɔ obube gbɛɛ di ani yile ewani esɛ ikye okyile ema esho mi ogbɔ Eso Osuse mgbi Imgbasho nya ema ayayii?

⁸ Li ungwɔ obube gbɛɛ di ani gbɛ awuya mbi emi iKrestu angbeka ikye otobyi ema ba.

⁹ Onɔ ngwi ani dze yi ema di mina ungwɔ ma, n li okye mbi ema ba, lubana ama onoyɛyɛ nkyɛ iMasidonia nu ani ungwɔ ngwi ani mina. Ani kye ewani

dzeke mi ali ofɛ duu gbɛɛ nin ka li okye mbi ema ba, n dika kiyayi okyɔ nga.

¹⁰ Ngwi otsitsi mgbi iKrestu ka dze mbi ani nɛ tayo, inggise onyi mi ayɛsɛ mgbi Akaya ka kwɔ ani abɔ otsigegɛ mgbi ani nɛ ba.

¹¹ Ani gbɛ awuya mbi ema ba gbɛɛ di ekyɛ kyɔ? Ikyegbɛɛ ema kpa ani itukwu ba naadi sinɛ? Imgbasho ye, ema kpa ani itukwu.

¹² Ani dika kiyayi okyungwɔ ngwi ani le kyɔ neni ikye otukwu ofɛ mbi ama nle pita ofɛ onu ma di gbɛɛ ama le kyidɔ ungwonyi yi eyi ntonani.

¹³ Lubana ito inggise ntona li ama ogbikye iYesu emi atsika, emi idɔ ama okpaga inggise wo, le kye ewoma tso dafi ama ogbikye iKrestu.

¹⁴ Li odze okwulewo ba, lubana Owape olodu abun le kyɔ ewe kye gbɛɛ ongwu li ongyeso mgbi osa.

¹⁵ Li odze okwulewo ba, ni engbido mgban tole kyɔ ewe kye dafi engbido mgbi osaan yɔ, Imgbasho ka kwo ma adɔ mi ongyɛngye dafi okyɔkyɔ mgbi ama dze mani.

IPol tsaabɔ igɛgɛ mi adze mgban ogyeegye

¹⁶ N di yilen gbɔ: Ni inggise onyi ka kye ani gbɛɛ di ani li ikwangha inggise ba. Kpaa kini ema kye nga yɔ, gbɛ ani dafi ema li gbɛ ikwangha inggise, gyɔ nin tsaabɔ igɛgɛ gwee mani.

¹⁷ Abɔ ngwi ani kye tsigegɛ nɛ ani le gbɔdze dafi Ongyukwo li gbɔ ma ba, kpaa dafi ikwangha inggise mani.

¹⁸ Ngwi inggise ibyibi le tsaabɔ igɛgɛ dafi esɛ le kyɔ nɛ, ani kpaa ka tsaabɔ igɛgɛ.

¹⁹ Ngwi ema di gbɛɛ ema kwiine nɛ, li kpa ema okwakye yi emi ikwangha.

²⁰ Mi odzimɔ yɔ, ema li gbela yi ama nkwu ema ofyɛ kpaa hona ama okwu ema ine mbe naadi ama ogye ema mmgbɛ hona kye ewo ma dze gɔgɔ naadi ta ema afe mi ine kpaa mani.

²¹ I kwu ani ayiwi ogbɛɛ eyi kwiine ba nyese okyɔ ito ali nani.

Ni a ka tsaabɔ igɛgɛ yɔ, ani kpaa ka tsaabɔ igɛgɛ, nghaduu li idɔ mgbi ayayi.

²² A li emi iHibruu? A li emi Israi? A li emi ongwɛ Abraham? Li ngha ani kpaa dɛ aali.

²³ A li engbido mgbi iKrestuu? (N le gbɔdɛ nɛ dafi ani dɛ yɛyɛ ba mani.) Nghaduu n kyon ido tishi ngha ma. A li kye ani wo obawi along-along duu, a nghao gbo ani ibe, n di ikwongye inɛ akpe ibyibi.

²⁴ Emi iJuda gbo ani onitse osudiwyo diwyegyanɛ akpe eda.

²⁵ A gbo ani ibe yi okwuta akpe eta, a tɛ ani akwutɛ onɔɔɔɔ, iwudza gɔbu yen akpe eta mi eni, n la ifu onekyoo egbe onyi yi otu onyi.

²⁶ N le dzagaba along duu. N kpatɛ yi ibli mi ekyoo, n kpatɛ yi ibli mi abɔ emunyi, n kpatɛ yi ibli mi abɔ emi ɛɛ mgbi ani, n kpatɛ yi ibli mi abɔ Udzengye; n kpatɛ yi ibli mi ogalu, n kpatɛ yi ibli mi agwɔ agwɔ, n kpatɛ yi ibli mi onekyoo; n di kpatɛ yi ibli mbi ama okyɔ odzimgbasho ɛwɛ.

²⁷ N kyido di gbili diye nuna ba; N ye ungwɔ ngwi a kwun di enbwa yi ekweni di gye ungwogye ba onɔ ibyibi; Ofu yi ani n di dɛ ibiba kpaa.

²⁸ Mi ungwɔ ntonɛ duu kpaa, ani kye itukwu mgbi ani fake mbi emi iKrestu duu alegbe-alegbe.

²⁹ Onɔ ngwi angbeka dzewatsi ma ewo li kwulu len. Onɔ ngwi a gyila angbeka kaka ungwɔ obube ma, itingga li kyɔ ani.

³⁰ Ni ani ka tsaabo igegɛ kyemɛ yɔ, n ka tsaabo igegɛ mi ungwɔ ama nnu ani dzewatsi mani.

³¹ Imgbasho Otsɔ Otɛ iYesu, ongwu ndɛ mbiso a ka tsan igyegwu na, ye dafi n le mwonya ba mani.

³² Mi iDamasiko ma, iGona nbyidɛ abɔ Uto Areta nu ma dɛ ogalu iDamasene wo ikye obwa ani.

³³ Nghaduu a kye ani woke uya nyɛ ofaawo tɔ mi ikpishi man ani dzidɛ tɔ mi abɔn.

12

Inɛ odiidi yi iba mgbi iPol

¹ N ka kiyayi otsabo igegɛ kyemɛ. Dafi abɔ oyaaya dɛ efu ba nɛ kpaa, n ka

kiyayi yi inɛ odiidi yi iba ama nkye mbi Otɛ.

² Ani ye inggise oka mi ifu iKrestu ngwu a kyon lu ayɛ esho ongwu ta, onova iwyodene waani. Li mi ikpewo hona mi onodzi ho n yama ye ba, Imgbasho ta ye.

³ Ani di ye gbɛɛ ongyulo nɛ, yeba ni li mi ikpewo hona mi ikpewo ba kpaa ani ye ba, li Imgbasho yuon ye,

⁴ a kyon lu adopo. O fwo ungwɔ ama o ka yagba gbɔn gbɛ ba, ungwɔ ama a nu inggise ofɛ gbɛɛ ni a gbɔn ba.

⁵ N ka tsaabo igegɛ yi ito ongyulo nani, kpaa n ka yama tsaabo igegɛ ikye ewen ba, sede mi ewo odzaatsi mgbi ani ta.

⁶ Ni ani kyi kye gbɛɛ n ka tsaabo igegɛ kpaa, n ka yama li ikwangha ba, ikyekye n kale gbɔ otsitsi. Nghaduu n yeyikpa, ikyenghanɛ inggise onyi ka tɛwodɛ ani ngha ungwɔ ngwi ani kyɔ hona gbɔ ba.

⁷ Onu ani nya yi ewo okyile esho mi iba ama okwulewo ngwi ani di ntona yɔ, a kye ato kwo ani mi ikpewo, a dɔ ongyesɔ mgbi iSatan oka ikye owa nu ani iso.

⁸ N tɛkye yi Otɛ akpe eta gbɛɛ no kyi kyelu iso nɛ mbi ani.

⁹ Kpaa o nyen gbɛɛ, <<Elela mgbi ani le dzii ikye abu, lubana mfye mgbi ani li nghao tsoto mi ewo odzaatsi.>> Ikyenghanɛ, n ka nghao tsaabo igegɛ yi atsa mi onɔ ngwi ani dzewatsi mani, adzi ni mfye mgbi iKrestu no kyido mbi ani.

¹⁰ Nɛ mi ikye iKrestu yɔ, n dɛ yi atsa mi ewo odzaatsi yi ito yi onɔ okenye-kenye yi iso beyi onɔ ofyumfye. Lubana onɔ ngwi ani dzewatsi ma, ani li tu mfye.

Okakewo mgbi iPol ikye emi iKorinti

¹¹ N kye ewen yɛɛ ikwangha, nghaduu li ema kwen kaka ele. I wogyɔ ngwi li ema ki kyen tso, lubana ngwi ani li unka ba nɛ kpaa, n li ungwonyi yi <<ama ogbikyɛ iYesu ama okpongɔ>> ntonani.

¹² Ungwɔ ama nli tso ambe mgbi inggise ogbikyɛ iYesu yɔ: Li ambe yi ungwɔ ama okwulewo ngwi a kyɔ mi idzidɛ ema yi onyɔtɛ okwuukwu nani.

¹³ Ani kyɔ yi ema timbi ngha emi iKrestu angbeka sinɛ, li ikyegbɛɛ di ani yɛɛ okye mbi ema ba maa? Dzenta yi obube nɛ na!

¹⁴ Onenɛ n wewo odzagaba kɛ mbi ema akpe ongwu ta, n ka li okye mbi ema wuba, ikyekye ungwɔ ngwi ani mina yama li ungwɔ ngwi ema sulun na ba, kpaa li ema abuema. Lubana li engbe li byi ama omba ma enbwaba, kpaa li ama omba engbe li byi engbe enbwa aali.

¹⁵ Nghanɛ n ka dze yi atsa kpakpa ombe alungwɔ ngwi ani dzeɣan beyi odzɛɛdɛ mgbi ani duu. Kini ani tso okpitukwu mbi ema kpakpa ma, ema ka tso mbi ani shɛshɛɛ?

¹⁶ No dze dafi i dze mani, ani teyi li okye mbi ema ba. Nghaduu, inggise angbeka kale tsɛwɛ gbɛɛ, ani le kyɔɔkyɔ ema ɛwɛ!

¹⁷ Ani kyɔ ema ogye ikpewo inggise ama ani dɔ ma ɛsɔ mbi ema ntonɛ onyi yee?

¹⁸ Ani dɔ iTaitusu yi ongwuneyi ɛsɔ mbi ema. iTaitusu kyɔ ema ogye ba, naadi o kyɔ? Okyɔɔkyɔ mgbi eyi kye otsonodzi onyi di nye ofɛ onyi daabana?

¹⁹ Kye gbege ma ema li tsɛwɛ gbɛɛ eyi le naana atsondu eweyi inai emaa? Eyi li gbɔdɛ mi inɛ Imgbasho dafi emi iKrestu mani; emi okeyi osuse, alungwɔ ngwi eyi kyɔ duu, li ikye oyabo mgbi ema.

²⁰ Lubana ani le mio gbɛɛ onɔ ngwi ani wa ba, n ka di ema dafi ani mina ma ba, ema kpaa dika di ani dafi ema mina gbɛɛ ni ani dze ma ba. Imio wen gbɛɛ, kanaba onɔgbɛ ogbɔɔgbɔ yi ofu okyeekye yi itingga okyɔɔkyɔ yi ogbua-gbua yi ombe inggise iyi yi idɛ odzɛɛdɛ yi ewo okyile esho beyi oblu-blu ka dze idzidɛ ema.

²¹ Imio wo ani gbɛɛ nin wa ye ba yɔ, Imgbasho mgbi ani ka nin ayiwi inai ema, itingga dika kyɔ ani yi inggise kwuba ama nteyi le kyungwɔ obube kpaa kyatitukwu mi okpekpe yi alobube mgbi ama beyi amah idza ngwi a kye ewoma tswoke ele na wa ba mani.

13

Ɛwɛ owɛɛwɛ mgbi iPol ongwɔ olɛɛ

¹ Nɛnɛ li akpe ongwu ta ani ka ba ema ɛsɛ jo waani. Dafi Afɛ di gbɔ mani gbɛɛ, <<Ali odɛ duu ka yɛɛ otsitsi mi obwende mgbi inggise efa hona eta sini.>>

13:1 13:1 IDut 19:15.

² N tsekise kwo ema adɔ mi onɔ ani dze yi ema akpe ongwu fan mani. N dile yilen gbɔ ngwi ani dzɛma ba nɛ gbɛɛ:

Owa ye ba mgbi ani ma, n ka kye ta ama nteyi kyɔ obube naadi angbeka mkpa ba,

³ ngwi i yɛɛ gbɛɛ ema le mina ambɛ oye gbɛɛ iKrestu le gbɔdɛ nye mbi ani neni. Ewo dzan atsi okyido yi ema ba, o li tso mfye mgban mi idzidɛ ema.

⁴ Ikye onu ema ye otsitsi yɔ, a gbokwon mi ekwatsi onɔ ngwi ewo dzan atsi mani, nghaduu o dze oshishe mi mfye mgbi Imgbasho. Mi ito ofɛ na kpɔɔ, eyi kpaa ewo dze eyi atsi mbon, nghaduu mi mfye mgbi Imgbasho yɔ, eyi ka dze biyan ikye okyon ido.

⁵ Kyidi di fwo ewema ikwɔ ikye odi ni ema dze mi oyɛyɛ onuunu yɔ. Sede ema ka difwi gbɛɛ iYesu iKrestu wodɛ mbi ema bayɔ, ema gbo imbadi.

⁶ N di noyɛyɛ gbɛɛ ema ka difwi dafi eyi gbo imbadi na ba mani.

⁷ Ikyenghanɛ eyi le bibɔ mbi Imgbasho gbɛɛ ni ema ka kyɔ nkoka obube wuba. Li ikye onu inggise di gbɛɛ eyi ngha imbadi ba kpaa ni ema kyungwɔ nli ayin yeba ni eyi kyɔ ayin ba kpaa.

⁸ Lubana eyi ka kye afɔ twɛsɛ yi otsitsi ba, kpaa li otsitsi ta ngwi eyi ka kyɔ.

⁹ Eyi li dze yi atsa onɔ ngwi eyi dzewatsi kpaa ema fyumfye mani; lɔ mgbi eyi li ikyegbɛɛ ni ema nghao kyɔ saan.

¹⁰ Li ikyengha ngwi ani lɔ ungwɔ ntonɛ onɔ ngwi ani dze yi ema ba ma aani, ikyegbɛɛ ni ani wa ba yɔ nin kale kyɔ yi ema nyanya mi ido mgbi ani okyɔɔkyɔ ba mani, mfye ngwi Otɛ kye nu ani li ikye ofyi ema anya, yama li obulu ema ba.

Oleɛ angba mgbi iPol

¹¹ Ongyɛngye yɔ, emi ongwunani se egbe oka na. Gbekabyi okyɔ saan na, gado fwo ekye otooto mgbi ani, dze mi ondonyi di to mi iyu. Ta Imgbasho mgbi okpitukwu yi iyu na ka dze yi ema.

¹² Ta ewema angba ye tsekwulu ewema na.

¹³ Emi osaan duu kpaa le ta ema angba.

¹⁴ Ni elela mgbi Otɛ iYesu iKrestu yi okpitukwu mgbi Imgbasho beyi okwakye

mgbi Onodzi Osaan dze yi ema duu. No
dze ngha.

Afi mgbi iPol mbi ama onoyi Emi iGalatia

¹ Afe ne kye mbi ani iPol nli onyi mbi ama ogbikye iYesu; ngwu ela okwu-kwu mgbi ani kye mbi ibyi inggise naadi owitukwu mgbi inggise owamye ba, kpaa li mi owitukwu mgbi iYesu iKrestu beyi Otse Imgbasho, ongwu nkyile iYesu mi ikwongye nani.

² Emi iKrestu ama nto yi ani duu kwakye okye angba daso nu okwakye mgbi emi iKrestu ama nto iGalatia gbæ:

³ Elela yi iyu mgbi Otseyi Imgbasho beyi Otse iYesu iKrestu no dze yi ema duu.

⁴ IYesu iKrestu nkye ewon fifa mi ikye odulu eyi wato mi ali ibwubwe mgbi eyi ongwu onene, mi owitukwu mgbi Otseyi Imgbasho nani.

⁵ Okwokwo no dze mbon gyegwu-gyegwu. No dze nga.

Eso Osuse li onyi ta

⁶ I kwulu ani ewo kwuba gbæ ema le kyata ple dzita ongwu nkwa ema ela mi elela ngwi o di ema ikpewo iKrestu le lu eso oka idzidza

⁷ ngwi li Eso Osuse ba du. Omwonya bayo, inggise angbeka le wo ema ende di mina okyata ema itukwu mi Eso Osuse mgbi iKrestu.

⁸ Nghaduu ni eyi abueyi hona ongyeso ongwu esho gbeeso oka idzidza yi ongwu eyi tsekise gbo nya ema na yo, ni inggise na dzili gyegwu!

⁹ Dafi eyi tsekise gbo mani, onene n dile gbæ: Kini inggise ta le gbeeso oka idzidza nya ema yi ongwu ema tsekise gbæ na yo, ni inggise na dzili gyegwu!

¹⁰ Ani le kyungwo gbæ no kpa inggise naa Imgbasho? Ani le fya gbæ nin to iyi mbi inggise? Ni ani kale fya okyo itukwu inggise yo, n ka li ongbido mgbi iKrestu wuba.

Imgbasho kwu iPol ela

¹¹ Emi ongwunani, i mina ani ni ema ye gbæ, Eso Osuse ngwi ani le gbo ne kye mbi inggise owamye ba.

¹² N gbæ mbi inggise owamye onyi ba, hona inggise onyi tso ani ba. Li iYesu iKrestu abuan kye tso ani mi ine odiidi.

¹³ Lubana ema fwo odzedze mgbi ani mi ono nose ngwi ani le kyo odzimgbasho mgbi emi iJuda mani, dafi ani nu emi iKrestu adze kpakpa yi elela odiidi ba, di fya mi ofyaafya mgben duu odzili ma mani.

¹⁴ Ani nose le shewo mi odzimgbasho mgbi emi iJuda nga atse ani ibyibi di dze yi ewe ogbebyi kwuba mi aletu mgbi emi otsani.

¹⁵ Nghaduu Imgbasho, dula ani mi elela mgban duuse a wa mba ani di kwu ani ela gbæ ni ani wa kyon ido mi ono ngwi i gylon mani.

¹⁶ O kye ongwun tso ani ikye ni ani gbeeso mgban nya Udzengye. N ke ka gbæ ewodze mbi inggise onyi,

¹⁷ naadi ke iJerosalin oka di ama nli ama ogbikye iYesu teyi ani na ba, kpaa n byakpa lu Arabia di wa yido luba iDamasiko.

¹⁸ Ta ngwi i wa nye onova eta ne, n ke iJerosalin oka ye iPyita, n di la yan egbe iwyodeda.

¹⁹ N di ama ogbikye iYesu angbeka ntona ba, se li iJensi ongwuno Otse iYesu ta.

²⁰ N le nya ema otsitsi mi ine Imgbasho gbæ ungwu ngwi ani lo le ke mbi ema ne li atsika ba.

²¹ Ngwi i wa nye ne, n lu iSiria yi iSilisia.

²² Emi iKrestu mi iJudia duu ye ani ba.

²³ A fwoofwo ta gbæ: <<Ongyulo nose nle nu eyi iso ma ye le gbo oyeye onuunu ngwi nose o le fya odzilin mani.>>

²⁴ Man a si tse Imgbasho mi ikye ani.

2

Ama Ogbikye iYesu gbæ iPol

¹ Onova wa nye iwyodene man n diye ke iJerosalin yi iBanabasi, n kye iTaitusu wafu yi ani.

² N ke ikyegbæ Imgbasho kye tso ani gbæ ni ani ke dika kye Eso Osuse ngwi ani

le gbo nya Udzengye (ama nli emi iJuda ba) ma tso engyukwo. Kpaa n kyungwone daada mbi ama ndze dafi li ama ogbe inggise teyi mani, ikyegbee onya ngwi ani le tse hona tsekise tse ma, no ka labo ba.

³ Nghaduu iTaitusu nli Udzengye dze yi ani ne kpaa, a siin gbee non kyiikeye ba.

⁴ Odze ne to ikyekye emi iKrestu emi atsika angbeka wule kaka idzidze eyi oye eyi iba ngwi eyi dzezan mi iKrestu di nu eyi yee ofyee mgbi ola mgbi emi iJuda.

⁵ Eyi nu ma ofe gyengye ba, ikyegbee ni otsitsi mgbi Eso Osuse tila dze mbi ema.

⁶ Mbi ama ndze dafi ama ogbe inggise teyi ntona, ungwɔ ngwi a dze duu kyata unkonyi mbi ani ba; Imgbasho li di mi odzedze mgbi inggise mi ikpewo ba. Edze ntona mbwo ungwɔ onyi mi eso mben ba.

⁷ Nghaduu, a di gbee Imgbasho kye ido ogbo Eso Osuse nya Udzengye (ama nli emi iJuda ba) wo ani abo, yeye dafi o kye wo iPyita ogbo nya emi iJuda nani.

⁸ Bana Imgbasho nle kyido nye mbi iPyita ke mbi emi iJuda na, le kyido nye mbi ani kpaa dafi onyi mbi ama ogbikye iYesu ke mbi Udzengye (ama nli emi iJuda ba nani).

⁹ Dafi iJensi yi iPyita beyi iJon, ama ngwu a ye ma gbee a li otlesse mgbi emi iKrestu, difwi elela ngwi Imgbasho kye nu ani ne, a gbela yi ani yi iBanabasi gbee ni eyi kyido mbi Udzengye (ama nli emi iJuda ba) ni ama kyido mbi emi iJuda.

¹⁰ Ungwɔ onyi ngwi a nghao mina gbee ni eyi kyo yo, ni eyi le we emi adze, nli ungwɔ nteyi wo ani itukwu okyockyo yeye aali.

IPol kyockyo odze yi iPyita

¹¹ Ngwi iPyita wa kaka Antiochu ne, n fwa odze yan mi ododa, bana o kyungwo nli ayin ba saan.

¹² Duuse ni engyulo ama nkye mbi iJensi mi iJerosalin ma ba yo, o li le gye ungwogye yi Udzengye (ama nli emi iJuda ba). Nghaduu ngwi edze ntona wa kaka ne, o wita odulu abo dze enggengga yi Udzengye (ama nli emi iJuda ba) ikyekye o le mio emi iJuda ntonani.

¹³ Emi iJuda angbeka ntona kpaa beke yan le kyo ikpala, ikyenghane a nu iBanabasi kpaa boofe le kyedo ma mi ikpala mgbi ama.

¹⁴ Ngwi ani di gbee a le kyo ali ndze mi otsitsi mgbi Eso Osuse ba ne, n nya iPyita mi inai ma duu gbee, <<Abu li inggise iJuda, kpaa le kyungwo dafi Udzengye, ma kyosinese abu ka si Udzengye gbee nu ma kyo aletɔ mgbi emi iJuda?>>

¹⁵ Ani yi abu a mba eyi li emi iJuda, eyi li <emi ali ibwubwe dafi Udzengye ba>

¹⁶ eyi ye gbee inggise li gye emyemye mi ongyo ola mgbi iMose ba, kpaa li mi oyeye onuunu mbi iYesu iKrestu. Nghaneyi kpaa noyeye mbi iKrestu iYesu ikyegbee ni eyi gye emyemye mi oyeye onuunu mbi iKrestu di li mi ongyoongyo mgbi ola mgbi iMose ba. Ikyesine no li mi ola mgbi iMose ongyoongyo yo, inggise onyi kpaa ka gye emyemye mi ine Imgbasho ba.

¹⁷ Ni i dze gbee eyi emi iJuda mina ogye emyemye mi ine Imgbasho ikpewo iKrestu yo, i tso gbee eyi kpaa li emi ali ibwubwe, taman li iKrestu nu eyi li emi ali ibwubwe wadaa? Onoka lo!

¹⁸ Ni ani yile ungwɔ ngwi ani teyi bulu mbe yo, i tso ambe gbee ani li inggise ombe ola.

¹⁹ Bana mi ikpewo ola ani kwulu yi ola gbee n ki dze oshishe ikye Imgbasho.

²⁰ A gbokwo ani mi ekwatsi yi iKrestu ungwonyi; n dze oshishe wuba, kpaa iKrestu dze oshishe mbi ani. Oshishe ngwi ani dze mi ewo onene ne, n dze li mi oyeye onuunu mbi Ongwe Imgbasho, ngwu ani kpaan itukwu di kye ewon nu mi ikye ani.

²¹ Ani kye elela mgbi Imgbasho dzeke enggengga ba, bana a ki li tu osaan mi ongyo ola yo, iKrestu kwulu mi itodze ba!

3

Oyeye onuunu hona ongyo ola mgbi iMose

¹ Ikwangha inggise emi iGalatia! Li eme ta ema untse? Mi ine ema a kye iYesu iKrestu tso saan dafi a gbokwon mi ekwatsi mani.

² I minen odifwi ungwɔ onyi ta mbi ema: Ema gbe Onodzi mgbi Imgbasho mi

ikyegbɛɛ ema ngɔyɔ ola mgbi iMose naadi li ikye esɔ ngwi ema fwo diye noyeyɛ ma?

³ Ema yodze ba nghadɛɛn? Ema wita yi Onodzi mgbi Imgbasho, ma onɛnɛ ema tsewe ongyelu mi ofyaafya mgbi emaa?

⁴ Ungwɔ ngwi ema gyadze mi ele kpakpa nɛ li mi ayayi taa? Ema gyadze labɔ ba.

⁵ Imgbasho nu ema Onodzi mgban di kɔ ambɛ okwulewo mbi ema ikyegbɛɛ ema ngɔyɔ olaa? Ei yama li ngha ba! Li mi ikyegbɛɛ ema noyeyɛ mi ungwɔ ngwi ema fwo mani.

⁶ Li ngha Abraham kpaa noyeyɛ ngwi Imgbasho kwun gbɛɛ: <<O li inggise osaan ikye oyeyɛ onuunu mgban aali.>>

⁷ Nghane, ye na gbɛɛ ali inggise ndze yi oyeyɛ onuunu duu li ongwɛ Abraham.

⁸ Lubana Afe mgbi Imgbasho teyi gbɔ dzɛɛ gbɛɛ Imgbasho ka gbela yi Udzengye (ama nli emi ijuda ba) ikye oyeyɛ onuunu mgbi ama, nɛ o teyi nya Abraham dzɛɛ gbɛɛ, <<Inggise mi ali udze duu ka gbumse mgbi ani mi ikpewo abu.>>

⁹ Nghane ama ndze yi oyeyɛ onuunu duu Imgbasho nu ma mse ungwonyi yi Abraham, inggise onoyeyɛ.

¹⁰ Ama ngbeka dze ongyo ola duu, a dze yi ikamba ewo, bana a lɔ gbɛɛ: <<Ali inggise ngwu ngɔyɔ ungwɔ ngwi a lɔ to Afe ola ba duu dze yi ikamba.>>

¹¹ Onɛnɛ i tso saan gbɛɛ inggise onyi ka yagba gye emyemyɛ mbi Imgbasho mi ola ongyoongyo ba, ikyekye <<Ama osaan ka dze oshishe mi oyeyɛ onuunu.>>

¹² Ola li oyeyɛ onuunu ba; nɛ, <<Inggise ngwu ngɔyɔ ola ka dze oshishe mi ele.>>

¹³ iKrestu dula eyi tɔ mi ikamba mgbi ola mi ogbɛ ikamba mi ikye eyi, lubana Afe lɔ gbɛɛ: <<Ikamba no kwu ali inggise ngwu a gbokwon mi ekwatsi.>>

¹⁴ O dula eyi tɔ ikyegbɛɛ ni mse ngwi Imgbasho nu Abraham na no ba mbi Udzengye kpaa mi ikpewo iKrestu iYesu, ikyegbɛɛ mi oyeyɛ onuunu ni eyi gbɛ Onodzi ngwi Imgbasho zonu nani.

Ola bɛyi ondu odzɛɛdze

¹⁵ Emi ongwunani, detse nin tso ema ambɛ mi odzɛɛdze mgbi oshishe ongwɛ

alegbɛ-alegbɛ. Dafi Inggise onyi ka yagba kye mwalu hona mbwumbwo mi ondu odzɛɛdze ntsekise dzɛɛ ba nɛ, li ngha ngwi i dze mi itɔdze nɛ kpaa aali.

¹⁶ Ikyenghane, Imgbasho nose zonu yi Abraham bɛyi etɔ mgban. Afe lɔ gbɛɛ li <<Eto kwuba>> ba, kpaa ongwɛ onyi ta, nɛ i tso gbɛɛ li iKrestu joaali.

¹⁷ Ungwɔ n le gbɔ ma li ongwu aani: Ondu odzɛɛdze ngwi Imgbasho teyi dze yi Abraham na, nye mɛ onova ideli enɛ dɔn osudiwyo (430) duuse a wa kye ola nu iMose, nghane ola ka yagba ndelu ondu odzɛɛdze na ba.

¹⁸ Lubana ni okwudɛ ogyeegye li mi ola ongyoongyo yɔ, i tso gbɛɛ li mi ondu odzɛɛdze wuba; kpaa Imgbasho mi elela mgban teyi kye nu Abraham mi ondu odzɛɛdze.

¹⁹ Nghane, oyabɔ mgbi ola li ekyɛ? A wa kye nu mi olele ikye ali ibwubwe nghataa ba onɔ ngwi ongwɛ Abraham ngwu a zonu ikyen na wa ba mani. Mi otsitsi, li engyɛɔ kye ola nɛ nu iMose, se o kye nu inggise.

²⁰ Ongye okwabɔ odze li kwudze ikye inggise agya onyi ba; nghaduu Imgbasho yɔ li onyi.

²¹ Nghama ola mgbi iMose fwa ondu odzɛɛdze mgbi Imgbashoo? Ei, lubadu! Ikyesine ni ola ki li nu oshishe yɔ, osaan kika li mi ongyo ola.

²² Kpaa Afe gbɔ tɔ gbɛɛ inggise owamye duu woto obawi mgbi ali ibwubwe, ikyegbɛɛ ungwɔ ngwi a zonu okye nu mi oyeyɛ onuunu ikpewo iYesu iKrestu ma, a ki kye nu ama onoyeyɛ.

²³ Duuse ni oyeyɛ onuunu nɛ wa ba yɔ, ola gbe eyi tukwu mi obawi nghataa nu ma wa kye oyeyɛ onuunu tsotɔ.

²⁴ Nghane a kye ola dzɛkɛ otso eyi ofe mbi iKrestu ikye ni eyi gye emyemyɛ mi oyeyɛ onuunu.

²⁵ Onɛnɛ dafi oyeyɛ onuunu ba nɛ, eyi byidze abɔ ola wuba.

Emi ongwɛ Imgbasho

²⁶ Ema duu li emi ongwɛ Imgbasho mi oyeyɛ onuunu mbi iYesu iKrestu,

²⁷ bana ema ngwu a kyo ema iBatisima mbi iKrestu gbe iKrestu wo ewo dafi angwuto mani.

²⁸ Idzidza dze mbi emi iJuda naadi Udzengye wuba, ongwu nli ofyee hona ongwẽ ba, ongyulo naadi ongyaa ba, lubana ema duu li onyi mbi iYesu iKrestu.

²⁹ Ni ema li mgbi iKrestu yo, ema li eto mgbi Abraham, di li ama gyokwude dafi a zondu mani.

4

Engbe yi ama gyokwude

¹ Odze ngwi ani le gbo ma li ongwu aani, dafi alungwo duu li mgbi ongye gyokwude ne kpaa ngwi o ka li ongbẽ jo, idzidza mgbani yi ofyee dzema ba.

² O ka byidze abo ama odi mbon yi ama ongyon nghataa ba onɔ ngwi otson kye dze mani.

³ Li nga ngwi i dze yi eyi kpaa aali, onɔ ngwi eyi ka li engbe mmafa ma, eyi wodze adi mgbi ungwɔ ongwĩ ese neni.

⁴ Kpaa ngwi onɔ wa gyo yeye ne, Imgbasho kye Ongwan deso ni ongyaa wa mban, a mban mi abo ola mgbi iMose,

⁵ owa dula ama nto mi abo ola na to, ikye ni eyi tu ofe saan oyee engwe Imgbasho.

⁶ Ikyegbee ema li engwe ne, Imgbasho kye Onodzi mgbi Ongwan deso wa kaka itukwu mgbi eyi, Onodzi nkwi ela gbee, <<Otsɔ, Otsani nani.>>

⁷ Nghanẽ abu li ofyee wuba, kpaa ongwẽ; ma dafi abu li ongwẽ ne, Imgbasho nu abu kpaa yee ongye gyokwude.

Oweka mgbi iPol ikye emi iGalatia

⁸ Tugbe ngwi ema ye Imgbasho waba ma, ema li ofyee mgbi onodzi emi otsitsi ba ntonani.

⁹ Nghaduu onene ngwi ema wa ye Imgbasho, ngwi Imgbasho kpaa di ye ema ne, i kyone ngwi ema dile kyata lu mbi onodzi ama osheshe ongwĩ ese ne? Ema mina odi yee ofyan naadi?

¹⁰ Ema le nghao gbewedze egbe yi ofyia beyi iye ungwɔ yi onova!

¹¹ Imio wo ani yi ema, i dze dafi ofyaa fyia mgbi ani ikye ema duu weeni mani.

¹² Emi ongwunani, n tekye nu ema, yee dafi ani na, bana ani yee dafi ema. Ema kyo ani obube onyonyi ba.

¹³ Dafi ema ye ma, ani dze mi ootse onɔ ngwi ani gbo Eso Osuse nya ema ababo mani.

¹⁴ Ootse mgbi ani nose li undo mbi ema, nghaduu, ema di ani tsiidza hona fwa ani ba. Kpaa, ema gbe ani dafi ema kika gbe ongyeso mgbi Imgbasho mani; ema gbe ani dafi ani li iYesu iKrestu abuon.

¹⁵ Atsa ndze ema nose ma ko onene? N ka kyo obwende gbee ni ema ki kyo nga yo, ema kika todulu ine mgbi ema gbe nu ani.

¹⁶ Ani yee ongyikyili mgbi ema onene ikyegbee di ani nya ema otsitsii?

¹⁷ Inggise ntona dze yi oweka ogbe ema luba agya mboma, kpaa li mi mse ba. Ungwo ngwi a mina li ogha ema beyi eyi, ikyegbee ni ema kye itukwu byi mboma.

¹⁸ I tishi ofyumfye itukwu ni itodze ma li osuse yo, odi dze nga alono duu, no ka li onɔ ngwi ani dze yi ema ta ba.

¹⁹ Emi ongwani osuse, dafi imba li wulu onongwe ne, li nga ngwi i le wulu ani ikye ema aani, nghataa sede odzedze mgbi iKrestu na ka gyuto mbi ema.

²⁰ I dze ani gbee ani ki dze yi ema onene di kyata ali yi ema, ikyekye i kaka ani ewo mi odze mgbi ema saan!

IHaga beyi iSara

²¹ Nya ani na, ema ama nmina odze abo ola mgbi iMose mani, ema ye ungwɔ ngwi ola na gbo lo?

²² Bana a lo gbee Abraham nose dze yi engwengyulo efa, onyi mbi ongyaa nli ofyee, oka ma li mbi ongyaa nli owan yeye mani.

²³ Ongwan mbi ofyee ma, a mban dafi ali inggise mani; kpaa ongwani mbi owan yeye na, a mban mi ondu odzedze mgbi Imgbasho.

²⁴ Ungwɔntone li otso ambe ta, engyaa ntone gbikye ondu odzedze ngwi efa. Ondu odzedze oka kye mi Unggwɔ mgbi iSinai imbe ngwi a kye ola mgbi iMose nu

nani, emi ongwani duu li ofyee. Nana li ondu odzeedze mgbi iHaga joaali.

²⁵ Nghane iHaga dze dafi Unggwo mgbi iSinai mi Arabia mani, o gbikye ogalu iJerosalin onghi oneneni, ikyekye iJerosalin dze mi ofyee yi engbe mgban duu.

²⁶ Nghaduu iJerosalin onghi esho li ofyee ba, di li ondu eyi aali.

²⁷ Bana a lo mi Afe gbex:

<<Abu ongyaa ogyoma, dze yi atsa,

abu mba engwe ba,

tsatsa mi ela okwukwo,

abu n ye owulewo mgbi imba ba

nani;

ikyekye ongyaa ndze yi engbe kwuba na dze

yi iso nga ongyaa ogyoma ndze yi

oban mani.>> *

²⁸ Nghane emi ongwunani, dafi Adziki ongwex iSara li ongwex ondu odzeedze na, li nga ngwi ema kpaa dze onene aani.

²⁹ Mi ondu na ongwex ngwi iHaga mba dafi inggise owamye ma nu ongwex ngwu a mba mi ondu odzeedze na iso kpakpa. Li nga ndze onene kpaa aani.

³⁰ Nghaduu li ekye ngwi a lo mi Afe mgbi Imgbasho? <<Lo ongyaa ofyee na yi ongwani onya, lubana ongwex mgbi ofyee no ka gyokwude yi ongwex mgbi ongyaa ude yeye na badu.>>

³¹ Ikyenghane, emi ongwunani, eyi li ongwex ongyaa ofyee ba, kpaa li mgbi ongyaa ude yeye.

5

Omyee-mye mi iKrestu

¹ Li mi ikye omyee-mye ngwi iKrestu dulu eyi to. Nghane kwudze kpoklo, dika nu ewema yee ofyee mgbi ola mgbi iMose ba na.

² Gbewedze odze mgbi ani na, ani iPol nya ema gbex ni ema nu ma kye ema ikye yo, i tso gbex iKrestu dze yi ema oyabo wuba du.

³ N di nya ali inggise mi ododa gbex, inggise nnu ma kyan ikye yo, i yee kyeme ngwi o ka ngyo ola na duu.

* 4:27 4:27 Di gbo mi: Adza 54:1.

⁴ Ema nle fya ongyo ola mgbi iMose duu ma, a gha ema yi iKrestu wa; ema ka tu elela mgbi Imgbasho ba.

⁵ Nghaduu Onodzi mgbi Imgbasho nu eyi ye saan gbex Imgbasho ka gbex eyi dafi emi onyaan mani, ikyekye eyi noyeye mbi iKrestu.

⁶ Lubana mi ifu iYesu iKrestu yo, ikye okyexkye hona ikye okyexkye ba dze yi oyabo onyi ba. Li oyeye onuunu nli tso ewon to mi okpitukwu na ta dze yi oyabo.

⁷ Ema nose le kyo saan. Li eme wa kaka ema idzidze ni ema le kyo otsitsi wuba?

⁸ Ito otutuwo na kye mbi Imgbasho ongwu nkwi ema ela na ba.

⁹ <<Ongwe okwuna gwee li gbex ofumbu so.>>

¹⁰ Ani dze yi abo otsigegex mbi Otse iYesu gbex ema ka gbex ewodze oka idzidza ba. Inggise nle kye ema wende ma a ka kwon ado, ki non li ememe kpaa.

¹¹ Emi ongwunani, ni ani kale gbeeso mi odze ikye okyexkye nghataa ba onene ma, kyone ngwi a kale nu ani iso? Ki li nga yo, eso ekwatsi ngwi ani le gbo ki ba yi ani okakewo ba.

¹² I mina ani gbex ama nle kaka ema ewo ma, nu ma kiyayi owo ewoma elozu.

¹³ Ema, emi ongwunani, a kwu ema ela gbex ni ema dze myeemyee. Kpaa ka kye omyee-mye mgbi ema yee okaka ungwo obube okyockyo ba; tatase yo kyo ewema ido mi okpitukwu.

¹⁴ Bana a kye bwalu ola duu yee onyi gbex: <<Di inggise nwatse do abu kpa abu itukwu dafi ewabu mani.>>

¹⁵ Ni ema le kiyayi ola ewema aba dile tangha ewema yo, gbewebyi na bana ema ka dzili ewema.

Oshishe onghi Onodzi

¹⁶ Nghane n gbex, ni Onodzi mgbi Imgbasho kye ema teyi, ta ema kale kyungwo ngwi imina ibwubwe mgbi mmbwe yi eyi mina ma wuba.

¹⁷ Bana imina ibwubwe mgbi ewo li gbela yi imina mgbi Onodzi mgbi Imgbasho ba, imina mgbi Onodzi na kpaa li gbela yi imina ibwubwe mgbi ewo ba. A li dze gblogblo yi ewoma alono duu,

ikyegbæ ni ema ka kyungwɔ ngwi ema mina ma ba.

¹⁸ Nghaduu kini Onodzi Imgbasho kye ema le teyi yɔ, ema byidzɛ abɔ ola ba.

¹⁹ Okyɔɔkyɔ mgbi imina ibwubwe mgbi mmbwɛ yi eyi li ama aani: okyɔ amah yi ungwɔ ama okpɛkpɛ, ungwɔ ayiwi;

²⁰ osunu angwula, okyɔ mtse, okyili inggise, ogblibe, okyɔ inggise ogye, itingga okyɔɔkyɔ, oye ewabu yuwoo, odi ba yi ogbua-gbua,

²¹ okyoofu, ebye ofyaafya, okwakye ngwi ungwɔ obube she mi ele bɛyi ungwɔ angbeka. N kwo ema adɔ, dafi ani teyi kyɔ mani, gbæ ama nle kyɔ ngha ka gyokwude esuto mgbi Imgbasho ba.

²² Kpaa owawa mgbi Onodzi mgbi Imgbasho li okpitukwu, atsa, iyu, itukwu oshiishi, itukwu osuse, okyɔ osuse, oyeye okyɔɔkyɔ,

²³ odzɛ shilididi bɛyi obwalu ewo fyii. Ola fwa ito ungwɔ ntonɛ ba.

²⁴ Ama nli mgbi iYesu iKrestu kye odzɛdzɛ atta ibwubwe mgbi ama yi nggwɔ yi imina duu gbokwo ekwatsi.

²⁵ Dafi Onodzi mgbi Imgbasho nu eyi oshishe nɛ, ba ni eyi kyɛdɔ Onodzi na.

²⁶ Ni eyi ka kyile ewo esho yi eka, naadi le nu eweyi itukwu owulu-wulu, hona kyoofo yi ewee ba.

6

Okyɔ osuse yi ali inggise duu

¹ Emi ongwunani, kini inggise gbɛsɛ mi ungwɔ obube yɔ, ema ngwu dzɛ kpɔklɔɔ mi Onodzi mgbi Imgbasho ma yilen dzɛ ofɛ dumɔɔ. Nghaduu gbɛwɛbyi ewema na, bana ema kpaa wa gbɛsɛ mi imbadi.

² Ya eka abɔ mi okakewo mgbi ewema na, mi ito ofɛ nɛ ema le kyɔ ola mgbi iKrestu.

³ Kini inggise tsɛwɛ gbɛsɛ ongwu li ungwɔ ngwi o li unkonyi bayɔ, o kpagya ewon wo.

⁴ Ali inggise no mbadi okyɔɔkyɔ mgban. Ki non tishi yɔ, o ka dzɛ yi abɔ otsigɛgɛ di kye ewon mba yi inggise oka badu,

⁵ lubana ali inggise no kye okye mgban abun.

⁶ Ali inggise ngwu a tson ungwɔ yɔ, li kyɛmɛ no gha ungwɔ osuse yi inggise ntson nani.

⁷ Ka kpagya ewema wo ba: Inggise ka yagba nya Imgbasho agya ba. Inggise li she eto ngwi o kya mani.

⁸ Inggise nkyɛdɔ imina ibwubwe mgbi mmbwɛ yi eyi yɔ, ka she odzili-dzili; ongwu nkyɛdɔ Onodzi mgbi Imgbasho yɔ, mi Onodzi o ka she oshishe ogyegwu.

⁹ Ni eyi ka ndɛ yi osuse okyɔɔkyɔ ba, bana eyi kawa she eto osuse mi onɔ yeye ni eyi yeyikpa bayɔ.

¹⁰ Nghanɛ, dafi eyi tu ofɛ nɛ, ni eyi kyɔ osuse yi inggise duu, onghaangha duu mbi ama ndzɛ mi eto mgbi ama onoyeye mani.

Li ikyɛ ba kpaa otaata ofufɛ

¹¹ Di ambe olungwɔ gbadagbada ngwi ani lo mi abɔ mgbi ani kɛ mbi ema neni!

¹² Ama nmɛna okye ewoma tso mi ikpewo gbɛsɛ ama li osuse ma, tole fya osi ema gbɛsɛ ni ema kyiikeye. Itodzɛ ngwi a le kyungwɔnɛ ma li ikyegbæ ni ama ka gbiiso ikye ekwatsi mgbi iKrestu ba.

¹³ Ama nkyiikeye kpaa ngɔo ola tsatsa ba, nghaduu a mina gbɛsɛ ni ema kyiikeye ikye ni ama tsaabɔ igɛgɛ mi ikpewo ema.

¹⁴ Nghaduu n ka yama tsaabɔ igɛgɛ mi unkonyi ba, sede mi ekwatsi mgbi Otse iYesu iKrestu mgbi eyi ta. Mi odzɛ ekwatsi na yɔ, ɛsɛ kwulu ikye ani, ani kpaa kwulu ikye ɛsɛ.

¹⁵ Ikyɛ okyɛɛkyɛ hona ikyɛ okyɛɛkyɛ ba tso unkonyi ba; ungwɔ nwuuta li atta ofufɛ.

¹⁶ Iyu yi elela odiidi no dzɛ yi ama nkyɛdɔ ola nɛ bɛyi emidi Imgbasho duu.

¹⁷ Ongyɛngye yɔ, ni inggise onyi ka ba yi ani okakewo ba, ikyena ani dzɛ yi ambe mgbi iYesu mi ewo.

¹⁸ Emi ongwunani, ni elela mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu dzɛ yi onodzi mgbi ema. No dzɛ ngha.

Afi mgbi iPol mbi ama onoyi Emi Efesu

¹ Afe ne kye mbi ani iPol, inggise ogbikye iKrestu iYesu mi oweka mgbi Imgbasho, le ke mbi emi osaan mi Efesu, dafi ema duu le kyo saan mi ifu iKrestu iYesu mani.

² Elela yi iyu mgbi Imgbasho Otseyi beyi Otse iYesu iKrestu no dze yi ema.

Mse nkye mbi iKrestu mi onodzi

³ Ba ni eyi tse Imgbasho Otsa Otse mgbi eyi iYesu iKrestu, nkye mse ongwí onodzi duu be eyi ewo mi esho mbi iKrestu nani.

⁴ Ikyesine o sadu eyi mbi iKrestu gbæ ni eyi li mgban duuse o wa ta ese ikyegbæ, ni eyi le saan di dze yi okpekpe ewo ba mi inai ongwu.

⁵ Mi okpitukwu, Imgbasho teyi weka gbæ ikpewo iYesu iKrestu, ongwu ka nu eyi ye emi ongwán, mi omye-myæ beyi oweka mgbán mani.

⁶ Ba ni i tse Imgbasho mi elela mgbán okwákwa, ngwi o kye nu eyi ayayi mi ikpewo ongwán nkpan itukwu nani.

⁷ Mi eyi mgbi ongwán ma, eyi tu owato-wato beyi odzita inggise yi ali ibwubwe, mi aludu elela mgbi Imgbasho

⁸ ngwi o kye nu eyi dzii mi ali ozoyeye beyi odifwi-difwi duu mani.

⁹ O di nu eyi ye ungwá odaada mgbi owitukwu mgbán mi oweka mgbán osuse, ngwi o tsewe mbi iKrestu nani.

¹⁰ Ikyegbæ ni onó ma wa gyo yo, o ka kyi gbelu alungwá mi esho yi ese duu kwakye mbonyi mbi iKrestu.

¹¹ Mbi iKrestu Imgbasho nu eyi okwude, bana o teyi sadu eyi di kyo alungwá duu mi oweka mgbán.

¹² Imgbasho kyungwone ikyegbæ, eyi ama nli emi ababo onoyeye mbi iKrestu ma, ni eyi kye otseetse yi okwákwa ba mbi Imgbasho.

¹³ Nghane ema kpaa woto mbi iKrestu onó ngwi ema fwo elodze otsitsi, Eso Osuse mgbi owato-wato mgbi ema mani. Ngwi ema noyeye ne, a kye ambæ mgbán

mgbi ondu odzedze mgbi Onodzi Osaan na dze ema.

¹⁴ Onodzi na di nu eyi ye saan gbæ, Imgbasho ka kye okwude ngwi o kye dze emidan ma nu eyi, di tso gbæ eyi li mgbán, taman a ka nu Imgbasho mmwe di tsan.

Angba otaata yi ibo

¹⁵ Mi itodze ne, kye onó ngwi ani fwo oyeye onuunu mgbi ema mbi Otse iYesu yi okpitukwu mgbi ema mbi emi osaan duu ma,

¹⁶ n yama nya ota Imgbasho angba ikye ema waba, dile we ema mi ibo mgbén alonó duu.

¹⁷ Alonani li le bibo gbæ ni Imgbasho mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu, Otsa okwákwa, no nu ema onodzi mgbi ozoyeye yi iba, adzi ni ema yen saan.

¹⁸ N di bibo gbæ o ki kwulu ema ine ongwí itukwu ikyegbæ ni ema ye ewe ogbe byiibyí ngwi o kwu ema ela ikyen, yi okwude aludu mgbán okwákwa ngwi o kye dze ikye emi osaan mani.

¹⁹ N di bo gbæ ni ema ye ogbagbadzidzi mfye mgbán ngwi dze ikye ama onoyeye ngwi a ka kye ungwá mba yan ba nani. Mfye na li mfye mgbán okwulewo,

²⁰ ngwi o kyo mbi iKrestu onó ngwi o kyilen mi ikwongye di kyon sòke abugye mgbán mi esho mani.

²¹ O non ngha ali utó okyókyó duu yi mfye yi enepe beyi onghaangha, beyi ali itó iyi ongwí a ka kwu inggise mi ese ne duu, li mi ese ongwí onene ta ba, ongwí iyayi kpaa.

²² Nghane Imgbasho kye alungwá duu don ubó di non li ikye mi alungwá duu mi okwakye mgbi emi iKrestu.

²³ Okwakye mgbi emi iKrestu na li ewo mgbi iKrestu, ngwi li ombwumbwo mgbi alungwá duu mi ali ofe duu aali.

2

Odze oshishe mi iKrestu

¹ Nose ema li ikwukwá mi afó okye twese yi Imgbasho mi ali ibwubwe mgbi ema.

² Ngwi ema nose kale kyédo ofe mgbi ese ne beyi ongwu nkye esuto mgbi awo

teyi, onodzi na li ongwu le kyido onene mbi ama ongha Imgbasho ado aani.

³ Eyi duu kpaa nose dze mi ito ali neni, le kyedo imina mgbi itukwu mgbi eyi beyi ewo mgbi eyi, ikyenghane eyi kyo Imgbasho itingga, ne ni eyi ki nya bayo a kika wa kwo eyi ado.

⁴ Nghaduu Imgbasho nshewo mi elela odiidi, mi ikye okpitukwu mgban okwulewo mi ikye eyi ne,

⁵ o nu eyi dze oshishe yi iKrestu onogwi eyi li ikwukwo mi alobube ma kpaa, li mi elela mgbi Imgbasho ngwi a nu ema wato aani.

⁶ Imgbasho di kyile eyi mi ikwu ungwonyi yi iKrestu iYesu di nu eyi so biyan mi esuto ongwu esho,

⁷ ikyegbee ni ongwu wa kye aludu mgbi elela mgbi ongwu ngwi o kye tso eyi mi mse mgban mbi iKrestu iYesu, ngwi a ka kye unkonyi mba yan gbe ba na tso eto ama nkawa ba mani.

⁸ Lubana li mi elela ngwi a nu ema wato, ikpewo oyeye onuunu, li mi ido mgbi ema abuema ba, li umba mgbi Imgbasho.

⁹ Li mi ido okyokyo ba, nghane inggise onyi no ka tsaabo igage ba.

¹⁰ Bana eyi li idabo mgbi Imgbasho, ngwi o ta mbi iKrestu iYesu okyido ama osuse, ngwi Imgbasho tsekise kye melu dzeke mi ikye eyi gbee ni eyi wa kyo mani.

Ondonyi mi ifu iKrestu

¹¹ Nghane, we na gbee ema ama nli imba mgbi Udzengye ngwu ama nkwe ewoma gbee emi ikye na (ikye ngwi a li kye mi abo) li kwu ema gbee ama okyiikye ba,

¹² mi ono na ema dze yi iKrestu waba. Ema li imba mgbi emi Israi ba, ema di wodze ondu odzedze ngwi Imgbasho dze yi ama ma ba. Ema to ese ne yi ewe ogbe byiibi ba ema di dze yi Imgbasho ba.

¹³ Nghaduu onene mbi iKrestu iYesu yo, ema ama nose ndze mbombo ma, mi eyi mgbi iKrestu a yile ema ba kwekwe.

¹⁴ Lubana iKrestu abuon li iyu mgbi eyi, emi iJuda beyi Udzengye. Yi ewo mgban o kyi ngwodo ogbua-gbua yi ikyili ndze idzidze mgbi ama mani.

¹⁵ Ikye okyi ngwodo ola yi ado okwookwo beyi mfyemgban duu. iKrestu yile emi iJuda beyi Udzengye kwakye yi eka dafi a li onyi mani, ikyenghane o ba yi iyu.

¹⁶ Ma mi ikpewo mgban onyi ne, o yile emi iJuda beyi Udzengye gyiide yi Imgbasho mi ekwatsi, mi okyi ngwodo ikyili mgbi ama.

¹⁷ O ba wa gbeeso iyu nya ema Udzengye ama nfyata yi Imgbasho yi emi iJuda ama nto kwekwe yi Imgbasho.

¹⁸ Ikyesine ikpewo iYesu yo, eyi duu ka ba mbi Otseyi Imgbasho yi Onodzi onyi.

¹⁹ Nghane ema li ingyoga naadi Udzengye wuba, kpaa ema li imba yi emi osaan di li eto mgbi Imgbasho kpaa,

²⁰ ngwi a mbe mi itozu mgbi ama ogbikye iYesu beyi ama ogbeese, ngwi iKrestu iYesu abuon li okotondzi ikwutse okwulu ikye ozu nani.

²¹ Li iYesu kwulu ozu ne blii di non she yee ozu osaan mgbi Otse aani.

²² Ma ema kpaa li aye ozu ngwi iKrestu mbe nli imbe ngwi Onodzi mgbi Imgbasho li la.

3

IPol ongye ogbeeso nya Udzengye

¹ Ikyenghane, ani iPol, ani li inggise obawi mgbi iKrestu iYesu mi ikye eso ngwi ani le gbo nya ema Udzengye neni.

² Li otsitsi ema fwo odze ido mgbi elela mgbi Imgbasho ngwi o kye nu ani mi ikye ema neni,

³ ngwi li, iba ngwi Imgbasho kye tso ani, ngwi ani teyi lon gwee mani.

⁴ Ni ema gbɔn ta, ema ka yagba tu osa ngwi ani dzeyan mi iba mgbi iKrestu neni,

⁵ ngwi a nu eto emi iyikpa ntona yen ba, dafi Onodzi kye tso emidi Imgbasho ama osaan ama ogbikye iYesu beyi ama ogbeese onene neni.

⁶ Ungwo odaada ne tso gbee, Eso Osuse ne nu Udzengye yee ama ogyokwude ungwonyi yi emi Israi, di yee emi ongwengginggise onyi, di me ogbumba mgbi ondu odzedze mgbi iKrestu iYesu.

⁷ Imgbasho kyungwɔ osuse yi ani. O nu mfyɛ mgban kyidɔ mbi ani, man i yɛɛ idɔ mgbi ani ole gbeesɔ osuse kyɛ.

⁸ Dafi ani nghao yeyikpa mbi emidi Imgbasho duu nɛ kpaa, Imgbasho di ani elela dulu ani gbɛɛ ni ani gbɔ Eɔ Osuse nya Udzengye gbɛɛ, mbi iKrestu mse le dzii,

⁹ di nu ungwɔ odaada ama nose ngwi Imgbasho nta alungwɔ duu kye da ma, kye ma tsotɔ mi ododa mbi ali inggisɛ duu.

¹⁰ Ta Imgbasho ka nyɛ ikpewo okwakye mgbi emi iKrestu tso ozoyeye mgban ita idzidza-dzidza mbi ali uto yi mfyɛ mi esho duu.

¹¹ Nɛnɛ li oweka mgbi Imgbasho ndze gyegwu mani. Ongwi o kyɔ mbi iKrestu iYesu Otse mgbi eyi duu nani.

¹² Mbi iKrestu beyi oyɛyɛ onuunu mbon yɔ, eyi ka gbɔ tu Imgbasho yi ewo oshɛta beyi abɔ otsigɛgɛ.

¹³ Nghane n tɛkyɛ nu ema, ka yile itukwu iyikpa ikye adzɛ mgbi ani ikye ema ba na, ikyena ka ba yi ema oyabɔ.

Ibɔ ikye emi Efesu

¹⁴ Mi itɔdze nɛ n kye akwafɔ kwo esɛ mi inai Otseyi,

¹⁵ ongwu etɔ mgban mi esho yi esɛ duu tu iyi mgbi ama nani.

¹⁶ N bɔ gbɛɛ ni Imgbasho mi okwɔkwɔ mgbi aludu mgban nu ema mfyɛ mgbi onodzi mgban ni ema yɛɛ ama okyedɔn kpɔklɔɔ.

¹⁷ Adzi ni iKrestu wa gyuto mi itukwu mgbi ema mi oyɛyɛ mgbi ema onuunu. N di bibɔ gbɛɛ, ni ema kye akpa takwulu esɛ di shewo mi okpitukwu,

¹⁸ di dze yi mfyɛ, ungwonyi yi emi osaan, odifwi dafi okpitukwu mgbi iKrestu tsɛɛ di tunto di shigbo diye kɛ byulu mani,

¹⁹ odi ye okpitukwu mgbi iKrestu nshewo ngha ozoyeye nɛni, adzi ni Imgbasho kyɛ gbɛlu odzɛɛdze mgbi ema duu sɔ.

²⁰ Onɛnɛ okwɔkwɔ duu no dze mbi Imgbasho! Mfyɛ mgban nle kyidɔ mbi eyi nɛ ka kyidɔ lu kpini ngha ungwɔ ngwi eyi bɔ di tsɛwɛ mani.

²¹ Okwɔkwɔ no dze mbon dafi ngwi a li di mbi iKrestu iYesu yi okwakye mgbi emi iKrestu na nghataa gyegwu-gyegwu! No dze ngha.

4

Ondonyi mi iKrestu

¹ Ngwi ani wodzɛ obawi ikyegbɛɛ di ani le kyɔ Otse idɔ nɛ, n tɛkyɛ nu ema, kyungwɔ ama nmɛ mi ela ngwi a kwu ema nɛ na.

² Yile ewema esɛ klɛklɛ di dze dumɔɔ, dze yi itukwu oshiishi, to yi ewema di di ewema kpa ewema itukwu.

³ Fya mi ali itɔ ofɛ ni ema dze mi ondonyi mi onodzi. Kyungwɔnɛ mi odzɛ yi eka mi iyu.

⁴ Ikpewo li onyi onodzi kpaa di li onyi, yɛyɛ dafi a kwu ema ela ba ɛwɛ ogbe byiibyi onyi mi onɔ ngwi a sadu ema gbɛɛ ni ema li emi ongwɛ Imgbasho mani.

⁵ Otse li onyi, oyɛyɛ onuunu li onyi, iBatisima kpaa li onyi;

⁶ Imgbasho li onyi di li Otɔɔ ali inggisɛ duu. Li ongwu li ikye duu, o li kyidɔ mbi ali inggisɛ, di dze mbi ali inggisɛ duu.

⁷ iKrestu kye umba mgban gha nu eyi dzii dafi i minan mani.

⁸ Dafi Afɛ lɔ mani gbɛɛ,

<<Onɔ ngwi o lu esho ma, o gbe ama nwoto obawi teyi di nu inggisɛ umba.>>

⁹ Elodze ngwi a gbɛɛ, <<O lu esho>> nɛ tso gbɛɛ o tsekise lu ibɛ.

¹⁰ Ongwu nlu ibɛ na di li ongwu kpɔɔ lu nyɛ-nyɛ esho aali, ikyegbɛɛ ni ongwu kpatse ali imbe duu.

¹¹ Li ongwu nu angbeka umba nu ma yɛɛ ama ogbikyon, angbeka yɛɛ ama ogbɛɛɛ, angbeka yɛɛ ama ogbɛesɔ kyɛ, angbeka yɛɛ ama ogbe okwakye mgbi emi iKrestu teyi, angbeka di li etsetse,

¹² ikye owo emi osaan ewo okyidɔ mgbi iKrestu, ni ewo mgbi iKrestu she.

¹³ Ungwɔnɛ ka kiyayi nghataa se eyi ka yɛɛ ondonyi mi oyɛyɛ onuunu beyi ozoyeye mgbi Ongwɛ Imgbasho. Taman eyi ka myotse di dze yɛyɛ dafi iKrestu nghataa ka besɛ.

¹⁴ Ta eyi ka dze dafi engweyeyi ngwu akpeni li gbe ma kiyayi yɛ ba iyikpa,

ngwu awo mgbi ali otsootso duu li le fa ma kye yi ikpala, beyi ama ngwu ali mgbi ama wende ntona wuba.

¹⁵ Nghaduu ni eyi le gbo otsitsi mi okpitukwu yo, eyi ka she mi alungwo duu mbi ongwu nli ikye, iKrestu nani.

¹⁶ Li mbon ngwi alewo yi anini duu kwokyi, she di dze yi ewoma mi okpitukwu di li kyido mgbi ama idzidza-dzidza aani.

Oshishe ofufe mi ifu iKrestu

¹⁷ Nghanε mi iyi mgbi Otse n le gbodze ne yilen gbo nya ema gbεε, ka yama le kyo ali ikwangha dafi Udzengye li kyo mi ewe otsetse mgbi ama na ba.

¹⁸ Odifwi-difwi mgbi ama yifu di gha ma yi oshishe mgbi Imgbasho, ikyekye oyeye ba beyi itukwu otiishu mgbi ama nu ma boofε.

¹⁹ A dze yi ayiwi wuba; a kye ewoma tswoke ungwō ayayi di li kyo alungwo idza duu yi imina okiyayi.

²⁰ Ma li ofε ngwi a tso ema odze iKrestu daaba.

²¹ Mi otsitsi yo, ema fwo odze mgban a di tso otsitsi ndze mbi iYesu mani.

²² A tso ema gbεε ni ema dzata oshishe mgbi ema ogbugbe nteyi mbee yi imina atsika nani.

²³ Ta a ka kyata ali ongwī itukwu mgbi ema na yεε ofufe.

²⁴ Kye ewo ofufe ngwi a ta dze dafi mgbi Imgbasho mi osaan yi osaan otsitsi na wo ewo.

²⁵ Nghawane i yεε kyeme ngwi ali inggise mbi ema ka nya yi onya omwaamwa dile gbo otsitsi nya inggise owatse don; lubana eyi duu li imba mgbi inggise onyi.

²⁶ <<Mi itingga mgbi ema okyockyo duu kpaa ka kyungwo obube ba na>>: Ka nu onε gbese tu ema yi itingga okyockyo ba,

²⁷ adzi ni olodu tu imbe okye abo byi ba mani.

²⁸ Inggise nli teyi yimi yo, i yεε kyeme ngwi o ka nya yi mmyi. I gbuo no kye abo byi ungwō imo nka yan abo, gyo ngwi o ka tu ungwō mwa gha ama nsulun ba mani.

²⁹ Ka yama nu elodze ikwangha to lo ema mi ondu ba, kpaa no li ungwō ingblimo nka tobyi angbeka mi imina

mgbi ama, ikye ama nfwo ma, no ya ma abo.

³⁰ Dika wulu Onodzi Osaan mgbi Imgbasho itukwu ba na, lubana li mbon ngwi a kye ambe mgbi egbe onagbe ema na dze aali.

³¹ Dzita ali itukwu nno yi itukwu olola yi itingga yi idze yi ito ofyaafya beyi ali ito ali ibwubwe duu.

³² Tatase dze yi itukwu osuse yi ewema na, le kye odze ta ewema mkpa, dafi Imgbasho kpaa kye ta ema ikpewo iKrestu nani.

5

¹ Nghawane, ngwi ema li emi ongwε Imgbasho ama okpan itukwu saan ne, gbaman na.

² Di dze mi oshishe mgbi okpitukwu, yeye dafi iKrestu kpaa di eyi kpan itukwu kye ewon fifε osuse nu Imgbasho ikye eyi neni.

³ Nghaduu mi idzidze ema yo, nu ma ka fwo ayini odze amah kpaa ba, hona ungwō idza onyi ba, naadi nggwō kpaa ba, ikyekye ungwō ntonε li ungwō ama ntishi ngwi emidi Imgbasho ka kyo ba.

⁴ Ka gbodze ibwubwe hona odze ikwangha hona odze asha owulewo ba, ungwō ntonε duu gbuo yi emidi Imgbasho ba. Tatase yo ta Imgbasho angba.

⁵ Ye saan ta gbεε, inggise amah yi inggise idza hona inggise okyo nggwō ka kaka esuto mgbi iKrestu hona mgbi Imgbasho ba. Lubana inggise okyo nggwō li ungwonyi yi inggise angwula, nli sunu ungwō emi εε ne mani.

⁶ Inggise onyi no ka kpagya ema wo yi ayayi odze ba, lubana li mi ungwō ntonε ngwi Imgbasho li kyitingga yi ama onghaado aali.

⁷ Ikyenghane ka yama kyungwo yi ama ba na.

⁸ Lubana nose ma ema to mi iifu, nghaduu onene ema to mi osa mgbi Otse. Ne kyungwo dafi emi ongwε osa na.

⁹ (Lubana owaawa mgbi osa dze yi alungwo osuse mi ele duu, yi osaan beyi otsitsi)

¹⁰ di fya ye ungwō nkpa Otse mani.

¹¹ Ka sulu unkonyi okyɔ yi idɔ mgbi iifu nsulu owawa ba na ba, tatase yɔ kye ma dɔɔdɔ esɛ.

¹² Lubana i kwayiwi okwu iyi ungwɔ ngwi ama onghaado li kyɔ mi odaada.

¹³ Kpaa ungwɔ ngwi osa non dɔ ododa yɔ inɛ li di,

¹⁴ lubana li osa li nu inggise di alungwɔ duu. Li ngha ngwi a gbɛɛ, <<Kyato mi ikwongye, ongye onuna, ta iKrestu ka nu abu osa.>>

¹⁵ Nghanɛ gbɛwɛbyi saan mi odzɛɛdze mgbi abu, ka yama li ikwangha ba kpaa kwiinɛ,

¹⁶ ka lɛlɛ yi onɔ mgbi abu ba, ikyekye egbe nɛ li egbe obube.

¹⁷ Ikyenghanɛ ka li ikwangha ba, kpaa difwi owitukwu mgbi Otɛɛ.

¹⁸ Ka wa ɛbye fya ba, ka nu abu yɛɛ gbɔɔgbɔ, tatase yɔ ni Onodzi gbɛ abu sɔ.

¹⁹ Le gbɔɔdze yi ewee mi ashi obibo yi ashi osunu Imgbasho beyi ashi ongwi onodzi. Shashi di gbo ungwɔ mi itukwu nu Otɛɛ.

²⁰ Dile ta Imgbasho Otseyi angba mi alungwɔ duu, mi iyi mgbi Otɛ mgbi eyi iYesu iKrestu.

²¹ Siikye nu ewema ikye mmwɛ mgbi iKrestu.

Engyaa yi emi Oba ma

²² Engyaa, siikye nu obeema dafi ema li sunu Otɛɛ mani.

²³ Lubana ongyulo li ikye mgbi owan dafi iKrestu kpaa li ikye yi ongye onagbe mgbi okwakye mgbi emi iKrestu, nli ewo mgban neni.

²⁴ Ikyenghanɛ, dafi okwakye mgbi emi iKrestu li sunu iKrestu nɛ, li ngha ngwi engyaa kpaa ka siikye nu oba ma mi alungwɔ duu aali.

²⁵ Engyulo, ema kpaa di emi oweema kpa ema itukwu na, yɛyɛ dafi iKrestu di okwakye mgbi emi iKrestu kpan itukwu di kye oshishe mgban lasɛ ikyon neni.

²⁶ Ikye non yɛɛ saan, san yi eni mi elodze Imgbasho.

²⁷ iKrestu kyungwɔnɛ ikye ni ongwi kye okwakye mgbi emi iKrestu dzɛkɛ mi okwɔkwɔ di kwangblɛ hona ndzili ba, naadi boya ba, kpaa dze saan yi obube ba mani.

²⁸ Mi itɔ ofɛ nɛ kpɔɔ, i wogyɔ ngwi engyulo ka di owama kpa ma itukwu dafi ewoma mani. Inggise ngwu owan kpan itukwu yɔ, li ewon ngwu o di kpan.

²⁹ Lubana inggise onyi di ewon tanyi ye ba, nghaduu o li byi ewon enbwa di gbɛwɛbyi ewon, yɛyɛ dafi iKrestu li gbɛwɛbyi okwakye mgbi emi iKrestu neni,

³⁰ lubana eyi duu li emidan.

³¹ <<Mi itɔdze nɛ ongyulo ka dzita otsɔn yi onɔn yɛ kwokyeba yi owan man ama efa ka yɛɛ ikpewo onyi.>>

³² Ungwɔnɛ li ungwɔ odaada kpini, nghaduu n le gbɔɔdze iKrestu yi okwakye mgbi emi iKrestu.

³³ Dafi i dze duu kpaa, ali inggise mgbi ema no di owan kpan itukwu kyɛmɛ dafi ewon mani, ali ongyaa no di nu oban mmwɛ.

6

Engbɛ yi ama omba ma

¹ Engbɛ, li ayin ni ema sunu ama omba ema dafi OTSɛ tso mani.

² <<Nu otsema yi oneema mmwɛ.>>

Lubana li ola ongwi ababo ndze yi ondu odzɛɛdze mi ele aani.

³ <<Gyɔ no tɔ lo ema tishi, ni abu di gyiiyɛ mi esɛ ngwi OTSɛ kye nu ema neni.>>

⁴ Etsengwɛ, ka dze moga-moga yi engwɛ ema ba na; tatase yɔ nye ma mi ofɛ mgbi OTSɛ.

Ofyɛɛ yi engyukwo mgbi ama

⁵ Ofyɛɛ, siikye nu engyukwo mgbi ema emi esɛ nɛ yi mmwɛ yi imio ewo, yi itukwu asisa, yɛyɛ dafi ema ka sunu iKrestu mani.

⁶ Ka siikye nu ma ikyegbɛɛ, ni ema tu umba mboma mi onɔ a kye inɛ byi ema ma ta ba, kpaa no li dafi ofyɛɛ mgbi iKrestu, nle kyɔ owitukwu Imgbasho mi itukwu asisa mani.

⁷ Kyɔn itukwu asisa, dafi ema le kyɔ Otɛ idɔ mani, no ka dze dafi ema le kyidɔ mgbi inggise ba.

⁸ Lubana ema ye Otɛ ka nu ali inggise duu umba mi alungwɔ osuse ngwi otsungwɔ kyɔ, kini otsungwɔ li ofyɛɛ hona dubewon kpaa.

⁹ Engyukwo mgbi emi ofyɛɛ, ema kpaa kɔɔ yi ofyɛɛ mgbi ema saan nghan na. Ka tongwine wo ma ba, ikyesine ema duu dze yi ongyukwo onyi ndze esho, o di li tso osadu-sadu ba.

Okyiiika mgbi Imgbasho

¹⁰ Ongyɛɛngyɛ yɔ, kwudze kpɔklɔɔ mbi Otse beyi mfye mgban onghaangha na.

¹¹ Gbe okyiiika mgbi Imgbasho duu wo ewo zukwu ni ema twafɔ esɛ yi ɛwe mgbi olodu.

¹² Lubana ika mgbi eyi li mgbi mmbwe yi eyi ba, kpaa li okye afɔ twesɛ yi emi otu, ama okye ɛsɛ teyi, yi ama a kye mfye nu ma, beyi abumfye mgbi onodzi ibwubwe emi esho.

¹³ Nghawanɛ, gbe okyiiika mgbi Imgbasho duu wo ewo na, ikye ni egbe obube na wa ba yɔ, ni ema yagba kwudze kpɔklɔɔ, ni ika wa ngyɛ kpaa, ni ema di yagba kwudze kpɔklɔɔ mani.

¹⁴ Nghanɛ kwudze kpɔklɔɔ, kye okpa mgbi otsitsi bwa oshi, kye abu ika mgbi osaan wo ewo.

¹⁵ Ewo owoowo mgbi ema ogbeeso iyu nɛ, no dze dafi okpafɔ mi afɔ mani.

¹⁶ Ombwo ikye ungwɔ ntonɛ yɔ, oyeyɛ onuunu mgbi ema no dze dafi okpalika mani, ta ema ka yagba na ewema mi ali oshi nkyɛ yi amoola mbi ibwubwe inggise nani.

¹⁷ Kye osakye ika mgbi owato-wato tukwu beyi okwusunkli mgbi Onodzi, nli elodze Imgbasho nani.

¹⁸ Dika tonya obibo ba. Alonɔ duu le bɔ ali itiibo mi mfye mgbi Onodzi. Kwasisa dile bibo alonɔ ikye emi osaan duu.

¹⁹ Bibo ikye ani kpaa na, adzi ni alonɔ ngwi ani kwulu ondu duu yɔ, ni a nu ani elodze ngwi ani ka gbo iba mgbi esɔ osuse nɛ yi imio ba mani.

²⁰ Ani kale gbeeso nɛ kye ngwi ani wodze itse nɛ kpaa, dafi inggise ogbikye Imgbasho mani. Nghanɛ bibo na ni ani kiyayi ogbeeso nɛ yi abɔ otsigegɛ dafi ani kika gbɔn mani.

Angba onzwi olele

²¹ N le dɔ iTaciko ongwuneyi osuse ongbido otso oyeyɛ mbi Otse nɛ esɔ mbi ema, ikye ni ema ye alungwo duu ni ema

di ye dafi ani dze beyi ungwɔ ama ani le kɔɔ mani.

²² Itɔdze yeyɛ ngwi ani le dɔn esɔ mbi ema yɔ, li ikye ni ema ye dafi eyi dze mani, no di fyi ema mfye itukwu.

²³ N bibo gbɛɛ Imgbasho Otseyi yi Otse iYesu iKrestu no nu iyu, yi okpitukwu, beyi oyeyɛ onuunu mbi emi iKrestu duu!

²⁴ Elela mgbi Imgbasho no dze yi ali inggise nle kiyayi odi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu kpan itukwu mani. No dze nghan.

Afi mgbi iPol mbi ama onoyi Emi iFyilipi

¹ Afe ne kye mbi iPol beyi iTimoti, engbido mgbi iYesu iKrestu, Le ke mbi emi osaan ama nto mbi iYesu iKrestu, mi iFyilipi beyi emi ibisho pu yi emi iDikin tsatsadu gbæ:

² Ni iyu mgbi Otseyi Imgbasho beyi Otse iYesu iKrestu dze yi ema duu.

Angba beyi ibo obobbo

³ N li ta Imgbasho mgbi ani angba alonani we ema duu.

⁴ Alono duu Ani li bibo ikye ema yi atsa

⁵ ikyekye ema kye abo wo yi ani mi Eso Osuse mi egbe ongwí ababo nghataa ba oneneni.

⁶ Ani dze yi abo otsigegæ saan gbæ, Imgbasho ongwu nwita ido osuse yi ema ne, ka kyon nghataa ka bæse mi egbe iYesu iKrestu ka ye mani.

⁷ Li ayin ni ani tsewe ofe ne ikye ema duu, ngwi ema woto itukwu mbi ani ne; ni ani wodze adi hona le natsondu dile gbela wo Eso Osuse kpaa, ema duu woto elela mgbi Imgbasho na yi ani ungwonyi.

⁸ Imgbasho li obwendæ mgbi ani dafi ema kpa ani itukwu kpakpa mi okpitukwu mgbi iYesu iKrestu neni.

⁹ Nene li ibo mgbi ani aani, gbæ: Okpitukwu mgbi ema no le kækiiyayi yi ozoyeye yi odifwi-difwi duu,

¹⁰ ikye ni ema yagba difwi ungwó nnghao tishi dile saan di dze yi idza ba nghataa ba egbe ngwi iKrestu ka ye mani.

¹¹ Nghane ema mbwo yi owawa mgbi osaan nkye mbi iYesu iKrestu nka nu Imgbasho okwokwo beyi otsetse mani.

Adi ngwi a bwa iPol nu okiyayi mi Eso Osuse

¹² Emi ongwunani, onene ani mina onya ema gbæ, ungwó nkyo ani ne i nu okiyayi mgbi Eso Osuse kpakpa.

¹³ Ikyenghane, ungwone tsoto mi ododa mbi ama ongyo ude uto yi ali inggise duu gbæ, a kye ani wo adi ikye iKrestu.

¹⁴ Mi ikye adi mgbi ani ne, emi oyeye angbeka kpakpa dze yi itukwu ofyumfye-fyumfye ogbo elodzimgbasho yi abo otsigegæ yi imio ba.

¹⁵ Li otsitsi angbeka li gbodze iKrestu yi anyi yi uwaba, nghaduu angbeka li gbo yi itukwu osuse.

¹⁶ Ama ngbeeso yi itukwu osuse na, le gbo ikye okpitukwu ngwi a dzeayan mbi ani mani, ikyekye a ye gbæ ani dze mmene ikye Eso Osuse.

¹⁷ Emi ababo ntona yo, a le gbeeso ikye okye ewoma wuuta ta ngwi a le gbodze iKrestu aali, li mi otsitsi ba, a dze yi oweka ombwo ani adze mi adi mgbi ani.

¹⁸ Nghama nana wuuta mi ekye? Ungwo oyabo ndze duu yo, yeba ni li mi atsika hona otsitsi kpaa, a gbodze iKrestu. Mi itodze ne ani dze yi atsa.

Een, n dika kiyayi odze yi atsa,

¹⁹ ikyena ani ye gbæ mi ibo mgbi ema beyi abo oyaaya ngwi a kye nu nye mbi Onodzi mgbi iYesu iKrestu na, ungwó nkyo ani ne ka ye dula ani to.

²⁰ Lubana ani dze yi ewe ogbe byiibyi kpakpa gbæ mi ofe onyi kpaa ani kawa gyayiwi ba, kpaa n ka dze yi itukwu ofyumfye kpakpa adzi ni iKrestu dze yi mmwe mbi ani alono duu, kini ani dze oshishe naadi kwulu kpa.

²¹ Ni ani dze oshishe yo, li ikye iKrestu, ni ani kwulu ka nghao tobyi ani.

²² Ni ani ka kiyayi odze oshishe mi ikpewo yo, ka nu ido osuse mgbi ani kiyayi. Nghane li ole ani ka kye? Ani yama ye ba!

²³ Itukwu yee efa lo ani mi ungwó ntoneni: I mina ani olu ka dze yi iKrestu, ngwi nghao tatase aali;

²⁴ nghaduu mi ikye mgbi ema yo, i nghao tatase ni ani dze oshishe.

²⁵ Ngwi i gbosa lo ani nghane, n ye ta gbæ n ka tila dzeke, di kiyayi yi ema duu, ikye okiyayi mgbi ema yi atsa mi oyeye onuunu,

²⁶ ikyegbæ odzedze ngwi ani dika dze yi ema ne no nu atsa mgbi ema mi ifu iYesu iKrestu mbwo fe-fe ikye ani.

²⁷ Ni alungwo kyo duu kpaa, odzedze mgbi ema no me mi Eso Osuse mgbi iKrestu. Yeba ni ani wa kwokyi ine yi

ema hona fwo odze mgbi ema mi iyikpa kpaa, n ka ye gbɛɛ ema kwudze kpɔklɔɔ mi onodzi le kyungwɔ ondonyi mi oyeye onuunu mi Eso Osuse.

²⁸ Imio kpaa no ka wo ema mi ofe onyonyi mi ikye ama nfwɛ ema ba. Okwudze kpɔklɔɔ mgbi ema ne li ambe mboma gbɛɛ, Imgbasho kawa dzili ma, kpaa ema yɔ Imgbasho ka dula ema to.

²⁹ Lubana a nu ema ofe gbɛɛ ni ema nu iKrestu oyeye ta ba, kpaa ni ema di gyadze ikye mgban.

³⁰ Ngwi ema kpaa le nye mi ito ika ngwi ani teyi nye ngwi ema di ne, li ika ma kpɔɔ ngwi ani kale gbo aani.

2

Ogbama iKrestu mi ewo oyile ese

¹ Okwokyi mgbi ema yi iKrestu nu ema itukwu ofyumfye, okpitukwu mgban di gyila ema. Ema di dze yi okwakye yi Onodzi mgbi Imgbasho, di dze yi itukwu iyu yi elela odiidi.

² Nghanɛ, ema nu ani dze yi atsa mi odze itukwu onyi yi ewema beyi okpitukwu di dze mi onodzi onyi yi ewodze otseetse mgbi ema ondonyi na.

³ Ka kyo unkonyi mi ofu okyeekye ba, naadi mi ewo okyile esho ayayi ba, kpaa mi ewo oyile ese, di gbɛɛ inggise angbeka kpaa ngha ema.

⁴ Ali inggise mgbi ema no ka kyinebyi ungwo nka yan abo kyoon ta ba, kpaa no li ikye oyabo mgbi angbeka kpaa.

⁵ Ali mgbi ema no li ungwonyi dafi mgbi iYesu iKrestu nani:

⁶ O dze mi odzedze mgbi Imgbasho yeye, kpaa o kye ewon gbɛɛ mfye mgbi ongwu li ungwonyi yi Imgbasho ba.

⁷ Nghaduu o kye ewon gbɛɛ ongwu li unkonyi ba, o kye ewon dafi ongbido

a mban yeye dafi inggise owamye mani.

⁸ Ngwi a din mi odzedze mgbi inggise owamye ne kpaa, o yile ewon ese di siikyenu nghataa kaka ikwongye, ma di li ikwu ongwu ekwatsi kpaa.

⁹ Nghaduu Imgbasho kyilen esho lu imbe ngwi ngha duu,

di nun iyi ngwi ngha ali iyi duu,

¹⁰ gbɛɛ mi iyi mgbi iYesu ali akwafɔ duu ka kwese

mi esho yi ese beyi iteese.

¹¹ Ma ali ikyide duu dika kyo obwendɛ gbɛɛ iYesu iKrestu li Otse, mi ikye okwɔkwɔ mgbi Imgbasho Otson.

Tso osa ni ese di

¹² Nghanɛ, emi okani ama okpa ani itukwu, dafi ema li teyi siikyenu ani ne, no ka li inai ani ta ba, kpaa no nghao she mi onɔ ngwi ani dze ba kpaa; kiyayi okyido owato-wato mgbi ema ne yi imio beyi igakwu oshiishi.

¹³ Lubana li Imgbasho li kyido mbi ema onu ema imina beyi mfye okyungwo nkpan mani.

¹⁴ Mi alungwo ngwi ema kyo duu, ondukwo hona angwodze no ka dze ele ba,

¹⁵ adzi ni inggise onyi ka kye ondu wo ema ewo ba, ni ema di dze saan. Dafi emi ongwɛ Imgbasho ama ndze yi obube ba dile kwo gbosa dafi mce mi ese ngwi imbaali yi okpagyewo she mi ele neni.

¹⁶ Ema kye elodze oshishe nu ma, ne kwudze kpɔklɔɔ mi ele na, adzi nin wa tsaabo igege mi egbe iKrestu wa ye ma gbɛɛ ani tsinya hona kyido mbi ema ayayi ba mani.

¹⁷ Nghaduu oyeye onuunu beyi ido mgbi ema dze dafi ife ofe-fe mbi Otse Imgbasho mani. Kyayina a ka kye eyi mgbi ani kpaa yangwuta yi ife nani. Ngwi i dze ngha yɔ, ani di dze yi atsa yi ema duu.

¹⁸ Nghanɛ ema kpaa ewo no sheta lo ema di tsatsa yi ani.

iTimoti yi Epafrodito

¹⁹ Ni Otse iYesu gbela yɔ; n kye eka byi gbɛɛ n ka do iTimoti eso mbi ema dzikan-dzikan ikyegbɛɛ no ka ye odzedze mgbi ema ye wa nya ani, adzi ni itukwu yi ani iyu.

²⁰ Ani dze yi inggise oka ngwu ngha iTimoti nka gbewebyi ungwo mgbi ema saan wuba.

²¹ Bana inggise angbeka duu le pita ungwo iboma yama li ungwo mgbi iYesu iKrestu ba.

²² Nghaduu ema ye odzædzæ mgbi iTimoti, ikyekye o dze yi ani dafi ongwæ yi otson mani, o kyido yi ani mi Eso Osuse neni.

²³ Nghane, ani kye itukwu byi gbæ, n ka dɔnsɔ mbi ema dzikan-dzikan jo dafi ani di gbæ kawa dze yi ani mani.

²⁴ Ani di noyeye mbi Otse iYesu gbæ ani abuani kpaa kawa kpadi ema vla.

²⁵ Nghaduu ani tsewæ gbæ li kyemæ-kyemæ oyile Epafrodito dɛsɔ ye ka tu ema, o li ongwunani, di li inggise ido bëyi oblakwutse mgbi iKrestu yi ani ungwonyi. Ema dɔnsɔ gbæ no wa tobyi ani.

²⁶ Bana o mina kpakpa odi ema duu, ikyekye itukwu kakan ewo dafi ema fwo gbæ i kpan ewo ba nani.

²⁷ Ma li otsitsi i kpan ewo ba, kɛ ondu ikwongye. Kpaa Imgbasho din elela, bëyi ani kpaa, bana o dulu ani tɔ mi ifu elela okyɔɔkyɔ.

²⁸ Nghane, i nghao fyi ani okyon dɛsɔ lu mbi ema, ikyegbæ ni ema ye din yɔ, ewo ka sheta lo ema, ani kpaa itukwu ka be ani esɛ.

²⁹ Nɛ gban mi ifu Otse iYesu yi atsa kpakpa, di kye ito inggise ama nto dafi ongwu wuuta na.

³⁰ Ikyekye i sisi mi ikyifo ngwi o kika kwulu mi ikye ido mgbi iKrestu, o kye oshishe mgban lasɛ oya ani abɔ mi ungwɔ ngwi ema yagba kyɔ gbɛ ba mani.

3

Oyaabɔ ndzɛ mi oye iKrestu

¹ Mi ongyɛngye yɔ, emi ongwunani, dze yi atsa mbi Otse na! I kaka ani ewo odi yile ungwɔnɛ lɔ kɛ mbi ema ba, kpaa li abɔ oyaaya mbi ema.

² Gbɛwɛbyi inggise ama ndzɛ yi ali dafi obwe ntonɛ neni! A li ibwubwe inggise di mina osi ema ni ema kyiikeyɛ.

³ Lubana li eyi ama nkyiikye mi otsitsi ma aani, eyi ama nli sunu Imgbasho mi mfye mgbi Onodzi mgbi Imgbasho, di li tsaabɔ igɛgɛ mbi iYesu iKrestu. Eyi dze yi abɔ otsigɛgɛ mi mmbwɛ yi eyi ba,

⁴ nghaduu kpaa ani abuani dze yi itɔdze otsabɔ igɛgɛ mi mmbwɛ yi eyi.

Ni inggise tsewæ gbæ ongwu dze yi itɔdze otsabɔ igɛgɛ mi mmbwɛ yi eyi yɔ, ani dzɛyan nghaabɔ nani:

⁵ A kye ani ikye ngwi ani mbwo egbe egyata, ani li imba mgbi Israi, mi etɔ mgbi iBenjamin. Ani li inggise iHibru yeye. Dafi inggise iFarasi yɔ, n ongyo ola mgbi iMose kleklɛ.

⁶ Dafi i tse ani olo okyido mi ewewa ba nɛ, n nu emi iKrestu iso kpakpa. N kyungwɔ ntonɛ dafi ola mgbi iMose gbela gbæ inggise ka dze saan mi inɛ Imgbasho mani.

⁷ Nghane ungwɔ ama ndzɛ yi ani oyabɔ nose duu, onɛnɛ ani dzata ma nyanya ikye iKrestu.

⁸ Nghane, unkonyi ngha oye Otse iYesu iKrestu mgbi ani ba! Ani dzita alungwɔ duu kye ma gbæ a li ayayi mbi ani ikye Otse iYesu iKrestu mgbi ani. Bana ungwɔ ngwi ani mina yɔ, li iKrestu kyoon ta,

⁹ odi ye gbæ ani li mgban. Li mi ongyo ola mgbi iMose ngwi ani le saan mi inɛ Imgbasho ba, kpaa li mi oyeye mgbi ani onuunu mbi iKrestu kyoon.

¹⁰ I mina ani oye iKrestu yi mfye mgban okyɛɛ mi ikwu, di kwakye yan mi adzɛ mgban ogyeegye, di kwikwu ungwonyi yan,

¹¹ ikye ni a wa kyile ani luba oshishe yan.

Onya otse ka tu umba

¹² Li ogbæ ani teyi tu ungwɔ ntonɛ duu naadi teyi yɛ saan waba, kpaa ani le tsinya oka kye abɔ byike ungwɔ ongwɔ iYesu iKrestu kye dze ani mi iyayi nani.

¹³ Emi ongwunani, ani kye ewani wuuta gbæ ani kye abɔ byike ele waba. Kpaa ungwɔ onyi ani kyɔ yɔ, li odzita ungwɔ emi iyikpa kyinebyi ongwɔ iyayi.

¹⁴ Ani kale tsinya ikye oka tu umba oshishe ongwɔ esho ngwi Imgbasho kwu ani ela mbi iYesu iKrestu nani.

¹⁵ Eyi ama nmyotse mi onodzi duu, ni eyi dze yi ito ali ntonɛni. Ni ema tsewæ mi ofɛ angbeka idzidza yɔ, Imgbasho ka non gbosa lo ema.

¹⁶ Nghane ba ni eyi kiyayi okyɛdɔ otsootso ngwi eyi teyi kyɛdɔ nani.

¹⁷ Emi ongwunani, kwakye yi inggise angbeka okyedɔ ambɛ mgbi ani na, di gbewɛbyi inggise angbeka nle kyɔ mi otsootso ngwi eyi tso ema neni.

¹⁸ Bana, dafi ani teyi li nya ema ma, onene kpaa n dile nya ema yi etse ine gbɛɛ, angbeka kwuba to dafi engyikyili mgbi ekwatsi mgbi iKrestu mani.

¹⁹ Ongyɛengye mgbi ama li odzili-dzili, a li sunu ifu mgbi ama. Abɔ otsigɛɛ mgbi ama li mi ungwɔ ayiwi. Itukwu mgbi ama byito mi ungwɔ ongwi ese neni.

²⁰ Nghaduu eyi yɛɛ imba ongwi esho. Eyidile tsoolo le fɛ Onagbɛ Otse iYesu iKrestu nka kye esho kye nani.

²¹ O ka kye nyine ikpewo mgbi eyi mgbi mmbwe yi eyi ndze yi mfye ba ne ye kwɔ dafi mgban. O ka kyɔn yi mfye ngwi o kyidgbɛlu alungwɔ duu byike abɔɔn nani.

4

¹ Nghane, emi ongwunani, ama nkpaani itukwu saan, n di mina odi ema. Ema li atsa yi okpapyi mgbi ani, ne ema ama okpa ani itukwu kwulɛsɛ mbi Otse iYesu kpɔklɔɔ na!

Ewe okwu wo

² N le tɛkyɛ yi Eyudia beyi iSintace gbɛɛ nu ma gbela yi ewoma mbi Otse.

³ Ema abuge idɔ mgbi ani, ya engyaa ntonɛ abɔ na, lubana ama yi iKlementi beyi emi abuge idɔ mgbi ani angbeka, ama ngwu a lɔ ma iyi mi afɛ mgbi oshishe, tobyi ani mi idɔ Eso Osuse ogbɔ kpɔklɔɔ.

⁴ Tsatsa mbi Otse iYesu alonɔ na. N di yilen gbɔ: tsatsa na!

⁵ Ali osuse mgbi ema no li obwendɛ mbi inggise duu. Lubana oyɛɛye mgbi Otse dze kwɛkwɛ.

⁶ No ka kaka ema ewo mi unkonyonyi ba, kpaa bibɔ mi ali imina mgbi ema yi angba otaata mbi Imgbasho na.

⁷ Ta iyu mgbi Imgbasho nshe ngha ozoyeye mgbi inggise duu nɛ, ka ngyo itukwu yi eka mgbi ema mi ifu iKrestu iYesu.

⁸ Ongyɛengye yɔ, emi ongwunani, kye itukwu mgbi ema byi alungwɔ nli otsitsi, li imɔ di li ayin, ndze yi idza ba di tishi beyi ongwi ndze yi mmwe.

⁹ Alungwɔ ngwi ema kpayi naadi gbɛ naadi fwo mbi ani, hona di mbi ani yɔ, le kyɔn na. Ta Imgbasho nli nu iyu na ka dze yi ema.

IPol nu angba mi umba ngwi a ghan

¹⁰ Ani dze yi atsa mi ifu Otse kpakpa gbɛɛ mi ongyɛengye yɔ itukwu wa shɛta lo ema yi ani. Mi otsitsi ema dze yi oweka osuse ikye ani, nghaduu ema tu ofɛ okye tso ba.

¹¹ Ani le gbɔdze nɛ ikyegbɛɛ ani dze abubɔ ba, bana ani teyi kpayi okye alungwɔ ngwi ani dzeayan duu gbɛɛ no gyɔlo ani.

¹² Odze abubɔ kpaa ani ye, odze yi ungwɔ gwuba kpaa ani ye. Ani kpayi odaada mgbi ali odzɛɛdze beyi ali itɔ ofɛ duu, otolo hona odze enbwa, odze yi ungwɔ kwuba naadi gwee kpaa ani ye.

¹³ iKrestu nu ani mfye otsigɛɛ yi alungwɔ duu.

¹⁴ Kpaa i tishi kwuba ni ema ya ani abɔ mi onɔ okakewo mgbi ani.

¹⁵ Nghaduu, dafi ema emi iFyilipi ye mi onɔ ngwi ema gbɛ Eso Osuse nɛ mani, onɔ ngwi ani dzata iMasidonia ma, okwakye emi iKrestu onyi kpaa ya ani abɔ mi odze ungwɔ onuunu yi ogbɛ-gbɛ ba, se li ema ta.

¹⁶ Bana ngwi ani dze iTesalonika ma kpaa, ema dɛsɔ oyabɔ mbi ani dudo-dudo mi onɔ ngwi ani dze abubɔ mani.

¹⁷ Li ikyegbɛɛ ani le pita umba ba, kpaa ani le mina gbɛɛ ni ema tu mse mgbi umba oghaagha.

¹⁸ Ungwɔ ngwi ema kye dɔ Epafrodito wa nu ani ma ani tu duu. Umba ngwi ema kye dɛsɔ nu ani nɛ, dze mbi ani dafi ungwɔ ama ogbungbɛ tishi ngwi a kye fifɛ nu Imgbasho ngwi kpan mani.

¹⁹ Imgbasho mgbi ani ka nu ema alungwɔ ngwi ema mina duu, mi aludu okwɔkwɔ nkyɛ mbi iKrestu iYesu nani.

²⁰ Okwɔkwɔ no dze yi Otseyi Imgbasho nghataa mbinose. No dze ngha.

Angba ongwi olele

²¹ Ta emidi Imgbasho ama nli mgbi iYesu iKrestu duu angba nu ani na. Ama okyedɔ iYesu nto yi ani kpaa le ta ema angba.

²² Emi oyeye duu le ta ema angba,
onghaangha duu yo, emidi Uto iSidza
nani.

²³ Elela mgbi Otse iYesu iKrestu no
dze yi onodzi mgbi ema duu. No dze
ngha.

Afi mgbi iPol mbi ama onoyi Emi iKolose

IPol lo afe ke mbi emi iKolose

¹ Afe ne kye mbi iPol, inggise ogbikye iYesu iKrestu mi oweka mgbi Imgbasho, beyi iTimoti ongwuneyi.

² Ni elela beyi iyu mgbi Imgbasho Otseyi dze yi emi engwunee yi ama nle saan di noyeye mbi iKrestu mi iKolose ntonani.

Angba otaata beyi ibo

³ Eyi li le ta Imgbasho angba alono, Otso Otse mgbi eyi iYesu iKrestu, mi ono ngwi eyi le bibo ikye ema,

⁴ ikyesine eyi tsekise fwo oyeye onuunu mgbi ema mbi iYesu iKrestu beyi okpitukwu ngwi ema dze yan mbi emi osaan duu.

⁵ Ono ngwi Eso osuse nli otsitsi ne ba mbi ema ababo ma, ema fwo ewe ogbe byi byi ngwi eso na li nu mani, nghane okpitukwu yi oyeye onuunu mgbi ema dze mi ungwo ngwi ema gbekabyi ele, ngwi a kye dze ke ikye ema mi esho

⁶ nba mbi ema neni. Mi ese ololo duu Eso osuse ne le wa owawa dile gbafwe, yeye dafi i le kyo mi idzidze mgbi ema kye egbe ngwi ema fwon diye difwi elela mgbi Imgbasho mi otsitsi mgban duu mani.

⁷ Ema yen mbi Epafra, ongbido itukwu-tukwu yi eyi, ongbido oyeye mgbi iKrestu nle ya eyi abo gbikye ema,

⁸ di li ongwu nya eyi okpitukwu mgbi ema mi Onodzi.

⁹ Mi itodze ne, kye egbe ngwi eyi fwo odze mgbi ema ma, eyi tonya obibo ikye ema waba dile bo Imgbasho gbee non mbwo ema yi ozoyeye ongwu itukwu mgban mi ali odifwi-difwi beyi ozoyeye ongwu onodzi duu.

¹⁰ Eyi bibo ne ikyegbee ni ema ki dze mi oshishe nme mbi Otse mani, ni ema ki kyungwo okpan mi ali ofe duu: owa owawa mi ali ido osuse, di she yi ozoyeye mgbi Imgbasho,

¹¹ onu ema mfye mi odzedze mgbi ali mfye nkye mi okwoko mgban mani. Ikyegbee ni ema dze yi onyotse okwu-kwu mi itukwu oshiishi, beyi atsa kpakpa

¹² ota Otsema, ongwu nnu ema me otu umba mi okwude mgbi emi osaan mi esuto mgbi osa na angba.

¹³ Lubana O dudu eyi to mi abumfye mgbi iifu kye eyi kaka esuto mgbi Ongwan itukwu-tukwu,

¹⁴ mbi ongwu eyi tu owato-wato, ngwi a di kye alobube ta eyi mkpa nani.

Onghaangha mgbi iKrestu

¹⁵ iKrestu li onodzi mgbi Imgbasho ongwu a li din ba nani, ongwovle mgbi ungwo ngwi a ta duu.

¹⁶ Lubana li mbon ngwi a ta alungwo duu; ungwo emi esho beyi mi ese, ama ngwi a li di ma beyi ama ngwi a li di ma ba, yeba no li itsuuto, naadi mfye, hona ama okyuuto, naadi mfye ama ogbe-gbe, alungwo duu a ta ikpewon beyi ikyon.

¹⁷ O dze kise alungwo duu, ma di li mbon ngwi alungwo duu kwakye.

¹⁸ O di li ikye mgbi ewo mgban ngwi li okwakye mgbi ama onoyeye, O di li owita-wita di li ongwovle mi idzidze mgbi emi ikwukwo duu, adzi no dze yi onghaangha mi alungwo duu.

¹⁹ Lubana li oweka mgbi Imgbasho gbee ongwu no dze dafi Ongwu mi ali ofe duu.

²⁰ Di li mbon ngwi O yile ese duu gyiide yi ewon. Ungwo emi ese ne hona ungwo emi esho ikye oba yi iyu mi eyi mgbi ongwu ngwi O kye fifa mi ekwatsi nani.

²¹ Ono nnye ma ema dze mbotunto yi Imgbasho di li engyikyili mgban mi ewe ibwubwe mgbi ema otsetse.

²² Nghaduu onene, O yile ema gyiide mbi iKrestu mi mmbwe yi eyi nye mi ikwongye ikye okye ema tso dafi inggise ama osaan mi ine mgban, ama odze yi idza ewo ba beyi ama ngwu a ka dudu abo mboma ba.

²³ Ni ema kiyayi yi oyeye onuunu mgbi ema yo, ema ka kwulese kye afo twese kpoklo, ka suusu mi ewe ogbe byi byi ngwi ema tu mi Eso osuse ne ba, di dze nyaan mi ine Imgbasho. Nene li Eso osuse

ngwi ema tsekise fwo di li ongwu ngwi a tsekise gbo nya ali ito inggise mi ese duu, li mi eso ne ngwi ani, iPol, yee ongbido aani.

*Ido ngwi iPol kyo ikye okwakye
mgbi ama onu oyeye*

²⁴ Onene ani dze yi atsa mi adze ngwi ani gye ikye mgbi ema, lubana mi adze mgbi ani ogyeegye mi mmbwe yi eyi ne, ani le yaabo ongyelu ido nsisi mi adze mgbi iKrestu mi ikye ewo mgban, nli okwakye mgbi ama onu oyeye nani.

²⁵ Ani yee ongbido mgban mi ido ngwi Imgbasho kye wo ani abo ogbeeso mgbi Imgbasho ngye klekle,

²⁶ nene li ungwodaada ngwi a kye da mi onova ibyibi beyi eto ibyibi, nghaduu onene a kye tso emi osaan.

²⁷ Imgbasho kyungwone yi ema Udzengye ama nli imba mgbi iJuda ba ne kpaa, ni ema tu osa mgbi aludu mgbi ungwodaada neni. Odaada ne li iKrestu ndze mbi ema ndi nu ema ewe ogbe byibi mgbi okwoko mani.

²⁸ Nghane eyi gbo iKrestu nya ali inggise duu, yi ali ozoyeye duu, eyi kwo ma ado di tso ma ikye ni ali inggise ba inai Imgbasho dafi inggise ama nmyiine mi okwakye mi ifu iKrestu.

²⁹ Ikye okyungwone nghataa ngye yo, mfye mgbi iKrestu nwodze le kyido mbi ani ne, nin le gbili yi ido ne aani.

2

¹ Ikyenghane ani mina onu ema ye dafi ani le kwunewo mi ikye mgbi ema yi ama nto mi iLaodisia, beyi ama ntsa yi ani ine-ine waba ntonani.

² Itodze mgbi ani li ikyegbe nu ma dze yi abo otsigege di yee ondonyi mi okpitukwu, ikye nu ma dze yi odifwi-difwi kpakpa, adzi nu ma ye ungwodaada mgbi Imgbasho, ngwi li iKrestu abuon nani.

³ Aludu mgbi ozoyeye tsatsa dze mbon.

⁴ Ani nya ema ungwone ikyegbe ni inggise onyi kpaa wa kpagya ema wo mi angwodze ama ofyumfya mgbi atsika ba.

⁵ Lubana dafi ani dze yi ema ine-ine ba ne kpaa, ani dze yi ema mi onodzi di dze yi atsa odi dafi ema le siikye nu, beyi

oyeye mgbi ema onuunu mbi iKrestu mani.

*Oshishe mi iKrestu
she inggise adi ta
mi ola mgbi inggise owamye*

⁶ Nghawane, dafi ema gbe iKrestu iYesu dafi Otse ne, kiyayi odze mbon na,

⁷ kye afo kwulese di mbe mbon, fyumfye mi oyeye onuunu dafi a teyi tso ema mani, angba otaata no di mbwo le fe yangwuta mbi ema.

⁸ Di na gbe, inggise onyi kpaa kwu ema ofyee mi ofe mgbi okpagyewo ayayi mi ozoyeye mgbi inggise owamye, nkye mi otsootso mgbi aletso mgbi inggise owamye yi odzedze mgbi ese ne nga mbi iKrestu ba.

⁹ Lubana odzedze mgbi Imgbasho duu wodze mbi iKrestu mi mmbwe yi eyi,

¹⁰ a di nu ema kwogwudu mbi iKrestu, o li ikye mgbi ali mfye beyi mfye ogbe-gbe duu.

¹¹ A di kye ema ikye mbon, ngwi li odulu ema to mi mfye mgbi ali ibwubwe mgbi atta. Ikye okye-kye ne a kye mi abo mgbi inggise owamye ba kpaa, li ikye ngwi iKrestu abuon kye ema.

¹² Bana ngwi a kyo ema iBatisima ma, li ungwonyi yi okye ema ndzi yi iKrestu. A di kyile ema mi ikwu ikyekye ema noyeye mi mfye mgbi Imgbasho, Ongwu nkyile iKrestu mi ikwu nani.

¹³ Mi ono ngwi ema li ikwukwo mi ali ibwubwe mgbi ema beyi mi ikye okye-kye ba mgbi ali ibwubwe mgbi atta ne kpaa, Imgbasho nu ema oshishe mbi iKrestu. O kye ali ibwubwe mgbi ema duu ta ema mkpaa,

¹⁴ Imgbasho kyi ngwodo mkpa mgbi ungwodaada beyi ola mgbi ungwodaada obube ama ndoto eyi ikye duu, o kyi gbelu ma klekle, kyi gbokwo mi ekwatsi.

¹⁵ Li imbe na iKrestu nga ali mfye duu. Onghaangha mgban mi ekwatsi na, o nu ese duu di ayiwi mgbi ama mi ododa dafi emi obawi mani.

¹⁶ Nghawane, ka nu inggise onyi kpaa wo ema ola mi ungwogye naadi ungwodaada owawa mgbi ema naadi mi odze oga mgbi odzimgbasho, oga mgbi ofyia ofufe hona egbe otonyido ba.

¹⁷ Ungwɔ ntonɛ li ambɛ mgbi ungwɔ ama nkawa ba; nghaduu, ingblimɔ mgban ma li iKrestu.

¹⁸ Ka nu inggise onyi nli yilewo ese mgbi atsika dile sunu engyesɔ ndɛlu ema umba na ba. Bana inggise ntona li kye mfye mgbi ama byikɛ mi inɛ odiidi, dile kyile ewo esho mi itɔdzɛ ba ikyegbɛ itukwu ibwubwe mgbi ama le kye ma teyi.

¹⁹ A dze yi okwokiikwoki yi iKrestu nli ikye mgbi ewo duu na wuba. iKrestu li nu ikpewo mfye, o di li gbe imbe okwokiikwoki yi mmbwewo kwoki mbonyi, di li she dafi Imgbasho mina gbɛ no she mani.

²⁰ Ema teyi kwulu yi iKrestu a di dulu ema tɔ mi ola ongwɛ ese neni, kyɔsinɛ ngwi ema le kyɔ dafi ema ka li mgbi ese nɛ ngha? Kyɔsinɛ ngwi ema kale ngwo ola ntona:

²¹ <<Ka kye abɔ byi ungwɔnɛ ba! Ka mbadi ungwɔ na ba! Ka kye abɔ gbo oka na ba!>>?

²² Ungwɔ ntonɛ duu dze yi oyabɔ ba, bana a ka wa nye, ikyekye a dze mi ola beyi otsootso mgbi inggise owamye.

²³ Ongwo itɔ ola ntonɛ dze dafi li okyungwɔ nli ayin mani. A li dze dafi a nu abu nghao dze yi okpitukwu mbi Imgbasho di dze yi ewo oyile ese saan di dze yi obwa ewo fyii. Nghaduu a yama dze yi mfye onyonyi mi ikye imina mgbi abu ba.

3

Kyɔ ali ofufe.

¹ Dafi a teyi kyile ema yi iKrestu nɛ, kye itukwu mgbi ema byi ungwɔ emi esho, imbe ngwi iKrestu sɔdzɛ abugye mgbi Imgbasho nani.

² Kye itukwu mgbi ema byi ungwɔ emi esho na, no ka li ungwɔ emi ese nɛ ba.

³ Lubana ema kwulu, a di kye oshishe mgbi ema da onɛnɛ yi iKrestu mbi Imgbasho.

⁴ Onɔ ngwi iKrestu, nli oshishe mgbi ema na, wa mblegba tɔ ta, ema kpaa ka mblegba tɔ yan mi okwɔkwɔ.

⁵ Ikyenghanɛ, kyɛ ngwɔlu alungwɔ mgbi atta ongwɛ ese ndze mbi ema duu:

ungwɔ dafi, amah idza yi okpekpe yi imina mgbi amah yi imina ibwubwe yi nggwɔ ngwi li osunu adagye nani.

⁶ Ikye ungwɔ ntonɛ, itingga mgbi Imgbasho kyema.

⁷ Ema tsekise kyikye mi itɔ ofɛ ntoneni, mi oshishe nose ngwi ema kyɔ mani.

⁸ Nghaduu onɛnɛ li kyemɛ ema ka nya okyungwɔ ntoneni: itingga, ibe, anyi, idze, beyi ito mi ikpondu mgbi ema.

⁹ Ka kpagya ewema wo ba na, bana ema tɔ mi odzɛdzɛ mgbi ema ogbugbe beyi okyɔkyɔ mgban

¹⁰ di kyɔ ali ofufe, ngwi a ye tan mi ozoyeye mi odzɛdzɛ mgbi Imgbasho nani.

¹¹ Ikyenghanɛ, ogbua-gbua dzema mbi inggise iGriki naadi inggise iJuda ba, ama nkyiikye naadi ama nkyiikye ba, ama nkwiinɛ ba, inbwanaka, ofyɛɛ, hona ama nto myɛɛ, kpaa li iKrestu wuuta aali, iKrestu di dze mboma duu.

¹² Ema li inggise ama Imgbasho sadu, le osaan di kpan itukwu, ikyenghanɛ, ema kye elela odiidi, mse okyɔkyɔ, ewo oyile ese, okyɔ dumɔɔ beyi itukwu oshiishi wo ewo na.

¹³ Shitukwu yi ewema di dze ewema ta alonɔ ngwi ema dze yi okakewo yi ewema. Dze ewema ta dafi Otse tsekise dze ema ta mani.

¹⁴ Ungwɔ ntonɛ duu kye okpitukwu wele. Bana li ongwɔ kyɛ kwulu alungwɔ duu woke mbonyi.

¹⁵ Ni iyu mgbi iKrestu gyuto mi itukwu mgbi ema, lubana ngwi ema li alewo onyi, ngwi Imgbasho di kwu ema ela kaka iyu neni. Di gbade na.

¹⁶ Ni elodze mgbi iKrestu gbɛlu ema sɔ ngwi ema le tso diye kwu ewema ewe wo yi ali ozoyeye duu, dile shashi ibɔ beyi ashɛ ngwi onodzi nu yi mgbede mi itukwu mgbi ema nu Imgbasho.

¹⁷ Alungwɔ ngwi ema kyɔ duu, no li mi odze ogbɔgbɔ naadi okyɔkyɔ kpaa, kyɔ ma duu mi iyi mgbi Otse iYesu, ota Imgbasho Otseyi angba mi ikpewon.

Ola mi ude inggise iKrestu

¹⁸ Engyaa, sunu obeema na, ikyesinɛ li ungwɔ ngbuo ngwi ema ka kyɔ dafi emi iKrestu aali.

¹⁹ Engyulo, di ewema kpa itukwu na, ka nuno wo ma ba.

²⁰ Engbe, fwo ama omba ema mi alungwo duu, lubana ungwone li kpa Otse.

²¹ Etsengwe, ka nu engwe ema itukwu owulu-wulu ba, di a wa yee tsantsan.

²² Ema ofyee, fwado engyukwo mgbi ema emi ese ne mi alungwo duu, di kyo mi ele, no ka li mi ono ngwi ine mgbi ama byi mbi ema ta ba ikyegbee ni ema tu mgbede mboma kpaa no li mi itukwu otsitsi beyi osusunu mi ikye mgbi Otse mani.

²³ Alungwo ngwi ema kyo duu, kyo mi itukwu onyi, dafi ema le kyido mgbi Otse mani, no ka li ikye mgbi inggise ba,

²⁴ lubana ema ye ema kawa gyokwude tu umba mbi Otse. Li Otse iKrestu ngwi ema le kyon ido.

²⁵ Ali inggise nkyungwo obube a ka kpan mkpa mi obube mgban, ikyena Imgbasho li fwo ali inggise duu ikwo ungwonyi.

4

¹ Emi otsungwude, kyungwo nli ayin dile yeye ma yi ofyee mgbi ema, ikyesine ema kpaa ye ema dze yi Otsungwude mi esho.

Ola owo kiyayi

² Kwasisa mi ibo obooob, di gbede na.

³ Di bibo mi ikye mgbi eyi kpaa gbex, Imgbasho ki kwulu ofe mi ikye eso mgbi eyi, adzi ni eyi ki gbo iba mgbi iKrestu, onghi a ta ani itse ikyon neni.

⁴ Bibo na gbex ni ani gbon saan, dafi ani ki gbon mani.

⁵ Ema kwiine mi ofe ngwi ema le kyungwo yi emi ese, alono ngwi ofe nu ema okye iKrestu tso yo, kyo oyabo yan saan na.

⁶ Ni odze mgbi ema ogboogbo alono tishi di fyumfya, ema di ye dafi ngwi ema ka nu ali inggise duu uka osuse mani.

Angba onghi olele

⁷ ITaciko ka nya ema ali odze mgbi ani duu. O li ongwunani itukwu-tukwu, inggise ogbeeso mi otsitsi, di li ongbido ungwonyi yi ani mbi Otse.

⁸ Ani le don eso mbi ema ikyegbee no ka kwu ema ewe wo di nya ema dafi eyi le kiyayi mani.

⁹ O kyema yi Onesimo, eyi noyeye o di li ongwuneyi itukwu-tukwu, o li onyi mbi ema. A ka nya ema alungwo nle kyo mi imbe ne duu.

¹⁰ Aristako, nwodze obawi yi ani ne kpaa deso angba mgban, iMaki kpaa kyo ngha, o li ongwotsi iBanabasi. (Ema teyi fwo dafi ani nya ema gbex o kyema mani. Ki non ba yo, gban na.)

¹¹ IYesu, ngwu a li kwun di iJostusu, na kpaa deso angba. Ama ntoni li emi iJuda ama nwoto yi ani le kyido mgbi esuto mgbi Imgbasho, a di dze yi ani oyabo kpakpa.

¹² Epafra, ongwu nli onyi mi idzidze mgbi ema di li ongwongbe ido mgbi iYesu iKrestu na kpaa, deso angba kwuba. O li le bibo kpoklo alono mi ikye mgbi ema, ikyegbee ni ema kwudze kpoklo mi ali oweka mgbi Imgbasho, di mye di dze yi eka ogbe byiibi.

¹³ Ani kyo obwende ikyon gbex o le kwunewo ido mi ikye mgbi ema beyi ama nto mi iLaodisia beyi iHierapoli.

¹⁴ Okeyi itukwu-tukwu iLuku, inggise obwotse, beyi iDema kpaa deso angba kwuba.

¹⁵ Kye angba mgbi ani nu emi engwunani mi iLaodisia, beyi ongyaa iNyimfa beyi okwanye mgbi emi iKrestu mi udan nani.

¹⁶ Ni a gbo afe ne nya ema ngye yo, fya nu ma di gbon mi kwanye mgbi emi iKrestu onghi iLaodisia nani, ema kpaa di gbo onghi ani lo mbi emi iLaodisia nani.

¹⁷ Nya Acipo no gbekabyi ongyelu ido ngwi Otse kye won abo nani.

¹⁸ Ani, iPol, lo angba ne mi abo mgbi ani abuen. We dafi ani wodze obawi mani. Elela mgbi Imgbasho no dze yi ema.

Af mgbi iPol ongwi abab mbi ama onoy Emi iTesalonika

¹ IPol yi iSaila beyi iTimoti lo Afe nɛ,
Le kɛ mbi okwakye emi iKrestu mi
iTesalonika, emidi Otse Imgbasho beyi
Otse iYesu iKrestu:

Ni elela beyi iyu dze yi ema duu.

*Angba ota-ta mi ikye oyeye onuunu
mgbi emi iTesalonika*

² Eyi li ta Imgbasho angba mi ikye ema
alono duu, di kwu iyi ema mi ibo mgbi
eyi.

³ Eyi li le we alono mi inai Otseyi
Imgbasho odze ido nto mi oyeye onuunu
mgbi ema yi ongwi nkye mi okpitukwu
kpaa nani, beyi itukwu oshiishi mgbi ema
ngwi ema tu mi eka ogbe byiiby mbi
Otseyi iYesu iKrestu nani.

⁴ Emi okani osuse, ema kpa Imgbasho
itukwu, eyi di ye o dulu ema gbɛɛ ni ema
li emidan,

⁵ ikyekye Eso Osuse mgbi eyi ba mbi
ema li mi elodze ayayi ta ba, kpaa li mi
mfye mgbi Imgbasho beyi Onodzi Osaan
beyi okyata-kyata ongwi itukwu. Ema ye
ito inggise ngwu eyi dze nose, beyi abo
ngwi eyi ya ema mani.

⁶ Ema kye afɔ eyi beyi Otse iYesu; dafi
ema nose le gyadze kpakpa nɛ kpaa, ema
gbɛ eso nɛ yi atsa ongwi Onodzi Osaan
kye nu ema mani.

⁷ Ma ema di yɛ ambɛ mbi ama onoyeye
mi iMasidonia beyi Acaya duu.

⁸ Eso mgbi Imgbasho to mbi ema
gbɔfwe kpaa i tase li mi iMasidonia yi
Acaya ta ba, kpaa oyeye onuunu mgbi
ema mbi Imgbasho yɛ ungwɔ ngwi a yen
kpatse ali imbe duu. Nghawane eyi mina
ogbɔdze onyonyi mi efu ba,

⁹ lubana ama abuoma gbɔ ito ogbe-gbe
ngwi ema gbɛ eyi mani. A gbɔ dafi ema
kyata ba mbi Imgbasho dzata emi
angwula ikye osunu Imgbasho oshishe yi
otsitsi mani.

¹⁰ Ema di fe Ongwan ongwu nkye mi
adopo, ongwu o kyilen mi ikwu; nli iYesu,

ongwu nnagbe eyi mi itingga nkye le ba
nani.

2

Ido mgbi iPol mi iTesalonika

¹ Emi ongwunani, ema ye gbɛɛ okɛɛke
mgbi eyi mbi ema weese ba.

² Eyi teyi gyadze di gbɛ ito mi iFyilipi,
dafi ema ye nani, nghaduu yi abo oyaaya
mgbi Imgbasho mgbi eyi yɔ, ngwi a fwa
eyi kpakpa nɛ kpaa, eyi yeyikpa onya
ema Eso Osuse ba.

³ Lubana ekye mgbi eyi otooto yi ema
kye mi ende hona oweka obube naadi eyi
le fya okyɔ ema ikwangha ewo kpaa ba.

⁴ Nghaduu eyi le gbɔdze dafi ama ngwu
Imgbasho sadu ma di kye Eso Osuse wo
ma abo. Eyi le fya okyungwɔ okpa inggise
owamyɛ ba kpaa li Imgbasho, ongwu nli
di itukwu mgbi eyi nani.

⁵ Ema ye, eyi le fyumfya ondu yi ema
ba. Imgbasho li obwendɛ gbɛɛ eyi kyo
nggwɔ ba.

⁶ Eyi le mina otseetse mbi inggise ba,
mbi ema ba naadi inggise oka mbeka
kpaa ba.

Dafi ama ogbikye iKrestu nɛ, eyi kika
yɛ okye mbi ema,

⁷ nghaduu eyi kwu blii mi idzidze ema,
dafi onongwe li kyinebyi engbe mgban
ama oshilele mani.

⁸ Ema kpa eyi itukwu kpakpa, nghanɛ
eyi dze yi atsa okye ghalu Eso Osuse mgbi
Imgbasho yi oshishe mgbi eyi kpaa yi
ema, ikyesine ema yɛ abugye mgbi eyi
itukwu-tukwu.

⁹ Emi ongwuneyi, otsitsi ema we ido
beyi adze mgbi eyi mbi ema wulo? Eyi
kyido otu yi ono ikyegbɛɛ ni eyi ka yɛ
okye mbi inggise onyi ba mi ono ngwi eyi
gbɔ Eso Osuse mgbi Imgbasho nya ema
mani.

¹⁰ Ema li obwendɛ, di li ngha Imgbasho
kpaa li obwendɛ, mi ofɛ ngwi eyi le saan,
le nyaan, di dze yi idza ewo ba mi ono
ngwi eyi dze yi ema ama onoyeye mani.

¹¹ Lubana ema ye dafi eyi kyo yi ali
inggise mgbi ema dafi otsongwe li kyo yi
emi ongwan mani.

¹² Eyi le kwu ema ewe wo, le gyila ema
di we ema odze gbɛɛ ni ema dze mi

oshishe nme mbi Imgbasho, ongwu nkwa
ema ela kaka esuto beyi okwakwa mgban
nani.

¹³ Ma eyi abueyi kpaa le kiyayi ota
Imgbasho angba ikyesine, onw ngwi ema
fwo elodzimgbasho mbi eyi ma, ema
gbela yan dafi elodze nkye mbi inggise ba,
kpaa mbi Imgbasho abuan, lubana li
Imgbasho na le kyidw mbi ama nnoyeye
aali.

¹⁴ Emi ongwuneyi, ema yee ama
ogbama okwanye emi iKrestu mgbi
Imgbasho mi iJudia, ama nto mbi iYesu
iKrestu mani. Ema gyadze mi abo emidi
ema ungwonyi dafi okwanye emi iKrestu
ntona gyadze mi abo emi iJuda nani.

¹⁵ Emi iJuda ntona ngwa Otse iYesu beyi
ama ogbeese mgbi Imgbasho, diye lo eyi
onya tase mi ese mgbi ama. A kyungwa
okpa Imgbasho ba, a di dze yi anyi yi ali
inggise duu.

¹⁶ A di fya otukwu eyi ofe ogbo Eso
Osuse mgbi owato-wato nya Udzengye
ikye nu ma ka wato mi itingga mgbi
Imgbasho ba. Mi okya nghan, ali
ibwubwe mgbi ama ke byulu. Onene
ikamba mgbi Imgbasho do ma ikye.

IPol mina odi emi iTesalonika

¹⁷ Emi ongwunani, onw ngwi a wa gbua
eyi yi ema mi ongwono gwee ma, (li mi
ewo ta, li mi ewe otseetse ba), mi ofyaafya
mgbi eyi, eyi fya mi ali ofe duu gbee ni eyi
di ema.

¹⁸ Lubana eyi mina oba mbi ema;
onghaangha duu ya, ani iPol, fya diye fya,
kpaa iSatan nu eyi ofe ba.

¹⁹ Lubana li ema li ewe ogbe byiibyi
mgbi eyi, atsa mgbi eyi, beyi okpapyi
ngwi eyi kawa kwa mi ine Otse mgbi eyi
iYesu mi onw ngwi o kawa ba ma baa?

²⁰ Mi otsitsi ya, ema li okwakwa beyi
atsa mgbi eyi.

3

¹ Ta ngwi eyi yagba okye afo twese mi
ele gbe wuba ne, eyi gbela abueyi tila toke
Aten yueyi.

² Eyi do iTimoti ongwuneyi eso mbi
ema, o di li inggise ido mgbi Imgbasho
ogbofwe Eso Osuse mgbi iKrestu. Eyi don

eso no ka fyi ema mfyitukwu di kwu ema
ewe wo mi oyeye onuunu mgbi ema,

³ ikyegbee ni itukwu ka sha inggise onyi
mgbi ema anye ikye imbadi nton ba.
Ema ye saan gbee okakewo ntona teyi to
ikye eyi.

⁴ Odzimo, onw ngwi eyi to yi ema ma,
eyi li le nya ema alono gbee a kawa nu eyi
iso, di li nghan yeye ngwi i wa dze, dafi
ema ye saan neni.

⁵ Ngwi ani yagba fwo mbi ema wuba
ne, ani do iTimoti eso oka kya di mi oyeye
onuunu mgbi ema. Ani mio gbee kaba
iSatan wa mbadi ema ta adze mgbi eyi ka
labo.

Eso okwewewo mgbi iTimoti

⁶ Nghan iTimoti kwa ye mbi ema ba
mbi eyi onene aani, o di ba yi eyi elodze
osuse mgbi oyeye onuunu beyi
okpitukwu mgbi ema. O nya eyi gbee
alono duu ema li le tewe osuse mi ikye
mgbi eyi dile mina odi eyi, yeye dafi eyi
kpa mina odi ema neni.

⁷ Inghawan, emi ongwunani, mi
okakewo mgbi eyi beyi iso ngwi a nu eyi
duu ema nu eyi abo otsigee mi oyeye
onuunu mgbi ema.

⁸ Lubana onene itukwu be eyi ese dafi
ema kwudze kpoklo mbi Otse iYesu neni.

⁹ Eyi ka ta Imgbasho angba mi ikye
mgbi ema sinese ngwi ka gyo okpan
mkpa mi atsa ngwi eyi dzeyan mi inain
ikye mgbi ema ne?

¹⁰ Otu yi ono eyi li bibo mi itukwu mgbi
eyi onyi gbee eyi ki ye di ema ikye ombwo
ema ungw ama nkwo ba mi oyeye
onuunu mgbi ema.

¹¹ Onene ni Otseyi Imgbasho abuan
beyi Otse mgbi eyi iYesu kyi melu eyi ofe
oba mbi ema.

¹² Otse iYesu ki nu okpitukwu mgbi
ema mbwo le fe ikye ewema yi inggise
angbeka duu, yeye dafi okpitukwu mgbi
eyi dze ikye ema neni.

¹³ O ki fyi ema mfyitukwu ikyegbee nu
ma ka tu ungw okye ondu kwo ema ewo
ba, ni ema dile saan inai Otseyi Imgbasho
yi ono ngwi Otse mgbi eyi iYesu wa ye ba
yi ama osaan mgban duu mani.

4

Oshishe okpa Imgbasho

¹ Ongwikpa yɔ, emi ongwunani, eyi teyi we ema odze mi ito oshishe ngwi ema ka dze se ka kpa Imgbasho mani, dafi ema le kyo nani. Onene eyi le nya ema dile tu ema wo mbi Otse iYesu gbɛɛ ni ema kiyayi ole kyo ngha.

² Lubana ema ye ola ngwi eyi wo ema mi mfyɛ mgbi Otse iYesu mani.

³ Li owitukwu mgbi Imgbasho gbɛɛ ni ema le saan, ni ema nya yi amah okyɔɔkyɔ;

⁴ gbɛɛ ni ali inggise mgbi ema non kpayi obwa ewon fyii mi ofe osaan di dze yi mmwe,

⁵ no ka li mi ofe mgbi imina amah dafi ama nli emi iKrestu ba, di ye Imgbasho ba na ba.

⁶ Ma mi itodze ne, inggise onyi kpaa no ka kyo ongwunon obube naadi kyo ongwunon ogye ba. Otse Imgbasho ka kwo ali inggise duu ado mi ito ali ibwubwe ntoneni, dafi eyi teyi nya ema di kwo ema ado mani.

⁷ Bana Imgbasho kwu eyi ela gbɛɛ ni eyi wa le kpekpe ba, kpaa ni eyi dze mi oshishe osaan.

⁸ Ikyenghane, inggise nfwɔ otsootso ne, fwa ama ngwu tso ma ma ta ba kpaa li Imgbasho abuan, ongwu nnu ema Onodzi mgban Osaan nani.

⁹ Mi odze mgbi okpitukwu mgbi engwuneka yɔ, eyi di oyabo olo afe dɛso nu ema mi ele ba, lubana ema abuema Imgbasho teyi tso ema dafi ema ka dze yi okpitukwu mbi ewema mani.

¹⁰ Ma mi otsitsi yɔ, ema teyi dze yi okpitukwu mbi ama okyɛdo iYesu kpatse ese iMasidonia duu. Nghaduu eyi kale gbɔ yi ema emi ongwuneyi, kiyayi mi okpitukwu na.

¹¹ Fya mi ofyaafya mgbi ema odze mi oshishe oshilididi, kye eka byi ungwɔ mgbi ema di kyido mi abo mgbi ema, yeye dafi eyi teyi nya ema mani,

¹² ikye ni odzedze mgbi ema nu etase nu ema mmwe, adzi ni ema ka kye ine byi mbi inggise onyi ba mani.

Oyɛɛɛ mgbi Otse

¹³ Emi ongwunani, eyi mina gbɛɛ ni ema ka li inzunubu mi odze inggise ama nteyi kwulu hona wulu itukwu dafi inggise angbeka, ama ndze yi eka ogbe byiiby ba na ba.

¹⁴ Eyi noyɛɛ gbɛɛ iYesu kwulu diye kyɛ di li ngha ngwi eyi noyɛɛ gbɛɛ Imgbasho ka yile ama nnuna mi ifu iKrestu ba yan aali.

¹⁵ Mi elodze mgbi Otse abuan ma, eyi nya ema gbɛɛ eyi ama nka to oshishe ngwu a dzita eyi nghataa ba oyɛɛɛ mgbi Otse iYesu ma, ka yagba oteyi ama nteyi nuna mbon na ba.

¹⁶ Lubana Otse iYesu abuan ka kye adopo ba ese, yi ola owoowo mi ela okwukwo, yi ela mgbi ongbodzi ongyeso beyi agba ofofo mgbi Imgbasho, man ama nkwulu mi ifu iKrestu ka teyi kyato ababo.

¹⁷ Ta eyi ama nka to oshishe ngwu a di dzita eyi to ese ne, a kawa gbe eyi ka kwakye yi ama mi akpa oka tu Otse mi awo. Ma di li ngha ngwi eyi ka dze yi Otse iYesu gyegwu aali.

¹⁸ Inghawane le kwu ewema ewe wo yi elodze ntona na.

5

Wewo mi oyɛɛɛ mgbi Otse

¹ Nghane, emi ongwunani, mi odze ono yi egbe oyɛɛɛ yɔ, eyi di oyabo olungwo nya ema mi ele ba,

² lubana ema ye saan gbɛɛ oyɛɛɛ mgbi Otse iYesu kale bwabwa dafi emumyi mi otu mani.

³ Ono ngwi inggise kale gbɔgbɛɛ ama dze mi iyu yi omyɛɛ-myeɛ mani, odzili-dzili ka ba mboma bwabwa, dafi imba li kwu ongyaa ifu mani. Ta a ka wato gbe ba.

⁴ Nghaduu, emi ongwunani, ngwi ema to mi iyifu ba ne, egbe na ka tu ema bwabwa dafi emumyi ba.

⁵ Ema duu li emi ongwɛ osa di li kyikye mi osa. Eyi li mgbi otu hona iyifu ba.

⁶ Nghane, ni eyi kwasisa di kwu blii, ni eyi ka nuna dafi angbeka ntona ba.

⁷ Lubana ama ngwu nuna, nuna mi otu, ama ndi fyɛbyɛ, fyɛbyɛ mi otu.

⁸ Kpaa dafi eyi li emi ongwε osa nε, ni eyi bwa eweyi fyii di kye oyεyε onuunu yi okpitukwu wo dafi abiika, odi kye eka ogbe byiibyi mgbi owatɔ-watɔ dafi angwikye ika mani.

⁹ Lubana Imgbasho dulu eyi gbεε ni eyi gyadze mi itingga mgban ba, kpaa ni eyi tu owatɔ-watɔ mbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu.

¹⁰ O kwulu mi ikye mgbi eyi ikyegbεε, kini eyi dze oshishe naadi kwulu kpaa, mi onɔ oyεyε mgban ma, ni eyi dze oshishe biyan.

¹¹ Inghawane, kwu ewema εwε wo di fyi eka mfye itukwu, yεyε dafi ema tsekise le kyɔ nani.

Ola ongwi olele

¹² Emi ongwuneyi, onεnε eyi le nya ema gbεε ni ema kye mmwε nu ama nkyidɔ kpɔklɔɔ mi idzidze ema, ama nteyi ema mbi Otse iYesu di li wε ema odze mani.

¹³ Kye mmwε onghaangha nu ma mi okpitukwu mi ikye idɔ mgbi ama. Dze mi iyu yi ewema.

¹⁴ Emi ongwuneyi, eyi dile nya ema gbεε ni ema kwo emi okwulo adɔ, kwu ama nli wo imio εwε wo, ya ama osheshe abɔ di shitukwu yi ali inggise duu.

¹⁵ Di gbεε inggise onyi kpaa kpumkpa alobube mi alobube ba, kpaa alonɔ kyɔ osuse yi ewema yi ali inggise duu.

¹⁶ Dze yi atsa alonɔ;

¹⁷ bibɔ alonɔ duu,

¹⁸ Ta Imgbasho angba mi alungwɔ nkɔ duu, lubana li oweka mgbi Imgbasho mi ikye ema mbi iYesu iKrestu aani.

¹⁹ Ka kye myunu ola mgbi Onodzi ba;

²⁰ ka kwu elodze oyegbɔ mgbi Imgbasho shanye ba.

²¹ Mbadi alungwɔ duu. Gbela yi osuse mani.

²² Dze enggengga yi alobube duu.

²³ N bibɔ gbεε ni Imgbasho abuan, ongwu nli nu iyu na, kye ema dze nyaan. Ni onodzi mgbi ema olɔlɔ yi oshishe beyi ewo duu dze yi idza ba, mi onɔ oyεyε mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu mani.

²⁴ Imgbasho nkwi ema ela na li wende ba, o dika kyɔ ngha yεyε.

²⁵ Engwunen, bibɔ ikye eyi na.

²⁶ Ta ama onoyεyε angba di tsekhwulu eka mi okpitukwu na.

²⁷ Mi iyi mgbi Otse iYesu, ani le tεkyε nu ema gbεε ni a gbɔ afε nε nya ama onoyεyε duu.

²⁸ Ni elela mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu dze yi ema.

Afi mgbi iPol ongwu fan mbi ama onoyi Emi iTesalonika

¹ Afe ne kye mbi ani iPol, iSaila beyi iTimoti, le ke mbi emi odzimgbasho mi iTesalonika, ema nli mgbi Imgbasho Otseyi beyi Otse iYesu iKrestu nani.

² Ni elela beyi iyu mgbi Imgbasho Otseyi beyi Otse iYesu iKrestu dze yi ema.

Angba otaata beyi ibo

³ Dze mbiso eyi ka ta Imgbasho angba alono mi ikye mgbi ema, emi ongwuneyi, ma li nghan yeye, ikyesine oyeye mgbi ema le sheeshe lu iyayi, okpitukwu mgbi ema mbi ewema kpaa le sheeshe.

⁴ Nghan, mi idzidze okwakye mgbi emi iKrestu duu eyi li tsaabo igage ikye ema mi itukwu oshiishi beyi oyeye onuunu mi iso yi ali imbadi ngwi ema to le nye mi ele duu.

⁵ Ungwo nton duu li ambe otso gbee ikwo ogboogbo mgbi Imgbasho li ayin, ikyenghan ema ka me okaka esuto mgbi Imgbasho, ongwu ema le gyadze ikyen neni.

⁶ Mi ikwo mgbi Imgbasho ofwoofwo, o ka oyile mkpa adze kpa ama nle nu ema adze ntonani.

⁷ O dika nu ama a le nu ma iso ne tonya beyi eyi kpaa. Ungwone ka kyo mi ono ngwi Otse iYesu ka kye esho yi angbodzi engyeso mgban mi amoola mani.

⁸ O ka kwo ama n ye Imgbasho ba di noyeye mi Eso Osuse mgbi Otse mgbi eyi iYesu ba ntona ado.

⁹ A ka kwo ma ado yi odzili-dzili igyegwu, a dika ba inai Otse beyi mfye mgban okwokwo ba

¹⁰ mi egbe ngwi o ka ba owa gbe okwokwo mbi inggise mgban ama osaan beyi otsetse mbi ama onoyeye duu mani. Ema kpaa ka wele yi ama, ikyesine ema noyeye mi obwende mgbi eyi mbi ema.

¹¹ Ikyenghan, eyi bibo tonya ba ikye ema, gbee ni Imgbasho nu ema me ela okwuukwu mgban, odi nu ali oweka mgbi ema osuse duu beyi ali ido mgbi

oyeye onuunu mbwumbwo mi mfye mgban.

¹² Mi ito ofe ne iyi mgbi Otse iYesu mgbi eyi ka tu okwokwo ikpewo ema, ongwu kpaa dika nu ema okwokwo, mi elela mgbi Imgbasho mgbi eyi beyi Otse iYesu iKrestu.

2

Inggise imbaali

¹ Mi ikye odze oyeye mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu, beyi owa gbe eyi kwakye mbonyi yan ne, ani tekye nu ema emi ongwunani gbee,

² ka wende hona kye itukwu feesho ba na. Odze ama ogbeese atsika gbo yi eso ema fwo hona afe ngwi a lo nu ema gbee, egbe mgbi Otse teyi ba wa na, kye mbi eyi ba.

³ Ka nu inggise onyi kpaa kpagya ema wo mi ofe onyonyi ba, lubana egbe na ka ba ba sede inggise ibyibi ka kye afo twese yi elodzimgbasho, a dika kye inggise imbaali ongwu a kyon dze ikye owa dzilin na tsoono se.

⁴ O ka fwa di kyile ewon esho nghan alungwo a li kwun di Imgbasho beyi ungwu a li sunu duu, jo o ka kye ewon tuo mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, le tekpo gbee ongwu li Imgbasho.

⁵ Ema we dafi ono ngwi ani ka dze yi ema ma ani li nya ema ungwu nton baa?

⁶ Onene ema di ye ungwu nkwo inggise imbaali na kwulese mani, ikye ni a wa kyon tso mi ono ma yeye.

⁷ Lubana mfye odaada mgbi inggise imbaali na teyi le kyido wa; kpaa ongwu nbwan kwulese onene ne ka kiyayi okyo nghan nghataa mbiso a kawa dulun to mi ofe nani.

⁸ Ta a kawa kye ongwu nli ngyo ola ba na do ododa, nghaduu Otse iYesu ka kyi gbelun mfye mi mmye ongwu ondu mgbi ongwu di dzilin mi okwokwo mgbi obaaba mgbi ongwu mani.

⁹ Ongwu nli ngyo ola ba na ka ba yi mfye mgbi iSatan di wa kyo ali ambe ikpaflo beyi ungwu ama kwulewo duu,

¹⁰ dika kye ali ito ofe ibwubwe duu okpagya ama nkawa dzili ma wo. A ka

dzili ikyekye a fwa ogbe Eso Osuse ne yi atsa adzi ni a dula ma wato.

¹¹ Ikyenghane Imgbasho kye onodzi owende ofyumfye nu ma ikyegbee nu ma noyeye mi atsika,

¹² adzi ni ama nnoyeye mi otsitsi ba kpaa gbela yi imbaali ma gyobube.

Kwudze kpoklɔ

¹³ Nghaduu i tishi ngwi eyi kile ta Imgbasho angba alono mi ikye ema, emi ongwuneyi ama nkpa Imgbasho itukwu, ikyesine mi owita-wita ma Imgbasho sadu ema ikyegbee ni ema wato mi ido mgbi Onodzi Osaan ngwi a kyi salu ema beyi ikye oyeye onuunu mi otsitsi nani.

¹⁴ O kwu ema ela nye mi Eso Osuse ngwi eyi le gbo neni, ikyegbee ni ema tu okwɔkwɔ mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu.

¹⁵ Nghanɛ, emi ongwunani, kwudze kpoklɔ na di kye abo byi mi otsootso ngwi eyi tso ema neni, ki no li mi odze ondu naadi mi afe olɔɔ kpaa.

¹⁶ Ni Otse mgbi eyi iYesu iKrestu abuan beyi Imgbasho Otseyi, ngwu eyi kpan itukwu beyi mi elela mgban nu eyi ewe okwuwo igyegwu beyi eka ogbe byiiby osuse,

¹⁷ kwu ewema ewe wo di fyumfye mi itukwu na mi ali ido osuse beyi odze ogbɔgbɔ duu.

3

Bibo ikye eyi

¹ Ongyɛngye yɔ, emi ongwunani, bibo ikye eyi adzi ni eso mgbi Otse gbɔfwe ple-ple di dze yi mmwe, dafi i dze yi ema nose mani.

² Di bibo na gbɛ nu ma dula eyi mi abo emi imbaali beyi emi ibwubwe, lubana li inggise tsatsa dze yi oyeye onuunu ba.

³ Nghaduu Otse li ndu ba, o dika nu ema mfyɛ di ngyo ema mi abo ibwubwe inggise nani.*

⁴ Eyi dze yi abo otsigegɛ mbi Otse gbɛ ema le ngyo dika kiyayi okyungwɔ ngwi eyi wo ema ola nani.

* **3:3 3:3** *Ibwubwe inggise:* Na li iSatan.

⁵ Ni Otse kye ema itukwu byi okpitukwu mgbi Imgbasho beyi itukwu oshiishi mgbi iKrestu.

Adɔ okwookwo mi ikye emi ewewa

⁶ Mi iyi mgbi Otse iYesu iKrestu, eyi wo ema emi ongwuneyi ola gbɛ, ni ema dze mbombo yi ali emi ongwunema ama nli kyido ba di dze mi otsootso ngwi ema gbe mbi eyi ba duu.

⁷ Lubana ema abuema ye dafi ema ka kyɛɔ ambɛ mgbi okyɔkyɔ mgbi eyi. Eyi li ama odze abo ayayi mi ono ngwi eyi dze yi ema ma ba,

⁸ hona eyi gye ungwogye mbi inggise onyi mi ayayi ba. Mi aye oka yɔ, eyi li kyido otu yi ono, le gyadzɛ dile kwunewo ikyegbee ni eyi ka li okye mbi inggise onyonyi ba.

⁹ Eyi kyungwɔnɛ, ikyegbee di eyi dze yi ofɛ ngwi a ka ya eyi abo ba ba, nghaduu li ikye onu eyi li ambɛ ngwi ema ka kyɛɔ.

¹⁰ Lubana ono ngwi eyi dze yi ema ma kpaa, eyi wo ema ola nɛ gbɛ, <<Kini inggise ka kyido bayɔ, non ka gye ungwogye ba.>>

¹¹ Eyi fwo gbɛ angbeka mi idzidze ema li emi okwulo. A li gbela okyido ba; sede okye ondu wo inggise ewo.

¹² Li ito inggise ntona ngwi eyi le gbo yi ama dile wo ma ola mbi Otse iYesu iKrestu gbɛ, nu ma yile igɛgɛ bɛsɛ di kyido otu ungwogye ngwi a ka gye.

¹³ Nghaduu mbi ema, emi ongwunani yɔ, ka yama ndɛ okyɔ osuse ba.

¹⁴ Kini inggise fwa ofwo odze owɛɛwe ngwi eyi lo mi afe nɛ yɔ, kye ewe byin saan na, dze enggenga yan, adzi ni ayiwi kwun.

¹⁵ Kpaa ka kyen dafi inggise ikyili mgbi ema ba, nghaduu kwon adɔ dafi ongwuno mani.

Elodze ongwɔ olɛɛ

¹⁶ Ani bibo gbɛ ni Otse Imgbasho mgbi iyu abuan nu ema iyu alono beyi mi ali ofɛ duu. Otse no dze yi ema duu.

¹⁷ Ani, iPol, lo angba nɛ mi abo mgbi ani, nli ambɛ otso idzidza mi afe ngwi ani lo duu. Ikye otso gbɛ li ani iPol lo.

¹⁸ Elela mgbi Otse mgbi eyi iYesu
iKrestu no dze yi ema duu. No dze ngha.

Afi mgbi iPol ongwi abab mbi iTimoti

¹ Afe ne kye mbi ani, iPol, ongye ogbikye iYesu iKrestu mi Ola mgbi Imgbasho Onagbe eyi beyi iYesu iKrestu nli ewe ogbe byiibyi mgbi eyi nani.

² N le lo mbi iTimoti ongwani mi oyeye onuunu na gbæ:

Ni Otseyi Imgbasho beyi Otse iYesu iKrestu mgbi eyi na nu abu mse yi elela beyi iyu.

Ado okwookwo ikye ama otso ola atsika

³ Ono ngwi ani le lu iMasidonia ma, ani nya abu gbæ ni abu tila dze Efesu dile fwa yi ama ngwu otsootso mgbi ama li otsitsi ba ntonani.

⁴ Nu ma ka yama gbekabyi utsa otsaatsa beyi odze eto ogboogbo nli dondu ba na ba. Ungwo ntonæ li ba yi angwodze ayayi ta, li yama ba yi okiyayi mgbi ido mgbi Imgbasho nli mi oyeye onuunu na ba.

⁵ Itodze mgbi otsootso ne yo, li okpitukwu, nkye mi itukwu osaan, yi ewodze osuse mi itukwu beyi oyeye onuunu otsitsi mani.

⁶ Angbeka dzata ungwo ntonæ di kyata le gbodze ama nli ayayi ta.

⁷ A mina oli etsetse mgbi ola, kpaa a ye ungwo ngwi a tole gbo ma ba, nghaduu a di tole gbõn yi abo otsigæ.

⁸ Eyi ye gbæ ola mgbi iMose tishi, kini inggise kyo oyabo yan saan yo.

⁹ Eyi di ye dafi ola dze mi ikye mgbi ama osaan ba mani, kpaa dze mi ikye mgbi ama ofoola, yi ama onghaado, yi ama n ye Imgbasho ba, beyi emi ali ibwubwe, yi ama nle saan ba, yi ama okyo Imgbasho ido ba, yi ama nngwo ama omba ma, beyi ama ogbongwo inggise.

¹⁰ Di dze ikye inggise ama okyo amah yi ali ito idza duu, yi ama ogbe ofyæ gya, yi ama ogbatsika, beyi ama ofa mi otsitsi ba, beyi ama nli kyo alungwo angbeka duu ndze idzidza yi otsootso osuse,

¹¹ ngbela yi Eso Osuse okwokwo mgbi Imgbasho onghaangha, ngwi o kye wo ani abo ne ba mani.

Elela mgbi Imgbasho mbi iPol

¹² Ani ta Otse mgbi eyi iYesu iKrestu angba, ongwu nnu ani mfye di kye ani gbæ ani li inggise oyeye, di dulu ani gbæ ni ani kyon ido neni.

¹³ Ngwi ani nose li inggise okwu iyi iYesu fyito di nu emidan iso kpakpa, yi ablodze okyokyo ne kpaa, Imgbasho di ani elela ikyekye n kyo mi ine obuubu yi oyeye onuunu ba.

¹⁴ Otse Imgbasho mgbi eyi kye elela mgban yawo ani dzii, di kye yi oyeye onuunu beyi okpitukwu ama ndze mbi iYesu iKrestu nani.

¹⁵ Odze ne, li odze ogbelan mi itukwu onyi gbæ: iYesu iKrestu ba ese owa dulu emi ali ibwubwe ama ngwu ani nghao li inggise obube mboma ne to.

¹⁶ Mi itodze ne, Imgbasho di ani nnghao li inggise obube ne elela, adzi ni ani li ambe mgbi itukwu oshiishi mgbi iYesu iKrestu nle dzii mbi ama nkawa nun oyeye di tu oshishe igyegwu mani.

¹⁷ Oshewo yi okwokwo duu no dze yi Uto nli gyegwu, nka kwulu ba, ngwi ine li din kpaa ba, ongwu nli Imgbasho yuon nghataa mbinose nani. No dze ngha.

¹⁸ ITimoti, ongwani, ani le wo abu ola mi odze ngwi a tsekise yegbo mi ikpewo abu ma, ikyegbæ ni abu kyo mi ele yo, o ka li inggise ogbika saan.

¹⁹ Onu abu kyungwone yo, o ka dze yi oyeye onuunu kpoklo yi ewodze osuse mi itukwu, ngwi inggise angbeka fwan ni oyeye onuunu mgbi ama ngwiingwi.

²⁰ Mi idzidze ma, li iHimenayo yi Alekidzanda, ngwu ani kye ma wo iSatan abo ikye no ngwunu ma, adzi nu ma nya okwu Imgbasho shanye ntonani.

2

Ola ikye osusunu

¹ Nghanæ ungwo ongwani ababo yo, n mina gbæ ni abu bibo di tekye yi angba otaata kpakpa nu Imgbasho ikye ali inggise duu.

² Ne bibo ikye emi uto yi ama mfye byito abo ma duu adzi ni eyi dze mi iyu yi oshishe oshilididi dafi eyi le sunu Imgbasho di kwakwafɔ ese nun neni.

³ Ungwone tishi di li ungwɔ okpa Imgbasho ongye Onagbe eyi,

⁴ ongwu nmina gbɛɛ ni ali inggise duu tu owato-wato di ye otsitsi nani.

⁵ Bana Imgbasho li onyi ta, inggise oyile inggise gyiide yi Imgbasho kpaa li onyi, li iYesu iKrestu,

⁶ nkye ewon nu ikye odulu ali inggise duu wato nani. Imgbasho kye ungwone tso eyi ngwi ono wa gyo yeye mani.

⁷ Di li itɔdze ne ngwi a dulu ani oli inggise ogbeeso di gbikye iYesu, otso Udzengye duu eso mgbi oyeye. N le gbo otsitsi, yama li atsika ba.

⁸ Nghane ani mina engyulo nu ma kyile abo mgbi ama osaan mi ali imbe ngwi a to duu bibo, no ka li mi itukwu owulu-wulu hona angwodze ba.

⁹ Ani di mina gbɛɛ engyaa nu ma me ewo saan, yi ozoyeye no di gyogyo kpaa. No ka li mi otu omeme mgbi ala hona mi abashi naadi mi ungwɔ ama ofyunfyummya hona tagwude naadi angwuto ofyunfyummya ba,

¹⁰ kpaa no li mi okyɔkyɔ osuse ngyo mbi engyaa ama nli sunu Imgbasho mani.

¹¹ Ongyaa no kpayi ungwɔ shilididi yi ewo oyile ese menemene.

¹² Ani nu ongyaa ofe otsungwɔ naadi dze yi mfye mi ikye ongyulo ba, kpaa no dze shili.

¹³ Lubana a teyi me Adan se Ifa.

¹⁴ Li Adan ngwu a kpagyanwo ba, li Ifa ngwu a kpagyanwo di yee okyɔ obube aali.

¹⁵ Nghaduu engyaa ka wato mi ono ombimba kini a kiyayi yi oyeye onuunu yi okpitukwu yi osaan yi okwu blii yo.

3

Engyukwo emi iKrestu

¹ Elodze ne li otsitsi gbɛɛ: kini inggise kye itukwu mgban byi ogbe inggise teyi mi okwakye mgbi emi iKrestu yo, o mina ido osuse.

² Nghane inggise ogbe inggise teyi li ongwu ndze yi iyi osuse kyeme-kyeme, o ka li inggise ndze yi ongyaa onyi, o ka li inggise okyitingga ba, ka li inggise obwa ewon fyii, inggise ngwu a li nun mmwe, inggise nle wawa, inggise nka yagba otsungwɔ,

³ no ka li inggise ngwu ebye gban itukwu so ba, inggise ohaha ba kpaa inggise ngwu dze dumɔɔ, inggise ogbonogbe ba, beyi inggise nli tsoosho awuya ba.

⁴ O ka li inggise nka gbewebyi eto mgban saan kyeme-kyeme diye di gbɛɛ engbe mgban siikyenun mi ofe oyeye.

⁵ (Ni inggise ye ogbewebyi eto mgban ba ma, kyonese o ka gbewebyi okwakye mgbi emi iKrestu?)

⁶ Ka dulu inggise nkwa kyatitukwu nu ogbe inggise teyi mi okwakye mgbi emi iKrestu ba, bana, o ka yee okyile ewo esho a dika ngwon ikwo dafi olodu tugbe nani.

⁷ O ka li inggise ngwu ama nnoyeye ba kpaa li nun mmwe, ikye ngwi o ka gyayiwi di gbese mi ukya mgbi olodu ba mani.

⁸ iDikin kpaa, ka li inggise ama ndze yi ali osuse, ama ndze yi otsitsi, ama ngwu ebye gbe ma itukwu so ba, a dika li inggise ama tsoosho awuya ba.

⁹ Li ikyeme ngwi a ka kye abo byi otsitsi mgbi oyeye onuunu kpini yi itukwu asisa.

¹⁰ A ka teyi mbadi ma kyeme se, ni a wende bayo, ni a kye ma ido iDikin.

¹¹ Li ngha yeye ngwi owa ma kpaa ka dze yi ali osuse aali, a ka li ama okye ondu wo inggise ewo ba kpaa, a ka li ama nbwa ewoma fyii di li ama a nu ma oyeye mi alungwɔ duu.

¹² iDikin ka li inggise ndze yi ongyaa onyi dika yagba gbewebyi engbe mgban beyi eto mgban saan.

¹³ Ama nkyido iDikin saan yo, a ka tu iyi osuse a dika nghao dze yi abo otsigegɛ mi oyeye onuunu mgbi ama mbi iYesu iKrestu.

¹⁴ Ani dze yi oweka oba mbi abu vla, kpaa n le lo abu afe ntonɛ ikyegbeɛ,

¹⁵ ni ani wa mbe ono kpaa, abu ka ye dafi inggise ka kye ewoma dze mi idzidze emidi Imgbasho, ngwi li okwakye mgbi

emi iKrestu mgbi Imgbasho oshishe, otłeše yi itozu mgbi otsitsi nani.

¹⁶ Iba mgbi odzimgbasho mgbi eyi shewo, inggise kpaa ka yagba tangwē ba: O ba dafi inggise owamyē,

Onodzi kyon tso gbēē o li otsitsi mi inē Imgbasho, engyeso din,

a kyon gbō kpatse ali udze mi ese duu,

a nun oyeyē mi ese, a kyon lu esho mi okwōkwō.

4

A kwo iTimoti adu

¹ Onodzi Osaan gbō saan gbēē onō kyema ngwi inggise angbeka ka dzata oyeyē onuunu di kyēdō onodzi ama okpagya inggise wo bēyi otsootso mgbi enedzi ibwubwe.

² Otsootso ntona kye mbi emi ikpala ama omwonya, ngwi ewodze mgbi ama li ikwukwō, a yama ye idzidza mgbi ungwō obube yi osuse wuba.

³ A li kwō inggise ongyaa okyeekye di li wo inggise ola gbēē nu ma ka gye ungwogye angbeka ba, ungwogye ama Imgbasho ta gbēē ni inggise ama nnoyeyē di ye otsitsi nu ma gye yi atsa neni.

⁴ Bana alungwō ngwi Imgbasho ta duu tishi, unkonyi ngwi a ka fwan dzema ba ni a gbē yi angba yō,

⁵ lubana a kye melu dzeke saan mi ibō bēyi elodzimgbasho.

⁶ Ni abu gbō ungwō ntonē nya ama onoyeyē yō, abu ka li ongbidō osuse mgbi iYesu iKrestu, ngwu a nyē abu mi ofē otsitsi mgbi oyeyē onuunu bēyi otsootso osuse ngwi abu kyēdō mani.

⁷ Odze no ka kwōkyi abu yi utsa ayayi bēyi utsa ogbugbe mgbi enengyaa ntona ba; tatase nyē ewabu ni abu li inggise Imgbasho.

⁸ Lubana onyē ewabu mi mmbwē yi eyi dze yi oyabō, kpaa onyē ewabu mi ofē mgbi Imgbasho yō, nghao yaabō duu, ikyekyē ondu odzēdze mgbān dze ikyē oshishe ongwī onēnē bēyi oshishe nkawa ba nani.

⁹ Elodze nē li elodze otsitsi, ngwi i wogyo ogban abō efa.

¹⁰ Ikyenghanē, eyi le kyidō kpakpa dile gbili gbēē ni eyi kye ewē mgbi eyi byi mbi Imgbasho oshishe, ongwu nli Onagbē mgbi inggise duu, onghaangha duu yō, mgbi ama nnoyeyē nani.

¹¹ Tsungwō ntonē diyē di gbēē ali inggise duu kyo mi ele.

¹² Ka nu inggise onyi kpaa kwu abu shanyē gbēē abu li mmafa ba, nghaduu tso ama onoyeyē ambe mi odze ogbōgbō yi oshishe mgbi abu yi okpitukwu yi oyeyē onuunu bēyi mi odze saan kpaa.

¹³ Duuse ni ani wa ba yō, kye ewabu tswokē ole gbō Afē mgbi Imgbasho nya inggise mi ododa, nu ma osa mi ele dile tso ma.

¹⁴ Ka dzita umba mgbi abu ngwi Imgbasho kye nu abu nyē mi esō mgbi oyegbō mi onō ngwi engyukwō kye abō dō abu ikye na ba.

¹⁵ Gbekabyi ungwō ntonēni, kye ewabu duu nu mi efu, ikye ni ali inggise di okiyayi mgbi abu.

¹⁶ Kyidi oshishe yi otsootso mgbi abu saan. Byi ma kpōklō, ikyekyē ni abu kyo ngha yō, abu ka dulu oshishe mgbi abu yi ama nle fwo abu ma watō.

5

Odze owē emi owakwade yi engyukwō bēyi ofyē

¹ Ka kyōkyō odze yi ishongye mi okwushanyē ba, kpaa gbō yan mi iyu dafi o li otsabu mani. Kyo yi mmafa dafi emi ongwunabu,

² kyo yi enengyaa kpaa dafi emi onabu, yi engyaa ikyakyawa dafi emi ongwunabu mi ofē osaan.

³ Gbewēbyi owakwade ama ndze abubō mani.

⁴ Nghaduu ni owakwade dze yi engbe naadi engwiba yō, ni engbe ntona di mbi etō mgbi ama saan otso oyeyē onuunu mgbi ama mbi Imgbasho di kpa ama nmba ma mkpa, bana li ungwō okpa Imgbasho.

⁵ Owakwade ngwu dze abubō di dze yi inggise oyan abō bayō, no kye itukwu mgbān byi mbi Imgbasho di bibō otu yi onō gbēē no yan abō.

⁶ Nghaduu owakwade nkye ewon nu mi ese ogyeegye ya, dafi o li oshishe ne kpaa o li ikwukwo mi onodzi.

⁷ Tso ama onoyeye kpaa ungwɔ ntoneni, ikye ni a ka nu ma obube ba mani.

⁸ Kini inggise ya odon abo ba, onghaangha duu eto mgban onzwi ozu ya, o tangwe oyeye onuunu di timbi ngha inggise ngwu nu iYesu oyeye ba.

⁹ Ka lo owakwade onyi kpaa iyi mi mmbwo mgbi emi owakwade ba, se ni onova mgban nye ngwuseta, ongwu nsiikye nu oban mi eba mgban,

¹⁰ a di yen yi ali osuse saan, dafi ongwu nnye engbe mgban saan, gbe ingyoga beyi ama onoyeye mi ude mgban, di ya ama nto yi okakewo abo di kye itukwu mgban nu mi alungwo osuse okyokyo duu.

¹¹ Owakwade ama nka li ikyakyawa ya, ka kye ma iyi wo mmbwo owakwade ba na. Bana ni imina mgbi ongyulo wa lamyē ngha osunu iKrestu ya, a li mina obongyulo.

¹² Nghane ungwone li nu ma me ogbo ma ikwo, ikyekye a mbe ondu odzedze ngwi a dze ababo mani.

¹³ Ongyengye ya, a li yee emi ewewa dile kyikye mi ude ude kye. Onghaangha ya, a li yee ama odziidze di gbe abo sha odze kye di kye ondu wo odze ngwi a kika kye wo ba.

¹⁴ Nghane ani le we owakwade ama nka li ikyakyawa odze gbee nu ma bongyulo, nu ma mba engbe, nu ma kyinebyi ude mgbi ama dika nu engyikyili mgbi eyi ofe ogbode wɔo ikye eyi ba.

¹⁵ Mi odzimɔ ya, angbeka teyi kyata le kyedo iSatan kpaa wa.

¹⁶ Ni ongyaa ngwu noyeye dze yi engyaa owakwade mi eto mgban ya, non ya ma abo, nu ma ka yee undo mbi emi iKrestu ba, adzi ni okwakye mgbi emi iKrestu kyinebyi owakwade ama ndze abubo mani.

¹⁷ Engyukwo ama nli di mi okwakye mgbi emi iKrestu saan ma, a me onu ma mmwe dudo-dudo, onghaangha duu ya, ama ngwu ido mgbi ama li onu osa di tso mani.

¹⁸ Bana Afe gbee, <<Ka kye ikpele wo mnda nle gbo ungwogyowe ondu ba,>> Inggise ido <<Di me okpan.>>

¹⁹ Ka yama gbela odze ngwi a gbe tukwu ongyukwo ogbe emi iKrestu teyi ewo ba se ni obwendē me efa hona eta se.

²⁰ Kyokyo yi engyukwo ama nkyo obube mi ododa, ikyegbee angbeka nu ma wimio.

²¹ N le wo abu ola mi ine Imgbasho yi iKrestu iYesu beyi engyeso ama a sadu ma gbee, ka ngyo tsootso ntone yi ogbua-gbua ba, dika kyo unkonyi mi osadu-sadu ba.

²² Ka kye abo do inggise ikye mi ido mgbi Imgbasho tsoli ba, dika gbe abo wo ali ibwubwe mgbi inggise angbeka ba, kye ewabu dze saan.

²³ Nya ole weni ewewe yuon, kpaa wa ebye gwee mi ikye ifu owulu-wulu mgbi abu beyi ikye ootse nli kaka abu ewo along-along nani.

²⁴ Ali ibwubwe mgbi inggise angbeka li daada ba, di li teyi ma kaka imbe ogbiikwo; kpaa ali ibwubwe mgbi angbeka li daada, li wa fwito mi iyikpa.

²⁵ Li ngha ngwi ungwɔ ama osuse kpaa li to ese gedee aali, ama nto ese ba kpaa a ka kye ma da gbe ba.

6

¹ Inggise ama nwoto iso mgbi ofyee duu, nu ma kye engyukwo mgbi ama wuuta onu ma mmwe saan, ikyegbee inggise onyi no ka gbode obube mi iyi Imgbasho beyi otsootso mgbi eyi ba mani.

² Ofyee ama engyukwo mgbi ama li ama onoyeye ya, nu ma ka kwu ma shanye ba ikyekye engyukwo mgbi ama kpaa li engwuno yi ama ungwonyi. Tatase ya, ni a nghao kyo ma ido saan, ikyesine ama nle tu oyabo mi ido mgbi ama li ama onoyeye yi ama nkpaa ma itukwu. Ntone li ungwɔ ama abu ka tso diyē di gbee ali inggise duu kyo mi ele aani.

Osho awuya

³ Ni inggise le tsungwo ngbela yi otsootso mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu beyi odzimgbasho otsitsi bayo,

⁴ o le kyile ewo esho, di ye unkonyi ba. Angwodze kpan, o di li gbongbe mi odze.

Ungwɔnɛ li ba yi anyi yi ogbɔdɛ mi oweka yi ogbɔdɛ obube yi otsewe gbɛɛ angbeka li inggise osuse ba,

⁵ yi angwodɛ kpakpa. Inggise ntonɛ dɛ yi itukwu obube, di dɛ yi otsitsi mboma ba. A di tsewe gbɛɛ, okyɔ odzimgbasho li ofɛ otu awuya.

⁶ Okyɔ odzimgbasho yi nggwɔ ba, li aludu ogbagbadzidzi.

⁷ Ikyesinɛ eyi kye unkonyi ba ɛɛ ba, eyi dika yagba kye unkonyi mi ɛɛ lu ba.

⁸ Nghanɛ ni eyi dɛ yi ungwogye yi angwuto yɔ, no mɛ eyi.

⁹ Inggise ama nmina oyɛɛ emi awuya yɔ, a li gbo mi igyila yi ukya yi ikwangha ungwɔ kwuba beyi imina ama obube nli nu inggise boofɛ di dzili mani.

¹⁰ Bana akpa alungwɔ ibwubwe duu, kye mi imina mgbi awuya. Inggise angbeka yɔ, ngwi i fyi ma mi awuya nghanɛ, a boofɛ a dzata oyɛɛ onuunu di kye ewoma woke ifu adɛ kpakpa.

IPol wɛ iTimoti odɛ ongwi olɛɛ

¹¹ Nghaduu abu inggise Imgbasho yɔ, tsinya ungwɔ ntonɛ duu, kyɛdɔ ofɛ osaan, kyɔ Imgbasho idɔ yi oyɛɛ onuunu yi okpitukwu mi itukwu oshiishi beyi odɛ dumɔɔ.

¹² Gblika osuse mgbi oyɛɛ onuunu nani. Kye abɔ byi oshishe ogyegwu ngwi Imgbasho kwu abu ela kye nu abu, ngwi abu kyɔ obwendɛ mi inai inggise ibyibi nani.

¹³ N le wɛ abu odɛ mi inɛ Imgbasho nli kye oshishe nu alungwɔ duu na beyi iYesu iKrestu ongwu nkyɔ obwendɛ osuse mi inai iPontu iPlatu na gbɛɛ

¹⁴ ngyo ola nɛ saan, endɛ hona obube no ka dɛ ele ba mbise ngwi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu ka yidɔ.

¹⁵ Li Imgbasho ka kye ungwɔnɛ ba mi onɔ ngwi i gyɔlon mani; o li Imgbasho okwɔkwɔ di li Uto yuon, o li Uto mgbi emi uto di li Otse mgbi emi otse.

¹⁶ Ongwu yuon ta ka kwulu ba, di li ongwu dɛ mi osa ngwi inggise ka yagba kɛ kwɛkwɛ yan ba, ongwu inggise din ye ba dika yagba din kpaa ba. Oshewo yi mfye duu li mgban gyegwu. No dɛ ngha.

¹⁷ Nya emi awuya mi ɛɛ ongwi onɛnɛ nɛ gbɛɛ, nu ma ka kyile ewo esho naadi gbe itukwu byi aludu nli nye sunɔ ba nɛ ba, nghaduu nu ma kyi itukwu mgbi ama byi mbi Imgbasho ongwu nli nu eyi alungwɔ nka nu eyi dɛ myɛmyɛ mi oshishe dzii nani.

¹⁸ Tso ma okyɔ osuse, nu ma li emi aludu mi ungwɔ osuse okyɔkyɔ, nu ma dɛ yi itukwu oghumba di shabɔta dzii.

¹⁹ Mi itɔ ofɛ nɛ, a ka kye aludu dɛ ewoma mi esho dafi itozu okpɔklɔɔ mi onɔ ongwi iyayi, adzi nu ma kye abɔ byike oshishe nli oshishe oyɛɛ nani.

²⁰ ITimoti, gbɛwɛdɛ ungwɔ a kye wo abu abɔ nani, dzita ayayi onya okpaakpa nli mgbi Imgbasho ba yi angwodɛ ikwangha ngwi a li kwun di ozoyeye nli kye afɔ twɛɛ yi otsootso mgbi eyi otsitsi nani.

²¹ Ngwi inggise angbeka gbela ungwɔnɛ di kyɔ ngha nɛ, a boofɛ mi oyɛɛ onuunu. Elela mgbi Imgbasho no dɛ yi ema duu. No dɛ ngha.

Afi mgbi iPol ongwu fan mbi iTimoti

¹ Afe ne kye mbi ani iPol, ongye ogbikye iKrestu iYesu mi oweka mgbi Imgbasho. O do ani eso gbee ni ani wa nya inggise angbeka oshishe ongwu o zondum mbi iKrestu iYesu nani.

² Ongwani ongwu itukwu-itukwu iTimoti,

Elela yi elela odiidi beyi iyu nto mbi Imgbasho Otseyi yi iKrestu iYesu Otse mgbi eyi nu ma dze yi abu.

IPol kwu iTimoti ewe wo

³ Ani ta Imgbasho ongwu ani le sunun na angba dafi emi otsikyani tugbe li kyo nani, mi itukwu asisa ani li le we abu mi ibo mgbi ani otu yi ono duu.

⁴ Ngwi ani we etse mgbi abu ne, i mina ani odi abu, ikye ni atsa mbwo ani itukwu.

⁵ Ani li we oyeye onuunu otsitsi ndze mbi abu, nteyi dze mbi onikyabu iLoisi beyi onabu iYunisi kpaa nani, n di ye saan ta gbee dze mbi abu kpaa oneneni.

⁶ Mi itodze ne n le we abu ikyegbee umba mgbi Imgbasho ongwu o kye nu abu mi ono ngwi ani kye abo do abu ikye na, no kiyayi okyido saan.

⁷ Lubana Imgbasho kye onodzi imio nu eyi ba kpaa, li onodzi mgbi mfye, yi okpitukwu beyi onye eweyi.

⁸ Nghane ka kwayiwi okyo obewnde mi ikye Otse mgbi eyi ba, naadi ayiwi no ka kwu abu yi ani inggise obawi mgban ne ba. Nghaduu kye abo be yi ani mi mfye mgbi Imgbasho ni i gyadze mi ikye Eso Osuse,

⁹ ongwu Imgbasho dulu eyi to, di kwu eyi ela gbee ni eyi dze mi oshishe osaan li ikye unka ngwi eyi kyo ba, kpaa li ikye itodze beyi elela mgban. O kye elela ne nu eyi mbi iKrestu iYesu duuse ese wa wuta,

¹⁰ kpaa onene a tson to mi ododa mi obaaba mgbi Ongye onagbe eyi iKrestu iYesu ongwu ndzili ikwongye di kye oshishe igyegwu ba beyi oshishe nka bwa

ba na nye mi eso mgban osuse tsoto mi osa nani.

¹¹ Di li mi eso ne ngwi Imgbasho dulu ani oli ongye ogbeeso di li inggise ogbikye iYesu di li otsetse aani.

¹² Li ikye ungwone ngwi ani le gyadze ne nga aani, kpaa ayiwi kwu ani mi ele ba, ikyekye ani ye ongwu ani nun oyeye nani, n di ye saan ta gbee o ka yagba ongyo ungwu ngwi ani kye don ubo ikye egbe nani.

¹³ Ungwu ngwi abu fwo mbi ani yo kyedo, no li ambe mgbi ungwu otsootso osuse yi oyeye onuunu beyi okpitukwu mi ifu iKrestu iYesu.

¹⁴ Gbewebyi ungwu osuse ongwu a kye wo abu abo nani, ni Onodzi Osaan nwodze mbi eyi ne ya abu abo.

¹⁵ Abu ye dafi ali inggise mi ayese Asia duu kyata iyikpa tse ani mani, iFigelu beyi iHemogene jokpaa kyo nga.

¹⁶ Nghaduu Otse no di ude mgbi Onesiforu duu elela, ikyesine o kyile ani itukwu esho ono ibyibi, o di yama kwayiwi ani gbee ani wodze itse ba.

¹⁷ Ngwi o wa kaka iRoma ma, o gbili ani kpatse nghataa o wa tu ani.

¹⁸ Abu ye saan dafi mi Efesu ma kpaa, o ya ani abo mi ofe gwuba mani. N bibo gbee Otse no di Onesiforu elela mi egbe ikwo mani.

2

¹ Nghane, ongwani, Imgbasho no nu abu kwudze kpoklo mi elela ndze mbi iKrestu iYesu nani.

² Odze ama abu di teyi fwo ani le gbo mi ine obwende ibyibi na, yilen wo ama okyedo abo, ama nme odi otso angbeka mani.

³ Shitukwu adze ne yi eyi dafi inggise oblakwutse osuse mgbi iKrestu iYesu mani.

⁴ Inggise oblakwutse nli kyido oblakwutse yo, li kye abo mgban wo ungwu mgbi emi ewewe ba, o li mina okyungwu no kpa ongyukwo mgban.

⁵ Li ungwonyi yi inggise nle dayayi ole yi angbeka, o li tu okpapyi mgbi onghaanga ba, se o ka dayayi na mi ola ngwi a wo mani.

⁶ Inggise okwɔ nkyidɔ kpɔklɔɔ yɔ, ka li inggise ongwɔ ababɔ ogye ungwogye ongwɔ okwɔ nani.

⁷ Tsewe mi odze ani le gbɔ nɛni, bana Otse Imgbasho ka nu abu odifwi-difwi mi ungwɔ ntonɛ duu.

⁸ Wɛ iYesu iKrestu, o kye mi etɔ mgbi iDevedi, a kyilen mi ikwu. Li Eso Osuse ngwi ani gbɔ,

⁹ ngwi ani le gyadze ikyon nghataa ngwi i yɛ ungwɔ a bwa ani adi dafi emumyi ma aani, nghaduu elodzimgbasho yɔ a bwan adi ba.

¹⁰ Nghane ani shitukwu alungwɔ duu mi ikye ama a sadulu ma gbɛɛ ni ama kpaa tu owatɔ-watɔ ndze mbi iKrestu iYesu, yi okwɔkwɔ ogyegwu nani.

¹¹ Elodze nɛ li otsitsi:

kini eyi kwulu yan yɔ,
eyi dika dze oshishe yan kpaa;

¹² kini eyi shitukwu yɔ,
eyi dika kyuuto yan,
ni eyi tangwan yɔ,

ongwu kpaa ka tangwe eyi,

¹³ ni eyi dze mi oyeye onuunu ba kpaa,
ongwu ka tila dze mi oyeye onuunu,
bana o ka yama otangwe ewon ba.

Inggise idɔ ngwu Imgbasho gbela yan

¹⁴ Kiyayi owe ma odze ntoneni. Kwo ma adɔ mi inai Imgbasho mi ikye odze oshiishi mi ayayi odze, dze yi abɔ oyaaya ba, li nu ama nkye adɔ ge ele dzili.

¹⁵ Fya mi ofyaafya mgbi abu saan okye ewabu nu Imgbasho dafi inggise ngwu Imgbasho gbela yan, dafi inggise idɔ ndze gyo o ki kwayiwi wuba di li kye abɔ byi elodze otsitsi mani.

¹⁶ Dulu abɔ mi onya okpaakpa mgbi ayayi odze bana ama nkye ewoma tswoke ele ka dze mbotunto yi Imgbasho saan.

¹⁷ Otsootso mgbi ama ka ganya dafi ifwa nshe wo inggise ewo mani. Dafi i dze yi iHimenayo yi iFiletu,

¹⁸ ama nboofɛ dzata otsitsi nani. A gbɔgbɛɛ okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu nye wa, a di li ngwɔlu oyeye onuunu mgbi angbeka.

¹⁹ Nghaduu itozu mgbi Imgbasho nfyumfye nɛ ka kwudze kpɔklɔɔ ma, a lɔ ungwɔ to ele gbɛɛ: <<Otse ye ama nli mgban, ma ali inggise nkyɔ obwende mi

iyi mgbi Otse tayo, li kyeme o ka dzata imbaali.>>

²⁰ Mi ude okwukwo yɔ, li okye dafi abashi beyi iyudza onzundze ta li to ele ba, kpaa okye dafi ekwɔ yi ibe kpaa li to ele, angbeka li ama okye kyungwɔ imɔ mi efu, angbeka yɔ li ama okyungwɔ imɔ yan ba.

²¹ Kini inggise gbosa ewon mi odzɛɛdze mgban ogbugbe yɔ, o ka li okyiido imɔ, o ka yɛ saan, dika dze yi abɔ oyaaya mbi Ongyukwo mgban, o dika wewo okyɔ ali idɔ osuse duu.

²² Nghane tsinya imina ibwubwe mgbi mmafa di kyɛɔ Osaan yi oyeye onuunu yi okpitukwu beyi iyu yi ama nle kwu mi iyi Otse yi itukwu osaan mani.

²³ Ka yama kyungwɔ yi ikwangha yi ayayi angwodze ba, ikyena abu ye, a li ba yi odze oshiishi.

²⁴ Nghaduu ongbidɔ mgbi Otse yɔ, li kyeme o ka gbɔnɔgbɛ ba; kpaa o ka dze wawa yi ali inggise duu, o ka li inggise nka yagba tsungwɔ, di dze yi itukwu oshiishi yi inggise ama nyumfyali.

²⁵ Ama nli gbela yan ba duu, li kyeme ngwi o ka we ma odze mi itukwu iyu, ikyayina Imgbasho ka nu ma kyatitukwu tso ma ofɛ kaka otsitsi,

²⁶ di nu ma ye luba mi odzɛɛdze mgbi ama di tɔ mi ukya mgbi olodu, ongwu nteyi kwu ma ofyɛɛ tole kyo itukwu mgban nani.

3

Ali mgbi inggise mi egbe ongwɔ olele

¹ Ye ungwɔnɛni, iTimoti, gbɛɛ mi egbe ongwɔ olele ma adze okwulewo ka dze.

² Bana inggise ka nghao di ewoma kpama itukwu beyi awuya mgbi ama. A kale tsaabɔ igɛgɛ, dile kyile ewo esho, le fyito, le sunu ama omba ma ba, a ka tse unkonyi ba, a dika dze saan ba,

³ a ka dze yi okpitukwu ba, a ka dzita inggise yi obube ba, a kale mwonya be inggise, a ka bwa ewoma fyii ba, a ka di inggise elela ba, ungwɔ osuse ka kpa ma ba,

⁴ ka kye okama gya, a ka kyungwo mi ozoyeye ba, a ka kyile ewo esho, imina mgbi oshishe ka kpa ma nga Imgbasho,

⁵ a ka dze dafi emi odzimgbasho mani, kpaa a ka tangwe mfyē mgbān, ungwō onyi no ka wo abu yi ama ba.

⁶ A li ito inggise ama nli dze yi ofe le kyikye mi ude inggise kye dile kpagya engyaa ama nkwu eka ba wo, ama ngwu ali ibwubwe mbwo ma itukwu, di dze yi ali ito imina ibwubwe duu,

⁷ a li kpayi ungwō alonō kpaa a li yagba gbela otsitsi ba.

⁸ Dafi iJanesi yi iJambresi nose kye afo twese yi iMose ma, li nga ngwi inggise ama itukwu le kplekple di dze yi oyeye onuunu otsitsi ba ntonē kpaa, kye afo twese yi otsitsi aani.

⁹ Nghaduu a ka kē mbombo yi ikwangha mgbi ama na ba, ikyekye inggise duu kawa difwi ikwangha mgbi ama saan saan dafi nose a difwi mgbi iJanesi beyi iJambresi nani.

IPol wo iTimoti ola ongwī olele

¹⁰ Mbi abu iTimoti yō, abu ye ali otsootso mgbi ani duu beyi ofe oshishe mgbi ani yi oweka mgbi ani yi oyeye onuunu mgbi ani yi itukwu oshiishi mgbi ani yi okpitukwu mgbi ani yi onyotse mgbi ani okwuukwu,

¹¹ iso yi adze ito ntonē duu kyo ani mi Antioku, iKonu beyi iListra, Nghaduu Otse dudu ani to mi ele tsatsa.

¹² Mi otsitsi yō, ama nmina odze mi oshishe osunu Imgbasho mbi iKrestu iYesu yō, a ka gbiiso,

¹³ kpaa emi ibwubwe yi ama okpagya inggise wo duu ka nghao timbi-timbi, ama okpagya inggise wo kpaa a dika kpagya ma wo.

¹⁴ Nghaduu abu yō, kiyayi mi ungwō ngwi abu kpayi di gbela yan nani, ikyekye abu ye ama ngwu abu kpayi mboma mani,

¹⁵ di ye dafi wita kye eyeyi ta abu ye eso mi Afe osaan, ama n yagba nu abu kwiine ogbe owato-wato nkye ikpewo oyeye onuunu mbi iKrestu iYesu nani.

¹⁶ Ali afe mi ibyibilo duu kye mbi Imgbasho, di dze mi ikye abo oyaaya mi

otsootso yi okyōkyō odze yi oyile inggise dze ofe di dze ikye otso inggise ofe odze saan,

¹⁷ ikye ni inggise Imgbasho yile afo kwulēse saan okyō ali idō osuse duu mani.

4

¹ N le wo abu ola nē mi inai Imgbasho yi iKrestu iYesu, ongwu nkawa ba yi esuto mgbān owa gbō emi oshishe yi emi ikwukwō ikwō na gbē:

² Gbeeso; wewo alonō duu; kyōkyō odze yi inggise di kwu inggise ewe wo yi itukwu oshiishi kpakpa yi odze owēewe mi ola mi ola.

³ Lubana onō kyema ngwi inggise ka gbela wo otsootso osuse wuba. Ikyenghanē, mi okyō imina mgbi ama a ka gbe etsetse kwuba kwutokē yi ama nu ma le nya ma odze ngwi adō le gba ma gbaagba ofwo mani.

⁴ A ka fwa otsitsi diye tsōoshō okyēdō ayayi utsa.

⁵ Nghaduu abu yō, kwu ewabu blii mi ali ofe duu, shitukwu mi adze ogyeegye di kyidō mgbi inggise ogbō Eso Osuse. Di kyo ali idō ngwi Imgbasho kye wo abu abo duu.

⁶ Lubana ani yō a teyi kye ani yangwuta dafi ungwō owaawa mgbi ife ofe-fe mani, onō mgbi ani okwulu le gyo.

⁷ Ani gblika osuse, ani ngyelu idō ndze mi ikye ani di kwulēse mi oyeye onuunu.

⁸ Onenē okpapyi ngwi Imgbasho kye dze ama osaan dze le fe ani fēfē, ngwi Otse, ongye ogbiikwō mi otsitsi, kawa kye nu ani mi egbe nani, li ani ta ba, kpaa yi ama nle fe oyēeye mgbān duu.

Ola mgbi iPol abuan

⁹ ITimoti, Fya mi ofyaafya mgbi abu ba mbi ani ple,

¹⁰ lubana iDema, ikyegbēe ese nē kpan itukwu nē, o dzita ani lu iTesalonika. IKresken lu iGalatia, iTaitusu di lu iDamatia.

¹¹ I sisi iLuku ta dze yi ani, kye iMaki wafō yi abu ba ikyesine o dze yi ani abo oyaaya mi idō mgbi ani.

¹² Ani dō iTacikō eso lu Efesu.

¹³ Ni abu ka ba yō, kye angwuto otukwu ofu ngwi ani dzanta yi iKapu mi

iTroa, yi afe ofulufulu, onghaangha duu ama nghao li imo ngwi a me mi okpa ntona byi.

¹⁴ Alekidzanda inggise onduufa kyo ani ungwɔ obube kpakpa. Otse iYesu ka yile mkpa kpan mi ungwɔ ngwi o kyo nani.

¹⁵ Abu kpaa gbewebyi ewabu mi ikye mgban, ikyekye o kye afo twese kpoklɔo yi eso mgbi eyi.

¹⁶ Ababo ngwi a kye ani ba mbi ongye ogbiikwɔ ma, inggise onyi kpaa kye ani iyikpa ba, ali inggise duu tse dzenta. No ka yee ungwɔ obube mi ikye ma ba.

¹⁷ Nghaduukpaa Otse Imgbasho fyi ani anya di nu ani mfyɛ, ikyegbɛɛ mi ikpewo ani nu ma gbeeso na saan ni Udzengye duu fwon. A di dulu ani to mi ondu ugaba.

¹⁸ Otse ka dulu ani to mi ali ika ibwubwe dika kye ani kaka esuto mgban ongwi esho saan. Mbon okwɔkwɔ dze nghataa gyegwu. No dze ngha.

Angba ongwi olele

¹⁹ Ta iPrisila angba yi Akwila beyi eto mgbi Onesiforu duu.

²⁰ Erastu dze iKorinti ma, ani di dzata iTrofimu ladze ootse mi iMiletu.

²¹ Fya mi ofyaafya mgbi abu ni abu ba wa kaka mmene duuse ni owa bese. Eyubulu yi iPuden yi iLainusu yi iKladia beyi ama onoyeye duu le ta abu angba.

²² Otse no dze yi onodzi mgbi abu. Elela mgban no dze yi ema duu.

Afi mgbi iPol mbi iTaitusu

¹ Afe ne kye mbi iPol, ongbido mgbi Imgbasho ongye ogbikye iYesu iKrestu ikye oyeye onuunu mgbi ama Imgbasho sadu ma beyi oye-ye mgbi otsitsi nli nu inggise yee inggise Imgbasho,

² oyeye onuunu beyi oye-ye nfyidze mi ewe ogbe byiiby mi oshishe ogyegwu, ngwi Imgbasho, nli gbatsika ba, zonu duuse owita-wita mgbi ese,

³ ngwi onu ma wa gyo yeye ne, Imgbasho onagbe eyi wo ani ola ni ani gbeeso mgban ngwi o kyi wo ani abo ne to mi ododa.

⁴ Ani lo afe ne ke mbi iTaitusu, ongwani otsitsi-otsitsi ngwu oyeye onuunu mgbi eyi li ungwonyi na gbese:

Elela yi iyu mgbi Imgbasho Otseyi yi iYesu iKrestu ongye onagbe eyi no dze yi abu.

Ido mgbi iTaitusu mi iKrete

⁵ Itodze nnu ani dzata abu mi iKrete yo, li onu abu yile ungwu nsisi ma dzeke yeye diye sadu engyukwo mi ali igeli, dafi ani ple tso abu ofe nani.

⁶ Inggise ngwu a sadun gbese no li ongyukwo yo, li kyeme-kyeme no li inggise ngwu a ka du ongwufabo mbon ba, o ka li obongyaa onyi, ngwu emi ongan noyeye, li ngbaado hona ga kye wuu ba.

⁷ Ngwi a kye ido mgbi Imgbasho wo engyukwo ama okye okwaky mgbi emi iKrestu teyi abo ne, li kyeme ngwi o ka li inggise ngwu a ka du ongwufabo mbon ba, o ka li inggise okyile ewo esho ba, o ka li inggise okyitingga ple-ple ba, o ka kye ewon nu ebye owa fya ba, o ka li inggise imoga ba, o ka li inggise okyo nggwu mi udza ba.

⁸ Tatase no li inggise ogbe ingyoga kyeme, inggise ngwu ungwu osuse kpan, nli bwa ewon fyii, no li inggise ogbo otsitsi, ka li inggise osaan di nye ewon mani.

⁹ No li inggise nbyi eso otsitsi ne saan dafi a tso mani, ikyegbese no kwu inggise

angbeka ewe wo mi otsootso osuse di yile ama nkye afo twese yi otsitsi ma dze ofe.

¹⁰ Lubana ama ntangwe otsitsi mbwo, ama ogbodze woo beyi ama okpagya inggise wo, onghaangha duu yo mbi ama okyiikye ntoneni.

¹¹ Ni a tukwu ma ondu kyeme, ikyekye a le kyi bulu eto ololo duu mi otsungwo ndze mbiso ngwi a kile tso ba, mi ikye ifu mgbi ama.

¹² Inggise oyodze mgbi ama oka ple gbese, <<Emi iKrete teyi li ama omwonya, a li mmbwaba ibwubwe, emi ewewa ama okyo nggwu.>>

¹³ Obwende ne li otsitsi. Nghanse, kyokyo yi ama saan. Ta a ka kwulu afo ese mi oyeye onuunu mgbi ama.

¹⁴ A dika gbekabyi ayayi utsa mgbi emi iJuda hona ola mgbi ama nfwu otsitsi na ba.

¹⁵ Mbi emi osaan yo, ungwu duu le saan, kpaa mbi ama ngwu a kye ma itukwu kyi mbee di noyeye ba ma ungwu onyi kpaa le saan ba. Otsitsi, itukwu yi ela ongwu itukwu mgbi ama duu a kyi mbelu.

¹⁶ A li kye gbese di ama ye Imgbasho, kpaa a li tangwan mi okyokyo mgbi ama. A li ama okyile inggise itukwu, a li ama onghaado di me okyo unkonyi osuse ba.

2

Otsootso nli ayin

¹ iTaitusu, li ungwu ama ngbela yi otsootso osuse kyeme ma ngwi abu ka tso.

² Le tso emyine nu ma gbewebyi oshishe mgbi ama, nu ma sulu mmwe ewo, nu ma bwalu ewoma, kpoklo mi oyeye onuunu, mi okpitukwu beyi itukwu oshiishi.

³ Mi ito ofe ne kpoo, tso engyaa emyine ni a li ama otsio Imgbasho, ni a li ama ogbaagya hona kye oshishe fado ebye kwuba ba, kpaa otsungwo ntishi.

⁴ Ikye nu ma tso engyaa engbe odi obama yi engwe kpa ma itukwu,

⁵ obwalu ewoma di dze nyaan, nu ma wa sooso mi ude ba, nu ma tishali, nu ma le fwoofwo yi obama, adzi ni inggise ka kwu elodze Imgbasho shanye ba.

⁶ Di fyi mmafa kpaa mfyē itukwu nu ma bwalu ewoma.

⁷ Mi alungwā duu tso ma ambē mi osuse okyōōkyō. Onō ngwi abu le tso ma yō byi otsitsi dika kyō asha ba.

⁸ Elodze mgbi abu no menbwa gyō ni a ka kwushanyē ba mani, adzi ni ama ofwa ema gyayiwī ikyekyē a tu ungwā obube okyē abō byi ele ba.

⁹ Tso ofyēē nu ma yile ewoma esē mbi engyukwō mgbi ama mi alungwā duu, ni a kyungwā okpa ma, ni a ka datsondu yi ama ba.

¹⁰ Ni a ka yi ma mmyi ba, kpaa nu ma kyungwā ngwi a ka nu ma oyēyē mani, adzi ni a nu otsootso mgbi Imgbasho ongye Onagbē eyi mmwē mi ali itō ofē duu mani.

¹¹ Lubana elela mgbi Imgbasho nkye owatō-watō ba ma kaka tu ali inggisē duu.

¹² I tso eyi odulu abō mi ungwā ama nli mgbi Imgbasho ba, beyi imina mgbi esē, di bwa eweyi blii, dze saan, ni eyi di dze mi oshishe oye Imgbasho mi onō ngwi eyi woto ele nēni,

¹³ dafi eyi kale fē ewē ogbe byiibyi osuse, oyēyē okwōkwō mgbi Imgbasho mgbi eyi odatu beyi onagbē, iYēsu iKrestu,

¹⁴ ongwu nkye ewon nu ikye eyi, onagbē eyi mi ali imbaali di kyī salu eyi gbēē ni eyi yē inggisē ama nli idzidza ikye ewon, di dze yi oweka okyungwā osuse mani.

¹⁵ Nghane, ungwā ntonē li ungwā ama ngbuo ni ema le tso joani. Le fyi inggisē mfyē itukwu dile kyaka yi ali mfyē duu. Ka yama nu inggisē onyi kwu abu shanyē ba.

3

Okyungwā ntishi

¹ Wē inggisē nu ma siikyenu ama oteyi esē beyi mfyē, nu ma le siikyenu, di wewo okyō alungwā ntishi duu.

² Ni a ka nya inggisē onyi odzagya ba, nu ma le ba yi iyu di fwo mgbi odo ma, nu ma tso ewo oyile esē mbi ali inggisē duu.

³ Onō nnyē ma eyi kpaa li ikwangha, nghaado, oshō yi imina gya eyi ofyēē di kpagya eyi wo. Eyi mbwo yi ikyili yi

uwaba, ali inggisē di eyi lanyi eyi kpaa di ewee tanyi.

⁴ Nghaduu ngwi osuse okyōōkyō yi okpitukwu mgbi Imgbasho Onagbē mgbi eyi wa kaka nē,

⁵ o nagbē eyi, kpaa li mi osaan mgbi eyi okyōōkyō ba, li mi elela mgban odiidi. O nagbē eyi mi osa-sa mgbi oyile mba akpe fa beyi okyata yē ofufē mi Onodzi Osaan,

⁶ ongwu o kye nye abō iYēsu iKrestu onagbē mgbi eyi yawo eyi dzii nani,

⁷ ikyegbēē, ngwi o nu eyi emyemyē mi elela mgban nē, ni eyi yē ama gyokwude di sulu ewē ogbe byiibyi mgbi oshishe ogyegwu.

⁸ Elodze nē li elodze otsitsi. N mina gbēē ni abu kwunewo ogbō ungwā ntonēni, adzi ni ama nnoyeyē mbi Imgbasho nē kyō dumō di kwunewo okyungwā osuse. Ungwāntonē tishi di sulu abō oyaaya mbi ali inggisē duu.

⁹ Kpaa dulu abō mi angwodze ikwangha yi odze inyabyi ogbōōgbō yi angwē beyi onōgbē mi odze ola, ikyesinē ayayi ungwā ntonē sulu abō oyaaya ba.

¹⁰ Kwo inggisē ntoodze adō akponyi, di kwon akpe ongwu fan. Non nya bayō, dulu abō mi odzan.

¹¹ Difwi gbēē itō inggisē na fashi iyikpa tsē otsitsi; alobube mgban abōn dulun otse.

Odze ongwikpa

¹² Ni ani dō Atemasi hona iTacikō ba mbi abu majo, fya mi ofyaafya mgbi abu ba mbon mi iNikopoli, ikyekyē n weka odze mmana mi onova nēni.

¹³ Fya mi ofyaafya mgbi abu duu otobyi iDzena inggisē oye ola beyi Apolo mi okyēē mgbi ama di di gbēē unka kwoma oba ba.

¹⁴ Emideyi nu ma kpayi okyē ewoma nu mi ungwā osuse okyōōkyō kyēmē, ikye nu ma sulu ungwā ngwi a kale kyō abō oyaaya ele alegbe-alegbe ni a ka li ama odiidi inē ba.

¹⁵ Ali inggisē ndze yi ani duu le ta abu angba. Ta ama onoyeyē ama eyi kpa ma itukwu ma duu angba. Elela mgbi Otse no dze yi ema duu. No dze ngha.

Afɔ mgbi iPol mbi iFyilimɔn

¹ Ani iPol inggise obawi mgbi iKrestu iYesu, beyi iTimoti ongwuneyi,

Deso angba mbi iFyilimɔn okeyi osuse yi ibuge ido mgbi eyi,

² yi Afya ongwuneyi ongwu ongyaa, yi Acipo inggise oblakwutse ibuge mgbi eyi mi ifu iKrestu, beyi emi odzimgbasho ama nli kwakye mi ude abu duu gbɛɛ:

³ Elela beyi iyu nkye mbi Imgbasho Otseyi beyi Otse iYesu iKrestu na no dze yi ema.

Ibo yi angba otaata

⁴ N li ta Imgbasho mgben angba alono duu dafi ani li we ema mi ibo mgbi ani mani,

⁵ ikyekye n fwo odze oyeye onuunu mgbi ema mbi Otse iYesu beyi okpitukwu ngwi ema le tso mbi emi osaan duu.

⁶ Dafi ema le kyo oyeye onuunu mgbi ema yi angbeka ne, n bibo gbɛɛ nu ma wa ye ali mse ngwi iKrestu kye nu eyi neni.

⁷ Okpitukwu mgbi ema nu ani atsa kpakpa beyi itukwu ofyumfye-fyumfye, ikyekye ema ama onoyeye nu itukwu mgbi emi osaan bese.

IPol tekye mi ikye Onesimo

⁸ Nghanɛ, mi ifu iKrestu n dze yi abo otsigegɛ di wo ema ola ni ema kyungwo nwoyɔ ema ki kyo mani,

⁹ nghaduu mi ikye okpitukwu yɔ tatase nin tekye nu ema. Ngwi Ani iPol ishongye ndi li inggise obawi mgbi iKrestu onene neni.

¹⁰ N le tekye nu abu ikye ongwani Onesimo, ngwu n yɛɛ ongwani ono ngwi Ani wodze obawi nani.

¹¹ Nose ma o dze yi abu abo oyaaya ba, kpaa onene o dze yi abu beyi ani duu abo oyaaya.

¹² Ani yilen le deso nu abu, o li ongwɛ itukwu mgbi ani.

¹³ N kika dzanta dzɛke yi ani ikye no gbikye abu le ya ani abo dafi ani wodze itse ikye Eso Osuse neni.

¹⁴ Nghaduu i mina ani okyo unkonyi mi iyikpa abu ba, adzi ni ali oyabo abu ya ani duu no li mi itukwu mgbi abu no ka li mi osiisi ba.

¹⁵ Kaba itɔdze ngwi o gha yi abu mi ongwono gwee ma li ikyegbɛɛ no ye wa dze yi abu gyegwu.

¹⁶ No ka dze yi abu dafi ofyɛɛ wuba, kpaa no tatase ngha ofyɛɛ, di dze dafi ongwunabu itukwu-itukwu mani. O dze yi ani abo oyaaya kpaa o nghao dze yi abu abo oyaaya, mi odzɛɛdze mgbi mmbwe yi eyi beyi mbi Otse iYesu kpaa.

¹⁷ Kini abu kye gbɛɛ eyi le kyido ungwonyi yɔ, gban dafi abu kika gbɛ ani mani.

¹⁸ Ki non kyo abu ungwɔ oka obube hona dze yi abu mkpa ungwɔ yɔ, yilen do ani ikye.

¹⁹ Ani, iPol, n le lo ungwone aben. N ka yilen kpa abu, kpaa n ka gbo ba ikyesine abu dze yi ani mkpa oshishe mgbi abu yeye.

²⁰ Nghanɛ ongwunen, i dze ani gbɛɛ n ki tu oyabo angbeka mbi abu mi ifu Otse; yile ani itukwu bese mi iKrestu.

²¹ Ngwi ani dze yi abo otsigegɛ mbi abu ne, n le lo abu afe, n di ye gbɛɛ abu ka kyo nghaabo ngwi ani gbo mani.

²² Ungwɔ oka nsisi yɔ: Melu ozu ingyoga dzenke, ikyekye ani ye Imgbasho ka fwo ema ibo dika nu ani ye ke mbi ema.

Angba ongwɛ olele

²³ Epafra, inggise nwodze obawi iKrestu iYesu yi ani, deso angba mbi ema.

²⁴ Ama okyido yi ani, iMaki yi Aristako yi iDema beyi iLuku kpaa deso angba.

²⁵ Ni elela mgbi Otse iYesu iKrestu dze yi onodzi mgbi ema duu. No dze ngha.

Afɛ ngwi a lɛ kɛ mbi ama onoyɛyɛ Emi iHibru

Ongwe shewo ngha engyeso emi esho

¹ Tugbe ma Imgbasho gbɔdze yi emi otsikyeyi nye mbi ama ogbɛɛɛ akpe ibyibi mi ofe idzidza-dzidza,

² kpaa mi egbe emi olele ntonɛ yɔ, o gbɔdze yi eyi nye mbi Ongwan, ongwu o kyon dze ogyokwude alungwo duu, ngwu esɛ nɛ kpaa o ta ikpewon nani.

³ Ongwe nɛ tso osa mgbi okwɔkwɔ mgbi Imgbasho beyi odzɛɛdze mgban yeyɛ, o bwalu alungwo mi esɛ duu fyii mi mfye mgbi elodze mgban. Ngwi o wa tso ofe okyi salu ali ibwubwe ngye nɛ, o ka sɔkɛ abugye mgbi ongwu Nghaangha mi esho nani.

⁴ Nghane ongwu beyi iyi mgban duu shewo ngha engyeso beyi iyi mgbi ama kpaa.

⁵ Lubana li ali ongyeso Imgbasho gbɔ yan ye gbɛɛ, <<Abu li ongwe Ani; ine nɛ Ani yɛɛ Otsabu>>? Hona gbɛɛ <<Ani ka li Otson; o dika li ongwɛn>>?

⁶ Mi ofe oka yɔ, ngwi Imgbasho kye ongwɛn ovle deso ba esɛ nɛ ma, o gbɛɛ, <<Ni engyeso duu su nun.>>

⁷ Odze mi ikpewo engyeso yɔ o gbɛɛ, <<Ongwu kyata engyeso ama nli engbido mgbi Ongwu yɛɛ awo yi amoola.>>

⁸ Nghaduu mi ikpewo ongwe yɔ o gbɛɛ, <<Ewe Imgbasho, itsuuto mgbi abu ka dze nghataa gyegwu, osaan dika li olande mgbi esuto mgbi abu.

⁹ Osaan kpa abu itukwu kpaa imbaali ta abu anyi; li ikyengha ngwi Imgbasho mgbi abu kye engyie mgbi atsa kyi abu ikye ngha abuge mgbi abu angbeka aali.>>

¹⁰ O di gbɛɛ, <<Ewe Otse, mi owita-wita ma, li abu kwo afɔ kye esɛ tuo, esho kpaa di li idabo mgbi abu.

¹¹ A ka dzili, kpaa abu yɔ ka tila dze; a ka sila dafi angwuto mani.

¹² Abu ka fulu ma dafi abu; o dika nyine ma dafi angwuto ogbugbe mani.

Nghaduu abu yɔ o ka li ungwonyi kpɛɛ ta aali, onova mgbi abu ka yama dondu ba dududu.>>

¹³ Li ali engyeso ngwi Imgbasho gbɔ yi ama ye gbɛɛ, <<Senke abugye nghataa nin kyata engyikyili mgbi ema yɛɛ itse mgbi ema ogbe afɔ do ele>>?

¹⁴ Engyeso duu li onodzi ama okyido ngwi a do ma esɔ ikye otobyi ama nka gyokwude owato-wato ma ba na?

2

Ado okwookwo ikye ogbewebyi

¹ Nghane, i yɛɛ kyeme ngwi eyi ka gbewebyi ungwo ama ngwi eyi teyi fwo na saan, ikye ni eyi wa boofɛ ba mani.

² Lubana ni esɔ ngwi engyeso gbɔ na li otsitsi, ni ali ola ofaafa yi ado onghaangha li tu ado okwookwo mgban yeyɛ wali,

³ eyi ka nye ole kini eyi fwa owato-wato ogbagbadzidzi ngwi Otse woolan, ngwi ama nfwo kyo obwendɛ nya eyi nɛ?

⁴ Imgbasho kpaa kyo obwendɛ mi ele, mi okyo ambe ungwo ama okwulewo ita idzidza-dzidza, O di gha inggise umba onodzi osaan dafi O mina mani.

IYesu yɛɛ dafi emi ongwunon mani

⁵ Imgbasho kye engyeso dzeke gbɛɛ nu ma wa kye esɛ nkyiyayi ngwi eyi le gbɔdzan nɛ teyi ba.

⁶ Kpaa imbe dzema ngwi inggise oka nu obwendɛ gbɛɛ, <<Inggise li ekyɛ se ngwi abu kyon wuuta nghaa, naadi ongwe inggise ma li ekyɛ se ngwi abu gbekabyin nghaa?

⁷ Abu yilen esɛ gwee ngha engyeso; abu tukwun okpapyi mgbi okwɔkwɔ yi mmwe

⁸ di non li ikye mi alungwo duu.>> Ngwi Imgbasho kyo nghane, alungwo duu dubon. Nghaduukpaa onene li ungwo duu dubon waba.

⁹ Kpaa eyi di iYesu ngwu a non yɛɛ gwee ngha engyeso na, onene a tukwun okpapyi okwɔkwɔ oshewo beyi mmwe ikyekye o gbiiso ikwongye, ikye no kwikwu ikye ali inggise duu mi elela mgbi Imgbasho.

¹⁰ Imgbasho ongwu alungwo duu byito abon na, di gbɛɛ i gbuo ni ongye onagbe

na yee saan mi iso ogyeegye se no wa gbe emi ongwun kaka okwokwo oshewo.

¹¹ Ongwu nnu inggise yee saan na beyi ama n yee saan duu li eto onyi. Nghane ayiwi yama kwu iYesu okwu ma di emi ongwunon ba du.

¹² O gbogbee, <<N ka kwu iyi abu nya emi ongwunani; n ka shashi otse iyi abu mi inai okwakye mgbi emidabu.>>

¹³ O di gbée, <<N ka kye oyeye onuunu mgbi ani byi mbon.>> O di kiyayi gbée, <<Ani dzena yi engbe ama Imgbasho gbe nu ani duu.>>

¹⁴ Ngwi engwe dze mi mmbwe yi eyi ne, ongwu kpaa wa yee inggise owamye adzi no wa kyi dzili ongye nsulu mfye mgbi ikwongye nani, li owape olodu waali

¹⁵ di dula ama imio ikwongye kwu ma ofyee mi oshishe mgbi ama duu ntona wato mani.

¹⁶ Lubana otsitsi-otsitsi yo, li engyeso ngwu o ya ma abo ba kpaa li eto mgbi Abraham.

¹⁷ Mi itodze ne i yee kyeme-kyeme no yee dafi emi ongwunon mi ali ito ofe duu, ikyegbee no yee inggise ofife okwukwo odi elela byi otsitsi mi ido mgban okyo Imgbasho ele, di kyi kyelu ali ibwubwe mgbi inggise.

¹⁸ Ikyegbee ongwu abuan kpaa gbiiso mi ono ngwi a gyilan ne, o ka yagba tobyi ama nkaka igyila ntoneni.

3

IYesu shewo ngha iMose

¹ Nghawane, emi ongwunani ama osaan, ama nli ungwonyi yi ani mi ela okwu-kwu ongwu esho, gbe ewe otsetse mgbi ema byike mbi iYesu na, ongye ogbikye yi okwukwo inggise ofife ongwu eyi gbela odzan mi ododa nani.

² O tso otsitsi mbi Ongwu nsadun nani, yeye dafi iMose tso otsitsi mi ozu Imgbasho duu mani.

³ A difwi gbée iYesu dze yi mmwe odatu ngha iMose, yeye dafi otsungwo ozu li sulu mmwe datu ngha ozu abon neni.

⁴ Lubana ali ozu duu li inggise mbe, nghaduu li Imgbasho mbe alungwo duu.

⁵ IMose tso oyeye dafi ongbido mi ozu Imgbasho duu, di kyo obwende mi ungwon ngwi a ka gbón mi iyayi mani.

⁶ Nghaduu iKrestu tso oyeye imbiso Ongwe mi ozu Imgbasho. Eyi di li ozu mgban, kini eyi byi itukwu ofyumfye yi ewe ogbe byiiby mgbi eyi dafi eyi li tsaabo igege ma yo.

Ado okwookwo mbi ama n yeyikpa

⁷ Yeye, dafi Onodzi Osaan gbo mani, <<Ine ne, ni ema fwo elan yo,

⁸ ka kye itukwu mgbi ema tiishu dafi emi Israi

kyo mi ono ngwi a kye iga fyese, ono ngwi a mbadi ani mi okwese na ba.

⁹ Imbe ngwi emi otsema mbadi ani onova ngwusefa diye di ungwon ngwi ani kyo nani.

¹⁰ Li ikyengha ngwi ani yee itingga yi eto na aali, n di gbée,

<Itukwu mgbi ama li boofe alono duu, a di yama ye ofe mgbi ani waba.>

¹¹ Nghane ani fa mi itingga gbée, <A ka yama kaka mi onya oto-to mgbi ani ba.> >>

¹² Emi ongwunani, onyi mi idzidze ema kpaa no ka sulu itukwu obube hona itukwu onoyeye ba na, ye kyata iyikpa tse Imgbasho oshishe na ba.

¹³ Nghaduu fyi ewema mfye itukwu alegbe-alegbe na, ngwi ono ka desho neni, adzi ni itukwu mgbi inggise onyi no wa tiishu mi okpagyewo mgbi alobube ba mani.

¹⁴ Eyi ba owa gyokwude ungwonyi mbi iKrestu kini eyi kwudze kpoklo mi abo otsigegge ngwi eyi tsekise dze yan ababo na nghataa ka dondu yo.

¹⁵ Dafi a kwa le gbón neni gbée,

<<Ine ne, kini ema fwo ela gban yo, ka yama kye itukwu mgbi ema tiishu dafi ema kyo mi ado onghaangha na ba.>>

¹⁶ Li ele fwo diye nghaado den? Li ama iMose gbe ma tase mi Igyibiti duu na baa?

¹⁷ Di li ele ngwu o kyitingga yi ama onova ngwusefa ntona? Li ama nkya ali ibwubwe, kwulu mi okwese ntona baa?

¹⁸ Di li ele Imgbasho fa gbɛɛ a ka kaka imbe otonya mgbi ongwu ba? Li ama onghaado ntona baa?

¹⁹ Ikyenghane eyi di a yagba kaka ba, ikye oyeye mgbi ama onuunu ba nani.

4

Egbe otonyewo dze ikye emidi Imgbasho

¹ Nghane, dafi ondu odzɛɛdze okaka onya mgban ka dze nɛ, i gbɛwɛbyi saan na adzi no ka ndɛ inggise onyi okaka ele ba mani.

² Lubana eyi kpaa a gbo Eso Osuse nɛ nya eyi ungwonyi yi ama; nghaduu eso ngwi ama fwo na dze ma abo oyaaya ba, ikyekye ama nfwo ma kye oyeye onuunu byi mi ele ba.

³ Onɛnɛ eyi ama nnoyeye ma kaka onya nani, yeye dafi Imgbasho gbo mani gbɛɛ, <<Nghane ani tsekise fa mi itingga gbɛɛ, <A ka yama kaka onya mgben luba.> Nghaduu o teyi ngyɛlu ido mgban mi ono ngwi o ta ɛsɛ majo.

⁴ Lubana o ple gbɔdze kwu iyi egbe ongwu gyafa mi imbe oka ma gbɛɛ: <<Mi egbe ongwu gyafa ma Imgbasho tonya mi ali ido mgban duu.>>

⁵ Imbe ngwi eyi di gbo nye na o gbɛɛ, <<A ka yama kaka imbe otonya mgben na ba.>>

⁶ I kiyayi otso gbɛɛ angbeka ka kaka onya nani, angbeka yɔ nose a gbeeso nɛ nya ma kpaa a kaka ba mi ikye ado onghaangha mgbi ama.

⁷ Nghane Imgbasho di kye egbe oka dzɛkɛ, kwun gbɛɛ inɛ, ngwi i wa kye ono tunto nɛ, o gbɔdze nye mbi iDevedi mi ele dafi a teyi gbo mani gbɛɛ, <<Inɛ nɛ, ni ema fwo ela mgban yɔ, ka yama kye itukwu tiishu ba na.>>

⁸ Lubana iJoshua ki nu ma onya yɔ, Imgbasho ki yama gbɔdze kwu iyi egbe oka wuba.

⁹ Nghane onya sisi ikye mgbi emidi Imgbasho.

¹⁰ Lubana inggise ta nkaka onya mgbi Imgbasho wa yɔ ka tonya ido mgban kpaa, dafi Imgbasho kpaa tonya mgban nani.

¹¹ Nghane, ni i fya mi ofya-fya mgbi eyi duu ikye okaka onya nani, adzi ni inggise onyi ka kyɛdo ado onghaangha mgbi ama na dzili ba mani.

¹² Lubana elodzimgbasho dze oshishe di dze yi ido. I gyigye ngha okwusunkli ondu efa, li dze kaka kpini kyi ghalu oshishe yi onodzi, okwokyii kwokyii yi ifyee ongwu akpukpu, di li gbo ewodze otsɛɛtse beyi ali ongwu itukwu duu ikwo.

¹³ Nkonyi ngwi a ta se da Imgbasho daada dzema ba. Alungwo duu do ododa dile gedee mi inɛ mgbi Ongwu eyi ka wa nu uka mbon nani.

IYesu angbodzi inggise ofife

¹⁴ Nghane, ngwi eyi sulu angbodzi inggise ofife, iYesu Ongwe Imgbasho nlu kedze esho nɛ, ba ni i kye abo byike kpoklɔo mi oyeye onuunu ngwi eyi le tso mi odze mgban neni.

¹⁵ Lubana eyi sulu okwukwo inggise ofife nli di eyi elela mi oshanye-shanye mgbi eyi, ikyekye ongwu kpaa a mbadin mi ali ito ofe duu, dafi eyi kpaa a mbadi eyi neni, ma o gbo mi alobube onyi ba.

¹⁶ Ba i gbleke kwɛkwɛ yi itsuuto mgbi elela nɛ yi imio ba na, ikye nu ma di eyi elela ni eyi di tu elela mgbi Imgbasho no otobyi eyi mi ono imina mgbi eyi.

5

¹ A li sadu ali okwukwo inggise ofife duu mi idzidze inggise di li san no gbikye ma mi ungwɔ ngbo kɛ mbi Imgbasho yɔ, onu umba di fife ikye ali ibwubwe.

² O li yagba kyo dumɔo yi ama ndifwi ba dile boofɛ mani, ikyena ongwu abon kpaa dze yi ofe ama ngwi o dzitsi.

³ Li ikyengha ngwi i dze mbiso o ka fife ikye ali ibwubwe mgban beyi ali ibwubwe mgbi inggise angbeka kpaa aali.

⁴ Inggise onyi kpaa ka yagba kye ewon ido nɛ ba; li Imgbasho kyemɛ ka kwun ela, dafi Eron kpaa Imgbasho kwun ela nose nani.

⁵ Li ngha iKrestu kpaa kye okwɔkwo oyɛ okwukwo inggise ofife nu ewon ba aali. Nghaduu Imgbasho nyan gbɛɛ, <<Abu li Ongwani; inɛ nɛ Ani yɛɛ

Otsabu.>>

⁶ O di gbo mi imbe oka ma gbɛɛ,

<<Abu li inggise ofife gyegwu,
ito mgbi iMelkidzede nani.>>

⁷ Ono ngwi iYesu ka dze ese ne ma, o bibo yi ekye oto-to yi akwo mi ela okwukwo, yi etse ine mbi Ongwu nka dulun to mi ikwu mani, Imgbasho di fwon mi osiikyenu mgban.

⁸ Dafi o li ongwē ne kpaa, o kpayi osiikyenu mi iso ngwi o gye nani.

⁹ Dafi a non yee saan ne, o yee ofe owato-wato gyegwu mbi ama nnun oyeye duu.

¹⁰ Li Imgbasho kyon dze okwukwo inggise ofife ito mgbi iMelkidzede nani.

Ado okwookwo mi oyeyikpa

¹¹ Eyi sulu odze kwuba ogboogbo mi ungwoneni, kpaa i suno onu osa ikyena ema li difwi ungwō ple ba.

¹² Mi otsitsi ma, i gbuo ngwi ema ki li etsetse oneneni, kpaa i wogyo ngwi inggise oka kika tso ema owita-wita otsitsi mgbi elodzimgbasho dudo-dudo se. I gbuo ngwi ema ka wa enaabe, li ungwogye okpoklō waba!

¹³ Inggise nkale nghabe mi ono ngwi o ka li ongweyeyi ne, ka yagba be yi otsootso mgbi odze osaan ba.

¹⁴ Nghaduu ungwogye okpoklō dze ikye ama nmyotse, ngwi a gye be ne, a kye ewoma kye nyelu odifwi idzidza mgbi ungwō osuse yi obube.

6

¹ Nghane ni eyi dzata otsootso owita-wita mi odze iKrestu ye lu otsootso nmyotse, no ka li okyatitukwu mi alobube nka kye inggise kaka ikwongye hona noyeye mbi Imgbasho,

² naadi odze otsootso mgbi iBatisima yi abo okye do inggise ikye yi okyee-kyee mgbi emi ikwukwo beyi ikwo ofwoofwo ogyegwu na ta ba.

³ Ni Imgbasho noofe yo, eyi ka kyo nga yeye.

⁴ Ka li kyeme-kyeme ba mbi ama nteyi tu osa ye, ama nteyi tu umba ongwi esho, di dze yi Onodzi Osaan,

⁵ ama n ye mfya mgbi elodzimgbasho beyi mfye ama nka kiyayi,

⁶ kini a yeyikpa yo, oyile ma dze ofe nu ma kyatitukwu ka fyumfye, ikyekye oyeyikpa mgbi ama na, nu ma le yile Ongwe Imgbasho gbokwo ekwatsi akpe ongwu fan di non gyayiwi mi ododa.

⁷ Ikpese ngwi mmbwo le kya won alono ni eni man yo, li nu ungwogye wa lo inggise nshin mani. Inggise na li tu mse mbi Imgbasho.

⁸ Kpaa ikpese nlu oshe atato tayo li ayayi ikpese. Imgbasho ka won ikamba, owa ngye-nye yo a ka kye toola.

⁹ Emi okani osuse, dafi eyi le gbo ngha ne kpaa, eyi nu ema oyeye, eyi ye ta gbee ema dze yi ungwō ingblimo nka ba yi ema owato-wato mani.

¹⁰ Imgbasho li emyemye; O ka yama gblimo ido mgbi ema yi okpitukwu ngwi ema tson ba, dafi ema tobyi emidan dile kiyayi otobyi ma neni.

¹¹ Eyi mina gbee ali inggise mbi ema no tso okwunewo neni nghataa dondu, ikye ni ewe ogbe byiiby mbi ema yee otsitsi mani.

¹² Eyi mina gbee ni ema ka li emi okwulo ba, kpaa ni ema gbama ama nnoyeye di shitukwu gyokwude ungwō ngwi Imgbasho zonu ntonani.

Ondu odzeedze mgbi Imgbasho li weese ba

¹³ Ono ngwi Imgbasho zonu mgban yi Abraham ma, ngwi o di inggise oka nshe nga ongwu ofa mi iyi mgban ba ne, o fa mbi ewon,

¹⁴ gbee, <<N ka kye mse be abu ewo di nu abu engwiba kwuba kyeme-kyeme.>>

¹⁵ Ngwi Abraham fe yi itukwu oshiishi ne, o wa tu ungwō ngwi Imgbasho zonu mani.

¹⁶ Inggise li fa yi iyi inggise ndatu nga ma mani, ma ofaafa na li menbwa yi odze ngwi o gbo mani, ta angwe otaata na duu li ngye.

¹⁷ Ikyegbee Imgbasho mina gbee ama ogyokwude mgbi ongwu nu ma ye gbee ongwu li nyine mi ungwō ngwi ongwu zonu ba ne, o li gbōn mi ofaafa.

¹⁸ Imgbasho li gbatsika ba! Ikyenghane ondu odzeedze mgban yi ofaafa ka yagba nyine ba. Eyi tsinya luba mbi Imgbasho

ikye owato. Inghawane ondu odzedze mgban ntona nu ma nu eyi itukwu ofyumfye-fyumfye kpoklɔ okye abo byike ewe ogbe byiibyi ndze eyi iyayi nani.

¹⁹ Ewe ogbe byiibyi ne nu oshishe mgbi eyi kwitse, kpoklɔ di wato. Li kye eyi lu kpini mi iyikpa ayangwuto imbe mgbi Imgbasho Nghao le saan,

²⁰ imbe ngwi iYesu, Ongwu nteyi eyi lu, ka kaka mi ikye mgbi eyi nani. O yee okwukwo inggise ofife gyegwu, ito mgbi iMelkidzede nani.

7

IMelkidzede inggise ofife

¹ IMelkidzede ne nose li uto mgbi iSalen di li inggise ofife mgbi Imgbasho onghaangha. O kpatse Abraham onɔ ngwi o ka ngha emi uto ika ye kye mani, man kye mse ban ewo.

² Ne Abraham kye onyi mi ikye iwyo mi alungwo ngwi ongwu sulun duu nun. Ababo ita iyi mgban gbɛɛ, <<Uto mgbi osaan>>; oka yɔ, <<Uto mgbi iSalen>> na itan gbɛɛ, <<Uto mgbi iyu.>>

³ O sulu otson hona onon ba, inyabyi ba, o sulu owita-wita mgbi egbe naadi odo-do mgbi oshishe ba. O li inggise ofife gyegwu dafi Ongwe Imgbasho mani.

⁴ Tsewe ito angbodzi inggise ngwu o dze mani, otsikyeyi Abraham jokpaa kye onyi mi ikye iwyo mi mmgbɛ ngwi o gye mi ika nun!

⁵ Onene i yee ola gbɛɛ emi ongwɛ iLevi ama n yee inggise ofife duu nu ma le gbɛ onyi mi ikye iwyo mbi emi ongwunɔ ma, ama nli ama ofife ba li engwiba mgbi Abraham neni.

⁶ Abraham ngwu gbɛ ondu odzedze mgbi Imgbasho ne, iMelkidzede nto mi eto mgbi iLevi ba ne kpaa, gbɛ onyi mi ikye iwyo mbon di kye mse ban ewo.

⁷ Li otsitsi inggise nshewo ngha ma li kye mse be ongwu n yeyikpa ewo.

⁸ Inggise ama ofife angbeka ngwu a li nu ma onyi mi ikye iwyo ne duu a li kwulu; kpaa ongwu yɔ Afe tso gbɛɛ o ka dze oshishe.

⁹ Inggise ka yagba ogbɛɛ iLevi nli gbɛ onyi mi ikye iwyo ne kpaa, kye onyi mi

ikye iwyo nu iMelkidzede ikpewo Abraham,

¹⁰ ikyekye onɔ ngwi iMelkidzede kpatse yi Abraham ma, a mba iLevi waba.

IYesu dze dafi iMelkidzede mani

¹¹ Dafi ola mgbi iMose gbɔgbɛɛ ngwi ama ofife to mi eto mgbi iLevi ne kpaa, ama ofife ntona ka yagba nu inggise yee saan ba. Ikyenghane i gbuo ni inggise ofife oka dafi iMelkidzede no dze, ngha ogbɛɛ no li inggise mi eto mgbi Eron.

¹² Lubana ni a le nyine eto ofife yɔ, ola kpaa li kyeme a ka nyinan.

¹³ Ongwu a le gbɔdze ntone kwu iyin na tokye ondudze oka idzidza, ma inggise onyi mi udze na fife mi iwashi ye ba.

¹⁴ I tso saan gbɛɛ Otse mgbi eyi tokye iJuda, ma iMose gbɔdze kwu iyi inggise ofife mi eto na ba.

¹⁵ Ma ni inggise ofife oka dafi iMelkidzede ne to yɔ, ungwɔ ngwi eyi gbo ne nghao ba yi osa,

¹⁶ ikyesine o yee inggise ofife li mi odzedze mgbi ola ba, kpaa li ikye mfye mgbi oshishe mgban nka dzili ba mani.

¹⁷ Lubana Afe lo gbɛɛ, <<Abu li inggise ofife gyegwu, dafi iMelkidzede nani.>>

¹⁸ A kye ola ongwɛ ababo na geke ese ikyekye i fyumfye ba di dze yi oyabo kpaa ba

¹⁹ (lubana ola na nu unkonyi yee saan ba), a di kye ewe ogbe byiibyi otatase ba, nka gble eyi ke kwekwe yi Imgbasho.

²⁰ IKrestu yee inggise ofife gyegwu mi ofaafa! Kpaa ama ofife angbeka yɔ, li mi ofaafa ba.

²¹ Nghaduu o yee inggise ofife mi ofaafa mi onɔ ngwi Imgbasho nyan gbɛɛ:

<<Otse fa wa

o dika nyine ondu ba:

<Abu li inggise ofife ogyegwu.> >>

²² Mi ikye ofaafa ne, iYesu yee ondu odzedze mgbi ondu obwa-bwa ofufe ntatase ngha ogbugbe nani.

²³ Ama ofife angbeka kwuba kpaa ki toma, nghaduu ikwongye gbɛlo ma ba.

²⁴ Kpaa ikyegbɛɛ iYesu dze oshishe gyegwu ne, o ka li inggise ofife gyegwu.

²⁵ Nghane o ka yagba dula ama nnye mbon ba mbi Imgbasho ma wato klekle,

ikyekye o dze oshishe alonɔ duu ikye otɛekye yi Imgbasho ikye ma.

²⁶ IYesu li itɔ okwukwo inggise ofife ngwu eyi mina mani, ikyekye o le saan, a ka du ongwufabɔ mbon ba, o dze yi obube onyi ba, a dulun dze enggengga mbi emi obube, a kyilon esho ngha ali mfye mi esho duu.

²⁷ Dafi okwukwo inggise ama ofife angbeka li fife ma, ongwu yɔ, i wogyɔ ngwi o ka fife mi ikye alobube mgbi ongwu beyi mgbi inggise angbeka alegbe-alegbe ba. O fife ikye ali ibwubwe mgbi ama akponyi ta mi onɔ ngwi o kwikwu mi ekwatsi mani.

²⁸ Lubana ola li sadu ama nfyumfye ba nu ma li okwukwo inggise ama ofife; kpaa ofaafa nba mi iyikpa ola ma, sadu Ongwɛ, ongwu nle saan gyegwu nani.

8

Okwukwo inggise ofife mgbi ondu odzɛɛdze ofufe

¹ Odze ngwi eyi le gbɔ ma li ongwu aani: Eyi sulu itɔ okwukwo inggise ofife neni, o sɔdze abugye angbodzi itsuuto mgbi Ugabaidu mi esho,

² o li kyidɔ mi imbe osaan mgbi Imgbasho, mi iTabenako otsitsi ngwi li inggise kye tse ba, kpaa li Otse abun nani.

³ Ali okwukwo inggise ofife duu a li kyon dze ikye onu umba di fife, nghane ongwune kpaa i gbuo no sulu ungwɔ okye nu.

⁴ O ki dze ɛsɛ nɛ yɔ o kika li inggise ofife ba, ikyekye ola teyi gbe inggise ama ofife tokɛ wa.

⁵ Imbe osaan ngwi a li kyidɔ mi ele ma li ambe yi onodzi mgbi ungwɔ ndze esho mani. Li ikyengha ngwi a kwo iMose adɔ mi onɔ ngwi o le wewo ombe iTabenako ma gbɛ: <<Gbinebyi saan ni o kyo alungwɔ yeye dafi a tso abu mi unggwɔ nani.>>

⁶ Nghaduu idɔ ngwi a kye wo iYesu abɔ na datu ngha mgbi ama dafi ondu odzɛɛdze ngwi o li inggise oyile inggise gyiide yi Imgbasho na shewo ngha ogbugbe nani, ikyekye a wo itan mi ondu odzɛɛdze ntatase.

⁷ Ni ondu odzɛɛdze ongwɔ ababɔ ki sulu okakewo bayɔ, itɔdze opita ondu odzɛɛdze oka ki dzɛma wuba.

⁸ Kpaa Imgbasho di ungwɔ sisi lon yi inggise man o gbɛ,

<<Otse noola gbɛ, onɔ kyɛma, ngwi ani ka dze mi ondu odzɛɛdze ofufe yi emi iSrai beyi emi iJuda.

⁹ Otse gbɛ, ka yama dze dafi ondu odzɛɛdze ngwi Ani dze yi otsikyɔma onɔ ngwi Ani byi ma abɔ kye ma tase mi iGyibiti na ba, ikyesine a kwulesɛ dze mi otsitsi mi ondu ngwi Ani dze yi ama ma ba, man N kyata iyikpa tse ma.

¹⁰ Otse gbɛ, <<Ni egbe ntona wa nye yɔ, li ondu ngwi Ani ka dze yi emi iSrai aani.

N ka gbe ola mgben wo ma ke itukwu di lo ola Mgben mi eka mgbi ama.

N ka li Imgbasho mgbi ama a dika li emidani.

¹¹ Mi onɔ na, inggise ka nya inggise nwatse dɔn hona ongwunɔn gbɛ, <Ye Otse wuba,> ikyekye ama duu ka ye ani,

wita mbi engbe mgbi ama nghataa lu mbi engyukwo.

¹² Lubana N ka dzamata yi imbaali mgbi ama dika we ali ibwubwe mgbi ama wuba.>>

¹³ Dafi o kwu ondu odzɛɛdze nɛ gbɛ <<ofufe nɛ,>> o nu ongwɔ ababɔ na sila; ma ungwɔ nla sila di kye yɔ, ka byulu mbe onɔ ba.

9

Osusunu mi iTabenako ongwɔ ɛsɛ neni

¹ Ondu odzɛɛdze ongwɔ ababɔ dze yi ola mgbi osunu beyi ozu ongwɔ a ka sunu mi ele mi ɛsɛ neni.

² A kye iTabenako wɛsɛ. Mi ifu egli ozu mgban ongwɔ ababɔ ma otlese ipitila dze ele yi adinyatse beyi ibredi ngwi a kye mse be ele; a kwu imbe na gbɛ imbe Osaan.

³ Mi iyikpa ayangwuto ongwu fan ma ifu egli ozu dze ele ngwi a kwun di Imbe Nnghao le Saan.

⁴ Iwashi abashi okye ungwo ogbungbe toola yi ikwulu imu mgbi ondu odzedze ngwi li abashi-abashi. Imu ne dze yi ikpokpo abashi ngwi imana wele yi okwuta mgbi Eron ngwi tsaabo beyi anggaye akwutse ngwi a lo ola iwyo ntona mi ele mani.

⁵ Mi ikye imu na Icerubyin (Icerubyin li ambe ngwi a kpa dzeke otso okwokwo mgbi Imgbasho) dode ele ghiiwulu tukwu imbe elela odiidi. Nghaduu ono gyo ngwi eyi ka tufya odze ne shilele waba.

⁶ Ngwi alungwo duu toke ondondan nghan, ama ofife li kaka ifoozu ongwi ese na alono-alono ikye okiyayi yi ido mgbi ama.

⁷ Kpaa li okwukwo inggise ofife ta li kaka ifoozu ongwi idzidze na akponyi mi onova, o li kaka yi eyi kyeme ngwi o li ka kye fife ikye ewon beyi ikye ali ibwubwe ama inggise kyo mi ine obuubu mani.

⁸ Mi ungwone Onodzi Osaan le tso gbex, ngwi iTabenako ongwi ababo na ka wodze ne, ofe olu Imbe Nghao le Saan na, a kye kwulu lasisa waba.

⁹ Nene li otso ambe mi ono ongwi onene gbex, umba yi ife ofefe ngwi a kye nu na yagba onu ela ongwi itukwu mgbi ama osunu ntona gbosa ba.

¹⁰ Ola ntona to ikye ungowogye yi ungwo owaawa beyi oga ewo osa-sa. Ola ikye ungwo ama ngwi ine li di ntona ka to nghataa ba ono ola ofufe.

Eyi iKrestu

¹¹ Ono ngwi iKrestu ba dafi okwukwo inggise ofife mgbi ungwo osuse ama nteyi to mmen ma, O nye angbodzi iTabenako ngwi nghao shewo di tishi nga ongwi inggise me, alima li otso gbex, li ungwo ngwi a ta mi ese ne ba.

¹² IYesu kaka Imbe Nghao le Saan na akponyi ta, nghaduu li mi eyi mgbi mndo naadi mnda ba; kpaa li mi eyi mgban abuan ngwi o kye fife se dula eyi to gyegwu.

¹³ Ola mgbi iMose gbex, eyi mndo yi mnda beyi uto mgbi ibidrua mnda ngwi a kye fwe inggise ama ntsiidza li salu ma nu ma yee saan mi ikpewo.

¹⁴ Nghaduu, iKrestu dze yi alobube ba, o di kye ewon fife dafi mfye mgbi onodzi ogyegwu nu Imgbasho. Li ikyengha ngwi eyi mgban nghao fyumfye di nu ewodze mgbi eyi gbosa aali. Ngwi i dze nga duu ne kpaa, eyi ka kyo Imgbasho oshishe ido, i ka kyungwo ama nka ba yi eyi ikwongye wuba.

¹⁵ Mi itodze ne iKrestu li inggise oyile inggise gyiide yi Imgbasho, ikyesine li ongwu ba yi ondu odzedze ofufe, ikye ni ama ngwu a kwu ma ela ma tu okwude ngwi a zondun ogyegwu nani. Ngwi o kwulu dafi inggise onagbe ikye osh ma adi mi ali ibwubwe ngwi a kyo mi ono mgbi ondu odzedze ababo neni.

¹⁶ Mi odze ofe ogyokwude yo, sede otsungwo nlo ma li kwulu se a ka kyido mi ele,

¹⁷ ikyekye a li kyungwo yi afe ogyokwude mi ono ngwi inggise nlo ma kwulu se; li sulu mfye ono ngwi otsungwo nlon ma ka dze oshishe ba.

¹⁸ Li itodze ne ngwi ondu odzedze ongwi ababo na kpaa li kyido ba, sede a ka dze eyi mmbwaba kyi ele aali.

¹⁹ Ngwi iMose gbo ali ola duu nya inggise ntona ne, o kye eyi mnda yi eni yi itu omuma beyi abo ihiso kye fwe afe ofulu-fulu yi inggise ntona duu.

²⁰ O gbex, <<Nene li eyi mgbi ondu odzedze, ngwi Imgbasho woola gbex ni ema ngyo mani.>>

²¹ Mi ito ofe ne kpoo, o kye eyi na fwe iTabenako na beyi alungwo ngwi a kyo oyabo ele duu.

²² Mi otsitsi, ola mina gbex ungwo angbeka kwuba ni a kyi salu yi eyi. Ni eyi okyi ese dzema bayo odzata inggise yi alobube kpaa dzema ba.

²³ Ne, i yee kyeme-kyeme gbex, ungwo emi ese ne nto dafi ambe ungwo emi esho duu, a ka kyi salu ma yi ife ntoneni, nghaduu ungwo emi esho abuoma yo, a ka kye salu ma mi ife ntatase nga ntoneni.

²⁴ Lubana iKrestu yama kaka imbe osaan ngwi a mbe mi abo nli ambe mgbi ude otsitsi na ba; o kaka ude Imgbasho yeye, ikye oka kwudze ine Imgbasho ikye eyi.

²⁵ O yama kaka esuto ongwí esho ikye ole yile ewon fifé alonɔ-alonɔ dafi okwukwo inggise ofife li kaka Imbe Nnghao le Saan ali onova oka fifé yi eyi nli mgban ba na ba.

²⁶ Ki li ngha yɔ, iYesu ki gyadzɛ akpe ibyi byi kye onɔ ngwi a ta ɛsɛ ma jo. Kpaa onenɛ ɛsɛ dze kwɛkwɛ ongyɛngye se o wa kye ewon fifé akponyi ikye ali ibwubwe.

²⁷ Dafi a kye dze gbɛɛ inggise ka kwulu akponyi ta a ka gbɔn ikwɔ nɛ,

²⁸ li ngha a kye iKrestu fifé akponyi ikye okyelu ali ibwubwe mgbi inggise kwuba aali. O dika ye ba akpe ongwu fan, li owa kyi kyelu ali ibwubwe wuba, kpaa li okye owato-wato ba wa nu amanto le fan mani.

10

IYesu fifé akponyi

¹ Ola mgbi iMose dze dafi li onodzi mgbi ungwɔ osuse nkye iyayi ka ba mani. Yama li ungwɔ otsitsi ma yeye ba. Nghane ife ofɛɛfe ali onova ka yagba nu ama ogbleba kwɛkwɛ sunu Imgbasho yɛɛ saan gbɛ ba.

² Ni i kika yagbayɔ, a ki nya yi ife na ofɛɛfe wa. Lubana akponyi mata, ama osunu ntona duu kika nu ma yɛɛ saan, itukwu mgbi ama kika nu ma obube mi ali ibwubwe mgbi ama wuba.

³ Nghaduu ife ofɛɛfe ntonɛ yɛɛ ungwɔ okyɔ ali iye ikye owe ma gbɛɛ a ka dze yi alobube ma,

⁴ ikyekye eyi mnda yi mndo ka yagba kyi kyelu ali ibwubwe ba.

⁵ Li ikyengha onɔ ngwi iYesu ba ɛsɛ nɛ ma, o gbɔ yi Imgbasho gbɛɛ, <<Li ife ofɛɛfe yi umba ngwi abu mina ba, kpaa abu kye ewo nu ani ikyegbɛɛ ni ani kyɔ abu ido;

⁶ Ife otoola beyi ife mgbi alobube li nu abu itukwu osheta ba.

⁷ Ta ani gbɛɛ, <N dze na, Afɛ lo kwu iyi ani gbɛɛ, N ba owa kyɔ itukwu abu, Imgbasho.> >>

⁸ Ababo o gbɛɛ, <<Ifɛ ofɛɛfe yi umba onuunu, umba otoola yi umba mgbi alobube mina abu ba, a di li nu abu itukwu obese kpaa ba>> (ola yɔ gbɛɛ ni a kyɔ ma).

⁹ Nɛ o gbɛɛ, <<N dze na, ani ba owa kyɔ itukwu abu.>> O kye ofɛ ofɛɛfe ongwí ababo na gekɛ ɛsɛ di ba yi ofɛ ofufe ngwi li ongwu fan.

¹⁰ Ma mi oweka mgbi Imgbasho na, a nu eyi yɛɛ saan mi ikpewo ife ngwi iYesu iKrestu kye ewon fɛ akponyi nani.

¹¹ Alegbe-alegbe, ama ofife duu li kwudze le kyido ife ofɛɛfe mgbi ama; alonɔ-alonɔ a li fɛ itɔ ife ngwi ka kyi salu ali ibwubwe gbɛ ba mani.

¹² Nghaduu ngwi iKrestu kye ewon fifé akponyi neman, o lu ka sɔkɛ abugye mgbi Imgbasho.

¹³ Kye onɔ na jo o le fɛ ni a kyata engyikyili mgban nu ma yɛɛ itse mgban ogbe afɔ to ele,

¹⁴ ikyekye mi ife mgban ofɛɛfe akponyi na o kyi salu ma gyegwu nu ma yɛɛ saan.

¹⁵ Onodzi Osaan kpaa kyɔ obwende mgbi ungwɔnɛ nya eyi. Ababo o gbɛɛ,

¹⁶ <<Otse gbɔgbɛɛ, mi onɔ na, li ondu odzɛɛdze ngwi ani ka dze yi ama aani. N ka kye ola mgbɛn wo ma kɛ eka dika lo ma mi itukwu mgbi ama.>>

¹⁷ O di mbwumbwo gbɛɛ, <<N ka wɛ ali ibwubwe yi ado okyeekye mgbi ama wuba.>>

¹⁸ Kini a to ma mkpa mi ali ibwubwe yi ado okyeekye mgbi ama yɔ, ife ofɛɛfe ikye alobube dzɛma wuba.

I gbo ba mbi Imgbasho

¹⁹ Nghawane, emi ongwunani, dafi eyi dze yi imio ewo ba okaka Imbe Nnghao le Saan mi eyi mgbi iYesu,

²⁰ mi ofɛ ofufe ngwi nye kaka oshishe nɛ! Ofɛ nɛ kye ikpewo ayangwuto nli iKrestu abɔn neni.

²¹ Ngwi eyi dze yi angbodzi inggise ofife nle di mi ozu Imgbasho nɛ,

²² ni i ba kwɛkwɛ yi Imgbasho itukwu onyi mi oyeye onuunu mgbi otsitsi, beyi itukwu ngwi a kye salu mi itukwu mgbi eyi ogye obube di kyi salu eweyi mi eni oglododo.

²³ Ni i ka suusu mi ewɛ mgbi eyi ogbe byi byi ngwi eyi le gbɔn mi ododa nɛ ba, lubana ongwu nzondu ma li nyine ba.

²⁴ Ni eyi di di ofe ngwi eyi ka kwu eweyi ewe wo ikye otso okpitukwu di kyungwo osuse mani.

²⁵ Ni i ka nde okwakye yi eka dafi angbeka le kyo na ba, kpaa i kwu eweyi ewe wo onghaangha duu yo ngwi ono le mba neni.

²⁶ Kini eyi kiyayi okyo alobube mi oshu ono ngwi eyi sulu odifwi-difwi mgbi otsitsi ne yo, ife ofefe ikye alobube onyonyi kpaa dzema wuba,

²⁷ kpaa li imio mgbi ikwo ogboogbo yi amoola itingga nkye iyayi kawa gye engyikyili mgbi Imgbasho nani.

²⁸ Ni inggise efa hona eta kyo obwendε mi ikye inggise gbee o foola mgbi iMose yo, a li ngwon yi elela odiidi ba.

²⁹ Tsewe di dafi ado okwookwo mgbi ama nkye afo si Ongwe Imgbasho di kyo yi eyi mgbi ondu odzedze wo dafi li ungow nle saan ba ka dze mani. Ito inggise ntona fya Onodzi Osaan nkye elela mgbi Imgbasho ba mbi emidan na ito.

³⁰ Lubana eyi ye ongwu ngbee, <<Li ido mgbi ani okpa mkpa; N ka kwo ma ado,>> <<Otsε dika fwo emidan ikwo.>>

³¹ Li ungow okwulewo ni inggise gbese wo Imgbasho oshishe abo.

³² We dafi ema gyadze kpakpa mi owita-wita ngwi osa mgbi Imgbasho ba mbi ema mani.

³³ Onoka a li fya ema ito mi ododa di nu ema iso; ono angbeka yo li dze ema gbee ema ki ya ama a le nu ma iso na abo.

³⁴ Ema li tobyi ama nwoto obawi, ni a kyi gbelu ungow ngwi ema dze yan duu kpaa ema li dze yi atsa, ikyekye ema abuema ye gbee ema dze yi ungow ama ntatase di li gyegwu.

³⁵ Nghane ka gbewengwuta yi abo otsigege mgbi ema ba na; ema kawa tu umba mi ele shewo.

³⁶ I wogyo ema ka shitukwu ikye ni ema kyo itukwu Imgbasho, ema ka tu ungow ngwi O zondur mani.

³⁷ Lubana mi ongwono gwee ta, <<Ongwu nka ba ma ka ba yi ono ombeembe wuba.

³⁸ Emidani ama osaan ka dze oshishe mi oyeye onuunu.>> Kpaa ongwu n yeyikpa yo, ka kpen yan ba.

³⁹ Nghaduu eyi li ama n yeyikpa ngwi a di dzili ma na ba, kpaa eyi li ama nnoyeye ngwi a dudu ma wato nani.

11

Oyeye onuunu

¹ Oyeye onuunu li ungow ama nka wa dze kyeme ngwi eyi gbewebyi ele, ambe mgbi ungow ngwi eyi li di ma ba mani.

² Li oyeye onuunu nu ma tse emi otsikyeyi tugbe aali.

³ Li mi oyeye onuunu ngwi eyi tu osa gbee Imgbasho ta ese mi elodze mgban, nghane ungow ngwi a ta ma ngwi eyi li di ntonε, a ta ma mi ungow ngwi ine li di ba mani.

⁴ Mi oyeye onuunu Ebel fife ntatase nu Imgbasho nga mgbi iKain. Mi oyeye onuunu a tsan gbee o li inggise osaan, ono ngwi Imgbasho she ine ta ikye yi umba mgban mani. Ngwi Ebel kwulu ne kpaa, o kale gbodze oyeye onuunu mgban yi eyi.

⁵ Enoku nose noyeye o di ikwongye ine ba, a kyon lu esho oshishe a din wuba. Kpaa duuse ni a kyon lu esho yo, a tsan gbee o li inggise nkyo owitukwu Imgbasho.

⁶ Ma ni li mi oyeye onuunu bayo inggise onyi ka kyungwo kpa Imgbasho ba, ikyekye ali inggise nba mbon yo li kyeme no noyeye gbee o dzema, o di li nu ama npitan mi otsitsi ma umba.

⁷ Ikyegbee iNua noyeye ne, Imgbasho kye ungow nka wa kyo mi iyayi tson. O fwo Imgbasho di kpa uwaa ngwi dulun to yi eto mgban. Mi itodze ne a gbo ese ikwo, man a kye mse ndze ikye ali inggise osaan ma kye nun.

⁸ Abraham noyeye di fwo Imgbasho. A nyan gbee no lu imbe ngwi o kawa gyokwudan, ngwi Abraham nu Imgbasho oyeye ne, o ye ese na ba kpaa o lu.

⁹ Mi oyeye onuunu o lu dafi ingyoga ka mbe ude mgban mi ese ondu odzedze mi anengye; o la afu, dafi Adziki yi iJeko ama ngwokwude ungwonyi yan kpaa la mani.

¹⁰ Lubana o gbinebyi ogalu ngwi a wo itan, ngwi inggise ombaamba yi ombaamba li Imgbasho nani.

¹¹ Abraham noyeye gbee Imgbasho ka mbwo ondu odzedze mgban, li ikyengha ngwi Abraham kye ngwi iSara di li ogyoma kpaa yee ungwɔ otu ongwɛ aali.

¹² Nghanɛ li ikpewo Abraham onyi ngwu kye kika mbongwe gbe wuba ne, ngwi engwiban to mbwo dafi mce mi akpa beyi mfyany mi ekyoo aani.

¹³ Inggise ntonɛ duu kale noyeye se a kwa kwulu. A yama tu ungwɔ ama ngwi a zonu yi ama ntona ba; a di ke mbombo ma i tsa ma atsa. A di gbela gbee ama baaba di li ingyoga mi ese neni.

¹⁴ Inggise ama ngbo ito odze ntonɛ le tso gbee a le mina ese nka li mgbi ama.

¹⁵ Ni a kile tsewe ese ngwi a dzanta na yɔ, a kika tu ofe oye lu ele.

¹⁶ A ye le tsewe ese ntatase ongwɛ esho nani. Nghanɛ i kwu Imgbasho ayiwi onu ma kwu ongwu gbee Imgbasho mgbi ama ba, ikyekye o mbe ma ogalu.

¹⁷ Li mi oyeye onuunu ngwi Abraham kye ongwɛ Adziki nu onɔ ngwi Imgbasho mbaadin na aali. Abraham ngwu Imgbasho zonu yan ne wewo okye ongwɛ onyi kpokpo fife.

¹⁸ Dafi Imgbasho zonu yan gbee, <<Ka li mbi Adziki ne ngwi a ka wita ogbo eto mgbi abu.>>

¹⁹ Abraham ye ta gbee Imgbasho li kyile emi ikwukwɔ, i ke dafi li mi ikwu ngwi o yile Adziki mani.

²⁰ Li mi oyeye onuunu ngwi Adziki kye mse be iJeko yi Isol ewo ikye odzedze mgbi ama ongwɛ iyayi aali.

²¹ IJeko mi oyeye onuunu mgban duuse no kwulu yɔ, o kye mse be emi ongwɛ iJose duu ewo, di fyike okwuta mgban ye sunu.

²² IJose mi oyeye onuunu mgban, ngwi o wa dze kwekwe okwulu jokpaa, o gbodze oto-to mgbi emi Israi mi Igyibiti, o nya ma gbee nu ma wa kye akpukpu mgbi ongwu byi lu yi ama.

²³ Li mi oyeye onuunu ngwi ama omba iMose kyon da me ofya eta mi onɔ ngwi a mban mani, ikyekye ama omban di

gbee odzedze mgban li idzidza yi engbe angbeka, a di wimio ola ngwi utɔ wo ma ba.

²⁴ Mi oyeye onuunu ngwi iMose wa she kpaa o gbela nu ma yon gbee ongwu li ongwiba mgbi iFaro mbi ongwɛ ongwu ongyaa ba.

²⁵ O di gbee i tatase ni ongwu gyadze ungwonyi yi emidi Imgbasho nga onu ongwu gye ese mi alobube mi ongwonɔ gwee.

²⁶ O kye ayiwi ogyeegye mi ikye iKrestu wuuta nga aludu mgbi emi Igyibiti nani, ikyekye o kyinebyi umba mgban nkye iyayi mani.

²⁷ O dzata Igyibiti mi oyeye onuunu, o yama wimio itingga mgbi utɔ ba dududu, o shitukwu kpɔ ikyekye o di ongwu a li dun ba nani.

²⁸ Li mi oyeye onuunu ngwi iMose wo emi Israi ola gbee nu ma le gye oga owe owato-wato di kye eyi kyi onufe ikyegbee ongwu nka wa dzili engweve na no ka kye abɔ gbo ongwovle emi Israi ba aali.

²⁹ Mi oyeye onuunu inggise ntona kyikyɛ mi ikpese nye onkyoo omuma, kpaa ngwi emi igyibiti fya gbee ama kpaa ka kyedo ma ne, eni dzili ma.

³⁰ Mi oyeye onuunu ogalu iJeriko bulu tukwu ese, onɔ ngwi emi Israi kyikyɛ kpaste ikpishi ogalu na egbe egyafa mani.

³¹ Li mi oyeye onuunu ngwi a ngwɔ owagbai iRaha yi ama onghaado emi iJeriko ntona ba aali, ikyekye o gbe ama owodi ntona abɔ efa.

³² Nin di gbɔ ali odze? N sulu onɔ ogbodze mgbi iGidon, iBaraki, iSansin, iJefta, iDevedi, iSamue beyi ama ogbeese ba,

³³ ama nkyi gbɛlu esuto kwuba mi oyeye onuunu di li gbiikwɔ mi emyemye di tu ungwɔ ngwi a zonu yi ama nani; a tukwulu ugaba ondu,

³⁴ di myunu amoola okwusunkli di gye ma ba; ewo odzaatsi mgbi ama kyata yee enepe; a yee engyilika di nga oblakwutse emi iyikpese ika.

³⁵ Engyaa di emidama nkwulu se ngwi a di kyile ma mi ikwu mani. A nu angbeka iso kpaa a fwa odzata Imgbasho,

ikye nu ma wa tu okyee-kyee mi ikwu osuse.

³⁶ Angbeka gbiiso mi agya yi ibe ogboogbo, a kwa di bwa angbeka adi gbe ma ka woke obawi.

³⁷ A tsengwo angbeka mi akwutse, kwodze angbeka efa; a ngwo angbeka mi okwusunkli. A le ga kye yi okpa mmala yi okpa mndɔ ewo, a tundze yi adze, a nu ma iso di kyo yi ama timbi-timbi.

³⁸ Eɛe ne gbuo yi ama wuba. A le ga kye imbe okplagada yi unggwo yi ifo akwutse beyi ishe mi ikpese.

³⁹ Ama duu, a tse ma ikye oyeye onuunu mgbi ama, nghaduu kpaa a yama tu ungwo ngwi a zonu onu ma ma ba.

⁴⁰ Imgbasho tsewe ungwo osuse ikye eyi, ikyegbee nu ma beewo yi eyi yo a ka nu ma yee saan.

12

Imgbasho nye emi onghan

¹ Ikyenghane, ngwi obwende lokawo eyi wane, ni i gbe ungwo ama otukwu eyi ofe beyi alobube ama nli wo eyi ekle suno ba duu ngwuta, adzi ni eyi gbili ikye ungwo ngwi a kye dze ikye eyi ma yi itukwu oshiishi.

² I gbe ine mgbi eyi byi mbi iYesu na, o li owita-wita yi ongyeengye mgbi oyeye onuunu mgbi eyi, ikye atsa ndzan iyayi nani. O shitukwu mi ekwatsi kye ayiwi wuuta ba. Nghane o sɔdze itsuuto mi abugye mgbi Imgbasho oneneni.

³ Tsewe di dafi iYesu shitukwu kpakpa mi ofwaafwa ngwi emi alobube fwan mani, ta sika kaka abu ewo ba, itukwu dika sha abu anye wuba.

⁴ Ofyaafya ngwi ema fya gbee ni ema ka kyo alobube ba duu kpaa, ema yagba dzeeyi kyese dafi iYesu kyo na waba.

⁵ Ema gblimo elodze ngwi Imgbasho kwu ema ewe wo mi ele dafi emi onghan maa? O gbee:

<<Ongwani, ka kwu onyeenye mgbi Otse shanye ba,

itukwu no dika sha abu anye ono ngwi o kyokyo odze yi abu ba,

⁶ ikyekye Otse li nye ama nkpan itukwu mani.

O di li kwo ali inggise ngwu o

gbelan gbee li onghan duu ado.>>

⁷ Shitukwu mi iso ikyekye li ofe mgbi onyeenye; Imgbasho le kyo yi ema dafi engwe. Lubana li ali ongewe ngwi otson li nyan ba?

⁸ Kini a nye ema ba (ma angbeka duu gbe onyeenye yo), ema li engwe yeye ba kpaa engwe uka.

⁹ Lubana eyi duu to yi otso emi ese ne ama nli nye eyi, eyi di li nu ma mmwe kpaa. Nghane Otseyi ongwi onodzi ndi dze oshishe se eyi ka kye eweyi nun no nye ba daa?

¹⁰ Emi otseyi li nye eyi mi ongwono gwee dafi a di gbee i gbuo mani, kpaa Imgbasho li nye eyi gyo no to tishi lo eyi, adzi ni eyi dze saan dafi Ongwu mani.

¹¹ Onyeenye onyonyi kpaa li tishi mi ono ngwi a le nye ma ba, li wulewo. Ama ngbe onyeenye ma a li wa tu owaawa mgbi osaan beyi iyu mi ono ongwi iyayi.

¹² Nghawane, ni abo mgbi ema yi akwafɔ otsaatsa kwumfye.

¹³ Melu ofe oshishe mgbi ema no dze yeye ikye ni ama nfyumfye ba ka wende ba, kpaa ye fyumfye mi oyeye onuunu mgbi ama.

Ado okwookwo mbi ama nfa Imgbasho

¹⁴ Fya mi ofyaafya mgbi abu ni abu dze mi iyu yi ali inggise duu di dze saan; no li mi osaan bayo inggise onyi ka di Otse ba.

¹⁵ Fya ni elela mgbi Imgbasho ka nye inggise onyi ba dika nu inggise oka itukwu owulu-wulu ikye oba yi ema angbeka okakewo di gbe inggise kwuba woke idza ba na.

¹⁶ Fya saan gbee ni inggise onyi kyo amah hona ye Imgbasho ba ito mgbi iSol ongwu nkye ongyukwo mgban gya ikye ungwogy na ba.

¹⁷ Ngwi ungwone wa nye ne, i minan gbee otson no kye mse ne ban ewo, nghaduu o kwon. ISol tsukwu yi etse ine kpakpa kpaa ono nye okye mse na nun.

¹⁸ Ngwi ema ba mbi Imgbasho ne, ema yama ba mbi ungwo ngwi inggise owamy ka yagba kye abo gbon ito ngwi emi Israi di mi unggwo iSinai na ba. A

kpatse yi ola ogbaamu nle gbe di yifu di fa dafi idablu.

¹⁹ Ema fwo ofofo mgbi agba beyi elodze nle sandu jo ngwi emi Israi fwo di tekye gbee Imgbasho no ki gbodze yi ama mi ela na wuba, na ba.

²⁰ Emi Israi tekye ikyekye ama ka yagba yi ito ola ngwi a wo na ba: <<Kini mmbwaba jokpaa kye ewo gbo unggwo na yɔ, ni a tsengwon mi akwutse kyeme-kyeme.>>

²¹ Ungwo ngwi a di na wimio jo iMose gbee, <<N le shi adagba yi imio.>>

²² Kpaa ema bato unggwo iDzayon, mi iJerosalin ongwi esho, ogalu mgbi Imgbasho oshishe nani. Ema bato okwakyie atsa oshewo mgbi engyeso idubu-idubu.

²³ Ema bato okwakyie mgbi ongwovle, ama ngwu a lo iyi ma mi esho mani. Ema bato mbi Imgbasho, ongye ofwo ali inggise duu ikwo nani yi mbi onodzi mgbi inggise ama onyaan ngwu a nu ma yee saan,

²⁴ ema bato mbi iYesu ongye oyile inggise gyiide yi Imgbasho mi ondu odzedze ofufe beyi eyi ngwi a kye kyi ngbo elodze tatase ngha eyi mgbi Ebel nani.

²⁵ Fya ni ema di gbee ema kwu ela mgbi ongwu ngbodze na fungbe ba. Kini a yagba tsebyulu wo ongwu nkwo ma ado mi ese ne ba ma, eyi ma ka tsebyulu wo ongwu esho nkwo eyi ado na gbee?

²⁶ Tugbe ma ela mgban nu ese suusu, kpaa onene o zondugbee, <<N dika nu ese kyoon suusu ba esho kpaa ka suusu.>>

²⁷ Elodze <<dika>> ne tso gbee, ungwo ama Imgbasho ta duu, a ka su ma di kye kwolu ma, ikyegbee ungwo ama nka suusu ba ma nu ma dze gyegwu.

²⁸ Nghawan, dafi eyi le tu esuto nka suusu ba ne, i ta Imgbasho angba ye sunun yi ewo oyile ese yi imio,

²⁹ lubana <<Imgbasho mgbi eyi li ola nli gye sisi ba.>>

13

Odze owe-we ongwi olele

¹ Kiyayi odi ewema kpitukwu dafi engwuno ewee mani.

² Le gbe ingyoga mi ude ema na, li mi ito ofe ne ngwi inggise angbeka gbe engyeso saan kpaa yama ye ba aali.

³ We ama nwoto obawi yeye dafi ema kpaa wodze ele yi ama mani, dika gblimo ama ngwu a le nu ma adze ba, dafi ema kpaa wodze ifu adze na yi ama mani.

⁴ Wo eba okwokiikwoki okpa na, di kye akwulo eba okwokiikwoki dze saan, lubana Imgbasho ka gbo emi amah beyi ama okyo amah idza ikwo.

⁵ Oshishe mgbi ema no dze enggenga mi imina mgbi udza, ungwo ngwi ema dzeyan no gyolo ema, ikyekye Imgbasho teyi gbee, <<N ka yama dzata ema hona gblimo ema ba.>>

⁶ Nghane eyi gbo yi abo otsigegbe gbee, <<Otse li ongye otobyi ani; n ka yama tsimio ba. Li ekye ngwi inggise owamye ka kyo ani?

⁷ We ama ngbe ema teyi di gbeeso Imgbasho nya ema ntonani. Kyidi ito oshishe nose ngwi a sulun mani di kye afo ma.

⁸ iYesu iKrestu li ungwonyi edede yi ine nghataa gyegwu.

⁹ Nu ma ka kpagya ema wo yi otsootso angbeka ba. I tishi ni itukwu mgbi eyi fyumfye mi elela mgbi Imgbasho, no ka li mi ola mgbi ungwogye, ndze yi abo oyaaya mbi ama nle gye ma ma ba.

¹⁰ Eyi sulu iwashi ngwi ama okyido mi imbe ofife kpaa dze yi ofe ogye ungwogye mi ele ba.

¹¹ Okwukwo inggise ofife li kye eyi mmbwaba kaka Imbe Nghao le Saan ikye ofife mgbi alobube, nghaduu mmbwe yɔ a li gbe toola mi esise.

¹² Li ikyengha ngwi iYesu kpaa gyadze tase dzata ogalu ka kwulu ikye onu inggise yee saan mi eyi mgban aali.

¹³ Nghane ni eyi kpaa tase dzata ogalu ka tun di gyayiwi yan ungwonyi.

¹⁴ Lubana mi ese ne eyi sulu ogalu nka dze gyegwu ba, kpaa eyi le fe ogalu nka wa ba nani.

¹⁵ Mi ikpewo iYesu, ba ni eyi fife nu Imgbasho le tse iyin dile gbodzan alono duu.

¹⁶ Dika gblimo okyumse di ghumba ba, lubana ito umba ntona li kpa Imgbasho.

¹⁷ Siikyenu ama ogbe ema teyi di gbela yi ola mgbi ama. A le di mbi ema dafi inggise ama nka wa nu uka ikye ema mani. Fwo ma adzi ni ido mgbi ama no dze yi ama atsa. Ni ema yee ma okye yo, ka ya ema abo ba.

¹⁸ Bibo ikye eyi na. Eyi ye ta gbæ itukwu mgbi eyi gbosa eyi di mina ole kyo oshishe nka ba yi mmwe ali ofe duu.

¹⁹ Ani abuen tekye nu ema gbæ ni ema bibo ikyegbæ ni ani ye ba mbi ema dzikan-dzikan.

²⁰ Ni Imgbasho mgbi iyu, Ongwu mi ikpewo eyi mgbi ondu obwa-bwa ogyegwu, nkyile Otse mgbi eyi iYesu, okwukwo inggise ongyo mmala mi ikwongye na,

²¹ kye alungwo ntishi okyo itukwun duu nu ema, no di kyido mbi eyi mi ofe nkpan mani, ikpewo iYesu iKrestu, ngwu okwokwo dze mbon gyegwu-gyegwu nani. No dze ngha.

²² Emi ongwunani, n lo ema ongwæ afe ne ikye okwu ema ewe wo, nghane n tekye gbæ ni ema gbewebyi saan mi ungwø ani gbo ma ntoneni.

²³ I mina ani onu ema ye gbæ a dulu ongwuneyi iTimoti mi obawi wa. No wa kaka vla yo, n ka kyon wafø yen ba wa kpadi ema.

²⁴ Ta ama ogbe ema teyi yi emi osaan duu angba. Emi iKrestu mi iTali deso angba mbi ema.

²⁵ Elela mgbi Imgbasho no dze yi ema duu.

Af mgbi iJnsi

¹ Ani iJensi, ongbido mgbi Imgbasho beyi Otse iYesu iKrestu, le ta agwo iwyodefa ama nganya kpatse ese duu na angba.

Imbadi beyi igyila

² Emi ongwunani, no li ungwō atsa mbi ema saan mi onō ngwi imbadi ba mbi ema ita idzidza-dzidza mani,

³ bana ema ye imbadi ngwi a le mbadi oyeye onuunu mgbi ema ne, ka nu ema itukwu okwu onyotse.

⁴ Onyotse okwu-kwu ne ka nu ema myotse di yee saan, adzi ni unkonyi ka kwo ema oba ba mani.

⁵ Kini ozoyeye kwo inggise oba yō, no bō mbi Imgbasho nli nu ali inggise duu dzii yi okakewo ba nani, ta o ka kye nun.

⁶ Ki non bō yō, no noyeye dika dze yi itukwu efefa ba, bana inggise nli tsewe itukwu efefa dze dafi akpeni mi ekyoo okwukwo ngwi awo li gben le gyēke nani.

⁷ Ito inggise na no tsewe gbēe ongwu ka tu unkonyi mbi Otse ba;

⁸ o li inggise otsewe itukwu efefa dile wōwō mi ungwō mgbān okyōkyō duu.

⁹ Ali inggise onoyeye ndze abubō yō, no tsatsa ikyesine Imgbasho kyon wuuta.

¹⁰ Nghaduu ongwu ndze aludu ma, no dze yi atsa gbēe Imgbasho yilen ese, ikyekye o kawa nye dafi onngaangga oshē mani.

¹¹ Lubana onō li tō yi olola mgbān tse ni oshē ndzili, onngaangga mgbān li wulō di nu mse mgbān nye. Mi itō ofē ne kpō, inggise aludu ka sila ngwi o le kyummya kye ne kpaa.

¹² Imgbasho ka kye mse bē inggise nshitukwu mi imbadi ma ewo, bana o kwulēse mi imbadi mgbān kpōklō ne, o ka gbē okpapyi mgbi oshishe ngwi Imgbasho zonu okye nu ama ongwu kpa ma itukwu mani.

¹³ Kini igyila ba mbi inggise yō, ni inggise onyi ka gbēe, <<Imbadi na kye mbi Imgbasho ba.>> Ikyena inggise onyi ka

yagba gyila Imgbasho mi ungwō obube ba, ongwu kpaa di li gyila inggise ba;

¹⁴ kpaa li imina mgbi eyi ma li gyila eyi ka kwu ukya aali.

¹⁵ Nghane ni imina wa byifu yō, li mba alobube, ni alobube kpaa wa she kpakpa yō, li mba ikwongye.

¹⁶ Nu ma ka kpagya ema wo ba emi ongwunani ama okpa ani itukwu.

¹⁷ Ali umba osuse beyi ongwī nghao tishi duu kye esho, mbi Otsō osa, ongwu nli nyine ba dududu nani.

¹⁸ Li mi oweka mgbān ngwi o mba eyi nye mi elodze otsitsi na aali, ikyegbēe ni eyi li etō emi ababō mi ungwō ama ngwi o ta duu.

Ofwoofwo beyi okyōkyō

¹⁹ Emi ongwunani okpa ani itukwu ye ungwōne na: Ali inggise no dze pepē mi ofwoofwo kpaa kyō dumō mi ogbōgbō beyi itingga okyōkyō,

²⁰ lubana itingga ka yagba nu inggise le saan dafi Imgbasho mina ma ba.

²¹ Nghane dzata alungwō idza beyi alobube ngwi ema li kyō alonō duu nani. Kyi gbēlu esō ngwi a kye kya mi oshishe mgbi ema nka dulu ema wato ne yi ewo oyile ese.

²² Ka fwo elodzimgbasho ta ba, kpaa kyōkyō mi ungwō ngwi ela na gbō mani, bana o le kpagya ewoo wo.

²³ Ali inggise nfwo elodze na kpaa le kyō dafi i gbō ma bayō, dze dafi inggise nle di ewon mi idzinggi,

²⁴ ma labolabō ngwi o di ewon lu mata, o li gblimō odzēedze mgbān dafi ongwu dze mani.

²⁵ Nghaduu inggise nkyinebyi kpōklō mi ola nnghao tishi li nu ewo sheta na, gblimō ungwō ongwu teyi fwo ma ba kpaa kiyayi okyō mi efu yō, a ka kye mse bān ewo mi ungwō ngwi o kyō mani.

²⁶ Kini inggise kye ewon gbēe, ongwu le kyō Imgbasho idō kpaa yagba bwa idē mgbān fyii bayō, o le kpagya ewon wo, odzimgbasho mgbān duu li ayayi.

²⁷ Odzimgbasho ngwi Imgbasho Otseyi gbela gbēe le saan di dze yi okakewo ba ma li ongwu aani: ogbekabyi emi ongwokwu yi emi owakwade mi

okakewo mgbi ama beyi okye ewabu dze enggengga mi idza ongwí ese neni.

2

A fwa osadu-sadu mgbi okpitukwu

¹ Emi ongwunani, ngwi ema li ama onoyeye mbi Otse mgbi eyi okwulewo iYesu iKrestu ne, ka tso okpitukwu mgbi osadu-sadu ba na.

² Kyi kye gbée inggise wo ongwashi abashi mi abo beyi angwuto osaan wa kaka okwakyé mgbi ema, inggise adze kpaa wo ishisha angwuto wa kaka.

³ Kini ema nghao kye mmwe nu inggise nwo angwuto osaan na di nyan gbée, <<Sòke itse osuse neni,>> kpaa nya inggise adze na gbée, <<Dzekunto mmanani hona Sòke ombulu mi ewafò mgbi ani yò,>>

⁴ Li idzidza ngwi ema le tso dile gbò ewema ikwò mi ewodze ibwubwe daabana?

⁵ Gadò na, emi ongwunani ama okpa ani itukwu li Imgbasho dula ama ndze abubò mi ine mgbi ese gbée nu ma li aludu mi oyeye onuunu, nu ma di gyokwude esuto ngwi ongwu zonu yi ama ongwu kpa ma itukwu ma ba we?

⁶ Nghaduu ema li fya emi abubò ito. Ma li emi aludu li le kwo ema ese di li le kwo ema ke opo ikwò baa?

⁷ Li ama le kwu iyi osuse ngwi ema noyeye mi ele ne shanye baa?

⁸ Mi otsitsi-otsitsi ni ema ngyo ola mgbi esuto ngwi a lo mi Afé gbée, <<Di inggise nwatse dò abu kpa abu itukwu dafi ewabu na yò,>> ema le kyo ayin.

⁹ Kpaa kini ema tso osadu-sadu yò, ema kyo obube, ola di nu ema obube gbée ema li ama ofoola.

¹⁰ Bana inggise ngwu ngyo ola duu kpaa foola onyi yò, o gyobube mi ola angbeka duu.

¹¹ Ikyesine li Imgbasho ongwu ngbée, <<Ka kyo amah ba ma,>> di gbée, <<Ka ngwò inggise ba aali.>> Kini abu kyo amah ba kpaa ngwò inggise yò, abu yee inggise ofoola.

¹² Nghane le gbòdze dile kyungwò dafi inggise ngwu a ka fwo ma ikwò mi ola nli she inggise adi nani,

¹³ Ikyekye inggise nli di elela bayò, Imgbasho kpaa ka din elela mi ikwò ogbògbò ba. Elela odiidi ngha ikwò ogbògbò!

Oyeye onuunu yi okyòkyò

¹⁴ Emi ongwunani, oyabò li ekye, ni inggise tso gbée ongwu dze yi oyeye onuunu kpaa okyòkyò dzema ba? Itò oyeye onuunu na ka dulun tò gbée?

¹⁵ Kyi kye gbée ongwunabu ongwí ongyulò hona ongwí ongyaa, dze yi angwuto yi ungwogyé ba.

¹⁶ Ni onyi mbi ema gbée, <<Ké ise na; wo angwuto di gye ungwogyé saan na,>> kpaa kyo unkonyi otobyi ma ba ma, i yaabò mi ekye?

¹⁷ Mi itò ofé ne kpòò, oyeye onuunu ndze yi idò bayò, li ikwukwò.

¹⁸ Kpaa inggise oka ka gbée, <<Abu dze yi oyeye onuunu, ani dze yi okyòkyò,>> tso ani oyeye mgbi abu ndze yi idò ba nani, ni ani tso abu oyeye mgbi ani mi okyòkyò.

¹⁹ Abu noyeye gbée Imgbasho li onyi. I tishi! Emi onodzi ibwubwe kpaa noyeye ngha, ungwone li nu ma shadagba.

²⁰ Abu ikwangha inggise ne, abu mina ambe odi gbée oyeye onuunu ndze yi idò ba li ayayii?

²¹ Li otsikyeyi Abrahan ngwu a kyon gbée o le saan mi ungwò ngwi o kyo onò ngwi o kye ongwán Adziki dòke iwashi okyon fifé ma baa?

²² Ema di dafi oyeye onuunu mgbán yi okyòkyò ke ungwonyi mani, oyeye onuunu mgbán di mbwumbwò mi ungwò ngwi o kyo.

²³ Nghane Afé ngwi a lo gbée, <<Abrahan nu Imgbasho oyeye Imgbasho di kyon gbée o le saan,>> inggise di li kwun di oka Imgbasho na mbwumbwò.

²⁴ Ema ka yagba di gbée inggise li gye emyemye mi osuse ngwi o kyo li mi oyeye onuunu ta ba.

²⁵ Li mi itò ofé ne kpòò ngwi a kye iRaha ongyaa ogbaabò wuuta dafi o le saan mi okyòkyò mgbán ngwi o kye ozu nu ama okyaakya la efu di nu ma tò mi ofé oka idzidza lu na baa?

²⁶ Dafi ewo ndze yi onodzi ba li ikwukwo nɛ, li ngha oyeye onuunu ndze yi ido ba li ikwukwo aali.

3

Kye ide si

¹ Emi ongwunani, li ema tsatsa ka yɛ etsetse ba, ikyena eyi ama nle tso nɛ, a ka nghao gbo eyi ikwo fyumfye.

² Eyi duu li boofɛ mi ofɛ idzidza-dzidza. Kini inggise kye ide si mi odze ogboogbo yɔ, o myotse, o ka yagba gbekabyi odzɛɛdze mgban kpaa.

³ Eyi li kye alijan wo mmya ondu ikye no fwo eyi, ni eyi di yan akye gbɛ.

⁴ Di ambɛ mi iwudza onzwi eni, dafi a she ngwi awo okwukwo di li fa ma nɛ, li ongwɛ anghi ogyengye ta ngwi inggise ofaafa li ya ma akye kɛ imbe ngwi o mina okɛ duu.

⁵ Li ngha ngwi ide li alewo ogyengye kpaa li kyungwo ama oshewo aali. Di dafi ongwɛ ola ogbambɛ kpaa li kye ivu okwukwo gye tukwu esɛ mani.

⁶ Ide kpaa dze dafi ola, li ibwubwe ungwɔ mi alewo duu, ka yagba nu inggise ololo dzili, li mɛ ola wo oshishe mgbi inggise duu yi ola ntɔkyɛ udola nani.

⁷ Inggise li yagba byi ali ito mmbwaba yi ingwunɔ yi ungwɔ ama okwo ifu esɛ beyi mmbweni alono duu,

⁸ kpaa inggise onyi li yɛ ide akye gbɛ ba. Li ungwɔ obube ngwi a li yagba siin gbɛ ba, i mbwo yi unka ibwubwe.

⁹ Li mi ide ngwi eyi li tɛ Otse yi Imgbasho Otseyi, di li mi efu kpaa ngwi eyi li wo inggise ama Imgbasho ta mi odzɛɛdze mgban ikamba aali.

¹⁰ Li mi ondu onyi kpɔɔ ngwi otsetse li to mi efu beyi ikamba kpaa aali. Emi ongwunani i tishi ni ungwɔnɛ dze ngha ba.

¹¹ Eni osuse yi eni mmwaa ka yagba fɛ nyɛ ifogbe onyi gbɛɛ?

¹² Emi ongwunani, ekwo andundu ka yagba wa owawa mgbi olumu naa ekwo mntsa ka yagba wa owawa andundu gbɛɛ? Li ngha ifogbe mmwaa kpaa ka lu eni osuse gbɛ ba aali.

Ozoyeye li abyɛ efa

¹³ Li emɛ mbi ema dze yi ozoyeye yi odifwi-difwi? No kye tso ambɛ mi oshishe mgban osuse, mi okyɔɔkyɔ osuse mi ewo oyile esɛ nkyɛ mi ikpewo ozoyeye mani.

¹⁴ Nghaduu kini ema dze yi uwaba kpakpa mi itukwu di zofu yɔ, ka kye tsaabo igege di tangwɛ otsitsi ba na.

¹⁵ Itɔ <<Ozoyeye na>> kye esho ba kpaa li mbi inggise owamye di kye mbi onodzi ibwubwe.

¹⁶ Bana imbe ngwi uwaba beyi ali ofu dze yɔ, o ka di ende yi ali ito ali ibwubwe duu.

¹⁷ Nghaduu ababo yɔ ozoyeye nkyɛ esho na li nu odze saan, di dze mi iyu yi eka, okye angbeka wuuta, ongyo ola, ombwo yi elela odiidi di dze yi ali osuse, otso osadu-sadu ba kpaa otso otsitsi.

¹⁸ Ama ndze yi iyu li kya eto mgbi iyu, di li she eto mgbi osaan.

4

Kye ewema nu Imgbasho

¹ Li alungwo li kye odze oshiishi yi ibe ba idzidze ema? Ungwɔ ntona kye mi imina nle fu mi itukwu mbi ema na bawɛ?

² Ema li mina ungwɔ kpaa li tuun ba. Ema li gbongwɔ inggise di di ungwɔ mgbi inggise tanyi, kpaa ema li yagba tu ba. Ema li gbongbe di gbliɛ. Ema di li tu ungwɔ ema mina ma ba, ikyekye ema bo mbi Imgbasho ba.

³ Ni ema di bo kpaa ema li tu ba, ikyesine ema li bo yi oweka ibwubwe, ikye ni ema ka mbe mi imina mgbi ema.

⁴ Ema emi ama ntone ema ye dafi odze uka yi esɛ nɛ li odi Imgbasho tanyi mawɛ? Ali inggise nkwuuka yi esɛ nɛ duu, o yɛ ongyikyili mgbi Imgbasho.

⁵ Naadi ema tsɛwɛ gbɛɛ Afɛ lo odze nɛ mgbanta gbɛɛ, <<Onodzi ngwi Imgbasho kye wokɛ mbi eyi nɛ li kyo uwaba kpakpaa>>?

⁶ Nghaduu o di eyi elela kpakpa. Li ikyengha Afɛ gbɛɛ: <<Imgbasho li gbela yi ama okyile ewo esho ba kpaa li kye mse be ama oyile ewo esɛ duu aali.>>

⁷ Nghane kye ewema nu Imgbasho. Tuwo afɔ esɛ yi olodu, ta o ka tse dzata ema.

⁸ Ba kwekwe yi Imgbasho ta ongwu kpaa ka ba kwekwe yi ema. Kye oshishe mgbi ema dze saan ema emi ali ibwubwe di salu itukwu mgbi ema, ema ama itukwu dze ema efefa ntoneni.

⁹ Kyelela, makwo di tsukwu na. Kyata isha mgbi ema no yee ikwu otseetse, atsa mgbi ema no yee mtse obaaba.

¹⁰ Yile ewema ese mi ine Otse Imgbasho, ta o ka kyile ema esho.

¹¹ Emi ongwunani ka gbodze obube ikpewo ewee ba. Ali inggise ngbodze obube naadi fwo ongwunon ikwo yo, o gbodze obube mi ikpewo ola diye fwon ikwo. Ni ema fwo ola ikwo yo, ema le ngwo ola ba kpaa le fwon ikwo.

¹² Li Imgbasho yuon ta li kye ola nu di gbiikwo, li ongwu yuon dze yi mfye onu owato-wato beyi odzili-dzili. Nghane abu li eme ogbo inggise nwatse do abu ikwo?

Abɔ otsigegɛ ikye egbe ongwɪ ekeka

¹³ Nghane gado na, ema ama nli gbɛɛ, <<Ine hona ekeka eyi ka lu ogalu ne naadi ogalu nani, ka kye onova mi ele, ka kyummya di tu awuya mani.>>

¹⁴ Ma ema ye dafi oshishe mgbi ema ka dze ekeka ba. Ema dze dafi ombɛ nli ta mboono ba ta fwo mani.

¹⁵ Seese ema ki li gbɛɛ, <<Ni li oweka mgbi Otse gbɛɛ ni eyi dze oshishe yo, eyi ka kyungwone hona ungwɔ nani.>>

¹⁶ Nghaduu onene, ema le kyile ewo esho di tsaabo igegɛ. Abɔ otsigegɛ ne li ungwɔ obube.

¹⁷ Nghane ali inggise n ye ungwɔ osuse ngwi o ki kyo kpaa kyon bayo, o kyo obube.

5

A kwo emi awuya ado

¹ Emi awuya gado na, tsukwu di makwo ikye adze okwulewo nkye ka ba ema ese mani.

² Aludu mgbi ema tunkpe, mbalifye di kye ema angwuto gye.

³ Abashi beyi iyudza onzundze mgbi ema kawa teka. Eka na ka kyo obwende obube ikye ema dika gye ema ikpewo dafi ola mani. Nghaduu ema ogbe aludu da mi egbe ongwɪ olele neni.

⁴ Dika! Udza ngwi ema fwa okpa ama nkyo ema ido mi okwo ntona le waakwo mi ikye ema. Akwo mgbi ama oshɛ eto ntona kaka ado mgbi Otse onghaangha.

⁵ Ema to ese myemyee dile gye ewema ese. Ema yee drudru le fe egbe a ka kye eba do ema onbukwo.

⁶ Ema li ngwo inggise ikwo di gbongwo ama ndze yi obube ba, di kye afo twese yi ema kpaa ba mani.

Itukwu oshiishi mi adze

⁷ Nghane emi ongwunani, shitukwu nghataa ba oyeye mgbi Otse na. Di dafi inggise okwo li shitukwu fe mmbwo ongwɪ ababo no kya ni ongwu kye eto kya di fe ongwɪ olele ni ongwu she eto mani.

⁸ Ema kpaa shitukwu diye kwudze kpoklo na, ikyekye oyeye mgbi Otse dze kwekwe.

⁹ Emi ongwunani, ka kwu ewema ondukwo ba na, di a wa gbo ema ikwo. Otse ogbiikwo kwudze onufe le fefe aali.

¹⁰ Emi ongwunani, kyedo ambe itukwu oshiishi mi adze ogyeegye, mgbi oyegbo ama ngbodze mi iyi mgbi Otse ntonani.

¹¹ Dii, eyi li kye gbɛɛ ama nshitukwu mi adze ogyeegye ma a gbɛ mse. Ema fwo itukwu oshiishi mgbi ijobu diye di dafi Otse wa kyo owitukwu mgban mi ongyeengye mani, Otse mbwo yi elela odiidi, elela di li kyon wo inggise kpaa.

¹² Onghaangha duu yo, emi ongwunani ka fa ba na, no li mi esho naadi mi ese hona mi ungwɔ oka kpaa. Ni <<Een>> mgbi ema li een. <<Ei>> mgbi ema kpaa no li ei, bana ema ka gyobube.

Ibo mgbi oyeye onuunu

¹³ Inggise onyi mbi ema dze yi okakewoo? No bibo. Oka mbi ema di dze yi atsaa? Non shashi otseetse.

¹⁴ Inggise onyi mbi ema dotsee? Non kwu engyukwo emi iKrestu ela nu ma wa bibo won, di gyuon engyie mi iyi mgbi Otse.

¹⁵ Ibo obo mi oyeye onuunu na ka nu inggise ootse yee saan; Otse ka kyilon. Ki non dze yi alobube kpaa Otse ka dzanta yan.

¹⁶ Nghane, fwi ali ibwubwe mgbi ema nya ewema na, di bibo mi ikye ewema

ikye ni ema yee saan. Ibo mgbi inggise
osaan li fyumfye di li kyido saan.

¹⁷ Elaija nose li inggise dafi eyi neni. O
bibɔ mi otsitsi gbɛɛ ni mmbwo ka kya ba
ta mmbwo di kya ba mi onova eta dɔ
itsitsi.

¹⁸ O diye bibɔ man esho kyummbwo, di
nu ungwogye lumbye.

¹⁹ Emi ongwunani kini onyi mi idzidze
ema dzata ofe mgbi otsitsi ma inggise oka
ka yilen yɔ,

²⁰ we gbɛɛ naa: Inggise nkyata inggise
obube mi ofe mgban nwende na yɔ, o ka
dulun tɔ mi ikwongye diye tukwun ofe
alobube ibyibyi.

Afi ongwí ababí mgbi iPyita

¹ Afe ne kye mbi iPyita, inggise ogbikye iYesu iKrestu.

Le ke mbi ama Imgbasho sadu ma, ganya kpatse ese dafi iPontu yi iGalatia yi iKapadosia yi Asia beyi iBitinia.

² Imgbasho Otseyi sadu ma tugbe mi oyeye mgbán, di nu Onodzi mgbán salu ma yee saan. Nghane, ema su nun a di salu ema mi eyi mgbi iYesu iKrestu.

Elela beyi iyu no dze yi ema kpakpa.

Ewe ogbe byiibyi mgbi oshishe ogyegwu

³ Tse Imgbasho Otsó Otse mgbi eyi iYesu iKrestu! Mi elela odiidi mgbán odatu o yile eyi mba kaka ewe ogbe byiibyi ogyegwu mi okyile iYesu iKrestu mi ikwongye.

⁴ O di kye okwude nka nyanya naadi mbee hona sila ba dze ema mi esho.

⁵ Ema ngwu a gbe ma to mi mfyé mgbi Imgbasho ikpewo oyeye onuunu luba owato-wato ngwi a ka kye tso mi onó ngwi olele mani.

⁶ Ni i dze gbée ema ka nye mi iso yi owulewo mi ali imbadi duu mi ongwono gwee ne kpaa, dze yi atsa mi ele saan na.

⁷ Lubana ungwó ntoné li odi gbée oyeye onuunu mgbi ema li otsitsi. Bana abashi nka nyanya ne kpaa a li mbadin mi ola, nghane oyeye onuunu mgbi ema nsumse ngha abashi ne kpaa, a ka mbadin ikyegbée no fyumfyé. Ta a ka tse ema di nu ema mmwe mi egbe ngwi a ka kye iYesu iKrestu tsoto mani.

⁸ Ngwi ema di iYesu ba ne kpaa, o kpa ema itukwu, ngwi ema di din onene ba ne kpaa, ema nun oyeye di mbwo yi atsa yi okwókwó ngwi a ka gbón gbe ba.

⁹ Lubana ema le tu ungwó ndze mi oyeye onuunu mgbi ema, owato-wato mgbi oshishe mgbi ema mani.

¹⁰ Mi odze owato-wato ne, ama ogbéeese ama ngbódze elela odiidi nka ba mbi ema

na, kyidi yéeyé yi ewe ogbe byiibyi nnghaangha duu.

¹¹ A le fya odifwi onó yi odzédze mgbi odze ngwi Onodzi mgbi iKrestu nwodze mboma na le gbódze adze ogyeegye mgbi iKrestu beyi okwókwó nka kyédó mi onó ngwi o gyadze nye mani.

¹² A kye tso ma gbée di a le kyo ewoma idó ba kpaa li abu, a gbó Eso Osuse nya ema mi mfyé mgbi Onodzi Osaan ngwu a dónsó kye esho nani. Eso mgbi ama na li ikye mgbi ema. Engyesó kpaa i mina ma gbée ama ki kye iné ke ungwó ntoneni.

Dze Saan

¹³ Nghane, kye itukwu mgbi ema dzeke mi okyókyó, bwa ewema fyii na, kye ewe ogbe byiibyi mgbi ema duu dzeke mi elela ngwi a ka kye nu ema onó ngwi a kawa kye iYesu iKrestu tsoto mani.

¹⁴ Dafi ema li engbe ama onghaadó ba ne, ka nu imina ibwubwe ngwi ema dzeayan tugbe na kye ema teyi dafi onó ngwi ema to mi iné obuubu na ba.

¹⁵ Kpaa dze saan mi alungwó ngwi ema le kyo duu, dafi inggise nkwi ema ela kpaa dze saan nani.

¹⁶ Lubana a lo gbée, <<Dze saan, ikyesine Ani kpaa le saan.>>*

¹⁷ Ngwi ema li bibó mbi Imgbasho nli fwo ali inggise duu ikwó mi osadu-sadu ba ne, sunu Imgbasho yi imio ngwi ema ka to ese ne dafi ingyoga neni.

¹⁸ Lubana ema ye dafi Imgbasho fife ikye odulu ema to mi oshishe ayayi ngwi ema gyokwudan mbi emi otsikyema mani. Ma ungwó ngwi o kye fife ma, li ungwó ayayi dafi iyudza onzundze hona abashi ba,

¹⁹ kpaa li mi eyi mgbi iKrestu nle glododo nani, ongwummala nboya hona tummya ba.

²⁰ Imgbasho tsekise dulun se a wa ta ese, nghaduu a kyon tso mi egbe ongwí olele ne ikye mgbi ema.

²¹ Mi ikpewon ema noyeye mbi Imgbasho, ongwu nkyilon mi ikwu di kye okwókwó nun, nghawane oyeye onuunu beyi ewe ogbe byiibyi mgbi ema dze mbi Imgbasho.

* 1:16 1:16 ILiv 11:44,45; 19:2; 20:7.

²² Onenē ngwi ema kyi salu ewema saan mi ogbela yi otsitsi ikyegbē ni ema dze yi okpitukwu mgbi otsitsi ikye engwunema nē, dze yi okpitukwu mbi eka kpinii, mi itukwu.

²³ Ikyesinē a yile ema mba akpe efa, ema yama li mi eto odzili-dzili na ba, kpaa mi eto odzili ba nani, li mi elodze mgbi Imgbasho ndze oshishe di li gyegwu nani.

²⁴ Lubana,
<<Inggise duu to dafi afutse,
okwɔkwɔ mgbi ama duu di dze dafi
onggangga mgbi afutse mi okwɔ
mani,
ni afutse wa ngwɔ ta onggangga li wulo,
²⁵ nghaduu elodze mgbi OTSE dze
gyegwu.>>†
Ma li elodze nē ngwi a gbɔn nya ema aani.

2

¹ Nghanē, dulu ewema mi okye inggise wo ifu yi okpagyewo duu yi ikpala yi odi tanyi beyi ali elodze ibwubwe ogbɔgbɔ duu.

² Dafi ongweyeyi ngwu a kwa mba nē, dze yi imina mgbi enaabe ongi onodzi nle saan, ikye ni ema she mi owato-wato mgbi ema,

³ ngwi ema difwi onenē gbē Otse tishi neni.

*Ikwutse oshishe yi inggise ngwu a
sasadu ma*

⁴ Dafi ema ba mbi iYesu nli ikwutse oshishe ngwi inggise fwan nē kpaa, Imgbasho dulun o di kpan itukwu saan.

⁵ Ema kpaa, ngwi ema li ikwutse ndze oshishe nē, a mbe ema kaka ozu onodzi ikye ni ema li eto ama ofife osaan, le fife ongi onodzi ngwi a gbela yan nyē mbi iYesu iKrestu nu Imgbasho.

⁶ Lubana Afe gbē:

<<Dika, Ani kye ikwutse okwulu ikye ozu ngwu ani dulu di kpa Ani saan,
kye dzeke iDzayɔn,
ali inggise nnun oyeyē tayo,
a ka nun ayiwi ba.>>

⁷ Nghanē mbi ema ama nnoyeyē yɔ, ikwutse nē sunse saan. Nghaduu mbi ama nnoyeyē ba ma,

† 1:25 1:25 : Adza 40:6-8.

<<Ikwutse ngwi ama ombē ozu fwa ma
yē ikwutse okwulu ikye ozu,>>

⁸ beyi,

<<Ikwutse nka nu inggise tsiishi
di li ofishi nka nu ma gbēsē.>>

A tsiishi ikyekyē a noyeyē mi esɔ na ba, ungwonē dze naha ikyegbē a tsekise kye dzeke ikye ma.

⁹ Nghaduu ema li inggise ngwu Imgbasho sadu ema, emi ongwuuto mgbi ama ofife, esē osaan, inggise ama nli mgbi Imgbasho yeyē, ikyegbē ni ema tso otseetse mgbi ongi nkwi ema ela to mi iifu luba osa mgban okwulewo nani.

¹⁰ Nose ema yama li inggise ba, kpaa onenē ema li inggise mgbi Imgbasho, nose ema tu elela odiidi ba, kpaa onenē ema tu elela odiidi.

¹¹ Emi okani osuse, n tēkyē nu ema, dafi ema kye anengye di li ingyoga mi esē nē, dulu ewema to mi imina mgbi ungwɔ ibwubwe, nle gblika yi oshishe mgbi ema nani.

¹² Dze mi ito oshishe osuse na mi idzidze ama ola angwula ikyegbē, nu ma le mwonya bē ema gbē ema le kyungwɔ obube kpaa, a ka di osuse mgbi ema okyɔkyɔ di kye okwɔkwɔ nu Imgbasho mi egbe ngwi o ka ba eyi esē mani.

*Okye mmwē nu inggise ama
mfye byabo ma*

¹³ Siikyenu ali inggise ngwu a kye abuto don ikye mi ikye mgbi Otse Imgbasho: onghaangha duu ongyufa, ngbe inggise duu le teyi nani,

¹⁴ hona emi iGona, ama ngwu o do ma esɔ gbē nu ma kwo ama nkɔ obube ado di nu ama nkɔ ali osuse okiyayi ntonani.

¹⁵ Ikyesinē li oweka mgbi Imgbasho gbē ni abu le kyɔ osuse yɔ, abu yile abo tukwu emi ikwangha ondu mi elodze mgbi ama onbwaa ntonani.

¹⁶ Dze mi ewo osheta na, kpaa ka kye ewo osheta mgbi ema no yē anggwɔ oge inē kyungwɔ ibwubwe ba, dze dafi engbido mgbi Imgbasho mani.

¹⁷ Kye mmwē nu ali inggise duu saan na: Di emi ongwunema emi iKrestu kpa

ema itukwu, tsio Imgbasho, nu uto mmwε.

¹⁸ Engwefyεε, gbe agyaagyε nu engyukwo mgbi ema yi ali ito oshewo duu, no ka li mbi ama nwaali ngwu a kye ma wuuta ta ba, nghaduu no li mbi ama nwaali ba kpaa.

¹⁹ Lubana Imgbasho ka kye mse bε inggise nle gyadzε mi itɔdzε ba ikye ongwu mani.

²⁰ Kpaa li ali oyabo ngwi abu ka tu ni abu kyungwo obube se a le nyε abu, abu di shitukwu? Nghaduu ni abu gyadzε mi ikye ungwo osuse di shitukwu yɔ, Imgbasho ka kye mse bε abu ewo.

²¹ Li ikyengha ngwi Imgbasho kwu abu ela aali, lubana iKrestu gyadzε ikye abu, dzata ambε dze abu, gbεε ni abu kyεdɔ afokyεε mgban.

²² <<O kyɔ obube onyi ba, a di fwon yi onya omwaamwa onyi ba.>>

²³ Onɔ ngwi a gbe ito tukwun ma, o yile mkpa kpa ma ba, ngwi o gyadzε ma, o tongwa inε wo ma ba. Ungwo ngwi o kyɔ yɔ, o yile ewon wo ongwu nli gbiikwo mi emyemyε na abɔ.

²⁴ Ongwu abuon gbe ali ibwubwe mgbi eyi tukwu ewo mi ekwatsi, ikyegbεε ni eyi nya yi alobube okyɔɔkyɔ di dze oshishe ikye osaan, mi ifwa ngwi a dzan nani ootse mgbi ema ngyε.

²⁵ Lubana ema to dafi mmala nganya mani, nghaduu onεne ema yε luba mbi inggise ogbe mmala teyi beyi inggise ogbinebyi oshishe mgbi ema.

3

Engyaa yi emi obama

¹ Engyaa, mi ito ofε na kpɔɔ siikyenu obeema na ikyegbεε, ni a wa noyεyε mi elodze Imgbasho wuba kpaa, okyɔɔkyɔ mgbi ema ka yε kyata ma luba mbi Imgbasho shilididi,

² nu ma di osaan beyi osu-su nu Imgbasho mi oshishe mbi ema yɔ.

³ Ingwinda mgbi ema no ka li mgbi ikpewo, dafi otu odzile-dzile yi tagwude ngwi a mε mi abashi beyi angwuto ama osuse ba.

⁴ Tatase, no li ungwo nwodze mi idzidze mbi abu nani, ingwinda mgbi onodzi obwa fyii di dze shilididi nli sila ba, ngwi li ungwo olεle efu ba mbi Imgbasho nani.

⁵ Lubana li ito ofε ngwi engyaa ama nle saan nkye εwε ogbe byiiby mgbi ama dze mbi Imgbasho tugbe li mε ingwinda mgbi ama aali. A li siikyenu emi obama,

⁶ dafi iSara, ngwu siikyenu Abraham di li kwun di otsungwude nani. Ema li emi ongwun emi engyaa ni ema le kyungwo nli ayin yi imio ewo bayɔ.

⁷ Ebengyaa, ema kpaa mi ito ofε nε, nu oweema mmwε dafi a fyumfye ba nε kpaa, a li ama ngyokwude mgbi oshishe ofufε mi elela neni, ikye ni unkonyi ka tukwu ofε ibɔ mgbi ema ba.

Ogyadzε mi ikye ungwo osuse okyɔɔkyɔ

⁸ Ongyεengyε yɔ, ema duu dze mi ogbela-gbela yi ewema, di ewema elela, di eka kpa eka itukwu, dze yi itukwu osuse di yile ewo esε nu ewema.

⁹ Ka yama kye ungwo obube kpa inggise mkpa yi ungwo obube ba naadi ito ofya-fya mi ito ofya-fya ba, kpaa, kpa yi mse, ikyekyε li ikye ungwonε ngwi a kwu abu ela gbεε ni abu gyokwude mse aani.

¹⁰ Lubana, <<Ali inggise nmina odi oshishe kpan itukwu di di egbe osuse yɔ, ka bwa idε mgban fyii mi ogbɔdze ibwubwe di bwa ondu mgban mi odulu elodze atsika.

¹¹ Li kyemε ngwi o ka kyata mi ungwo ibwubwe yε kyɔ osuse, li kyemε ngwi o ka mina iyu di kyεdɔ mi ele.

¹² Lubana inε mgbi Otse byidze mbi ama osaan, adɔ mgban di lasisa ofwo ma ibɔ, Otse li gbela yi ama okyungwo ibwubwe ba.>>

¹³ Li emε ka kyɔ abu ungwo obube ni abu dze yi oweka okyungwo osuse?

¹⁴ Kpaa kini abu le gyadzε mi ungwo nli ayin kpaa, mse bε abu ewo. <<Ka yama tsio ungwo ngwi a le tsio ma ba, eyi no ka ta abu ba.>>

¹⁵ Nghaduu kye iKrestu saan mi itukwu mgbi ema gbεε o li Otse. Wewo onu ali inggise nbyi ema ita uka mi itɔdze mgbi

ɛwɛ ogbe byiibyi mgbi ema alonɔ duu.
Nghaduu kyungwɔnɛ mi ofɛ iyu bɛyi
mmwɛ,

¹⁶ itukwu mgbi ema no gbosa, adzi ni
ama nli gbɔdzɛ ibwubwe mi ikye ali mgbi
ema osuse ikye iKrestu ma gyayiwi mi iyi
ngwi a le mbe ema ele nani.

¹⁷ I tatase, no li oweka mgbi Imgbasho
gbɛɛ, ni abu gyadzɛ mi okyɔ osuse ngha
okyɔ obube.

¹⁸ Lubana iKrestu kwulu ikye ali
ibwubwe akponyi ta, inggisɛ osaan kwulu
ikye emi ibwubwe, ikye oyile ma ba mbi
Imgbasho. A ngwɔn mi ikpewo kpaa a
non dɛ oshishe mi Onodzi.

¹⁹ Li mi ofɛ na ngwi o kɛ ka gbeeso nya
onodzi ama nnghaadɔ tugbe ngwi a gbe
ma woto obawi

²⁰ ngwi Imgbasho shitukwu onɔ ngwi
iNua kpa uwaa nani. Mi efu inggisɛ gwee,
duudu yɔ li egyata ta, wato mi ikwu eni.

²¹ Ma eni nɛ tso ambe iBatisima ndulu
ema tɔ onɛnɛ nɛni, nghaduu yama li osa
mmbyi mi ewo ba kpaa li mi ondu
odɛɛdzɛ mgbi itukwu osaan mbi
Imgbasho. I nagbɛ abu mi okyɛɛ-kyɛɛ
mgbi iYesu iKrestu,

²² nlu esho di sɔdzɛ abugye mgbi
Imgbasho, ngwu engyesɔ, mfye bɛyi
ɛnɛpɛ duu byidzɛ abɔn nani.

4

Odɛ oshishe ikye Imgbasho

¹ iKrestu gyadzɛ mi ewo mgban.
Nghanɛ ema kpaa wewo ogyadzɛ kyɛmɛ
dafi ongwu kpaa gye nani, ikyekyɛ adzɛ
ogyeeɛgye tso gbɛɛ ema nya yi ali
ibwubwe okyɔokyɔ.

² Ikyenghanɛ, ka yama dɛ mi ito
oshishe mgbi ɛɛ nɛ mi imina ibwubwe
mgbi inggisɛ owamyɛ ba, kpaa dɛ mi
oweka mgbi Imgbasho.

³ Lubana ema mbe onɔ kpakpa mi
iyikpa ole kyungwɔ ngwi ama oye
Imgbasho ba le kyɔ mani, ema woto mi
ayayi oshishe yi imina mgbi amah yi ɛbye
owaawa yi oyɛɛ klakla ikye okyungwɔ
obube bɛyi owa ɛbye yɛɛ tootoo di sunu
adagye ngwi li ungwɔ nta Imgbasho anyi.

⁴ Li su ma unɔ gbɛɛ di ema wodzɛ atɛ yi
ama okyɔ oshishe ikwangha ntona yi

ama wuba ba, man a li gbe ito le tukwu
ema ewo.

⁵ Nghaduu a kawa nu uka mbi ongwu
nka gbɔ emi oshishe bɛyi emi ikwukwɔ
ikwɔ dzikan-dzikan nani.

⁶ Ikyesinɛ li itɔdzɛ nɛ ngwi a gbeeso nya
emi ikwukwɔ kpaa aali, ngwi a kwulu
dafi inggisɛ li kwulu nɛ kpaa, onɛnɛ a dɛ
oshishe mi onodzi yi Imgbasho gyegwu.

⁷ Ongyɛngye mgbi alungwɔ duu dɛ
kwɛkwɛ. Nghanɛ itukwu mgbi ema no
gbosa, di bwa ewee fyii ikye ni ema bibo.

⁸ Onghaangha duu yɔ, kpa ewema
itukwu kpakpa, ikyekyɛ okpitukwu li
tukwu alobube ibyibyi.

⁹ Gbɛ ewema yi ondukwɔ okwu-kwu ba.

¹⁰ Ali inggisɛ no kyɔ oyabɔ yi umba
ngwi a nun mani ikye oya angbeka abɔ,
mi okyidɔ mgbi elela mgbi Imgbasho nɛ
saan mi ali ofɛ duu.

¹¹ Ali inggisɛ nle gbɔdzɛ duu, no gbɔ
dafi inggisɛ nle gbɔ elodzɛ Imgbasho yeye
mani. Ali inggisɛ nle kyidɔ yɔ, no kyɔ yi
mfye ngwi Imgbasho nun mani, Ikye ni a
tɛɛ Imgbasho mi alungwɔ duu ikpewo
iYesu iKrestu. Okwɔkwɔ yi mfye no dɛ
mbon nghataa gyegwu. No dɛ ngha.

Adzɛ ogye gbɛɛ di abu li inggisɛ iKrestu

¹² Emi okani osuse, no ka kwulu ema
ewo mi imbadi owulewo ngwi ema le nye
ele nɛ ba, ngwi dɛ dafi ungwɔ oka
idzidza le kyɔ ema neni.

¹³ Nghaduu dɛ yi atsa gbɛɛ di ema
wodzɛ mi adzɛ ogyeeɛgye mgbi iKrestu,
ikye ni abu wa dɛ yi atsa oshewo onɔ
ngwi a ka kye okwɔkwɔ mgban tso mani.

¹⁴ Kini a fya abu ito mi ikye iyi mgbi
iKrestu yɔ, mse bɛ abu ewo, lubana
Onodzi mgbi okwɔkwɔ bɛyi mgbi
Imgbasho dɛ mbi ema.

¹⁵ Ni ema gyadzɛ yɔ, no ka dɛ dafi
mgbi inggisɛ ongwɔ inggisɛ naadi
emumyi naadi ama okyɔ ali ibwubwe
angbeka hona inggisɛ ogbe abɔ sha odzɛ
mgbi inggisɛ angbeka ba.

¹⁶ Nghaduu, ni abu le gyadzɛ dafi
inggisɛ iKrestu yɔ, ka yama kwayiwi ba,
kpaa tɛɛ Imgbasho ikyekyɛ abu dɛ yi iyi
nani.

¹⁷ Lubana onɔ gyɔ ngwi ikwɔ ka wita yi eto mgbi Imgbasho wa, ma ni i wita yi eyi wali, ama nƿwa osunu mi Eɔ Osuse mgbi Imgbasho ntona, mgbi ama ma kawa dze sine?

¹⁸ Ma, <<Ni i fyumfye ni inggise ama osuse wato ma, ama ongha Imgbasho ado beyi emi ali ibwubwe ma ka dze sine loma?>>

¹⁹ Ikyenghane, ama nle gyadze mi oweka mgbi Imgbasho ma nu ma kye ewoma wo ongye ngwu ta ma na abo di kiyayi okyo osuse.

5

Mbi engyukwo beyi mmafa

¹ Ema ama ogbe inggise teyi mi okwakye mgbi emi iKrestu, n le lo afe ikye okwu ema ewe wo. Ani kpaa li inggise ogbe inggise teyi, di li obwendɛ mi adze ogyeegye mgbi iKrestu, dika wodze mi okwɔkwɔ mgban onɔ ngwi a kawa kye tso eyi mani.

² Ngyo ifyungwɔ mgbi Imgbasho nto abo mgbi ema nani, gbinebyi ma itukwu asisa, ka kyo dafi a le si abu siisi ba. Ka kyo ikye ungwɔ ngwi abu ka tu mi ele ma ba, nghaduu kyo ikyegbɛɛ di abu dze yi imina okyo Imgbasho ido.

³ Ka kye okye egyegye do ama ngwu a gbe wo abu abo ntonɛ ba, kpaa tso ma ambe osuse mgbi abu.

⁴ Onɔ ngwi ikye mgbi ama ongyo ifyungwɔ wa ba yo, abu ka gbɛ okpapyi okwɔkwɔ nka sila ba nani.

⁵ Mi ito ofɛ na kpɔɔ, ema mmafa, siikyenu ama nli engyukwo ema mani. Ema duu, yile ewo esɛ nu ewema ikyekye, <<Imgbasho li gbela yi ama okyile ewo esho ba, kpaa li kyumse yi ama oyile ewo esɛ.>>

⁶ Ikyenghane yile ewema esɛ, mi iwulu abo odatu mgbi Imgbasho, gyɔ ngwi o ka kyile ema esho ni onɔ wa gyɔ yo.

⁷ Gbe okakewo mgbi ema duu don ubo ikyekye li ongwu li gbinebyi ema.

⁸ Gbewedze ngyo ewema di kwasisa. Ongyikyili mgbi ema olodu, dze dafi ugaba nle tsagwudu mani, le pita inggise ni ongwu tangha.

⁹ Fwa ikwangha yan, kwulɛɛ kpɔklɔɔ mi oyeye onuunu, lubana ema ye dafi emi ongwunema mi esɛ duu le nye mi ito adze ntonɛ mani.

¹⁰ Ma Imgbasho mgbi elela duu, nkwu ema ela ba okwɔkwɔ mgban ogyegwu ndze yi odondu ba mbi iKrestu na, ongwu abuon ka yile abu kwitse di nu abu fyumfye di nu abu kwudze kpɔklɔɔ, ni abu gyadze ongwono gwee nye yo.

¹¹ Mfye no dze mbon gyegwu gyegwu. No dze ngha.

Angba olele

¹² Yi abo oyaaya mgbi iSaila ngwu ani kyon wuuta gbɛɛ o li inggise iKrestu oyeye na, n lo ongwɛ afe na kɛ mbi ema, le kwu ema ewe wo dile kyo obwendɛ gbɛɛ nene li elela mgbi Imgbasho otsitsi. Kwudze mi ele fyumfye.

¹³ Okwakye mgbi emi iKrestu ongwɛ iBabylon ngwi Imgbasho sadun ungwonyi yi ema na, dɛɔ angba mbi ema. Ongwani iMaki kpaa dɛɔ angba.

¹⁴ Ta ewema angba tsekwulu eka otso okpitukwu. Iyu no dze yi ema ama ndze mbi iKrestu duu. No dze ngha.

Afi ongwu fan mgbi iPyita

Angba otaata

¹ Afe ne kye mbi ani iSaimon iPyita, ongbido yi inggise ogbikye iYesu iKrestu, Le ke mbi ama ngwu a kye oyeye onuunu nkwo dafi mgbi eyi nye mi osaan mgbi Imgbasho mgbi eyi yi ongye Onagbe iYesu iKrestu nu ma nani gbæ:

² Elela yi iyu mgbi Imgbasho beyi mgbi iYesu Otse mgbi eyi no dze yi ema dzii dafi ema le she mi ozoyeye mgbi Imgbasho neni.

Onu ela okwuukwu yi osadu-sadu mgbi eyi yæ otsitsi

³ Eyi tu alungwo ngwi eyi mina duu ikye odze mi oshishe nkpa Imgbasho. Eyi tu ungwwo ntonæ duu mi mfye mgbi Imgbasho, onwo ngwi eyi wa difwi gbæ, o bo eyi gbæ ni eyi wa kaka mi okwokwo mgban yi ali osuse mani.

⁴ Mi ofe ne o kye angbodzi ondu odzedze ama nsumse nu eyi, ikyegbæ ni ema dze mi odzedze mgbi atta mgbi Imgbasho di tase mi ombeembee mgbi ese ngwi imina mgbi ali ibwubwe li ba yan nani.

⁵ Mi itodze ne ne, fya mi ofyaafya mgbi ema duu ni ema mbwo mse okyockyo mi oyeye onuunu mgbi ema, di kye ozoyeye beke yi mse okyockyo,

⁶ di kye obwa ewema fyii beke yi ozoyeye, di kye ogbili-gbili beke yi obwa ewema fyii, di kye odzedze mgbi Imgbasho beke yi ogbili-gbili,

⁷ di kye mse mgbi ongwuneka beke yi odzedze mgbi Imgbasho, diye kye okpitukwu beke yi mse mgbi ongwuneka nani.

⁸ Lubana ni ema kiyayi oshe mi ito ofe ne yo, ka tso gbæ ungwwo ngwi ema ye mi odze mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu ne, nu oshishe mgbi ema dze yi oyabo di dze mi itodze kpaa.

⁹ Nghaduu inggise ndze yi ambe ntonæ bayo, o li di puu di bine, di gblimo gbæ a

kye ongwu kyi salu mi ali ibwubwe mgban ogbugbe.

¹⁰ Nghane, emi ongwunani, kwunewo kpakpa ni ema nu ela ngwi a kwu ema beyi osadu-sadu ngwi a sadu ema ne yæ otsitsi. Ikyekye ni ema kyungwo ntonæ yo, ema ka gbæ ba,

¹¹ a dika kyo ema onwo saan kaka esuto ogyegwu mgbi Otse mgbi eyi yi ongye Onagbe iYesu iKrestu nani.

Okye itukwu nu mi Ibyibilo

¹² Nghane ngwi ema teyi ye ma di kye afo kwulæ saan mi otsitsi ngwi a tso ema ne kpaa, n kale we ema ungwwo ntonæ alongo duu.

¹³ Dze ani gbæ li ayin ni ani le we ema odze neni ngwi ani ka dze oshishe ne tayo,

¹⁴ ikyekye ani ye gbæ ani ka kwulu dzikan-dzikan, dafi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu nya ani saan mani.

¹⁵ N dika fya mi ofyaafya mgbi ani odi gbæ ni ani wa kwulu kpaa, ema ka yagba ole we ungwwo ntonæ duu.

¹⁶ Onwo ngwi eyi nya ema odze mfye beyi obaaba mgbi Otse mgbi eyi iYesu iKrestu ma, eyi yama kyedo mi utsa ngwi a du-du ba, kpaa eyi li obwendæ ine-ine mi okwokwo oshewo mgban.

¹⁷ Lubana o gbæ mmwe yi okwokwo mbi Imgbasho Otson mi onwo ngwi ela kye mi okwokwo oshewo ba mbon gbæ, <<Nene li ongwani, o kpa ani itukwu, ani dze yi atsa biyan saan mani.>>

¹⁸ Eyi abueyi fwo ela nkye esho ba ne mi onwo ngwi eyi dzeayan mi unggwo Osaan nani.

¹⁹ Ungwwo ntonæ duu nu eyi nghao noyeye mi elodze mgbi ama ogbæse, ema dika kyo ayin ni ema gado mi ele yo. Lubana elodze mgbi ama dze dafi ola nle gbæ mi imbe iifu mani, nghataa ikyegbe adzi ni osa mgbi oshebe iKrestu gbæ mi itukwu mgbi ema.

²⁰ Onghaangha duu, li kyeme ni ema difwi gbæ elodze mgbi ama ogbæse mi Afe kye mi odifwi-difwi mgbi ama ba.

²¹ Ikyesine elodze ongye ogbæse tiita mi oweka mgbi inggise owamyæ ba, kpaa inggise le gbeeso mgbi Imgbasho dafi Onodzi Osaan kye ma teyi mani.

2

Etsetse emi atsika beyi odzili-dzili mgbi ama

¹ Nghaduu ama ogbeese atsika kpaa nose woto idzidze inggise ntonani, yeye dafi etsetse atsika kawa wo idzidze ema mani. A ka kye otsootso odzili-dzili ba ese daada, di tangwe Otse ngwu gya ma ma kpaa diyε dzili ewoma tsoli.

² Inggise ibyibi ka kyedε ofε ayiwi mgbi ama dika nu inggise kwu ofε otsitsi fyito.

³ Mi nggwε okyεkyε mgbi etsetse ntonε, a ka kye ema yεε ungwε okyumya. A teyi ngwε ma ikwε le fεεfε, odzili-dzili mgbi ama kpaa dika mboonε ba dududu.

⁴ Lubana Imgbasho di engyesε elela ba mi onε ngwi a kyε obube ma, kpaa gbe ma kwuokε udola, gbe ma woke ikplishe le fε egbe ikwε.

⁵ O diyε di emi tugbe elela mi onε ngwi o nu eni tayε mbi ama n ye Imgbasho ba, kpaa dula iNua, inggise ogbeesε mgbi osaan, beyi angbeka nghi egyafa.

⁶ O di dzili ogalu iSodon yi iGomora mi okye ma toola yεε utε, di nu ma yεε ambe ungwε nkawa kyε ama n ye Imgbasho ba mani.

⁷ O di dula iLoti inggise nle saan, le gyadze mi idzidze inggise ama n ye ola ba le kyε amah idza

⁸ (bana inggise osaan na, wodze idzidze ma alegbe-alegbe, le gbisε mi ali ibwubwe ngwi o le di diyε fwo mani).

⁹ Dafi ungwεnε dze ngha nε, Otse ye dafi ongwu ka dula ama onoyeye mi imbadi di kwo emi ali ibwubwe adε ngwi a kale fε egbe ikwε neni.

¹⁰ Onghaangha duu, mbi ama nli kyedε imina mgbi ali ibwubwe mgbi atta di fwa mfye mgbi Imgbasho mani.

A dze yi abε otsigεge di li kyile ewo esho, a li mio ofya mfye ama okwulewo mi esho kpaa ito ba.

¹¹ Nghane engyesε abuoma dafi a nghao dze yi enepe di fyumfyε kpakpa nε kpaa, a li fya mfye ntona ito mi inai Otse ba.

¹² Nghaduu inggise ntonε li fyito mi odze ngwi a ye itan ba. A dze dafi mmbwaba ama ndze yi ozoyeye ba mani, ama ndze oshishe mi imina mgbi ama, ngwi a mba ma ikye okwu ma ta ngwε, ama kpaa a ka dzili ma dafi mmbwaba ntonani.

¹³ A kawa yile obube kpa ma ikye obube ngwi a teyi kyε mani. Li kpa ma okyungwε obube mi onε gede-gede. A li emi idza, ungwε ayiwi li kpa ma, ngwi a li gye ungwogye yi ema nε kpaa.

¹⁴ Amah mbwo ma inε, a li nya yi ungwε obube okyεkyε ba, a li nu inggise ama ndze glagla gbese mi amah, a bε mi nggwε okyεkyε, a li etε ngwi a wo ma ikamba!

¹⁵ A teyi dzata ofε nbyi klididi mani ye kyedε ofε mgbi iBalan ongwε iBeo, ngwi umba otu mi alobube okyεkyε li kpa ma nani.

¹⁶ Nghaduu Itaklimyi kyεkyε yan mi ungwε ngwi o le kyε ayin ba nani, mmbwaba ndze yi elodze ba, gbodze yi ela inggise di kyεkyε odze ede yi inggise ogbeese.

¹⁷ Inggise ntonε li ibuga ama ndze yi eni ba beyi akpesho ntseto ngwi awo ganyan. A kye imbe n yifu kpini-kpini dze ma.

¹⁸ A li gbε elodze okyile ewo esho beyi elodze ikwangha, di kye imina mgbi ese kya ama nkwa le fya owatε mi idzidze inggise nto mi ende ma ukya.

¹⁹ A zondε oshe ma adi ta, ngwi ama abuoma li ofyεε mgbi odzili-dzili neni. Ikyesinε inggise li ofyεε mgbi alungwε ngyutε mbon duu.

²⁰ Ni a dzidze tε mi idza mgbi ese nε mi oye Otse mgbi eyi beyi Onagbe iYesu iKrestu diyε gbuokε efu yεε ofyεε ali ibwubwe yε, ongyεngye mgbi ama ka timbi ngha owita-wita.

²¹ Kika tatase loma nu ma ki ye ofε mgbi osaan ba, ngha onu ma ye di fashi iyikpa tse ola osaan ngwi a kye nu ma nani.

²² Nghane, a tso otsitsi mgbi itodze ngbεε: <<Obwe yile akpa mgban gye, Obyia ngwi a shon ewo ye lu ka myini mi amwa.>>

3

Egbe oyēyē mgbi Otse

¹ Emi okani osuse, nēnē li afē mgbi ani ongwu fan ngwi ani lō kē mbi ema aani. N lō ma ngbi efa duu ikye owē ema, kyile ema itukwu esho ikye ni ema le wē di dze mi ēwē otseetse ingblimō.

² I mina ani gbēē ni ema wē odze ogbugbe ngwi ama ogbēēē ama osaan gbō mani beyi ola ngwi Otse mgbi eyi yi Onagbē kye nu ema nyē mbi emidema ama ogbikye iYesu ntonani.

³ Ababō yō, ema ka difwi kyēmē gbēē mi egbe ongwī olēlē ama otangwē iYesu ka ba, le kyēdō ofē ibwubwe mgbi ama.

⁴ Dile gbēē, <<Ondu ngwi o dze gbēē ongwu ka yē ma kō? Lubana kye onō ngwi emi otseyi kwulu mani, alungwō duu kale kiyayi dafi i teyi dze mi owita-wita ngwi a ta ēēē mani.>>

⁵ A gblimō mi oshu gbēē tugbe Imgbasho ta esho mi elodze mgban di ta ikpēsē mi ikpewo eni di kye mi eni.

⁶ Li mi eni ntonē kpaa ngwi eni tayō, di dzili ēēē tugbe aali.

⁷ Li mi elodze na kpōō, ngwi Imgbasho kye esho yi ēēē ongwī onēnē dze le fē ola, ngwi o kye dzēkē ikye egbe ikwō beyi odzili-dzili mgbi emi ali ibwubwe aani.

⁸ Nghaduu ka gblimō odze onyi nē ba na, emi okani mgbi itukwu-itukwu: Mbi Otse Imgbasho egbe onyi dze dafi onova idubu onyi, onova idubu onyi di dze dafi egbe onyi mani.

⁹ Otse le dumōō ombwo ondu odzēēdze mgban dafi inggisē angbeka tsewē gbēē o dze na ba. O li kwu onyōtse yi ema, o mina gbēē inggisē onyi kpaa no dzili ba, kpaa ali inggisē duu no kaka mi itukwu okyata-kyata.

¹⁰ Nghaduu egbe mgbi Otse oyēyē ka ba bwabwa dafi emumyi mani. Esho ka tsagwudu kpakpa di nyē, a dika dzili ungwō ama nto ele yi ola, man ēēē yi ungwō ama nle kyō mi ele duu a ka kye dēēē.

¹¹ Ngwi i dze gbēē a ka dzili alungwō duu mi itō ofē nē nē, li ali itō inggisē ngwi i wo gbēē ema ka dze? I wo gbēē ema ka

dze mi oshishe nle saan beyi oshishe inggisē Imgbasho

¹² dafi eyi kyinēbyi egbe mgbi Imgbasho gbēē no ba ple-ple nēni. Egbe na ka ba yi odzili-dzili mgbi esho mi ola, ungwō ama nto ele tsatsa dika yilē mi olola.

¹³ Nghaduu ogbēwēbyi mi ondu odzēēdze mgban yō, eyi gbinēbyi esho yi ēēē ofufē, udē mgbi osaan.

¹⁴ Nghanē, emi okani osuse, ngwi i yēē gbēē ema gbinēbyi iyayi ikye ungwōnē nē, fya mi ofyaafya mgbi ema duu nu ma ka tu ema boya ewo ba, yi obube ba di dze mi iyu biyan.

¹⁵ Di wē gbēē onyōtse okwu-kwu mgbi Otse mgbi eyi li ikye onu inggisē onō gbēē nu ma tu owatō-watō, yēyē dafi ongwuneyi itukwu-tukwu iPol kpaa lō ema afē mi ozoyeye ngwi Imgbasho kye nun nani.

¹⁶ O lō afē mgban duu ungwonyi, le gbōdze mi ele mi itōdze ntonēni. Ungwō to mi afē mgban nfyumfye odifwi-difwi, ngwi emi mnana beyi ama owōwō li gbōn ayin ba, dafi a li kyō mi Afē elodze Imgbasho angbeka, odzili ewoma mani.

¹⁷ Nghanē, emi okani ingblimō, dafi ema tsekise ye ungwōnē nē, kwasisa na ikye ni ama n ye ola ba ntona ka kye ema woke endē di dzata okwu-kwu ngwi ema kwu fyii na ba.

¹⁸ Nghaduu she mi elela beyi ozoyeye mgbi Otse mgbi eyi yi Onagbē iYesu iKrestu. Okwōkwō no dze biyan onēnē nghataa gyegwu! No dze ngha.

Afi ongwi abab mgbi iJn

Elodze oshishe

¹ Ungwo ndze mi owita-wita, ngwi eyi fwon, ye din mi ine mgbi eyi, di kyidin, ngwi abo mgbi eyi kpaa gbon ma, li Elodze Oshishe ongwu eyi le tso odzan aani.

² Oshishe na tsoto; eyi dun di kyo obwendε ikyon, eyi di gbodze oshishe igyegwu nya ema, ongwu nteyi dze yi Otson di kye ewon tsoto mbi eyi nani.

³ Eyi gbo nya ema ungwo ngwi eyi teyi di diye fwo, ikyegbεε ni ema kpaa kwakye yi eyi. Ma okwakye mgbi eyi li okwakye yi Otseyi Imgbasho beyi Ongwan iYesu iKrestu.

⁴ Eyi lo ungwone ikye onu atsa mgbi eyi mbwumbwo.

Imgbasho li osa

⁵ Nene li eso ngwi eyi fwo mbon di gbo nya ema mani gbεε: Imgbasho li osa; mbon iifu dzema ba dududu.

⁶ Ni eyi kye gbεε eyi dze mi okwakye yan kpaa le kyikye mi iifu yo, eyi mwonya dile kyo mi otsitsi ba.

⁷ Kpaa ni eyi kyikye mi osa dafi ongwu dze mi osa ne yo, eyi dze mi okwakye yi eka, eyi mgbi iYesu Ongwan, di kyi salu eyi saan mi ali ibwubwe mgbi eyi duu.

⁸ Ni eyi gbεε di eyi kyo alobube bayo, eyi kpaga eweyi wo, otsitsi na di dze mbi eyi ba.

⁹ Kini eyi fwi ali ibwubwe mgbi eyi nya Imgbasho yo, o ka mbwo ondu odzedze mgban di kyo mi efu, o ka dzita eyi di kyi salu eyi saan mi ali ibwubwe mgbi eyi duu.

¹⁰ Kini eyi gbεε eyi kyo alobube bayo, eyi nu Imgbasho yε ongye omwonya, elodze mgban kpaa gyuto mi oshishe mbi eyi ba.

2

IYesu ongye oya eyi abo

¹ Emi ongwani, ani lo ungwone ke mbi ema ikyegbεε ni ema ka kyo alobube ba. Kpaa kini inggise kyo alobube yo, eyi dze yi inggise nli gbodze yi Otseyi Imgbasho mi ikye eyi; iYesu iKrestu, nle saan nani.

² Li ongwu a kyon fife ikye ali ibwubwe mgbi eyi, ma li mi ikye mgbi eyi ta ba kpaa mi ikye ali ibwubwe mgbi inggise mi εε duu.

³ Ni eyi ngyo ola mgban yo, i tso gbεε eyi yon wa.

⁴ Inggise ngbεε, <<Ani yon,>> kpaa kyo mi ola ngwi o wo bayo, li inggise omwonya, otsitsi kpaa di dze mbon ba.

⁵ Nghaduu ali inggise nkyo mi elodze mgban yo, i tso gbεε okpitukwu mgbi Imgbasho tsoto mbon saan. Li ito ofe oye gbεε eyi dze mbon aali.

⁶ Nghane inggise nkye gbεε ongwu dze mbi Imgbasho yo, li kyeme no kye afokyεε mgbi iYesu.

⁷ Emi okani osuse, ani le lo ema ola ofufe ba kpaa li ogbugbe ongwu ema tsekise dzeyan mi owita-wita nani. Ola ogbugbe ne li eso ngwi ema teyi fwo mani.

⁸ Nghaduu ani le lo ema ola ofufe; a di otsitsi mgban mbi iYesu yi mbi ema kpaa. Lubana iifu le nye, osa otsitsi na dile tso kpaa wa.

⁹ Ali inggise nkye gbεε ongwu dze mi osa kpaa di ongwunon tanyi yo, o ka dze mi iyifu kpoo.

¹⁰ Ali inggise ndi ongwunon kpan itukwu yo dze mi osa, ungwo onyi dze mbon nka non tsiishi wuba.

¹¹ Kpaa ali inggise ndi ongwunon tanyi yo, dze mi iifu dile kyikye mi iifu; o ye imbe ngwi o le ke ba, ikyesine iifu bulun ine.

¹² Ani lo ke mbi ema, emi ongwani, ikyekye a kye ali ibwubwe mgbi ema ta ema mkpa mi ikye iyi mgban.

¹³ N le lo ke mbi ema, emi otsani, ikyesine ema teyi ye ongwu ndze mi owita-wita nani.

N le lo ke mbi ema, engwengyulo mmafa, ikyekye ema ngha Inggise Obube na wa.

Ani le lo ke mbi ema, engbe ama okpa ani itukwu,

ikyekye ema teyi ye Otseyi nani.

¹⁴ N le lo ke mbi ema, emi otsani, ikyekye ema teyi ye ongwu ndze mi owita-wita nani.

N le lo ke mbi ema, engwengyulo mmafa, ikyesine ema fyumfyewo, elodzimgbasho di wodze mbi ema, ema di ngha Inggise Obube na wa.

Ka di ese ne kpa abu itukwu ba

¹⁵ Ka di ese kpa abu itukwu hona ungwu onyi mi ese ba. Ni inggise ta di ese ne kpan itukwu ya, okpitukwu mgbi Otseyi Imgbasho dze mbon ba.

¹⁶ Lubana alungwa mi ese duu; kye mi imina mgbi ali ibwubwe yi odi ungwu mina, beyi otsabo igege mi ungwu. Ungwu ntondu duu, onyi kpaa kye mbi Otseyi ba, kpaa li ungwu ongwu ese neni.

¹⁷ Ese yi imina mgban ka nye, nghaduu inggise nkyo itukwu Imgbasho ka dze oshishe gyegwu.

Engyikyili mgbi iKrestu

¹⁸ Engbe ama okpa ani itukwu, onene egbe ongwu olele dze kwekwe. Dafi ema teyi fwo gbene ongyikyili mgbi iKrestu na kawa ba ma, onene kpaa engyikyili mgbi iKrestu ntona gbeka bato wa. Li ngha ngwi eyi ye gbene egbe ongwu olele dze kwekwe aali.

¹⁹ Inggise ntondu tase mbi eyi, kpaa a li mgbi eyi yeye ba. Ikyekye ni a ki li mgbi eyi ya, a kika tila dze yi eyi; nghaduu oluulu mgbi ama tso gbene onyi mboma kpaa li mgbi eyi ba.

²⁰ Nghaduu iKrestu kye Onoddi Osaan mgban na nu ema, ikyenghane ema duu ye otsitsi.

²¹ Ani lo ke mbi ema li ikyegbene di ema ye otsitsi ba ba, kpaa li ikyegbene di ema ye, ema di ye gbene atsika onyi kpaa li to mbi otsitsi ba.

²² Li eme li inggise omwonya? Li inggise ntangwe gbene iYesu li iMedzaya ba mani. Ito inggise na li ongyikyili mgbi iKrestu; o tangwe Otsongwe yi Ongwe.

²³ Lubana ali inggise nfwu Ongwe duu fwa Otsan kpaa. Nghaduu inggise ngbela Ongwe ya, o dze yi Otsan kpaa.

²⁴ Kiyayi otsewe mi eso ngwi ema fwo mi owita-wita nani. Ni ema kyo mi ele ya, ema kpaa ka dze mbi Ongwe beyi Otsan.

²⁵ iKrestu abuan nli Ongwe na di zondy okye oshishe ogyegwu nu eyi.

²⁶ Ani le lo ungwu ntondu mbi ema okwo ema adu ikye ama nle fya okye ema boofe ntonani.

²⁷ Kpaa mbi ema ya, iKrestu kye Onoddi mgban nu ema dzii. Ngwi Onoddi mgban ka dze mbi ema ne, ema mina otsetse oka wuba. Lubana Onoddi mgban le tso ema alungwa duu ma ungwu ngwi o le tso ma, li otsitsi dze yi ikpaafo ba. Nghane dze mbon yeye dafi Onoddi na tso ema mani.

Emi ongwu Imgbasho

²⁸ Onene, emi ongwani, kiyayi odze mbon na, ikyegbene ondu ngwi o wa mblegba ya, eyi ka dze yi abu otsigegge, di ka kwayiwi mi oyeyeye mgban ba.

²⁹ Kini ema ye gbene o le saan ya, ye na ta gbene ali inggise nkyungwa nli ayin duu li ongwu Imgbasho.

3

¹ Di ito okpitukwu ngwi Otseyi Imgbasho di eyi kpan itukwu neni. Okpitukwu mgban shewo jo o nu ma kwu eyi di emi ongan! Ma eyi di dze ngha mi otsitsi. Itodze ngwi inggise emi ese ne ye eyi ba ma, li ikyegbene a yama ye Imgbasho ba.

² Emi okani okpa ani itukwu, onene eyi li engwe Imgbasho, ma ungwu ngwi eyi kawa dze ma, eyi ye waba. Kpaa eyi ye ta gbene ondu ngwi iYesu wa ye ya, eyi ka dze dafi ongwu mani, lubana eyi ka din dafi o dze ma yeye.

³ Ali inggise ndze yi ito ewe ogbebyi ne mbon ya, kye ewon dze saan dafi iYesu kpaa le saan neni.

⁴ Ali inggise nkyo alobube ya, mbe ola mgbi Imgbasho; ikyesine alobube ka li ungwonyi yi ofoola mgbi Imgbasho.

⁵ Nghaduu ema ye dafi iKrestu ba ikye owa kyi kyelu ali ibwubwe mgbi eyi mani. Ma mbon alobube dzema ba.

⁶ Inggise onyi ndze mbi iKrestu se li kiyayi okyo alobube dzema ba. Inggise

onyi nle kiyayi okyo alobube ndun hona yon wa dzema ba.

⁷ Engbe ama oshilele, ka yama nu inggise onyi kpagya ema wo ba. Inggise nkyungwo nli ayin ma le saan mi ine Imgbasho, dafi iKrestu kpaa le saan neni.

⁸ Inggise nkyungwo obube yo, o li mgbi Olodu nani, ikyekye Olodu teyi le kyo alobube mi owita-wita jo. Itodze ngwi Ongwe Imgbasho ba ma, li owa kye mbelu ido mgbi Olodu.

⁹ Ama nli engwe Imgbasho ntonɛ li kiyayi okyo alobube ba, lubana atta mgbi Imgbasho wodze mboma; ma ikyegbee Imgbasho li Otsoma nɛ, a ka kiyayi okyo alobube ba.

¹⁰ Li ito ofe nɛ ngwi eyi li ye ama nli engwe Imgbasho beyi ama nli engwe Olodu aani: Inggise nkyungwo nli ayin ba diye di ongwunon kpan itukwu bayo, li ongewe Imgbasho ba.

Di eka kpa eka itukwu

¹¹ Nene li esɔ ngwi ema fwo mi owita-wita ma aani gbɛɛ: Ni eyi di eka kpa eka itukwu.

¹² Ka dze dafi iKain ba, ongwu ndze dafi ongewe Olodu di ngwo ongwunon Ebel nani. Ma o ngwon gbɛɛ di ekye? Li ikyegbee okyockyo mgbi ongwu li obube kpaa mgbi ongwunon le saan.

¹³ Nghane, emi ongwunani, no ka kwulu ema ewo ba, kini ese nɛ di ema tanyi yo.

¹⁴ Eyi teyi ye gbɛɛ eyi to mi ikwongye luba oshishe, ikyegbee eyi di emi ongwuneyi kpa eyi itukwu. Ali inggise ndi ongwunon kpan itukwu bayo, o ka dze mi ikwongye.

¹⁵ Ali inggise ndi ongwunon tanyi li inggise ongwɔ inggise, ma ema ye gbɛɛ inggise ongwɔ inggise onyi dze yi oshishe ogyegwu mbon ba.

¹⁶ Nene li ito ofe ngwi eyi ye ungwɔ ngwi okpitukwu dze aani: iYesu iKrestu kye oshishe mgban lase mi ikye eyi. Eyi kpaa i wogyo ngwi eyi ka kye oshishe mgbi eyi lase ikye emi ongwuneyi.

¹⁷ Ni inggise dze yi ungwɔ ongwɔ ese nɛ, ma di ongwunon dze mi imina kpaa din

elela ba ma, Imgbasho kpan itukwu mi ali ofe?

¹⁸ Emi ongwani, ni eyi ka di eka kpa eka itukwu mi ikpondu yi elodze ta ba, kpaa mi ambe otsootso beyi mi otsitsi.

¹⁹ Nghane li ito ofe ngwi eyi ka ye gbɛɛ eyi dze mi aye mgbi otsitsi di tu onya mi itukwu mi inai Imgbasho aani.

²⁰ Alono ngwi itukwu mgbi eyi nu eyi obube yo, Imgbasho shewo ngha itukwu mgbi eyi, o di ye alungwo duu.

²¹ Emi okani itukwu-tukwu, ni itukwu mgbi eyi nu eyi obube bayo, eyi dze yi abo otsigege mi inai Imgbasho

²² di tu alungwo ngwi eyi bon duu, ikyesine eyi ngyo ola mgban di kyo oweka mgban.

²³ Nene di li ola mgban aani: ni eyi noyeye mi iyi mgbi Ongwan, nli iYesu iKrestu nani. Ni eyi diye di eka kpa eka itukwu dafi o wo eyi ola mani.

²⁴ Ama nngyo ola mgban ma dze mbon, ongwu kpaa di dze mboma. Di li ito ofe ngwi eyi ye gbɛɛ o dze mbi eyi aani: Eyi li ye mi mfyegbe mgbi Onodzi ngwi o kyi nu eyi nani.

4

Oye onodzi otsitsi beyi onodzi atsika

¹ Emi okani osuse, ka nu ali inggise ngbɛɛ ongwu dze yi Onodzi mgbi Imgbasho oyeye ba, kpaa mbadi onodzi mani odi kaba kye mbi Imgbasho, ikyekye oyegbo ama omwonya kwuba tase tole ga mi ese wa.

² Li ofe ngwi ema ka difwi Onodzi mgbi Imgbasho aani: Ali inggise ngbela gbɛɛ iYesu iKrestu ba mi mmbwe yi eyi yo, kye mbi Imgbasho.

³ Kpaa ali inggise ngbela iYesu ba wa, dze yi onodzi nkye mbi Imgbasho ba. Nene li onodzi mgbi Ongyikyili mgbi iKrestu, ngwu ema fwo gbɛɛ kyema mani, onene kpaa o ba dze ese wa.

⁴ Ema, emi ongwani, ema kye mbi Imgbasho di ngha onodzi atsika ntona wa, ikyesine Onodzi ndze mbi ema ma shewo ngha onodzi ndze mbi ese nani.

⁵ Oyegbo atsika ntona li mgbi ese neni, ikyenghane, a li gbodze ongwí ese neni, inggise emi ese di li fwo ma.

⁶ Nghaduu eyi li mgbi Imgbasho, ma ali inggise n ye Imgbasho ta li fwo eyi; kpaa inggise ta nli mgbi Imgbasho bayo li fwo eyi ba. Li ito ofe ngwi eyi li difwi Onodzi mgbi otsitsi beyi onodzi mgbi atsika joali.

Imgbasho li okpitukwu

⁷ Emi okani osuse, ba ni eyi di eka kpa eka itukwu na, lubana okpitukwu kye mbi Imgbasho kye. Ali inggise ndi ongwunon kpan itukwu li ongwé Imgbasho di ye Imgbasho.

⁸ Inggise ta ndi ongwunon kpan itukwu bayo, ye Imgbasho ba, ikyekye Imgbasho li okpitukwu.

⁹ Nene li ofe ngwi Imgbasho tso okpitukwu mgban mbi eyi aani: O do Ongwan onyi kpokpo eso ba ese ikyegbee ni eyi dze oshishe ikpewon.

¹⁰ Li okpitukwu aani: li ikyegbee eyi teyi di Imgbasho kpa eyi itukwu ba, kpaa li ikyegbee ongwu di eyi kpan itukwu di do Ongwan eso ikye owa kye ewon fife ikye ali ibwubwe mgbi eyi.

¹¹ Emi okani, dafi Imgbasho di eyi kpan itukwu kpakpa nghané, i wogyo ngwi eyi kpaa ka di eka kpa eka itukwu.

¹² Inggise onyi kpaa di Imgbasho ye ba; kpaa ni eyi di eka kpa eka itukwu yo, Imgbasho wodze mbi eyi, okpitukwu mgban di tsoto saan mbi eyi.

¹³ Eyi ye gbée eyi wodze mbon ongwu kpaa wodze mbi eyi, ikyekye o teyi kye Onodzi mgban nu eyi.

¹⁴ Ma eyi teyi di diyé kyo obwende gbée Otsongwe do Ongwan eso no li Onagbe mgbi ese.

¹⁵ Ali inggise nkya obwende gbée iYesu li Ongwe Imgbasho tawa, Imgbasho wodze mbon ongwu kpaa wodze mbi Imgbasho.

¹⁶ Nghané, onene eyi ye di noyeye mi okpitukwu ngwi Imgbasho dzeyan mi ikye eyi neni. Imgbasho li okpitukwu. Ali inggise ndze mi okpitukwu dze mbi Imgbasho, Imgbasho kpaa dze mbon.

¹⁷ Mi ito ofe né, a nu okpitukwu tsoto saan mbi eyi ikyegbee ni eyi wa dze yi

abo otsigee mi egbe ikwo, ikyesine mi ese ne eyi dze dafi iKrestu mani.

¹⁸ Imio dze mi okpitukwu ba. Nghané okpitukwu nle saan li lo imio onya tase, ikyekye imio li dze ikye ado okwookwo. Inggise nli mio yo, okpitukwu mgban tsoto saan ba.

¹⁹ Eyi li tso eka okpitukwu, ikyekye o tsekise di eyi kpan itukwu.

²⁰ Ni inggise gbée, <<Imgbasho kpa ani itukwu,>> kpaa di ongwunon tanyi yo, o li inggise omwonya. Lubana ali inggise ndi ongwunon ngwu o li din kpan itukwu bayo, o ka yagba di Imgbasho, ngwu o din ye ba na kpan itukwu gbé ba.

²¹ Ma o di wo eyi ola neni gbée: Ali inggise ndi Imgbasho kpan itukwu yo, o ka di ongwunon kpaa kpan itukwu kyeme.

5

Onoyeye mbi Ongwe Imgbasho

¹ Ali inggise nnoyeye gbée iYesu li iKrestu ma yo, li ongwé Imgbasho, ma ali inggise ndi otsongwe kpan itukwu yo, o li di ongwé kpaa kpan itukwu.

² Nene li ofe ngwi eyi li ye gbée eyi di emi ongwé Imgbasho kpa eyi itukwu aani: mi odi Imgbasho kpa eyi itukwu di ngyo ola mgban.

³ Eyi li tso okpitukwu mgbi eyi mbi Imgbasho mi ongyo ola mgban. Ma ola mgban se eyi undo ba,

⁴ lubana ali ongwé Imgbasho duu nghané. Ma eyi nghané ese mi oyeye onuunu mgbi eyi.

⁵ Li emé ka nghané ese gbé? Li inggise nnoyeye gbée iYesu li Ongwe Imgbasho mani.

⁶ Nene li iYesu iKrestu ma aani, ongwu a mban dafi inggise owamyé mi eni yi eyi mani. Li mi eni kyoon ngwi a mban ba, kpaa li mi eni beyi eyi. Ma li Onodzi mgbi Imgbasho kyo obwende mi odze neni, ikyekye Onodzi na li gbatsika ba.

⁷ Lubana ama eta duu kyo obwende mi otsitsi odze neni.

⁸ Onodzi, eni, beyi eyi; ama eta duu di kyo obwende ungwonyi.

⁹ Eyi noyeye mi obwendε mgbi inggise, kpaa obwendε mgbi Imgbasho shewo ngha, ikyekye li obwendε mgbi Imgbasho abuon, ngwi o nu mi ikye Ongwan.

¹⁰ Ali inggise nnoyeye mbi Ongwe Imgbasho tayɔ, dze yi obwendε nε mi itukwu mbon. Nghaduu ali inggise nnu Imgbasho oyeye bayɔ, kwu Imgbasho onya, ikyekye o noyeye mi obwendε ngwi Imgbasho nu mi ikye Ongwan nε ba.

¹¹ Di li obwendε ma aani: Imgbasho kye oshishe igyegwu nu eyi, ma oshishe nε li mbi Ongwan.

¹² Inggise ndze yi Ongwe Imgbasho dze yi oshishe; kpaa ongwu ndze yi Ongwe na ba dze yi oshishe ba.

Okye odze ngwikpa

¹³ Ani lo ungwɔ ntonε kε mbi ema ama nnoyeye mi iyi mgbi Ongwe Imgbasho ma adzi ni ema ye gbεε ema dze yi oshishe ogyegwu mani.

¹⁴ Nene li abɔ otsigεge ngwi eyi dzezan mi oba kwεkwe yi Imgbasho aani: gbεε alungwɔ ngwi eyi bɔ mi oweka mgban tawa, o ka fwo eyi.

¹⁵ Ma ni eyi ye gbεε o li fwo eyi yɔ, alungwɔ ngwi eyi bɔ duu, eyi noyeye ta gbεε eyi tu wa.

¹⁶ Kini inggise di ongwunon kyo alobube nkyon kε ikwongye bayɔ, no bibɔ ikyon adzi ni Imgbasho nun oshishe. N gbɔ ikye ama ngwu alobube mgbi ama lu nghataa kε ikwongye na ba. Alobube dzema nli kye inggise kε ikwongye. N le gbεε no bibɔ mi ikye ongwu na ba.

¹⁷ Ali imbaali duu li alobube, ma alobube toma nli kye inggise kε ikwongye ba gbε.

¹⁸ Eyi ye ta gbεε inggise nli ongwe Imgbasho yɔ, li kyo alobube alonɔ-alonɔ ba; ikyekye Ongwe Imgbasho na li ngyon, Ongyikyili na ka yagba kyon unka gbε ba.

¹⁹ Eyi ye gbεε ngwi Ongyikyili na kye εε nε duu le teyi nε kpaa, eyi li emi ongwe Imgbasho.

²⁰ Nghane, eyi di ye gbεε Ongwe Imgbasho ba wa nu eyi odifwi-difwi, adzi ni eyi ye ongwu nli otsitsi nani. Ma eyi di wodze mbi Ongwan, iYesu iKrestu nli

otsitsi nani. O li Imgbasho otsitsi beyi oshishe ogyegwu.

²¹ Nghane, emi ongwani, dulu abɔ mi angwula na.

Afɔ ongwu fan mgbi iJɔn

¹ Afɛ nɛ kye mbi ongyukwo okwakye mgbi emi iKrestu, le kɛ mbi ongyaa ngwu a sadu beyi engbɛ mgban, nkpa ani itukwu mi otsitsi, ma li ani yuwen ba, kpaa ama n ye otsitsi duu,

² ikye otsitsi nwodzɛ mbi eyi nani, dika dzɛ mbi eyi gyegwu.

³ Mse yi elela beyi iyu nkyɛ mbi Otseyi Imgbasho beyi iYesu iKrestu; Ongwɛ Otseyi na, no dzɛ yi eyi mi otsitsi beyi okpitukwu.

Otsitsi beyi okpitukwu

⁴ I nu ani atsa kwuba oye gbɛɛ emi ongwabu angbeka le kyikye mi otsitsi, dafi Otseyi wo eyi ola ma yɛyɛ.

⁵ Ikyenghanɛ, ongyaa, ani le lo abu ola ofufɛ ba kpaa li onghi eyi teyi dzɛyan mi owita-wita nani. Ani gbɛɛ ni eyi di eka kpa eka itukwu.

⁶ Ma nɛnɛ li okpitukwu aani: gbɛɛ ni eyi ngyo ola mgban. Dafi ema fwo mi owita-wita mani, ola mgban li ogbɛɛ ni eyi kiyayi mi okpitukwu.

⁷ Ama okpagyewo gwuba, ngbela gbɛɛ iYesu iKrestu ba mi mmbwe yi eyi ba, gbeka ganya to esɛ. Itɔ inggise ntona li ama okpagyewo di li engyikyili mgbi iKrestu.

⁸ Gbɛwɛbyi adzi ni ungwɔ ngwi ema kyidɔ ikyon na ka nyanya ba, kpaa ni ema wa gbɛ umba mgbi ema kyɛɛ.

⁹ Ali inggise ntila dze mi otsootso mgbi iKrestu bayɔ, dze yi Imgbasho ba; ali inggise nkiyayi mi otsootso mgbi iKrestu yɔ, dze yi Otseyi Imgbasho beyi Ongwan.

¹⁰ Kini inggise ba mbi ema kpaa gbela yi otsootso nɛ ba, ka gban mi ude ema hona kyɔn onɔ ba.

¹¹ Ali inggise ngban wo ewo yɔ, le kyidɔ imbaali yan.

¹² Ani dze yi odze olɔ kɛ mbi ema kwuba, nghaduu i mina ani olɔ mi afɛ beyi enuntu ba. Nghaduu, i wo ani oke

mbi ema ka gbɔdze yi ema inɛ-inɛ, adzi ni atsa mgbi eyi mbwumbwo.

¹³ Emi ongwɛ ongwunabu ongwu ongyaa ama a sadu-sadu ma ntona dɛsɔ angba mbi abu.

Afi ongwu ta mgbi iJón

¹ Afe ne kye mbi ongyukwo okwakye mgbi emi iKrestu, le ke mbi okani iGayosu, nkpa ani itukwu mi otsitsi-otsitsi nani.

² Okani okpa ani itukwu, ani bibo gbæ unkonyi no ka wulu abu ba, alungwo duu no ke saan yi abu, dafi oshishe mgbi abu mi iKrestu kpaa le ke saan neni.

³ I nu ani atsa kpakpa onõ emi ongwuneyi mi iKrestu angbeka ye wa kyo obwendæ mi oyeye mgbi abu onuunu, dafi abu kale kiyayi okyikyæ mi otsitsi neni.

⁴ Mi onõ ngwi ani fwo gbæ emi ongwani kale kyikyæ mi otsitsi ma, li kpani ngha alungwo duu.

⁵ Okani okpa ani itukwu, dafi emi ongwunabu emi iKrestu ntonæ li ingyoga mgbi abu ne kpaa, ungwo ama abu le kyo yi ama ntonæ abu le kyo mi otsitsi.

⁶ A gbodze okpitukwu mgbi abu nya okwakye mgbi emi iKrestu mmeneni. Tsuutsu ya ma abo nu ma kiyayi yi agaba mgbi ama mi ito ofe nka kpa Imgbasho mani.

⁷ Li mi ikye Iyi mgbi iKrestu ngwi a tase, ngwi a mina oyabo onyi mbi emi esæ ba, se li ama osunu Imgbasho ntona aali.

⁸ Wanæ, i dze mbiso ngwi eyi ka tobyi ito inggise ntoneni, zukwu ni eyi kyido yi eka mi ikye otsitsi.

⁹ Ani lo afe ne mbi emi okwakye mgbi iKrestu, nghaduu iDiotrefe nli mina oli ongyukwo mgbi ama na, fwa okye wuuta.

¹⁰ Ni ani ba yo, n ka nya ma ungwo ngwi o le kyo, idze ngwi o le dze kwu iyi eyi timbi-timbi nani. Nana ta ba, o fwa ogbe emi iKrestu ama nli ingyoga ntonani. O di kwõ ama ngwu mina ogbe ma kpa, di lo ama nmima ogbe ma ma tase mi okwakye mgbi emi iKrestu.

¹¹ Okani osuse, ka gbama ungwo ibwubwe ba kpaa gbama ungwo osuse. Ali inggise nkyungwo osuse yo li mgbi Imgbasho. Ali inggise nkyungwo obube yo teyi ye Imgbasho waba.

¹² Ali inggise duu gbodze osuse mi ikpewo iDemetru; otsitsi kpaa tso ngha. Eyi kpaa gbodze osuse mi ikpewon, ema di ye dafi obwendæ mgbi eyi li otsitsi mani.

¹³ Ani dze yi ungwo kwuba olo ke mbi abu, nghaduu, i mina ani okyo ngha mi igbo yi enuntu ba.

¹⁴ N weka odi abu dzikan-dzikan ta eyi ka gbodze inæ-inæ.

¹⁵ Ni iyu dze yi abu. Emi okeyi mmene le ta abu angba. Ta emi okeyi ama nto mmana duu angba onyonyi.

Afɛ mgbi iJudu

¹ Afɛ nɛ kye mbi ani iJudu, ongbido mgbi iYesu iKrestu di li ongwuno ifensi, le kɛ mbi ama ngwu Otseyi Imgbasho kwu ma ela, a kpan itukwu ngwu iYesu iKrestu kye abo ge ma ntonani.

² Imgbasho no nu ema elela yi iyu beyi okpitukwu dzii.

Ado okwookwo ikye otsootso atsika

³ Emi okani osuse, dafi i dze ani nghina-nghina olo ema afɛ ikye owato-wato mgbi eyi nɛ kpaa, n di gbɛɛ i yɛɛ kyɛmɛ-kyɛmɛ nin nlo wo ema ola gbɛɛ ni ema kwumewo mi oyɛɛ onuunu ngwi a kye wo emi osaan abo akponyi ta gyegwu nani.

⁴ Lubana ani lo ungwɔnɛ ikyegbɛɛ inggise angbeka tase wa kaka okwakye mgbi emi iKrestu mi idzidze ema le gbɛɛ, elela mgbi Imgbasho okwulewo na le nu eyi ofɛ okyɔ amah ibwubwe. Odzili-dzili mgbi ito inggise ntona a teyi lo dze esɛ gbegbe wa, ikyekye a tangwe Otse iYesu iKrestu Ugabaidu mgbi eyi nani.

⁵ Dafi ema teyi ye ungwɔnɛ duu nɛ kpaa, i minen oye we ema gbɛɛ, Otse Imgbasho dula emidan to mi esɛ Igyibiti, nghaduu o wa ye dzili ama nnun oyɛɛ ba mani.

⁶ Mi ofɛ oka yɔ, Engyeso ama ndzata imbe yi ude mgbi ama na, o gbe ma toke iyifu, ta ma itse yi ashi nka dze ba, le fɛ egbe ikwɔ okwulewo mgbi Imgbasho nani.

⁷ Mi ito ofɛ na kpɔɔ, iSodon yi iGomora beyi ogalu ama nkpakeke woma duu kye ewoma nu mi amah beyi ali idza duu. A yɛɛ ambe mbi ama nkawa gyadze mi ola gyegwu mani.

⁸ Mi ito ofɛ na yɛɛ, ama nkye gbɛɛ ama gbɛ inɛ odiidi ntona kye ewoma woke idza, a di fwa ofwo ama ogbe ma teyi di fya engyeso ito.

⁹ Nghaduu angbodzi ongyeso iMaikye onɔ ngwi o le natsondu mi ikwɔ mgbi iMose yi Olodu ma jokpaa, o kyo odzasha

fyan ito ba, kpaa o gbɛɛ, <<Ni Otse kyɔkyo yi abu!>>

¹⁰ Nghaduu inggise ntonɛ li fyito mi ungwɔ ama ngbosa lo ma ba beyi ama ngbosa lo ma kpaa mi odiidi mgbi ama, a li tsewodze dafi mmbwaba mani, ma di li ungwɔ ntonɛ yɛɛ li dzili ma kpaa aali.

¹¹ Ahoo mi ikye ma! A kyɛdo ofɛ mgbi iKain; a wendɛ dafi iBalan mani, ikyena a gbe itukwu mgbi ama duu fɛke odze awuya; a ka dzili ma mi afɔ okye twesɛ yi Imgbasho dafi iKora nani.

¹² Inggise ntonɛ li inggise imbaali, a dze yi ayiwi ba, di zofu kpakpa, a le kyi mbelu ema okwakye mi onɔ ngwi ema le gye ungwogye owe okpitukwu mgbi iKrestu mani. A dze dafi akpumbwo nli gbe kpa, li kya ba nani. A to dafi ekwɔ ama nli wa owawaba mi onɔ oshe eto mani. Ni a kye kwɔlu man a li kwulu.

¹³ A dze dafi akpeni ongwɔ onikyekyoo mani, ayiwi mgbi ama li tsoto dafi uvu; a dze dafi mce ama nle ga kye ngwi Imgbasho kye imbe nghao yifu duu dze ma gyegwu mani.

¹⁴ Enɔku, nli ongwiba mgbi Adan ongwu gyafa na teyi yegbo mi ikye inggise ntonɛ gbɛɛ: <<Dii, Otse kyɛma ka ba yi engyeso mgban ama osaan idubu-idubu

¹⁵ owa gbo ali inggise duu ikwɔ, di wa ngwɔ ama n ye Imgbasho ba ikwɔ mi alobube mgbi ama okyɔkyɔ duu, mi ofɛ ayin ba beyi elodze otimbi-timbi ngwi a gbo kwu yi Imgbasho mani.>>

¹⁶ A li ama okwondukwɔ di pita imbe okye abo byi; a li kyɛdo imina ibwubwe mgbi ama nani; a li tsaabo igegɛ ikye ewoma di fyumfya ondu yi angbeka ikye ni ama tu ungwɔ nmina ma mani.

Oshitukwu

¹⁷ Nghaduu, emi okani osuse, we ungwɔ ngwi ama ogbikye Otse mgbi eyi iYesu iKrestu, teyi gbo nani.

¹⁸ A gbo nya ema gbɛɛ, <<Mi egbe ongwɔ olele ma, ama okye ondu wo inggise ewo kawa to le kyɛdo ofɛ imina mgbi ama obube nli mgbi Imgbasho ba mani.>>

¹⁹ Inggise ntonɛ li gha ema, a li kyɛdo ayayi imina mgbi ewoma di sulu Onodzi mgbi Imgbasho ba.

²⁰ Nghaduu ema, emi okani ingblimo,
kwunewo kiyayi mi oyeye onuunu mgbi
ema mbi Imgbasho, dile bibo mi mfyee
mgbi Onodzi Osaan na.

²¹ Kye ewema dze mi okpitukwu mgbi
Imgbasho dafi ema le fe elela odiidi mgbi
Otse mgbi eyi iYesu iKrestu ikye okye
ema kaka oshishe ogyegwu neni.

²² Tobyi ama ngwu oyeye onuunu mgbi
ama le ngwiingwi mani;

²³ lafwa angbeka to mi ola di dulu ma
wato; angbeka yo di ma elela ikye imio
mi oshishe mgbi abu, nghaduu kyili
angwuto mgbi ama n yee kplekple yi ali
ibwubwe mgbi ama nani.

Ibo ongwi olele

²⁴ Nghane i kye angba otaata nu
Imgbasho, nka nu ema ese ogboogbo ba,
ndika kye ema tso mi inai okwokwo
mgban yi obube onyi ba beyi atsa oshewo
nani.

²⁵ Mbi Imgbasho Onagbe eyi na yuon,
okwokwo yi onghaangha yi mfyee beyi
enepe no dze nye mbi Otse mgbi eyi iYesu
iKrestu, dafi i teyi dze mani, onene
nghataa gyegwu! No dze ngha.

Iba ngwi a kye tso iJɔn

Owita-wita

¹ Iba mgbi iYesu iKrestu, ongwɔ Imgbasho kye nun ikye okye tso engbe mgban ungwɔ ama nka kye onɔ bata kawa kyɔ mani. O non tsoto mi odo ongyeso mgban eso mbi ongbido mgban iJɔn,

² ngwu nkyɔ obwendɛ mi alungwɔ ngwi ongwu di ngwi li, elodze mgbi Imgbasho yi obwendɛ mgbi iYesu iKrestu.

³ Mse ka be inggise ngwu ngbo elodze mgbi oyegbo ne ewo, mse dika be ama nfwo di noyeye mi ungwɔ ngwi a lo to ele ne ewo, ikyekye onɔ ma dze kwɛkwɛ wa.

Angba beyi otseetse

⁴ Afe ne kye mbi iJɔn ke mbi okwakye mgbi ama onoyeye nghi egyafa mi ese Asia gbɛɛ: elela beyi iyu nkye mbi ongwu ndze onene, ongwu nteyi dze, dika wa dze na, yi mbi onodzi egyafa ama nkwudze iyayi itsuto mgban na nu ma dze yi ema,

⁵ beyi mbi iYesu iKrestu ongwu nli obwendɛ otsitsi, ongwovle mbi emi ikwukwɔ, beyi ongye oteyi mgbi emi uto mi ese.

Mbi ongwu ndi eyi kpan itukwu di dula eyi to mi ali ibwubwe mgbi eyi mi eyi mgban,

⁶ di nu eyi yɛɛ esuto onyi beyi ama ofife ikye okyɔ Imgbasho beyi otsongwu ido mani, okwɔkwɔ yi mfye no dze mbon nghataa gyegwu! No dze ngha.

⁷ Dii o ka yekye mi akpa mi esho, ma ali ine duu ka dun, yi ama nton okpa ma kpaa; man inggise mi ese duu ka tsukwu ikyon. Li ngha nka dze aali! No dze ngha.

⁸ Otse Imgbasho gbɔgbɛɛ, <<Ani li owita-wita beyi ongyɛngye, Ongwu ndze onene, yi ongwu nteyi dze, yi ongwu ndika wa ba, ongwu nghaangha duu mani!>>

Ine odiidi mgbi Ongwe Inggise

⁹ Ani, iJɔn, ongwunema yi ibuge mgbi ema mi adze ogyeegye yi esuto mgbi

okwonyotse yi itukwu oshiishi mgbi eyi mbi iYesu, kɛdze ibu ongwɔ iPatimo mi ikye elodzingbasho beyi obwendɛ mgbi iYesu.

¹⁰ Mi egbe mgbi Otse ma Onodzi kye ani teyi, man ani fwo onikyɔ ela mi iyikpa mbi ani dafi agba mani,

¹¹ ela na gbɛɛ: <<Lo mi afe ungwɔ ngwi abu di mani kye deso nu okwakye mgbi ama onoyeye egyafa ntonani: Mbi emi Efesu yi iSimina yi iPegamu yi iTyatira yi iSadi yi iFyladefyia beyi iLaodisia.>>

¹² Ani kyata gbɛɛ ni ani di ela nle gbɔdze yi ani mani. Onɔ ngwi ani kyata ma, ani di otlese abashi mgbi ola nghi egyafa,

¹³ ma mi idzidze otlese ntona <<Inggise oka dze ele dafi Ongwe Inggise mani,>> wo angwuto owulu-wulu kye esho lu afo mi ese yi ayangwuto abashi nye igege mgban.

¹⁴ Otu mi ikye mgban tundze dafi ofufitu, i tundze dafi akwummbwo, ine mgban di dze dafi abɔ onaana mgbi ola mani.

¹⁵ Afo mgban mi ese dze dafi iyudza ngwi a gyuon enotse omuma oshinishini mani, ela mgban di dze dafi adu eni nle kwobu mani.

¹⁶ O byi mce nghi egyafa mi abugye mgban, ma mi ondu mgban okwusunkli ngyigye agya efa to mi ele. Ine mgban dze dafi onɔ le kwɔ mi idzidze ude mani.

¹⁷ Ngwi ani din ne, ani si gbese lanke iyayi dafi ani kwulu mani. Ne o kye abugye mgban do ani ewo si gbɛɛ: <<Ka mio ba. Ani li ongwu ababo beyi ongwu olele mani.

¹⁸ Ani li ongwu ndze oshishe mani; ani ple kwulu, kpaa onene dika ani dze oshishe nghataa gyegwu! Ani di dze yi ungwɔ okwulu ofe mgbi ikwongye beyi endzi.

¹⁹ <<Ne kye lolu, ungwɔ ngwi abu di, ngwi dze onene beyi ungwɔ nkawa kyɔ mi iyayi.

²⁰ Ungwɔ odaada mgbi mce egyafa ngwi abu di mi abugye mgbi ani beyi otlese mgbi ola okwɔkwɔ ma li ongwu aani: Mce egyafa ntona li engyeso mgbi okwakye mgbi ama onoyeye egyafa ntonani, otlese

egyafa mgbi ola ntona li okwakye mgbi ama onoyeye egyafa ntonani.

2

Eso mbi emi Efesu

¹ <<Lo ungwo ntona ke mbi ongyeso mgbi okwakye mgbi ama onoyeye mi Efesu gbɛ: Nene li elodze mgbi ongwu nbyi mce nghi egyafa mi abugye mgbani di kyikye mi idzidze otlese mgbi ola okwɔkwɔ nani:

² Ani ye idɔ ngwi abu kyo mani, okwunewo idɔ mgbi abu yi itukwu oshiishi. Ani ye abu ka gbela yi emi imbaali ba, ikyesine abu mbadi ama ntso gbɛ di ama li ama ogbikye iYesu kpaa a li ama ba, di difwi gbɛ a li ama omwonya.

³ Abu kwonyotse, di gyadze mi ikye mgbi ani, abu di yeyikpa ba.

⁴ Kpaa li ungwo nkpa ani yi abu ba aani: Abu dzata okpitukwu mgbi abu ongwu ababo nani.

⁵ We imbe abu gbese mani! Kyatitukwu diye kyungwo ama ngwi abu teyi kyo ma ababo mani. Ni abu kyatitukwu ba, n ka ba mbi abu wa kyi kwɔlu otlese mgbi ola okwɔkwɔ mgbi abu na mi imbe mgbani.

⁶ Nghaduu li ikyese mgbi abu aani: Abu di okyɔkyɔ mgbi emi iNikoleti tanyi, dafi ani kpaa di tanyi neni.

⁷ Inggise ndze yi adɔ, otsungwon no fwo odze ngwi Onodzi gbo yi emi okwakye mgbi ama onoyeye neni. Ongwu ngha ma, n ka nun ofe no gye ekwo mgbi oshishe, ndze mi iPradiso* mgbi Imgbasho nani.

Eso mbi emi iSimina

⁸ Lo ungwo ntona ke mbi ongyeso ongwu okwakye mgbi ama onoyeye mi iSimina gbɛ: Nene li elodze mgbi ongwu nli ababo di li olele, ongwu nkwulu diye kyato dze oshishe nani.

⁹ Ani ye okakewo yi adze mgbi abu nghaduu abu dze aludu! Ani ye odze ibwubwe ngwi inggise ama ngbɛ ama li emi iJuda kpaa li emi iJuda ba le gbo mi ikpewo abu mani, kpaa a li ozu okwakye mgbi iSatan.

* 2:7 2:7 iPradiso Li imbe ngwi ungwo osuse kyon to.

¹⁰ Ka wimio mi ungwo ngwi abu le ka gyadze mi ele na ba. N nya abu, Olodu ka gbe ema angbeka woke obawi ikye ombadi ema, ema dika gbiiso mi egbe iwyo. Shitukwu kpɔɔ, nghataa ke ono ikwongye, man ani ka kye okpaapyi mgbi oshishe nu abu.

¹¹ Inggise ndze yi adɔ, otsungwon no fwo odze ngwi Onodzi gbo yi emi okwakye mgbi ama onoyeye neni. Inggise nnga ma, ka gyiso mi ikwongye ongwu fan na wuba.

Eso mbi emi iPegamu

¹² Lo ungwo ntona ke mbi ongyeso ongwu okwakye mgbi ama onoyeye mi iPegamu gbɛ: Nene li elodze mgbi ongwu ndze yi okwusunkli ngyigye agya efa nani.

¹³ Ani ye imbe ngwi abu dze na li imbe ngwi itsuuto mgbi iSatan dze aali. Nghaduu abu kwudze mi oyeye onuunu mi iyi mgbi ani. Abu tangwe oyeye onuunu mgbi abu mbi ani ba, mi egbe mgbi Antipa ma kpaa, obwende mgbi ani otsitsi, a ngwon mi ogalu mgbi ema imbe ngwi iSatan dze nani.

¹⁴ Nghane kpaa, ani dze yi ungwo gwee ngwi ani ka bewo ema ba: Ema to yi inggise mmana ngwu gbela yi otsootso mgbi iBalan, ongwu ntso iBalaki ogbe emi iSrai teyi oka kyo alobube mgbi ogye ungwogye ngwi a kye fife nu emi angwula beyi okyo amah nani.

¹⁵ Li ngha ngwi ema kpaa dze yi inggise ama ngbela yi otsootso mgbi emi iNikoleti aali.

¹⁶ Nghane kyatitukwu na! Lubana, ani ka ba mbi ema ple jo owa gblika yi ama mi okwusunkli ongwu ondu mgbi ani.

¹⁷ Inggise ndze yi adɔ no fwo odze ngwi Onodzi gbo yi emi okwakye mgbi ama onoyeye neni. Mbi inggise ongwu ngha, n ka nun iManna angbeka odaada. N dika nun ikwutse onzundze ngwi a lo iyi ofufe mi ele, ngwi inggise ngbe ma ta ka ye.

Eso mbi emi iTyatira

¹⁸ Lo ungwo ntona ke mbi ongyeso ongwu okwakye mgbi ama onoyeye mi iTyatira gbɛ: Nene li elodze mgbi Ongwe

Imgbasho, ongwu ine mgban dze dafi ola onaabo ngwu afo mgban mi ese dze dafi iyudza ngwi a gyuon enotse shinishini nani.

¹⁹ Ani ye okyockyo mgbi abu, okpitukwu mgbi abu yi oyeye onuunu, ido yi okwonyotse mgbi abu, di ye gbée abu le kyo onene nnga ongwu abu teyi kyo ababo mani.

²⁰ Nghane kpaa, li ungwō nkpa ani yi abu ba aani: Abu gbé ongyaa iJedzēbe nkwi ewon di oyegbo na wo ewo. Mi otsootso mgban o nu engyiido mgbi ani boofe kaka amah ibwubwe, dile gye ungwogye ngwi a kye fifē nu angwula.

²¹ Ani nun onō gbée no kyata mi amah mgban nani, kpaa o dze yi oweka ba.

²² Nghane n ka kyon ngwi dōke akwulo mgbi adze ogyeegye, n dika nu ama nle kyo amah yan gyadze kpakpa, sede nu ma kyatitukwu mi okyockyo mgban ntonani.

²³ N ka ngwōn engbē. Ta okwakye mgbi ama onoyeye duu ka ye gbée ani li kyidi ali inggise mi eka yi itukwu, ma n ka yile mkpa kpa ali inggise mgbi ema duu mi okyockyo mgbi ema.

²⁴ Onene nle gbo yi ema ama nsisi mi iTyatira nē gbée, ema ama nkyedo mi otsootso mgban ba, di kpayi ungwō mgbi iSatan ngwi a li kwun di iba olu byulu ba ma, (n ka kye okakewo oka dō ema ikye wuba).

²⁵ Nghaduu gbewēbyi otsootso ngwi ema dzeayan na kyoon nghataa ni ani wa yido.

²⁶ Mbi inggise ngwu nnga di kyo owitukwu mgbi ani ka dondu ma, n ka nun mfye mi ikye ese ibyibi.

²⁷ O ka kye ma teyi yi okwuta uto ashashi; o ka gbobu ma ambulu-ambulu dafi ishe> yeye dafi ani gbē mfye mbi Otsani mani.

²⁸ N dika kye Oshēbē† nun.

²⁹ Inggise ndze yi adō yō, no fwo odze ngwi Onodzi gbo yi okwakye mgbi ama onoyeye neni.

3

Eso mbi emi iSadi

† 2:28 2:28 Oshēbē Li umba ngwi a ka kye nu ama ngwu nnga

¹ Lō kē mbi ongyeso ongwu okwakye mgbi ama onoyeye mi iSadi gbée: Ntōnē li elodze mgbi ongwu nbyi Onodzi mgbi Imgbasho egyafa beyi mce egyafa nani. Ani ye okyockyo mgbi abu; ali inggise duu tsewe gbée abu ka dze oshishe mi onodzi, kpa o li ikwukwō.

² Ngyo! Ni oyeye onuunu mgbi abu nsisi dze na fyumfye di i wa kwulu, ikyesine ani di okyockyo mgbi abu mbi Imgbasho mgbi ani saan ngye ba.

³ Nghane wē, ungwō ngwi abu teyi gbē di fwo mani; kyo mi ele, di kyatitukwu. Kpaa kini abu ngyo bayō, n ka ba dafi emumyi mani, ma abu ka ye onō ngwi ani ka ba mbi abu ba.

⁴ Nghaduu ema to yi inggise gwee mi iSadi ama nnu angwuto mgbi ama shimbi ba mani. A ka wewo mi angwuto onzundze kyikyē yi ani, ikyesine a mē.

⁵ Inggise nnga ma, ka wo angwuto onzundze dafi ama mani. Ani dika dulu iyi mgban mi afe mgbi oshishe ba, kpaa n ka kye iyi mgban tso mi ododa mi inai Otsani yi ongyeso mgban.

⁶ Inggise ndze yi adō yō, no fwo odze ngwi Onodzi gbo yi emi okwakye mgbi ama onoyeye neni.

Eso mbi emi iFyiladefyia

⁷ Lō kē mbi ongyeso ongwu okwakye mgbi ama onoyeye mi iFyiladefyia gbée: Nēnē li elodze mgbi ongwu nle saan di dze yi oyeye, ongwu nbyi ungwō okwulu ofe mgbi iDevedi. Ungwō ngwi o kwulu inggise onyi ka kye tukwu gbē ba, ungwō ngwi o di kye tukwu inggise onyi ka kwulu gbē ba.

⁸ Ani ye ungwō ngwi abu kyo. Di, ani kwulu ofe lake asisa ikye abu, ngwi inggise onyi ka kye tukwu gbē ba. Ani ye enepe mē abu ba, nghaduu abu ngyo elodze mgbi ani di tangwē iyi mgbi ani ba.

⁹ N ka nu ama nto mi ozu okwakye mgbi iSatan, nli tso gbée ama li emi iJuda kpaa li ama ba, kpaa a li ama omwonya ntonani, N ka nu ma wa kwese mi iyayi mbi abu di difwi gbée abu kpa ani itukwu.

¹⁰ Ikyegbɛɛ ema ngɔyɔ ola mgbi ani di shitukwu kpɔɔ nɛ, ani kpaa ka dulu ema tɔ mi imbadi nka ba mi ikye ɛɛ duu owa mbadi ama nto ɛɛ mani.

¹¹ Ani kyema dzikan-dzikan. Kye abɔ byi ungwɔ ngwi abu dzeyan ma kpɔklɔɔ, ikye ni inggise onyi wa gbɛ abu okpapyi ba mani.

¹² Inggise nngɔa ma, n ka non li otlɛɛ mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mgbi ani. Akponyi kpaa o dika dzanta ba. Ani ka lɔ iyi Imgbasho beyi iyi ogalu mgbi Imgbasho mgbi ani mbon, iJerosalin ofufe ntɔ mi esho mbi Imgbasho mgbi ani kye le ba nani; ani dika lɔ iyi ofufe mgbi ani mbon.

¹³ Inggise ndzɛ yi adɔ, no fwo odzɛ ngwi Onodzi gbɔ yi okwakye mgbi ama onoyɛɛ nɛni.

Esɔ mbi emi iLaodisia

¹⁴ <<Lɔ kɛ mbi ongyesɔ ongwɔ okwakye mgbi ama onoyɛɛ mi iLaodisia gbɛɛ: Ntone li elodzɛ mgbi No Dzɛ Ngha mani, ongwu ndzɛ yi otsitsi beyi obwendɛ otsitsi, ongwu nli ikye mi ungwɔ ama Imgbasho ta ntoneni.

¹⁵ Ani ye ungwɔ ama abu teyi kyo mani; ani ye dafi abu yuyu naadi zola ba mani. Dafi i dzɛ ani ma gbɛɛ abu ki yuyu hona zola!

¹⁶ Kpaa ikyegbɛɛ abu tɛwɛwɛ, abu zola hona yuyu ba nɛ, n le ka kye abu ngwuta dafi anggwɔ mi ondu mgbi ani mani.

¹⁷ Abu gbɛɛ, <ani dzɛ aludu; ani tu aludu di mina unkonyi wuba.> Nghaduu abu difwi gbɛɛ, i nɔɔa abu ewo, kyelela, dzɛ adzɛ, bine di dzɛ ibiba ba.

¹⁸ Ani wɛ abu ɛwɛ gbɛɛ, ni abu gya abashi ngwi a falufa won mi ola mbi ani, ikye ni abu yɛɛ aludu; yi angwuto onzundzɛ owoowo, ikye ni abu tukwu iba ayiwi mgbi abu; yi otse okye wo inɛ mgbi abu, ikye ni abu di mani.

¹⁹ Ama nkpaa ani itukwu ma, ani li kyɔkyɔ di kwo ma adɔ. Nghane dzɛ mi otsitsi, di kyatitukwu.

²⁰ Gadɔ! Ani kwudzɛ onufɔzu le tsaabɔ! Inggise ta nfwo ela mgbi ani di kwulu ofɛ yɔ, n ka kaka di gye ungwogye yan, ongwu kpaa ka gye yi ani.

²¹ Mbi ali inggise nngɔa duu, n ka nun ofɛ no sɔ yi ani mi itsuuto mgbi ani, yɛɛ dafi ani kpaa nɔɔa di sɔ yi Otsani mi itsuuto mgban nɛni.

²² Inggise ndzɛ yi adɔ yɔ, no fwo odzɛ ngwi Onodzi gbɔ yi okwakye mgbi ama onoyɛɛ nɛni.>>

4

Osuusununu ongwɔ esho

¹ Ngwi ungwɔnɛ wa nyɛ nɛ, ani ndine, ta mmana mi iyayi mgbi ani onufɔzu lasisa mi esho. Man ela ngwi ani teyi fwo le gbɔdzɛ yi ani dafi agba ma gbɛɛ, <<Ba esho mmenɛni, ta n ka tso abu ungwɔ nka kyo onɔ ngwi ungwɔnɛ wa nyɛ mani.>>

² Labɔ mata ani dzɛ mi Onodzi, man inggise sɔdzɛ itsuuto mgbi Imgbasho wa dzeke inɛ mbi ani.

³ Ongwu ndi sɔdzɛ mmana ma odzɛdzɛ mgban dzɛ dafi ikwutse onyina-nyina beyi ikwutse nli omuma gloglo mani. Mmbwo olowa, nlu ikwutse ngwi dzɛ yi enotse dafi indrakpakpa kwɔkwɔ, loka wo itsuuto nani.

⁴ Itsuuto angbeka nghi osudene kpakeke wo itsuuto nani, engyukwo osudene di sɔto efu tsatsadu. A wo angwuto onzundzɛ di tukwu okpapyi abashi mi ikye mgbi ama.

⁵ Mi itsuuto na mmbwo naabɔ tɔ, kwadu, akpala di gbɔ. Ola ipitila nghi egyafa tole gbɛ mi iyayi itsuuto nani. Ngwi li onodzi egyafa mgbi Imgbasho mani.

⁶ Mi iyayi itsuuto na ungwɔ oka di dzɛ ele dafi onekyoo idzinggi, gbɔsa dafi ikwutse ola mani sɔdzɛ idzidzɛ.

Adan owamye nghi enɛ ngwu dzɛ yi inɛ mi iyayi beyi iyikpa loka wo itsuuto nani.

⁷ Adan owamye ongwu ababɔ ma dzɛ dafi ugaba, ongwu fan dzɛ dafi mnda ngwi a won elozu, ongwu ta dzɛ yi inɛ dafi inggise, ongwu nɛ dzɛ dafi uyɛɛ nle bulu mani.

⁸ Ali atta owamye enɛ ntona dzɛ yi asha egyin yi inɛ kpatse ele, kwo yi asha mgban mi ɛɛ kpaa. Onɔ yi otu duu a yama kwulese ogbɛɛ:

<<Osaan, osaan, osaan
li Otse Imgbasho onghaangha,

ongwu nteyi dze, di dze onene, dika dze
nghataa gyegwu ba.>>

⁹ Alonɔ ni atta owamyɛ ntona kye
okwɔkwɔ yi mmwɛ beyi angba nu ongwu
nsɔdze itsuuto di dze oshishe
gyegwu-gyegwu na,

¹⁰ engyukwo osudene ntona li tukwuke
ese nu ongwu nsɔdze itsuuto na, di sunu
ongwu ndze oshishe gyegwu-gyegwu
nani. A li gbe okpapyi mgbi ama lakiyayi
itsuuto si gbɛɛ:

¹¹ <<Abu mɛ, Otse beyi Imgbasho mgbi
eyi,
ogbe okwɔkwɔ yi mmwɛ beyi mfye,
lubana abu ta alungwɔ duu,
ma mi oweka mgbi abu a ta ma
di dze mi odzɛɛdze mgbi ama aani.>>

5

Afe ofulu-fulu yi ongwummala

¹ Nɛ ani di afe ofulu-fulu mi abugye
mgbi ongwu nsɔdze itsuuto nani, ngwi a
lo ungwɔ mi ali agyan duu kye kwobe
imbe egyafa.

² Ani diye di ongyeso odatu le noola mi
ela okwukwo gbɛɛ, <<Li emɛ mɛ okye
fwɛlu kwobe di kwulu afe na?>>

³ Nghaduu inggise onyi mi esho naadi
mi ese hona mi ikpese yagba kwulu afe
na naadi wine di ifun kpaa ba,

⁴ Ani tsukwu diye tsukwu ikyekye a tu
inggise onyi nka kwulu afe na hona wine
di ifun ba.

⁵ Nɛ engyukwo ntona onyi nya ani gbɛɛ,
<<Ka tsukwu ba! Dika, Ugaba mgbi eto
mgbi emi iJuda, Eto mgbi iDevedi ngha
wa. O ka yagba kwulu afe na yi
kwobe-kwobe egyafa ntonani.>>

⁶ Nɛ ani di Ongwummala, le dine dafi a
teyi ngwɔn mani, kwudze mi idzidze
itsuuto, atta owamyɛ nghi ene beyi
engyukwo ntona loka won. O dze yi agbe
nghi egyafa yi ine egyafa, ngwi li Onodzi
egyafa mgbi Imgbasho ngwi a kye dɛsɔ
nu ese duu mani.

⁷ O ba wa kye gbɛlu afe ofulu-fulu na mi
abugye mgbi ongwu nsɔdze itsuuto nani.

⁸ Man ngwi o kye gbɛlu nɛ, atta owamyɛ
nghi ene ntona beyi engyukwo osudene
ntona lake ese mi iyayi Ongwummala
nani. Ama duu dze yi ozuna a di byi uga

abashi nmbwo yi ungwɔ ogbungbe mi
ifun, ngwi li ibɔ mgbi emi osaan.

⁹ A di shashi ofufe gbɛɛ:

<<Abu mɛ okyi kyelu afe ofulu-fulu
di kye kwulu kwobe-kwobe mgban
ntonani,

ikyekye a ngwɔ abu,
ma yi eyi mgbi abu, abu gya inggise
mi ali udze beyi ondudze,
beyi inggise yi ese duu ikye Imgbasho.

¹⁰ Abu nu ma yɛɛ esuto beyi ama ofife
ikye osunu Imgbasho mgbi eyi,
a dika kye ese nɛ teyi.>>

¹¹ Nɛ ani ndine si fwo ela engyeso
ibyibyi, mmbwo mgbi ama li idubu
idubu, yi idubu iwyo akpe idubu iwyo. A
kpakeke wo itsuuto beyi atta owamyɛ beyi
engyukwo ntonani.

¹² Mi ela okwukwo a shashi gbɛɛ:

<<Omɛɛmɛ li Ongwummala,
ongwu a ngwɔn,
o kye gbɛlu mfye yi
aludu yi ozoyeye yi enɛpe
yi mmwɛ yi okwɔkwɔ beyi otseɛtse!>>

¹³ Nɛ ani fwo ali atta mi esho duu beyi
mi ese nɛ beyi mi ikpese beyi mi ekyoo
okwukwo, beyi alungwɔ nto mboma duu,
le shashi gbɛɛ:

Mbi ongwu nsɔdze itsuuto
yi mbi Ongwummala
ni otseɛtse yi mmwɛ yi okwɔkwɔ beyi
mfye
dze mbon, nghataa gyegwu!>>

¹⁴ Adan owamyɛ nghi ene ntona gbɛɛ,
<<No dze ngha,>> man engyukwo ntona
lake ese di sunu.

6

Okwulu kwobe egyafa ntonani

¹ Dafi ani di Ongwummala kwulu
kwobe-kwobe ongwɔ ababɔ nɛ. Ani si
fwo onyi mi idzidze atta owamyɛ ntona
gbɔ mi ela ngbela dafi akpala mani gbɛɛ,
<<Kwa!>>

² Man ani ndine si di mmya onzundze
dze iyayi mbi ani! Inggise nle tɔn ma byi
uta, a di kye okpapyi nun, o tɔn tase dafi
inggise onghaangha mani, le ka ngha.

³ Onɔ ngwi Ongwummala kwulu
kwobe na ongwu fan ma, ani fwo atta
owamyɛ ntona ongwu fan gbɛɛ, <<Kwa!>>

⁴ Ne mmya oka nma dafi ola tase, inggise nle tɔn ma, a nun gbɛɛ no kyi kyelu iyu mi ɛsɛ nɛni, odi nu inggise kwobu ewoma. A kye okwusunkli ogbadaa nun.

⁵ Ono ngwi Ongwummala kwulu okwobɛ na ongwu ta ma, ani fwo atta owamye ntona ongwu ta gbɛɛ, <<Kwa!>> Ani di mmya onbyinbyi kwudze iyayi mbi ani! Inggise nle tɔn ma, kye ungwɔ omba ungwɔ agya efa byabɔ.

⁶ Ani fwo ungwɔ gbela dafi ela mi idzidze mgbi atta owamye ntonani. Le gbɛɛ, awu alakama onyi okpa mi ikye ido egbe onyi, awu eneso nghi eta okpa mi ikye ido egbe onyi, dika nu engyie yi eneekwɔ na nyanya ba!>>

⁷ Ono ngwi Ongwummala kye kwulu okwobɛ-kwobɛ ongwu nɛ ma, ani fwo ela mgbi atta owamye ongwu nɛ le gbɛɛ, <<kwa!>>

⁸ Ani ndine, man mmya nsila kwudze! Ongye otɔn ma a kwun di Ikwongye, ta Endzi kyan iyikpa kwɛkwɛ. A kye mfye nu ma gbɛɛ nu ma ngwɔ inggise mi ayese onyi mi idzidze ene mgbi ɛsɛ yi okwusunkli yi onikyenbwa yi ootse, beyi mmbwaboshe emi ɛsɛ nɛni.

⁹ Ngwi o kwulu okwobɛ-kwobɛ ongwu da ma, ani di oshishe mgbi ama ngwu a ngwɔ ikye elodzimgbasho ikyegbɛɛ a kyo obwende otsitsi mi ita iwashi mani.

¹⁰ A kwu ela mi ela okwukwo gbɛɛ, <<Ka kye ono sine, Otse Ongha yi mfye, osaan yi otsitsi, se ngwi abu ka fwo inggise emi ɛsɛ nɛ ikwɔ di kpa ma mkpa mi ikye eyi mgbi eyi ngwi a kye kyi ɛsɛ na?>>

¹¹ Ta a nu ma angwuto onzundze di nya ma gbɛɛ nu ma mbata gwee, nghataa ni umbwo engbido angbeka beyi emi ongwunɔ ma ama ngwu a ka ngwɔ ma dafi ama abuoma kpaa a ngwɔ ma ma mbwumbwo se.

¹² N di dafi o kwulu okwobɛ-kwobɛ ongwu gyin na mani. Man ikpese suusu kpakpa. Ono kyata yɛɛ onbyinbyi dafi ishisha angwuto ngwi a mɛ mi andu mndɔ mani, ofyia olɔlɔ kyata yɛɛ omuma dafi eyi,

¹³ man mɛɛ mi akpa yangwuta luba ɛsɛ, dafi onggangga mgbi andundu li wulo ono ngwi awo fa fyumfye nani.

¹⁴ Man esho byakpa byulu dafi afe ngwi a fulu mani, nɛ ali unggwɔ yi ibu duu a kye kwɔlu ma mi imbe mgbi ama.

¹⁵ Ta uto emi ɛsɛ nɛ, uto engyaa, emi agyegika, emi aludu, ama odatu, yi ali ofyɛɛ beyi inggise ɛwɛwɛ duu gbe ewoma da mi ishe beyi ifo unggwɔ.

¹⁶ A kwu unggwɔ yi akwutse ela gbɛɛ, <<Yulu tukwu eyi kye eyi da mi ine mgbi ongwu nsɔdze itsuuto beyi itingga mgbi Ongwummala!

¹⁷ Ikyesine egbe itingga mgbi ama okwulewo ma ba wa, nghane li emɛ ka tsigege yan gbɛ?>>

7

*Inggise idubu ideli onyi
ngwusefa don ene
ngwu a kye ambe dze ma*

¹ Ngwi ungwɔnɛ wa nye nɛ, ani di engyeso nghi ene kwudze aye ene mgbi ɛsɛ le kwulu awo mi aye ene mgbi ɛsɛ gbɛɛ no ka fa mi ikpese naa mi ekyoo okwukwo hona mi ekwɔ onyi kpaa ba.

² Nɛ ani di ongyeso oka tɔkye mi onosa, yi ambe mgbi Imgbasho oshishe. O kwu ela mi ela okwukwo kɛ mbi engyeso nghi ene ama ngwu a teyi kye mfye nu ma gbɛɛ nu ma dzili ɛsɛ beyi ekyoo okwukwo ntona gbɛɛ:

³ <<Ka dzili ɛsɛ naa ekyoo okwukwo hona ekwɔ ba, nghataa ni eyi kye ambe dze engbido mgbi Imgbasho mgbi eyi mi ebeshu se.>>

⁴ Neman ani fwo mmbwo mgbi ama ngwu a kye ambe dze ma mani: Idubu ideli onyi ngwusefa don ene mi ali agwɔ mgbi iSrai duu.

⁵ Mi agwɔ mgbi iJuda a kye ambe dze inggise idubu iwyodefa, mi agwɔ mgbi iRuben idubu iwyodefa, mi agwɔ mgbi iGadi idubu iwyodefa,

⁶ mi agwɔ mgbi Ashe idubu iwyodefa, mi agwɔ mgbi iNaftali idubu iwyodefa, mi agwɔ mgbi iManase idubu iwyodefa,

⁷ mi agwɔ mgbi iSimion idubu iwyodefa,
 mi agwɔ mgbi iLevi
 idubu iwyodefa,
 mi agwɔ mgbi iSaka
 idubu iwyodefa,
⁸ mi agwɔ mgbi iDzebulun idubu
 iwyodefa,
 mi agwɔ mgbi iJose idubu iwyodefa,
 mi agwɔ mgbi iBenjamin idubu
 iwyodefa.

Ibyi inggise ama nwo angwuto onzundze

⁹ Ngwi ungwone wa nye ne, ani di ibyi inggise mi iyayi mbi ani ngwu inggise onyi ka gbo ma gbe ba, kye mi ali ese yi agwɔ yi inggise yi ondudze duu, gbeka kwudze iyayi itsuuto beyi iyayi Ongwummala. A wo angwuto onzundze di byi abade mi abo mgbi ama.

¹⁰ A si kwu ela mi ela okwukwo gbɛɛ:
 <<Owato-wato kye mbi
 Imgbasho mgbi eyi,
 Ongwu nsɔdze itsuuto,
 beyi mbi Ongwummala.>>

¹¹ Engyeso ntona duu kwudzekɛ kpakɛkɛ wo itsuuto di kpatse engyukwo ntona yi atta owamye ntonani. A tukwuke ese gbe ikye wɛɛɛ mi iyayi itsuuto si sunu Imgbasho,

¹² le gbɛɛ:

<<No dze ngha!
 Otse-tse yi okwɔkwɔ
 yi ozoyeye yi angba yi
 mmwe yi mfyɛ yi apa
 no dze mbi Imgbasho mgbi eyi
 nghataa imbisɔ gyegwu.
 No dze ngha!>>

¹³ Ne onyi mbi engyukwo ntonɛ byi ani ita gbɛɛ, <<Ama nwo angwuto onzundze ntonɛ ma, a li ele, a di kye ole kye?>>

¹⁴ Ani si nu uka gbɛɛ, <<Ongyukwo, abu ye.>>

Ta o gbɛɛ, <<Ntonɛ li ama ntase mi adze okwukwo nani; a kye salu angwuto mgbi ama non yɛɛ onzundze mi eyi mgbi Ongwummala.

¹⁵ Ikyenghanɛ,
 <<a to iyayi itsuuto mgbi Imgbasho
 dile sunun onɔ yi otu mi ozu
 mgban okwukwo nani;

man ongwu nsɔdze itsuuto na ka
 kye iwulu abo mgban tukwu ma.

¹⁶ Akponyi kpaa enbwa ka dɔ ma ba;
 ekweni kpaa dika kwu ma ba.

Onɔ ka tse ma ba,
 naadi olola onyi kpaa ba.

¹⁷ Ikyesinɛ Ongwummala ndze mi idzidze itsuuto na ka li inggise ongyo ma;
 o ka gbe ma teyi lu mi uteeni oshishe.
 Man Imgbasho ka fɔ ma etse inɛ
 duu.>>

8

A kwulu afe ngwi a kye kwobe na ongwu gyafa mani

¹ Ngwi Ongwummala kye afe ngwi a kyi kwobe ongwu gyafa kye kwulu ne, esho dede mɛ itsitsi obyi hini.

² Man ani di engyeso nghi egyafa nkwudze to inai Imgbasho na, a kye agba onyonyi nu ma kpatse.

³ Ongyeso oka, nbyi uga abashi mgbi ungwɔ ogbungbe ma, ba wa kwudzekɛ iwashi. Ongwunɛ ne a kye ungwɔ ogbungbe kpakpa nun ikye okye toola yi ibo mgbi emi osaan mi iwashi abashi mi iyayi itsuuto.

⁴ Ne iwu mgbi ungwɔ ogbungbe na, beke yi ibo mgbi emi osaan, kyɛɛ mi abo mgbi ongyeso na, lu iyayi Imgbasho.

⁵ Ta ongyeso na kyi kyelu uga ungwɔ ogbungbe na, mwa ola mi iwashi mbwoke ele, man kye ngwuta lake ese; ta imbe kwadu, akpala gbo, mmbwo naabo, ese di suusu.

Agba ntonani

⁶ Ne engyeso nghi egyafa ndze yi agba nghi egyafa ntona wewo ofo ma.

⁷ Ongyeso ongwu ababo fo agba mgban, ta mmbwakwutse yi ola ngwuɛkɛ yi eyi, man a kye ma ngwuta luba ese. Ayese ongwu ta gyola, aye ekwɔ ongwu ta gyola, oshe okyinda duu di gyola.

⁸ Ongyeso ongwu fan fo agba mgban, man a kye ungwɔ dafi unggwɔ ogbagbadzidzi, nle gbe yi ola ngwuta woke onekyoo. Man aye ongwu ta mgbi onekyoo ma yɛɛ eyi,

⁹ ta ungwɔ ama ndze yi oshishe nwoto onekyoo mi aye ongwu ta duu kwulu, a

kye iwudza eni mi ayese ongwu ta duu, kye sulu.

¹⁰ Ne ongyeso ongwu ta fo agba mgbán, man mce okwulewo, nkwiine dafi itoci sini, ngwuta kye esho wa gyeke okwokyiikwokyi mgbi ekyoo mi aye ongwu ta beyi eni mgbi oshishe nani.

¹¹ Iyi mce na gbée Onuno. Aye eni ongwu ta na ye nuno, ne ibyi inggise ama nweni onuno na duu kwulu.

¹² Ongyeso ongwu ne fo agba mgbán, ta a kyi kwodze aye ongwu ta mgbi onó yi ofyia beyi mce, man a yee iifu. Nghane aye ongwu ta mgbi onó yi otu duu dze yi osa wuba.

¹³ Ngwi ani le kyidi ne, ani fwo uyee le bulu mi idzidze awo kwu ela mi ela okwukwo gbée: <<Ibli! Ibli! Ibli mbi imba mgbi ese neni, mi ikye agba ngwi engyeso angbeka eta ntona le wewo ofo mani!>>

9

¹ Ngwi ongyeso ongwu da fo agba mgbán ne, ani di mce ngwuta mi esho luba ese. A kye ungwó okwulu ishe ndondu ba na nu mce nani.

² Onó ngwi o kyi kwulu ishe na ma, iwu kye mi ele dafi iwu mgbi ola okwukwo mani. Iwu na nu onó yi akpeshe duu yifu.

³ Man obagidi to mi iwu na kpatse ese a di kye mfyé nu ma dafi ito mfyé mgbi mnaa onghi ese neni.

⁴ A nya ma gbée nu ma ka kyo oshé mi ese naadi afutse onyi hona ekwo unkonyi ba, kpaa li inggise ama ndze yi ambé mgbi Imgbasho mi ebeshu mgbi ama ba mata.

⁵ A nu ma mfyé gbée nu ma ngwo inggise ba, kpaa li onu ma iso mi ofyia eda kyoon. Ma Iso ngwi a gye ma di dze dafi otooto mgbi mnaa onó ngwi i to inggise mani.

⁶ Mi egbe ntona ma, inggise ka pita ikwongye, kpaa a ka dun ba; a dika mina okwulu, nghaduu ikwongye ka tsinya dzamata.

⁷ Obagidi ntona to dafi mmya ngwi a me ma ewo ika mani. A kye ungwó wo ma mi ikye dafi akata abashi mani, ine mgbi ama lu ine inggise owamye.

⁸ Otu mgbi ama dze dafi otu mgbi engyaa, aba mgbi ama di dze dafi aba ugaba.

⁹ A dze yi okpalika ndze dafi okpalika ashashi mani, ma adu mgbi asha mgbi ama dze dafi akpala ogboogbo mgbi mmya beyi mmyikwukwo ibyibyi nkwađu tole ke ika mani.

¹⁰ A dze yi odu di li to dafi mnaa mani, ma mi odu mgbi ama, a dze yi mfyé onu inggise iso mi ofyia eda.

¹¹ A dze yi uto nkye ma le teyi, ongyeso ongwu ishe ndondu ba nani, ongwu iyin mi ondu iHibru li Abadon, mi ondu iGriki li Apolion (Ongye odzili).

¹² Ibli onghi ababo nye waali; ibli angbeka ngbi efa ka kye iyikpa ma.

¹³ Ongyeso ongwu gyin fo agba mgbán, man ani fwo ela tokye mi okoko ene mgbi iwashi abashi ndze iyayi Imgbasho nani.

¹⁴ Ela na gbo yi ongyeso ongwu gyin ndze yi agba na gbée, <<Kye shelu engyeso ene ngwu a bwa ma adi mi ekyoo okwulewo mgbi iYufreti nani.>>

¹⁵ Man engyeso ene ngwu a teyi kye ma dzeke le fe obyi ne yeye yi egbe yi ofyia beyi onova ma, a she ma ta gbée nu ma ngwo inggise onyi ikye eta mani.

¹⁶ Ani fwo mmbwo oblakwutse ama ndoto mmya ma li imilion ideli efa.

¹⁷ Mmya yi ama oto ma ngwu ani di mi ine odiidi ma to ngha aani: Okpalika mgbi ama pita wo omuma, onbyinbyi vluvlu ye wo omuma dafi ofufu odaka mani. Ikye mmya ntona lu ikye ugaba, mi ondu mgbi ama ola, iwu beyi ofufu odaka le to mi ele.

¹⁸ A ngwo inggise onyi ikye eta ma yi iso eta ntoneni: Ola, iwu, beyi ola ofufu odaka nle to mi ondu mgbi mmya ntona mani.

¹⁹ Mfyé mgbi mmya ntona dze mi ondu beyi mi odu mgbi ama; ikyesine odu mgbi ama dze dafi ifa, ndze yi ikye li laaba mani.

²⁰ Inggise owamye ama nsisi ngwu iso ntoné ngwo ma ba ma, di kyatitukwu mi ungwó ibwubwe ngwi a le kyo ba kpoo; a nya osunu emese ba, yi adagyé abashi, iyudza onzundze okwokwo, itigbla,

ikwutse yi ekwo ikwukwo ngwi ka di naadi fwo hona kyikye ba na ba.

²¹ Naadi a nya yi inggise ongwongwo yi obudei okyokyo yi amah hona mmyi mgbi ama oyiiyi kpaa ba.

10

Ongyeso yi ongwaafe ofulu-fulu

¹ Ne ani di ongyeso oka odatu kye esho le ba ese. A tukwun yi akpa, mmbwo di lowa nyan ikye mi esho; ine mgban kwo dafi onon mani, afo mgban di dze dafi otlesse ola.

² O kye ongwaafe ofulu-fulu nlasisa byabo. O kye afo mgban abugye tuoke mi onekyoo yi afo mgban abube mi ese,

³ man o si feela okwukwo dafi agwudu otsetse mgbi ugaba mani. Onon ngwi o feela mata, ela mgbi akpala egyafa ntona sandu.

⁴ Ngwi akpala egyafa sandu ne, ani wewo okyi lolu; nghaduu ani fwo ela mi esho gbex, <<Kye odze ngwi akpala egyafa ntona gbo na da dika kye lolu woke ese ba.>>

⁵ Ne ongyeso ongwu ani teyi din kye afo kwudze onekyoo yi ese na, kyile abugye mgban lu esho.

⁶ Man o fa mbi ongwu ndze oshishe nghataa gyegwu nani, ongwu nta esho yi ese yi onekyoo beyi ungwama ntona mboma duu, di gbex, <<Onon ombeembe ka dzema wuba!

⁷ Nghaduu mi egbe ngwi ongyeso ongwu gyafa ka wewo ofo agba mgban ma, ungwama odaada mgbi Imgbasho ka mbwumbwo, yeye dafi o teyi noola nya engbidon mgban ama ogbeese mani.>>

⁸ Ne ela ngwi ani teyi fwo mi esho na diye gbodze yi ani kpoo gbex: <<Lu, ka kyigbelu afe ofulu-fulu nlasisa mi abo ongyeso nkwudze mi onekyoo beyi ese nani.>>

⁹ Nghanne ani ke mbi ongyeso na ka nyan gbex non kye ongwaafe ofulu-fulu na nu ani. O nya ani gbex, <<Gbex di kye gye. Ka nu ifu mgbi abu maama, kpaa ka fyumfya mi ondu mgbi abu dafi enewo mani.>>

¹⁰ Ani kye gbex afe ofulu-fulu ongbunge mi abo ongyeso na kye gye. I

fyumfya mi ondu mgbi ani dafi enewo mani, kpaa ngwi ani kye gye mbe ne, ifu mgbi ani ye maama.

¹¹ Ta a nya ani gbex, <<Abu ka yegbo kyeme mi ikye inggise ibyibyi, emi ese yi ondudze beyi emi uto.>>

11

Obwendex efa ntonani

¹ Ta a kye agida ndze dafi ashi omba ungwama kye nu ani: di nya ani gbex, <<Lu ka kye mbalu ozu okwukwo osunu Imgbasho, beyi iwashi, di kye gbolu mmbwo inggise ama nle sunu mi ele duu.

² Kpaa ka mba ifyude ozu okwukwo osunu Imgbasho na ba, dzanta dzexe, ikyekye a kye nu Udzengye ntonani: a dika kyo itukwu ma mi ogalu osaan mi onova eta yi ofyia egyin.

³ Man ani ka kye mfyen nu obwendex mgbi ani nghi efa ntonani, a ka kye angwuto ikwu wo di yegbo eso mgbi Imgbasho mi onova eta yi ofyia egyin.>>

⁴ Obwendex efa ntonex li ekwo olivi nghi efa mani, beyi akoola nghi efa nkwoto iyayi Otse Imgbasho mgbi esen neni.

⁵ Ma ali inggise nmina okyo ma ungwama, ola li to mi ondu mgbi ama kye ma gye: li ito ofe ngwi ali inggise nmina okyo ma ungwama duu ka kwulu joani.

⁶ A dze yi mfyen okye esho tukwu, gbex ni mmbwo ka kya ba, mi egbe ngwi ama le gbeeso mgbi Imgbasho mani. A di dze yi mfyen okyata eni yee eyi, odi nu ali ito iso okwulewo, alonon ngwi a mina duu.

⁷ Onon ngwi a ngyelu obwendex mgbi ama ma, mmbwaba ongwint to mi ishe odondu ba na ka gblika yi ama, di ngha ma yi mfyen di ngwama.

⁸ Ikwo mgbi ama ka tila la ingofe mgbi ongbodzi ogalu, ngwi a li kwu mi ambe gbex, iSodon yi Igyibiti, imbe ngwi a kye Otse mgbi ama kpaa gbokwo ekwatsi nani.

⁹ Mi egbe eta do itsitsi, ali inggise mi agwama, ondudze, yi ese ka kyidi ikwo mgbi ama kpaa ka fwa gbex ni a ka kye ma ndzi ba.

¹⁰ Imba mgbi ese ka tsatsa mi ikye ma, di gha ewoma umba, ikyekye oyegbo efa ntono nu ese iso.

¹¹ Kpaa ngwi i wa nye egbe eta yi itsi ne, mmye kye mbi Imgbasho wa kaka ma, man a kyato dzekunto, idzidzi si kwulu ama ndi mani.

¹² Ta oyegbo efa ntona fwo ela okwukwo kye esho le nya ma gbɛɛ, <<Luba esho na.>> Ngwi a le lu esho ne, engyikyili mgbi ama toke le di ma.

¹³ Mi obyi na yeye ese suusu man onyi mi ikye iwoy mgbi ogalu na dzili. Inggise kwulu idubu egyafa mi ese osuusu nani, ne i kwulu ama nwato ma ewo, a di kye oshewo nu Imgbasho onghi esho.

¹⁴ Ibli ongwu fan nye waali; ongwu ta kyema dzikan-dzikan.

Agba ongwu gyafa mani

¹⁵ Ongyeso ongwu gyafa fo agba mgban, man ela ama okwukwo to mi esho le gbɛɛ:

<<Esuto onghi ese yee esuto mgbi
Otse mgbi eyi yi iKrestu mgban,
o dika kyuuto nghataa imbise gyegwu.>>

¹⁶ Man engyukwo ngbi osudene, ama nsoto itsuuto mgbi ama mi inai Imgbasho ma tukwuke kye ikye weese di sunu Imgbasho.

¹⁷ A le gbɛɛ:

<<Eyi ta abu angba,
Otse Imgbasho onghaangha,
Ongwu ndze onene di teyi dze,
ikyekye abu kyi kyelu mfye
mgbi abu okwulewo
di wita okyuuto.

¹⁸ Ese gbeka buntse;
ikyekye onɔ itingga mgbi abu gyo.

Onɔ gyo ogbo emi
ikwukwo ikwo wa,
odi nu engbidɔ mgbi
abu ama ogbɛɛɛ umba
beyi emi osaan mgbi
abu yi ama nsunu iyi mgbi abu mani,
ama ongbungbe yi ama nshewo duu;
odi dzili ama ndzili ese mani.>>

¹⁹ Ta a kwulu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi esho, man mi idzidze ozu okwukwo osunun na, a di imu mgbi ondu odzedze mgban. Man mmbwo naabo ba, imbe le kwadu, akpala le gbo, ese le

suusu, mmbwo akwutse okwulewo di kya.

12

Ongyaa na beyi Ozumenyi

¹ Ambe okwukwo okwulewo to mi esho: ongyaa kye onɔ wo ewo dafi angwuto, yi ofyia mi atafɔ mgban beyi okpapyi mce iwyodefa mi ikye mbon.

² O dze yi ifewo ne imba ogboogbo yi owulewo mgbi imba non makwo to dafi o le mbongwe mani.

³ Ne ambe oka di to mi esho: ozumenyi omuma okwukwo ndze yi ikye ngbi egyafa yi agbe ngbi iwoy beyi okpapyi egyafa mi ikye mbon.

⁴ Odu mgban kye fyalu onyi mi ikye eta mgbi mce di kye ma ngwuta luba ese. Ozumenyi na kwulese dzekiyayi ongyaa nle gblimba nani, ikyegbɛɛ ni ongwu kye ongwɛ na gye mi onɔ ngwi o mba yo.

⁵ O mba ongwongyulo, nka kye ese duu teyi yi okwuta uto ashashi. A kye lafwan ongwɛ lu mbi Imgbasho ka sɔke itsuuto mgban.

⁶ Ongyaa na si tsinya lu okwese mi imbe ngwi Imgbasho me dzanke ngwi a ka gbewebyin ofyia ngwusefa don efa mani.

⁷ Man ika kyee mi esho. IMaikye yi engyeso mgban gblika yi ozumenyi nani, ozumenyi yi engyeso mgban kpaa di gblika yi ama.

⁸ Kpaa ozumenyi fyumfye me ba, man a dze yi imbe mi esho wuba.

⁹ A kye andefe ozumenyi na ngwuta luba ese, ifa tugbe ngwi a kwun di olodu hona iSatan, nkye ese duu wende nani. A kyon ngwuta luba ese yi engyeso mgban.

¹⁰ Ne ani fwo ela okwukwo mi esho gbɛɛ:

<<Onene owato-wato yi mfye yi esuto mgbi Imgbasho mgbi eyi, yi mfye mgbi iKrestu mgban ba wa. Ikyekye ongwu nle du ongwufabo mbi emi ongwuneyi nya Imgbasho onɔ yi otu ma, a kyon ngwuta luba ese wa.

¹¹ A nghan mi eyi mgbi Ongwummala beyi elodze mgbi ama okyo obwende mani; a di oshishe mgbi ewoma kpa ma

itukwu nyese ba, nghanε a kye onbukwε nu eba.

¹² Nghanε ema ama nto esho tsatsa na!

Kpaa ahoo mbi εε beyi onekyoo, ikyekye olodu lu εε mbi ema!

O mbwo yi itingga, ikyekye o ye gbεε onε mgban le gbu ba.>>

¹³ Onε ngwi ozumenyi difwi gbεε a kye ongwu ngwuta luba εε nε, o si wita olε ongyaa nmba ongwongyulo na onya.

¹⁴ A kye asha mgbi uyεε okwukwo nghi efa nu ongyaa na, ikyεgbεε non bulu lu okwεε mi imbe ngwi a mε dzεkε ikyon nani, imbe ngwi a ka gbekabyin mi onova eta dε itsitsi, ngwi ozumenyi na ka to gbε ba mani.

¹⁵ Nε ifa na tuye eni mi ondu mgban dafi ekyoo mani lukwu ongyaa nani, ikye ni eni gben lu.

¹⁶ Nghaduu ikpεε ya ongyaa na abε okwulu ondu mgban kye ekyoo ngwi ifa na tuye mi ondu na mbe.

¹⁷ Ta ozumenyi si kyitingga kpakpa yi ongyaa nani. Nghanε o wuta ika yi etε mgban ama nsisi duu. Ama nsunu ola mgbi Imgbasho di kwudzεkε mi obwende mgbi iYesu mani.

¹⁸ Man ozumenyi na si kwudzεkε mfyān mi onekyoo.

13

Mmbwaba efa ntonani

¹ Ta ozumenyi na tε mi ekyoo dεke mfyān. Ani di di mmbwaba tεkyε onekyoo. O dze yi agbe nghi iwyo beyi ikye egyafa, yi okpapyi iwyo mi agbe mgban ntonani, ma mi ali ikye mgban duu, o dze yi iyi ofya Imgbasho ito mi ele.

² Mmbwaba ngwi ani di ma lu ishafwan, kpaa o dze yi afε dafi afε mgbi mndi di dze yi ondu itε mgbi ugaba mani. Ozumenyi na kye εnεpε mgban nu mmbwaba na yi itsuuto beyi mfye okwulewo.

³ I dze dafi ikye mgbi mmbwaba na oka dze yi ifwa okwukwo mi ele, nghaduu ifwa na myε. Nε i kwulu εε duu ewo man a kyedε mmbwaba nani.

⁴ Inggise duu sunu ozumenyi na ikyekye o kye mfye nu mmbwaba nani, a

sunu mmbwaba na di byita gbεε, <<Li emε gyo yi mmbwaba nε? Li emε ka kye afε twεε gblika yan gbε?>>

⁵ A nu mmbwaba na ondu ogbε elodze mgbi ewo okyile esho yi ito ofya Imgbasho, odi kyo mfye mgban mi egbe idubu onyi, ideli efa yi ngwuseta.

⁶ O kwulu ondu ofya Imgbasho ito, di mben iyi, yi imbe ngwi o dze beyi ama nto esho duu.

⁷ A nun mfye ogblika yi emi osaan di ngha ma. A di nun mfye mi ikye ali udzε, inggise, ondudze beyi εε duu.

⁸ Ama ngwu a lε ma iyi mi afε mgbi Ongwummala duuse ni a ta εε ba duu, ka sunu mmbwaba nani.

⁹ Inggise ndze yi adε yo, no fwo.

¹⁰ Inggise ama ndze gbεε

a ka kwu ma ofyεε yo,

li ofyεε ngwi a ka kwu ma.

Ama ndze mbisε a ka ngwε yi okwusunkli yo,

li mi okwusunkli ngwi a ka ngwε ma.

Ungwone mina onyεtse okwu-kwu yi itukwu oshiishi beyi okwudze mi otsitsi mi aye mgbi emi osaan.

Mmbwaba nto mi ikpεε mani

¹¹ Nε ani di mmbwaba oka, tεkyε ikpεε. O dze yi agbe nghi efa dafi ongwummala, kpaa o gbodze dafi ozumenyi mani.

¹² O li kyo ali mfye mgbi mmbwaba ongwu ababε na duu gbikyon, di li nu εε yi ama nto ele duu sunu mmbwaba ongwu ababε, ongwu ifwa mgban okwukwo myε nani.

¹³ O di kyo ambε ama okwulewo ogbagbadzidzi, onoola tε mi esho ba εε ni inggise duu di.

¹⁴ Mi ikye ambε ama ngwi a nun mfye gbεε non kyo gbikye mmbwaba ongwu ababε nε, o kpagya inggise ama nto εε nε wo. O wo ma ola gbεε nu ma tuo adagyε ikye okye mmwe nu mmbwaba ongwu ma tanmmya yi okwusunkli kpa ka dze oshishe nani.

¹⁵ A nun mfye okye mmyε wo adagyε mgbi mmbwaba ongwu ababε nani, ikyεgbεε non gbodze odi ngwε ama nfwā osunu adagyε na mani.

¹⁶ O di si ali inggise duu, ama ogyengye yi ama oshewo, emi aludu beyi emi adze, ama nbyabo ewoma beyi ofyee, gbæ nu ma gbæ ambe mi abugye hona ebeshu mgbi ama,

¹⁷ ikyegbæ ni inggise onyi kpaa ka gya ungwɔ hona kye ungwɔ gya ba, sede non dze yi ambe, ngwi li iyi mgbi mmbwaba na naadi mmbwo ngbikye iyi mgban mani.

¹⁸ Ungwɔnɛ mina ozoyeye. Inggise ndze yi ine odiidi yɔ, no kye gbɔlu mmbwo mgbi mmbwaba ntoneni, ikyesine li ambe mgbi inggise. Ambe mgban li egyin egyin.

14

Ongwummala yi emi idubu ideli onyi ngwusefa dɔn enɛ ntonani

¹ Nɛ ani ndine, ta mi iyayi mbi ani Ongwummala dze, kwudzeke Unggwɔ iDzayɔn, ama nto biyan li ama ngwu a lo iyi mgban beyi Otson mi ebeshu mboma mani.

² Man ani fwo adu kye esho dze dafi agwudu mgbi eni ofe-fe beyi adu mgbi akpala okwukwo. Adu ngwi ani fwo ma dze dafi mgbi ama ogbla ozuna le gbɔla ozuna mgbi ama mani.

³ Ta a shashi ofufe mi iyayi itsuuto yi atta owamye nghi enɛ beyi engyukwo ntonani. Inggise onyi kpaa yagba kpayi ashi ma ba, sede li inggise idubu ideli onyi ngwusefa dɔn enɛ ngwu a dulu ma wato mi ese ma ta.

⁴ Ntone li ama nmbe ewoma yi engyaa ba mani, lubana a kye ewoma dze saan. A li kyedɔ Ongwummala ali imbe ngwi o ke duu. A gya ma gyaagya mi idzidze inggise di kye ma fife nu Imgbasho beyi Ongwummala dafi ungwogyɛ ofufe mani.

⁵ A fwo onya omwaamwa mi ondu mgbi ama ye ba; a dze yi obube ba.

Eso mgbi engyeso eta

⁶ Nɛ ani di ongyeso oka le bulu mi esho, o dze yi eso mgbi oshishe gyegwu ogbɔɔgbɔ ndze mi ikye mgbi inggise ama

nto ese neni, yi agwɔ yi ondudze beyi ali inggise duu.

⁷ O gbɔ mi ela okwukwo gbæ, <<Mio Imgbasho di kye okwɔkwɔ nun na, ikyesine obyi mgban ogbiikwɔ ma gyo wa. Sunu ongwu nta esho yi ese, onekyoo beyi imbe eni le lu nani.>>

⁸ Ongyeso ongwu fan kyedɔ di gbæ, <<Angbodzi iBabylon bulu wa, nene li ogalu ngwi nu ese duu fya mi amah mgban nani.>>

⁹ Ongyeso ongwu ta kyedɔ ma di gbɔ mi ela okwukwo gbæ: <<Inggise nsunu mmbwaba yi adagyɛ mgban di gbæ ambe mgban mi ebeshu naadi mi abɔ yɔ,

¹⁰ ongwu kpaa ka wa eneekwɔ itingga mgbi Imgbasho, ngwi a kye yaokɛ mi abumfye mi ibwɛ itingga* mgban nani. A dika nun iso yi ola ofufu odaka mi inai engyeso osaan beyi inai Ongwummala.

¹¹ Man iwu iso mgbi ama ka du nghataa gyegwu. Onya dzema ba otu yi onɔ mbi ama nsunu mmbwaba na beyi adagyɛ mgban, hona mbi ali inggise ngbe ambe mgbi iyi mgban duu.>>

¹² Ungwɔnɛ mina itukwu oshiishi mi aye mgbi emi osaan ama nngyo ola mgbi Imgbasho di kwulese mi otsitsi mbi iYesu mani.

¹³ Nɛ ani fwo ela kye esho gbæ, <<Kye lolu ungwɔnɛni: <<Ogbumse li emi ikwukwɔ ama nkwulu mi ifu Otse wita onene nghataa lu iyayi.>>

Onodzi gbela gbæ, <<Eɛn, a ka tonya mi idɔ mgbi ama okyɔɔkyɔ, lubana okyɔɔkyɔ mgbi ama ka kyedɔ ma.>>

A she ese dafi a li she eto neni

¹⁴ Ani ndine, man akpa gbosa mi iyayi mbi ani, nɛ ongwu nsɔdze mi akpa na ma li inggise ndze <<Dafi Ongwe Inggise mani>> yi akata abashi mi ikye beyi agebe ogyigye mi abɔ mgban.

¹⁵ Nɛ ongyeso oka tase mi ozu okwukwo osunu Imgbasho si wa inggise ngwu nsɔdze akpa na ela gbæ, <<Kyelu agebe mgbi abu wita oshɛ, ikyekye onɔ oshɛ-she gyo, lubana eto mgbi ese mye wa.>>

* 14:10 14:10 Ibwe itingga tso gbæ, a ka gye iso ngwi Imgbasho li nu ama nkyitingga mani

¹⁶ Nghane ongwu nsɔdze akpa ma si ngwi agebe mgban mi ese man kyi shelu ese dafi eto mani.

¹⁷ Ongyeso oka di tase mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi esho, ongwu kpaa di dze yi agebe ogyigye.

¹⁸ Ongyeso oka kpoo, ongwu nle di mi ola, kye mi iwashi wa wa ongwu ndze yi agebe ogyigye na ela gbɛɛ, <<kyi kyelu agebe mgbi abu ogyigye na kye shelu awawa ekwo onaana mi ese, ikyekye eto mgban obube mye wa.>>

¹⁹ Ongyeso na ngwi agebe mgban mi ese man kye shelu awawa ekwo onaana obube ntonani. O gbe ma ngwuta yaoke ishe imbe ngwi a kye afo jiyɛ ma†, otso itingga mgbi Imgbasho.

²⁰ Ishe ngwi a kye afo todo ma ma dze ifu ogalu ba. Ne eyi si fe to mi ishe na shigbo me o do mmya onbukwo, fe lu dafi imai ideli onyi yi ngwusenɛ sini.

15

Engyeso egyafa yi iso egyafa

¹ Ani di ambe oka okwulewo kpakpa mi esho; engyeso nghi egyafa yi iso egyafa emi olele, ikyekye yi iso ntonɛ itingga mgbi Imgbasho ngyɛ.

² Ani di di ungwɔ ndze dafi onekyoo idzinggi ngwuo yi ola, mi ele ma inggise ama nngha mmbwaba na ika beyi adagyɛ mgban yi iso mgbi iyi mgban ma kwudze to ele. Ali inggise mgbi ama byi ozuna ngwi Imgbasho gbe nu ma mani

³ di shashi mgbi iMose ongbido mgbi Imgbasho beyi ashɛ mgbi Ongwummala gbɛɛ:

<<Ogbagbadzidzi beyi okwulewo li ungwɔ

mgbi abu okyɔɔkyɔ,

Otse Imgbasho onghaangha.

Ofe mgbi abu li otsitsi yi oyeyɛ,

Uto mgbi ese duu.

⁴ Li eme ka tsio abu ba, Otse,

di kye mmwe nu mi iyi mgbi abu ba?

Lubana li abu yuo le saan.

Ese duu kawa sunu abu,

ikyeseɛ ali mgbi abu osaan tsoto wa.>>

⁵ Ngwi ungwɔ ntonɛ nye ne, ani di a kye kwulu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi esho beyi iTabenako Obwendɛ nani.

⁶ Mi ozu okwukwo osunu Imgbasho na, engyeso egyafa to yi iso nghi egyafa. A wo angwuto ondlendle gbosine kwɔ yi okpa abashi bwato igegɛ mgbi ama.

⁷ Ne onyi mbi atta owamyɛ nghi ene ntona kye uga abashi egyafa nu engyeso egyafa ntona yi itingga mgbi Imgbasho mi ele kyɛɛ, Imgbasho ndze oshishe gyegwu nɛni.

⁸ Ne iwu mi okwɔkwɔ beyi mfye mgbi Imgbasho gbe ozu na so man inggise onyi kaka ele wuba nghataa iso egyafa mgbi engyeso egyafa ntona mbwumbwo.

16

Uga itingga mgbi Imgbasho egyafa

¹ Ne ani fwo ela okwukwo kye mi ozu okwukwo osunu Imgbasho le gbɔ yi engyeso egyafa ntona gbɛɛ, <<Kɛ ka kye uga itingga mgbi Imgbasho egyafa ntona yangwuta mi ese na.>>

² Ta ongyeso ongwu ababo ke ka kye uga mgban yangwuta mi ese, man indza okpekpe yi owulewo gbɔfwe to mbi inggise ama ndze yi ambe mgbi mmbwaba di li sunu adagyɛ mgban mani.

³ Ongyeso ongwu fan kye uga mgban yangwuta mi onekyoo, man i kyata yɛɛ dafi eyi mgbi inggise ikwukwo mani, ta ungwɔ oshishe ama nwoto onekyoo duu kwulu.

⁴ Ongyeso ongwu ta kye uga mgban yangwuta mi ekyoo beyi ibu, man a yɛɛ eyi.

⁵ Ne ani fwo ongyeso ongwu nle di mi eni ma gbɛɛ:

<<Abu li emyemyɛ mi ikwɔ ntonɛni

abu ndze onene di teyi dze,

abu Imgbasho Osaan,

ikyekye abu dze yi mfye

ogbiikwɔ mi ito ofe neni;

⁶ lubana a dze eyi mgbi emi osaan

mgbi abu yi ama ogbɛɛɛ,

abu di kye eyi nu ma wa dafi

i gbuo yi ama mani.>>

† 14:19 14:19 Awawa ekwo onaana na a li gbe yaoke ishe kye afo todo ma ikye okye kalu eni yɛɛ enekwɔ

⁷ Man ani fwo ela nu uka mi iwashi gbɛɛ:
<<Eɛn, Otse Imgbasho Odatu,
ikwɔ mgbi abu li oyeye di li otsitsi.>>

⁸ Ongyeso ongwu nɛ kye uga mgban yangwuta kyikɛ onɔ, man a nu onɔ mfyɛ odzɛ inggise ola yi otseetse mgban nani.

⁹ Olola nkwulewo na to ma ta a fya iyi Imgbasho ongwu nle di mi ikye iso ntonɛ nɛ ito, kpaa a fwa okyatitukwu di kyile iyi mgban desho.

¹⁰ Ongyeso ongwu da kye uga mgban yangwuta mi itsuuto mgbi mmbwaba nani, ta iifu byakpa kyɛ gbelu esuto mgban sɔ, man iso nu inggise wita ole la ewoma aba mi idɛ

¹¹ di fya Imgbasho ongwɛ esho ito mi ikye iso beyi indza mgbi ama nani, kpaa a fwa okyatitukwu mi ungwɔ ngwi ama pepɛ kyɔ mani.

¹² Ongyeso ongwu gyin kye uga mgban yangwuta mi ekyoo ogbagbadzidzi iYufreti nani, man eni mgban si ngwo ikye omɛ ofɛ mi ikye uto ama nkyɛ mi onosa mani.

¹³ Nɛ ani di onodzi ibwubwe nghi eta nto dafi alio mani; a tɔ mi ondu mgbi ozumenyi, tɔ mi ondu mgbi mmbwaba di tɔ mi ondu mgbi oyegbo atsika.

¹⁴ A li onodzi emese tole kyɔ ambe okwulewo, a di li tase kɛ mbi emi uto mi esɛ duu, okwu ma kwakye mi ikye egbe ika okwulewo mgbi Imgbasho onghaangha nani.

¹⁵ Wɛ di iYesu gbɛɛ, <<Dii, ani ka ba dafi emumyi mani! Ikyese ka dze yi inggise nkwasisa di gbe angwuto mgban toke biyan, ikye ni ongwu ka kye ibiba di kye iba mgban dese ba mani.>>

¹⁶ Nɛ onodzi ibwubwe ntona kwu uto kwakye mi imbe ngwi a li kwun mi ondu iHibru gbɛɛ Amagidɔn nani.

¹⁷ Ongyeso ongwu gyafa ma kye uga mgban yangwuta mi awo, man ela okwukwo tɔ mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi itsuuto, le gbɛɛ, <<I ngyɛ wa!>>

¹⁸ Man mmbwo naabo, gbaadu, akpala gbo esɛ di suusu kpakpa. Esɛ osuusu onyi kpaa gyɔ yi ongwunɛ waba wita mi onɔ ngwi a ta inggise nghataa ba onenenɛ, Esɛ osuusu nɛ timbi ngha duu.

¹⁹ Ogalu okwukwo na gha aye eta, ta ogalu mi esɛ duu gbobu. Imgbasho wɛ Angbodzi iBabylon man kye ibwe enee kwɔ itingga mgbi ongwu kye nun.

²⁰ Ali ibu duu tsebyulu, unggwɔ kpaa a di ma wuba.

²¹ Akwutse mmbwo nshe ngwi undo ma mɛ ideli onyi kye esho wa le gyɛ inggise. Man a nya Imgbasho agya mi ikye iso mmbwo akwutse nani, ikyekye iso na kwulewo kwuba.

17

Owagbai beyi mmbwaba

¹ Onyi mbi engyeso egyafa ama ndzɛ yi uga ma ba wa gbɔ yi ani gbɛɛ, <<kwa, n ka tso abu ado okwookwo mgbi andefɛ owagbai ongyaa, nsɔdzɛ ikye eni ibyibyi neni.

² Uto emi esɛ nɛ li kyɔ amah yan, imba mgbi esɛ di li fya mi enee kwɔ amah mgban.>>

³ Nɛ ongyeso na kye ani mi Onodzi lu imbe okplagada. Mmana ani di ongyaa sɔdzɛ mmbwaba omuma bletete a lo ito ofya Imgbasho kpatse ewo mbon, o di dze yi ikye egyafa yi agbe iwyo.

⁴ Ongyaa na mɛ ewo mi angwuto omuma vluvlu beyi omuma jaan hini, dile kwɔ yi abashi, ikwutse onyina-nyina beyi ikwutse okwɔkwɔ mi ifu mgbangyilole. O kye inumbɛ abashi ngwi ungwɔ ama okpekpe beyi ungwɔ ama otsiidza mgbi amah mgban woto ele ma byidze abo.

⁵ A lon iyi mi ebeshu gbɛɛ: ANGBODZI IBABYLON, ONO OWAGBAI DUU BEYI UNGWɔ AMA OKPEKPE MI ESɛ.

⁶ Ani di dafi ongyaa na wa eyi mgbi emi osaan le fya mani, eyi mgbi ama nle kyɔ obwendɛ mi ikye iYesu.

Ngwi ani din ma i kwulu ani ewo kpakpa.

⁷ Nɛ ongyeso na nya ani gbɛɛ: <<Kycsine ngwi i kwulu abu ewo? N ka nu abu osa mi iba mgbi ongyaa na beyi mgbi mmbwaba ngwi o le tɔ, ndzɛ yi ikye egyafa beyi agbe iwyo nani.

⁸ Mmbwaba ngwi abu di nani, teyi dze, onenɛ o dzɛma wuba, dika wa tase mi ikplishe di lu mi odzili-dzili mgban. Ka kwulu inggise ama nto esɛ, ama a teyi lo

ma iyi mi afe mgbi oshishe ba kye mi ono ngwi a ta ese ma ewo, mi ono ngwi abu di mmbwaba nani, ikyekye o teyi dze, onene o dzema wuba, nghaduu o dika waba.

⁹ Ungwone mina ozoyeye. Ikye egyafa ntono li unggwo egyafa ngwi ongyaa na sodze efu ntonani.

¹⁰ A di li uto nghi egyafa. Eda toma wuba, onyi kale kyuuto ma, oka ma ba wa ba; kpaa non wa ba yo, li kyeme ngwi o ka kyuuto mi ongwono gwee ta.

¹¹ Mmbwaba nteyi dze, kpaa onene o dzema wuba na, li uto ongwu gyata. O dze dafi egyafa ntonani, kpaa o le ba ikye ni a wa dzilin kyon.

¹² Agbe iwyo ngwi abu di na li uto nghi iwyo ama ntu esuto waba, ama nkawa gbe mfyefi dafi uto ononyi yi mmbwaba na di kyuuto mi ongwono gwee mani.

¹³ Oweka mgbi ama li ungwonyi, a dika kye owekwo beyi mfyefi mgbi ama nu mmbwaba nani.

¹⁴ A ka gblika yi Ongwummala, kpaa Ongwummala ka ngha ma ikyekye o li Otse mgbi emi otse di li Uto mgbi emi uto, ama ndi kye yi Ongwummala ma, li ama ngwu a kwu ma ela kwu-kwu, sadu-sadu ma, a di li ama nkwudze mi otsitsi.>>

¹⁵ Ne ongyeso na nya ani gbee, <<Eni ama ngwi abu di ngwi owagbai ongyaa sodze ele ntona, li inggise, ibyi inggise, agwo beyi ondudze.

¹⁶ Mmbwaba beyi agbe iwyo ngwi abu di na, ka di owagbai ongyaa na tanyi. A ka non yee abubo di non dze ibiba; a ka gyon ikpewo di kyon toola.

¹⁷ Lubana li Imgbasho nu uto ntono duu tsewodze ungwonyi di gbela kye mfyefi mgbi ama nu mmbwaba nani. A dika kyungwone nghataa elodze ngwi Imgbasho gbo ma ka mmbwumbo.

¹⁸ Ongyaa ngwu abu di na li ongbodzi ogalu nle di mbi ali uto mi ese duu.>>

18

Ese ogboogbo mgbi iBabylon

¹ Ngwi ungwone wa nye ne ani di ongyeso oka kye esho le ba ese. O dze yi mfyefi okwulewo, man okwoko mgban nu ese gbosa.

² O feela mi ela okwukwo gbee:
<<Oblu-blu! Oblu-blu li Angbodzi iBabylon!

O yee ude emese beyi imbe mgbi ali onodzi ibwubwe beyi imbe mgbi ingwuno ama ntsiidza di kyilitukwu.

³ Ikyesine ese ama okwukwo tsatsadu wa fyefi amah mgban. Uto emi ese ne kyo amah biyan, man ama okyummya mi ese ne yee emi aludu mi ikye imina mgban obube nani.>>

⁴ Neta ani fwo ela oka kye esho gbee:

<<Tase mbon na, emidani, ikye ni ema ka waabo mi ali ibwubwe mgban na ba, adzi ni ema ka wo iso nka ba mbon ntona ba mani;

⁵ lubana ali ibwubwe mgban kwutoke shigbo to esho, Imgbasho di we ungwo ibwubwe mgban.

⁶ Nun dafi o teyi nu abu mani; kpan mkpa dudo mi ungwo ngwi o teyi kyo mani.

Yawon ungwo owaawa mi ibwe no dze mgban ma wo.

⁷ Nun iso yi owulewo kpakpa dafi o nu ewon okwoko beyi oshishe omyee-myee mani.

Ikyesine mi itukwu mgban o tsaabo igege gbee,

<Mmene ani sodze dafi Apodza mani; ani li owakwade ba, ani dika kye abo tiko kpaa ba.>

⁸ Ikyenghane, iso ka gban so: ikwongye yi abo otiko yi ootse yi owulewo beyi onenbwa omba enbwa ka ba mbon mi egbe onyi.

Ola ka kyon gye, lubana Otse Imgbasho ogbon ikwo ma datu.

⁹ Ono ngwi uto emi ese ne ama nkyo amah biyan di kyo oyabo mi omyee-myee mgban di iwu mgbi ola ogyeegye mgban yo, a ka tsukwu di kye abo tiko ikyon.

¹⁰ Iso mgban ka wo ma imio, man a ka kwudze fyata le gbee:
<< <Aho! Aho, ogalu ogbagbadzidzi, Eye iBabylon,

ogalu mfye!

Mi obyí onyí ta Imgbasho fwo abu
ikwá waana!>

¹¹ Ama okyummya mi ɛsɛ nɛ ka tsukwu
di kyelela ikyon, ikyekye inggise onyí le
gya ma okye wuba

¹² okye abashi yi iyudza onzundze
okwákwá yi akwutse osunse mi ifu
mgbangyilole beyi akwutse itagwude;
angwuto ondlendle, angwuto omuma
shinishini yi angwuto ovelevele yi
angwuto omuma jaan; ali ito afutse ama
ogbungbe beyi ali ito idabo ngwi a kyo mi
eve mnii duu yi ekwá ama ofyumfye
mmya yi itigbla yi iyudza beyi ikwutse
osunse;

¹³ okye akwukwu mgbɛ, mgbi otse oge
iwu, engyie ofyunfyummya ogbungbe
beyi ofufu otse otoola, eneekwá beyi
engyie olivi, ofumbu osuse beyi alakama;
mnda yi mmala; mmya yi ungwá ogbe
okye sha ma; yi emi ofyɛɛ.

¹⁴ <<A ka gbɛɛ, <Ungwá osuse nmina
abu otu duu ma lu dze abu ta wa. Aludu
beyi okwákwá mgbi abu duu byulu, o ka
ye tu ma wuba.>

¹⁵ Ama okyummya ungwá ntonɛ nɛ, ntu
aludu mbon ma ka kwudze fyata, yi imio
ewo mi iso mgban ogyeegye. A ka tsukwu
di kyelela

¹⁶ di kwu-ela to gbɛɛ:

<< <Aho! Aho, angbodzi ogalu,
nmewo mi angwuto ondlendle,
angwuto omuma shinishini beyi omuma
jaan,
dile kwá yi abashi, akwutse osunse yi
akwutse
osunse mi ifu mgbangyilole!

¹⁷ Mi ongwono gwee neta,
onikyo aludu mgbi ogalu nɛ bulu
ngye!>

<<Ali inggise ama ofa iwudza eni, yi
ama odzagaba mi iwudza eni duu, yi ama
okyido mi iwudza eni, yi ama okyummya
nye ongwi onikyekyoo duu, ka dzeke
mbotunto mbyoo.

¹⁸ Ni a wa di iwu oduudu mgbi
ogyola-gyola mgban ma, a ka gbobakwá
gbɛɛ, <Ogalu oka teyi dzema dafi
ongbodzi ogalu nɛ jo?>

¹⁹ A ka gbe abo dikye, le tsukwu di
kyelela gbɛɛ:

<< <Aho! Aho, angbodzi ogalu,
imbe ngwi ama ndze yi iwudza eni
mi ekyoo okwukwo duu
yɛɛ emi awuya ikpewo aludu mgban!
Mi ongwono gwee ta, o bulu waana!

²⁰ Fline won na, emi esho!
Tsookwa won na, emi osaan yi ama
ogbikye iYesu beyi ama ogbɛɛɛ!
Imgbasho fwon ikwá mi ungwá ngwi
o kyo yi ema ma wa.> >>

²¹ Nɛ angbodzi ongyeso kyi kyelu ofishi
nshe dafi onikwá okpinangwá mani kye
ngwuta woke ekyoo okwukwo, si gbɛɛ:

<<Yi ito abumfye nani
a ka kye angbodzi ogalu iBabylon
ngwuta lu ese,
a ka din wuba.

²² A ka fwo ela ozuna beyi ungwá
ogboogbo, yi oca ofofofo beyi agba ofofofo,
mbi abu wuba.

A ka tu inggise idabo
onyi mbi abu wuba.

Ela inangwá okpaakpa
ka dede mbi abu.

²³ Osa ipitila ka tsoto
mbi abu wuba.

A ka fwo ela obongyaa
ofufe beyi ongyaa ofufe mbi abu
wuba.

Ikyekye ama okyummya mgbi
abu nose ngha mi ɛsɛ duu.

O nu ɛsɛ duu boofɛ mi obudei mgbi abu.

²⁴ A tu eyi mgbi ama ogbɛɛɛ yi emi
osaan,
beyi inggise ngwu a
ngwá mi ɛsɛ duu mbon.>>

19

Atsa mi esho

¹ Ngwi ungwone wa nye nɛ, ani fwo
ungwá dafi agwudu otseetse mgbi ibyi
inggise mi esho le wulu gbɛɛ:

<<Tse Imgbasho!

Owato-wato yi okwákwá beyi
mfye li mgbi Imgbasho mgbi eyi,

² ikyesine ikwá mgban li otsitsi di li ayin.
Lubana o ngwá angbodzi owagbai
ongyaa
ongwu nkye ɛsɛ kyi mbee yi

amah mgban ogboogbo na ikwɔ.
Imgbasho yile mkpa kpan ikyekye o ngwɔ
engbidɔ mgban.>>

³ A diyɛ wulu gbɛɛ:
<<Tɛ Imgbasho!
Iwu ntɔ mbon na lu
esho gyegwu-gyegwu.>>

⁴ Engyukwo osudene beyi atta owamye
nghi enɛ lake esɛ di sunu Imgbasho,
nsɔdɛ itsuuto nani. A gbɛɛ:

<<No dɛ ngha,
Tɛ Imgbasho!>>

⁵ Nɛ ela tɔ mi itsuuto na, le gbɛɛ:
<<Tɛ Imgbasho mgbi eyi,
ema engbidɔ mgban duu,
ema nli mion,

wita mbi ama oyeyikpa nghataa
lu mbi ama onghaangha duu!>>

⁶ Nɛ ani fwo ungwɔ dafi agwudu mgbi
ibyi inggise, dafi okadu-kadu mgbi eni
beyi onikyo akpala, le wulu gbɛɛ:

<<Tɛ Imgbasho!
Ikyesine Otɛ Imgbasho mgbi eyi
Onghaangha li uto.

⁷ Ni eyi tsatsa di she ewo ta di nun
mmwɛ!

Ikyekye eba okwokyii kwokyii mgbi
Ongwummala gyo wa,
ongyaa ofufe mgban ma
wewo dɛ le fɛ-fɛ.

⁸ A kye angwuto ondlendle,
nkwɔkwɔ di gbosine,
kye nun gbɛɛ no kyi wo.>>

(Angwuto ondlendle nɛ, li ambe mgbi
ali osaan mgbi emi osaan.)

⁹ Nɛ ongyeso na nya ani gbɛɛ, <<Lo
gbɛɛ: <Ogbumse li ama ngwu a bɔɔ ma
oga ongwɔ onɔdɛ mgbi eba
okwokyii kwokyii mgbi Ongwummala
mani!> >> O di kiyayi gbɛɛ, <<Ntone li
elodɛ otsitsi mgbi Imgbasho aani.>>

¹⁰ Mi odɛ nɛ, ani gbɛɛ lanke iyayi ikye
osu nun. Kpaa o nya ani gbɛɛ, <<Ka kyo
ngha ba! Ani kpaa li ongbidɔ ungwonyi
yi abu beyi engwunabu ama nkyo
obwende mi ikye oyeye mgbi ama mbi
iYesu mani. Sunu Imgbasho! Lubana
itɔdɛ mgbi oyegbo yo, li onu obwende
ngbosa mi ikye iYesu.>>

Ongye oto mmya dɔdɛ mmya onzundɛ

¹¹ Ta ani di esho kwulu ladɛ man
mmya onzundɛ kwudɛ mi iyayi mgbi
ani, ongye otɔn ma a kwun gbɛɛ Oyeye
beyi Otsitsi. Yi emyemye o li gbiikwɔ di
gblika.

¹² Inɛ mgban dɛ dafi ola onaabo mani,
okpapyi dile kwuba mi ikye mgban. A lon
iyi mi ewo ngwi inggise onyi kpaa ye ba li
ongwu yuon ta.

¹³ O meewo mi angwuto ngwi a kye
tswokɛ eyi, ma iyi mgban li Elodɛ
Imgbasho.

¹⁴ Oblakwutɛ emi esho le kyɛdɔn, le tɔ
mmya onzundɛ di wo angwuto
onzundɛ, ondlendle gbosine.

¹⁵ Okwusunkli ogyigye ngwi o ka kye
kwɔdɛ esɛ tɔ mi ondu mbon. <<O ka kye
ma teyi yi okwuta uto ashashi.>> O ka nu
itingga okwulewo mgbi Imgbasho
Onghaangha tɔ, dafi a kye afɔ jiyɛ awawa
ekwɔ ni eni tɔ mi ele neni.

¹⁶ A lo iyi dɔdɛ angwuto mi oba agya
ita mgban gbɛɛ:

UTO MGBI EMI UTO BEYI OTSE MGBI EMI OTSE,

¹⁷ Nɛ ani di ongyeso kwudɛ onɔ, o kwu
ingwuno ama nle bulu mi esho duu ela
okwukwo gbɛɛ, <<Ba wa kwakye yi eka
mi onikyo oga ongwɔ onɔdɛ mgbi
Imgbasho nɛ na.

¹⁸ Ba na adzi ni ema gye mmbwɛ mgbi
emi uto yi emi agyegika yi emi anghodzi
inggise yi mmbwɛ mmya yi ama oto ma yi
mmbwɛ mgbi ali inggise duu, ama nbyi
abo ewoma yi ofyɛɛ yi ama oyeyikpa beyi
ama olongbo duu.>>

¹⁹ Neta ani di mmbwaba na beyi uto
emi esɛ nɛ yi ama oblakwutɛ mgbi ama
kwakye yi eka ikye ogblika yi inggise oto
mmya na beyi obyi oblakwutɛ mgban.

²⁰ Kpaa a kyi bwalu mmbwaba nani,
beyi ama ogbɛɛɛ atsika ama nkyo ambe
ama okwulewo ikye mgban mani. Yi
ambe okwulewo ntone, o kpagya ama
ngbe ambe mgbi mmbwaba di sunu
adagye mgban ma wo. Ama efa duu, a
gbe ma ngwuta woke uto mgbi udola nle
gbe yi ofufu odaka mi ele.

²¹ Ama nsisi ma a ngwɔ ma mi
okwusunkli ntɔ mi ondu mgbi ongwu nle

tɔ mmya mani, man ingwunɔ duu kwakye gye ikwɔ mgbi ama di kwoolo.

20

Onova idubu onyi

¹ Ta ani di ongyeso tɔkye esho le ba ese, byi ungwɔ okwulu ikplishe di byi itse okwulewo mi abɔ mgban.

² O kyi bwalu ozumenyi, ifa tugbe nani, ongwu a li kwun di olodu, naadi iSatan nani, di tan itse mi onova idubu onyi.

³ O kyon ngwuta woke ikplishe nani, kye tukwulu di kyi kwobe ikye otukwun ofe ole kpagya ese wo nghataa ni onova idubu onyi na wa ngye se. Ni ungwɔ na wa nye yɔ, li kyeme a kawa dulun mi itse mi ongwonɔ gwee.

⁴ Ani di itsuuto, ama nsoto ele ma li ama ngwu a nu ma mfye gbɛɛ nu ma gbiikwɔ. Ani diyɛ di oshishe mgbi ama ngwu a dze ma ikye mi ikye obwendɛ mgbi ama mi odze iYesu beyi ikye elodzimgbasho. A sunu mmbwaba na naadi adagye mgban ba, a di gbɛ ambɛ mgban mi ebeshu hona mi abɔ mgbi ama ba. A ye wa dze oshishe di kyuuto yi iKrestu mi onova idubu onyi.

⁵ (Emi ikwukwɔ angbeka nsisi duu kyɛɛ mi ikwu ba nghataa onova idubu onyi na ngyɛ.) Nɛnɛ li okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu ongwɔ ababɔ mani.

⁶ Ikyese beyi osaan dze yi inggise ama nwodze mbi ama nkyɛɛ mi ikwu ongwɔ ababɔ nani. Ikwongye ongwu fan dze yi mfye ikye ma ba, a ka li ama ofife mgbi Imgbasho beyi mgbi iKrestu dika kyuuto biyan mi onova idubu onyi.

Ika ngha iSatan

⁷ Ni onova idubu onyi na wa ngye yɔ, a ka she iSatan adi mi obawi.

⁸ Ta o ka tɔ lu oka kpagya ese ngwi a kwu ma di iGogu beyi iMagogu wo mi ayese ene ntoneni, ikye okwu ma kwakye gblika. A mbwo dafi mfyian mi onekyoo mani.

⁹ A gbɔfwɛ kpatse ese di lawo imbe emidi Imgbasho lato beyi ogalu nkpan itukwu nani. Nghaduu ola kye esho ba ese wa kye ma gye.

¹⁰ Ta olodu, nkpagya ma wo ma, a kyon ngwuta woke uto ola nle gbɛ yi ofufu

odaka, imbe ngwi a teyi kye mmbwaba na beyi oyegbɔ atsika ngwuta woke nani. A kale nu ma iso otu yi onɔ nghataa gyegwu.

Ikwɔ ongwɔ olɛɛ

¹¹ Nɛ ani di itsuuto onzundze nshewo yi ongwu nsɔdze ele mani. Eɛɛ yi akpeshe tse dzata imbe ngwi o dze mani, nghaduu imbe dzema ngwi a ka kɛ ba.

¹² Ani di di emi ikwukwɔ, ama nshewo beyi ama ogyengye, kwudze to inai itsuuto nani, ta a si kwulu afe kwuba. A kwulu afe oka, nli afe mgbi oshishe nani. A gbɔ emi ikwukwɔ ikwɔ mi ungwɔ ngwi a kyo ngwi a di lon mi afe ntona mani.

¹³ Ekyoo okwukwo gbe emi ikwukwɔ ama nwoto mbon nu, ikwongye beyi endzi kpaa gbe emi ikwukwɔ nto mboma ma nu, man a gbɔ ali inggise ikwɔ mi odzeddze ungwɔ ngwi otsungwon kyo mani.

¹⁴ Nɛ a kye ikwongye beyi endzi ngwuta woke uto ola. Uto ola nɛ li ikwongye ongwu fan mani.

¹⁵ Inggise ta ngwu a lon iyi mi afe mgbi oshishe bayɔ, a kyon ngwuta woke uto ola nani.

21

Ijerosalin ofufe

¹ Ani di di esho ofufe yi ese ofufe, lubana esho ongwɔ ababɔ beyi ese ongwɔ ababɔ nye wa, ekyoo okwukwo kpaa di dzema wuba.

² Ani di Ogalu Osaan, iJerosalin ofufe nani, tɔ mbi Imgbasho kye esho le ba ese, a man dafi ongyaa ofufe ngwu meewo sunse saan mi ikye oban mani.

³ Man ani fwo ela okwukwo kye mi itsuuto na gbɛɛ, <<Onɛnɛ osɔɔɔ mgbi Imgbasho dze yi inggise, o dika dze yi ama. A ka li emidan, Imgbasho abuan ka dze yi ama dika li Imgbasho mgbi ama.

⁴ O ka kyi fwɔlu ma etse mi ine duu. Ikwongye ka dzema wuba naadi elela okyɔkyɔ hona akwɔ omaama naadi owulu-wulu, ikyesine ungwɔ ama ogbugbe nye wa.>>

⁵ Ongwu nsɔdze itsuuto ma gbɛɛ, <<N le nu alungwɔ duu yɛɛ ofufe!>> Ta o gbɛɛ,

<<Kyi lolu ungwone woke ese, ikyekye elodze ntona li elodze ogbekabyi ele, a di li otsitsi kpaa.>>

⁶ O nya ani gbɛɛ: <<I ngye wa. Ani li Ababo yi Olele, Owita-wita beyi Ongyɛngyɛ. Ali inggise ngwu ekweni kwun duu, n ka nun eni mi ibu, eni oshishe non wa ayayi.

⁷ Inggise ngwu nga ya, ka gyokwude ungwoneni, ani ka li Imgbasho mgban o dika li ongwani.

⁸ Kpaa ama omio yi ama onoyeye ba yi ama ngbe abo wo idza yi ama ongwɔ inggise yi ama okyɔ amah yi ama okyɔ obudei yi emi angwula beyi ama omwonya duu, imbe mgbi ama ka li mi uto ofufu odaka ogbe-gbe. Nene li ikwongye ongwu fan waani.>>

⁹ Ne onyi mbi engyeso egyafa ama ndze yi uga nmbwo yi iso ongwɔ olele egyafa ntona ba wa nya ani gbɛɛ, <<Kwa, n ka tso abu ongyaa ofufe, owa Ongwummala mani.>>

¹⁰ Ta Onodzi kye ani teyi lu mi unggwo okwukwo oshigbo, si tso ani Ogalu Osaan, iJerosalin, tokye mbi Imgbasho mi esho le ba ese.

¹¹ I kwo yi okwɔkwo mgbi Imgbasho, ma okwɔkwo mgban dze dafi mgbi ashua owo onbukwo, dafi ikwutse onyina-nyina, gbosa saan dafi idzinggi nle dze nyina-nyina mani.

¹² Dze yi oka ogbagbadzidzi, nshigbo yi onufe ogalu nghi iwyodefa, beyi engyeso iwyodefa le ngyo onufe ogalu ntonani. Mi onufe ogalu ntona, a lo iyi agwo mgbi emi iSrai iwyodefa ntona onyonyi mi ali onufe duu.

¹³ Onufe ogalu li nghi eta mi onosa yi eta mi aca yi eta mi agwudu beyi eta mi onode.

¹⁴ Ikpishi mgbi ogalu na dze yi akwutse nghi iwyodefa ngwi a wo itozu mi ele, mi ali ikwutse itozu na, a lo iyi mgbi ama ogbikye Ongwummala iwyodefa ntona onyonyi mi ele.

¹⁵ Ongyeso ngbodze yi ani ma dze yi agida abashi omba ungwɔ ikye omba ogalu nani, yi onufe mgban beyi ewishi mgban.

¹⁶ A mbe ogalu na dafi aye ene mani, dafi ngwi i tunto ma, li nga ngwi i tsee kpaa aali. O mba ogalu yi okwuta na si difwi gbɛɛ di li imai idubu onyi yi ideli ene mi unto, i tsee di shigbo kpaa nga.

¹⁷ O kye mbalu ikpishi mgban man i shigbo dafi okwubo ideli onyi ngwusefa don ene mi ombaamba mgbi inggise owamyɛ, ngwi ongyeso na le kyido ele mani.

¹⁸ A mbe ikpishi na gbosa dafi ikwutse onyina-nyina, beke yi ogalu abashi kyoon, gbosa dafi idzinggi mani.

¹⁹ A me ita ikpishi mgbi ogalu na ingwinda yi ali ito ikwutse osunse duu. Ita ongwɔ ababo li ikwutse onyina-nyina, ongwu fan li onbyinbyi vluvlu, ongwu ta li onzundze puu, ongwu ne li enotse indrakpakpa otsururu,

²⁰ ongwu da li akpalo opuu, ongwu gyin li akpalo ogloglo, ongwu gyafa li indrakpakpa onyina-nyina, ongwu gyata li enotse ama nkwakye nyina-nyina, ongwu gyane li enotse ndigyo nyina-nyina, ongwu iwyo li indrakpakpa odzakpakpa, ongwu iwyodonyi li ayakwule onzundze, ongwu iwyodefa li omuma vluvlu.

²¹ A me onufe ogalu iwyodefa ntona mi enotse mgbangyilole, ali onufe duu a man mi mgbangyilole onyi. A me onode mi ogalu na mi abashi kyoon, gbosa le dze dafi idzinggi mani.

²² Ani di ozu okwukwo osunu Imgbasho onyi mi ogalu na ba, ikyekye Otse Imgbasho onghaangha beyi Ongwummala li ozu okwukwo mgban.

²³ Ogalu na mina onɔ naadi ofyia gbɛɛ no tse hona fyia mi ele ba, lubana okwɔkwo mgbi Imgbasho li nun osa, Ongwummala di li ipitila mgban.

²⁴ Eɛ ka kyikye mi osa mgban, uto emi ese dika gbe okwɔkwo mgbi ama ba ele.

²⁵ Egbe onyi kpaa a ka yile onufe ogalu mgban tukwu ba, ikyekye otu ka dze imbe na ba.

²⁶ Eɛ duu ka gbe okwɔkwo yi mmwe mgbi ama ba ele.

²⁷ Akponyi kpaa ungwɔ okpekpe ka kaka ele naadi inggise nkyungwo ayiwi hona ungwɔ onya ba. Nghaduu li ama a

lɔ ma iyi mi afe oshishe mgbi
Ongwummala ma ta ka kaka ele.

22

Ekyoo mgbi oshishe

¹ Ne ongyeso ma tso ani ekyoo mgbi eni oshishe, gbosa dafi idzinggi mani, le fe kye mi itsuuto mgbi Imgbasho beyi mgbi Ongwummala

² nye lu idzidze angbodzi ingofe mgbi ogalu nani. Mi ali aye mgbi ekyoo na ekwo mgbi oshishe kwodze ele, nli wa owawa ita iwyodefa, di li wa owawa mgban ali ofyia du. Afe mgbi ekwo na di dze mi ikye ongyelu ese ootse.

³ Ikamba onyi ka dze ogalu na wuba. Itsuuto mgbi Imgbasho beyi Ongwummala ka dze mi ogalu nani, engbido mgban dika sunun.

⁴ A ka di ine mgban, ma iyi mgban ka do ebeshu mgbi ama.

⁵ Otu ka dzema wuba. A ka mina osa mgbi ipitila hona mgbi ono wuba, ikyesine Otse Imgbasho ka nu ma osa. A dika kyuuto nghataa gyegwu.

⁶ Ongyeso ma nya ani gbɛɛ, <<Elodze ntone li elodzimo di li otsitsi. Otse, Imgbasho mgbi onodzi mgbi ama ogbɛɛɛ, do ongyeso mgban gbɛɛ no kwulu iba tso engbido mgban ungwo ama nka kyo dzikan-dzikan kyeme mani.>>

IYesu ye kyema

⁷ <<We gbɛɛ, Ani ye kyema dzikan-dzikan! Ikyese no dze yi inggise ngwu ngwo elodze ama nto afe ne mani.>>

⁸ Ani, iJon, li ani fwo di di ungwo ntone aani. Ono ngwi ani fwo di di ma ma, ani lake ese mi iyayi ongyeso ngwu nkye ungwo ntone le tso ani ma ikye osunun.

⁹ Nghaduu o nya ani gbɛɛ, <<Ka kyo ngha ba! Ani kpaa li ongbido ungwonyi yi abu yi ama ogbɛɛɛ beyi ali inggise ngwu ngwo elodze mgbi afe ne duu. Sunu Imgbasho yuon!>>

¹⁰ Ne o nya ani gbɛɛ, <<Ka kye elodze ngwi a yegbo mi afe ne ne da ba, ikyekye ono ma dze kwekwe.

¹¹ Inggise okyo obube no kiyayi okyo obube, ongwu itukwu le kplekple no kiyayi odze yi itukwu kplekple. Nghaduu inggise ama okyo osuse ka kiyayi okyungwo osuse, inggise ndile saan no kiyayi ole saan.>>

¹² <<Dii, ani ye kyema dzikan-dzikan! Umba mgbi ani dze yi ani, n dika kye nu ali inggise mi odzedze ungwo ngwi otsungwon kyo mani.

¹³ Ani li Owita-wita yi Ongyɛngye, Ababo yi Olɛɛ, Otiita yi Odondu.

¹⁴ <<Mse no be ama nkyi salu angwuto mgbi ama, ikyegbɛɛ nu ma wa tu ofe ogye ekwo mgbi oshishe di tu ofe onye mi onufe lu ifu ogalu na ewo.

¹⁵ Ama nto ogalu mi ese ma, li obwe yi ama okyo obudei yi amah ibwubwe yi ama ogbongwo inggise yi ama ola angwula beyi ama ngwu onya omwaamwa kpa ma di li kyungwo ama ntishi ba mani.

¹⁶ <<Ani, iYesu, do ongyeso mgbi ani eso ikye okye obwendɛ ne nu ema mi ikye okwakyɛ mgbi ama onoyeyɛ. Ani li akpa yi eto mgbi iDevedi, di li oshɛbɛ ongwɛ ikyegbe nani.>>

¹⁷ Onodzi beyi ongyaa ofufe gbɛɛ, <<Kwa!>> Ma ali inggise nfwo odze ne no gbɛɛ, <<Kwa!>> Ali inggise ngwu ekweni don, no ba; inggise ndi mina, no gbɛ umba mgbi eni oshishe ayayi.

¹⁸ Ani iJon kwo ali inggise nfwo elodze ngwi a yegbo mi afe ne ado: Ni inggise ta mbwo ungwo mi ele, Imgbasho ka mbwo otsungwon iso ngwi a lo mi afe neni.

¹⁹ Ma inggise ta ndi mwa elodze mi afe ngwi a yegbo ne ngwuta, Imgbasho ka kyi kyelu aye umba mgbi ekwo mgbi oshishe beyi ogalu osaan mgban, ngwi a lo ma mi afe ne mbon.

²⁰ Ongwu nkyo obwendɛ mi ungwo ntone ma gbɛɛ, <<En, ani ye kyema dzikan-dzikan.>> No dze ngha. Ba, Otse iYesu.

²¹ Elela mgbi Otse iYesu no dze yi emi ongwe Imgbasho duu.